John Adams
Library.

IN THE CUSTODY OF THE
BOSTON PUBLIC LIBRARY.

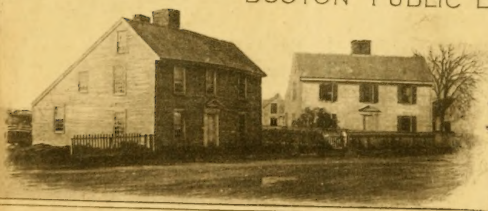

SHELF No.
ADAMS
132.9

ΔΙΟΝΥΣΙΟΥ

ΟΙΚΟΥΜΕΝΗΣ ΠΕΡΙΗΓΗΣΙΣ,

ΜΕΤΑ ΤΩΝ

ΕΥΣΤΑΘΙΟΥ

ΥΠΟΜΝΗΜΑΤΩΝ.

Dionysii Orbis Descriptio,

ANNOTATIONIBUS

EUSTATHII & HENR. STEPHANI,

NECNON

GUILIELMI HILL

COMMENTARIO

CRITICO & GEOGRAPHICO

Ac TABULIS illustrata.

Textui etiam subjungitur Figurarum quæ apud Dionysium occurrunt (cum Dialecticis & aliis Grammaticis minutiis) Systema, in usum tyronum; ut non modo Philologis & Geographiæ studiosis, verùm & Scholis inserviatur, in quibus Geographia vetus, Historiæ lux, una cum Poësi Græca ex hoc fonte imbibi poterit.

Τῆς Γεωγραφίας ὠφέλεια πολλή, ἥ τε πρὸς τὰ πολιτικὰ, ἥ τε πρὸς ἄπαντα. Strabo lib. 1.

LONDINI:

Typis *M. Clark*, Impensis *R. Littlebury*, *R. Scott*, *T. Sawbridge*, & *G. Wells*. MDCLXXXVIII.

ADAMS
132.9

NICOLAO RHEDINGERO,
Generosissimæ indolis maximæq; spei juveni, filio amplissimi viri *Nic. Rhedingeri*, præfecti ordinis senatorii in celeberrima Silesiorum urbe Wratislavia,

HENR. STEPHANUS, S. D.

DIONYSII *brevem Geographiam, vel breve De situ orbis poema, atque Eustathii in ipsum commentarios quum olim pater meus* Rob. Stephanus *edidisset, sed exemplaria hujus editionis jampridem desiderari cœpissent, in publica commoda graviter me peccaturum existimavi, chariſſime* Nicolae, *nisi plurimorum hac in re desiderio satisfacerem. Quum verò editioni paternæ nihil detrahere sed potius aliquid addere cogitarem, ideòque interpretationem ad verbum ita vellem adjungere, ut lector sub uno eodémque aspectu Græca pariter & Latina haberet: illam quæ ante multos annos excusa fuit (& primùm quidem, ut opinor, Basileæ, ab* Joanne Bebelio, *anno* M. D. XXIII.) *in manus sumpsi, tanquam dignam quæ illum in mea etiam editione locum teneret: sed ecce, multi*

ejus loci se meis oculis statim offerunt partim infideliter partim barbarè redditi: non pauci qui infidelius an barbarius versi essent, statuere vix possem. Tunc, qui aderant, & tantæ inscitiæ testes à me adhibebantur, hortari me ut aliam ipsemet conscriberem: ego excusare laborem, & multa domestica vincla (nolo enim cum Vulteio Horatiano mercenaria vincla dicere) præsertimque typographica: quum Platonis opera tum temporis duobus prælis essent commissa. Quum tamen neminem reperirem cui id oneris imponerem (quod eo gravius erat quo minus spatii ad illam scriptionem dabatur) mihi perinvito suscipiendum fuit: non suscepturo tamen (ut ingenuè fatear) si tam molestum futurum & cum epithetis præsertim tamdiu luctandum fore existimassem: quorum unum statim in secundo versu habui, in quo apertè à Rhemnio interprete veteri dissentire coactus fui: quum enim vertat, -populósq; per orbem Discretos, *voci Græcæ contraria potius inest significatio. Neque tamen* indiscretos populos, *vel* indiscretas nationes *interpretari volui: sed pluribus verbis ad melius exprimendam vim illius vocabuli utendum censens, dixi,* Nationes quæ præ multitudine vix discerni possunt. *Sed quoniam vocabulum*

cabulum illud vix locum habere poteſt inter illa quæ propriè appellantur epitheta, aliud exemplum, & quidem inſigne, proferam. Veniens enim ad Italiæ deſcriptionem Dionyſius, inter alia dicit eſſe ἔθνος μέρμερον· quid hîc illa ſuperioris temporis interpretatio? vertit gravis gens. *Facile hîc erat videre malè redditam eſſe Græcam vocem, ſed eam bene reddere, id eſt, vim ejus bene exprimere, hoc verò erat perdifficile: atque adeo interpretans* ſagax gens, *non quidem à ſignificatione Græcæ vocis itidem receſſi, ſed nec eam (nequid diſſimulem) ſatis expreſſi: nam (ut in Annotationibus dixi) aliquid præterea illo vocabulo innui arbitror, quod nec voce* ſagax, *nec voce* ſolers, *aſſequi potuerim: perinde videlicet ac ſi Romanos (nam de iis potiſſimum intelligit) cogitabunda quadam ſagacitate ſeu ſolertia præditos eſſe: id eſt, Romanos ſagaces ſolertéſque eſſe, & animos eorum aſſiduè in aliqua cogitatione & cura verſari diceret. Quo ſenſu μέρμερος appellari potuit ille Romanæ gentis incomparabile decus Scipio: (Publius inquam Scipio, qui primus, Africanus vocatus eſt) quippe qui dicere ſoleret, nunquam ſe minùs otioſum eſſe quàm quum otioſus, nec minus ſolum quàm quum ſolus eſſet. Deniq;*

quum

quum expectaret Lector ut Romanos à fortitudine laudaret Dionysius, à prudentia potius laudandos censuit: perinde acsi multos Nestores quàm multos Achilles aut Ajaces in ea inveniri, dicere mallet. Atque hîc meminisse oportet ejus quod à Cicerone scribitur, Ille dux Græciæ nunquam optat ut Ajacis similes habeat decem, at ut Nestoris: quod si acciderit, non dubitat quin brevi Troja sit peritura. *Nec verò quædam epitheta solùm sed alia etiam multa multum negotii mihi exhibuerunt: in quibus tamen plus etiam aliis fortasse quàm mihi ipsi sum satisfacturus. Loquor autem de iis potissimum quæ prætermiserunt qui hoc poematium carmine reddiderunt: ut certè prætermittere illis licebat: quum verbum verbo exprimentibus minimè hæc concessa sit libertas. Neque tamen quod de aliorum, idem & de Ruffi Avieni interpretatione possum affirmare: quum eam non habuerim: imò non absimile vero mihi videtur, illam ut prolixiorem, ita etiam curiosiorem fuisse. Ac profectò si ex aliquot versibus qui sparsim in ea leguntur, judicium facere, & totam ex his, tanquam leonem ex ungue, æstimare licet, Rhemnianæ longè anteponendam, etiam ut magis poeticam, censuerim. Nam vel hæc in principio quàm* ποιητικῶς, Oceani

Oceani nam terra salo præcingitur omnis,
Parva ut cæruleo caput effert insula ponto.
Nec tamen extremo teres est sinus undique in orbem,
Quâ colitur populis, quâ tellus paret aratro,
Sed matutino quâ cœlum sole rubescit,
Latior: acciſi curvantur cæspitis arva.

Sed inter illum versum qui primus hîc est, & illum qui secundus, deesse unus videri possit, quo illud ἀπαρέμβολον exponebatur. Ex epithetis autem quorum vim pulchrè expressisse illum observavi, est εὔπυργον, quod à Dionysio Cyrenæ tribuitur: vertit enim, Urbs procera arces. *Ut autem hic atque Rhemnius (sive Priscianus) nimium libertatis suæ interpretationi concessisse dici fortasse possunt, ita Andream Papium nostro tempore suæ non plus concessisse doleo: quantum enim præstare potuisset si illam ad numerum versuum Græcorum non adstrinxisset, ostendunt loci quos his angustiis pressus, nihilominus feliciter expressit.*

Jam verò quod ad editionem hanc attinet, quorum pater meus, eorundem & ego exemplarium fidem sum sequutus: quæ partim regis, partim aliorum bibliothecæ suppeditaverant: sed diversas lectiones margini adscribere, quasdam in ipsum contextum (ut vocant) recipere malui. Nec verò me latet, quasdam sicut à

me,

me, ita etiam à patre meo potuisse sine ullo lectoris damno prætermitti: sed tamen illa ejus tam fideli diligentia quosdam offendi, non minus indignor quàm miror: eósque publicè testari dico se indignos esse in quorum manus libri ab eo tam eleganter editi veniant. Quid si verò & glossemata nescio quæ nonnullis vocabulis superscripta pater meus in illa sua editione exhibuisset? illis (scio) tam delicatis auribus valde displicuissent: & tamen ut eas quoq; lectori exhiberet, nonnulli suadebant. Ibi quidem certè inventa fuissent μεμιγμένα ἐθελοκακοῦσι· præsertímque quod ad propria locorum nomina attinet: veluti ubi nomini Λαΐνων superscriptum erat Λογγεάρδων· & nomini Βελιμέων, in eodem exemplari, Χερσάτων. Quod autem ad explicationem aliorum nominum, quæ vulgò appellativa vocantur, attinet, eregione hujus versus, Ἦλθον φύλα φέροντες ἀνημερασίων κυναμόμων, scriptum erat, Κυνάμωμον, τὸ περιῤῥιστον· item, Κυνάμωμον, ἀμπέλῳ ὅμοιον τῷ βλάστησιν. sequuntúrque ista, ἐὰν δέ τινι προσάξῃς, ὑφ' ἡδονῆς πλαθυμυρίζει· &, ἐὰν ἀποπατήσῃς, ἀποτρέχει· quum apud Eustathium priorem quidem horum partem at non item posteriorem habeamus: hæc, inquam, verba, &, ἐὰν ἀποπατήσῃς, ἀποτρέχει. Verùm ut hunc sermonem missum

ſum faciam, & ab illis hominibus de quibus modò dixi, ad te veniam, mi Nicolae, quàm eos ut illa paterna ita etiam hac mea editione indignos, tam ego te utraque dignum eſſe judico, non ſolùm quòd tam æquus ſis rerum æſtimator, quàm illi eas iniquè æſtimant: ſed etiam quòd, præterquam quòd φιλόβιβλος & φιλόμουσος, mirum etiam in modum in iis quæ ad libros & Muſas ſpectant, es φιλόκαλος. Vale, & quam tibi καλὼ φιλοκάλῳ Dionyſii ἔκδοσιν dico, Perpetuum noſtri pignus amoris habe.

A HENR.

HENRICUS STEPHANUS

LECTORI.

Dissimulare non possum, Lector, (quod dissimulandum tamen censueram) me ab Eustathio, doctissimo alioqui grammatico, & in suis Commentariis de hoc poematio, vel potius omnibus ejus studiosis, optimè meritò, dissentire: & quidem (quod magis etiam mirum videri tibi possit) de significatione quam habet id vocabulum quo Dionysius in illius sui opusculi inscriptione usus est: id autem est ἔξήγησις. Nam Dionysium dictum esse περιηγητὴν tradit (ut certè ὁ περιηγητὴς sine ulla etiam adjectione, non ipse solùm in his Commentariis & iis quos in Homerum scripsit, vocare solet; Sed Stephanus quoque, cùm alibi, tum in nomine Ἑρμῆνσις, appellat) ab ea verbi περιηγεῖσθαι significatione qua idem est quod πλὴν καὶ λεπτὸν δηλοῦν ἀφήγησιν. Quo sensu (inquit) quidam ex Oratoribus dixit, περιήγησαί μοι τὰ ὄνειρα· id est, ἔκθες, σαφῆ λεπτὸν ἀφηγήσιν· alius verò περιήγησιν ὕβρεως appellavit talem ἀφήγησιν. Est autem ille prior locus ex Luciano sumptus (quem ῥήτορα, sicut & alterum, nominat) initio dialogi cujusdam in quo Menippus & Æacus colloquuntur, Περὶ τοῦ Πλούτωνος, ὦ Αἰακὲ, περιήγησαί μοι τὰ ὄνειρα πάντα. Verùm antequam de hoc loco dicam, afferam alium ejusdem

dem scriptoris in quo accusativum duntaxat ei tribuit: (est autem ex dialogo qui inscribitur Χάρων, sive Ἐπισκοποῦντες· in quo colloquuntur Charon & Mercurius) Ἀλλὰ πρὸς τοῦ παίδος, ὦ φίλτατον Ἑρμάδιον, μὴ καταλίπῃς με· περιήγησαι δὲ τὰ ἐν τῷ βίῳ ἅπαντα, ὡς τι καὶ ἰδὼν ἐπανέλθοιμι. In hoc quidem certè loco, non posse περιηγεῖσθαι id significare quod dicit Eustathius, ex eo liquet quòd id ipsum à Luciano significetur hoc verbo quod paulo antè verbo ξεναγεῖν· ubi dicit Charon Mercurio, ξεναγήσεις γὰρ εὖ οἶδ' ὅτι με ξυμπεριενεγκών, καὶ δείξεις ἕκαστα, ὡς ἂν εἰδὼς ἅπαντα· ubi observanda sunt etiam illa ξυμπεριενεγκών & δείξεις· quum longe aliud sit δεῖξαι, quàm ἐκτίθεσθαι ἀφηγέμενον. Sic porrò & Basilius dixit, ὥσπερ οἱ τὰς αἰθούσας τῆς πόλεως τοῖς χρόνοις λαβόμενοι περιηγοῦνται. Simili autem verbo similem dans significationem Plautus, dixit Circumducere. Quinetiam Perductare, alicubi verò & Perducere (si bene memini) vocavit hoc ipsum περιηγεῖσθαι· atque inde perductorem, ὁ περιηγητὴν, sive ὁ περιηγέμενον. Virgilius autem, compositum verbum dissolvens, dixit, (& quidem de singulis inferorum itidem locis agens)

Quæ postquam Anchises natum per singula duxit.

Verùm ut ad illum alterum Luciani locum veniam, in eo quoq; videmus περιηγεῖσθαι eum dici qui in rem præsentem ducit, & quidem (ut Virgilii utar verbis) ducit per singula. Neq; tamen nego quin περιηγεῖσθαι, relicta propria significatione, id etiam sonet quod dicit Eustathius: sed Dionysium talis περιηγητὴν orbis terrarum personam suscipere dico qualis Æacus est Menippo περιηγητὴς τῆς ἐν ᾅδου πάντων· & quo Mercurius modo Charonti περιηγεῖται τὰ ἐν τῷ βίῳ ἅπαντα. Ideoque mirandum non

fuerit si verbis utitur nonnullis quibus utimur apud eos quorum oculis res repræsentamus: veluti pag. 130. ubi canit, Εἰ δέ σε ϑ Πέρσας ἰδέειν γλυκὺς ἵμερος αἱρεῖ. Quum enim dicit, Si cupis videre etiam Persas (nam ita ibi debui exponere) perinde est acsi diceret, Si cupis tibi ostendam etiam Persas. Unde fit ut ubi dicit φράζεο, liceat etiam exponere Contemplare. Sed quomodo dicemus hunc περιηγητὴν existimandum esse in rem præsentem ducere? sicut illum,

Descripsit radio totum qui gentibus orbem.

Sic certè hodie siquis depictum totum orbem terrarum habens (ut depingi solet in ea quæ vulgò mappa mundi vocatur) singulas ejus partes earùmque situs ordine ostendat, festivè dicetur περιηγέτης ξυμπεφυκοσῶν. Hæc autem quum ita sint, tatendum est vix posse nos huic nomini περιήγησις, quo inscribitur hoc opusculum (addito genitivo τῆς οἰκουμένης) satis aptam vocem Latinam invenire, quæ nimirum ei omnino respondeat. Multo tamen tolerabilior est ista interpretatio, *Descriptio orbis*, vel orbis terrarum, quàm illa Guil. Morelii, *Ambitus orbis:* nam in priore hoc saltem commodi habemus quòd ut verbale περιήγησις, *Descriptio*, ita verbum περιηγέω, ex quo illud verbale factum est, interpretari possumus *Describere:* quinetiam altero verbali περιηγητὴς si uti placeat, Dionysius περιηγητὴς poterit dici *Descriptor*: contrà verò quàm incommoda sit illa posterior interpretatio (ne dicam absurda) magis apparet quum ad verbum περιηγέω venitur: siquis enim dicat Dionysium περιηγέω τὴν οἰκουμένην, Latinè sonare, *Dyonysium ambire orbem*, quis ita Heraclitus erit ut à risu sibi temperare

are possit? id namque de Dionysio diceremus quod ipse de Oceano cecinit, Οὕτως Ὠκεανὸς περιδέδρομε γαῖαν ἅπασ· nam hîc περιδέδρομε est *ambit:* quanvis magis ad verbum interpretatus sim *circumcurrit.* Sed ne tu mihi, Lector, si priùs tibi valedicam quàm meam quoque tandem interpretationem attulero, illud Eryximachi apud Platonem objicias, βαλών γε οἷα ἐκφοβῶν. hoc quidem non recusabo, sed ita tecum paciscar, ut qualem usum Plautus dedit verbo *Circumducere,* talem ejus verbali dare mihi concedas: ita enim dixero περίηγησις τῆς οἰκουμένης sonare *Circumductio per orbem:* quanvis & ipse in fronte libri περίηγησις sim interpretatus *Descriptio.*

Jam igitur, Lector, te à Dionysio per totum orbem terrarum duci finge: quòd si fortè aliqua ejus verba singulas tibi partes ostendentis non intelliges, me interpretem lateri tuo semper adhærentem habes: si non satis fidelem, at multo certè fideliorem eo qui tibi persuadere vult, Dionysium ita loqui ut dicat *terram volare,* interdum & *mare* (ubi utitur verbo πέτηται, vel ὑπερπέτηται, aut ἀναπέτηται) eo inquam qui ζόφον ex occasu facit ortum: qui ἀκροχάλιξ, quod sonat *ebrius,* vertit *Calix:* qui φῶτες ὀπιζόνιοι, id est *indigenæ,* reddit *viri terrestres:* & ἅμα πλουτενὴς, non *Latè extenta sed Opulenta:* qui περιδένται ita vertit quasi esset à verbo πείραμαι. Et quidem in Oporini editione hæc omnia: quibus adderem multa, si pagina capere posset: quum verò hujus angustiis excludar, vale.

ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΠΑΝΣΕΒΑΣΤΟΝ ΔΟΥΚΑΝ
κύριον Ἰωάννην, ⳨ μὴ ταῦτα ὅπ τῆς δείσεως,
⳨ ὑὸν τῦ πανσεβάςυ σεβασμὸ, ⳨ μεγάλυ δρυγγαρίυ, κυρὶυ Ἀνδρονίκυ τῦ Καμάτηρυ,

ΕΥΣΤΑΘΙΟΥ ΔΙΑΚΟΝΟΥ ΕΠΙ
τῆς δείσεως, ⳨ μάλισῤα τῆς ῥιπόσης, τῦ ⳨ ὕςερον γενομένυ ἀρχιεπισκόπυ Θεσσαλονίκης, ὅπισολὴ ὅπ τῶν Διονισίυ τῦ πεπιςῦ παρεκβολαί· μεθ' ὧν ὠφέλιμον εἰς τὸ ἀκέραιον· ⳨ μὴ τὸ ὠφέλιμον, αὐταὶ αἱ παρεκβολαί.

ΙΝΔΑΡΩι μὲ τῷ σοφῷ θεῷ λύσειν εἰπεῖν, ὠφελῆς ὀφλέτην γενομένῳ, ⳨ τὼ ὀφειλὴν ὀπὶ μακρὸν ἀναβαλομένῳ, ἤρεσε χαφλὼ λήθης ἐνεγκάσης καθ' ἑαυτῆς· ⳨ τοίνυν ὅπ τε γλυκὺ μέλος ὀφείλων ὀπιλήλαθεν, ἐκεῖνος λέγει, ⳨ τὼ καρδίαν ἀναπύσειν ἐθέλει, ὡς ἂν ἔχοι ἀναγνῶναι παῖ τῆς ἐκείνυ φρενὸς ὁ ἄνθρωπος γέγραπται, ὧ τὰ τῆς ὀφειλῆς ὑφρέθετο· ἐμοὶ ἦ, ὦ πανσέβασε, κἀλλισε ⳨ σοφώταλε, εἰ ⳨ ὄφελεν ἐπῆλθε τὸν ἐν ὑπομόσει λόγον, ⳨ εἰς ἐκεῖνον ἀναβάλλεσθαι τὰ τῆς ὀφειλήματος, ἀλλ' ὅπ χῆ πάντος λήθης. ἐχ ὅπως ἐγὼ κάρον πάσχω, ὅθ' ἀπονυσάζω θεῷ ἄφθον ἔχειν ἐκεῖθεν πολὺ τὸ νηφάλιον. ἢ πῶς ἂν ὑπεραφείλω ἔπ, τὼ σὴν ἐν ὀδεγὶ θέμενος βάλησιν; ὃς ὅλως ἐκτέθνηκάς μοι τὼ ψυχὼ, ⳨ μηδὲν εἶ ὄφελε ἂν ἐμοὶ βαλητὸν, ὃ μὴ καὶ σοὶ θελητόν; ἃ τίνυν ἔπαθον λήθυ ἐφ' οἷσπερ κατένυσα, ὀδὲ τὸ τῆς Λητῦς χεῖμα ⳨ τὰ καθ' ἡμᾶς ἔχειν Ἑρμῆ τότε καμψάσης, ⳨ τὼ κατ' αὐτῦ μάχην κραπῆσαι, ⳨ βίπιον σήσασθαι. πάλος δὲ πκαταπεῖπον ἕτερον ἔξω τῆς ὑπεχημένων ἐρρίπτε με, ⳨ τὼ κατάνυξιν ἀνεσκάζεν. ἐλογιζόμην γὰ ὡς ἐν μικρῷ κείσεταί σοι τὸ ὠφέλημα, ⳨ ἐκ ἂν ἐμμεμείμνως διατεθείπης ἐφ' οἷς ὁ λόγος ἰῶ ἐν ἡμῖν. ἐνεθύμουν γὰ τὼ σὴν ἐν λόγοις ὀπίδοσιν, ἐλογιζόμην τὸ μεγαλοφυὲς, τὰς τῆς καρδίας ἀναβάσεις εἰς νοῦν ἀνῆγον. ⳨ πίνυν τὼ ἔτω ὅπι τὰ μείζω ἐπέκλασεν σωνοάμενος, ἐκ εἶχον ἐμαυτὸν πείθειν ὡς ἄρα μέλον ἔπ σοι ἔσαι τῆς λαμπρότητος· ὀδέ σε τὸν ἐν λόγοις ὕδη μάλα πλεῖν ἀπαρξάμενον, ⳨ χρέως ὠμίζον τότε σμικροτάτε μεμνῆσθαι. ὅπω λιχθέσης τὰ εἰς λόγους μεμαθήκας, ὡς μηδὲ τὰ βεβκῦπαλα θεωρᾷν κάτω πε πίπτοντα· ⳨ ἔτω σοι τὰ τῆς σοφίας πλάτε ἔπεισι γλίχεσθαι, ὡς μηδὲ τὰ ἐν λόγοις οἷς ψήγματα ἀφαιρέσειν, ὅσα μὴ πάνυ πμᾶ) πολλοῦ. ἀμέλει ⳨ ἡμῖν ἃ θέλεις ἀφίναι, εἰ μὴ τὸ ὀφειλόμενον ἀποδώσομεν, ὀδὲ χρεοκοπίαν ἡμῖν ψηφίζη. ἀνῃξας

ἀνδίξας δέ σε τὸ τῆς ψυχῆς λογισθέσον, καὶ ἡμᾶς ἐγγεγράφας ὀφειλέτας ἐφολερικῶς, βαφὺς ἐμπέσεις, καὶ μικρὸν καὶ ἄξιχες, καὶ ὃκ ἀνήσειν φῆς, εἰ μὴ τὸ δέον ὑποτίσομαι· καίτοι βεβαιῶ ἐκεῖνο καὶ μικρὸν πνῶ πιμώμενον, καὶ ὅσῳ ἂν ἀφεθέν, ἐ πάνυ τι τὸν μὴ λαβόντα λελύπικε. σὺ δὲ καὶ τότε ζήτησον ἡμῖν ὑπογράφεις, καὶ ἕτω γίνη τῶ πλείονι. ἀλλὰ τῶτο μὲν ὁ γλυκὺς λυπικὸς εἰ χρὴ ποιεῖν, ὃς ἐν λόγοις παμπλέσι ὢν, εἶτα δὴ καὶ ὀφειλέτης ἔδ μαθὼν, ὅτι τῶ ἀρχαίῳ καὶ τόκον ἡδέως προσαπέδοτο, καὶ τὸν ὀφλόμενον λόγον ὑποδήδες, προσαπεδήδε καί πνα ὑπῆκεν, καὶ ταύτῃ τόκον ὠνόμαζεν. ἡμῖν δὲ ἐ πάνυ ἐν εὐχερεῖ τὸ τοιῶτον ἔσαι. ἐ γὰ κατ' ἐκεῖνό μοι τὸ λόγε, χρισῖπε καὶ ἡμῖν τὰς φλέβας εἰς δαψιλείαν ὑπάνοιξεν μεταλλείας ῥητορικῆς, ἀλλὰ πάνυ τὰ ἐς λόγως πενύμθα. ἀγαπητὸν ωὖ εἰ καὶ τὸ ἀρχαῖον τῆς ὀφειλῆς ἀποπᾶσι ἡμῖν ἐγγενήσε. τοίνυν ἔχεις ἴδ' σοφωτάτε καὶ σεβασμία μοι κεφαλή, εἰ μὴ τό σοι ποθέμθον ὃκ ἔχω εἰπεῖν (ὅπ μηδὲ πρὸς αὐτολογεῖν) τὸ χρέος δ' ἂν ὅσῳ αὐτὸς μὴ ἤδη πολλάκις ἀπήτησας, ἡμεῖς ὃ ἄρ καταδεδήμεθα. καὶ οἶδα μὴ ὅπ πολλοῖς πισὶ τὸ πρᾶγμα, διὰ τὸ μὴ μεγαλεῖον εἶναί τι, ἐ πάντ δόξει ἐυέντευκλον. ὃκ ὀλίγοι γὰ οἱ τὰ τοιαῦτα γαῦροι καὶ φρυφνοὶ καὶ μεγαλορρεπεῖς. ἀλλ' ἐμοὶ τὰ τῆς ψήφε ἑτέρως πέπαισι. κείνῳ γὰ ἓδ' δέον, ἔκμοσον ὑπαχθέντα πρᾶγμά τι, καλῶς ἐκεῖνο διαχειρίζεσθαι· καὶ ὡς ὃκ ἂν ἔχοι ῥᾳδίως ἐξεῖν, κἂν μέγα τυγχάνῃ, κἂν μικρὸν εἶναι. καὶ τὸν τυχόντα τὰ τοιάτε κελεῦσ, καὶ τὸ ταχθὲν δεόντως ὑπεκτελέσαι, τῶτον ἐγὼ τὸν ἄνδρα καὶ δεινὸν αὐτὸν καὶ σπουδαῖον καὶ δεξιὸν καλέσαιμι, παίζων τε, ὅ φασι, καὶ σπουδάζων. οἶδας οὖν καὶ αὐτὸς ὅπως ὑπατάξας ἔχεις τὰ κάλλισα τῆς τῶ Διονυσίε πεπαιδεύσεως ἀπανθίσαι σοι, ὅσα σωτελεῖν ἔχει πρός τε ἄλλων γνῶσιν, καὶ πρὸς ἀνάπτυξιν δέσεως, καὶ πρὸς ῥητορείαν γεγραφῆς, καὶ πρὸς ἐμπειρίας σωαγωγήν. πρωτεραιτάσαντός τοῖς ἐκείνε καὶ ἐπ πε ἄλλο προστεπεδῆναι χρεών, διὰ τὸ τῶ Διονισίε πάνυ ἐπελαυσικὸν, καὶ ἐν ξενῷ πειστηγήσεως κείμθον. τῶτο δὲ καὶ πεποιήκαμθν κτ' τό σοι ὑμῆρες. πᾶν μὲν ὅσον ὃκ αὐτόθεν χρηστὸν προσχειρίζεσθε, ἀφέλες παρὰ τῶ Διονισίε βιβλίῳ κείσε ἀρχὴν καὶ ἀπόθετον· ἅπαν δὲ καὶ οἷον ἀγαθὸν εἰς χρῆσιν ἔδ τοῖς καταλογάδην ὑπβάλλοισι τῇ γεγραφῇ, ἢ καὶ ἄλλως τοῖς τῶ Διονισίε ζηλωταῖς, ἀνακινήσαλες, καὶ φιλοκάλως ὑπλεξάμθοι· καὶ ἕτω σοφίας ἐκεῖθεν σοι κρατῆσα μεγασθέντοι, καταπεπλημμένον οἴνῳ γυμνῷ σεμφύλων τε καλυμμάτ καὶ γιγάρτων τραχύτη. ἴδη δὲ καὶ μυθὸν ὡς σοφιστικόν σοι τῶτον παρεμπλέαμθν, ὃς ὧδες ἅπαν ποιητικῆς σκληρότη ὀρακίσαντες· ὡς ἂν τῶτόν γε τὸν ῥύπον τῆ ποιητικῷ ἐναμιλλοι φανοίμεθα Χείρωνι, ὃς μυελοῖς ἐξέτρεφε τὸν τῆς Θέτιδ. μᾶλλον μὲν ἓν καὶ πολλῷ βέλπον ἐκείνε πρεπποιμθν ἂν, ἔτε σκείων ἀνθηρόμθοι μυελὸς, καὶ ἐδὲ Ἀχιλεῖ ἐφαπτόμενος αὐτοῦ, μειρακίῳ Θετταλῶ. πολλῷ τῷ ὠκύτατι ἐδὲ ποδῶν, ὃ δὴ κἂν ὁ τυχὼν καὶ πολὺς ἔχοι ἀνθρωπ· ἀνδρὶ δὲ τὰ πάντα καλῷ, καὶ ὡς ὅλως ὀλβίῳ, βασιλικῷ τῷ τῆ γλύε φυλῇ, μεγαλοφυεῖ τῷ ψυχῷ, λογίῳ τῷ ὑπιδεισιν, λαμπρῷ τῷ σωμα-

πκὴν ἀναδρομήν· καὶ ἰδεῖν μὲν, Χαείτων ἀγαλμά π, τὸ δ' ἐντὸς, ὁπῖον ἂν πς τὸν ἀληθῆ καταγελάσειεν ἄνθρωπον. τοῦτο τεῦχ ὅτω ποιοῦντες καθάπαξ ὅλα βαλομένῳ σοὶ, πᾶν εἴ π νόσιμον τῆς τῶ Διονισίᾳ ποιήσεως, εἰς φιλοπόσιον βρῶμα συσκυάζομεν. ὡσπεπηδέαμεν δέ π καὶ ἥδυσμα ἑτέρωθεν διακονησάμενοι, καὶ εἰς ὅσον ὦὖ δέον ὁπλεξάμενοι ποός τε συμμετρίαν, καὶ ὡς ὦὖ εὔκαιρον. καὶ ὅτω τῶὐ βρῶσιν ταύτῃ ὀπτωλέον ἀγλαΐζομεν, ἀρτύσεις, καὶ ταῖς πολλαχόθεν χαρυκείαις ὀπικοσμοῦντες ὡς ἂν μὴ πάντη γλίσχρον ἡμῖν εἴη τὸ τῆς δεξιώσεως, ὁδὲν ὑποστένῃς ἀπεπτημένον, καὶ οἷ μὴ τῆς τῶ Διονισίᾳ ὠφελησίας ἔχοιτ'. (ὦὖ γὰρ ἂν τὸ ὠφέλιμα θεῦρον, καὶ φιλοπαιδία κενὴ, καὶ φιλία δόξοσοφίας, καὶ μακρῶς πνὸς γεωγεφίας ὑποκρισίς τε καὶ νόθευσις) αὐτοῖς ὄ ποῖς τῶ Διονισίᾳ ἐμμελέσιν· καὶ τὰ μὲν ὡς ἐν ὀλιγοφράστως λόγῳ μεταποιοῦντες, καὶ ὅτως ἀναπλώσαντες, τὰ δ' καὶ αὐτοῖς ἔπεσιν ἐξαγγέλλοντες· εἰ πω δέ π καὶ ὡσεπεπηδεύκεσχ, ὁλοπηδήσεις καὶ αὐτὸ, καὶ ὅτω τὸ λεπτὸν τῆς ἰσοτείας ὡς οἷ εἰπεῖν συμμέτρως παιχνίσουσιν, καὶ τὸ μικρὸν ὑποκείμενον ἡδέως μεγεθύσουσιν. ὅκοιοι ὠφελεσγνιτέον πάντη τὸ καταφανὲς, εἰ ὦὖ ἐντελῶς τὸ ὁπιτυχθὲν πεπεράτωϑ. διὰ τοι τοῦτο θαῤῥεῖν ἔπεισί μοι ὡς ὃκ ἂν ὑποφαύλιον πῳ παυσεύσῃ σεῦ γεται τυπὶ τὸ ὠφέλιμα πεισεῖ, ὅπ τε χρὶ τὸ ποθούμενόν σοι τετελεσται, καὶ ὅπ ὁ τῶν Διονύσιον φιλῶν, ἔχοι ἂν ὁμοίως καὶ ὠφελ αὐτὸ διαπεπαῖζ. καλὸς μὲ γὰρ ὁ Διονύσιος, καὶ γλυκὺς ἀδεῖν, καὶ φρᾴζειν χορδὰς, καὶ σπουδῇ τῷ ἰσοτείᾳ, καὶ πολλῶν ἀνθρώπων, ἰδὼν ἄσεα, καὶ νέον γοῦς ὀφθαλμῷ καὶ διδασκάλῳ Μεσῶν. ὅθ' ὃ χαὶ ἡμᾶς ὑπομνηματισμὸς πῷ τοιούτῳ Διονισίῳ συμπεράνει ποὸς ἄῤῥ ἀκεσατὴς φιλολόγῳ ἀκόειν γλίχεται. εἴτε γὰρ τελεωτέρους ὁ Διονύσιος ὁμιλητὰς ὑπὸ χαλάσιν ἐλάλησεν ποτε, ὑποσανέμνησιν ὁ λόγος ὅθ' ἐπεξεργάζ), πλατύνων τὰ κμέια, διὰ τῶ ἄρτ πῆ εἰσαγομένων ἁπλότητα· εἴτε καὶ ἄλλως ἐκεῖνος ποὸς εἰσαγομένους λέγει, ἀλλὰ τὸ παρὸν ὑπόμνημα, διὰ τοὺ φιλακεσάμονας, πλείω λαλεῖ· καὶ ἐκ ἀναπληροῖ μὲν ὡς ἀτελῆ εἰπόντα τὸν Διονύσιον, οἷς ὃ ἐκεῖνος ἐχρήσατο, πλατυκώτερον ἐπεξέρχ), ὡς ῥᾴτερ ἐκλόγῳ πιζῶ, καὶ ὡς οἷ εἰπεῖν, ἐκμυζῶν τῆς ἐκείνε ἰσοτείας ἅπαν εἴ π νόσιμον, ποσεπλιπαίνει ἄλλος αὐτῷ, καὶ τὸ λεχθὲν ἰχνῶς, ἐξάγει ἂε πότερον, καὶ τὸ τῶ ἀκεσατοῦ λίχνον ἐκπεφαῦσι· καὶ τὸ πολὺ ὃ τοῦ πόνε παραιρεῖ), ὡς ἂν ἄῤῥ ἑτέρωθέν ποθεν ἐμελλεν ἀνηλέγως ἀκεσώμονος, ὑπνιπ ἐντεῦθεν ἔχοι κτᾶσθ, κατὰ πνα ὑπομνηματισμὸν, ὅσα γε ἡκὶ ποὸς τὸ μέτειον. ἤδη δέ πω καὶ εἰς τὸ ἀναγκαῖον τῶ πεφύκαμεν. Διονισίῳ γὰρ ἐμέλησεν ὁλικῆς πνος ὠφελησέως γῆς, καὶ ἐθνῶν ἐπελοῦσεως. πόθεν δὲ ἦ τοῖς τόποις αἱ κλίσεις, ἦ τοῖς ἔθνέσιν, ἦ πίνα ἐπ' αὐτῆς συμπτώματα, ἐ πάνυ π ἐκαιρακοῦ ἐκείνος ἐν λόγῳ θεῦσ ἠλέλησεν. ἡμῖν δ' εἰς ὅσον ὀπιβάλλ, ουσχωῶς τοῖς τῶ Διονισίᾳ τὸ τοιοῦτον φυλαχθήσ). καὶ τοῦτο ὠφελματοδόμοι, ἐ λοιπὸν ἴθι τὸν ὠφελησπτὴν, ὅτέ π ἡκὶ ἦθεν ἐλλελοιφθέντων ἐ δέοντως ἀναπληροῦμεν, ὡς καὶ ἀνόπιν ἐραμεν, ἀλλὰ τῷ τῆς μετεικῆς ἐπελεύσεως ἀνάγκην ὠφελμυθόμεθα, διὰ τὸ λίχνον

λίχνον τῆς ἀκροάσεως. εἰ γάρ πς φιλομαθεῖν εἰδὼς, εἶτα δὴ ἀκύσας τὸ Διονισίᾳ γῆς Βοιωτῆλ, καὶ Λοκρῶν, καὶ Θεσσαλῶν, καὶ Μακεδόνων ἐν λυσὶν ἔπεσι μνησαμβάνε ϖερὶ μόνου ὄνομα, καὶ μηδὲν π πλέον ἐξισορήσαιτ ϖερὶ αὐτῆλ, ἐκ ἂν εἰς δέον λιχνεύσειν πλατύτερον μαθεῖν π ϖερὶ αὐτῆλ; ποθήσει δ' ἂν ὁ φιλομαθὴς, οἶμαι, καί π ϖερὶ Μυσῶν ἀκῦσαι, ὡς δ' αὔτως καὶ ϖερὶ Βεβρύκων. ἐκ ἀναπαύσει δ' αὐτὸν ὧδε τὸ τῆς Λιβύης, ὧδε μὶν τὸ τῆς Ἀσίας, ἔτ' οὖν Εὐρώπης ὄνομα ψιλὸν, εἰ μή π καὶ ϖερὶ τότων ἀπολογύμενον γνῶσε). τὸ δ' ὅμοιον καὶ ὅτι ἄλλων ζητήσει χωρῶν· ναὶ μὰ τοὺς καὶ ϖερὶ πόλεων. τῶτον δὴ τὸν πόθον τοῖς ἀκροαταῖς ἀναπιπλῶσι ἡμεῖς, βεβαίως π ϖερὶ ἐκάσε ὅτι δέον εἰπόντες, ἀπαλλαγησόμβα, ἐχ ὅσον εἰς φιλοπμίαν, ἀλλ' εἰς τὸ κμέιον. καὶ Διονύσιο μὲν δραχὶ τῆς ὅλης ὥσῥ ἐπιλαμβάνε γῆς, ὡς ἐντεῦθεν αὐτὸν ϛενάξαι, καὶ μηδὲ ἀμφιλαθῶς τὰ πολλὰ ἔχειν· τὸ δὲ γεγάμμα τῶτο ἐυρυτέραν αὐτὸν ϖοιεῖ, καὶ οἵαν ἀμφοτέρας ἔχειν πνὰ λαβέσθαι αὐτῆς· καὶ διὰ τῶτο ἴσχι τάχα πλέον π γλαφυρόπλ. καὶ ἔστιν ὅπ διπλῶν οὐ μῖν τὸ κμέιον. πᾶν τε γὰ ἐντεῦθεν ἠρώνισαι εἰ π ἦν τῷ Διονισίᾳ κάλλιον, καὶ ὁπωσῶν ἀγαθὸν εἰς χρῆσιν, εἴτε καὶ γνῶσιν· ϖερσπιξείρασαι δ' μετείως καὶ εἴ π τότοις ἑτέρωθέν ποθεν σύμφωνον εἴη, καὶ χρ συγχώνευαν σωίῤῥφον. εἰ πίνω τὰ τῆ ϖομπήματ τότε συμπρέπει τῷ Διονυσίῳ, εἰκότως ἂν ἔχοι καὶ τὸ τῆς ϖυνείας κοινόν. ὅτω γὰ σοφὸς μὲν Ὅμηρ, ἀγαθὸς δ' καὶ ὁ τὰ εἰς ἐκεῖνον λαλῶν· καὶ ἀμφοῖν κοινὸν, τὸ τῆ κέῤῥδος ἢ τῆ τέλως κμόν. τὸ δ' ὅμοιον καὶ ὅπ τῆ Διονισίᾳ καὶ ἄλλων σοφῶν. εἰπ ἂν δ' ἡμῖν τπ τὸ ϖῶεγον, ᾧ δεξιώμβα πὼ σὴν ἀξιοσέβασον κορυφὼ, ὁ Διονύσι ἐκέπ ποιπτὴς, ἀλλὰ λύσας τὸ μέζον, καί σοι καταλοιάδλω τὰ πλείω λαλῶν· ἑ ϛενολεκῶν, ἀλλὰ πλατύτερον ἑαυτὸν ἀνακαλύπων οἷός ὅτι, καὶ ἐκ μετεικῆς σωσήκης εἰς πεζολογίαν ἀναλυόμνο τὰ πολλά· ἑ μόνον ᾄδων, ἀλλὰ καὶ λέγων, ὅπ τὰ τῆς ὠδῆς ἡμῖν ἐκ ἔχει κμερόν· καὶ ὅτως ἀντὶ ἀσολογ γνόμνο οὐ δίγλωσσος· ἑ πάντως μετέωρο, ὧδ' ἐκ μετεικοῦ τὰ πάντα λαλῶν ὠμαεῖ, ἀκ ἔστιν ὅπ καὶ βάδλω ϖερὶῶν· ὧδ' ὑπὸ σκιωῆς μετεικῆς τὸ σύμπαν φθεγγόμνο, ἀλλὰ πολλὰ καὶ ϖερσπορέα δίχα ποιπικοῦ ὁμιλῶν· ἐκ εἰς τὸ πᾶν ἑρμιώσων χαρίζων, εἴπερ ἂν ἡ Θηβαία λύρα, ἔχων ὃ ἤδη αὐτόθεν ἐν τοῖς κμείοις τὸ σαφὲς, ὑποβολέως ἀνενδεές. καί σοι ὡς ὀξὺ ἀγαθὲ λειμῆλ· ἀνθη κομίζε ταῦτα καλὰ, ἢ καὶ ὡς ἐκ φυταλιᾶς πολίτης τε καὶ καλῆς καῤῥπὸς ἤδη ὡρίμ συγενής. καὶ τοῖς μὲν ἄλλοις ὡς ἐπὶ πν μεταλλείας τινὰ παρ' ἑαυτῷ χρυσῖν χώνλω ὁ Διονύσι ϖροβάλλεται εἰς κμκρηγορίαν ὀπίπονον, σοὶ δ' αὐτὸν χρυσὸν ἀκίβδηλον, καὶ χρὸς μηδὲν ὑπισυρόμνον, ὑπικεκοσμημένον δ' ἄλλως καὶ πεπότερον ἔχοντα. ὁ γοῦν φιλῶν τὸν Διονύσιον, φιλοίη ἂν καὶ τὸ παρὸν ϖομπμα, καὶ τινὰ ἦν ἐν αὐτῷ ϖομπικωτάτων σαφείαν, καὶ εἰς κεῖνον ἂν ἐγχειρήσοιτο αὐτὸν, καί π καλὸν λογίσοιτο πολυσιώδεγον. εἴῤῥωσο οὖν καὶ σὺ μὲν φιλέϊστὸν Διονύσιον, ἐκ ὑποτέργς δ' ὧδε πὼ ἡμετέραν λῆξιν, ἀμφοτέρως ἂν εἴη σοι τὸ ϖῶεγον φιλητὸν, διὰ

τε

τε τὸν Διονύσιον διά τε τὸν Εὐσέβιον· ἤδη γὰρ ὅπ τὸ ὀπταχθὲν πεποίηπω. καὶ τοιαῦτα μὲν ἡμῖν τὰ ὀν ἔργῳ. ὡς δέ γε τὰ ἔργε ὀλίγα σοι προθετέον πνά, δι' ὧν τιὼ τε τῶ Διονισίε διάθεσιν παραδείξομέν σοι, καὶ τὸ τῆς ἀπειγήσεως πρᾶγμα σαφηνιῶμεν· καὶ πῶς αὖπι δυνάμ) φρήσομεθα, πῆς ὃ ἡ πῆς γεωγραφίας πρόθεσις.

Τίς δ' οὖν ἡ τῆς χωρογραφίας βέλπσις, καὶ ἔπι δ' ἂν πς ὕπω τὰ σεμνὰ τῆς ἀπειγήσεως ὡς ἐν λόγῳ βεαχεῖ ῥηπεικώτερον. τὸ τιὼ ὑπ' ἠρανὸν ἐμφαινόμενον, τοῖς μὲν ὀν παρεμίαις λαλήσασιν, ὡς ἀδυνάτον καταφρονῶαι, πέπεικ) · τοῖς δέ γε σοφισαμένοις τιὼ ἀπειγήσιν, εἰς πρᾶγμα τετόλμη), καὶ ὡς ἐκ ἀδυνάτον ἀπαλλάξαπαι, βιασαμένοις τιὼ παρεμίαν, καὶ τεχνασαμένοις τῷ ἀδυνάτῳ δυνάμιν. ἢ γὰ ὕπω μικρὸν πεποιήκασιν ὅσοι τιὼ τῆς οἰκωμένης πανηγυρικὴν συναγωγέαν μεμελετήκασιν, ὀνυμάζω πε τύχα πνὶ διασήμαπ τιὼ ἀπείρονα ἀπειλεῖσαι, καὶ τὸ τῆ χ͞ῃ γιὼ πληράμαπ ἀπειλήπον ὀπίσω βεαχυτάτῳ, καὶ ὕπω μικρῷ διαςάτῳ ἐμφαινόμενοι. ἔδη πλημμαπ κατάξαι μὲ ἱςορῶ) Ἀναξίμανδρος, Ἑκαπαῖ ὃ μετ' αὖπον τὴ αὐτὴ πλημ ὀπίσω. νῦ ὃ, Δημόκελ ὃ μαθητὰ σὰ μὲν Θάλαπ· καὶ τέπαρ ὃ, Εὔδοξ. εἰ δ' Καρχηδόνα ὑπὸ βοῦ μεξάνειν δὰ θαύμα ὃ ὁ Διονύσι ἄγει, ὡς χρυσὸν π δίπιδον ὃν εἰ πλιχμύπς πόλεως διάσημα καπαμεγνῦναι, θεωρᾶσαν ὑπὸ βύσσης τιμήμαπι, τὸ τιὼ ἀμέβπιν οἰκουμένην τομαίῳ βεαχυτάτῳ ςενοχωρᾶν, ἠλίκα ἂν ἔσω πίπ͞οι δαύμα ὃ· ὕπως ὃν δέοντ πλημεὸν ἡ φιλοσοφία, ὕπω μικροῖς ἐμφανπάζει τὰ μέγιςα, ἵππς ἐ πῆς γῆς μόνον πιὼ σωπαλοιφιὼ καπανεανιάζ) πούπιν, εἴπε σωπαίρεσιν, εἰς βεαχὺ κομιδῆ συμπέσασα, ἀλλὰ καὶ αὐτὸν τὸν ἠρανὸν σωπαγᾶσα καπασμικρύνει, καὶ ὡς οἷ εἰπεῖν, κέγχρω ἐοικέναι τὸν πηλικῶπον. ἄλλη πς αὖπη παρεμία χ͞ῃ πιὼ ἄνω πεδῆ, ἀδυναμίαν ἐμφαίνουσα πρᾶγμα ὃ, σεφαλθεῖσα δ' ὅμως εἰς δύναμιν καὶ αὖπὴ τεχνικῶς. καὶ πῷ ὄνπ τοιῶπόν π ποιῆσιν οἱ τὸν τοσῶπον ἠρανὸν, πιὼ ἀπλανῆ σφαῖραν, πιὼ ἔσω τὰ πάντα σφίγξαν, εἰς μικρὸν σφαιρικὸν ὄγκον, καὶ, ὡς ἂν εἴποι πς, καχεπᾶον, συσπάσαν, καὶ εἰς δίσως σροφὸν χορτυλίσαν, καὶ συσπείραν, τοῖς βαλομένοις ἀνακρίνειν πδέαν· καὶ ὅσῳ ὁ μὲν ὃ τοῖς Θεπαλοῖς γυμνάσιος φησὶ μαγαν͞ιέναι, ὀπιβαλάσας τῇ σελήνῃ, καὶ ἀνωδὲν καπαπώσας εἰς γῆν, ταὐτὸ καπεπιχειρῆσαν αὐτοί, ἐχ ἑνὸς ἢ δύπερα σφῶν ἄνω πλανήπων, ἀλλ' ὡπᾶ ὅλε ποῦ κατ' ἠρανὸν ἀπεκείπε σφαιρώμα ὃ, αὐτοῖς ἀςρασις, αὐτοῖς ζώναις, καὶ πᾶσι τοῖς ἀρκπίοις κύκλοις καὶ τμήμασιν, ἡμῖν ἐκεῖνον καδέλκοντες. καὶ Ζᾶς μὲ ὁ παρ' Ὁμήρῳ, τοῖς σφὶ Ὀλυμπον δώκοις ἐμπρέπων αἰδέρι ὃ, αὐτῇ γαίῃ, αὐτῇ θαλάσσῃ τὰ κάτω μεταςοιχειῶσαι βρενδύε), αὐτὸς ὃ μὴ ἂν ἐλκυδῶναι κάπω ἀλαζονδύε). ὁ μὴ τοι φιλόσοφ ὃ βειφώτερον ἀνπαλαμᾶ ὃ, καὶ τὸ τὰ Διὸς ἐλέγχει σεμνὸν· καὶ αὖπῳ ἠρανῷ καδελκύσας ἐκεῖνον, ἐχ ὑποπαπέον τὸν αὐδέριον πᾶσιν (ὡς ἐκείν ὃ πατέρα Κρόνον κάπω βαλών) ἐν͞ι ὅπ χρέα πᾶσι τοῖς ἀςρολάμοσι, καὶ ἄλλως τὰ τοιαῦπα σοφός· καὶ ἠρανὸν τῶπον τεχναζάμν ὃ,

σάμωθ, ὡς εἰπεῖν ὑπουράνιον, ἐν ἀπῷ οἷά πνι κατόπτρῳ φαντάζει τοῖς βελομένοις τὰ ἄνω κάτω κινήσεων· καὶ ἐπεὶ μὴ ἔξον ἐν τῷ κάτω ἄνω περύσασθαι τὸν φιλοσοφεῖν τὰ θρόνια θέλοντα, βιάζεταί πως τέχνη τὸν θρανὸν ἐς καταπάσας καὶ ταπεινώσας, ἕτω περαίνει τὰ τῆς θεοδότεως. ἢ καὶ ἄλλως μὴ ἔχων ἐν θρανῷ θέσιν τὸν ἄνθρωπον, θρόνιον μὲν φυτὸν ὄντα τε καὶ λεγόμενον, θεὶ γοῦν ὅ ὅμως εἰλόμενον, κατάγει τὸν θρανὸν, καὶ θεῖγον πάσιν, ὡς ἂν ὁ θεὶ γοῦν ἐκεῖνος ἄτω τὰ θρόνια ἔχοι καλιτεχνεῖν. καὶ γίνεταί πς οἷ κάθοδος θρανῦ θεὸς τὸν κάτω, θεοσφυέστερον ἢπερ ὁ τῆς Ἡσιόδου μάθος αὐτὸν κατάγει θεὸς φιλότητα γῆς· ναὶ μὰν καὶ σεμνότερον, τά τε ἄλλα ὄ, καὶ ὅπ ἐκεῖνον μὲ νύκλα ἐπάγειν Ἡσιόδος λέγῃ, ἐπειδὴν κατέλθοι· ὁ ὄ θρανὸς ἐστὶ, ὃν ἡ τῆς μαθήσεως θεωρία θεὸς τῇ γῇ ποιεῖ, ὃ σιότος ἐπάγειν οἶδεν, ἀλλὰ γνῶσιν τεχνικὴν φωσφορεῖ. ὅθ' ἂν εἴποι πς ἐνταῦθα, -ὀφάρα δ' θρανόθεν νύξ, τὸ Ὁμηρικόν· ἀλλ' ἐκεῖνο καὶ μάλιστα, ὡς ἄρα θρανόθεν ὑπερράγη ἀσφοδος αἰθήρ. λαμπρὸν γὰρ ἐντεῦθεν ἀπαυδριάζει μαθήσεως φῶς. θρανὸν μὲν οὖν ποιόνδε Ἀρεσθ ἔχοι ἂν θεωρέσθν, καὶ ὅσοι κατ' ἐκεῖνον ποιητικῶς ἢ καὶ ἄλλως καταλοιάδην τοὺς πιστοὺς κυλίσουν θρανὸς, Μοῦσαι πνες οἷ, καὶ τὰς ἀδομένας, θεσπαδήμονοι, καὶ θεὸς ἐναρμόδιον ῥυθμίζοντες κίνησιν. Διονύσθ δ' ὁ νυῦ ἡμῖν ὁμιλῶν, τὰ θεὶ τῶν γῶν κατεργάζεται, καὶ θεὶ τούτων ὡς μέρος θρέπον ἔχει πονόμενθ, πλεῖν λόγῳ κεῖθ θρεόμενθ· καὶ τάχιον σύμπασαν τὴν οἰκομένην θεῖσαν, ἢπερ οἱ θρυλλέμενοι ἀεπὶ, δι' ὧν ὁ τῆς μύθου Ζεὺς τῶν ὑπ' ἥλιον κατεμέτρησε· καὶ τὸν ἀκροατὴν ἑαυτῷ συμμετάγων, ἢ συναπάγων, καὶ πο' ὧν συμπερύσεσθ, Δαίδαλθ οἷα συμπεπλάνηκεν Ἴκαρον· πλὴν ὅσον ἐντεῦθεν τὰ τῆς πίστεως ἀσφαλῆ, καὶ πάντη πάντως ἀμφοῖν ἀκίνδυνα, καὶ ἥλιφ ἀνεπβάλλοντα. μή π ἦ ἄρα καὶ ἡ τῆς χθονὸς Ἑρμοῦ πορεία, καὶ ἡ χρυσῆ ῥάβδος, ἣν καθ' Ὅμηρον ἔχων ἐκεῖνος προοῖς θεκνεῖ τὴν τε τραφερὰν τὴν τε ὑγρὰν, ἢ τῆς θεωρήσεως αὖτη ὁδὸς τε καὶ μέθοδος, καὶ ἡ ἀνὰ χεῖρα πῶ τεχνίτη γεφὶς, ἢ διαπτέσα τὸν θεῖγον πίναξ· ὑφ' ὧν ὁ μανθάνων ποδηγεῖ ὡσπερεὶ καὶ χειραγωγεῖ), καὶ πᾶς ἀμογητὶ τὴν οἰκομένην, ὡς τάχος πτερὸν θεσθέσας θεῖσαν, τῷ νῷ ταύτην θεωράμενος, καὶ λόγῳ χθεσχωγῶν τὰ μαθών. καὶ ὅπου μὴν ἐνταῦθα τὸν χθόνιον ἂν πς Ἑρμῆν φαντάσοι). ὅτε μήτοι πῆ κάτω ἀπαναστὰς ὁ θεωγούμενος τὸν θρανὸν θεσθέσῃ, καὶ χαμμὰς ἀγῇ, καὶ πόλυς σχέσει, καὶ ἀσέρας μέρει, μονονοὺ φαύων πῆ ἄνω χεῖρι, καὶ δακτύλῳ καθυποδεικνὺς τὰ ἐκεῖ, καὶ ὅπου γῆς μὴν ἀναπτάμενος, τὰ ὄ θρόνια θεωγόμενος· τότε δὴ ὁ χθόνιος ἐστὶ Ἑρμῆς, ἀλλὰ (κατὰ τ ποιητὴν εἰπεῖν) τ αὐτὸν ἐν χερσὶν ἔχων ῥάβδον πέτε), κεραυνὸς, ἀργεφόντης, χρυσόῤῥαπις. καί πς ἂν εἴποι διὰ τῶν κομψότερον τὴν τῆς θεωγωπικῆς μεθόδου δύναμιν, οἰκειότερον ἢπερ ὅτι τῆς καθ' Ὅμηρον Ἐειδθ, τὰ μὲν θεσθετα ὀλίγιν κορύσσεσθ, θεναθρεῖ πάντως τὰ κάτω πε καὶ θεὶ γῆν, αὐτὰρ ἔπειτα ὅτι χθονὶ βαίνειν ἐραμῶ κάρη σκείζειν, ὁπηνίκα τὰ κατ' ἐρανὸν ἐπβάλλει

βάλλει θεωρεῖν ὁ θεωγάμων. καὶ ὅπω μὴν ἂν ὡς ἐν ὀπτόμῳ σεμνολεσίᾳ τὸ τῆς θεωγήσεως ἀγαθὸν, δίχα τε ἧς μετ' ὀλίγον ῥηθησομένων. ἃ ὃ καὶ εἰσέτι χρὴ τῷ λόγῳ προσλαβεῖν, ταῦτά εἰσιν· ὅτι ἐξαιρούμενος μὲ Ἑρμῆ Ἀσκληπιὸς ἐντελὴς ὑποφήτης ὡς ἐν μέρει τοῖς εἰσαγομένοις ἐμπεπελέλειπται, καλλιγραφῶν τὰ ἐν ἐρεμνῷ φαινόμενα· τὸ δ' εἰ γὰρ ταχὺ τὸ πρεσβὺ λύουσι Ἑρμῆ ὑποδρησιπρὸς γε τὸ παρὸν Διονύσιον, ὃν ὁ νέος ἧς Μισῶν ἄγων, ὡς αὐτὸς κομπάσει θεσιῶν, πᾶς τῷ γῆ ποιεῖ θεπολεῖν ἀπλανῶς. ἐλιπε δ' τὸν θεωγητὰ κλῆσιν, θεῖα τὸ θεωγεῖσθαι, ὅσῳ τῷ χῖ λεπτὸν ἅλλην ἀφήγησιν βάλε)· καὶ δὲ καὶ ἧς ῥητόρων τινὲς, ὁ μὲν, θεώγησαί μοι τὰ ἐν ἄδᾳ, φησίν· ὅ ὅτιν, ἔκθες, θεὸς λεπτὸν ἀφηγέμενος· ὁ δ' θεωγησιν ὕβρεως τῷ ὁμοίαν λέγει ἀφήγησιν. τὸ δ' θεωγεῖσθαι, καὶ θεοδοσίειν λέγει, ὡς ὅτε τις πεισοδεδοται λέγει τὸν Πελοποννήσιον. τὸ δ' αὐτὸ ὅτιν εἰπεῖν, καταγεγράφεσθαι, καὶ μεξεῖσθαι. ὅτω γάρ τι καὶ αὐτὸς ὁ Διονύσιος θαλασσάν τινα ἐρεῖ καταγεγράφεσθαι καὶ ἀναμεξήσεσθαι. δεῖ δ' εἰδέναι καὶ ὅτι πολλὰ ἧς παλαιῶν θεὶ τῷ ἀληθῆ γεωγραφίαν ἐσπουδακότων, ὧν μάλιστα ἧς ἄλλων Ἀλέξανδρος ὁ τῆς ἧς ἐμπειροτάτων, ὡς λέγει), γραφῆς ἠκριβώσατο, δοθείσης αὐτῷ ὑπὸ Ξενοκλέους τοῦ λαοφύλακος, πάντοθεν ὁ Διονύσιος τὸ καλὸν ἠφανίσατο, καὶ τὰ μακρὰ ἧς ἄλλων αὐτὸς ὀπτεμὼν, σωπωμωτάτῳ ταύτῃ καὶ ἀκειβεστάτῳ γεωγραφίαν ὠξέθετο, εἰς ἐγχειρίδιον τοῖς βυλομένοις εὐσύοπτον, ὧδέν τι ἧς τῆς γεωγράφοις καταλιπὼν ὠφελαμένοις. ἰσορίας τε γὰρ παραπλησίως τὸ ποίημα, φερίζει δέ πα καὶ τόπων ἢ ἐθνῶν ἰδιότητας. χειραγωγεῖ δ' καὶ τῷ τῆς ἰσορείας ἀληθεῖ, ὅσῳ δὲ γεωγραφίας ἀρετή. παρεναπείρει δέ πα καί πνα μαθηματικώτερον. καὶ ὅλως ὧδέν τι ἧς γεωγραφικῶν ἀγαθῶν ἀφῆκεν, ὃ μὴ χαλμά τι τῇ αὐτοῦ ποιήσει τούτῳ ἐντέθεικεν· ὁλιγόστιχον μὲ τὸ ποίημα ἐκτεθῆμένον, ἀκροδιγῶς δ' πάντων ἀφιγμένον ἧς καλῶν, καὶ σπερματικῶς πᾶν ἐν αὐτῷ τὸ τῆς γεωγραφίας καλὸν ἐνδεδυκός. τοιοῦτον δ' ὢν ὃν ἐνεργενίζει τινὰ τῷ γεωγράφῳ θεόρησιν, ὃ μόνον διὰ τινὰ σμικρότητα τῆς βιβλίου, ἀλλὰ καὶ ὅτι ἔργα πνὰ καὶ ἄλλα γεωγράφων εἰσὶν, ὧν ὃ πάνυ πᾶς γράφει αὐτός. θεὸς τοίνυν τὸ καθολικώτερον τῆς κλήσεως καὶ γνωικώτερον ἀνάγει ἑαυτόν· ὅθεν ὅτιν ἡ περιήγησις. ἰστέον δὲ ὅτι θεοδοσίου γῆς καὶ περιήγησις πασῶν νοᾶσι, καὶ εἰς μίαν ἔννοιαν ἔρχονται. διὸ καὶ ὁ Ἀμαζὼν γεωγράφος συνήθως τοιαύτας λέξεις εἰλεῖ), ἃ μόνον γεωγραφίαν τινὰ ἑαυτοῦ ὑποσήμαίνων ἀξιῶν καλεῖσθαι, ἀλλ' ὧδὲ περιήγησιν καὶ θεοδον λέγειν ἀπαξιῶν. καὶ ὅτω μὴν περίοδος γῆς, καὶ περιήγησις, εἰς ἕνα χῖ πολυωνυμίαν συμπάσαν νοῶν. καί εἰσιν ὀνόματα γνωικὰ, ἔχοντα ὑφ' ἑαυτὰ τινὰ τε γεωγραφίαν καὶ τινὰ χωρογραφίαν, ἤτοι τοπογραφίαν. ὧν ἡ μὲν γεωγραφία τῆς καθόλου θεωρίας ἔχεται, καθά φασιν οἱ παλαιοί, ὡς ἐάν τις ὅλον τὸ ἀναγράψαι σῶμα. καί ὅτι γεωγραφία κατ' ἐκείνους, μίμησις διαγραφῆς τοῦ καθειλημμένου ὅλως μέρους τῆς γῆς, μὴ ἧς ὡς ὁπόταν σωπημένων αὐτῶν. ὅλον δέ φασιν αὐτῆς, τὸ μίαν καὶ συνεχῆ δεικνύειν τινὰ ἐγκοσμηθεῖσαν γῆν, ὡς ἔχῃ φύσεώς τε καὶ θέσεως,

δέσθω, μέχρι μόνον τῆς ἐν ὅλαις περιγραφῆς αὐτῇ συμπιμπώσης. καὶ τοιαύτη μὲν ἡ γεωγραφία, ἔργον ἔχουσα περὶ τὴν τῆς γῆς ἁπάσης ὁλότητα καταγίνεσθαι ὁλοχερέστερον, καὶ ἃ φησὶ λεπτὴν διεξόδευσιν. ἡ μέντοι χωρογραφία, περιγραπτὸς μέν ἐστι καὶ αὐτὴ τῆς γῆς, καθὰ καὶ ἡ γεωγραφία, πλὴν οὐχὶ τῆς ὅλης, ἀλλὰ μέρους τινὸς αὐτῆς, καὶ, ὡς εἰπεῖν, χώρας, ἢ χωρῶν, ἢ χωρίων τινῶν. διόπερ οὐδὲ γεωγραφία λέγεται, ἥτις τῆς γῆς ἁπάσης καταγραφή· ἀλλὰ χωρογραφία, τουτέστι διαγραφὴ χώρας τινός. φασὶ δὴ οἱ παλαιοὶ περὶ τῆς χωρογραφίας, καὶ ὅτι τὸ χωρογραφικὸν τέλος τῆς ὅπλ μέρους ἔχει περιβολῆς, τουτέστι τῆς μεικοῖς ὁπωδήλλει, ἀπεναντίας τῇ γεωγραφίᾳ. ἡ μὲ γὰρ ὡσπερ ἐλότητα σώματος τῇ ὅλῃ γῇ ἐπιδέχεται, ἡ δὲ χωρογραφία μέρει τινὶ τῆς γῆς ἐπιχειρεῖ, ὡς εἴπερ ἐξ ὅλου σώματός τινος ἀποτεμόμενον, τὸ ὠφέλιμον μόνον, ἢ ὀφθαλμὸν, διαγράφει αὐτό. ὅτου γὰρ ἡ μὲ γεωγραφία ὅλον τὸ τῆς γῆς ἐπίπεδον σῶμα, ἢ καταγινομένη περὶ τὰ σμικρότατα· χωρογραφία δὲ ἡ ὅπλ λεπτῶν σωμάτων γινομένη συναποτελέσῃ καὶ τὰ βραχύτατα, οἷ λιμένας, κώμας ἁπάσας, δήμους, κρήνας, πόλιν πᾶσαν, πλατῶν ἅπαντα, ὁδῶν ἐπιβατὰς, καὶ τοιαῦτα πολλά. ὃ ἐπ ἃ καλαίνει περὶ τὰ τοιαῦτα καὶ ἡ τῆς γεωγραφίας τέχνη, ἀλλ' ὅπ ἀναγκαίως, καὶ ἐκ ἐξ ἀνάγκης, οἷα τέλος ἔχουσα τὸ καθόλε εἰπεῖν ἐν ὁλικῆς περιγραφῆς. χωρογραφία δὲ εἰ μὴ καὶ τοῖς βραχυτάτοις ἐπεξιοῦσα, ἐκ ἂν οὐδὲ χωρογραφία λέγοιτο. τῆς πάνυ γεωγραφίας καὶ χωρογραφίας ταύτας διαφορὰς ἐχρυσῶν, ὁ Διονύσιος χωρογραφῶ μὲν οὐδὲν ἔχει καινὸν, ἐζήτει δὲ παρ' ἑλληνικῶν περιγραφῶν ὁλοχερῶς τὰ περὶ πᾶσαν τὴν γῆν, καὶ περιὼν ἐπελαυσικῶς κατά πνα περιγραφὴν ὁλικὴν· καὶ ὡς εἰπεῖν, γεωγράφων συμπεπικὸς, ἢ χώρας περιηγητὴς περιέρχων, ἀπ' ἐν ἐπαγγελίᾳ γεωγραφίας τὸ ποιημάπον ἐπιτόμως τὸ ἀνὰ χεῖρας ἐκπεμπόμενον, καθάπερ ἐκ περιοιμένων αὐτὸς ἀνεπεγύσατο, σκοπὸν προγεγράψας μίαν τῆς ἁπάσης ἐυσωπίας πειθοῦς, ὡς ἔπος εἰπεῖν, τὸ, γαῖαν καὶ ἐυρέα πόντον ἀείδειν· καὶ ὅτω γαῖαν ὁμοῦ καὶ πόντον ἐνὶ ξυνώσας ἀμφοῖν, τοῦτο δὴ τὸ περὶ Τυφῶνος τερατώδες λογοποιηθέν. Ἔστι δὲ ὁ Διονύσιος καὶ τῶν παλαιῶν θεωρίαν τοῖς πλάσμασι γλαφυρὸς, μεταδιώκων τὸ ἀνθηρὸν, οἷά πε γεγραφὼς ἄνεσις, καὶ ἀνθηρόμυθος ἀντὶ μὲ συμμετρίας, φασὶ, γεγραφικῆς τὰ ὅπλ ὀνομάτων ἐυσωθέντα ἀντὶ χρωμάτων δὴ, τὰς ἀνθηροτέρας ὅπλ λέξεων. πυκνὸς δὲ ὅτι καὶ τῶν συμπλήρωσιν καὶ τῶν ἐπαναλῆψιν, συχνὰ καὶ ποιότοις διὰ σαφήνειαν ἐναλλαὶζόμενος σχήμασι. καὶ δριμείαις δὴ, ὡς φανήσεται, πολλαχοῦ χρῆται ταῖς λέξεσι, καὶ μὲν καὶ ἀναπύξεσιν ἐυμολογικαῖς. ἔστι δὲ ὅ καὶ ἐνλάβεια λαλεῖ· ὃ δὴ ποιεῖν δυσχερὲς ἐν περιηγήσει. παρευσπείσει δὲ πε καὶ βασιλικὰ ἐυφυῶς ἐγκώμια. καὶ γνωμολογικῆ δὴ φιλοσοφίᾳ ἀσυνίσως μὲν, διὰ τῶν τῆς περιηγήσεως ἀναγκῶν, εὐρίσκεται δ' ἐν ὅμως χαίρων· ποτὲ μέσον τε ἄδων, καὶ διαλέκτοις ποικιλλόμενος· καὶ μύθῳ χρῆται συμμέτρως ἐ καπικῶν, καὶ πλασμάτων χαίρων παθητικῶν· ὅπ τε παρείκοι ἐμπλατυνόμενος καὶ ἐπιφέρεσθαι, ὁπωπλέκων δέ γε καὶ ἰσοείας. καὶ διὰ πάντων ὅλως ἥκει καλῶν, καὶ ὡς ποτὲ γεγράφθαι, χειρωγῶν

σχηματῶν, ὅτω νόμῳ χωρεσφικῷ πρὸς ἀλήθειαν· φιλοσοφῶν δὲ καὶ πρὸς μάθημα, ἐν οἷς περὶ τὸ κρεμὸν Ὡκεανοῦ διαλαμβάνει, καὶ τῆς ὑμενοδόρης νήσου τῆς Θέλης, καὶ τὸ ἄστο τὸν καμπύλον χείμαλον· καί πε καὶ εἰς φύσιν περικύπλων, ὡς ὅτε τῆς ἁλὸς Τρωγλοδυτῆς γῆς τὸ πολύχρωμον ἀποκολπεῖ· ἤδη δὲ καὶ εἰς θεολογίαν ἀναβαίνων, πρὸς ὧπερ τὸ τέλειτὰ βιβλία, ὁπηνίκα τὰς ἁλὸς περὶ γῆν διαφορὰς θεωρεῖ. Μέσως δὲ καλεῖ μῦν, ὡς ποιητὴς ἔθος, οἷα δὲ φιλόσοφος, σύγγραμμα μεπον. τάχα δὲ καὶ διὰ τὸ κεμοφορεπέτερον, ἢ περάτως αὐτὰς Ὁμηρικῶς ἐντυγχάνει, ἐπὶ εἰς αὐτὰς αὐτίκα τρέπει, ἀναῤῥίζας πὶ βαλβῖδα τὸ λόγε· ἀλλ' ὅτε πρὸς ταῖς ἀκμαῖς τῆς περιηγήσεως γίνη, τότε δὴ αὐτὰς περσφωνεῖ. ἐπαινετέον δὲ καὶ τῆς ἐν καλαρχῇ ἐυκεκνείας ὄζῃ. τὸν γὰρ σκοπὸν ἔξ ἀρχῆς αὐτῆς ἐκπέδεται τὸ συγγράμματος, ἐν ὀλίγοις ἔπεσι μετ' ὀ πολὺ δὲ καὶ τὸ χρήσιμον τῆς περιηγήσεως ἐκπέδει), γνῶσιν αὐτὸ εἰ λέγων τὸ ἀκρατοσθ, καὶ διδασκαλίαν οὖσης ἐν τῷ μαθόντι εἰς ἄλλες ἐκ εἰθότας, καὶ πμὶν ἧπερ ἐντεῦθεν τῷ διδάσκοντι περιένεται. ὅπ δὲ καὶ εἰς ἄλλα πλείω καὶ ἀναγκαιότατα χρήσιμα τὰ τῆς περιηγήσεων, διλῶσιν οἱ παλαιοί, λέγοντες ὅπ τε βιωφελὴς ἡ περιήγησις, καὶ ὅπ νοῦν σωφρονεῖ τῷ ταύτης ἐμπείρῳ, καὶ ὅπ στρατηγὸς μάλιστα καὶ βασιλέως συμφορὰς ὄζει· καὶ ἄλλα τοιαῦτα. ἱστορεῖσι δὲ καὶ ὅπ διὰ τὸ ταύτης χρήσιμον, Ἡσιόδῳ καὶ Διονύσιῳ ἐξετόπαζον ἑαυτὸν, πῶν τῆς κλιμάτων γνῶσιν ἀπομιμούμενος· καὶ ὅπ καὶ Ἀλέξανδρος διὰ τῦτο φιλοπμαστο τὸν ἠῶον ἱστορῆσαι Ὠκεανόν. καὶ Σέσωσεις δὲ, φασὶν, ὁ Αἰγύπτιος πολλὰ περιηλυθὼς γῆν, πίναξι τε δέδωκε πὶ περίοδον, καὶ τῆς τῆς πινάκων ἀναγραφῆς ἐκ Αἰγυπτίοις μόνον ἀλλὰ καὶ Σκύθαις εἰς θαῦμα μεταδοῦναι ἠξίωσεν. καὶ Πλάτων δὲ, φασὶ, τὸ περίμετρον ἐρᾶν, ἐ μόνον ὅτι Σικελίαν ἀλλὰ καὶ ἐπ' Αἴγυπτον ἀπεδήμησε. σημαίνει δὲ καὶ τὸν Ὁμηρικὸν Ὀδυσσέα ἐχ ἧττον τῆς ἄλλων, τὸ πολλῶν ἀνθρώπων ἰδεῖν ἄστεα, καὶ νόον γνῶναι. καὶ ὅτω σωφρονισθῆναι οἱ παλαιοὶ ἐκ πολλῶν, πῶν περιήγησιν, φιλόσοφον εἶναί π χρῆμα καὶ βασιλικόν. καὶ τοιαῦτα μὲν τὰ χρησὰ τῆς περιηγήσεως.

ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΓΕΝΟΥΣ ΔΙΟΝΥΣΙΟΥ, καὶ τῆς παρόντος αὐτῦ ποιήματος.

ΔΙΟΝΥΣΙΟΣ δὲ, Λίβυς μὲν ἱστορεῖ τὸ γένος· συγγράψας δὲ καὶ ἄλλα βιβλία λέγε, λιθιακά τε καὶ ὀρνιθιακὰ, καὶ βασσευκά. ὧν τὰ μὲν λιθιακὰ ἐπείδης ἴδια Διονισίε καὶ αὐτὰ, διὰ πῶν τῆς χαρακτῆρος ὁμοιότητα· τὰ δὲ βασσευκὰ, διὰ πῶ πραχθῆναι ἐκ ἄξια τότε κειδέντα, εἰς ἣ Σάμιον ἀπικόμενος Διονύσιον· τὰ δὲ ὀρνιθιακὰ εἰς ἄλλον πινὰ Φιλαδελφέα Διονύσιον, ὃν, διὰ λέξεως ἀκριβολογίαν, ἐπεκάλουν διάκονον. τὸ δὲ παρὸν ποίημα, ἱστορικὸν καλῶσιν οἱ παλαιοὶ, συγκείμενον ἐκ τοπικῆς, καὶ περιγραφικῆς, καὶ χρησικῆς, καὶ γλωσσογραφικῆς· εἰς ἃ διαιρεῖσι πῶν ἱστορίαν φασί. ἐκ μὲν τοπικῆς, ὅπ καὶ ὁ πᾶς ἐντῦθα τὸ βιβλίον

Ελίω σκοπὸς, πόπων γῆς ὅτι περιήγησις. περιγραφικοῦ δ', ἐν οἷς ἄλλα τέ πνα ἱστορεῖ, καὶ ἔθνων ἔθη ἐκπύθετ). χρονικοῦ δ', ὡς ὅτε κατὰ μέμνηται καθ' ὃν αὐτὸς ἐφέλω· ὅτι ἀπλαδὴ ἐκ ὀπὶ τῆς ὑπάτων, ἀλλ' ὅτι τῆς ἀνάκλων. γενεαλογικὸς δ', ὅτι ὅτε τὸν Σαυρομάτας ἐξ Ἀμαζόνων εἶπε κατάγεσθαι, καὶ ἐκ ἀλλων τὸν ὀπιζεφυείως Λοκρέας. οἱ δ' αὐτὸι παλαιοὶ ἐπεμνήσθησαν καὶ τὸ περιέμενον τῆς παρόντος βιβλίου, ὡς τὰς ὀπιδεμηλάσας ἔχον ἀρετάς. φασὶ γὰρ ὅτι ἀρεταὶ περιέμενον, φρονῆσαι, περιέχειν, καὶ συμπάθεια. ὧν ἡ μὲν φρονῆσαι τέλος ἔχει τὸ περιεκτικὸν τὸν τῆς ἑξῆς λόγου σκοπὸν· ἡ δ' περιέχειν ὀπιχρέφει τὸν ἀκρατέως, καὶ ὅλον ἓν τῆς ἔργου ποιεῖ· ἡ δ' συμπάθεια καὶ περὶς ἐπείκειαν καὶ περὶς συγγνώμων τῆς λέγοντος περικαλέσται τὸν ἀκρατᾶς. καὶ Διονύσιος οὖν (φασὶ) σκοπὸν τῆς βιβλίου ἐν περιέμενον εἰπὼν, τὸ μέλλειν γαῖάν τε καὶ ἐυρέα πόντον ἀείδειν, περιέχειν τε ἐποίησε, μνήσας τὸν τῆς ἀκρατῆς νῦν, ὡς ὅτι μεγάλη τῇ ὑποχέσει· ἃ μὲν δὴ ἀλλὰ καὶ περιοχὴν κεφαλαιώδη τῆς ὅλου βιβλίου τέτῳ τῷ ὕμνῳ ἐξέθετο. ἐν δὲ τῷ, ἀνδρῶν ἄκειλα φῦλα, συμπάθειαν ἐξεκαλέσατο καὶ ἐφελκύσατο, οἷα συγγνώμης τυχόντα, εἰ πε φανεὶη ἀσθενὴς περὶ τῶν ἧς ὅπω πολλῶν καὶ ἀκείτων ὑφήγησιν. πολὺ δὲ τὸ σαφὲς ἡ παρῳδία ποίησις ἔχει, καὶ μάλιστα καὶ τὸ ἐυκυκλὲς, ὡς περείρηται, ἐ μόνον διὰ τῆς ἐπανελήψεων, καθάπερ ἕφαμεν, καὶ τῆς συχνῶν συμπληρώσεων, ἀλλὰ καὶ διὰ τῆς πύκνων περεκθέσεων. ὅπερ γε καὶ ὕπερ διδασκαλίας ὁ Διονύσιος ἐν πολλοῖς ἐπήνεσε δ' ἐυκυκλείαν· περιλέγων ὅτι τοιῶς δὲ τὸ διδασκάλιον περιεκείσθαι. πολυχρὸν δὲ καὶ περσέχειν περικαλεῖται τὸν ἀκρατᾶ, ὡς ἂν μὴ ἐξυφλιάζων αὐτὸς νομίζῃ περιηγεῖσθαι τῶν ἀδυκείνησα. πολὺ δὲ καὶ τὸ κάλλος ἔχει τὸ συγγεγραμμένον τῶτο, καὶ ὠδενὸς ὅλως ἀμοιρεῖ τῆς πολλῶν ποιητικῶν καλῶν τὸ μικρὸν τῆς ποιήσεως τῶτο σωμάτον. εἰ δέ πνας ἔχει καὶ κῆρας βερχυτάτας, καθά πε σῶμα καλὸν ἀδηλιῶσας πνας ὁ περφανεῖς τοῖς πολλοῖς, ἢ λειχλῶσας παρεμπεφυκότας ἐκ ἐν κρυείῳ, ἀφ' ὧν ἥκιστα τὸ πολὺ τῆς κάλλος ἀχρειῶται, σκεπτέσθω οἱ φιλόκαλοι. ἡμεῖς γὰρ, ὁ μᾶλλον τοῖς ἕλκεσιν ἐφιζάνουσι, μᾶλλον δ', τῆς ἧς Μουσῶν λειμῶνος τὸ κάλλιστον ἀπαιτίζομεν.

DE *usu notarum quæ Textui interseruntur (quas tyrones soli respiciant, docti cum contemptu prætereant) consulatur præfatio Grammaticarum annotationum Systemati præfixa: interim Lectorem hæc monitum velim.*

In Textu Græco notæ Arithmeticæ 1, 2, 3, 4, *&c. figuras notant (ad quas & dialecti referuntur) in Synopsi (quam solam in facilioribus consulendam censeo) iisdem notis signatas.*

Nota † *consulendum esse in difficilioribus quibusdam uberius Figurarum Systema innuitur; in quo vox sic signata pro exemplo allata invenietur, & qua ratione mutatio facta sit explicabitur.*

Asteriscus * *de re aliqua ad Grammaticam spectante consulendum esse eo in loco Commentarium indicatur, cui non modo Geographica verum & Grammatica quædam majoris momenti subinde inseruntur.*

Nota hac ‖ *indicatur variam aliquam lectionem, ab editis plerisque diversam, in exemplaribus quibusdam à Stephano olim repertam; aut mihi ipsi arridere, ubi notæ* ‖ lego *subjungitur.*

Quod ad voces spectat interpretationi Latinæ in margine adjectas, & his notis † *aut* ‖ *signatas, sciat Lector* Hen. Stephano *olim placuisse difficiliora quædam auctoris loca quasi paraphrasi quadam explicare, cujus interpretationem vel in vocula immutare mihi religio fuit. Eam, prout ab ipso edita est, sartam tectam tibi exhibeo. Sed visum est mihi, præter ea quæ explicationis causa ab ipso addita, nonnulla ejusmodi in tyronum gratiam, quos Commentarium crebro consulere fortasse pigebit, margini Latino inserere, eáque hac nota signavi* †.

Quod si lectio aliqua ab editis plerisque diversa, aut interpretatio à Stephani *sententia aliena, mihi arriserit, notam hanc apposui* ‖.

Siqua duriora videantur, Commentarium consulat Lector, atq; interim censuræ parcat.

TERRÆ UNIVERSÆ
Veteribus Cognitæ
Tabula
Dionysio accommodata
Oceanus Borealis.
Oceanus
Insulæ Britannicæ
Sarmatia Europæa
Sarmatia Asiatica
SCYTHIA
Germania
Gallia
EUROPA
Hispania
Dacia
Pontus Euxinus
Mysia
Mare Caspium Seu Hyrcanum
Sogdiana
Bactria
Sacæ
Tochari
Media
Parthia
Aria
Mesopotamia
Armenia
Asia min.
Mare Hesperum
Mauritaniæ
Numidia
Gætulia
Mare Mediterraneum seu
Palæstina
Arabia Petræa
Babilonia
Susiana
Persis
Carmania
ASIA.
Gedrosia
India intra Gangem
Africa propria
Cyrenaica
Ægyptus
Lybia Exterior
Libya Interior
Gara mantes
Nubæ
Phazania
AFRICA.
Nigritæ
Arabia Felix
Sinus Arabicus
Sinus Persicus
Mare Rubrum
Æthiopia Interior
Æthiopia sub Ægypto
Azaniæ
OCEANUS ÆTHIOPICUS
Sinus Hesperius
Regio BARBARIA
Rapta
Mare Eoum seu Indicum

p. 1. Dion.

ΔΙΟΝΥΣΙΟΥ
Ο ΙΚΟΥΜΕΝΗΣ
ΠΕΡΙΗΓΗΣΙΣ.

ΜΡχόμενο. [55] γαῖάν τε καὶ εὐρέα πόντον ἀείδειν,
Καὶ ποταμοὺς, πόλιάς τε, & ἀνδρῶν * ἄπειρε- || ἀσπετα.
τα φῦλα,
Μνήσομαι [41] Ὠκεανοῖο βαθυῤῥόου· ἐν γὰρ ἐκείνῳ
[77] Πᾶσι φαὼν, ἅτε νῆσος ἀπείριτος, * ἐστεφάνωται.
Οὐ μὰν πᾶσα * γαῖα περὶ περίδρομος, ἀλλὰ διαμφὶς
* Εὐρυτέρη [24] βεβαῖα πέρης [54] ἠλίοιο κελεύθου· || Οξυτέρη.
Σφενδόνη [4] εἰοικυῖα. ——

1 INcipiens terram & latum mare canere, 2 Et fluvios, urbésque, & hominum nationes quæ præ multitudine vix discerni possunt, 3 Mentionem faciam Oceani profundè fluentis: illo enim 4 Tota tellus, tanquam insula immensa & interminata, est cincta: 5 Non tamen tota prorsus rotundum circuitum habens, sed utrinque 6 Latior, † vergens ad solis vias: 7 Fundæ similis. —— † *Magis extensa.*

ΕΥΣΤΑΘΙΟΥ

Τῶ ἀπὸ Θεσσαλονίκης Ἀρχιεπισκόπου Ὑπομνήματα εἰς Διονύσιον τὸν Περιηγητήν.

Ἀρχὴ τῆς ἐκ τῶν κειμένων παρεκβολῶν, καὶ λοιπῶν ἐπιβολῶν.

Ὅτι τὸ μὲν πεζῇ ἐνταῦθα σεσοίμενον ἐκ Πινδαρικῆς φράσεως παρέξεται. Πίνδαρος γοῦν ἐν τῷ ἐπαινεῖν ἀθλοφόρον πανὰ Κοείνθιον, πεφασιμάζεται ὅτι, "Ὀλυμπονίκην ἐπαινῶν οἶκον, γνώσομαι ὀλβίαν Κύρηνδον· ὑφ' ἧς δηλαδὴ ὁ οἶκος πεπέπεχθ, ὡς μέγας αὐτῆς. ὁ Διονύσιος δὲ, μιμησάμενος ἐκεῖνον, ἐνταῦθά φησιν, Ἀρχόμενος γαῖάν τ' καὶ εὐρέα πόντον ἀείδειν, καὶ ποταμοὺς, καὶ πόλεις, καὶ ἀνδρῶν φῦλα μνήσομαι Ὠκεανοῦ βαθυῤῥόου· τὸν γὰρ δηλονότι καὶ τὰ ἐν αὐτῇ πεπλησμένα, καὶ ἐν ᾧ πᾶσά ἐστιν ἡ γῆ· ὁμοίως δὲ ἀμφοῖν ἐχρήσατο τὰ πεφασιμένα. τὸ δὲ ἐν τῷ Ὠκεανῷ τ' χθόνα πᾶσαν εἶδ-

ὠφελημένων ἄλλως φράζει λέγων, τὸ μὲν κατὰ τὰς κορυφὰς ὀξύ, πρὸς ἕω κείμενος καὶ δυσμάς· τὸ δὲ κατὰ τὰς βάσεις εὐρύ, πρὸς νότον καὶ βορρᾶν. ὅρα δή, ὅπι νῆσον εἰπὼν τὴν ἀπείρονα γῆν, εὐτελῶς καὶ σμικροπρεπέστερον, ἀνέστησεν ἄλλως τὸ τῆς κλίσεως παράγνον, διὰ προθυμίαν ὀπαδέτου σημοῦ, καὶ ἐπῆρεν εἰς ὕψος τὸ προβλημα, ἐχ ἁπλῶς νῆσον αὐτὴν εἰπών, ἀλλὰ προσονομάσας ἀπείρονον, ὅπερ ταυτόν ὅτι τῇ ἀπείρονα· καὶ ὅπως ἀνυπόπτως εἴλας αὐτὴν πρὸς τὰς ἄλλας νήσους, ἅπτηες διὰ τὸ μὴ ἄπειρον, εὐδοξότατοι λέγονται, τουτέστιν εὐσβολοι, εὐπροόδευσοι. φησὶ γὰρ ὅτι ἐν ἐκείνῳ πᾶσα χθὼν, ἅτε νῆσος ἀπείρονος, ἐστεφάνωται. δεῖ δὲ εἰδέναι, ὅτι καὶν εὐρύτερα τὰ τῆς οἰκουμένης βόρεια καὶ τὰ νότια, καθάπερ εἴρηται, ἀλλ' οἱ παλαιοὶ πανσοφοὶ τῆς Εὐρώπης μόνῃ τὴν καταγραφὴν εὐρυθμίαν λέγοντες πλέον πρὸς βορρᾶν, ὡς ἂν ἔχοιεν ἐγγεγράφθαι ἐκείνῃ τὰ ἐν αὐτῇ πολλὰ ἔθνη· τῆς δὲ Λιβύης ἀπερένοια, ὡς ὑπὸ ἄλλης τῷ μεγέθει τῆς ἐντὸς αὐτῆς ἐθνῶν, διὰ τὸ πολὺ τῆς οἰκείας οἰκουμένου· ἵνα μὴ ἔχειν τι, φασὶ, τῷ πίνακι χωρίον διάκενον. Σφενδόνη δὲ τὴν οἰκουμένην εἰκάζει ὁ Διονύσιος, ἢ τῷ λιθοβόλῳ ὀργάνῳ, ἢ καὶ αὐτῇ τῇ σφενδόνῃ τῷ δακτυλίῳ. εἰ δέ τις ὀκνεῖ τῶν προλεχθέντων, ἀφαιρείσθω καὶ τὰ τῶν δακτυλίων σφενδόνης καὶ τὸ ὄνομα. ἔοικε γὰρ καὶ αὐτὴ τοιαύτη πάλαι ποτὲ οὖσα κατὰ τὸ ἀρχαῖον, ἐφ' ἑκάτερα μὲν εὐρυθμίαν, ὅθι δ' ἑκάτερα δή, καθ' ὁμοιότητα τῆς ὁμωνύμου πεπλοκῆς σφενδόνης, ζωνάριον εἰς ὀξύτερον. οἱ δὲ παλαιοὶ φασι καὶ κόσμον πρὸ γυναικείου σφενδόνην καλεῖσθαι, ὅμοιον τῇ πλεκτῷ σφενδόνῃ ὄντα, πλατυνθὲν μὲν καὶ αὐτὸν τὸ μέσον, καὶ πρὸς τῷ μετώπῳ πίπτοντα, ἐκ λεπτοτέρων δὲ καὶ ὀξυτέρων τῆς

ἦλ ἄκρων ὀπίσω δεσμούμενον. ὧν τὸν μὲν ἑτέρην ὑπὲρ τὴν κεφαλὴν καὶ ὀπίσω μὴν ἔχουσι τὰ πλατύτερα, τὰ δὲ ὀξύτερα καὶ τὸ δεσμὸν, φασὶ, τοῖς κωμικοῖς, ὅτι τὸ ἐναντίον τῇ ποιᾷ τῇ σφενδόνῃ, διὰ τὸ γελοιότερον φαίνεσθαι τὸ ἐμφερόμενον.

—μάλα δὲ [77] ἐ καὶ ὧδ [1] ἐΐσαν

[2] Ἀνθρωποι [12] τριστοῖσιν ἐπ' [11] ἠπείροισι [21] δάσαντο·

[72] [3] Πρῶτα μὲ [5] οὖν Λιβύην, μετ' δ' Εὐρώπην, [37] Ἀσίην τε. || Πρῶτον μὲ Λιβ.

Ἀλλ' ἤτοι Λιβύη μὲν ἀπ' Εὐρώπης ἔχει [4] οὖρον Ι Ο || καὶ πρώτῳ μὲ Λιβ.

Λοξὸν [12] ὅπῃ γραμμῇσι, [55] Γάδειρά τε ἠδὲ τόμα Νείλου.

Ἔνθα [6] βορέσταο πέλεται μυχὸς [41] Αἰγύπτοιο, || Βορειότατος.

Καὶ [7] τέμνου πρὸς εἶπυσον [41] Ἀμυκλαίοιο Κανώβου.

— una autem ipsa quanvis sit, [8] Homines tres in continentes partiti sunt: [9] Primùm quidem Libyam, deinde verò Europam, Asiámque. [10] Sed certè Libya quidem ab Europa habet terminum [11] Obliquum in lineis, Gades, & os [ostia] Nili: [12] Ubi maximè borealis est recessus Ægypti, [13] Et fanum percelebre Amyclæi Canobi.

Ὅπερ δὲ ὅλην γῆν, καθ' ἣν μίαν ἔθνη φύσει, καὶ ζωήν, οἱ ἄνθρωποι τριστοῖς ἐπ' ἠπείροις ἐδάσαντο. τοῦτο δὲ ἐν τῷ Ἡροδότου περιόδῳ ὅτι τῇ γῇ μιᾷ ἔστι τριφάσια κεῖσθαι ὀνόματα, ἐπωνυμίας ἔχοντα γυναικῶν. εἶτα ὁ Διονύσιος φιλοτιμούμενος ἐν ἅπασι θαυμάζειν τὰ τοιαῦτα τείνα τιμήματα τῆς γῆς, φησὶ, Πρῶτον μὲν Λιβύην, μετὰ δὲ Εὐρώπην, Ἀσίην τε. Ἰσέον δὲ ὅτι παραπλῆ τὰ ἄλλων τὰ Λιβύων καὶ νῦν ἐν τοῖς ἔξω ἃ κατά που παρεμπλοκὴν ἀναγκαίαν, ἀλλὰ, οἷα Λίβυς, φιλῶν τὰ οἰκεῖα, καὶ ἕτερα τὸ ἑαυτοῦ ἔθνος ἢ πολλοπῶν παραπέμπων. ὁ πίνων Ἀμασσὸς γεωγράφος ἔχ ἕτερα παραπλησίως ἔχων, ἄλλως μετεχειρίσατο τὴν παρέμπτωσιν, καὶ τὰ Εὐρώπης ἀρξάμενος, εἰς τὴν Λιβύην κατέληξεν. Ὅπερ πέρατα Λιβύης, ἑσπέριον μὲν, τὰ Γάδειρα, παρ' ὧν ἐν οἰκείῳ ῥηθήσεται· ἕῳον δὲ, τὸ Κανωβικὸν στόμα τοῦ Νείλου, παρ' ὃ μικρὸν ὅσον εἰρήσεται, ὅτι μὴ πλέον παραπέμπων τῇ κεφαλῇ καὶ ὀπίσω μὴν ἔχουσι τὰ πλατύτερα, τὰ δὲ ὀξύτερα καὶ τὸ δεσμὸν, παρὰ τὸ ἐμφερόμενον.

ἐκεῖ πως φαινόμενον, Κάνωβον ἐπονόμασαν, ἀφανὴς μὲν τοῖς ἐν τῷ Ἑλλαδικῷ κλίματι, ἀπὸ δὲ Ῥόδου ἀρχόμενον φαίνεσθαι· ὃς ἐν τῷ μεσαιτάτῳ εἶναι, εἶτα λέγεται ζωδίου μέσον ἀπέχειν. ὁ δὲ τὰ ἐθνικὰ γράψας φησὶν, ὅτι ἔδει μὲν Κάνωπον γεγράφθαι τὴν πόλιν διὰ τοῦτο, γεγράφεται δὲ ὅμως διὰ τὸ βάπτον εἶναι τὰ Κανώβου ἀνδρός, ἢ τὸ Κανώβου πόλεως, καὶ τὸ σῶμα Νείλου, ὡς εἰκός. Κανωβικὸν ἐπονόμασαν, ὅτι, καὶ τὸν Διονύσιον, ὁ βορειότατός ἐστι τῆς Αἰγύπτου μυχός· ὡς φασὶ τὴν ἐκεῖ θαλάσσαν περαιουμένων τὴν τῆς Αἰγύπτου βορείων μερῶν. τοῦτο δέ τινες τὸ Κανωβικὸν σῶμα τοῦ Νείλου καὶ Ἡρακλειωτικὸν καλεῖσθαί φασι· λέγοντες, ὅτι Ἡρακλῆς φέρων ἐξ ὀπταγῆς Εὐρυσθέως τὰ χρύσεια μῆλα, καὶ θέλων Λιβύην πᾶσαν ἐξισοῦσθαι, ἦλθε καὶ εἰς τὰ τοῦ Νείλου σώματα· καὶ δὴ καλεῖται ἀπ' αὐτοῦ καὶ ἓν τῶν στομάτων, Ἡρακλέους τὸ Κανωβικόν. ἠλάθερσε δὲ καὶ τοὺς Αἰγυπτίους ἀπάσης βίας. διαβὰς δὲ καὶ εἰς Ἄμμωνα, ἔθυσε μεγαλοπρεπῶς. καί τινες μέν φασιν, ὁ μὲν χειμερία θυσία, τὸ μὲν Ἡρακλειωτικὸν σῶμα ἰσοῦσθαι καὶ Ἡρακλέους ἔχειν ἱερόν. τὸ δὲ Κανωβικὸν, ἀρχὴν εἰ λέγων τὰ ἐν Αἰγύπτῳ Δέλτα. ἐμφαίνει δὲ ἐκεῖνος καὶ βυφᾶν τοὺς Κανωβίτας, ἐν οἷς λέγει τὸν Κανωβισμὸν καὶ τὴν ἐκεῖ λαμυρίαν. ἔστι δὲ, ὡς

ἰσοῦσθαί τινες, καὶ ὅτι τοῦ Κάνωβος. ἐκεῖ δὲ τὰ κυβερνήτης Κανώβου καὶ τοιοῦτος φέρεται λόγος· ὅτι κοιμώμενος ὁ Κάνωβος κατὰ τὸ αἰγιαλὸν ἐκεῖ ἐπέπτωκεν αἱμορροΐδι (ὄφεως δὲ εἶδος ἡ αἱμορροΐς, ὃν ἔχουσι ἐν τῇ τῶν ὀλκῶν ζωοφόρῳ ὀφθῆναι ἀκανθαν) ὅτις αἱμορροΐς τῇ ὀπῇ σῇ, φασὶ, τοῦ Κανώβου θλιβεῖσα, τὸν αὐχένα δάκνῃ ἐκεῖνον. ὡς δὲ λοιπὸν ἄφυκτα τῷ ἀνθρώπῳ, καὶ ἔθνησκεν ἐκ τοῦ δήγματος, ἡ Ἑλένη ἐκεῖ παθοῦσα ἀχθεσα, καὶ τὸ ἄκος τῆς αἱμορροΐδος συχνοῦσα, ἔθλασε τῷ αὐτῆς ἀκανθαν, ἐν τοῦτο τότε, καὶ ἐξέβαλε τοὺς ἐκεῖ τῷ ῥάχιν ἀσυνδύλους, ἀμωμοσθὲν ἔστω τὸ ἄκος· καὶ τὸ ἐντεῦθεν κεκλασμένα τὰς ῥάχεις αἱ αἱμορροΐδες εἰσί. καὶ ὅτω ἐκ ὁ μῦθος αἰτιολογεῖ τὸ ἐκεῖ τῶν αἱμορροΐδα φοινικοῦν σύμπτωμα. ὁ δὲ λόγος πέσοι ἂν ποτε καὶ εἰς ἀνθρώπου σῶμα, ἐάν τις ὀφεώδης ὢν τῶν κακιῶν, ἔχῃ τι καὶ ἐκεῖ τὰ κατὰ τῶν ῥάχιν κακόν. Ὅπου τῶν Κάνωβον πόλιν ἐκεῖφέρων, ὅτῳ φησὶ, τέμενος ἐκεῖπυσον Ἀμυκλαίοις Κανώβου. τουτέστιν, αὐτὴ ἡ πόλις ἡ Κάνωβος. ὅτου καὶ κατωτέρω θέλων εἰπεῖν ἐν μιᾷ λέξει, Ὠκεανὸς, φησὶ ἐκεῖφερομένως, ἀκαμάτῳ ῥόῳ Ὠκεανοῖο, ἤγουν αὐτὸς ὁ Ὠκεανός. τεμένος δὲ Κανώβου, οἱονεὶ ἱερὸν, ἢ τόπος τῷ Κανώβῳ ἰδιόκτητος.

Εὐρώπην δ' [37] Ἄσιης Τάναϊς [51] ἀπὸ [10] μέσσον ὀρίζει·
(Ὃς [53] ῥά θ' ἑλισσόμενος [6] γαίης ἀπὸ [17] Σαυροματάων,
Σύρτιν) ἐς [37] Σκυθίην τε καὶ [28] ἐς Μαιώτιδα λίμνην) 16
Πρὸς [37] βορέην· τόπον δὲ [4] μεσάτιον Ἑλλήσποντος·
Σήμερα δ' ὑφ' ἕνα [11] πόντον [28] ἐς σφέας Νείλου.

[14] Europam autem ab Asia Tanais in medio distermināt: [15] (Qui quidem volvens se per terram Sauromatarum, [16] Trahitur in Scythiam & in Mæotidem paludem) [17] Versus boream: australis autem

tem disterminatio [terminus medius] Hellespontus. [18] Sed limes est ultrà porrectus magis australis versus os [usque ad os] Nili.

"Οπ Εὐρώπης καὶ Ἀσίας νόπον μὴν μεσόειον ὁ Ἑλλήσποντος, νοπώτατον ἦ ὁ Νεῖλος· ποὸς βοῤῥᾶν ἦ πὼ Εὐρώπην δείζει τῆς Ἀσίας ὁ Τάναϊς, ὃς ἐλισσόμυος διὰ τῆς μὴν Σαυροματῶν καὶ Σκυθῶν γῆς, εἰς πὼ Μαιῶτιν λίμνην καπασύρεται. ἰσέον ἦ ὅπ οὐχ ἁπλῶς τὰ ποὸς βοῤῥᾶν τῷ Τανάϊδος τῇ Εὐρώπῃ ποσζνέμει, ἀλλὰ μόνα ὅσα ποὸς δύσιν ἀπὸ ὠπὸ εἰφορείζονται. τὰ δέ γε ποὸς αὐγὰς τῷ Ταναΐδος, τῇ Ἀσίᾳ ποσσλογίζονται. φησὶν οὖν ποσείων, ὅπ ὁ Τάναϊς ἀποτέμνεται εἰς δύσιν, Εὐρώπην, εἰς δ' αὐγὰς, Ἀσίδα γαῖαν. ἐκὼν λέγω ὅπ ἀποτέμνεται εἰς βοῤῥᾶν μὴν. πὼ Εὐρώπην, ἐς ἦ νότον, πὼ Ἀσίαν. ὅθεν καὶ αὐτὸν τὸν Μαιώτιν καὶ τὸν Σαυροματᾶς καὶ Ἀσιανὲς ἰσοῤῥεῖ, διότι ἀποὸς δύσιν αὐτὸν ἀφορείζει ὁ Τάναϊς. ἔπδε ὡς ἐπὶ πᾶσιν λέγω, ὁ Τάναϊς εἰς Σκυθίαν σύρεται βορείαν ὅσαν· καὶ ἀλλαχοῦ δέ φησι, Σκυθικοῖς ὀπηδέχει πεδίοις. οἱ ἦ Σκύθαι Ἀσιανοί εἰσι, κατὰ Διονύσιον. ἔκουν ἁπλῶς Εὐρωπαῖα πάντα τὰ βόρεια τῆς Ταναΐδος, ἀλλ' ὅσα ποὸς δύσιν ἀπὸ ὠπὸ εἰφορείζονται. ἰσέον ἦ ὅπ ὁ ποταμὸς ἕτερος, διὰ τὸ τεταμῶσθαι ῥεῖν, Τάναϊς Ἑλλησι καλόμυος, Σίλις, ὡς φασί τινες, ἀφ' οὗ τοῖς παρεγκαῖα βαρβάροις ὠνόμασται, ὅπ ἦ καὶ ἄλλοι ποταμοὶ ἐν βαρβάροις ῥέοντες ὅμως ἑλληνίζονται τῇ κλήσει, οἷον. τοιοῦτος δὲ καὶ ὁ Νεῖλος, καὶ ὁ Θερμώδων, καὶ ὁ Ἀρέξης, καὶ ἄλλοι πολλοί. καὶ ὁ Ἡρόδοτος ἦ ὁ βάρβαρον ὄνομα, κατὰ τὸ Ἡρόδοτον, ἀλλὰ Ἑλληνικὸν, ποιητὴν, φησὶν, ὑπὸ πάντων ποιητῶν. τῶν ἦ Ταναΐδα ἄλλοι μὴν φασι μὴ γαναείζεσθαι τοὺς πηγαῖς, Ἡρόδοτος ἦ, ἐκ λίμνης μεγάλης αὐτὸν λέγει εἰς λίμνην ἔπ μείζονα πὼ Μαιῶτιν ἐκβάλλειν· λέγων ὅπ καὶ ἡ Μαιῶτις ἐ πολὺ ἐλάττων τῆς πόντου ἔζι, λεγομένη, φησὶ, καὶ μήτηρ τῆς πόντου. κἀκεῖνο ἦ εἰδέναι χρὴ, ὅπ Ἀλέξανδρος ἐπὶ πλοίων διεπέρασεν. "Οπ τὸ σύρεται ὁ Τάναϊς εἰς Σκυθίαν, καὶ εἰς Μαιώτιδα λίμνην, καὶ τὸ, συεόμυος Λιβύηθεν, καὶ τὰ τοιαῦτα, ὡς ὅπ ὄρεων ἐέρπει ἔρπηκῶς, οἷα μὴν ποταμὴν ὀφεοειδῶς πως ἑλισσομένων. τοιῶτον ἦ καὶ τὸ, πόντος ὁλκὸν ἐλίσσων. κοίλως γὰρ ὁλκὸς τὸ σύρμα τῆς ὄφεως.

[19] Alii autem continentibus terram separant. [20] Isthmus sursum por-

† *In Boreali ſima parte, v. v.* 30. & 31.

porrectus eſt quidam † ſupremus Aſiaticæ terræ, [21] Caſpium inter & Euxinum mare: [22] Illum autem Europæ Aſiæque terminum dixerunt. [23] Alius verò longus & immenſus in auſtrum ſerpit, [24] Arabicum ſinum & Ægyptum inter, [25] Qui quidem ſeparat Libyam ab Aſiatica terra.

Ὅποῦ Διονύσιος μὲν τὰς βεῖς ἠπείρους, τὴν Λιβύλυν, τὴν Εὐρώπην, καὶ τὴν Ἀσίαν, τὰ μέγιστα τῆς οἰκουμένης ἤμισυ, ὕδασιν ἀλλήλων νοσφίζει, τυτέσι χωρίζει, καὶ διαιρεῖ· καὶ τὸν αὐχένα ὅρους ἐξ ὑδάτων μεσολαβούντων γωνίμους ποιεῖ, διὰ τὸ σημειῶσθαι δεύτερόν τε καὶ δικαιότερον. ἄλλοι δ' (οἷς ἁδὲ ἀρέσκειν αὐτὸς φαίνομαι), διὰ τὸ δυσεύρετον, καὶ ἐκ δικαίων) τὰς τοιαύτας βεῖς μείζονας ἠπείρους ἀπ' ἀλλήλων ἠπείροις ἑτέραις σμικροτέραις διαχωρίζουσι· λέγοντες, Ἀσίας μὲν καὶ Εὐρώπης ὅρον εἶναι τὸν μέσον καὶ πλατύτατον ἰσθμὸν, τὸν μεταξὺ Κασπίης καὶ Εὐξείνου. ὧδε δὲν ἰσθμὸν (καὶ πολλοῖς ἄλλοις τόποις, καὶ ὁ θρυλλούμενος ὅτι τῆς Περμησσέως Κεκρωπίας, καὶ ἡ ἔφα γῆ τῆς Ἰθήρων ἡ μεταξὺ Κόλχων καὶ Ἀλβανίας. ἄλλον δ' αὖ τοῦ ἰσθμὸν μέγαν τὸν μεταξὺ Ἀραβικοῦ κόλπου καὶ Αἰγύπτου, ὅρον εἶναι φασὶ Λιβύης καὶ Ἀσίας. καὶ ὅρος ὅπως ἰσθμὸς λεγομένους σωμάτως καὶ κοινότερον τὸ μεταξὺ δύο θαλασσῶν γενοῦ τόπου, ὧδε τῇ λέξει ᾠδαχρησάμενοι, ἰσθμὸς ἐνταῦθα ἐτόλμησεν εἰπεῖν τὰς ὧδε πλατυτάτας καὶ πολυτενεῖς ἠπείρους· ὡς δηλοῖ τὸ Ἰσθμὸς τεταιάπις· καὶ τὸ, μακρὸς καὶ ἀδέσφαλτος ἐς νότον ἔρπει. καὶ ἐν τοῖς ἑξῆς δ' ἠπείρου πλατὺν ἰσθμὸν λέγει τὸ μεταξὺ τῶν Εὐξείνου πόντου καὶ τῶν Ἰοπικοῦ κόλπου· ἔνθεν ἄπορα, φησὶ, φῦλα πτάνει). ἐν τούτοις δ' ἐνδιατρέπεται τὴν πόλιν, καὶ δοκεῖ ἀνδρομολογεῖσθαι, διὰ τὸ τέτα δ', καὶ διὰ τὸ, μακρὸς καὶ ἀδέσφαλτος, καὶ πλατὺς, ὡς οἶδε μὲν τὸν κοινὸν ἰσθμὸν, πάσῃ δ' ὅμως γλυκυτέρην τὴν λέξιν καὶ ὅτι πάσης ἠπείρου ἁπλῶς, ὧν μέσην ἀπείληφεν ἡ ἑκατέρωθεν θάλασσα.

Τοῖα μὲν ἀμφ' [4] [21] ἔθνεσι βεβλὸ διεφημίξαντο.
Πρώτη δ' [83] ἀκαμάτῳ φέρεται ‖ ῥόῳ [41] Ὠκεανοῖο,
Εἰς μὲν [1] ἑὸν, πολλῆσι δ' [12] ἐπιννυμένην [3] ἀρηρώς.
Ἥτοι ὁ μὲν [*] Λακεδαιμονίῳ παρ' ἐρατεινῷ [41] ζεφύροιο,
[76] Ἄλλῃ ἐστρέφεται † κυκλίσκεται· αὐτὰρ ὕπερθεν
Πρὸς [37] βορέαο, ἵνα [*56] παῖδες ἀρημένων Ἀερμάτων,
Πόντου [77] μὲν καλέουσι πεπηρότα τε, Κρόνιόν τε.
[31] Ἄλλοι δ' αὖ ἐς [39] νεκρὸν ἐφημοσμὸν, [4] εἵνεκ' ἀφαυρῆς
[5] Ἠελίου. βεβάδιον γὰρ [4] ὑπαὶ ἄλα [73] τῇδε φαείνει,
[4] Αἰὲν δ' [12] σκιερῇσι παχυτέρῃ ἐν [12] νεφέλῃσιν.

[26] Talia ſanè de terminis mortales vulgarunt. [27] Circumquaque porro infatigati fertur fluxus Oceani, [28] Unus quidem, ſed multis

tis cognominibus instructus. [29] Nempe qui est ad Locri extremitatem Zephyri, [30] Atlas [Atlanticus] & occiduus nuncupatur: verùm desuper [31] Ad boream, ubi pubes Marte furentium Arimaſporum, [32] Pontum ipſum vocant congelatúmque, Saturniúmque: [33] Sed alii mortuum quoque dixerunt, propter debilem [34] Solem: tardiùs enim ſuper mare hoc lucet, [35] Semper autem tenebricoſis craſſeſcit in nubibus.

Ὅπ ἀκράτον τὸ τῦ Ὠκεανῦ δένῳ λέγει, διὰ τὸ τῦ γοιχείε ἀνέκλειπτον. ὅτω ὃ κ) πῦρ ἀκράτον, τὸ ἀεὶ ἐνεργοῦν κ) ἄσβεσον λέγε). Ὅπ ὥσ]ερ ἡ γῆ μία ἔσα εἰς τειασὶς ἠπείρες μερίζε), ὅτω κ) Ὠκεανὸς εἷς ὢν, πολλαῖς ἐπωνυμίαις ἤρμοσα. μάλιγα γὰ ἀπλανῶς τὴν γλῶ, τραχὺς τέμνε) ὁλοχρῶς, χ] τὰ τέσσερα κέντρα τῦ κόσμε. ὁ μὲν ῶ]ερ ζέφυρον Ὠκεανὸς, [37]Ἄτλας ἑσπέριον λέγε), ἤγουν ἑσπέριον πέλα]ος, κ) Ἀτλαντικόν. ὁ ὃ ῶ]ερ βορρᾶν, πεπιγῶς λέγε) πόν]ον, κ) κρύο], κ) νεκρὸς, ὡς μετ' ὀλίγα ῥηθήσε). ὁ ὃ τῆς ἀνατολῆς, Ἠῶ] καλεῖ) κ) Ἰνδικός. ὁ ὃ ῶ]ερ νότον, Ἐρυθραῖός τε ὀνομάζε]αι κ) Αἰθιοπικ]. σημειωτέον ὃ ὅπ ἐν οἷς μέρες τὸ λέγ] τῦ Ὠκεανῦ, πόν]ον κρύνιον, κ) ὧν ἅ]ις, Ἰνδικὸν κῦμα θαλάσσης κ) ἐν τῷ, οἵ εἰσιν ἀπὸ νοτίας ἄλός κ), σκιδνάμ]ο ἐπ κρύνιας ἀλὸς, ὁ ποταμὸν νοεῖ τὸν Ὠκεανὸν, χ] τῦ πολλὲς ῥ]ῦ ποιητῶν. τὸ γὰ, πόν]ο, κ) τὸ, κῦμα θαλάσσης, κ) τὸ ἅλς, ὁ ἐν ῶ]ερσήκοισι ποταμοῖς. ἀκόλυθα ἓν ὁ Διονύσι] νοεῖ τοῖς σοφοῖς, οἳ ἔξω θάλασσαν καλῦσι τὸν Ὠκεανόν.

Ὅπ ἐν οἷς ῶ]ερ τῷ Διονυσίῳ ζέφυρ] καλεῖται Λοκρὸς, κ) ἅ]ις Λοκρὸι ἐπιζεφύριοι, ἀντίδοσις γίνεται κλήσεων, τὸ μὲ ἐνικὸ ὀνόμα] διαβαίνοι] ῶ]ερ τὸν ζέφυρον ἄνεμον, τὸ ὃ ζεφύξε ἅ]ε πάλιν ὀπτπεμ]ῶσε τῷ ῥ]ῦ Λοκρῶν ἔθνει. Λοκρὸς μὲ γὰ διὰ τῦ Λοκρὸς καλεῖται ὁ ζέφυρ], ὁ ἐξ Λοκικός· καθάπ κ) Ἰσμαικὸς ὁ βορρᾶς ἐν τοῖς ἑξῆς, ἀπὸ Ἰσμάρε πόλεως Θρᾳκικῆς, ἔνθα μάλισα βορρᾶς καταῤῥήγνυται. Λοκρὸι δ' αὖ ἅ]ις ἐπιζεφύριοι λέγον]αι, ὡς ῶ]ερὸς ἀνέμῳ ζεφύρῳ κείμ]οι, ὃς πνέει δ' αὖ]ῦ. ὅπ ὃ κ) ἄλλῳ λόγῳ ἐπιζεφύριος καλῆσί τινες τῦ τοιύτε Λοκρὸς, ἐν δέον]ι τόπῳ ῥηθήσε]αι. Ὅπ ἔθν] Σκυθικὸν οἱ Ἀεμαπαί. κ) τύτες ὀπ μὲ ἀρειμανέας ἢ ἀρειμανίες λέγ]· Αἰσχύλ] δὲ μονᾶπα γραπὸν ὀνομάζει, διότ πυξικώταπ ὄντες, ὀπ μύσι τὸν ἕτερον ὀφθαλμόν, διὰ τὸ ῶ]ερὸς τὴν βολὴν δ' ὀχον. κ) τάχα διὰ τ' ἄγαν ἐκ πεύκων εἰς τῦτο συνάσκησιν, ὡς κ) οἱ παλαιοὶ λέγυσιν, εἰς βεβαιύτερον αὐτοῖς ὁ ἕτερος συμέσαλται τ' ὀφθαλμόν. ἔπ ὃ ὅπ τοιῦτοι, ὡς εἰκὸς, ἐκ ῶ]ερῦ παῤῥάγων ὁμοίων γινομένης πατέρων, κ) τύτε γινομένε εἰσαεὶ, ῶ]ιέσι τὸ παῖδος εἰς ἐθνικὴν ἰδιότητα. ὁ γὰ δή ῶ]ος, φασὶν, ἄλλως ἡ φύσις ὅτω τερατῶδες ῥ]ῦ ἔθνος ἐξήνεγκε. κ) αὐτὸ ὃ τῦτο Ἀεμαπαὶ, καθὰ κ) Ἡρόδοτ] δοκεῖ, ἐν τοιύτε πάθος καλυῦσι, ὡς ὃ εἰπεῖν μονόφθαλμοι. ἀεὶ μὲ γὰ τὸ ἓν, Σκυθισὶ, μαπὸς ἦ, ὁ ὀφθαλμός. ἱσορεῖ ὃ Ἡρόδ] κ) τὸν χρυσοφύλακας Γρύπας ἀνωτέρω ῥ]ῦ Ἀεμαπῶν οἰκεῖν, τὸν ὃ ὑπερβορέους, ἐπ ἀνωτέρω αὖ]ῦ ὀπὶ θάλασσαν. λέγων κ) ὅπ ὡσ]ερ εἰ-

σί τινες ὑπερβόρεοι, ὅτω καὶ ὑπερνόποι καὶ ὅπ ὁ Ἀβαεις ὁ ὑμνέμμυος, ὑπερβόρειος ἰώ· ὃς ἀδέν γε ἀπεῖδεν λέγεται, καὶ τὸν ὠϊκὸν ἀφερέειν χῆ πᾶσαν ἢ γλῶ. Ὅπ ὁ ϝεὸς Ἀεμμαπῖς Ὠκεανὸς πεπτηῶς τε καλεῖται, καὶ κρόνιος, καὶ νερεύς. καὶ ἢ τάτε αἰπολοσία, ἔνεκα, φησὶν, ἀφαιρεῖ ἠλίε. μὴ δωαμένε λεπτύνειν καὶ λῦσαι καὶ ἐξαερῶσαι τὸ ἀναγόμμυον ὑγρόν. βεβδίον γὰρ, φησὶν, ὑπὲρ ἄλα τὼ δὲ φαείνει, ἀεὶ ἢ σπιερᾶς παχυνέεται νεφέλαις ὁ ἥλιος, διὰ τὼ ἢ νεφῶν πύκνωσιν. ψυχρὸς ἒν ὡς ἀληθῶς ὁ τόπος, καὶ διὰ τᾶτο κλήσεις αὐτῆ συγγενεῖς τᾗ ἄγαν ψυχεόπιπ.κεόνιος ἢ καλεῖται, διὰ τὸ λέγεσθ ἢ ἐκεῖ τόπων ἄρχειν τὸν ἀσέρα Κρόνε, ὃς εἰς ψύξιν πίπτει, ψυχρὸς ἀπὸ ἢ ἀποτελεσματικῶν ἐκλαμβανόμμος. διὸ καὶ τὸ ψυχρὸν αὐτῶ ἀνάκειται. ὁ ἢ μῦθος καὶ τὰ τᾶ Κρόνε ἐκτεμὼν αἰδοῖα ἐκεῖ βίπτει. ϝεὰ δέ γε Ἀπολωνίῳ τᾷ ποιητῇ ἄρκται κερνία λερομβὸν θάλασσα, καὶ ὁ μυχὸς τᾶ Ἰονίε κόλπε· ἀπὸ νήσε πνὸς Κερνίας καλεμμβόης τὼ τοιαύτιω κλῆσιν λαχών· ὡς καὶ ἀπὸ Ἰκάρε πνὸς νήσε, κατά πνας, τὸ Ἰκάριον λεγόμμος πέλαγ. ὅπ ἢ οἱ τοιᾶτοι παρωκεάνιοι τόποι πολὺ τὸ ψυχρὸ ἔχοισι, δηλοῖ καὶ τὰ ἄνω ἢ Αεμμαώων Ῥιπαῖα ὄρη, ἐξ ὧν ὁ ψυχρὸς βορρᾶς πνεῖ· ἔνθα χιὼν ἐδέποτε ὀπλείπει.

Αὐτὰρ ὅ γε * ϝερώκεα φαείνεται [11] ἀὼ ϝερώποισιν,
Ἠῶον καλεύσι δ᾽ Ἰνδικὴν [36] οἶδμα θαλάσσης.
[37] Ἄχρι δ᾽ [38] * Ἐρυθραῖόν τε δ᾽ [39] Αἰθιόπων κλέεσσι
Πρὸς νότον· ἔνθα δ᾽ [40] πολὺς οἰκεῖται χθονὸς [11] * αὐλὼν
Ἐκτέαται, μελεδῶσι κεκαυμένος * ἠελίοισιν. 40

[11] ἀχρὶς Ἐκτέαται.

[36] At ubi primùm apparet hominibus, [37] Eum vocant atque Indicum fluctum maris. [38] Propè autem Rubrúmque ac Æthiopium appellant, [39] Ad Austrum: ubi certè multus non habitatæ terræ tractus [40] Extensus est, fervidis ustus solibus.

Ὅπ τὼ ἀνατολὼ ὅτω ϝεφέζει, ὅπε ϝρώπσα φαείνεται ἀνθρώποις ἥλιος. ἦποι ὅπω ὄζει ἢ ἀνατολή. ἔνθα καὶ τὸν ἠῶον καὶ τὸν Ἰνδικὸν ἐῇ φησιν Ὠκεανόν. ἠῶον μὲ λεγόμμον, διὰ τὸ ἐκεῖθεν ἀνατέλλον ἥλιε τὼ ἡμέραν γίνεσθ· ἢ καὶ ὡς ἐν ἀνθ᾽ ἑνὸς εἰπεῖν, ἠῶον ἀνὶ τᾶ ἀνατολικόν. ἠὼς γὰ πολλάκις καὶ ἢ ἀνατολή. Ἰνδικὸν δέ, διὰ τοὺ παρωκεανίτας Ἰνδούς. ἰσέον γὰ ὅπ πολλοὶ κόλποι φαίνονται ἀπὸ ἐθνῶν, ἢ πόλεων, καὶ ὅλως ἐκ ἢ παρωκεανίτων ἐπονομαζόμμοι· ὡς ὁ Ἀραβικὸς, ὡς ὁ Περσικὸς, ὡς ὁ Αἰθιοπικὸς, καὶ ἄλλοι πολλοί. Ὅπ ὁ Ἐρυθραῖος πόλπος, καὶ ὁ Αἰθιόπος ἕτερός ὅτι τᾶ Ἀραβικᾶ κόλπε, ὃς τᾶς νοτίας θαλάσσης ὄζιν ἀποχέτευμα, καθὰ καὶ ὁ Περσικὸς, ὡς μετ᾽ ὀλίγα ῥηθήσεται. ἀλλὰ τᾶτο μὲ χῆ τὸν Διονύσιον. ἕτερος ἢ, τὸν Ἀραβικὸν κόλπον καὶ τὸν Ἐρυθραῖον τωυτίζοντες, ἱστορῆσιν ὅπ ὁ Ἐρυθραῖος κόλπος ποτε-

μᾶ

μὲν δίκην τενός ὅτι καὶ μακρὸς, ἐπὶ πολλὸς πάνυ σαλίες, μέχρι τῶ σύμπαν, τενὲ καὶ αὐτὸ πανταπασιν ὄνομα. καλεῖται δ' Ἐρυθραῖον, ἢ ἀπὸ τῆς ὑποκειμένης τῷ ὕδατι μιλτώδους ἐρυθρᾶς γῆς, ἢ ἐκ τῶν ὑποκειμένων τοιουτοχρόων ὀρέων· οἷς ἔωθεν περιβάλλων ὁ ἥλιος ἐρυθρὸν φαντάζει τῇ θαλάσσῃ τὴν ὄψιν φαινομένην, ἀναλαμπούσης τῆς ὄψεως. φησὶν ἔν ὁ Ποιητὴς τῷ χαλύμματι τὰ ἐθνικὰ, Οὐρανίων ἔστ' ὄνομαζόμενον, ὅτι τὰ περικείμενα ὄρη δηλονότι ἐρυθρά εἰσι καὶ πορφυρᾶ· καὶ ἐπὰν βάλλῃ εἰς αὐτὰ ὁ ἥλιος, καταπέμπει εἰς τὴν θάλασσαν ἢ αὐγὴ σκιὰν ἐρυθρὰν· καὶ ὅμβρου ἢ χαλαζοβολήσαντος ἢ ὀρέων εἰς θάλασσαν συῤῥεόντων, τοιαύτη φησὶ, γίνεται ἡ θάλασσα τὴν χροιάν· πύθεσθαι δ' Ἐρυθρὸν εἶπον, διὰ τὸ πυρώδη μάλιστα τῷ ἡλίῳ τὸ ἐκεῖ κλίμα. διὸ, φασὶ, καὶ Αἰθίοπες οἱ καλοικοῦντες λέγονται, ὡς κεκαυμένοι τὴν ὄψιν. ὁ δὲ γεωγράφος, τὰ μὲν πολλῶν ὑπερτέμνων, ταῦτα γράφει περὶ τῆς Ἐρυθρᾶς. Ἐρυθρὰ θάλασσα λέγεται ἀπὸ χροιᾶς ἐμφαινομένης κατ' ἀνάκλασιν, εἴτε ἀπὸ τῆς ἡλίου κατ' κορυφὴν ὄντος, εἴτε ἀπὸ μὲν ὀρῶν ἐρυθραινομένων ὑπὸ τῆς καύσεως. οἱ δὲ, ἀπὸ πυγμῆς πυθομένου ὕδατος εἰς τὴν θάλασσαν εἰσαγόντος ἐρυθρὸν καὶ μιλτῶδες. οἱ δὲ, ἀπὸ Ἐρυθρᾶς τινὸς, περὶ τε περιωδευκότος ἐπὶ χρείας εἰς τινα ἐκεῖ νῆσον, διὰ ἱπποφορβίου εἰρηκέναι ὑπὸ λευκότητος· καὶ οἰκήσαντος ἐκεῖ, καὶ ἡγησαμένου τῶν τόπων. τινὲς δὲ καὶ Περσέως εἶπον ὑὸν εἶναι τὸν Ἐρυθραν. Διονύσιος μύθους περιὼν ἐμφανῆ ἀπὸ Ἐρυθραίου πρὸς βασιλέως τὸν τόπον κληθῆναι ἢ καὶ τάφον ἐκεῖ εἶναι λέγει. ὅπ ὃ τὸ μιλτῶδες χρῶμα, ἐρυθρὸν ὄζειν, ὡς ἀνωτέρω γέγραπται, ἴδιόν τῇ αἰθίσῃ. ὅθεν καὶ ὁ ποιητὴς ἐμβάπτων τοῖς ναυσὶ τὰ περόνα, μιλτοπαρήους αὐτὰς καλεῖ. Ὅπερ ἔστι νότον πολὺς ἀοικήτε χθονὸς αὖλων, ἢ ἀλγιὸν, ἐκτέτα, Θερμοῖς κεκαυμένοις ἥλιος· ὃς καλεῖ διακεκαυμένην ζώνην, ἔρημον οἰκουμένων ὅσα διὰ πῦρ ἐκεῖ ἄγαν θερμότητα. Ἰσέον δ' ὅπ ὅπου νοητέον καὶ περὶ τὸ βορείῳ Ὠκεανῷ ἀοίκητον ὁμοίως ἔστι τόπον, διὰ ψυχρότητα. διὸ καὶ περυμένης ἢ οἰκουμένη, ὡς ἐρῆται, διῃρῆσθαι δίκην σφενδόνης, καὶ ἐκ ἀκεριῶς ἐσφαίρωται, ὡς ὑπερκειμένων τῆς ἑκατέρωθεν ἀοικήτων. ὅπ δ' καὶ περὶ βορρᾶν πολλὴ ἔστι γῆ Νομάδων ἀοίκητος, ὡς εἴρηται, διὰ ψυχρότητα. δῆλον ἔχει ἐν τοῖς ἑξῆς. Ἰσέον δ' ὅτι τὰ τῆς οἰκουμένης ἄκρα, τὰ περικείμενα τῇ διὰ καῦμα ἢ διὰ ψύχος δυσκρήτῳ καὶ ἀοικήτῳ, δοκεῖ τοῖς σοφοῖς ὑποτεύγματος, ἤγουν ὑποτυγίας εἶναι τῆς δυκράτου, καὶ ἐκπώσεις πνεῦ. καὶ ἐκλαμπάματα καὶ δῆλον φασὶ τοῦτο καὶ ἐπὶ τῆς βίων. καμβύοι γὰρ εἰσιν οἱ ἐν τοῖς τοιάτοις ἄκροις οἰκοῦντες, καὶ γυμνοὶ τὰ πολλὰ, καὶ νομάδες. καὶ τὰ βοσκήματα δ' αὐτοῖς μικρὰ, καὶ οἱ κύνες. τάχα δ', φασὶ, καὶ οἱ νοπώτατοι Πυγμαῖοι ἀπὸ τ' τούτων μικροφυΐας ὑπενοήθησ, καὶ ἀνεπλάσθησ. ἴδεις γὰρ αὐτὸς ἐωρακὼς ἐξηγεῖται πίστεως ἄξιον. σημείωσαι δ' ὅπ ὁ Ποιητὴς Λιβανίῳ μόνον καὶ Ἀθηναίῳ πεπυυπικῶς οἱ ἥλιοι· ἴσδε γὰρ καὶ Ποιητὴς Διονυσίῳ, ἐν τῷ, μαλεροῖς κεκαυμένοι ἥλιοις. ἀλλ' ὁ μὲν Λιβάνιος ὅπ ἡμερῶν τοῦ ἡλίου πέφυκεν, ὅτε πε λέγε, τὴν μῆνιν ὅπ πολλοῖς ἥλιοις διαφυλαχθῆναι·

cc λαχθῶσι· οἱ δ' ἄλλοι τὰς cc ὁσημέρας τῆς ἡλίου λαμψεις ἡλί- cc ους φασίν. ἄλλως δὲ μοναδικὸς ἔσην ὁ ἥλιος, ἢ διὰ τοῦτο ἐ θέλει ἐν τῷ κλινεσθαι, πλησύνεσθαι· ὥσαρ ἔτε ἡ γῆ, καὶν αἱ χῶραι, γᾶμα λέγονται, ὡς μὴ τοῦ φανήσεται· ἔτε ἡ ἅλς, καὶν τὸ πελάγη θαλάσσας ὁμοίως λεγόμενας ἀκέσωμεν.

Οὕτως Ὠκεανὸς [65] ᾧ περιδέδρομε γαῖαν ἅπασαν, (κων.
‖ Τοῖος ἐὼν, καὶ τόσα μετ'. [10] ‖ Τόσσοι [1] ἐὼν, ὃ τοσσι μετ' ἀνδρὸς ἀπίνα [4] ἐνόμαθ' ἕλ-
* Κόλπους δ' ἔνθα καὶ ἔνθ' [98] ἀφθόγγου ἔνδοθι βάλλων
Εἰς ἅλα· τυτθὸς μὲν πλέονας, * [36] πίσυρας δὲ μεγίστους.
‖ πέμπει. [7] Ἠοι μὲν πρώτης, ὃς * ἐσπερίου ἅλα ‖ πίλει, 45
Συρόμβου Λιβύηθεν ἑῷ Παμφυλίδος [20] ἄμης (λων,
Δεύτερος αὖτ' * ὀλίζος μὲν, ἀπὰρ * προφερέστατος ἁλ-
[53] Ὃς τ' * [20] ἀπονδνάμβου κρονίης ἁλὸς ἐκ [41] βορέ-
Κασπίη * αἰπὺ ῥέεθρον ὑπερβαίνουσι θαλάσσης, (αο,
[54] Ἠτε καὶ Ὑρκανίῳ ἕτεροι διεφημίξαντο. 50
Τῶν δ' ἄλλων, οἵτ' εἰσὶν [49] ἀπὰ [37] νοίης ἁλὸς ἄμφω,
Εἴς μὲν ἀνώτερός ἐστι, τὸ Περσικὴν οἶδμα προχοΐων,
[72] Ἀντία [81] Κασπίης πεφαμμένος * ἀμφιτέτης·
Ἄλλος δ' [10] Ἀραβικὸς κυμαίνει ἐγγύθι κόλπος,
‖ κόλπους. Εὐξείνου ‖ πόντου νοτιώτερον [93] ὄλκην [28] † ἑλίσσων. 55
[10] Τόσσοι μὲν κόλποι βαθυκύμονος [41] Ὠκεανοῖο,
Οἱ [27] μείζους· ἄλλοι δέ τ' ἀπειρέσιοι [24] γεγάασι.

[41] Sic Oceanus circumcurrit terram universam, [42] Tantus, & talia inter homines nomina trahens. [43] Sinus autem hinc inde eructat, introrsum mittens [44] In mare: parvos quidem plures,
† mediterraneum. quatuor verò maximos. [45] Scilicet primus, qui † occiduum mare gignit, [46] Tractus è Libya intra Pamphylicam terram.
‖ productissimus, in longitudinem, &c. v. Com. [47] Secundus autem, exiguus quidem, sed ‖ potissimus aliorum,
† rapidum. [48] † Qui separatus à Cronio [Saturnio] mari, à borea, [49] Caspio
‖ Error veterum. v. Com. ‖ profundum fluentum intromittit mari: [50] Quod etiam Hyrcanium alii nuncuparunt. [51] At aliorum [sinuum] qui sunt ab
† aquae fluxum. australi mari ambo, [52] Unus quidem superior est, Persicum fluctum profundens, [53] Contra Caspium versus mare: [54] Alter verò Arabicus fluctuat juxta sinus, [55] Euxino ponto magis australem † sulcum volvens. [56] Tot quidem sinus procellosi Oceani, [57] Majores: verùm alii etiam innumeri sunt.

"Οπ εἰπὼν τέσσαρα πελάγη τῆ 'Ωκεανῆ, τὸ ἑσπέριον, 'Ατλαντικὸν· καὶ τὸ ἀρκτῶον, Κρόνιον. καὶ τὸ κατ' τλὴ ἕω, Ἰνδικόν· καὶ τὸ νότον, Αἰθιόπιον· καὶ ὅτω τοῖς τῆ κόσμε τέσσαρσι κέντροις ἐπεξελθὼν, ἐπάγη συμπληρωματικῶς ἄμα καὶ ὀπτωνυμαπικῶς, ὅπ Οὕτως 'Ωκεανὸς περιδέδρομε γαῖαν ἅπασ. ὡς ἤδη δείξας ὅτι πᾶς τλὴ γλῆ σεφανοῖ, ὡς προείρηκεν. εἰ καί τινες ἦσ παλαιῶν ἀντιλέγειν ἐβέλοιντο, καθὰ καὶ Ἡσόδ@· ὃς ἓκ ἐπαίρεγε τὸν 'Ωκεανὸν ῥέειν πέριξ τῆς γῆς. "Οτι τὸν 'Ωκεανὸν εἰς τέσσαρα δηλῶν, ὡς προείρηκα, ἱστρεῖ καὶ τέσσαρας ὕπερ κόλπους μείζους εἰς τλὴ γλὴν ἔσω ἐρήγειν. ἕνα μὲν, τὸν τλὴ ἑσπερίαν θάλασσαν πάντα, τλὴ ἀπὸ Γαδείρων ἠίκας ἕως εἰς Παμφυλίαν, ὅπερ καὶ ἡ Κύπρος ἕτερον ὄ, τλὴ ἐν τῷ βορρᾶ Κασπίαν θάλασσαν, τλὴ καὶ 'Υρκανίαν· τέτορ ὄ, ἀπὸ νοπίας θαλάσσης, ἤτοι νοπίας 'Ωκεανῆ, τὸν Περσικὸν κόλπον τὸν ἀντικεὶμενον τῆς Κασπίας· καὶ τέταρτον, τὸν 'Αραβικὸν, ἀντικείμενον τῷ Εὐξείνῳ, ἐκ νότε καὶ αὐτόν· καλέμενον 'Αραβικὸν, διὰ τὸ αὐτόθι 'Αραβας· ὡς καὶ ἡ Περσὶς τοῖς Πέρσαις παρονομάζεται, καὶ τοῖς 'Υρκανίοις καὶ Κασπίοις ἡ αὐτὴ παρώνυμ@ θάλασσα. τὸν δ' 'Υρκάνιον κόλπον, τὸν καὶ Κάσπιον, ὀλίγον μὲ λέγω, ὡς πρὸς τλὴ ἑσπερίαν θάλασσ, τλὴ συρεμμένην ἀπὸ Γαδείρων, ἕως καὶ εἰς Παμφυλίαν· ἦσ ἄλλων ὃ προφερέσερον ἱστρεῖ, τῆ Περσικῆ θαλάσσ καὶ τῆ 'Ερυθραίᾳ. λέγω δ' καὶ ὅπ μικρὸς μὲ κόλπως ὁ 'Ωκεανὸς πλέονας, ὡς δ' προῖὼν ἐρεῖ, καὶ ἀπειρεσίως ἔνδα καὶ ἔνθ' ἀπερρύηκε εἰς ἄλα ἔνδοθι βάλλων. (ἤγουν θαλάσσας ἔσω τῆς οἰκεμένης ὑποτελῶν) μείζους ὃ τέσσαρας, ὃς καὶ προῖς ὄνομα ἐζέθετο, καθὰ φρ εἰρηται. "Οπ τλὴ Κασπίαν θάλασσαν Πτολεμαῖ@ μὲ λιμνοειδῶς παραγράφων, ψευδεύεται λέγει πρὸς βασίλισσ. συμφωνεῖ δ' αὖπω καὶ Ἡσόδ@, ἐν οἷς λέγει ὅπ ἡ Κασπία ὄδιν ἐφ' ἑαυτῆς, ἃ συμμίσγεσα τῇ ἑκατέρᾳ θαλάσσῃ. Διονυσίφ μέντοι δοκεῖ τῆς κρονίας ἀλὸς αὐτλὴ ὑποσίδνασθαι ἐν βορέᾳ. λέγει γὰρ ἐν τοῖς ἑξῆς, ὅπ ὀξὺ ἐπ' ἄρκτ@ ἑλκομένη θερχοῦς ὀπιμίσγεται τῷ 'Ωκεανῷ. καὶ ὅτω μὲ διαφωνᾶσιν αὐτῷ· οἱ δὲ παλαιοὶ, συμφωνίαν τῇ τοιαύτῃ ἦσ ἀνυπάρκτων διαφωνίᾳ τεχνώμενοι, φασὶν ὅπ τάχα διὰ τόπων ἀδήλων ὁ κρόνι@ 'Ωκεανὸς ἑαυτὸν ὑπερπίπτων, ἀναδίδωσι τὸν 'Υρκάνιον κόλπον. καὶ ὅτω σωθήσεται καὶ ὁ λόγ@ ὁ λέγων τλὴ Κασπίαν κύκλῳ περιζώνης, καὶ ὁ εἰπὼν ἐκ τῆς κρονίας θαλάσσης γυναῖος αὐτλή.

Νῦν δ' ἀλὸς ἑσπερίης [19] ἐρέω πόρον, ἦτ' ὀπὶ πάσας
Ἠπείρους λοξοῖσιν ὀπιστρέφε[ι] [110] πελάγεσσιν. ‖ ξ. δίσσιν.
Ἀλλοίε μὲ [11] πήγισι* περιδρομῷ, ἀλλοίε δ' αὖτε
Ἢ ὀρέων ἢ [98] πέζῃ ὑποξύσα [38] πολήων.
[97] Ὑμεῖς δ', ὦ Μοῦσαι, σολιὰς [61] ἐνέποιτε κελεύθους,
Ἀρξάμεναι σοιχηδὸν ἀφ' [76] ἑσπέρε [41] Ὠκεανοῖο.

[58] Nunc

[58] Nunc autem maris occidui referam meatum, quod ad omnes [59] Continentes tortuosis convertitur pelagis : [60] Alias quidem insulis circumfluum, alias verò [61] Aut montium aut oram subradens urbium. [62] Vos verò, ô Musæ, difficiles referte vias, [63] Auspicatæ ordine ab occiduo Oceano.

Ὅπι ἡ ἑσπερία θάλασσα, ὅπως ὅτι μεγάλη, καὶ, ὡς αὐτὸς πεφύκει, ἀπείρητος, ὥστε ὅπη τὰς ῥοὰς ἠπείρου τῆς οἰκουμένης λοξοῖς ὀπισθόρμοις πελάγεσιν, ἄλλοτε μὲν νήσοις περίρρυτος, ἄλλοτε δὲ ἠϊόνας περιέχουσα, ἢ πόλεων. καὶ ὅρα τὸ ὑποζύγιον, ὡς ἐαν εἴπῃ τις, ὑποτείνουσα ἐν τῷ παραῤῥεῖν. καὶ ἔστιν αἰτία ἡ τῆς λέξεως θέσις, ὡς ὅπη ξυνομβρίων ποδῶν. Ὅπι κατ' ἀρχὰς μὲν εἰς τὸν τῆς περιηγήσεως σκοπὸν ἐπειγόμενος ὁ Διονύσιος, ὡς περιέρχῃ, καὶ ἅμα ἵνα καὶ φιλοσοφώτερος δόξῃ, καὶ τὸ κοινὸν ποιητικὸν ἐκκλίνῃ ἔθος, κεκοσμοποιέστερον παρῆκε τὰς Μούσας, ὡς ποιητὴν πρέπον ἐπικαλέσασθαι. καὶ ὅτω μὴν κεῖται τὰς ἀρχὰς τῆς περιηγήσεως. ἐοικὲ μὲν οὖτοι τῷ ἔργῳ ξυνόμνυσθαι, καὶ ὅπ ποιητὴς ὢν αὐθόμνυσθαι, καὶ ὡς ἐκ ἀνδρὸς Μουσῶν, ἵνα γνώσεως μυσταγωγίας, περιοδίτεα τὰ τῆς γῆς αὐτῷ, ἐννοησάμενος, ἐφαμιλλᾶται οὐ τὰς τῆς περιηγήσεως ἡγεμόνας καλεῖ· ὡς ἂν ἀρξάμενος, φησὶ, τοιαύτην ἐνέποιεν τὰς σκολιὰς κελεύθους. καὶ σημείωσαι ὅπ εἰ καὶ ἐν ἄλλοις τὸ ἐννέπειν διπλασιάζει τὸ ν, ἀλλ' ἐνταῦθα κατὰ φύσιν δι' ἑνὸς ἐνέφρεται ν, καθὰ καὶ ἐν τοῖς ἑξῆς.

[64] Ubi etiam columnæ in finibus Herculis [65] Stant (ingens miraculum) ad extremas Gades, [66] Alto sub monte [montis cacumine] longè latéque dispersorum Atlantum. [67] Ubi etiam æneæ in cœlum excurrit columna, [68] Excelsa, densis operta nubibus.

Ἔνθά τε ἕστηλαι πρὸς τέρμασιν Ἡρακλῆος
Ἑσπάσιν (μέγα θαῦμα) παρ' ἠχατόωντα Γάδειρα,
Μακρὸν ὑπὸ πρηῶνα πολυσπερέων Ἀτλάντων· 66
Ἠέ τε χάλκειος ἐς οὐρανὸν ἕρμονα κίων.
Ἑλίβατος, πυκινοῖσι κεκαλυμμένος νεφέεσσι.

Ἑρμιν ἔξαν.

Ὅπι πρὸς τὰ Γάδειρα Ἡρακλέους ἑσπάσιν ἕστηλαι πρὸς τοῖς τέρμασι τῆς γῆς μέγα θαῦμα. φασὶ δ' αὐτὰς ἢ ἀνδρειάντας ἢ Ἡρακλέους, ἢ πόλεις ἐπωνύμους ἐκείνῳ, ἢ καὶ λόφους ἐπονομαζομένους αὐτῷ. ἔστι δ' αὐτῶν, ἢ μὴ Εὐρωπαία. Κάλπη καλεμένη βαρβαρικῶς. Ἀλύβη δὲ καθ' Ἕλληνας. ἡ δὲ Λιβυκὴ, καὶ βαρβάρως μὲν Ἀβεννὰ καλεμένη, Ἑλληνικῶς δὲ Κωμητική. μέγα δὲ θαῦμα ὁ Διονύσιος φησὶν αὐτὰς, ἢ διὰ τὸ ὑψηλὸν· ὄρη γὰρ εἰσιν, ὧν τὸ ὕψος ὁ μείζων ἐκατὸν, ὡς φασιν, ὀργυιῶν· ἢ διὰ τὸ θαυ-

θαυμαστὸν τῆς ἀχῆς ἐκεῖ τῶ Ἡρακλέους ἐλάσεως. ἐκαλοῦντο δὲ πότε καὶ Κέρνε σῆλαι, εἶτα καὶ σῆλαι Βενέρεως, διὰ τὸ μέχρι σῆ τῆδε ὄρων δύνειν τὰ κατ' ἐκείνες. τὰ Γάδειρα δ', νῆσος πλησίον τῦ Ὠκεανῦ, θερμότης, καὶ πολλαὶ, ὡς οἶα τυρία, τετέρι καθάπερ ὑφάσματι τυπῶν ξενὸν καὶ μεμυκισμένον· ὅθεν ἡμεῖς φασίαν φαμέν. λέγεται δὲ καὶ Γάδειρα σπλυκῶς. καλεῖται δ' ὕπως οἱονεὶ γῆς δειρά, ὅ ὅτι βάσκλον, διὰ τὸ τῆς ἠπείρε ξενὸν, τῆς ἐκατέρωθεν σφιγγόσης τὸν εἰκεῖ ὁλιγοσάδιον πορθμόν. ἔστ δ' καὶ πόλις ἐκεῖ Γάδειρα. ὁ δ' γραφεὺς φησὶν ὅτι παῖς Ἰταλικὸς παρ' Ὁμήρῳ πλαγκτὰς πέρας, καὶ τὰς πανπόλας συμπληγάδας πύλας τῆ μυθικῆ αὐτοσομία μεπίγαον εἰς τὸν ἐν Γαδείρεις πορθμόν· καὶ πάντας εἶ σῆλας ἐνόμιζε, ἃς ὁ Πίνδαρος καλεῖ πύλας Γαδειδας, διὰ τὸν τῶ πορθμῶ ξενότητα, εἰς πάντας ὑστάτας ἐλθεῖν φάσκων τὸν Ἡρακλέα. ἄλλοι δ', ὡς αὐτὸς ὁ γραφεύς φησι, σῆλας Ἡρακλέους φασὶ λέγειν τὰς ἐν τῶ κατ' Γάδειρα Ἡρακλείω, τετέρι τὰς ἐν τῶ τῶ Ἡρακλέος τεμένει ἐκλαπτούσας σῆλας ἐν αἷς ἀναγέγραπται τὸ ἀνάλωμα τῆς κατασκευῆς τῶ ἐκεῖ ἱερῶ. ἐφ' ἃς ἐλθόντες οἱ πλέοντες ἐπέπιπ' ἀλαθοσπῆναι, ἐνταῦθα εἶ τὸ τῆς γῆς καὶ ἅλαδε πέρας. ἕτεροι δ' σῆλας, φησὶν, ὤφελαβον τὴν Εὐρωπίαν Κάλπην, καὶ τὸ ἀντικείμενον αὐτῆ ὄρος ἐν Λιβύης, τ' Ἀβύλιν ἢ Ἀβύλικα. ἄλλοι δ' σῆλας ὠνόμαζ', τὰς πλησίον ἐκεῖ ἑκατέρωθεν νησίδας, ὧν τὴν ἑτέραν Ἥρας ὀνομάζεσθαι νῆσον. καὶ ὁ φαῦλος, φησὶ, τὰ τοιαῦτα νησία, διὰ τὸ δὶ ἀφειδῆ γραπτὸν, καὶ σημειώδες, καὶ δύσειστον, σῆλας εἰκάζον δ'. ἔξοχὰ γὰ πνα ἐμφαίνεσι καὶ αὐτὰ ταῦτα καὶ αἱ σῆλαι καὶ αἱ σηλίδες· καὶ διὰ τῦτο τὰ τοιαῦτα σῆλαι ἂν λέγοιντο. Ὅτι ὁ Ἄτλας, ὃ καὶ βαρβάρως Δύευς, ὄρος μέγιστον ἐστὶ τῆς Λιβύης ἐσχὰς δύσιν ἔχοντ· ἀφ' ἧ καὶ πέλαγος Ὠκεάνιον τὸ Ἀτλαντικόν. διὰ δ' τὸ πολὺ τῦ ὄρους μέγεθος, Ἄτλαντας αὐτὸ πολυωνύμως ὁ Διονύσιος καλεῖ ποιητικῶ ὕφει· ὡς καὶ ὁ ποιητὴς Μάλθαν καὶ Μαλείας φησὶ, καὶ Κρήτην καὶ Κρήτας, καὶ Ἀθῶν καὶ Ἀθήνας. καὶ τὸ πρόσωπον δέ πε πλησύνει δ' ἔμφασιν, προσώπατα λέγων· καὶ τὸ τέζον, τὸ τόξα· καὶ τὸ ἄρμα, ὁμοίως ἄρματα. ὁ δ' τὰ ἐθνικὰ γράφας, ἔθνος Λιβυκὸν λέγει τὸν Ἄτλαντας. καὶ Ἀρριανὸς δ', ὥς φησιν, Ἀπάρβας ἱστορεῖ, καὶ μετ' ἐκείνες λέγει κεῖθι τὸν Ἄτλαντας, οἳ καὶ λέγον δ' μὴ βλέπειν ὀνείρατα. ὠνόμασται δ' τὸ ὄρος ἀπ' ἀνθρὸς ἐγχωρίε Ἄτλαντ, ὃς ἔ ἐν τοῖς εἰς τὸν Ὀδυσσειαν κάλλιον γέγραπται. ἐνταῦθα δ', ὥς φησιν ὁ Διονύσιος, καὶ χάλκεος εἰς ὀρανὸν ἔδρομε κίων, Ἡλίβατος, πυκνοῖς καλυπτόμενος νεφέεσι. καὶ πάχα ὁ Διονύσιος ἐν τούτοις ἱστορικόν πνα θεωρίαν φθέγγεται καλεῖ τῆς μυθικῆς κιονοφορείας τὸν Ἄτλαντ· ὁ γάρ τοι κίων ἐστὶ, ἕ φησ, ὡς αὐτὸς λέγει, καρυφὴν ἐκ ἔχειν ἰδεῖν, διὰ τὰ καλύπτοντα νέφη, δόξοι ἂν τῷ πολλῷ τῦ ὕψος ἕως εἰς τὸν αἰθέρα ἀνήκειν· καὶ ὅτως λέγοιτ' ἂν ἔχειν τὸν ἐρανὸν ὡς εἶ τοῦτο τῷ ὄπῳ τ' Ἄτλαντα τὸ ὄρος οἷον πνα κιονοφορεῖν, εἴτε καὶ αὐτὸ χῆμα κίονα, καὶ τ' Ἡσίοδον. πάντ δ' ἐνταῦθα ἀντὶ τῦ χάλκεος κίων, χάλκεος ἄξων, γράφασιν· ὡς ἐκεῖ πα τύχα

τάχα δὴ κοινῷ τῷ κοσμικῷ ἀξόνῳ, ὡς καὶ τοῦτο ἐν τῷ ἄλφα τῆς Ὀδυσσείας γέγραπται. Ἡσίοδος δὲ τοιαῦτα περὶ τούτων λέγει, μὴ τοὺς Γαιγάντας ἐννέα διὰ δέκα ἡμερῶν ὁδὸν Ἄτλαντες, ἄνθρωποι ἀνώνυμοι. τυτέστι, κοινῶς μὴ λεγόμενοι Ἄτλαντες, ἐπὶ τὸ ἑσπέριον μὴ ἔχοντες κείμενον ὄνομα. λέγει τὸ καταφανῶς ὑπερβαλλόντως τῷ ἡλίῳ οἱ Ἄτλαντες, διότι κατακαίων ἐπιτείνει αὐτούς. καὶ

"ὅπ σεῖον καὶ κυκλοτερὲς τὸ τοι-
"ῦτον ὄρος ὁ Ἄτλας, καὶ ὑψηλό-
"τατον, ὡς μὴ ἔστι δυνατὸν ἰδεῖν
"τὰς ἄκρας κορυφὰς, καὶ μηδὲ νέ-
"φη αὐτὰς ποτε ἐπιλείπειν. ὅθεν καὶ κίονα οὐρανὸν φασὶν οἱ ἐπι-
χώριοι, ὅτι αὐτὸ καὶ ἐπώνυμον
"ἄκρα τὸ ἔθνος οἱ Ἄτλαντες, ὅτε ἔμψυχον ὂν ἐν στόμασι, ὅτε ἐνύπνια ὁρῶντες. Ἰσέον δ' ὅτι ὥσπερ ἡ Ἄτλαντα κίονα εἴπομεν οὐρανὸν λέγειν, ὅτω καὶ ἡ Αἴτνην οὐρανίαν κίονα εἰπεῖν ὁ Πίνδαρος.

Πόντου μὲ πρῶτος Ἰβηρικὸς [11] ἀρχομένοισιν
Ἐγκέχυται, [54] ὅσπερ τε ἐς Εὐρώπης πέλει ἀρχή, 70
Καὶ Λιβύης. [10] μέσσος γὰρ ἑλίσσεται [17] ἀμφοτεράων.
Στῆλαι δ' ἔνθα καὶ ἔνθα πάρα [12] πλευρῇσι [51] * κέονται,
Ἣ μὲν ἐπ' Εὐρώπην, ἡ δ' ἐς Λιβύην [9] ὁρόωσα,
[73] Τὸν ὃ μετεκδέχεται [76] Γάλατις ῥόος, ἔνθά τε γαῖα
Μασσαλίη τεθάνυσται, ὅθι πρόσφορον ὅρμον ἔχουσα. 75
[5] Ἐξείης δ' ὅπ τοῖσι Λιγυστὶς ἕλκεται [5] ἅλμη.

69 Pontus quidem primus Ibericus incipientibus 70 Infunditur, qui & Europæ est initium 71 Et Libyæ. Nam medius volvitur ambarum. 72 Columnæ autem hîc & illic ad latera sitæ sunt: 73 Una quidem ad Europam, altera verò ad Libyam spectans.

† Gallicum mare. 74 Illum autem excipit † Galaticus gurges: ibíque terra 75 Massilia extensa est, rotundum [curvum] portum habens. 76 Deinceps post hos Ligusticum trahitur salum.

"Οπ ὁ Ἰβηικὸς κόλπος Εὐρώπης ὅσον ἀρχὴ καὶ Λιβύης. μέσος γὰρ σφίσιν ἑλίσσεται ἀμφοτέρων, ὃ δὴ πλατείας καὶ αὐτὸ τὸ Ἡρακλέους κῆνται στῆλαι. τὸν δὲ μετεκδέχεται Γαλάτης ῥόος, ἤτοι τὸ Γαλατικὸν πέλαγος. ἀντὶ κτητικῶς γὰρ εἴρηται. ὥσπερ καὶ Αἰχύλος Σκύθαν οἰμον λέγει τὸν Σκυθικόν. ὅρα δὲ ὅπως ἐν ὅλῳ τῷ παρόντι χωρίῳ συφυῶς καὶ ἐπιμελῶς τοῖς παρεῖσις, ἤτοι τοῖς ἰσοκατα-λήκτοις ῥήμασι συχνῶς χρῆται ὁ Διονύσιος, τὸν ὑπάρχοντα καὶ ἀνάπαυσιν τῆς παρεμπιπτούσης ἀφηγήσεως αἰνιττόμενος τῷ κάλλει, καὶ τῇ χαριτότητι· ἐν τῷ λέγειν, πόντου Ἰβηικὸς ἐγκέχυται· καὶ, μέσσος ἑλίσσεται· καὶ, Λιγυστὶς ἕλκεται ἅλμη· καὶ ὅπι Κύρνον ἐρεβίγεται ἁλμυρὸν ὕδωρ· καὶ, Σαρδόνιον μορμύρει πόντου· καὶ, ὠρύεται Τυρσηνὶς θάλασσα· καὶ, κυρτὸς ὑπερφέρεται Σικελὸς ῥόος. καὶ ἄλλα τοιαῦτα. σκόπει δὲ καὶ τὸ ἐν τοῖς ὀνόμασιν ὑπάρχουσι καὶ ποιεμώτατα τῆς ποιητῆς, ἐν τῷ, πόντου Ἰβηικὸς, καὶ, Γαλάτης ῥόος.

ῥόῳ, καὶ, Λιγυσιὰς ἅλμη, καὶ Κύρνιον ἅλμυδρὸν ὕδωρ, καὶ, Τυρσηνίδος οἶδμα θαλάσσης. Ἰσέον δ' ὅτι τὸν ἀπὸ τῆς Γαλατῶν ὀνομαζόμενον Γαλάτην ῥᾶον, ἤτοι τὴν Γαλατικὴν θάλασσαν, Κελτοσαλάδ) παρικέσιν· καὶ ὅτι λέγονται ἤπονες ἀκράτας οἱ Γαλάται εἶ). λέγεται δ' ἄτιμα καλεῖσθαι ἀπὸ Γαλάτου τινὸς υἱοῦ τοῦ Ἀπόλλωνος. Ὅτι καὶ ἡ Μασσαλία Γαλατικὴ ἐστι, φανερὸς δ' ὢν κατ' αὐτὴν, φυγάσι τὴν τῶν Κύρνιον θελεάν. καὶ ὅτι ὅρμον ἔχει ἡ Μασσαλία ἐπίστροφον, ὃ ἐστι περιφερῆ καὶ εὐέδρομον, καὶ μὴ πύλον· ἢ δ' ἐπιστέφον) οἱ ναυπλλόμενοι. ἀγαθὸς γὰρ τοῖς Μασσαλιώταις λιμὴν ὁ Λακυδών. τὸ δ' ὄπιστροφος, καὶ παρ' Ὁμήρῳ κεῖ), ὅπου λέγει ὅτι καὶ Ὀδυσσεὺς ὀπίσσω ἰὼν ἀνδρώπων. φασὶ δὲ τοὺς Μασσαλιεῖς ἀδοκιμῆσαί ποτε περὶ τε ὀργανοποιΐαν, καὶ ναυπκὴν ἐμπειρίαν. ἔστι δὲ μόνον χώρα Μασσαλία, ἀλλὰ καὶ πόλις Λιγύων περὶ που τὴν Κελπικὴν, ἐπιμολογκυῖα ἀπὸ τοῦ μάσσω, ὃ ἐστι ἐνδέω, Αἰολικῶς, καὶ ἀπὸ τῶν ἁλιέως. ἐσπλέων γὰρ, φασὶν, ὁ τῶν Σπόνων Φωκέων κυβερνήτης, καὶ ἰδὼν ἐκεῖ ἁλίεα ἐκέλευσε μάσσαι, ὃ ἐστι δῆσαι τὸ ἀπόγαιον εἶσμα. ὅθεν καὶ ἡ πόλις Μασσαλία, παρὰ τὸ μάσσειν, καὶ τὸν ἁλιέα. Ὅτι μὴ τοὺς Μασσαλιώτας οἱ Λίγυες, ἀλλὰ καὶ πάντας τοὺς Λιγυστίνους ὁ Λυκόφρων καλεῖ. ὀνομάζονται δὲ ἄτιμος ἀπὸ Λίγυος ἀνδρός, ὃς τὸν Ἡρακλέα ἐκώλυσεν εἰς τὰς Γηρυόνου βόας ἀπόνγα. ὅτε καὶ φασιν οἱ μῦθοι ὡς ἐπέλιπε μὲν τὸν Ἡρακλέα πᾶν ἀμυντήριον βέλος· ὁ δὲ ηὔξατο τῷ Διὶ, ἐπαμῦναι· κἀκεῖνος ἀναγαγὼν νεφέλιμ, λίθους ἄνωθεν ὗσεν, ἐξ ὧν καὶ τὸ λίθινον πέδον μεταξὺ Μασσαλίας καὶ Ῥηγίνης, μεστὸν χειροπλήθων λίθων, ἃς ὑπὸ κεραυνῶν ζωοχόων, ἢ πυφωνικῶν ἀναδυομένων διαῤῥαγῆναί φασιν οἱ σοφοὶ, καὶ ἐκ πλακώδους συνεχείας κατακερματισθῆναι εἰς μικρά· τὸν μῦθον ἀφέντες λεκτέον ἃ δέλει. ζῶπ δ' ἀπὸ ἑρεμμάτων οἱ Λίγυες τὸ πάσσον, καὶ γάλακτος, καὶ κειδίνων πομάτων. ὅπου δ' σρενδονῶσιν (ὡς ἱστεία λέγει) ὥστε ὀρνέων ἐπιφανέντων, δοκεῖζον) εἰς ποῖον ἔκας βαλεῖ, ὡς πάντες τευξόμενοι. οἱ μὲν τοι περὶ Τυρσηνοῖς Λίγυες ἀπὸ πνος ποταμοῦ Λίγυος ὀνομάζονται. Ἰσέον δ' ὅτι ἔοικασι καὶ Κολχικοί πνες Λίγυες εἶ) ἄποικοι τῆς Εὐρωπαίων. καὶ δηλοῖ ὁ Λυκόφρων, ἱστορῶν ἐν τοῖς Κόλχοις Κύπιαν Λιγυστικὴν πόλιν. Ἀεισοτέλης δ' ἱστορεῖ τῆς Λιγύων πνας ἐξαπλῶσαι πρὸς πνων λέγειν ἃ πιεύσαν αὐτὸς τῷ τοιούτῳ λόγῳ) διὰ τὸ τοῖς ἀνθρώποις ἀνὰ ὀκτὼ ἑκατέρωθεν εἶ) πλαγίοις.

Εὐθ' ἰταλῶν ἐπ' ἠπείροιο νέμονθ', ‖ Ἰσέρασι
Ἐκ Διὸς αὐσονίης ἀεὶ μέγα κρείσσονες,
Ἀρξάμενοι βορέαθεν ἔσω λευκὴν ὑπὸ πέτρην,
Ἣ ῥά τε σικελικῆς ὑπὸ πορθμὸς ὀρίζει;
Ἐξείης δ' ὑπὸ Κύρνον ἐρεύγεται ἅλμυδρον ὕδωρ.
Τῇ δ' ἐπὶ σαρδόνιον μορμύρει ‖ ἐγγύθι πόντος. ‖ ἄνθεν.

77 Ubi Italorum filii in continente habitant, 78 A Jove Ausonii semper longè latéque dominantes. 79 Orti à borea introrsum usque

usque ad Leucopetram, [80] Quæ quidem Siciliæ in freto fixa est, [81] Deinceps verò in Corsicam eructat fallam aquam: [82] Post hanc autem Sardonium murmurat intus mare.

Ὅπ τοὺ Ἰταλὲς, ὡς τότε μοναρχῆνλας, μέγα κοιρανέειν λέγῳ, ϗ Αὐσονίδας, ἤπι Αὔσονας, ὀνομάζει. ϗ σημείωσαι ὅπ τοὺ αὐτοὺ ἔῃ λέγει Αὔσονας ϗ Ἰταλές. λέγον δ' Αὔσονες ἀπὸ Αὔσονθ., ὃς φερῆτος μὲν ἦλθ ϗ Ῥώμῃ βασιλεῦσαι θεὸς πάνυ ἱσορεῖ), Ὀδυσεῖ γεγονὼς ἐκ τῆς Κίρκης· ἢ, ϗ τὸν τὲ ἐσνικὸ γεφύλαμα, ἐκ Καλυψῆς γεννηθεὶς τῷ Ἄτλαντ· ἀφ' ἑ ϗ τὸ Σικελικὸν πέλαγθ Αὐσόνιον ἐκλήθη πτέ. λέγει δ' αὐτοὺ φερὲ τὸν Λιγυστικὸν ἔῃ κόλπον, ἀρξαμένῳς ἀπὸ βορέω, ϗ θήκονλας ἕως τῆς Λιβυκῆς πέρας, ἧς ϗ ἐν τοῖς ἑξῆς μεμνήσεται. ἄκρα δέ ὅτιν αὖτη φερὶ ἧς ἤτος ἱσορεῖ τι· ἄκρα Λιβυκὴ πέρα καλεμένη ἀπὸ χεράς, εἰς ἣν τελυτᾷ τὸ Ἀπέννιον ὄρθ. ἀπὸ Ἰταλῆ δὲ πγθ ὀνομάζονλαι Ἰταλοὶ, ὡς ϗ Αὔσονες ἀπὸ Αὔσονθ. Ἰσέον δ' ὅπ ἀπὸ τῆ Αὔσονος φερήγαγον Αὐσονίδς, ὡς ϗ Αἰθιοπεὺς, ἢ γεμονίδς, ϗ πλεονασμῷ τῆ ι, ἀλλ' ἀκπύλς συγκόπτ-

σιν, Αὐσονιῖδς· ἐξ ἑ τὸ Αὐσονιῆες.

Ὅπ τὸν Σικελικὸν πορθμὸν, καθ' ὑποκορισμὸν ἢ παρωνυμίαν πορθμίδα καλεῖ, λέγων ὅπ ἡ Σικελικὴ πέτρα Σικελικῆς ἐπὶ πορθμίδθ ἐρρίζωθ. ἄλλως δέ γε πορθμίδα φασὶν οἱ παλαιοὶ πᾶν ἁλιάδα, ὅ ὅτι τὸ ἁλιθπικὸν πλοιάριον· ἢ ϗ τὸ ἁπλῶς μικρὸν πλοῖον. ὡς δηλοῖ Εὐριπίδης, ἔνθα Κρησίαν πορθμίδα καλεῖ. ἤγουν πλοῖον Κρητικόν. ϗ πᾶν Ἀσίαν δ' Ἀσιάδα παρωνύμως καλέσει ἐν τοῖς ἑξῆς ὁ Διονύσιθ, Ἀντελέγεσθαι μὲν ὅτω ποιῶν διὰ τὸ ἐπικοεισικὸν χῆμα, πᾶ δ' τῆ μέρθ ἀναίσχυν ὅτως ἀποπληρῶν. Ὅπ ὁ μόνον Σαρδὼ, ἡ νῆσος, ὡς τὸ Σαπφὼ, ἀλλὰ ϗ Σαρδὼν Σαρδόνθ, ὡς βυζάνθ· ἐξ ἧς Σαρδόνιθ κόλπος, ὁ μ πᾶ Κύρνον. φερὶ δ' Σαρδόνθ ϗ Κύρνε ἐν ἰδίῳ τόπῳ ῥηθήσεται). φαίνε δ' μ τὸ Λιγυστικὸν, ἔῃ ϗ Κύρνιον πέλαγθ, τὸ φερὶ πᾶ Κύρνον νῆσον· ἐνδοτέρω δ' τότε τὸ Σαρδόνιον.

|| Τὸν δ' μετεκδέχεται.

[61] || Τόνδε μέτ' ἀρύε) Τυρσηνίδθ [76] οἶδμα θαλάσσης
Πρὸς νότον· αὐτὰρ ἔπειτα φερὸς αὐγὰς ἠελίοιο
|| ὕπερθεν. Κυρτὸς ὑπτρέφε) Σικελὸς ῥόθ. αὐτὰρ * [77] ἔνερθεν
Ἐσπέρυ) ϗ μέχρι πολυκλύστοιο Παχυνε, 86
Καὶ Κρήσης ἄκρης (ἦτ' εἰς ἄλα [4] πελὺ [65] νένδυκε,
[31] Γάρ θ' * ἱερὴν Γόρτυνα, ϗ ἠπειρώκδα Φαιστὸν,
|| μέτωπον. Γερηνίης, κελιοῖο * θαυμαζέσσ' [78] κέρινον·
[32] Τένεκά [77] † μιν ϗ κελιὸ ἐφημίξαντο μέτωπον) 90
Ναὶ μὴν ϗ πεζίνυσαν Ἱππιάδι ὅπ γάμῳ.

[83] Hunc verò excipit Tyrrheni [Thusci] unda maris, [84] Versus auſtrum: at deinceps ad ortum solis, [85] Obliquus obvertitur Siculus

Siculus pontus : cæterùm infra [86] Infusus eſt, etiam uſque ad Pachynum qui multis undis abluitur, [87] Atque Cretæum promontorium (quod in mare valde prominet, [88] Et juxta ſacram Gortynam, ac mediterraneam Phæſtum, [89] Pronum. arietis ‖ aſſimilans caput: [90] Eóque ipſum etiam arietis vulgò dixerunt frontem) [91] Quinetiam expanſus eſt † Iapygiam ad terram.

‖ *ipſe tui reſpiciens.*

† *ad Apuliam.*

"Οπ μὲν τὸν Σαρδόνιον κόλπον, θάλασσα θεῖς νότον ἡ Τυῤῥηνὶς, καλεμένη ἔτως, διότι παράκειται αὐτῇ θεῖς βοῤῥᾶν οἱ Τυῤῥηνοὶ, καθάπερ οἱ Γαλάται τὴ Γαλατικὴ, καὶ οἱ Λίγυες τὴ Λιγυστικὴ· καὶ διὰ τὸ τοὺς Τυῤῥηνὰς πειρήσαντας ποτὲ γεωμέτρας, αὐτόθι σωιεῖν τὰ λησήια· ἐκεῖθεν ὁ θεῖς ἥλιος, φησὶν, αὐγὰς κυρτὰς ὑπερέφερε ὁ Σικελικὸς βόθος, μέχρι τὲ τε Παχυνίε, ἀνατολικοῦ ἀκρωτηρίε Σικελικῆς, καὶ τὲ κατὰ τὴν Κρήτην κειμένε μετώπε. ἐξήπλωται δὲ, φησὶ, καὶ μέχρι τὲ Ἰονίε κόλπε ὑπερφερόμενος καὶ κυρτέμενος, ἕως καὶ ἐκεῖ. διὸ καὶ κυρτὸν αὐτὸν ὠνόμασεν, ὡς μὴ κατ' ἀθυωρίαν θεῖόντα μέχρι τῆς Κρήτης, ἀλλὰ καὶ εἰς τὸν Ἰόνιον παρεκδύνα. σημείωσαι δὲ ὅπ νῦν μὲν ἕως τὲ Κρητικὲ μετώπε τὲ κειμένε πραίνει τὸ Σικελικὸν πέλαγος· θεῖῶν δὲ, ἄχρι καὶ Σαλμωνίδος αὐτὸ τῆς Κρητικῆς ἑώας ἄκρας θεράγει. ἔνθά πε ὑπισχνικώτερον τῷ λόγῳ διδὺς ἑαυτὸν, ὥρεσι ἂν διώνυμον τὸ Σικελικὸν πέλαγος αὐτό τε τὸτο Σικελικὸν καλέμενον, ἀλλὰ καὶ ὅπα καὶ Κρητικόν. φησὶ γὰρ ἐκεῖ ὁ Διονύσιος ἐν ἐπαναλήψεως, Ἐκ δ' ὀρέων Σικελῶν Κρήτης ἀναπέπαται οἶδμα μακρὸν, Σαλμωνίδος ἄχρι καρλώς· ἀλέγων ὅπ ἐν τὲ μετώπε τὲ κειμένε τὸ Κρητικὸν πέλαγος, μὴ ἐκ τῶν ὀρέων τῶν Σικελικῶν πέπαται. καὶ ἴσως δυοῖν ὄντων περάτων τῷ πελάγει τάτῳ, ἑνὸς μὲν Σικελικῆς, ἑνὸς δὲ Κρητικῆς, ποτὲ μὲν Σικελικὸν ἐκ τῶνδε καλεῖται, ποτὲ δὲ ἐκ τῶ ἑτέρε, Κρητικόν. εἰ δέ πς ἴσως τὸ, ἐκ δ' ὀρέων Σικελῶν, νοήσει ἀντὶ τῶ, μὴ τὰ ὄρη τὰ Σικελικὰ, τότε δυώνυμον δύο ἔη πελάγη, ἴδιά μὲν τὸ Σικελικὸν, ἕως τῆς μετώπε τῆς κριῆς, ἴδια δὲ ἐκεῖθεν τὸ Κρητικὸν, ἕως Σαλμωνίδος. "Οπ ἡ τῆς Κρήτης ἄκρα, ἥπς εἰς ἄλα πολὺ νένδυκεν, ἡ θεὶ τὸν Γόρτυνα, παραυχάζει (τετέςι παρεμφαίνει καὶ φανταίζει) μέτωπον κριῆ τοῖς πόῤῥωθεν βλέπεσι. καὶ ἐντεῦθεν ἔχει τὸν κλῆσιν, ὀνομαζομένη κριῆ μέτωπον. δεῖ δὲ εἰδέναι ὅπ ὅτι καὶ θεὶ τὸν Εὔξεινον πόντον ἕτερον μέτωπον κειῆ, ὡς ἐν τοῖς ἑξῆς ῥηθήσεται, ἀκρωτήριον ὄρος, διὰ τὸν αὐτὸν κἀκείνῳ αἰτίαν ὅτω καλόμενον. Ἰσέον δὲ ὅπ πολλάκις ἕκπωμα τόπων πόῤῥωθεν ἐρωμένων ζωϊκή πς φαντασία πέμπεται καθ' ὁμοιότητα, δι' ἀπάτης ὄψεως. καὶ ὅπ τοιῆτον π πάγων ὁ Ὀρθαλμὸς καὶ θεὶ τὸν Εὔξεινον καὶ θεὶ τὸν Κρήτην, μέτωπα φαντάζεται κριῆ. καὶ ὁ κατὰ τὸν Νιόβην δὲ μῦθος ὅτω πως ἐκπεφάνθαι· φασὶν γὰρ ἐκεῖ τὸν Διὸς καὶ τῆς Λητοῦς παῖδας ἀκρωτήριον εἶ Φρύγιον, ἐοικὸς γυναικείῳ θεσώπῳ τοῖς πόῤῥω ἀφεσηκόσιν; ἐξ ὗ ὕδως ἀένναον καταῤῥεῖ, ὅθεν ὁ μῦθος εἰς δάκρυον αὐτομαπίζει τὴν Νιόβην. ὁρῶμεν δὲ καὶ τὸν χαρακτῆρα τέχνης δεινὰς, εἰς λέοντων μιμήματα, ἢ τοιέτων πνῶν ζωείων θεσπομάς,

μὰς, τὰς ἧλ ὀρέων ἐκπυποῦντας κορυφὰς, ὡς τῆς ὄψεως παυτὰ πνα φανταζομένης καὶ πόρρωθεν. Ὅπ ἡ Γόρτυν καὶ Γόρτυνα λέγεται ταυτολλάβως, καὶ τὸ ῑ̆ κλίνεται Γόρτυνος, ὡς φόρκυνος τὸ ᾱ̆, Γορτύνης ὡς λεαίνης. ἱεραὶν ᾱ̆ αὐτὴν λέγει, ἢ ἁπλῶς διὰ τὸ ἔνδοξον· ἢ Ὁμηρικῶς ἦλθ, ὡς καὶ Ὁμήρ τὰς πόλεις ἅπτα καλουῦντος, διὰ τὸ φυλακτικὸν ἧλ ἐν αὐτῇς. κτίζμα ᾱ̆ ἡ Γόρτυν Ταύρυ ἐκείνυ τῦ πὼ Φοίνικυν Εὐρώπην ἁρπάσαντος, ὃς Κρήτης ἰῶ βασιλεύς. μεγάλη ᾱ̆ αὖτη ἡ πόλις, χῑ τὸν γεωγράφον, εὐπόνλα, πόλεις Κρήτης μείζυσα, Γόρτυνα, Κυδωνία, καὶ Κνωσσός. λέγει ᾱ̆ ὁ αὐτὸς καὶ ὅπ Γορτύνη δευτεραῖει μῆ Κνωσσὸν χῑ δυνάμιν, καὶ ὅπ συμπεφύκασί ποτε ἀλλήλαις, πάντας ἔχον ὑπηκόους τοὺ ἐκεῖ. Ὅπ ἡ Φαιστὸς ἰῶ ὁ Διονύσιος πειρώμενος λέγει, διῆγε θαλάσσης μὴ σταδίους κ', Γόρτυνος ᾱ̆, ἑξήκοντα· κατεσκάφη ᾱ̆ ὑπὸ Γορτυνίων. ἐξ αὐτῆς ἰῶ Ἐπιμενίδης ὁ ποιήσας δι ἐπῶν καθαρμούς.

[20] Κεῖθεν δ' ἐυρωπεῖσα πιταίνεται [76] Ἀδριὰς ἅλμη
Πρὸς βορέλω· ὦδις ᾱ̆ πρὸς ἑσπέριον μυχὸν [98] ἔρπει,
Ἥντε ἓ Ἰονίλω προσαυέται ὑδάξαλο.
Διοσὶς δ' ἠπείρυς [‖*] ἀπερύγεται. [35] ἐς μὲ Ἰόνλε
Δεξιτερὴν καῖ [77] χεῖρα φαίνεται Ἰλλυρὶς [20] αἶα,
Δαλματίη δ' ἐφύπερθεν, [*] ἐνυδγίων πέδον ἀνδρῶν.

[‖ legend. videtur ἐπερύγεται. v. Com.]

[92] Inde verò dilatatum protenditur Adrium falum [93] Ad boream: sed rursum ad occiduum receſſum ſerpit, [94] Quod etiam Ionium accolæ dixerunt. [95] ‖ Duas verò continentes eructat. intranti quidem [96] Dextram ad manum cernitur Illyris terra, [97] Dalmatia verò ſupra [ultra,] Martiorum ſolum virorum.

[‖ Ad duas verò continentes [aquas] eructat.]

Ὅπ ὁ Ἰόνιος κόλπος καῖ τὴν Σικελικὴν βρωίεται πρὸς βορρᾶν, αὖδις ᾱ̆ κάμπων, πρὸς ἑαυτὸν μυχὸν ἕρπει, ἀορῶν πρὸς τὸν εἰς τὸ ἑαυτοῦ θάλασσαν περιεχόμενον Ὠκεανόν. Ἴσεον ᾱ̆ ὅπ ἁ μόνον Ἰονίος κόλπος καλεῖται, ἀλλὰ καὶ Ἀδρίας ὁ αὐτὸς λέγεται, καὶ Ἀδριὰς, καὶ Ἀδριανὴ θάλασσα. οἱ ᾱ̆ ἀνειζέστεροι τὸν Ἰόνιον μέρος τὸ Ἀδριάτικὸν φασί. λέγεται ᾱ̆ Ἴονιος, ὡς καὶ πρὸ Λυκόφρονι δηλοῖ καὶ τῷ Ἀριστάρχῳ, ἀπὸ τ' Ἴασ. ἀπενήξατο γὰρ ἐκείνη βᾶς ἡγεμόνα κάντυῦθα. οἱ δέ φασιν ἀπὸ Ἰάονος ἀνδρὸς Ἰταλῦ, ἢ ἀπὸ Ἰονίας ἀνδρὸς Ἰλλυρικῦ. λέγουσι δέ τινες καὶ τὸ ἀπὸ Γάζης μέχρις Αἰγύπτου πέλαγος, Ἰόνιον λέγεσθαι ὁμοίως, ἀπὸ τῆς Ἰᾶς. καὶ πὼ ἐκεῖ ᾱ̆ Γάζαν, Ἰόνιον καλοῦσί τινες· ἔνθα βᾶς ἰῶ ἐν ἀγάλματι τῆς Ἰᾶς, ἵππι τῆς σελήνης. Ἰὼ γὰρ ἡ σελήνη, χῑ πὼ ἧλ Ἀργείων διάλεκτον. τὸ ᾱ̆ ἀνωτέρω ῥηθὲν Ἰάονος ὑὸς Ἀδρίας ἴσως, ἀᾲ ἓ τὸ αὐτὸ πέλαγος καὶ Ἀδριατικὸν λέγεται. ἄλλοι ᾱ̆ ἅπα φασὶν ἔσιν Ἀδρία πόλις ἐπιφανὴς, καὶ παρ' αὐτὴν κόλπος Ἀδρίας, καὶ ποταμὸς ὁμοίως. ἀγαθὴ

γαθὴ δ', φασὶ, βοσκήμασιν ἡ ἐκεῖ γῆ, ὥστε καὶ δὶς πλέιν τὰ ἐνιαυτὸν καὶ διδυμοτοκεῖν. Ὅτι εἰσόυτι τὴν Ἰονίαν θάλασσαν, κτὶ μὴν τὰ σκαιὰ ἡ ἧς Αὐσονων κεῖται χώρα. δεξιτερὴν δ' κτὶ χεῖρα ἡ Ἰλλυεὶς ὅση γῆ, ἅτω καλεμένη ὑπὸ Ἰλλυειῶ υἱὸ Κάδμυ. Δημαπία δ' ἐφύπερθεν, ὧν καὶ λέγει ἐνυαλίων πέδον ἀνδρῶν, διὰ τὸ μαχίμες εἶ τὸν ἐκεῖ. φασὶ δ' καὶ τὸν Δηματεῖς δ' ὀκταεπείδ@ πο εἴδος τῆς χώρας ἀναδασμὸν, κατά πνα ἀναγραφήν· καὶ ἐδὲ νομίσμασι χρῶ@, πολλὴν ταύτην ἀφελοῦσιν τὸ βίε κυβηλίαν. διχῶς δ' τὸ ἔθν@ λέγεται, καὶ Δαλμάτυι καὶ Δηματεῖς· ἡ δ' πόλις αὐτὴ, Δάλμιον, ἢ Δελμίνιον, ἢ Δέλμινον.

Σκαμὴ δ' Αὐσονίων[22] * ῥηγμπέπαται * ἄσπετ@. [105] ἰδ-
Πελυτενὴς, [1] τειοσῆπ ῥεῖθρομος ἀμφιτείτας, (μὸς,
Τυρ(ηνῆ, Σικελῆ τε, (ὲ Ἀδριάδι * πληθέσῃ. 100
Ἡ [52] μία δ' εἰς [99] † ἄνεμον τεκμαίρεται ὅλκον ἐκάστη·
Τυρσικὴ ζέφυρον, [100] Σικελὴ νότον, Ἀδριὰς εὖρον.

[98] Ad lævam verò Ausoniorum expanditur immensus isthmus, [99] Longè porrectus, tribus circumfluus maribus, [100] Tyrrheno [Thusco] Siculo, atque Adrio ‖ adventante. [101] Unumquod- ‖ *exundante.*
que autem in ventum dirigit tractum: [102] Tyrrhenum in zephyrum, Siculum notum, Adrium eurum.

Ὅπ καὶ ἐνταῦθα ἡ κτὶ κοινὴν κυκλολεξίαν ἰδμὸν εἶπε τὸν ῥεῖ τὸν Αὔσονας τὸν πλατύτατον. ἡ γὰ ἐσένωται ἁδὲ ὁ πιῆτ@ ἰδμός. διὸ ἐπάγ, ὡς καὶ ἐν τοῖς ῥεῖ τάτε, θερμπίαν, λέγων, παραπέπαται ἄσπετ@, πελυτενὴς, τειοσῆς θαλάσσας ῥεῖθρομ@. καὶ αὖθις ἐπάγει πίας θαλάσσας ῥεικίληπται ὁ πιῆτ@ ἰδμός. λέγων πάνυ χορχῶς, ὅπ Τυρσηνῆ, Σικελῆ τε καὶ Ἀδριάδι πληθέσῃ. εἶτα εἰπὼν ὅπ ἐκάστη ἧς πιόντων τειῶν θαλασσῶν ῥεῖς πνα ἄνεμον τεκμαίρεται τὸν ὅλκον, σημαίζει πάλιν κτὶ χορχότητα ἅτω, Τυρσηνὴ ζέφυρον, Σικελὴ νότον Ἀδριὰς δ' εὖρον· φιλοτιμησάμ@ ἐνὶ σίχῳ ἐκδεῖναι τὰς τ' τρεῖς θαλάσσας, καὶ τοὺ τρεῖς ἀνέμυς, εἰς ἃς ἐκάστη τὸ ἑαυτῆς ῥεῦσαι ῥεῦμα. ὁποῖόν π πεποίηκε ῥεῖ τάτε, ὡς ῥεογέγραπται, καὶ ἐν τῷ, Πρῶτον μὲν Λιβύην, μὴ δ' Εὐρώπην, Ἀσίην τε, τὰς τρεῖς ἠπείρυς ἐκεῖ ἐνὶ ἔπει συμῥεικαζῶν. σημείωσαι δ' ὅπ ἐνταῦθα μὲν Τυῤῥηνὸν ἀμφιτείτην, ἀνωτέρω δ', Τυῤῥηνίδα θάλασσαν εἶπεν, ἐν διαφορᾷ κατα λήξεσιν.

Αὐτὰρ * ὑπὲρ Σικελῆς χθονὸς ἔλκεται οἶδμα[102] * κορύσ-
Πόν@. ἔσω Λιβύης, νοτίην ὅπ Σύρτιν ἑλίσσων (ων
Τὴν ἑτέρην, [53] ἠπερ τε (ὲ εὐρυτέρην ἀνέπτυσιν· 105

Ἄλλη δ', ἥτις ἀφαυρὸν ἔχει πόρον ἔνδον [1] ἐοῦσα,
Τηλόθεν ‖ ἐρχομένη [2] ἐρατὴν ἐπιδέχεται * πλημμυρίδα πόντου.

‖ ἐρχομένη.

[103] Porro supra Siculam terram trahitur undam attollens [104] Pontus ‖ intra Libyam, australem in Syrtim volvens [105] Alteram, quam quidem & latiorem vocant : [106] Altera verò, parvum habens sinum, quæ intus est, [107] Eminus advenientem suscipit æstum maris.

‖ vel, *usque ad Libyam.*

Ὅτι πρὸς τὰ νότια τῆς Σικελικῆς χθονὸς ἕλκει κόλπος ἔσω Λιβύης, νοτίαν Σύρτιν ἑλίσσων, τὴν ἑτέραν τὴν ἀνατολικωτέραν Σύρτιν, ἀφαυρὸν ἔχουσα πόρον, ὅ ὅτι, μικροτέρα ἐστί. ἥτις, φησί, τηλόθεν ἐρχομένην δέχεται πλημμυρίδα πόντου. πρὸς δὲ τῆς τοιαύτης πλημμυρίδος ἐν τοῖς ὑπ' αὐτὸν ῥηθήσεται. σημείωσαι δὲ ὅτι ἐνταῦθα ὁ περιηγητὴς τὴν ὑπὲρ προθέσεως ἐπὶ δηλ νοητὴν ἐχρήσατο, εἰπὼν ὑπὲρ Σικελικῆς χθονὸς τὴν νοητὴν Σύρτιν ἑλίσσουσαν. ποιήσει δὲ τοῦτο πλειστάκις καὶ ἐν τοῖς ἑξῆς τοῦτο. ὥστε ὁκ ὀπὶ βορείων μόνον ἡ ὑπὲρ προθεσις τίθεται, διὰ τὸ ἔξωθεν τὸ ἐν αὐτοῖς, ἀλλὰ καὶ ὀπὶ νοητῶν, ὡς δὲ καὶ ἐπὶ ἐκείνων ἐσέρχονται τὰ εἰς ὕψος ἐξήκοντα, εἰ καὶ ἡμῖν δοκεῖ ταπεινά. ὅτι δὲ καὶ ὀπὶ βορείων πάντως τὴν ὑπὲρ, ἐκδηλότατόν ὅτιν. ἐρεῖ δὲν ἐν τοῖς ἑξῆς, βορειοτέρη γάμις ὑπὲρ Εὐρωπέης, τετέσι πρὸς τὰ βόρεια τῆς Εὐρώπης.

Ὡς οἱ μὲ βοόωσιν ἑλισσόμενοι δύο [67] κόλποι. (δηλ
‖ *Ἐκ δ' ὀρέων Σικελῶν, Κρήτης [22] † ἀναπέπταται οἶ-
[72] Μακρὸν ἐπ' [22] ἀνολίλιον, σφυρωνίδα δ' ἄχρι * καρήνου,
Ἣν Κρήτης ἐνέπουσιν ἑῴιον [45] ἔμμορα ἄκρου. 111
Δοιαὶ δ' ἐξείης πρότερον φέρουσι θάλασσαι,
Ἰσμαρικὴ [12] πνοιῇσιν ἐλαυνόμεναι [41] βορέαο,
Ὀρδὸν [9] φοινίσσουσα, ἐπεὶ ‖ κατενάρκια κεῖνται
Ναύτῃ γε πρώτοις, [100] Φαρίλιον ἄλλα [2] κικλήσκουσιν, 115
Ὑψηλὸν ἐς ὀρῆωνα κταμενομένῳ [41] Κασίοιο·
Σιδονίην δ' ἑτέρην, ὅθι τείνεται ἐς [50] μυχὰ γαίης
Ἰασοῦ ἄχρις πόλιος, Κιλίκων χθόνα περιμέδων,
Ἰασικὴν ἑλεμένην, [61] βορέην ἔπι κόλπος ἀπείρων.
Οὐ μὲν [72] πολλὸν ἄνευθεν ἰσόρροπος· ἄγχι δὲ ἤδη 120
*[71] Ὑψαυχὴς δνοφερὴν Κιλίκων ὑποπαύεται [20] ἀγὴν·
Τὴν μὲν ἐπὶ ζέφυρον τρεπέων ἐπερύγεται ἄλμην.

‖ legō Ἐκ δ' ἔσαν Σικελῶν. v. com.

‖ καὶ ἀναντία κεῖται.

‖ *A terminis vero Siculi maris.*

[108] Ita quidem reboant vorticosi hi duo sinus. [109] ‖ E montibus autem Siculis Cretæ expanditur [porrigitur] unda [110] Longè

gè in ortum, Salmonium usque ad promontorium, [111] Quod dicunt orientale Cretæ esse promontorium. [112] At deinceps duo ulterius intumescunt maria, [113] † Ismarici flatibus agitata boreæ, [114] Recta spirantis, quandoquidem è regione sita sunt. [115] Nautæ autem primum, † Pharium mare appellant, [116] Quod in ultimum jugum porrigitur Casii: [117] † Sidonium verò alterum, ubi extenditur in fecessum terræ, [118] Issum adusque urbem, Cilicum regionem præteriens, [119] Isicus, qui trahitur boream versus, finus immensus. [120] Non tamen multum procul æqualem cursum habet. jam enim propè [121] Cilicum terram cessat, flexu atro: [122] Tum ad Zephyrum conversam eructat undam.

† *Thracii.*

† *Ægyptium, Synecd. par.*

† *Phœnicium, Synec. pari.*

Ὅπ μέλλων ὑπὸ τὴν δύο Σύρτεω μεταβῆναι εἰς τ ἐξῆς πρείγησιν, ὁμμαπ τοίτω χρῆ συμπληρωτικῶ, χορῷ τ ἡ σεμνῷ. Ὡς οἱ μὲ βούωσιν ἑλισσόμενοι δύο κόλποι. ἡ μὴ ταῦτα ὃ πολλαχῆ διὰ σαφήνειαν χρῆ συχνὰ τοῖς συμπληρώσεσιν, ἤτοι ὑποθέσεσιν. Ὅπ ἡ Σαμμωνὶς, ἐώα ὄρη ἄκρα τῆς Κρήτης· ὥςωρ αὖ πάλιν δυτικὸν ἄκρον αὐτῆς, τὸ τὸ κριὸ μέτωπον. πρὸς τοῦτο τὸ τῆς Σαμμωνίδος, ὡς αὐτός φησι, κάρσιον, ἤτοι ἀκρωτήριον, ἀναπεπαῦ τὸ Κριτικὸν πέλαγος. μᾶλλον ὃ ἄχρι ἀπὸ περαίνεται τὸ εἴτε Σικελικὸν, εἴτε ἡ Κρητικὸν, καθὰ πρὸ μικρῷ εἰρηται, πέλαγος· ἔ καθεξῆς ἡ Φαεία θάλασσα· μεθ' ἣν, ἡ Σιδωνία· ἡ ἐπὶ ταύτῃ τελευταῖος ὁ πρὸς Κύπρον κόλπος, ἤγουν ὁ Ἰωνικός. πρὸς ὧν ἡ μετ' ὀλίγον λελέξεται. Ὅπ τὸ φείσειν κυρίως ὅπ θαλάσσης λέγεται. φησὶν οὖν ὅπ φείσσιον ἡ τ Φαεία ἡ ἡ Σιδωνία θάλασσα, ἡγουμένων πνοαῖς Ἰσμαικῷ βορρᾶ, ὀρθὸν φισόωσι, ἐπεὶ καὶ ἐναντία κεῖνται τὸ βορρᾶ. εἶπε ὃ τὸ φείσσιον, ἀντὶ τὸ ὀρθοῦνται, ἡ εἰς ὕψος αἴρονται τοῖς κύμασιν. ἐντεῦθεν ὃ ἡ φελξ, ὡς ἡ ὁ ποιητὴς, μελαίνη φρικὶ καλυφθεὶς, ἤτοι τῇ ἐπαναστάσῃ τὸ κύματος. ὅπ ὃ θαλάσσια λέξις τὸ φείσειν, ἐν τοῖς τὸ Ὁμήρῳ κάλλιον γέγραπται· τὸν ὃ Βορρᾶν Ἰσμαικὸν εἶπεν, ἀντὶ τὸ Θρᾳκικὸν, ὑπὸ Ἰσμάρε πόλεως Θρᾴκης. Ἰσέον ὃ ὅπ πρὸς Φαείαν τινὰ τὴν θάλασσαν, ἥτις μὴ τὸ Κρητικόν ὅρη, ὡς εἴρηται, πέλαγος, ἡ Παφθένιον κόλπον ἐκάλουν οἱ παλαιοί. ἡ ὅπ ὥςωρ Σιδωνία ἡ Ἰωνικὸς ἀπὸ Ἰωνὸ πόλεως ἡ Σιδῶνος, ὅπ ἡ Φαεία διὰ τὴν Ἀλεξανδρινὴν Φάρον, ἥτις ὄρη νῆσος ἐν δεξιᾷ κειμένη Ἀλεξανδρείας, πύργον ἀνέχουσα μέγιστον, ἐμπυρσεύουσα τοῖς καταπλέουσι. πρὸς ὃ ταύτης τῆς Φάρε εἴρηται μὲ ἡ ἐν τοῖς εἰς τὴν Ὀξυσσείαν· ῥηθήσεται ὃ ἡ ὅτε πρὸς λόγῳ εἰς Ἀλεξάνδρειαν ἐλεύσομαι. Ὅπ ὁ Διονύσιος τὴν Σιδῶνα κλίνων, ἀκολούθως Ὁμήρῳ, ἐν τῷ, Σιδονία θάλασσα, ἐπλείνετο μὲ τὸ τῆς ἀρχόσης ἄγχεσνον, συνέλλει ὃ τὸ ὃ τὸ μὴ τὴν ἀρχῆς. ὁμοίως ἡ ἐν τοῖς ἑξῆς, ἐν τῷ, Βύβλον τ' ἀγχίμολον, ἡ Σιδόνα ἀνδεμόεσσαν. οἱ ὃ ὕστερον τὰς ὅλας παλαίας τῆς Σιδῶνος, τῷ ὦ μεγάλῳ ἐφθαλμηρυμίας ἐπιφέρουσιν. Ὅπ ἡ πρὸς τὴν Παμφυλίαν χώραν θάλασσα, πρὸς ἣν ἡ Κύπρος, ὃ μόνον Παμφύλιον κόλπον λέγεται, καὶ ἐθνικὴν τοπικὴν κλῆσιν, ἀπὸ τὸ δῆμ Παμφύλων ἔθνος· ἀλλὰ ἡ Ἰωνικὸς,

ἀπὸ Ἰσσοῦ πόλεως κειμένης μεταξὺ Συρίας καὶ Κιλικίας. φησὶ γοῦν καὶ ὁ Διονύσιος ὅτι ὁ Ἰσσικὸς κόλπος ἕλκεται ἐπὶ βορρᾶν, Ἰσσοῦ ἄχρι πόλεως, Κιλίκων χώραν ἀφορισθέντων. ταύτην δὲ τὴν πόλιν Ἀλέξανδρος ὀνομασθῆναι ποιήσας, ὡς τὸν Δαρεῖον ἐκεῖ νικήσας, ἐκάλεσε Νικόπολιν. ἔστι δὲ κόλπος, ὡς ὁ Διονύσιος λέγει, ἀξιόλογος τῆς ἠῶ Κιλίκων γῆς ἐλθὼν δεύτερος, καὶ ἰσοσκελοῦς πως, ἐκεῖθεν ὡς ἐν ὕαλλος γνωρεῖ, τετάσθαι ὡς ἐν καμπῇ, φησὶν ὅτι ζέφυρον ἐπεδέξατο ἄλμης, ἠέρα ἐπὶ δύσιν κάμπτων, καὶ φερόμενος, καὶ ἀφορῶν εἰς τὸν ζέφυρον. Σημείωσαι δὲ ὅτι ὕαλλος ὁ μόνον, ὡς ἐνταῦθα, ὅτι καμπῆες λέγεται, ἀλλ' ἔστιν ὅτε καὶ ὅτι ἀφετηρίας, ὃ ὅτι καλεῖται. ὀνομάζεται δὲ ὅτε καὶ ἡ ὑγειᾶς, ἀντὶ τοῦ ζῶον, ἀλλὰ τὸ πλωτικὸν ὄργανον. λεγόμενον ὅτι διὰ τὸ ἐκ τειχῶν ὑγείων εἰς πλοῦν συγκεῖσθαι. ἔρμα γὰρ ὕδατος ξενὸν καὶ ἐπίμηκες ἀποτεμόμενοι πύξεσι αὐτοῖς ὁρίζει, καὶ τὰ μήκη ἧς τειχῶν κείρασιν, ὡς ἂν ἔχοιεν αὐτὰ ὅτου κωλεῖν εὐπετέστερον, ἔτυπτον τοὺς μαστίγας καὶ ἐκάλεσε τὸ ὕαλλος τὸ τοιοῦτο τῆς μάστιγος ἐργαλεῖον καὶ ἄλλως δὲ ἡ τοιαύτη ὕαλλος, πλέγμα ἐστὶν ἀπὸ ὑείων τειχῶν. Ἰσέον δὲ ὅτι ἐνταῦθα Θεοκρίτου ἡ ὕαλλος εἴρηται, καὶ ὅτι παγίδος ὀρνέων τεθειμένη, διὰ τὸ συκρεταῖος, ὡς εἰκός, ἀπὸ ὑφιγίδος πλέγματος. Ἰσέον δὲ καὶ ὅτι ἀφθόνως μὲν ὑσειχὰς ἐλέχθη τὸ τῆς πλαγγὼς ὄργανον, ὅπερ ἐστὶν ὃ καὶ ἐκεῖθεν δὲ καὶ ὁ καμπὴς τὸ ἀγῶνος ὕαλλος ὠνόμασται, διὰ τὸ τοὺς ἵππους ἐκεῖ φθάσειν πλείστους καὶ πλήσασθαι καὶ νύσσαι. ὅθεν καὶ νύσσα ὁ ποιητὴ τόπος λέγεται. ἐπεὶ δὲ καὶ ἐκ φθάσεως δρόμοι οἱ ἵπποι ταῦτα πάσχουσι, διὰ τοῦτο καὶ ἡ ἀφετηρία ὕαλλος, ἔφ' ᾧ καὶ νύσσα ἐλέγετο.

Ὡς ὃ δρακὼν βλοσυρωπὸς ἑλίσσεται ἀζηχὲς ἕρπων,
Νωθὴς, ὃς δὴ ὑπὸ πᾶσι βαφὴν ἔτεται [1] ὄρεος ἀκρὴ
Ἐρχομένῳ· τὼς κεῖνος ἑλίσσεται [1] ἐν ἁλὶ κόλπος [125]
* Νηχίου, ἔνθα τε ἔνθα βαφωόμενος. [12] φορέεσθαι.
Τῷ μὲν ὅτε ‖ * φορέῃ Παμφύλιοι ἀμφινέμονται,
[10] Ὅσσον ὅτε φορέηκε Χελιδονίων ‖ ὅτε νήσων.
Σῆμα δὲ ἔχει ‖ ζεφύρου Πατάρηίδα πηλόθεν ἄκρου.

[123] Ut autem draco horrendus visu volutatur flexuosus repens, [124] Tardus, sub hoc autem totum gravatur montis jugum [125] Incedente: sic ille volvitur in mari sinus [126] Diffusus, hinc & illinc gravatus gurgitibus. [127] Hujus quidem ad gurgitem Pamphylii habitant, [128] Quantum progreditur Chelidonia ad insulas. [129] Terminum autem habet zephyri Patareum eminus Promontorium.

Ὅτι εἰ καὶ αὐτελῶς καὶ μικροπρεπῶς, ὅμως ὡς ἔξω λοξὸν ἐν φθορολαῖς, δράκοντα τὸν τοξότην Ἰσσικὸν εἱλίζει κόλπον. λέγων ὅτι ἐκεῖνος ἐν ἁλὶ κύλπος ἑλίσσεται, ὡς δρακὼν βλοσυρωπὸς ἑλίσσεται ἀζηχὲς ἕρπων, νωθὴς, ὑφ' ᾧ πᾶσι βαφύσσεται ὄρεος

ὄρεσ ἄκρα ἐρχομένῳ. τοῦτο ὃ λέγει, διὰ τὸ ἀπὸ τὸν Ἰσσικὸν κόλπον ἔνθα καὶ ἔνθα βαφυλόμενον τῇ θαλάσσῃ ἐλίσσεσθαι δυσπόρητον πεκτῆσθαι, καὶ πολὺ τὸ πεκλασμένον, καὶ ἀπὸ τοῦ ὄρεος καμπύλον ἔχειν. Σημείωσαι οὖν ὅτι διὰ μόνας τὰς καμπὰς τὸ Ἰσσικὸν, ἢ τὸ ὄρεος ἐλλιπὲς παραλία καὶ διὰ τοῦτο ἔχει ἀζυγάλως. Ὄμμος γὰρ πολὺ ἔχει τὸ ταπεινὸν, εἰ ὁ τοσοῦτος κόλπος ὁλκῷ φραγέλλεται ὄρεος. ἁρμόζει μὲν γὰρ θαλασσόμενα φραγέλλειν ἐν πελάγει, ὑψηλὸν ἐστὶ πέλαγος δὲ πηλικοῦτον παραβαλεῖν ἁπλῶς δεήσει, καταλλήλως τὸ τῆς κύλπε μέγεθος. ὅρα δὲ ὅπ φανερῶς ἐνπῶδα τὸ βλοσυρωπὸς δ' ἑρὸς ὁ ἐνφέρεται, δηλοῖ τὸ ἄγριον καὶ ὑποσευσμένον τῆς βλέμματος. Ὅπ ὥσπερ τὸ ἃ ποτὲ μὲ σεσεῖ, ποτὲ δὲ ὀπτείνει, ὅτω καὶ τὸ ν΄ π. τὸ μὲ γὰρ νηλεὲς, ἐλέα δηλοῖ σέρησιν· τὸ δὲ νήχυτος κόλπος, δαψιλείαν κύματος. Ὅπ ὁ Ἰσσικὸς κόλπος, ὁ καὶ Κύπασσος, ὡς εἴρηται, διὰ τῆς γῆς τῆς Παμφυλίων ἔρχεται, διὸ καὶ Παμφύλιος λέγεται. δήλωσε δὲ καὶ μέχρι τῆς Χελιδονίων νήσων, ἀφ' ὧν μέχρι ταῦτα εἰρήσεται. ἔχει δὲ τελευταῖον σῶμα πρὸς ζέφυρον, τῶν τῆς Παπίρων ἄκρων, ἅπερ διείργει Λυκίαν τε καὶ Καρίαν. σῆμα δὲ, τὸ σημεῖον, ἅπερ τὸ πέρας, λέγει, καὶ λόγον φιλόσοφον. τὸ γὰρ σημεῖον, τυτέσιν ἡ στιγμὴ, πέρας ἐστὶ γραμμῆς, ὡς καὶ ἐνταῦθα τῆς ἀφειδοῦς τὸ πελάγος τέτε δηλικὸν σῆμά ἐστι τὰ Πάταρα. Ἰστέον δὲ ὅτι Πάταρα καλεῖται ὁ τοῦτο τόπος, ἢ ἀπὸ Πατάρε τινὸς Ἀπόλλωνος, καὶ Λυκίας τῆς Ξάνθε· ἢ ἀπὸ τῆς πατέρας, ὃ δηλοῖ Ἑλλησὶ τὴν κίστην, ἅπερ κιβωτόν. φασὶ γάρ ὅτι πατέραν ἀνέθεμα τῷ Ἀπόλλωνι ἀφιέχεσθαι, πέμματά τινα ἐν σχήματι λύρας, καὶ τόξε καὶ βελῶν, ἄνεμος ἁρπάσας ἀπό τινος πυξίσκης, καὶ ὑπολαβὼν εἰς θάλασσαν ἐβαλε τὴν Λυκιακὴν, καὶ τῇ ἐκεῖ Χερρονήσῳ προσίσχειν. ὅθεν καὶ ἡ Χερρόνησος ἱερὰ τ ἀνέται τῷ Ἀπόλλωνι, καὶ τὴν κλῆσιν ἀπὸ τῆς τοιαύτης πατέρας, ἅπερ κιβωτὸν, ἐκέρδανε. κρατεῖ δὲ ἀφ' ἑτέρε καὶ τοιαύτη τῆς ἱστορίας· Πάταρος καὶ Ξάνθος λησαὶ, παῖδες Λαπέως, βίον ἐκ τῆς ἀφειρατεύειν ἀποχεῖνα πειράμενοι, κατέλυσαν τὴν τῆς λησᾴαν πλάνην, καὶ τῇ Λυκίων γῇ προσχόντες, ᾤκησε βεβαίως ἐκεῖ. καὶ ἀπὸ μὲ τῆς ἀφειρατέρε Ξάνθε ποταμὸς ἐκεῖ Ξάνθος ἐκλήθη, καὶ πόλις ὁμώνυμος· ἀπὸ δὲ τὸ λοιποῦ ἐκλήθη τὰ Πάταρα.

Φαάζεο δ' ὀκ κεῖνε τελεμμήεντ' οὖδας ἐπ' ἄκρης,
Αἰγαίε πόντοιο πλατὺ πέρον· ἔνδοθί τε κῦμα
Ῥηϊδίμων νήσοισι παρειβρέμεται Σποράδεσσιν.
Οὐ γάρ τις κείνῳ ἐνδυσίκια κύματ' ὀφέλλει
Ὑψόθι μαρμαίρων ἕτερος πόρος ἀμφιτείτης.
Οὖρον δ' ἐς Τένεδον τεκμήρεται ἑξακόσιοι,
Ἴμβρον ἔχων ἑτέρωθεν· ὅθεν σενὸς ἔρχεται αὐλών,
Συρόμενος βορέαο δὲ Ποντίδος εἰσόθι πάσης.

Τῆς δ' ὕδωρ ἄσωτα φύλα πιπάσκεται Ἀσιάδος [20] ἀγκὼν
Πρὸς νότον· ἠπείρου δὲ [35] δὴ πλατὺς ἔρχεται ἰσθμός.

[130] Confidera [contemplare] verò ex illo [ſinu] converſus rurſus ad ſeptentriones, [131] Ægæi ponti vaſtum gurgitem : ubi etiam fluctus [132] Fractus inſulas circumfremit Sporadas. [133] Neque enim aliquis illi ſimiles fluctus excitat [134] Profundè murmurans alius gurges maris. [135] Limitem verò in Tenedum terminat extremum,
† *Helleſponti.* [136] Imbrum habens altera ex parte, unde † arctum exit fretum,
[137] Quod trahitur boream verſus, Propontidem intra totam.
[138] Hanc autem ſupra innumeræ gentes panduntur Aſiaticæ terræ
[139] Ad auſtrum. continentis enim latus ſuccedit tractus.

Ὅτι αἱ Σποράδες νῆσοι ὧδε τὸ Αἰγαῖον κεῖνται πέλαγος· ὧν ἄλλοι ἕτεροι, φησὶ, κόλπος θαλάσσης ὑφ' ὕδατι μορμύρων ἐναλίσκεται κύματ' ὀφέλλει. αἴτιον δὲ τότε φασὶ τὸ πλῆθος τῶν αὐτόθι νήσων, αἷς περιρρήσσοντα συνεχὲς τὰ κύματα, ἐπαναστρέφει, καὶ τῇ ζωφερῇ, βιαιότερον κορυφούμενα, πολὺν ἐγείρει τὸν κλύδωνα. ἀλλ καὶ ὁ Διονύσιος φησὶν, ἔνθα κῦμα ῥηϊδίως νήσοις περιβρέμεται Σποράδεσσιν. ὧδε ὧν ἐρεῖ ἐν τοῖς ἑξῆς. Ἰσέον δὲ ὅτι ἐ μόνον πέλαγος Αἰγαῖον, ἀλλὰ καὶ πεδίον τὸ ὧδε τὴν Φωκίδα γῆν ἰσοῤῥέπται καλεῖσθαι Αἰγαῖον ἐκεῖνο, ὧδε τὸ ἐκεῖ ῥέουσα Αἶγαν ποταμόν.

Ὅτι ὁ τὸ Αἰγαίου πόντου πλατὺς πόρος, ἀπὸ Πατάρων ἀρχόμενος, εἰς Τένεδον καὶ Ἴμβρον περαίνεται, ἐκεῖθεν δὲ στενὸς ἐξέρχεται αὐλὼν συρόμενος ποὸς βορρᾶν, ἕως εἰς τὸν καθ' ἡμᾶς παύτων τὸν ποὸ τῆς πόντου Εὐξείνου· ἀφ' ἧς καὶ ὀνομάζεται Προποντίς. καλῶς δὲ εἶπε τὸ, αὐλὼν στενὸς, ὡς ποὸς διαχολὴν τοῦ Αἰγαίου πλατυτάτου ὄντος. στενὴ γάρ ὅτι καὶ οἱονεὶ αὐλωνοειδὴς ἔκτασις ὁ Ἑλλήσποντος. δεῖ δὲ εἰδέναι ὅτι ἡ Προποντὶς καὶ σῶμα ἁπλῶς λέγεται, καὶ μὴ ποοσθήκης ὄν, σῶμα πόντου, θαλασσὴ τοῦ Εὐξείνου, ὃς κατ' ὀξυχὼ πόντος λέγεται, ὡς μεῖζον ὀλίγου εἰρῆσθαι. Αἰγαῖον δὲ πέλαγος, ὡς ποι δοκεῖ, λέγεται, ὧδε τὰς ἐν Εὐβοίᾳ Αἴγας, τόπον ὕτω καλούμενον, ἔνθα τοῦ τοῦ Ποσειδῶνος ἵπποις ἀναπαύεται ὁ ποιητής. οἱ δὲ ὧδε Αἰγαίωνα τὸν Ὁμηρικὸν, ὡς ἐν τῇ Ἰλιάδι γέγραπται. Ὅτι καὶ ἐντεῦθα ἰσθμόν πνα πλατὺν ἰσοῤῥέπειν ὧδε ἐχόμενον ὑπὸ τὴν Προποντίδος καὶ τοῦ Αἰγαίου πελάγους, ὃς ἐῶδε μὲν κείμενος, ποὸς νότον δὲ καθελκόμενος, ἄπαντα φῦλα τῆς Ἀσιάδος γῆς ἀλιμαλίζεται ἐν οἷς εἰσι καὶ Ἴωνες. Ὅτι τὸν ὕδωρ ποόθεσιν καὶ ἐντεῦθα ὅτι ἦν νοτίων πάντων, εἰποὼν, τῆς δ' ὕδωρ ἄσωτα φῦλα πιαίνεται ποὸς νότον. καὶ ἡ αὐτὰ ποοσέθηκαν.

[61] Τῇ δ' ἔπι, [16] Θρηϊκίης τόμα Βοσπόρου, ὃν πάρος Ἰὼ 140
Ἥρης [12]* ἐννεσίῃσιν ἐνήξατο πόρκις [1] ἐοῦσα.
[4] Στεινόταται δὴ κεῖναι ἀπαντίων [28] ἔπλετο πορθμὸς
Τῶν ἄλλων, οἵτ' εἰσὶ [11] πολυκλύστοιο θαλάσσης.

[83] Κυμέας

[83] Κυμέας ὅ δὴ μυδος [98] ἀναιδέας [4] ἐν ἀλὶ πέτρας
Πλαζομένας, καναχηδὸν ἐπ' [12] ἀλλήλῃσι φέρεσθ. 145
Ἐκ δ' ἔβαλε οἰήμῃσιν ὑπὲρ πέπαται ‖ ἐγὼ δὲ Πόντος, ‖ ἀνὰ ἐκπ.
[50] † Πολλὸς [1] ἐὼν, ὡς πολλὸν ἔσω [22] ἀντολίης μυχὸν ἕρπων.

[140] Hanc item post Thracii ostium Bospori, quem olim Io [141] Junonis impulsu tranavit, juvenca quum esset. [142] Angustissimum sanè illud omnium est fretum [143] Aliorum quæ sunt undosi maris. [144] Cyaneas ubi fama est impudentes in mari cautes [145] Vagantes, cum strepitu [sonitu] in se mutuò incurrere [illidi.] [146] Ex eo autem [Bospori ore] apertus panditur propè Pontus, [147] Qui est vastus & longè in orientis recessum serpit.

Ὅπ μὴ πὼ Περσεπόλιν τὸ τὸ Θρᾳκικὸ Βοσπόρε σῶμα ὄξιν, ἤγουν ὁ Θρᾳκικὸς Βόσπορος, ὁ καὶ Μύσιος· ὃν καὶ ζεύξας ὁ Δαρεῖος ὡσεί πως τὸ ἱερὸν σῶμα, εἰς Θρᾴκιλλα διέβη· μεθ' ὃ καὶ εἰς Σκύθας ἐπέρασε, γεφυρώσας καὶ τὸν Ἴστρον. τὸν δὲ Θρᾳκικὸν τοῦτον Βόσπορον οἱ μὲν φασιν εἶναι τὰ Χαλκηδόνα καὶ Βυζάντιον στενά· (φησὶ γοῦν ὡσεὶ πως ὁ Ἀρριανὸς, ὅτι ἐλαύνει ὅπη Χρυσόπολιν, ἔνθα ὑπὸ νύκτα περάσας τὸν Βόσπορον. καὶ τὰ ἑξῆς) οἱ δὲ μάλιστα τὰ ἄνω Πόντε τὸ καλεμένε Ἀναπλε. τοῦτον τὸν Βόσπορον ἐνήξατο, φησὶ, ποτὲ ἡ Ἰὼ βαλαῖς Ἥρας, δάμαλις ἔσα. διὸ καὶ Βόσπορος λέγεται, οἱονεὶ βοὸς πόρος ἐκείνης τῆς οἰστροπλήγος, ὡσεὶ ἧς Ἀρριανὸς ὅτω φησί· ‘πορθμὸς ὁ τε Χαλκηδόνα καὶ Βυζάντιον, ὁ ποτὲ Μύσιος, διότι Μυσοὶ ἀνέπερας ὥκων τῆς Θρᾴκης. ὕστερον δὲ, Βόσπορος, ὅτι τῇ συμφορᾷ τῆς Ἰοῦς, ἵν' τε μιῶσιν Ἥρας οἱ τρωθεῖσαι, εἰς τοῦ χώρου τούτου ἀφικέσθαι, καὶ ταύτῃ διαπεραιώσασθαι οἱ μῦθοι ἐποίησε. λέγεται δὲ οὗτος καὶ ὅτι κατὰ πύλας, ἃς ἀπὸ τῆς ῥιφθείσης βοὸς ὁ τοιοῦτος Βόσπορος, ἀλλ' ἀπὸ πύλης ἑτέρας ὠνόμασται· ἥτις, φησὶ, Φρυγῶν ὀπισθώθων, ἐμβάλλει ἀδεῶς εἰς τὸν θάλασσαν, καὶ περαιοῦται ἀδιαβάτως τὸν τε Χαλκηδόνα καὶ Βυζάντιον Βόσπορον. καὶ ὅτω καθηγεμὼν ἐκείνε γίνεται, κατά τινα θεοφοίταν, ἦγεν μαντείαν, ἥτις διεκελεύετο βῦν ἡγεμόνα τῆς ὁδοῦ ποιήσασθαι. ὁ καὶ ποιήσαντες ἐκεῖνοι διεπεραιώσαντο ἀσφαλῶς· καὶ μνῆμα, φησὶ, τοῦ πόρε τότε ἔστηκε βοὸς χαλκῆ, ὑστέρῳ ποτὲ, χρόνῳ ὕστο Χαλκηδονίων ἱδρυθεῖσα. καὶ τάχα ἐν ταύτῃ καὶ πε ἐνεῖ τόπος καλεῖται Δάμαλις, ἕως νῦν. Θρᾳκικὸν δὲ Βόσπορος καλεῖται ἀπὸ μὴ ὡσεὶ δύσιν ἀπὸ οἰκόντων Θρᾳκῶν· ὥσωπ ἀπὸ μὴ ἀντιπέραν ποτὲ Μυσῶν ἔκλησε, ὡς εἴρηται, Μύσιον. ὁ δὲ Διονύσιος ὡσεὶ τότε λέγει, καὶ ὅτι στενόταλον δὴ ἐκεῖνος ἀπέλων δοὶ πορθμὸς μὴ ἄλλων, οἳ θαλάσσης εἰσὶ πολυκλύστε. τερασάδιον γάρ τι τὸ πιέστε Βυζαντικὸ σῶμα εἶναί φησι, καθὰ καὶ Ἡρόδοτος ἱστορεῖ. λέγει δὲ ὁ γεωγράφος, ὅτι τὸ Βυζαντικὸν σῶμα, Θρᾴκιον Βόσπορον καλοῦσιν. ἔστι δὲ τερασάδιον. τὸ μὲν Ἑλληνιστὶ τὸ στενόταλον ἐπασάδιον ὅτι, ὡσεὶ πως τὴν Θρᾳκίαν Χερρόνησον, καὶ Σηστόν. ἐπασάδιον δὲ, καὶ τὸν

'τὸν γεωγράφον, ὁμοίως καὶ τὸ τῆς 'Σικελικῆς πορθμῆς στενότατον. σημειωτέον δὲ ὅτι ἐκέκοπται κατά τινα διαφορὰν τοπικὴν ὁ Θρᾴκιος Βόσπορος τῆς Προποντίδος, καὶ ἔστι βορειότερος μᾶλλον αὐτὸς, νοτιωτέρα δὲ ἡ Προποντίς. 'Ισέον δὲ καὶ ὅτι ἀκριβέστερόν φασιν οἱ λέγοντες τὸν Χαλκηδόνα εἶναι τὸ στόμα τοῦ Πόντου· ἔνθα καὶ τὸ μάλιστα στενόν, καὶ ἔσχατος, κατὰ τὸν Διονύσιον, αἱ Κυάνεαι πέτραι· καὶ ὅθεν, ὡς αὐτός φησιν, οἰωνόμαντις ἐξεπέτατο ὁ Πόντος. δεῖ δὲ σκοπῆσαι εἴτε τὸν 'Ελλήσποντον καὶ τὴν Προποντίδα εἰς ἕν τι συναληπτέον, ἢ μᾶλλον μὴ τὸν πλατὺν Αἰγαῖον, τεῖα ταῦτα βορειότερα ῥητέον. πρῶτον μὲν, τὸν στενὸν αὐλῶνα τοῦ 'Ελλησπόντου μὴ δὲ, τὴν Προποντίδα· εἶτα βορειότερον τὸ στόμα τοῦ Πόντου. ἔχει γὰρ ἀμφιβόλως ταῦτα, διὰ τοὺς παλαιούς· ὧν οἱ μὲν μόνα τὰ κατὰ Σηστὸν, καὶ Ἄβυδον, 'Ελλήσποντον εἶπον· οἱ δὲ καὶ ὅλην τὴν Προποντίδα. οἱ δὲ μέχρι τῆ αὐτῆς τὸ ἐντὸς Περίνθου, ἵνα 'Ηρακλείας, τοῦ 'Ελλησπόντου ἀπέχει μαν. οἱ δὲ καί τι τοῦ Αἰγαίου πελάγους τοῦ 'Ελλησπόντου προστέθεικε· καθάπερ καὶ Ὅμηρος, ὅταν καὶ πλατὺν εἶναι λέγει 'Ελλήσποντον. τούτοις δὲ μὴ φαινόμενον ἀκολουθεῖν ὁ Διονύσιος, εἰς τεῖα διαιρεῖ τὸ μεταξὺ Αἰγαίου καὶ Εὐξείνου ὕδατος, εἴς τε τὸν 'Ελλήσποντον στενὸν αὐλῶνα, τὸν ἕως Προποντίδος, καὶ ἀνωτέρω εἰς αὐτὴν τὴν Προποντίδα, καὶ εἰς τὸν μετ' αὐτὴν Θρᾴκιον Βόσπορον. ὅπου καὶ νοεῖ καὶ 'Ηρόδοτος, λέγων τὸν μὲν Βόσπορον τείνειν εἰς τὴν Προποντίδα, αὐτὴν δὲ καταδιδόναι εἰς τὸν 'Ελλήσποντον· μεθ' ὃν τὸ χάσμα τοῦ Αἰγαίου πελάγους. Ὅρα δὲ ὅτι καλῶς προσέθηκεν ὁ Διονύσιος ἀνωτέρω ὅπου μὴν πορθμὴν τὸ, οὗ θαλάσσης εἰσὶ, διὰ τοῦ ἴσως νομίζοντας δύναται πορθμὸς λέγεσθαι καὶ τοῦ ποταμός. κατὰ γὰρ τὴν συνήθειαν χρῆσιν ὅτι πορθμὸς καὶ ποταμὸς, καὶ ταῦτα στενὸς ὢν πόρος μεταξὺ δύο γαιῶν· ἀλλ' αὐτὸς μὴν κεκλήρωται τὸ ποταμὸς λέγεσθαι. ὁ δὲ πορθμὸς δείξεται θαλάσσης ἓν πόρος στενὸς, ἑκατέρωθεν γῆς μεσολαβούμενος. 'Ισέον δὲ ὅτι ὅδε καὶ Κιμμέριος Βόσπορος ὁ μεταξὺ Χερσῶνα, ὁ καὶ Μαιωτικός· ἔστι στενόταλον, εἴκοσι σταδίων, ἢ καὶ ὀλίγον τι πλέον. λέγεται δὲ Βόσπορος μὴν διὰ τὴν αὐτὴν αἰτίαν καὶ ἐκεῖνον, ἐκ τῆς 'Ιῦς τῆς βοός· Κιμμέριος δὲ, διὰ τὸ παροικεῖν ὁμώνυμον ἔθνος, ἔπολὺς λόγος, ὡς τὴν 'Ασίαν ἦν ὅτε καταδραμόντος ἕως καὶ εἰς αὐτὴν Βιθυνίαν. ἔστ' ὁ Βόσπορος καὶ Ἰνδικός. καὶ ὁ μεταξὺ τὸ Βυζάντιον καὶ Χαλκηδόνα ὅπως ὕστερον ἐκλήθη, καὶ προσγεγραμμένος μὸν, ἢ μάλιστα καὶ τὴν προσηγορίαν τοῖς ῥήτορσι λεγομένην παρεφθορέναι. Φωσφόριον ὀφείλων καλεῖσθαι, ὥς φασιν οἱ παλαιοί. Φιλίππου γὰρ ἐν πολιορκίᾳ διορύξαντος εἴσοδον κρυπτὴν, ὅθεν οἱ ὀρύσσοντες ἔμελλον ἀφανῶς ἐξαναδύσεσθαι τὸ ὀρύγματος, ἢ 'Εκάτη φωσφόρος ὅσα δᾷδας ἐκεῖθεν ἔφηνε τοῖς πολίταις καὶ τὴν πολιορκίαν ὅπως φυγόντες, Φωσφόριον οἱ ἐγχώριοι τὸν τόπον ἐκάλεσ. Ὅτι δὲ τὸν Θρᾴκιον Βόσπορον αἱ κυάνεαι πέτραι εἰσὶ, κατὰ κυρωνυμίαν ὅπως καλούμεναι· ἐξ ὧν ἀνοιγόμενος ὁ Εὔξεινος προσαπέπτατο, πολὺς ὤν, καὶ πολὺς ἐπ' ἀναπλῆς μυχὸν ἔρπων. καὶ ὅρα τὸ ἀνοιγόμενος. προσφυῶς γὰρ εἴρηται, ὡς πρὸς τὸ στόμα τοῦ πόντου. τὰς δὲ πέτρας ταύτας καὶ ἀναιδέας λέγει 'Ομηρικῶς ζήλῳ, ὡς

ὡς εἶναι ἔμψυχοι ἢ ᾖ, ἐξ Ὁμήρου λαβὼν τὸ ὑπόθεσιν. καὶ μόλον ἔβη φησὶ, πλαζομένας ποτὲ αὐτὰς, ἤτοι κινουμένας ἀτάκτως, καὶ παγιδὸν ἐπ' ἀλλήλας φερομένας. εἰ καὶ ὕστερον, ἐπειδὴ ἡ Ἀργὼ παρέπλευσεν αὐτὰς, ἕστηκε ἐφ' ἑνός. φησὶ δὲ ὁ γραμματικὸς αὐτὰς ἐοικέναι πυξίνοις τοῖς πόντου εἶναι δύο νησίδια· τὸ μὲν, τῇ Εὐρώπῃ προσεχὲς, τὸ δὲ, τῇ Ἀσίᾳ. Πίνδαρος δὲ διὰ τὴν μυθικὴν κίνησιν, καὶ ζῆν ταύτας τὰς πέτρας πλαμᾷ λέγειν· καὶ ὑπιδρύειν τῇ σκληρᾷ ταύτῃ ζώσῃ, τεκνάναι φησὶν αὐτὰς ὀπυίσκα διεξελθοῦσαν αὐτὴν ἡ Ἀργώ. γέγραπται δὲ ποτὲ τούτων καὶ ἐν τῇ Ὀδυσσείᾳ, ἐν τῷ ποτὲ πλαγκτῶν λέγω. τὸ μήτοι πλαζομένας, ὅπερ ὁ Διονύσιος ἐνταῦθά φησι, δίδωσι νοεῖν ὅτι διωκάλλαι καὶ αὖται κατὰ τὰς Ὁμηρικὰς, Πλαγκταὶ λέγονται. καθὰ καὶ ὁ Ἡσίοδος ἱστορεῖ, λέγων ὅτι πλαγκτὰς ποτέτευσαν οἱ Ἕλλιωες ἔλεγον εἶναι αὐτάς. εἰ καὶ ἐκληρώσαντο ἰδίως τὸ τοιοῦτον ὄνομα εἰ παρ' Ὁμήρῳ Συμπληγάδες Πλαγκταί. Ὅτι τὸν Εὔξεινον, ἄπλουν τε ὄντα, καὶ Ἄξενον θαλάσσαν ποτὲ καλούμενον, Εὔξεινον οἱ ὕστερον, κατὰ ἐξήμαρτον δύφημισμοῦ, μετωνόμασε. Ἄξενος δὲ ἐλέγετο (ταυτὸν δὲ εἰπεῖν ἀπόξενος, κατὰ τὸν Σοφοκλῆν) ἢ διὰ τὸ μὴ ἔχειν νήσους καταγωγὰς, ἢ διὰ τοὺς παροικοῦντας Σκύθας, ἀνεπιμίκτους βαρβάρους· οἳ καὶ ξενοδύτην καὶ ἐσαρκοφάγον, καὶ ἀνθρώπων κρανίοις ἐχρῶντο ἐκπώμασιν. ἕτεροι δὲ φασιν Ἡρακλέα κεκαθαρκέναι τὰ τῇδε, καὶ εἰς Εὔξεινον μετωνομάσαι τὸν Ἄξενον. ἄλλοι δὲ εἰς Ἴωνας ἀναλῦσαι τὸ τοιοῦτον ἀρίζημα, οἳ πόλεις πολλὰς ἐν τῇ Θρᾴκῃ ὠκισαν. Ἰσέον ἦ ὅπ τοῖς παλαιοῖς ὁ Εὔξεινος πόντος μέγας ἦν καθ' ἡμᾶς δὲ ἀπειρίαν ἐδόκει. καὶ οἱ πλέοντες ἐκεῖ, ἐκπορίζειν ἐνομίζοντο, καθὰ καὶ οἱ ἔξω τῆς στηλῶν, καθ' ἡμᾶς· καὶ ἄλλος τὸς ὥσπερ Ὠκεανὸς τοῖς τότε ὑπελαμβάνετο, καὶ εἰς αὐτὸν πλέειν, ἐξωκεανίζειν ἐνομίζετο. διὸ, καθὰ προῤῥέθη, καὶ κατ' ἐξοχὴν ἰδίως πόντος ἐλέγετο. καθὰ καὶ ὅσπερ ὁ ποιητὴς αὐτὸν καλεῖ ἐν τῷ, δεξιὰ πόντε· καὶ, καλέουσι δὲ μιν τέρα πόντε· καὶ, πόντε τὸ μυείον ὕδωρ. διὰ δὲ τὸ κακόξενον καὶ δύσπλοον αὐτῷ, καὶ τὸ εἰς πόντον ἀπλεῖν, ὅμοιον ἦν τῷ, εἰς μέγα κακόν· ὡς καὶ οἱ παλαιοὶ φασιν. ὅσπερ μέχρι καὶ εἰς ἄρτι κατεῖ. Ἡσίοδος δὲ δωδεκάλοφον πόντον τὸν Εὔξεινον λέγει, καὶ πελαγέων ἀπάντων θαυμασώτατον, ἱστορῶν καὶ τὸ μῆκος αὐτῷ καὶ τὸ πλάτος πόσων σταδίων ὄζιν.

Τοὺς ‖ δ' ἤτοι λοξαὶ μὲν ἐπιζεφύροιο κέλευθοι ‖ δήτοι.
[4] Αἰεί, [37] βορέω τε [2] ἀντολίην [9] ὁρόωσαι,
[10] Μέσσαι δ' ἐν δὲ [6] δύω ἀνέχουσι κολῶναι. 150
Ἡ ‖ μὲν, [75] σφρηγῖδι, τὴν τε κλείουσι Καραμβιν· ‖ Ἡ δὲ σπιλάδι, τὴν καὶ καλέουσι.
Ἡ δ', βορειοτέρη, γαίης [75] ὑπὲρ Εὐρωπείης,
Τὴν ῥα θεὸς τίθησι κελεύθου κληῖδα μέτωπον.
Λίτ' ἄμφω [36] * ξυνίασιν ὀνάγκαι· ἣ μὲν [1] ἔπειτα
Ἐγγύθεν, ἀλλ' ὅσον ‖ ὁλκὰς ὅτε τρίτον ἦμαρ [10] ἀνύσσῃ. ‖ Ὁλκάς ὅτε τρίτον ἦμαρ ἀνύσσαι.
Ἐκ

Ἐκ τῆ δ' ἀφ' ᾧ πόντου ἴδοις διθάλασσον ἠόνα, 156
Τόρνῳ [1] ἐειδόμενον ῥωικηΐῳ ἄμμασι τόξῳ.
Ἀλλ' ἔτι νοτίης [16] σημάτια, δεξιὰ Πόντου,
|| Medii sunt. Ἰδὺ διαγραφθεῖσα || μέσῃ δέ τοι ὄξυς Κάραμβις
Γραμμῆς ἐκτὸς ἔασα, καὶ ἐς βορέην [9] ὀρόωσα, 160
Σῆμα δ' ἔχῃ [27] κεραῶν σκαρὸς πόρος, ὅς τ' ὄπι διαυλὼ
Εἰλίτῳ τροφάλιγγα, βίῃ [7] κεραείαν ἐοικώς.

[148] Hujus autem obliquæ quidem procurrunt viæ [149] Semper, ad boream & orientem spectantes: [150] Media verò hinc & inde duo eminent promontoria. [151] Alterum quidem, † superaustrale, quod vocant Carambin: [152] Alterum autem magis boreale, terram super Europeam, [153] Quod quidem accolæ arietis vocant frontem. [154] Quæ ambo coeunt adversa: quum tamen non sint [155] Vicina, sed quantum [itineris] navis intra tertium diem conficeret. [156] Ex hoc verò & Pontum videas bimarem, [157] Ambitu [suo] similem curvi nexui [funi] arcus. [158] Verùm fuerint nervi simulacra † dexteræ partes Ponti, [159] Recta linea delineatæ: at media est Carambis [160] Quæ extra lineam est, & in boream spectat. [161] Simulacrum autem [imaginem] cornuum habet † sinistra pars alvei, quæ ad duplicem [162] Sinuatur flexum [curvaturam] arcus cornibus similis.

† Super. Australis pars eminens.

† Australes partes quæ ingredienti a dextra sunt. † Borealis.

Ὅπ αἱ τῆ Εὐξείνε πόντε κέλδοι λοξαὶ ὑπερχρισιν ἀεὶ, ποδὸς βορέην τε καὶ ἀνατολίην ὁρόωσα. καὶ ὅπ ᾗσι αὐτὸν δύο κολῶναι, ἤτοι ἄκραι καὶ ὀξυχαὶ, ἔνθα καὶ ἔνθα· ἡ μὲν, νοπωτέρη ἡ Κάραμβις, ᾗσι πὼ Παφλαγόνων γλῶ, φυλάπουσα μέχρι· καὶ νδν πὼ ἀρχαιοτρονίαν τῆς κλίνεως· ἡ δὲ, βορειοτέρη, ἥπς ὄξι τὸ τῆ κριοῦ μέτωπον, τὸ ἤδη καὶ ἀνωτέρω ῥηθὲν, τὸ ᾗσι πε τὰ Κιμμέρια. αἱ δὲ δύο αὖ πε ἄκραι ὅτως ἀλλήλας ἀγλισκέμμεναι ὑφοῦ τε ἀνέχρισι, καὶ ὅπ πλὺ τῆς θαλάσσης εἰσέχρισι· καὶ διέχασι μὲν ἀλλήλων ὅσον ἂν ὁλκὰς πλὼν ὅπ τείτον ἦμαρ ἀνύσῃ· ὅμως ᾗ καὶ ἄμφω σωιάσιν ἐναντίαι, καθ' ὁμοιότητά πνα καὶ αὐταὶ τῆ πλαγκτῶν πεζῶν. ὡς ἐκ τότε οἱονεὶ διθάλασσον τοῖς ἑκατέρωθεν πλέουσι δοκεῖν τὸν Εὔξεινον, κολωμμύης ὡς ἔν πνι διατειχίσμαθι ταῖς δυσὶ ταύταις μακραῖς κολώναις τῆς ὀρμήσεως· ὥσε καὶ τοὺ ἐκ τῆ ἑῴων ᾗσὶ ἐς τὰ ἑσπέρια πλέοντας, καὶ τοὺ ἐκ τῆς ἑσπερίας ὅπ τὰ ἑῷα, δοκεῖν εἰς αὐτὰς σωτελεῖσθαι πὼ θάλασσ· οἷα μὴ διικνεμμύης τῆς ὀρμήσεως αὐτοῖς ἀφεκεινα. ὑπνίκα δὲ ᾗσι τὸ μέσον τῆ ἀκρωτείων γλύσιν το ἔποί τε καὶ ἐκεῖνοι, τότε δὴ πὼ λοιπὴν αὐτοῖς διαφαίνεσθαι θάλασσ, ὥσθ' ἑτέραν δευτέραν ὑπανοιχθεῖσ, μὴ βλεπομμένω ᾗσῖ. διὰ γὸ πὼ τῆ ἀκρωτείων τοιαύτην ἀντίθεσιν διαιρεῖσθαί πως ὁ Εὔξεινος τοῖς πόρρωθεν βλέπουσιν εἰς πελάγη δύο δοκεῖ, τῷ ἑκατέρωθεν γινομένῳ

νῳ σφιγγόμῳ πορθμῷ· καὶ τάτῳ τῷ τρόπῳ φαίνεται διδύμη θάλασσα, καθά πε λέγει ὁ Σοφοκλῆς. καὶ ταῦτα μὲν ὕστερος. οἱ δὲ παλαιοὶ περὶ τάπων ὕστερος φράζουσιν ὀπτομώτερον καὶ μοιρότερον· ὁ Ἑλλάνικος ἐκδίδωσι πρῶτος ἄρκτον εἰς τὴν Περπονῆσσα· ἡ δὲ, εἰς τὸν Εὔξεινον, ὃς διὰ λαοὺς ὅτι ὕπνα πνά. κεῖται μέσον γὰρ ἄκρα δύο πρεσπίπτουσι διέχουσαι ἀλλήλων περὶ διαλίας πενταικοσίας σταδίας, καὶ συμάχοισι τὸν μεταξὺ πόρον, καὶ ποιοῦσι δύο πελάγη μεγάλα. Ὅπου ὥσπερ Ὑψιπύλη Ὑψιπύλεια, Ἀπάμη Ἀπάμεια, Πινελόπη Πινελόπεια, Λαοδίκη Λαοδίκεια, ἐρήμη ἐρήμεια, κολώνη κολώνεια· ὕτω καὶ Εὐρώπη Εὐρώπεια. καὶ τὴν Εἰδοθέαν δὲ, Εἰδοθέαιαν αὐτὸς μετ' ὀλίγα ἐρεῖ. ὁ δὲ σχηματισμὸς Ἰώνων. Ὅπου τὸν Εὔξεινον, ἃ λοξὰς ἔφασεν εἰπεῖν τὰς καλαθίδας, τόξῳ ἀπεικάζει τετραμμένῳ Σκυθικῷ. Σκυθικὰ δὲ τόξα, τὰ ἐκ κεράτων συγκείμενα. καὶ νάρθηκας μὲν ἔχει σημεῖα πίπτοντα τοῖς εἰωθόσι δέξιαι τῷ πόντῳ, ὅπου τὰ νόπα, ἐνθὺ διαγεγράφεται, τετέρα παθόντα κατ' ἐυθεῖαν γεγραμμένην, καὶ ὑπερβάλλα τὴν Καρκασίαν, ἐκτὸς πεσθῇ τῆς γεγραμμῆς, πλὴν ἃ πρὸς νότον, ἀλλ' εἰς βορέαν ὀρῶσῃ· ἵνα μὴ σκολιὰ γίνηται ἡ τῷ τόξῳ νάρθηκα, συλλογιζομένης τῆς καμπῆς τῆς Καρκάμεως. τὰ δὲ τῷ Πόντῳ βόρεια, τὰ τοῖς ἐκ τῆς Περπονῆσσα εἰσπλέουσι σημεῖα, ἤγουν ἀκρωτήρια, σχῆμα ἔχειν φησὶ τῷ τόξῳ δύο κεράτων· διὰ τὸ καὶ αὐτὰ ὁμοίως τοῖς τῷ τόξῳ κέρασιν ἐπὶ διπλῆν κυρτῶσις προφαίνεσθαι ἐκατέρωθεν τῷ μετώπῳ τῷ κειῷ. Ἰσέον δὲ ὅτι ὥσπερ ὁ Εὔξεινος πρὸς τόξον εἴκασται, ὕτω καὶ ἄλλοι τόποι πολλοὶ διαφόρως εἰκάζονται πρός τινας ὁμοιότητας. ὕτω γὰρ τὴν Αἴγυπτον, δελτοτὸν τείχωνον ἢ ἰσορία φησίν. ἐντεῦθεν τὰ δύο τῷ κειῷ ἐνπώπτῃ μέτωπα, τό, τε Κρητικὸν καὶ τὸ Ποντικόν. ὕτω τὴν Ἀλεξάνδρειαν εἰκάζοισι χλαμύδι γραπωπικῇ· τὴν Ἰταλίαν, κισσῷ· τὴν Ἰβηρίαν, βύρσῃ βοός· τὴν Νάξον, ἀμπέλῳ φύλλῳ· τὴν τῷ Πέλοπος, πλατάνῳ πεπάλῳ· τὴν Σαρδῶ, ἴχνει ἀνθρώπου· τὴν Κύπρον, δορᾷ προβάτου· τὴν Λιβύην, γραπτῷ ζώματι. καὶ ἄλλα ὃ ἄλλος εἰκάζοισιν οἱ παλαιοί. Σημείωσαι ὃ ὅτι τὸ ἐοικέναι τόξῳ τὸν Εὔξεινον πρεσφέρων, ὕτω φησὶ, Τόρνῳ ἐιδέμβλον πρεσηγέσ ἄμμαπ τόξε. λέγε ὃ τόρνον τὸ τορνοειδές· ὡσπερ Λυκόφρων, τρόχιλον τὸ τροχιλοειδές. ἄμμα ὃ τόξε, τὸν σωίδεσμον τῷ Σκυθικῷ τόξε. πρεσηγὲς ὃ, τὸ πρεσηγμένον, ἤτοι καμπύλον. τοιοῦτο ὃ τὸ ἐντετραμμένον τόξον· ἵνα λέγῃ ἐοικέναι τὸ τῷ Εὐξείνε πέλαγος τόξῳ ἐ σκολιῷ, ἀλλὰ τροχγύλῳ γλουμύῳ διὰ τὴν τάσιν τῆς νάρθηκας. πρεάγει γὰρ ἡ τάσις τὰ κέρατα εἰς καμπήν· καὶ ὅτως ὑπὸ σκολιᾶ γίνεται πρεσφερὲς κατὰ τὰς ἀκρίδας τὸ τόξον. ὅτε ὃ καὶ εἰς βολὴν ὀπταθῇ, πότε κυκλοτερὲς τὸ τόξον γίνεται, κατὰ τὸν ποιητών. τὸ ὃ πρεσηγὲς καὶ ὑπὸ ἀκριβῶς λέγεται.

Τῇ δ' πρὸς βορέην Μαιώτιδος ‖ ὕδατα λίμνης ‖ O. Σημεῖα.
Ἐξέχυται· τὴν μὲν τε περὶ Σκύθαι ἀμφινέμονται,
Ἄνδρες ἀπάρκτιοι, καλέουσι δ' μητέρα Πόντου. 165

Ἐκ

Ἐκ τῆς δὲ Πόντοιο τὸ μυρίον ἔλκεται ὕδωρ,
72 Ὀρθὸν Κιμμερίης Ἀφὼ Βοσπόρου [61] ὦ ‖ πάρα πολλοὶ ‖ Τα.
Κιμμέριοι ναίουσιν, ὑπὸ ψυχρῷ [98] ποδὶ Ταύρου.

[163] Cujus etiam ad boream [borealem partem] Mæotidis aquæ paludis [164] Infusæ sunt. hanc quidem circum Scythæ utrinque habitant, [165] Viri innumeri. vocant autem matrem Ponti: [166] Ex hac enim Ponti immensa trahitur aqua, [167] Rectà Cimmerium per Bosporum: apud quem multi [168] Cimmerii habitant, subter frigido pede Tauri.

Ὅπ ἐς βορρᾶν Εὐξείνε ἡ Μαιῶπις λίμνη, καὶ ὅπ Σκύθαι αὐτὴν ἀμφινέμονθ, καὶ εἰς αὐτὴν τερμα[τί]ζουσ. φησὶν ἔν ὁ Ἡσίοδος, Τάναϊν δαδάλλι ἐκέπ Σκύθην. ἔσθ δὲ καὶ οἱ Μαιῶ Σκυθικόν, πολυανθρωποτατόν τε καὶ ἄλκιμον, ἄνδρες γεωργοὶ καὶ πολεμισταί. τὴν δὲ παιάπτιν Μαιῶπιν, μητέρα τῆς Πόντ καλέσιν. ὅθεν καὶ τέτε πνὲς φασὶ λαχεῖν αὐτὴν τὸ ἐνόμα[θ]. μᾶλα γὰρ ἡ χώρ. ἀλλ καὶ ὁ Ἀεσηγητὴς φησιν, ἐξ αὐτῆς Πόντ τὸ μυρίον ἕλκε ὕδωρ, Ὀρθὸν Κιμμερίης διὰ Βοσπόρ· παρ᾽ ᾧ πολλοὶ Κιμμέριοι ναίουσιν, ὑπὸ ψυχρῷ ποδὶ Ταύρ. φασὶ δέ πνες καὶ μὴ πολὺ ἐλάσσονα ἔθ τῆς Πόντ τὴν αὐτὴ μητέρα ταύτην Μαιώπ. Ἰσέον δ᾽ ὅπ καὶ Μαιῶπις λέγε διὰ τὸ ω, ὡς ἀπὸ τῶν παλαιῶν, ὡς ἀπὸ τῦ μαῶ, μαιώσω· καὶ μαιῶπις διὰ τὸ ῑ, ὡς ἀπὸ τῦ μαῖα. Ταῦρον δ᾽ λέγ ὅρ[θ] ἄλλο ἀφ᾽ ᾗ τὸν μὴ ταῦτα ῥηθησόμενον ἔχον Ταῦρον· ἢ βόρρθον τι τμῆμα ἐκείνε τῦ Ταύρ, ὑφ᾽ ᾧ κεῖνται οἱ Κιμμέριοι, τὸ Σκυθικὸν ἔθν[θ]. ἔνθα καὶ ἡ Ταυρικὴ Χερρόννησ[θ] μεγάλη ἔσα, καὶ, ὡς φασί πνες, τῇ Πελοποννήσῳ ἐοικυῖα καὶ τὸ χῆμα καὶ τὸ μέγεθος, ἀφεσκεμμένη δυσμικὴ τῷ σώματ τῆς Μαιώπ[θ]. οἱ δ᾽ ἐντεῦθα Σκύθαι, Ταυροσκύθαι λέγονται, ἀπὸ τῦ ἐκεῖ Ταύρ ὄρ. ὅθ καὶ οἶδε καὶ Ἡσίοδ[θ], ἱστορῶν καὶ αὐτὸς ὄρη Ταυρικά, Σκυθικά. ἴσει δ᾽ Κιμμερίων ζήτει ἐν τοῖς εἰς τὴν Ὀδύσσειαν. τὸ δ᾽, ὑπὸ ψυχρῷ ποδὶ Ταύρ, ἔχ τὸ αἰτῖον καὶ αἰνιγματῶδες, κ᾽ τὴν ὁμωνυμίαν τῆς λέξεων.

Τοίη μὲν μορφὴ κυδρωνύχ[θ] ἀμφιτρίτης.
[97] Νῦν δέ τοι ἠπείρε μυθήσομαι εἴδ[θ] ἀπείσης, 170
[71] Ὄφρα δὲ καὶ ἐσθλὸν ἀφ᾽ ἑρμῆς [71] ὄφρα σον ὀπωπήν
Ἐκ τῆδ᾽ ἀν ἠεροφοίτ τε δὲ αὐδιέτερ[θ] εἴης,
Ἀνδρὶ πρ᾽ ἀγνώστ[ι] [*] πφασμένῳ τὰ ἔκασα.
[71] Ἠτοι μὲν Λιβύη τεζυγισμένη, ἐς νότον [99] ἕρπ.
[93] Ἐς νότον, ἀμφιλίλιπ τε, [*] τραπεζίῳ [55] εἰδ[θ] ὁμοίη,
Ἀρξαμένη πρώτιστα Γαδειρόθεν, ἧχι πρ᾽ ἄκρη 176

Εἰς

MARE ATLANTICUM SEU OCEANUS OCCIDUUS
Hispaniæ pars
MARIS MEDITERRANEI PARS
Siciliæ I. pars
Peloponnes
Cypre I. pars
Creta I
Mare Libycum
Ægyptium Mare
Mare Syriacu
Gades I
Fre: Herculeum
Fortunatæ Ins
Atlantes
Atlas major mons
Mauritania Tingitana
Mauritania Cæsariensis
Numidia
AFRICA propria dicta
Syrtis minor
Syrtis major
Cyrenaica
Lybia Exterior
Ægyptus
Sinus Arabicus
Tingis
Lixa
Sala
Volubilis
Masæsyli
Massylæi
Thabbena
Buthuris
Thabudis
Capsa Libyæ
Adrumetum
Leptis magna
Neapolis
Ptolemais Arcinoes
Apollonia
Cyrene
Berenice
Phillacia
Barce
Memphis
Nigrites palus
Autolalæ
Phauruſij
Salathi
Anygath
Thamondacana
Melanogætulæ
NIGRITÆ
Panagra
Gira
Libya palus
Gelanus
Lotophagi
Macæ
Augilæ
Augila
Ammon
Nasamones
Psylli
Libyæ Deserta
Garama
Sabe
Silphio fera regio
Thebæ
Ombi
Syene
Meta comp:
Cataractes major
Blemyes
Berithis
Ptolemais ferarum
Premis parva
Premis magna
Napata
Sandaceni
Troglod. Æthiopi
Churitæ
Thalæ
LIBYA INTERIOR
GARAMANTES.
Nuba palus
NUBIA
ÆTHIOPIA SUB ÆGYPTO
Meroe
Meroe Insula
Rizophagi
Derorum Virus
Astaboras fl.
Asuume
Nilus fl. Ptol:
Memnones
Elephantophagi Æthiopes
Struthophagi Æthiopes
Myrrhifragi regio
Aranga mons
Aethiopici montes
Vallas Garamantica
Caphas mons
Thala mons
Arualtes mons
Theon ochema mons
Daradus fl.
Magyra
Leucæthi
Stachir fl.
Stachira
Nia fl.
Africerones
Æthiopes
Hesperij
Hesperi cornu P.
Sinus Hesperius
Solontia p.
Lixetha cav.
Ganaria
Tagana
Bagazo civ
Autolalæ et civ.
Salathus fl.
Maridis mons
Hesperus fl.
Agisymba
Cinnamomifera regio Ptol:
Mastitæ
p. 31. Dion
Barbaria
Azaniæ pars
Æquator
AFRICÆ Veteribus Cognitæ Tabula

Εἰς μυχὸν ὀξυτέρου [2] πιτάνεται [41] Ὠκεανοῖο·
[4] Οὗρον δ' [10] Ἀράβιος τεκμαίρεται ‖ ἄγχι θαλάσσης ‖ Ἄχει.
Εὐρύτερον· τόνδε γάρ [36] κελαινῶν [50] † Αἰθιοπήων
Τῶν ἑτέρων, τοῦ ἄγχι πιτάνεται ἔθνεα * Ἐρεμβῶν. 180
Παφλαγὴν δὲ μὲν [77] ἄνδρες ὑπηλείουσιν ὁμίλου.
Ἡ γὰρ διψηρή τε & ἀνυχμήεσσα [65] τέτυκται,
Τῇ καὶ τῇ [104] κυδμῇσι καλύπτεται [7] φολίδεσσιν.

[169] Talis quidem forma [est] cærulei maris. [170] Nunc autem tibi continentis eloquar faciem universæ, [171] Ut quanquam non conspicatus; habeas speciem [imaginem] ejus facilem intellectu [comprehensu:] [172] Ex hoc autem honorabilis & magis reverendus esse possis, [173] Homine coram imperito edifferens singula. [174] Nempe Libya quidem extenta ad austrum serpit, [175] Ad austrum & ortum, mensulæ forma similis: [176] Orsa primùm à Gadibus, ubi quidem extrema [177] In secessum acuminata porrigitur Oceani: [178] Limitem verò, Arabicum terminat prope mare [179] Latiorem. ubi terra nigrorum Æthiopum [180] Alterorum, quos juxta porrigitur solum † Eremborum. [181] Pelli Pantherinæ autem ipsam homines perhibent similem. [182] Arida enim & squalida est, [183] Hinc & inde nigris distincta squamis.

† Troglodytarum.

Ὅπ τὸ τῆς οἰκουμένης ἐντεῦθεν χρήσιμον ἐκπέφυκε λέγω, ἐρῶ σοι τὸ τῆς γῆς ἁπάσης εἶδος, ὅσον ἐγὼ ἐσιδὼν, ἔχοις ἂν φράσαι ὑπωπτεύκως, ἤγουν θεωρίαν· ἐν ᾧ τάδε, μεμεσές τε καὶ αὐδοιέστερος εἶπε, τοῖς ἀγνοοῦσι τάδε πάντα οἰκουμένῳ. ὡς εἰ τῆς περιηγήσεως τέλος, τοῦ τὰ μαθητοῦ γνῶσιν, εἶτα καὶ τοῦ ἐς ἄλλως ἀγνοεῖσθαι ἀπ' αὐτῆς διδασκαλίαν· τούτων ᾧ τέλος ὧν ἐς τοῦ ἐκ ἦν διδασκομένων πολύ.

Ὅρα δὲ τὸ αὐδοιέστερος, πιπτικώτερον ὄν, καὶ τῷ μέτρῳ χρήσιμον. κεῖ ᾧ ἡ λέξις καὶ ἐς τὸ Πινδάρου. ἐκεῖνο δὲ καὶ ἀοδοτέρον λέγει, καὶ ἄλλα τοιαῦτα.

Ὅπ τὸ τῆς Λιβύης εἶδος ἄλλοι ἐς ὀρθογώνιον τ καταχράσει τείχεσιν· ὁ ᾧ Διονύσιος φησὶν αὐτὸ τραπέζῃ ἐοικέναι σὺν μικρὸν γωμετρικῷ τραπεζίῳ, ἔχοντι τοῦ ἄνω πλευρὰν ἐλάττονα τῆς ὑπολοιπούσης, ὡς ὑπόκειται. καὶ γὰρ τῆς Λιβύης τοιοῦτον μὲν ὀξυώμυμα τὰ πρὸς τοῖς Γαδείροις, τετάσι τοῦ ἑσπέριον· ἀφρύνη ᾧ τοῦ πρὸς ἕω, καὶ Αἴγυπτον. καὶ ὅτω μὲν οἱ ἦρ πυλαῶν ἀκριβέστεροι, οἱ καὶ σωτέχουσι τῷ τῆς Διονυσίου σκοπῷ, λέγοντες, ὅπ ἡ Λιβύη ἐς μυχὸν μὲν ὀξύνει Ὠκεανοῦ τὸν πρὸς τοῖς Γαδείροις, τὸν ἕσπερον ᾧ αὐτῆς τὸ Ἀργύτερον Ἀραβίης τεκμαίρει ἄγχι θαλάσσης. ἄλλοις δέ που δοκεῖ, πλατεῖαν μὲν εἶ ὑποτείνειν γεφυμὲν τοῦ βορείαν παρωκεανίτην, ἀπεναντίας ᾧ αὐτῆς, ξενοτέραν ὑποτείνειν, τοῦ πρὸς τῇ Αἰθιοπίᾳ νοτίαν Ὠκεανῖτην πολυφλοισβον, ὡς εἶ τὸ ῥῆμα τοιοῦτον. οἷς ἁ πάνυ ἂν τις ἀξιόκοιτο, τῷ Διονυσίῳ πρε-

περσέχειν θέλων ἡ τῇ φύσει τὰ περάγματα. φασὶ δέ οἱ παλαιοὶ ὅτι τὸ τραπέζιον σῆμα κατ' μερικὴν ἀνάγκην ἐνταῦθα ἔχει ἐν τῇ παραλιγούσῃ τὸ δίχρονον. ἄλλως γὰρ διὰ διφθόγγε, φασὶν, ἐκφέρεται. ὁ γὰρ ὑποκοείζετω ἀπὸ τῆς τραπέζης, ἀλλ' ἀπὸ τῆς τραπεζοῦς γίνεται, ὡς τάχα δὴ πάλαι τραπέζεον τυπτομένου χαλκῶν τραπέζας, διὰ τὸ σέρρον τῆς βάσεως. Λιβύη δὲ ἡ χώρα λέγεται, ἢ ἀπὸ γυναικὸς ὁμωνύμε Λιβύης, θυγατρὸς τῆς Ἐπάφε· ἢ διὰ τὸ τῆς τόπος αὐχμηρὸν, κατ' παραγεγραμμαπισμόν τινα, οἱονεὶ λιφύη τις οὖσα, ὡς ἐλλιπὴς ὑπτοῦ. οἱ δὲ παρὰ τὸν ἄνεμον τὸν λίβα, ὡς ἐκεῖθεν πνέοντα. ὥφ δοκεῖν ἔοικε καὶ τῷ Διονυσίῳ, καθάφ ὅτι τεκμηράμενος ἀπὸ τῆς παρηχήσεως αὐτῆ τῆς τοιαύτης, ἐς λίβα μὲν Λιβύην, ἐς δ' αὖ ἀχὰς, Ἀσίην. Νικίας δέ τις φησὶ τὰς τρεῖς ἠπείρες ἀπό τινων κληθῆναι ἀνδρῶν, Εὐρώπε, Ἄσία, καὶ Λίβυος· ὥσφ καὶ ἄλλοι μυείοι τόποι ἀπό τινων τοιούτων ἀξίων λόγε ἐκλήθησαν· οἷ ἀπὸ Περσέως, ἢ Περσίς· καὶ Κρήτη, ἀπὸ Κρητός· καὶ Ἀφεκὴ, ἀπὸ Ἄφρα τινὸς σωτεκδημήσαντος τῷ Ἡρακλεῖ ὅπε τὰς Γηρυόνε βᾶς. καὶ ἄλλοι ἀπ' ἄλλων. Σημφωτέον δὲ ὅτι καὶ μέρος τῆς Λιβύης τῆς χώρας δῆλός ἐστιν ὃ νῦν καλούμενον Λιβύη. τοῖς γοῦν τοῖς παλαιοῖς διείσκομεν τὸ, ἀμφοτέρας Λιβύας. τοῦτο δὲ τάχα ἐμφαίνει καὶ τειχῶς ἡ Λιβύη λέγεσθαι, τῶν τε ὅλων χώρων, καὶ μέρος τι αὐτῆς, εἰς δύο Λιβύας ὑποδιαιρουμένου· ὥσφ καὶ τὴν Ἀρμενίαν καὶ τὴν Καππαδοκίαν εἰς πολλὰς Καππαδοκίας καὶ Ἀρμενίας οἱ παλαιοὶ κατατέμνουσι. τοιοῦτον δέ τι καὶ περὶ τῆς Ἀσίας ἐν τοῖς ἑξῆς ῥηθήσεται. ὅπε μὴν τοῖς τῆς Εὐρώπης ἔμπαλιν γέγονεν. ἐκείνης γὰρ μέρος τὸ ὀζηρέσθη, τὸ λέγεσθαι Εὐρώπη, ὡς ἐν τοῖς περὶ Εὐρώπης λεχθήσεται. Σημειοῦσθαι δὲ τῶν Λιβύων ἱστορῶσι, καὶ ἔρημον τὴν πολλήν. ἔλαφος δὲ καὶ ὗς ἄγριος ἐν αὐτῇ σπάνιοι εἰσιν, ὡς οἱ παλαιοὶ λέγουσι. δοκεῖ δὲ καὶ ἡ τῶν τετρώρων χρῆσις ἐκεῖθεν διῤῥεθῆναι. φησὶν οὖν Ἡρόδοτος, ὅτι τέσσαρας ἵππους ζεύγνυσι, περὶ Λιβύων Ἕλλησιν ἐμάθον. τοσοῦτον δὲ καὶ (φασὶν) ἡ Λιβύη ὑπολείπεται τῶν πείτων ἀκεανῶν ἓν μέρος τῆς οἰκεμένης, καὶ τῶν εἰς πεῖα ἴσα τοιούτων, ὥστε καὶ σωπεθεῖσα μὴ τῆς Εὐρώπης, σπ ἂν ὀζισάζειν δόξη τῇ Ἀσίᾳ. πῶς ἂν οὖν εἴη πείτον τῆς ὅλης οἰκεμένης, ἵππος δὲ εἰς τεταρτημόριον περιλογίζεται· ὁ καὶ ὁ Διονύσιος ἐμφαίνει ἐν τῷ περὶ τῆς Ἀσίας λόγῳ. Ὅτι περὶ τὴν ἐνταῦθα ἐπαναλῆψει χρᾶται, ἐν τῷ, Λιβύη ἐς νότον ἔρπει, ἐς νότον, ἀντολίλυτε, ἐπανδραδὸν· διὰ κάλλος καὶ διὰ σαφήνειαν, καὶ δὶς εἰπὼν τὸ, ἐς νότον. Ὅτι περὶ τῶν Ἀραβίαν ἡ γῆ φησὶ ἑτέρων κελαινῶν Αἰθιόπων, ἤγουν φησὶ ἀνατολικωτέρων, ἀνταδιαστελλομένων τοῖς ἑσπερίοις Αἰθίοψι. καὶ γὰρ καὶ Ὅμηρος, οἱ μὲν δυσωνυμίᾳ ὑπερίονός εἰσιν, οἱ δὲ ἀνιόντος· ὡς ἐν τῷ περὶ τῆς Ὀδυσσείας γέγραπται. Ὅτι ἄγχι φησὶ ἑῴων Αἰθιόπων οἱ Ἐρεμβοὶ, οἱ κατ' σαφεστέραν μετάληψιν, ἤγουν μεσημβρινώτερον, λέγονται καὶ Τρωγλοδύται. ὅτω καλέμενοι διὰ τὸ ὑπὸ τῶν ἕραν βαίνειν, καὶ τρώγλας ὑποδυομένους, διὰ τὴν ἄγαν ἐν τῷ ἡλίῳ θερμότητα. λέγονται δὲ καὶ οἱ αὐτοὶ Σαρακηνοί. τούτων φησὶ Ἐρεμβῶν ἡ γῆ παραλήψ ὁμοίως ὅτι, τετέσπαρ-

παρ-

παρδάλεως, ὡς δ' ὑφηγεῖ, φησὶν, ἕσα, καὶ αὐχμήεσα, καὶ ὧδε καὶ ὧδε κυανέας καταστικτοφολίδεσιν, καὶ ὕπω ποικίλη, καὶ τῷ παρδαλῶ. διάφορος δὲ ἀληθῶς ἡ τοιαύτη γῆ τοῖς χρώμασι, διὰ τῶν τὸ ἥλιον ἔκκαυσιν. εἰσὶ δὲ Τρωγλοδύται καὶ ἐν Εὐρώπῃ, ὥσπερ καὶ τῷ Τειβαλλῶν γλῶ, καὶ ὥσπερ Καύκασον, καὶ τὸν βόσπορον ὁμοίως. καὶ αὐτοὶ δὲ διὰ τῶν ἄγαν ψυχρότητα δύνονται ὑπὸ γῆν. καὶ οἱ Παρνάσσοι δ' Αὐτόχθονες, ποιητοί πως εἰσί. ὥσπερ δὲ Τρωγλοδυτῶν καὶ Ἐρεμβῶν μέμνηται καὶ ἐν τοῖς εἰς τὴν Ὀδύσσειαν. ὅπου δὲ οἱ ὥρᾳ τῷ Διονυσιάδῃ Ἐρεμβοί, καὶ Τρωγλοδύται λέγονται, δηλοῖ καὶ ὁ εἰπὼν ῥήτωρ, Τρωγλοδύται, μοῖραι Αἰθιοπικαὶ, Νομαδικαὶ, καὶ Ἀραβῶν ὅμορος. λέγει δὲ καὶ ὀξύτητα δρόμου διηνύειν, καὶ ὑπὸ σφενδόνης ἀκροβολίζεσθαι ἐίσα. ὁ δ' αὐτὸς καὶ ἐπιμολογῶν τὴν τῶν ἔθνος κλῆσιν, φησὶν ὅπ ὅτε τοὺς ἀνθισταμένους διασδράσκουσιν, ἐπιφερομένοι τῇ ποδωκείᾳ, εἰς ὀπάς τινας βραχυσόμους καὶ χνεσμώδεις κρυφίως περῶν καταδύνοντες. Ἡσίοδος δὲ καὶ τοὺς Τρωγλοδύτας Αἰθίοπας εἶπεν ἰσοφεῖς, φησὶν ὅτι οἱ Τρωγλοδύται Αἰθίοπες τάχιστοι πάντων ἀνθρώπων εἰσὶ πάντων· σιτοῦνται δὲ καὶ ὠμὰ κρέα καὶ σώματα. τῇ δὲ διαλέκτῳ τετέχασι, καθάπερ αἱ νυκτερίδες.

Ἀλλ' ἤτοι μὲν ταῦτα μάλ' ἐπὶ γλωχῖνα νέμονται
Ἀγχοῦ σηλάων, Μαυρουσίδος ἔσχατα γαίης. 185
Τοῖς δ' ἔπι δὴ Νομάδων ἀσπερχὲς ἀφίκετο φυλὰ
Ἐνδυκὲς Μασυλίων τε καὶ ἀγρόμενοι Μασύλῆες
Βόσκουσιν σὺν πηνὶ νέον τε καὶ ὕλλιν,
Μαιόμενοι βιότοιο κακὸν καὶ ἀεικέα λιμόν.
Οὐ γὰρ γομφόεσσι τομὴν ἐδάηται ἀρότρου, 190
Κείνοις δ' ἔστε τέρπνος ἀκέστειν ὀλκὸς ἀμάξης,
Οὐδ' ὅσσοι βοῶν μυκηθμὸς ἐς αὔλιον ἐρχομένων.
Ἀλλ' αὔτως, ἅτε θῆρες, ἀνὰ δρυμὰ βεβηλέοντες
Νηΐδες ἀσταχύων, καὶ ἀπόλβιοι ἀμήτοιο.

184 Verùm extremum quidem ad angulum habitant 185 Prope columnas [Herculis] Mauritanæ gentes terræ. 186 Post has autem, † Nomadum longè latéque disperſæ ſunt infinitæ nationes, 187 Ubi Maſæſyliíque & in agris degentes ‖ Maſylenſes 188 Paſcuntur cum liberis per continentem & ſylvam, 189 Quærentes victus miſeram & fœdam venationem [Quærentes victus miſera & fœda venatione.] 190 Non enim terram findentis ſulcationem noverunt aratri, 191 Illis item nunquam jucundus auditur tractus plaustri, 192 Neque boum mugitus ad ſtabulum redeuntium: 193 Sed paſſim, more ferarum, per ſylvas paſcuntur, 194 Inſcii ſpicarum, & ignari meſſis,

‖ ὑπὸ. ‖ Τοῖσι δ' ἔπι Νομάδων ὠδυκέπεται. † *Numidarum.* ‖ *et Maſylæi.*

Ὅπ πρὸ τῶν ἀκρων γλωχῖνα, ὁ δὴ γωνίαν, τὸ ῥηθὲν Λιβυκοῦ τραπεζείης σῆμα· ἀρχὴ δὲ σημῶν οἰκοῦσιν οἱ Μαυρούσιοι, οὓς καὶ Μαύρους οἱ Ῥωμαῖοι ἔλεγον. εὐδαίμονα δ' αὖ χώρισιν ἔτι, καὶ μεγαλόδενδρον καὶ παλύδενδρον. ἐξ ὧν καὶ μέχρι μονόξυλοι σκάπτουσι. καίτοι δὴ Νομαδικῶς ζῶντες οἱ Μαυρούσιοι καλλωπίζονται ἱσόρλωτα κόμης τε ἐμπλοκὴν, καὶ χρυσοφορίαν, καὶ σμίλαξι ὀδόντων, καὶ ὀνυχισμῷ. ὅθεν δὴ τοῖς Μαυρουσίοις, φησὶ, τὰ μὲν Νομάδων διαπέπαται ἄστεα φῦλα, οὓς φησιν Ἡσίοδος Ἠλίῳ καὶ Σελήνῃ θύειν μόνοις ἐκ μὲν ἄλλων θεῶν. καὶ ὅσα ὅπ καὶ ἐντεῦθα Νομαδικά εἰσιν ἔθνη νόπα, καθὰ καὶ ἀρκτῷα ἐν Σκύθαις· ὃς καὶ διὰ τὸ Νομαδικὸν, καὶ λίαν βασκημάτους, βόσκειν φησὶ σωὶ πᾶσιν, ἀνὰ ἤπειρόν τε καὶ ὕλας πλανωμένους, καὶ θήραν βίου ζητοῦντας κακλιῶ. ὃ δὲ ἔμαθον, φησὶ, γῆς τομὴν δι' ἀέρος, ὅδε βοῶν αὐτοῖς ἀκούεται αὐλιζομένων μυκηθμὸς, ὅδε τερπνὸς ὁλκὸς ἀμάξης· ἀλλ' οἷα θῆρες ἀνὰ τὰς ὕλας βασκολοῦνται, νήϊδες ἀταρπῶν, καὶ ἀπευθέες ἀμήτοιο. καὶ ὅσα τὸ βασκολεῖσθαι, ληφθὲν εἰς ἐτυμολογικὴν ἀνάπτυξιν τῆς κλήσεως τῶν Νομάδων, καθὰ καὶ τὸ βόσκεσθαι. Νομάδες γὰρ πάντως ἀπὸ τοῦ νέμεσθαι· τὸ δὲ νέμεσθαι, καὶ τὸ βασκολεῖσθαι, ταυτόν πως σημαίνουσιν. ἔστι δὲ τὸ μὲν, νήϊδες, ἀνεπιστήμονες· ὅθεν τὸ νηπερτικὸν, καὶ τὸ εἰδέναι. τὸ δὲ ἀπευθέες, ἀντὶ τοῦ ἀμαθεῖς, καὶ μὴ ἀκούοντες. Ὅμηρος δὲ καὶ ὅπ τοῦ μὴ ἀκουσθέντος τὸν λέξιν πᾶσιν, ἐν οἷς ἀπευθέα λέγει τὸν ἀνήκουστον καὶ ἀγνωστον ὅλεθρον. τερπνὸν δὲ τὸν τῆς ἀμάξης λέγει ὁλκὸν, ὡς τὸν χαρίεσσαν καὶ τὸν ἥμερον βίον ἀποδεχόμενος. ἄλλως γὰρ δύσηχος καὶ ἀχ ἡδὺς ὁ τῆς ἀμάξης ὁλκός. Ὅπ τὸ ἀγεφύρωτοι Μασυλῆες περιπεραιοῦνται, ὁμοίως πως, περὶ τοὺς παῖδες· ἐπὶ ἐκ ἐνεργείαν, ἀλλὰ πάθος σημαίνει. τοὺς γὰρ ἐν ἀγελαῖς νεμομένους, ἢ τοὺς κατὰ ἀγέλας νεμομένους ἢ λέξις δηλοῖ. Πολύβιος δὲ Μασυλεῖς γράφει αὐτούς.

Τοῖς δ' ἔπι Καρχηδὼν[82] πολυήρατον[36] † ἀμπέχει ὅρμον,
[94]Καρχηδὼν, Λιβύων μὲν, [28]ἀτὰρ περότερον Φοινίκων· 196
[91]Καρχηδὼν, ἣν μυθος[49] ὑπὲρ[100] * βοὸς μετρηθῆναι.
[5]Ἑξείης δ' ἐπὶ Σύρτις ἀγάρροον ὁλκὸν ἑλίσσει
‖ἐλείπει ἀλλ. Βαιοτέρη. μετὰ τοῦδε περὶς αὐγὰς [2]ἔρχεται ἄλλη
[21]Ἀσπὶς, [12] εἰρυτέρῃσι βαρυωμένη [12] περὶ ῥῆσιν· 200
[21]Ἔνθα κορυσσομένης Τυρσηνίδος ἀμφιτέμητος,
[21]Ἄλλοτε μὲν πλημμυρὶς ἐγείρεται, [91]ἄλλοτε δ' αὖτε
[23] † [21]Ἀμπωτὶς [12] ξηρῆσιν ὑποδύεται [11] ψαμάθοισι.

[195] Poſt hos autem Carthago perjucundum continet portum; [196] Carthago, Aphrorum quidem, priùs verò Phœnicum: [197] Carthago, quam fama eſt ſub bove [tergore bovis] dimenſam fuiſſe. [198] De-

198 Deinceps autem Syrtis rapidè fluentem tractum volvit 199 Minor. post hanc ad ortum venit alia 200 Immensa, amplioribus onerata gurgitibus: 201 Ubi intumescente Tyrrheno mari, 202 Interdum quidem inundatio excitatur, interdum verò rursus 203 Reciprocatio [recessus æstus] siccas currit super arenas.

Ὀπ Καρχηδὼν, μητρόπολίς ἐστι Λιβύης, Φοινίκων ἀποικία χρόσα ποτε, μετὰ τοὺς Νομάδας ἔσα. λέγει δ' αὐτὴν ὄρμον· λιμένα δ' ἔχει εὐκατάγωγον, ἱδρυμένην ἐπὶ Χερρονήσῳ. πολλὴ δέ ἐστι φιλοτιμία τοῖς ἰσοείαις ἡ πόλις, καὶ πλῆθον ἔχει βαθὺν, καὶ δωάμεων πολλῶν. διὸ καὶ ὁ Διονύσιος ἐπὶ θαύματι ἐπωνυμάνει καὶ αὐτὴν, λέγων, Καρχηδὼν Λιβύων, ἀτὰρ πρότερον Φοινίκων· Καρχηδὼν, ὦ μάλα καὶ βοΐ, τετείρυσαι, μεγεθοῦσα. καὶ ἔστιν αὖτη δευτέρα φιλοτιμία τούτῳ ἐπωνάλησις. τοῖς δὲ εἶπεν ἐντεῦθεν τὸ Καρχηδὼν. φασὶ δ' ὅτι ἐρημωθεῖσα ἡ Καρχηδὼν ὑπ' ἐνιαυτοῦ ὑπὸ Καίσαρος τοῦ ὑπατεύοντος τότε (ἦν υἱὸς ὁ Σεβαστὸς) πέμψαντος ἐκεῖ ἐποίκους Ῥωμαίους. ἱστόρηται δὲ καὶ ὅτι Ταρσεῖς ἡ θεία γραφὴ, ἀντὶ τοῦ Ταρσὸν, κατὰ πάντας, ἀλλὰ τοῦ Καρχηδόνα ταύτῃ καλεῖ, προσαναπληροῦσα τῆς Ἀφεικῆς. ἡ δὲ νῦν τῆς ῥηθείσης βοὸς ἰσοεία τοιαύτη ἐστίν. Διδὼ ἡ τοῦ Πυγμαλίωνος ἀδελφὴ, Ἀγήνορος θυγάτηρ, ἣ Βίλυα βασιλέως Τυείων, ἣ καὶ Ἔλισσα καλουμένη, καὶ Ἄρα, Συχαίῳ γαμουμένη ἀνδρὶ Φοίνικι, Τύρου ὄντι· τοῦτον δὴ τὸν ἄνδρα ὁ Πυγμαλίων σὺν αὐτῷ ἀποθανάσια πολλοφονεῖ, ἔρωτι χρημάτων. ὁ δὲ ὀνείρων σημάνας τὸ πάθος τῇ γυναικὶ, κελεύει φεύγειν. ἐκπλεῦσαι δὲ μετὰ τοῦ Πυγμαλίωνι, ἐν δευτέρῳ χρημάτων τὰ φυσικὰ πεπαμένῳ θησαυρῷ. ἡ δὲ, φορτηλασουμένη πλοῖα πολλὰ Τυείων, σωσαμένη ὅ τι καὶ τὰ χρήματα, ἔρχεται ὅπι Λιβύην. τῶν δὲ Νομάδων καὶ Μαζίκων βασιλέως Ἰάρβαντος ἐπιβαλλόντος αὐτῇ, ἠξίει ἡ γυνὴ χῶρον αὐτῇ πιεῖν βύρσης ὅσον ἂν βοὸς, ἤγεν βύρσα, ὅπλαδοι βοός. τυχοῦσα δὲ τοῦ αἰτήματος, διὰ τὸ δόξαι μικρὰ αἰτῆσαι, λαμβάνει βύρσαν, καὶ κατατεμοῦσα εἰς λεπτὰ, καὶ τὸν λεπτοτομηθέντα ἱμάντα ἐπεκτείνασα, ἔχει τὴν κύκλῳ ἐμπεριληφθεῖσαν ὅλῃ τῷ ἱμάντι εἰς μῆκός τε καὶ εἰς πλάτος· πολὺ ὄρος τῇ πόλει τῷ τοιούτῳ σοφίσματι περιεβάλετο. καὶ ὅτως ἡ Καρχηδὼν, Φοινίκων ἀνέκαθεν οὖσα ἤδη μετὰ τῆς Διδοῦς, νῦν Λιβύων ἐστί. Διδὼ δ' ἐκάλεσε οἱ πλεονεκτηθέντες τὴν τοιαύτην γυναῖκα ὀπιχωρίῳ φωνῇ, ὡς ἀνέπιτος τῆς ἀνδροφόνου· διαλαλοῦσες ἐκείνῃ ὡς δῆθεν αἰτίαν ἔχουσ τοῦ ἀνδροφονῆσαι, διὰ τὸν ἐκ τοῦ ἀδελφοῦ φόνον. ἡ δὲ τῆς πόλεως ἀκρόπολις διὰ τὴν ῥηθεῖσαν ἰσοείαν τῆς βοὸς, Βύρσα ἐκλήθη τὸ παλαιόν. φασὶ δὲ καὶ ὅτι ὁ ῥηθεὶς Ἰάρβας τὴν πόλιν μετὰ τὴν κτίσιν καθάρας, ἐκάλεσε τῇ Λιβύων φωνῇ Καινὴν πόλιν· ὕστερον δὲ ἐκλήθη Καρχηδών. Ἄλλοι δ' ὅτως ἱστοροῦσι· Καρχηδὼν ἡ πόλις, ἀπὸ Καρχηδόνος πινὸς ἀνδρὸς Φοίνικος. ἐκαλεῖτο δὲ καὶ Καινὴ πόλις, καὶ Καδμεία, καὶ Κακκάβη, ὅθεν τῇ ἐγχωρίῳ διαλέκτῳ ἴσσπε δηλοῖ κεφαλήν. ἐξ αὐτῆς φασι Κλειτόμαχον εἶναι τὸν Ἀκαδημαϊκὸν φιλόσοφον, τὸν καὶ Ἀσδρούβαν καλούμενον, ὃς ἠκροάσατο τῆς σοφοῦ Καρ-

νεάδα καὶ ἑπτὰν, ἄνθρωπος ἑλδὼν Ἀθηνάζε ἄμοιρον (φασὶ) καὶ θεῶν σοφῶν σοιχείων, καὶ ὅμως ὀξύτητι φύσεως, καὶ ἄκρᾳ μελέτῃ εἰς πολὺ σοφίας ἐλήλακώς. Οἱ δὲ καὶ τοῦτο περὶ Καρχηδόνος φασὶν, ὡς ἄρα οἱ περὶ τὴν Ἔλισσαν, ἥκοντες εἰς πόλεως κτίσιν, καὶ βοὸς ἀρέντες κεφαλὴν, ἀπόρυτον τὸ ὀρύσσειν, οἷα ὀπιθύσειμοι μόχθοις, καὶ δαπάνῃ σωτηρίᾳ, ὃ καὶ οἱ βόες πάσχουσιν. ὀρύξαντες δὲ περὶ πε φοίνικα πεφυτευμένον, εὗρον κεφαλὴν ἵππου, καὶ συμβαλόντες σημάνεσθαι θολὴν αὐτοῖς, καὶ πυρὶ ἀλλανέσθαι ξοφῆς, καθὰ καὶ τοῖς ἵπποις, ἔκπυρ ἐν τῷ τοιούτῳ τόπῳ τὴν Καρχηδόνα, καὶ ταῦτα πόππον ὕδωρ μὴ ἔχοντι· καὶ τάχα διὰ τοῦτο καὶ Κακκάβη ἐκλήθη, ὡς ἀνωτέρω ἔκκειται. Ὅπ μὴ τὴν Καρχηδόνα Σύρτις ἡ μικροτέρα, ἢ καὶ Λωτοφαγῖτις, μεθ' ἣν περὶ αὐγὰς ἥλιον ἡ ἑτέρα ἔρχεται ἀπαρτος, ὑπερτέρας βαρυομβρίας περιχεῖς. πολλὴ δὲ ἡ περὶ Σύρτεων χαλεπότης, ὡς φασιν οἱ παλαιοί, διὰ τὸ τεναγώδες τῆ βυθῆ· καὶ ὅπ ἐπὶ τὰς ἐκεῖ ἀμπώτεάς τε καὶ πλημμυρίδας συμβαίνει, ἐπὶ τὸν γεωγέφυρον, ἐμπίπτειν τοὺ παραπυχόντας εἰς τα βεγκέα, καὶ καθίζειν, καὶ ἔτι ἀσάνιον τὸ σωζόμενον σκάφος. τοῦτο δὲ καὶ Διονύσιος ἐμφαίνων, φησὶν, ἔνθα ἄλλοτε μὲν κορυσσομένης Τυρσηνίδος θαλάσσης, πλημμυρὶς ἐγείρεται, ἄλλοτε δ' ἄμπωτις ξηρᾶς ὑπερέχει φαμάθοις· εἰρηνοδίης ὑπολούπ τὸ πόντε, καὶ μὴ κορυσσομένοις πῖσι κύμασιν. καὶ ἀνωτέρω δ' ὁ αὐτὸς ἔφη περὶ τῆς μικρᾶς, ὅπ πολόθεν ἐρχομένου δέχεται πλημμυρίδα πόντε. τεναγώδης δ' ὁ τόπος, ὡς ἐρρέθη, καὶ ἐκ ἀεὶ βαθέα θαλάσσα, ἀλλὰ κατ' καιρὸς πνας πολὺ τὸ ὕδατος ὑπουρεμένου· ὅθεν καὶ Σύρτις καλεῖται. ἔστ δ' ἡ μὲν ἐλάττων Σύρτις, χιλίων ἑξακοσίων σταδίων, ὡς οἱ παλαιοί φασι, τὴν περίμετρον· τῆς δὲ μεγάλης ὁ κύκλος, πεντακισχιλίων σταδίων. τὸ δὲ μεσαὶ αὐτῶν πέλαγος, Λιβυκὸν καλεῖται, ἀποτελοῦσιν εἰς τὴν Αἴγυπτον. ἄμπωτις δέ ὅτι ξηρασία καὶ ἀνάπωσις ὕδατος ἐκ θαλάσσης, ἀνάπωσις ὕδατός τις, καὶ ἐν συγκοπῇ ἄμπωτις. πάντος δὲ ὄντι γινομένου πολλαχοῦ, οἷα τῶν ὑπολάζοντος ὕδατος ὑποροσούσης, καὶ ἐν τῷ ὁδῷ ἀναπίπτει, ὑπὸ γλῶ δυομένης κατ' χρονικὰς περιόδους πνάς. ἄπορον δὲ φασι τὰ πάντως τότε πνεῦμα ὑπάγειν, ποτὲ μὲ ὀπίσω, καὶ ὑποροσούσης, ὅτε τὸ ὕδωρ ἀνωθούμενον, εἶτα συγκαταδύον ποιεῖ τὴν ἄμπωπν, ἵππος, ὡς ἐρρέθη, ἐκ τῆς ἀναπόσεως κέκλησαι. ὥσπερ αὖ πάλιν ἐκ τῶν ἐναντίᾳ ἡ Πλημμύρα ὠνόμασται, ὡς ἀπὸ τῶ πλῶ πλήσω, τὸ ἀναπλήρω, ὃ ἔ καὶ ἡ πλήμη παρὰ τῷ γεωγέφυρῳ· ἀφ' ἧς ἡ Πλημμύρα παρῆχθαι δοκεῖ, κατ' παρωνυμίαν πνά. τάχα δ' ὑπὸ τῆς τοιαύτης πλήμης καὶ τὸ πλημελεῖν ὅπ τε πλαδῶντος σωμάχε λέγεται, καὶ ἑτέρων σημασιῶν μεταφορικῶς.

[27] Τάων δ' ἀμφοτέρων [5] † μεσάτη πόλις ἐσήκλαι.
Ἣν ῥά τε [3] κικλήσκουσι [31] Νέλω πόλιν· ἧς ὑπ' αἶγα 205
Λωτοφάγοι ναίουσι, [4] φιλόξεινοι [24] γεγαῶτες·

[27] Ἐνθά

Ἐνθά ποτ' αἰολόμιτις ἀλώμυδος ἦλθεν Ὀδυσσεύς,
Κύνον δ' οὐ φείχων ἐρημαίην τε μέλαθρα
Ἀνδρῶν [41] ἀθρήσας [42] † ἀποφθιμένων Νασαμώνων,
Οὓς Διὸς ἐκ ἀλέγοντας ἀπώλεσεν Αὐσονὶς [100] αἰχμή.

210

[204] Harum autem ambarum in medio urbs ſtabilita eſt, [205] Quam appellant † Novam Urbem : cujus ultra terram [206] Lotophagi habitant, hoſpitales qui ſunt naturâ : [207] Quo olim variis inſtructus conſiliis errans venit Ulyſſes. [208] Illam autem rurſus circa regionem deſerta domicilia [209] Hominum videas interemptorum Naſamonum, [210] Quos Jovem non curantes perdidit † Auſonia haſta.

† *Neapolis.*

† *Romana Synecd.*

Ὅπ μέση ἧ Σύρτεων ἡ Νέα πόλις, ἡ κὴ Μικρὰ Λέπτις, ἧς ὕσ' ἄλιν Λωτοφάγοι ναίουσι, φιλόξενοι ὄντες· ἐς ὧν ἐν Ὀδυσσείᾳ γέγραπται· ἔνθα ποτὲ, φησὶ, κὴ Ὀδυσεὺς ἦλθε πλανώμενος. ἔστ ὃ κὴ ἐς Καμπανίαν Νέα πόλις διάσημος, ὡς ῥηθήσεται. Ὅπ οἱ Νασαμῶνες, τὸ Λιβυκὸν ἔθνος, ἔκ πνος βασιλεύσαντος τὴν ὁμωνυμίαν ἔσχον, ὃς Νασάμων βαρυτόνως ἐλέγετο· εἰ κὴ τὸ ἐθνικὸν τὸ ἀπ' αὐτοῦ ὀξυβαρείᾳ, ὡς ἐς ἀνδριαντοποιὸν ἴσως τοῦ κοινοῦ ὀνόματος. τούτους, φησὶ, Διὸς ἐκ ἀλέγοντας ἀπώλεσεν Αὐσονὶς αἰχμὴ, ἀδίκων χειρῶν κατάρξαντας. ἀνέλον γὰρ δόλῳ στρατηγόν τινα Ῥωμαίων ἐκεῖ ἀφιγμένον. διὸ κὴ ἐνδεχομένως ἔσω Ῥωμαίων. οἱ δέ φασιν αὐτοὺς κατατοπελεμηθῆναι, ὅτε ὁ λεγόμενος ἐμφύλιος ἀνῆπτο πόλεμος, συναγωνιζομένους τῷ Κάτωνι κατὰ τὸ Καίσαρος. τὸν δὲ Νασαμῶνα, ἕ τὸ ἔθνος ἐπώνυμον, Γαράμαντός τινος γλεγομένου, τοῦ κὴ Ἀμφιθέμιδος λεγομένου· ἀφ' ἧς κὴ τὸ Λιβυκὸν ἔθνος οἱ Γαράμαντες ἐκλήθησαν. οἱ δὲ Νασαμῶνες ὅτε ἀποδημοῦσι, περὶ ὀπὴ ταῖς κεφαλαῖς ὀρθὰ ἔχουσιν, ὡς ὁ Δίων φησίν. ἄλλοι δὲ κὴ πολυγώνακας τούτους ἱστοροῦσι, κὴ τῷ μίξιν ἧς γυναικῶν ποιεμένους ὁπλοτέρων. μαντευόντων δέ, φασὶν, ὑπὸ ἐνυπνίου ἃ βλέποιστ φοιτῶντες εἰς τὰ ἧς προγόνων μνήματα. πεῖσαι δὲ τοὺς ἐν αὐτοῖς δικαιοτάτους εἰς τοσοῦτον, ὥστε κὴ τεθνεῶτας ὀμνύουσιν αὐτούς. ἧς τύμβων ἀπόμυδροι. καθημένους δέ, φασὶ, διάπυσα τοὺς νεκρούς. ἐδόκουν δὲ ἀπεσπάδες, πρὸς ἥλιον ξηραίνοντες· εἶδος δὲ ἀκρίδος ὁ ἀπέσπαδος.

Ἀσβύσῃ δ' ἐπὶ [111] τοῖσι μεσηπόροι τελέθουσι,
Καὶ τέμενος [41] Λιβυκηΐο θεοῦ, φαμαθῶ τοῦ πολλῇ,
Κυρηνή τ' [112] εὐίππους. [100] † Ἀμυκλαίων [113] γένος ἀνδρῶν.

[111] Asbyſtæ autem poſt hos mediterranei ſunt, [112] Atque delubrum † Libyci dei, arenâ ſub multa, [113] Cyrenéque bonos habens equos, [equites] † Amyclæorum [Spartanorum] genus hominum.

† *Jovis Ammonis.*

† *Laconum.*

Ὅπ μεσήπειροι καὶ Λιβύλυ οἱ Ἀσβύσται, τὸ ἕδνον, ἔνθα καὶ τὸ ὑμνούμενον Ἄμμωνος τὸ Λιβυκὸ θεοῦ τέμενος, ψαμάθῳ τὸ πολλῇ. καὶ τότε τὸ πότε τὸ ἐθνικὸν, Ἀμμώνιοι, παρ' οἷς λέγεται τὸ ἠλίκ ἐῖ χρυσῶν, ἵππος ἐν ἐμφύτῳ νυχθημέρῳ πολλὰς δέχεται ὁδοὺς, ὡς Ἡρόδοτος ἱστορεῖ, καὶ τὸ ψύχεος καὶ θερμαίνεος ἀφεδικῶς. ἱστορεῖ δ' καὶ τὰς μαντείας διὰ συμβόλων ἐν Ἄμμωνος γίνεσθαι, ἵππου διὰ χρωμάτων τινῶν, καὶ καταδύσεων καὶ ἀναδύσεων. τὸ δὲ, ψαμάθῳ τὸ πολλῇ, ἐτυμολογίας ἔχειν ἀφορμὴν, ὡς φησὶ τὸ ἄμμον ἐτυμολογουμένου τὸ Ἄμμωνος, ἰῶ πάνυ πολλῶ ὁ νότος τοῖς ἐκεῖ ἐπιφορεῖ. οἱ δέ φασι τὸν ἐκεῖ Δία, Ἄμμωνα κληθῆναι ἀπὸ τῆς ὁμωνύμου πομπῆς, ἀφ' ἧς κατάρξασθαι τῆς τοῦ ἱεροῦ ἱδρύσεως. εἰρῆσθαι δέ που καὶ Ἄμμωνος καὶ ἐν τοῖς τοῦ Πινδάρου. Ἡρόδοτος δ' τούτων οἰόμενος εἰπεῖν Ἄμμωνα καὶ Δία, λέγει ὅπ κεκαλυμμένον τὸ τοῦ Διὸς ἰῶ αὐτόθι ἄγαλμα, ὃ ἔξ ἧς καὶ τὸ ἔθνος, Ἀμμώνιοι. Ἄμοσθαι δὲ Αἰγύπτιοι τὸν Δία καλοῦσι. φησὶ δέ τις τῶν μεγάλων φιλοσόφων Ἄμοσθαι καὶ πατέρα εἰπεῖν, πιστὸν ἐῖ ἱστορεῖ. τὸ δ' μανθάνειν λέγουσι Θηβαίαν γυναῖκα συσκιάσαι, ἱέρειαν τοῦ Θηβαίου Διός. ἱστορεῖ δ' καὶ ὅπ Ἀλέξανδρος ὁ Μακεδών, ἀκούσας Περσέα καὶ Ἡρακλέα εἰς Ἄμμωνος ἀναβῆναι, ἐφιλοδόξησεν ἀνθρώπειν καὶ αὐτός. καὶ ἐποίησεν ὅπως, κοπέων θρηνησαμένων αὐτῷ ἐυτυχῶς τῆς ὁδοῦ, κριοὶ ἀλλως ἠφανισμένης τὰ σημεῖα τῇ ἐπιχύσει τῆς ἄμμου. ὅτε, φασὶ, καὶ ὁ τοῦ Ἄμμωνος ἱερεὺς ἀντὶ τοῦ εἰπεῖν πιστὸν, πιστοῦ καλέσας βασιλικῶς τὸν Ἀλέξανδρον, ἔδοξεν ὡς ἐν χρησμοῦ λοξότητι, ὦ παῖ Διός, αὐτὸν θεσπεπῆ· ὅτε καὶ ἐπιστείπων κολάκων ἐκλαβομένων τὸ βάρβαρον τῆς φωνῆς. Ὅπ πῶ Κυρήνην δίππον λέγει, ἢ εὐπυργον, καὶ ἕτεραν γεφυρήν. καὶ, Ἀμυκλαίων μὲν ἀνδρῶν, ἵπποι Λακώνων· ὡς ἀπὸ μέρους. μεῖς δὲ Λακώνων αἱ Ἀμύκλαι. ἀποικία δέ ἐστιν ἡ Κυρήνη νοσησάντων Θηβαίων μὲν ἐν Λακεδαίμονος ἀνέκαθεν μετοικησάντων. ὁ Θήρας δὲ ἐκεῖνος ὁ στέλας εἰς αὐτὴν ἀποικίαν, Λάκων ἄνωθεν ἦν, ὡς καὶ Πίνδαρος ἱστορεῖ, ὁ καὶ εὐίππου ἐῖ τὴν Κυρήνην μάρτυρα, καὶ πολλαχοῦ ἐγκωμιάζων αὐτήν. ἐκαλεῖτο δ' καὶ Πενταπόλις ἡ Κυρήνη, ἐξ ἧς καὶ ὁ ῥήτωρ Συνέσιος. λέγει δ' ὅπ καὶ αὕτη, καθαιρεθείσης τῆς μὲν Περσῶν βασιλείας, ὑπὸ Ἀλεξάνδρου ἀνεκτήσθη. ἐκάλεσθη δ' Κυρήνη, ἢ ὑπὸ Κυρήνης τῆς Ὑψέως θυγατὸς, καὶ Πίνδαρος, ἢ ὑπὸ Κυρήνης πηγῆς ἐγχωρίου. λέγονται δέ ποτε οἱ Κυρηναῖοι καὶ θεὸ ἰατρικὴν εὑρηκέναι, ὡς Ἡρόδοτος ἱστορεῖ. ὅτω δ' ἀφορωτάτη ἐστὶν ἡ Κυρηναία, ὥστε ὅπ ὁκτὼ μῆνας ἔχει τοὺς Κυρηναίους ἡ ὀπώρα. ἔστι δ' καὶ κρήνη πὸς αὐτόθι λεγομένη Ἀπόλλωνος· καὶ τόπος αὐτόθι ὅπως εὐδαίμων, ὡς λόγον ἐῖ ὅπ ἐνταῦθα ὁ θερινὸς τέτηκ.

Ἆρχε δ', Μαιμακλίδαι θρασυνδικῆτες Αἰγύπιοι,
Γαιήοχοί τ' ἐφύδρου, καὶ ἀλφάγυοι Νίτρηται. 215
‖ ὑπὸ ; ὧν. Ἐξείης δ' ἐπὶ τοῖς, Φαυρύσιοι. ὧν ‖ ὑπὸ αἰθὴρ
Ναίουσιν Γαραμάντες ἀπείριτοι· ὃν δ' μυρίοισι
Βόσκηΐ

Βόσκουσ' ἠπείροιο πεμύσαλοι [50] † Αἰθιοπῆες,
Αὐτῷ ἐπ' Ὠκεανῷ, πυμάτης ὅθι τέρπεα Κέρνης,

[214] Juxta autem Marmaridæ vergentes ad Ægyptum, [215] Gætuli item desuper, & vicini Nigretes. [216] Deinceps vero post hos Phauruſii: quorum supra terram [217] Habitant Garamantes innumeri: in feceſſibus autem [218] Paſcuntur continentis omnium extremi Æthiopes, [219] Ipſum ad Oceanum, ultimæ prope tempe [loca amœna] Cernæ.

Ὅπ τὸ ἔθνος οἱ Μαρμαείδαι φερηνεύκασιν Αἰγύπτῳ, ἤτοι φερὶ τῆς Αἰγύπτε τέτανται. καλοῦνται ὅ ἔτως ἀπὸ Μαρμαείδε τινὸς υἱοῦ Ἄρεος· καὶ ἡ χώρα αὐτῶν Μαρμαεική. Ὅπ οἱ Γαράμαντες ἐπώνυμοί εἰσιν, ὡς φερείρηται, Γαράμαντος τινος. ἔτοι πάντα ἄνθρωπον καὶ παντὸς ὁμιλίαν φάγειν λέγονται· καὶ ἔτε ὅπλα ἔχουσι πολεμικὰ, χεὶ τὸν Ἡρόδοτον, ἔτε ἀμυνεῖσθαι οἴδασιν. οἰκοῦσι ὅ ἐν τῇ μεσογείᾳ, μεῖ τοὺ Νασαμῶνας, φερὸς νότον ἄνεμον. Ὅπ Γαιτοῦλοι, μέσιον ἔθνος Λιβυκόν. τέτους Ἀθηνόδωρος Γαιτυλίας λέγει. Ἡρωδιανὸς ὅ φερπαροξύνει, λέγων ὅτι τὰ εἰς λους, φαλληρώμενα διφθόγγῳ τῇ δια τοῦ υ, φερπαροξύνεσθαι. ἴσορεῖ ὅ μεσίους ἀπαρεφγες φύσεως παρ' αὐτοῖς. Ὅπ ἐν μυχοῖς τῆς Λιβυκῆς ἠπείρε φερὸς νότον βόσκουσι πανύσατοι Αἰθίοπες, ἀυτῷ ἐπ' Ὠκεανῷ, ἔνθα τέρπεα, τετέσι δάση καὶ ἕλη, πυμάτης Κέρνης. ταύτῃ ὅ πῃ Κέρνῃ, οἱ μὲ νῆσόν φασιν ἐν τῷ Ὠκεανῷ, οἱ ὅ τοῦτο ἀ λέγουσι. καὶ ἡ θέσις ὅ αὐτῆς διαφωνεῖ. οἱ μὲ γὰ ἀνατολικὴν αὐτῇ ὑποτίθενται, ὡς καὶ ὁ Λυκόφρων ἐμφαίνει· οἱ ὅ δυτικήν. Διονύσιος ὅ καὶ ἄλλοι, νοτίαν· ὃς τέρπεα Κέρνης εἰπὼν, καὶ λιμνάδα αὐτῇ παρασιλοῖ. ἑλώδη γὰ τὰ τέρπεα, ὡς καὶ τὰ Θετταλικὰ τέρπεα, ὁμοίως ὅ καὶ τὰ Μυσικά. ὁ ὅ γεωγράφος φαδανιλῶν ψεύδεται τοὺ λέγοντας τῇ Κέρνῃ σάζεσθαι, ἅτω φησὶ, Κέρνῃ Ἐρατοσθένης ὀνομάζει, καὶ ἄλλως τόπως τοὺ μαθαμοῦ γνωσκομένους. ὁ ὅ Λυκόφρων καὶ δυτικῇ πνα Κέρνῃ φαδανιλοῖ, ὑπὲρ Τυρσηνίαν, ἔνθα Κορνεάπν ἱσορεῖ νῆσον, ἀπὸ Κέρνης παρομάζεσθαι. ἀλλ' ὅ Αἰθιόπων Ἡρόδοτος τοὺ μακροβίους ἱσορεῖ μεγίσους καὶ καλλίσους εἶ πάντων ἀνθρώπων, σταδίους ὅ κρέα ἕφθα, καὶ πίνειν γάλα· καὶ ζῆν ἔτι εἴκοσι καὶ ἑκατόν. πνὲς δέ, φησὶν, ὑπερβάλλεσι καὶ ταῦτα. ἀπαιώτατος δὲ ἐν αὐτοῖς καὶ πιμώταλος ὁ χαλκός. πολὺς δὲ ὁ χρυσός· καὶ οἱ δεσμῶται παρ' αὐτοῖς χρυσέαις πέδαις δέδενται. φέρει δὲ, φασὶν, αὐτῆς ἡ χώρα καὶ ἐλέφαντας ἀμφιλαφεῖς, καὶ ἔβενον. εἰσὶ δὲ κατ' αὐτὸν καὶ ἄλλοι Αἰθίοπες, οὐκ εἰς τὰ ἔρματα τῆς γῆς, ἀλλὰ φερὸς τῇ Αἰγύπτῳ, ὃς ὁ Καμβύσης κατεστρέψατο· δ' ὃς καὶ Αἰθιοπία ἐκλήθη ποτὲ ἡ Αἴγυπτος, ὡς καὶ μετ' ὀλίγα ῥηθήσε.

[62] Τῶν πάρος ἀβταλέων Βλεμύων ἀμφέχυσι κολῶναι,
[71] Ἔνθεν ποτάτοιο κατέρχε ὕδατος Νείλε, 221

Ὃς δήτοι Λιβύηθεν ἐπ' [22] ἀμφιτολίλῳ [77] † πολὺς [98] ἔρπων,
Σῖριος ὧν Αἰθιόπων κικλήσκεται· οἱ δ' Συήνης
Εἰναέται [55] ‖ στρεφθέντι [55] μετ' [4] ἤορι Νεῖλον ἔθεντο.
[20] Κεῖθεν δ' ἐς [37] βορέην τελαμυσμύος ἄλλυδις ἄλλος
Ἐπὶ δεξὰ σημάτων εἰλίσσεται εἰς ἅλα ‖ πίπτει, 226
[95] Ὕδασι [98] πάντων λιπαρὴν πέδον Αἰγύπτοιο.
Οὐ γάρ κε πλαμύδι ἐναλίγκιος [22 6] ἔπλετο Νείλῳ,
Οὔτ' ἰλὺν [19] βαλέειν, ἔτε χθονὸς ὄλβον ἀέξειν·
Ὃς [53] ἅ τε Λιβύλλη δοτέμνεται Ἀσίδι [20] ἄγης, 230
Ἐς [96] Λίβα μὲν [95] Λιβύλλη, ἐς δ' αὖγαὰς, [95] Ἀσίδα γαῖαν.

[220] Quos ante peruſtorum Blemyum eminent juga, [221] Unde pinguiſſimi deſcendunt aquæ Nili, [222] Qui quidem è Libya ortum verſus ſpatioſus ſerpens, [223] Siris ab Æthiopibus vocatur: at Syenes [224] Incolæ converſo mutârunt nomen Nilum. [converſum aliam in partem nomine mutato appellârunt Nilum.]

† I pluves alveos ſeiſſus. [225] Illinc verò in boream extenſus † alibi alius [226] Septem per oſtia volutus in mare delabitur, [227] Aquis pinguefaciens fertile ſolum Ægypti. [228] Non enim quiſquam fluviorum par eſt Nilo, [229] Neque ad limum projiciendum, neque ad ſoli felicitatem [fertilitatem] augendam: [230] Qui certè & Libyam dirimit Aſiatica ab ora, [231] In Libem [Africum] quidem, Libyam: in ortum verò, Aſiaticam terram

Ὅπ Βλεμμύων κολώνας, ἤγουν ἔξοχὰς, λέγει τοὺ δύο καταῤῥάκτας, ἤτοι καταδύσεις, καὶ κρημνούς, δι' ὧν ποτάται κατέρχεται, φησὶν, ὕδατα Νείλου· τοῦτέστι, τὰ παίνοντα τὴν ἰδίαν γῆν. Αἰθιόπων δὲ ὑπακούσαν οἱ Βλέμμυες, ὅτι καλέμμυοι ἀπὸ Βλεμμύος τινός, ὃς ὑποσχεθεὶς χρήματα τῷ βασιλεῖ Διοκλητιανῷ κατὰ Διονύσου συνεπολέμησε. καὶ εἰσὶ καὶ οἱ Βλέμμυες ἔθνος Αἰθιοπικόν. διὸ καὶ αἰθαλέες αὐτοὺς καλεῖ ὁ Διονύσιος, ἐπὶ τῷ αὐτῷ, ἐξ ἧς καὶ οἱ Αἰθίοπες. λέγει δὲ καὶ ἐγγὺς τῆς Κέρνης ἐξ αὐτοῦ, ὥσε ἧς ἀνωτέρω εἰρηται. καταῤῥάκται δὲ ἐν τῷ καθόλε λέγονται οἱ περιγράψεις τόποι, ἐς ὃν τῷ καθ' ὁδὸν βαίνειν, οἱ ποταμοὶ ἀναχαιτίζοντας τὸν ῥοῦν εὐρύνεσι, ὑπερβαίνεσι, πολὺ συναγαγόντες ῥεῦμα, καὶ τῇ πλημμύρᾳ καταῤῥάσσοντες, ἤτοι ἄνωθεν βιαίως καπτόντες· ἐξ ἧς καὶ ἀραιοῦ καταῤῥάκλας φασίν. καὶ τὰ ὄρνεα ἀετῶδες, καταῤῥάκλης καλεῖται, ὡς ἄνωθεν καταῤῥάσσον ἐν τῷ θηρεύειν τὰ ὄρνεα. Ὅπ ὁ Νεῖλος Λιβύηθεν ἐπ' ἀνατολὴν πολὺς ἔρπων, ἕως καὶ εἰς τὴν καλουμένην Σῖριν ὑπὸ Συήνων, ἀφ' ὧν καὶ ἄρχεται ῥεῖν. οἱ δὲ ὥσε Συήνην, στρεφθέντα, τουτέστιν ὅπη τὰ βόρεια καμψαντα, Νεῖλον τὸ ὄνομα μετέθηλο. πολλὴ δὲ ἐν ταῖς ἱστορίαις ἡ Συήνη, ἀπὸ Συήνε πινός ὕτω κληθέσα.

κλησθῆσα. ἐν ᾗ καὶ φρέαρ εἶναί φασι τὰς Θερμὰς τοῖς ἐκεῖ διασημαῖνον τὴν ἡλίου τροπάς. ὅπερ καὶ ἄσκιοι κατὰ μεσημβρίαν εἰσὶν οἱ ὠρολογικοὶ γνώμονες, διὰ τὸ γνωσκεῖσθαι τοὺς τόπους τούτους τῇ τροπῇ. τὸ δὲ Σῖριος, οἱ μὲν βάρβαρον φασὶν εἶδ) ὄνομα, ἤτοι Αἰθιοπικὸν, κατὰ τὸν Διονύσιον· (διὸ καὶ δεῖ χρῆναι λέγοισι ζητεῖν Ἑλλωικὴν ἐτυμολογίαν αὐτῷ, ὡς καὶ τῆς Ἰταλικῆς Σίριδος· πόλις δὲ ἡ Σῖριος ἐκείνη) οἱ δὲ ὀπτικευόμενοι ἀπὸ τοῦ σειρίου ἀστέρος ὑποδύεσθαι τὸ τῆς λέξεως ἔτυμον. ὑπὸ κύνα γάρ, φασὶν, ἕ μέρος ὁ σειρίος ἀστὴρ, πλημμύρει ὁ Νεῖλος, ἐν ὀπτολῇ κυνὸς ἀναβαίνων· ὅτε ὑποτελέσται τὰ παρ' ἡμῖν κατὰ τὴν καθωμαλισμένην γλῶτταν λεγόμενα κυνοκαύματα. οἱ δὲ ἀπὸ τοῦ ἑῴου ἐτυμολογοῦσι τὸ Σῖριος, ὃ δηλοῖ τὸ συμπλέκω καὶ συναρμόττω· ἐπειδὴ ἑῳμῷ πνι καὶ τάξει φέρεσθ), καὶ ἐ ἀθρόως θεσμεῖ τὴν ἀνάβασιν· διὸ καὶ τὴν αὔξησιν φασὶ μετρεῖσθαι ἀπὸ τοῖς ἐγχωρίοις τῶν ἐνιαυτῶν. καὶ τὸν Νεῖλον δέ, ὀφείλοντα διὰ διηκόνου μόνε τοῦ ἰῶτα γεάφεσθαι, ὡς ἀπὸ τῆς ἰλύος, ὅμως διὰ τοῦτο φασὶ τὸν διὰ διφθόγγου γεαφὴν ἀποφέρεσθαι, ὡς ἂν ἔχη πλειόνων καὶ τῇ ποσότητι τῆς ἀειθμητικῆς δυνάμεως ἢ ἐν ἁπλῷ γεαμμάτων τὸν ἐνιαύσιον χαρακτῆρα. τὸ δὲ Νεῖλος, κατὰ τὴν δύναμιν ἢ ἐν ἁπλῷ στοιχείων ποσόμενον, τὸν τοῦ ἀειθμοῦ συντελεῖ, ὁπόσα εἰσὶ καὶ κατ' ἐνιαυτὸν ἡμέραι. καὶ ὅτω δείκνυ ὅτι ὁ Νεῖλος κατὰ εἰρμὸν πνα φέρεσθ). καίτοι καὶ ἄλλῳ τρόπῳ τὸ Νεῖλος ἠτυμολόγηται), φασὶ τὸ νέαν, ἤτοι ἐνιαυσίαν, ἀγειν ἰλύν, Νεῖλος τὶς ὤν. λέγει οὖν καὶ ὁ ποιητὴς ὅτως, ὅτι ὅπερ ποταμῶν ὅμοιος τῷ Νείλῳ, ὅτε ἰλὺν βαλεῖν, ὅτε χθονὸς ὄλβον αὔξειν. διὸ καὶ ἐργατικὸν ποταμὸν αὐτὸν φησιν ὁ Ἡσίοδος. ὅτι δὲ πολλὰ ὁ Νεῖλος ἰλὺν βάλλει, δηλοῖ καὶ ὁ λόγος ὁ λέγων ὀπίκτητον εἶ) τὴν Αἴγυπτον, καὶ δῶρον τοῦ ποταμοῦ, διὰ τὴν ἐκ τῆς τοιαύτης ἰλύος προέχωσιν. ὧν δὲ ὅτε, φασὶ, πᾶσα ἡ Αἴγυπτος ἕλος ἦν. πηὲς δὲ Νείλου φασὶν ὠνομάσθ ἀπὸ Νείλε τινὸς ἀπογόνε Ἄτλαν[ος, βασιλεύσαν[ος] ἧς ἐκεῖ. ἄλλοι δέ, ὅτι Μέλας πρότερον καλέμενος, μετεκλήθη Νεῖλος ἀπό τιν[ος] Νείλε βασιλικοῦ παιδὸς, ἐκεῖ ῥίψαν[τος] ἑαυτόν. πινὰς μὴ ὄτι ἀπό τιν[ος] Νειλασίε κεκλῆσθ ὅτως αὐτὸν εἰπόντας, ἐκ δὲ λέγοντας ἀπελέγχει ὁ Ἀρριανός. Ὅτι ἐπὶ διὰ σομάτων ἐλισσόμεν[ος] ὁ Νεῖλος εἰς ἄλα βάλλει, ὕδατι παίνων λιπαρὸν πέδον Αἰγύπτε. διὸ καὶ πόταμον αὐτὸν φαίσας ὠνόμασε. ὁ δὲ γεωγράφος λέγει, ὅτι ἀπὸ τούτων σομάτων καὶ ἄλλα εἶ) ἄσημα ψευδοσόματα. Ἡσίοδος δὲ πενταίσομον εἶ) λέγει τὸν Νεῖλον, δηλαδὴ κατὰ τὰ φυσικὰ σόματα, ὡς δύο πινῶν ὀρυκτῶν ὄντων. φησὶ γάρ ὅτι ὁ Νεῖλος ὑπὸ μὲν κατασόπων ἀρξάμεν[ος] ῥέει, μέσην Αἴγυπτον ὁρίζων εἰς θάλασσαν. ὁρίζουσι δὲ εἰς τεῖα, τὸ μὲν ἓν σχῆμα ποιεῖ τὸ Πηλούσιον σόμα· τὸ δὲ ἑσπέριον, Κανωβικὸν καλεῖ)· τὸ δὲ μέσον, Σεβεννυτικὸν, ὀνομάζον) τὸ Σαϊτικὸν καὶ τὸ Μενδήσιον. καὶ ὅτω πέντε συναγαγὼν τὰ γνήσια σόματα, τὰ λοιπὰ δύο, τὸ Βολβίτινον καὶ τὸ Βουκολικὸν, οὐκ ἰδαγνῶ λέγει σόματα εἶ), ἀλλὰ ὀρυκτά. καὶ ταῦτα μὲν ὅτως. εἰς τοσοῦτον δὲ κλύζε) ὕδατι ἡ Αἴγυπτος, ὥστε καὶ ποταμία νῆσος ποῆς πινων λέγε). Ἰσέον δὲ ὅτι

ὅπ Ἡρόδοτος μὲν λέγῃ τὸν Νείλε τὰς πηγὰς μὴ γινώσκειν· διὸ ἐδὶ αὐτὸς ἔχει φράσαι τάτε τὰς πηγάς. δοκῶ ὄ, φησὶν, ὅπ ἐδὲ ἄδεις ἦν Ἑλλήνων. ἕτεροι δέφασι τὸν Νεῖλον ἐκ ἦν τῆς Σελήνης, ἵνοι ἐκ ἦν Σελιναίων ὀρῶν ἄρχεδ, καὶ ἀπὸ τῆς κινναμωμοφόρε γῆς ἐκ ἦν Αἰθιοπικῶν τερμόνων, καὶ διεξιέναι πᾶς ἐπ' εὐθεῖαν πὼ Αἴγυπον, κάμπλαλα, καὶ ἀπὸ τὸ μικρὸ καταῤῥάκτε ὑπ' Συήνης καὶ Ἐλεφαντίνης πόλεως ἀρξάμενον τῆς κάμπης, ἐμβάλλειν τε εἰς αὐτὸν ἀπὸ τῆς ἕω δύο ποταμὸς θειλαμβανόνλας νῆσον εὐμεγέθη καὶ ὀνομασὴν πὼ Μερόην. ὧν ὁ μὲν, Ἀσαβόρας· ὁ ὄ, Ἀσάπας καλεῖ). καίτοιγε ὁ Ἡρόδοτ φύσει μέγαν καὶ αὐτάρκη ἑαυτῷ τὸν Νεῖλον ἔᾖ) βάλε)· λέγων ὅπ ὅτε κρίνῃ ὅτε ποταμός πς εἰς αὐτὸν ἐσρέδωσιν. ὁ ὄ ῥηθεὶς μικρὸς καταῤῥάκτης, ὀφρύς ὄζι, φησὶ, πετρώδης, ὀπίπεδος ἄνω, τυτέσι πλατύς. δέχε) ὄ τὸν ποταμὸν τελώτων εἰς πνα κρῆνον, καθ' ἕ τὸ ὕδωρ καταῤῥήγνυ). πλησδὲν ὄ ὑπὸ θεινῶν ὄμβρων τὸν Νεῖλον φασὶ, καὶ ὑποκαταβαίνειν μ ἡμέρας, δ' ὅσον καὶ νύξιν. πελαγίζειν ὄ πὼ Αἴγυπον ἐν τῇ ἀναβάσει αὐτ, ὥστε τὰς δὲ λόφων ἢ χωμάτων οἰκήσεις νησίζειν οἷ πῖς πόῤῥωθεν βλέπουσιν. ἱστορεῖ) δὲ κ ὅπ ἀπὸ θεινῆς ῥοπῆς ὁ Νεῖλ ἀρξάμενο, πλησύνει, τυτέσι πλημμύρει δὲ ἡμέρας ἑκατόν. εἶτα ἐκλιπὼν τὸ ῥεῖθρον, καὶ ὑπίσω ἀπελθών, διατελεῖ βραχὺς τὸν ὅλον χειμῶνα· καὶ ὅπ λίθος ἐν τῷ Νείλῳ γίνετ) κυάμῳ παρόμοιος, ὃν ἐὰν ἴδωσι κύνες ἔχ ὑλακτῆσιν. ὑγιεινότατον δέ φησι τὸ τὸ Νείλε ὕδωρ εἶ), διὰ πὼ ἐκεῖ ἦν ἡλίαν μετεώραν ἔψησιν, καὶ μεγαλοφυεῖν, καὶ γόνιμον δὲ κ πολύγονον εἶ). διὸ κ τὰς γυναῖκας ἔᾳ· ὅτε τεθάλυμα πίκτειν, ἤδη δὲ κ χ τὴν Ἀριστοτέλες ἱστορίαν, ἐπάδυμα. Ὅπ τὸν Νεῖλον κ πάνυ πολλὴν ἰλὺν λέγει βάλλειν, ὡς κ ἀνωτέρω γέγραπται, κ ὕλδε χρόνος εἶ) αὐξητικός. λέγει δὲ αὐτὸν κ τῆς Ἀσίας τὴν Λιβύλν διατέμνειν, ἀφιέντα κεῖσ, ἐς Λίβα μὲν, τ Λιβύλν, ἐς δ' αὖ ἀς, τὴν Ἀσίαν. σημείωσα δὲ ὅπ κ ἐνταῦθα κ ἐν τοῖς ἑξῆς δέ πε τὴν Ἀσίαν, Ἀσίδα φησὶ, χ παρωνυμίαν, ἐ μὲν χ ὑποκορισμόν. ἐ γὰ εἰκὸς ὑποκορίσα αὐτὸν τ ποσώτων ἤπειρον. ἔτω δὲ κ αἱ Ἀμαζόνες παρωνύμως λέγονται Ἀμαζονίδες. κ ὡδὶ Εὐριπίδ Μαιὰς, ἡ τὸ Ἑρμοῦ μήτης Μαῖα. κ τὴν Τυῤῥηνὴν δὲ θάλασσαν ὕτω Τυῤῥηνίδα εἶπεν ὁ Διονύσι.

Τῷ πάρα[68] ναιετάουσιν ἀμαυροπεπῶν[68] γένε ἀνδρῶν,
Οἵ ῥα τοῖ[41] βιότοιο ‖ διεκρίθησαν κλῆθρα, ‖ διεκρίθησαν.
Πεζῶτοι[41] δ' ἱμερόεν τε ‖ ἐπειρήσαντο ἀέθλου, ‖ ἐπειρήσαντο.
Καὶ σφέων ἱππόται ὑπ' αὐλακος[*] ἁπλώσαντο· 235
Πεζῶτοι δ'[12] γραμμῆσι[*] πόλιν διεμετρήσαντο,
Θυμῷ[10] φερεσάμβιοι λοξὸν δόρυ νήϊοι.
Τῶν δέ κεν αὐδήσαιμι καὶ αὐτῆς[1] πείρατα[‖] γαίης, ‖ λ ῥαπ.

Καὶ

Καὶ μορφώ· ἐμὲ γὰρ ὀλίζονα. [233] ἔμμορε πιμπλῆς.
Οὐδὲ μὴν ἐπ' ὀλίγῃ [234] † μέγεθος πέλε. ἀλλά τις ἄλλων
Εὐβόλος, ἀυλείμων τε, & ἄλγεα πάντα φέρουσα. 241 || Τέκνα.

[232] Hunc accolunt præclarorum genus hominum, [233] Qui primi vitæ distinxerunt vias, [234] Primi item optabile experti sunt aratrum, [235] Atque semen super rectissimum sulcum posuerunt. [236] Primi etiam lineis cœlum dimensi sunt, [237] Animo contemplati obliquum cursum solis. [238] Horum autem eloquar & ipsius fines terræ, [239] Et formam: si quidem non parvum adepta est honorem. [240] Neque etiam exigua, quod ad magnitudinem attinet: verùm una inter alias [241] Bene pascuis instructa & pratis, & eximia omnia producens.

Ὅτι τοὺς Αἰγυπτίους ἐξωκειάζων, φησὶν αὐτοὺς ἀευφρεπῶν λέγει ἀνδρῶν, οὓς πρῶτοι, φησὶ, βίου κελεύσθους, ὅ δὴ τέχνας, ὁδευόντες διεσώσαντο, ἤτοι διεῖλον, εἰς γεωργίαν τυχὸν καὶ στρατείαν, καὶ ἱερωσύνην, καὶ εἰς τοιαυτά πνα πρῶτοι ὑμεροφυεῖς, φησὶν, ἐπιγράψαντες, καὶ πρῶτον ἰδυτάτης ὑπὸ αὐλακος ἤπλωσαντο· πρῶτοι δὲ γραμμᾶς πόλου διεμετρήσαντο, πρὸς τὸ ἡλίε δυσαδὴ ὁδευόντες ὄρθρε. καὶ συμφ, τετέσιν οἰκοδεν ἐκ ψυχῆς καὶ ἀδιδάκτως, φρασάμενοι λοξὸν δρόμον ἡλίε, ὡς αὐτόχρημα συμφόροις. καὶ ὁ μὲν πρεσβυτὴς ὅπω σεμνολογεῖ αὐτός. λέγει δὲ καὶ Ἡσίοδος πρῶτος ἀνδρῶν Αἰγυπτίους ὁδεύειν τὸν ἐνιαυτὸν, καὶ ὅπ ἐξ Αἰγυπτίων οἱ Ἕλληνες λογιώτατοι. ἄλλη δὲ ἰσοεία καὶ πανέρρις οἶδεν αὐτοὺς, ὡς καὶ Θεόκριτος ὑπεμφαίνει· ὅθεν καὶ αἰγυπτιάζειν λέγει, τὸ ὕπνῳ πρεσβεῖαν. καὶ παροιμία κεῖται λέγουσα, Δῆναι πλέκειν τοι μηχανὰς Αἰγύπτιοι. ἰσοεῖται δὲ καὶ δολωδίαι ὑπὸ Περσῶν. ἐμώνυμος δὲ ἡ Αἰγυπτία Αἰγύπτῳ τῷ Βήλε, τῷ Δαναοῦ ἀδελφῷ. λέγονται δὲ καὶ ξυρᾶσθαι τὰς κεφαλὰς οἱ Αἰγύπτιοι, καὶ πρὸς ἥλιον παχυίδας τὸ ὀσθόν. διὸ καὶ ἐλάγγοι, φασὶν, εἰσὶν ἐν Αἰγύπτῳ φαλακροί. Ὅτι καὶ ταῦτα Αἰγύπτε ἐξωκείασε, καὶ τὸν Διονύσιον, ἀκολίγης, φησὶν, ἔπυχε πιμπλῆς. ἐ μὲν ὠδ' ὀλίγη μέγεθος πέλει, ἀλλ' ὑπὸ τὰς ἄλλας εὐβόλος, ἀυλείμων τε, καὶ ἄγλαὰ πάντα φέρουσα. ἄλλοι δὲ καὶ φασικῶς ὠχρῶσας ἰσοεῶντες αὐτὸν, φασὶ καὶ γῆν τε δυσέμβολον εἶ), καὶ τὰ πρὸς θάλασσαν ἀλίμενον. καὶ τὸ, δολιχὴν ὁδὸν καὶ ἀγγαλέην, ὑπὸ τὸ Ὁμήρου, διὰ τὸ ἄξενον τὸ τότε καὶ τὸ ἀλίμενον εἰρῆσθαι λέγουσι. ἐκλήθη δέ ποτε, καὶ τὴν ἰσοείαν, ἡ τοιαύτη χώρα, καὶ ἀεεία, καὶ ποταμία, καὶ Αἰθιοπία, διὰ τοὺς ἐκεῖ Αἰθίοπας. ὧν πολλοὶ σφῶν παλαιῶν ἰσοῆσι. καὶ μὴν καὶ Ἀεπία, ἔκ ποτε Ἰνδοῦ Ἀετοῦ κεκλεμμένη· καὶ Ὠγυγία δὲ, καὶ Μελάμβωλος, καὶ Ἡφαιστία.

Σχῆμα μὲν [242] τοιοῦτον ἐπὶ πλευρῇσι βέβηκεν,
Εὐρὺ μὲν ἀμφ' ἀκτὰς βορείπιδας. ὀξὺ δ' ἐπ' ἠῶ,
Ἐλκήμενον & μέσῃ [243] βαθυκρήμνοιο Συήνης,

[4] Οὗ-

[4] Οὔρεσιν [11] ἀμφοτέρωσι [7] περισκεπέεσσιν ἐρυμνόν, 24
[75] Τῶν μέσα [41] καλλιρόοιο κατέρχεται ὕδατα Νείλου.

† *triangularis est.* || *ad meridiem,* v. Com. ‖ *aut, utrumque ex parte positis.*

[242] Figura igitur † tria super latera fixa est, [243] Lata quidem a littora borealia, acuta [arcta] verò ‖ ad auroram. [244] Quæ tra hitur etiam usque ad habentem alta montium præcipitia Syenen [245] Montibus ‖ duobus undique tegentibus munita, [246] Quos in ter pulchriflui descendunt aquæ Nili.

[7] Ὅπ τὸ τῆς ὅλης Αἰγύπ]ε σχῆμα τειτῶς ὅπ παλυρὰς βέβηκε. τείγωνος γάρ ὅςι, περσεοικῦα τῷ Δέλτα σοιχεῖφ. καὶ δὴ καὶ ἅπω καλεῖται Δέλτα τὸ κατ' Αἴγυπτον. φασὶ γὰ ἐν τῷ νοπίῳ τῆς Αἰγύπ]ε μέρει δύο εἶ) ὄρη· ὧν ἐν τῷ δεξιῷ ἀναπολικῶ κεῖνζ τῶ περιεχομένῳ Συλώνων. ἅπω ὄ ἐγγὺς εἶ) ἀλλήλων τῶτα τὰ ὄρη, ὡς μηδὲ ἔπαρά διον εἶ) τὸ μέσον αὐτῶν· καὶ τῶτο τὸ γενὸ ἀρχομένων τῶν ὀνίσε γῶν πλατύνεσθαι περὸς τὸ κ]' θάλασσαν βόρεια, ὡς Δέλτα, ἤπερ τειγωνοειδῶς. ἔςι ὄ τὸ ῥηθὲν ἔπαράδιον, τὸ ὀξὺ τῶ Δέλτα, ἐξ ὃ ὁ Νεῖλος καταῤῥήγνυται, ὡς φησι καὶ Ἡσίοδος. φασὶ δὲ καὶ ἐν τῷ μέσῳ τῆς Αἰγύπ]ε ἕτερον τείγωνον ἐξ αὐτῶ τῶ Νείλε ἀποτελεῖσθαι σῆμα, Δέλτα λεγόμενον καὶ αὐτό· ὃ ἢ μὲν βάσις μεταξὺ τῶ Πηλουσίε καὶ τῶ Ἡρακλείε κόλπου τῶ Νείλε· πλευραὶ δὲ, ἡ μὲν δεξιὰ μὲν, κ]' Πηλούσιον· ἡ δὲ εὐωνυμὸς δὲ, κ]' Κάνωβον, καὶ Ἡράκλειον. καλεῖται δὲ (φασὶ) Δέλτα καὶ π χωρίον, καὶ κώμη πὸς ἐπὶ τῇ τῶ Δέλτα κορυφῇ. Σημείωσαι δὲ ὅπ ἔοικεν ἐκ τῶν ῥηθέντων τὸ Δέλτα γεώμετρον τειγωνοειδῶς σχηματίζειν τῷ τῶν παλαιῶν. ὅθεν καὶ Δέλτοι καὶ εἰκὸς μὲν οἱ τόποι ὅσοι τειγωνοειδῶς ἐσχηματίζοντο ἐν τῷ πλύσεσθαι, καθὰ καὶ νῦν ποιοῦσί πινες ὕςερον δὲ ἁπλῶς αἱ βίβλοι λέγονται, ἀπὸ τῆς παλαιᾶς χρήσεως. καθὰ καὶ πυξία, διὰ τὸ τὰς παλαιὰς τῶν ἐν πύξων πινακίοις τὰ γεγραμμένα ἐντυποῦν. Ἰσέον δὲ ὅτι ὁ Ξενοφῶν ἱςορεῖ καὶ τὴν Θρᾴκης τόπον εἶναί πνα Δέλτα καλούμενον. Ὅπ τῶ κατ' Αἴγυπ]ον τειγώνε τὸ μὲν πλατὺ τῆς βάσεως περὸς ἀκτὰς κεῖται βορειήτιδας, ὡς καὶ ἀνωτέρω γέγραπ]αι· τὸ ὄ ὀξὺ ὅπ ἅπω ἕλκεται, μέχρι πολυκρήμνε Συήνης, ἐρυμνὸν ὄρεσιν ἀμφοτέροις τοῖς καλαῤῥάκτης λεγομένοις. ὧν μέσα (ὡς περιεγράφη) καλλιῤῥόος κατέρχεται ὕδατα Νείλε. τὰ δὲ ἐπ' ἅπω, φασὶν ἐνταῦθα οἱ παλαιοὶ μὲν φιλοσῶ τὸν ἀνατολικὸν καλῶς λέγοντες· νότιον δὲ πάντως καὶ μεσημβρινὸν, ἐ μὴν ἀνατολικὸν, τὸ τῶ Δέλτα ὀξύ. διὰ τῶτο ποίνυν ἅπω σωματικώτερον τὸν τῶ Μέμνονος νοῦσι μητέρα, ἢ ἡμέραν ἢ θεὰν, τὸν περὸς τοῖς Αἰθίοψιν, εἰς ὃν καὶ ἡ τῶ Δέλτα ὀξύτης ἀφορᾷ. ἧς ἡμέρας ἐν τῇ νοτίας Θήβας ἀνέσηκεν ἄγαλμα, ὡς ῥηθήσεται.

Καὶ τὸν μὲν πολλοί τε ☾ ὄλβιοι ἄνδρες ἔχουσιν·
Ἡ μὲν ὅσοι Θήβης ἐρικυδέα ναιετάουσι,
Θήβης [*] ὠγυγίης, ἑκατόμπυλον, ἔνθα [*] γεγωνὼς
Μέμνων [22] ἀντέλλῃς ἠὼ ἀσπάζεται Ἠῶ· 250

[10] Ὅσοι

[6] Οσοι δ' [7] επ' [8] Αιγυπλίη [9] μεσάτιω [10] ήπειρον [11] έχουσιν,
[12] Ηλ' [13] όσοι [14] νοτερ[ῆ]σιν [15] επ' [16] ηιόνεσι θαλάσσης
[17] Παρ[18]ραλίω ναίουσιν [19] έως Σερβωνίδ[ος] [20] ἄλμης.

[17] Atque hanc quidem multi & opulenti homines tenent, [248] Et qui Thebas percelebres inhabitant, [249] Thebas priscas centum portas habentes: ubi resonans [250] Memnon exorientem suam salutat Auroram, [251] Et qui septem urbes habentem mediam continentem tenent, [252] Et qui uda ad littora maris [253] Maritimam incolunt, usque ad Serbonium salum [lacum.]

† Thebaidem, in qua Thebæ urbis, Synecd. partis.

[6] Ὅσοι τὰς Αἰγυπλίας Θήβας ἐνιῶς ἐκφέρει. καὶ ἐεικυδέα λέγει πόλιν, τὴν τοιαύτην Θήβην, καὶ ἑκατόμπυλον· ἔνθα [7] γινώσκω, φησὶν, ὁ Μέμνων ἀναστέλλοντ τὴν ἑαυτ[ῆ]ς Ἠῶ, τυτέστι τὴν μητέρα ἡμέραν, ἀσπάζεται. [8] ἀνδριὰς γὰρ ὢν, διὰ πυρὸς ἡ μητρῴα ἡμέρα λαμπύσῃ φωσφόρῳ, καὶ ἔτι πως ἐξ αὐτομάτε [9] προσλαλῶν, οἷον καὶ ἀσπαζόμενος τὴν ἡμέραν· ἧς ἐλέγετο ὑὸς εἶναι, διὰ τὸ ἐν Αἰθίοψι τάχα κάλλιστος εἶναι, καὶ μόνος ἐπιστρελλόμενον τὴν χροιὰν, παῖδα ὢν Τιθωνοῦ ἀδελφοῦ Λαομέδοντος, ὃν [10] πρὸς τῇ Κέρνῃ ἀφορίζει ὁ Λυκόφρων, ὡς ἧς ἀνωτέρω γέγραπται. [11] φασὶ δὲ τὰς Θήβας πάντας καὶ Διὸς πόλιν ποτὲ κληθῆναι. ἐξαίρει δὲ αὐτὰς τῷ λόγῳ καὶ ὁ ποιητὴς ἐν τῇ Ἰλιάδι. ἐνέα δὲ ἰσορροῦσαι Θῆβαι, ὧν μία καὶ αὕτη ἡ ὡς Αἰγυπλον, μείζους μέν ποτε οὖσα, ὡς καὶ εἰς ἑκατὸν πύλας ἀνοίγεσθαι, καὶ εἰς διάδας καὶ τετρακοσίους ἐκτείνεσθαι· νῦν δὲ ἐν ὀνόματι μόνον εἰμένη, διὰ τὸ καταπεπόλεμῶσθαι καὶ ἐρημωτάτως τέλεον. φασὶ γὰρ ὅτι Καμβύσης αὐτὰς ὁ Περσῶν βασιλεὺς εἰς ἔδαφος κατέστρεψεν. ὅτι δὲ ὡς τοῦ τοιούτου τόπου ὑστερεῖ καταῤῥήγνυται, δηλοῖ ὁ θαυμάζων ἐπὶ ὅτι Ψαμμιλίτε τῷ υἱοῦ Ἀμάσιος ἔθνη αἱ Θῆβαι ἐκράτησαν.

[6] Ὅσοι πολλοί τε καὶ ὄλβιοι ἄνδρες τὴν τῆς Αἰγύπλου ἔχουσι γῆν, οἵ τε οἱ ῥηθέντες Θηβαῖοι, καὶ οἱ Ἀλεξανδρεῖς, καὶ οἱ μεσόπεδοι ἑπταπολῖται, καὶ οἱ ὡς πρὸς τὴν θαλασσαίαν τὴν πρὸς τῇ Σερβωνίδι. λίμνη δὲ αὕτη καὶ χώρα, ὡς μῦθός φασι τὸν Τυφῶνα κεκρυφθαι, πλησίον ὄντ τῆς πρὸς τῇ Πηλουσίῳ Κασίῳ ὄρους. οἱ μῦθοι Πηλουσιῶται ἐντὸς τούτων εἰσὶ τῆς κατ' Αἴγυπλον. τὸ γὰρ Πηλούσιον ἦν τῆς Ἀσίας ὅρον. Ὅσοι ἡ κατ' Αἴγυπλον Ἑπτάπολις, καὶ Ἀρκαδία, ὡς ὑπὸ τοῦ βασιλέως Ἀρκαδίου, ὕστερον ἐκλήθη· πρὸς δὲ τούτοις καὶ Ἑπτάνομος ἢ καὶ Ἑπτανομία ὠνομάσθη. καὶ τοῦτο μὲν ἐκαλεῖτο διὰ τὸ ἑπτὰ ἔχειν νόμους, ὁποίους τοὺς Λιβυκοὺς ἢ σωφρόνης φρένος εἶναι βούλεται, ὡς ἂν τις εἴποι ἐνοείας. Ἑπτάπολις δὲ ἐλέγετο, ὑπὸ πόλεων πρεσκειμένων τῷ Νείλῳ, ἐξ μὲν ἐξ ἀειστερῶν· ἤγουν Μέμφεως, Διὸς πόλεως, Μεμνονίας, μικρᾶς Καταῤῥάκτης καὶ μεγάλης, καὶ Συλιώνης· μιᾶς δὲ ἐκ δεξιῶν, τῆς Βαβυλῶνος. οἱ δὲ ἄλλως καταριθμῶσι τὰς τοιαύτας ἑπτὰ πόλεις· τέσσαρας μὲν, τῆς Θηβαΐδος, αἳ εἰσιν, ἥ τε Διὸς, ἥ τε Ἀνπνόης, ἥ τε Λύκων καὶ ἡ Ἑρμῆ πόλις· τρεῖς δὲ τῆς Ἀρκαδίας, τὴν Ἡρακλέους, τὴν Ὀξυρύγχον, καὶ τὴν Μέμφιν.

Τῆς

Τῆς πρὸς μὲν ζεφύρου, [82] † Μακηδόνιον [6] πολίεθρον,
[7] Ἔνθα [*41] Σινωπίτου Διὸς [41] μεγάλοιο μέλαθρον, 255
Χρυσῷ τιμήεντι κεκασμένον. ἠκ ἂν ἐκείνε
[36] Νηὸν ἐν ἀνθρώποισι [78] † θεώτερον ἄλλον ἴδοιο,
Οὐδὲ μὲν [78] † ἀφνειὴν [37] ἑτέρην ‖ πόλιν· ἠέ τε καὶ ἄλλοι
Φαίνονται * σκοπαὶ Παλληνίδος Εἰδοθέης.

‖ ἢ καὶ τε μαχαι.

† *Alexandria.*
† *Serapidis.*

† *Pharos, Peripbr.*

[254] Porrò hujus à zephyro [ad zephyrum] † Macedonicum oppidum est, [255] Ubi † Sinopitæ Jovis magni templum, [256] Auro pretioso ornatum: haud facilè illo [257] Templum inter homines divinius aliud videre queas, [258] Neque sanè æquè opulentam aliam urbem: ubi summæ [259] Cernuntur † speculæ Pallenidis Idotheæ.

[7] Ὅπι Αἰγύπτε πρὸς ζέφυρον, ἐ πάνυ πόρρω τῆς Κανωβικῆ Νειλώσμαθ, τὸ Μακηδόνιον πολίεθρον, ὅ ὅτιν, ἡ τῆς Μακεδόνος Ἀλεξάνδρε ὁμώνυμθ πόλις, ἐν ᾗ κ ἔταφη, Πτολεμαίε κομίσαντος, τεθεὶς ἐν πυέλῳ χρυσῇ. ὧ ευλήσας ὕστερον Κόκκης ὁ ὀπικληθεὶς Παφείσακ θ Πτολεμαῖθ, ἐν ὑαλίνῃ πυέλῳ τὸν νεκρὸν ἔθετο. ἀειθμοῦ δ ἐν τῇς ἰσοπλείας Ἀλεξάνδρειαι ὑπὲρ τὰς τ. τέτων μία κ αὕτη, πόλις Λίβυσσα, ἤτοι Αἰγυπτία. ταύτῃ κ ἄλλοις μὲν ὀνόμασι διαφόρως κληθῆναί ποτε φασὶ ὀνομασθῆναι δ κ Λεοντόπολιν, διὰ τὸν τῆς Ὀλυμπιάδ θ κ τέτον Ἀλέξανδρον, ἷς ἡ γαστὴρ εσφραγίζε λέοντ θ εἰκόνι λέγεται. λέγε δ κ ὅτε πρῶτ ἀρχῶ ἡ πόλις ἐμελετᾶτο κτισθῆναι, κ διεγράφετο, γλῶ μὲ μὴ εἶ περέχειον λαὸν, ἧς χρεία ἦν τὴ διαγραφήν, χ τὸ σωίπτες ἀλφίτοις δ διαγραφῆναι αὐτῇ, κ ὄρνιθας καταπλάντας ἀφαπάζαι τὰ ἄλφιτα. ὃ σύμβολον δόξαι τισὶ καλῶ τὰ ἄσιον τοῖς περὶ τὸν Ἀλέξανδρον, ὅτι δηλαδὴ πολλῶν ἡ πόλις ἔσεσθαι ἤμελλε. λέγεται δ κ πόλις ποτὲ καλεῖσθαι κατ' ἔξοχῆν, ὡς νυῦ ἡ Κωνσταντίνε πόλις· κ ὡς αἱ Ἀθῆναι ποτὲ, ἄσυ. Ἰσέον δ ὅτι τῆς Μακεδῶν ἐκτίσεως ἔστ τῶν Ἡρακλήυσ, Μακηδὼν εἶπεν, ἐν τῷ, Μακηδόνιον πολίεθρον. ἐκ ἔξω ἀναλογίας λέγων· ἔστω δ κ ἄλλα πολλὰ ἅμ κυρίων εἰς ἀῶν ὀξυτόνων ὀνομάτων, τῷ η Ἡρακλήυς, ὡς κ ὁ Σαρπηδών. ὧ δ κ ὁ Μακεδών, ἡγεμών ποτε τῆς ὁμωνύμε χώρας, ἧπς κ Ἡμαθία πρότερον ἐκαλεῖτο. [7] Ὅρα δ ὅτι παρέφρασε τῶν Ἀλεξάνδρειαν, ἐκ αὐτὸ ἔστο εἰπὼν ὅπερ καλεῖται, ἀλλὰ Μακεδόνιον ὀνομάσας πολίεθρον, ὡς ἂν εἰς μνήμην ἰσοπλείας ἀγάγῃ τὸν ἀκροατήν. ὕστ κ τὸ Πηλήσιον κατωτέρω, Πηλέως ὁμώνυμον πόλιν ἐρεῖ. ἐκεῖνο δ κ ὅπερ ἔχει ποιητικὸν ἄλλον, τῶν ἐτυμολογίαν, σωιθὲν κ αὐτῶν δ τῷ Διονισίῳ, οἷα ποιητῆ. λέγει δ κ ὅτι περὶ Ἀλεξάνδρειαν Σινωπίτε Διὸς μέλαθρον, χρυσῷ τιμήεντι κεκασμένον. ὃ κ ἐξαίρων τῷ λόγῳ, φησὶν, ἐκ ἂν ἐκείνε ναὸν ἐν ἀνθρώποις θεώτερον ἄλλον ἴδοις, ὅ ὅτι θεώτερον· ὐδὲ ἀφνειὴν πόλιν ἑτέρην. τῷ ὄντι γὰ πλησιωτάτη πόλις ἡ Ἀλεξάνδρεια ἱσόρη. περὶ ἧς κ τοιάδε πνὰ

πνὰ λέγεται· Ἀλεξάνδρεια πόλις πολυάνθρωπος, ἧς ὁ λιμὴν κακῶς διακεῖται. γενός τε γὰρ ἐπ' αὐτὸν εἴσπλους, καὶ πέρας ὑφάλοις τὸν ἐπ' ὀλίγον διακόπτει βρόμον. καὶ τὸ μὲν ἀριστερὸν ὡς πρὸς πέρασκτον χειρομήτοις σκέλεσιν· ἐν δεξιᾷ δὲ νῆσος ἡ Φάρος κεῖται, πυρσεύουσα τοῖς πλέουσι, πρὸς ἣν ὀλυχέρειαν τὸ κατάπλους. ὧδε γὰρ τὴν νῆσον μέσην κατατέθλιπται χειροποίητα τείχη, οἷς καὶ προσαρασσόμενα τὰ κύματα, καὶ ἀμφαγνύμενα, ἐκπραχυίοις τὸν πόρον, καὶ σφαλερὸν διὰ γενοῦ τὴν εἴσοδον ἀπεργάζονται. ὁ μὲν τοι λιμὴν ἐντὸς ἀσφαλὴς, καὶ τειάκοντα σταδίων ἔνδον ἔχει τὸ μέγεθος. ὁ δὲ γεωγράφος ὧδε Φάρον φησὶν ὅτως, ὅτι Φάρος, νησίον ὧδε μικρὸς πρὸς ἑξάστιν τῇ ἠπείρῳ. ἀπὸ δὲ τοῦ Κανωβικοῦ εἰς αὐτὴν στάδια γ΄. Σινωπίτης δὲ Ζώϊλος, ἢ ὁ Μεμφίτης Σινώπων γὰρ ὄρος Μέμφιδος· ἢ ἀπὸ Σινώπης τῆς Ποντικῆς. φέρεται γὰρ τοιοῦτος λόγος, ὅτι βασιλεὺς τῶν Ἀλεξανδρείας Πτολεμαίῳ τῷ Λάγου δαίμων τὰς ὀφρανεὶς ἐκέλευσε, πέμψαντα ναῦν, κομίσαι αὐτόν· μὴ προσδηλώσας καὶ τόπον ὅθεν αὐτὸν ἀνακομίσει. ὁ δὲ πέμπει φέρειδος πηνέλλως τῷ ναυῒ ὅπη τύχῃ· καὶ ὡς προσέβαλεν ἡ ναῦς τῇ Φωκίδι, λαβόντες χρησμὸν οἱ ἐμπλέοντες ἀπελθεῖν εἰς Σινώπην, καὶ ἐρέσσειν τὸ προσταχθέν, ἵνα ἔσχεν ἐκεῖθεν τὸ τοῦ Σαράπιδος Διὸς ἄγαλμα. κἀντεῦθεν Σινωπίτης Ζώϊλος, ἤτοι Σάραπις, ὃ φασι τὸ ἄγαλμα τῆς ὁρῶσιν ἄδηλον εἰ οἵας φύσεως ἦν. οἱ δὲ ἀπὸ Σίνωπος ποταμοῦ τὸν Σινωπίτην τοῦτον Δία φθέγονται. Ὅπ σκοπὰς τῆς Εἰδοθέας λέγει, τὴν κατ' Ἀλεξάνδρειαν Φάρον, ὧδε ἧς εἴρηται, ἢ τὸν Ἀνθίφαρον ὑφηλὸν ὄντα καὶ αὐτὸν, ὃς λέγεται τάφος Ὁσίριδος, καὶ Εἰδοθέας τῆς τοῦ Πρωτέως, ὅστις Πρωτεὺς ἦν ξενοκτόνων παίδων ἐν τῇ Θρακικῇ Παλλήνῃ ἀπαλλαγείς, ὡς ἱστορεῖ Λυκόφρων, ἀποκτάσει εἰς Φάρον μὴ τῆς θυγατρὸς Εἰδοθέας, καὶ δαίμων ἐνομίσθη θαλάσσιος. ὧδε ἔ καὶ ἐν τοῖς εἰς τὴν Ὀδύσσειαν γέγραπται.

[61] Τὴν δὲ μετ' [22] ἀντολίηνδε [11] ‖ Κασιώτιδα πέ- [38] Πηλῆος. [6] Πολίεθρον ἐπώνυμον ἄνδρες ἔχουσι (τρίων [72] Ἑξοχα νασιλίης [74] † δεδαπεδίοι. ἐ μὲν ὀκτῶ 262 Ἄνερες ἐν [7] Λιβύεσσιν ἀριθμοὶ· ἢ γὰρ ἐς ἠῶας Ἑπτάπορε Νείλοιο ‖ νεναπεδίον [10] ἔλαχον ἄρουρ.

‖ Κασιώτιδα χώρην. ‖ δὲ καὶ Κασιωτίδα λίμνην.

‖ πεπεδιαμένον

[260] Hanc verò post, orientem versus, ad Casium montem [261] † Pelei oppidum cognomine omnes tenent [262] Egregiè navigationis periti: non tamen illi [263] Homines inter Afros numerandi [numerati] siquidem ad orientem [264] Septem ostia habentis Nili sitam sortiti sunt urbem.

† Pelusium, ter.

Ὅπ πρὸς ἀνατολὰς Αἰγύπτου πρωνύμῳ Πηλουσιακῷ τῷ Νείλου στόματι ἀνατολικῷ ὄντι. καὶ ὅτι μὲν τὸ Πηλούσιον πολίεθρον ὧδε τὸ Κάσιον ὄρος, ἡ πόλις τὸ ἐπώνυμον τοῦ Πηλέως φησὶν, ὡς Πηλέως

σεραπω-

σραπωτῶν Φθιωτῶν ὑπὸ τῷ Πη-
λεῖ τεταγμένων, οἰκησάντων ἀυτῦ.
ἄλλοι δ' ὑπὸ τῦ πηλοῦ, ἢ ἧς ἐκεῖ
ἑλῶν ἢ τελμάτων, καλῶσιν αὐτό.
ναυπηκτάτους δ' τοὺς Πηλουσιώτας
καλεῖ, ἐν τῷ λέγειν αὐτοὺς ἔξοχα
ναυπλίας δεδαημένους. τοιάν-
τας δ' ἢ Ὁμηρος οἶδε τοὺς Φοίνι-
κας. Ἰσέον δ' ὅπ τὸ Κάσιον Ἡρό-
δοτος δείζειν φησὶ τὸν Αἴγυπ-
τον ἢ τὴν Συρίαν· ἢ ὅπ τὰ νῦν
ἰδιωτικῶς Κασιανὰ ὑφάσματα λε-
γόμενα, ἐκ ἧς ἐστὶ τὸ ῥηθὲν Κά-
σιον ὄρος τὴν ἀρχὴν τῆς κλίσεως
ἔοικασι λαβεῖν, ὡς ὑπεμφαίνει ὁ
γεγράφας τὰ ἐθνικά, ἐν λόγῳ πο-
θεὶς τὰ Κασιωτικὰ ἱμάτια. Ὅπ
οἱ Πηλουσιῶται ἐκ εἰσὶν ἀνδρεῖοι
Λιβύεσιν ἐναρίθμιοι. ἢ τὸ ἄσυ
ἔλαχον, φησὶν, ἐς αὐτὰς Νείλε
γενασμένον, ἤτοι καπικλυσμόν.
οἱ δ' ἀκριβέστερον λελασμένον γεγρά-
φασιν, ὅ ἐστιν ὑπλελησμένον τῦ
Νείλε, ὡς ἔξω τῦ Δέλτα ἢ πόρ-
ρω αὐτῦ κειμένων. ἢ ἡ Σερβωνὶς
τοίνυν λίμνη τέτῳ τῷ λόγῳ κε-
χώρισται τῆς Λιβύης, ὡς ἀναπολι-
κωτέρα τῦ Πηλουσιακῦ στόμα-
τος, ὅθεν, ὡς λέλεκται, τῆς Ἀσίας ἐ-
στί. Σημείωσαι δὲ ὅπ ὀρθῶς ἐλαῦ-
νει ζητῆσαι τοιῦτόν τι· ἐὰν τὸ μὲν
Κανωβικὸν στόμα τῦ Νείλε, πέρας
τῆς Λιβύης ἐᾶν, ὡς περιέρηται·
τὸ δὲ ἐπώνυμον τῷ Πηλουσίῳ Πη-
λουσιακὸν στόμα τῆς ἑῴας ὄρη, ἢ ἐ
Λιβυκὸν· τὴν ἐν μέσῳ ἧς ἄκρων
δύο τόπων Αἰγυπτίαν γῆν, ὁπο-
τέρα περισχεμένην χρή· ἆρά γε τῇ
Λιβύῃ, ἢ τῇ Ἀσίᾳ. περὶς δὲ τὴν
τοιαύτην ζήτησιν ὀρθῶν ἐπαγωνίσα-
σθαι, ὅπ ὡς μεδέσιον ὑδατέρα ἧς
δύο ἠπείρων ἀκριβῶς, ἢ διὰ μέσε
γῆ, περισνενέμηται. Ἡρόδο-
τος δὲ φανερῶς διασέλλει ἧς Λιβύων
τοῦ Αἰγυπτίους, ἔν τε ἄλλοις τό-
ποις, ἢ ἔνθα λέγει ὅπ, Αἰγύπ-
τοι μὲν Λίβυας, ὑγιέσερα πάντων
ἀνδρῶν, διὰ τὸ τὰς ὥρας ἐ μετ-
αλλάσσειν. ἢ δὲ λέγουσα ἰσοείσε
ὅπ αἱ Ἰδεις ἐν Πηλουσίῳ ἐ γίνον-
ται, ἐν δὲ τῇ ἄλλῃ Αἰγύπτῳ εἰ-
σὶν, Αἰγυπτίαν ἓν πόλιν ἐμφαί-
νει τὸ Πηλούσιον.

[265] Ἄλλοι δ' πλῆσοι [73] πλώδε χθόνα ναιετάουσιν·
Οἱ μὲν ἐπ' Ὠκεανῷ, [94] οἱ δ' ἠπείρυς ἀνὰ [10] μέσσας·
[91] Οἱ δ' ἀμφ' εὐρείης Τριτωνίδ. ὕδατα λίμνης,
[93] Ἥ τε μέση Λιβύης ἀμφέλικτον εὐρέα πόντον.
Τοίη μὲν Λιβύης μορφὴ ἐ χῶρος τέτυκται.
Εἰ δ' ἐ Εὐρώπης ἐθέλεις τύπον, ἔτι σε κεύσω·

[265] Alii item plurimi hanc terram incolunt; [266] Alii quidem ad Oceanum: alii verò continentes per medias: [267] At alii circum latæ Tritonidis aquas paludis, [268] Quæ quidem media Libyæ circumvolvit † latum sinum. [269] Talis certè Libyæ forma & figura est. [270] Quòd si etiam Europæ desideres formam, non te celabo.

|| κόλπον.

† *Latum laeum maris inſtar.*

[265] Ὅπ παχυμερῶς ὁ Διονύσιος ἐπ' Ὠκεανῷ, οἱ δὲ, ἀνὰ μέσας περιηγεῖσθαι ὁμολογεῖ, ἐν οἷς ἧς ἠπείρυς· ἢ τὰ ἑξῆς. τῦτο δὲ Λιβύης φησὶν, Ἄλλοι δὲ πλῆσοι ποιήσει ἢ ἐν τοῖς ἑπομένοις πολλα-
τήνδε χθόνα ναιετάουσιν, οἱ μὲν, χῶ. τὰ δὲ τοιαῦτα νοήματα ἢ
σω·

σαφήνειαν ἐργάζονται, διὰ τὴν συμπλήρωσιν τῆς ἐννοίας. εἰρηται δὲ ἐξ ἀρχῆς ὅτι πάνυ σοφιζόμενοι σαφηνείας ὁ Διονύσιος πολλαῖς χρῆται καὶ συμπληρώσεσι, καὶ τοῖς ἄλλοις δι' ὧν σαφὴς ὁ λόγος γίνεται. Ὅπου ἡ Τειτωνὶς εὐρεῖα λίμνη, μέση Λιβύης ἔλκει· ὥσει δὲ καὶ ποσίδιον ἰσορρέουσι ἐξ αὐτῆς. ἀπὸ ταύτης ὁ μῦθος τὴν Τειτογένειαν Ἀθηνᾶν παρωνομάσθαι βάλεται, ὡς γηγενῆ ὥσει αὐτήν. διὸ καὶ οἱ ὥσει τὴν Τειτωνίδα λίμνην τῇ Ἀθηνᾷ μάλιστα δύσιν, ὡς φησιν Ἡρόδοτος, ὃς καὶ ποταμὸν μέγαν Τείτονα καλούμενον φησὶν ἐκδιδόναι εἰς τὴν λίμνην ταύτην μεγάλην ὄσῃ. λέγει δὲ καὶ ὅπου ταύτης τῆς Τειτωνίδος λίμνης καὶ τὸ Ποσειδῶνος συγκατέρα φασὶν οἱ ἐκεῖ τὴν Ἀθηνᾶν· καὶ ὅπου μεμφθεῖσα ἡ Ἀθηνᾶ τῷ πατρὶ Ποσειδῶνι, ἐποιήσατο εἰς συγκατέρα, τουτέστι θετὴ συγκάτοχος ἐγένετο τῷ Διΐ. Ὅπου Εὐρώπη ἡ χώρα ἐξ Εὐρώπης λέγεται, καθὰ καὶ ὁ Λυκόφρων φησίν· ἀφ' ἧς ὁ Σαρπηδών, ὡς ἱστορεῖ Εὐριπίδης ἐν Ῥήσῳ. Ἀγλωόσσης δ' αὖτη συγκάτοχος, ὡς ὁ τῆς Κρήτης βασιλεὺς Ταῦρος ἐλπίσατο, ναυμαχίᾳ τὴν Τύρον ἑλών. Σημείωσαι δὲ ὅτι ἄλλος ὅδ' ἐστὶν ἔτος παρὰ τὸν Λύκιον Σαρπηδόνα. Σαρπηδὼν μὲν γὰρ ἐστὶν ὁ τῆς ῥηθείσης Εὐρώπης, ἀδελφὸς ὢν Μίνωος καὶ Αἰακοῦ, καὶ τὸν Ἀρρίανον. ὁ δὲ ἐκ Λυκίας Σαρπηδὼν ὁ Ὁμηρικὸς ἐκ ἂν εἴη τούτῳ σύγχρονος. Ἰωπίας δὲ καὶ ἀπὸ Ἀσίας καὶ Εὐρώπης τῆς Ὠκεανίδων τὰς ἠπείρους καλεῖ. ποῖ δὲ ἐκ ἀρέσκει ἐκ γυναικῶν ταῖς ἠπείροις τὰ ὀνόματα κεῖσθαι. Ἡρόδοτος δέφησι τὰ τρία τῆς γῆς τμήματα ἐπωνυμίας ἔχειν γυναικῶν, λέγων ὅτι Λιβύη μὲν ἀπὸ Λιβύης λέγεται γυναικὸς αὐτόχθονος, ἡ δὲ Ἀσία, ἀπὸ τῆς Περσικῆς μυθῶδες ἐπονομάζεται. Λυκόφρων δὲ ἐκ ἔτως, ἀλλὰ ἀπὸ Ἀσίου τοῦ Ἀπου καλεῖσθαί φησιν αὐτήν· ἀφ' ἧς ἐκ ἐν Σάρδεσι φυλή τις καλεῖται Ἀσία. ἡ δὲ Εὐρώπη δοκεῖ ἀπὸ τῆς Τυρίας Εὐρώπης λαβεῖν τὸ ὄνομα. Ὅπου δὲ βέλονται τινες τὴν Εὐράπην καὶ ἀπὸ τῆς Εὐρώπης ἀνδρὸς ὠνομάσθαι, φωρίσεται. διὸ καὶ βαρυτέον. βαρεῖαν δὲ ἔχει τὴν καὶ ὁ Εὐρωπος, τὸ κύριον, ὡς ἀντιδιαστολὴ τῆς Εὐρωποῦ, ὅπερ δηλοῖ τὸν πλατύν, ἢ σκοτεινόν. ἐξ οὗ καὶ πάλαιον παρὰ τοῖς Ὀππιανῷ εὐρωπόν. δεῖ δὲ εἰδέναι καὶ ὅτι τὴν Εὐρώπην οἱ παλαιοὶ διαφέρειν φασὶ τῆς Ἀσίας, ἐ μόνον ἀνδρῶν ἀρετῇ, καὶ πλάτῳ, καὶ καρποῖς, ἀλλὰ καὶ σώμασι θηρίων. πολυσχιδέστατα δὲ ἠπείρων ἡ Εὐρώπη, ἀπλουστάτη δὲ τὰναντίον ἡ Λιβύη. ἡ δὲ Ἀσία μέσην ἀμφοῖν ἔχει διάθεσιν. καὶ τοῦτο δὲ γνωστέον, ὅτι Εὐρώπη μὲν πάντα τὰ χερρόνησα, ἀρξαμένοις ἀπὸ Ἑλλησπόντου· οἱ δὲ παλαιοὶ φασιν ὅτι Οὐεσπασιανὸς ἐχώρισε τὴν Θρᾴκην ἀπ' αὐτῆς.

[36] † Οὗτος μὲν Λιβύης ῥυσμὸς πέλει, ἀμφὶ μεσῆ ἄρκτοιο
Ἐσπερίαν, ἐς τοῖον ἐπ' ἀντολίην πάλιν ἔρπει,
Οἷον ἐς νοτίης Λιβύης ὅτε τέρμα βέβηκεν.
Ἄμφω δὲ ἴδμεν ἔχουσιν ἐπ' Ἀσίδα — † νείατον [38] ἴχνος·
Ἣ μὲν πρὸς βορέαο, ἣ δ' ἐς νότον· εἰ δέ κε θείης 275
Ταύτας ἀμφοτέρας χεῖρα μίαν, ἢ κεν ὅπη πρὸ

* Σχῆμα πέλοι κάνε[37] πλευρῆς ἴσον[12] ἀμφοτέρηιν·
[2]Ὀξὺ μὲν ἑσπέριον, πλατὺ δ'[22] ἀντολίλιν ὑπὸ[10] μέσσην.
[32] Τὴν ἑνεκὰ[52] μοι τοῖον ἰδὼν πόρον[17] ἀμφοτεράων
[3]Ἠπείρων, ῥέα τέρμα[46] κιχήσεαι[5] Εὐρωπείης. 280

[271] Idem sanè Libyæ situs est [eadem figura] verùm ad septentriones [272] Versa est: & talis ad orientem rursus serpit, [273] Qualis etiam australis Libyæ ad limitem tendit. [274] Ambæ autem æquale habent ad Asiam ultimum vestigium: [275] Hæc quidem ad boream, illa verò ad austrum: quod si feceris [276] Ex his ambabus terram unam, certè in universum [277] Figura fuerit coni, lateribus æqualis ambobus: [278] Acuta quidem, occidua, lata verò ortum sub medium: [279] Idcirco mihi talem conspicatus tractum ambarum [280] Continentium, facilè fines invenies Europæ.

"Οπ τὸν αὐτὸν ἔχ) ῥυσμὸν φησι τῇ Εὐρώπῃ, οἷός ὅτι κ) ὁ τῆς Λιβύης. ῥυσμὸν δ' τὴν ἔκτασιν λέγει, τὴν θέσιν, τὴν διάστασιν· ἤ, ὡς αὐτὸς εἶπε, τὸν τύπον. ταυτὸν γὰ εἰπεῖν, Εὐρώπης τύπον, κ) Λιβύης ῥυσμόν. κ) περιὼν δ' τὴν τοιαύτην λέξιν ἐρεῖ ἔν τε ἄλλοις, κ) ἐν τῷ, χῆμα δ' Ἀσίαι, ῥυσμὸς πέλει ἀμφοτέρων. ἔστ δ' κ) ἐκεῖ ῥυσμὸς τὸ χῆμα, ὁ τύπ Θ, ἤ θέσις. γίνε) δ' ὁ ῥυσμὸς ἐκ τοῦ ῥύω, τὸ ἕλκύω. ὁ δ' κ) τόξ ῥυτὴς, ὁ τοξότης. κ) ῥυτὴς δ', ὁ χαλινός. διὸ κ) ὁ Διονύσι Θ ἐν τοῖς ἑξῆς εἰπὼν ῥυσμὸν, εἶτα ὃν ἐπυμολογῶν τὴν λέξιν, ἐρεῖ, ἑλκόμενον κ) βαιόν· ὡς ταυτὸν ὂν εἰπεῖν, ῥυσμὸν κ) ἑλκυσμόν.

"Οπ Εὐρώπη κ) Λιβύη τὸ νέατον ἴχ Θ, ἤρων τὴν βάσιν κ) τὸ ἑῷον πλατὺ τέρμα ἑωθινὸν, ἴσως ὅτι τὴν Ἀσίαν ἔχουσιν. ὑπονοεῖ δὲ ἡ Ἀσία, ὡς βάσις, αὐτοῖς. καὶ θείης, φησὶν, ἀμφοτέρας ταύτας, γαῖαν μίαν, μὴ μεσολαβεμένην ὑπὸ τῆς ἑσπερίας θαλάσσης, κάνε ἂν γλοῖο τὸ χῆμα, πλευραῖς ἴσον ἀμφοτέραις· ἔ ὀξὺ μὲν, τὸ ἑσπέριον· πλατὺ δ', τὸ ἀνατολικὸν τὸ πρὸς τῇ Ἀσίᾳ. κ) ὅρα ὅτι κ) ὅτι κάνε πλευραὶ λέγονται. Ἰσέον δ' ὅτι ὅσῳ ἡ Λιβύη κ) ἡ Εὐρώπη ὁμοῦ συντεθεῖσαι κώνῳ εἰκάζον) τῷ γεωμετρικῷ, ἕτω κ) ἄλλα μέρη τῆς γῆς γεωμετρικοῖς εἰκάζον) χήμασι παρὰ τῷ Διονυσίῳ· ὡσαύτως ἡ Λιβύη μὲν, τραπεζίῳ· τετρώνῳ δ' ἡ Αἴγυπ Θ, κ) ἡ Σικελία. κ) ῥόμβῳ δ' μέρος τῆς Ἀσίας, ὡς μ' ταῦτα ῥηθήσε).

Τῆς ἤτοι πυμάτιον μὲν ὑπὸ γλωχῖνα[68] νέμονται,
Ἀγχοῦ[17] σπλώων, μεγαδύμων ἔθνο Θ Ἰβήρων,
[71]* Μῆκο Θ ἐπ' ἠπείροιο ‖ τελεμμένον, ἦχε βορείης
Ὠκεανοῦ πέχυται ψυχεὸς ῥόο Θ· ἔνθα Βρεττανοὶ,
Λιγκά τε φῦλα νέμονται ἀρειμανέων Γερμανῶν, 285

‖ πλατύτερον.

Ἐρ-

Ἑρκυνίᾳ δρυμῷῖο [68] φυσιοθώρηκες * ὀρόγκες.
Ἤπειρον [70] κείνῳ ἰκέλῳ ἐνέπουσι [67] βοείῃ.

[281] Cujus videlicet extremo ſub angulo habitant [282] Prope † columnas, magnanimorum gens Iberorum, [283] In longitudinem continentis ‖ verſa: ubi borealis [284] Oceani diffuſum eſt frigidum ‖ fluentum: ubi Britanni [285] Albæque gentes habitant Martiorum Germanorum, [286] Hercyniæ ſylvæ prætereuntes montes [montium juga] [287] Continentem illam ſimilem eſſe ferunt corio bubulo.

† Herculeas ſc. ‖ ut extenſa.

Ὅπ ὑπὸ τὴν ἑκάτην γλωχῖνα, ὅ ὄτι γωνίαν, τῆς Εὐρώπης, αἰχμὴ σκιλῶν σὺν τοῖς τὰ Γάδειρα, οἱ Ἰβηρες εἰσι τεταμμένοι, ἄχρι καὶ τῶ βορείω ψυχροῦ Ὠκεανοῦ. τούτους μεγαθύμους φησὶ δι' ὧν εἶχον ἀνδρείαν. ἄποικοι ὃ τούτων οἱ ἐῷοι Ἰβηρες, ὡς καὶ σὺν Εὐρωπαίων Γαλάτῃσι οἱ Ἀσσανοί, οἱ ποτὲ τὴν Ἀσκυρεαν. καλεῖτο ὃ Ἰβηρες ὑπὸ τῶ Ἰβηρος ποταμοῦ, ὃν ἴδιον λέγεται τὸ πλημμύρειν καὶ δίχα χόνων, ὅτε τὰ βόρεια πνεύματα πλεονάζει. αὐτὰρ ὃ τῶ τοιούτω πάθους, φασὶν, ἡ λίμνη, δ' ἧς ὁ τοιοῦτος ποταμὸς ῥέει. σωιεκβάλλουσι γὰρ τὸ λιμναῖον οἱ ἄνεμοι, καὶ ὅτω ποιῶσι πλεονασμὸν τὸ ὕδατος. χῆ δέ πνας, ἀπὸ πνος βασιλέως ὁμωνύμου οἱ Ἰβηρες ἔλαχον τὸ ὅτω καλεῖσθαι. Κῆπος γὰρ καὶ ὁ Ἴβηρ, παῖδες Ἡρακλέους ὑπὸ βαρβάρω γυναικός. ἐξ ὧν τὰ ἔθνη οἱ Κελτοὶ καὶ οἱ Ἰβηρες. ἴστεον ὃ ὅπ ἡ Ἰβηνία, ἡ πᾶσα μόνη, ἀλλὰ μόνη ἡ ἐντὸς τῶ ῥηθέντος Ἰβηρος ποταμοῦ, καὶ Ἰασανία σωωνύμως ἢ πολυωνύμως ἐλέγετο. Ῥωμαῖοι ὃ καὶ τὴν πᾶσαν ὅτως ἐκάλεσ ὕστερον· ὡς εἰ διώνυμον, Ἰβηνίαν ἢ καὶ Ἰασανίαν. λέγον ὃ πλείους ἢ χίλιαι πόλεις Ἰβήρων εἶ. οἱ δὲ τὸ τὸ λέγοντες, καὶ τὰς μεγάλας κώμας πόλεις ὠνόμαζον. φασὶ δὲ ἐν Ἰβηνίᾳ καὶ πόλιν εἶ Ὀδύσσειαν, καὶ ἄλλα πολλὰ ἴχνη τῆς Ὀδυσσέως πλάνης. ὑδροπορεῖν δὲ λέγονται οἱ Ἰβηρες, καὶ μοσοιτεῖν, καὶ πολυτελεῖ ἐσθῆτι χρῆσθαι. Ὅπ Βρεττανοὶ διὰ δύο ἢ ὡς ὀλίγου· ἐνταῦθα δὲ, ἐν τῷ, ἔνθα Βρεττανοὶ, τὸ μέγιστον ὀλίγον ἀφεστῶς, ἀπεχώρησε τὸ ἓν τ. ὅτω καὶ Σαρματῶν πνῶν λεγομένων μὲν τὸ ῥ, ὅμως ἐν τοῖς ἑξῆς, ἐν τῷ, Γερμανοὶ, Σαμάται τε, ἡ τὸ μέσου βία ἐξώθησε τὸ ῥ. Σαρμάται γὰρ εἰπεῖν ἔδει, καὶ ὁ Σαμάται. σὺν ὃ Βρεττανῶν τούτων παρώνυμοι αἱ ἀντίπερα Βρεττανίδες νῆσοι, ποτὲ ὧν ῥηθήσεται. Ὅπ τοὺς Γερμανοὺς, οἷς οἱ Ἀλαμαννοὶ ποτόχωροι, λόφοις λέγει φύλα. τοιοῦτοι γὰρ τὴν χέραν εἰσὶν, ἀπεναντίας τοῖς νοτιωτάτοις Αἰθίοψιν. ἐκεῖνοι γὰρ μελάγχροες. καλεῖ δὲ αὐτοὺς καὶ ἀρχαιοτέας, ἢ ἐκπαγέας. λέγει δὲ καὶ ὅτι ἀφ' ὁρώσεσι τοὺς τὸ Ἑρκυνίᾳ δρυμῷ ἀφικνεῖσθαι τοῖς Ἑρκυνίοις δρυμοῖς, ποτὲ τοῦ αὐτῷ Κρονίῳ Ὠκεανῷ. ἱστορεῖ δὲ καὶ τὴν ἐκεῖ πᾶ Ἰβηνικὴν ἤπειρον ὁμοίαν εἶ βύρσῃ, ἐ τῷ χρώματι, ἐδὲ τῇ λειότητι, ἀλλὰ τῷ ὄγκῳ. βύρσῃ γὰρ τεταμένῃ ἔοικεν ἡ Ἰβηνία· ἧς, φασὶ, τὰ ὀξὺ τραχύτατα μέρη εἰς τὸν σωεχῆ Κυπκλῶ ποτὲ τὸν ἕω ὑπερεκπίπτουσι. γράφουσι δὲ καὶ Ῥωμαίων

γλῶσαν οἱ Γερμανοὶ ἑρμηνεύουσι. Πλάταρχος δὲ λέγει ὅτι οἱ Γερμανοὶ ἐυμεγέθεις τοῖς σώμασι, καὶ χαεσποὶ τοῖς ὄμμασιν. ὁ δὲ ῥηθεὶς Ἐρκύνιος δρυμὸς μέγας τέ ἐστι καὶ πολύδενδρος. τὸ δὲ ὄρθιος, ἰδιάζουσα λέξις ἐστὶν, ὁποῖσι πολλαὶ τοῖς ποιηταῖς ἐπιτηδεύουται, διὰ τὸ κομψόβροπον· δηλοῖ δὲ τὴν τῶν ὀρῶν ἐξόχωσιν καὶ ἀνάτασιν.

Τοῖς δ' ἔπι, [10] Πυρήνωον ὄρος τε δώματα Κηλτῶν,
[*] Ἀγχόθι [17] πηγάων [10] καλλιῤῥόου Ἠριδανοῖο·
Οὔ ποτ' ἔβη [12] θεσπεσίην ἐρημάδα νύκτα 290
Ἡλιάδες [21] κώκυσαν, ὀδυρόμεναι Φαέθοντα.
[20] Κεῖθι δὴ [56] Κηλτῶν παῖδες ‖ ὑφήμενοι [11] αἰγείροισι
‖ ἐφήμενοι. ‖ ἀμέλγονται. [30] Δάκρυ ‖ ἀμέργονται χρυσαυγέος [41] ἠλέκτροιο.

† *G Iterum, quo nomine tam Cisalpinos quam Transalpinos complectitur.*

288 Poſt hos autem, Pyrenæus mons & domicilia † Celtarum,
289 Prope fontes pulchriſlui Eridani: 290 Cujus olim juxta fluenta tacitam per noctem 291 Heliades fleverunt, lugentes Phaethontem. 292 Illic item Celtarum filii ſedentes ſub alnis 293 Lacrymam colligunt aureo colore fulgentis electri.

Ὅπ δὲ τὸν Πυρηναῖον ὄρος, οἱ Κηλτοὶ κατοικέσιν, ἀγχόθι πηγῆς καλλιῤῥόου Ἠριδανοῦ. ὃν πύνες ἐν φασὶ τὸν νῦν λεγόμενον Πάδον. ὁ δὲ γεωγράφος δὲ αὐτὸ ὅπω φησὶν, Ἠριδανὸν τὸν μιδαμῶ γῆς ὄντα, πλησίον δὲ τὰ Πάδα λεγόμενον. ὃν Πάδον καὶ μέχρισον ἐκεῖνός φησι τὴν Εὐρωπίων ποταμῶν μὴ τὸν Ἴστρον· καὶ εἰς τὸν Ἀδριατικὸν αὐτὸν λέγει ἐκπίπτειν θάλασσαν. ἔ Πάδα πέραν καὶ τὸ Ἑνετολάνιον ἐν λέγει, πόλιν ἀξιόλογον, συνάπτουσάν πως ταῖς Ἄλπεσιν. Ἰσέον δὲ ὅπ καὶ Ἀραῖος ἐν οἷς λέγει λείψανον Ἠριδανῦ, τὸ κατ' ἐρανὸν φαινόμενον αὐτὸ ἀστρόθετμα, ἐμφαίνει ἐκλελεῖφθαι τὸν κάτω ποταμὸν Ἠριδανόν. ὁ μὴ τοι Διονύσιος ὡς ἔπ ὀνίος τὸ Ἠριδανῦ.

ἐκπίπτειν καὶ τὰ δὲ αὐτὸ μυθεύομενα, δηλαδὴ τὰ χεῖ τὸν Φαέθοντα, ὃν ἐκπεσόντα τῷ πατρὶ ἡλιακοῦ ἅρματος, καὶ τῷ Ἠριδανῷ ἐμπεσόντα, ἐκεῖ αἱ ἀδελφαὶ Ἡλιάδες νυκτὸς ἐκώκυσ, καὶ δὴ ὀδυρόμεναι ἀπέσταξαν δάκρυα ἠλέκτρε. ἔστα αἰγείροι ἠγορόμεναι ἀποσάζουσι, φησὶ, καὶ εἰσέπ τοῦτο δάκρυον. Κηλτῶν δὲ παῖδες ὑφήμενοι ταῖς αἰγείροις, ἀμέλγονται δάκρυα χρυσαυγέος ἠλέκτρου ὅ ἐστι, δρέπονται τὸ τοιοῦτον ἠλέκτρον. οἱ δὲ ἀμέργονται γεάφασι διὰ τῦ ῥ. ἠλεκτρος δὲ νῦν, καὶ τὸ ἐκ χρυσοῦ καὶ ἀργύρου κράμα λίθος δὲ τις χρυσοειδὴς, ἐξ ἧς λαβεῖν μαχαίρας γίνοίσαι, ἀχρον ἐργάσιμον, ὡς ἡ μαγνῆτις σιδήρου. ὅπ ὃ ἂν ἀμέθυστος λίθος ἐστὶν ὁ τοιοῦτος ἠλεκτρος, ἀλλὰ δηλ δάκρυον, πεπηγὸς εἰς σῶμα λίθου

λιδοειδὲς, δεικνύουσί πινες ἧλον παλαιῶν. ἧλον δὲ ὅπ κὴ ὡς χρυσαυγὴς ὁ ῥηθεὶς ἤλεκτρος λέγεται ἧλ' Ἠλιάδων εἶναι δάκρυον· τὸ γὰρ μέταλλον τῶ χρυσῶ τῷ ἡλίῳ ἀνάκειται. Σημείωσαι δὲ ὅπ πρεσβῦς ὁ Διονύσιος λίθον παμμεγέθη τιμιον λέγει τὸν ἤλεκτρον. Πυρωμὴ δὲ, ὅρος μέσιον, διαχωρίζον τὴν Ἰβηρίαν κὴ τὴν Κελτικήν. τὸ δὲ Κελτοὶ ὁ γεωγράφος Κέλφησιν, ὡς οἱ Χρῶσαι. Δύκειν δὲ λέγεται ἀχεῖ κὴ τῶ Ῥήνῳ οἱ Κελτοί. ἀπὸ δὲ αὐτῆς οἱ σύμπαντες Εὐρωπαῖοι Γαλάται, Κελτοὶ ὑπὸ Ἑλλήνων ἐκλήθησ.

Τόνδε μέθ' ⁵ ἑξείης, Τυρσηνίδ' ἤθεα γαίης.
*¶ Τῆς ⁵ πρὸς [22] ἀντολίην ἀναφαίνεται Ἄλπιος ἀρχὴ, ¶ lego τῆ
Τῆς ⁵ † μεσατίης καταρρεῖται ὕδατα Ῥήνῳ, 296 [23], Padi, &c.
⁵ Ὑπὲρ [19] ποτὶ ῥεύματα βορειάδ' ἀμφιτέλλει.
Ῥήνῳ δ' ἑξείης ὄπι τέλλεται [81] ἱερὸς Ἴστρος, (σης
[93] ¶ [17] Ἴστρος ἐς [22] ἀντολίην τετραμμένος, ἄλλα θαλάσσ- ¶ Αὐτὸς.
Εὐξείνῳ, τόθι πᾶσιν ἐρεύγεται ὕδατος ἄχλυν, 300
Πεντάπορος [12] προχοῇσιν ἐλισσόμενος περὶ Πεύκην.

294 At poſt hunc deinceps Hetruſcæ ſedes terræ. 295 Atque hujus ¶ ad orientem apparet Alpis principium, 296 Cujus per medium de- ¶ ad exortum volvuntur ¶ flumina Rheni, 297 Extremum ad fluentem borealis ¶ aquæ. maris. 298 Poſt Rhenum autem exoritur immenſus Iſter, 299 Iſter in orientem converſus, prope mare 300 Euxinum, ubi omnem eructat undæ ſpumam 301 Quinquefluis oſtiis labens circum Peucen.

Ὅπ μὲν τὸν Ἠριδανὸν οἱ Τυρρήνιοι, πρὸς ὧν κατοτέρω ῥηθήσεται· ὧν πρὸς ἀνατολὴν ἡ τ' Ἄλπιος ἀρχὴ, δι' ἧς μέσης καταρρεῖται ὁ Κύπκος Ῥῆνος, δίσμος εἰς τὸν βόρειον ἐκβάλλων Ὠκεανὸν, ὀξὺς, κὴ δυσγεμύρωτος, κὴ σπολιός. ἔπός ὅτιν ὁ λεγόμενος τὰ νόδα ἧς γνησίων διοείζειν ἡμνήματα, οἷα τὰ μὴ τοιαῦτα διδὲς βυθῷ λίθος κὴ ὕδατος. ἡ δὲ Ἄλπις, μέγιστον ὄρος, διὸ κὴ πλησιοπικῶς λέγονται αἱ Ἄλπεις. φασὶ δὲ τὴν λέξιν ταύτην, κτ' τὴν εἰς τὸ Ἑλληνικὸν μετάληψιν, πιπτὸν δύο ἀδα τῆ κλεισύρᾳ. ὕτω δὲ ὑψηλὸν ἱστορεῖται τὸ ὄρος, ὥστε ἐδ' ἂν πεμπάδος πς ἀναβαίη αὐτό. ἄρχεται δὲ ἀπὸ ἧς αὐτῆς χειών, ἀφ' ὧν κὴ τὰ ῥηθησόμενα ἐν τοῖς ἑξῆς Ἀπέννια ὄρη, τὰ κτ' τὴν Γένναν, ἵππς ὅτι λιγύων ἐμπόριον. ἐκαλεῖτο δὲ κτ' ἠῶ ὑδέτερον, τὰ Ἄλπα· κὴ Ἄλβια δὲ, μὴ τὸ β'. Ὅπ τῷ Ῥήνῳ ἐξῆς ὁ Ἴστρος ἐπιτέλλεται, ἤρωα ἀνατέλλει κάτωθεν ποθεν. ὃν κὴ ἱερὸν φησίν, κὴ σεμνύει διὰ σωπήθος ἐπαινεθήψεως, λέγων κὴ ὅπ εἰς τὸν Εὔξεινον πᾶς ἐρεύγεται ὕδατος ἄχλυν, πενταπόρεσις προχοῇς, ὅ ὅτι πέντε στόμασιν, ἐλισσόμενος περὶ Πεύκην. νῆσος δὲ ἡ Πεύκη τείχεσι, μεταξὺ κειμένη ἧς τῶ Ἴστρου στομάτων. ὁ μὲν τοι Πτολεμαῖος ἐπάστομον κὴ τὸν Ἴστρον λέγει, κάτωθεν κὴ τὸν Νεί-

λον. ὡσαύτως δὲ καὶ ὁ γεωγράφος, ὃς λέγει καὶ ὅτι μέγιστός ἐστι τῶν Εὐρωπαίων ποταμῶν, δέκα τὸ Ἀδριατικὸν μυχὸν χιλίους σταδίους· καὶ ὅτι ἀρχόμενος ἀπὸ Γερμανῶν ῥέει πρὸς νότον, εἶτα ὀπισθοφερὴς πρὸς ἀνατολὰς, ἕως εἰς τὸν πόντον. ἔχει δὲ μέσον ῥοῦν τὸ λεγόμενον Ἴστρον, ὅθεν ἔζωξέ ποτε Δαρεῖος, ὡς ὁ Ξέρξης τὰ τῶν Ἑλλησπόντιων γεφύρια. πρὸ δὲ τούτου καὶ ἄλλα νησίδια ὁ Ἴστρος τοῖς ῥοῦσιν, ὧν τὰ τῆς Πεύκης. Ἡρόδοτος δὲ Κελτικὸν ποταμὸν οἶδε τὸν Ἴστρον, ἐν οἷς λέγει πλησιάζειν μὲν αὐτὸν τοῖς πολλῶν ποταμῶν, ἄρχεσθαι δὲ ἐκ Κυνητῶν, ῥέειν δὲ διὰ πάσης Εὐρώπης. καὶ αὖτος δὲ πεντάσσιον τὸν τοῦ ἴστρου, καὶ ἴσον ἀεὶ ῥέθον αὐτὸν ἑαυτῷ, ῥέειν φησὶ θερείας καὶ αὐτὰν τὴν δοκεῖ αὐτῷ. ὁ δὲ γεωγράφος φησὶ καὶ ἄλλον Ἴστρον ἐν τούτοις τοῖς ἄρκτοις ἔχοντα, ἐμβάλλειν εἰς τὸν Ἀδρίαν κόλπον, κατὰ πύλας· δι' ἃ καὶ δοκεῖ τοῖς πολλοῖς ἡ Ἀργὼ ἐκ τοῦ Εὐξείνου πόντου διεκπεσεῖν εἰς τὸ Ἀδριατικὸν πέλαγος, ὅτε τὸ χρυσοῦν κῶας οἱ Ἀργοναῦται κλέψαντες ἐκ Κολχίδος ἔφυγον. τοῦτο δὲ καὶ Ἀριστοτέλης οἶδεν, ἐν οἷς λέγει ὅτι οἱ τοῦτον μόνοι ἀναπλέουσιν ἐκ τοῦ Πόντου εἰς τὸν Ἴστρον· εἶτα ὅπως φέρεται, καταπλέουσιν εἰς τὸν Ἀδρίαν. καὶ αὖτος δὲ ἐν τούτοις ὑπομιμνήσκει τὸν ῥηθέντα γεωγράφον ἕτερον Ἴστρον. φησὶ δὲ ὁ αὐτὸς γεωγράφος καὶ ὅτι ὁ Ἴστρος ποτὲ Ματόας ἐλέγετο, ὅ ἐστι καθ' Ἑλλάνικον Ἄσπος. καὶ ὅτι πολλάκις μὲν οἱ Σκύθαι δι' αὐτοῦ περαιώμενοι ἀδὲν ἔπαθον· συμφορᾶς δέ ποτε αὐτοῖς ἐπισταθείσης, ἡρμηνεύθη Δανάστης, ἢ Δανάβιος, ὡσπερ τὸ ἁμαρτὲν ἐκείνης αὐτὰν ἔχων· τετάρτην, αὐτόνομος δὲ τὸ πάντα ὀνομάζεσθαι ἐκείνων, καθ' ἣν αὐτὴν γλῶτταν, ὡς αὐτὸς αὐτοῖς συνυλίας γινόμενος. λέγει δὲ ἐκεῖνος καὶ ὅτι πρὸ τοῦ Ἴστρου φαλλικὰ εἰσὶν ὄρη ἀπὸ Ἀδρίας, μέχρι Εὐξείνης πόντου, περᾶν τὰ Ἰλλυρικὰ, εἶτα τὰ Παιονικὰ, μεθ' ἃ, τὰ Θρᾴκια. ὧν καὶ ὁ Αἷμός ἐστι, πρὸς τῷ πόντῳ τῷ Εὐξείνῳ διαλαβὼν κείμενος. μέσην δὲ τούτων ἡ Παιονία, ὑψηλὴ πᾶσα, ἧς πρὸς Θρᾴκην καὶ ἡ Ῥοδόπη κεῖται, ὅπου ἡ νῦν ὀνομαζομένη Κλοκοπινίτζα. πνέει δὲ ἄτου σωτομώτατα πρὸς τὸ Ἴστρον φασίν.

Ἴστρος ὁ τὴν Παίονας περιμέ-
ῤῥων, ἐκ τοῦ Ἑρκυνίου ὀρῶν καὶ-
σπορος ἐκ πηγῆς αἴρεται· καὶ χω-
ζόμενος, τὴν μὲν εἰς τὸν Πόντον
ῥέει, τὴν δὲ εἰς τὸν Ἀδρίαν.

Ἠέριος. Τῶν μὲν πρὸς βορέαν πεπλημμυρισμένα φῦλα Νέμονται
Πολλὰ μάλ' ἐξείης, Μαιώτιδος ἐς στόμα λίμνης,
Γερμανοί, [302] † Σαυρομάται τε, Γέται θ' ἅμα, Βαστάρναι τε·
Δακῶν τ' ἀπειρεσίη [303] γαῖα, καὶ ἀλκιόεσσ' Ἀλανοί, 305
Ταυροί θ' οἱ ναίουσιν [304] Ἀχιλλῆος δρόμον ὑπτιον,
Ἠέριον. Στεινόν ὁμοῦ δολιχόν τε, καὶ [305] οὐτῆς ἐς στόμα λίμνης

[302] Hujus quidem ad boream [borealem partem] porrectæ gentes habitant [303] Multæ valde, ordine, Mæotidis usque ad ostium paludis. [304] Germani, † Sarmataque, Getæque simul, Bastarnæque: [305] Et Dacorum immensa tellus, & strenui Alani, [306] Tauriique

† Sarmataque,

qui

qui habitant Achillis cursum aditu difficilem, [307] Angustum simul longúmque atque ipsius usque ad ostium paludis.

Ὅπ πρὸς βορέαν τῷ Ἴστρῳ ἔθνη κεῖται τάδε, Γερμανοί, Σαμάται (ἤτοι Σαρμάται, καὶ ἔλλειψιν τὸ ρ ἀμεταβόλως, ὡς προγέγραπται) καὶ Γέται, καὶ Βασάρναι, Δακῶν τε ἄποικοι γῆ, καὶ Ἀλανοί, καὶ Ταῦροι, οἳ ναίουσι πρὸς τὸν Ἀχιλλέως δρόμον· καὶ Μελαγχλαινοι, καὶ Ἱππημολγοί, πρὸς οὓς ἐν τοῖς εἰς τὴν Ἰλιάδα γέγραπται· καὶ Νόμοι, καὶ Ἱππόποδες, οἱ κατά τινας Ζάγαροι, καὶ Γελωνοί, καὶ Ἀγάθυρσοι· καὶ ἔτι μὴν βόρειοι πρὸς νότον ὄντι τῷ Ἴστρῳ, Γέρραι, καὶ Ὠρίται ἑρμαῖα ἄστεα, καὶ Παννόνιοι, οἱ κατά τινας Βάλγαροι, καὶ Μυσοί, Θρᾳκῶν βορειότεροι, καὶ Θρᾷκες αὐτοὶ ἀπείρονα χώραν ἔχοντες. τούτων ὄντων μὲν ἐνίων, πρὸς μὲν Γερμανῶν ἐρρέθη τὸ ἀρχοῦν· πρὸς δὲ τοὺς ἑξῆς εἰρήσεται εἴπερ λόγος ἄξιον τῷ ὀπτέοντι.

Ὅπ τὰ διὰ τοῦ ἄνω ἐθνικὰ ὀνόματα ἐκτείνῃ πρὸς τὸ τοῦ Διονυσίου τοῦ Περιηγητοῦ, οἷς Βρεττανοὺς, Γερμανοὺς, Ἀλανοὺς, Καρμανοὺς, Λιμανούς. τὸ Ἠειδανὸς ἓν ἔθνος ὄνομα· ποταμὸς γάρ· διὸ συέλλει τοῦ Περιηγητοῦ, ὡς καὶ τὸ Ὠκεανός. Ὅπ τοὺς Γέτας Διονύσιος μὲν πρὸς βορρᾶν τοῦ Ἴστρου οἶδεν, ὡς ἀνωτέρω εἰρηται· (καθὰ καὶ τοὺς Σαρμάτας, οἳ ἔθνος εἰσὶ Σκυθικόν) Ἡρόδοτος δὲ μέρος οἴεται εἶναι Θρᾳκῶν τοὺς Γέτας. ὁ δὲ γεωγράφος ἑκάτερα τὰ ποταμοῦ αὐτοὺς οἰκεῖν ἱστορεῖ, ὡς καὶ τοὺς Μυσοὺς, καὶ τοὺς Θρᾷκας. φιλογυμναστοί δέ, φησὶν, εἰσι, καὶ πρὸς τὸ θεῖον σπεύδοντες. παρ' οἷς λύ καὶ ὁ Ζάμολξις Πυθαγόρου φοιτήσας, καὶ τοῖς Αἰγυπτίοις πολλὰ σεσοφισμένος, καὶ θεοὺς αὐτοῖς νομισθεὶς, καὶ κληθεὶς διὰ τοῦτο, καὶ κοινωνῶν τῷ βασιλεῖ τῆς πραγμάτων. ἐγχώριος δέ ποτε οἱ Γέται, φησὶ, καὶ τοῖς Ῥωμαίοις φοβεροί, καὶ διασαίνουσι τὸν Ἴστρον, καὶ λεπλατοῦντες τάς τε Ἰλλυριὰς καὶ τοὺς Θρᾷκας, καὶ τοὺς Μακεδόνας. νόμῳ δὲ Γετικὸς, ὑποφάζεσθαι τῷ γυναῖκα τῷ ἀνδρὶ θανόντι, καὶ κυδαίζειν ὅταν ὑπνηκυεύσωσι. Ἡρόδοτος δὲ καὶ τοξάδην φησὶν αὐτοὺς ἄνω πρὸς τὸν βορρᾶν, καὶ τοῦ ἀσραπᾶν, ἀπειλοῦντας τῷ θεῷ. ἔτι φησὶν ὁ γεωγράφος διαδοῦναι μέν ποτε τὸν Ἀλέξανδρον εἰς τοὺς πέραν Ἴστρου Γέτας, διὰ ταχέων δὲ ἀνασχέσθαι λαβόντα δῶρα. λέγει δὲ καὶ ὡς εἰς τοσοῦτον αὐτοί τε καὶ οἱ Δάκαι ηὐξήθησάν ποτε, ὥστε καὶ εἴκοσι μυριάδας ἐκπέμπειν στρατοῦ· ὕστερον δὲ συσταλέντες ἐς γῆς ἦλθον τὸ ὑπακοῦσαι Ῥωμαίοις. ὁ δὲ Ἰκιλιανὸς ἔν τινι μὴν αὐτὸς λόγων γέγραπται ὅτι τὸ μὴν Γετῶν ἔθνος, μὴν πώποτε μαχιμώτατον, διά τε τὴν ἀνδρείαν, καὶ διὰ τὸν Ζάμολξιν ὃν τιμῶσιν ὡς θεὸν ὑποδύεσθαι ἀλλὰ μετοικίζεσθαι νομίζοντες, ἑτοιμότερον δυήσουσιν, ἢ τὰς ὑποδημάτων ἱμαντιόμενοι. καὶ Ἡρόδοτος δὲ ἀπαθανατίζοντας αὐτοὺς καλεῖ, διὰ τὸν ῥηθέντα χρόνον Ζάμολξιν, ὃν καὶ μαθητεῦσαι αὐτὸς τῷ Πυθαγόρᾳ φησίν. ἱστορεῖ δὲ καὶ ἀνδρειοτάτους Θρᾳκῶν τοὺς Γέτας, καὶ δικαιοτάτους. λέγει δὲ καὶ ὅπ εἶλεν αὐτοὺς ὁ Δαρεῖος, ὅτε στρατὸν διαβὰς ἐκ τῆς Ἀσίας, ἐπορεύετο διὰ τῆς Θρᾴκης. Ὅπ τοὺς Δάκας, Δάας ἐκάλουν πάντες. φησὶ δὲ καὶ ὁ γεωγράφος, ὅπ οἱ Δάκαι, Δάοι ποτὲ ὠνομάζοντο. ὁ δὲ Ἡρόδο-

τος Νομαδικὸν Περσικὸν ἠθος τὲς Δάας λέγει, καθὰ καὶ τοὺ Μάρδας, καὶ ἄλλες πολλές. ὁ δὲ τὰ ἐθνικὰ γεγραφὼς, καὶ πλησίον τὸ ποταμοῦ Βορυσθένης φησὶ τὴν Δακίαν οἰκεῖν. ὡς ὁ Βορυσθένης, κατωτέρω ῥηθήσεται. λέγει δὲ καὶ ὅτι ὥσπερ τοῖς Ἀπικοῖς ὡς ἐπὶ πολὺ τὰ αὐτὰ τοῖς Ἀπικῶν ὀνόματα δῆλον, Δάοι καὶ Γέται. φέρεται δὲ ἱστορία, καὶ νοπωτέρως τὸ Ἴστρου τοὺ Δάκας εἶναι. φασὶ γὰρ ὅτι Αὐτόνοος τοὺ ὡς τὴν Δακίαν ἀπῳκισμένους Ῥωμαίους ἐκεῖθεν ἐξαγαγὼν, διὰ τοὺ ἐν περαίᾳ τὸ Ἴστρου κινδύνους, ἐν μέσῃ τῇ Μισίᾳ κατῴδρυσε, τὴν χώραν ὀνομάσας Δακίαν. Ὅπ Ἀλανὸς ὄρος Σαρματίας, ἀφ' ὃ τὸ ἔθνος οἱ Ἀλανοὶ ἔοικεν ὀνομάζεσθαι· ἐς καὶ ἀλκιβίεσθαι ὁ Διονύσιος καὶ πολυίππους καλεῖ. Ὅπ ὁ Ἀχιλλέως δρόμος, ὃν οἱ Ταῦροι τὸ ἔθνος ναίουσιν, αὐλὼν πς ἐστὶ στενὸς ὁμοῦ καὶ δολιχὸς, καὶ χερρόννησος ἀλιτενὴς, οἷόν πς ταινία, ἢ πι φασὶα, μῆκος ὅσον χιλίων σταδίων ἐπὶ τὴν ἕω, ἀμμώδης. πλάτος δὲ δύο σταδίων τὸ μέγιστον. τοῦτον τὸν δρόμον ὁ Ἑλληνικὸς Ἀχιλλεὺς κατῴκησε, μεταθέμενος τὴν τοῦ Ἀγαμέμνονος Ἰφιγένειαν, ἐξ Αὐλίδος ἀναρπασθεῖσ εἰς Σκυθίαν· ὁπηνίκα ἔλαφον ἡ Ἄρτεμις εἰς θυσίαν ἀντέδωκεν· ἔνθα καὶ μένας πολὺν χρόνον ὁ Ἀχιλλεὺς καθὰ δοκεῖ καὶ τῷ Λυκόφρονι, ἀφῖκε τῷ τόπῳ τὴν ἐξ αὐτοῦ κλῆσιν. ὅπ δὲ σεσκατηγημένον ἦν τῷ Ἀχιλλεῖ ἡ Ἰφιγένεια, καθωμίλητα. ἄλλοι δέ φασιν ἕτερον εἶναι τὸν τὸν Ἀχιλλέα τοῦδε Σκύθας, βασιλέα τῆς τόπων, ὃς ἠφάνισε τε τὴς Ἰφιγενείας πεμφθείσης ἐκεῖ, καὶ ἔμεινεν ὀπηδιόκων· ἐξ οὗ ὁ τόπος, Ἀχιλλεῖον. οἱ δὲ τοῦτο λέγοντες οὐ φέρεσθαι μάρτυρα τὸν Ἀλχαῖον, λέγοντα, Ἀχιλλεὺς ὃς τὰς Σκυθικὰς μελέας. ὑπὸ δὲ Ἀχιλλέως, καὶ ἡ λευκὴ νῆσος ἡ μὴ ταῦτα ῥηθησομένη, Ἀχίλλειος ἐλέγετο νῆσος, ὡς τὸν Εὔξεινον· ἔνθα φασὶν οἱ Σκύθαι τὸν Ἀχιλλέως ψυχὴν διαβαίνουσαν τὰ ἐωσπὴς ἀθύρειν. οἱ δὲ Ταῦροι τὸ ἔθνος ὑπὸ τῆ ζώᾳ τιμᾶσι, φασὶ, καλουῦντα, διὰ τὸ ἐκεῖ τὸν Ὀσειν ζεύξαντα βοῦν ἀρόσαι γῆν. ὡς τότως νῆζος ἡ Ταυρικὴ, ἡ καὶ Μαιωτικὴ, μεγάλη καὶ ὀπίσημος· ἥ παρώκεῖται καὶ ἡ Φαναγόρεια, καὶ ἡ Ἑρμώνασσα, ὡς ἐν τοῖς μὴ ταῦτα ῥηθήσεται. καὶ ἡ Ἄρτεμις δὲ, Ταυροπόλος, ἀπὸ τότων δοκεῖ τὴν Ταύρων λέγεσθαι, οἷς ἔχαιρεν ὡς ξενοκλονέσιν ἐπ' αὐτῇ. οἱ μῦθοι δὲ τοῦ γεγράφου Νάσκοι Ταυρίσκοι, ἕτεροι εἰσιν ἔνθος τοῦδε τότος τοὺ Ταύρους.

Ταῦνσι δ' ὕδωρ ἐκπέτεται πολυίππων φύλον Ἀλάνων.
Al. ἀγαλάν.
Ἔνθεν Μιχάχλαινοί τε καὶ ἀνέρες ἱππημολγοί,
Νάβοι θ', Ἱππόπυδές τε, Γηωνοί τ', ἠδ' Ἀγάθυρσοι·
Ἦμι Βορυσθένεος ποταμοῦ τελαυσμὸν ὕδωρ 315
Μίσγεται Εὐξείνῳ, κεῖθι πορπάζουσι μετώπῳ,
Γεγαμμένη. Ὄρδον ὅπ γεγαμμ. καλεῖται Κυδρεάων.
Κῆθι δ' Ἀλδήσκοι δ' ἔδαλα Πομπικάποιο

Ῥι-

Ῥιπαροῖς ὀν [10] ὄρεσι σχάνδιχα μορμύρεσι. 315
Τῶν ὃ πρὸς πρηῶνι, πεπηγότι ἐγγύθι πόντου,
‖ Ἥδυφανὴς πλεκτὸς αἴξεται, [72] οἷά τις αὐγὴ ‖ Ἡδυφανὴς.
Μιλήτου ἀρχεμόλπου· ἀδάμαντά τε [9] παμφαώοντα
Ἐγγύθεν [14] ἀστρήσας ὑπὸ ψυχεροῖς Ἀγαθύρσοις.
Ἴσρε μὲν [10] τοσσίδε βορειότεροι [24] γεγάασι. 320

[308] Super hos autem porrecta est equis abundantium gens Alanorum: [309] Ubi Melanchlænique, & homines qui equos mulgent, [310] Neurique Hippopodésque, Geloníque, atque Agathyrsi: [311] Ubi Borysthenis fluvii extensa aqua [312] Miscetur Euxino, arietis ante frontem, [313] Recta ad lineam, è regione † Cyanearum [petrarum] [314] Illic quoque Aldesci & Panticapæ aquæ [315] Rhipæis in montibus separatim murmurant. [316] Horum item juxta gurgites, glaciale prope mare, [317] Jucundo nitore lucens electrum nascitur, velut quidam splendor [318] Lunæ ineuntis: adamantémque pellucentem [319] In propinquo videas sub frigidis Agathyrsis. [320] Istri sanè tot [populi] magis boreales sunt.

† quæ & Symplegades.

Ὅπ Μελάγχλαινοι λέγονται, διὰ τὸ ἐν ἕσθι μέλαν καὶ ζοφερὸν τὸ ἐνδύμαθος, ὡς καὶ Ἡρόδοτος δοκεῖ, ὃς καὶ ἀνθρωποφαγεῖν αὐτοὺς εἰπών, λέγει καὶ ὅπ Μαγχλαίνων τὸ καθύπερθεν, λίμναι, καὶ γῆ ἔρημος ἀνθρώπων. Ὅπ οἱ Νδρεῖς ἐκλιπεῖν λέγονται ποτὲ τὴν αὐτῆς χώραν ὑπὸ ὄφεων, καὶ ὅπ νῦν ἐλεγχοῦσι εἶναι. ἔτος πίνων ἑκάστου, φησίν, ἅπαξ ἔκαστος τῆς Νδρῶν λύκος γίνεται ἡμέρας, καὶ αὖθις εἰς ἄνθρωπον ὑποκαθίσταται. Σημείωσαι δὲ καὶ ὅτι Νεῖρος μὲν τὸ ῥῆμα τῆς ἐλάφου, διὰ τὸ βραδύνειν· Νδρεῖς δὲ τὸ ἐπικόν, οἱ καὶ Νδρεῖται, διὰ τῆς δ διφθόγγου. Ὅπ Ἡρακλέους υἱοὶ Γελωνὸς καὶ Ἀγάθυρσος, ἐξ ὧν ἔθνη βορειότερα τὸ Ἴστρου, οἱ Γελωνοὶ καὶ οἱ Ἀγάθυρσοι. ὑπὸ μὲν οὖν Ἰυχεροῖς Ἀγαθύρσοις, ὡς ὁ Διονύσιός φησιν, ἀσήμας ὄζει παμφαύων. οἱ Γελωνοὶ δέ, ὡς ἄλλοι φασί, γῆν τε ἐργάζονται, καὶ σιτοφαγοῦσι, καὶ κήπους ἔχουσιν. ὁ δὲ τὰ ἐθνικὰ γεγράφας ὅτω φησί, Γελωνοί, πόλις Σαρματῶν, ἀπὸ Γελωνοῦ, ὃς Ἀγαθύρσου μὲν ἦν ἀδελφός, Ἡρακλέους δὲ υἱός. ἔστι δὲ καὶ αὐτὴ πόλις ξυλίνη μεγάλη καὶ Ἡρόδοτον, κειμένη ἐν Βαδίνοις, ἔθνει μεγάλῳ. περὶ τούτοις ζῶον λέγεται θαυμάσιον γίνεσθαι, τὸ μέγεθος ὅσον βοῦς, ἐοικὸς τὸν τὸ σφετερότυπον ἐλάφῳ, καλέμωνον Τάρανδος, δυσθήρατον, διὰ τὴν μεταβολήν. μεταβάλλει γὰρ τὰς χρόας πρὸς τοὺς τοίχους καθ' ὃν ἂν τόπον εἴη, καὶ ἀλλοίους, καθάπερ καὶ ὁ χαμαιλέων, καὶ ὁ πολύποδες. ἔστι δὲ πρὸς Ἀγαθύρσων ὁ αὐτὸς λέγει, ὅτι ἡ ἀπὸ Ἀγαθύρσου υἱοῦ Ἡρακλέους ὕστερον τοῦ Διονύσου. κλάδοι δέ εἰσιν οἱ Σκύθαι, οὓς ἐν τοῖς τοῦ Διονύσου τελεταῖς φέρεσιν. Ἡρόδοτος δὲ μόνον Γελωνὸν καὶ Ἀγαθύρσον υἱὸς Ἡρακλέους λέγει, ἀλλὰ καὶ Σκύθην νεώτατον καὶ γνωναιότατον· ὃς ἐγένετο Ἡρακλεῖ ἐλθόντι εἰς τὴν πρὸς Σκυθῶν χώραν, ὅτε

ὅτε τὰς Γηρυόνε βοῦς ἤλαυνε, μιγεὶς, φησὶν, ἐχίδνῃ μιξοπαρθένῳ, γυναικὸς μὲν τὰ ἄνω ἀπὸ γλουτῶν ἐχούσῃ, τὰ δὲ κάτω, ὄφεως. λέγει δὲ τοὺς Ἀγαθύρσους ὁ αὐτὸς ἀνδρῶν ἁβροτάτους, καὶ χρυσοφόρους, καὶ ὁμόκοινον τὴν μίξιν τῆς γυναικῶν ποιεμβρύου. τοὺς δὲ Γελωνοὺς Ἕλληνας τὸ ἀρχαῖον εἶναι φησὶ γῆς ἐργάτας. Ὅπου Βορυσθένης ὁ ἐν τοῖς ποταμοῖς ἀξιολογώτατος, Εὐξείνῳ τὸ ὕδωρ μίσγει κατὰ τὸ ἐκεῖ μέτωπον τῆς κριοῦ. ὡς δὲ εἴρηται, ὀρθὸν οἷ ὁδὸν χαμαὶ καταιθικρὺ, τῆς Κυανέων πετρῶν. ἐκεῖ δὲ ἐν τοῖς Ῥιπαίοις ὄρεσι Σκυθικοῖς καὶ ὁ Ἀλαζωνικὸς, φησὶ, καὶ ὁ Παντικάπης οἱ ποταμοὶ μορμύρουσιν· ὧν ἀφθὰ μεγαλαῖς ὕδατος ἤλεκτρος μίσης ἀργυρώνης αὔξει, οἷά περ αὐγή. καὶ ὅσα ὅπως συμπαθῶς ἔχει ὡς τὸν σελωνίου ὁ τοιοῦτος ἤλεκτρος. καὶ ὅπου τὸν ἤλεκτρον ἐντυπῶσα λίθου τινὰ νοητέον, καὶ ἃ κατὰ τὸ λεχθὲν τῆς αἰγείρων δάκρυον, ὡς ἀνωτέρω εἴρηται. ὅπου δὲ ἐν τοῖς Ῥιπαίοις ὄρεσιν ἐδέποτε χιὼν ἐπλείπει, φεγγεσπάει. ὧν δὲ παῦται τὰ ὄρη οἱ λεχθέντες ὑπερβόρειοι καλοῦνται εἰς τὸν ἐκεῖ θάλασσαν λέγοντας. ἀπὸ δὲ Παντικάπε τὸν ποταμὸν καὶ τὸν ἐκεῖ ὀνομάζεται Παντικάπιον, πόλις μεγάλη, κτίσμα πυθοῦς Αἰόλου, λόφῳ κύκλῳ θεμελιωμένῳ, σταδίων εἴκοσι, μητρόπολις τῆς ἐκεῖ Βοσπορανῶν. Ἡρόδοτος δὲ ὧδε τούτων τῆς ποταμοῦ φησὶν, ὅτι ὁ μὲν Βορυσθένης, μέγιστος καὶ πολυαρκέστατος τῆς Σκυθικῶν ποταμῶν, καὶ πίνειος ἥδιστος, ῥέων καλὸς ὡρὰ θολερός. πτηνοὶ δὲ καὶ ἄλλες παρὰ τὸ στόμα ὥσπερ αὐτόματοι καὶ κήτη ἀνάκανθα μεγάλα παρέχειν παρέχει, ἃ καλοῦσιν Ἀντακαίους. ὁ δὲ Παντικάπης ὑπὸ βορρᾶ ῥέων, ἐν τῷ τέλει συμμίσγει τῷ Βορυσθένει. τὸ δὲ μεταξὺ τούτων τῆς ποταμοῦ νέμονται οἱ γεωργοὶ Σκύθαι. δέκα δέ, φασὶν, ἡμερῶν ὁδὸς ὑπὸ Ἴστρου ὅπη Βορυσθένει· ὁμοίως δὲ καὶ ἀπὸ Βορυσθένους ὅπη τὴν Μαιῶτιν.

|| lego Ῥιπαῖοι, aut Γηρυσί.
|| ἔρεμνά.
|| ὅπη περιελθὼν.

Πρὸς δὲ νότον * || Γέρραι, Ϛ Νωρίκιαι ἄστε || ἔρεμνά.
Πλησιόνιοι, Μυσοί τε βορειότεροι [16] Θρῄκων,
Αὐτοί τε Θρῆικες, ἀπειρέσια γαῖαν ἔχοντες.
Οἱ μὲν, || ἔπι πλευρῆσι Πέροντίδος ἀμφιρύτης,
[24] Οἱ δ' ὑπὲρ Ἑλλήσποντον ἀγάρροον, [25] οἱ δ' ὑπὲρ αὐτῆς
Αἰγαίης βαθὺ κῦμα πολυφλοίσβοιο θαλάσσης. 326

|| *Rheti aut Grai*, v. Com

321 Ad austrum autem, || Gerræ, & Noriciæ urbes munitæ: 322 Pannonii, Mysique, magis boreales Thracibus, 323 Ipsique Thraces immensam terram habentes. 324 Hi quidem ad latera Propontici maris, 325 Illi verò super Hellespontum citifluum, reliqui autem super ipsius 326 Ægæi profundam undam multisoni maris.

Ὅπου τὰ ἀνωτέρω ῥηθέντα Νωρίκια ἄστεα ἐρυμνὰ πυὲς δίχα τῶν κατ' ἀρχὰς ν γεγράφοισι. τάχα δ' ἀπὸ τούτων καὶ Ὦρικος λιμήν. φησὶ γοῦν Ἑκαταῖος, Μετὰ δὲ, Ῥεθρωτὸς πόλις· μῆ δ' Ὦρικος λιμήν· καὶ Ἀπολλώνιος, Ὦρικον εἰσαφικέσθαι. καὶ Πολύβιος ἐν

ἐν ἑβδόμῳ, Οἱ δὲ τὸν Ὠεικὸν κατοικοῦντες, οἱ καὶ θρᾷττοι κεῖνται πρὸς τὴν εἰσβολὴν τὴν πρὸς τὸν Ἀδρίαν, ἐκ δεξιῶν εἰσπλέοντι. πνεῖ δὲ καὶ Νωρικὸς γεφύρωσιν μὴ τὸ ν. τὸ δὲ ἑρμηνεῖον, πνεῦ ἑρμηνεῖ γεφύρωσιν, ὅ ὅτι σύμφυτα, καὶ δασέα, καὶ κάτασκα· ὅθεν καὶ φαίνονται μέλαινα, διὰ τὸ πολὺ τῆς σκιᾶς. διὸ καὶ παρ' Ὁμήρῳ ἐν τῷ, μέλαν δρυὸς ἀμφικεάσας, μέλαν δρυὸς πνεῖ τὴν ἧν φύλλων ἔπαν δασύτητα, διὰ τὴν ἐξ αὐτῆς ὑποτελουμένην μελανίαν τῆς σκιᾶς. καὶ ταῦτα μὲν περὶ τῆς Ὠρικίων ἀσεών. ὁ δὲ γεωγράφος ἔθνος τὸ συνάπτον τοῖς περὶ Ἀκυληίαν χωρίοις, Νωρικοὺς γράφει μὴ τὸ ν, ἀλλά τε λέγων, καὶ ὅτι ἐγγὺς τῆς Ἀδριατικῆς μυχῆς, καὶ τῆς κατ' Ἀκυληίαν τόπων, οἰκῆσαι Νωρικῶν πνεῦ καὶ ὅτι κατ' Ἀκυληίαν ἐν Ταυρίσκοις τοῖς Νωρικίοις χρυσίον εὑρυές. ὥστε ὀπὶ δύο πόδας ὑποσυλᾶν τὴν ὀπιπολῆς γῆν, εὐθὺς ὀρυκτὸν χρυσίον διείσκειν. ἔχεις οὖν τάχα Νωρικῶν τε καὶ Ὠρικῶν διαφορὰν· ὡς Ὠρικῶν μὲν ὄντων, κατ' Πολύβιον, τῆς περὶ πε τὴν τῆς Ἀδρίας εἰσβολήν, ὅπερ καὶ ὁ Ὠρικὸς λιμήν, καὶ ὁ Βυθρωτὸς Ὠρικίων δὲ, τῆς πρὸς τῷ μυχῷ τῆς αὐτῆς κόλπε, κατά τε τὸν γεωγράφον, καὶ κατ' πολλὰ τῆς ἀνυπογράφων τῆς Διονυσίε. ἔοικε δὲ ὅπερ καὶ ὁ Διονύσιος Ὠρικὸς οἶδεν ὃς καὶ ὁ Πολύβιος. ἐν γοῦν τοῖς ἑξῆς ἑρεῖ περὶ τὴν Ὠρικὸν γῆν ἓξ ἀπὸ τῆς Ἑλλάδος ἀρχήν, ζωννυμένην τῇ τε Σικελικῇ θαλάσσῃ καὶ τῇ Αἰγαίῳ. καὶ ἕπω μὲν ταῦτα. πνεῖ δὲ ἱστορῆσι καὶ ὅπ Νωρικὸν οἱ Φρύγες τὸν ἀσκὸν καλέσι τῇ σφετέρᾳ διαλέκτῳ· καὶ ὅπ ὀπυίκα Μαρσύας ἐκεῖνος ὁ μουσικὸς ἀπεδάρη τὸ σῶμα ὑπ' Ἀπόλλωνος, ὁ ἀσκὸς κρεμασθεὶς, καὶ τῷ χεύνῳ κατενεχθεὶς ἔπεσεν εἰς τὸν Μίδα λεγομένην κρήνην· καὶ αὐτὴ μὲν μετεκλήθη Μαρσύας, ὁ δὲ ἀσκὸς καταφερόμενος ὑπὸ τῆς ποταμῆς, ἀλιεῖ περσπένεχθη· καὶ Πεισίστρατος ὁ Λακεδαιμόνιος καὶ χρησμὸν ἀπὸ τῆς συγκρήματος πολιν κτίσας, Νώρικον περσηγόρευσεν, ὡς ἂν εἴποι τὶς ἀσκόν. ἐὰν δὲ Φρυγίας ἔσα ἡ τὸ Πεισιστράτε πόλις αὕτη ἔδεν ἔχει κοινὸν περὶς τὸν ἀνωτέρω ῥηθέντας Νωρικούς, δηλονότι ἡ ἱστορία περὶς πολυπειρίαν ἐκ ἄχαρις. Ὅπερ μόνον Εὐρωπαῖοι Μυσοὶ, ἀλλὰ καὶ Ἀσιανοί. ὁ δὲ Ἀρριανὸς τῆς Εὐρωπαίων Μυσῶν ἀποίκους λέγει τὸν ἐν τῇ Ἀσίᾳ Ὀλυμπηνὸς Μυσούς· οἵπνες Μυσοὶ ὀνομάζονται ἢ ἀπὸ Μυσῆ τῆς Διὸς, ἢ ἀπὸ ἑτέρε Μυσῆ υἱῆ Ἀργαντώνης τῆς γυναικὸς τῆς Ὀρεστείε· ἢ ἀπὸ τε φυτε τῆς μυσῆς, ἢ τῆς μυσῆ ἀμφοτέρως γὰρ λέγεται) ὅθεν τὸν ἐξύλου δηλοῖ, καὶ τὸν γλῶσσαν τῆς Λυδῶν, ὡς καὶ ὁ γεωγράφος φησίν. Ἡρόδοτος δὲ τοὺς ἐν τῇ Ἀσίᾳ Μυσοὺς, Λυδῶν ἀποίκους λέγει, Ὀλυμπηνὸς καλεμένους, ἀπὸ τε ὄρες Ὀλύμπε τῆς Ἀσιανῆς. Ὅπερ Θρᾷκες ἐ μόνον Εὐρωπαῖοι, ἀλλὰ καὶ Ἀσιανοί, καὶ τὸν τῆς Ἀρριανῆς ἰσοείαν, λέγοντος, ὅσῳ Φρύγας καὶ Μυσὸς, ὅτω δὴ καὶ Θρᾷκας ὀξ Εὐρώπης διαβῶσι εἰς Ἀσίαν, μὴ Πατάρε πνὸς ἡγεμόνος, ὅτε οἱ Κιμμέριοι τὴν Ἀσίαν κατέσχεν· ὃς ἐκβαλόντες ἐκ Βιθυνίας οἱ Θρᾷκες ὠκησ αὐτοὶ καὶ τάχα ἐκ τῆς τοιούτων Θρᾳκῶν πλατυνθέντων καὶ τὸ νῦν λεγόμενον Θρᾳκήσιον τὸν κλῆσιν ἀνῆκεν. ὁ δὲ αὐτὸς Ἀρριανὸς καὶ Θρᾴκην πνὰ ἱστορεῖ νύμφην σοφὴν ἀμφὶ ἐπῳδάς τε καὶ φάρμακα, οἵαν τὰ νῦν ἐλκύσαι τῆς παθημάτων φαρμάκοις, τὸν δὲ

ὦ ἐργάσαιτο. ὁποία τὶς ἡ Μήδεια ἰσόρμη, καὶ ἡ Ἀχαμηνὶς, καὶ ἡ θρυλλουμένη Κίρκη. καὶ ἀπὸ ταύτης τῆς Θρᾴκης δοκεῖ ὠνομάσθαι ἡ χώρα. Πέρκη ποτὲ καλουμένη. ὁ αὐτὸς λέγει καὶ ὅπ ἔθος ἦν Θρᾳξὶ πολλὰς ἔχειν γυναῖκας, ὡς ἂν ἐκ πολλῶν πολλοὺς ἔχοιεν παῖδας. καὶ τὸ ἔθος αὐτοῖς γηνέσθαι φησὶν ἀπὸ βασιλέως αὐτῶν Δολόγκου, ᾧ παῖδες πολλοὶ ἐκ πολλῶν γυναικῶν ἐγένοντο. Ἡρόδοτος ὁ Ἰσορεῖ καὶ ὑπὸ τῶ Κερίσῳ Θρᾳκας εἶ πνας, λέγων ὅπ ὁ Κερίσοβ κατεστρέψατο Χάλυβας, Παφλαγόνας, Θρᾳκας, Θυνοὺς, Βιθυνούς. καὶ τὸ ἔξης. καὶ Ξενοφῶν ὁ οἶδεν Ἀσπαλῶ πνα Θρᾴκιον, ἀρξαμένῳ ἀπὸ τῶ στόματος τῶ Πόντε, μέχρις Ἡρακλείας, ὅπ τὰ δεξιὰ εἰσπλέοντι. ἰσοεῖα δέ πς ἱερὰ καὶ θεῖ τὰ τῆς Λιβύης πε νόπα ὑπὸ Ἀλεξάνδρειαν Θρᾴκην πνὰ ὀρεινὴν φησιν, ἐν ᾗ καὶ ἀσπιτῶν ἰσορεῖ γηνέσθαι θεῖ πυσον. λέγεται ὃ ὅπ οἱ Εὐρωπαῖοι Θρᾷκες ςίζονται, κρίνοντες ἐυχῆς μὲν τὸ ἐσίχαν, ἀχῆς δὲ τὸ ἄσκητον· καὶ καλὸν μὲν τὸ ἀσχεῖν, ἀπιμότατον δὲ τὸ ἐργάζεσθαι τῶν γεωργῶν. κάλλιστον δὲ τὸ λησεύειν, καὶ ἀπὸ πολέμε ζῆν. ὅπ δὲ τὸ Θρᾷξ θεῖ ταῦτα δὲ, καὶ ὅπ ὡς σωματοειδὲς ἔχει τῶν τῶν πόνε περίκλασιν, θεσθηλότατόν ἐςι. δηλοῖ δὲ τῶν τῆς λέξως συναίρεσιν τό, τ Θρῆϊκες, καὶ τὸ Θρηϊκιον σῶμα, καὶ ὅσα τοιαῦτα ἄτε συναιρεθέντος τὸ Θρᾷξ, ἀπὸ τῆ Θρᾴϊξ βαρυτόνε ὀνόματος. Ὅπ τοὺ Θρᾷκας γαῖαν εἰπὼν ἔχειν ἀπείρονα, ἐφερμηνεύει σαφῶς πως ἀπείρονα. καί φησιν, οἱ μὲν ἐπὶ πλεῖςαι Περσπονῆσον εἰσὶ θαλάσσης, εἰ δ' ὑπὲρ Ἑλλήσποντον ἀχάρρουν, οἱ δὲ θεῖ τὸ βαθὺ χεῦμα τῆς Αἰγαίας θαλάσσης. διὸ καὶ Ἡρόδοτος λέγει τοὺς Θρᾷκας ἐθνῶν μέγιςον, μετὰ τοὺς Ἰνδούς. ὧν δ' ἂν, φησὶ, καὶ ἄρχειν καὶ κράτειν, ἐὰν ὑπὸ ἑνὶ ἐπάγεται ἀρχοντι, ἢ ἐφρόνει κατὰ τὸ αὐτό. καὶ τάχα διὰ τὸ ἄπω πολυτενὲς τῆς χώρας καὶ θεῖφανὲς ἰδίασεν αὐτῶν τῆς Εὐρώπης Οὐεσπασιανὸς, ὡς θεμείρηται. καλέμενοι δέ ποτε Βεῖγες, εἶτα μεταβάντες εἰς Ἀσίαν, μετέπεσον εἰς τὸ ἀβὶ Φρυγῶν ὄνομα. ἀχάρρουν δὲ τὸν Ἑλλήσποντον λέγει, διὰ τὸ κατάῤῥυν εἶ σφόδρα. διὸ καὶ ποταμὸν αὐτὸν ἀλιμυθὸν ὁ Ξέρξης ἐξυβρίζων ὠνόμασεν.

Ἔνθα μελισσοβόπιο κλυτὴ σκοπιὰς Πηγλώπης
Φύεται ἀσεμέθ· καλὸς λιθ·, [327] οἷά τις ἀσὴρ
Μαρμαίρων, [328] λυχνίς τε πυρὸς φλογὶ πάμπαν ὁμοίη. [329]
Ἴσχουν μὲν πολαμὸν [330] τόσσοι θεῖναιετάουσι.

[327] Ubi apes educantis in montibus [ſcopulis] Pallenæ [328] Naſcitur aſterius pulcher lapis, ceu quædam ſtella [329] Splendens, & lychnis flammæ ignis omnino ſimilis. [330] Iſtrum quidem fluvium tot [populi] circumaccolunt.

Ὅπ Παλλήνη καὶ ὄρος ἐςὶ, καὶ πόλις Θρᾳκική. τῶτην μελισσοβόσιον ὁ Διονύσιος ἱσορεῖ, ἤτοι πολλὰς μελίσσας τρέφειν· θεῖ ἣν φύεται, φησὶν, ἀσεμέθ· καλὸς λίθ·, μαρμαίρων οἷά τις ἀσὴρ, καὶ

EUROPÆ
Veteribus Cognitæ
Tabula
OCEANUS
Orcades Ins
Britan:
ALBION
nicæ Insulæ
BORE
ALIS.
OCEANUS GERMA: NICUS.
Nerigon plin
Scandia proprie dicta
Mare Sarmaticum seu Cronium
Hippopodum ins: Plinio et Melæ
Arimaspi
Agathyr: si
SARMA
TIA.
Geloni
Neury
Borusci
Sudeni
Venedæ Finni
Gythones
Burgundiones
Saxones
Teutones
GERMA NIA.
Suevi
Sidones
Hercynia Sylva
Quadi
Avareni
Burii
Carrodunum
Carpatus mons
EUROPÆA.
Hamaxobii
Alauni seu Alani
Peucini
Bastarnæ
Peuce
Tomi
Ordessus
Arpi
Arpy
Getæ
DACIA.
PONTUS EUXINUS.
Mæotis palus
Mæotæ
Tanaita
Tanais fl.
Roxolani
Taurica Chersonesus
Pantica
Oceanus Britannicus
Veromanduini
Atrebates
Belgæ
Caleti
Parisii
Senones
Treveri
Remi
Helvetii
Rhæti
Vindelici
Noricum
Pannonia Superior
Pannonia Inferior
Dalmatia
Illyricum
Liburni
Histri
Japydes
Carni
Taurisci
Scordisci
Dardani
Thracia
Bithynia
Galatia
PONTUS
ASIÆ
Macedonia
Mare Ægæum
Phrygia Minor
Lydia
Cappadocia
PARS
Caria
Lycia
Cilicia
Isaurus m.
Isicus Sinus
Cyprus
Rhodus I.
Creta
Gortyn
Phæstus
Sabnonium p.
Pelopon nesus
Mare Ionium
Mare Siculum
Mare Tyrrhenum
Mare Gallicum
Mare Ligusticum
Mare Adriaticum
Mare Libycum
Mare Ibericum
MARE MEDITERRANEUM
Sicilia
Sardinia
Corsica
Baleares
Gades
Hispa: nia
Lusitania
Tarraconensis
Bætica
Mauritania
Tingitana
Africæ Pars.
ATLANTICUS.
Fretum Siculum
Mare Libycum pr.
Nerium seu Celticum pr.
Sacrum pr.
Tamara
Tamaris æst
Ituna æst
Vedra fl.
Tina fl.
Boderia æst
Salenæ
Tanais fl.
Rhenus fl.
Albis fl.
Visurgis fl.
Amasia fl.
Rubo fl.
Sequana fl.
Garumna fl.
Iberus fl.
Tagus fl.
Anas fl.
Bætis fl.
Hiberus fl.
Rhodanus fl.
Padus fl.
Tiberis fl.
Arnus fl.
Ister fl.
Tyras fl.
Hypanis fl.
Borysthenes fl.
Axiace fl.
Thermodon fl.
Halys fl.
Euphrates fl.
Tigris fl.
Nilus fl.
Rubeas m.
Chronius m.
Cimbrica Chersonesus
Codanus Sinus
Gutæ
Venedi
Finni
Lucus Herculis
Ara Augusti
Ara Drusi
Ara Neronis
Ara Germanici
Ara Claudii
Ara Vespasiani
Ara Trajani
Ara Antonini
Ara Severi
Ara Caracallæ
Ara Alexandri
Ara Maximini
Ara Gordiani
Ara Philippi
Ara Decii
Ara Gallieni
Ara Claudii
Ara Aureliani
Ara Probi
Ara Diocletiani
Ara Maximiani
Ara Constantini
Ara Constantii
Ara Julianæ
Ara Valentiniani
Ara Theodosii
Ara Arcadii
Ara Honorii
Ara Theodosii Junioris
Ara Valentiniani Junioris
Ara Marciani
Ara Leonis
Ara Zenonis
Ara Anastasii
Ara Justini
Ara Justiniani
Ara Tiberii
Ara Mauricii
Ara Phocæ
Ara Heraclii
Ara Constantini Pogonati
Ara Justiniani Junioris
Ara Leontii
Ara Tiberii Junioris
Ara Philippici
Ara Anastasii Junioris
Ara Theodosii Junioris
Ara Leonis Junioris
Ara Constantini Copronymi
Ara Leonis Junioris
Ara Constantini Porphyrogenetæ
Ara Romani
Ara Constantini Porphyrogenetæ
Ara Romani Junioris
Ara Nicephori
Ara Basilii
Ara Constantini Porphyrogenetæ
Ara Romani Junioris
Ara Nicephori Junioris
Ara Basilii Junioris

καὶ λυχνὶς πυρὸς φλογὶ πάμπαν ὁμοία. διὸ καὶ λυχνίτις ὁ λίθος λέγεται. οἱ δὲ καὶ σταλωίτην καλοῦσι τὸν τοιοῦτον λίθον, ἐπειδὴ συμπαθῶς, φασὶν, ἔχει πρὸς τὴν σελήνην. ὡς καὶ ὁ Βορυσθενίτης ἤλεκτρος, καθὰ καὶ προϊστόρηται, καὶ συμφθίνει τε αὐτῇ καὶ συναύξει. τὸ δὲ λυχνὶς, πυρὸς καὶ βαφώσιοις, καὶ ἀρσενικὸν εἴδει λέγουσιν ὄνομα, γεφφοῦσες, λύχνις πυρὸς φλογὶ πάμπαν ὁμοῖον. ἄλλοι δὲ ὧδε Πεμήνης ἔτω φασί. Πεμήνη πόλις Θράκης, ὑπὸ Παλλήνης συναδὶς Τιθῶν. ἔστι δὲ Παλλήνη καὶ χερρόννησος τείχων, οἰκεμένη ποτὲ ὑπὸ γιγάντων, ὡς Ἡρακλῆς μισανθρώπως ἐφονικῶς κατεπολέμησεν, ὅτε καὶ βεργαῖοι τινες καὶ θρηικῆρες σωέπεσον. διὸ καὶ θεοὶ ἔδοξαν τῆς μάχης ταύτης τῷ Ἡρακλεῖ συμάχους, καὶ καταφλέξαι τοὺς γιγάς· καὶ ἡ χώρα διὰ τοῦτο Φλέγρα ἐκλήθη. ὑπὸ τούτων δὴ τῶν τόπων Παλληνίδα τὴν Πρωτέως συγατέρα ἐκάλεσεν ὁ Διονύσιος, ἔνθα ὧδε Ἀλεξανδρείας ἔλεγεν. οἴονται δέ τινες Παλλήνιον λέγειν τὴν τῆς Κασσανδρείας χερρόνησον, τῷ Αἰγαίῳ καὶ αὐτὴν συναπτομένην. ἔνθα καὶ τόπος τις καὶ παραφθορᾷ τοφώνῃ τῇ τῶν Θρακικῶν Πρωτέως συγατεὶ, καὶ Λυκόφρονα.

*[47] Φράζεο δ' Εὐρώπης λοιπὸν πόρον, ὅς τ' ὀπὶ τελσὶ
Ἐκτέταται * κρηπῖδα πρὸς ἠῶ· τὼ μὲν, Ἰβήρων,
Τὼ δ', Παυηήνων, τὼ δ' ἐδλῶν [50] † Αὐσονίων.
[54] Ἀλλ' ἤτοι πυμάτη μὲν ἀγαυῶν ἔδρη Ἰβήρων,
Γείτων Ὠκεανοῖο πρὸς ἑσπέρης. ἐν δὲ οἱ ἄκρη
[17] Στηλάων Ἀλύβη κέκτηται μία. τῆς δ' ὑπένερθε
Ταρτησσὸς ἀρούρεται, * ῥηγμενέων πέδον ἀνδρῶν,
Κεμφοί τ' οἰνάρισιν [19] ὑπὲκ πόδα Πυρρήνιον.

[331] Considera autem Europæ reliquum tractum, qui in triplicem [332] Extentus est cre idinem ‖ ad orientem: unam quidem, Iberorum: [333] Alteram verò, Græcorum: aliam autem, fortium † Ausoniorum. [334] Verùm ultima quidem illustrium est † Iberorum, [335] Vicina Oceano ab occasu: in ea autem promontorium [336] Columnarum [Herculis] Alyba sita est una: hancque subter [337] Tartessus amœna, divitiis affluentium solum hominum, [338] Cempsique, qui degunt sub pede Pyrenæo [Pyrenæorum montium.]

‖ ad meridiem.
† Italorum.
† Hispanorum.

[331] Ὅπ τὰ κυρτότερα τῆς Εὐρώπης περιηγησάμενος, ἤγουν τοὺς ἕως καὶ εἰς τὸν βόρειον Ὠκεανὸν διήκοντας [332] Ἴβηρας, καὶ τοὺς Πυρήνας, καὶ τοὺς Ῥαιτιανὲς, καὶ τοὺς Γερμανὲς, καὶ τοὺς ἑκατέρωθεν τὸν Ἴστρον, καὶ αὐτὸν τὸν Θρᾴκας, ἀφῆκεν ἡμᾶς νοεῖν τὴν ὑπόλοιπον Εὐρώπην καταγεγραμμένην τειχυνοειδῶς, πλευραῖς τεισὶ· μιᾷ μὲν δυτικῇ, τῇ δηλ' Ἰβήρων· ἑτέρᾳ δ' ἀπ' ἀνατίας, τῇ δηλ' Ἑλλήνων· τρίτῃ δ', τῇ δηλ Αὐσόνων· ὑπὸ τριῶν ἐντὸς ἐνδοξοτάτων χερρονησίσας, καὶ ὀνομάσας τὰς τοιαύτας πλευράς. καὶ ὅρα ὅπως ἐυμε-

εὐμεδόντως καὶ εὐσεβείσης φθεγγεῖ), καὶ σαφῶς, καὶ ἐκ ἀρίστης συγχέοντ τὸν ἀκριατὴν πλανώμενον φθεὶ τὴν ἀπείρονα. Ὅπ ἡ Ἑσπερία, κριπὶς τῆς γῆς ἅπ' Ἰβήρων, γείτων ὄτι τῶ Ὠκεανοῦ, ἔνθα καὶ μία ἅπ Ἡρακλείων στηλῶν ἡ Ἀλύβη, ὡς καὶ ἀλλαχοῦ εἴρηται. φθεὶ δὲ ἅπ Ἰβήρων φθεγγεγεπται ὅσα ἔδει. Σημείωσαι δ' ὅπ καὶ ἐν τύτῳ τῷ χωρίῳ κρυπτόδως ἔφη τὰς φθερριπτείσας πειρωνικὰς πλευρὰς, ὡς εἴ πς εἴποι βάσεις, διὰ τὸ ἑκάσην ἅπ τειῶν εἰς βάσιν δύναδς λογιδῶσι. κριπὶς γὸ κυρίως μὸ, ἐπὶ ὑποδήματ. καταχρησικῶς δ' καὶ ἡ βάσις, ὅπι τε θεμελίε, καὶ ἕτερων πνῶν. φθείων δ' καὶ πᾶζαν ἐρεῖ τὴν τῶ πειρώνε πλευρὰν, διὰ τὴν αὐτὴν αἰτίαν. Ὅπ κάπωθεν τῆς ῥιπτείσης Ἀλύβης, πόλις ὁλκία Ἰβηικὴ ἡ Ταρτησὸς, ἣν καὶ χαλκῖραν λέγε, καὶ ῥυπφενέων πεδὸν ἀνδρῶν, νήγρων πλοισίων, φασὶ δ' Βαῖτιν εἰ) ποταμὸν Ἰβηκίας, δύο σκόλοπας ἔχοντα, ἓν μέσην ἰδρύδς ὡς ὅπι νῆσον τὴν τοιαύτην Ταρτησὸν, ἔτω καλπεῖς διὰ τὸ καὶ τὸν Βαῖτιν Ταρτησὸν καλεῖδς φθὸ τοῖς παλαιοῖς. ταύτης καὶ ὁ κωμικὸς μέμνηται ἐν βαβάκοις, ὅτε λέγει Ταρτησίαν μύραιναν, παίζων, καὶ σκοφοῶν τὸν ἀκροατὴν τῷ ἐκτοπισμῷ. τὸν δὲ Ταρτησὸν ποταμὸν καλπέρεον τοῖς ἐκεῖ καταφέρειν ἱσόρηται. Ὅπ Πυρήνη μέγιστον ὄρος, ἧ ὑπὸ πόδα οἱ Κελτοὶ τὸ ἔθνος. ἔχει δὲ ἡ Πυρήνη τὰς ἀρχὰς ὑπὸ τὸ βορέε Ὠκεανῦ, καὶ διήκει ἕως εἰς τὴν ἑσπερίαν θάλασσαν, καὶ διορίζει Κελτύς τε καὶ Ἰβήρας. ἡ δ' αὐτὴ ὁ μόνον Πυρήνιον, ὡς φθερίρηται, ὄρος, ἀλλὰ καὶ πλησιοπικῶς, ὅρη Πυρηναῖα λέγεται. ὕτω δὲ καὶ αἱ Ἄλπεις, καὶ τὸ Ἑρκύνιον διαφορεῖ τῷ ἀριθμῷ.

|| ἄκρη.

[10] Μέση δ' ἀμφοτέρων [22] ῥωμπέπαι Αὐσονὶς || ἄμα
[1] Πυλυτενὴς τῶν μὴ τε μέσων ὄρος ἄνδιχα τέμνει 340
Ὀρδὸν, ἄτ' ἐκ βάθμης ἰδυμμήνιον (ἐκ ἂν ἐκδύο
[11] Ἰδρις μηνίσαιτο σοφῆς [16] ὑποφήτις Ἀθήνης)
|| Οἱ βάπ, Al. Οὐράτε || τέμνει, Al. τείνει.
[89] || Ὅ ῥά τε [2] † κυκλήσκουσιν Ἀπέννιον. * ἐκ δ' βορείης
[11] Ἄλπεσι ἀρχόμενον Σικελὸν δὲ πορθμίδα || λήγει.
Πολλὰ δὲ οἱ φῦλ' ἀμφὶ. τὰ τοι ῥέα πάντ' ἀγορεύω,
* Ἀρξάμενος πλευρῆς ζεφυρίκδος ἐκ † βορέαο. 346

† *Faber Peripher.* || *Boreali vero parte ab Alpi incipiens*, v. Com. † *qua ad Boream sinuat vergit.*

339 Media autem ambarum panditur Ausonia tellus, 340 Longè extenta: quam quidem mediam mons bifariam secat 341 Rectus, velut ab amussi directus (non illum 342 Peritus reprehendere posset † doctæ minister Palladis) 343 Quem Apenninum vocant. ‖ & septentrionali verò 344 Alpi incipiens, Siculo in freto definit. 345 Multæ autem illi gentes utrinque sunt: quas tibi facilè omnes recensebo, 346 Orsus à latere occidentali † à borea.

Ὅπ τὴν Λυσονίδα πολυτενῆ Ἀπέννιον ὄρος, ἐξ Ἄλπεως ἐκχώμενον, καὶ τελευτῶν εἰς τὴν Σικελικὴν

κελικὴν πορθμίδα, ὅ ἐστιν εἰς τὸν Σικελικὸν πορθμὸν, ὡς καὶ ἀλλαχοῦ εἴρηται, ἀπὸ τῆς Λευκοπέτρας τῆς ἐν τῇ Ῥηγίνῃ χώρᾳ. ὄρθιον δέ, φησὶν, ὅτι τὸ τοιοῦτον ὄρος, οἷά τις ἐκ βάθμης ἐυμμέτρου, ἴσως τετμῆσθαι εἰς εὐθυτητα, ὥσπερ διὰ βάθμης· ἵππος ἐπὶ ὀχίνου τετμημένου τὰ ξύλα. εἶτα ἐπιτείνει ποιητικῶς εἰς ὑπερβολὴν τὸ νόημα, καὶ φησιν ἵνα ἰσχυότερος ᾖ τὸ ὄρος, ὡς ἂν δὲ τέκνων μνήσῃ σοφὸς ὑποδρὸς Ἀθήνης. δῆλον δὲ πάντως ὅτι Ἀθηναῖος, ἵνα μὴ φρενήσεως, ὑπουργὸς ἡ ποίησις οἶδε τοὺς τέκνους. ἡ δὲ ῥηθεῖσα Ῥηγίνη χώρα, ἀπὸ τῆς ἐκεῖ Ῥηγίας τῆς πόλεως λέγεται, κτίσματος Χαλκιδικοῦ. αὐτὸ δὲ τὸ Ῥήγιον ἕτω καλεῖ, ἢ ὅτι τὴν ῥῆξιν, ὡς ὑποῤῥαγείσης τῆς Σικελίας ἐκ τῆς ἠπείρου ὑπὸ σεισμοῦ, ὡς καὶ ἐν τοῖς ἑξῆς ῥηθήσεται· καθὸ καὶ ἡ Πελωρὶς νῆσος, καὶ αἱ Πιτηκοῦσσαι, καὶ αἱ λεγόμεναι Σειρηνῶσαι νῆσοι πρὸς ἠπείρου ἀποπαράμελα λέγονται. ἢ Ῥήγιον εἴρηται, ὡς ἂν εἴποι τὶς βασίλιον (Ῥῆγες γὰρ καὶ Ῥέγες, οἱ βασιλεῖς, ἀφ' ὧν Σαυνιτῶν ἕτω καλεσάντων αὐτὸ, δι' ὑπεφάνειαν τῆς πόλεως. τότε μὲν οὖν ἔως ἄκρα τὴς Λευκοπέτρας, ὡς εἴρηται, λεγομένη ὑπὸ τῆς χερσὸς, ἐν πεντήκοντα σταδίοις ὅπου λήγει τὸ Ἀπέννινον ὄρος, ὡς ἐρρέθη. Ἰσέον ὃ ὅτι ὥσπερ ἡ Ἄλπις πλησύνεται, ἕτω καὶ τὸ Ἀπέννινον, Ἀπέννια ὄρη πλησυνηκῶς λέγεται.

Τυῤῥηνοὶ μὲν [347] πρῶτ', ὀπὶ δ' ἔσθισι φῦλα [*] Πελασγῶν.
Οἵ ποτε Κυλλήνηθεν ἐφ' ἑσπερίην ἅλα βάντες, [348]
Αὐτόθι [349] [*] νήσσαντο σὺν ἀνδράσι Τυῤῥηνοῖσι.

[347] † Tyrrheni quidem primùm, post hos autem gentes Pelasgorum, [348] Qui quondam † è Cyllene in occiduum mare profecti, [349] Illic ‖ habitarunt cum viris Tyrrhenis.

† *Tusci, seu Etrusci.*
† *Ex Arcadiâ, in quâ mons Cyllene.*
‖ vel *congregati sunt*, v. Com.

Ὅτι Τυῤῥηνοὶ, οἱ καὶ Τροῦσκοι λεγόμενοι καὶ Τοῦσκοι ὑπὸ Ῥωμαίοις, ἔθνος ληστρικὸν, καὶ ὠμὸν καὶ ἀπάνθρωπον, βόρειοι κεῖνται ἐκ τῆς ζεφυρίου τῶν Ἀπεννίνων ὄρους πλευρᾶς. καλοῦνται δὲ Τυῤῥηνοὶ, ἀπὸ Τυῤῥηνοῦ Λυδοῦ, υἱοῦ Ἄτυος, ᾧ πολὺν λαὸν ὁ πατὴρ συσὺς ἐν χαλκῷ λιμνῇ ἐξέτειλεν· ἀφ' ἧς ἡ χώρα Τυῤῥηνία ἐκλήθη, ιβ πόλεις κτίσαντος, ἃς οἰκισὴν ἐπέστησε Τάρκωνα, ἧς καὶ Λυκόφρων μέμνηται· ὃν διὰ τὴν ἐκ παίδων σωφροσύνην, πολὺν γεγηθέναί φασιν. ἀφ' ἧς καὶ πόλις Ταρκωνία. καὶ τὸν Τρωϊκὸν δὲ Κύκνον, διὰ τοιοῦτον λόγον πανὰ, ἐκ γλυκεῖης οἱ παλαιοὶ πολιὸν γλυκὺν φασι, καὶ ὃ μόνον διὰ λαμπόπτα σαρκῶν καὶ τειχῶν.

Ὅτι δὲ Τυῤῥηνοῖς εἰσι Πελασγοὶ, οἳ διὰ πενίαν ἀποῤῥάδες μετοικοῦντες ἵλαθόν ποτε καὶ ἐκεῖ, μακρὰν ἀπὸ τῆς μὴ Ἀρκαδίαν Κυλλήνης, καὶ ὤκησε, Εὐάνδρα πανὸς ἡγησαμένου τῆς ἀποικίας αὐτοῖς· ὃς ὅτι ἀρχηθὲν Ἀρκαδίας Ἀζανιάδες τὸ Στυμφαλίδι, θεοφορήτῳ μητεὶ, φασὶ, πειθεὶς, καὶ λαὸν ἀγείρας καὶ ἑλκὼν ἐκεῖ, κατέπεμψε, τῷ Πανὶ νεὼν ἱδρύσας, καὶ λόφον ὀχυρωσάμενον, ὃν Παλλάντιον ὠνόμασεν ἀπὸ τοῦ ὑοῦ Πάλλαντος, τὸ καὶ ἐπ' ἀκρῳ τὸ

τῶν λόφῳ θαῦμα τὸν αὐτὸν θανόντα, καὶ τὸν Ἡρακλέα ξεινίσαντος ὑπὸ σπῆι τῷ Γηρυόνῃ ἐπαντιόντα βοῶν. ὅθεν καὶ νῦν οἱ Ῥωμαῖοι τοὺς βασιλεῖ πρέποντας τόπους ἔτι καλέσι παλάπα, καθ' ὑφαίρεσιν ἀμεταβόλων τέτε λ καὶ τῆ ν. ὅπ δὲ, ὡς εἴρηται, πορφύρεος εἰσὶν οἱ Πύγαργοι τεθρύλληνται, ἐπεὶ καὶ οἱ ἐν Τρωάδι Κίλικες, καὶ τὸν ποιητὴν, ὁμόρους ἔχοντι Πύγαργες. ἐρρέθη δὲ καὶ ἡ Λέσβῳ ποτὲ Πελασγία, καὶ Δωδωναῖῳ δέ ὅτι Ζεὺς Πύγαργος, ἔφη τῷ ποιητῇ. γενέσθαι δὲ καὶ Κρῆτας ἔποικοι Πελασγοὶ, ὡς ὁ Ὀδυσσεὺς τοῖς περὶ Πηνελόπην λόγοις ἐμφαίνει. καὶ ἡ Λῆμνος δέ ποτε ᾠκεῖτο ὑπὸ Πυγάργων, ἐξ ὧν Λήμνια παροιμιάζονται κακά· διὰ τὸν φόνον ὃν ἐποίησ', γυναῖκάς τε κλείναντες αἰχμαλώτους ἀδίκως, καὶ παῖδας ὃς ἐξ αὐτῶν ἐτεκνοποιήσαλο. καὶ περὶ τῶν ἐν Γελοπόννησῳ δὲ Ἀχαίαν ἦσ Πελασγοὶ, καὶ Αἰολικοὶ περὶ τῶν Ἀσίαν, ὥς φησιν Ἡρόδοτος. Εὐεπίδης δὲ καὶ τοὺς Ἀργείους Πελασγοὺς οἶδεν, εἰπών, Πάλαι Πελασγοὶ, Δαναΐδαι δεύτερον. Ἡρόδοτος δὲ ἐ μόνον περὶ τὴν Λῆμνον, ἀλλὰ καὶ περὶ τὴν Ἴμβρον οἰκῆσαι λέγει Πελασγούς. ἔστ δὲ καὶ ἐν Αἰθιοπίας τεῖχος Πελασγικὸν, ἤτοι Πελαργικὸν, ὡς ὁ κωμικὸς δηλοῖ ἐν τοῖς Ὄρνισιν, οἷα δὴ Πελασγῶν, φησὶ, καλυμμένων παρ' Ἀθηναίοις καὶ Πελαργῶν, διὰ τὸ πλανητικόν. πλάνητες γὰρ ἦσαν διὰ πενίαν, καὶ δίκην ὀρνέων ὅποι τύχοι ἐπεφοίτων. καὶ ἡ περὶ Πηνειὸν δὲ καὶ Θερμοπύλας Θετταλία, Πελασγικὸν Ἄργος ἐλέχθη ἀπ' αὐτῆς, ὡς ἐκεῖ ἐπαρξάντων. φασὶ δ' ἀνέκαθεν Ἀρκάδας ἡγεῖσθαι τοὺς Πελασγοὺς, ὡς καὶ ἀνωτέρω ἐρρέθη, ῥαψῳδικὸν ἑλομένους βίον, καὶ πευθόμενον ὁπόθεν εἰς ἡγεμόνας. λέγονται δέ πινες καὶ Πελασγῶν καὶ Θεσσαλῶν ἡγεμόνα γενέσθαι Ἄπιν τὸν

Τοῖς δ' ἔπι, * μέρμερον ἔθνος ἀγαυὸν ἔχει Λατίνων,
Γαῖαν [68] ναιετάοντες [82] ἐπήρατον· ἣν διὰ [10] μέσης 351
|| πταμὸς. Θύμβρις ἑλισσόμενος καθιεὶς ῥόον εἰς ἅλα βάλλει,
[94] Θύμβρις [8] εὐῤῥείτης || πολυμῶν [78] βασιλεύτατος ἄλλων,
[94] Θύμβρις ὃς ἱμερτὴν ἀποτέμνει [7] ἄνδιχα Ῥώμην,
[93] Ῥώμην τιμήεσσαν, ἐμῶν μέγαν οἶκον ἀνάκτων, 355
Μητέρα [17] παιδείων πολίων, ἀφνειὸν ἕδεθλον.

[350] Post hos autem, fagax gens illustrium est Latinorum, [351] Terram incolentes amabilem, quam per mediam [352] Thymbris tractus limpidum fluentum in mare mittit: [353] Thymbris pulchrifluus, fluviorum maximè regalis aliorum, [354] Thymbris qui amabilem secat duas in partes Romam, [355] Romam honorabilem, meorum magnam domum principum [dominorum] [356] † Matrem omnium urbium, opulentam sedem.

† Matrem.

*Οπ μὴ Τυῤῥηνὸς καὶ Πελασγὸς τὸ πρὶν ἀγαυῶν Λατίνων μέρμερον ἔθνος, ὅ ἐστι φρονιμιστικὸν, σωστὸν, μεγαλοπρεπὲς· ἢ τῆς πολλὰ

πολλὰ μερμηρίζειν, ἤτοι φεύγειν, τοῖς ὑπεναντίοις ἄπιον, ἢ λιὼ ἔχει ἀνδρείαν. Ἰσέον ὃ ὅτι τὸ Λαπίναν ἔθνος θεσπρωτικῶς εἴρηται, ἀντὶ τοῦ οἱ Λαπῖνοι· διὸ καὶ ἐπάγει χρῆσμα καινοπρεπὲς πλησυπλωσώπαξιν, λέγων, χάλαν ναυστάσιλες ἐπήρατον, ἢ ἧς μέσης Θύμβεις ὁ ποταμὸς (ὁ καὶ Τίβεις) ἑλισσόμενος καθαρὸν ῥόον εἰς ἅλα βάλλει. ἐφ' οἷς ἐπαναλαβὼν σωπήσας, καὶ εἰπών, Θύμβεις ποτ' μὴ βασιλεύσαντες ἄλλων, ὡς διὰ τῆς βασιλίδος ῥέων Ῥώμης, Θύμβεις ὡς ἰμερτὸν ἀποτέμνει ἄνδιχα Ῥώμῃ· (διὰ μέσης γὰρ τῆς Ῥώμης ῥεῖ ὁ Θύμβεις, ὡς καὶ ὁ Κυδνος διὰ τῆς Ταρσοῦ, καὶ διὰ τῆς Βαβυλῶνος ὁ Εὐφράτης) ὀπισωπάπει καὶ ἑτέρην ἐπανάληψιν τῶν τῆς Ῥώμης, ὀπιθόων, καὶ ἐναγλαΐζόμενος διὰ τοῦ Ῥωμαϊκοῦ τοῦ ἐπαναληπτικοῦ σήματος καὶ μετὰ τὸ, ἰμερτὸν Ῥώμῃ, φησὶ, Ῥώμην πιμπλᾶσαν, ἐμοὶ μέγαν οἶκον ἀνάκτων, μητέρα πασῶν πόλεων, ἀγλαὸν, ἢ ἀφνειὸν ἔδεθλον, ἤτοι ἕδαφος. ἀνάκτων ὃ εἰπὼν, ἔδειξε, φασὶν, ἐναργῶς ὅτι οὐκ ὀπὶ ἧς ὑπάτων αὐτὸς ἦν, ἀλλ' ὅτι ἧς αὐτοκρατόρων ἤκμαζε, Νέρωνος, ἢ καὶ Αὐγούστου, καπί πνας· ἃ μεμῆνθαι λέγεται καὶ ἐν τῷ, Αὐσονίᾳ βασιλῆος ἐπεφοίτων ἀκωκαί. τοῦ γὰρ ὑπάτους οὐκ ἐκφλοῦν ἀνάκλας. καὶ σημείωσαι ὅτι χρῆσμον τὸν Διονύσιον, ἰδίως Λαπῖνοι οἱ μὴ τοῦ Τυρρηνὸς καὶ τοῦ Πελασγοῦ ἐλέγοντο, ἐν οἷς καὶ οἱ περὶ τὸν Ῥωμύλον. ὅπου ὃ ἡ Ῥώμη τῆς Λαπίνης χώρας ὄζει, καὶ ὅτι Λαπίνα ὁμώνυμοι εἰσὶν οἱ Λαπῖνοι, ὃς Ὀδυσσέως καὶ Κίρκης λέγεται· καὶ ὅτι ὁ Τίβεις, Ἄλβα ποτὲ καλέμενος, ἔπω μετεκλίθη, ὡς βασιλέως Τιβερείου ἐν αὐτῷ ταφέντος, ἄλλως τε ἰσοείσι βοῶσι, καὶ ἡ τοῦ Δίωνος. Τιβέριον ὃ ἐνταῦθα ἡ ἱστορία φησὶν ὁ τὸν μὴ τὸν Αὔγουσον, ἀλλ' ἕτερον ἀρχαιότερον ὃς, φασὶν, ἐν μάχῃ τελευτήσας, καὶ ὑπὸ τῶν ῥωμαίων παρενεχθεὶς, ἐπώνυμον ἔσχε τὸν ποταμὸν ἀφ' ἧς. Σημείωσαι ὃ ὅτι φησὶ τῷ Θεοκρίτῳ φαίνεται ἔν πνι ἀμφιβαλλομένῳ γραφῇ, καὶ Σικελικὸς πς εἶ) Θύμβεις ποταμός.

Τῇ δ' ἔπι, Καμπανῶν λιπαρὸν πέδον ἔχε μελαθρον || Ἱερόν.
Ἀγνῆς Παρθενόπης, ἀχθόμενον βεβριθὸς ἀμάλλαις· || Ἀγνόν.
Παρθενόπης, ὧν πόντος ἑοῖς ὑποδέξατο κόλποις.
Πρὸς ὃ νότον μάλα πολλὸν ὑπὲρ Σειρηνίδα πέτρην,
Φάρον τε προχοὰς Πυκεντίνου Σιλάριο. 361

357 Post hanc autem, Campanorum pingue solum: ubi † domicilium
358 Castæ Parthenopes. spicarum onustum manipulis: 359 Parthenopes, quam pontus suis suscepit finibus. 360 Cæterùm ad austrum, valde multum ultra † Sireniam petram, 361 Apparent fluenta † Peucentini Silari.

† *Metropolin.*
† *Neapolis.*
† *Minervæ promontorium.*

Ὅτι οἱ Καμπανοὶ, ὧν τὸ πέδον λιπαρὸν διὰ τὴν εὐκαρπίαν λέγει, ὑπὸ ἧς ὑπατικῆς πόλεως ἐκτίσθη; ἢ ὑπὸ Κάμπου πόλεως. ζηλωτὴ δὲ ἡ τοιαύτη γῆ διὰ ἀρετὴν, καὶ διὰ τὸ περὶ μάχην

μάχη. ὥστε καὶ Φλεγραῖον ἰσοῤῥεῖται πεδίον ἔτι καὶ ἐκεῖ, καθὰ καὶ ἐν Θράκῃ εἴρηται. καὶ τὰ ὦτα πρὸς μιγαδομαχίαν ἢ ἃ μόνον περὶ τὸν Θράκην, ἀλλὰ καὶ αὐτόθι, διὰ τὸ ὀπιπαχὲς τῆς χώρας, μυδεύειν συμπεσεῖν. λέγει δὲ καὶ ἡ Σικελικὴ Φλεγραία ἃ διὰ ὁμοίαν αἰτίαν, ἀλλὰ διὰ τὸ τὰ ἐκεῖ πλήρη πυρὸς καὶ θερμῆς ὑδάτων ἔδη. ιβ΄ τῆς Καμπανοῖς ὑσῶν πόλεως, ἐν μεσογείῳ ὄζιν ἡ Καπύη, κεφαλὴ τῶν ὄντων, ὡς φησιν ὁ γεωγράφος, καὶ τὸν ἐπωνύμου τὰ ὀνόματος, γλῶτται Λατίνων. καί τινες ἀπὸ Καπύος τοῦ Τρωὸς αὐτὸν καλεῖσθαι ἠθέλησε. ἰσοῤῥέουται δὲ τροφῆσιν πολλὰ καὶ οἱ Καμπανοί. Ὅτι καὶ μυθώδης Ὁμήρου αἱ Σειρῆνες δύο, καὶ ἀνώνυμοι· καὶ ἡ τοῦ ἄλλους ποιητὰς, τρεῖς, καὶ ὀνόματα αὐτῶν, Παρθενόπη, Λίγεια, καὶ Λεύκωσια, αἳ, φασὶ τινες αὐτὰς τὸ Ὀδυσσέως, καὶ μὴ θελχθέντος οἷς ἐμυθήσαντο, νικηθεῖσαι τῇ ἀθυμίᾳ κατέῤῥιψαν ἑαυτὰς εἰς τὸν θάλασσαν, καὶ ἀποπνιγεῖσαι, ἄλλη ἀλλαχῇ ἐξεβράσθησαν. ὧν ἡ Παρθενόπη πρὸς τῇ Νεαπόλει τέθαπται, πόλει Καμπανῶν εὐδαίμονι, καὶ ἐκεῖ τεθύμηται. τοὐτῳ γὰρ πέραν Σειρηνίδα καλεῖ, καὶ Παρθενόπης ἀγῶνα μέλαθρον, ζαχόν βεβειδὸς ἀμάλλας· ἰὼ καὶ ἐπαναλαβὼν φησι, Παρθενόπης, ἰὼ πόλιν ὑπεδέξατο κόλπος, ἀποπνιγεῖσ᾽ ἁλαδή. λέγει δὲ καὶ ὅτι ἐνταῦθα πρὸς νότον ὁ Σίλαρος ῥεῖ ποταμός. τοῦτον ὁ γεωγράφος Σίλαιν γράφων, λέγει ἴδιον τὸ Σιλαείδου, ὅπ τὸ ὕδατος ὄντος ποίμα, τὸ καπνίζον φυτὸν ἀπολιθοῦ, φυλάττον τὴν μορφήν. μετὰ δὲ τὸ τοῦ ποταμοῦ τοῦτο σῶμα, ὡς ὁ γεωγράφος φησὶν, ἐν ᾧ σαδίοις ἡ Ποσειδωνιὰς ἄκρα, ὅθεν ἐκπλέουσι νῆσοι Λευκωσία ὄζιν, ἠπείρῳ καὶ αὐτὴ ἀπόσπασμα, ἐπώνυμος μιᾶς τῶν Σειρήνων. ἄλλοι δὲ ὦδε Παρθενόπης ἕτω λέγουσι, Παρθενόπη πολλοῖς ἀνδράσιν ὁπιθελήθεῖσα, καὶ τὴν παρθενίαν φυλάξασα, εἶτα Μηδόχῳ Φρυγὸς ἐραθεῖσα, τὰς τε τείχας ἔτειμεν, ἀκοσμίαν ἑαυτῆς καταψηφιζομένη, καὶ εἰς Καμπανὲς ἐλθοῦσα ᾤκησε· καὶ τάχα διὰ τὴν τοιαύτην σωφροσύνην ἀγαθὴ ὁ Διονύσου τὴν Παρθενόπην ὠνόμασεν. Ἰσέον δὲ ὅπ ἐυτελῶς εἰπεῖν δοκεῖ τὴν Νεάπολιν, μέλαθρον Παρθενόπης. τοιοῦτον δὲ καὶ τὸ τὴν Κύπρον, ἀσὺ Ἀφροδίτης ῥηθῆναι. τὸ δὲ, ζαχόν βεβειδὸς ἀμάλλας, ἀντὶ τοῦ, εὔσαχον καὶ πολύφορον. τίνες δὲ αἱ ἀμάλλαι, ἀλλαχοῦ εἴρηται, ὅπερ καὶ ὦδε ἀμαλλοδετήρων. τὸν δὲ Σίλαιν ὁ Διονύσιος Πάνεπίνον ποταμὸν λέγει, τετέχθαι δὲ τοῦ λεχουΐους Πανεπίνης ῥέοντα, ὅθεν καὶ σημείωσαι ὅπ ἔοικε Πάνεπίνον δεῖν αὐτὸν λεχθῆναι πλεονάσαι δὲ τὸ ν ἐν τῇ ῥοφλιγγέσι, διὰ μέσου ἀνάγκην.

Ἄγχι δὲ Λυκάβροι τε Βρέντιοι ἄνδρες ἔασι,
Τοσσάτιον ναίοντες ὅσον λευκὴν ὑπὸ πέτρην.
Κεῖθεν δ᾽ ἐς βορέην Ζεφύρου φαίνεται ἄκρη.
Τὴν δ᾽ ὑπὸ Λοκροὶ ἔασιν, ἑοὶ περὶ τεῖχος ἔτευξαν
Ἤλυθον ἐπ᾽ Αὐσονίην, στρεπτὴν μιχθέντες ἀνάσσῃ·
Τῶν δὲ νῦν ἠὼς ἔστιν ὑπὸ ῥιπὴν Ἀλήκτου.

[1] Ἀκτέσιος. [2] Αὐσονίας.

364 Illinc verò ad boream Zephyrium apparet promontorium: 365 Sub hoc verò Locri sunt, qui prioribus annis 366 Venerunt in Ausoniam, quum rem habuissent cum suis dominabus: 367 Quorum etiam hodie genus est ad fluenta Alecis.

"Οπ Λοκροὶ καὶ Βρέντιοι, διὰ τὸ ν, ἢ Βρέντιοι, διὰ τὸ ῥ, ἕως ὅπ πᾶν λοκρὸν πέραν διῆκεσι, μέχρι ἧς ἤδη γέγραπται. φασὶ δ' ὅπ ἡ μὲν τὰς Λοκανὰς τάπες χώρα, καὶ ἡ Σικελία, μεγάλη ποτὲ Ἑλλὰς ὠνομάδη, διὰ τὰς τῶν Ἑλλήνων οἰκεῖ συγκλὰς μετοικίας. ἡ δ' τῶν Λοκανῶν πόλις, Λοκάνη βαρυτόνως ἐλέγετο, ἀπὸ Λοκάνε τινός. Βρέντιοι δὲ καλοῦνται ἀπὸ Βρέντε ὑὸς Ἡρακλέους. ὁ δὲ γεωγράφος φησὶν ὅπ Λοκανοὶ Βρεττίους τοὺς ἀποστάτας καλοῦσιν ὁποίους, φησὶ, καὶ ὅπου οἱ τὰ φεῦτα ποιμαίνοντες, ὕστερον ὑπὸ ἀνέσεως ἐλευθερωθέντες ἀπέστησαν. "Οπ ὄρος Ζεφύριον τετρασυλλάβως, τιμῶμά τι ὂν βορειότερον τῆς Λευκοπέτρας, φερὸς αὐγὰς τὸ Ἀπεννῖνε. τοῦτο δὲ, Ζεφύριε ἄκραν φησὶ φερεκτικῶς ὁ Διονύσιος, ὡς τὸ τοιῦτα ὄρεος, καὶ Ζεφύριε τετυλλάβως καλεμένε· ἀφ' ἧς καὶ οἱ Ἐπιζεφύριοι Λοκροὶ δοκῶσι κλησθῆναι, ὡς μέσοι αὐτὸ κείμενοι. ἄλλοι δὲ ὅτω φασὶ καλεῖσθαι αὐτὸ, φερὸς διαζολὴν ἄλλων Λοκρῶν. διὰ τὸ ἐκείνας μὲν ἀλλαχῆ κεῖσθαι, τάτας δὲ φερὸς ζέφυρον ἄνεμον, καθά πε φερηγέγραπται. ὁ δὲ γεωγράφος ὅτω φησὶν, "Ακρα Λοκρίδος τὸ Ζεφύριον, ἔχουσα ἐσπερίοις ἀνέμοις λιμένα, ἐξ ἧς καὶ πάνομα τῇ ἄκρᾳ. φερῶτοι δὲ οἱ ἐκεῖ νόμοις γεγραπτοῖς πισεύοντες χρήσασθαι, καὶ πολὺν χρόνον ἐνομοθετήθησαν. Ἱσέον δὲ ὅπ ἡ διαβολὴ τὸ χώρε τῆς τοιᾶτον ἐνταῦθα κεῖται Λοκρῶν ἔθνος ἅλω, ὡς ἐπὶ πλέον ἡγεμόνε. πλοι γὰρ, φησὶν, ὄντες φερτέρεις ἔτεσι, φεῤῥᾳ τοῖς Ὀζόλαις ἐπιπλεῦσι Λοκρεῖς, τοῖς φερὶ τὸν Κειριαῖον κόλπον τῆς κτὶ τὴν Εὔβοιαν, εἶτα ἧς πεσόντες ἀπόντων εἰς πόλεμον, ἐμίγησαν τὰς φερτέρας ἀναίτεις· ἐπανῃδόνλας δὲ τὸν πεσόντας ὑπεπλάσαντο ὅπ κολάσει, τὰς πεσούσας σωέφυζον, καὶ ὠκήσε ἐν Τυρρηνίᾳ, ὧν νῦν εἰσιν οἱ Ἐπιζεφύριοι Λοκροὶ, πλοι ὄντες τὸ ἀνέκαθεν. ἄλλοι δὲ γέφυροισι, σφετέρῃ ἀναίτι μιχθέντες, ἢ πλοΐοισι ἄναστι τὴν Ῥωμίλε νοσῶντες, ὑφ' ὧν οἱ τοιῦτοι Λοκροὶ, φερὶ ὃς ποταμὸς ὁ Ἄλιξ, διοχέζων τὴν Ῥηγίνλν ἀπὸ τῆς Λοκρίδος. ἴδιον δὲ τὸ πτε τότε, ὅπ οἱ νῦν ἐν τῇ ἧς Λοκρῶν τότων περαίᾳ τέτιγες φθέγγονται, οἱ δὲ ἄλλοι ἄφωνοι εἰσίν. ἄπον δὲ τὸ συμπώματος τότε λέγεδ, ὅπ ἐπὶ θάτερα μὲν ὁλόσκιον, φασὶ, τὸ χωρίον ὄδιν, ὥσε ψυχρὸς καὶ ἐνδεόσης ὕλης τὸν τέτιγας μὴ ἔχειν διαζέλλειν τὸν ὑμνῳδίας, καὶ ἧκον πιεῖν· τοῖς δὲ ἐν τῇ περαίᾳ τέτιξι, διὰ τὸ ἡλιάζεδς, ξηρὸς καὶ κεραπώδεις εἶ τὸν ὑμνῳδίας, ὥσε ἐυφυῶς ἐκπέμπεδς τὸν φθόγγον. ἐν τάτοις τοῖς Λοκρεῖς ἀνδρειὰς ἐσώθη ποτὲ τὸ ὑμναμένε κιθαρῳδὸς Εὐνόμε, τέτιγα ὅπ τῇ κιθάρᾳ καθάμενον ἔχων· διὸπ τέτιξ, ἐν Πυθίοις ἀγωνιζομένε τῷ Εὐνόμε, καὶ ὡς ἧς χορδῶν ῥαγείσης, ὀπισὼ ἀνεπλήρωσε τὸν φθόγγον, ταῖς ᾠδαῖς τὸν μῖτον ὑποκειμάμενος· καὶ ὅτω τῆς νίκης τῷ Εὐνόμῳ συμπελάσε.

Ἰσέον δ' ὅπ ἐ μόνον οἱ Λοκροὶ ἔτοι δ' ἄλοι θαύματα τοῖς δεσπότης παρέχον, ἀλλὰ καὶ οἱ Σκύθαι ποτὲ, ὡς ὁ Ἡρόδοτος ἱστορεῖ, ἄλλων πονηρῶν ἐπειρήθησ, ὅτε ὅπλοις μὴ πειθομένους αὐτοῦ μάστιξιν ὑπηκόους ἐποίησε. καὶ τὸ Ἄρεως δὲ ποτε χειρωθὲν ἀνδρῶν, τὸς ἄλλως ἔχε δεσπότης θαυμάτων, καὶ μόλις οἱ παῖδες θαυμάτων θεομισέστ τέτων ἴσχυσαν.

Τὸς δὲ μέθ' ἑξῆς Μεταπόντιοι. ἐγγύθι δ' ὀφθὲν
Ἰμερτὸν [6] Πολίεθρον [80] εὐστεφάνοιο Κρότωνος,
Ναιόμενον χαρίεντος ἐπ' Αἰσάρι θεοχῆσιν·
[81] Ἐνθά κεν ἀμφιπύ ἴδιο * Λακινιάδος δόμον Ἥρης.

368 Post hos autem deinceps Metapontii: prope autem ipsos 369 Optabile oppidum bene coronatæ [bonis mœnibus munitæ] Crotonis, 370 Quod incolitur amœni apud Æsari fluenta: 371 Ubi excelsam videas Laciniæ ædem Junonis.

Ὅπ μὲ τὸν Λοκρὸς ἔδνθ οἱ Μεταπόντοι, ὧν πόλις τὸ Μεταπόντον, ἣ ποτὲ λεγομένη Σίρις. καλεῖσθαι δ' ὕπ λέγεται ἀπὸ Μεταπόντ[illegible] ὑοῦ Σισύφε, ὃν οἱ βάρβαροι Μέταβον ἔλεγον. κτίσμα δ' Πυλίων τὸ Μεταπόντον. λέγονται δ' πάνυ εὐτυχῆσαί ποτε ἀπὸ χωρείας, διὸ καὶ ἐν Δελφοῖς ἀναθεῖναι τὸ θρυλλούμενον χρυσῶν θέρος. Ὅπ μὲ τοῦ Μεταποντίνς οἱ Κροτωνιᾶ· καὶ ὅπ τὸν ὠθεῖ Κρότωνα ποταμὸν τὸν Αἴσαρον, χαρίεντα λέγει, καὶ αὐτὸν τὸν Κρότωνα, ἱμερτὸν πολίεθρον· ἀλλὰ καὶ εὐστέφανον, διὰ τὸ πολλὸς Κροτωνιάτας ἐν τοῖς κατ' Ἑλλάδα ἱεροῖς ἀγῶσι νικῶντας στεφανοῦσθαι, καὶ ὅπ τὸ πατρίδα τιμᾶν, καὶ ποιεῖν εὐστέφανον. ἱστορεῖται γὰρ ὅπ ἔν τινι Ὀλυμπάδι οἱ τῶν ἄλλων φρατρήσαντες σαθρῶ ἐπὶ ἄνδρες Κροτωνιᾶται ὄντες, ὅθεν καὶ εἰκότως, φασὶν, εἰρῆσθαι ὅπ Κροτωνιάτης ὁ ἔρωτες τῶν ἄλλων Ἑλλήνων φρατῆρας ἰδίους. δηλαδὴ καὶ τὸ ῥωμαλεότητα. ἐκεῖθεν καὶ Μίλωνα, ὁ ὀπταετήσιος καὶ ῥωμαλεώτατος ἀθλητής. ὃς καὶ βοῦν ἄραντα ἐν μέσῳ θεάτρῳ ποτὲ, ὕστερον τὸν αὐτὸν ἐθοινήσατο, καὶ τὸν βαθύναντα Ἡρακλέα τότ γε ἀνδρισάμενος. ἔ Μίλωνθ τὰ μὲν τῆς ζωῆς ἐκλεῖ, τὸ δ' ὡς θανάλον εἵκπεσε. ἀποσφιγξάμενος γὰρ ἀνδρῶ τὰς χεῖρας, ἐν τῷ τῆς οἰκείας ῥώμης πεφέθαι, σφιγκτῷ θανάτῳ τὸν βίον μετήλλαξε. Μύσκελλον δέ φασι τινα οἰκιστὴν γεγράσθαι τῆς Κρότωνθ, ὃς ἐν Δελφοῖς συζήτησιν ἀναζόμενθ τῷ Ἀρχίᾳ τῷ τῆς Συρακόσας κτίσαντι, καὶ συμπερανθέντος πότερον αἱρετῶτερ, πλοῦτον, ἢ ὑγίειαν, εἵλετο ὑγίειαν, Ἀρχίᾳ ἑλομένῳ πλοῦτον. ὅθεν, φασὶ, Κροτωνιᾶται μὲν ὑγιεινότατοι, Συρακόσιοι δὲ παμπλούσιοι. ἀφ' ὧν καὶ τῆς Συρακοσίων δεκάπη παροιμιάζεται, ὡς πάνυ πολλὴ θεσμοφορίῳ τῷ ταμείῳ τῆς πόλεως καὶ τὸ Κρότωνθ ὑγιέστερος, ὡς ὁ αὐτὸς λέγει γεωγράφθ, ἐντεῦθεν εἰλῆφθαι, ὡς ἀπὸ Κρότωνιατῶν συρράστων ὄντων. ὥστε οἱ ἀπὸ τῆς κρότωνθ τῆς ζωῦφίς, ὃν κυνοραίστην λέγει ὁ Ὅμηρος, εἰκότως ταύτην εἰλῆφθαι τὴν παροιμίαν, ἂν δὲ λέγωσιν, ἀλλὰ παίζουσιν, ὡς καὶ ἐπὶ

εἶπε εἶπεί τινα κώνωπ& ἀδικώτερον. ὁ δ' ὦθεὶ Κρότωνα ποταμὸς Αἴσαρος ὅτι κυνηγῷ Αἰσάρῳ χαλεῖ), ὃς ἐλάφῳ διωκομένῃ αὐτῇδι συνεσπεσών, ἀφῆκεν ὕτω χαλεῖδς τὸν ποταμόν. ἱστορεῖται δ' κ) ὅτι Κρότωνιᾶτ) ἐν τῷ Περσικῷ πολέμῳ ἐβοήθησ τῇ Ἑλλάδι κινδυνώδους, στείλαντες νῆα μίαν, ἧς ἦρχεν ἀνὴρ τρὶς νικήσας τὰ Πύθια, καλέμενῳ Φάϋλος. λέγονται δ' Ἀχαιοὶ εἶ) ἀνέκαθεν. ἔδοξαν δέ ποτε κ) ὦθεὶ ἰατρικὴ ἐυδοκιμῆσαι, διά τινα δημοκήδην Κροτωνιάτ@ ἔνδοξον ἰατρόν. Ὅτι Λακίνιον, ἱερὸν ἰῶ Ἥρας, πλέσιον ὑπάρξαν ποτέ. ὅρ& δ' Κρότων& ἰῶ Λακίνιον· ὅς δ' κ) ἱερὸν Λακίνιον, κ) Ἥρα Λακινιάς.

Ἐσὶ δέ τι [32] κακῆσι, Διὸς μέγα [22] † χωσαμένοιο
Δειλαίῃ Σύβαρις [28] ναίεσα σενάχ&α πεσόντας,
Μηναμένυς ὑπὲρ αἶσ' ἐπ' Ἀλφειῷ γεράεσι. 374

[372] Est autem etiam ibi Jove valde irato [373] Infelix Sybaris incolas gemens interemptos, [374] Qui insanierunt supra modum ob † Alphei præmia. † Olympia.

Ὅτι Σύβαρις ἀρχαῖον κῆσμα, μεταξὺ δύο ποταμῶν, τῶ τε Κρᾶθιδος κ) τῶ Συβαριδος, πέντε κ) εἴκοσι πόλεις ποτὲ ὑπηκόους ἔχουσα, κ) τὸν γεωγράφον, κ) τειάκοντα μυριάσιν ἀνδρῶν ἐπὶ Κροτωνιάτας στρατεύσασα. ἀφ' ἧς δή, φασὶ, πὼ ἐυδαιμονίαν ὑπὸ τρυφῆς, ἐν ἡμέραις ἑβδομήκοντα. ἑλόντες δὲ τὴν πόλιν οἱ Κροτωνιᾶται ἐπῆραν τὸν ποταμὸν, κ) κατέκλυσ αὐτήν. ὕστερον δ' τῆς πόλεως μεταθεσίσης, κ) σωοικισθείσης ὑπὸ Ἀθηναίων, κ) ἄλλων Ἑλλήνων, Θάριοι ὠνομάσθησ, ἀπὸ κρήνης πνὸς ὁμωνύμ. ἱστορεῖται δ' κ) ὅτι ἧλ μνημονευθέντων ποταμῶν ὁ Σύβαρις μὲν ἧλ ἵππων τὸν πίνοντας ἀπ' αὐτῆ πᾶρ ἀκὰς ποιεῖ· ὁ Κρᾶθις δ' τὸν ἐν αὐτῷ λεομένους ξανθοτειχῆν ποιεῖ κ) λευκοτειχῆν. ὃ κ) ὦθεὶ τῆ Ὁμηρικοῦ Ξάνθ& ὁ Ἀριστοτέλης ἰσόρησεν. Ὅτι Συβαρῖται τὰ τῶ Ἀλφειῶ ἀναθήματα συλήσαντες, αἰχρῶς ἀπεχθήσαντο. διὸ θεομηνίαν ἐπεμανθάνετο· ἐπεὶ ὦθεὶς ἕρμον τρυφῆς ἐλάσαντες, ἤσκηδ κ) τὸν ἵππους εἰς ζυγοδιδίαν, κ) ἐδίδαξαν καπηλεμένους ὀρχεῖσθαί τε κ) ὀρθοῦσθ, γέρονεν αὐτοῖς τῶτο παιδιᾶς αἴτιον. ἐχρῶ δ' τὸν Συβαρίτας μὴ ἔτι ποιεῖν, ἀλλὰ πολεμισὰς τὸν ἵππους γυμάζειν, καθάπ& Ἀρηΐδ& Πέρσης· ἀνὴρ σρατηλὸς ἵππον ἐδίδαξεν ὀρθὸν ἀνίσασθ ὦθεὶς ὁπλίτην, ὡς Ἡρόδ& ἱσορεῖ, κ) τὸν ὦθεσενεχθέντα κατεσράζεσθ, ποσί τε πολίτ& κ) σόμαθι δάκνοντα. ἐκεῖνοι δ' παυηήμονας τὸν ἵππους ἀσκήσαντες, ἀπεσραμείδησ εἰς πᾶμα θανάσιμον. πολέμ δ' κροτηδέντος αὐτοῖς τε κ) τοῖς Κροτωνιάταις, ῥίπτεσθ μ τὰ ὅπλα οἱ τ Κρότωνος, πύμπανα δ' ἀράσασι, κ) κύμβαλα κ) αὐλὸς μετακαλεῖζον), κ) κρόταλα, κ) ὅσα ἐνμαίνειν οἶδε ὦθεὶς ὄρχησιν. κ) οἱ ἵπποι τῶ φίλα βύμβ ἀκέσαντες, βακχεύον) ὦθεὶς ὄρχησιν, κ) ἀκρατεῖς ἑαυτῶ χυόμενοι, ὑποσείον) τὸν ὁπλίτας, κ) ὦθεχείρες ἐπίδενται τοῖς πολεμίοις εἰς ὄλεθρον· κ) ὅτως ἐρημᾶ) Σύβαρις, τρυφῆς χυομένη

πάρεργον, διὰ πιννὴν, φασὶν, ἱερουσίας, ὃν ἐν τῷ χῖ Πελοποννήσου βωμῷ τῷ Ἀλφειοῦ ποταμοῦ ἐπιμελῆς. ὅθεν καὶ ὁ Διονύσιος οἰκιζόμενον αὐτὴν, φησὶ, δειλαία Σύβαρις τοὺ ναέτας ξενάχσια πισύνας, ἐπεὶ ἐ χῖ αἶσαν τοῖς Ἀλφειοῦ γαμέσιν ἐπεμήνατο, τυτίσιν ἐπεμάνη. μανίαν ὀνομάσας τὸν τῆς φιλοχρηματίας ἔρωτα. ἦτις μανία καλῶς ἐπλέγη πανταχοῦ γὰρ τὸ δέον πλεονάζουσι. ὅτω καὶ ἐρωτομανία καλεῖται, καὶ ὀψομανία, καὶ οἰνομανὴς ἄνθρωπος καὶ τοιαῦτα πολλά. Σημείωσαι δὲ ὅτι τὸ ἀνάθημα, καὶ θεῖον γέρας λέγεται. ἰδὲ γὰρ ὁ Διονύσιος Ἀλφειὸς γέρα εἶπεν ἐν ναῷ κειμήλια. ἄλλοι δέ φασι τοὺ Συβαείτας ἀπολωλέναι χῖ χρησμὸν παλαιὸν, ὃν ὁ θεὸς ἐπίμηδ ἄνθρωπον, ὅτε δὴ τις Συβαείτης οἰκέτῃ μαστίζων, φυγόντα μὴ ἐς θεὸς ἐπέμενε τύπτων, ἐς μῆμα ἦ πατρικὸν καταφυγόντα ἠνέσθη· ὅτε καὶ ἀποσφαλῶαί φασι τὸ τῆς Ἥρας ἄγαλμα, βαρυσθὲν ὅτι τῷ ἱμονιῷ. διὸ καὶ ἐξεβλήθη, φασὶ, χῖ τὸν χρησμὸν, ἡ πόλις ἱμονιὴν ἀνάσχῃ. ἔλεγε δὲ ὁ ῥηθεὶς χρησμὸς, τότε τοὺ Συβαείτας ἐξολεῖσθαι, ὅτε θεὸς θεῶ ἄνδρα σελίσουσι. ὑστέρῳ μὴτοι χρόνῳ οἱ Ἀθηναῖοι καὶ οἱ Λακεδαιμόνιοι ἀποικίαν στείλαντες, τὴν πόλιν σωφρόνισαν, καὶ θέσιον, ὡς εἶπεν, μεταθόμασαν. καὶ ἔστιν ἡ εἰς τὸ Θέσιον ἀποικία πολλὴ ἐν τοῖς ἰσοτείαις· καὶ πάνυ θεσιομανὴς ὁ κωμικὸς λέγει, ὡς εἰς αὐτὴν ὁ δηγήσασθαι. ἱστορεῖται δὲ καὶ Χλιδανὸς ἀνὴρ καὶ πάνυ τρυφῶν Σιβαρείτης ὁ Συβαείτης.

Σαυνῖ δ' ὅπ τοῖσι μέσῃ χθόνα ναιετάουσι, 375
Καὶ Μαρσῶν ἀτάφυλα. Τάρας δ' ἀλὸς ἐγγύθι κεῖται,
Ἣν ποτ' Ἀμυκλαίων ἐπολίσσατο καρτερὸς Ἄρης.

375 Saunitæ [Samnites] verò poſt hos mediterraneam terram occupant, 376 Et Marſorum veloces gentes. Tarentum verò propè mare jacet, 377 Quod olim Amyclæorum [Lacedæmoniorum] condidit fortis Mars.

Ὅπ μὴ τοὺ Συβαείτας μέσην χθόνα οἰκῶσιν οἱ Σαυνῖται, ὃς διὰ τὸ μ Σαμνῖται οἱ Ῥωμαῖοι λέγουσιν, ὡς καὶ ἡ γραφὴ τῆς Διοσθωρε δηλοῖ. Ὅπ Μαρσῶν ἀτάφυλα εἶπεν, ἀκυποδας εἰ παρεμφαίνει τοὺ Μαρσούς. ἀπὸ τάτων ὁ ἀδόμενος Μαρσικὸς Ῥωμαϊκὸς ὀνομάζεται πόλεμος, ἀρξάντων τῶν Σπασίσεως. ἐκ τάτων οἱ Ῥωμαῖοι πάσοισιν ἐγδυνολογεῖν πνας, εἰς καταστολὴν θηριακῆς, ὡς δηλοῖ ὁ εἰπὼν ὅπ ἐν Ῥώμῃ τὰς ἐγδύνας θηρίοισιν ὡς ὀνομάζοισι Μαρσούς. Ὅπ ἡ Τάρας, ἡ καὶ Ταρεντὶς, ἐγγὺς κεῖται ἁλός· ὅθεν Ἰκηὸς ὁ Ταραντῖνος ἰαμβοποιὸς, ὃς ὅπ βίῳ εὐτελείᾳ εἰς παροιμίαν κεῖται, τὸν λέσχαν Ἰκηὸν δεῖπνον, ὅπ δὴ ἀπελῶς δειπνοῦντων. ἐκεῖθεν ὁ καὶ Ῥίγδων ἦν ὁ ἐπικαλούμενος Φυλάξ, ἤγουν Φυλάρχος, ὑποκοριστικῶς ὡς τὰ τεχνικὰ εἰς γελοῖα μεταρρυθμίζων καὶ παίζων, ἐν ᾧ παιπαῖς, ἀλλὰ φυλαρῶν ἀνίκητος. ἐλέγετο δὲ καὶ ἀρτεμισιῶς ὁ Τάρας, ἀπὸ ἀγαλοχίας. ὅθεν γάρ ὅτιν εἰς ἐλεύθερον

πονον θηλυκόν. ἐπεχωρίασε δέ ποτε αὐτόθι ἡ ἐνόπλιος ἱππασία· ὅθεν παραμινίζειν ἐλέγετο, τὸ πρὸς ἐνόπλιον καὶ εἰς μάχας χρήσιμον ἱππασίαν ποιεῖσθαι. ὠνόμασται δ' ἡ πόλις ἀπὸ πνος ἥρωος Τάραντος. ἔσχε δὲ καὶ Λακεδαιμονίων ἀποικίαν· διὸ καὶ λέγει ὁ Διονύσιος, ὅτι Ἀμυκλαίων αὐτοῖς ἐπολίσθη κρατερὸς Ἄρης, τουτέστι Λακώνων, ὧν μέρος αἱ Ἀμύκλαι. Λακεδαιμόνιοι γὰρ συνεχῶς ἀφισταμένοις τοῖς ὑπ' αὐτοὺς Μεσσηνίοις ὅπως στρατεύσωσιν, ἀφορμὴν μὴ πρόφασιν ἔχειν, πρὶν ἂν ἐκείνης κτίσεως κράτος δηλώσωνται. ὅτε καὶ οἱ μὴ μεταγόντες τῆς στρατείας, ἄλλοι ἐκείθεν, καὶ ἐκλήθησαν καὶ αὐτοὶ εἶλωτες. ἐπικλινομένης δὲ χρημάτων πολλῶν τῷ πολέμῳ, πέμπουσιν αἱ πρεσβύτιδες διδάσκουσαι ὡς ἄτεκνοι τελοῦσιν αἱ γυναῖκες, καὶ κίνδυνος ὅτι λειπανδρήσει τὴν πατρίδα, εἰ μὴ ποιήσονται φρόνησιν τῆς θηλυγωναικῶν ὑπηρεσίας. οἱ δ', ὁπλεξάμενοι πεντήκοντα εὐρώστες καὶ νεώτατοι, καὶ οἵους παιδοποιεῖν (ὅσοι δηλαδὴ παῖδες συνεξελθόντες τοῖς ἐν ἡλικίᾳ, ἦλθον τοῖς τελείοις ἀνδράσιν, ἑ μετέρων ἐκείνων θηλ ὅρκων) ἐπέταξαν συγχρεῶσι πᾶσι παρθένοις ἀπάσας ἄπαλας, ὡς ἂν ἔτω πολυτεκνήσωσι. καὶ ἀπὸ αὐθηλ ἐκείνου συλλαβεῖσθαι ἀπέτεκον. οἱ δὲ τεχθέντες, οἷα μὴ τραφέντες γνησίως καὶ εὐγνωσῶς, κτὶ τοῦ νόμους τῶν Λυκέργου, ἄλλως καὶ ἐκ ὡς ἔδει ἐπολιτεύσαντο· ἕως ἔτη ἐννεακαίδεκα ἔπη Μεσσήνης ἁλῶσης, ἐπανελθόντες οἱ ἐν τῷ πολέμῳ, καὶ μοχθηρὰν αἰσθόντες τὴν πολιτείαν, ἐξήλασαν αὐτούς. ὃς καὶ Φίλανδός τις ἀνὴρ ἐγχωριος λαβὼν, καὶ εἰς ἀποικίαν καλεῖς, ὥκισε τὸν Τάραντα. ἐκάλουν δὲ Παρθενίαι οἱ ἐκ τῆθ παρθένων ἐκείναν γεγονότες. ἕτεροι δέ φασι τοὺς τοιούτους παῖδας, ὡς νόθους ὑπὸ τῆθ Λακώνων ὀνειδιζομένους, μελετᾶν ἐπανασῆναι αὐτοῖς, τὴν ὕβριν μὴ φέροντας· διὸ καὶ ἐκπεμφθῆναι εἰς ἀποικίαν. ἄλλοι δ' ἰσορρόπου ὄπ ἄπωθεν κειθέντες οἱ Παρθενίαι, ὡς ἀπὸ πορνείας φῶτες, καὶ μὴ ἀναχώμους τῆς ἀποικίας, ἐπιβάλλουσιν ὁμόφρονες ὄντες πάντες, ὡς ἀλλήλων ἀδελφοὶ νομιζόμενοι· ὕστερον δὲ συμπεσόντες ἐξῆλθον εἰς τὴν ῥηθεῖσαν ἀποικίαν. ἰσχὺς δέ ποτε καὶ ὑπερβολὴ οἱ Ταραντῖνοι. ἐπέβλεψε δ' ἡ αὐτοὺς ἡ τύχη, παρ' οἷς παιδήμης ἑορτὴς κατ' ἔτος πλείους ἢ τὰς ἄλλας ἡμέρας σωθέωσιν ἄγειν, ὡς ἡ ἰσοεία φησὶ, σοφισαμένοις διὰ τύχην καὶ ἀρχίαν, τὰς σωσχεῖς ἑορτάς. ὡς καὶ ἡ παροιμία φησὶν, ἀρχὴ ἥμισυ παντός. τάχα δὲ τὸ λεπτὸν γυναικεῖον θρέμμα τὸ παραμινίδιον παρ' αὐτοῖς διὰ τύχην σωθῆναι δ'ρηται. κεῖται δ', φασὶν, ὁ Τάρας, ἡ κτὶ Διονύσιον θηλυκῶς ἡ Τάρας, ἐπὶ χερρονήσῳ, ὡς καὶ τὰ πλοῖα ὑπονεολκεῖς ῥᾳδίως ἑκατερωθεν, ταπεινοῦ ὄντος τοῦ αὐχένος τῆς χερρονήσου.

Ἐξείης δ' ὅσσοι, Κλυταιμήστης ἥδε γάμησε,
Φῦλά τ' ‖ [81] † Ἰαπύγων πεδάμυσμόν μέσσ' Ὑγιείου
[10] Παρθενίας· [93] Ὑγιείη, τόδε σύρεϊ Ἀδριάδος ἅλμη [380]
Πόντου ἐς ἀχλύοεσσαν [80] Ἀκυλλήιον· ἔνθα τέναγες

‖ Ἰαπυγίων.
† σοφισαμένοις ἐπερεισάμενος ἁλμυρὸν.
A'. σοφισαμένοις ἐπισυσσωρευμένος ἁλμυρὸν.
A1. σοφισαμένοις ἐπισυσσωρευμένος ἁλμυρὸν.

Ἄχρι Τεγεαίων, † μυχάτοις ὅπι πείρασι πόντου.
Τόσσα μὲν Αὐσονίην περιβάσκεται ἔθνεα γαῖαν.

378 At deinceps post hos, Calabricæ sedes terræ, 379 Gentésque † Iapygum extentæ usque ad Hyrium 380 Maritimam: Hyrium, ubi trahi ur Adrium salum 381 Mare in finitimum Aquileense: ubi condita est 382 † Urbs Tegestræorum, intimis in finibus maris. 383 Tot quidem Ausoniam circum depascuntur gentes terram.

† Apulorum.
† Tergeste.

Ὅπ Καλαβροὶ καὶ Ἰάπυγες ἄρχον ἀπὸ Ταραντος, καὶ τὸ πρὸ Μαφαίων ἔθνος, τέταται ἡ μέχρι τῆς περαλίης Τείης, ὅπα σύρεται, φησὶν, ἡ Ἀδριὰς ἅλμη εἰς τὸν Ἀκυλήϊον κόλπον, ἤτοι τὸν ὠκὺ Ἐνετίαν τὸν τῆς Ἀδριάδος μυχόν· ὃς λέγεται καὶ Ἀκυλεήσης, κατ' ἀμαλισμὸν πάτρης Ἰταλικοῦ, ἀπὸ Ἀκυληίας. πόλις ἡ ἦν Ἀκυληία μεγίστη, ἡ λεγομένη καὶ Ἀκυλία περισυλλάβως· παρονομαζούσης ἀπὸ αἰτίης, ὡς ἀκύλας φασὶ πρὸς πρὸ ἐκεῖ ἐλέγετο· πλησιάζουσα μὲν μάλιστα τῷ ἐνδοτάτῳ μυχῷ τὸ Ἀδρίε κόλπου, ἔξωθεν δὲ ἔσα πρὸ Ἐνετικῶν ὁρῶν. καὶ ὥς τινες φασὶ, ἀπὸ θαλάσσης ἦν μίλια κειμένη, Ῥωμαίων κτίσμα. ἀναπλέεται δὲ ὁλκάσι, κατά τινα ποταμὸν, καὶ ἀνέται εἰς ἐμπόριον τῆς πρὸς τὸν Ἴστρον Ἰλλυριοῖς. Ἰστέον δὲ ὅπ ἐστὶ μὲν τὸ Γειον εἶπε θηλυκῶς (μὲν καὶ ἐπανέλαβε σωφρόνως, οἷα λόγου ἄξιαν) οἱ δὲ ἄλλοι ἀρσενικῶς τὸ Γειον λέγουσι. Κρητῶν δὲ κτίσμα ἡ πόλις Τεία, κατ' Ἡρόδοτον, κτισθεῖσα ὅτε οἱ Κρῆτες εἰς Σικελίαν ἀφικόμενοι ὅπ πολιορκίᾳ, καὶ μηδὲν ἰσχύσαντες, ἐξελήλυθασιν εἰς τὸν γῆν χειμῶνι μεγάλῳ. Ἰστέον δὲ καὶ ὅπ κατ' τὸν γεωγράφον οἱ Ἰάπυγες καὶ Μεσάπυγοι λέγονται καὶ ὅπ ἀπὸ πνος Ἰάπυγος ὕστερος ὀνομάζονται, ὃς ἦν γυναικὸς Κρήσσης τῆς Δαιδάλου ἐγένετο. τὴν δὲ ῥηθεῖσαν Ἐνετίαν εἰ χρή παρεκβαλικώτερον εἰπεῖν νῦν μὲ Βενετίαν φασὶν· καθότι καὶ Ἀρριανός φησιν ὅπ Ἐνετοὶ πονήσαντες ἐν μάχῃ τῇ κατ' Ἀσσυρίους, καὶ ὕστερον ἐξώσαντες εἰς Εὐρώπην, ᾠκίσθησαν περὶς Πάδῳ τῷ ποταμῷ καὶ τῇ ὀπ χωρίῳ γλώττῃ Βενετοὶ ἐς τόδε ἔτι ἀνὴ Ἐνετοὶ κλητίζονται· καὶ Βενετία ἡ γῆ ὧν πνα νέμονται. οἱ δὲ παλαιοὶ Οὐενετίαν τὴν χώραν πενλασυλλάβως ἐκάλεσαν, κατ' γλῶσσαν οἰκείαν· ὡς καὶ τὸν Ὀκτάβιον, Ὀκταβίονα καὶ τὸν Φλαβιανὸν, Φλαβιάνον, καὶ ὅσα τοιαῦτα· φασὶ δὲ αὐτὰς ἐξ Ἐνετῶν πινῶν ἀνδρῶν Ἀσσυρίων κατάγεσθαι, οἳ πονήσαντες, ὡς ἐρρέθη, ἔν πνι πολέμῳ, εἰς τὴν Εὐρώπην ἔφυγον. ἄλλοι δὲ ἐκ τοῦ κατ' Παφλαγονίαν Ἐνετοῦ αὐτὰς τὴν τῶν ἡμιόνων ῥίζαν ἕλκειν φασὶ, φύλλα ἀξιολόγου πλατυτάτου μὴ τὴν τῆς Τερίας ἄλωσιν, ὅτε τὸν ἡγεμόνα Πυλαιμένην ἀποβαλόντες ἦλθον εἰς Θράκην, καὶ πλανώμενοι ἀφίκοντο εἰς τὴν νυῦ Ἐνετικὴν, περὶ τὸν τῶν Ἀδρίε μυχόν. τῆς τοιαύτης δὲ τοῦ Ἐνετῶν ῥίζης τῆς Παφλαγονικῆς μνημονεύει καὶ ὁ ποιητὴς, λέγων, Ἐξ Ἐνετῶν, ὅθεν ἡμιόνων γένος ἀγριόφωνον. καὶ γεγράφασι εἰς τόδε ἐκεῖ τὰ χωρία. πολλοὶ δέ τινες τὰς Ἐνετὰς τούτους τὰς περὶ Ἀκυληίαν, ἀποί-

ἐποίκους φασὶν ὁμωνύμων ϗ παροικεανίδῶν, ἃ μόνον Ἐνετῶν καλεμένων, ἀλλα ϗ Βελγῶν. ἔστιν δὲ ϗ Κελτικὸν οἱ Βέλγαι. καί φησιν ὁ γεωγράφος τοὺς τοιούτους Οὐενετούς, ὁπλαδὴ τοὺς παροικεανίτας, οἰκισὰς ἐπὶ τῆς ϗ τὸν Ἀδρίαν Οὐενεδῶν, ϗ ἐκείνους ναυμαχῆσαι φησὶ Καίσαρα, κωλύοντας αὐτὸν τὸ εἰς τὴν Βρεττανίαν πλεῖν. ἄλλοι δ' ἐπόνλες ϗ αὐτοὶ Ἐνετοὺς Παφλαγονικοὺς ἐκ τοῦ Τρωϊκοῦ πολέμου διασωθῆναι αὐτόθι μετὰ τοῦ Ἀντήνορος τοῦ Τρωϊκοῦ, φασὶν ὅπερ μαρτύριον τούτου ἡ περὶ τὴν ἱπποδρομίαν ἀπουδή, ἣν εἶχον ϗ οἱ Παφλαγονικοὶ Ἐνετοί, καθ' Ὅμηρον· ὄνομα γὰρ ἡ Ἐνετικὴ πωλεία εἶχεν ἐν Ἕλλησιν. ἐθύετο δὲ παρ' αὐτοῖς λευκὸς ἵππος τῷ Διομήδει. ὁμοιοπαθεῖ δέ, φασὶ, τῷ Ὠκεανῷ ἡ καθ' αὐτοὺς θάλασσα, ἀμπώτεις ὁμοίως ἐκείνῳ ποιοῦσα ϗ πλημμυρίδας, ὑφ' ὧν τὸ πέλαγον λιμνοθαλάττης μεσὸν γινόμενον, χρῆται τῇ παλαιᾷ ἰσορείᾳ, διώρυξι ϗ φραγμάσιν, ὡς τὰ τῆς Αἰγύπτου, διοχετεύεσθαι. καὶ κεῖνο δὲ ἰσέον, ὅτι πᾶσαν τὴν μὴ τοῦ Καλαβροῦ, Ἀπουλίαν ἐκάλουν, ϗ τὸ ἔθνος Ἀπόλλες· ϗ ὅτι Καλαβεία ὁ διὰ τῆς αὖ Ἰαπυγίας, ἀλλὰ διὰ τοῦ β χάρισιν οἱ ἀκριβεῖς. Σημείωσαι δὲ ϗ ὅτι ὥσπερ Θρηϊκίου ἄνεμος λέγεται ὁ διὰ τῆς Θρᾴκης πνέων, ϗ Λοκρὸς, ὁ διὰ τῆς Λοκρίδος, οὕτω ϗ Ἰάπυξ, ὁ διὰ τῆς γῆς τῆς Ἰαπύγων. Ὅτι τὸ Τεγεσραῖον Ἰλλυρικὸν ἄστυ, τετέσι τὸ Τέγεσον, ἀφ' οὗ μυχάτους πέρσι τῆς Ἀδριάδος ἅλμης δέι. τοῦτο ϗ Τέργεσον λέγεται ἀπὸ Τεργέστου τινός, ὡς ἐν τῇ καταγραφῇ δηλοῦται τῆς ἐθνικῶν.

[20] Κάτεν δ' εἰς αὐγὰς ‖ στεπτὴ φραγμύρεται ἅλμη,
Θίνας ὑποξύουσα Λιβυρνίδας, ἀμφὶ τ' ἐρυμνὴν 385
Ὑλλείων χθόνα πᾶσαν ὅση φραγμείλιτται ἰσθμῷ,
‖ Βυλιμέων τ' ἀκτάς.

‖ στεπτὴν ἐπερευγομένη ἅλμη. Al. στεπτὴν περιμυρομένη ἅλμη. Al. στεπτὴ ὑποτρεφομένη ἅλμη.

‖ Βυλλίων, vel Βυλλείων, Eust.

384 Inde autem ad auroram converſum circumvolvitur ſalum, 385 Littora ſubradens Liburnica, circúmque firmam 386 Hylleorum terram omnem quæcunque adjacet iſthmo, 387 ‖ Bulimeorúmque littora.

‖ Bulimium, ſeu Bullinum.

Ὅτι περὶ τὰ ἑῷα τῆς Ἀδριάδος νῆσοι Λιβύρναι, ἡ Λιβυρνίδες· αἵπνες, ὡς περιήγησις ἐρεῖ, μὴ τὰς Ἀψύρτου νήσους ἐρρίζωνται· ἔνθα ἐς αὐγὰς στεπτὴ φραγμύρεται ἅλμη, τετέσιν, ὅπερ ἕως κυρτοῦται ὁ κόλπος. τοῦτο δὲ ἐδήλωσε ϗ ὅτε εἶπεν ὡς ἡ Ἀδριὰς εἰς δύσιν ἄνεμον τεκμαίρεσθαι τὸν ὅλκον. ἐπεὶ δὲ, φησὶ, ϗ ἡ τῆς Ὑλλήων, ἤτοι Ὑλλέων, ἐρυμνὴ γῆ ὅση φράκειται τῷ Ἰσθμῷ. χερρόννησον γάρ φασιν οἰκεῖν τοὺς Ὑλλεῖς, περὶ ὧν ϗ ταῦτα ἱστορεῖται. Ὑλλεὺς ἔνθεν Ἰλλυρικὸν, ἀπὸ Ὕλλου τοῦ Ἡρακλέους, ὡς φησιν Ἀπολλώνιος. ἔστι δὲ ϗ πόλις Ὕλλα. Ἀπολλόδωρος δὲ Ὕλλους τούτους γράφει, λέγων, Μετὰ τοὺς Ὕλλους Λιβυρνοὶ, καί τινες Ἴστροι λεγόμενοι Θρᾷκες. τούτων δὲ περίκειται χερρόννησος Ὑλλὶς, μάλιστα Πελοποννησίων, τὲ πόλεις οἰκεμένας ἔχουσα

χυσα παμμεγέθης, ὑ τῷπα μὴ ἔπως. τὸ ὃ Γλλίων, τὸ ἀφ᾽ τῷ Διονισίῳ, πολλὰ ἦν ἀνπηχέφων διὰ διφθόγγε γεφύροισι, πλεονασμῷ τῦ ἰῶτα. Ἰστέον γὰ ὅπ πὰ εἰς εὖς, πνῆλαχῶς τὼ κλίσιν ἔχον ἀφ᾽ τοῖς παλαιοῖς· διὰ τῦ ε᾽ος, κοινῶς· διὰ τῦ εως, Ἀλτικῶς. διὰ τῦ ιος, χ᾽ τὴν νέαν ἰάδα· χ᾽ ὃ τὴν παλαιὰν, ὑ διὰ τῦ εἴος, χ᾽ ἀφαίρεσιν τ εἶ διφθόγγ· ὑ διὰ τῦ ίος, ἐν τελαμῶν τῦ ἰῶνα, ὡς ὑ Σωφεύνιος λέγ. ἐκεῖ ὃ, φησὶ, ὑ οἱ Βελιμεῖς, ἔς πνες διὰ τῦ ν γεφύροισι Βελινεῖς, ἢ Βελινῆς. τὰς ὃ Λιβυρνίδας νήσους ἱσόρηλαι ἀφ᾽ μ εἰ τὸν ἀριθμόν· παρνομάζον ὃ ἀπὸ Λιβυρνῶν. ἔθνος δὲ οἱ Λιβυρνοὶ ἐν τοῖς ἐνδοτέρω τῦ Ἀδρίε, ἀπό πνος Λιβυρνοῦ ἀνδρὸς ἀφηγήσ τὰ Λιβυρνικὰ λεγόμενα σκάφη. Ἰστέον δὲ ὅπ ἐν Λαβινικῷ λεξικῷ ἄρηται ὅτι Λιβυρνίδες νῆες αἱ μακραί.

——— [59] ἐπὶ δ᾽ ἄσπετον ὁλκὸν ἄγυσα
Ἰλλυρικοὺ ‖ ἀφὶ χέρσον ἐλίσσεται, ἄχρι [105] κολώνης,
[479] Οὐρέων τ᾽ ἠλιβάτων, [75] τὸ Κεραύνια κικλήσκυσι.
‖ αὖ ἀφὶ χέρσον ἴσας περιωσίας. Κῆνον δ᾽ ‖ ἂν ἀφικόμενον [97] ἴδοις ἐρικυδέα τύμβον, 390
[93] Τύμβον ὃν Ἁρμονίης Κάδμοιό τε φῆμις [6] † ἐνίσπ.
‖ σκολιὸν δέυας. Κεῖθι γὰ εἰς ὀφίων ‖ σκολιὸν γένος ἠλλάξαντο,
[10] Ὁππότ᾽ ἀπ᾽ [99] † Ἰσμηνῶ λιπαρὸν μετ᾽ γῆρας ἵκηνται.
[7] Ἐνθά σφιν τέρας ἄλλο θεοὶ [21] θέσπ· ἀμφὶ γὰ αὐτῷ
Κείνῳ ἀμφοτέρωθεν * ἐρηρέδαται δύο πέτραι, 395
Αἵτ᾽ ἄμφω [5] † συνιᾶσι [39] δονδύμεναι, ἔυτέ τις ἀρχὴ
Γίγνεται [12] ἐνναέτησι κυλινδομένοισι κακοῖσι.

——— post verò, immensum tractum ducens [388] Illyricam circum terram volvitur, usque ad jugum, [389] Montésque excelsos, quos Ceraunios vocant. [390] Illum autem circa sinum videas insignem tumulum, [391] Tumulum quem Harmoniæ Cadmíque fama dicit. [392] Illic enim in serpentum flexuosum genus mutati sunt, [393] Quando † ab Ismeno opulentam post senectam migrarunt. [394] Ubi ipsis prodigium aliud dii fecerunt: circa namque terram [395] Illam utrinque sita sunt duo saxa: [396] Quæ ambo concurrunt agitata [concussa] quum aliquod principium [397] est incolis mali quod advolvitur [appropinquat ipsis.]

* ἐ Τρῶϊν, quæ Ismenus allum. Meminym. adjunxit.

[7] Ὅτι τῆς Ἰλλυρικῆς χώρας πέρας αἱ ἠλίβατοι κολῶναι, τὰ Κεραύνια ὄρη, ἅπερ καλεῖσθαι διὰ τὸ συγκρούειν ἐκεῖ πνεύματα. φησὶ δ᾽ αὐτὰ κεῖσθαι ὑ ἡ τῆς νέας Ἐπιδάμνου πόλις, ἣ ποτε καλουμένη Ἐπίδαμνος· ἐστὶ τὸ Δυρράχιον, ἅλλως ἐν τῆς τοιαύτης κλήσεως τῶν τὸ τόπε σχηνήματα. συνεχόμενον γάρ ἐστι, ὃ δὴ συνέχον. τρέψας δὲ τὸ σ εἰς ρ, εὐφωνότερον καλεῖ Δυρράχιον· καθὰ καὶ τὸ Τυρσηνός, Τυρρηνός· τυρσὸς, τυρρὸς, ὃ καλαθικὸν· τυρσὸς,

πυρσὸς, πυῤῥὸς καὶ ἄλλα. ἀρχὴ δὲ τὰ Κεραύνια ὄρη τῆς Ἀσσίης καὶ τῆς Ἰονίης πελάγεος· ὧν εἰ καὶ τὸ σῶμα κοινὸν, ἀλλ' αὐτὰ διαφέρει τῇ θέσει. Ἰόνιον μὲν γὰρ κόλπον ὁ μὲν τὸ σῶμα εὐθὺς, ἀπὸ τοῦ ἡγησαμένου τῆς τόπων ἔχων τὴν κλῆσιν, ἢ καὶ ἀπὸ τῆς Ἰόης Ἀσσείας δέ, ὁ ἐντὸς μέχρι τοῦ μυχοῦ, ἀπὸ Ἀσσίας, ὡς φερεφάτης, πόλεως ὑπηφανοῦς, ἢ ἔξ ὁμωνύμου ποταμοῦ. ἐκεῖ δὲ ὥσαφ πείτον τὸ τμῆμα, ὁ Ἀκυλλήϊος κόλπος, ὡς ἀνωτέρω ἔφη ὁ Διονύσιος. εἰσὶ δὲ καὶ φασὶ τὸν ἀρκτον τὸ βορείς Καυκάσε ὄρη Κεραύνια. Ἰλλυριοὺς δέ φασι τὸ ἔθνος κληθῆναι ἀπὸ Ἰλλυριοῦ, παιδὸς Κάδμε καὶ Ἁρμονίας. Ὅτι δὲ τὸν κόλπον τὸν κατὰ τὰ Κεραύνια ὄρη ἴδοις ἂν τὸν τῶ Κάδμε καὶ τῆς γυναικὸς Ἁρμονίας τύμβον· ὃν καὶ ἀναδιπλοῖ δ' ἐπαναλήψεως, καὶ ἑκατὸν δέα καλεῖ. περὶ ὧν μῦθός ὅτι, φησὶν, ὡς ἄρα μὴ λιπαρὴν γῆρας θήσεται ἐκεῖ ἐλθόντες εἰς ὄρεων σκολιὸν γένος ἀλλ' ἁπλοῦν. ἐπεὶ καὶ Κάδμον τὸν Ἄρεος ἀνελεῖν ποτε ἐν Θήβαις δράκοντα, τὸν τῆς Δίρκης φύλακα. φασὶ δέ τινες ὡς ἐξ Ἑλλάδος αὐτὸν ἐλθόντες ἐκεῖνοι μετέθεντο τὴν Ἑλληνικὴν χρησόθειαν, καὶ μετέπεσον ἐξ ἐπιτειχείας φρεπάσης Ἕλλησιν, εἰς σκολιὰ ἔθη, καὶ οἷς ὀφεώδη καὶ βάρβαρα, ἐξὸν τὸ γῆρας δυσφορήσαντες εἰς ἤθεα μεταβολὴν. καὶ ἔστιν ἐνδιαζῶσαι αὐτοὺς εἰς ὄφεις, ὡς ἔπος εἰπεῖν, τὸ εἰς ἡμεροδίαν μεταμφιθῶσι. τὸν μῦθον Κέκροπα φασὶν οἱ μῦθοι τὸ ναυπλιον ἀπὸ ὄφεως εἰς ἄνθρωπον ἐλθεῖν, ἐπειδὴ ἐκεῖνος ἐλθὼν εἰς Ἑλλάδα, καὶ τὸν βάραθρον Αἰγυπτιασμὸν ἀφεὶς, χρησὸς ἀνεπλάσθη τρόπος πολιτικός. λέγει δὲ ὁ Διονύσιος καὶ ὅπ ἐκεῖ τὴν τοιαύτην χώραν δύο πέτρας ἀντικεῖσθαι ἀμφοτέρωθεν ἐρημέδας, καὶ αὖται, ὁπηνίκα τὰς ἀρχὰς χώρας τοῖς ἐκεῖ κυλινδομένοις κακὸν, σωίασι, καὶ φεύγειν ἑαυτὰς δοκέουσαι φερομένων, καὶ τὰς μυθευομένας Πλαγκτάς. καὶ τοῦτό ἐστι τοῖς ἐσχατίοις σημεῖον ἐσομένου πολέμου. τὸ δὲ ἐρημέδας, δηλοῖ μὴν τὸ, ἐρημεσμένας εἶναι, καὶ ἐδραίως ἐρρίζωνται. ἔστι δὲ Ἰωνικὸν, καὶ γίνεται ἀπὸ τοῦτο ἑνικοῦ τὸ ἐρήρεισμαι, ὑποβολῇ τοῦ σ, καὶ φερομένου τῆς δὰ συλλαβῆς. ὁμοίων καὶ τὸ ὠνόμασται, ὠνομάσθαι· πέφρασται, πεφράδαι. καὶ ὅσα τοιαῦτα. Ἰστέον δὲ ὅτι ὁ μὲν μῦθος τὸν τοῦ Κάδμου συσκήνασε Ἁρμονίαν, Ἄρεος καὶ Ἀφροδίτης γεγαλεγεῖ. Ἀρριανὸς δὲ Ἀσπαλιῶ τε αὐτὸν οἶδε, καὶ Δαφάνην ἀδελφὴν· φησὶ δὲ ὅτι Κάδμος τοὺς παῖδας καὶ ζήτησιν τῆς ἀδελφῆς Εὐρώπης σαλεὶς, καὶ πανώλεθρος, ἐπειπεῖν γέγονεν Ἁρμονίᾳ τῇ τοῦ Δαφάνης ἀδελφῇ καὶ ἁρπάσας, καὶ εἰς τὰς νῆας ἐνθέμενος, φερόσεχε τὴν Βοιωτῶν γῆν, ἔνθα Θηβαῖον ἐγήγετο χαρτερὸς, πλάτῳ τε εὐδοκίμῳ, καὶ τῇ ἄλλῃ σοφίᾳ.

Πρὸς δὲ νότον, μάλα πολλὸν ὑπὲρ Θρήκην ἐρίβωλον,
Ὠρικίην δ' ὑπὲρ αὖτε, ἐρείδεται Ἑλλὰς ἀρχὴ,
Πολλὴν ἀνερχομένοις, διοσῆ ζωοδότι γαλόωσα 400
Αἰγαίῃ, Σικελῇ τ'. ᾗ † ἀνεμὸν δέ τι ἔλλαχ' ἑκάστη.

Ἐσπέ-

Ἑσπέριον Σικελὴ, τόν τε ζέφυρον καλέουσιν,
Αἰγαίη δ' εὖρον. [395] Πέλοπος δ' ὅπι νῆσος ὀπωδεῖ,
Εἰδομένη πλατάνοιο μυελίζοντι πετήλῳ
[397] Ἄκρῳ μὲν γὰρ ἔοικεν ἐϋργμένος εὖρος ἰσθμῷ, 405
‖ ξυω. Πρὸς βορέην, ἐς ἠῶνον ἐφ' Ἑλλάδος ἴχνος ἐρείδων·
‖ πολυδινήτω. * Φύλλῳ δ' ἠπειρος ‖ περιδινήτῳ περιμέτρῃ,
Κόλποις [398] εἰνάλιοις [399] ἐσεμβαίνη ἔνθα καὶ ἔνθα.

[398] Cæterùm ad auſtrum, longè ſupra Thraciam feracem, [399] Oriciámque ſuper terram, ſitum eſt Græciæ initium. [400] Multum aſcendens, duplici cinctum mari, [401] Ægæo, Siculóque. † ventum autem ſortitum eſt utrunque: [402] Occiduum, Siculum quem zephyrum appellant: [403] Ægæum verò, eurum. † Pelopis autem inſula conſequitur, [404] Similis platani muris caudam imitanti [in acumen deſinenti] folio. [405] Summitati [petiolo] enim ſimilis eſt conſtrictus anguſtus Iſthmus, [406] Ad boream, atque commune in Græciam veſtigium figens: [407] Folio verò continens circumflexuoſo ‖ in ambitu, [408] Sinibus marinis circumdata hinc inde.

† Magnam peculiarem venit proprio ſignatum.
† Peloponneſus.
‖ vel rotunda.

Ὅπ μὲν νότον, μάλα πολὺ ὑπὸ τε Θράκην καὶ Ὠρικίαν, ἐρεύδεται ἡ τῆς Ἑλλάδος ἀρχή. καὶ σημείωσαι ὅπ Ὠρικίαν λέγει τὴν χῆ Μολοσσὸς καὶ Θεσπρωτὸ ὑπῆκεν· Ὠρεὶ δὲ καὶ πόλις Ὠρικος, ὡς προγέγραπται, καὶ λιμὼ Ὠρικος χῆ Ἡρόδοτον, Θεσπρωτικός, ἢ καὶ Ἠπειρωτικός. ὡς πέρσθαι δ' τῆς Ἑλλάδος ἔλαβε πρὸ Θράκην, καὶ τὴν Ὠρικίαν· τὸ μὲν ἑῷον, τὴν Θράκην· τὸ δ' ἑσπέριον, τὴν Ὠρικίαν δηλαδή.

Ὅπ ἡ Ἑλλὰς διαῤῥεῖ θαλάσσῃ ἔζωσται, τῇ Αἰγαίᾳ τε καὶ τῇ Σικελικῇ· ὧν ἑκάτη ἄνεμον ἔλαχεν, εἰς ὃν ἀπορρεῖ· τὸν ἑσπέριον μὲν ἡ Σικελική, Αἰγαία δὲ τὸν εὖργον. τὸν δ' ἑσπέριον ἄνεμον, καὶ ζέφυργον καλεῖσθαι φασιν, ἐρεδίζων ὡς ἡμεῖς εἰς ἐτυμολογίας ἀνάγεσιν. ζέφυρος γὰρ ὅπαν πνέῃ ταυτὸν ἔστι πρὸ ἑσπερίῳ ἄνεμῳ, ὡς ἀπὸ ζόφου, ὅ ἐστι τῆς ἑσπέρας, ὄρφνης, ἤγουν ἀνέμου. Ὅρα δὲ ὅπ ὀφείλων ἑκατέρα εἰπεῖν, διὰ τὴν Αἰγαίαν, καὶ τὴν Σικελὴν, (ὅπι δύο γὰρ συλληπτικῶς λέγει τὸ ἑκάτερον) ὁ δὲ εἶπεν ἑκάτη· ὅσον ὅπι πλήθυς εἴωθε λέγειν. ποιήσει δὲ τοῦτο καὶ ἐν τοῖς μὴ ταῦτα· καὶ ἔστι τοιοῦτον π καὶ πρὸ τῷ Ἑρμογένει. Ὅπ ἡ τὸ Πέλοπος νῆσος ὅτι μὲν μικρὸν χερρόνησος, ὅμως ὁ νῆσος μὲν λέγεται, ὡς πρὸ βραχὺ τοιαύτη ὖσα πρὸ τὸν ἰσθμὸν δηλαδὴ, τετέσι τὸν ὁλιγοστάδιον αὐχένα, καὶ ὡς θαλασσίοις, χῆ τὸν Διονύσιον, ἐσεμμένη κόλποις ἔνθα καὶ ἔνθα· ὅσον ταυτὸν ὅτι τῷ ἀμφιαλῶ. καὶ ὅρα τὸ ἐσεμμένη, ἀντὶ τοῦ κυκλουμένη. καὶ ἔστιν ἐνταῦθα κάλλιον ὅπως εἰπεῖν, παρὸν ἀνωτέρω ὅπι τῆς Ἑλλάδος ἔχη, ἐζῶσθαι αὐτὴν διαῤῥεῖ θαλάσσαις εἰπών. καὶ διὰ τοῦτο μὴ ὀνομάζει νῆσον. Πέλοπος δ' λέγει, διὰ τὸ τὸν Φρύγα

γα ἢ Λυδὸν Πέλοπα κυκεῦσαί ποτε αὐτὸν, ἐπιγαμβρεύσαντα Οἰνομάῳ. λέγεται ὃ ἐ μόνον σωθέντως Πελοπόννησος, διὰ τὴν δύο ν̄, ὡς Ἑκατόννησοι, αἱ τὸ Ἑκάτῃ, ἱερὸν Ἀπόλλωνος, νῆσοι· ἀλλὰ καὶ ἁπλῶς, ἤτοι ἀσωθέντως, ποτὲ μὲν Πελοπία γῆ, ὡς καὶ Εὐριπίδης ἄρρηται· ποτὲ δὲ νῆσος, ὡς αὐτὸς ὁ Διονύσιος ποιεῖ ἐν τῷ περὶ Ἀρκάδων λόγῳ. ὥσπερ καὶ τὸ περὶ τὸ Εὐξεινον ὕδωρ σῶμά τε ἁπλῶς λέγει, καὶ σῶμα Πόντιον, σωθέντως. ὅτῳ δὲ καὶ τὰς Θερμοπύλας, πύλας ἁπλῶς λεγομένας φύσεις κωλύμ. ἔστι δὲ καὶ τὸν Ἰσθμὸν ἡ Πελοπόννησος, συνεχὴς τῇ τῆς Ἑλλάδος πέζῃ. συνάπτει γὰρ ὁ τόπος ἐκεῖνος τῇ Ἑλλάδι, καὶ ἔοικε πλατάνῳ πετάλῳ μυρεί-ζοντι· τετέσι, καὶ μυὸς ἔρᾳν γενομένῳ καὶ λεπτομυθῷ, καὶ τὸν ἀκένσον μόρον, ἤτοι καὶ τὸν κωλόν, ἐ τὸ φύλλον ἐξηρτηται. καὶ ὁ μὲν Ἰσθμὸς, φησὶ, τῆς Πελοποννήσου ὁ τεταραγκονταστάδιος, εἰρόμενος γενὸς ἔοικε τῷ ἀκρωμόχῳ τῷ φύλλε, βορειος ὢν, καὶ κοινὸν ἐφ' Ἑλλάδος ἴσθμος ἐρεῖδων· (ὡς τῆς Ἑλλάδος καὶ συνέχειαν ὑδὸς κειμένης, ὡς εἴρηται, μὴ τὸν Ἰσθμόν) ἡ δὲ τῆς ἔσω ἠπείρου θείμεθος τῷ πολυδενήτῳ φύλλῳ παρέοικεν, ὡς πολλὰς σχιζάσεις ἔχουσα καὶ κομπὰς, καὶ ἐγκολπώματα, καθ' ὁμοιότητα τῶν τῆς πλατάνου φύλλε. διὸ καὶ ὁ Πίνδαρος πολύγναμπτον μυχὸν λέγει τὴν Πελοπόννησον. ἀκρόπολιν δὲ τῆς Ἑλλάδος οἱ πολλοὶ φασι τὴν Πελοπόννησον. Ὅρα δὲ τὸ, ἴσθμος ἐρεῖδων, ῥηθὲν ὡς ὅτι βάσεως πεδός. εἴρηται δὲ ὡς περὶ τὸ, Πέλοπος νῆσος ὑπήδη. ἀκόλουθα γὰρ ἀλλήλοις τὸ ὑπηδῆν, καὶ τὸ ἴσθμος ἐρεῖσαι. λέγεται δὲ καὶ ὅτι ἴσθμος χθὼν ὅτι κατά τε μῆκος καὶ κατὰ πλάτος, ὅσον χιλίων τεσσαρακοσίων σταδίων· καὶ ὅτι κύκλῳ περίμετρος αὐτῆς μὴ καταπολπίζοντι μὴν, τεσσαρακισχιλίων σταδίων, ἢ καὶ πλεῖόν τι καταπολπίζοντι δὲ, ὑπὲρ τὰ πενταισχίλια ἑξακόσια.

‖ Τῆς περὶ ζεφύριο, ‖* Τριφυλλίδος ἕδρα γαίης,
Ἔνθ' * ἐρατεινότατος πολυμβρὸς Ἀλφειὸς ὁδεύει, 410
* Σχιζόμενος [12] περιχεῖσι [29] Μεσσηνίῃ [41] Εὐρώτα·
Οἵτ' ἄμφω ‖ Ἀσπῆθεν ἀναβλύζουσι ῥέεθρα,
Καὶ ὁ μὲν Ἠλείων, ὁ δὲ [100] † Ἀμυκλαίων χθόνα τέμνει.

409 Cujus quidem ad zephyrum ‖ Triphyllidis sedes terræ, 410 Ubi amœnissimus fluviorum Alpheus iter facit. 411 Divisus fluentis à Mesenio Eurota: 412 Qui ambo ab Asea emittunt fluenta: 413 Atque hic quidem Eleorum, ille verò † Amyclæorum terram fecat.

‖ Τῆς περὶ ζεφυρον. Al. Τῆς περὶς μὲ ζεύεργ.
‖ lego Τριευλλίδος.
‖ Ἀσπῆθεν, Al. γαίσθεν.
‖ Tryphyllidis, Elidis fe.
† Lacenum, Synecd. partis.

Ὅπ περὶς ζέφυρον τῆς Πελοπννήσε ἡ Τριευλλὶς γῆ, μεσὶς τῆς Ἠλιάδος, ἔνθα ἐρατεινότατος ποταμὸς Ἀλφειὸς ὁδεύει, σχιζόμενος, ἐν τῇ Μεσσηνίᾳ Εὐρώτα. ἄμφω δὲ ἐκ μιᾶς πηγῆς ἀναβλύζοντες σχίζονται, τῆς καλουμένης Ἀσέας. διὸ καὶ γράφουσι τὰ ῥηθέντα ὀρθοτερα, Οἵτ' ἄμφω Ἀσπῆθεν ἀναβλύζουσι ῥέεθρα, καὶ ὁ μὲν Ἠλείων, ὁ δὲ Ἀμυκλαίων χθόνα τέμνει, ὁ Εὐρώτας.

πας. καὶ ὁ γεωγράφος δέ φησιν ὅπ' Ἀσέα κώμη τῆς μεγάλης πόλεως, ἔχουσα δύο πηγάς, ἐξ ὧν ῥέουσιν Εὐρώπας καὶ Ἀλφειός· οἱ δύο τε ὑπὸ γῆν, ἀναπέλλουσι μὴ συχνὰ σώματα, καὶ τὸ ῥεῖθρον ἀναδείξαντες, ὁ μὲν γίνεται Λακωνικός, ὁ δ' εἰς τὴν Πισάτιν καταγεῖ γῆν, ἵνα εἰς τὴν ὑμωνυμίαν Πίσαν, ἵππις δ' ἐνὸς γράφεται σίγμα, καὶ ἀπὸ κρήνης ἔχει Πίσης τὸ ὄνομα. αὐτὴ δ' ἡ κρήνη ὅτου λέγεται, οἱονεὶ πίσρα τις ὖσα, ὅ ὅτι ποτίσρα· φέρει τὸν πίσω μέλλοντα, ἢ ἡ χεῖσις φέρει πυνθάνεσθαι. μεταξὺ δ' ἡ τοιαύτη Πίσα Ὄσσης καὶ Ὀλύμπου, ὀρέων Πελοποννησιακῶν ὁμωνύμων τοῖς παρ' Ὁμήρῳ Μακεδονικοῖς ἢ Θεσσαλικοῖς. ὕδωρ δέ φασι φέρει τι τὸν Ἀλφειὸν ἕλη, ὅθεν τάχα καὶ ὁ ποταμὸς ἐκλήθη, πλεονασμῷ τῆς ει διφθόγγου, ὡς ὅπι τῶ ἀδελφειὸς, καὶ ἧβι ὁμοίων. ἀγαθὸν δέ ὅτι τὸ τοιοῦτον ὕδωρ καὶ εἰς λάβρως καὶ λειχμῶνας, Μελάμποδος χρησαμένους, φασὶ, τούτοις τοῖς ὕδασιν εἰς καθαρμὸν ἧβι τῶ Περίτου θυγατέρων, ὅτε ἐμάνησ. ἐσβεσεινὸν δ' ὁ Διονύσιος τὸν Ἀλφειὸν καλεῖ, διὰ τὸν μυθευόμενον τῆς Σικελικῆς Ἀρεθούσης ἔρωτα, ὃς, φασὶν, ἐρῶν, ἕως εἰς ἐκείνην ὑπὸ Πελοποννήσου ἀναδύσαι γλυκὺς ἐφέρησις ἀμιγὴς ἅλμης θαλάσσης φυλάσσων τὸ ῥεῖθρον. ὁ δὲ γεωγράφος καὶ τὸν ἄθλον ἱκανῶς αὐτὸν ἐκτετμῆσθαί φησιν. ἱστορεῖται δὲ καὶ ζῆλόν τινα καὶ φθόνον Νικάνδρου ποταμόν τινα Ἀλφειὸν ὠνομάσθαι, καὶ ὄρη τινὰ Ὀλύμπια· καὶ ἀγῶνα δὲ Ὀλυμπιακὸν ἄγεσθαι, καὶ μίμησιν ἧβι ἐν Ἤλιδι. Τευφυλία δὲ καὶ Τευφυλὶς γῆ λέγεται καὶ Ἦλιν, διὰ τὸ ὑπὸ τευθῶν τινῶν οἰκισθῆναι φύλων (ἐν οἷς καὶ Πύλιοι ἰθαγενεῖς, καὶ ἐπίλυδες Μινυοί) ἢ ὑπὸ Τευφύλου τινὸς ἀνδρός. Μεσσήνη δὲ αὖτη χώρα ὅτι Λακωνική, ἧς ἄποικος ἡ Σικελικὴ Μεσσήνη, Ζάγκλη μὲν ποτε λεχθεῖσα ἐκείνη, μεταβαλοῦσα δὲ τοὔνομα εἰς Μεσσήνην, ὡς Ἡρόδοτος ἱστορεῖ. γράφει δὲ φθορὰ τοῖς παλαιοῖς διὰ δύο σσ, καὶ διὰ τοῦτο λέγεται ὁ Εὐρώτας Μεσσήνιος. ἡ δὲ Ἦλις, ἀφ' ἧς οἱ Ἠλεῖοι, διαφορεῖται καὶ τὸ πνεῦμα. καὶ δασυνόμενον, ἀπὸ τοῦ ἁλίζω, τὸ ἀθροίζω, διὰ τὸ πολλοὺς ἐκεῖ ἐν τῷ ἀγῶνι ἧβι Ὀλυμπίων ἀθροίζεσθαι καὶ φιλεῖσθαι, μάλιστα διὰ τὸν κανόνα τὸν λέγοντα τὸ ἢ φερὸ τοῦ λ φιλεῖσθαι. φασὶ δὲ καὶ τῶν τοιούτων Ἤλιν ἢ μόνην μὴ γίνεσθαι, ἀλλ' ἐκ πνοῆς καταιγὶς, ὥς φησιν Ἡρόδοτος.

[238] Καὶ ᾗ μέσην [106] τ' ἦπιζεν κοίλην χθόνα ναιετάουσιν
Ἀρκάδες [138] Ἀπιδάνιες ὑπὸ [98] σκοπιὴν Ἐρυμάνθου
Ἔνθα Μέλας, ὅθι Κράθις, ἵνα ῥέει ὑγρὸς Ἰάων, 416
Ἦχί θ' ὑγιγυίοις μηκυάεται ὕδασι Λάδων.

[238] In media autem insula, cavam [intra valles sitam] terram inhabitant [415] Arcades Apidanenses, sub celso jugo Erymanthi, [416] Ubi Melas, ubi Crathis, ubi fluit liquidus Iaon, [417] Ubi etiam priscus porrigitur aquis Ladon.

[417] Ὃν

Ὅπ Ἀρκάδες περὶ μέσην τὴν Πελοπόννησον, κοίλην χθόνα ναίουσιν ὑπὸ τὸ ὄρος τὸ Ἐρύμανθον, ἐν ᾧ κάπροι πολλοί. ὅθεν καὶ ὁ Ἐρυμάνθιος κάπρος, ὃν ἔκτανεν ὁ Ἡρακλῆς. ἔνθα Μέλας, καὶ Κρᾶθις καὶ Λάδων ῥέουσιν. ἔστι δὲ καὶ Σικελικὸς ποταμὸς Κρᾶθις· καὶ περὶ Σύβαριν δή, ὡς περιέχομαι, ἦτοι περὶ τὸ Θούριον, ὃς ξανθίζει τοὺς λεομφύας. Ἰσέον δὲ ὅπ καὶ Μέλας ποταμὸς ἐμοὶ γε ἔτος ὅσιν, ἀλλὰ καὶ Θρᾳκικὸς, ἐξ ἧς Μέλας κόλπος ὀνομάζεται ὁ περὶ τὴν Αἶνον. καὶ Ἀσανὸς δὲ ποταμὸς Μέλας ὄρῃ. καὶ περὶ τὴν Τραχῖνα δή, ὡς Ἡσίοδος ἱστορεῖ. τοῦ δὲ Ἀρκάδος ὁ Διονύσου μὲν Ἀπεδνέας καλεῖ, οἱ νεώτεροι δὲ Ἀπόδνας, κατὰ τὸν γεωγράφον, ἀπὸ πηγῆς Ἀπὸ, ἧ ἡ γλῶσσα καὶ Ἄπεως· ὡς ὄφις ὄφεως, Ἄμασις Ἀμάσεως, Ζάμολξις Ζαμόλξεως· οἱ δὲ φασιν ὅπ Ἄπις ὁ Φορωνέως ἐκ τῆς Ἠπείρου ἐλθὼν ἀπήλλαξε τὴν Πελοπόννησον ὄφεων ὀχλούντων, καὶ ὥκησε περὶ τὴν Ἀρκαδίαν. ἀφ' ἧς καὶ ἡ Πελοπόννησος ὅλη, Ἀπία ἐκλήθη ποτέ· καὶ δι' αὐτὸν Ἀπιδανῆς ἐζαιρέτως οἱ Ἀρκάδες, παρ' οἷς ὁ Ἄπις ὤκησεν· ἧ καὶ Αἰχμὴ μέμνηται, εἰποῦσα, Ἄπις γὰρ ἐλθὼν ἐκ πέρας Ναυπακτίας. καὶ Ἀρριανὸς δέ φησι, Κλυτὸς Ἄπις, Ὅς ῥ' Ἀπίλην ἔφαπτε, καὶ ἀνέρας Ἀπιδανῆας. οἱ δὲ φασιν Ἀπίαν καὶ Ἀπιδανεῖς κληθῆναι κατὰ στέρησιν τοῦ πίειν, καὶ ὅτι πιδάκων, ἐπεὶ μὴ εἶχεν ἡ χώρα πίδακας τὴν ἀρχήν, ἀλλ' ὡς λέγει Καλλίμαχος, ἔμελλεν ἀΰδρους καλέεσθαι· ὡς δύναται διὰ τοῦτο καὶ αὐτὴν πολυδίψιον λέγων. ὅθεν καὶ Ἀζηνὶς ἐκαλεῖτο, διὰ τὴν ἄζην, ὅ ὅτι διὰ τὴν ξηρασίαν. καὶ ἔνθα οἱ Ἀζᾶνες αὐτόθι μέχει καὶ νῦν ἔτω λεγόμενοι. Ἰσέον δὲ ὅπ ἀπὸ Ἀρκάδος ὠνόμασται ἡ Ἀρκαδία, ὑὸς Διὸς καὶ Θεμιστοῦς. καὶ ὅπ καὶ Πυλαία ποτὲ ἐκλήθη, καὶ Παρρασία, καὶ Λυκαονία, καὶ Γιγαντίς, καὶ Ἀζανία. ὅπ δὲ καὶ περιστέλλουσι λέγονται οἱ Ἀρκάδες, διὰ τὴν πάνυ τὸ ἔθνος ἀρχαιότητα, ὁ Λυκόφρων ἱστορεῖ. Ὅπ ἐν δυσὶ χίλιοις μετέλαβε χρόνοις καὶ ποικίλως τέσσαρα τοπικὰ ὀνόματα, εἰπών, Ἔνθα Μέλας, ὅθι Κρᾶθις, ἵνα βέει ὑγρὸς Ἰάων, ἦχι καὶ ὠγύγιος μυκάνετο Λάδων. Ὠγύγιον δὲ τὸν Λάδωνα λέγει, διὰ τὴν περὶ αὐτὸν ἀρχαιολογίαν. μῦθος γὰρ βάλλεται περὶτὸν ἄνθρωπον ἐξ αὐτοῦ καὶ γῆς γενέσθαι τὸν Δάφνιν. Ὠγύγιος γὰρ, ἤτοι παλαιὸς, ὁ τὴν περὶτὴν γῆν ἀνθρωπον.

Ἀγχοῦ δ' Ἀργείων ἄρσις, ἠδὲ γάμα Λακώνων·
Ἣ μὲν ἐς ἀντολίην, ἡ δ' ἐς νότον ἐισορόωσα.
Δοιαὶ δ' Ἴσθμα νῶτα περιβρεμέσι θαλάσσαις,
Ἧτ' Ἐφύρης ἀνὰ κρυπτὸν ποτὶ ζόφον, ἠέ τε πρὸς αὐγὰς
Ἑλικρμήνης, τὴν μὲν Σαρωνίδα κικλήσκουσι.

418 Propè verò Argivorum aratio [arva] & terra Laconum
419 Hæc quidem in orientem, illa verò in auitrum spectans
420 Duo autem Isthmium dorsum circumfremunt maria
421 † Quod-

† *Sinus Corinthiacus.*

421 † Quodque contra Ephyrem [Corinthum] versus occasum, quodq; adortum 422 Extenditur: quod quidem & Saronicum vocant.

Ὅπ τὸ Ἄργος μὴν εἰς ἀνατολὴν ὁρᾷ τῆς Πελοποννήσε, ϖερὶς δύσιν δὲ ἡ Λακεδαίμων. Ἑκατόμπολις δὲ ἡ Λακωνικὴ τὸ παλαιὸν, καθὰ καὶ ἡ Κρήτη, λέγεται. διὸ καὶ τὰ Ἑκατόμβαια ἐκεῖ ἐθύετο ὅτι σωτηρία ἦν τοσάτων πόλεων. μία δὲ ἦν ἑκατὸν αἱ Ἀμύκλαι, ἃς ἔκτισεν υἱὸς Λακεδαίμονος ὁ Ἀμύκλας. Ἰσέον δὲ ὅπ τὸ Ἄργος τῶτο ϖερῆκέ ποτε ἦν ἐν τῇ Ἑλλάδι χώρα πόλεων, καὶ μάλιστα διὰ τὴν ἀνδρείαν ἦν ἐν αὐτῇ. κατὰ δὲ τὸν Ἡρόδοτον, ἤκουόν ποτε καὶ μυσικοὶ ἔθ ϖερότι ἦν Ἑλλήνων. καὶ κεῖνο δὲ χρὴ εἰδέναι, ὅπ ἐχ ἓν Ἄργος ὄζιν, ἀλλὰ διάφορα. τό, τε κατὰ τὴν Πηλοπόννησον, ὅσῳ ὁ Σοφοκλῆς καὶ Ἄργος Δωρικὸν λέγε, καὶ Ἅπαν γλῶ. ἐκλήθη δὲ τὸ αὐτὸ καὶ Φορωνικὸν ἄλυ ποτὲ, ἀϖὸ Φορωνέως. ὠνομάσθη δὲ καὶ Αἰγιάλεια, ἔκ τινος Αἰγιαλέως· καὶ Ἱππόβοτον, καὶ μὴν καὶ Ἰασον, ἀϖὸ Ἰάσε τινός καὶ Δίκτυον, διὰ τὸ μὴ πολύϋδρον εἶ. ἐλέγετο δὲ, φασὶ, καὶ Θεσπαλικὸν Ἄργος ἡ νῦν Λάρισα. καὶ Ἀμφιλοχικὸν δὲ ἄλλο. καὶ ἁπλῶς εἰπεῖν, εἰς ἕνδεκα τόπους οἱ παλαιοὶ τὸ Ἄργος μερᾶσι· λέγοντες καὶ ὅτι πᾶν ϖεδὸν πεδίον ϖερὶ θάλασσαν, Ἄργος ἐλέγετο. ὁ δὲ γεωγράφος φησὶν ὅτι οἱ νεώτεροι. καὶ μάλιστα Μακεδόνες καὶ Θεσσαλοὶ, Ἄργος τὸ πεδίον φασί. καὶ ἡ ὅλη δὲ Πελοποννήσος Ἄργος, ἀϖὸ τῆς ϖολυσταλμις Ἄργυς ἐκλήθη ποτέ. ὁ δὲ γεωγράφος ὕτω καὶ ϖερί τέτε φησὶν, Ἀχαϊκὸν Ἄργος ἐκλήθη ἡ τε ὅλη Πελοπόννησος, καὶ ἰδίως ἡ Λακωνική. τὸ γὰν ϖρὸς τῷ ποιητῇ ϖερὶ τῆς Μενελάε λεχθὲν, ἢ ἐκ Ἄργος ἦεν Ἀχαϊκοῦ, ἀντὶ τῶ, ἐκ ὅλης ἐν τῇ Λακωνικῇ. ἐντεῦθεν δὲ καὶ ἡ Ἑλένη Ἀργεία λέγεται. ϖερὶῶν δὲ λέγει κλεῖσθαί ποτε τὴν Πελοπόννησον, Ἄργος Ἴασον, καὶ Ἀχαϊκὸν, καὶ Ἵππον, καὶ Ἱππόβοτον. τὸ δὲ ϖεδὸν Ἄργος ἐθνικὸν, ἀ μόνον Ἀργεῖον, ὥς φασιν οἱ παλαιοὶ, ἀλλὰ καὶ Ἀργόλας, καὶ ἡ χώρα Ἀργολίς. ἐλέγετο δὲ καὶ ϖ Ἄργος ἰδίως ὅτως Ἀργολικόν. Ὅπ τὰς ϖλευρὰς τῆ ῥηθέντ ἰσθμῆ τῆ Πελοποννησιακῆ ϖεριεχομένας κολύζοισι, ϖερὶς ζόφον μὴν, ἡ τῆς Ἐφύρης θάλασσα, ὅ ὄζιν, ὁ Κορινθιακὸς κόλπος, ϖερὶς αὐλῶς δὲ, ἡ Σαρωνὶς θάλασσα. ὅπ δὲ Ἔφυρα ἡ Κόρινθος λέγεται, καὶ ὅπ καὶ ἄλλαι εἰσὶ ϖόλεις ταύτης ὁμώνυμοι, ἐν τοῖς εἰς τὸν Ὀδύσσειαν γέγραϖται. Σαρωνικὸς δὲ κόλπος, ἢ ἀϖὸ Σάρωνος ϖοταμοῦ Τροιζῶνος ἐκβάλλοντος εἰς αὐτὸν, ἢ ἐϖειδὴ Σάρων τὴς κυνηγὸς ὀϖαδιάκων σῶν, ἐκεῖσε κατενεχθεὶς εἰς τὸν ὑϖοκειμένον κατέϖεσε θάλασσαν, καὶ ἀϖεϖίγη. ὅτω καὶ Ἰκαρος ϖαρὰ Ἰκαρίῳ ἐναϖοναύσας ϖελάγει, ἀϖ ἑαυτῦ ὀνομάζεσθαι ϖέδωκε. καὶ Αἴσυρος δὲ, ὡς ϖερίστησι, ἔλαφον ἐϖεδιώκων, καὶ συνεισελθὼν αὐτῇ εἰς ϖοταμὸν ϖερὶ Κρέϖωνα, καὶ ὑϖονιγεὶς, ϖῷ ϖοταμῷ ἐναϖῆκε τὸ ὄνομα, Αἴσυρον καλεῖσθαι ἀϖ ἐκείνε. οἱ δὲ ἄλλως τὸν τῆς Σαρωνικοῦ ϖελάγες καλῆσιν ἀϖολογοῦντες, φασὶν ὅπ Μίνως λαῶν τὰ Μέγαρα διὰ Σκύλλης τῆς Νίσε θυγατρὸς ἐϖολέμησε αὐτῶ, καὶ ὑϖοτεμόμενος τὴν

τὴν τῆ παῖδι κεφαλὴν, ἐνενοήσατο ὅπ ἡ τὸν πατέρα φοβηθεῖσα, ἐδεν ὃς ἂν ῥᾳδίως φείδοιτο, καὶ διὰ τῆτο φοβηθεῖσα τῷ παιδαλίῳ νηὸς τὴν παῖδοπτον καὶ παῖδοφόνην, ἀφῆκε σύριγξ διὰ θαλάσσης· καὶ αὐτὴ μὴν εἰς ὄρνεον μετεσκήνη, ὥς φησι Παρθένιος ὁ τὰς μεταμορφώσεις γεγραμμένος· ὁ δὲ κόλπος ἐφ' ᾧ γεγραμμαπται ἔχει τὴν κλῆσιν ἀπὸ τῆ σύριγγος. ἀπὸ ᾗ τῆς τοιαύτης Σκύλλης καὶ Σκύλλαιον ἔτι νῦν καλεῖται τόπος ἐν Ἑρμιόνῃ τῇ κατὰ Πελοπόννησον, ἔνθα ἡ γυνὴ ἐξεκυμάνθη μὴ τὸ καταποπηθῆναι.

201 Νέρθε γε μὴν Ἰσθμοῖο ποδὸς αὐγὰς Ἀτλικὴν ἔδας, || πεζὸς
Τῆ δὴ διὰ δεσποσύνη φέρεται ῥόος Ἰλισσοῖο.
Ἔνθεν δὲ 37 Βορέης ποτ' ἀμήρπασεν Ὠρείθυιαν. 425

423 Infra autem Isthmum ad orientem Attica tellus est, 424 Per quam divini fertur fluxus Ilissi: 425 Unde etiam Boreas quondam rapuit Orythiam.

Ὅπ ποδὸς αὐγὰς τῆ Πελοποννησιακοῦ Ἰσθμοῦ τὸ Ἀτλικὸν ὄζυ ἔδας, ἔνθα ποταμὸς φέρεται Ἰλισσὸς, ἐ πολλοῦ ἄξιος λόγε, διὰ ᾗ τὰς κλεινὰς Ἀθήνας ποιεῖ καλλιῤῥόῃς, καὶ δεσποσίης καλέμενος. ὅθεν, φησὶν, ἥρπασε ποτὲ Βορέας Ὠρείθυιαν τὴν τῆ Ἐρεχθέως. Βορέας ᾗ ἐστὶ βασιλεὺς ἐν Θρᾴκης ἄκρας Ἀτλικοῦ τότε γυναῖκα βασιλικοῦ· εἰ καὶ ὁ μῦθος διὰ τὴν ὁμωνυμίαν, ἀπανασίσης τῆς γῆς τὸν ἄνθρωπον ἐξευήμωσε. καθὸ καὶ Αἰδωνεὺς βασιλεὺς μὲν ἦν, ὡς οἱ ἀκριβέσεροί φασιν, Ἠφαίσε τῆς ἐν Μολοσσίᾳ· (ποδὸς ὃν καὶ Πειρίθες ἦλθε, καὶ Θησεὺς, διὰ τὴν Περσεφόνην. ἀλλὰ δὴ καὶ ὁ Ἡρακλῆς, διὰ τὸν Κέρβερον κύνα πολλῆ ἄξιον) ὅμως ᾗ καὶ ἐκεῖνος ὁ Αἰδωνεὺς δι' ὁμοιόπλα κλίσεως εἰς τὸν Ἅιδην μεταλαμβάνε), καὶ εἰς τὸν ὑπὸ γῆν τις μυθολογέμενος μεταπίθεται Πλάτωνα. Ἑρμείας ᾗ ὁ Πλατωνικὸς βασιλικὴν πῶλα τὴν Ὠρείθυιαν καὶ κριμνοῦ ὑπονοεῖ ὠδῖνα ἀνέμῳ βορρᾷ, καὶ τέτῳ τῷ ῥήπῳ λεχθῆναι ἁρπασθῆναι αὐτὴν ὑπὸ τοῦ βορρᾶ. Ἀτλικὴ ᾗ καὶ Ἀθήναις χωρὶς λέγεται, καὶ Ἀτθίς. τέτο μὲν, ἀπὸ Ἀτθίδος τῆς συγαβὸς Κραναῦ, ἀφ' ἧ καὶ Κραναὴ λέγεται· ἐκεῖνο ᾗ, ὑπὸ Ἀκταίωνος, ἢ ὑπὸ Ἀκταίε αὐτόχθονος· ἀφ' ἧ καὶ φυλὴ Λυκόφρονι, Ἀκταῖοι οἱ Ἀτπικοί. ἢ φυλὴ τῶν ἀκτῶν. τειχόνα γάρ, φασὶν, ἔσης αὐτῆς, πολὺ μέχρις καθικνεῖται εἰς τὸν θάλασσαν. διὸ καὶ μία τῶν ὅπ Κέκροπος τεσσάρων φυλῶν, Παραλία ἐκλήθη, καὶ ἄλλη Ἀκταία. ἐκλήθη ᾗ πάλαι ποτὲ καὶ Ἀκτὴ, καὶ Ἀκτική. ναὶ μὴν καὶ Ποσειδωνία, καὶ Ἀθηναία. ἀπὸ ὁμωνύμων ποιησάντων. καὶ Ἰωνία ᾗ ὑπὸ Ἴωνος τῆ Ξάθε, καὶ Μοψοπία, ὑπὸ Μόψε, ἄλλα ποιήσαντα τὸν μάπην τὸν τῆ Τειρεσίε. Κραναὴ μὲν τοι ἡ Ἀτθὶς ἐ μόνον ὑπὸ τῆ Κραναῆ, ὡς ἐρρέθη, ἀλλὰ καὶ διὸπ τραχεῖα, καὶ τὸ πλεῖον αὐτῆς ὄρεσιν ὑποπέπλωκε. τῶν δὲ ἀνωτέρω γραφέντων Ἀτθίδα ποιησαμένων τῷ Κραναῷ βηθεῖς φασιν· ἢ παρθένον ἔσαν, καὶ ὡραίαν λίαν θαυμάζ, θαύλας λαμπρὸς ὁ πατὴρ, ἀπ' αὐ-

τῆς πρὸ χώρας ὠνόμασε. πρὸ δὲ ἦν Ἀθηναίων ἀκρόπολιν, Κεκροπίαν ποτὲ καλεῖσθαί φασι, πάλιν δὲ μίαν ἦν ὑπὸ Κέκροπος ἐκπεμφθέντων. Ὅτι δὲ καὶ Ἴωνες ὧδε οἱ Ἀπικοὶ ἐκαλοῦντο, ἴσασι καὶ ὁ χωρογράφος· λέγων ὅτι καὶ ὁ ποιητὴς ἐν τῷ, Βοιωτοί τ' Ἴονες, Ἴωνας τοὺς Ἀθηναίους φησί. καὶ ὅτι οἱ ἐν Ἀσίᾳ Ἴωνες, τούτων εἰσὶ καὶ ἄποικοι καὶ ὁμώνυμοι. καὶ ὅτι ἡ Ἰὰς (ἦτοι Ἰωνική) διαλεκτος ἡ αὐτὴ ὅτι τῇ παλαιᾷ Ἀττικῇ. ὅτι δὲ ἄποικοι Ἀθηναίων οἱ ἐν τῇ Ἀσίᾳ Ἴωνες, δηλοῖ καὶ ὁ φιλος τῷ Ἡροδότῳ Θεμιστοκλῆς, πατέρας φησὶ Ἰώνων λέγων τοὺς Ἀθηναίους. ἱστορεῖ δὲ ὁ αὐτὸς καὶ ὅτι οἱ Ἀθηναῖοι, Κραναοὶ καλέμενοι, ὕστερον ὑπὸ Πελασγῶν ἐρρύνων ἢ Ἕλλάδα Πελασγοὶ ἀνομάζοντο. ὅτι δὲ Κέκροπος, ἐκλήθησ Κεκροπίδαι. πρὸ δὲ ἀρχὴν Ἐρεχθέως ἐνδεξαμένη, Ἀθηναῖοι μετονομάσθησ. Ἴωνος δὲ τοῦ Ξούθου στρατάρχου γενομένου, ἐκλήθησ ἀπ' αὐτοῦ Ἴωνες.

Τῷ δ' ἔπι, Βοιωτήν τε πέδον, ἠδ Λοκρὶς ἄρουρα·
Θεσσαλίη δ' ὑπὸ τοῖσι, [82] † Μακηδονίης τε [38] πόληες.
Τῇς δ' ὑπαφαίνονται κορυφαὶ χιονώδεος Αἵμου
[36] Θρηϊκίης· τῷ δ' ἄνδρα [49] πολὺ ῥιπίδι ζεφύρου
‖ ἱστοπόλος. Δωδώνης [96] ἠπείρου ἀπείριτον ἐκτετάνυσται. 430

[426] Post hunc, Bœotorúmque solum, & Locris tellus. [427] Thessalia verò post hos, Macedoniæque urbes. [428] Post has autem apparent vertices nivosi Æmi [429] Thracii: hujus è regione, ad flatum zephyri, [430] † Dodonæ regio immensa extenta est.

† Epirus.

Ὅτι ὅτω πάνυ ἐπέδεξαμην ἐν τοῖσδε ἐπελθοντικώτατα (ἤτοι σωτομώτατα) ὁ ἀθηναῖος, ὥστε τεσσάρων μεγάλων μηθεὶς ἐθνῶν, Βοιωτῶν, Λοκρῶν, Θεσσαλῶν, Μακεδόνων, ἱκανῶς μόνον ἀειθμῆσαι αὐτὰ ἀφῆς ὄνομα, μηδὲν τι πλέον εἰπὼν ἀφεῖ αὐτῶν. φησὶ γὰρ, Βοιωτῶν πέδον, καὶ Λοκρὶς ἄρουρα, Θεσσαλίη τε, Μακεδονίης τε πόληες. ἡ δὲ παρεκβολὴ ἐρεῖ ἀφεῖ ἑκάστα τούτων ὅσα ἐνδέχεται. Ὅτι Βοιωτὶ ὠνομάσθη ἀπὸ τῆς Βοιωτοῦ καλουμένης, ὃν ἡ μήτηρ Ἀρνη λάθρα τεκοῦσα, ἀφεῖ βοῶν ἔθετο κοφεσις· ὃς δὲ καὶ τὸ ὄνομα ἔσχεν, ὡς ῥιφεὶς ἀμφὶ τοὺς βόας. ἢ ἀπὸ τῆς βοὸς ἡ χάρα Βοιωτία τῆς καθηγησαμένης αὐτοῖς τῷ Κάδμῳ. οἱ δὲ περὶ τὸν βουῶν ὀνομάζεσθαι τοὺς Βοιωτούς, ὡς μὴ ἄνδρας ταῖς διανοίαις ἄγαν ἀκινήτους. συμφωνεῖ δὲ τῷ λόγῳ τούτῳ καὶ ἡ Βοιωτία ὗς, ὅθεν ἐσκώπτοντο οἱ Βοιωτοί, ὡς δηλοῖ καὶ ὁ Πίνδαρος. γυμναστικοὶ δὲ οἱ Βοιωτοί. διὸ καὶ λέγεται λόγος τοιοῦτος, ὡς Ἀθηναῖοι μὲν ἀφεῖ ναυπηγὸν ἠρόλλωτο τέχνην, Θεσσαλοὶ δὲ ἀφεῖ τὴν ἱππικὴν ἐμπειρίαν, Βοιωτοὶ δὲ ἀφεῖ τὴν τῆς γυμνασίας ὄρμὴν ἔλαβον, Κυρηναῖοι δὲ ἀφεῖ τὴν διφθερικὴν ἐπιστήμην. Ὅτι ἐγγὺς ἦν Βοιωτῶν οἱ Ἐπικνημίδιοι Λοκροὶ, ἀπὸ Ζεφυρείας ὄρους, ἕτεροι Λοκροὶ οἱ Ζεφύριοι. ἱστορεῖ γὰρ ὁ χωρογράφος ὅτι ὁ Παρνασσὸς ἀφεῖς ἦν αὐτῶν

ὠῦτᾶ διαιρεῖ τὰς τε ἑσπερίους Λοκρὰς, τοὺς ϗ Ὀζόλας καλεμμένους, οἱ χαρίσσουσιν ἐν σφετερίδι τὸν ἕσπερον ἀστέρα· ἔπ ᾗ ϗ τοὺ Ἐπικνημιδίους, ὕστω καλεμμένους ἀπὸ ὄρεως Κνημίδ Θ, κειμένᾳ ὑπὲρ τὸ ὄρ Θ τὠι Οἰτῶι. ἐφ ᾗ Ἐπικνημιδίων μέρος ἐστὶν Θ τοὺ Ὀπουντίους φασὶν, ὕστω λεγομένους ἀπὸ πόλεως Ὀπόε Θ, τᾶς τὸ Πατρόκλε πατρὶδ Θ, ὡῦ σεμνολογεῖ ὁ Πίνδαρος. ὥστε σωακτέον τοσσάρων Λοκρέων εἶ ἦμεν, τρία μὲν ταῦτα, τοὺ Ὀπουντίους, ϗ τοὺ Ἐπικνημιδίους, ϗ τοὺ Ὀζόλας· τέταρτον δὲ, τοὺ Ἰταλικὲς, ἤτοι τοὺ Ἐπιζεφυρίους. οἱ ᾗ Ὀζόλαι ἀπὸ τᾶς συμπεδόνος, φασὶν, ἐκλήθησαν ἐφ ᾗ ἐκεῖ ἀναιρεθέντων Κενταύρων. εὕρηται γὸ παρ' αὐτᾶς Νέσσε τε μνῆμα ϗ ἄλλων Κενταύρων. Ὅπ ἀπὸ Θεσσαλοῦ πόλ Θ ἡ περαίᾳ καλεμμένη Πθασσία, Θεσσαλία ἐκλήθη. ἐν ταύτᾳ, ὡς λόγος, ἐκ Δεξίωῦ πελαργὸς κτείνει, ἐπεὶ ἓ χώραν ὄρεως ἐξεκάθειρεν. ἀπὸ τούτης τοῦ σήμα τ ποιὸν ἐλέγετο Θετταλίς. ϗ πόλημα ᾗ ἀπὸ ταύτης Θεσσαλὸν τὸ παρεμπαίζεμενον. ἄδονται ᾗ βασιλεῖς Θεσσαλίας οἱ Ἀλεάδαι. εὐγλῶς δὲ ἦν Θ ἐκεῖσε ϗ οἱ Σκοπάδαι, ἀπὸ ἀνδρῶν παλαιῶν ὠνομασμένοι· ὧν ὁ μὲν, Ἀλεύας, ὁ ᾗ, Σκόπας ἐκαλεῖτο. Ὅπ Μακεδόνες λέγονται ἀπὸ Μακεδόν Θ τᾶ Διός. οἱ ᾗ παῖδες Αἰόλε δέκα παραδέδωσιν, ὧν εἷς Μακεδών, φασὶν, ἐξ ἓ ἡ Μακεδονία. ὡῦ δέ τις μοῖρα Μακεδονίας Μακέτα λεγομένη, ἐξ ἧς ϗ ἡ Μακεδονία Μακετία ἐλέγετο. ὅπ ᾗ ὁ Μακεδὼν ϗ Μακηδὼν λέγε Θ, ἴδιόν ἐν τῆς πρὸ Ἀλεξανδρείας περιήγητα· ὅθεν ϗ Μακηδονιανὲς ἐν τῶι χρόνωι ὁ Διονύσι Θ. Ὅπ ὁ Αἷμο, ὃς ϗ ἀδελφὸς τὸ Αἷμον λέγεται ἀπὸ πύ Θ Αἵμε βασιλέως Σκυθῶν, Θρᾳκίων ὄντ ὄρεος. φησὶ γὸ, κορυφαὶ χιονώδε Θ Αἵμε Θρηϊκίης. τότε μὲς ζέφυρον Δωδώνη κεῖται, ἤπειρος ἀπείρε Θ. ϗ ὅρα μῆμα ἐν μολοσσίᾳ ἢ παρηκίσεως, ἐν τῷ, ἤπειρος ἀπείρετος. τοιοῦτον ϗ τὸ, ἐν ἠπείρου ἐς πόλ Θ ἀπείρε Θ. Ἰσέον ᾗ ὅπ Δωδώνη ὃ μόνον ἡ χώρα, ἀλλὰ ϗ πόλις ὡῦ Δωδώνη, ἀπὸ Δωδώνης τᾶς Διὸς ϗ Εὐρώπης· ἢ ἐκ ποταμῦ Δώδωνο Θ. ἐλέγετο ᾗ ϗ Δωδὼν διασυλλάβως. ἀπ' αὐτᾶς ϗ τὸ Δωδωναῖον χαλκεῖον, ὃπ ἐφ πολυλόγων. ἐγίνετο δέ ποτε Θεσπρωτὶς ἡ Δωδώνη, τοτέσιν ὑπὸ τοὺ Θεσπρωτές. θεὸ ὡῦ ϗ τὸ τᾶ Δωδωναίᾳ Διὸς μαντεῖον διὰ τᾶς δρυὸς, ὡς ϗ ἐν Ὀδυσσείᾳ ἔφη Θ.

Τᾶς δ' ὑπὲρ, ἐς νότον ‖ εἰσὶν ὑπὸ ϙ σκοπιὴν ‖ Ἀρακυνθε, ‖ ἔστι μ᾽. ‖ Ἀρακύνθε.
Ἀνδρῶν Αἰτωλῶν πεδίον μέγα· τᾷ ϗ μέσσε
ϙ Σύρεται ὀλκὸν ἄγων Ἀχελωΐ Θ ἀργυροδίνης,
ϟ Τειναχίης ὅπ πόντον ἐλισσόμεν Θ, ϗ μέσσων
Νήσων, ἃς καλέουσιν Ἐχινάδας· ἦσιν ὁμέρσας 435
Ἔσπετο ἀλλυδὶς ἄλλα Κεφαλλήνων πολιήτα.

431 Hanc autem ſuper, in auſtrum vergit, ſub ſpeculam [jugum celſum] Aracynthi, 432 Hominum Ætolorum plantities magna:

quam per mediam [433] Labitur, tractum [agmen aquarum] agens Achelous argenteos vortices habens, [434] Trinaciæ [Siciliæ] in mare se evolvens, per medias [435] Insulas quas vocant Echinadas: quas vicinorum [436] Sequuntur alibi alia Cephallenum oppida.

Ὅπ ἐς νότον Δωδώνης, ὑπὸ σκοπὰν Ἀρακύνθε (Αἰτωλικὸν ὄρος ὁ Ἀράκυνθος) τὸ ἧϛ Αἰτωλῶν ὅτι πεδον μέγα, δι' ὃ μέσε ὁλκὸν ἄγων Ἀχελώϊος ἀργυροδίνης σύρεται ὀπὶ τὸν τῆς Θεσπρωτικίας πόντον, ἑλισσόμενος διὰ μέσων ἧϛ Ἐχινάδων· ὧν μία μὲν ἡ Ὀμηρικὴ Τάφος. πώτας δ', φασὶν, ἐκ ἔστιν ἄρπι ἀΐξειν. ὁ γὰρ Ἀχελῶϊος πολὺ ἰλὺν ἐρυόμενος παρέχωσεν αὐτάς. Ἡροδότος δ' ὁ πάσας ἀφανισθῆναί φησιν, ἀλλὰ πνάς. λέγει γὰρ ὅπ Ἀχελῶος ῥέων δι' Ἀκαρνανίας, καὶ ἐξιὼν εἰς θάλασσαν, ἧϛ Ἐχινάδων νήσων τὰς ἡμίσεας ἢ πλέον πεπίπκε. πώτας δ' ὁμοίως καὶ αἱ ἧϛ Κεφαλλήνων πόλεις. Ἰσέον δ' ὅπ Αἰτωλοὶ μὲν τὸ ἔθνος, ἀπὸ Αἰτωλοῦ ὑιοῦ Ἐνδυμίωνος νῆσοι δ' Ἐχινάδες ἢ ἀπό πνος Ἐχίνου, ἢ διότι πολλοὶ ἐκεῖ ἐχῖνοι. ὁπόθι δ' ἡμῖν ἐχῖνοι, ζητητέον ἐν ἄλλοις, εἰ ἐν τῇ χέρσῳ φιλησθῶσιν, εἴτε καὶ θαλάσσιοι. καὶ ἄλλως δ' Ἐχινάδες, διὰ τὸ τραχὺ τὸ τόπε καὶ ὀξὺ ἀκανθώδες, καὶ τοὺ ἐχίνες. τοὺ δ' Κεφαλλῆνας καὶ τὴν Κεφαλλωνίαν ἐν δυσὶ λλ ἢ παλαιὸ χεῖρες ἅπασι ἔχει· ἡ δ' κλῆσις, ἀπό πνος Κεφάλε, ὡς ἐν τοῖς εἰς τὴν Ὀδύσσειαν γέγραπται. Ἰσέον δ' ὅπ τὸ Ἀχελῶος παρεγκεκλιμένον ἔχει τὸ ῖ, ἧϛ πρώπε ἧϛ διὰ τῶος παρεπεπωκότων κπικῶν, τῶ παρῳχῶος, Μινῷος, καὶ ἧϛ λοιπῶν· καὶ ἔστιν ὀξὺ κπικόν. διὰ τῶτο καὶ ὁ Διονύσιος ἐκφωνήσας τὸ ῖ, πεντασυλλάβως λέγει αὐτὸν Ἀχελαΐον. Θεσπρωτίας δ' πόντον, τὸν Σικελικὸν λέγει. διὰ πὶ δ' Θεσπρωτία ἡ Σικελία λέγεται, ῥηθήσεται ἐν τοῖς ἑξῆς. Σημείωσαι δ' ὅπ ὁ γεωγράφος τὸν Ἀχελῶον ἐκ εἰς τὸν τῆς Σικελίας κόλπον, ἀλλ' εἰς τὸν Κορινθιακὸν κόλπον ἐκβάλλειν φησὶν· ὡς ἔδ τὸν αὐτὸν κόλπον, Κορινθιακὸν μὲ, καὶ τὸν γεωγράφον, Σικελικὸν δ', καὶ τὸν Διονύσιον. Ἀχελῶος δ' ὅτ' ἔστι δς κλαθεὶς τὸ ἀειτερὸν κέρας ὑφ' Ἡρακλέ, τὸ τῆς Ἀμαλθείας κέρας ἀντέδωκεν, δι' ὃ πᾶν ἀγαθὸν ἐχορηγεῖτο τῷ χειζονι. τῶτο δ' οἱ ἧϛ μύθων θεραπευταὶ θεὸς ἀληθειαν συμβιβάζοντες, τοιῶτόν π φασὶν αἰνίτ]εσθαι· Ἡρακλῆς ἐυσρ]ετεῖν ἐθὼς τοὺ ὁποίποτε γῆς, ἔτα καὶ τὸν ποταμὸν τῶτον μαθὼν πλημμελῶς ῥέονλα, καὶ τῶς κμπῶς πολλὰ τῆς Αἰτωλικῆς ὠφατεμώμμον, καὶ ὅτως ἀδικουῖτα, παραχώμασί πε καὶ διώρυξι καὶ διοχετείαις αὐτὸν ἐβιάσατο· καὶ ὠφελησέ]ας, καὶ ῥέειν σωφρόνως ποιήσας, ἀνέ]υξε τὴν γῆν, καὶ εἰς ἀγαθοποιὸν εὐχρηστίαν μετήγαγε, καὶ τὸ τοῖς ἐγχωρίοις ἐπαειτερὸν κέρας τῶ ποταμοῦ, τὴν ἀτακτον καμπὴν δηλαδὴ, τὴν ὡς εἰπεῖν ἀτέρμονα καὶ σκληρὸν τοῖς ἐκεῖ, εἰς μαλθακὴν οἷ ἀνπαρέσησε δεξιότητα. καὶ τῶτό εἰσι τὰ κέρατα τῶ Ἀχελῴε, τό, τε βίαιον, τὸ καταπονηθὲν, καὶ τὸ πλεοποιὸν, τὸ ἀνπιθὸ θὲν, δι' ὃ καὶ Ἡρακλῆς ἐυεργέτης ἐγνωσθη. τὰς γάρ τοι τ ποταμίων ῥείθρων καμπὰς, κέρατα ἐκάλουν οἱ παλαιοὶ καὶ διὰ τῶτο ταυροκράνους καὶ κερασφόρους ἐπποιουν αὐτός. καὶ ὅτω μὲν πηγὲς πε-

εἰ ἦρ χῖ τὸν Ἀχελῶον. ἕτεροι
ὃ αὐτὸν μὴ ἀφῆκαν ὅποι βέλοι-
το ῥέειν, τὸ ὃ τῆς Ἀμαλθείας
μόνον κέρας τὸ δ' ἅλμιον ἐν λόγῳ
ἔθεντο. καὶ τὸ αὐτόθι τῶ μύθω νο-
σοῦσι ἐνθερμεύονλες, ἰσορῶσι
γαῦν τὴν Ἀμάλθειαν γενέσθ
κερδαλέαν, ἐμπειρικὴν, τὸ πολύ τ
ἐμπολῆς ἐνπιθεῖ κέρατι, ὃ διὰ
τῶτο Ἀμαλθείας κέρας ἐφημίζε-
το, πλεονοποιὸν καὶ βιωφελές. ἐ-
πεὶ ὃ ὁ Ἡρακλῆς ἀφελόμενο
αὐτὸ πλῆρες τὸ ἐγκεμμένε κέρατ-
τος, καὶ χρησάμενο ἔπεμψε πρὸς
γυναῖκ, λόγο ἐντυδεῖν δεδόσθ
αὐτῆ, ὡς ἄρα τῷ Ἡρα-
κλεῖ τὸ τῆς Ἀμαλθείας κέρας ἐκ-
κλύζει πᾶν ἀγαθόν· ἃ τὸ τῆς μυ-
θικῆς αἰχὸς τῆς ἁρπαμύνης τὸν
αἰγίοχον Δία, ἀλλὰ τὸ τῆς ῥηθεί-
σης χαλὸς. ἄλλοι ὃ τὸ τῆς Ἀμαλ-
θείας κέρας, δι' ὃ ἅρ δ' ἔχει τὰ
χῖ τὸν Ἡρακλέα, τὸ σκληρὸν
φασι τῆς δαίτης ἐκείνε, καὶ τὸν
ποτε κατ' ἀρετὴν βίον αἰνίπε-
σθ, ὁπηνίκα ἡμίγυμνο θεῶν,
καὶ ἐκκαθίζων κακίας τὴν γῆν,
ἃ μαλθακῶς εἶχεν, ἀλλὰ σκλη-
ρότερον τοῖς φαύλοις προσεφέρε-
το. καὶ τῶτο τὸ τῆς Ἀμαλθείας
κέρας, ἢ ἀμάλθακος πρὸς πόνος
ἀνπυπία τῶ ἥρωο. ὅτε μὸτοι
ἐμελέτησεν οἰκεῖν, ἀναπειθεὶς
ὑπὸ γυναικός, καὶ σκαφαμέ-
νο, καὶ ἱμάπα πρεσβάλλετο θαλ-
πουλα, καὶ ἐκέπ προς ψύχος ἐγυ-
μνάζετο, ἀλλ' ἐθάλφθ, καὶ ὑπεμαλάχθ, πρὸς τροφὴν ἀποκλί-
νας, καταχαίει ὁ λόγο τὸν ἥρωα,
τὴν ἐκ τῆς πρεβολῆς θάλψιν εἰς
πυρὸν ὑπὸ ὑπανάφας. ἀλλο
δέ πς λόγο Λιβυκὸν π χρεῖον
παμφορον, ἑοικὸς βοὸς κέρατι χῖ
τὸ χῆμα, ἐκπίνε, καὶ εἰς κτῆμα
γυναικί πνι Ἀμαλθεια δίδωσιν,
ὅθεν διὰ τὸ κερατᾶ παντὸς εἰς πολ-
λαπλάσιον δοκὸν ἔχ), ὁ μῦθος
εἰς βόειον κέρας μεταλαβὼν, τὰ
θρυλλόμενα περὶ αὐτῆς δίδωσιν. εἰ
δέ π θρεψαπλαυτεν ἀγαθὸν τὸ
τοιόντε κέρατ ὁ Ἡρακλῆς,
ὅτε εἰς Λιβύην ἀπεδήμησε, λέ-
γοιτο ἂν ὕπω μετεῖναι τῷ Ἡρα-
κλεῖ τὸ τοιόντε τῆς Ἀμαλθείας
κέρατ. καὶ ταῦτα μὴ ἐς τοσῦ-
τον ἰκανῶς, ἡμᾶς τὸ χῖ τὸν Ἀ-
χελῶον ὅτι τὰ τοιαῦτα οἷς θρεψ-
σύρεν ῥᾴμαλ. Ἰσέον ὃ
ὅτι ὥσπρ Ἀσωποὶ πολλοί, ἔτ
δέ καὶ Κηφισοί, ὅπω καὶ Ἀχελῶοι
ὧν εἷς καὶ ὁ ἐν Πελοποννήσῳ, χῖ
τὴν Ἀχαϊκὴν Δύμην.

6

Τῶ δ' ἔπι Φωκὶς ἄρυρα πρὸς [22] ἀνατολίην τε ἠῶ,
Ἑλικωνὶς βορέαο δ', [*] καὶ ὄρεα Θερμοπυλάων.
[36] † Παρνησσὸ νιφόεντο ὑπὸ πτυχί· τῆς δχὰ μέσσης
Κηφισσὸ μέγα χεῦμα κατερχόμενον κελαρύζει. 440

437 Post hunc autem Phocæa tellus ad ortum & auroram,
438 Quæ porrigitur boream versus † ad fauces Thermopylarum, † *adversus fauces.*
439 Parnassi nivosi sub clivo [declivitate] quam per mediam
440 Cephissi vastum fluentum descendens resonat.

[22]Οπ ἀνατολικωτέρα τῆς Ἀχε-
λῴδ ἡ ὑπὸ Φώκι καλεμένη χώρα
Φωκὶς, Ἑλικωνὶς πρὸς βορρᾶν
καὶ τὸ ὄρος τῶν Θερμοπυλῶν,
Παρνασσὸ νιφόεντο ὑπὸ πτυ-
χῆ, ἧχουν ὑπακεμένη τῷ Παρ-
νασσῷ.

ψιλοῦ. ταύτης οἱ οἰκήτορες Φωκεῖς λέγονται διουλλάδεως. Φωκαεῖς μὲν τινες τεισυλλάδεως, οἱ τῆς Φώκης Ἰωνικῆς πόλεως, ἥπερ καὶ Φώκαια λέγεται, ὡς Νίκη Νίκαια. τούτων δὲ Θερμοπυλῶν πλησίον ὁ Σπερχειὸς ποταμὸς ἐκδίδωσιν. ὁ δὲ Διονύσιος λέγει καὶ ὅτι διὰ μέσης τῆς Φωκίδος ταύτης Κηφισοῦ μέγα ῥεῦμα κατερχόμενον κελαφύζει, ὡς τὸ Κηφισοῦ Φωκικὸν ὄντος ποταμοῦ. σκόπησον δὲ εἰ τὸ κελαφύζειν κυρίως κεῖται ὅπου μεγάλα ποταμοῦ ῥεύματα. ἑπεὶ δὲ ὁ γεωγράφος καταριθμεῖται Κηφισούς. Θερμοπύλαι δὲ λέγονται διὰ τὸ θερμῶν ὑδάτων ἐκεῖ ἀναβαλλομένων, καὶ διὰ τὸ εἰς στενότητα πυλῶν ὡσανεὶ συγκεκλεῖσθαι τὸν τόπον. ὁποῖόν τι καὶ περὶ Καυσίαν πυλῶν λέγεται. ἃς καὶ κλεῖδας τῆς Ἀσίης γῆς καλέσει ὁ Διονύσιος, ὡς παντὸν ὂν ἐπὶ τοιαύτης στενοχωρίας κλεῖδας ἢ πύλας εἰπεῖν. φησὶ δὲ καὶ Ἡσίοδος, ὅτι ἐν τῇ εἰσόδῳ τῶν Θερμοπυλῶν θερμὰ λοῦτρα, ἃ καὶ χύτρους καλοῦσιν οἱ ἐπιχώριοι· καὶ τεῖχος κύκλῳ τοῖς εἰσβολαῖς, ὃ Φωκεῖς ποτὲ ἔδειμαν, τὸ δὲ παλαιὸν καὶ πύλαι ἐπῆσαν. λέγει δέ καὶ ὅτι τοῦ μὲν τῶν πλείονων Ἑλλήνων Θερμοπύλαι ὁ τόπος ἐλέγετο, τοῦ δὲ τῶν ἐπιχωρίων, Πύλαι.

Τῷ πάρα Πυθῶνος δύσεν πέδον, ἦχι δράκοντος
Δῃφωνὶς τριπόδεσσι θεοῦ περιβήσατο δολιχήν,
Ὀλκὸς ἀπειρεσίησιν ὑπαφρίοσιν φολίδεσσι,
Νηῶ ἐν ἱμερτῷ· ὀΐσατο πολλάκις αὐτὸς Ἀπόλλων,
Ἢ ἀπὸ Μιλήτου ἢ ἐκ Κλάρου ἄρτι βεβηκώς,
Ἰάμβου χρυσέης ἀνδύσεται ἄμμα φαρέτρης.
Ἀλλ' ὁ μὲν ἱλήκοι· σὺ δέ μοι † Διὸς ἔννεπε Μῶσα
Νήσων πασάων ἱερὸν πόρον, αἵ τ' ἐνὶ πόντῳ
Ἀνδράσι ναίονται, περαμοιβὸν ἄλλυδις ἄλλαι.

441 Apud quem, † Pythonis nidorosum solum, ubi draconis
442 † Delphynes tripodibus dei adjacet spira, 443 Spira infinitis
inhorrescens squamis, 444 Templo in amabili: ubi sæpe ipse
Apollo, 445 Aut è Mileto aut è Claro quum recens advenit,
446 Subsistens aureæ solvit vinculum pharetræ. 447 Verùm hic
quidem propitius [mihi] esto: tu autem mihi Jovis [filia] Musa
dic. 448 Insularum omnium sacram viam, quæ in mari 449 Ab
hominibus habitantur, conversæ aliò aliæ.

† *Delphi, olim* Πυθών. † *Qui & Ægle*, Ovid. Met. 1.

Ὅπου τὸν δράκοντα ὃν Ἀπόλλων ἀνεῖλεν ἐν τῇ Πυθῶνι τῇ πρὸ τοῦ τὸν Παρνασσὸν, Δῃφωνὶς ὁ Διονύσιος καλεῖ· ἢ τὸν ὁλκὸν ἀναπλώσας ἐν ἐπανῃλίψεως χήμαλι, φησὶν, ὅπου δράκοντος Δῃφωνὶς περιβήκλιτο ὁλκὸς τῷ Πυθίῳ τείποδι, ὁλκὸς ἀπειρεσίους ὑπερίοσιν φολίδεσσιν· ὡς τῆς δρεπὸς τὸ δράκοντος ἐκεῖ ἀνακειμένης·

|| θέσει πάτερα.

|| σαίσθαι.

μῆς· ἐξ ἧ κ᾽ ἡ Πυθὼν παρωνομάζῃ δοκεῖ, ὡς ῥηθήσε). ὁλκὸν δὲ ἔφη τιὼ δρεῶν τῶ δρεφκονῶ, τῶ ὀνόμαπ τῶ ὅλε ὀνομάσας τὸ μέρος· ὡς κ᾽ ἡ βύρσα βῶς λέγε), κ᾽ ἐλέφας, τὸ ὀσῶν τῶ ἐλεφανῶ. φασὶ δὲ ὅπ ὁ Διονύσ ὁ ἀνὴ ἀρσενικῶ τῶ ὁ Δελφύνης, ἡλυκῶς εἶπεν ἡ Δελφύνη, ὅσπ ποιπκῶ, χ᾽ ἡλύες κοινόπτα. ὅρα ᾧ ὅπ τὸ φολὶς ἐπ᾽ ὄρεως εἶπεν, ὡς ἡλ᾽ λεπίδων ἰχθύσιν ἀπονενεμημῶν. κ᾽ ὅπ τὸ φείσειν κ᾽ ὅπ ἡλ᾽ ἐπανεσκιμῶν φολίδων ἔφη, ἀπὸ θαλάσσης κ᾽ ἐνταῦθα τιὼ λέξιν μεταγαγών. ὥσπερ γὰ τὸ κυμαίνειος, θαλασσία λέξις, ὅτω κ᾽ τὸ φείσειν κυείσ, κ᾽ ἐκεῖθεν μετλωεγκ᾽ εἰς ἄλλα διάφορα. Ὅπ δυσὶν πέδον τὸ τῆς Πυθῶνῶ, διὰ τὰς ἐκεῖ πολλὰς δυσίας. κ᾽ ἱμερτὸν ᾧ ἡ κ᾽ μέγαν λέγει τὸν αὐτόθι ναὸν τῶ Ἀπόλλωνῶ· ἔνθα φησὶ τὸν Φοῖβον ἀπὸ Μιλήτου ἡ Κλάρε ἐλθόνλα, χρυσέης ἀναλύσας ἄμμα φαρέτρης, ἥτις λύειν τὸν τῆς φαρέτρας δεσμὸν, κ᾽ ἀποθέν]α αὐτιὼ, ἀναπαύεσθ. ἱερὰ δὲ ἰῶ Ἀπόλλωνῶ κ᾽ ἡ Μίλη῝ῶ, κ᾽ ἡ Κλάερος, καθὰ κ᾽ ἡ Δῆλῶ, κ᾽ ἡ Πυθῶν· καθ᾽ Ὅμηρον δὲ κ᾽ ἡ Κίλλα, κ᾽ ἡ Χρύσα, κ᾽ ἡ Τένεδῶ, κ᾽ ἡ Ἴσμαρος. ὅπ δὲ ἡ Πυθὼν ῥᾳδ᾽ τὸ πύθ, τὸ σήπω, λέγετα, ὡς ἐν αὐτῇ σαπέν]ῶ τῶ ῥηθέν]ῶ δράκονῶ· ἢ ῥᾳδ᾽ τὸ πυθέσθ, τὸ μαθεῖν, ὡς ἡλ᾽ χρησπεριζομῶν ἐκεῖθεν μανθανόντων τὰ μέλλονλα, ἰκνῶῦς τερπύλλιτα. ἡ ᾧ Μίλη῝ῶ, πόλις ὄσιν Αἰολικὴ, θεὶ ἐς γραφήσεται τὰ δέονλα ἐν τοῖς ἑξῆς. ἡ δὲ Κλάερος λέγεται νεώειον ἔ῝) τῆς Κολοφῶνῶ· κλη῝ιῶσαι ᾧ ὅτως ἀπὸ τῶ κλήρε, ἥτοι τῶ λάχες. πολλῶν γὰ, φασὶ, θεῶν κληρωσαμβόνων ὧεὶ αὐτῆς, ἔλαχε τῶ Ἀπόλλωνι. λέγεται δὲ κ᾽ Διὸς Κλαείε μαντεῖον ἔ῝) αὐτόθι. ὅθεν κ᾽ ἀπὸ τῶ Λυκόφρονι ἡ Καασάνδρα Κλάρε κικαλλων λέγεται, τετέσι Βάκχη κ᾽ μάνλις Κλαεία.

Ἦτοι μὲ κ᾽ μέσσον ἰφεσπερίων σπλάδων 450
Ἑξατόνλα Γάδηρα φαείνεται ἀνθρώποισι.
Νήσῳ ‖ ἐπ᾽ ἀμφιρύτῃ, ὅθι τέρμασιν Ὠκεανοῖο. ‖ ἀπ᾽.
Ἐνθάδε Φοινίκων ἀνδρῶν [68] γλῶ῝ ἐννάσσιν.
[62] Ἀζόμβοι μεγάλοιο Διὸς γένον ‖ Ἡρακλῆα. ‖ Αἰολίχοιο.
Καὶ τιὼ μὲ [48] ναετῆρες, ὅθι πρεσβύτερων ἀνθρώπων 455
[26] † Κληζομβύλιν Κοτινῆσσαν, ἐφημίξαν]ο Γάδηρα.

[450] Nempe in medio occiduarum † columnarum, [451] Extremæ † Herculea-
Gades apparent hominibus, [452] Insula in circumflua, in finibus tum.
Oceani. [453] Ibi Phœnicum hominum genus inhabitant, [454] Ve-
nerantes magni Jovis filium Herculem. [455] Atque hanc quidem
incolæ, ætate priorum [priscorum] hominum [456] Dictam Coti-
nusam, vocarunt Gades.

Ὅπ νῆζ☉ ἐσπερι⸗ωτάτη τὰ ἑκατώνυμα Γάδειρα, χ͞τ μέσον ἧ͞ῤ πρὸς τῇ Ἰβηρίᾳ πυλῶν· διὸ κ᾽ Ἰβηρικὰ φησιν ὁ Ἀρρίανὸς αὐτά. ἔστ κ᾽ ἡ νῆζ☉ αὕτη, χ͞τ τὸν γεωγράφον, ὁ πολὺ μείζων ἑκατὸν σαδίων, χ͞τ τὸ μῆκος· πλάτος δ᾽ ἔσ᾽ ὅσον κ᾽ σαδίων. τὸ ὃ ἐθνικὸν αὐτῆς τραχῶς λέγεται, Γαδειρίτης, κ᾽ Γαδειρεύς, κ᾽ Γαδειραῖ☉· κ᾽ Γαδειρανὸς, ὡς Βοσπορανός. ἔστ ὃ ὁ μόνον ὁ δεύτερος χρόνος τὰ Γάδειρα, ἀλλὰ κ᾽ ἑλληνικῶς ἡ Γάδειρα. κεῖται δὲ ἐπὶ τέρμασιν Ὠκεανῦ τοῖς πρὸς τῇ ἑσπερίᾳ ἁλιλόπῃ θαλάσσῃ, Κοπιόδαι ὅτι πρωτέρων ἀνθρώπων κληΐζουσιν (ἤγουν κοπιόδεσα, ὡς πολλὰς ἔχουσα κοπίνας, οἱ ἀγρίᾳ ἐλαίας εἴδως εἰσὶ) μετονομασθεῖσα δὲ Γάδειρα. ἐνταῦθα Διὸς χρόνον Ἡρακλέα πιᾶσθαί φησιν. ἢ ὁ Θηβαῖ☉ δὲ ἐκ τῶ Ἡρακλῆς, ἢ ὁ Φοίνιξ, κατά πνας, ἤτοι ὁ Τύρι☉. ἔχρ δὲ Φοινίκων ἀνδρῶν ἀποικίαν ἡ νῆσ☉. ἐμπορικοὶ γὰ ὄντες οἱ Φοίνικες, κ᾽ πρικλῆρες, κ᾽ σῶκλαι, χ͞τ τὸν ποιητὴν, κ᾽ παλαιρὸν πλωϊζόμενοι, ᾤκησ᾽ κ᾽ αὐτόθι, κ᾽ Γάδειρα μετωνόμασ᾽ αὐτὴν, διὰ τὸ τῶ τόπω ξενὸν, οἱονεὶ γῆς δειρὰν, ὡς πεφύκασι. ὅπ δὲ κ᾽ αὐτόθι Φάνικες ἀπῴκησαν, δηλοῖ κ᾽ ὁ γεωγράφ☉, λέγων, Φοινικία γέρνε Φοίνιξιν ἐως Ἰβηρίας, τῆς τε ἄλλης, κ᾽ ἔξω σκηλῶν. Ἀρρίανὸς δὲ κ᾽ τὴν Ταρτησσὸν, Φοινίκων κτίσμα φησίν. Αἰλιανὸς δὲ ἐν τοῖς περὶ προνοίας φησὶν ὅπ ἐν Γαδείροις βωμὸς ἐνιαυτῷ ἱδρυ☉, κ᾽ μιᾷ ἄλλ☉, εἰς πμὴν χρόνε βεαχυτέρε τε κ᾽ μικροτέρε. ἔστ δὲ κ᾽ γήϊσος, φησὶν, ἱερὸν τοῖς ἐκεῖ, πμῶσι τὴν ἡλικίαν τὴν μακρᾶς πολλά. κ᾽ θανάτε ἄλλο, εἰς γέρας τῆ κοινῆ ἀναπαύλη, ἑίτεν τῷ τελευταίῳ ὅρμῳ. κ᾽ βωμὸς δὲ, φησὶ, περὶ τοῖς ἐκεῖ, πενίας κ᾽ τέχνης· τῆς μὲ, ἐξιλεσιμβρίοις, τῆς δὲ, περιλαμβάνουσιν εἰς ἀκ☉ ἐκείνης. ἀνδρεῖοι δὲ περὶ ναυπλίας οἱ Γαδειρεῖ☉· διὸ κ᾽ ἐφάπ ἔσα ἡ νῆζ☉ ὅμως ὀνομάσοτάπη ἐγλύφετο. ὅπ δὲ πολλοὶ τόποι ἀπὸ φυτῆ ἔχρ[illegible] ὡς κ᾽ ἡ ῥηθεῖσα αὐτη[illegible] δῆλον. ὅπω γὰ κ᾽ ἡ Ἐρεσικὴ λέγεται, διὰ τὰς ἐν αὐτῇ ἐρεσικὰς· κ᾽ ἡ Μίλητ☉ Πιτυοῦσα ποτὲ, διὰ τὰς πίτυς, ἐκλήθη. κ᾽ ἐν Αἰολίδι δὲ πολλοὶ τόποι ἐντεῦθεν ἐκλήθησ᾽, ὡς ἡ Ῥαμνὰς, ἀπὸ τῆ ἐκεῖ ῥάμνων· κ᾽ ἡ Ποντικὴ δὲ Κερασοῦς, ἀπὸ τῆ φυτῆ κεράσων κέκλησθαι· κ᾽ ἀπὸ τῆ μυρρινῶν, οἱ Μυρρινούσιοι.

‖ Λιμνάσιαν. lego κ᾽ τὰ δ᾽ Ἐδεστος. ‖ ἐπικεῖτ☉, vel Κορσίαν ἄνδρες, Eust.

Νῆζι δ᾽ ἐξείης * ‖ Γυμνήσιαι. ἄγχι δ᾽ * Βῆσ☉, Σαρδώ τ᾽ εὐρυτάτη, ☾ ‖ ἀπείριτ☉ ἐν ἁλὶ Κύρι☉, Ἣν ῥά τε ‖ Κορσίδα φῶτες ὀπιχθόνιοι κεδύεσιν. Ὕλη δ᾽ ἀμφιλαφὴς ἔλες τ᾽ τόζ☉ ὅσσον ἐκεῖνη. 460

‖ Rufus.

457 Insulæ autem deinceps Gymnesiæ [Baleares] propè verò ‖ Rufus, 458 Sardiniáque latissima, & immensa in mari Cyrnus, 459 Quam quidem Corsicam viri indigenæ appellant. 460 Nemoribus autem abundans nulla adeo ut illa.

Ὅπ μὴ τὰ Γάδειρα, αἱ Γυμνήσιαι νῆσοι, ὅτω κληθεῖσιν, ἢ διὰ τὸ γυμνὰς ἢ ἀχλαίνας, καὶ τὸν Λυκόφρονα, ἐκεῖ ἐξενεχθῆναι διὰ ναυαγίαν, πυὰς τῆ Βοιωτῆ· ἢ ὅπ γυμνοὶ διάγεσιν οἱ ἐκεῖ. ἐκλήθησαν δέ ποτε καὶ Βαλιαρίδες αἱ τοιαῦτα νῆσοι. ἄνεισι δὲ σφενδονᾶν οἱ ἐν αὐταῖς, ὡς καὶ Λυκόφρων ἱστορεῖ, σφενδόνας ἀνὰ τρεῖς ἔχοντες ἐν τῆ κεφαλῆ. διὸ καὶ Βαλιαρεῖς λέγονται, ὅ ἐστι σφενδονῆται, καὶ ἀπὸ τῶν πυῶν εἰ τὰς Γυμνησίας νήσους, ὁ γεωγράφος δύο αὐτὰς ἱστορεῖ ὧν ἡ μὲν, φησὶ, μείζων, ἡ δὲ ἐλάττων. εὐδαίμονες ἄμφω· καὶ εὐλίμενοι μὲν, χρεμαδώδεις δὲ, ἤτοι πρόβοδες, καὶ τραχεῖαι καὶ τὰ σώματα τῆ λιμένων. οἱ δὲ ἐν αὐταῖς ἄνθρωποι θεοῦσι πλατυσίμους χιτῶνας ἐφορεῖν. λέγεται δὲ καὶ ὅπ εἰς τάτας κομισθέντες πεζαῖ πόθεν δύο λαγωδεῖς, ἄρρεν καὶ θήλεια, ὅπως εἰς σπορὴν πολλὴν ἠυξήθησ, ὥστε καὶ οἴκους ἀναπέπειν ἐξ νόμους, καὶ δένδρα. ὅθεν καὶ ἀναζηθῆναι οἱ ἐκεῖ πρεσβεῦσαι πρὸς Ῥωμαίους διὰ χώρας αἴτησιν. εἰσὶ δὲ γεωρύχοι καὶ ριζοφάγοι οἱ λαγωδεῖς, ὃς καὶ λεπιδίας ἐκφλοιῶ πύας. Ὅπ δὲ καὶ τῆς Γυμνησίας νήσου ἡ Βᾶσός ἐστιν, ἣν Ἡρόδωρος ἐν τῆ κατόλω περιόδω ὀξυώνει, Βασὸς ἀναμινώσκων. τῶτης ὁ κύκλω τετρακοσίων σταδίων, ὡς ὁ γεωγράφος φησίν. Ὅπ δὲ ἐν τῷ Λιγυστικῷ πελάγει μείζονα νῆσοι μὴ Σικελίαν, ἢ Σαρδὼ καὶ ἡ Κύρνος. διὸ καὶ ὁ Διονύσιος εὐρυτατίω καλεῖ τὼ Σαρδώ. ἱστορῶ δὲ πολυχρονιώτατοι εἶ οἱ Κύρνιοι. τὴ δὲ Κύρνον, καὶ Κορσίδα, φησὶ, καλῆσιν, ἢ κατά πνα τῆ ἀνθιγεάφων, Κορσίκην. καὶ ὡς μὲν ἀλλοι φασὶ, Κορσὶς καλεῖ, ἀπὸ Κόρσης γυμνικος. λέγει δὲ ὅπ νῆσ ἐν τῷ Τυρσηνικῷ πελάγει Κορσὶς ἀπὸ Κόρσης δ' ἄλυς βικόλυ. ὡς δ' ἢ ὁ Διονύσιος βέλει, Κορσὶς λέγει, διὰ τὰς ἐν αὐτῆ κόρσας, ὅ ἐστι κορυφὰς τῆ ὀρέων. ἔστι δὲ τῆ ὕλη, φησὶν, ἀμφιλαφὴς, ὅ ἐστι δασεῖα, ὅπις τόσον ὅσον ἐκείνη. ἀμφιλαφὲς δ' κυείως ἐστὶ τὸ δασύ, ὃ ἔθην ἀμφοτέρωθεν λαβέιν· τραπέλως τῆ β εἰς φ, Μακεδόνων ἔθει, οἳ καὶ τὸν Φίλιππον, Βίλιππόν φασι. τοιῶτον δέ πι καὶ τὸ σοφὸς, ἐκ τῆ σέλω· καὶ τὸ φρέλος, ἀπὸ τῆ φρέρω. Ἰσέον δὲ ὅπ ὁ μόνον ὅπι δασύπλως λέγει τὸ ἀμφιλαφὲς, ἀλλὰ καὶ ἁπλῶς ὅπι πλήθυς, ἢ πυκνότπλως· ὡς δηλοῖ ὁ εἰπὼν βεβλὰς ἀμφιλαφεῖς, καὶ ἐλέφαντας ἐπὶ πνα τόπον ἀμφιλαφεῖς, καὶ τῶτο μὴν τοιῶτον. ἢ δὲ Σαρδὼ, καθὼς ἐκ ἄλλοις φρεγεγράφη, ἐκφέρει καὶ διὰ τῆ ν Σαρδών. φησὶ γοῦν ὁ γεωγράφος, Διέχει Σαρδόνος ἡ Κύρνος, ἡ καὶ Κορσίκα ὑπὸ Ῥωμαίων λεγομένη, σταδίους ξ'. τραχεῖα δὲ ὅτι, φησὶ, καὶ οἰκεῖ φαύλως. καὶ οἱ κατέχοντες αὐτὴν, ἀγρίων εἰσὶν ἀγριώτεροι, καὶ ὅπω βοσκηματοδεῖς, ὥστε καὶ ἀνδραποδισθέντες, ἢ ὅκ ἀνέχονται ζῆν, ἢ ζῶντες, ἀπειθεῖν καὶ ἀναιδησίαν τοῦ ἔχειν ἐπιτείνουσι· καὶ οἱ αὐτοὶ κτώμενοι δασῶνται, εἰ καὶ τὸ τυχὸν πῶμα καταβάλλουσιν ὑπ' αὐτῆ, ὅμως μετεμέλει αὐτοῖς ὕστερον. ἐκλήθη δὲ Σαρδὼν, ἀπὸ Σαρδόνος υἱοῦ Ἡρακλέος· ὠνόμασθη δὲ πρὸς καὶ Ἰχνῶσα, ἐπεὶ ἴχνει ἀνθρώπω ὅζιν ὁμοία τὸ χῆμα. ὠκίσθη δὲ ποτε καὶ ὑπὸ Ἰβήρων, εἶτα ὑπὸ Ἡρακλειδῶν, μεταοικίσαντος Ἡρακλέος ἐκεῖ τὰς

πάς τε Θεσπιάδας, καὶ πᾶσαι ἡ παρειμώδης λέγε) κατὰ πᾶσαι Καδμείων καὶ ἡ Λοκρῶν. εἶτα Σαρδόνιος ἢ Σαρδάνιος γέλως, ὠνόμασται καὶ ὑπὸ Καρχηδονίων. ὑπὸ δὲ ταύτης τῆς Σαρδόνου, καὶ ὁ ὡς ἔν τῇ Ὀδυσσείᾳ γέγραπται.

Τῶν δὲ μέτ', Αἰόλιαι νῆσοι, περίρρυτοι ἐν ἁλὶ νῆσοι,
Αἰόλιαι Ἱπποτάδαο, φίλος ξείνος βασιλῆος,
Αἰόλιαι, ὅς ῥα πανὰ μετ' ἀνδράσιν ἔλαχε δῶρα,
‖Κοιρανίην. ‖ Κοιρανίην ἀνέμων κλονεόντων τ' ἰαμβύων τε.
Ἕξ μὲν οἱ ταί γ' εἰσὶν ἐπώνυμοι ἀνδράσι πλωταί,
Ὠκείη δ' ὁ μέσσον ἔχει περίπλοον ἀμφιέλικτον.

461 Hanc autem post, Æoli sunt quæ circuiri possunt [rotundum circuitum habentes] in mari insulæ, 462 Æoli Hippotadæ, hospitalis regis, 463 Æoli qui miranda inter homines sortitus est munera, 464 Imperium ventorum turbantium [tumultuantium] quiescentiúmq;. 465 Septem autem ei illæ sunt, cognominatæ ab hominibus Plotæ [navigabiles] 466 Eo quòd mediam circumnavigationem habent circumflexam.

Ὅπ τὸν Αἴολον (ὃν δεῖ ζητητέον καὶ εἰς τὴν Ὀδύσσειαν) φιλόξενον βασιλέα λέγει, καὶ Ἱπποτάδην, ἀκολούθως Ὁμήρῳ· καὶ χρησάμενον καὶ εἰς αὐτὸν ἐπαναλῆψει, διὰ τὸν δεῖ ἀπὸ Ἠρύλλου. λέγει δὲ θαυμαστὰ δῶρα λαχεῖν αὐτόν· τὰ δ' ἔστιν, ἀνέμων κοιρανίαν, ἥγουν κυριότης, κλονεόντων τε ἰαμβύων τε· καὶ ὅτι αἱ τῶν Αἰόλου περὶ ῥεῦσαι ἐν ἁλὶ νήσοι ἑπτά εἰσιν, ἐπώνυμοι, φησὶν, ἀνδράσι Πλωταί, τουτέστι φερωνύμως καλέσθαι Πλωταί· οὐχ ὅτι μελανιοῦνται, ὡς ἡ Δῆλος ποτὲ μυθεύεται, ἀλλ' ὅτι ὡς περίρρυτοι, μέσον, φησὶν, ἔχουσι περίπλουν ἀμφιέλικτον, τουτέστι περίπλεον· καὶ εἰσὶ γνώριμοι, καὶ οὐκ ἀνώνυμοι, οὐδὲ ἄπλοοι, διὰ μαρτυρίαν τινά. τοῦτο δὲ ἀρετὴ νήσων ἐστίν. εἶπε δὲ καὶ Ὅμηρος τὴν Αἰόλου νῆσον, Πλωτήν· καὶ τότε ζήτει τὴν αἰτίαν ἐκεῖ. αἱ δ' αὐταὶ νῆσοι αἱ τῶν Αἰόλου, λέγονται καὶ Λιπαρέων νῆσοι, διέχουσαι τῆς Σικελικοῦ περιμοῦ σταδίους σ', ἐν ἀπόψει κειμέναι τοῖς ἐκ Σικελίας καὶ Ἠπείρου πλέουσιν· ὧν ἐν μιᾷ τῇ καλουμένῃ Σθογγύλῃ τὸν Αἴολον οἰκῆσαί φασιν, ὅπις βίᾳ μὴ φλοιὸς λείπεται ἢ ἄλλων ἓξ νήσων, φέρει δὲ πλεονάζει. μείζων δ' αὐτῶν ἡ Λιπάρα, ὑπὸ Λιπάρου τινὸς κληθεῖσα υἱοῦ Αὔσονος, Κυδίππου ἄπικος· ἧς, ὡς ὑπὸ μέρους περέχουσι, αἱ πᾶσαι Διπαρέων λέγονται νῆσοι. ὠνομάσθη δέ ποτε αὕτη καὶ Μελιγουνίς. ἐγγύτατα δὲ αὐτῆς ἐστιν ἡ Σικελία. Σημείωσαι δὲ ὅτι αἱ τῶν Αἰόλου νῆσοι, Αἰόλιαι λέγονται, ἃ μὲν καὶ Αἰολίδες (τοῦτο γὰρ αἱ ἓξ Αἰόλου νῆσοι εἰς κλῆσιν εἰλήχασι) καὶ ὅτι δεῖ τὸ Τυρσηνικὸν κεῖσθαι αὐτὰς λέγονται πέλαγος. ὅθεν σημειωτέον ὅτι καὶ ἡ Σικελία τῷ Τυρσηνικῷ πελάγει δέδεικται).

* Τει-

*Τρινακίη δ' ὅτι τῆσιν, ὑπὲρ πέδον Αὐσονιήων
Ἐκτέταλαι. *πλευρῇσιν ὅτι τεσσὶν [98] ἐσηκυῖα·
[97] Ἄκρα δέ οἱ, [84] Πάχυνός τε, Πέλωρίς τε, [85] Λιλύβη τε.
Ἀλλ' ἤτοι Λιλύβη μὲ ὅτι [87] ῥιπτοὶ ζεφύροιο 470
Εἰσανέχει, Πάχυνος δ' ἐπὶ νώτοις αὐγάς, αὐτὰρ ἐπ' ἄρκλους
[96] Ἠνεμόεσσα Πελωρίς, ἐς Αὐσονίλιν ὁρώσα.

[467] Trinacia [Sicilia] autem post has, super solum Ausoniorum [468] Extenta est, latera super tria stans: [469] Promontoria verò ei, Pachynúsque, Peloríque, † Lilybéque. [470] Sed enim Lilybe † & Lilyquidem ad flatum zephyri [471] Prominet, Pachynus verò ad o- baeum. rientem, cæterum ad ursas [septentrionem] [472] Ventosa Peloris, in Ausoniam spectans.

Ὅτι τὸν παρ' Ὁμήρῳ Θεινακίαν, Τεινακίην ἔτός φησι, τετέσθαι τὸν Σικελίαν. ἤτις ἐκτέταται, φησὶν, ἐπὶ τεσσῶς πλευρᾶς ἐσηκυῖα, οἷα δηλονότι τείγωνον ὖσα. καὶ ἔστιν οὖν ἐτυμολογία τοῦτο τῆς Τεινακίας, οἱονεὶ τεινακρίας, ὅ ὅτι τεῖα ἐχόσης ἄκρα. διὸ καὶ ὁ Λυκόφρων τειδέεσσιν νῆσον λέγει αὐτὸν, καὶ ὁ Πίνδαρος τειγλώχινα. καὶ ὅρα τὸ ἐσηκυῖα ὅτι τεσσῶς πλευρᾶς. διὰ τοῦτο γὰρ ἐν τοῖς φθάσασι κριπῖδας ὡς εἶπεν, ἤτοι βάσεις, τὰς τῶ τειγώνῳ πλευρὰς, ὡς τὸ ἰσαμβύς, ὅτι κριπῖδι ἰσαμβύς, ἤτοι βάσιός τινι. ἄκρα δέ οἱ, φησὶν, ἤτοι ἀκρωτήρια, καὶ χωνίαι τῶ νησωτικῶ τότε τειγώνῳ, Πάχυνός τε, Πελωρίς τε, Λιλύβη τε. καὶ ὅρα ὅτι κάνταῦθα χορηγῶς ἐνὶ στίχῳ τὰ τεῖα τῆς Σικελίας ἄκρα ἐμφερείλαβεν. ὧν Λιλύβη μὲ πρὸς ζέφυρον ὅτιν εἰσανέχουσα (ἤτις καὶ ἑτέρως Λιλύβαιον λέγεται, ὡς κεφαλὴ, κεφάλαιον) Πάχυνος δὲ πρὸς αὐγὰς· ἐπ' ἄρκτον δὲ πρὸς Αὐσονίαν ὁρᾷ ἡ Πελωρὶς, ἧς ἐν τῷ μόλπῳ ἡ Μεσσήνη. καὶ ὅρα τὸ εἰσανέχουσα ὡς ἐ μάτην ἐσοίσασαι ταῖς προθέσεσιν, ἀλλ' ἡ μὲν εἰς προθεσις τὸ ἐπὶ πολὺ τὴν ἄκραν ἐκτείνεσθαι εἴωθε θαλάσσης ἐμφαίνει, ἡ δὲ ἀνὰ τὸ ὕψος τῶν ἀκρωτείων σημαίνοι. ὅθεν καὶ ἠνεμόεσσαν ἔφη Γελωΐδα. Ἰστέον δὲ ὅτι Πελωρὶς ἐνταῦθα μὲν Σικελίας ἄκρα λέγεται· κεῖται δέ ποτε ἡ λέξις καὶ ὀπὴ ὀρέων. ἔστιν δὲ, καθὼς παλαιὸς, Πελωρὶς, ὀρέων εἶδος, χώμης μεγαλώτερον· διὸ καὶ Πελωρὶς διὰ τὸ μέγεθος λέγεται. καὶ ταῦτα μὲν ὕπως. ὁ δὲ γεωγράφος λέγει ὅτι ἀπὸ Τεινακίας Θεινακία μετονομασθεῖσα ευφωνότερον. λέγει δὲ καὶ δίαρμα εἶ ἀπὸ Παχυνὸς τὸ ἑῶν ἄκρον, μετὰ τὸ στόμα τὸ ἐν Πελοποννήσῳ Ἀλφειοῦ, σάδια ΔΙ. ἀπὸ δὲ τὸ ἑσπερίον Λιλυβαίου ἐπὶ τὴν Λιβύλιν καὶ Καρχηδόνα τάλαντον α, φ. καί τις φησὶ ὀξυδερκοιῶν λέγεται ἀπὸ σκοπᾶς ἀπαγγέλλειν τοῖς ἐν Λιλυβαίῳ τὸν ἀριθμὸν φησὶ ἐκ Καρχηδόνος ἀναχωμένων σκαφῶν. Ἰστέον δὲ ὅτι ὁ Διόδωρος μόνον ἀκρωτήριον Σικελίας

λίας οἶδε τὸ Λιλύβαιον, ἀλλὰ καὶ φρέαρ ἐνταῦθά πε ἰσορεῖ ἔπω καλέμβιον, καὶ πόλιν δὲ τῷ φρέατι τούτῳ ὁμώνυμον. Ὄρος δὲ ὅπ καὶ ἐνταῦθα ἐν τῷ, Τειναχὶη δ' ὑπὸρ πέδον Αὐσόνων, τῇ ὑπὲρ θεσθέσι σωιδῶς αὐτῷ ὄπ ἧβ νοπίων ἐχρήσαλο. νοπωτέρα γὰ ἡ Σικελία τῆς ἧβ Αὐσόνων ἠπειρο· ἧς καὶ ἐκκέκοπα, ὡς ῥηθήσεται.

ἄλλοι δέ φασιν ὅπ Θειναχὶα λέγεται, διὰ τὸ ἐοικέναι ἐρίδακι. ὅθεν ἀπάδει τῇ ἧβ παλαιῶν δόξῃ. ἐ γὰ δοκεῖ τοιούτε χήμαλ' εἶ ἡ Σικελία. Σιβύλλα δέ φασιν ἀπὸ Τείναχος βεκόλε κληθῆναι, ‘εἰπᾶσα, — ὦ ἔκπσε Τείναχος ‘ἥρως, Υἱὸς πολυμέδοιο Ποσει- ‘δῶνος.

* Τῆς μὲ θεὸς βορέαο ὀλοὴ ναύτῃσι κέλευθος,
4 Στεινή τε, σκολιή τε & ἀπρέκτος· ἦχε θάλασσα
Συρομένη, μακρῆσι θαλασσοπόροις † σπιλάδεσσιν, 475
* 102 Ἀονίῃ τμηθεῖσα [10] πολυσθενέι σιδήρῳ.

473 Hujus quidem ad boream pernicioſa nautis via, 474 Anguſtáque & obliqua, & intractabilis [cujus improbitas vel ſævitia inhiberi nequit] ubi mare 475 Tractum longos fremit circa ſcopulos, 476 † Aonio ſciſſum multas cuſpides habente ferro.

* Neptunio tridente.

Ὅπ θεὸς βορέαν τῆς Σικελίας ὀλεθρία τοῖς ναύτοις κέλευθός, στενή τε, σκολιά τε καὶ ἀπρόβατος· ὅπε ἡ θάλασσα, φησὶ, συρομένη πᾶθ' ὑείπε, μακραῖς περιβρέμεται σπιλάδεσσιν, ἤτοι παραδιαλοσίαις πέτραις. ἐπιφέρει δὲ τὸν Σικελικὸν ἐν τοῖς ἕπεσι τούτοις πορθμόν· ἔνθα καὶ τὸ τῆς Χαρύβδεως ὁ Ὁμηρικὸς μόθ' γίνεσθαι λέγει πόθ', καὶ τὸ τῆς Σκύλλης κακόν. ἔστ δὲ ῥοώδης καὶ ἐπὶ ὁ πορθμός· καὶ αὐτὸς μὲν δὶς ἐκῶσης ἡμέρας μεταβάλλει, ἑπτάκις δὲ τὸ ὅλον νυχθήμερον ὁ περὶ Εὔβοιαν δίνη. περὶ ὃν φασὶ διατεῖναι τὸν Ἀριστοτέλην καταλύσαι τὸν βίον· ὅπε καὶ ἡ Εὐβοϊκὴ Ἀρέθουσα, ἔπ δὲ καὶ ἡ Χαλκὶς, ἀφ' ἧς καὶ ὁ Εὐβοϊκὸς εὐρίπος, Χαλκιδικὸς λέγεται. τούτης δὲ τῆς Χαλκίδος οἱ πολῖται ἀνδρεῖοι ἱστορῶνται· περὶ ὧν χρησμὸς τοιόσδε ἐξέπεσεν.

Ἵππον Θεσσαλικὸν, Λακεδαιμονίαν τε γυναῖκα,
Ἄνδρας δ' οἳ πίνουσιν ὕδωρ ἱερῆς Ἀρεθούσης.

τοῦ Χαλκιδέας λέγων ὁ τοιόσδε χρησμὸς Ἀρεθούσης, καὶ πῶς ἐξήγησιν ἧβ παλαιῶν ἐκεῖ χάρ ὄσιν ἡ τὰ τοιάδε χρησμοὶ Ἀρέθουσα. δεῖ γὰ εἰδέναι ὅπ ἡ μία ἡ Σικελικὴ, ἀλλὰ πολλαί εἰσιν Ἀρέθουσαι, ὥσπερ καὶ Χαλκίδες, καὶ Εὔβοιαι, ναὶ μὰ καὶ πορθμοὶ ῥοώδεις καὶ τὸν Σικελικόν. ὧν πάντων πορθμῶν ὁ καὶ τὸ Βυζάντιον ἔκρουν ἔχει μόνον, ἃ μὰ καὶ ἀνάκαμψιν. Ἵππαρχος δὲ ἱσορεῖ καὶ μονάς ποτε ποιεῖσθαι αὐτὸν, ἤγουν ἴσασθαι. κἀκεῖνο δὲ ἰσέον, ὅτι ἧβ δύο τῆς Σικελίας πορθμῶν ὁ μὲ θεὸς τῆ Ἰταλίᾳ, ὁ βόρβος, περὶ ὃ καὶ τὸ θεσπεσὲς ἐρρέθη, ἐπασάδε ἱσορεῖ). τοσοῦτον γὰ τῆς γῆς λέγει τὸ στενόπορον, καθὰ καὶ

τὴ μέρος τῦ Ἑλλησπόντε, ὡς φασὶ φερόμενοι. ὁ δὲ φερὸς τῇ Καρχηδόνι, ὁ νότος, ὁ ἀπὸ Λιλυβαίε ὅπι Λιβύλω, ὡς φερὸ ὀλίγε γέγραπται, σταδίων ᾱ, φ· ὃν Λιβυκὸν πόρον καλεῖ Διονύσιος. Ὅτι ἡ Σικελία χερρόνησος ποτὲ λῶ συνεχὴς κ] τὸν ἰσθμὸν τῇ ἠῶ Ἀσσύριον γῇ· σεισμοῦ δὲ πνεύσε, ὡς εἰκὸς, ἐξαισία συμπεσόντος, κ] τῶ ἰσθμοῦ διαχανόντος, εἰσπεσεῖν φασι τὸ παρίσθμιον θάλασσαν, κ] μεσολαβήσασ᾽ ἀπὸ γῆσον τὸ Σικελίαν, ἀ πολὺ διὰ τῦτο τῆς χέρσε διέχυσαν. ὅθεν κ] μῦθος φέρεται, τὸν Ποσειδῶνα, οἷα ὀπισατεύοντα τοῖς σεισμοῖς, ἀποτεμεῖν τὸν ἰσθμὸν Ἀονίῳ πολυγλώχινι σιδήρῳ, κ] παρεισαγαγεῖν τὸ ἑκατέρωθεν ζωννύσαν αὐτὸν θάλασσαν· κ] ὕτω νῆσον ποιῆσαι τὸ τέως χερρόννησον, χαριζόμενον Ἀκάμαντι τῷ τῦ Αἰόλε παιδί, ὡς ἂν ἔχοι ταύτην οἰκεῖαν ἀσφαλῶς. ἀπὸ δὲ τῆς ῥηξείσης ῥήξεως, ὡς φερόμενοι, κ] τὸ ἐκεῖ λέγεται παρονομαζῶσι Ῥήγιον· καθά πε κ] τὸ παρ᾽ ἡμῖν, τὸ Θράκιον. κ] αὐτὸ γὰ ὅπι τοιάδε ῥῆξει ὀνομαζῶσι πνες οἷον· δι᾽ ἧς ῥήξεως ἡ λίμνη τῇ ἐγγὺς θαλάσσῃ ὠμίλησε διεκρόυσα. τοιῦτον δέ τι παθεῖν κ] τὸν Ἑλλήσποντον ἱστοῦσί πνες, ὡς φερῖσα ῥηθήσε. ὁ δὲ γεωγράφος φησὶν ὅτι πιστεύεται τὸν Λέσβον ἀπορρωγέναι τῆς Ἴδης, ὡς κ] τὸν Σικελίαν τῆς Ῥηγίνης, κ] τὸν Ὄσσαν τῦ Μακεδονικῦ Ὀλύμπε· ὧν μέσον ἔκτοσε διέρρυσεν ὁ Πηνειός. κ] τὸν Εὐβοϊκὸν δὲ γλῶ λεπτὸς ἐυείπε κλύδων Βοιωτίας ἀκτῆς ἐχώρεισε, καθά πε φησὶ ποιητής. πολυγλώχινα δὲ σίδηρον τὸν τῦ Ποσειδῶνος καλεῖ τρίαιναν, κ] τὸν παλαιὸν, ἀντὶ τῦ τριγλώχινα, τρεῖς ἀκίδας ἔχοντα. ὥσπερ κ] φερόμενόν πε ἐρεῖ ὅπι ἐν Ἀσίᾳ πολὺς Ὠκεανός· ὅσπερ αὐτὸς ἑρμηνεύων φησὶ, τεσσαρὰς γὰ κόλπους ἐρρύγη ἔνδοθι· ὡς τωὸν ὂν εἰπεῖν, πολὺς Ὠκεανός, κ] τεσσαρὰ ἐξ Ὠκεανοῦ κόλποι. εἰσὶ γὰ τρία, φασὶ, τῦτο κ] πολλά· ἃ μὲν κ] ἀναπάλιν, εἰ πολλὰ, ἐξ ἀνάγκης κ] τρία. ἃ γὰ ἀνταρέφει ὁ λόγος. αἰνίττεται δ᾽, φασὶν, ἡ τρίαινα, τὰς τρεῖς φύσ ὑδάτων ποιότητας· τὸ μὲν ἁλμυρὸν, οἷα ὄζειν ἡ τῆς θαλάσσης· τὸ γλυκεῖαν, ὁποία ἡ φύσ ποταμῶν· κ] τὸ μέσον, τὸ φύσ λιμνῶν. τὰ γὰ πικρὰ κ] ὀξώδη, κ] εἴ πε ἄλλο τοιῦτον, ἃ φερόμενος ἐον, διὰ τὸ ἀσύνετον. Ἀόνιον δὲ σίδηρον λέγει, ὡς ἐάν τις εἴποι Βοιώτιον. Ἄονες γὰ ἔθνος βάρβαρον, οἰκῆσάν ποτε ἐν Βοιωτίᾳ. ἔνθα Ποσειδῶν ἐπιμᾶτο, κ] ἔ σφε κάλλιστός ὄζαν ὁ Ἀόνιος σίδηρος. τοιῦτος γὰ μάλιστα ὁ Χαλυβικὸς μεμῤῥύσηται, ὡς ἐν τοῖς ἑξῆς εἰρήσε.

Πρὸς δ᾽ νότον Λιβυκός τε πόρος, ⁊ Σύρτιδος ἀρχὴ
* Τῆς ἑτέρης· ἑτέρῳ δ᾽ ἂν ἴδοις φερτέρωσε περήσας,
Ἑσπερίῳ· τῆς φερόθε δύω νῆσοιδες [478] ἔασι,
Μῆνιγξ ⁊ Κέρκινα, Λιβυστικὴν ὅρμον ἔχουσαι. 480

* Vel Κέρκινα, vel Κερκίνη.

[477] Ad auſtrum autem & Libycus [Libyci maris] meatus, & Syrtidis initium eſt [478] Alterius: alteram verò videas, ulterius ubi

ubi trajeceris, [478] Occidentalem: quam ante duæ parvæ insulæ sunt, [480] Meninx & Cercinna, Libyticum portum habentes.

Ὅπ τοῖ τὼ ἑσπερίαν Σύρτιν, τὼ μακρὸν δηλασὶ, δύο νῆσοι, Μλῶιγξ ϗ Κέρκιννα. Λωτοφάγων ὃ γῆ ϗ αὖ τις λεγόμλα, ϗ μάλιστα ἡ Μῆνιγξ, ἐν ᾗ ϗ βωμὸς Ὀδυσέως, ϗ λωτὸς πολὺς ‘ τοῖ ἔ φησιν ὁ γεωγράφος, δένδρον τὸ καλέμλον λωτὸν, ἔχον ‘ ἥδιστον καρπόν. τοῖ ἔ ἱστορεῖ πολλὰ ϗ Ἀθήναιος. γέγραπται ὃ τοῖ αὐτῆ ϗ ἐν τοῖς εἰς τὼ Ὀδύσσειαν.

Ἀλλ’ ὁπότ’ Ἀδριάδος * σκαιὸν πόρον ἀμφιτρίτης
|| μὴ πέρᾶν. Εἰσελάσεις ἔπι νηὸς, Ἰηπυγίην || ἔπι γαῖαν,
* Δήθ ἰφθίμε Διομήδες αὐτίκα νῆσον,
Ἔνθ’ ἥρως ἀφίξαιτο, χαλεπαμόθυμος Ἀφροδίτης,
[10] Ὁππότε τειλίσσας μετέκιαδεν ἔθνος Ἰβήρων, [485]
Ἧς ἀλόχε βελῆσι κακόφρονος Αἰγιαλείης.

[481] Verùm quum Adriatici sinistrum alveum maris [482] Intraveris in navi Iapygiam in terram, [483] Invenies fortis Diomedis confestim insulam. [484] Quò heros venit, infensa Venere, [485] Quando peroptatorum adiit gentem Iberorum, [486] Suæ uxoris consiliis malevolæ Ægialeæ.

Ὅπ ἡ Διομήδεια νῆσος (λῶ δ’ ἰφθίμε Διομήδες νῆσόν φησι, σαφεστικῶς αὐτὼ ἐπιμολογῶν) τοῖ τὼ Ἀδριάδα ἐστὶ θάλασσαν, ἐπ’ ἀειρεσίᾳ τῷ εἰσελαύνοντι πρὸς τῆ Ἰαπυγίᾳ. ἔνθα ᾤκησε Διομήδης, δηωθεὶς ὑπ τῆς παρεδρ, Ἀφροδίτης χόλῳ· οἷα πρωθείσης ὑπ’ αὐτῆ ἐν τῷ κτὶ τὼ Τρωϊαν πολέμῳ, καθά φησι ϗ Ὅμηρος. Ἰσέον ὃ ὅτι ὁ μὴ ποιητὴς σώφρονά τε οἶδε τὼ τῆ Διομήδες γναῖκα τὼ Αἰγιάλειαν, ϗ ὡδὲ δηωχθῆναι τὸν Διομήδη ἰσορεῖ· ἄλλοι ὃ ἰσορέσιν ὡς ἡ Ἀφροδίτη ἐν τῷ καμῷ τῆ Τρωϊκῆ πολέμε ἀνέπεισε τὼ Αἰγιάλειαν (λῶ ϗ κακόφρονα ἔσ κλεῖ) μιχθῆναι Σθενέλῳ τῷ τῆ Καπανέως. ὑφ’ ὧν ϗ ἐξωσθεὶς μὴ τὸν νόστον ὁ Διομήδης, εἰς τειλίσσας ἢ πηλίσσας Ἰβηρίας ἦλθε παλαιότης, ἀλλὰ ϗ εἰς τὼ νῆσον τωύτη. ἔσι ὃ τὸ μὲν τειλίσσας, πωτὸν τῷ παρ’ Ὁμήρῳ πολυλίσσας, ὅ ὅτι πολυλιτωνότας· τὸ τεῖα, ἀντὶ τῆ πολὺ λιφθέντος· ἀνπερόφως τῷ ἐπὶ μικρῷ ῥιπτέντι πολυλλώγμι. ἐκεῖ γὸ πάλιν τὸ πολὺ ἀντὶ τῆ τεῖα ἔθετο ἀειθμῶ, ὡς ἐπείρη. ϗ τοιῦτον μὲν τὸ τειλίσσας. τὸ ὃ πηλίσσας, τὸν ὑπερορίας δηλοῖ· ϗ πῆλε, ὅ ὅτι πόρρω, ἐπὶ τῷ Ὠκεανῷ ἀπέχοντας. ἐκεῖ γὸ ἡ ἐσπερία Ἰβηρία κεῖται. ἄλλοι ὃ δύο ἰσορέσι τὰς τῆ Διομήδες νήσες, λέγοντες ϗ ὅτι τῆς ἐπὶ τὼ θάλασσαν τωύτην δωρεᾶς τῆ Διομήδες, ϗ αἱ Διομήδειαι νῆσοι μαρτύρια, ϗ ὁ παρ’ Ἐνετοῖς αὐτῷ λάκκος

λευκὸς ἵππος, ὡς ἐρρέθη, συὸ- ἔρημον ἔῃ, ἐν ᾗ καὶ τὸν Διομή-
μενος. ἡ δὲ δύο τούτων νήσων δους ἀφανισθῆναι λέγεται, καὶ τοὺς
τὴν μὲν οἰκεῖσθαί φασιν, ἧς καὶ με- ἑταίρους ἐκεῖ ὑπερνισθῆναι, ὡς
μνῆσθαι δοκεῖ ὁ Διονύσιος· τὴν δὲ καὶ ὁ Λυκόφρων φησίν.

5 Ἐξείης δ', πόρος ἐστὶ πρὸς αὐγὰς ‖ Ἰονίοιο, ‖ Ἠελίοιο.
* Ἀψύρτου νήσων ἀναφαίνεται ὄσσε ὁλκῆς,
Τάς ποτε 10 Κόλχων † ὗες ἀπέδραμον, ἔυτ' ἐμάγησαν
Ἰχνια μαστεύουσες ‖ ἀλήτου 101 * Αἰήτεω. 490 ‖ ἀλίτου.
Ἐξείης δ' ὅσσοι τοὶ Λιβυρνίδες 98 ἐρρίζωνται.

487 Deinceps autem, maris ad ortum Ionii, 488 Apsyrti insularum apparet immensus tractus, 489 Quas olim Colchorum filii incursarunt, quando defecti fuerunt 490 Vestiga indagantes vagabundæ † Æetines. 491 Deinceps autem post has Liburnicæ fitæ sunt. † Medeæ Æetæ filiæ.

Ὅπ πρὸς ἀνατολὰς τῆς Ἀ- ὃ δ' Ἀψύρτης αἱ νῆσοι, ἀπὸ Ἀ-
δριάδος ὁ πρὸ Ἀψύρτου νήσων ψύρτου ἀδελφοῦ Μηδείας· ὃν συμ-
ἀσσον ὁλκὸς ἀναφαίνεται, ὅ- βιώκοντα ἑλοῦσα δόλῳ διέφθειρεν ἡ Μή-
θεν αἱ Ἀψύρτιδες νῆσοι, ἃς οἱ δεια μηχεῖσα. τεμοῦσα, καὶ τῇ θα-
Κόλχοι, φησὶν, ἐπέδραμον, τὰ λάσσῃ τὰ μὲν σαρκῶν ὀπτήσασα
τῆς Μηδείας ἴχνη μαστεύοντες, ἤ- τμήματα. Ὅρα δὲ ὅπ τὸ, ἴχνη
τοι ζητοῦντες, καὶ καταδιώκοντες, Μηδείας, ἀσείως εἴρηκεν, ὡς ὀπὶ
ὅτε τὸν Ἰάσονα κατ' ἔρωτα ἠκο- διωκομένου καὶ ἰχνηλατουμένου θεοῦ.
λούθησε. Ἰῶ καὶ μὴ συλλαβῶν ἐκεῖ- ἔστι δὲ ὅτε καὶ σημεῖόν ὁ λόγος.
νοι ἐξιχνεύσαντες, ἀλλ' εἰς κενὸν λελησθότος δὲ ὡς θηλείᾳ σκώ-
μοχήσαντες, ὤκησαν ὕστ' ἀμηχα- πτει αὐτὴν ἐπὶ τῷ φόνῳ τοῦ ἀ-
νίας ἐκεῖ. ἃ δὲ Ἰῶ αὐτοὺς εἰς Κολ- δελφοῦ. Σημείωσαι δὲ καὶ τὸ ὁλ-
χίδα νοσῆσαι, εἰ μὴ καὶ τὴν Μή- κὸς ὅπι νήσων λεχθέν. ὥστε ἀ μό-
δειαν ἀνακομίσαι. ὅτε δὲ ὁ νον ἐπὶ ὄρεων, ἁδὲ ἐπὶ ὕδατος
Αἰήτης ἠπειλήσατο. ὠνομάσθησαν μόνα κεῖται ἡ λέξις.

Πρὸς δὲ νότον μετὰ δρυμὰ Κεραύνια 36 νηὶ θεούσῃ
Νῆσοί κεν φάοιντο περαιόθεν 63 Ἀμβρακιήων.
63 Καὶ λιπαρὴ Κέρκυρα, φίλον πέδον Ἀλκινόοιο.
Τῇ δ' ἔπι * Νηρικίης Ἰθάκης ἔδος ἐσκατέβηκε, 495 ‖ legō Nηρι-
Νήσων τ' 117 ἀλλάων 10 ὄσσας 52 τ' ἀπὸ Χθονὸς ἔρπων τίνης.
37 Δίνης ἀργυρέης 16 Ἀχελώϊος ἀμφὶς ἐλίσσει.

492 Verùm ad austrum post saltus Ceraunios navi currunti 493 Insulæ appareant, ex ulteriori loco, Ambraciotarum, 494 Atque pinguis Corcyra, charum solum Alcinoi. 495 Post hanc autem

tem, Nericiæ Ithacæ sedes fixa est, [496] Insularúmque aliarum, quotquot è Chalcide labens [497] Vorticibus argenteis Achelous circumdat.

Ὅπ μὲν τὰ Κεραύνια δρυμὰ πρὸς νότον αὖ σφ' Ἀμβρακιέων φαινόμαι νῆσοι, καὶ ἡ λιπαρὴ Κέρκυρα, φίλον πέδον Ἀλκινόου, τῇ χθὶ τὰς ἰσοείας ἐκεῖ μεγαλωνύμως βαπλιδισαὶ Θ· ἐφ' ᾗ, τανύτατοι, μετ' ἰὼ Κέρκυραν, τὸ τῆς Ἰθάκης ἔδΘ ἐσήκεμαι· ἰὼ καὶ Νηρικίλιν λέγει, ἔχ ὡς Νήρικον ἔχουσαν ὄρΘ, κατά πνας (ἐκείνο γὰρ ὁ ποιητὴς Νήριτον λέγει διὰ τῆ τ) ἀλλ' ὡς ἠπειρωτικίλ. τῆς Ἠπείρω γὰρ πόλις καὶ τὸ Νήρικον, ἡ λεγομένη Λάκκης, ὡς ἐν τῷ τῆς Ὀδυσσείας ᾧ εἴρηται, διὰ τῆ κ γεγράμμον. εἰ καί πς Λάκκορος, ἀνὴρ παλαιὸς, ὡς οἱ σχολιασαὶ λέγουσι, διὰ τῆ τ γεγράφει καὶ τὴν τοιαύτην πόλιν, ὁμωνύμως τῷ Ἰθακησίῳ ὄρει. οἱ Ἀμβρακιῆς γὰρ, Ἠπειρωτικὸν μὲν καὶ αὐτοὶ ἔθνος ὄντα γὰρ λέγουσι Θ ἀπὸ Ἀμβρακίας τῆς Αὐγέα θυγατρὸς, ἣ ἀπὸ Ἀκβρακος ὑῒ Θεσπρωτῆ· ἀφ' ἑ καὶ ὁ κόλπος Ἀμβρακικὸς, καὶ πόλις Ἀμβρακία, ὡς ἀπὸ Θεσπρωτῆ ἡ Θεσπρωτία χώρα. τὸ γὰρ Ἄμβρακ ἐσὶν οἱ ἀρχαῖκώτερον διὰ τῆ π γεγράφσι, καὶ διὰ τῆτο καὶ τὴν χώραν Ἀμπρακίαν, ὡς καὶ τὰς νήσες τὰς Βρεπανικὰς, Πρεπανικάς. πλείων γὰρ ἡ διὰ τῆ β γεγρφή. λιπαρὴν γὰρ τὴν Κέρκυραν λέγει διὰ τὸ πολύκαρπόν τε καὶ ἄνκαρπον. ὅπερ ἐμφαίνει καὶ ἐν τῇ Ὀδυσσείᾳ ὁ ποιητής. τὰ γὰρ παλαιὰ σχόλια, καὶ πολλὰ γὰρ ἰσοειῶν ἀνπγεγραφα ἐμφαίνεσιν ἀμφιδόλως ἔχειν ὡΘ τοῖς παλαιοῖς τὴν τῆς νήσε ταύτης γεγραφὴν· λέγουσι γὰρ καὶ διὰ τῆ ο Κόρκυραν. Κορινθίων δέ ἐσι κτίσμα ἡ Κέρκυρα, καὶ πύξήθη ποτε, καὶ πολλὰς πόλεις καὶ νήσες ᾤκισε· καὶ ναυτικὸν ἔχε πολὺ, ὥσε καὶ ἐν τῷ Περσικῷ πολέμῳ οἱ Κερκυραῖοι ναῦς ξ ἐπλήρωσ, ὅτε τὸ ἀμφίδολον τὸ πολέμε ἐυλαβέμενοι, ὅτε τῷ Ξέρξῃ, ὅτε τῇ Ἑλλάδι ἐβοήθησαν, ἀλλὰ τὴν βοήθειαν ἀνεβάλοντο. ἠρημήθη γὰρ αὖθις, ὡς καὶ ἐς τοιαύτην παρρησίαν πεσεῖν, ἐλευθέρα Κέρκυρα, χρῆ ὅπε θέλεις. δύο γὰρ Κέρκυραι· ἡ τε Φαιακὶς, πρὸς τῷ Ἰονίῳ κόλπῳ, ἧς καὶ τῷ Διονισίῳ νῦν ὁ λόγΘ, ἣ καὶ Φαιακία καλεμένη, καὶ Σχερία, καὶ Δρέπανον, καὶ ἌργΘ. καὶ αὖπ μὴ μία. ἑτέρα γὰρ Κέρκυρα, ἐντὸς τοῦ Ἰονίε, καὶ διὰ τῆ ο μάλισα λεγομένη Κόρκυρα ἡ καὶ Μέλαινα καλεμένη. δύο γὰρ λιμένας ἡ Φαιακὶς ἔχει, ὧν δατέρας Ἀλκινόε λέγεται. Ἴσεον γὰρ ὅπ οἱ Κερκυραῖοι ὠΘῆπ καὶ Κέρκυρες λέγονται, ὡς καὶ Ἴλλυρες, οἱ Ἰλλυριοὶ· καὶ οἱ Ἀσσύριοι, Ἄσσυρες· καὶ οἱ Θεσπρωτοπόνλοι, Θέσπρωτες· ὡς ὅτε Αἰλιανὸς λέγει, λέγουσι γὰρ καὶ οἱ σφῆπται, καὶ Θέσπρωτες σφ' Θεῶν. δῆλον τοῦ καὶ οἱ πολύπους, λεγόμενοι πώλυπτες. Ὅπ Καλχὶς ὄρες ὀξὺν Αἰτωλίας, ἀφ' ἧς ὁ ἈχελῶΘ ἔρχεται δίνας ἀργυρέας. εἰσὶ γὰρ καὶ ἄλλαι Χαλκίδες, ὄρη σιλβόσαι, ἣ πόλεις· ἧς καὶ ἡ χθὶ Εὐβοϊκὴ, ὡς καὶ πρὸ βραχέων ἐρρέθη πλατύτερον· καὶ ἡ Θρακικὴ, ἣ καὶ μέχρι νῦν σώζει τὸ ὄνομα.

* Πολλαὶ

* Πολλαὶ δ' [100] † Ἀμνισσὸν βορεώτεραι ὄρουσαι,
Αἴγυλά τ' ἠδὲ Κύθηρα, Κραμβία τε τρηχεῖα· (τῆς
Κάρπαθος αὖθ' ἑτέρωθι, [101] πολὺ ζόφον ἐγγύθι δ' αὖ-
Κρήτη τιμήεσσα, Διὸς μεγάλοιο τιθήνη 501
[77] † Πολλή τε [502] λιπαρή τε ἐϋδμήτου· ἧς ὑπὸ [503] Ἴδη,
[504] Ἴδη κεκρυφίμβρισιν ὑπὸ δρυσὶ τηλεθόωσα·
Καὶ τῆς τοι μέγεθος [505] θεσπέσιον. ——

|| Locum sic interpungo: Κάρπαθος αὖθ' ἑτέρωθι· πολὺ ζόφον ἐγγύθι δ' αὖτις Κρήτη τιμήεσσα.
|| notat.
|| v. Com. in v. 568.

428 Multæ verò ‖ Amniſi [Cretæ] magis boreales [ſeptentrionales] conſpiciuntur, 499 Ægyláque atque Cythera, Calauriáque aſpera: 500 ‖ Carpathus item alia in parte ad occaſum. prope autem ipſam 501 Creta honorata, Jovis magni nutrix, 502 Magnáque pinguiſque, & bona pafcua habens. quam ſuper Ida, 503 Ida pulchricomis ſub quercubus eminus virelcens: 504 Atque hujus quidem magnitudo ingens ——

‖ *Amniſe, hoc eſt, Cretâ in quâ Amniſius.* ‖ *Carpathum autem aliâ in parte: ad Occaſum verò prope ipſam Cretam.*

[100] Ὅσαι βορειότεραι νῆσοι Κρήτης πρὸς ζόφον (ὅτω γὰρ ὁ τῆς ἰσοσκελείας σωτὴρ ὁ νῆς) Αἴγυλα, Κύθηρα, Καλαύρεια τε τραχεῖα· Κάρπαθος ἡ ἑτέρωθεν, πρὸς ἀνατολὰς δηλαδή. ἐγγὺς δ' αὐτῆς ἡ Κρήτη· ἣν ἐκαμιάζουσι, Κρήτη τιμήεσσα, πιθὼν Διός· ἧς τὸ μέγεθος θεσπέσιον, ἤτοι μέγα· πολλή τε λιπαρά τε καὶ ἔνυδρος. ὑπὸ ἧς ἡ Ἴδη, ὄρος ἐσχώειον, ἀφ' ἧς ἡ Τρωϊκὴ Ἴδη ὠνόμασται, ὡς τῷ γεωγράφῳ δοκεῖ. ἣν καὶ ἐπαναλαβὼν ὁ Διονύσιος, ὡς ἀξίαν λόγου, φησὶν, Ἴδῃ καλλικόμοισιν ὑπὸ δρυσὶ τηλεθόωσα. πολύδενδρον γὰρ τὸ ὄρος καὶ μεγαλόδενδρον. Κρήτη δὲ λέγεται, ὡς οἱ παλαιοί φασιν, ἀπὸ Κρήτης ἐκεῖ οἰκησάντων Κρήτων, οἱονεὶ Κρήτη, καὶ ἐν συγκοπῇ, Κρήτη. οἱ δὲ ἀπὸ Κρητὸς τινος αὐτὴν Κρήτην ὠνόμασαν υἱοῦ τοῦ Διός. [101] Ἀρρίανὸς δέ φησι, Κρὴς, ὃ Κρήτη ἐπώνυμος, ὁ τὸν Δία κρύψας ἐν ὄρει Δικταίῳ, ὅτε Κρόνος ἐμάσευεν, ἐθέλων ἀφανίσαι αὐτόν. Ἀργάς δέ τις, ὡς λέγεται, Κρεπίτην αὐτὴν ὠνόμασε, πλεονασμῷ τοῦ ε. ἧς δὲ συμμνημονεύσειν ἐνταῦθα τῆς Κρήτης τεσσάρων νήσων, Αἴγυλα μὲν οὐκ ἰδίως πολλοῦ λόγου τοῖς παλαιοῖς· τὰ Κύθηρα δὲ νῆσός ἐστι πρὸς τῇ Κρήτῃ, φυλάττουσα καὶ εἰσαεί τι τὴν κλῆσιν· δοκοῦσα αἰτία εἶναι τοῦ τὴν Ἀφροδίτην καλεῖσθαι Κυθέρειαν, καὶ τὸν Ἡσίοδόν μοι δοκεῖν, λέγοντα Κυθέρειαν τὴν Ἀφροδίτην λέγειν, διότι περιπέλασε Κυθήρεια. ἐκαλεῖτο δὲ, φασὶ, καὶ Πορφυρὶς ποτε, διὰ τὸ καλλίστας ἔχειν πορφύρας. ὠνόμασται δὲ, φασὶν, ἀπὸ Κυθήρου τοῦ Φοίνικος. τὴν δὲ Καλαύρειαν νῆσον οἱ παλαιοὶ χιλιάσαι περὶ ἀπηλιωτικὴν τῆς ἧς Καλαυρείας χώρας τῆς τῷ κρανίῳ ἧς χωρῶν παρεξωκυμένης, περιπεφυκέναι Καλαύρειαν ἀναμνήσκοντες· τὴν τε ἴωτα μύστοι καὶ ὅτω φυλάττοντες γεγραμμένοι. καὶ ἐδὲ διὰ τὸ β γεγράφθαι παύτην, ἀλλὰ διὰ τῆς αὐτῆς διφθόγγου, ἐν τῇ φθαλιγγέσθαι. λέγεται δὲ κύκλον ἔχειν παύτην τὴν νῆσον σταδίων λ, περὶ μῆ-

μῷ πεζαταδίῳ διεξῶσ τῆς ἠπείρε. εἶτα φασὶ μετ' αὐτὸν ἕβδ τὸν ἀνωτέρω μνήμονα δηθῆναι Σαφωνικὸν κόλπον, ἔ ᾠκεῖται ἡ Αἴγινα, τῶ Μυρτῴου ἤδη αὐτὴ πελάγες ὅσα, ὡς καὶ τὰ Κύθηρα, καὶ ἡ Καλαύρεια, καὶ ἡ Σαλαμίν. ἔχειν δέ φασι καὶ ἱερὸν Ποσειδῶνος ἄσυλον τλῶ Καλαύρειαν παῖτλω νῆσον· δὸ καὶ τὸν Δημοσθένην ἐκεῖ φυγόνθα φαλεὶς ὁ Ἀρχίας ὑπ' Ἀνπάτρᾳ ἐκ ἐβιάσατο, ἀλλὰ πείθειν ἐπειρᾶτο· εἰ καὶ μὴ ἐφείδετο ἐκεῖνθ, ἀλλὰ τὸ ζῆν ἑκὼν ἑαυτὸν παρέλυσεν. ἠλλάξατο ὄ, φασὶν, ὁ Ποσειδῶν τλῶ Καλαύρειαν παῖτλω φορὸς τλῶ Λητὼ, ἀνπδὸς τλῶ Δῆλον· ὥσ- περ καὶ τλῶ Πυθὼ ἀνπδὸς, ἔχε τὸ Ταίναρον. ὅθεν καὶ λόγ θ παρεσιμιώδης ὅδε ἦσε ἀνθαμεμμένων, καὶ ἀνπκαταλλαττόντων ὡς αὐτὸς βελητὸν, Ἴσόν τοι Δῆλόν τε Καλαύρειάν τε νέμεσθ, Πυθὼ τ' ἠναδέλω καὶ Ταίναρον λωΐτμόεντα. τῇ ὄ Καρπάθῳ λυμήναδαί ποτε φασὶ τὸν λαγωὸς, κακὸν θηρυμάχης ἐπακτὸν ἔζωδεν· ὡς καὶ ἡ παροιμία δηλοῖ ἡ λέγουσα, ὁ Καρπάθι θ τὸν λαγών. Κρήτης ὄ πόλεις μέγιστα, κατὰ καὶ φορογέγραπται, Γόρτυνα, Κυδωνία, καὶ Κνωσὸς, βασίλειον Μίνω θ, ἧπς καὶ Κέραστος ἐκαλεῖτο, ὁμωνυμῶσα ποταμῷ πνι φορῥρέοντι. Μίνως ὄ φορῶτος τλῶ νῆσον ἐξημέρωσε νόμοις καὶ πολιτείαις, καὶ πόλεων συνοικισμοῖς. εἵρηκε ὄ ὦδὲ αὐτῆς καὶ Ὅμηρ θ ἐν Ὀδυσσείᾳ, καὶ γέγραπται ἐκεῖ ὅσα ἔδει. Ἰστέον ὄ ὅπ ἀνπ τὸ εἰπεῖν βορειότεραι νῆσοι Κρήτης, βορειότερα Ἀρνισῶ εἶπεν ὁ πεσιηγπτὴς, ἀπὸ μέρες δηλώσας τὸ ὅλον. μέρες γάρ τι Κρήτης ὁ Ἀρνισὸς, ἔνθα καὶ σπήλαιον Εἰλιθυίας, ὡς ἐν τῇ Ὀδυσσείᾳ ὁ ποιπτὴς ἱστρεῖ.

——ἄντα δ' πέζης

Ἴδε ἀλλ. vel γρ. 505 † Αἰγυπτίης Ῥόδ θ ἐστὶν, Ἰηλυσίων ‖ πέδον ἀνδρῶν. 506
Τλίσδε μέτ' ἀντολίηνδε Χηλιδόνιαι 507 μεγάλαι
Τρεῖς νῆσοι, μεγάλης Πατάρηΐδ θ ἔνδοθεν ἄκρης.

——ex adverso autem ore 505 Ægyptiæ Rhodus est, Ialysiorum solum hominum. 506 Hanc autem post, orientem versus, Chelidoniæ sunt 507 Tres insulæ, magnum Patareum intra Promontorium.

Ὅπ ἀνπκρὺ τῆς Αἰγυπτίας πέζης (ἤγουν τῆς τῶ Δέλτα βορειας κρηπῖδ θ, ἢ φάσεως, ἢ βάσεως) ἡ Ῥόδος κεῖται, ἧς ὁ κύκλ θ σαδίων ὀκτὼ ἐνενηκοσίων εἰκοσι. πρὸ τλῶ πόλις Λίνδος, ἡ καὶ μέχρι νυῦ φορομνμόνη, ἀφ' ἧς πλοῖα Λινδικά. ἔπ ὄ καὶ Ἰπλυσὸς, καὶ Κάμιρος, διὰ τῶ ι χαρομνμόνη, φορὸς ανπδιαστολὴν τῶ κωλεῖ. ὁ γὸ Κάμιρος τὸ κύριον διὰ δηδόγδε χάρᾳ θ. μθ' ὧ φορὸς ἀνατολὰς, ἐν ἀρχῇ τ τ Παμφυλίων φορδαλίας, ἐνδον τῆς τῆ Πατάρων μεγάλης ἄκρας, αἱ Χηλιδόνιαι τρεῖς νῆσοι κεῖν θ, πάντσι τὸ μέγεθος, διέχουσι ἀλλήλων ὅσον πέντε σαδίους, τῆς ὄ γῆς ἀφεστηκυῖαι ὡς ἑξαδίαλον. ἀφ' ὧν οἴονταί τινες ἀρχεδ τὸ ἀδδώνων ὀν θ

ὄρος τὸν Ταῦρον, ἀσχόμενον τῇ ἀληθείᾳ ἀπὸ τῆς ἧς Ῥοδίων περαίας. Ἰστέον δ' ὅτι Ἡρωδιανὸς ἐν τῇ καθόλε προσῳδίᾳ, Χελιδονιαὶ ἀναγινώσκει ὀξυτόνως, ὡς πυρκαϊαί. Πάταρα δ', κῶμα Πατάρε, πόλις μεγάλη, ἧς προεγράφη πλατύτερον. ἡ δ' Ῥόδος ἄλλα τε ἔχε θαύματα, καὶ τὸν ἐν τῇ ἥλιε δ κολοσσὸν, Χάρητος ἔργον, ἀνδρὸς Λινδίε, πήχεων ἑβδομήκοντα· καὶ ὧδε κὶ οὗτος ἓν τῶν ἑπτὰ θαυμάτων, ὃς ἔπεσε σεισμῷ κλασθεὶς ἀπὸ τῶν γονάτων. πολλὰ δ' κὶ ἄλλα εἶχεν ἡ Ῥόδος ἀγάλματα, ὧν τὸ τεχνικὸν κὶ μικρολ δεῖν ἔμψυχον ἀνιηρόμφοι οἱ τεχνῖ) ἀλύσιον ἐδέσμευσαν αὐτὰ, μὴ κὶ λάθοιεν τάχα κινηθέντα μεταστῆναί που ἀλλαχῆ. εἰ δ' χρὴ τὸν νῶτον ταύτην ἢ μόνον τῆ μείζω κολοσσῶ σεμνύναι, ἀλλὰ κὶ σμικροπλῳ πνὶ ἐπᾶραι ἀναθήματι, ἐκεῖ κὶ ὁ καλὸς πέρδιξ ὢν, τὸ τῶ Προποσθένες ὑμνέμενον πάρεργον. διὰ δ' τὸν ἀνώτερον ῥηθέντα μέγαν κολοσσὸν, κὶ Κολοσσεῖς ὡς ἐκ μεγάλε προσῳδήμε ἐκαλοῦντο οἱ Ῥόδιοι. λέγε δ' κὶ ναύσταθμα ἔχειν ἡ Ῥόδος κρυπτὰ κὶ ἀπόῤῥητα τοῖς πολλοῖς, κὶ τῶ καπηλεύσαι αὐτὰ θανάσιμον εἶ τινὶ ζημίαν. ἐκλήθη δέ ποτε, φασὶν, Ὀφιοῦσα· εἶτα Τελχῖνες, διὰ τὸν ἐκ Κρήτης Τελχῖνας οἰκήσαντας ἐκεῖ, ἄνδρας γόητας κὶ βασκάνες. καίτοι πνὲς μάτην συσφηνηθῆναι τύτες φασί. βασκανθῆναι γὰ μᾶλλον ὑπὸ τῆ ἀνιπτέχων αὐτὸ, ἀείσας ὑπαίξαντας ἐρμάτας χαλκᾶ, κὶ σιδήρε, οἳ κὶ τινὰ ἄστυ τῶ Κρήνῳ ἐδημιέργησαν. ὁ δ' γεωγράφ φησὶ κὶ ὅτι πλέσαντες οἱ Ῥόδιοι μέχρις Ἰβηρίας, ἔκτισαν ἐκεῖ πόλιν Ῥόδον.

Κύπρος δ' εἰς αὐγὰς Παμφυλίε ἔνδοθι κόλπε
Κλύζετ', [85] † ἐπήρατον [105] ἄγχι Διωναίης Ἀφροδίτης.
Ἄγχι δ' Φοινίκης Ἀραδος, μεγάλῳ ἐνὶ πόντῳ. 510 || πόλπῳ.
Πρόσθε δ' Σεγιάδος κορυφαὶ, ἐφύπερθεν Ἀβάντων,
Φαίνον) Σθαμίς τε & Αἰγίνης [6] πολιήτεον,

[108] Cyprus autem ortum versus Pamphylium intra sinum [109] Alluitur, amabilis † urbs Dionææ Veneris. [110] Juxta verò Phœnicen Aradus, vasto in mari. [111] At verò ante Sunium verticem [promontorium] supra † Abantas, [112] Apparent Salamisque & Æginæ oppidum.

† *insulæ, Tenedi.*
† *Euboeam, cujus veteres incolæ Abantes dicti.*

Ὅπ ἡ Κύπρος ἐδεμιᾶς νήσε λειπομένη τῇ ἀρετῇ, τῶ Παμφυλίε κὶ τῶ Ἰσσικῶ κλύζε) κόλπε, ἧς ἐδεμία ἔπ ἀπολιπετέρα νῆσός ὄτι. λέγει δ' αὐτὸν Ἀφροδίτης ἄγχι ἐπήρατον, ὡς κὶ τὸν Σαμοθράικην, Κορυφαντὸν ἄγχι, μικρῷπρεπῶς μὲν ὁ γὰ μεγαλόφωνον τὸν τῶ τοσύτε νῆσον εἰπεῖν ἄγχι) ἀκολέθως δ' ἂν τῷ μύθῳ, διὰ τὸν ἐκεῖ τῆς Ἀφροδίτης μάλιστα διαβιβών. ἄθυρμα γὰ ἦν ἡ νῆσος τῇ δαίμονι, ἀφ' ἧς κὶ Κύπρις παρωνόμασται. τύτο δ', διὰ τὸν ἧς ἐκεῖ μαχλοσυνῶν, κὶ τὸ ἐπιφερόμενον. πνὲς δέ φασι Κύπρον κληθῆναι αὐτὴν, ἀπὸ Κύπρε τέ

Κινύρε· ἢ ἀπὸ ἄνθους ἐπεὶ πολλῶ φυομένῳ, κύπερον καλουμένῳ. οἱ δὲ Κρύπτον ποτὲ κλυδῆναι αὐτὴν λέγοισι διὰ τὸ κεκρύφθαι ὑπὸ θαλάσσης· ὅθεν καὶ φασὶ Δῆλον μυθεύεσθαι, καὶ φασὶ Ῥόδον, καὶ Πίνδαρον. ὅπου δὲ καὶ Σφήκεια ἐκλήθη ποτὲ, καὶ Κερσία, ὁ Λυκόφρων δηλοῖ. ὀλιγώτατοι δὲ νησιῶται οἱ Κύπριοι. λέγουσι δέ ποτε θαλασσοκρατῆσαι καιρόν τινα καὶ αὐτοί. κύκλος δὲ παύτης τῆς νήσου σάδια ξ. ὑ. κ. τοῖς καταπλέουσι. πολλαχοῦ δὲ καὶ ἐθνῶν πυρὶ, διὰ τὸ τῶν σώματος ἐτερόμικες. Ὅπου φασὶ Φοινίκην νῆσον ἡ Ἀραδος. λέγονται δὲ ἡδονῆς ποτὲ ἔνδοξοι οἱ Ἀράδιοι, ὅτε σαπαζόντων τὴν ἀδελφὴν, Σελάδικε, τῶν τε Καλλινίκε, καὶ Ἀντόχε τῶ Ἱεράκος, αὐτοὶ τῷ Καλλινίκῳ σεσεθεμένοι, ἔλαβον ἐξουσίαν δέκεσθαι τοῦ καταφθόρου ἐν τῷ βασιλέως παρ' αὐτοῦ, καὶ μὴ ἐκδιδόναι ἀκούσας μὴ μόνοι μηδὲ ἐκπλέειν ἐξ αὐτῆς τοῦ σεσφυγος, ἀνὰ τὸ ὄπισθεν τὴν βασιλέα. ἔστι δὲ καὶ ἑτέρα νῆσος Ἄραδος, ὡς ῥηθήσεται κατωτέρω. Ὅπου σεφόδρα Σουνιάδης κορυφῆς, ἐφύπερθεν ἡ ὑπέρκειται τῆ Ἀδάντων φαίνονται Σαλαμὶς καὶ Αἴγινα. δεῖ δὲ ἐκδέναι ὅπου τὴν ἐντῶθα δηλοῖ καὶ τὸ ἐφύπερθεν Ἀδάντων καὶ τὸ ὑπέρκειται· ἵνα λύγη δ' ἀμφοῖν τὸ νοπώτερον· ὅθεν εἰ καὶ ὑπέρκειται ὄφιν, διὸ τὸ καθ' ἡμᾶς βόρειον ὕφος, ἀλλὰ καὶ τὴν τῶ σεσηγηῶ σωτήριαν, ὑπέρκειται ὄφιν, ὡς πιθανῶ ὅτι καὶ νοπώτερον τινὶ ὑπέρκειται. ἀκρωτήριον δὲ ἀθηναίων Ἀττικῆς καὶ Εὐβοίας, τὸ Σάνιον. σεῖ ἦν Εὔβοιαν εἶσιν οἱ Ἀβαντες, σεῖ ὧν ἐρῶμαι μεῖ' ὀλίγα ἡ δὲ Σαλαμὶς, σεόκειται ἐν τῷ Σαρωνικῷ πελάγει, σεὸς ἀνατολὰς κοείνθε. καὶ μετ' αὐτὴν ἡ Αἴγινα, ἣν ἐν πολλοῖς καὶ ὁ Πίνδαρος ὀξυμνεῖ. ‘σεῖ ἧς καὶ τοιαῦτα γεφύρου, Νῆσος σεὸ τῆς Ἐπιδαυρείας ἡ Αἴγινα, ἐνδοξοτάτη, κύκλον σαδίων ρ. ω. κλυζομένη τῷ ‘ἈΚρητικῷ πελάγει καὶ τῷ Μυρτῴῳ, τῷ μεταξὺ Κρήτης καὶ Ἀργείας καὶ Ἀττικῆς· ἐν βάθει μὲν γεώδης, ἐπιπολῆς δὲ πεζώδης· διὸ καὶ ὑψηλή ἐστι, κειδοφόρος δὲ ‘ἱκανῶς. Οἰνώνη ποτὲ ὠνομάζομένη. ὀξ αὐτῆς ὁ Αἰακός. οἱ δὲ ἐν αὐτῆ σεσῶτοι Μυρμιδόνες ἐκλήθησαν, ἐχ ὅτι καὶ τὸ μόδον, λοιμὸς τὴν νῆσον συμπεσοντος, καὶ τὸ ἐπὶ ἐπτακοσίοις τὴν νόσον οἱ μύρμικες ἄνθρωποι ἐγένοντο, Αἰακοῦ εὐξαμένου· ἀλλ' ὅτι μυρμήκων δίκην, τὸν ἀγαθὴν γῆν κάτω ὅταν ὑπερύπτοντες ἐπέρεσθαι τὰς πέδας, ἵνα τὴν μὲν ἔχωσι γεωργεῖν, ἐν δὲ τοῖς ὀρύγμασι κατοικεῖν, φειδόμενοι τῶ πλινθοποιεῖν, ἵνα ἔχωσι γῆν. Δωριεῖς δὲ ἀνέκαθεν οἱ Αἰγινῆται, ἀπὸ Ἐπιδαύρου, καὶ τὸν Ἡρακλέα. ἐν ταύτης τῆς νήσου καὶ ὁ ἀθόδοντος Κεὶς, ἀνὴρ γενναῖος ἀθλητής· ὑφ' ὃ ἀπελαυνόμενος τῆς νήσου ὁ τῶν Λακώνων βασιλεὺς Κλεομένης, καὶ θέλων ἀκροβῆσαι αὐτὴν, ἔφη ἀσεῖος τὸ ὑμέτερον, ἤδη νυῶ καὶ χαλκοῦ, ὦ Κεῖε, τὰ κέρατα· ὡς μεγάλῳ κακῷ συνεισόμενον. λέγει δὲ καὶ Σώστρατός τις Αἰγινήτης ἔμπορος μεγάλα ἐκ φορτίων κερδήσας. καὶ ταῦτα μὲν σεῖ Αἰγίνης. Ἡ δὲ Σαλαμὶς ἐδόθη κοίλα σαλῶν ἔχει σεὶ μέσον, ἢ ὑδρόκοιλα. ἐκαλεῖτο δέ ποτε Κυχρεία, ὑπὸ πνοῦ Κυχρέως, ὃς καὶ Λυκόφρων καὶ Ἀρριανὸς μέμνηνται, ὃς Ὄφις μὲν ἐπεκλήθη, διὰ σραχύπλατα τόπε, ἀπιλάθη δὲ τῆς νήσου ὑπὸ Εὐρυλόχε. ὠνόμασται δὲ ἡ νῆσος αὕτη καὶ Σκιερὶς, ὑπό τινος ἥρωος· ἀφ' ἧς καὶ Σκιερὶς Ἀθηνᾶ, σεῤῥᾷ τοῖς Ἀθηναίοις,

θωμαίοις, καὶ ὁ μὲν ὁ Σκιερφοειών. καὶ Σκίερα τόπος ἐν τῇ Ἀπικῇ. ἔχει δὲ καὶ ποταμὸν Βώκαρον λεγόμενον, ὡς καὶ Λυκόφρων ἱστορεῖ, ἀς ἂν εἴποι τις Βεκέφαλον. καθὰ καὶ πηγή τις φέρει Θεοκείτῳ Βέρενα Ἰταλικὴ βοὸς ῥινὶ παρομαζομένη. ὅπ δὲ φασὶ Σαλαμῖνα κατεναμαχῆσαι ὁ Ξέρξης, καὶ ὅπ ναυτικὸν ἀξιόλογον ἔχειν ἡ νῆσος ποτὲ, δῆλοι τὸ φεῖ λόγος ἰγνόηκε. τὸν δὲ φεῖ Σαλαμῖνα περθμὸν διεῖδον ἔδ φασιν, ὃν ἐπειρᾶτο μὲ ὁ Ξέρξης καταχῶσαι, καὶ ἕπως ὑποχερσώσαι (ἀπεναντίας τὸ πιᾶν τοῖς φεῖ † Ἄδω νεανιεύσασιν, ὃ τὸν αὐχένα διορύξας ἀπεθαλάσσωσεν) ἐκωλύθη ὃ φυγών.

Θηπτὸς δέ τις ἔξι βαθὺς πύρ. Αἰγαίοιο,
Ἐντὸς ἔχων [512] † εἰς τέρδεν ἀπειρεσίων ζυγα νήσων,
[514] Ὅσσον ὅπ' [513] ἀφνωπὸν ὕδωρ Ἀθαμαντίδ. Ἕλλης,
Σηστὸς ὅπ Ἀβυδ. ἀναΐκιον ὅρμον ἔδεντο. 516

[512] Admirandus autem quidam est profundus gurges Ægæi, [514] Intus habens utrinque infinitarum seriem insularum, [515] Usque † ad arctam undam Athamantidis Hellis, [516] Sestus ubi & Abydus oppositum [ex adverso] stationem posuerunt. † *Ad Hellis fretum, Periphr.*

Ὅπ τὸ Αἰγαῖον πέλαδ. ἀπέρεσίας ἔχειν λέγει νήσους, καὶ ὅπ δηπτὸν βαθὺν πόρον τὸν τῆς Αἰγαίας καλεῖ. καὶ ὅπ τὸν Ἑλλήσποντον φεραφέρζων, ἢ φεφέρζων, ἢ ἐτυμολογῶν, ζεναπὸν ὕδωρ Ἀθαμαντίδ. Ἕλλης λέγει αὐτόν. ὡς ἐκεῖ καταπεσόσης τῆς Ἕλλης τῆς θυγατρὸς τὸ Ἀθάμαν. καὶ λιπόσης τῷ τόπῳ τὸ ὄνομα· ἧς καὶ τάφον Ἡρόδ. ἱστορεῖ φεῖ πρὸ Θρακικὴν Χερρόννησον. ὁ δὲ Διονύσ. λέγει· καὶ ὅπ Σηστὸς ἐκεῖ καὶ Ἄβυδ. ἐναντίον ὅρεον ἔδεντο· Σηστὸς μὲν, Λεσβίων ἄποικος, καθὰ καὶ ἡ Μάδυ. ὡς ὁ γεωγράφ. φησὶ, Χερρόννησία πόλις, Ἀβυδηνὴ δέχουσα σαδίους ρ, ἐκ λιμένδ. εἰς λιμένα. ἔνθα καὶ ἡ λεγομένη Ἀποδάτρα, ὅπερ ἡ Ξερξικὴ ὁρδία ἐπήνυσο. φεῖ Εὐρώπην δὲ ὅλην ἡ ῥηθεῖσα πόλις, λεγομένη Ἀπικῶς μὲ ἡ Σηστὸς, φησὶ δ' Ἔφορος ὁ Σηστός. ἔχει δέ ποτε τεῖχ. ἰσομεγῆ, ὡς Ἡρόδ. ἱστορεῖ. Ἄβυδ. δ' φεῖς ἀναπλάσ. ἀνθρωπήκασα τῇ Σηστῷ, κῆπμα Μιλησίων, ἴσον δέχουσα Λαμψάκῳ καὶ Ἰλίῳ, ὡς ὁ γεωγράφ. φησίν· ἔνθα τὸ ἑπταδάδιον τὸ περθμὲ, ὅπερ ὁ Ξέρξης ἔζευξεν. ἐνεφορήθη δ' ἡ Ἄβυδος αὖπι ὑπὸ Δαρείᾳ τὸ παῖδος Ξέρξ. εἶ δ' λέγεται ποτὲ καὶ Λυδικὴ Ἄβυδ. Αἰγυπία, ἔχουσα Μεμνόνειον βασιλέα, δευτερεύουσα μὴ τὰς ἑκατομπύλους Θήβας. καὶ Ἰταλικὴ δ' ἱστορεῖται Ἄβυδος. ὅπ δ' φεῖ Ἑλλησπόντ. ἀμφελλήθη τοῖς παλαιοῖς ἄλλα τε, καὶ πόθεν ἂν ἄρχοιτο, ἤδη φεσήγεσαι. Ἴσμεν δέ πνα φασὶν ἱστορεῖν, τέσσαρας γλυέδς μεγάλας καταλυζμὸς, ὧν ἐφ' ἑνὶ διαῤῥαγῆνα τὸν Ἑλλήσποντον ἀφοείσαι τῆς Ἀσίας πρὸ Εὐρώπην. Ἰσέον δ' ὅπ κρ τὸν γεγράφαται τὰ ἐθνικὰ, καὶ Ἰταλικὴ πόλις τὸ λέγεται ἀδετέρως τὸ Ἄβυδον, καὶ ὅπ ὀπὴ συκοφαντία καὶ μαλα-

μελαχία διεβάλλοντο οἱ Μιλήσιοι Ἀβυδηνοὶ ἔσοι· ὅθεν καὶ παροιμία, μηδ' εἰκῇ τὸν Ἄβυδον πυτεῖν, ἵνα μὴ διαβρόωπος αὐτῆς ἐπιβαίνειν. ἐξ αὐτῆς δ' καὶ ἐτέρα παροιμία ἐπὶ τῶν ἀπόρων, Ἀβυδόθεν ὀπφόρημα. τὸ δὲ, ἐναντίον ὄρεως ἔθενλο, ἀντὶ τοῦ, κατεναντία κεῖνται ἀλλήλαις, καὶ ἀντίπορθμοί εἰσιν.

Εὐρώπης δ' αἱ μὲν λαπὴς ἐπὶ νώμασι χεῖρες,
‖ Ὁρμῶνται ἐξείης· † Ἀσίης δ' ἐπὶ δεξιὰ κεῖνται,
Μῆκος θ' ἑῶν ἀρκτῴοιο τιταινόμεναι βορέαο.
Εὐρώπης δ' ἤτοι μὲν Ἀβαντιάδες ἔπλετο Μάκρις,
Σκιρύς τ' ἠνεμόεσσα, καὶ αἰπεινὴ Πεπάρηθος.
Ἔνθεν δὲ * Λῆμνος, κραναὸν πέδον Ἡφαίστοιο.
† Πέπαθε, ὠγυγίη τε Θάσος, Δημήτερος ἀκτή·
Ἴμβρος, Θρηϊκίη τε Σάμος, * Κορυβάντιον ἄστυ.

517 Europæ autem [insulæ] hæ quidem † lævæ sub flexu manus 518 Ingredienti, deinceps: Asiæ verò † ad dextram sitæ sunt, 519 ‖ In longitudinem septentrionalis porrectæ boreæ. 520 Porro Europæ quidem † Abantias est Macris, 521 Scyrúsque ventosa, & excelsa Peparethus. 522 Unde & Lemnus, asperum solum Vulcani, 523 Patescit, [aperitur, vel sese ostendit] Priscáque Thasus, Cereris sedes fertilis: 524 Imbrus, † Thraciáque Samus, Corybantica civitas.

† *à Lævo Occidente.* † *à Lævo oriente di.* ‖ *vel secundum longitudinem ad Arctoum porrectæ Boream.*

† *Euboea, olim Macris, Abantum sedes.* † *Samothracia insula, ubi Corybantum sacra peracta.*

Ὅτι ἐν τῇ Αἰγαίῳ νήσων ὅσαι ὑπὸ νώμασι χεῖρες λαιᾶς κεῖνται τοῖς εἰσιοῦσι τὸν Ἑλλήσποντον, τῆς Εὐρώπης εἰσίν· ὧν ὅτι καὶ ἡ Μάκρις, καὶ ἡ Σκῦρος, καὶ ἡ Πεπάρηθος, καὶ ἡ Λῆμνος, ἥπερ Ἡφαίστου ἕπμα. καὶ Ἴμβρος, καὶ Σάμος Θρᾳκία, ἥπερ Καβείρων εἶχεν ἱερά, εἰ καὶ Κορύβαντες ἐλέγοντο· καὶ Θάσος, ἥπερ καὶ χρυσία εἰχέ ποτε, καὶ τὸ Δάτον συνώκιστο, πολιν ἔνδοξον ἐπὶ τῷ τῆς Σῃυμόρου παρολίαν. ἀφ' ἧς παροιμίαν οἱ παλαιοὶ φασι, Δάτος ἀγαθῶν, ὡς τὸ, ἀγαθῶν ἀγαθίδες. καὶ σύροπει ἐντεῦθεν τὴν παροιμίαν, τὸ, ἀγαθῶν ἀγαθίδες. εἰ γὰρ καὶ ἄλλως αὐτίκα οἱ πολλοὶ ἐκλαμβάνουσιν, ἀλλ' ἔοικε τοπικόν τι ἔχειν ἡ ἀγαθίς. διὸ καὶ εἰς ὁμοιότητα παρετέθη τοῦ, Δάτος ἀγαθῶν. ἵνα ὥσπερ λέγεται Δάτος ἀγαθῶν, οὕτω τόπος καὶ πόλις, ἔτω λέγηται καὶ ἀγαθίδες ἀγαθῶν. εἰ γὰρ μὴ τοῦτο, ποία λοιπὸν ἄλλη ὁμοιότης ἐπὶ δύο τόπων παροιμιῶν; Ἰσέον δ' ὅτι Παείων κτίσμα ἡ Θάσος· τὸ Παίειον δ', πόλις ἐν τῇ Περσονησίδι. ὁ δ' Ἀρριανὸς ἄλλως φησὶ, Παείου ὑὸς Ἰασίονος, ᾧ ἐπώνυμον τὸ ἐν Ἑλλησπόντῳ Παίειον, ὡς οἰκιστῆ. καὶ διαφωνεῖ ὁ Ἀρριανὸς πρὸς τὸν πρῶτον λόγον, ἀλλὰ τάχα ταυτόπτα πνα φράζηλοι, ὡς ἐν πολυωνυμίᾳ

Περ-

Περσεπολίδος τε καὶ Ἑλλησπόντου. ὁ καὶ ἑτέροις ἔδοξεν, ὡς ἤδη πρόγερθεται. καὶ ὅτω μὲν Πάεσοι κτίσαι τὴν Θάσον λέγουσι. πρὸς δὲ ἀνάπαλιν τὸ Πάεσον ἀπὸ τῆς Θάσου εἶπον ὀνομασθῆναι. Ἀρριανὸς δὲ φησι καὶ ὅτι Θάσος ὑπὸ Θάσου κληθείη, Ποσειδῶνος υἱοῦ. καὶ ὅτι ἐκαλεῖτο ποτε καὶ Χρυσὴ νῆσος, διὰ τὰ χρυσᾶ μέταλλα, ὧν Ἡρόδοτος μέμνηται· λέγων ὅτι πρόσθες εἶχον μεγάλας οἱ Θάσιοι, καὶ μέταλλα χρυσᾶ σκαπτῆς ὕλης· ἀνοῦσι δὲ αὐτὰ Φοίνικες οἱ κτίσαντες τὴν νῆσον μὴ Θάσου τοῦ Φοίνικος, ἐξ οὗ ἔχει καὶ τοὔνομα. εἶχε δὲ ἱερὸν Ἡρακλέους ἡ Θάσος, ὑπὸ ἧς αὖθις Φοινίκων ἱδρυθέν, οἳ πλώσαντες κατὰ ζήτησιν τῆς Εὐρώπης, τὴν Θάσον ἔκτισαν. καὶ ταῦτα μὲν περὶ Θάσου. Ὅρα δὲ ὅτι φιλοπμότερον ἐντυγχάνει ὁ ποιητὴς ἀγλαΐζόμενος ἐφ' ἑκάστῃ τῶν νήσων, ὅπου δέον τὸ χεῖται· καὶ τὴν μὲν Μάκρην, ὅ ἐστι τὴν Εὔβοιαν, Ἀβαντίδα λέγει, ἀπὸ τοῦ ἐν αὐτῇ ἔθνους τῶν Ἀβάντων· Θρᾳκίης ἔθνος, ὡς φησὶν Ἀρριανὸς, κληθέν· ὅτως ἀπὸ τινος Ἀργείου υἱοῦ Ποσειδῶνος Ἄβαντος. τούτους ὁ Ὅμηρος κομᾶν τε τὰ ὄπισθεν φησὶ τῷ Θρᾳκίῳ νόμῳ, καὶ μεγαθύμους ὀνομάζει. τὴν δὲ Σκῦρον ὁ Διονύσιος ὑλήεσσαν καλεῖ, τὴν Πεπάρηθον αἰπεινὴν, τὴν Λῆμνον, κραναὸν πέδον Ἡφαίστου, ἀκολούθως Ὁμήρῳ, διὰ τοῦ ἐκεῖ ποτε τὸ πυρὸς κρατῆραι. διὸ καὶ πόλεων ἐκεῖ αὐτὴν δύο οὐσῶν, ἡ μία Ἡφαιστία ἐλέγετο. λέγονται δὲ καὶ ταύτην Πελασγοί ποτε οἰκῆσαι, οἱ ἐκ τῆς Ἀττικῆς ὑπὸ Ἀθηναίων ἐξελαθέντες, ὡς ἀδικοι καὶ ἄρπαγες· τὴν δὲ Θάσον ὠγυγίαν λέγει, καὶ Δήμητρος δὲ ἀκτὴν, διὰ τὸ εὐδαιμονεῖν τῆς νήσου, καὶ εὐκαρπον. ὅθεν καὶ εἰς παροιμίαν ἔπεσε τὸ, Θάσος ἀγαθῶν, ὡς εἶπε εἴπερ δώσος. καίτοι πυνθάνεται, δάτος ἀγαθῶν, τὴν τοιαύτην παροιμίαν γράφουσι, ὡς ἧς περὶ ὀλίγα γέγραπται. Ὅρα δὲ ἐνταῦθα καὶ ὅπως ἄλλων ποιηθῇ τὸ, Δήμητρος ἀκτὴ, λαμβανόντων ἀντὶ τοῦ δωρεὰ, ὅσα ἀντὶ τοῦ, τόπου καὶ τέμενος, ἔλαβεν. ἔπὶ δὲ καινεῖνα ὡς ἧς εἰρημένων νήσων ἴσεον· ὅπου Εὔβοια νῆσος μία ἧς ὑμνημένων ἔπαὶ, ἣ καὶ Μάκρις ὀνομαζέσα. Μάκρις, διὰ τὸ τῆς δεύτερος ὀνόματος· ὅτω γάρ πως ἐκαλεῖτο. διὸ καὶ δέδωκε τῷ κωμικῷ λαβεῖν σκώμματος ἐν τῷ, ὑπὸ δὲ ἡμῶν ἐφράτετο, καὶ Περικλέους· ὡς ἧς Ἀθηναίων ἐπλεηνάντων ποτὲ τοὺς φόρους αὐτῇ. κλίνεται δὲ ἡ Μάκρις αὕτη διὰ καθαρεύοντος. διὸ καὶ ὁ νησιώτης αὐτῆς, Μακρεὺς λέγεται. ὧν δὲ καὶ αἰγιαλὸς ὅτω καλούμενος, κλινόμενος δὲ διὰ τοῦ δ. ἐλέγετο δὲ Μάκρις καὶ ἧς Κυκλάδων μία, ἣ Ἰκάρος, ἀφ' ἧς νομίζουσί τινες εἰρῆσθαι καὶ τὸ Ἰκάριον πέλαγος. Ἡ δὲ Σκῦρος τὴν κλῆσιν ταύτην ἔχει, διὰ τὸ τῆς νήσου ταύτης σκληρὸν, καὶ οἷ σκυρώδες, ἤτοι λιθῶδες. σκύρος γὰρ ἡ λατύπη, ἤγουν τὰ σκαλλόμενα λιθίδια ἐν τοῖς λαξεύμασι. φέρεται δὲ τῆς ἧς Μαγνήτων γῆς ἡ Σκῦρος αὕτη, ὡς φησὶ καὶ ἡ Πεπάρηθος. θαυμασαὶ δὲ αἶγες αἱ Σκύριαι· καὶ μέταλλα δέ εἰσι ποικίλης λίθου, Σκυρίας λεγομένης, καθὰ καὶ Καρυστίας. Ἡ δὲ Ἴμβρος Θρᾳκικὴ μὲν ἔστι νῆσος, ἱερὰ Καβείρων καὶ αὐτή· ὄνομα δὲ δαιμόνων οἱ Κάβειροι. ἐπιμάτο δὲ αὐτοῖς καὶ Ἑρμῆς, ὃν Ἴμβραμον λέγουσιν οἱ Κᾶρες, ὡς ἐν τοῖς ἐθνικοῖς ἀναγέγραπται· ὅθεν καὶ τάχα καὶ Ἴμβρος ἡ νῆσος παρονομάζεται.

νομάζεται. ἡ δὲ Θρᾳκία Σάμος λέγεται μὴν ἡ Σαμοθράκη συνδέτως· καλεῖται δὲ ὅτε πρὸς διαστολὴν τῆς ἑτέρας Σάμης τῆς Ἰωνικῆς. μέμνηται δὲ ταύτης καὶ Ὅμηρος. ἐλέγετο δέ ποτε Δαρδανία, διὰ τὸν Δάρδανον, ὃς ἐν τῷ κατακλυσμῷ διεπορθμεύθη ἐκεῖθεν εἰς τοὺς Τρωϊκοὺς τόπους. ῥηθήσεται δὲ περὶ τῆς Σάμης ταύτης καὶ κατωτέρω. καὶ τοιαῦτα μὲν, ὡς εἰρηται, τὰ περὶ τούτων νήσων ἐπίσταται. τὴν δὲ Σάμον ἢ Θρᾳκικὴν, Κυρβάντιον ἢ Κορυβάντων μυστήρια, ὧν καὶ Λυκόφρων μέμνηται. ἀφ' ὧν καὶ κορυβαντιᾶν, τὸ μὴ ἐκστάσιος ἐνθουσιᾶν. ταῦτα ἐπιζηλῶν περὶ τῆς ἐν Αἰγαίῳ νήσων ἐξ ἀριστερῶν κειμένων τοῖς εἰσπλέουσι τὸν Ἑλλήσποντον, αὖ καὶ τῇ Εὐρώπῃ προσκειμένων· ὧν μία σωὶ πολλαῖς ἀλλαῖς, καὶ ἡ περὶ τῇ Ἀθηναίᾳ νῆσος, Ἑλένη καλουμένη· ἔνθα ἡ Ἑλένη ἀπέβη μὴ τὴν Ἰλίου ἅλωσιν, ἣ καὶ περὶ τότε, ὅτε ἠφάνιστο.

Αἳ δ' Ἀσίης πρώτιστα λάχον, ἀμφὶς ἰοῦσαι 525
Δῆλον ἑκυκλώσαντο, θεὰ δ' ἔνοσις Κυκλάδες εἰσί·
Ῥῖα δ' Ἀπόλλωνι χοροὺς ἀνάγουσιν ἅπασαι
Ἀρχομένῳ γλυκερὸν νέον ἔαρ· εὖτ' ἐν ὄρεσσιν
Ἀνθεσι παιπάλοεσσι νέοι λιγυφθόγγοιο ἀηδόνες.

525 Quæ verò Asiæ primam partem sortitæ sunt, circumeuntes 526 Delum circumdederunt. & nomine Cyclades sunt: 527 Gratulatoria verò sacra Apollini choreas ducunt universæ, 528 Ineunte dulci recens [primùm] vere, quando in montibus 529 Ab hominibus procul parit dulci'ona luscinia.

Ὅπ αἱ περὶ τὸ Αἰγαῖον πέλαγος δεξιαὶ νῆσοι τοῖς εἰσπλέουσι τὸν Ἑλλήσποντον, τῇ Ἀσίᾳ προσκεχωρήκασιν· ὧν περὶτῶν ἐπέχουσι μοῖραν τῷ ἀπὸ Εὐρώπης εἰς Ἀσίαν διαβαίνοντι αἱ νῆσοι αἱ τὴν Δῆλον ἐκυκλώσαντο, ἡ δ' αὐτὸ, τοῦτο καὶ Κυκλάδες εἰσί. καὶ ἔστι τοῦτο ἐπιμολογία τοῦ ὀνόματος ἧδη Κυκλάδων. ᾄδεται δὲ πάγυ ἐν ταῖς ἱστορίαις ἡ Δῆλος, ὡς Ἀπόλλωνος ἱερά· ἔνθα καὶ μαντεῖον ἦν ἐκεῖ περιφανές. ἐκαλεῖτο δέ ποτε καὶ Ὀρτυγία, ὡς ὁ γραμματικὸς φησί. καὶ ἡ μυθικὴ αἰτία κεῖται περὶ Λυκόφρονι. ἐκ ἐξῆς δέ, φασὶν, ἔτι θαλῆναι αὐτὸν ἐνεχθῆναι, ὅτε κύων τρέφειν. Ἀρίανὸς δὲ περὶ ταύτης φησὶν, ὅτι Δῆλος ἡ πάλαι πλωτὴ ἦσαν, ἔστε ὅτε ἡ Λητὼ ἐπέβη αὐτῆς, διδύμους ἔχουσα παῖδας. καὶ ἄλλοι δὲ σωτηριεύομενοι αὐτῷ, φασὶ Δῆλον αὐτὴν κληθῆναι, διότι φερομένη ποτὲ ὑπὸ θαλάσσης, ἀνέσχεν ὕστερον κρυπτομένη, ὡς καὶ ἄλλαι πνὲς ἐξ ἀδήλου βάσεως ἐρριζῶθαι συμβεβήκασι. ταῦτα δὲ ὅπως ἐπλάσθη, διὰ τὸ συμβαίνειν ποτὲ, κατὰ πνας, τὴν νῆσον ταύτην σείεσθαι. διὸ καὶ χρεὼν ἦν περὶ αὐτὴν ὁ Τρέμων καλεῖσθαι. ὁ μὲν τοι θρυλλούμενος χρησμὸς ἐναντίος τοῖς λόγοις, ὁ λέγων ὅπ, Κινήσω καὶ Δῆλον ἀκίνητόν περ ἐοῦσαν. λέγεται δὲ ὅ-

π ὀπωρίκη ὁ τῶ Δαρείω στρατηγὸς
Δάτις τριακόσια τάλαντα λιβα-
νωτῶ ἐθυμίασεν ἐν τῶ βωμῶ τῶ
Δηλίω Ἀπόλλωνος, καὶ ἀνέπαυσε,
τότε ἡ Δῆλος ἐκινήθη πρῶτα
καὶ ὕστατα, τὸ πρὶν ἔσα ἀκίνητος.
φασὶ δὲ οἱ παλαιοὶ τὰς Κυκλάδας
πλείας εἶ ἦλθ ι β, ὧν εἰσιν, ἡ
Κύθνος, ἀφ' ἧς ὁ Κύθνιος λέ-
γεται τυρός. ἐξ ἧς καὶ ζωγράφος
ὄνομα ἔσχεν ὁ Κυδίας. Ἡ Πά-
ρος, ἐξ ἧς παροιμία τὸ, ἀνε-
παίσαν, ἦρωιν μετεμεμψήσαντο.
ἐψεύσαντο γάρ ποτε ἐκ καταμέ-
λειαν οἱ Πάριοι τὰς εἰρηνικὰς ὁμο-
λογίας, ἃς ἔθεντο πρὸς τὸν Μιλ-
τιάδην, ὡς ἐλπίσαντες ποθὲν συμ-
μαχίαν ἐν κενοῖς. Ἡ Ἄμοργος,
ἐξ ἧς Σιμωνίδης ὁ Ἰαμβοποιὸς,
Ἀμοργῖνος ἐπεκλήθην λεγόμενος
παρεπιπωμψώς, τύπῳ ἐθνικῷ·
τὸ δὲ Ἀμόργινον, παρπαιξύτι-
νος, χιτῶνος ὀπιθότονον, ὑπὸ χρώ-
ματος ἴσως ἐλαιοχρόου πυός. Ἀ-
μόργη γὰρ ἡ τὸ ἔλαιον ὑποσάθρα,
ὅ ὄζιν ὁ τευτλίας. Παυσα-
νίας δὲ, ἔ τὸ Ἀπικὸν λεξικὸν,
ἄλλο τὲ ἐμφαίνει, λέγων, Ἀ-
μοργὸς ὅμοιον βυσσῳ καὶ ὅπ ἀ-
μοργὶς κυρίως ἡ λινοκαλάμη,
ἐξ ἧς ἐνδύματα ἀμοργίδια λε-
γόμενα, ὡς ὁ κωμικὸς ἐν Λισι-
στράτῃ δηλοῖ. Ἡ Δῆλος, ὅτ-
πω λεγομένη ἡ διὰ τὸ θρυλλε-
μένου μυθώδη αἰτίαν, ὅπ ὑπὸ
θαλασσαν, ὡς ἐῤῥέθη, ἔσα περ-
ίπλω, ὕστερον φανεῖσα ἐδηλώθη· ἢ
διὰ τὰς ἐν αὐτῇ μαντείας, ἐξ ὧν
ἐδηλᾶτο τὰ δυσῤῥητα. Ἡ Πύ-
νος, ἀπὸ πύνος ὅτ-πω κληθεῖσα
Τιμὼ ἀνδρὸς· ἣν δὲ σκορδοφά-
γος γῆ αὕτη, ὡς καὶ ἡ κωμῳ-
δία δηλοῖ, Τηνίων μεμπτὸν
σκορδόν· ὕδατι καπῤῥοῦν,
διὸ καὶ Ὑδρᾶσα ἐκλήθη· κρίνῳ
ἔχουσα τὸ ὕδωρ οἴνῳ ἐ μίσγεν.
καὶ φιάλιον δὲ λέγεται ποτὲ ἐν αὐ-
τῇ ἀνακεῖσθαι, σύγκραμα ἔχον,
ἐξ ἧ πάνυ ῥᾳδίως πῦς ἀνήπτετο.
Ἡ Ἰὼ, ἡ καὶ χρησμὸν Ὁμήρου
μήτηρ. καὶ ὅσα τὸ μητρὸς, ἐξ ὁ-
μοιότητος τὸ πατρός. Ἡ Σέ-
ριφος, ἵππος ἔτω πετρώδης ὄζιν,
ὥστε κωμῳδεῖται ὑπὸ τῆς Γοργό-
νος τὸ τοῦτο παθεῖν, ὡς τὸ Περσέως
αὐτὸν πραφέντος, καὶ τὴν τῆς
Γοργόνος δῆλον ἐκεῖ κομίσαν-
τος, κεφαλὴν, δι' ἧς τὸν ἐκεῖ
ἀπελίθωσεν. Ἴωνες δὲ ἀπὸ Ἀ-
θηνῶν οἱ Σερίφιοι, καθὰ καὶ οἱ
Σίφνιοι, ὡς Ἡρόδοτος ἱστορεῖ.
Ἡ Μύκονος, ἐν ᾗ λέγονται κεῖσθαι
οἱ τῶν γιγάντων ὑγιεινότατοι, ἀμ-
αρεθέντες ὑφ' Ἡρακλέους. ὅθεν
ὅπ τῶν ἐκ δὲ παθόντων μιᾷ
ψήφῳ, ἦρωιν ὅπ τῶν μιᾷ δίκῃ
καταδικασθέντων λέγεται τὸ, πάν-
τὰ ὑπὸ μιαν Μύκονον. ἦρωιν, πάν-
τα ὁμοῦ ὑπὸ μίαν βλάβην, ἢ
καταδίκην. ὅπ χωρεῖζει δὲ τοῖς
Μυκονίοις φαλάκρωσις. διὸ καὶ οἱ
φαλακροὶ, Μυκόνιοι λέγονται.
Ἡ Νίσυρος, ἧς καὶ Ὅμηρος μέ-
μνηται· ὅτω καλουμένη ὑπὸ τῶ νέω,
καὶ τῶ σύρω, διότι ἀποκοπεῖσα τῆς
νήσου τῆς Κῶ τῇ τῶ Ποσειδῶνος
τριαίνῃ, ἐπεσύρη τῶ γίγαντι Πολυ-
βώτῃ νέοντι, ὅ ὄζιν οἰκοῦντι. αὐτὴ
δὲ ἦν Σποράδων νήσων ἔσα, καὶ τὰ
πινας, πετρώδης ὀζὶ λίθῳ μυλίᾳ. γίνε-
ται δὲ καὶ οἶνος χρησὸς ὁ ἰσυεῖος.
Ἡ Σύρος, ἣν ὁ ποιητὴς Συρίην κα-
λεῖ ἐν Ὀδυσσείᾳ, ἧπς μικύνει, χρὴ
τὸ γραφόμενον· ἦρωιν ἐκλείνει) τὴν
πρώτην συλλαβὴν, τ' τέστι τὸ ἄρ-
χομαι. Ἡ Σίφνος, πρὸ τὸ Κριπικὸν
πέλαγος, ἀφ' ἧς ὁ Σίφνιος ἀστρά-
γαλος, διὰ εὐτέλειαν. λέγον-
ται δέ ποτε ἀκμάζειν τοῖς πρώτ-
μασιν οἱ Σίφνιοι, καὶ πλουτεῖν μά-
λιστα, διὰ τὸ χρυσᾶ καὶ ἀργυρᾶ
ἐν τῇ νήσῳ εἶ) μέταλλα. Κυ-
κλὰς δὲ καὶ ἡ Ἄνδρος, ἀπὸ Ἄν-

δρου

δῆς πηδᾷ ὅπω κλιθεῖσα. Ἀλλὰ καὶ ἡ Νάξος, λεγομένη ὅπω ἀπὸ Νάξου Καρῶν ἡγεμόνος· ἢ ὡς φασὶ τὸ νάξαι, ὅ ἐστι δῦσαι, διὰ τὰς δυσίας ἐξαιρέτους πηδᾷς ἐκεῖ γινομένας. Ἡσίοδος δὲ καὶ Σικελίαν Νάξιος πηδᾷς ἰσορεῖ, λέγων καὶ ὅπι ἡ Κυκλὰς αὕτη Νάξος μεγάθει μὲν ἡ μεγάλη ἐστὶν, ἄλλως δὲ καλή τε καὶ ἀγαθή, ἀγχοῦ τῆς Ἰωνίας, χρήματα ἔχουσα πολλά. ἐγίνετο δέ ποτε αὐτοῖς καὶ ὀκτακισχίλια ἀστοί, καὶ πλοῖα μακρὰ πολλά. Ὅπ αἱ Κυκλάδες ἔαρος γλυκεροῦ νέοι ἱσαμένου, ἢ ἀρχομένου, ὅτε ἐν ὄρεσιν ἀνδρώπων ἀπάνευθε κώεα λιμήρδηγος ἀηδὼν, χορὸς ἀνάγοισι τῷ Ἀπόλλωνι· ὡς καὶ ῥύσια λέγει, ὡς ῥύσιος χρέων καὶ ὅτι σωτήρια γενομένους. καίτοι κυρίως ῥύσια (ὡς καὶ ἐν τῇ Ἰλιάδι φαίνεται) τὰ ἐξ ὅπλων ἐσθῆτος ὁπλιτικῆς καὶ ἑλκυσμοῦ λαμβανόμενα εἰς ἐνέχυρα· ἀπὸ τοῦ ῥύω τὸ ἑλκύω ἐτυμολογούμενα· καταχρηστικῶς δέ ποτε καὶ ὅπλ ἁπλῶς ἐνέχυρα ἡ λέξις λαμβάνει). ὁ μὲν οὖν Διονύσιος, κατὰ δειλότητα ῥητορικὴν συμβᾶν αὐτῷ, ὅπι δώρων σωτηρίων τὴν λέξιν εἴληφεν, ἀφ' ὧν μᾶλλον σῶρα λεχθήσονται, καθάπερ λύτρα τὰ ὑπὲρ αἰχμαλώτων διδόμενα.

Νῆσοι δ' ἐξείης * Σποράδες περιπεφλόωσιν,
Οἷον ὅτ' ἀμνεφέλοιο διὰ νέφεος εἰδέτην ἄστρα,
Ὑγρὴν νέφη κραιπνοῖο βιησάμενα βορέαο.

[] vel undique apparent.

532 Insulæ autem deinceps Sporades [] undique micant, 531 Ceu quando innubilem per aerem cernuntur sidera, 532 Humidas nubes velox ubi disjecit boreas.

Ὅπ ὥσπερ αἱ Κυκλάδες, ὅτω καὶ αἱ Σποράδες ἐν τῷ Αἰγαίῳ φασὶ πελάγει, ἃς ἡ τῆς περιηγήσεως πυκνογραφία ἔκ ἔχει. ἔστι δ' ἥδ' Σποράδων ἡ Νικησία, πλησίον τῆς Νάξου· ἡ Θήρα, ἐξ ἧς ἡ Σποκία Λακώνων εἰς Κυρηναίους ἐστάλη, καθὰ καὶ Πίνδαρος ἱστορεῖ. ἐν ταύτῃ ὅτε τοῦ ἐτῶν τὸν δυσικοσταμιαῖον ἐθρλίουν, ὅτε τοῦ ἐπιαετεῖς, εἰ θάνοιεν. ἡ Μῆλος πρὸς τῷ Κρητικὸν πέλαγος, ἀπὸ τινος ἀνδρὸς Μήλα κληθεῖσα, κατὰ τὴν τῆς Ἀρρίανου ἱστορίαν. εἰς ταύτην Ἀθηναῖοί ποτε πέμψαντες ἠξίωσαν τοῦ ἀνακωχῆς ἀπέστραξαν. ἄλλοι δὲ Κυκλάδα τὴν Μῆλον φασὶν, ὁμώνυμον ἔχουσαν πόλιν, ὅθεν καὶ Διαγόρας ὁ Μήλιος ὁ ἐπ' ἀσεβείᾳ κωμῳδούμενος. καὶ Σποράδων δὲ καὶ ἡ Πάτμος πρὸς τὸ Ἰκάριον πέλαγος, καὶ ἡ πρὸς τὸ Κάρπαθον. Ἀσυπάλαια, καὶ μὴν καὶ ἡ Κίμωλος πρὸς Κρήτην, ἐξ ἧς ἡ Κιμωλία γῆ, ὑπτιδεία εἰς νίτρου κατασκευήν, ὡς καὶ ὁ κωμικὸς λέγει. καὶ ἡ Λέρος δὲ μία καὶ Σποράδων δὲ πρὸς τὴν Καρίαν, ἧς οἱ ἄποικοι κακοήθεις, ὡς φησὶν ὁ Φωκυλίδης, λέγων, Λέριοι κακοί· ἔχ ὁ μὲν, ὃς δ' ὅ· πάντες δή, πλὴν Περκλέος· καὶ Περκλῆς δ' Λέριος. Σποράδες δὲ καὶ αἱ πρὸς τῇ Ῥόδῳ Νῆσοι, ἵππος περιφορήσιν, φασὶν, ἔπαθον. οἱονεὶ γὰρ Διονυσίαι πῆς ἐστὶν ἐπὶ Διόνυσον τὴν Ἀριάδνην

νλω εἰς αὐτὴν ἐκ τῆς Νάξου ἦγαγεν, Μίνωος τοῦ παῖδος δικόντος αὐτήν. εἰσὶ δὲ καὶ ἄλλαι Σποράδες, ἃς (ὡς ἐρρέθη) ὁ τῆς κοσμογραφίας πίναξ ἐκ ἔχει· ὧν τινὲς καὶ τὴν Τηνόν φασιν, ἥτις ἀνωτέρω Κυκλὰς ἐλέγετο. ἐοίκασι δὲ ἀργιλώδεις αἱ Σποράδες εἶναι, ἤγουν λευκόγειοι. διὸ καί φησι Διονύσιος ὅτι παμφαίνουσιν, οἷς ὅτε ἀνατέλλει ἀέρος ὁ Ἥλιος, τὰ ἄστρα φαίνονται, ὑγρὰ νέφη βιασάμενα ἀρκτῴα βορέου. τοῦτο δὲ μάλιστα εἶπε διὰ τὸ ἀργιλώδεις καὶ λευκὸν τῆς αὐτόθι γῆς, ὡς εἴρηται. Σποράδες δὲ λέγονται τάχα μὲν καὶ διὰ ἄλλας αἰτίας, μάλιστα δὲ ὅτι ἀνεπιδιάσολήτως ἦσαν Κυκλάδων. ἃ γὰρ κατ' αὐτὰς ὡρισμένον ἔχουσι τόπον, ἀλλ' οἷς διεσπαρμένα εἰσὶ πολλαχοῦ· ὅπερ γε Σποράδα τινὲς καὶ τὴν ἔνδον τῶν Ἑλλησπόντου εἶπον Περικόννησον. καὶ δέ τινας, διὰ τὸ πολυπλανῶς καὶ πυκνὸν, Σποράδες νῆσοι καλεῖσθαι. εἴποις γὰρ ἄν, φασὶ, καταπαύσασθαι οἷς αὐτάς. εἰσὶ δὲ καὶ Σποράδων καὶ αἱ ἀφὰ τοῦ Λυκόφρονι Καλύδναι, ὧν μία ἰδίως Καλύδνα καλεῖται· ἀφ' ἧς καὶ λοιπαὶ ἀφωρισμέναι τὴν αὐτὴν κλῆσιν ἔλαχον. ἔχει δὲ αὕτη μέλι τὸ Καλύδνιον ἀστεῖον, καὶ τοῦ Ἀττικοῦ ἐναμιλλον. ὁ δὲ τὰ ἐθνικὰ γράψας καὶ τὸ μέλι Καλύμνιον λέγει, καὶ τὰς νήσους παύτας Καλύμνας, διὰ τὸ μ. τὸ δὲ, ὑγρὰ νέφη βιασάμενα βορέου, ἐξήγησις οἷον ὅτι τὰ παρ' Ὁμήρῳ αἰθριβυέτα βορέαο. ὁ γὰρ τὰ νέφη βιαζόμενος, αἰθρίαν ποιεῖ, καὶ διὰ τοῦτο αἰθριβυέτης ὅτι. Σημείωσαι δὲ καὶ ὅπου καὶ ἐν Ἀρραβίᾳ κόλπος τις ἔστι λέγεται, νήσους ἔχων Σποράδας.

Τὰς δ' ἔπι νήσοι[18] ἔασιν Ἰωνίδες· * ἔνθα μὲν ‖ Καύνος, Καὶ Σάμος ἱμερόεσσα. Πελασγὶς ἔδρασσον Ἥρης, Καὶ Χίος, ἠλιβάτε * Πιλωαῖ ὑπὸ[98] πέζαν. 535 ‖ legο Καῦς aut Κῶα, v. con. ‖ legο Πελλήνεω.

533 Has autem post insulæ sunt Ionicæ: ubi ‖ Caunus, 534 Et Sa- ‖ *Coos.*
mus amœna, Pelasgica sedes Junonis, 535 Et Chios altissimi ‖ Pel- ‖ *Pellenæi.*
lenæi sub pede.

Ὅπ μὴ τὰς Σποράδας νήσους αἱ Ἰωνίδες εἰσὶ, τετέσιν αἱ ὑπὸ τοὺς Ἴωνας· οἷς ἡ Καῦνος, ἣν Ἡρωδιανὸς ἐν τῇ καθόλε προσῳδίᾳ ὀξύνει. ἔπι δὲ καὶ ἡ Σάμος, ἣν ἱμερόεσσάν τε ὁ Διονύσιος λέγει, καὶ Πελασγίδα δὲ, ὡς ἀπὸ τινων Πελασγῶν, ἀφ' ὧν καὶ Ἥρα ἐκεῖ Πελασγία πιμᾶται. Ἰστέον δὲ ὅπ καὶ πόλις ὅτι Καρίας λεγομένη Καῦνος, ἀπὸ τινος Καύνε ἀνδρὸς, ἐραστεῖσα ἡ ἀδελφὴ Βυβλὶς ἀπήγξατο· ὅθεν καὶ ὁ ὠδὸς τῇ παροιμίᾳ Καύνιος ἔρως, ὅτι ἦν ἀθέσμως ἐρώντων, ἢ καὶ ὅτι ἦν βλαβέντων ἐφ' οἷς ἀθέσμως ἠρῶντο. ἔστι δὲ νοσώδης ἡ τοιαύτη, διὰ τὸ τὸν ἀέρος ἐκ ἀγαθὸν, ἔν τε θέρει καὶ μεπόπωρῳ, διὰ τὰ καύματα, καὶ τὴν ἦν ὡραίων καρπῶν ἀφθονίαν. ἔνθα τοὺ οἰκοῦντας χλωρὸς ἰδὼν Σβατόνικος ὁ ὑμνήμονος ἀεὶ πιθανῳδὸς ἔφη, Οἵην τε φύλλων ἦνεὴ, τοιήνδε καὶ ἀνδρῶν. ἀπαθεὶς δὲ δίπ σκώπτει τὴν

τὴν πόλιν διὰ τὰς νόσους, ἔπ-
πλέον ἀσεισίμως ἔφη, καὶ πῶς
ἂν ἐγὼ νοσερὸν εἰποιμι τόπον,
ἔνθα καὶ οἱ νεκροὶ ἀθάπτως εἰσι; 5
Ἡ δὲ Σάμος αὕτη ἡ Ἰωνικὴ πα-
νύ ὑπύχνισέ ποτε, ὡς καὶ παρ-
μιαθῶαι, γάλα ὀρνίθων φέρειν
αὐτήν. τυφεννηθεῖσα δ', ἐπειρέ-
θη δυσχλίας ἄκρας· λειπανδρήσασα 10
διὰ Συλοσῶντα τὸν τύραννον,
ἄρξαντα πικρῶς. ὅθεν καὶ
παροιμία, ἔκπιε Συλοσῶντος ὑ-
δρυχοείαν. ὁ μὴν τοῦ Συλοσῶν-
τος ἀδελφὸς Πολυκράτης, ὑφαύ- 15
λως ἐτυράννησε· νικήσας δὲ συ-
στρατιώτας, ὕστερον ἐκρεμάσθη ὑ-
πὸ Περσῶν. ἔστι δὲ καὶ ὁ τὸν δακ-
τύλιον ῥίψας εἰς θάλασσαν, ὃν
αὖθις διὰ τῆς κατοπύγης ἰχθύος 20
ἀπέλαβε. ταῦτ' ἦν οἶνος, ὡς λέγε-
ται, ὑπὲρ πάνυ εὐτυχὴς καὶ. ὠνομά-
σθη δέ ποτε καὶ Μελάμφυλλος,
καὶ Ἀνθεμίς· καὶ Παρθενία δ', ἀ-
πὸ ποταμοῦ Παρθενίου. ἐν ταύ- 25
τῃ τῇ Σάμῳ καὶ ὄρος ὑψηλὸν λέ-
γεται εἰς πεντήκοντα καὶ ἑκατὸν ὀρ-
γυιὰς, ἀφ' κάτωθεν ὄρυγμα, ὡς φη-
σιν Ἡρόδοτος, πολυκάθιον, δι' ἧς
ὕδωρ ὀχετοῦ ὁμβριον διὰ σωλήνων, 30
παρεχώρει εἰς τὴν πόλιν ἀπὸ
μεγάλων πηγῶν· ἧς ἀρχιτέκτων
Εὐπαλῖνος ὁ Μεγαρεύς. ταῦτ' δ',
φησὶν, αὐτόθι καὶ ναὸς μέγιστος, ἧς
ἀρχιτέκτων Ῥοῖκος, ἀνὴρ ἐπι- 35
χώριος. ταύτης ὁ πολίτης Σά-
μιος. ὁ μὴν τῆς ἐν Κεφαλλη-
νίᾳ Σάμης πολίτης, Σαμαῖος.
διὸ καὶ ἐκείνη καὶ Σάμη λέγε-
ται, καθὰ καὶ παρ' Ὁμήρῳ εὕρηται. 40
Ἰστέον δ', ὅτι Ἰωνικὴν τὴν ῥηθεῖ-
σαν Σάμον φασὶν, ὡς ἂν ἀντιδια-
στέλλοιτο τῇ τε Ὁμηρικῇ Κεφαλ-
λωνικῇ Σάμῃ, καὶ τῇ Θρᾳκικῇ
ἧ Θρᾳκία Σάμη, τῇ ὕστω κλη- 45
θείσῃ διὰ τὸ ὕψος. Σάμοι δέ,
φασὶ, τὰ ὕψη. ὅτι δ' εἰς πολὺ ἐ-
ξήρετο ὕψος, δῆλον ἐκ τοῦ καὶ τὸν
ποιητὴν εἰπεῖν, ἐξ αὐτῆς τήν
τε Ἰδην φαίνεσθαι πᾶσαν, καὶ τὰ 50
κατὰ τὴν Τρωϊάν. οἱ δὲ φασιν ὅτι
Σάμος λέγεται ἡ Θρᾳκία, οἱονεὶ
Σάος τις, καὶ κατὰ πλεονασμὸν τοῦ
μ, Σάμος· ἀπὸ Σαΐων, ἔθνους
παλαιοῦ οἰκήσαντος αὐτήν. ὃ 55
μέντοι καὶ Ἀρχίλοχος, ὁμολο-
γῶν ἀχρεῖον τὴν αὐτοῦ ἀποβο-
λὴν ἐν τῇ φυγῇ πολέμου ῥίψαι παρ'
αὐτοῦς. καὶ ἡ Χίος δ', ἧς Ἰάονων
ὀκτὼ νῆσος, ἔχουσα πόλιν εὐλίμε- 60
νον, ὡς ὁ γεωγράφος φησὶ, καὶ
ναύσταθμον κατὰ ναυσὶ, καὶ ἄλσος
φοινίκων, οἷς ὁ ποιητὴς καλὸν
ἐννεακοσίων. ταύτης οἰκισταὶ Πε-
λασγοί. ἐντεῦθεν ὄρος τὸ Παλιν- 65
νεύον. ἱερεῖ δ', ἐν Χίῳ φησὶν ὁ
μέλανα οἶνον πίνειν, καὶ φοίτης
τοὺς ἐκεῖ θεραπεύσαι χρήσαντος, ὅ-
τω καλεμένοις χρῆσθαι πυὰ
κλῆσιν δηλαδὴ, ἢ δηλικήν· 70
ὡς καὶ οἱ Λακεδαιμόνιοι ἐχρήσαν-
το ποτε Εἵλωσι, καὶ Μακεδόνες
Πενέσταις, καὶ Ἀργεῖοι Γυμνησίοις,
καὶ Σικυώνιοι Κορυνηφόροις, καὶ
Κρῆτες Δωρίταις, καὶ Ἰταλιῶται 75
Πελασγοῖς. ὥσε καὶ τὴν ἰσοτιμίαν
ταύτην δηλαδὴ φέρειν τοῖς πα-
λαιοῖς ὀνόματα εἶναι τοὺς Εἵλωτας,
τοὺς Πενέστας, τοὺς Γυμνησίους, τοὺς
Κορυνηφόρους, τοὺς Δωρίτας, τοὺς 80
Πελασγοὺς, τοὺς Θεραπόντας. ἄλ-
λοι δὲ Κρητικὸν λέξιν φασὶ θέρα-
πόντων εἶπον εἶναι, ὡς φασὶ
τὸν ὁπλοφόρον δῆλον λεγόντων
Θεράποντα.

Κεῖθεν δ' Αἰολίδων ἀραφάνεται ὄρεα νήσων,
Λέσβου τ' εὐρυχόρου, καὶ ἱμερτῆς Τενέδοιο.

516 Inde Æolidum [Æolicarum] apparent montes insularum,
517 Lesbíque spatiosæ, & amœnæ Tenedi. Ὅτι

"Οπ ἐκεῖθεν, ἵππι μὴ τὰς Ἰωνικὰς νήσους, ἀναφαίνονται νῆσοι Αἰολίδες, Λέσβός τε εὐρύχορος, καὶ Τένεδος ἱμερτή. μεδίπολις δὲ ἦν Αἰολικῶν πόλεων ἡ Λέσβος, ἣν εἴμεθεν ἔχουσα χαλκοῦν σαδίων, μεταποιεῖται τῆς τε Ὀρφέως κεφαλῆς· ἐκεῖ γάρ φασι μὴ θάνατον αὐτῷ λαλοῦσαν περιενεχθῆναι. τοῦτο δὲ ἐμυθεύθη διὰ τὸ ἀείσης ἐκεῖ καὶ μὴν Ὀρφέα ἡδυέπεις ἄνδρας λογίους· ὧν ἦν καὶ Ἀείων ὁ Μηθυμναῖος, καὶ Πλάτακος, καὶ ὁ ποιητὴς Ἀλκαῖος, καὶ ἡ Σαπφὼ, θαυμαστόν τι, φασὶ, γυναικὸς χρῆμα, πρὸς ἣν ἐδεήθη γυνὴ ἐναμιλλᾶσθαι εἰς ποίησιν. ἦν δὲ Πεντάπολις ἡ Λέσβος, μίαν ἔχουσα ἦσι πέντε τὴν Λέσβον· ἀφ' ἧς ἡ ὅλη νῆσος, Λέσβος ἐλέγετο, ἐπὶ τὰ μέρη λαχοῦσα τοιῶδε. ὡς καὶ ἡ νῦν Μιτυλήνη λέγεται ἡ αὐτὴ, ἀπὸ πόλεως ὁμωνύμου μιᾶς ἐκείνων ἦσι πέντε. τῷ δ' αὐτῷ λόγῳ καὶ Λυκόφρων αὐτὴν Ἴασιν ἐκάλεσεν· μία γὰρ καὶ ἡ Ἴασα τῆς αὐτῆς Πενταπόλεως. ἡ δὲ Τένεδος ἀπέμεδεν μὲν ἔχει σαδίων ὀγδοήκοντα, τῆς ἠπείρου δὲ ἀπέχει ὁ πλείους ἦσι μ. εἶχε δὲ καὶ πόλιν Αἰολίδα, καὶ λιμένας δύο, καὶ Σμινδέως ἱερὸν Ἀπόλλωνος. ἐφάκοντα δὲ αὐτῆ αἱ ῥηθεῖσαι ἀνωτέρω Καλύδναι δύο νῆσοι. ἐκαλεῖτο δέ ποτε, φασὶ, καὶ αὐτὴ Καλύδνα. ἐκλήθη δέ ποτε καὶ Λάκορσος, διὰ τὸν Τένεω, ὃς γέγονεν ἔδος, ὡς βασιλεύσαντος ἐν αὐτῆ, ἐπεκράτησε Τένεδον καλεῖσθαι αὐτήν· ὕστερα Τένεω διαβολὴ μὲν μητρυιᾶς Φυλονόμης, ἣ Πολυδοίας, συγκατέρριψε διὰ τοῦ παιδὸς Κύκνου εἰς θάλασσαν τῇ ἀδελφῇ Λαοδόκῃ, ἐγκλείσαντα λάρναξι· ἣ δὲ δίκην ἀπεσώσαμεν, τῆς νήσου βασιλέα κατέστησεν. ἦν δὲ ἡ τῆς μητρυιᾶς διαβολὴ πρὸς τὸν Κύκνον ἐρωτικὴ, ὅτι θηλαδὴ ὁ Τένης ἐβιάζετο αὐτήν. καίτοι αὐτὴ ὕστερος εἰς τὸν Τένεω ἐποίησεν. διὸ ταύτης ὅπι μὴ αὐτικρὺ ψηφιζομένων ἄδετα παρεμία, Τενέδιοι ἀνήρ. λέγεται γάρ ποτε τοῖς ὅπι μεγάλῳ κακῷ αὐτοῦσι δικαζομένοις πελεκηφόρον ἐφεστάναι ἄνδρα, ὃν ἔδει τῷ ἐλαφοκόπῳ τὸ ἐκλήμμα θεῖναι, πλησίον ἑστῶτα θανάσιμον.

Κεῖσι Μέλας τε κόλπος ἐφ' Ἑλλήσποντον [538] ἴησιν,
Ἄφρον ἐρεθιζόμενος· βορέῃ δ' ὅτε πολλὸν ἰόντι
Πέμπαι [539] ἔνθα τε ἔνθα [540] περιπτίδος οἶδμα θαλάσσης.

[538] Illic Melísque sinus ad Helleſpontum vadit, [539] Spumam eructans: at in boream longè tendenti [540] Expanditur [aperitur] hinc & inde Propontidis unda maris.

"Οπ ἐκεῖ πε περὶ τὴν Τένεδον ὁ Μέλας κόλπος ἐφ' Ἑλλήσποντον ἴησιν, ἀφρὸν ἐρεθιζόμενος· τὴν κλῆσιν ἔχων ἀπὸ ποταμοῦ Μέλανος, τοῦ καὶ ἄνω ῥηθέντος, ἐκδιδόντος εἰς αὐτόν. ἡ καὶ διὰ τὸ τοῦ βάθους πολύ. σωάπτει γὰρ τῷ Δηναίῳ, ὃν βαθὺν πόρον φασὶ τοῦ Διονύσου. κόλπος δὲ Μέλας ὅταν (ὡς οἱ ἀκριβέστεροι λέγουσιν, οἷς φαίνεται καὶ ὁ Διονύσιος ἐπικολπίδιον περὶ ὃν

καὶ

κὴ ἡ Αἶνος κεῖται, πόλις Αἰολική. φασὶ γὰρ ὅτι ἐν τῷ Μέλανι κόλπῳ ἡ Αἶνος πρὸς τῇ ἐκβολῇ τοῦ Ἕβρου. οἱ δὲ πρὸ Κύζικον καὶ Περινθίαν τὸν Μέλανα κόλπον πεθέμενοι, δοκοῦσιν ἀμάρτυρα καλεῖν. εἰ μὴ ἀρα ἔκ τινος χωρίου βοηθὸν ἦν, κειμένης ἐν τοῖς τοῦ Ὀπαροῦ Ἀλιδικοῖς, ὅπου πρὸ τῆς νῦν πλαμύδων ἄγρας ἐκείνος φησι. καὶ Ἡρόδοτος δέ φησι, Μέλας ποταμὸς, ἐξ οὗ κόλπος ὁ πρὸς τῇ Αἴνῳ. λέγεται δὲ καὶ μὴ ἐξαρκέσαι τῷ Περσικῷ στρατῷ, ὅτε ὁ Ξέρξης εἰς τὴν Εὐρώπην ἤλθεν, ἀλλὰ ἐκλιπεῖν πνεύμονος. ὅτου καὶ ὁ Σκάμανδρος ἐκ ἀντέσχε τὸ ὕδωρ. καὶ ὁ Λίσσος δὲ ποταμὸς Θρᾳκικὸς ἐκ ἀπέχρησεν, ἀλλὰ προσδέδωκε τὸ ῥᾷθρον, ὡς φησιν ὁ γλυκὺς Ἡρόδοτος.

Ἔστι δέ τις ἐ σκαιὸν ὑπὲρ πόρον Εὐξείνοιο
Ἀντα Βορυσθένεος πολυώνυμος εἰν ἁλὶ νῆσος
Ἠρώων· Λευκὴν μὲν ἐπωνυμίην κεκλήκασιν,
Οἰωνοὶ δ' οἱ τὰ πάρεστι νιφόεντα λευκὰ τέτυκται.
Κεῖθι δ' Ἀχιλλῆός τε καὶ ἡρώων φάτις ἄλλων
Ψυχὰς εἰλίσσεσθαι ἐρημαίας ἀνὰ βήσας.
Τοῦτο δ' ἀρίστευσι Διὸς πάρα δῶρον ὀπάσσῃ,
Ἀνθ' ἀρετῆς. ἀρετὴ γὰρ ἀκήρατον ἔλαχε τιμήν.

(μεγαλώνυμος.)

541 Est verò quædam siniſtrum ſuper meatum Euxini 542 Ex adverſo Boryſthenis, magni nominis [celebris] in mari inſula 543 Heroum: Leucen [Albam] ipſam cognomine vocant, 544 Quoniam ei quæ inſunt animalia, alba ſunt. 545 Illic item Achillis & heroum fama eſt aliorum 546 Animas verſari deſertas per valles. 547 Hoc verò optimates à Jove donum ſequitur, 548 Pro virtute virtus; enim immortalem ſortita eſt honorem.

Ὅπ ἀνπκρὺ τοῦ βορείου ποταμοῦ Βορυσθένους τοῦ πρὸς τὰ σκιὰ τοῦ Εὐξείνου πόντου ἐκβάλλοντος, πελαγία δέ νῆσος ἡρώων πολυώνυμος, Ἀχιλλέως ἱερὰ, ὅπου ἀνπέρας καὶ ὁ περίπλους αὐτοῦ παρώνυμος δρόμος Ἀχίλλειος. τὴν δὲ νῆσον ταύτην φησὶ Λευκὴν καλεῖσθαι χάριν ἐπωνυμίας, ὅ δὴ φερωνύμως ἐτεόν τὰ ἐν αὐτῇ κινούμενα, ἤγουν θηρία ὀρνέων, τετράπουν ὄρνεα, λευκὰ εἶσι τυχὸν μὲν λάσιοι, χάριν δὲ πυὰς πελαργοί. κινοῦνται δὲ ὄχλοι, ὧν ἡ κίνησις ἐν τῷ πέπλῳ. ἀσωμάτως δὲ ἡ λέξις. ἐκεῖ δὲ, φησὶ, φήμη ἐστὶν Ἀχιλλέως τε καὶ ἡρώων ἑλίσσεσθαι ψυχὰς, ἐρημαίας ἀνὰ βήσας. ὥστε νῆσος ἡρώων λέγεται ἡ Λευκὴ αὕτη νῆσος, ὥσαν νῆσοι μακάρων αἱ ἐν τῷ Ἐπιρείῳ ὑμνούμεναι Ὠκεανῷ. καὶ τοῦτο, φησὶ, δῶρον τοῖς ἀειτεύσιν αὐτ' ἀρετῆς. ἦγεν, τοῦτο ἔλαχον οἱ ἥρωες γέρας ἀντὶ ἀρετῆς, τὸ ἀδύρειν καὶ ῥαιζώνης ἐν τῇ ῥηθείσῃ νήσῳ. εἶτα ὁπλέκει γνωμικὸν προτρεπτικὸν εἰς ἀρετὴν, καὶ φησιν, ἀρετὴ γὰρ ἀκήρατον ἔλαχε τιμήν. τετέσιν, ἀθάνατον δέ ἐστι καλὸν ἡ ἀρετὴ, καὶ ὁ σωμα-

σωμα πολήγει τῷ σώματι. δεῖ δὲ εἰδέναι ὅτι ἀνισώτατόν ἐστι τὸ τῆς γνώμης κριτὸν τῷ Διονυσίῳ. τέτε ἕνεκα ἄπιον, ὅπ μὴ δίδωσιν αὐτῷ ἡ τῆς θεωρίας ὕλη συγκατανωμαλίζειν.

Κιμμέριον δ' ἄρα τοι Βόσπορον || εὐρὺς ἰόντι
Ἄλλη ἀπειρεσίη [106] † νῆσος πέλει, ἣ γά τε λίμνης 550
Ἔνδοθι || δεξιτερῆ Μαιώτιδος ἐστήρικται·
Ἧς ἔπι Φαναγόρη τε & εὐκτίτος Ἑρμώνασσα,
Ἔνθά τε ναιετάουσιν Ἰωνίδος ἔκγονοι αἴης.

|| Δεξιτερῆς, Al. δεξιτερὸν.

549 Cimmerium verò tibi per Bosporum recta eunti 550 Alia immensa † insula est, quæ quidem paludem 551 Intra (ad dextram) Mæotidem sita est. 552 Quam super Phænagoráque & bene constructa Hermonássa 553 Ubi habitant qui Ionica sunt oriundi à terra.

† vertit, pene insula.

Ὅπ ἐντὸς τῆς Μαιώτιδος νήσου ἀπειρεσίη ἐστὶν εἰκεῖη, ὡς καλεῖται Ταυρικήν· ἐν ᾗ Φαναγόρεια καὶ Ἑρμώνασσα Παιόνων ἄποικοι πόλεις, ὧν ἡγήσατο Φαναγόρας τῆς καὶ Ἕρμων, ἀφ' ὧν αἱ τόποι καλοῦνται. [c] Ἀρριανὸς δ' ἔτω φησὶ, Φαναγόρεια, ὡς ἔκτισε Φαναγόρας ὁ Τήϊος, φεύγων τὴν ἀπὸ Περσῶν ὕβριν. ἐπὶ δὲ Ἑρμωνάσσῃ τῇ γυναικὶ Σημάνδρε Μιτυληναίε πόλις, ἣ πρὸς ἀπὸ Αἰολέων εἰς ἀποικίαν μετασήσαντο, καὶ θανόντος ἐν τῷ τῆς πόλεως οἰκισμῷ, ἡ γυνὴ τῆς τε πόλεως ἐγκρατὴς ἐγένετο, καὶ τὸ ἑαυτῆς ὄνομα τῇ πόλει ἐπέθετο. τὸ δὲ σῶμα τῆς Μαιώτιδος, Κιμμερικὸς λέγεται Βόσπορος, ὅθεν ἐκφερόμενον, ἔνθα τὸ τῦ πορθμοῦ στενόταλον, σάδια κ. πολεμίσαι δέ εἰσιν οἱ περὶ τὴν Μαιῶτιν. καὶ γεωργικοὶ, καὶ, μετάγε τὸ Σκυθῶν ἔθνος, πάντων ἀλκιμώτατοι· καὶ ἀπ' αὐτῆς ἡ κλῆσις ἔχει τῇ Μαιώτιδι, καθά πνες λέγουσι. φασὶ δὲ καὶ πάντας τοὺς ἐφεξῆς αὐτοῖς Σκύθας πάλαι ποτὲ σποράγας εἶναι καὶ ἀρότῆρας· μεταβαλόντας δὲ, γλυκέος νομάδας, ἀλλοκότους τε καὶ ἀπόλιδας, διὰ τὴν ἐν τοῖς μὴ ταῦτα ῥηθησομένοις αἰτίαν.

Αἵδε μὲν ἀμφέχυσιν ἀγακλέες ἐν ἁλὶ νῆσοι,
Ἄλλαι δ' Ὠκεανοῖο || ῥόον ἐστεφάωνται· 555
Τάων δ' ἀμφίσημον ἐγὼ θέσιν ἐξενέποιμι,
Ὅπαστέρα τ' ἀγέρμοιο καὶ ὁππόθι πνοιὴ ἑκάστη.

|| ῥόον, vel ῥοον.

554 Hæ quidem hominibus valde nobiles in mari insulæ, 555 At aliæ Oceani in fluento cinctæ sunt: 556 Harum autem manifestum lego situm eloquar, 557 Et † cujusnam venti ad plantam [pedem] sit quælibet.

† ad quam cuti pl.

Ὅπ λέγων κατὰ μῆκος συμπλήρωσιν ἀνθρώποις ἐυκλεεῖς ἔσεσι, δικαιοτάτως ὁ Διονύσιος, οὐδὲ μὴν λογεῖ πάλιν τὴν παχυμερῆ θεσιν

γησιν. καὶ κεμνὸν ἀδὴν, ὅπε καὶ ὁ πλατύταλ⊖ γωγεάρ⊖ ἐκὼν φησι παραλείπειν πολλά. τὸ γὸ πάνλα λεπταλογεῖν, χωρογραφίας ὄξιν ἴδιον, ὡς καὶ ἐν γεωμικοῖς εἰπομεν. ἐρεῖ ὃ ὅπ καὶ ἦλ νήσων αἳ πρὸς Ὠκεανὸν ἐτεράνον⊖, τὰς γεωτέρας γεωηγήτ⊖. ἄρξεται ὃ καὶ ἐπὶ τότων ἀπὸ Λιβύης, ἀρχὼ καὶ ταῦθα τωὐτὸν ποιέμεν⊖, καὶ ὅτω προσβεῖον ὃ πρὸς τὸ ἑαυτοῦ ἔθνει γεπονέμεν⊖. Ὅπ χ᾽ μεταφορὰν τολμηρότερον, καὶ ποιητῆ πρέπουσαν, σφυρὸν (ἴπποδα) ἀνέμου λέγει τὸν βάσιν, ὃ ὄξι τὸν θέσιν καὶ τὸν τόπον ὅθεν πνέει. τὸ ὃ κοινὸς σφυρὸν διαμιλλᾶσθαι Ἀριστοτέλης φησὶ, τῆς κνήμης δ᾽ ὀστέα ὄντος, τὸ μὲν πρόσθιον, ἀντικνήμιον λέγε⊖· τὸ δὲ ὀπίσθιον, γαστροκνημία· τὸ δὲ ἔξωτον, ἀντικνημὶς σφυρόν. λέγει δὲ καὶ ὅτι ἦλ σφυρῶν ἑκάτερον ἐκ πλαγίε ἦλ δεξιῶν καὶ ἀριστερῶν κάμπτεται.

Ἦτοι μὲν ναίουσι βοοζόφον ἀμφ᾽ Ἐρύθειαν
Ἄτλαντος πρὸς κέλευθα ‖ δεδαὲς Αἰθιοπῆες, ‖ δεδαὲς
Μακροβίων † ὑῆες ἀμύμονες, οἵ ποθ᾽ ἵκοντο
Γηρυόνος μετὰ πότμον ὑπερφιάλοιο.

558 Nempe habitant boum nutricem circum Erytheam, 559 Atlantis circa undam [Atlanticum ad mare] pietatem in deos colentes Æthiopes, 560 Macrobiorum filii inculpati, qui olim advenerunt 561 Geryonis post mortem superbi.

Ὅπ Ἐρύθεια ἡ τῆ Γηρυόνε νῆσος πρὸς τὸ κέλευθα ὄξι τῆ Ἄτλαντος, ἦτοι πρὸς τὸ Ἀτλαντικὸν πέλαγ⊖. καὶ ὅρα ὅπ τὸν τόπον, ἦτοι τὸ πέλαγ⊖, Ἄτλαντα εἶπεν, ὁμωνύμως τῷ ἥρωϊ, ἐξ ὃ καὶ αὐτὸ παρωνόμασεν. τωὐτὸν ὃ νῆσον βοόζοφον ἐπωνόμασε, διὰ τὼ ποιότησιαν ἦλ βοῶν αἳ ἦσαν τῷ Γηρυόνῃ, ἐν ᾗ Αἰθίοπες μακροβίων υἱοί, πρὸς ὧν προείρη⊖. οἳ μὴ τὸν Γηρύονε, φησί, θάνατον ᾤκησαν τὼ νῆσον. αὐτὸ γὸ ζῶντος ἀοίκη⊖ καὶ τοῖς ἄλλοις, διὰ τὸ ἐκείνε κακόξενον. ἁδὲ⊖ δὲ Ἡρακλῆς εἰς αὐτὴν πλεύσας κλικῷ λέξι, ὅτε καὶ τὰς Γηρυονέως ἀπήλασε βόας, ‘Χλκείῃ ‘ἀκάτῳ βεπλιδε⊖ ἐξ Ἐρυ‘θείας, ὡς ὁ Εὐφορίων λέγε⊖ ἱ‘στορῶν. ὁμοίως καὶ ὁ Ἐφέσι⊖ Ἀ‘λέξανδρος, εἰπὼν, Χλκείῳ δὲ ‘λέξι πέραν διενήξατο πόντον. πάχα δὲ ὁ μὲν ῥηθεὶς λέξις πλοῖε εἶδ⊖ καὶ, ᾧ καὶ ὁ λησεικὸς λέμβ⊖ ἔοικε παρηχεῖσθαι, κατ᾽ παρωνομασίαν τινά. τὸ δὲ τότε χάλκεον συγκεράσαι τινὰ χαλκοῦ ὅλοῖ ἐπ᾽ αὐτῷ, ὡς εἴγε τυχὸν χαλκέμβολον ἦν, ἢ ἀφράσματά τινα, ὡς εἰκὸς, ἐκ τοιαύτης ὕλης πρὸς τὰ κατ᾽ πρύμναν ἢ κατ᾽ πρῶραν. Ἰσέον δὲ ὅτι ὁ Ἀρριανὸς, δοξάζων τὸν Τύειον Ἡρακλέα τοῖς πρὸ τὰ Γάδειρα τόποις ἐπιστῆσαι, λέγε ὅτι κατὰ τὸν λογιστοὶν Ἐκαταῖον ὁ Γηρυόνης, ἐφ᾽ ὃν ὁ ‘ἀρχεῖ⊖ Ἡρακλῆς ἐστάλη, ἀ‘δελφός τι προσῆκε τῇ γῇ ἦλ Ἰ‘βήρων ὄντος, ἐκ ἦν ἐξ Ἰβη‘είας, ἀλλὰ τῆς Ἠπείρε τῆς πρὸς

ὡς δὲ Ἀμφιτρίωνα βασιλεῦ ἐγένετο, καὶ ἐκ τῆς Ἡσιόδου ταύτης ἀπιλάσαν ὁ Ἡρακλῆς τὰς βόας, ἃς δὲ τοῦτο φαῦλον ἄθλον πεθεμένῳ. οἶδα δ', φησὶν, ἐγὼ καὶ εἰς τοῦτο ἔπ τὸν Ἡσιοδον ταύτην εὔστον, καὶ βᾶς τρέφουσι κλυλίστας. καὶ ταῦτα μὲν ὅπω. τοὺς δὲ ἐν Ἐρυθείᾳ Αἰδιόπας μακρόβιους μὲν ὁ Διονύσιος λέγει, ὡς ἀνθρώπων δὲ ἀκεδοάγων Αἰθιόπων, οἳ βραχύβιοί εἰσι, σπανίως ὑπερπένοντες ἔτη ρμ, καὶ τὸν γεωγράφον, ὡς ὑποπεμπόμενος αὐτὸς τῆς σαρκός. ἀεδέας δ' ἐπονομάζει, καὶ ἀμύμονας, διὰ δικαιοσύνην, ὡς δὲ ἄλλων ἐπιεικῶν ἀδίκων ὄντων. Ἰσέον δ' ὅτι μακρόβιος καὶ πυκνοτόκους καὶ πυκνοτόκους ἱστοροῦσί τινες. ἄλλοι δ' νῆσον Ἐρύθειαν εἶπον αὐτὰ τὰ Γαδειρα, τῷ Διονυσίῳ ὁ συμβέβηκοτες. οἱ δ' νῆσόν τινα Ἐρύθειαν εἶπον ὑπὸ βαθεβλημένην τοῖς Γαδείροις, πορθμῷ σταδιαίῳ διειργομένην. ἐνόμισαν δ' τοῦτο οἷα τὸ εὔστον ὁρῶντες τῆς τοιαύτης νήσου, ἔνθα τὸ δὲ φοβάπων γαλα ὑρρὸν ὁ ποιεῖ, ἀλλὰ καὶ τυροποιοῦσι πολλῷ ὕδατι μίξαντες, διὰ τὸ πότητα. καὶ ἐν τετράκοντα δ', φασὶν, ἡμέραις αὐτόθι πίνειν τὸ ζῶον, εἰ μὴ τις ἀποδάλει τι τὸ αἷμα. πλέθος δ' ὁ Γηρυόνης ὥσπερ καὶ τὰς βόας, ὅπω καὶ καὶ τὸ ὄνομα, λέγεται δ' καὶ Γηρυών, καὶ Γηρυόνης, καὶ Γηρυονεύς.

——* αὐτὰρ ὑπ' ἄκρῃσι

[26] Ἰρὴ δὲ ἐνέπουσι [98] κάρῃσι [1] [30] ἔμμεν Εὐρωπείης,
[71] † Νήσοι δ' [56] Ἑσπερίδες, τόθι καστίτερόν τε γλυκὺ ἦλθεν, ‖ γενέθλιον.
Ἄφνειοι νάσσιν [56] ἀγαυοὶ ‖ παῖδες Ἰδήρων. ‖ ἔθνος.

——at sub promontorio [562] Sacro, quod perhibent caput esse Europæ, [563] Insulisque † Hesperidibus [occiduis] ubi stanni origo, [564] Divites habitant illustrium liberi Iberorum. † assiteridibus, Periplus.

Ὅπ τὴν τῶν ἱερὰν ἄκραν, τὴν τοῦ ἀφανὲς Ἰδήρας, (ὃ δὴ τὸ ὅπω λεγόμενον ἱερὸν ἀκρωτήριον, ὃ καὶ κάραν Εὐρώπης ἄλλοι φασὶν) αἱ Καστιτερίδες εἰσὶ δέκα νῆσοι ἐγγὺς ἀλλήλων, πρὸς ἄρκτον κείμεναι ἃς ὁ Διονύσιος Ἑσπερίδας καλεῖ, διὰ τὸν τόπον τῆς δύσεως· δυτικὴ γάρ εἰσιν. ὅθεν, φησὶ, καστίτερόν γλυκὺ ἦλθεν. διὸ καὶ Καστιτερίδες λέγονται. ἐκ δὲ πολλῆς δ', φασὶν, αὐτῶν ὁ καστίτερος, ἀλλ' ὀρυπόμενος εὑρίσκεται. τούτων δὲ δέκα νήσων μία ἔρημος, τὰς δ' ἄλλας οἰκοῦσι Μελάγχλαινοι, ἄνθρωποι πολύπειρες ἐνδιδυκότες χιτῶνας, ἐζωσμένοι τὰ σέρνα, μῆλα βάκτροις ὠθισπαζόντες, ὅμοιοι ταῖς τραγικαῖς ποιναῖς, ὡς φασιν οἱ παλαιοί. Ἡρόδοτος δέ φησιν ὅτι, ἐκ οἶδα νήσους Καστιτερίδας, ἐξ ὧν ὁ καστίτερος ἡμῖν φοιτᾷ.

[27] Ἄλλαι δ' Ὠκεανοῖο ἔασι βορεάδες ἀκταὶ 565 ‖ βορεάδες ἀκταί.
Διοτρεφέων [48] ἐπὶ Βρεττανίδες. [7] ἀνὰ πᾶν Ῥιπαίων
Κεῖται δ' [5] ὑπὲκ [98] πέρυγος εἰς ἅλα δίνλιν.

73 5 Ταών τι μέγεθος * θειότιον· ἐδὲ τις ἄλλη
Νήσις ἐν πάσῃσι Βρεττανίσιν ἰσοφαρίζει.
Ἄγχι δ' ἑκάστων ἕτερος πόρος, ἔνθα γυναῖκες
Ἀνδρῶν ἀνικέτην ἀγανῶν * ‖ Ἀμνιτάων
Ὀρνύμεναι ‖ τελέουσι 87 νόμον 81 ἱερὰ Βάκχῳ,
Στεφάμεναι κιστοῖο 100* μεγαμφύλλοιο κορύμβοις,
Ἐννύχιαι· παταγὴς δ' ὀλιγόδρομος ὄρνυται ἠχώ.
Οὐχ ἕτω 10 Θρῄκος ἐπ' 20 ἠόσιν Ἀψίνθιον
100 Βιστονίδες καλέουσιν ἐείδεθρον * 101 Εἰραφιώτην,
Οὐδ' ἕτω σὺν παρὰ μελαμδίνῃ ἀνὰ Γάγγην
Ἰνδοὶ κῶμον ἄγουσιν ἐειδρεμέτῃ Διονύσῳ,
‖ v. Com. in v. 572. Ὡς κύνον 87 χθόνιον ‖ ἀνιάζουσι γυναῖκες.

‖ legoNαμνιτάων. v. Com. ‖ τελέουσι.

565 Aliæ autem Oceani ad borealia littora 566 Duæ insulæ sunt Britannicæ, contra Rhenum. 567 Illic enim extremum eructat in mare vorticem. 568 Harum sanè magnitudo immensa: neque ulla alia 569 Insulas inter omnes Britannicas æquatur [æqualis est] 570 Juxta autem, parvarum insularum alius tractus, quò uxores 571 Hominum ex ulteriore ora illustrium ‖ Amnitarum 572 Profectæ peragunt juxta ritum sacra Baccho, 573 Redimitæ hederæ nigra folia habentis corymbis, 574 Nocturnæ: strepitus autem tinnulus [stridulus] excitatur sonitus. 575 Non sic Thracii juxta ripas Absinthi 576 Bistonides [Threissæ] inclamant multifremum Iraphioten [Bacchum] 577 Neque sic cum liberis nigros habentem vortices circa Cangem 578 Indi commessationem agitant valdè strepero Dionyso, 579 Sicut illo in loco euant [clamant Euan] mulieres.

‖ Namnitarum.

"Οπ. σεὶς βορρᾶν, ἔνθα Ῥῆνος ὑσταίαν εἰς Ὠκεανὸν ἀπερύγεται δίνῳ, αἱ Βρεττανίδες εἰσὶ δύο νῆσοι, Οὐερνία, καὶ Ἀλβίων· ἤτοι Βερνία καὶ Ἀλβίων, Βρεττανίδες δὲ ἑνὸς τ παρὰ τοῦτο παρ ποιητῆ γεγράφθαι· ὧν μέγεθος σχεδὸν (ἀφ καὶ ὑπὸ τῆς Κρήτης εἴπεν) οὐδὲ τις ἄλλη νῆσος ἐν πάσαις ἰσοφαρίζει, ὁ ἔθνος, ἐξισᾶται αὐτῇς, καὶ τὸ ἴσον φέρεται. αἷς καὶ συγκείνων τὰς ἐκεῖ νήσους φησὶ Ἀμνιτῆς, νησάδας ἐν ὠκεανισμῷ κειμένας. ἔνθα, φησὶν, αἱ γυναῖκες τῶν ἀγαυῶν Ἀμνιτῶν ἀνιπτέραδεν ἐρχόμεναι τελοῦσιν ἱερὰ τῷ Βάκχῳ κατ νόμον ἐννύχιαι, στεφάμεναι κισσοῦ μελαμφύλλε κορύμβοις· παταγὴς δ' ὀλιγόθροος ὄρνυται ἠχώ. λέγει δ' κισσὸν μελάμφυλλον, τὸν σκιώδη, ὡς μελανίαν τοῖς φύλλοις παρέχοντα. ὅτω δ' κ' ἐν τῷ μέλαν δρυὸς ἀμφικεάσας, παρ' Ὁμήρῳ, δρυὸς μέλαν πνεῖν εἶπον τὸν τῶν φύλλων ὠκεανότητα, καὶ τὸν πύκνωσιν, ἀφ' ἧς τὸ τῆς σκιᾶς μέλαν γίνεται, ὡς κ' σεὶ τούτων γέγραπται.

ται. κόρυμβοι δ' νῶν, οἱ βοτρυώδεις λέγον) καρποὶ τῆς κισσοῦ. ὅτι δ' καὶ ὀξυχεῖς ὀρεινῆς ἡ λέξις καλεῖται δῆλον. φησὶ γὰρ Ἡσίοδος, οἱ μὲν ἔφυγον ὅτι τὸ ὄρος τὸν κόρυμβον. τὸ δ' παταγῆ, κοινότερον μὲν ὀξύει, ὡς τὸ ἀλαλαγμόν. ὁ δ' Ἡρωδιανὸς βαρύνει αὐτὸ, λέγων ὅτι ἐκ τοῦ πατάσσω γίνεται (ὠξύνετο γὰρ ἂν, ὡς τὸ ἀλαλαγμὸς) ἀλλ' ἀπὸ τοῦ πάταγος. ἢ τὸ ἠλυκὸν, φησὶν, ἢ πατάγη. καὶ ταῦτα μὲν τοιαῦτα. φασὶ δὲ νῆσον Ὠκεανίαν εἶναι μικρὰν, ἀ πάνυ πελαγίαν, ἣν οἰκοῦσι γυναῖκες Ἀμνισίδες, Διονύσῳ κατεχόμεναι. ἐκ ἐπιβαίνει δὲ ἀνὴρ τῆς νήσου, ἀλλ' αὐταὶ πλέουσι τοῦτ' τοῦ ἄνδρας, καὶ κοινωνοῦσι αὐτοῖς ἐπανέρχονται, εἶτα συγκείνων ῥητειακῶς ταῦτα τὰ ἱερὰ τοῖς ἄλλα ὅμοια, ἐνοῦσι, ἐχ ὅπως οἱ Ἀμίνθιοι Θρᾷκες, ἐδὲ ἔτος οἱ Ἰνδοὶ μελανδρίνων ἀνὰ ποταμὸν Γάγγην, κῶμον, ἤγειν κωμασκῶν ἑορτὴν, ἄγριοι τῷ Διονύσῳ, ὡς αἱ νησιῶτιδες αὗται γυναῖκες ἀνδράζουσι, τετέσιν ὑμεῖν τὸν Εὔϊον Διόνυσον, Εὐοῖ Εὐᾶν ἀνακράζουσαι, ταῦτα δὴ τὰ ὅτι Διονύσῳ ἐνθουσιαστικὰ ἐπιφωνήματα. λόγος γὰρ, τὰς ἦδη Ἀμνισίδας γυναῖκας δι' ὅλης νυκτὸς ἐξελαυνούσας χορεύειν, ὥστε ἐν τούτῳ καὶ τοὺς Θρᾷκας εἰκέναι αὐτάς, καὶ τοὺς Ἰνδοὺς, καίτοι καὶ αὐτοὺς κατόχους ὄντας τῷ Διονύσῳ, καὶ πάνυ ὀργιάζοντας αὐτῷ. ὁ δὲ γεωγράφος καὶ ἱερὸν εἶναι λέγει ταῖς γυναιξὶ ἦδη Ἀμνισίδι, ὕδωρ κατ' ἐνιαυτὸν ἀποσταλάζουσαν, αὐτημερὸν πάλιν ποὸ δύσεως ἠλίου σταλάσσον, ἐνάσιμος φορτίον ὑποστρέφοντος. ὅταν δὲ ἐκπέσῃ, διαπᾶσι μανιωδῶς τὴν φέρουσαν. Ἰστέον δὲ ὅτι ἐνυάλια τῷ Διονύσῳ ἐτελοῦντο τὰ μυστήρια, ποὸς ἀνίγμα τοῦ δεῖν τοὺς πίνοντας ὑπερβάλλειν τὸν οἶνον, καὶ μὴ ἐς ποοῦπτον ἀχμιονεῖν κωμάζοντας, ἢ καὶ διὰ τὴν ποουδὴν τοῦ ταμιεύειν τὸν οἶνον, καὶ κρύπτεσθαι, ὡς εἰς παλαιωσιν. διὸ καὶ οἰκεῖος Διόνυσος ἐλέγετο. Τὸ δὲ ἔξυνος οἱ Ἀμίνθιοι ἀπὸ ποταμοῦ ἐοίκασι κεκλῆσθαι Ἀμίνθου. φησὶ γὰρ ὁ Διονύσιος, Θρῄκης ἦπειρον Ἀμίνθου. λέγεται δὲ γραφῆς καὶ διὰ τοῦ υ, καὶ διὰ τοῦ ι· ὡς καὶ τὸ Ἀμίνθιον, τὸ φυτὸν, καθά φασιν οἱ παλαιοί. τὸ δ' Εὐοῖ Εὐᾶν, ἀναγωνίστως ἦσαν, ὡς εἴρηται, εἰς τὸν Διόνυσον ὑμνητέον, ἐφ' ὧν μετ' ὀλίγον ἐν τῷ ποεὶ Καμαειρῆς λόγῳ ῥηθήσεται. ὁ δὲ Διόνυσος, Ἰακχιώτης μὲν καλεῖται, ἢ ἀπὸ τοῦ ἐβράφθαι ἐν τῷ μηρῷ τοῦ Διός, ἢ ἀπὸ τοῦ ἔειν φαίνειν. πατὴρ γὰρ ἔειν οἶνον ὑπὸ μέλαν πνοὴν ἐείβεσθαι ὃ καὶ ἐείβεμέτης, ἢ διὰ τὰς ἧδη μεθυόντων κραυγὰς (διὸ καὶ Βάκχος ὡς ἀπὸ τοῦ βάζειν λέγεται, ποεσληφθέντος τοῦ κ στοιχείου διὰ πλείονα τραχύτητα φωνῆς) ἢ διὰ τὸν βρόμον, ὃν ὁ γλαυκάζων οἶνος ποιεῖ πνευματούμενος, καὶ ζέων, καὶ ὕστερον μὲν ταῦτα. τὴν δὲ μείζην Βρεττανικὴν νῆσον οἱ παλαιοὶ τείχουσιν ἴσην εἶναι τῇ Σικελίᾳ, εἰς ἣν διαίρων, ἤγουν ἀποπλέων, Καῖσαρ ὁ ὁπλεγράμμος θεὸς, νύκτωρ ἀνήχθη, καὶ τῇ ὑστεραίᾳ κατῆρε ποεὶ τετάρτην ὥραν, τεσσαράκοντα σταδίους διάπλους τελέσας. δὶς δὲ, φασὶ, διαβὰς ἐκεῖ, ἐπανῆλθε διατειχέων. ἐδὲν μέγα διαποεξάμενος, ἐδὲ ποοβὰς ὀπὶ πολὺ τῆς νήσου, ἀλλὰ δύο μὲν ἢ τρεῖς νίκας νικήσας, ἀπολέσας δὲ πλοῖα πολλὰ, διὰ τὸ αὐτὸν τὴν τοῦ Ὠκεανοῦ πνευμείων καὶ ἧδη ἀμπώτεων. Ὅτι τὸ μεγεθος ἧδη Βρεττανίδων νήσων (ἃς ἄλλοι,

ἄλλοι, ὡς περιέρρεθη, διὰ τῆ τῆ Πρετανίδας καλοῦσιν) ἃ μόνον ὁ Διονυσιὸς ἐνέφηνεν, ὡς ἀνωτέρω ἐρρέθη, ἀλλὰ δηλοῖ καὶ ὁ Πτολεμαῖος ἐν τῇ γεωγραφικῇ ὑφηγήσει, λέγων ὅτι τὴν νήσων περιτδει ἡ Ἰνδικὴ Ταπροβάνη μεγέθει καὶ δόξῃ· μετὰ ταύτην ἡ Βρεταννικὴ, τρίτη ἡ χρυσῆ Χερρόννησος, τετάρτη ἑτέρα Βρεττανῶν ἡ Οὐερνία, πέμπτη Πελοπόννησος, Σικελία μετ' αὐτὴν ἕκτη, ἑβδόμη Σαρδὼ, ὀγδόη Κύρνος, Κρήτη ἐννάτη· ὅτι δὲ ταύτας ἡ Κύπρος ἕκτα δεκάτη, γίνεται τῶ καταλόγε κορωνίς. καὶ Πτολεμαῖος μετὰ ταῦτας εἰς δεκάδα κορυφοῖ τὰς μείζονας νήσους, σωμαειθμῆ αὐτὰς καὶ δύο χερρονήσους, ὡς οἶμαι, τὴν δεκάδα σεμνύνη. ἑτέρωι δὲ, ὡς καὶ ἄνω πε ἐλαλήθη, εἰς ἑπτὰ σωμάτισιν αὐτὰς καὶ μόνας· γεγράφοντες ὅτως ἐμμέτρως,

Τῶν ἑπτὰ νήσων, ἃς ἔδειξεν ἡ φύσις
Θνητοῖς μείζονας, Σικελία πρῶ, ὡς λόγος,
Περάτη μείζων, δευτέρα Σαρδὼ, τρίτη
Κύρνος, τετάρτη δ' ἡ Διὸς Κρήτη ξένος,
Εὔβοια πέμπτη — νοφυὴς, ἕκτη Κύπρος,
Λέξω δ' τάξιν ἐχόντως λαχὼν ἐγὼ.

Πολλὴν δ' [11] † περιτέψετ ταμὼν ὁδὸν Ὠκεανοῖο, [580]
Νῆσον κεν * Θούλην εὐεργέϊ [10] νηῒ περήσας·
[9] Ἔνθα μὲν ἠελίοιο βεβηκότος * ἐς πόλον ἄρκτων,
[9] Ἦμαρ ὁμῶς τε νύκτας ἀειφανὲς ἐκκέχυται [98] πῦρ.
* Λοξοτέρη γὰρ τῆμος ὑπερφερὴς περιφάλιγξις,
Ἀκτῖνων ἰθῦσαν ὅτι κλίσιν ἐρχομένων [585]
* Μέσφ' ὅτε [99] κεν μέλαιν νοτίην ὁδὸν αὖτις ἐλάσσῃ.

[580] Multam autem ulterius ubi fecueris viam Oceani, [581] In insulam Thulem bene ædificata nave trajicies: [582] Ubi quidem sole progresso † ad polum ursarum [septentrionum] [583] Interdiu simul ac noctu semper conspicuum effunditur lumen. [584] Obliquiore namque tunc versatur conversione, [585] Radiis directam ad inclinationem venientibus, [586] Donec ad atros [Æthiopas] australem viam rursus confecerit.

† versus polum Arcticum.

Ὅπ μὲν τὰς Βρεττανίδας, πολὺ πρὸς τὰ βόρεια ἡ Θούλη νῆσος, ἧς πολὺς ὁ ἐκτοπισμός. ἀρκτικωτάτη γὰρ ἡμῶν ὀνομαζομένων πάντων. ἔνθα, φησὶν, ἡμέρα ὁμοῦ καὶ νύκτας ἀειφανὲς ἐκκέχυται πῦρ, ὁπηνίκα ἥλιος βεβήκοι ἐς πόλον ἄρκτων, ἐν Καρκίνῳ γοῦν ὢν. ἀλλὰ τοῦτο μὲν ὑπερβολικὸν, τὸ ἀδιάδοχον ἐν τῷ τοιούτῳ καιρῷ εἶναι τὴν ἡμέραν ἐκεῖ. ἐκεῖνο δὲ καὶ ὅτι πλέον ἐκπίπτει ὑπερβολῆς, ὃ δή πινες ἱστόρησαν, τὸ τὸν μὲν θερινὸν ὅλον ὑπὸ γῆς εἶ αὐτόθι, τὸν δὲ χειμερινὸν, ὑπὸ γῆν. ὡς ἐντεῦθεν τὸν ἐνιαυτὸν ἐν τῷ ἐκεῖ κλίματι μεείζειν εἰς ἡμερονύκτιον ἕν, ἤγουν εἰς μίαν ἡμέραν, καὶ εἰς μίαν νύκτα· καθὰ καὶ Ἡρόδοτος περὶ τῆς Κιμμερείων λέγων, φησὶ μὴ ἐνδέχεσθαι, ἀνθρώπους εἶ οἱ τὴν ἑξάμηνον νύκτα καθεύδουσιν. φασὶ δὲ ἄλλοι, ὅτι τὰς ἄρκτους ἐλθόντα

τα τὸν ἥλιον ποιεῖν φρατείνειν τὴν ἡμέραν ἐκεῖ κὴ εἰς ἃ θεωνὰς ὥρας, κὴ εἰς πλεῖόν π, ὀλιγίστων ὡρῶν ποιουῦτα τὴν νύκτα· χειμῶνΘ δὲ τὸ ἀνάπαλιν. αὐπαν δὲ λέγει ὁ ΔιονύσιΘ τὸ ἐκεῖ ἀεὶφανὲς φωτὸς, τὸ, λοξοτέρα πιωιχωῦτα τὸν ἥλιον ὑπερφέρεσθαι φροφάλιγγι· τετέρτο, λοξότερον ἀναφέρεσθ τὸν ἥλιον, κὴ δι' αὐτὸ ἐμβραδύνειν τοῖς ἄνω. τὸ δὲ ἑξῆς ἐπαρόμφον, τὸ, ἀκπίνων ἰθείαν ὑπὸ κλίσιν ἐρχομένων, ἀντὶ τῦ, καταδυῦ πῆς νήσυ φερομένε τῦ ἡλίε, κὴ εἰς αὐτὴν ὃ ἀφορᾶνΘ. κὴ ἔστ τὸ ῥῆμα ῥητορεικὸν ἀντίθετον, ἀνπτεθένΘ τῦ λοξοῦ τῇ ευθύτητι· ὡς ἐὰν εἴπεν ὅτι λοξοτέρα μὴ ἄλλως φύσει τῦ ἡλίε, κατ' ευθὺ δὲ ὅμως πιωιχωῦτα ὀνΘ τῇ νήσῳ. ποιεῖ δὲ, φησὶ, τῦτο ὁ ἥλιΘ, ἕως ἐπὶ κυανέας ἀνδρας νοτίαν ὁδὸν αὖθις ἐλάσῃ. τετέρτη, ὑπομήκης ἡ ἡμέρα γίνεται τοῖς ὑπὲρ τὸν βόρειον πόλον, ἕως εἰς τὸ ἀνπκείμενον νότον ἡμικύκλιον ἡ μισφαίριον τραπῇ ὁ ἥλιΘ. τέτες γὰρ λέξεως φασὶ κυανέας, δηλονότι τῦ ὑπὲρ τῷ νοτίῳ μέρες Αἰθίοπας· εἰς ἃς κὴ ὁ Ζεὺς ἥλιος ὑποδημεῖν ποτε ὑπὲρ τῷ ποιητῇ πλάπεται. τὸ δὲ, ἐς πόλον ἄρκτον, ἀντὶ τῦ, ὑπὲρ τὸν ἀρκτῷον πόλον, ἤγουν κύκλον τῦ ὑρανῦ, ὑπὲρ ὃν αἱ δύο ἄρκτοι εἰλοῦνΘ.

[1] Ἀλλ' ὁπόθι Σκυθικὸν βαθὺ βόον Ὠκεανοῖο
[2] Νηῒ τάμῃς, πρότερον δὲ πρὸς Ἠέλιον ἄλα κάμψῃς
[3] Χρυσείην τε [60] † νῆσον ἔλῃ πόρΘ, ἔνθα δ' αὖτε
[4] Ἀντολίη καθορᾷ φαεσίμβροτα ἤλιοιο. 950

[1] Verùm quum Scythici profundum gurgitem Oceani [2] Navi sulcaveris, atque ulterius ad mare Eoum deflexeris, [3] Auream tibi †insulam adducit tractus [via] ubi etiam ipsius [4] Ortus puri cernitur solis. † versus peninsulam.

Ὅπ πρὸς τοῖς Ἑῴοις τῦ Ὠκεανοῦ ὄζυν ἡ χρυσῆ νῆζΘ, λεγομένη ὅπως, ἢ διὰ τὸ χρυσὸν φέρειν, κατά πινας· ἢ, κὴ τὸν ΔιονύσιΟν, διότι ἀνατολαὶ καθαροῦ φαείνονΘ ἠελίοιο. κὴ οὕτω διὰ τὸ καθαρὸν τῆς φαύσεως, χρυζᾶς εἶναί πως δοκεῖ ὁ ἥλιος, ὃ μὲν σκυθρωπὸς, καθὰ παρὰ Σκύθαις, διὰ τὴν τῦ Κρονίε πόντε συννέφειαν κὴ διὰ τᾶτο χρυσῆ λέγεται κὴ ἡ ὑπ' αὐτῷ λαμπομένη αὖτη νῆζΘ.

Κεῖθεν δ' ὅγε φθὰς νοτίης περιάερθε κολώνης,
[62] Αἶψά κε ΚωλιάδΘ μεγάλῃ ἐπὶ νῆσον ἵκοιο,
Μητέρα Ταναγρίδος Ἀσωπηίδων ἐλεφήνων.
Ἧς ὕδωρ, θρασινίσιν ἀειρόμενΟ ζεφύτεσι,
Δινῆται κὴ κύκλον ὑπ' αἰθέρι καρπίΘ ἄνθων,

|| sic interpungo: κολώνης· Αἶψα κε ΚωλιάδΘ, μεγάλῃ, &c.

Αὐτὴ δ' ὑπερτάτη [592] [598] μέγεθος πέλει ἀμφὶ ἧ πάντη
Κήτεα δῖναι ἔχουσιν, Ἐρυθραίῃ [598] βοτὰ πόντου,
[4] Οὔρεσιν ἠλιβάτοισιν ἐοικότα, τῆς δ' ὑπὲρ ἄκρων
[605] * Τέτρηχεν νώτων ‖ περιμήκεος ὀλκὸς ἀκωκῆς
[596] † Δυσμενέων τοι παῖδες, ἑλισσόμενοι περὶ πόντον, 600
Κώεσι ‖ ἀντιάσθην ἀλώμενοι. ἐν δὲ ἑρωὴ
Λυγρῆς ἐν [7] δομάτεσσιν· ἐπεὶ μέγα χάσμα [605] τέτυκται.
Πολλάχι δ' ἂν ἐς [596] νῆα σὺν αὐτοῖς ἀνδράσι νηὸς
Κεῖνα καταβρώξειε [5] περάτια. τοῖς δὲ † ἀλιπλοίς
Εἰν ἁλὶ ἐς γαῖαν κακὰ [21] πήματα μυρία δάμνων. 605

† converſus ante promontorium Auſtrale Coliæum, ſtatim pervenies, &c. Hyperbaton.

[591] Inde autem † converſus auſtrale ante promontorium, [592] Illico Coliadis [Veneris] magnam ad inſulam pervenies, [593] Matrem Taprobanam in Aſia genitorum elephantorum. [594] Quam ſupra cœleſtibus ſublatus converſionibus [595] Verſatur in orbem in æthere cancer ardens. [596] Ipſa autem ampliſſima, quod ad magnitudinem attinet: circa eam autem undique [597] Cete littora habent, Erythræi [rubri] pecora maris, [598] Montibus altiſſimis ſimilia: ſuper horum autem ſumma [599] Inhorreſcit dorſa prælongus tractus ſpinæ. [600] Hoſtium utique filii agitati per mare, [601] Illis occurrant errantes: non enim effugium [602] Exitioſis in faucibus: ſiquidem ingens rictus [hiatus] exiſtit. [603] Sæpenumero autem etiam navem cum ipſis hominibus navis, [604] Illa abſorbuerint monſtra: etenim ſceleratis [605] In mari & terra mala infinita conſtituit Deus.

Ὅπ ἧ Ταπροβάνη, ποτὲ Σαλικὴ ὀνομαδθεῖσα, νῆσός ἐϛι πέλαγία, ὴν ἐλάπλων τῆς Βρεταννικῆς, χῇ τὼ ἰσοσίαν, τεβάπλευρος, διηνεκὴς ὁμοῖος, πεπληθυῖα ευρείων ἐλεφάντων, ὥς φησιν Ἀλέξανδρος ὁ ϗ Λυχνῖ ὀπλεγέμβρυ. τωύτω τὼ νῆσον ὁ Διονύσι μητέρα φησὶν ἐλεφάντων Ἀσιηχυένων. λέγει δ' αὐτὼ ϗ Κωλιάδ νῆσον μεγάλων. ὅ ἐϛιν Ἀφροδίτης, ὅποία ϗ ἡ Κύπρος· διὰ τὸ ϗ πολὺ ἐν τῇ Ταπροβάνῃ ἀνθρώπως γυναικείῳ κόσμῳ φαιδρυνέσθ, ἄλλως τε τὰ εἰς Ἀφροδίτω σρυθμοῖσι, ἔτ δὲ ϗμ ἐμπλεκομένους τὰς τείχας. ἱϛορεῖ δ' ϗ τὸν καρκίνον τὸ θερινὸν ζῴδιον ὑπὲρ αὐτῆς διηνέχθαι τῆς νήσε, ἐρανίας ἀνερέμβρυον φορὰ δεσιν, ὡς τῶ ἐκεῖ κλίμα ὑπὸ τὸν καρκίνον κειμένε. Πτολεμαῖ μὴν τὸν κριὸν τὸ ζῴδιον ὑπὲρ αὐτῆς εἰληφέναί φησι. Σημείωσα δ' ὅτι χῇ λόγον δρομύτη, ἤτοι γλυκύτη, φορὰς ἔσ νῶν ειπε τὰς τῶ ἀστέρος τὸ καρκίνε κατ' ἐρανὸν φορὰς ἴγας, ϗ κινήσεις. ἡ δὲ κοινὴ χῆσις ὄνομα νήσων ἔχει τὰς Σβορὰς περὶ τὸ Σικελικὸν κειμένων πέλαγ. Κωλιὰς δὲ ἡ Ἀφροδίτη, ἡ ὑπὸ τόπε Ἀπικῆ, ὅτε τὰ Περσικὰ συνέπεσον

νέπεσον ναυάγια, ὥσει ἔ χρησμὸς τοιῶτ⊙ ἐξέπεσε, '---Κωλιάδες
' ὦ γυναῖκες ἑρετμοῖς φείξουσιν.
ὁ δὲ τοιῶτος Ἀττικὸς τόπος ὁμοί-
ὸς ἐζι, φασὶν, ἀνδρώπε κωλῳ δηλαδὴ τῷ χτὶ τοῦ πόδος, ἐκκει-
μν⊙ εἰς θάλασσαν, ἔχων Ἀ-
φροδίτης ἱερὸν, Κωλιάδ⊙ κα-
λουμ⊙ ἐκ τῆς τότε ὁμοιότητος.
ἕτεροι ὔ Κωλιάδα φασὶ κληθῆ-
ναι ἀπὸ τόπε εἰς ὃν ζὰς κω-
λυῦ ἀπέδετο ὄρνις, ἔκ τιν⊙ θυ-
σίας ἀρπάσας. μέρος ὔ ποδὸς ἐμ-
φερὲς ἦ κωλῆ· κ) ὥσσα ταῦ
ἀπὸ σωμαῤῥέσας, ὥσ⊙ γαλέα,
γαλῆ, ὕτω κ) κωλέα, κωλῆ.
οἱ δὲ φασιν ὅτ Ἀθηναίοις ἐλπί-
σαντό ποτε οἱ Τυῤῥηνοὶ, μεγά-
λα σωιζώ)λες πειρατήρια. γυ-
νὴ ὔ Τυῤῥηνὶς διατεθεῖσα φι-
λίας ὥσ⊙ τινα τῆ Ἀτ)ικῶν αἰ-
χμαλώτων, ἀφῆκε λύσα⊙α. ὁ
ὔ ἵδρυσε φυγῶν Κωλιάδ⊙ Ἀ-
φροδίτης ἱερὸν, ὡς δ' αὐτῶ τὰ
κῶλα λυθείς. αὖθις ὔ τὸν κα-
κὸν ὥσ⊙ ἔπεν, ἀντὶ τῦ κακοπ-
οιόν· διὰ τῶ θερμότητα ὦ ὁ
ἥλι⊙ πάρει, ὃν⊙ ἥλιε ἐν τῷ
τοιῶτῳ θερινῷ ζωδίῳ. Ὅπ κεῖ-
ται κ) ἐνταῦθα παρήκησις κανό-
ν⊙, ὁπόϊα πολλαὶ ἐν τοῖς εἰς
τὸ Ὀδύσσειαν εἰρῆται. ἔζι ὔ
τοιαύτη, ςρεφθεὶς ποτὶ τὰς ἀπαρ-
ζοιδε κολώνης, ἀ)φὶ κε Κωλιά-
δα ἐπὶ νῆσον ἵκοιο. παρηκρωῦ-
ται γὰρ πως ἡ κολωνὴ κ) ἡ Κω-
λιάς. τοῖχα ὔ ἁδὲ τῦτο παρήκη-
σις, ἀλλ' ἕτω ἀφ)υχὸν σωιζε-
σεν, ἐ ἀειςρα⊙αμμύου τὰ ποιητ⊙. Ὅπ εὐρυτάτη τὸ μέχι-
θ⊙ ἦ Ταφεσβάνη. ' φησὶν ἔν
' κ) ὁ γεωγρα⊙⊙, Ταφεσβάνη,
' πελαγία νῆζ⊙, μεγάλη, πο-
' λὺ τῆς ἠπείρε διέχκσα. ἔχει ὔ
χτὶ τὸν Διονύσιον, κ) κίτιε πολ-
λὰ ὄρεσιν ἠλιβάτοις ἐοικότα, οἷς
ὑπ' ἄκρων νώτων τέρηκεν, ὁ ὅτι
τερᾴχωη)ο μήκις⊙ ὁλκὸς ἀ-
κάνθης. ὧν κ) τὰ σώματα λυγρὰ
λέγει, κ) χάσμα ὕπ⊙ μέγα φησὶν
αὐτοῖς ἔ), ὡς πολλάκις κ) νῆα
σὺν αὐτοῖς ἀνδρᾶσιν ὑφ' ἓν κα-
ταβρῶξαι, ὅ ὅτι καταβρχθίσαι,
καταπεῖν. ὀνοματοπεποίηται ὔ
τὸ καταβρῶξαι, ὡς ἀπὸ τῦ
βρέχω ῥήμα)⊙· κ) ἀπ' ὠπῆ ἐ-
ζι κ) ὁ βρόχθ⊙, κ) τὸ καταβρ-
χθίζω ῥῆμα. λέγει δὲ τὰ τοι-
αῦτα κίτη, κ) τέρατα, κ) βοτὰ
πόντε Ἐνυδραίου, ἐν ᾧ κ) ἡ
νῆζ⊙ κεῖται. μεμυθύσθαι δὲ αὐ-
τὸ τῷ λόγῳ, ἐπάγει πάνυ ἐν-
διαθέπως, ὡς οἷα φόβου παθὼν,
ὅπ συμβύων πῶδες ἐκείνοις
ἀνπάσειαν, ὅ ὅτιν, ἐχθροὶ ἄν-
δρες, πλανώμενοι ὥσ⊙ θαλασ⊙,
ἐντύχοιεν αὐτοῖς. τότε δὲ τοῦ
ῥήμα)⊙ τῷ ἀνάπαλιν χρῆσται,
ὅτε ὥσ⊙ τῆ Μασσαγέτ⊙ ἔπεν ὅ-
πη, μήτ' αὐτὸς ἐγὼ, μήτ' ὄσ-
πες ἑπῶρες αὐτοῖς ἐμπελάσοι.
μᾶλα γὰ κακόξενοι. ἔμπαλιν γὰ
ἐχθμάπησαν τῦτο ποῖς ἐκεῖνο. εἰ
γὰ κ) ἄμφω ἐνδιαθέπες ἔχοισιν,
ἀλλ' ὅμως διαφέρουσι· κ)δὰ ἐν-
ταῦθα μὲν ἐχθρῆς ἐπαρσάμε-
ν⊙ ἀπώλειαν, καταθᾷ σωπη-
ρῶς εἰς τὸ ὑπ' εἴλων ἀπόλχε-
θ⊙· (φησὶ γὰ, δυσμενεῖς ἐμπλάσειαν αὐτοῖς· φίλοι δὲ δηλα-
δὴ, ὅ) ἐν δὲ τῷ ὥσ⊙ Μασσά-
γετ⊙, ἀνάπαλιν τὰ ὑπ' φίλων
ἀπόλλυσθ⊙, εἰς ἐχθρὸν ἀφο-
ρᾷ καταθυμῶ. λέγει γὰ, μητ'
ἐγὼ, μήτε τις ὑμῶ ἐμπελά-
σοι τοῖς Μασσαγέταις, ἀλλ' ἐ-
χθρὸς δηλονότ⊙ ἐμπελάσοι αὐτοῖς.
Σημείωσαι δὲ ὅπ ἐδὲ μὲν τὸ τε-
ρηκεν, ἀντὶ τῦ τερᾴχωη)ο, εἶ-
πε· παρ' Ὁμήρῳ δὲ ἡ λέξις ἐ-
πὶ τῦ τεταράχθαι κεῖται, ἐν τῷ,
Τερῴκει δ' ἀγορή. Ὅρα ὔ ὅπ
ὁλκὸν ἀκάνθης εἶπεν. ὥσε πολυ-
σήμαν⊙ ὁ ὁλκὸς, ὡς κ) ὥσ⊙ μ-

κερδ ἐράνη. ἄκραθεν ὃ λέγει ἐ τὸ τῆ κήτους ὀρουῶ, τὸ ἀναλογρωῦ ῥάχει, ὃ κυελολεκτεῖ) ϗ ἐπ ἰχθύων ϗ ὄρεων· ἀλλὰ νῦ ἀκριβαν ὅτι νοῆται τὰ ἐπφανόμενα ἔξω ῥεῖ τῶ ῥάχη κέντρα, ϗ ἐπανεσηκοπώς ἐν φαραγμῷ αἱμασιάς. τοῖς γὰρ ἁλιεῦσι ἐν ἁλὶ ϗ γαίῃ κακὰ μυεῖα δηκατο θεός· ἤρωα, πανταχοῦ κακὰ τοῖς κακοῖς. εἰπομὴ ὃ ϗ ἀνατέρω ὅπ πέτεται γνωμῆ ἐστ ὁ ποιητὴς, χτ τὸ κοινὸν ἔθος. ὀλίγον γὰρ αὐτῆ μέλει τοῖς τοπογεάφοις.

Ἐστ δέ τοι ὠρτέρω, Καρμανίδος ἔκτοθεν ἄκρης,
Ὠγυγις· ἔνθά τε τύμβος Ἐρυθραίης βασιλῆος.
Ἐκ τῆς δ' ἂν περάσας ὄψι τόμα Περσίδος ἅλμης,
Ὁρμηθεὶς βορέαο, κ Ἴκαρον εἰσαφίκοιο·
Ἴκαρον εἰναλίην, ὅθι τε πολιοῦχος θεοῖο
Ὠκυρὶ κνισαήεντες ἀδμῆτες καπνὸν ἔχουσι.

605 Est autem tibi ulterius, Carmaniæ extra promontorium, 607 Ogyris: ubi tumulus Erythræi regis. 608 Ex hac autem trajicies ad fauces Perfici sali, 609 Proficiscens boream versus, atque Icarum pervenies. 610 Icarum maritimam, ubi sub tauropolæ ‖ deæ [Dianæ] 611 Aræ nidore abundantes acerbum fumum habent.

‖ vel *dei*, *Apollinis*.

Ὅπ ἐν τῆ Καρμανίδι ἄκρᾳ νῆσός ἡ Ὠγυγις, ϗ ὅπ ῥεῖ αὐτῆ τύμβος Ἐρυθραίς βασιλέως· ὃν ἄλλοι Ἐρύθραν φασὶ, γεάφοντες, Ἀσχυβαθὴς δ' ἄρα νῆσος ἄλλος χτ βένθος ἐρυθρῆς Ὠγυγις. ἔνθα ὃ τύμβος ἄλσς μεδέοι θος Ἐρυθρᾶς Κέκλη). ἐξ ὧπερ δὲ ϗ ἡ θάλασσα κληθῆναι δοκεῖ, ὡς πρεσεγεάφη. οἱ δὲ χτ ἐπίθετον ἐθνικὸν, Ἐρυθραῖον βασιλέα τὸν Διηκάδλου νοσῶν, ἀντὶ τεθαμμένον, ἃ ϗ ῥεῖ τέπων ἐμνήσθημεν· ἐς Ἐρυθραῖον μὲν ἰδ τὴν ἦλθε, χρόνῳ δ' ὕστερον εἰς Ἰνδοὺς ἐλθὼν ἀντέσχ λαμπρῶς πὸ τὰ Διὸς Διονύσῳ, στρατευσαμένῳ χτ ἐπ Ἰνδῶν. ἡ δὲ Καρμανὶς Περσῶν ἐστν ἐμπόριον.

Ὅπ ῥεῖ τὸν Περσίδα θάλασσαν βορεία νῆσός ἡ Ἰκαρίς, ὁμώνυμος τῆ ῥεῖ τὸ Αἰγαῖον πέλαγος· ἰδ ϗ ἐπαναλαμβάνει διὰ τὸ ἔνδοξον. πμᾶ) δὲ ἐν αὐτῆ πολυτελῶς τιμωρεῖται, Ἀπόλλων, ἡ Ἄρτεμις. ἄλλοι δέ φασιν ὅπ ὁ Περσικὸς κόλπος μικρόν τι ἐλάττων Εὐξείνε ἐστν, ἐν ᾧ Ἰκαρές τε νῆσος, ϗ Τύρος, ϗ Ἄραδος, ὁμώνυμοι τῆς Φοινικῆς. Ἰστέον δὲ ὅπ τὸν ῥεῖ τὸ Αἰγαῖον πέλαγος ὁ γεωγεάφος τεθαυμλάκως Ἰκαρίαν λέγει, δοξάζων ἀπὸ τῆ τοιᾶτε νησὸς ϗ τὸ Ἰκάριον καλεῖσθ πέλαγος· λέγων ὅπ ϗ ἔρημον ἐστν αὐτὴ νησίον, νομὰς ἔχον οἷς χρῶνται οἱ Σάμιοι.

[10] Τόσσας μὲν νήσους ‖ ἐπέχει ῥόος Ὠκεανοῖο ‖ ἐφίσσει.
Εὐρυτέρας· ἕτεραι δέ τ' ἀπειρέσιαι [24] γλάσσιν·
Αἱ μέν, ὅσσαι πρὸς νότον Λιβυστὶς ἀμφιτείνει· 614
[94] Αἱ δ', Ἄσιης· [94] αἱ δ' αὖτε πρὸς κλίσιν Εὐρωπείης.
Ἄλλαι δ' ἄλλοθι νῆσοι ἀπείρονται, αἱ μέν, τε ἀνδρῶν
Ναιόμεναι, ἠδ [36] νησὶν ἐπήρατον ὅρμον ἔχουσαι·
Αἱ δ' βαθυκρήμνοί τε καὶ ὑπὸ ναύτῃσιν ἔτοῖμαι·
Τῶν δ' [16] † ῥηϊδίον μοι [36] † ἐνισπεῖν ‖ ἔνομα [179] πασέων

[612] Tot quidem insulas obtinet gurges Oceani [613] Majores: aliæ autem innumeræ sunt, [614] Partim quidem in fluentis Libyci maris, [615] Partim verò Asiæ: quædam etiam circa plagam Europæ. [616] Aliæ autem alibi insulæ infinitæ, partim ab hominibus [617] Habitatæ, atque navibus optabilem stationem [portum] habentes: [618] Partim alta habentes præcipitia, & minimè nautis opportunæ: [619] Quarum non facile mihi referre nomen omnium.

Ὅσσ' ἢ τὰς πρὸς Ὠκεανὸν νήσους, ὅσαι μὲν αἱ ἢ, ἐκεῖ, ἢ ἄλλαι
πρὸς ἠῶ ἢ τὰς ἄλλας, καθὰ ἄλλοθι, αἱ μὲν, ὑπ' ἀνδρῶν οἰκεομένη; πάμπαν ἐπιδέχει, κέμβωνας, ἢ ἀγαθὸν ὅρμον ἔχουσαι, αἱ ἢ, βαθύκρημνοι, ἢ ἐπὶ τὰς ὑπερτέρας μόνας λόγῳ δι- ναύτῃσι ἕτοῖμαι· ὧν ἥδε ῥᾴδιον δύσε. φησὶ γοῦν, τόσσας μὲν εὐρύ- μοι ἐνισπεῖν ὄνομα πασῶν. τέρας, ἄλλας δὲ ἀπειρέσιας, αἱ φησὶν ἀμπὼ εἰπεῖν

* Σχῆμα δέ τοι Ἄσιης, ‖ ῥυσμὸς πέλει ἀμφοτεράων 620 ‖ vide in v. 271.
Ἠπείρων, ἑτέρωθεν ἀλίγκιον εἴδεϊ κάνῃ,
Ἑλκήμμενον κεῖ βαιὸν ἔσω [22] ἀντολίης μυχὰ πάσης.
Ἔνθα τε καὶ σφῶν ἐπιδρομέων Διονύσῳ
[44] Ἔσσαν ‖ πυμάτοιο πρὸ [87] ῥόον Ὠκεανοῖο, ‖ πύμαλον.
Ἰνδῶν ὑσκιόεσσιν ἐν ἤρεσιν· ἔνθά τε Γάγγης 625
Λύκνην ὕδωρ Νυσήϊον ἐπὶ πλατὺ μίξαν ῥεέθρα κυλίνδῃ.
Ἀλλ' οὐκ ἂν [10] τόσσον μέγεθος [64] πέλοι Ἀσίδος αἴης,
‖ Οὐδ' ἄπαμ εἰδομένη ἔοικεν ἀλίγκιον· ἐν γὰρ ἐκείνῃς ‖ Οὐδὲ. μὲν
Ἠπείρου εἰς πόντος ‖ ἀπείρονος ἤγαγεν ὦκα· ‖ ἔσω ῥόον.
Ἐν δ' Ἀσίῃ πολὺς Ὠκεανός· τοιοῦτος γὰρ ἑλίσσων 630
Κόλπους κυμαίνοντας ἐρύγεται ‖ ἔνδοθι βάλλων, ‖ εἰς ἄλας.
Περσικὸν, [84] Ὑρκήνιόν τε, καὶ [10] Ἀράβιον βαθυδίνην·
Τὼ δύο μὲν, νοτίης· αὐτὰρ δ' ἐς βορέαο δόρωνται.

[93] Ἐς

93 Ἐς βορέλιον ὀρώνλα, ⁊ ἐς Λίβα γείτονα πόντε
Εὐξείνε· πόλι φῶτες ἀπειρέλοι ἀμφινέμηλαι. 635

620 Porro figura Asiæ, tractus est ambarum 621 Continentium, ab altera parte similis imagini coni, 622 Quæ porrigitur paulatim ad orientis † recessum totius: 623 Ubi etiam columnæ Thebis geniti † Dionysii 624 Stant, extremi juxta gurgitem Oceani, 625 Indorum ultimis in montibus: ubi Ganges 626 Candidam [limpidam] aquam Nyssæam ad planitiem litoralem volvit. 627 Verùm non tanta magnitudo fuerit Asiæ terræ, † 628 Neque tota species videtur similis: quippe in illis 629 Continentibus unum mare immensum dominatur: 630 At in Asia vastus Oceanus: tres enim volutans 631 Sinus fluctuantes eructat, introrsum mittens, 632 Persicum, Hyrcanium, & Arabicum profundos habentem vortices: 633 Duos quidem, australes, † alium verò ad boream spectantem, 634 Ad boream spectantem, & ad Libem [Africum] vicinum ponto 635 Euxino: ubi homines innumeri circumhabitant.

† extremas partes.
† Bacchi.
† Supple, quanta Europæ & Africæ, Ellipsis.
† Hyrcanium mare sc.

Ὅπ Ἀσία ἡ χώρα ὠνόμασαι ἀπὸ Ἀσίε τῆ Ἀτυθ, ὡς ϗ ἐν τῷ πρὸ Εὐρώπης λόγῳ εἰρη). ἡ ὑπὸ Ἀσίας μιᾶδος Περμηδέως, ὡς ϗ Λυκόφρων βέλεται· ἡ δὸπ πολλὰ ὄξ ὑδάτων τέλμαλα ἔχει, ϗ διὰ τῦτο ἰλυώδης τυγχάνει. ἄσις γὸ ἡ ἰλὺς, ὡς ϗ παρ' Ὁμήρῳ. πνὲς δὲ ϗ πῶ Ἀπικὴν ἱσορᾶσιν Ἀσίδι κλησῆναί ποτε. οἱ δὲ φασιν ὅπ Ἀσιαθ φιλόσοφθ τελεσὶς δεδωκε τῷ Τρωῒ προς φυλακὴ τῆς Τροίας Παλλάδιον ὑποξύλε τετελεσμένον, ἤτοι καταγραπτὸμιμῆον. ὁ δὲ εἰς πῶλὸ ἐκείνε τὸ ἀνδρὸς, πῶ ὑπ' αὐτῷ χώραν, Ἠπειρον καλεμένην τοπεῖν, Ἀσίαν μετονόμασεν. ὄξ αὐτῆς δὲ, ὡς ἀξιολόγε μέρες, ϗ ἡ λοιπὴ χώρα μετέχε τῆς αὐτῆς κλήσεως. ἔχεσι δὲ αἱ ἱσοείαι ὥσπερ Λιβύίαι κόμμα τι τῆς Λιβύης χώρας, καδὰ προγέγραπται, ὅτω ϗ μέρος τι τῆς ὅλης Ἀσίας, ὅπως ἰδίως Ἀσίαν καλέμενον, ὁμωνύμως τῇ ὅλῃ Ἠπείρῳ. καλέιται γὸ, φασὶν, Ἀσία ἡ ἐντὸς τῦ Ταύρε πρὸς ἑῶ ρυσα Λυδδς, Κᾶρας, Λυκάονας, Παφλαγόνας, Ἴωνας, Αἰολεῖς, ϗ ἄλλους. οἱ δὲ φασιν ὅπ ὄξιν ἰδμὸς ὁ δὴ Ἀμισὸν ϗ Θεμίσκυρον, ϗ ἡ ἐντὸς τῆς γεφμιᾶς παῦτης χώρα ἰδίως Ἀσία λέγεται. οἱ δὲ φασιν ὅπ Ἀσία πολις Λυδίας πρὸς Τμώλῳ τῷ ὄρι, ἐν ᾗ πεῖχρσδος κιδάρα εὑρέδη, ϗ ὑπὸ ταύτης ἡ χώρα καλεῖ). ἡ ὑπὸ Ἀσίᾳ πνὸς Λυδδ, ὄξ ἕ ὁ Ἀσίας λειμὼν, ὡς τὸ κοχλίας· ὡς ϗ Ὅμηρος, Ἀσίῳ ἐν λειμῶνι· ἕ κ] δοπικὸν, τῷ Ἀσιανῷ· ἀλλὰ κ] ἰωνικὸν, Ἀσίᾳ κοινῶς, ὡς κοχλίε· ϗ Ἰωνικῶς Ἀσίᾳ (ὡς ϗ πρὸς Ἡσιόδῳ εὕρηται) ϗ συζυγῆ, Ἀσίω· ὡς Ἑρμείᾳ, Ἑρμείω, ϗ ευμελίω Πειάμε. Ὅπ ὁ τῆς Λιβύης ϗ Εὐρώπης ὁμοῦ ῥῦ δύο ρυσμὸς, ὁ ὄξιν ἑλκυσμὸς ϗ ἕκπασις, ὁ ϗ εἰς κῶνον, ὡς προείρηται, σωτελέμενθ, σῆμά ὄξι τῆς Ἀσίας, κῶνε δηλαδὴ καταμόνας ὅσης ϗ αὐτῆς ἐπέρωθεν, ὃ τὸ πλατὺ προσπίνωται πρὸς τῆς Εὐρώπης ϗ τῆς Λιβύης ἴχνει· ὡς πῶ μὴ βάσιν

σιν ἐκείνῳ τε καὶ τούτῳ τῷ κώνῳ κοινωνῶν ἐστί), τὸ δὲ ὀξὺ τούτου τελευτᾷν ὅπου ἀνατολῆς μυχὸν πάσης, ὅ ὅτι πρὸς τὸν ἑῷον Ὠκεανὸν καὶ τὰς ἐκεῖ τοῦ Διονύσου στήλας· ὡσαύτως τὸ τοῦ ἑτέρου κώνου ὁμοίως ὑποκυμαῖνον τερματοῦσθαι πρὸς τὰ καθ' ἑσπέραν Γάδειρα, καὶ τὰς τοῦ Ἡρακλέους στήλας. διὸ καὶ ὀξὺς ἀρχῆς ἐρρέπετο σφενδόνη ἐοικέναι τῷ γλωσσοκόμῳ εἰς τὸ ὀξὺ ἀμφοτέρωσε πρὸς τὰς τοῦ ἡλίου κελεύθους. διαφορᾶν δὲ τοῖς τοιούτοις δυσὶ κώνοις ἐρεῖ, κατὰ τὸ ἐν μείζονι ποσὸν (μείζων γὰρ καθ' ὑπερβολὴν ὁ τῆς Ἀσίας κῶνος) καὶ καθ' ὃ ἑδός· ἐπειδὴ ἐκεῖ μὲν εἰς πόλος ἀπείριος τῇ Εὐρώπῃ καὶ τῇ Λιβύῃ μεταλαβεῖται, ὁ ἐν τῷ ἑσπερίῳ Ὠκεανοῦ, ὃς καὶ τῆς Ἀσίας ἐφ' ἱκανὸν προσαπτεῖ· ἐν ᾧ τῇ Ἀσίᾳ πολύς, φησὶν, Ὠκεανὸς, καὶ μόνος εἷς πόλος. τρεῖς γάρ, φησὶ, κόλπος κυμαίνοντας ἐρείκει· ἔνθεν βάλλων, Περσικὸν, Τρικάνιόν τε, καὶ Ἀρράβιον βαθυδίνιον. ἐν ᾧ τῷ τόπῳ τούτῳ καὶ ἐπαναλήγει χρῆται, καθ' ὃ σῆμα τὸ λεγόμενον ἐπανασρεφὴ λέγων ὅτως, τοῦ μὲν νοτίου, τὸν δ' εἰς βορέλιον ὀρόντα, ἐς βορέλιον ὀρόντα καὶ ἐς Λίβα. λέγει δὲ τὸν Τρικάνιον· ὃν καὶ, ὡς βόρειον, γείτονα τῷ Εὐξείνῳ πόντῳ φησίν. ἔστι δὲ τὸ ῥηθὲν σῆμα τῆς ἀναστροφῆς ὅμοιον τῷ Ὁμηρικῷ, τῷ, Τοῦ δ' ἐγὼ ἀνηθὲς εἰμι, καὶ εἰ πυκὶ χείρες ἔοικεν· Εἰ πυκὶ χείρας ἔοικε, μιῇ δ' αἰθούσῃ σιδήρῳ. Ὅτι καὶ ἄλλο τι ὅτι κοινὸν ἀμφοτέροις τοῖς ῥηθεῖσι κώνοις. ὥσαυτως γὰρ ἐν Γαλείοις τοῦ τὸ ἑσπέριον ὀξὺ τῶν κώνων Ἡράκλειαι ἔχουσι στῆλαι, ὅτου καὶ ἐν Ἰνδίᾳ, πύματον τοῦ ῥόου Ὠκεανοῦ, Ἰνδῶν ὑσταίοις ἐν ἔρεσι, στῆλαι Θηβαίου Διονύσου, ἐλθόντος μέχρι καὶ ἐκεῖ, ὅτε καὶ ὑφ' ἑαυτῷ τὴν χώραν ἐπίσπεν, ὡς καὶ ἐν τῷ τέλει λεχθήσεται τῆς περιηγήσεως. καὶ ὅρα ὅπως ἐξ Ἑλλάδος ἴσαν, κατὰ πνας, οἱ τὸν γλῶσσοκόμον ὑδρηλυδότες ἕως τερμόνων· ὁ Ἡρακλῆς τε δηλονότι, καὶ ὁ Διόνυσος. καὶ ἔστι τοῦτο μόνον Ἑλλάδος, ἀλλὰ καὶ Θηβῶν μάλιστα ἐγκώμιον. ἐκεῖθεν γὰρ ὁ τοιοῦτος Διόνυσός τε καὶ Ἡρακλῆς. κάμοι πνὲς ἄλλως πνὰς βάλον· τοῦτο ποιῆσαι, καὶ τοῦ Ἑλλαδικοῦ, Ἡρακλῆ τε καὶ Διόνυσον.

Ὅπου ἐν οἷς λέγει ὡς ὁ Γάγγης ὁ Ἰνδικὸς ποταμὸς καθ' ὃν ὕδωρ Νυσαίων ὅπου πλατυμῦλος κυλίει, ὁ κυρίως ἔοικε χρῆσθαι τῇ λέξει, ἀλλ' ἁπλῶς ὅπου γῆς πλάτος λέγει τὸν πλατυμῦλον. κυρίως δὲ ὁ πλατυμῶν ὅπου θαλάσσης λέγεσθαι εἴωθεν, ἐχούσης καὶ πέτρας ὑποκυμβίους. τάχα δὲ τοιοῦτός ὅτι καὶ ὁ τόπος δι' ὃ ῥέει ὁ Γάγγης. Νύσσαι δὲ, φασὶ, διάφοροι, Αἰθιοπικὴ, Ἀραβικὴ, Εὐβοϊκὴ, περὶ ἣν λέγει καὶ τὸ τῆς ἀμπέλου τερατεῖον, βότρυων ἀνοφερούσης κατὰ μέσον. εἰσὶ δὲ καὶ ἄλλαι Νύσσαι, ὡς οἱ τὰ ἐθνικὰ γεγράφασιν λέγοντες. φασὶ δὲ τοῦ περὶ τὴν Νυσαίαν Ἰνδικὴν ταύτην ὁδὸν ὄντας, καὶ τοῦ περὶ τὸ Νυσαῖον ὄρος τοῦτο οἰκοῦντας, ἀνθρωποφάγους εἶναι. περὶ δὲ ταύτης τῆς Νύσσης καὶ ἐν τοῖς μετὰ ταῦτα ῥηθήσεται.

Μέσσον δ' ἀμφοτέρων ῥόον ἀσπετον ἰδμὴς ὀρίζει,
Τῇ δὲ τῇ μακρῆσι πιαινόμενοι πεδίοισι.

[a] Μέσσαι

‖ πλέον μέσον. ‖ Μέσσα γαμὼ πάσης Ἀσίης ὄρος ἀμφιβέβηκεν,
Ἀρξάμενον γαίης Παμφυλίδος, ἄχρι ⟨ Ἰνδῶν ·
Ἄλλοτε μὲν λοξόν τε ⟨ ἀγκύλον, ἄλλοτε δ' αὖτε 640
‖ ὀρθύπαλον. Ἰχνεσιν ‖ ὀρθότερον · Ταύρου δὲ † ἐ κικλήσκουσιν,
‖ ὑψικέρωνον. Οὔνεκα ταυροφυής τε ⟨ ὀξυκέφαλλον ὀδύει,
‖ περιῤῥῆδες. Οὔρεσιν * ἐκταδίοισι ‖ πολυσχιδὲς ἔνθα ⟨ ἔνθα·
Ἐκ δ' ἀπειρέσιοι πόταμοὶ κήμαχθὰ ῥέουσιν ·
Οἱ μὲν πρὸς βορέην, οἱ δ' ἐς νότον, οἱ δ' ὅπη ῥιπὴ
‖ πάλιν ἄνομ' εἶποι. Εὖρος καὶ ζεφύροιο. τίς ἂν ‖ πάντ' ἐνόμαζ' ἔποι; 646
Οὐ μὲν ἐπωνυμίαν μίδην ἔλαχεν, ἀλλ' ὄνεφ ἑπτῇ
Οἴνομ' ἔχει τροφάλιγγι. τὰ δ' ἀμφὶ κείνοισι μέλοιτο
‖ ἔχει. Ἀνδράσιν οἳ κεν χῶρον ὁμέρμον οἴκον ‖ ἔθεντο.
Νῦν γὰρ ἔθνεα πάντα διέξομαι ὅσσ' ἀείδηλα 650
Ἔνναέται · Μούσαις δ' ἰθυπτίοιν ἴχνος ἄριστον.

636 Medium verò amborum terræ immensus isthmus finit, 637 Hinc & inde longis porrectus campis. 638 Medium verò totius Asiæ mons circuit, 639 Orsus à terra Pamphylia, ad Indos etiam usque, 640 Interdum quidem obliquus & curvus, interdum verò rursus 641 Vestigiis [incessu suo] rectior. Taurum verò ipsum nominant, 642 Eo quòd tauro similis, & acutum caput habens incedit, 643 Montibus spatiosis multifidus hinc inde. 644 Ex quo innumeri amnes cum strepitu fluunt: 645 Hi quidem ad boream, illi verò ad austrum, quidam item ad impetum [flatum] 646 Euri & Zephyri. quis omnia nomina retulerit? 647 Nec certè cognomentum unicum adeptus est, verùm in unoquoque 648 Nomen habet anfractu [flexu] Hæc autem illis curæ sint 649 Hominibus qui in loco illo vicinam domum posuêre. 650 Nunc quidem gentes omnes percurram quotquot celebres 651 Incolunt: Musæ verò rectissimum vestigium ducant.

Ὅπ τὸν ἤδη ῥηθέντα μέσον τῆς Εὐξείνης πόντου καὶ τῆς Τρικλινίας πλατύπαλον ἰσθμὸν, ἤτοι τὸν περὶ τὴν Ἰσηείαν τὴν Ἐφαν, ἀσαφῆ τε λέγει, καὶ μακρῆς ὧδε καὶ ὧδε πτανόμενον πεδίοις. καὶ σημείωσαι καὶ ἐνταῦθα ὅπ ὁ ἰσθμὸς ἁπλᾶς μὴν καὶ ὅτω ῥηθείς, γλῶ δηλοῖ σενοχωρημένω μεταξὺ δύο θαλασσῶν · εἰ δ' ὑπερκειται τὸ μακρὸς, ἢ πλατὺς, ἢ ἀδιάφαλος, ἢ πᾶν τοιοῦτον ὁποῖα πολλὰ ὑπονοεῖ ὁ Διονύσιος, τότε διὰ τὰς τοιαύτας περιττὰς ἰσθμὸς νοηθήσεται καὶ ὁ μὴ σενός. τὸ δ' αὐτὸ νοητέον καὶ ὅπ πορθμὸς, εἴ γε ὡς δὴ τοῖς παλαιοῖς πορθμὸς λέγει ὁ περὶ Σικελίαν

κελίαν, ἃ μόνον ὁ βόρεος, ὁ ἐπασάμενος, ἀλλὰ καὶ ὁ νότος, ὁ χιλίοις καὶ πενταχοσίοις σταδίοις διεξέρχεται, καὶ εἰς χάσμα τοσοῦτον ἀνοίγεται. Ὅπου ὁ Ταῦρος τὸ ὄρος ἀρξάμενος ἐκ τῆς Παμφυλίας, ὡς ἔοικε δοξάζω, ἄχρι καὶ Ἰνδῶν παρήκει, διὰ πάσης ἤκων Ἀσίας· ἄλλοτε μὲν, φησὶ, λοξὸς καὶ ἀγκύλος, καὶ ὡς ἐρεῖ κατωτέρω, πολλὰς ἔχων τροφαλίγγας, ἄλλοτε δ' ὀρθότερος ἴσχυσεν. εἶτα αἰπολοῦσι πῶς κλῆσιν τὸ ὄρος, φησὶ, Ταῦρον δ' αὐτὸν κικλήσκουσιν, οὐνέκα λοφεύμενος τανυσφανὴς καὶ ὀξυκάρηνος ὀδεύει, ὄρεσιν ἐκταδίοις, ὃ ὅτι μακρὸς, πολυχρόνιός ἐστιν καὶ ἔνδια. τὸ δ' ὀξυκάρηνος γοῦν καὶ ὀρθόκραιρος καὶ ἔστι πρόσφυες τῇ κλήσει τὸ Ταῦρος. ἐπίδηλον γὰρ ταῦρος, καὶ ἁπλῶς βοὸς, τὸ ὀρθόκραιρος· ὡς δηλοῖ τὸ, βοῶν ὀρθοκραιράων. λέγει δ' ὅπι ὁ Ταῦρος ἴσως ἃ μίαν ἐπωνυμίαν ἔλαχεν, ἀλλ' ἐν ἑκάστῃ τροφαλίγγι ἔχει ὄνομα. εἶτα δεικνύων πάλιν τὸ παχυμερὲς τῆς πρωτογήσεως, λέγει, τοιαῦτα ἐκείνοις ἂν μέλοι τοῖς κατὰ χώραν οἰκοῦσιν. ὅμοιον δ', φασὶ, τὸ χῶμα τῷ τοῦ Ἡσιόδου, ᾧ, Οἳ δ' ἔκτα ἴσασιν οἳ ἀμφὶ πρωτοπέτασιν. καὶ τοὺς ἐν τῷ Ταύρῳ δ' καναχηδὰ ῥέοντας ποταμοὺς, ἀπειρεσίους εἰπὼν, ἐπάγει, τίς ἂν πάντα ὀνόματα εἴποι; καὶ ἔνθη δ' διέξεισι λέγει ὁ πάντα, ἀλλ' ὅσα εἰσὶν ἀρίδηλα· εὐχόμενος τὰς Μούσας ἰδύντα ἔχος ἄγειν, καὶ μὴ σκολιὸν, εἰ καὶ παλαὶ τοῖς πρωτογενεῖσι τόποις εἰσὶν αἱ τροφάλιγγες. Ὅσα δ' ὅπι κατὰ μίμησιν τῆς Σαμίας μίας ναῦς, εἶπε καὶ ἔοικε τὸ, ἐπωνυμίαν μίαν ἔλαχεν. ἐξ Ὁμήρου δ' ἀμφω εἰλήφασι, εἰπόντος ἐν Ὀδυσσείᾳ, Σαμία μία. ὁ δ' γεωγράφος ὅτω πρὸ τῆς Ταύρου φησὶ, Διέζωκεν ὁ Ταῦρος μέσην τὴν Ἀσίαν, ἀπὸ ἑσπέρας ἐπὶ τὴν ἕω τετραμμένος· ἔτελευτῶν τὸν Ἰμαον τὴν Ἰνδικὴν διαλάσας σωλῆνα. ὅπι δ' μέσος κατὰ τὸ ὄρος τῆς Ταύρου καὶ Καύκασος λέγεται, αὐτὸς ὁ Διονύσιος ἐρεῖ ἐν τοῖς ἑφεξῆς· ἔνθα καὶ ἄλλαι τῆς τοιαύτης Ταύρου κλήσεως αἰτίαι παρατεθήσονται, ἀρέσκουσαι τοῖς παλαιοῖς. Ἀρριανὸς δέ φησιν ὅπως, ὁ Ταῦρος τὸ ὄρος ἀπείργει τὴν Ἀσίαν, ἀρχόμενος ἀπὸ Μυκάλης τῆς κατανπικρὺ Σάμης τῆς νήσου ὄρους· ἀποτεμνόμενος δ' τὴν Παμφυλίων καὶ Κιλίκων γῆν, ἔνθεν μὲν ὡς εἰς Ἀρμενίους παρήκει, ἀπὸ δ' Ἀρμενίων, ὡς ὅπι Μήδους. Ὅπι τὰ τέσσαρα κέρεα τῆς κόσμου ἐνταῦθα περιλαμβάνων συμπομώτατα, καὶ ἰδέαν χρυσοῦς, φησὶν ὡς οἱ ἐν τῷ Ταύρῳ ποταμοὶ ῥέουσιν, οἱ μὲν πρὸς βορέαν, οἱ δ' ὅπι νότον, οἱ δ' ὅπι ῥιπὴν εὖρος καὶ ζεφύρου.

Ἦχι μὲν λίμνης Μαιώτιδος ἄγχι νέμονται
Αὐτοὶ Μαῶται τε καὶ ἔθνεα Σαυροματάων,
Ἐσθλὴν ἐννάλιον γλῆνος. Ἄρεος ἐκ δὲ ἐκείνης
Ἰφθίμης φιλότητος Ἀμαζονίδων ἐγένοντο, 655
Τὴν ποτε Σαυρομάτησιν ἐπ' ἀνθρώποισι μίγησε,
Πλαγχθέντας πάτρηθεν, ὑπόσπορα δι Θερμώδοντος.

Τὴν ἔνεκα

[33] Τ᾽ἔνεκα δὲ παῖδες μεγαλήτορες ἐξεγένοντο,
[d]Ὑλλῳ ναιετάοντες ἀπείριτον· ἧς ἀφὶ μέσσης
‖ μέσα. Συρόμυς Τάναϊς Μαιώτιδος ἐς [50] μυχὰ πίπτει, 660
[d]Ὅτε δὲ Εὐρώπην ἀποτέμνεται Ἀσίδος αἴης.
Ἐς δύσιν, [95] Εὐρώπην ἐς δ᾽ αὐγάς, [95] Ἀσίδα γαῖαν.

[652] Nempe paludem Mæotidem prope habitant [653] Ipsi Mæotæque & gentes † Sauromatarum, [654] Strenuum bellicosi genus † Martis: nam ex illo [655] Forti concubitu Amazonidum geniti
† qui & Sarmatæ. † quippe quo Amazones ortæ ferebantur, his verò Sarmatæ, v. com. sunt, [656] Qui olim Sauromatis cum viris mixtæ sunt, [657] Vagatæ è patria, procul à Thermodonte: [658] Quare etiam liberi magnanimi nati sunt, [659] Sylvam incolentes immensam: quam per mediam [660] Volutus Tanais Mæotidis in sinum labitur: [661] Qui etiamnum Europam abscindit [secernit] ab Asia terra: [662] Ad occasum, Europam: ad ortum autem, Asiam terram.

[d]Οπ δὲ τὴν περίοικον Μαιῶτιν αὐτή τε εἰσὶν οἱ Μαιῶται, οἱ τῆς Μαιώτιδος λιμνόπαρῴνιοι, ἢ καὶ τυχὸν ἐξ ὧν ἡ Μαιῶτις λίμνη κέκληται· καὶ οἱ Σαυρομάται δὲ περὶ αὐτὴν κεῖνται, ὕλλῳ ναιόντες ἀπείριτον, δι᾽ ἧς μέσης ὁ Τάναϊς συρόμενος ἐς μέσα πίπτει τῆς Μαιώτιδος· ὃς Εὐρώπην Ἀσίας ἀποτέμνει, εἰς δύσιν μὲν, Εὐρώπην, εἰς δ᾽ αὐγὰς, τὴν Ἀσίαν. δὲι δ᾽ τούτων εἴρειν ὅσα ἔδει ἐν τοῖς φράσασιν. [d]Οπ δὲι τοὺς Σαυρομάτας (φῦλον δ᾽ εἰσὶ Σκυθικὸν) ἐναλίῳ Ἄρει ἐᾶλον γῆρος λέγει, ἢ διὰ τὸ πολεμικὰς εἶ), ἢ διότι ἐξ Ἀμαζόνων γεγαλογεῖν), αὐταὶ δ᾽ ἐξ Ἄρεος. φησὶ γὰρ ὅτι ἐκ φιλοπόλου ἐρήμων Ἀμαζονίδων ἐγένοντο, ὧν ἐκεῖναί ποτε τῆς Σαυρομάτας ἐμίγησ᾽, πλανηθεῖσα πέτρησιν ἐκ Θερμώδοντος ἐς Σκυθίαν· διὸ καὶ παῖδες μεγαλήτορες αὐτὴν ἐξεγένοντο. ἐπλανήθησ᾽ δ᾽, φασὶν, αἱ Ἀμαζόνες, ἢ ὅτι καὶ τῆς Ἑλλάδος ἐξεράτησαν τὰ βόρεια, καὶ διὰ τὸ Ἴστρε φραυσάμενοι, ἀφ᾽ ὧν, ὡς ἐξ Ἄρεος καταγωγίων, καὶ ὁ Ἄρειος πάγος ἐν Ἀθήναις ὠνόμασται, οἷα μέχρι καὶ ἐκεῖ ἐλάσεων· ἢ ὅτ᾽ Ἡρακλῆς αὐτὰς ἐκ τῆς Ἀσίας ἐφυγάδευσεν ὑπερατθυμήθ᾽, διὰ τὸν τῆς Ἱππολύτης ζωσῆρα. Ἡσίοδ᾽ δ᾽ ἢ δεῖ τούτων τοιαῦτά φησιν, Ἕλλωπες νικήσαντες Ἄμα ὄνας ὅτι Θερμώδοντ᾽, καὶ ζωχρήσαντες ὅσας ἠδύναντο, ἀπέπλεον διὰ τὸ Εὐξεῖνον· αἳ δ᾽ ἐν τῷ πελάγει ὑπεδέχθησαν, κατέκοπτον τοὺς ἄνδρας. εἶτα φερόμεναι κατ᾽ κῦμα καὶ ἄνεμον, ἀφικνοῦν᾽ εἰς τὴν Μαιῶτιν· καὶ ἐξελθοῦσαι, καὶ λιπόζωμαι τὴν Σκυθικὴν, τὴν μὲν ἀριστὴν ἐδόκουν ἄνδρες εἶ), γνωσθεῖσαι δέ ποτε κατεργάσησαν εἰρηνικῶς· καὶ ζυχθεῖσαι τοῖς ἐγχωρίοις νεανίαις, δύσησαν τὸν Τάναϊν, καὶ τειῶν ἡμερῶν ὁδὸν ὁδοιπορήσασαι πρὸς ἥλιον ἀνίσχοντα, κατέμειναν ἐν τῇ νῦν χώρᾳ τῆς Σαυρομάτης. τὸ δ᾽ Ἀμαζονίδες, ἐκ γυναικοκρατικὸν (ἵνα μὴ τὰς ἰδίας τῷ γυναικοκρατουμένῳ ταπεινοῖ) ἀλλὰ κατ᾽ ἀνδρωνυμίαν.

γλώ. τοιῦτον ὑ ἐφάνη περὶ τούτων
γὴ τὸ, Ἀσίδα γλῶ· γὴ τὸ, Σικε-
λικὸν πορθμίδα, γὴ ἄλλο τοι-
οῦτο. τὸν ὑ Παφλαγονικὸν ποτα
μὸν Θερμώδοντα, πάσαν ἧν Ἀ-

μαζόνων εἶπε, δῆπα πάλαι ποτὲ
περὶ τοῦ Παφλαγονικὰς αὖπα
κατῴκουν τόπους, ὡς αἱ ἱστορίαι
φασίν.

Τῶ δ' ἤτοι * πηγαὶ μὲν ὀν [1] ἔρεσι Καυκασίοισι
Τηλόθι μορμύρουσιν· ὁ ὑ πλατὺς ἔνθα & ἔνθα
Ἐσυμῷ Σκυθικῆσιν ὑπερδονέει πεδίοισι. 665
Τῶ δ' ἀν κυμαίνοντα [7a] ἀπείριτον ὀκ [4] βορέαο,
Πηγετὸν ἀθρήσας [||] ἀπὸ κρυμοῖο παγῆτα. [|| ὑπὸ.
Σκέτλιοι οἳ πρὸς κῦνον ἐνοίκια [||] φῶτες ἔχουσιν· [|| κῶας.
[4] Ἀιεὶ σφιν ψυχρή τε χιὼν, κρυμός τε δυσαὴς.
Καὶ δέ κεν ἐξ ἀνέμοιν ὀπότερ πλέϊστον κρύος ἔλθῃ, 670
Ἢ ἵπποις ἐπέσηνε ἰδὼν ὀφθαλμοῖσιν [||] ἴδιον, [|| δεσπόται.
Ἠὲ & ἡμίονος, ἢ ἀγρωστίλον γλῶ. οἰῶν. [|| ἢ γὴ δεσπότου.
Οὐ δὲ μὴν ἀλλ' αὐτοί κεν ἀμήμονες τελέθοιεν
Ἄνερες, οἳ κείνῃσιν [10] ὑπαὶ [12] ῥιπῇσι μένοιεν·
Ἀλλὰ γὲ ἠλάσκουσιν, ὑποζύξαντες ἀπήνας, 675
Χώρῳ εἰς ἕτερον· λείπουσι ὑ γαῖαν ἀήτῃς
Χειμερίοις, οἵτε [13] σφι κακὴ [||] ἐπιόντες ἄελλη, [|| ἐπιόντες.
Γαῖάν τε κλονέουσι & [1] ἔρεα [||] πολυκήπελα. [|| βησσήεντα.
Τόσσοι μὲν πύλαμὸν Τανάϊν ἐπιναιετάουσι

[663] Hujus fanè fontes quidem in montibus Caucasiis [664] Procul murmurant: vastus autem hinc inde [665] Concitus [rapidè fluens] Scythicos currit super campos. [666] Hoc porrò æstuante immensum in modum à borea, [667] Glaciem videres præ frigore concretam. [668] Miseri qui circa illum domicilia homines habent: [669] Perpetuò illis frigida nix, gelúque perniciosè flans [cum pernicioso flatu conjunctum] [670] Et quum è ventis plurimùm frigus venerit, [671] Aut equos morientes ante oculos cernas, [672] Aut etiam mulos, aut in agro stabulantium genus ovium. [673] Neque etiam ipsi illæsi esse possent [674] Homines qui illis sub flatibus manerent: [675] Verùm fugiunt, junctis plustris, [676] Regionem in aliam: linquunt autem terram ventis [677] Hybernis, qui etiam improba furentes [ruentes] procella, [678] Terrámque agitant & montes piniferos. [679] Tot fanè fluvium Tanain accolunt.

Ὅπ δὲ τῆ ῥηθέν(Θ) Ταναΐδος πηγαὶ ἐν τοῖς Καυκασίοις μορμύρουσιν ὄρεσιν, αὐτὸς ᾧ πλατὺς ἐπιβέχει ἔνδα κ) ἔνδα τοῖς Σκυθικοῖς πεδίοις. νοητέον ᾧ νῦ, φασι, Καύκασον τιᾶμά π τῆ ϖεϱιεϱημμένο Ταύϱε βοϱειότατον, ϖϱὸς τὸν Κϱονί " ἀνῆκον θάλασσαν, ἢ μέϱη κ) τὰ ϖϱὸ τούτων γεγϱάφε"α Ῥιπαῖα ὄϱη. τὸν ᾧ τοιοῦτον Καύκασον, ϖϱὸς ὃν κ) ὁ τῆ Ρεμμιθέως πλάπετα ἀνασκολοπισμὸς, οἱ παλαιοὶ μὴ ἐξικεῖσθαί φασι τῆ τῆς ϖϱομηθήσεως πήνας. ὁ ᾧ γεωγϱάφος φησὶν αὐτὸν διήκειν μέχϱι ϖρὸ Τιβαρηνῶν. Σημείωσαι ᾧ ὅπ ὁ μὲν Διονύσι(Θ) λέγει τὸ τοιοῦτο Καυκάσε ἐκπίπτειν τὸν Τάναϊν· ὁ γεωγϱάφο(Θ) ᾧ ἀδήλως λέγει κ) τῆ Ταναΐδος τὰς ἀϱχὰς, κἄνθε κ) τὰς τῆ Νείλε· λέγων κ) πόλιν παϱ' αὐτῷ ἔ]) ὁμώνυμον τῷ ποταμῷ. ἄλλοι δέ φασιν αὐτὸν ἐκ λίμνης πινὸς, ὡς ἐξ ἀϱχῆς, εἰς λίμνην τὴν Μαιῶτιν ῥέονα δυσὶ ϛόμασιν εἰσβάλλειν εἰς αὐτήν. Ὅπ ϖερὶ τοῦ τόπου τοῦ χ] τὸν Τάναϊν, κ) τὸν ἐκεῖ βόρειον Καύκασον, βοϱέα χειμαίνο(Θ), παγετὸν ἂν ἴδοις, ἀπὸ κϱυμῶ παγέντα. εἶτα ἐνδιαθέπως ὁ Διονύσι(Θ) οἷ] οἰκπζόμεν(Θ) τοῦ ἐν τῷ τοιούτῳ τόπῳ, διὰ τὸν ἀπείϱον παγετὸν, ἔπ δὲ κ) αὐξιπικῶς τὸν χειμῶνα ἐκφέϱζον, φησὶ, ϱέτλιοι ἐκεῖνοι φῶτες· ἀεὶ γὰ αὐτοῖς ψυχϱὰ τε χέων κ) κϱυμὸς δυσαής. κ) δὴ ὅταν ἐξ ἀνέμων πλέων κϱύ(Θ) ἔλθῃ, κ) ἵπποις ἂν πις ἀνήσκοντας ὀφθαλμοῖς ἴδοιτο κ) ἡμιόνους· τὸ δὲ ἐμβολικὸν, κ) οἷς ἀϱχαίοις, ὧν, καθ' Ἡσίοδον, ἀδὲ τὸ χ] λιναιῶνα ψύχος καθικνεῖται, διὰ τὸ δασὺ ϖῆ τειχῶν. ἀδὲ μὴν ἀὐτοί, φησὶν, οἱ αὐτόθι ἄνδϱες ὑπὸ ψύχους ἀπήμονοι μένουσιν· ἀλλὰ γὰ ὑποζώσαντες ἀπίνας ἀμαξόβιοι γὰ οἱ ἐκεῖ) πλανῶνται εἰς ἑτέϱαν χώϱαν, λείποντ ᾧ χεῖμα ἀΐπτας χειμεϱίοις. ϖῆ ᾧ κ) εἰς παϱειμίαν ὑπὸ ἐϱημωθείσης οἰκουμένης κεῖται. ὡς τὸ, ϖϱὸς δεῖνα πόλιν ἐϱήμην ὁ ἄνεμος καταπνέυσε. Σημείωσαι ᾧ κ) ὅπ ϖϱὸς χόνα ἐειμένες ὕδως ἀϛείως οἱ παλαιοὶ φασι, τῆ σοφῆ βασιλέως Δαβὶδ ἀφοϱμὴν ἐνδέν(Θ) αὐτοῖς, ὅτε εἰπη, διδόν(Θ) χόνα αὐτῆ ὡσεὶ ἔριον. Ὅϱα ᾧ κ) ὅπ φανεϱῶς ἐνταῦθα τὸ ϱέτλιοι, ἀκεῖς ὕβϱιν, ἀλλ' ὀϱθῶ οἴκτῳ εἰϱηται. Ὅπ ᾧ ἡ ϖρὸ πλανήπων τούτων Νομάδων χώϱα δυσχείμεϱός ὄϱην, ὁμολόγη(Θ). διόπϱ ὠδὲ ὄνος ϖέϱφει· δύσειον γὰ τὸ ζῶον, ῥηγνὺ(Θ) ᾧ, κ] τὴν ἰσχνείαν, κ) χαλκῆ ὑδείαι χειμῶν(Θ) ἐκεῖ, κ) διάπλοι πνὲς ἀμαξόβιον(Θ). κ) τὰ χαίμματα ᾧ σφοδϱὰ ϖέϱυσι ἐκεῖ φασί πινες γίνεσθ. ὁ μὴν τοι Διονύσι(Θ) ἔοικε μὴ ὕτως δοξάζειν, ἀλλὰ διλωσῆς τὴν χώϱαν ἐκείνην ψύχεσθ. φησὶ γὰ, Αἰεί σφι ψυχϱή τε χιὼν, κϱυμός τε δυσαής. ὕτω ᾧ κ) Ἡσίοδ(Θ), δυσχείμεϱον εἰπὼν τὴν Σκυθικὴν, ἐπάγει, ὅπ τοῦ μὲν ὀκτὼ μῆνας ἐκεῖ ἀφόϱη(Θ) οἷ(Θ) γίνεται κϱυμός· ὅτε ὕδως μὲν ἐκχέας, πλὴν ὅπ ποιήσεις· πῦϱ ᾧ ἀνακαίων, ποιήσεις πλήν. ἡ ᾧ θάλασσα πήγνυ(Θ), κ) ὁ Βόσπορος ὁ Κιμμέϱιος. τοῦ ᾧ λοιπὸς, φησὶ, τϱέσαϱας μῆνας ψύχεα αὐτόθι ἐᾶ. τάχα ἂν ἡ μὲν ἐνδοτέϱα Σκυθικὴ ἡ ϖϱὸς βοϱέαν, τοιαύτη ὀϛὶν οἵαν φησὶν ὁ Ἡσίοδ(Θ)· ἡ ᾧ λοιπὴ ϖάσχει, ὡς εἰκὸς, κ) κϱύσταλλα. Σκυθῶν ᾧ ἡ τοιαύτη ϖᾶσα γῆ, ϖϱὸς ὧν ἱστοϱεῖ Ἀϱϱιανὸς, ὅπ στοφάγοι ποτὲ κ) ἀεϱόβιοι ὄντες, κ) οἰκίας

οἰκοῦντες, καὶ πόλεις ἔχοντες, ἐπειδὴ τοὺς Θρᾳκῶν ἐπλήγησαν, μετέβαλον τὰ φρέατερον ἤδη, καὶ ἀρξὰς ἐπερῴαντο μεγάλας, μήποτε οἰκίαν ἔπ δείμαντς, μήτε ἀρόσῳ γῆν ἀναῤῥῆξαι, μήτε πόλεις δομήσαθαι, μήτε κτῆμα κεκτήσθαι, ἀλλ' οἴχοις μὴ ποιήσαθαι ἁμάξας, ὄφλῳ ᾖ, κρέα θήρεια· πόμα ᾖ πιτὸ καὶ ὄφλῳ, τὸ γάλα. θρέμματα ᾖ κεκτῆσθαι μόνα, ἅτ' ἀγαθὸς αὐτοῖς ἐμέλλειν ἄλλων γῆν ἄλλης ἀμείβοισι· καὶ ἀπὸ τῶνδε ἀντὶ χαιρόντων γῆς ἔδης Νομάδας. ἐλλόγιμον ᾖ ἀνδρῶν ἡ φυλὴ Σκυθῶν λύσσκε γῆ τὸν Ἀναχάρσιν, ἓ μέμνημαι καὶ Ἡσίοδος, λέγων ὅτι ὁ Εὔξεινος παρέχει ἔθνη ἀμαθέστατα· καὶ ὄξ ἔθνος φησὶ ἐντὸς τοῦ Πόντου ἀνὴρ ἐλλόγιμος λέγεται, πάρεξ τῆς Σκυθικοῦ, ὅθεν ὁ Ἀνάχαρσις. λέγουσι ᾖ οἱ Νομάδες ὅτοι Σκύθαι καὶ μέχρι τῆς Θρᾳκικῆς Χερρονήσου ἐλάσαι ποτέ, καταβέχοντες τὴν Εὐρώπην, ὅτε ὁ Δαρεῖος ἐκεῖ στρατεύσας ἠρέθισεν αὐτούς.

Σαυρομάται δ' ἐπέχουσιν [24] ἐπαυτέροι γεγαῶτες
Σινδοί, Κιμμέριοί τε, καὶ οἱ πέλας Εὐξείνοιο 681
‖ Κερκέτοί τ' [*] Ὀρῆές τε, καὶ ἀλκήεντες Ἀχαιοί·
[*] Τοὺς ποτ' ἀπὸ Ξάνθοιο καὶ Ἰδαίης Σιμόεντος
[1] Προιαὶ [21 10] νοσφίσσαντο [*] νότοιό τε καὶ ‖ βορέαο,
[6] Ἐσσομένους μετὰ δῆριν [*101] Ἀρηϊάδην βασιλῆϊ. 685

‖ Ἰέρα Κερκέτις, Τορέται τε v. com.
‖ Ζεφύροιο.

680 Sauromatas verò excipiunt qui magis conferti sunt [denſi]
681 Sindi, Cimmeriíque, & qui prope Euxinum 682 ‖ Cercetíque, Oretéque, & ſtrenui Achæi, 683 Quos olim à Xantho & Idæo Simoente [a Troja] 684 Flatus abduxerunt auſtríque ‖ & aquilonis, 685 Sequentes ad bellum Martia fortitudine præditum [vel, † à Marte oriundum, vel, Martis filium] regem.

‖ Cercetii Toretæque. ‖ vel, & Zephyri. † Agamemnonem ſc. cuius proavus Oenomaus Martis filius.

Ὅπ Σαυρομάται ἐπέχουσιν οἱ Σινδοὶ, οἱ καὶ Ζιγχοὶ λεγόμενοι, κατὰ πᾶς. λέγει ᾖ τὸ ἐπέχουσιν, ἀντὶ τοῦ διαδέχονται, καὶ μετ' αὐτοὺς τὴν γῆν ἔχουσιν. Ὅμηρος ᾖ τὸ ἐπέχειν λέγει, τὸ κατὰ πνᾶ ἔχειν καὶ ὀπίσεις. καὶ ὀπίσω σωτάσει, οἷς, δαιμονίη πί μοι ἐπέχεις; ὁμοίως καὶ Σαυρομάται εἰσὶ καὶ οἱ ἐν Ὀδυσσείᾳ πλατύτερον ἱσορηθέντες Κιμμέριοι, καὶ οἱ Ὀρέαι, διὰ τοῦ σ. οἱ γὰρ μετὰ τοῦ σ Ὀρέσται ἐθνος εἰσὶν Εὐρωπαῖον, Μολοσσικόν· ἀπὸ τοῦ Ἀγαμέμνονος ὑὸς Ὀρέσου καλοῦνται. ἐκεῖ ᾖ, φησὶ, καὶ οἱ Κερκέται, ὧν ἡ χώρα Κερκετὶς λέγεται, ὑδρακώδης τὴν φορηθρωπὸν Καυκάσῳ. ἐκεῖ καὶ οἱ ἀλκήεντες Ἀχαιοὶ, ὃς ἐκ Τροίας, φησὶ, νότος καὶ ζέφυρος πνοαὶ νοσφισάμεναι, ἤγαγον νόσοι καὶ χαλεπὰς καὶ μακρὰν ἀπαγαγοῦσαι καὶ ἀφορίσασαι, ἤγαγον ἐκεῖ, ἐπομένους Ἀρηϊάδῃ βασιλεῖ, ἤγουν τοῦ Πηλοπίδου Ἀγαμέμνονος· ὃν Ἀρηϊάδην λέγει, ὡσεὶ ἐξ Ἄρεος καταγόμενον, διὰ τὸν τοῦ Ἄρεος Ἱπποδάμειαν, ὃν ὁ τοῦ Ἀγαμέμνονος φέρων Πέλοψ εἰς γυναῖ-

ναῦκλα ἠγάγετο. οἱ δ' ἔπειδὴ τοῦ τοιούτους φασὶν Ἀχαιοὺς Ἀριπάδη βασιλεῦ, ἤτοι τῷ πολεμικῷ Ἀχιλλεῖ, συλλισδόντας αὐτῷ πολεμαρχῆσαι. ἢ μᾶλλον Ἰαμβλίχῳ φασὶν αὐτοὺς ἀκολουθῆσαι τῷ υἱῷ Ἄρεος, Ἀσπληδονίων βασιλεῖ· ἦσαν δ' Ὁρχομένιοι. ὁ δὲ γεωγράφος φησὶν ὅτι ἀπὸ τῆς Ἰάσονος στρατείας τῆς εἰς Κόλχους οἱ μὲν Φθιῶται Ἀχαιοὶ πάλιν ἐν Ἀσίᾳ Φθίαν ᾠκισαν· Λάκωνες δέ, τὴν Ἡνιοχίαν χώραν, ὧν ἦρχε Ῥέκας τε καὶ Ἀμφίστρατος, Διοσκούρων· ἀφ' ὧν τὸ ἐκεῖ ἔθνος οἱ Ἡνίοχοι, καὶ ἡ χώρα ἡ Ἡνιοχία. οἱ δὲ τὸν Πομπήιον Ἀριπάδην βασιλέα ἐνόησαν, ὃς ἔσχεν Σκύθας συμμάχους, μεθ' ὧν ἦσαν καὶ οἱ τοῦτοι Ἀχαιοί, ἐπολέμησε Καίσαρι, κατὰ τὸν ἐμφύλιον πόλεμον. τὸ δ' Ἀριπάδης, ἀπὸ τοῦ Ἄρεως Ἀρίστου ἰαμβικὸν γίνεται. πάσχει γὰρ καὶ τοιαῦτα ἰαμβικὴν κλίσιν ὁ Ἄρης. τὸ δὲ νοσφισάμενοι, λέξις ἐστὶν Ὁμηρική· οἱ δὲ ὕστερον ὅτι τοῦ ἐλλοποιεῖσθαι καὶ ἀποπερθαίνειν πάσας τὰ νοσφίζεσθαι.

Τοῖς δ' ὑπεναιετάουσιν ὁμήριον ἦμαρ ἔχουσι
‖ Ζυγοί τε Λακωνικῶς. * Ἡνίοχοι, ‖ Ζύγιοί τε Πελασγίδος ἔκτοθεν αἴης.
[31] Παρ' ὃ μυχὸν πόντοιο, † κατὰ [56] χθόνα Τυνδαριδάων,
Κόλχοι ναιετάουσι, ‡ μετήλυδες Αἰγύπτιοι,
‖ κόλπον. Καυκάσου ἐγγὺς ἐόντες, ὅθι [84] Ὑρκάνιον ἄχει ‖ πόντον 690
[47] Οὔρεσιν ἠλιβάτοισιν ἀείρεται· ἔνθά τε Φᾶσις
[56] * Κιρκαίης κατὰ νῶτον ἐλισσόμενος πεδίοιο,
Εὐξείνου [49] πολὺ χεῦμα δολιχὴν ἐκφυγὼν ἄκχλυν,
Ἀξάμενος [72] τὸ πρῶτον ἀπ' ὄρεος Ἀρμενίοιο.

‖ potiùs, è Laconica. † post Dioscuridem. ‡ Colchidis, ubi Circe nata, utpote Solis soror, v. com.

[686] Post hos autem habitant vicinam terram tenentes [687] Heniochi, Zygiique ‖ Pelasgica oriundi terra. [688] Ad recessum autem intimum Ponti, † post terram Tyndaridarum. [689] Colchi habitant, advenæ Ægyptii, [qui eò commigrarunt ex Egypto] [690] Prope Caucasum qui sunt, qui Hyrcanium prope mare. [691] Montibus altissimis excrescit. ubi Phasis [692] † Circæi per dorsum [planiciem] se volvens campi, [693] Euxini ad undam rapidam eructat spumam, [694] Incipiens primùm è monte Armenio.

Ὅπ μὴ τοὺ Ἀχαιὸς οἱ περῤῥηθέντες Ἡνίοχοι, καὶ οἱ Ζύγιοι, ἔσχον ἀχειώτατον, ὡς ἡ ἱστορία φησὶν, Πελασγῶν ἔκγονοι. ἱστορεῖ δὲ Χάραξ τοὺς Ἀργοναύτας, ὅτι μιᾷ νηὶ (κατὰ τὸν πολὺν περὶ τῆς Ἀργοῦς λόγον) ἀλλὰ πολλοῖς καὶ πλοίοις εἰσπλεῦσαι τὸν Εὔξεινον· καὶ πύλας αὐτῶν ὀπτοπλαννᾶσθαι, καὶ ἐν μιᾷ ἧλι νηῶν ἐν τοὺ ἧλι Τυνδαρειδῶν λιμένος, ἤτοι τοὺ ἧλι Διοσκούρων· ἀφ' ὧν καλεῖσθαι τὰ ἔθνη τοὺ Ἡνιόχους, καὶ τοὺ Τυνδαρείδας. ναὶ μὴν καὶ τὸν

τὴν Διοσκουρίδα χώραν, τὸν τῆς Εὐξείνου μυχὸν, ἤγουν τὸν ἔσχατον πρὸς τῇ Κολχικῇ Τραπεζουῶντι πλοῦν. ὅθεν καὶ ἡ παροιμία, Ἐς Φᾶσιν, ἔνθα ναυτὶν ἔμβολος δρόμος. τετέσιν, εἰς αὐτὸν τὸν Κολχίδα γῆν, ἀπὸ μέρους, ἔνθα τὸ ἔσχατον τῆς ἐκεῖ πλέουσιν. ἐπεὶ τοι γε ἄλλως πολλὰ σάδια, φασὶ, καὶ πολὺς πλοῦς ἐν τῷ Φάσιδι εἰς τὸν μυχὸν τῆς Εὐξείνου καὶ εἰς τὴν Διοσκουρίδα, ἡ συνεχὴς ἐστὶν ἡ Τραπεζοῦς, κτῆσμα Σινωπέων, μέγα ἐμπόριον, πρὸς ἣν ἡ Τραπεζουσία χώρα. καὶ ἡ Τυνδαριδῶν ἡ χώρα πρὸς αὐτῷ ἐστὶ τοῦ τῆς Πόντου μυχοῦ, ἤτοι τῆς Εὐξείνου. πρὸς ὧν, καὶ διὰ τῆς Τυνδαριδῶν γέγραπται, ἀνωτέρω εἴρηται. Ὅτι ἀκολούθως τῷ Ἡροδότῳ γεγραπται καὶ ὅσα, μετὰ λυδὸς ἐξ τῆς Αἰγύπτης τοῦ Κόλχοις, ὃ ἐστιν ἀποίκοις, ἢ μετοίκοις. πίστις δὲ τῶν λόγου τούτου, ὅτι τε ἀλόκρανοι, τετέσιν ἀλόπεγοι, εἰσὶ, καὶ τοῦ Αἰγυπτίους, καὶ μέλανες. ἔτι δὲ καὶ τὰ παρ' αὐτοῖς Αἰγύπτια ἔθη ὧν ἓν καὶ τὸ περιτέμνεσθαι, καὶ τὸ λινᾶς ἐσθῆτας ἀμπέχεσθαι. καὶ ἡ ζωὴ δὲ, φασὶ, καὶ ἡ γλῶσσα ἐμφερὴς ἐστὶ τοῖς Κόλχοις καὶ τοῖς Αἰγυπτίοις. ὁ δὲ γεωγράφος φησὶ, Κόλχοι μὲν Ἡνίοχοι, ὑπὸ τοῖς Καυκάσιοις καὶ Μοσχικοῖς ὄρεσι. καλοῦνται δὲ Κόλχοι ἀπὸ Κόλχου ὑιοῦ Φάσιδος. τούτων δὲ ὑπερκεῖσθαι λέγονται οἱ Θοάνες, ἄνδρες ἐδέν μὲν βελτίοις πρὸς πρεσβείκων Φθειροφάγων τῷ πίνῳ, πλυτοῦντες τὴν χρυσῷ. χρυσὸν δὲ παρ' αὐτοῖς οἱ χείμαρροι καταφέρουσιν, ὃν ὑποδέχονται οἱ ἐκεῖ μυλωτοὶ· ἀφ' ὧν τὸ χρυσόμαλλον ἐμυθεύθη δέρας, ὃ χάριν καὶ ὁ πρὸ Ἀργοναυτικὸς ἐγένετο πλοῦς. κατὰ δὲ Χάραξ τὸ χρυσοῦν δέρμα μέθοδον εἶναι λέγει χρυσοπλύσιν μεμηχανήσθαι ἐμπεπλεγμένοις, δι' ὧν, ὡς λόγου ἀξίαν, τὴν τῆς Ἀργοῦς καταρρυσθῶσαι τόλον φησί. καὶ ταῦτα μὲν τοιαῦτα. ὁ δὲ Διονύσιος τοὺς Κόλχους τοποσχεφῶν, καταπεῖν φησιν αὐτοὺς πρὸς τὸν ῥηθέντα μυχὸν τῆς Εὐξείνου πόντου, μὴ τοὺς ἐρημώσας Τυνδαρίδας, ἐγγὺς τῆς θερμωδῶν Καυκάσου, ὃς πρὸς τὸν Τρηχύνιον κόλπον ἄρεσιν ἠλιβάτοις αὔξεται. ἔνθα, φησὶ, καὶ ὁ Φᾶσις Κιρκαίῃ κτὶ νῶτον ἑλισσόμενος πεδίοιο, Εὐξείνῳ ποτὶ χεῦμα δολὼ ἀπερδύγεται ἀγκὼν. εἰς δὲ τὸν Εὔξεινον πόντον ἐκβάλλει καὶ ὁ Φᾶσις ποταμὸς, ὃς ἐκτείνει μὲν τὴν ὁμώνυμον, καλεῖται δὲ ὅπως ἀπὸ Φάσιδος, ὃ ὑὸς Κόλχος ἱσόρητα. καταῤῥέει δὲ εἰς τὴν Κολχίδα τραχὺς καὶ βίαιος, περατὸς ἑκατὸν γεφύρας, κτὶ τὸν γεωγράφον, διὰ σκολιότητα. ἐμβάλλει δὲ εἰς αὐτὸν ποταμοὶ Γλαῦκος καὶ Ἵππος. οἰκεῖται δὲ καὶ πόλις ὁμώνυμος. οἱ δὲ περὶ αὐτὸν τόποι, Φασιανὶ λέγεται χώρα ὑπό τε Διοδώρου καὶ ἄλλων. καὶ οἱ Φασιανοὶ δὲ τὸ ὄρνεον ἐκεῖθεν παρομαθόντες δοκοῦσιν, ὡς αὐτόθι πλεονάσαντες. ὁ δὲ Καύκασος, καὶ Κάσπιος ὑπὸ μὴ ἐκεῖ καλεῖται, ὡς ὁ γεωγράφος φησίν· ὃς λέγει καὶ ὅτι τὰ πρὸς θάλασσαν αὐτῆς Κεραύνια ὄρη καλοῦνται ὁμωνύμως ὑπονότοις τοῖς Ἰλλυρικοῖς. καὶ ὅτι ὑπόκειται ὁ Καύκασος ὄρος τῷ Ποντικῷ καὶ Κασπίᾳ πελάγει, διατεμνίζων τὸν αὐτόθι ἰσθμὸν, καὶ ἀφορίζων πρὸς μὲν νότου Ἀλβανὸς καὶ Ἰβηρίας, πρὸς δὲ ἄρκτου, Σαρμάτας. τὸ δὲ Κιρκαίου πεδίον, διὰ τὴν τῆς Κόλχων βασιλέως Αἰήτου

ἀδηφαγὸν Κίρκην ἔτω καλεῖται, τὰς βοτάνας ἐκεῖθεν συλλέγουσαν. περὶ τούτου τοῦ πεδίου καὶ γεωγράφοι φασίν, ὅτι περὶ τὸν Ἀλβανῶν γῆν Κίρκης ἱερὸν, ἔνθα καὶ φιάλη τις Ὀδυσσέως δείκνυται· καὶ Κιρκαῖον ὄρος παλύρριζον, νησίζον θαλάσσῃ καὶ ἕλεσιν. Ἰστέον ὃ ὅτι τὸν Λυκόφρονα ὅτι Κιρκαῖόν τ ὄρος καὶ περί τε τὰ τῆς Ῥώμης ὅρια. Ὅτι τὸ Ἀρμφίον ὄρος, ἀφ' ὃ ῥέειν ὁ Φᾶσις ἄρχεται, ὁ μὲν τὰ ἐθνικὰ γράφων περὶ τῶν ἀρχῶν τῆς Ὑρκανίας εἴη ἂν εἰρηκώς. Ἄλλοι δὲ τὸ Ταύρου φασὶν ὑπόπτωμα εἶναι τὸ Ἀρμφίον, παρήκοον ἕως καὶ εἰς Ἀρμφίαν, τῶν ἔτω κληθέντων ἢ ἀπὸ τοῦ ῥηθέντος Ἀρμφίου ὄρους, ἢ ὑπὸ τοῦ Ἀρμφίου, Ῥοδίου ἀνδρός. καὶ ὃ ἄλλος Ἀρμφία ἡ χώρα λέγεται ἐπωνύμως Ἀρμφίου ὄντος, ἐξ Ἀρμφίσσης πόλεως Θεσσαλικῆς, συστρατεύσαντος ἐκεῖ τῷ Ἰάσονι. ὅπερ ὃ καὶ εἰς τοὺς πίστους πίπτει· ἦλθεν ὁ Ἰάσων, ὅτε εἰς τὸ χρυσόμαλλον ἐπέπλευσε δέρμα, πολλὰ τεκμήρια φέρων τοῖς παλαιοῖς. τὸ ὃ Ἀρμφίον ὄρος λέγει καὶ πληθυντικῶς τὰ Ἀρμένια. Ἰστέον δὲ ὅτι Ἡσίοδος τοὺ Ἀρμφίους Φρυγῶν ἀποίκους φησί, λέγων καὶ ὅτι πολυπρόβατοί εἰσι. καὶ Εὔδοξος δὲ ἐν γῆς περιόδῳ φησὶν, Ἀρμφίοι τὸ γένος ἐν Φρυγίας, καὶ τῇ φωνῇ πολλὰ φρυγίζουσι. παρέχουσι δὲ καὶ λίθον τὸν γλυφικὸν καὶ τροπῶσαν τὰς σφραγῖδας. κἀκεῖνο δὲ ἰστέον, ὅτι τὸν Ἀρμφίαν χώραν εἰς τέσσαρα διαλεῖν λέγεται Ἰβηρος ὁ βασιλεύς· καὶ περί τινων μέν, φασὶν, ἔθετο, τὸν ἐνδοξοτάτην Ἐπάπολιν, ἣν μικρὸν πόλις Βαζανὶς, ἡ πρὶν Λεοντόπολις· ταύτης δὲ ὅτι καὶ ἡ Θεοδοσία πόλις, καὶ ἡ Κολώνεια· καὶ ἡ Τραπεζοῦς δὲ καὶ ἡ Κερασοῦς ἐν τῇ Πολεμωνιακῇ κάτω. δευτέραν δὲ ὁ αὐτὸς ἔταξεν Ἀρμενίαν ἐν πέντε πόλεσιν, ὧν καὶ ἡ Σεβάστεια. τρίτην δὲ Ἀρμενίαν κατέσπασεν ἐξάπολιν, τὴν ποτε καλουμένην δευτέραν Ἀρμενίαν, ἧς ἡγεῖται ἡ Μιτιληνή· περὶ ταύτης τὴν Ἀρμενίαν καὶ ἡ Κόμανα, ἡ καὶ Χρυσὴ ὀνομαζομένη, καὶ ἡ Κυβιστός. ἐπέσπασε δὲ καὶ τετάρτην Ἀρμενίαν ὑπὸ σατράπους ὄσαν, συγκειμένην ἐκ διαφόρων, καὶ λεγομένην Τζοφασηνὴν, καὶ Βαγιστανὴν, καὶ τοιαῦτα πινα βάσσαρα ὀνόματα.

Τοὺ δ' περὶς ἀνθολίην βορέην τ' ὀπικέκλιται[106] ἰσθμὸς,
[93] Ἰσθμὸς δ' Κασπίης τε καὶ Εὐξείνοιο θαλάσσης. 696
Τῷ σ' [68] ὀπιναιετάουσιν [69] ἐθνικὸν [70] ἔθνος Ἰβήρων,
Οἵ ποτε [99] Πυρὶ λιπτὴν ἐπ' ἀνθολίην ἀφίκοντο,
Ἀνδράσιν Ὑρκηνίοισιν ἀπειρέκα δῆριν ἐχθίστες.

[695] Hujus autem versus orientem boreámque adjacet isthmus, [696] Isthmus [discrimen] Caspiique & Eux ni maris. [697] In eo autem habitant orientalis gens Iberorum, [698] Qui olim † è Pyrenè ad orientem venerunt, [699] Cum hominibus Hyrcaniis implacabile bellum committentes.

† *Ex Hispaniâ, ubi Pyrenæi montes.*

[695] Ὅπ

‖ *τεσσάρων*.

‖ Εἴ *ci.* vel Εἴ *σοι*.
‖ ὅ *σοι* ἐν *σῳ*.

†*virorum in cameris degentium*, v. Com.

ASIÆ
Veteribus Cognitæ
Tabula
Sarmatiæ Europæ pars
SARMATIA ASIATICA
Scythia
Intra Imaum
Scythia
Ia xartæ
Massagetæ ptol:
Extra Imaum
PONTUS EUXINUS.
MARE CASPIUM
Siu HYRCANIUM.
Sogdiana
SACÆ
ARMENIA MAJOR
ASIA MINOR
Hyrcania
Bactriana
Choraſmy
Chatæ
MESOPOTAMIA
Media
Parthia
Ari
Paropanisus
MARIS MEDITERRANEI PARS
Babylonia
Carmania
India extra Gangem
Drangiana
Arachosia
ARABIA Deserta.
Sinus Persicus
Gedrosia
India intra Gangem
AFRICÆ PARS
Scenitæ
Saraceni
ARABIA FELICIS
Chatramitæ
Catabani ptol:
Arabia
Indus Fl.
Sinus Gangeticus
MARE RUBRUM
Minnæi
Sabæi
Adramyt.
Catabani
Homeritæ
Auxumitæ
Troglodytæ
Mare Orientale
Æthiopia sub Ægypto
Azania pars
Taprobanæ pars
p. 113. Dion.

"Οπ πρὸς ἀνατολὰς καὶ βορέαν τῆς Ἀρμ. ὄρους ὁ Ἰσθμός ἐστιν ὁ μεταξὺ Καστίας καὶ Εὐξείνε θαλάσσης· περὶ ὃν οἱ ἐωθινοί εἰσιν Ἴβηρες, Τρηχαίοις, ὡς εἰκὸς, πολέμιοι, ἐκ τῆς καὶ Πυρήνην μετοικισθέντες ἑσπερίων Ἰβήρων. ὧν δὴ Πυρηναῖον οἴδαμεν ὄρος λεγόμ. ἐπανθραμβάνει δ' καὶ τὸν τοιοῦτον Ἰσθμόν, διὰ τὸ πολὺ τῆς χαμαιτ. καὶ ἀξιόλογον. ἔστι γάρ ὅσον ὃν καὶ ὅσον Ἀσίας καὶ Εὐρώπης ἐνόμισάν τινες, ὡς προγέγραπται. τοῦ δ' Ἴβηρος τέτταρες Ἀρμ. καὶ Μηδικὸ ὁ γεωγράφ. ἐκδιδάσ φησί. λέγει δ' καὶ ὅπ τούτων οἱ ὀρεινοὶ μαχιμώτατοι. Σημείωσαι δ' ὅπ ἡ τῆς Ἰσθμοῦ ἐνταῦθα ἐπανάληψις, ὁμοῦ ἐπανάληψις ὄζι καὶ ἐπαναστροφή. φησὶ γὰρ, ὑπεκκέκλιται Ἰσθμὸς, Καστίης τε καὶ Εὐξείνοις. τοῦτο μὲν γὰρ, καὶ τὸ μὲν τῆς προτεινούσ. λήγοντ. εἰς τὸ Ἰσθμὸς, ὁ δεύτερος ἐκ τῆς αὐτῆς ἀρχῆ λέξεως, ἐπαναστροφὴν ποιεῖ, σχῆμα ῥητορικόν. διὸ δ' χάριν σαφηνείας ἀναγκαίως ὁ Ἰσθμὸς ἐδιατέθη, ἐπανάληψις γέγονεν.

Καὶ Καμβριτάων φῦλον μέγα. τοί ποτε Βάκχον
Ἰνδῶν ἐκ πολέμοιο δεδεγμένοι ξείνισσάν, 701
Καὶ μιν σὺν Λιμναίοις ἱερὸν χορὸν ἐστήσαντο,
Ζώματα δ' ἐνεβείσαντο, κύμβαλα δὲ βαλόντες,
Εὐοῖ Βάκχε λέγοντες· ὁ δ' ἔφρασε φίλατο δήμων
Κείνων ἀνθρώπων ἠμυδὶς δ' ἤνθησε γαῖα. 705

700 Etiam † Camaritarum natio magna, qui quondam Bacchum 701 Indorum è bello recipientes, hospitio exceperunt, 702 Atque cum Bicchidibus sacram choream duxerunt, 703 Cingula [balteos] & hinnulorum pelles pectoribus injicientes, 704 Euoe Bacche, clamantes: ipse autem animo amplexatus est deum 705 Illorum hominum nationem, & sedes [domicilia] illius terræ.

†virorum in cameris degentium, v. Com.

"Οπ περὶ τὸν ῥηθέντα ἰσθμὸν κεῖται καὶ τὸ μέγα φῦλον τῆς Καμαειῆς, οἳ ὕστερον ἀπὸ πλοίων σεσαγμένων ληστρικῶν, οἷς ἐχρῶντο· ἃ ἐκαλοῦντο καμάραι παρ' Ἕλλησιν. ἦσαν δ' ἀκάμπα λεπτὰ σανὰ καὶ κοῦφα, ἀνθρώπους κε δεχόμενα, σπάνια δ' καὶ εἰς λ. ὅποι οἱ Καμαειῆ τὸν Βάκχον Ἰνδῶν ἐκ πολέμ., φησὶ, δεξάμενοι ξένισ, καὶ παῖς Λήναις, ὅ ὄζι ταῖς Βάκχαις, σωεχόρευσ, τὰ ἐκείνων φορήματα, ζώματα δηλαδὴ καὶ νεβρίδας, ἐπὶ σήθεσι βαλόντες, Εὐοῖ Βάκχε λέγοντες. ὑμνητικὸν δ' ὧν τοῦτο τὸ λόγιον, τοῦ Διονύσου ἐπιφωνήσαντος, ὡς καὶ τὸ Εὐάν ὄζειν καὶ τὸ εὐάζειν προφέρεται, καὶ ὁ Διόνυσος Εὐῖ λέγεται. ταῦτα δ' οἱ μὲν ἐδιάτωσαν, ὡς ἐνθουσιαστικὰ προφερόμενα ὀπτρήματα· οἱ δ' ἐξίλωσαν, ἀντὶ τοῦ εὖ οἶ, τουτέστιν αὐτῷ, ἐκλαμβανόμενοι τῶν τοῦ προηγουμένου ταύτῃ φωνῶν, καὶ ἐξ αὐτῆς τὸ εὐάν προσά-

ϖερὰ γόνλες, τάχα μὴν ἐν μίᾳ λέξει, τάχα δ' ἢ ὡς ἓν δύο τωῖν δέοντ, τῶ εὖ ἢ τῶ ἄν. Ἰσέον δ' ὅτι αἱ Βάκχαι αἱ τῶ Διονύσω ὀπαδοὶ εἰς ἀμπέλας ἀλληγορῶνται. Ἔφοροι γὰρ αὗται τῶ εἰς οἶνον ἐπλαμβανομένῳ Διονύσω. αἱ δ' Διονισιακαὶ νεκεῖδες τὼ ἦν ϛαφυλῶν ἐν χερσὶ αἰνίττ[ε]ν) πολυειδειαν. πολύχεροι γὰρ ἢ αἱ νεκεῖδες, ἢ ποικίλαι τοῖς σίγμασιν. ἢ ἢ τὸ ἦν μεδυόντων ὑπερφαίνοισιν ἀγκύλες· δηλον γὰρ ὁ νεκρὸς, τὸ τῆς φυζακινῆς ἐλάφω νεογνὸν, ἔ δορᾶ ἢ νεκεῖς. ἢ ἢ διότι ποικίλοι τὰ εἰς νοῦν, διὰ τὸ ἐυμεταβόλον, οἱ μεδύοντες. ποικίλον δ' ἢ ἢ νεκεῖς, διὰ τὸ πολύσικλον.

Τοῖς δ' ἔπ[ε]ι Κασπίη κυμαίνεται ἀμφιτερίτη·
Ῥηα δέ τοι ‖ τῶδε κατηγεάλφαμι θαλάσσω, ‖ ῥηγεάλφαμι.
Οὐ μὴν ἰδὼν ἀπρόβλητε πόρεις, ἐ νηῒ θρήσας.
Οὐ γάρ μοι βίοτος ἐξὶ μελαινάων ἔπι νηῶν·
Οὐδέ μοι ἐμπορίη πάτριός ἐστι, δόλ' ἔπι Γάγγην
Ἔρχομαι (οἷά τε πολλοὶ Ἐρυθραίης ἔχα πόντω,
Ψυχῆς σὴν ἀλέγοντες, ἵν' ἄσπετον ὄλβον ἔλωνται)
Οὐδέ μοι Ὑρκηνίοις ὄμπνιόν τι μάσσημαι, δόλ' ἐρεείνω
*Καυκασίας κνημῖδας ‖ ἐρυθραίων τ' Ἀριηνῶν· ‖ lego Ἐρυθραίης Ἀριηνῶν. v. com.
Ἀλλά με Μουσάων φορέει νόος, ἅπτε δυσὶν
Νόσφιν ἀλημονίης πολλὼ ἄλλα μετρήσασθαι,
Οὔρεά τ' ἤπειρόν τε ϛ αἰθερίου ὁδὸν ἄστρων.

706 Post hos verò Caspium fluctuat mare: 707 Facilè autem tibi & hoc descripserim mare, 708 Qui tamen non vidi procul meatus [sinus ejus] neque navi eò trajeci. 709 Non enim mihi vita est in atris [atra pice oblitis] navibus: 710 Neque mihi mercatura est paterna: neque ad Gangem 711 Proficiscor, (ut multi rubrum per mare, 712 De vita non soliciti, quò immensas divitias consequantur) 713 Nec cum Hyrcaniis commercium mihi est: neque vestigio 714 Saltus qui in pede Caucasi, ‖ rubeorúmque Arianorum: 715 Verùm me Musarum agitat [impellit] mens, quæ quidem possunt 716 Absque vagatione magnum mare metiri, 717 Montésque & continentem & æthereum cursum siderum. ‖ & Arianorum mare Rubrum accolentium.

Ὅπ ὥσπ Ἡσίοδ[ο]ς ἐν τοῖς
ϛ ὥει τῶ πλέειν λέγει, ὅπ λέξω
ϛ ὅτέ π ναυπλίης σεσοφισμένο[ς],
ϛ ἀδέ π νηῶν. ἐ γάρ ποτε νηῒ
ἔπλευσα, ἢ τὰ ἐξῆς· δηλῶς νοεῖν
ὅπ ὡς Μουσῶν ὑποφήτης οἶδε πάν-
τα· ἔτω ἢ ἔτος φησὶν, ὅπ ῥᾴδιόν
σοι κατηγεάλφαμαι ἢ τὼ Κα-
σπίαν θάλασσαν, ὅτε ἰδὼν αὐ-
τὼ, ὅτε νηῒ περήσας. εἶτα πλα-
τύνων θεατικῶς τὸ νόημα, φη-
σὶν, Οὐ γάρ μοι βίοτος μελαι-
νάων

νάων ὅπῃ νηῶν. ἐδέ μοι ἡ ἐμποιεία παῤαίτω, ἐδὲ ὅτι Γάγγλιν ἔρχομαι, ἐδὲ τὰ ἢ τὰ ποιῶ, οἷά περ οἱ ἄλλοι, ψυχῆς, φησὶν, ἐκ ἀλέγοντες, ἵνα πολλὰ ὄλβον ἔλωνται. τῶτο ἢ γνωμικῶς ἢ παροιμιακῶς ἐπὶ τῶν πλὲ ἀφεδρωτῶν λέγω. ἄλλα με, φησὶ, Μυσῶν φέρει νότος· τοιτέστιν αἱ ἐκ τῆς μαθήσεως γνώσεις, αἳ δύναντα δίχα πλάνης πολλὰ ἄλλα μεζήσαιδς, ἔρεά τε, ἠπειρόν τε, ἢ αἰθερίαν ὁδὸν ἀέρων. Καὶ σημείωσαι ὅτι ὁ Διονύσιος τοιῆτον βυλόμενος ἔσεδς ἢ τὸν αὐτῦ ἀκροατὴν, τ' παρῦς πραγματείαν ἐνεζήσατο, ὑφ' ἧς ἢ ἐκεῖνος ὡς οἷα ὑπὸ Μυσῶν φερόμενος, τῷ Διονισίῳ τότῳ ἕσται ὅμοιος. Ὅρα ἢ ὅτι τὸ περιηγήσαδς, ἐνταῦθα καταγεφύλαδς εἶπε, ἢ μεζήσαδς. εἰπὼν, καταγεφύλωμαι θαλάσσῃ· ἢ, πολλὰ ἄλλα μεζήσαδς. τότῳ ἢ πάντως ὅμοιον ἢ τὸ γλῶ μετρήσαδαι, ὃς ἔ τὸ γεωμέζειν σωπᾶθαι τω. Ὁμηρικὴ ἢ ἡ λέξις, ληφθεῖσα ἐκ τῦ, ὄφρα τῶ ὁλοὼ ἀναμεζήσωμι Χαρυβδιν. Ὅτι ἔοικε ἢ Ἐρυθραῖός πς εἶ Καύκασος· εἴγε φησὶν ὁ Διονύσιος, Καυκασίας κνημῖδας ἐρυθραίων Αἰθιόπων κάλλιον ἢ γεάφειν, Καυκασίας κνημῖδας ἐρυθραίων τ' Αἰθιόπων, ἵνα λέγῃ, ὅτι ἐκ ἐρυθνῶ τὸν βόρειον Καύκασον, ἢ τῶ Αἰθιοπικῶ χώραν, περὶ ἧς ἐν τοῖς ἑξῆς λεχθήσεται. Καὶ ὄφρα ὅπως τὰ ἧς ὀρέων κνημὰς, ἤτοι πόδας, κνημῖδας εἶπεν ὑποκοριςικῶς, ἢ μᾶλλον παρωνύμως, χ' ἰδίαν δριμύτητα. ὡς πε ἢ τὸν πορθμὸν πορθμῖδα εἶπε, ἢ τῶ Κασπίαν ἢ θάλασσαν, Κασπίδα ὁμοίως ἐρεῖ.

Ἀλλ' εἴη τοι ἐγὼ ὧδέ θεμεν ἀμφιέλικτον
Πάσης Κασπίης μεγάλης ἁλός. ὃν κ' ἐνείνων
Νηῒ φρήσας [717] τειτάτης ὑπὸ [718] κύκλα σελήνης· 720
Τόσσος γὰρ πόρος ἔζιν ἀμείλιχος. ἂψ δ' ἔμετ' [719] ἄρκτους
Ἑλλομένῳ [37] φερέχῃς ὑπὲρ μίσγεσθ' Ὠκεανοῖο.
[720] Ἡ δὴ πολλὰ μὲν ἄλλα μετ' ἀνθρώποισι θαύματ' ἀέξει,
Φύει δ' ἠρύγγιον, ἴσῃ [36] * περόεσσαν ἴασπιν,
Ἐχθρὴν * Ἐμπούσῃσι, & ἄλλοις εἰδώλοισι. 725
Πᾶσιν δέ τοι [19] ἐρέω ὅσα μὲν [3] περὶ φῦλα νέμονται,
Ἀρξάμενος πλευρῆς ζεφυρίκεο † ἐκ βορέαο.

[717] ἄρκτων Ἑλλόμενος. ἢ ἐξ οὗ ἐτ' ἄρκτας Ἑλλομένη.

[718] Ὃς δή.

[719] εἶ.

† intra trimestre spatium.

[717] Verùm fuerit sanè forma rotunda, undique sinuosa, [718] Totius Caspii magni maris: non illud [719] Navi trajeceris † tertiæ ad orbes lunæ. [720] Tantus namque trajectus est immanis: retrò autem ad septentriones [721] Protractus, † gurgitibus commiscetur Oceani. [722] Quod certè multa quidem alia inter homines miracula producit, [723] Gignit autem crystallum, atque aerei coloris iaspim, [724] Infestam Empusis, & aliis spectris. [725] Omnes autem tibi referam quotquot ipsum gentes circumhabitant, [726] Orsus à latere occiduo à † borea.

† Error veterum, cum mare Caspium cum Oceano commercium non habeat.

† & à borea-li ejus lateris parte.

Ὅτι ὁ Διονύσιος μὴ πεῖσμον ἢ πέδιχον ἀμφιέλικτον τὸ τῆς Κασπίας θαλάσσης σῆμα φησίν, ὡς οἷα κυκλοτερές· καὶ τῷ Ὠκεανῷ αὐτὴν συμμιγνύειν. φησὶ γὰρ, ὀξὺ δ' ἐπ' ἄκρης ἕλκομένη ὀπιπάσσεται Ὠκεανῷ καὶ ἔτι μᾶλλον ὁ Διονύσιος, ὅς γε καὶ ἔοικε παραδιδόναι, καθ' ὃ δηλαδὴ εἰς αὐτὴν ὁ Ὠκεανὸς ἀπερείσεται, ὡς καὶ ἐν ἀρχαῖς τῆς βιβλίκ φαίνεται. Πτολεμαῖος δ' ὅτε σῆμα αὐτῆς τοιοῦτον οἶδεν· ὅς γε καὶ περιοδικὰ ἐοικέναι φησὶ κύκλῳ αὐτὴν τοῖς περιέχουσι. καὶ ἀδὲ κυκλοτερεῖ αὐτὴν ἴσορρεῖ, ἀλλὰ σφενδόνῃ ἐοικυῖαν ὑποτίθεται· ὁμοίως ὁ Διονύσιος τὸ τῆς εἰκασμοῦς ἔθετο σῆμα. διὰ τοίνυν ταῦτα διαφερομένων τῶν σοφῶν, τὰ μὲν περὶ τὸ σήματος τῆς θαλάσσης ταύτης μεμφόμεθα ἴσως αὐτοῖς ἀναπαλαίομεν· ἡ δὲ λοιπὴ διαφορὰ, ὡς ἐν ἀρχαῖς ἐρρέθη, συμβεβίβασται, παρὰ τῶν παλαιῶν διαπεπεῖσθαι καλῶς. εἰ γὰρ ἐξ ἀδήλων πηγῶν ὁ Ὠκεανὸς τὸ Κάσπιον ἀναδίδωσι πέλαγος, σώζοιτο ἂν καὶ ὁ τῶ Πτολεμαίῳ καὶ ὁ τῶ Διονυσίῳ λόγος, ὡς ἐν τοῖς φάσκουσι γέγραπται. καθ' ὃ μὲν γὰρ ἐξ Ὠκεανοῦ τὸ Κάσπιον ὕδωρ, ἀληθεύει ὁ Διονύσιος, ἐρμηνεὺς εἰπὼν αὐτὸν τὸν Ὠκεανόν· εἰ δ' ἄδηλοι αἱ πηγαὶ, καὶ ἃ φαίνεται τὸ σῆμα, ἀληθεύει καὶ ὁ Πτολεμαῖος.

Ὅτι τὴν Κασπίαν θάλασσαν ὁ Διονύσιος πόρον ἀμείλιχον λέγει, ἐπ' ἣ καὶ μεγάλην θάλασσαν. διὰ τί δὴ μεγάλην; ὅτι ἐκ ἂν, φησὶν, ἐκείνην γε περάσειας τετάτης ὅτε κύκλα σελήνης, ὅ ἐστιν, ὅτε μῆνας τρεῖς· δηλονότι κατὰ τὸν κύκλον τοῦτον. ἄλλως δὲ ἀπέρατός ἐστι, μῆκος μὲν πλοῦ ἔχουσα τοῖς ἐρέσσουσιν ἐξ ἡμερῶν, εὖρος δ' ὁκτὼ ἡμερῶν, ὅπερ ἐστὶν εὐρυτάτη ἑαυτῆς, κατὰ τὸν Ἡρόδοτον. ἐντεῦθεν δὲ σημείωσαι καὶ ὅτι ἐκ ἀκριβῶς ἐστι κυκλοτερὴς ἡ Κασπία θάλασσα, ὡς τάχα ὁ περιηγητὴς ὑποτίθεται, ἀλλὰ ἑτερομήκης, ὡς καὶ ὁ Πτολεμαῖός φησιν. Ὅτι πολλὰ καὶ ἄλλα θαύματα ἡ Κασπία ἐν ἀνδράσιν αὔξει, φύει δὲ καὶ χρυσάλλους λίθους, καὶ ἴασιν ἠερόεσσαν, ὅ ἐστιν ἀερώδη, σκολιηνὸν, ἐκθερὲν Ἐμπέσους, καὶ ἄλλοις εἰδώλοις. δοκεῖ γὰρ ἀλεξίκακος εἶναι λίθος αὕτη, καὶ ἀποθεραπευτικὴ φασμάτων· ὧν ἓν ἐστι καὶ ἡ Ἔμπεσα, δαιμόνιόν τι περὶ τὸν Ἑκάτην, ἐνί ποθι δοκοῦν δηλοῦσθαι· ὅθεν καὶ παρωνομάζεται, ὡς εἴπεις εἶπεν, μονόπους ποθὶ ζώδι· ὡς τῶ ἑτέρῳ ποδὸς χαλκῶ ὄντι, κατὰ τὸν μῦθον. ἐν δὲ τοῖς ἑξῆς ἐρεῖ καὶ ἑτέραν ἴασιν ὑδατόεσσαν. ὅτι δέ τινα δαιμόνια ὕλας πλουτοῦντά τινας, πολλοῖς δοκεῖ, ὡς καὶ ἐν Ὀδυσσείᾳ εἴρηται.

Πεῦκοι μὲν Σκύθαι εἰσὶν ὅσοι Κερκίνης ἀλὸς ἄγχι
Παρ' ὑγρὰ ναίουσιν ἀνὰ σῆμα Κασπίδος ἁλμυρὸς.
Οὖνοι δ' ἐξείης, ὅθι δ' αὐτοῖς Κάσπιοι ἄνδρες·
Ἀλβανοί τ' ὅθι τοῖσιν ἀρήιοι οἵ θ' ὑσπῆϊ χαίρει 731
Τριχθὰ ναίουσι Καδούσιοι, ἄγχι δὲ Μάρδοι,
Ὑρκάνιοι, Τάπυροί τε. ὅθι δὲ σφισιν ἑλκὴν ἁλιόεσσ

Μαρ-

Ὦνοι, vel Οὖνοι.

Ἄπυροι.

* ‖ Μάρδοι, Δερκεβίων τε ℭ ‖ ἀφνεῶν πίμπα Βάκτρων· ‖ lege Μάργῳ Δερβικίων τε.
Ἀμφοτέρων δ' μέσῳ ἐς Ὑρκηνίην ἅλα [737] † βάλλ. ‖ ἀφνειὸν.
Ἀλλ' ἤτοι Βάκτροι μὲν ἐπ' ἠπείροιο νέμονται 736
Χώρῳ ἐυρυτέρῳ, * κνημοῖς ὑπὸ ‖ Παρνησσοῖο, ‖ lego Παρνισσείῳ, vel Παραπαμισσοῖο, Eust.
Δερκέβιοι δ' ἑτέρωθεν ἐφ' ὕδασι [84] Κασπίοισι.

[728] Primi quidem Scythæ sunt, qui † Saturnium prope mare [729] Maritimam oram incolunt ad ostium Caspii maris. [730] Unni autem deinceps: post ipsos autem Caspii viri. [731] Albaníque post hos Martii, quíque super terram [732] Asperam habitant Cadusii: prope autem Mardi, [733] Hyrcaníique, Tapyríque: post autem ipsos tractum sinuat [734] ‖ Mardus, Dercebiorúmque & divitum potus Bactrorum. [735] Amborum namque medius in Hyrcanium mare effunditur. [736] Sed nimirum Bactri quidem in continente possident [incolunt] [737] Regionem latiorem, sub jugis ‖ Parnassi, [738] ‖ Dercebii autem altera ex parte ad undas Caspias. † *prope Oceanum septentrionalem.* ‖ *Margus Darbeciorum.* ‖ *Parpamiss.* ‖ *Derbecii.*

Ὅπ Σκύθαι Κρονίας ἀλὸς ἄγχι εἰσί. πρὶ ὧν, οἷοι τὸν βίον εἰσὶν, ἤδη προγέγραπται. καλεῖται δ' ὁ λέγων Σκύθαι, ἢ παρὰ τὰ σκύτη ἀ περιβέλλων· ἢ ὅτι τὸ σκύζεσθαι, ἤτοι ὀργίζεσθαι· ὀργίλοι γάρ εἰσιν. ἢ ἀπὸ Σκύθου υἱοῦ Ἡρακλέους, καθὰ καὶ ἀλλαχῆ γέγραπται. ἔσαν δὲ Σκύθαι καὶ Θράκιον ἔθνος, οἳ καὶ Νομάδοι ἐλέγοντο. Ὅπ Οὖννοι, ἢ Θοῦννοι, μὴ τὸ θ συγκείμενον, Κάσπιον ἔθνος εἰσὶ Σκυθικόν. μάλιστα δ' προσθετέον τοῖς γράφουσιν Οὖννοι, δι' χ τὸ θ. φέρεται γοῦν καὶ ἐν τῇ τοῦ Σιμοκάττου ἱστορικῇ ἱστορίᾳ, Οὖννους τοὺς πρὸς τῷ βορρᾷ τῆς ἕω, ἐς Τέρκας Πέρσαι καλέσαν, ὅτε πότε πολυχρύσους γυναῖκας, ὡς καὶ κλίνας χρυσᾶς σφυρηλατεῖν, καὶ τραπέζας, καὶ θρόνους, καὶ βήματα, εἰσπραξιπομπὰς ἐκ τῆς Μήδων, ἠρεμίας πρόφασει, τεσσαράκοντα χιλιάδας χρυσῶν. ὕστερον μέντοι φερομένην τοῦ τοιούτου Οὖννους ὑπὸ Βαβυλωνίων ἱστορῆσαι. ὁ μάνον δ' ὁ Σιμοκάττου, ἀλλὰ καὶ πολλοὶ πίστεως ἄξιοι τοῦ Οὔννους ἔθνος ἱστορῆσαι Σκυθικὸν ἀξιόλογον. Ὅπ ὥσπερ οἱ ῥηθέντες Οὖννοι Σκύθαι εἰσὶν, ἔτω καὶ οἱ Κάσπιοι μετ' αὐτοὺς ὄντες, ἔθνος λόγου ἄξιον· ἀφ' ὧν καὶ ἡ θάλασσα Κασπία καλεῖται, ὡς καὶ ἀπὸ τῆς Ὑρκανίας, Ὑρκανία. παρ' οἷς καὶ τῆς φύλλον ἀποῤῥέειν μέλι ἡ ἱστορία φησί, καὶ ἡ ἄμπελος πολυφορεῖ. καὶ ἡ συκῆ ὁ ἔτος λέγεται πλατεῖν τὸν καρπὸν, ὡς ἐνίας, καὶ εἰς μεσίμνους ἐξικνεῖσθαι πηδύνειν τὸν καρπόν. ἐκεῖ δὲ καὶ τὸ ἔθνος οἱ Ἀλανοὶ, ποιμενικοὶ, καὶ μετεῖσι πολεμικοὶ, μετοῦσι Ἰβῆρας καὶ Καυκασίους. ὧν Κυκλώπειος, φασὶν, ὁ βίος, τετέχθαι συβήμονας καὶ ἀπους· οἷς ἡ γῆ πολλαχῆ ἄπαξ σπαρεῖσα, τὸ λοιπὸν δὶς καὶ τρὶς ἀσπορον φέρει καρπόν. ἁπλοῖ δέ εἰσι, καὶ ἐκ οἴδασι νόμους, οὐδὲ ἀριθμεῖν οἴδασι πλέον ἢ ἑκατόν. γλῶσσαν δ' αὐτῆς, ἀπὸ τὸν γωσεφόρ, ἐξ ἧς εἴκοσιν.

σιν. ἐκεῖ δ' ἢ οἱ Καλλίποι, καὶ τὸν Διονύσιον, ὧν τραχεῖα ἡ γῆ· ἄνδρες δεινοὶ πεζοβατεῖν, καὶ ἀκοντισταὶ ἄριστοι, ὡς ὁ γεωγράφος ἱστορεῖ, καὶ οἷοι ἐν τοῖς τραχέσι πεζοὶ ἀνὴ ἱππέων διαμάχεσθαι. τούτοις δ' ἀσχημόνως Μάσσαι καὶ Τυρκάνιοι, καὶ Ἄπυροι, ὃς Ταπύρους φησὶν ὁ γεωγράφος, ἀσχημόνως ἀπὸ τῆς τ. οἱ ἐν γυναικὸς δύο ἢ τρία ἀνυβρίστους τέκνα, ἐκδιδόασι τῶ λοιπῶ τὰς γυναῖκας ἑτέροις. Ὅπ Μάσσαις ὁ ποταμὸς, Δρκεβίων τε καὶ ἀφνειῶν Βάκτρων ὀξὺ πόμα, εἰς Τρκανίαν μὴ βάλλων θάλασσαν, μέσος δ' ἀμφοτέρων τῶν γῆς ἐθνῶν ἑλισσόμενος. Ὅπ Παραποτ πνῶ ὄρος Βακτρεῖα ἐνταῦθα ὁ Διονύσιος μέμνηται· καὶ ζητητέον εἴτε ὄπ γεγράφεον αὐτὸ, ὁμωνύμως τῶ Εὐρωπαίῳ Παρνασσῶ, εἴτε καὶ Παραπαμισὸν ὀνομαστέον αὐτό· ὅτω γὰ πολλὰ γῆς ἀνηγράφων ἔχουσι. μεμνῆσθαι δέ πε καὶ ὁ περιηγητὴς ὄρους Παραπαμισσοῦ.

‖ Ἀραξίαν. Τὸς δ' μετ', ἀντολίωνδε, [36]πέρην [51]† κελαδόντος ‖* Ἀράξου
Μασσαγέται ναίουσι, γοῶν * ῥυπῶντες ὀϊστῶν· 740
Ἀνέρες οἷς μήτ' αὐτὸς ἐγὼ μέθ' ὅστις ἑταῖρος
Ἐμπελάσσαι. μᾶλλα γὰρ [53]τε [54]† κακοξεινότεροι ἄλλων.
Οὐ γὰρ σφιν σίτοιο μιγίφορον ὀξὺν ἐδωδὴ,
Οὐ δὲ μὴν [54]ἐδητὸς οἰνοῦ μεταδήμου· ἀλλὰ γὰ ἵππων
Αἵματι μίσγοντες λευκὴν γάλα, δαῖτα λιόντες. 745

[739] Hos verò post, orientem versus, trans resonantem [frementem] Araxem [740] Massagetæ degunt, velocium emissores sagittarum: [741] Viri quibus nec egomet, neque quisquis est sodalis [742] Appropinquet: multo namque inhospitaliores sunt aliis. [743] Neque enim ipsis suavis frumenti est cibus, [744] Neque sanè vinum indigenum [populare] sed equorum [745] Sanguini miscentes candidum lac, epulas apponunt.

Ὅπ πέρην Ἀράξεω πρὸς ἀνατολὰς οἱ Μασσαγέται, τοξικώτατοι καὶ κακοξεινότατοι· ἔθνος μέγα καὶ ἄλκιμον· παρ' οἷς Κῦρος ἐτελεύτησε, βασιλεύσας Τεμυρίδος· ὧν ὠφελεμόν τινα ἀγελότητα, φησὶν, ὅπ αὐτοῖς ἢ σίτε δεῖ μελίφρονος ἐδωδὴ, ἁδὲ μὴν ἁδὲ οἴνου μεταδήμου, ἤτοι ἐνδήμου, ἀλλ' ἵππων αἷμα μίσγοντες λευκὸν γάλα, ζῶσι. διὸ καὶ εὔχεται ὁ Διονύσιος ἐνδιαθέτως, ὡς καὶ πρὸ ὀλίγου ἐῤῥέθη σωφέστερον, ὅπ μὴ αὐτὸς ἐγὼ, μήθ' ὅστις ἑταῖρος ἐμπελάσσαι αὐτοῖς. μᾶλλα γάρ τε κακοξεινότεροι ἄλλων. καὶ ὅρα ὅπ ἢ ἄλλων μελίφρονα οἶνον λεγόντων, δεῖ σῖτον ἔφη μελίφρονα. Σημείωσαι δ' καὶ ὅπ καὶ δεῖ τὸ κακοξεινότερος τῶ παραλήγοντι ἀνὴ μακρᾶς ἐδέξατο· κατὰ καὶ ὁ ποιητὴς ἐν τῇ Ὀδυσσείᾳ, ἔνθα καὶ ἐῤῥέθη τὰ εἰκότα. Ἰσέον δ' ὅπ ἡδύσατο μὴ ἐκφυγεῖν τῶ κακομετείαν ὁ Διονύσιος,

νύσιθ, χιμαιρους, ὥσαρ καὶ πρὸ τότε ἐν τῷ αἰθρίῳ τὸ αἰθριέστερος Ἰωνικῶς, ὕτω καὶ ὧδε ἐν τῷ κεκόξεινθ, τὸ κεκοξευέστερονθ· ἀλλ' ἔοικε ῥηλῆσαι μᾶλλον συζυγάναι τῷ Ὁμηρικῷ μέτρῳ, ἢ ὧρ ἄλλως ὀρθὸν προσαγορεῦσι τὸ ἔπονθ καὶ ἄσφαλτον. φασὶ δ' ἄειστον εἶ πρὸ τοῖς Μασσαγέταις θάνατον, ὅταν γηρασάντες συγκατακοπῶσι κρέασι προβάτων, καὶ βρωθῶσιν. ἀμπέχονται δ' φωκῶν δέρματα· καὶ ἥλιον δεσπότην ὀπιγεφόνη, καὶ ἵππον αὐτῷ θύουσιν, ὡς ταχίστῳ, φασὶ, τῶ πάντων θεῶν ὑπὸ τάχους. χρυσὸς δ' αὐτοῖς καὶ χαλκὸς ἀπλετος. σιδήρῳ δ' χρῶνται ὀλίγῳ, ὅτι μηδὲ ἔχουσιν. Ἀραξῆς δ' καλεῖται ὁ ῥηθεὶς ποταμὸς, ὡς ἀπαραίξας τῷ συνέχειαν ἧς ἐπεῖ ὀρῶν καὶ διεκδύς· καθάπερ καὶ ὁ Πηνειὸς, ὁ νῦν Σαλαβείας καλούμενος, τῶν Ὄσσαν τε Ὀλύμπου ἀπέρρηξε· διὸ καὶ, κατὰ τὸν ἱστορίαν τὸ γεωγράφου, Ἀραξῆς ἐπλήθη ποτὲ καὶ ὁ Πηνειὸς, ὡς καὶ αὐτὸς ἀποδράξας τῆς Ὄσσης τὸν Ὄλυμπον, ὅτε σεισμῷ τὰ τέμπη τὰ Θεσσαλικὰ ῥαγῆνται λέγουσι. τὸ δὲ Μασσαγετικὸν τότε Ἀραξῆς μέμνηται καὶ Αἰσχύλος, καὶ ἀρέσκεται καὶ ἐκεῖνος ὑπὸ τὸ ἀρέσασθαι καλεῖσθαι αὐτόν. Ἡρόδοτος δέ φησι μείζονα ῥοὴν αὐτὸν εἶ τὸ Ἴστρου, ῥέουσα ἐκ Ματιανῶν, καὶ νήσους ἔχειν μεγάλας συχνάς· σταδίους δὲ τεσσαρακοντα ἐκδιδόναι εἰς ἕλη, καὶ τενάγη· ἐνὶ δὲ ἀφορέειν εἰς τὴν Κασπίαν.

Τοῖς δ' ἔπι βορέην Χωρασμοὶ· οἷς ἔπι γαῖα
Σογδιανή, τῆς μέσον ‖ ἐλίσσεται ἱερὸς Ὦξος,
Ὧσε λιπὼν Ἡμωδὸν ὄρος, μετὰ Κασπίδα † βάλλει.
Τὸν μέτ', ὅτι πρὸς ἕω Ἰαξάρταο νέμονται
Τόξα Σάκαι φορέοντες, ἃ μηκέτι ἄλλος ἐλέγχοι
Τοξότης. οὐ γάρ σφι Νέμις ἀνεμώλια βάλλειν.

‖ μέσσα, vel τὰ μέσα.

746 Hos autem post ad boream, Chorasmii: post quos terra 747 Sugdiana, cujus per medium volvitur sacer Oxus, 748 Qui linquens Emodum montem, in Caspium [mare] labitur. 749 Quem post, ad fluenta Iaxarte degunt 750 Arcus Sacæ gestantes, quos nemo alius improbaverit 751 Sagittarius: non enim ipsis fas est incassum jaculari.

Ὅπ' Ὦξον ὁ ποταμὸς, ὃν καὶ ἱερὸν ὦξ καλεῖ, ἐκ τῶ Ἡμωδοῦ ὄρους διὰ τῆς Σογδιάδος γῆς ἑλισσόμενος εἰς τὴν Κασπίδα βάλλει. καὶ ὄρος τὸ Κασπίδα, παρωνύμως καὶ αὐτὸ λεχθὲν, κατὰ τὴν τῶ Διονυσίου σωτῆρειαν. ὅρος δ' τὸ Ἡμωδὸν, Ἰνδικὸν, τῶν πρὸς ταῖς τῶ Διονύσου σήλαις· ὅθεν πνὲς περιφερομένους Ἡμωδὸν λέγουσι, καθὰ καὶ τὸ Ἰμαον, ὅθεν ὀξὶ τιμῆμα τῶ Ταύρου. περίοδον δ' ὁ Διονύσιος πλησιαστικῶς Ἡμωδὰ ὄρη ἐρεῖ τὸ αὐτό. ἡ δὲ Σογδιὰς γῆ, καὶ Σογδιανὴ λέγεται, ὅπερ ἱστορᾶσι τὴν ἀνά-

ἀνάλωτον ἔῃ πέτεσθαι, ὡς Ἀλέξανδρος εἶπε πολλῇ σπουδῇ τῆς Μακεδόνων· ὃς πίνουσι τραγέως τοῖς Σάκαις ἐπιζόν οἱ βάρβαροι σωὶ γέλωτι, ὁπηνίκα τὼ ἀρχὼ τῆ ἀλώσει ἐπέβαλον. Ἰστέον δὲ ὅτι ἐνταῦθά πε περὶ τὸν Ὦξον, ὡς ἡ ἱστορία φησὶ, στρατεύοντος Ἀλεξάνδρου, ἡ μακρὰν τῆς ἄπω σκιωῆς, πηγὴ ὕδατος εὕρηται, καὶ ἄλλη ἐλαίας, πλησίον αὐτῆς. καὶ ὁ μάντις Ἀείσανδρος ἔφη ὅτι πόνων τε ὄζει σημεῖον, τὸ ἐλαίας ἡ πηγὴ (ἀθλοφόρων γὰρ ἄλειμμα τὸ ἔλαιον) ἀλλὰ καὶ νίκην ὅτι τοῖς πόνοις σημαίνει. Ὅτι μὴν τὸν Ὦξον ὁ Ἰαξάρτης ποταμὸς, ὅπως οἱ Σάκαι τύχα ἔχοντες, ἀπ' ἀκ ἂν πις ἄλλος ἐλέγχοι τοξότης· ἐπεὶ γάρ σφι θέμις ἀνεμώλια βάλλειν. τοῦτο δὲ παροιμία ὄζει τὸ παρ' Ὁμήρῳ ἀνεμώλια βάζειν. καὶ τὸ ἐλέγχοι δὲ, ἐξ Ὁμήρου ὁ Διονύσιος εἴληφεν, εἰπόντος, μὴ σύ γε μῦθον ἐλέγξῃς, ἀντὶ τοῦ, ἀφέλῃς καὶ ἀφανίσῃς. τοῦτο δὲ τὸ ἔθνος τοὺς Σάκας καὶ σακέων φασί τινες εὑρετὰς, παρωνυμιμένων αὐτοῖς. ἡ δὲ ἱστορία φησὶ καὶ μεγάλα ἰσχύσαι ποτὲ τοὺς Σάκας, καὶ μέχρις Εὐξείνου κατατετηκέναι γῆν ἀείσην· καί πα γῆν Ἀρμενίαν ἀπ' αὐτῶν κληθῆναι Σακασηνήν· ὑπολαβὼν δέ φασιν ἀρδῆναι αὐτοὺς ὑπὸ Πρσῶν πεπιεζόντας ἀπὸ λαυρώνων. πηγὲς δὲ ἔτως τοῦτο ἱστορῆς, ὅπ τὸν Κῦρον οἱ Σάκαι ἡπήσαντες, εἶτα ὀξ ὑποστροφῆς ἐκεῖνοι ἡπηθέντες, διὰ μέσων ἀπώλοντο. καὶ διὰ τοῦτο ἀπεδείχθη παιήγυεις ἱερὸς Πρσικὸς τοὺ Σάκαια. καὶ Κῦρος δὲ πῶ ἡμέρᾳ καθ' ἣν ἐκείνους κατέκοψεν, ἀνιερώσας παπείῳ Διῒ, Σάκαν ἀνηγόρευσεν. Ἡσίοδος δὲ λέγει ὅπ Πέρσαι πάντας τοὺ Σκύθας καλοῦσι Σάκας.

|| Φρυσὶ

Καὶ Τόχαροι, || Φρυσί τε· ἓ ἔθνεα βάρβαρα Σιρῶν,
Οἵτε βόας μὲν ἀναμὸν ἓ ἴφια μῆλα,
Αἰόλα δὲ * ξαίνοντες ἐρήμης ἄνθεα γαίης,
Εἵματα τεύχουσιν πολυδαίδαλα, τιμήεντα, 755
|| γαίης Εἰδόμβοια [41] ἠοιῇ λειμωνίδι ἄνθεσι || [41] ποίης·
Κείνοις εἴκ [53] κεν ἔργον ἀραχνάων ἐρίσῃεν.

[752] Et Tochari, Phruríque, & gentes barbaræ Serum, [753] Qui boves quidem aſpernantur, & pingues oves: [754] Varios autem depectentes deſertæ flores terræ, [755] Veſtes faciunt varii artificii pretioſas: [756] Similes colore pratenſis floribus herbæ. [757] Illis nequaquam opus aranearum certaverit.

Ὅπ Φρύγες Σκυθικὸν ἔθνος βαρυτόνως, φησὶ ἀνπδιαστολὴ τοῦ φρυγοὶ, ὅθεν ὀξυώμολον δηλοῖ τοὺ φύλακας. πνὲς δὲ Φρύνας γεγράφασιν, ὁμωνύμως τῷ ζώῳ. φρυῶσι γὰ, (καθὰ καὶ ὁ Φίλων γεγράφει) οἱ βάτραχοι. τὸ δὲ Τόχαροι (ἔθνος δὲ ὅμοιον καὶ αὐτὸ) πνὲς ὀξυώσασ, τειχυνὲς εἶ λέγοντες. Ὅπ Σῆρες ἔθνος βάρ-

βαρον

ἔαρον Σκυθικὸν, ἐξ ὧν τὰ σπειρὰ ὑφάσματα λέγονται. ὅτι βόας μὲν φησὶν ἀνάνομον ἢ ἵππους μῆλα, αἶόλα δ' ξαίνοντες ἐρίοισιν ἄνθεα γῆς, εἵματα ταῦρος πολυδαίδαλα, μηέντα, ἑοικότα χρὶ χροιὴν λειμωνίδι ἄνθεσι ποίης· ὥτω λεπτὰ ὥστε ἂν ἂν ἐνείνοις ἐείσειεν ἔρνον ἀραχνάων. φασὶ δ' καὶ πῶ βύσσον ἀπὸ βοτάνης συνάγεσθ. Σημείωσαι οὖν ὅτι ἐξ ἀνθῶν οἱ Σῆρες ποιοῦσι τὰ ὕφη· διὸ ὑδὲ τοὺς λήμνας ἐῶσι καταβοσκεσθ. ὅτι δ' ἀφεσμιγεῖς ἀνθρώποις εἰσὶ καὶ ἀνομίλητοι οἱ Σῆρες, δῆλον ἐνειδεν· ἦλ πολεμιόων τὸ πίνημα σακκίοις ὑπερφάψαντες ὑποχωρῶσιν. εἶτα ἐλθόντες οἱ ἔμποροι, καὶ θέντες πῶ πιλῶ, ἀναχωρῶσιν· ἐφ' οἷς ἔρχονται οἱ Σῆρες, καὶ εἰ μὴ ἀρέσκονται, λαμβάνουσι πῶ πιλῶ. εἰ δὲ μήγε, τὰ ἴδια. φασὶ δὲ μακροβιωτάτους εἶ τοὺς Σῆρας, ὑφαντεύοντας πέρα καὶ διακοσίων ἐτῶν. Σημείωσαι δὲ ὅτι ὅμοια τῇ ἰσυείᾳ ἦλ Σηρῶν γίνεται καὶ ἔξω ἦλ Ἑρυθραίων συλῶν. ἔμποροι γὰρ ἐκεῖ ἀπὸ Καρχηδόνος ἐρχόμενοι, καὶ τὰ φορτία ὀξελόντες, ὥς φησιν Ἡρόδοτος, ὑποτύφουσι κηπύον· καὶ αὐτοὶ μὲν ἀνάνομοι τὸ αἰγιαλὸ, οἱ δ' ἐπιχώριοι ἐγγίσαντες, σκέπτονται τὸν φόρτον, καὶ πίθεντα χρυσὸν, καὶ ἀναχωρέουσιν. οἱ δὲ Καρχηδόνιοι ἐπιβάντες ἦλ νεῶν, λογίζονται πῶ ἀξίαν. καὶ καταλλάσσουσιν ἀφεσσύνητοι, καὶ ὀξισώσαντες τὸ καταλλαστιμῶν, ἀπαλλάσσονται. δικαίως οὖν συναλλάσσειν αἱ ἰσοείαι καὶ τότες καὶ τοὺς Σῆρας παραδιδόασιν.

Ἄλλοι δὲ Σκύθαι εἰσὶν ἐπίτεμοι, οὔτε τέμνοντες
Ἑρκὰς· πρὸς δὲ σφι δυσιώνυμον ἐκτέτατται χθών,
Χειμερίοις ἀνέμοισι λελειμμένη, ὑδὲ χαλάζαις. 760
Τόσσοι μὲν φῶτες πρὸς Κάσπια κύματ' ἔασι.
Φαίζεσκ' ὅτε Κόλχων ἐς Φάσιδα ἐς δύσιν ἤδη,
Εὐξείνῳ πρὸς χθονὶ πλαδὸν ἔνθεα Πόντου,
Ἀχερὶ Θρηικίῃ τομαῖα, τόθι Χρυσὶς ἄρουρα.
Βύζηρές τοι πρῶτα, ἐς ἀγχόθι φυλὰ Βεχείων· 765
Μακρώνες, Φίλυρές τε, ἐς οἳ μάστιγας ἔχουσι
Δυσπατέες. πρὸς δ' ἄγχι πολύρριζοι Τιβαρηνοί.
Τοῖς δ' ἔπι, ἐς Χάλυβες συφελὴν ἐς ἀπείρονα γαῖαν
Νάουσιν, μογεροὶ δεδαημένοι ἔργα σιδήρου,
Οἵ ῥα βαρυγδούποισιν ἐπ' ἄκμοσιν ἐμπίτνουσι, 770
Οὔποτε παύονται καμάτου καὶ οἰζύος αἰνῆς.

[718] Alii item Scythæ sunt numerosi, qui possident [759] † Extremitates: circum verò ipsos tellus quam veni infestant, est porrecta, [760] Hybernis ventis objectas, atque grandinibus. [761] Tot qui-

† *Extremæ orbis partes ad septentrionem.*

quidem gentes circum Caſpias undas ſunt. [762] Obſerva autem, à Colchis & Phaſide ad occaſum jam, [763] Euxini juxta labrum [littus] turmatim [catervatim] gentes Ponti, [764] Uſque ad Thracium oſtium, ubi † Chalcis tellus. [765] Byzeres tibi primùm, ac prope [illos] gentes Bechirum, [766] Macrones, Peilerésque, & † qui turres habent [767] Ligneas: hos verò juxta, pecore abundantes Tibareni. [768] Poſt hos autem, etiam Chalybes duram & ſævam terram [769] Habitant, laborioſi edocti fabricam ferri: [770] Qui quidem graviſonas [gravifremas] ad incudes ſtantes, [771] Nunquam ceſſant à labore & ærumna gravi.

† *Chalcedonia regio.*
† *Moſſynœci, Periplus.*

"Οπ ἐν Σκυθαις δυσίνεμος ἐκτέτα) χθὼν, χειμερίοις ἀνέμοις λελειμμένη ἢ χαλάζαις, ὡς ἢ ἀνωτέρω γέγραπται. παρέφερσε γὰ ὧδε τὸ ἀνωτέρω ῥηθὲν, λείπουσι γὰ χᾶαν αἰπὺς χειμερίοις, ἐν τῷ εἰπεῖν, χθὼν χειμερίοις ἀνέμοις λελειμμένη. "Οπ δυσκώτεροι Κόλχων ἢ Φάσιδος, Εὐξείνε πεῖ χεῖλος, ἴλαδὸν, οἱ Βύζηρες, ἀφ' ὧν ἢ λιμνὴ Βυζηνικὸς· ἢ οἱ Βέχειρες, Ποντικὸν ἔθνος, ἢ Σκυθικόν. ἔπ γὰ οἱ Μάκρωνες, ἢ οἱ Μοσσύνοικοι, ἢ οἱ Τιβαρηνοὶ, ἢ οἱ Χάλυβες, πεῖ ὧν κάπω λελέξεται. "Οπ ἡ Χαλκὶς ἄρουρα κεῖται τὸ Θρᾴκιον τῶ Πόντε κέκτα σόμα, ἤρωα ἡ γῆ ἧς Χαλκηδονίων. ἧς Χαλκίδος τὸ ἐθνικὸν, οἱ Χαλκιδεῖς. ἐρεῖ οὖν αὐτὸς ἐν τοῖς ἑξῆς, Χαλκιδέες πεῖ σόμαχαν ἔχουσιν, Οὐδεὶς ἐς ἀντιπέραν Βυζάντιον εἰσοράωντες. τότες τυφλὸς ὁ χρησμὸς ἐκάλεσε, διότι οἱ τὴν Χαλκίδα κτίσαντες Μεγαρεῖς ἐνταῦθα πεῖ τὰ πλεύσαντες, ἢ ἀφέντες καταχεῖν τὴν πρὸ τὸ Βυζάντιον γῆν, εἵλοντο τὴν λυπρωτέραν θρᾴκιν. ἢ Μεγάβυζος ἢ μαθὼν ὅτι ἐπτακαιδέκα ἔτεσιν, ὥς φησιν Ἡρόδοτος, πρώτεροι Βυζαντίων Χαλκηδόνιοι τὴν χώραν ἔκτισαν, τυφλὸς εἶπε τοσοῦτον τὸν χρόνον αὐτὸς εἶδ. ἃ γὰ ἂν, εἰ ἔβλεπον, τὰ χαλλίονα τότε παρέλαβε, ἀνθελοντο τὸν αἰόλιον. ἔστ ἢ πρὸ Εὔβοιαν, ὡς πρεσβύτερον, Χαλκὶς, ἡ πρότερον Εὔβοια καλεμένη· ὅθεν ἢ Χαλκιδικὰ ποτὶ εἰα, πρὸ τὸ κωμικῷ. ἢ οἱ ἐν τῇ Σικελικῇ ἢ κώμη Χαλκιδεῖς τότων ἀποικοι ἧς ἐν τῇ Εὐβοίᾳ Χαλκιδέων. ἰσορεῖται ἢ ἢ σιδήρε ἢ χαλκοῦ μέταλλα εἶ) κατὰ τὴν Εὐβοϊκὴν Χαλκίδα, ἢ ὅτι ἄφθονοι ἐκεῖ σιδηρουργοί. ἢ ὅτι ἐ μόνον ἐκεῖ πρῶτον ὤφθη χαλκεῖα, ἀλλὰ ἢ πρῶτοι χαλκὸν ἐκεῖ ἐνεδύσαντο Κορῆτες μὴ Διός. εἰσὶ ἢ ἄλλαι, ὡς πρεσγεγράφη, Χαλκίδες· ὧν μία ἢ ἡ Αἰτωλικὴ, ἀφ' ἧς τὸν Ἀχελῶον ῥέειν εἶπεν ὁ Διονύσιος. "Οπ ἢ οἱ Μάκρωνες ἔθνος Ποντικὸν, Βεχείρων νοπώτερον. τότες νῦν Σάννας φαμὲν, ἰδιωτικώτερον ἢ Τζάνες, ὡς ἢ τὴν Κυνηγὸν, Κυτζωνὸν· ἢ τὴν χώραν ἢ ἧς Σάννων, Τζανικὴν λέγουσιν οἱ τὴν φερὸν ἰδιωτεύοντες. "Οπ τοὺς Μοσσυνοίκους πρεσβεύζων ἢ ἐπιμολογῶν ὁ Διονύσιος λέγει μώσωας ἔχειν δορατέους, ἤρωα ξυλίνους. ἔστι ἢ ἀπὸ ἑπτὰ πείων ζῶσι σαρκῶν ἢ ἀκροδρύων. λέγει ἢ ὁ γεωγράφος ἀπὸ μοσσύνων, ὃ ὅτι πύργων αὐτὸς ὀνομάζεσθαι. Ξενοφῶν ἐν τῇ Ἀναβάσει τοὺς Μοσσυνοίκους ἰσορεῖ, ὡς οἱ Ἕλληνες

τῷ ἐλαίῳ, καὶ κήρυκα πολλὰ ἔχειν τὰ πλατέα, ἓν ἔχοντα διαφυλῶ (ἤτοι φυλὴν) ἑκάστην. καὶ παῖδας αὐτοῖς εἶναι φησὶ σταθεροὺς, τετραμμένους καιρούσιους ἐρυθροὺς, ἀπαλοὺς, καὶ λαμπροὺς σφόδρα, καὶ ἐπὶ πολλῷ δέοντας ἴσους τὸ μῆκος καὶ τὸ πλάτος εἶναι. καὶ οἶνον παρ' αὐτοῖς λέγει εὐείσκεσθαι, ὡς ἄκρατος μὲν, ὀξὺς λίαν ὑπὸ αὐστηρότητος κεραννύμενος δ', εὐώδης τε καὶ ἡδύς. λαμπροὶ δὲ πάντες, φησὶν, οἱ ἄνδρες καὶ αἱ γυναῖκες. βαρβαρώτατοι δὲ οἱ ἐκεῖ, ἐν ὄχλῳ μὲν ποιοῦντες ἅπερ ἂν πνες ἐν ἐρημίᾳ ποιήσειαν· ἐν δὲ τῷ ἑαυτῶν μόνοι, περαίνοντες ἅπερ ἂν μετ' ἀλλήλων ἰόντες. καὶ γὰρ (φησὶ) καὶ ἐγέλων, καὶ ἑαυτοῖς διελέγοντο, καὶ ὠρχοῦντο, ἐρισάμενοι ὅποι πύχοιεν. Ὅτι οἱ Τιβαρηνοὶ (ἃς ἡμεῖς Τιβερηνὰς φαμὲν) πολύῤῥωες εἰσὶν, ὅ δῆτι πολυσάρκαστοι, πολυῤῥέμμονες. οἰκᾶσι, δὲ, κατὰ καὶ οἱ Χαλδαῖοι, μέχει τῆς μικρᾶς Ἀρμενίας, κατὰ καὶ ὁ γεωγράφος φησίν. ἐφ' οἷς οἱ Χάλυβες εἰσι, συρελὼν καὶ ἀπωτέω γῆν οἰκοῦντες, μοχθηρὰ διδασκόντες ἔργα σιδήρου· οἱ βαρυσθένοις, φησὶν, ἐπ' ἄκμονι ἐκτῶντες, ὅποτε πούνη κάματε. τέτους τοὺς Χάλυβας ἄλλοι Χαλύβιους ἐκάλεσαν (ἔστι δὲ εἰσι Ποντικὸν, ἔθνος τῆ Θρῳμόδοντι) ἀφ' ὧν σίδηρος, φασὶν, ἐξάγεται ὁ ἐρυθρὸς τὰ σώματα ἐπανύθοντα, ἤτοι ἐρυθρὰ τὰ στιλπνὰ. ὅθεν καὶ Χαλυβικὸς κυάθων, καὶ πλεοναστικῶς τὸ Δ, Χαλυβδικὸς ἔφη τῆ Λυκόφρονι, ὁ ἐξ ἀείσης σιδήρε. Ἀρριανὸς δὲ ἔτω φησὶν, Χάλυβες ἐρυθροὶ ἀνθρώπων αὐτῶν ἔχουσι χαλκιδικὰς σίδηρον. ἐξαίρει δὲ καὶ Αἰθυλίων τὸν τοῦτον σίδηρον. Ξενοφῶν δὲ ὀλίγους τε αὐτοὺς εἶναι λέγει, καὶ ἧσσ Μοσσυνοίκων ἐπηκόους· καὶ τὸν βίον αὐτῆς τοῖς πλείστοις ἀπὸ σιδηρείας ἔχειν. οἱ δὲ φασιν ὅτι εἰσὶν οἱ ἐκεῖ τῆ ποιητῆ Ἀλίζωνοι ἢ Ἀλιζῶνες· ὧν ἦρχεν Ὄδιος καὶ Ἐπίστροφος, ὧν καὶ ἡ ἐρυθρία μέταλλα ἔχει πολλὰ, ὡς καὶ Ὁμήρῳ δοκεῖ, ἔνθα ὑπεμφαίνει καὶ Ἄλυβας εἶναι αὐτοὺς, λέγων, Τηλόθεν ἐξ Ἀλύβης (ἦν, Τηλόθεν ἐξ Ἀλύβων) ὅθεν ἀργύρε ὄζει ἠμέλαν. ὡς ἢ μετατεθείσης τῆς γραφῆς ὕστερον ἐφ' Ὁμήρε, ἀπὸ τῆς ποτὲ Χαλύβης εἰς Ἀλύβην· ἢ ἀνάπαλιν ἐκ ὕστερον μὲν ὀπ' Ὁμήρε Ἀλύβων λεγομένων, μεταπεσόντων δὲ εἰς Χάλυβας ὕστερον. ὥσπερ αὖ πάλιν οἱ τοιοῦτοι Χάλυβες ἀπὸ τῆς κλήσεως, φασὶ, τοῦτης εἰς Χαλδαίους μετέπεσον, κατά πνα λέξεως ἐρρᾳδιουργίαν, ἢ ἐρρᾳπίσιον. ἀφ' ὧν καὶ τόπος Χαλδία ἐλέγετο. χώρα δὲ Ἀρμενίας ἡ Χαλδία, ἧς μέχεις ἡ Ποντικὴ βασιλεία. τοῦ δὲ ἐκεῖσε, Χαλδαῖος λέγως ὀπικρατεῖ ἡ σωφροσύνη διασυλλάβως, ἀ Χαλδαῖος. Χαλδαῖοι γὰ τεισυλλάβως, οἳ ποτὲ μὲν Χηλυβῆες, ἀπὸ δὲ Πρέσεως, Πέρσαι· Χαλδαῖοι κληθέντες ἀπὸ πνος Χαλδαίε, ὃν φασι τέταρτον ὀπὸ δέκα (ἤγουν τεσσαρεσκαιδέκατον) βασιλέα μὴ Νῖνον γεγενῆσθαι, τὴν Βαβυλῶνα οἰκίσαι, καὶ τοὺς σωσαχθέντας καλέσαι ἀφ' ἑαυτοῦ Χαλδαίους. λέγουσι μέντοι ἔφη πνων καὶ οἱ περὶ Χαλκίδα Χαλδαῖοι, Χαλδαῖοι τεισυλλάβως, χὶ Δικαίαρχον. Ἰσέον δὲ ὅτι ἐξ Ἀλύβης, ἢ ἐξ Ἀλύβων, μεταπεθῆναι τὴν γραφὴν εἰς Χάλυβας λέγοντες, ἢ ἀνάπαλιν μεταποιηθῆναι ὑπὸ Χαλύβης εἰς Ἀλύβην, ἐρραπόδεασι καὶ ἄλλα ὀνόματα ἀλλαγέντα χὶ μεταγωγὴ κλήσεως, οἷον οἱ παρ'

παρ' Ὁμήρῳ, φασὶ, Σίνπες Θρᾷκες, Σίνπτοι ἐκλήθησαν ὕστερον. εἶτα πρὸς Ἀρχιλόχῳ Σάϊοι, καὶ πάλιν Σάπται. ὥσπερ δὲ τὰ τοιαῦτα ἐθνικὰ ὀνόματα διαφόρως παρεποιήθησαν, ἔστι καὶ τὸ ΑΥΣ φευγῶν. Βρύγοι γὰρ, καὶ Βρύγες, καὶ Φρύγες, ἐκλήθησαν οἱ αὐτοί.

Τὰς ἢ μέτ', * Ἀσυρίης * περχωσις ἀθρόος ἐκτετάμυσαι·
Ἔνθ' ΔΗ Ἀμαζονίδεσσιν ἀπ' ἔρεθε Ἀρμηνίοιο
Λευκὸν ὕδωρ * περίησιν * ἐναυλίζων Θερμώδων,
Ὅς ποτ' † ἀλωομένῳ Ἀσωπίδα † δέκτο Σινώπην,
Καί μιν * ἀκηχεμένην σφετέρῃ * παρενάσσατο χώρῃ,
Ζηνὸς ἐφημοσύνῃσιν. ὁ γὰρ φιλοπλόκου ἐρατεινῆς
* Ἰκανόων, πάτρης ἀπενόσφισεν ἐκ ἐθέλουσαν.
Ἐκ τῆς δὲ † πολίεθρον ἐπώνυμον ἄνδρες ἔχυσι.

§ ἀνῆκεν.

† Leucosyriae, v. Com.

† Sinopen.

772 Hos autem post, † Assyriae aggestio [aggeratio] terrae extenta est, 773 Ubi Amazonidibus è monte Armenio 774 Albam [limpidam] aquam immittit bellicosus Thermodon, 775 Qui quondam errabundam Asopi filiam excepit Sinopen, 776 Atque ipsam mœstam sua collocavit in regione, 777 Jovis imperio: hic enim concubitus jucundi 778 Cupidus, à patria abduxit invitam. 779 A qua etiam † urbem cognominem homines habent.

Ὅπ μὴ τὸν Χάλυβας ἢ τῆς Ἀσυρίας χῶσις ἐκτέταται· ἔνθα καὶ ὁ Θερμώδων, Σκυθικὸς κατὰ πηγὰς ποταμὸς, ἀπὸ τῶν Ἀρμηνίων ῥέων ὀρῶν, τῶν Ἀμαζόσι λευκὸν ὕδωρ περίησι. διὸ ὡς καὶ ἐναυλίζων ὁ Θερμώδων λέγεται· οὐχ ὅπ αὐτὸς τοιοῦτος, ἀλλ' ὅπ μάχιμοι αἱ τότε πίνεσαι Ἀμαζόνες· περὶ ὧν εἰρήκαμεν μὲν καὶ ἀνωτέρω, καὶ μὴ ταῦτα δὲ ῥηθήσεται. λήγει δὲ καὶ ὅπ ὁ αὐτὸς Θερμώδων καὶ τὴν Ἀσωπίδα Σινώπην πλανωμένην ἐδέξατο, ἤγουν τὴν θυγατέρα τὸν Ἀσωπὸν τὴν Διὸς ἐρωμένην. πλανηθεῖσα γὰρ Διὸς βελῇ, οὐχ ἑκοῦσα παρώκησεν ἐκεῖ. ἐξ ἧς καὶ πόλις διαφανεστάτη ὁμώνυμος αὐτῇ ἡ Σινώπη, ἣ λεγομένη καὶ Σινωπικὴ χερρόνησος, κτίσμα, κατά πνας, Κειτῶν, ἀνδρὸς Κώου· ἧς, κτὶ Διόδωρον, ἄποικος ἡ Τραπεζοῦς, πόλις Ἑλληνὶς, ἐν τῇ ΔΗ Κόλχων χώρᾳ κειμένη. ὁ δ' αὐτὸς Διόδωρος καὶ Μιλησίων ἄποικον τὴν Σινώπην λέγει, μέγιστον ἀξίωμα ἔχων· ἐν ᾗ καὶ τὰ Μιθριδάτου βασίλεια τῶν ἐν Ῥωμαίοις διαπολεμήσαντα. Ξενοφῶν δὲ, ἱστορήσας καὶ αὐτὸς τὸν Σινωπέων οἰκεῖον μῦθον ἐν τῇ Παφλαγονικῇ, Μιλησίων δὲ ἄποικος ἦν, φησὶ καὶ ὅπ Κοτυωεῖται καὶ Κερασούντιοι καὶ Τραπεζούντιοι δασμὸν ἔφερον τοῖς Σινωπεῦσι· λέγων καὶ ὅπ Κερασοῦς πόλις Ἑλλὰς ὅτι θαλάσσης, Σινωπέων ἄποικος ἐν τῇ Κολχίδι χώρᾳ. Ἡρόδοτος δὲ ἱστορεῖ ὅπ Κιμμέριοι φεύγοντες εἰς Ἀσίαν τὸν Σκύθας

δας τὴν χερρόνησον ἔκπλ, ὅπου νῦν Σινώπη, πόλις Ἑλλὰς οἰκεῖται. ὁ δὲ γεωγράφος φησὶν ὅτι ἡ Σινωπὶς χώρα καὶ σφένδαμνον ἔχει, καὶ ὀρεκτάγυον φυήν· ἐξ ὧν αἱ τράπεζαι τέμνονται. ὠκεῖ δὲ τῆς τε Ἀσπιδᾶς συναλὸς τῆς ῥηθείσης Σινώπης φασὶν, ὅτι αὐτὴ καὶ τὸν Δία καὶ τὸν Ἀπόλλωνα ἠπάτησε, τὴν παρθενίαν αἰτήσασα κατ' ἐπαγγελίαν μισθοῦ συνουσίας, καὶ ὅτε καταφρισμένη τοῦ ἐραστοῦ δεξιώτατα. οἱ γὰρ ὑποχόμενοι παρθενίαν τῇ ἐρωμένῃ, πάντως ἑαυτοῦ τὸν γάμον ἀπέκλεισε. δόλιος μὲν γὰρ, ὁ συνελθὼν· συνελθόντος δὲ, φθόνος. ἢ καὶ ἑτέρως· ὅτε δόντες τὴν παρθενίαν, συνελθόντος αὐτῇ· πῶς γὰρ ἔτι ἐὰν δεῖ παρθένον εἶναι; ὅτε αὖ τὴν παρθενίαν αὐτῆς ἀφαιρεθέντος, συνέλθοιεν ἄν. ὁ γὰρ διδάσκων τὸν μισθόν. Ἰσέον δὲ ὅτι παρὰ τῷ Διονυσίῳ Συρίᾳ μὲν λέγεται ἡ πρὸς τὸν Λίβανον καὶ τὸ Κάσιον ὄρος, καὶ τὰ ἐπείνων ἀνώτερα, ἕως ἦν πρὸς Σινώπην. Ἀσσυρία δὲ διὰ τὸ α αὐτὴ λοιπὸν ἡ πρὸς Σινώπην γῆ, ὡς καὶ ἐν τοῖς ἑξῆς φανήσεται. Ἡρόδοτος δὲ οἶδε μὲν καὶ αὐτὸς Συρίαν τὴν παρὰ τῷ Διονυσίῳ, λέγει δὲ καὶ Ἀσσύριον τὸ πρὸς θάλασσαν Συρίας νέμεσθαι. ἱστορεῖ δὲ καὶ Παλαισίνης πᾶσαν Σύρους, καὶ Συρίαν Παλαισίνην. καὶ ἔθνη δέ τινα προσκείμενα τῷ Εὐξείνῳ ὕπτως ὀνομάζει, λέγων ὅτι Σύριοι οἱ πρὸς Θερμώδοντα ποταμὸν, τὸν καὶ Παρθένιον, καὶ Μάκρωνες οἱ τότων ἀσυγκίτωνες. ὁ γεωγράφος δὲ Ἀσσυρίας μὲν οἶδε τὸν πρὸς Βαβυλῶνα καὶ τὸν κύκλῳ, ἔνθα καὶ Νῖνος πόλις, καὶ Νίσβις· ὅτε καὶ ἡ πρὸς ἀνατολὰς τῆς Μεσοποταμίας κειμένη, ἣ λεγομένη Ἀδιαβηνὴ χώρα, ἥτις καλεῖται διὰ τὸ διαβαίνεσθαι ὑπὸ ἐκείνης ὑδάτων. Σύρους δὲ ἰδίως λέγει τοὺς α, τοὺς πρὸς Κιλικίαν καὶ Αἴγυπτον καὶ Φοινίκην, καὶ τοὺς πρὸς Εὔξεινον· ὧν μέρος ὁ Σαμψὼν καὶ τοὺς Σινωπεῖς. διατείνεσθαι δέ, φησὶ, τὸ τῶν Σύρων ὄνομα τὸ παλαιὸν, ἀπὸ Βαβυλωνίας, μέχρι τοῦ Ἰωνικοῦ κόλπου, κἀκεῖθεν ἕως τῆς Εὐξείνου. οἱ γὰρ Καππάδοκες ἀμφότεροι, εἴτε πρὸς τῷ Ταύρῳ, καὶ οἱ πρὸς τῷ Πόντῳ, Λευκόσυροι, φησὶ, λέγονται, ὡς πινῶν καὶ ὑπηκκισμένων τὴν χροιάν. καὶ Ἡρόδοτος δ' ὅτι βάλεται, λέγων, Οἱ Σύροι ὑπὸ Πρώτων καλοῦνται Καππαδόκαι, καὶ πάλιν Καππαδόκαι, ἃς ἡμεῖς Συρίας καλοῦμεν. Ἀρριανὸς δὲ τοὺς πρὸς Μεσοποταμίαν Ἀσσυρίους λέγει ἐν οἷς φησὶ τοὺς πρὸς Εὐφράτῃ ποταμῷ Ἀσσυρίους, ἔς τε δὴ Νῖνον καὶ Βαβυλῶνα, καθ' ὧν Ἀμαζόνες ἐστρατεύθησαν, Εὐρυπύλης ἡγεμόνευε αὐτῶν. καὶ τοὺς Καππαδόκας δὲ ὅτι ποτὲ ἱστορεῖ λέγων, ἐν οἷς φησὶ Καππάδοκα παῖδα Νινύαν. ἐφ' ὅτῳ Ἀσσύριοι μεταβαλόντες τὸ ὄνομα, Καππαδόκαι ὠνομάσθησαν. Ὀππιανὸς δὲ καὶ τοὺς πρὸς Τίγριν Ἀσσυρίους καλεῖ, ὃς καὶ πολυγύναικας ἱστορεῖ. Ὅτι δὲ ἄλλοι παρὰ τοὺς Σύρους οἱ Ἀσσύριοι, δῆλοί καὶ Ξενοφῶν ἐν τοῖς Ἑλληνικοῖς. Ἡρόδοτος δὲ δοκεῖ ἀγνοεῖν αὐτοὺς εἰς πιστὸν, ἐν οἷς φησὶν ὅτι Ἀσσύριοι ὑπὸ μὲν Ἑλλήνων ἐκαλοῦντο Σύριοι, ὑπὸ δὲ βαρβάρων Ἀσσύριοι ἐκλήθησαν. ὡς εἰ τὸ μὲν Σύρος, καὶ τὸ Σύριος, λέξεις Ἑλληνικὰς βάρβαρον δὲ τὸ Ἀσσύριος. πιθανὸν δὲ πβάλει καὶ ὁ τὴν Διδωνίαν διά-

λασσαν, ἤγρωι τῶι ἐν τῇ Φοινικικῇ Συρίᾳ, ὀνομάσας Ἀσσυρίων θάλασσαν. Πλέταρχος δὲ καὶ αὐτὸς ὁμοίως τῷ γεωγράφῳ, ἐν ᾧ λέγει πῃ, ἐν ᾧ τὰ περὶ Μιθριδάτη κεῖται, ἐμφαίνει τοὺς ἀπὸ Σινώπην διώδους Σύρους λέγοντας. φησὶ γὰρ ὅτι τὴν Σινώπην Σύριοι καλοῦσιν, ἀπὸ Σύρου γενομένου τοῦ Ἀπόλλωνος, ὡς λέγουσι, καὶ Σινώπης τῆς Ἀσωπίδος. Ἴσμεν δὲ ὅτι καὶ τοὺς παλαιοὺς ἀπὸ τῶν Ἐρυθραίων λέγονται Ἀσσύριοι οἱ Ἀσσύριοι λέγονται, ὡς καὶ πρὸ τότε ἐρρέθη, ἀπὸ εὐθείας τῆς ὁ Ἀσσυρ. καὶ ὅτι ἀφέρουσιν ἐκάλουν οἱ παλαιοὶ ῥοείως, τὴν ἀφέρουσαν ἢ ἀφέρουσαν λεγομένην, ἔνθα δὴ ποταμὸς ἐπαγόμενος ἰλὺν ἀποτίθεται, ὡς καὶ Νείλος ἀπὸ τῆς Αἰγυπτίου. οἱ δ' αὐτοὶ λέγουσι καὶ τὸν τόπον τὸν ἀπὸ τῆς Σινωπείας Ἀσσυρίαν, τοιαύτην ἀφέρουσαν ἐξ ἧς Ἄλυος· καὶ δῶρον αὐτῆς τὴν ἐκεῖ γῆν, ὡς καὶ τὸ Νείλου τὴν Αἰγυπτίαν. ὥστε ἔστι καὶ ἄλλα πολλὰ πεδία, καὶ τὸν Ἀρριανὸν, ποταμοῦ εἶσι ποιήματα· οἷς τὸ Ἕρμου πεδίον, καὶ τὸ τῆς Καΰστρου τὸ Λύδιον, καὶ Μαιάνδρου τὸ Καρικόν. καὶ ὁ Γάγγης δὲ πεδίον τι ἐν Ἰνδίᾳ ἀφορίζουσιν. ὥστε κυκλοκλεῖ ὁ Διονύσιος, λέγων ὅτι ἐκτεταμένην μὲν Χάλυβας Ἀσσυρίης χθονὸς ἀφέχουσι, τετάσθαι, ἡ τῆς ἐκεῖ γῆς ἐστὶ τοῦ Ἄλυος ἀφέχουσι.

ἢ ἀφέχ.

Κείνῃ δ' ἂν ποταμοῖο ‖ ἀφ' ἱερυμνώδεας ὄχθας 780
[97] Τέμνοις κρυσάλλου καθαρὸν λίθον, [72] οἷά [53] τε πάχνην
Χειμερίην. [61] † δήεις δὲ καὶ ὑδατόεσσαν ἴασπιν·
[79] Ἶρις δ' ἐξείης καθαρὸν ῥόον εἰς ἅλα βάλλει.
Τῷ δ' ὑπομορμύρουσι ῥοαὶ [80] Ἄλυος πολυμηδέος,
‖ Ἑλικωνίαι. [81] Ἑλικώνιαι βορέαο δὲ, Καραμβίδος ἐγγύθεν ἄκρης, 785
Ἀρξάμεναι τὸ πρῶτον ἀπ' ἔρεος Ἀρμενίοιο.

† Thermodontis.

[80] † Illius autem fluvii circa frigidas ripas [81] Secabis crystalli nitidum lapidem, veluti glaciem [82] Hybernam: invenies verò & cæruleam iaspim. [83] Iris autem deinceps limpidas aquas in mare mittit. [84] Post hunc verò murmurant fluenta Halyis fluvii, [85] Quæ trahuntur boream versus, Carambim prope promontorium, [86] Exorta primùm è monte Armenio.

Ὅπ ἀφὲ τὰς τῆς Θερμώδοντος κρυμώδεας ὄχθας τέμοις ἂν κρυστάλλου λίθον καθαρὸν, οἵα πάχνη χειμερία· εὑρήσεις δὲ καὶ ὑδατόεσσαν ἴασπιν, ἑτέραν οὖσαν τὰ μὲν καθ' ἑαυτὴν ἰσοπαθῆ ἀφὲ μικρὸν ἀπερέουσαν. καὶ ὅρα ὅτι λίθος εἶδος ὁ μεταλλευτὸς κρύσταλλος, καθὰ ὁ μάργαρος. κρυμώδεις δὲ τὰς τῆς Θερμώδοντος ὄχθας καλεῖ, διότι, ὡς οἱ παλαιοί φασι, καὶ ἄρκτος πάσχει, τῆς τοποθεσίας τὴν τοιαύτην ἰδέαν διεξαγούσης. διό, φασὶ, καὶ Κρύσταλλος ποτὲ ὁ Θερμώδων ἐκλήθη. Ὅπ ἐρεξῆς τῷ Θερμώ-

δοντι

δυπ ὁ Ἴρις ποταμὸς καθαρὸν ῥέον εἰς ἅλα βάλλει. ‘ ὡσὶ τέ- ‘ τε ὁ Ἀρριανὸς ταῦτά φησιν. ‘ Ἄξιος βασιλεὺς Σκυθῶν, ‘ ὑὸς Ἐειδῶ· ἀφ᾽ ἧ ὁ Πον- ‘ τικὸς ποταμὸς κληθεὶς Ἐειδῶ, ‘ ὕστερον εἰς τὸ δεξιώτερον με- ‘ τονομάδη Ἴρις. ὁ δ᾽ γεωγρά- φῶ φησὶν ὄπ Θερμώδων ἐκ πολλῶν πηγῶν ποταμὸς, ᾧ πάρισος ἐκ Φαναρείας ῥέει Ἴρις. ῥέει δ᾽, φησὶ, καὶ δ᾽ Ἀμασείας ὁ Ἴρις, παραλαβὼν τὸν τε Σκύλακα καὶ ἄλλους ποταμὸς, καὶ τὸν ἐξ Ἀρμυίας ῥέοντα Λύκον. Ὄπ τῷ Ἴριδι ὁπτμορ μύσει ῥοὰ Ἅλυς ποταμὸς, πλάσμαα πρὸς βορρᾶν, ὑπὸ τῆ Ἀρμυίων ὀρῶν, ἐγγὺς τῆς Καμισίδῶ ἄκρας Παφλαγονι- νῆς, ὡσὶ ἧς εἶπε καὶ ἀλλαχοῦ. ομίζεται δ᾽ κληθῆναι Ἅλυς, ἀ- πὸ τότε τὸ κτ᾽ τὴν Ξιμωνὴν, ἔνθα ὀρυκτοὶ ἅλες εὑρίσκοντα. καὶ εἰ τάτο ἀληθὲς, σκοπτέον μὴ ποτε δασυνέσθ ὁ Ἅλις ὀφείλει, ὡς ἀπὸ τῆ τοιότων ἁλῶν. οἱ μθότι ψιλοῦντες τὴν λέξιν, φασὶ τὴν ἅλυν, ὅ ὅτι τὴν πλάνην, ἐτυμολογοῦσιν αὐτὸν, ὡς πολλὴν γῆν ἀλώμενον. ὁ δ᾽ γεωγράφῶ φησὶ ῥέειν αὐτὸν μεταξὺ Παφλαγόνων καὶ Σύρων, ὅτοι Καππαδόκων. Ἡρόδο- δὲ φησὶν ὄπ ὁ Ἅλις ὥρισε μθότε τὴν Μηδικὴν ἀρχὴν καὶ τὴν Λυδικήν· ῥέει δὲ ἐξ Ἀρ- μυίης ὄρους, διὰ τῆς γῆς τῆ Κι- λίκων· φερόμενός δὲ Μα- παγὲς μθὸ ἐν δεξιᾷ, ἐπέρωθεν δὲ Φρύγας, ῥέει πρὸς βορρᾶν· ἔνθεν μθὸ Συείας Καππαδόκας ἀφεὶς, ἐξ ἀνατόμων δὲ Παφλα- γόνας. λέγει δὲ, καὶ ὄπ Θαλῆς ὁ Μιλήσι ἔφασέ ποτε τὸν Ἅλυν τῷ Κροίσῳ διὰ βαθείας διάβυ- χος εἰς εὐθάλασσαν.

Παφλαγόνες δ᾽ ὅπ τοῖσιν ἐπ᾽ ἠιόνεσσι νέμονται,
Καὶ Μαριανδυνῶν ἱερὸν πέδον· ἔνθ᾽ ἐνέπουσιν ‖ γάθ.
Οὐδάμ Κερβερίδαο μέγαν κνώα χθονίοφωνον,
Ζηνὸς ἀνηκέστοιο μεγαλήτορος Ἡρακλῆ, 790
Δεινὸν ἀπὸ ‖ στομάτων [19] βδύειν σιδηρόεσσα χολήν· ‖ στόμ.
Τὸν μὲν ἐδέξατο γαῖα, † βροτοῖσι δὲ φῦτ᾽ ἐπέβησεν.

[87] Paphlagones autem post hos ad littora habitant, [788] Et Mariandynorum divinum solum: ubi perhibent, [789] † Terrestris saturni ingentem canem, æneam vocem habentem, [790] Manibus extractum magnanimi Herculis, [791] Tetrum è faucibus projecisse salivæ similem succum: [792] Quem quidem [succum] recepit terra, & hominibus † noxam procreavit.

† *Cerberum, Jovis Stygii, hoc est, Ditis, canem.*
† *noxiam herbam Aconitum.*

Ὄπ δὴ τοῖς ῥηθεῖσι ποτα- μοῖς οἱ Παφλαγόνες μθὸ φερέ- μενοι νέμονθ, ἀπὸ Παφλαγόνος τῶ κληθέντες, ὑὸς Φινέως· οἱ Μαριανδυνοὶ, ὅσπερ καὶ ἡ κτ᾽ τὸν Πόντον Ἡράκλεια, ἐ- πώνυμος ἰὼ Ἡρακλέες, Μιλη- σίων δὲ κτίσμα, κτ᾽ τὸν γεωγρά- φον. Ξενοφῶν μθότοι φησὶν ὄπ ἡ ἐν τῷ Πόντῳ Ἡράκλεια, Με-

γαρέων ἄποικος. ἐντεῦθεν διὰ τῆς πεδίας ῥέει ποταμὸς, Λύκος ὄνομα, εὖρος δύο πλέθρων. οἱ δὲ Μαριανδυνοὶ ὕστερον καλοῦσι) ἀπὸ τοῦ Αἰολέως Μαριανδυὸς καλεμένου. καὶ τὸ ἐθνικὸν δὲ, Μαριάνδυνος μὴν λέγεται παραξυτόνως, καὶ τοὺς Αἰολεῖς, ὥς φησιν ὁ γεωγράφος τὸ ἐθνικόν· ἡ δὲ κοινὴ χρῆσις ὀξύνει αὐτὸ, καὶ τὸν τύπον ἤδη εἰς νόος ἐθνικῶν. ὁ δὲ Ἡφαιστίων δὲ τῷ ἦ, ὡς τὸ ὅμοια ἐθνικὸν, διὰ τὸ ἀκολουθῆσαι τῇ γενικῇ τῶν ὁμωνύμων Αἰολικοῦ κλείς ὀνόματος. ἐστὶ δὲ τὸ ἦδη Μαριανδυνῶν γῆ βοτάνη φύεται ὁμοιοπαθὴς τὸ ἀκόνιτον· ἐστὶ δ' ὁ μῦθος φησὶν, ὅτι ὁ Κέρβερος ὁ χαλκέοφωνος ἅδης κύων ἀνηγκόμενος ἐξ ἅδου ὑπὸ μεγαλόφρονος Ἡρακλέους, καὶ λυπήσας, δηνὸν ἰκεῖ ἀπὸ στόματος ἔβαλε σαλώδη χυμὸν, ἢ χυλὸν· ὃν δεξαμένη ἡ γῆ αὐτόθι πῖαμα ἐφύτωσε, τὸ ἀκόνιτον. ὄνομα δὲ φαρμάκου τούτου ἐστὶ, ὃς ἔκ ἔστι κονίσασθαι, καὶ οἷ παλαίσαι καὶ ἀνυπαλαμήσασθαι. διὰ τοῦτο γὰρ καὶ ἀκόνιτον λέγεται, οἱονεὶ ἀκατάπαλαιστον. Σημείωσαι δὲ διὰ τοῦ σαλώδους, ὅτι ὁ μόνον σίελος λέγεται διὰ τοῦ ῑ, ἀλλὰ καὶ σίαλος διὰ τοῦ ᾰ, ὡς καὶ ὕελος καὶ ὕαλος. ‘Διόδωρος δὲ ὅτω περὶ τούτου φησίν, ‘Ἡράκλεια Μεγαρέων ἄποικος, περὶ ἣν ‘Ακερουσία χερρόνησος, ὅπου φασὶν ‘Ηρακλέα τὸν ἐξ ἅδου Κέρβερον ἀναγαγεῖν. ‘Αρριανὸς δὲ ὅτω γεγράφει περὶ ἧς τοιάδε· ‘Επέκεινα Σαγγαρίου ὁμορεῖ ‘Παφλαγόνων Μαριανδυνοί· ἔνθα πόλις ‘Ηράκλεια πεπόλισται, ὅπου Κιμμέριοι πάλαι φανέντες ἀκόνιτον, ἑλυσχυρὸν. ἰὼ δὲ αὐτοῖς πάτειον τὸ ποιφαγῶν. τὸ δ' ἀκόνιτον πάλαι μὲν, φασὶν, ἀσινὲς ἰὼ, ὕστερον δὲ κακὸν γέγονε φάρμακον, διὰ τὸν ἰὸν, ὃς ἧδη ἐχιδνῶν ἀποξύσας, αἱ τῆς τοῦ Κερβέρου κεφαλῆς ἐκπεφύκασιν, ἔβλαψε τὸν πάντα. καὶ τάχα τὸ ἀστεϊζόμενον περὶ τὸν μῦθον, καὶ τὸν Ἡρακλέους τόξον ἄθλον κάτω βάλλων, ἐπὶ δὲ καὶ τὸν μῦθον, ἐρεῖ μηδὲν ἀγαθὸν τὸν Ἡρακλῆ ἐντεῦθεν κατασκέξασθαι. ὁ γὰρ τοσοῦτον ἀνθρώπους ἔβλαψε τὸ πῖαμα τὸν Κέρβερον κάτω μένοντα, ὅσον ἄνω γλυκόμενον. τότε μὲν γὰρ νεκροῖς ἐνεκάθητο, ὡς καὶ ἔστι δὶς θανεῖν· ἄνω δὲ φανεὶς καὶ τὸ ἀκόνιτον ἐκφήνας, κακὸν μέγα τοῖς ζῶσιν ἐγίνετο. ὑποκάθηται δ' ὁ τῷ λόγῳ τούτῳ καὶ σκῶμμα καὶ ἧδη Ποντικῶν Ἡρακλεωτῶν. εἰ γὰρ ἐπιτυνετέα ἡ σλφιφόρος Κυρλίνη, διὰ τὸν εὐχρηστον βοτάνην τὸ σίλφιον, μωμητέον ἐστὶ τὸ ἀναπαλιν ἄνθρωποι παρ' ἣν τὸ θανάσιμον φύειν. εἶτε καὶ ἤθμος μηδὲν βλάπτων, ὅμως ἐκτέαται τῷ δυμοφόρος πολλῶ. χαλκέοφωνον δ' τὸν Κέρβερον παρατετηρημένως καλεῖ, ὡς πρὸς κυνῶν ὀξείας φωνῆς ἀπηχοῦς παρεοικυίας χθονί. Ἰσέον δὲ ἐπεχωρίαζον τοῖς Μαριανδυνοῖς θρῆνοι αὐλητοὶ, ὡς καὶ ἡ παροιμία δηλοῖ, Μαριανδυνὸς μεμυθήνηται θρηνητῆρες. θρηνητικοὶ δ' οἱ Κᾶρες, ἀφ' ὧν καὶ Καρικὰ θρηνώδη αὐλήματα. τοιοῦτοι δ' καὶ Φρύγες, ἐπ' ὧν καὶ οἱ Μυσοί. διὸ Αἰσχύλος φησὶ, βόα τὸ Μύσιον ἤχημα θρήνει. μυθάδες) δ' πῶς Ἰτυλὸς ὁ Μαριανδυνὸς, ὃς πάλαι αὐλῳδίαν πύξησε, καὶ ἐδαξε τὸν Μάρσυν τοῖς αὐλητῆρες, ἐξ ἧς καὶ Μαριανδυνοὶ οἱ ἀπόδειοι τοῖς θρηνοῦσιν. κυνηγεσίῳ, φασὶν, ἀπώλετο, καὶ Μαριανδυνοὶ ἀκμῇ θρῆνες ἐθρήνουν αὐτόν.

Ἀλχὶ δ' Βιθυνοὶ λιπαρὴν ἀθόον ναιετάουσι,
Ῥήβας ἔνθ' ἐραλεινὸν ὅπ' ἠερίοισι ῥέεθρον,
Ῥήβας, ὃς Πόντοιο θοὴν κομάτεται ὁδὸν ὑγρὴν, 795
Ῥήβας, ἧ κάλλιστον ὅπ' ἠδονὴ σύρεται ὕδωρ.
Τόσσοι μὲν Πόντοιο θοὴν πίτνᾳ ἄνδρες [198] ἔασι·
Κῦμα δέ τοι Σκυθίης περιλιγμένα φῦλα πελάσσω.
Νῦν δ' αὖ [199] παρὰ γαίης Ἀσίης πόρον ἐξενέποιμι,
Ὅς ῥά τε πρὸς νότον εἶσιν ἐφ' Ἑλλήσποντον ὁδοῦσαν, 800
Καὶ [201] πολὺ μηκίστῃ νόμον ῥόον Αἰγαίοιο,
Μέχρ' αὐτῆς Συρίης τε & Ἀραβίης ἐρατεινῆς.

[793] Propè autem Bithyni pinguem terram incolunt, [794] Rhebas, quò amabile immittit fluentum, [795] Rhebas, qui Ponti [Euxini] juxta ostia incedit, [796] Rhebas, cujus pulcherrima super terram trahitur unda. [797] Tot quidem Ponti accolæ homines sunt: [798] Illæ autem Scythiæ ante memoratæ gentes sunto. [799] Nunc verò maritimæ Asiæ tractum eloquar, [800] Qui quidem in austrum abit, ad Hellespontum tendens, [101] Et ad longissimi australem gurgitem Ægæi, [802] Usque ad ipsam Syriámque & Arabiam amabilem.

Ὅπ μὲν τοὺ Μαριανδυνὸς ἡ ὀρέσι φύσις, καὶ ἄλλα πολλὰ ἔχει ἀγαθά. Ἡρόδοτος δὲ λέγει Θρᾴκας διαβάντας εἰς Ἀσίαν, κληθῆναι Βιθυνὸς, καὶ εἶναι παρ' αὐτοῖς χρηστήριον Ἄρεος. λέγεται δὲ καὶ ὅτι πρὸ ἀπὸ Βοσπόρου μέχρι ἕως ὑπὸ Ῥήβαντα, Βιθυνοί ποτε κατέχον. πρὸ δὲ αὐτὸ ἐπέκεινα ὅτι Πόντον ὀρεινὸν οἱ Θυνοὶ ἔχον, ἄχρι ποταμοῦ Κάλητος· ὡς εἶναι ὁμόρους τέως τε Θυνὸς καὶ τοὺ Βιθυνοὺς, ἕτω καλουμένους ἀπό τινων ἀδελφῶν ὀπφώνων Θυνοῦ καὶ Βιθυνοῦ, παίδων Φινέως καὶ Πρίσπου, ἤτοι ποιητοῦ καὶ ἀληθοῦς, καθά φησιν Ἀρριανός· ὃς καὶ γνήσιον παῖδα Φινέως ἱστορεῖ Παφλαγόνα, ἀφ' οὗ Παφλαγονία· καί μέν λέγει Ῥηβαντίαν πρὸ πρὸς τῷ Ψιλλίῳ ποταμῷ, καὶ δημιουργόν τινα ἱστορεῖ πρὸ Βι-

Διωνῖς, Δαίδαλον καλέσωμεν, ἔ ἔργον ἐν Νικομηδείᾳ ἡδέως θαυμασὸν ἄγαλμα Σάραπις Δός. λέγει δ' ἐ αὐτὸς Ἀρριανὸς ἢ ὅτι ἄλλοι Ὀδρύσι παῖδά φασι τὸν Θυνῶν ἢ τὸν Βιθυνὸν, ὧν ἡ χώρα ὁμώνυμος. Σημείωσαι δ' ὅτι τὸ μὲν νῦν Ῥιβαντίαν φᾶσι τὴν Ἀρ' ιανῷ, ἀφορμὴν δίδωσι τῇ φανερᾶς νοεῖν ὅτι περιπουλλάζως ὁ Ῥήβας κλίνεται, ὁμοίως τῷ Αἶμος· τὸ δ' Ῥιβαῖον, ἐθνικὸν, κλίσιν ὑπεμφαίνει πνὰ ἰσοσύλλαβον, φέρε τοῖς παλαιοῖς ἢ αὐτὸ εὐεισκόμενον.

* Χαλκιδέες μὲν πρῶτα πύλας τόδε γαῖαν ἔχουσιν,
Οὖδας ἐς † ἀντιπέρην Βυζάντιον εἰσορόωντες.

† *Chalcedonii.* † *Ex adverso in solum byzantium spectantes.*

803 † Chalcidenſes quidem primùm prope oſtium terram tenent,
804 † Solum in tranſverſum Byzantium ſpectantes.

Ὅτι οἱ Χαλκιδεῖς, ὅ ἐστιν, οἱ πρὸς τῷ Χαλκηδόνα, ὡς προεῤῥέθη (οἱ ἢ Δωριεῖς ἱστορήκασι ἓξ) ἀνέκτισαν) πρὸ τοῦ τόπου οἰκῆσαι, ἤγουν πρὸ τῆς Περσικῆς, ἥτις μὴ πρόσθεν ἁλίσκετο, Πόντου τόπος λέγεται. Καὶ ὅρα ὅτι οἱ Χαλκιδεῖς ἔτοι παρώνυμοί εἰσι τῆς ἐντεῦθεν τῶν Χαλκιδέων, ἀλ' ἧς ἄρχεται ἀνωτέρω Χαλκίδα εἶπε τὰ πρὸς Χαλκηδόνα, κ] ὃ τῷ Ἀρριανοῦ ἱστορίαν, ἐπώνυμός ἐστιν ἡ νῦν Χαλκηδόνων πόλις τῷ Κρόνου υἱῷ Χαλκηδόνι, ἀφ' ὃ πρότερον μὲν ὁ ἐπὶ πᾶσι ῥέων ποταμὸς ἐκλήθη Χαλκηδών· ἔπειτα ἡ πόλις, Δωριέων ἀποικησάντων ὑστέροις χρόνοις, ὁμώνυμος γένεται τῷ ποταμῷ. Ἱστορεῖ δ' ὁ αὐτὸς ὅτι τῆς Χαλκηδονίοις ἀποφερὰς νομίζεται πᾶσιν τοῖς μὲν ἀνθρώποις ἐνάτη, ἤγουν, ὡς τοῖς Ἀθηναίοις ἀρέσκει, αἱ εἴκοσαι πρῶται τῶν ὅλων μηνῶν, ἀπαίσιοι αὐτοῖς κρίνονται· διὸ ἐν τοιούτοις ἡμέραις ἄλλας τε συνέβαινε πάσχειν αὐτοὶ ἔπαθον, καὶ Φαρνάβαζος δὲ ὁ Πέρσης τοὺς αὐτῶν παῖδας ἐκτεμὼν, εἰς τὸν Δαρεῖον ἀπέπεμψε. κατασκῆψαι δὲ φησιν αὐτοῖς καὶ νόσον ἐκ θεομηνίας, τὸ αὐτοῦ τὰ σφῶν αὐτῶν ἀποτέμνειν αἰδοῖα, διότι θυσιῶν πάνυ κατημέλησαν. ἱστορεῖται δὲ καὶ τῶν ἐν Δευτερᾷ τὸ Εὔξεινος πόντος Μεσημβρίαν, Χαλκηδόνων ἓξ κτίσμα καὶ Βυζαντίων, ἡμιθέντων ἔν τινι μάχῃ, καὶ φυγόντων ἐκεῖ. οἰκῆσαι δὲ οἱ Χαλκηδόνες ἔτοι, καθὰ καὶ προεγράφη, ἐς ἀντιπέραν Βυζαντίᾳ, κληθέντ' ὕστερον ἀπὸ Βύζαντος υἱοῦ Κορυδέσσης, ἥτις ἦν θυγάτηρ Ἰάδος. ἢ διότι Βύζης ἠγεῖτο τῆς τῶν Μεμφέων χώρας, οἳ καὶ ἔκτισαν τὸ Βυζάντιον, κ] χρησμὸν τοιόνδε,

Ὄλβιοι οἳ κείνην πόλιν ἀνέρες οἰκήσουσιν.
Ἀκτὴς Θρηϊκίης ὑγρὸν παρ' ἄκεσμα κόλπου,
Ἔνθ' ἰχθὺς, ἔλαφός τε νομὸν βόσκουσι τὸν αὐτόν.

τὸν δὲ Βύζαντα, ὃ ἐπώνυμον τὸ Βυζάντιον ἄστυ, διηκόντατον φασὶν ἀνθρώπων γενέσθαι, καὶ ἐπάρξαι τῆς Θρᾳκίας ἀπάσης Θρᾴκης, ἕως καὶ εἰς Αἷμον τὸ ὄρος. εἰσὶ δὲ καὶ Λίβυες, Βύζαντες, καὶ πόλις

πόλις ἐκεῖ Βυζάντιον. πηὲς δὲ Γύζαντας ἐκείνης καλοῦσιν. ἐν δὲ τῷ Θρᾳκικῷ Βυζαντίῳ ἱσορεῖται φυλάσσεσθαί ποτε τὸν πλοῦτον τοῖς Ἀθηναίοις, διὰ τὴν ὀχυρότητα τοῦ πολιτεύματος. ὀνομασθῆναι δέ ποτε αὐτὸ καὶ Ἀντωνίαν, ἕως Φαβιανὸς Σεβῆρος, καὶ ὁ ἐκείνου παῖς Ἀντωνῖνος. Φραδὴ δὲ τοῦ μεγάλου Κωνσταντίνου κληθῆναι αὐτὸ Ἀνθουσαν. κωμῳδοῦσι δὲ εἰς μέσον οἱ παλαιοὶ Βυζάντιοι. πολέμου γοῦν ἐπικειμένου ποτὲ, καὶ ἄλλως ἔχον ὁ στρατὸς ῥᾴδιον ἐπὶ τοῖς τείχεσιν ἔχειν αὐτοὺς, εἰμὶ τὰ καπηλεῖα ἐγγὺς τῆς τειχέων ἠγαγον. Ἰστέον δὲ ὅτι τὸ Βυζάντιον ἄστυ καὶ διὰ τῆς ει διφθόγγου ὤφειλεν ἔχειν, ὥς πνες φασὶ, τὴν παραλήγουσαν, τῷ λόγῳ τῆς κτητικῶν· ἀλλ' ὁ Διονύσιος ἐπελαλῶν τὸ ἔθνικὸν, διὰ μόνης τῆς ι γράφει αὐτὸ, τῷ λόγῳ τῆς τοπικῶν· ὡς καὶ Φερὲ τέτταρα τὸ Κυβζάντιον ἄστυ, ὅπ Σαμοθράκης. πολλὰ δὲ καὶ ἄλλα ὀνόματα τὸ τοιοῦτον ἔπαθον πάθος· ὥσπερ καὶ τὸ Τραπέζιον ὄρος, καὶ διὰ πεγέγραπται, καὶ τὸ Ποσειδήϊον, καὶ τὸ Ἰκόνιον, καὶ τὸ ἀληθινοὶ Φραδὴ τοῦ Ὀππιανοῦ, καὶ ἄλλα παρ' ἄλλοις. καὶ γὰρ καὶ τὸ τραπέζιον, ὡς πεφέρεται, διὰ διφθόγγου ἔχει τὴν Φραλήγουσαν, καὶ τὸ Ποσειδήϊον δὲ καὶ τὸ ἀληθινοὶ ὀφειλον διὰ διφθόγγου μόνης ἔχειν τὴν δευτέραν καὶ τὴν ἄρχουσαν· καὶ τὸ Ἰκόνιον ἀποτεῖ διὰ διφθόγγου, ὡς ἀπὸ εἰκόνος, τὴν ἄρχουσαν γεγράφασι. Ἰστέον δὲ ὅπ ὥσπερ τὸ Βυζάντιον δοκεῖ παραλόγως διὰ τῆς ι γεγράφεσθαι, ἕτω καὶ Φραδὴ Ἀπολλωνίῳ τὸ Ταυρος πολις. ἕτω δὲ καὶ τὸ Ἄβας Ἄβαντος, Ἀβάντιον, ἐξ οὗ καὶ τὸ, Ἀβαντιὰς Μάκρις. ἀλλὰ ταῦτα μὴ ἔχει ἀπολογίαν τὸ τοπικόν· ἀληθὲς δὲ Φραλογα, Αἰσχύλου παρὰ τύμβον, καὶ τὸ, Ποιάντιον ἀλλαδὸν ὁμόν. ταῦτα γὰρ, κτητικὰ ὄντα κυρίων ὀνομάτων τῆς Αἰσχύλος καὶ τοῦ Ποιαντος, καὶ ὀφειλον διφθόγγου ἔχειν τὴν Φραλήγουσαν, ὅμως διὰ μέσου ἀναγκαίως μονοφθόγγου παραλήγονται. Καινεῖνο δὲ ἰστέον, ὅπ λέγουσι μεγάλως ἰσχύσαι καὶ οἱ Βυζάντιοι. *Ποσειδῶνα δέ ποτε τοὺς Φοίνικας ἐπιπλέοντας, καὶ ἀποφυγεῖν τὴν σφετέραν· φυγόντας δὲ εἰς τὸν Εὔξεινον μὴ τῆς Χαλκηδονίων, οἰκῆσαι τὴν Μεσημβρίαν πόλιν, ὡς καὶ ἀνωτέρω εἴρηται.

[91] † Βέβρυκες δ' ὅθι τοῖσι, [805] ἐρέα Μυσίδος ἄμπης,
Ἠμὶ μεμορμένα * Κίος ἐπέπησι ῥέεθρα.
* Τῆς πὶ ὅθι ἐπ' ἠπείρου [807] Ὕλλην ἁρπάξατο νύμφη,
Ὀτρηρὸν θεράποντα πελωρίου Ἡρακλῆος. [808]

[805] Bebryces autem post hos, & montes Mysiæ terræ, [806] Quâ amœnas Cius projicit undas, [807] Cujus olim juxta fluenta Hylam rapuit nympha, [808] Strenuum famulum ingentis Herculis.

Ὅπ μὴ τὸν Χαλκηδονίως Χθωνιδέας, οἱ Βέβρυκες ἱστορῶσι μείζω δοκεῖν ἔχειν τὰ σώματα ἢ κατ' ἀνθρώπων φύσιν, παρ' οἷς ἡ Βέβρυξ ἐκεῖνος Ἀσάνιτας, ὧν τὸ μὲν μῆκος εἰς ὀκτὼ λέγεται πήχεις, εὖρος δὲ, ὡς Ἀρριανός φησιν, ὅσον τοσοῦδε μήκει ἐς κυφότητα σύμμετρον· ἤγουν, ὅσον διὰ ξύμμετρόν πως τοῦ ὀκτὼ πήχεως τῷ μήκει, εἰς τὸ κύφος βαίνειν τὸν ἄνθρωπον. καὶ δὲ τοσούτους ἀνδρὸς νικηφόρου γένεσθαι εἰς μονομαχίαν συσὺς νεανίας ἐφῆν τις. τὸν δὲ βιασθέντα Βεβρυκίων φασὶ κληθῆναι ὑπὸ Βεβρύκων Αἰγύπτιον μὲν ἀδελφόπαιδα, μίαν δὲ τῶν θυγατέρων τοῦ Δαναοῦ, ἀδρομὸν τῆς Ὑπερμήστρας. φασὶ δὲ λέγοντα καὶ αὐτὸν Ἱππολύτου τοῦ αὐτανεψιοῦ νυμφίον, ὡς καὶ τὸν Ὑπερμήστραν τοῦ Λυγγέως, καὶ φυγεῖν σὺν ἐκείνῳ, καὶ πολλὰ διωνθῶναι, διὰ τὸ δυσκόλως τοὺς βαρβάρους τὸν Αἰγύπτιον σοφίαν. διὸ καὶ Βεβρύκιον ἢ Βεβρυκίαν ἀπ' αὐτοῦ κληθῆναι τὸν χώραν εἰς ὃν ἔφυγε. Πίνδαρος δὲ διὰ τοῦτο μὴ ἱστορεῖ τὰς Δαναΐδας ὡς τοὺς δύο μὴ σωσαισθμένων δὲ λοιπῶν θέλων, οἳ μὴ πεθέντας πρὸ πατρὸς, καὶ διὰ τοῦτο ἀπαλυφῆναι τῆς ἐκείνου παθότητος. Ἰσέον δὲ ὅπ, καὶ τὸν παλαιὸν ἱστορίαν, πεντήκοντα παίδων ἀφ' ὧν Αἰγύπτου πεντήκοντα νεανίσιν αὐτανεψιαῖς συμβιβασθέντων θυγατράσι Δαναοῦ, ἡ Βεβρυκία μία τῶν θυγατέρων Ὑπερμήστρα μόναι ἀφ' ὧν σωθέντων ἐφεῖσαν, αἱ δὲ λοιπαὶ τοὺς λοιποὺς διεχρήσαντο. Ὅπ μὴ τὸν βαρβάρους ἡ Μισία, καὶ τὰ τῆς Μισίας γῆς ὄρη· ἔνθα Μύσιος ποταμὸς ὁ Κίος ῥεῖθεν ἱστορέεται ῥέεθρα, καὶ πόλις ὁμώνυμος ἡ Κίος. ἐκ δὲ τὸν Κίον ποταμὸν ἡ θρυλλουμένη ἁρπαγὴ τοῦ Ὕλα συνέπεσεν. ἐπαῖσας γὰρ Ἡρακλέης ὁ Ὕλας, νύμφη γάμου, φησὶν, ἐκεῖ ὑδροδόκῳ τὸν Ὕλαν καθήρπασεν· ὃν καὶ ἀναπαλαίοντος ὁ πελάτης Ἡρακλῆς ἀδὲν ἤνυσεν, ἀλλὰ μικρὰ καὶ κενὰ βοήσας ἀπηλλάγη, ὡς καὶ Θεόκριτος ἱστορεῖ. ὅθεν καὶ παροιμία φησὶν, ἐπὶ τῶν ἀναπαλαιόντων τοὺς μὴ δυνατούς, Ὕλαν καλεῖν. φασὶ δὲ καὶ τὴν Περσιάδα θυγατέρων Κίον καλεῖσθαι, ἣν ὕστερον Δημήτηρ κατέπαυσεν. ὁ δὲ γεωγράφος λέγει ὅτι καὶ τὴν Περσιάδα Κίος πόλις, ἣν ἔκτισε Κίος Ἡρακλέους ἑπαίρος, καὶ σύμπλους ἐπανήκων ἐκ Κολχίδος, ἔνθα καὶ τὸν Ὕλαν ἠφάνισε φασί. καὶ ὁ Μυσῶν καὶ Θρᾳκίων μὲν ἤδη, καὶ ἐυδὺς ὁ κατωτέρω πάλιν εἰρήσεται.

Ἔνθεν ἐφ' Ἑλλήσποντον ὅπι πρέχει ἄστεϊ γαῖαν
Βιοτέρης Φρυγίης· ἑτέρη δέ τοι ἔνδοθι κεῖται,
Εὐρυτέρη τε γεγαῦα, παρ' ὕδασι Σαγγαρίοιο.
Ἀλλ' ἤτοι μεγάλῃ μιν ἐπ' ἀντολίην τετάνυσται,
Ἱππίῳ, λιπαρή τε· θοὸς ἐσπερίην δ' ἀμ' ἴθυσεν
Τὴν ἑτέρην, ἣ κεῖται ὑπὸ Ζαθέης πόδας Ἴδης,
Ἴλιον ἀνερρεάτην ὑπὸ πλευρῇσιν ἔχουσα
Ἴλιον, ἀγλαὸν ἄστυ παλαιγενέων ἡρώων.

Βιοτέρης Φρυγίης] Phrygia Major.

Ἱππίῳ] Equestri.

Ἴλιον] Ilium Troadis.

Ἴλιον] Ilium Troadis.

91 Ἴλιον, λῶ 70 ἐπόλιοσε 16 Ποσιδάων ⁊ Ἀπόλλων,
91 Ἴλιον ‖ λῶ ἀλαπάξθω Ἀθωναίη τε ⁊ Ἥρη·
Ξάνθῳ ‖ ἐπ' εὐρὺ ῥέοντι ⁊ Ἰδαίῳ Σιμόεντι.

‖ ἐπ' εὐρυ-ρέοντι.

89 Inde in Helleſpontum procurrit immenſus flexus 810 Minoris Phrygiæ: altera verò intus ſita eſt, 811 Latior quæ eſt, ad aquas Sangarii. 812 Verùm magna quidem ad ortum extenta eſt, 813 Equorum altrix, pinguiſque: ad occaſum autem cernes 814 Alteram, quæ ſita eſt ſubter divinæ pedes [radices] Idæ, 815 Trojam ventoſam [in loco edito ſitam] ſub lateribus habens, 816 Trojam, inſignem urbem veterum heroum, 817 Trojam, quam condiderunt Neptunus & Apollo, 818 Trojam, quam everterunt Minervaque & Juno, 819 Ad Xanthum latè fluentem, & Idæum Simoentem.

Ὅπ μὲν τὴν Ἀσίαν ὁ τῆς μεγάλης Φρυγίας ἄπειρ[ος] ἀγκὼν (ἤγουν ἀγκάλη) ἐπιέχων πρὸς Ἑλλήσποντον εἰς ἑσπέραν, ὑπὸ τοῦ τῆς Ἴδης πόδας· εὐρύτερον ὂν πρὸς ἀνατολὰς ἢ εὐρυτέρα Φρυγία, ὅ ἔστιν ἡ μεγάλη· ἧς Μίδας ἐβασίλευσε, πρὸς τῷ προρρηθέντι Σαγγαρίῳ ποταμῷ, ἔνθα αἱ πηγαὶ εἰσί πινα λέγουσι κώμην Σαγγίαν καλουμένην. παύτην ὂν τὴν μεγάλην Φρυγίαν καὶ ἱππόβοτον λέγει καὶ λιπαράν. ὀλιγωτάτας δὲ τοῦ Φρύγας καὶ Ἀρριανὸς ἱστορεῖ, λέγων καὶ ὅπ Φρύγες παλαιότατοι ἀνθρώπων γένος, καὶ ὅπ μάνον τῇ Ῥέᾳ, καὶ πρὸς Κορυβάντων κατέχον[ται], ἤγουν κορυβαντῶσι δαιμονῶντες. ὅταν ὂν κατάσχῃ αὐτοὺς τὸ θεῖον, ἐλαυνόμενοι, καὶ μέγα βοῶντες, καὶ ὀρχούμενοι, προθεσπίζουσι τὰ μέλλοντα, καὶ θεοφορούμενοι καὶ μανόμενοι. ἔστι ὂ, φασὶ, Φρυγία, καὶ πις τόπος Εὐρωπαῖος πρὸς τὴν Ὀλυμπον τὸ τῆς Τραχῖνος ὄρος, ὅπου κληθεῖσα παρὰ τὸ ἐκεῖ περυχθαι τὸν Ἡρακλέα καμοῦσα. τὸ ὂ, πόδας Ἴδης, ἀπὸ Ὁμήρου ληφθέν, Πανδάρῳ μὲν δέδωκεν ἀφορμὴν σφυρὰ ὄρους εἰπεῖν· πᾶ ὂ Λυκόφρονι, πέρναν πύργε· καὶ ἄλλοις, κνημὰς ὄρους. Ἰστέον ὂ ὅπ Διονύσιος μὲν Ἀσιανῶν ἐνταῦθα Φρυγῶν μέμνηται· ἄλλοι δέ φασι καὶ ἕτερος Εὐρωπαίους εἶναί πότε Φρύγας, ἀφ' ὧν πρωθέντων ἢ κτίσθαι τὴν Ἀσίαν ἐγένετο· ὡσαύτως καὶ Μυσοί, ὁ μάνον Εὐρωπαῖοι, οἵ γε καὶ πέραν Ἴστρου ἦσαν, ἀλλὰ καὶ Ἀσιανοί, ὧν μέρος καὶ οἱ Ὀλυμπηνοὶ Μυσοί, λεχθέντες ὕστερον, ὡς πρὸ τοῦ προειρηται, ἀφ' οὗ τὸν μυσὸν, ὅστις ἐστὶν ἡ ὀξεία, κτίσθαι Μυσῶν ἢ Λυδῶν γλῶσσαν· πολὺ γὰρ τὸ ποιᾶτον φυτὸν παρὰ τοῖς Μυσοῖς. ὕστερον δέ φασι δύσεργον εἶναι, διοίσειν Μυσοὺς καὶ Φρύγας, διὰ τὸ ἀδιάφορον τῆς οἰκήσεως, ὥστε τάχα καὶ τὴν παροιμίαν ἐντεῦθεν δεδεικπεσθαι τὴν λέγουσαν, πόρρω τὰ Μυσῶν καὶ Φρυγῶν ὀείσματα. ὡσαύτως ὂ ἐγκέχωκεν Λυδοὶ καὶ Μαίονες, οἱ καὶ Μήονες παρὰ τῷ ποιητῇ. Ἀρριανὸς δέ φησιν ὅπ Θωυὸς καὶ Μυσὸς υἱοὶ ἦσαν Ἀργανθώνης (καλόν τι χεῖμα νύμφης ἦν) ἀφ' ὧν Θωυὸς μὲν Θωυίαν αἰνίσας ἀφ' ἑαυτοῦ ὠνόμασε, Μυσὸς

‘σὶ δ’ ἐπὶ τῷ Μυσῷ ὠνομά-
‘σθης. Ἡσίοδος δὲ φησι καὶ
αὐτὸς πρότερος ἀνθρώπων τοὺς
Φρύγας ἐλθεῖν· καὶ ὁ κωμικὸς ἐμ-
φαίνει, ἔνθα τὸν ἀρχαῖον βεκκε-
στέλλιον λέγει, ἀπό τε τῆς Ἀρ-
χιλόχου τῆς πρὸς τῆς σελήνης μυ-
θολογούμενον ἔπους, καὶ ἀπὸ τοῦ βέκκη.
βέκκος δὲ ὁ ἄρτος, Φρυγιστί.
Ὅπου ὑπὸ ταῖς πλησίαις τῆς μι-
κρᾶς Φρυγίας καὶ Ἰλιου, μεταξὺ
τῆς Ἴδης καὶ τῆς θαλάσσης. ταύ-
την τὴν πόλιν, ἀγλαὸν ἄστυ πα-
λαιτρυφέων ἡρώων λέγει. καὶ ἕτερον
μὲν φησι γηγενῆς Ποσειδῶν καὶ
Ἀπόλλων ἐκπάντων, ὑπὸ Α-
θηνᾶς δὲ καὶ Ἥρας ἀπολέσθαι, ὅ
ὅτιν, ὑπό τε φρονήσεως, καὶ τῆς
ἡραιότητος βασιλικῆς ἀνδρώδες δυ-
νάμεως. ἢ καὶ ἄλλως ἀσείως, ὅτι
ἄνδρες μὲν τὴν πόλιν ἵδρυσε,
γυναῖκες δὲ κατέρριψαν. ὅτι δὲ
ἐξέλειπεν ἀφανισθεῖσα ἡ παλαιὰ
Ἰλιος, ὡς μηδὲ θεμελίως
ὑπολειφθῆναι αὐτῆς, ἀεὶ δήλως
ἡ παλαιὰ ἱστορία φησίν. Ἰσέον
δὲ ὅτι ἐπανθαμβάνει καὶ τὴν Ἰ-
λιον, χῖ σωφίσειαν ποιητικήν,
ἐ μόνον διὰ τὸ σεμνὸν ἄλλως
τῆς πόλεως, ἀλλὰ καὶ διὰ τὸ ἀρήνων
ἄξια παθεῖν αὐτήν. διὸ καὶ
ὁ Διδάνιός φε, Αἰγαὶς μὲν πε-
λάγεσ, καὶ ἄλλων πυῶν τόπων,
ποσὶς ὄνομα φιλῶν, καὶ μόνης ἀ-
πλῶς ὅτω μέμνηται * τῆς Τρω-
ίας ἔχ ὅτως, ἀλλὰ τὴν τὰ δεινότατα παθοῦσαν Πειάμου πόλιν,
φησὶν, οἰκτισάμενος ἀς ἐκ παρέδα αὐτήν. Ἰσέον δ’ ὅτι καὶ τρεῖς
ἀναγράφουσι Φρυγίαι παρὰ τοῖς
παλαιοῖς. μία μὲν, ἡ μεγάλη,
ἧς ὁ Μίδας ἄρξαι λέγεται, πε-
ρὶ ἣν καὶ Πισιδία, καὶ τὸ Ἀμ-
μόριον, καὶ τὰ Σωάσδα. ταύτης
δὲ τῆς μεγάλης ἐστὶ καὶ ἡ Παρ-
γὸς Φρυγία, πρὸς ἣν τὸ Φιλομήλιον.
καὶ αὖτη μὲν μία Φρυγία. δευ-
τέρα δὲ ἑτέρα Φρυγία ἡ μικρὰ
ἡ ἐν Ἑλλησπόντῳ, καὶ πρὸς Ὀλυμ-
πον. καὶ τρίτη ἡ λεγομένη Ἐπικ-
τητος, ἐν ᾗ τὸ Καπυδήνιον, καὶ
τὸ Δορύλαιον, ὡς ὁ γεωγράφος
ἱστορεῖ, τὸ καὶ Δορυλάειον. χῖ δὲ
τὴν ὀρθογραφικὴν τέχνην, καὶ τὸ
Δορύλλειον, διὰ διφθόγγου· ὥσ-
περ καὶ Δοκίμειον, πόλις καὶ αὐτὴ
Φρυγίας. ὅτω καὶ Σύλλειον, ἐν δυ-
σὶ λλ, ἢ καὶ δι’ ἑνός. ἔστι δὲ καὶ
αὐτὸ, χῖ τὸν τὰ ἐθνικὰ γρά-
φαντα, πόλις Φρυγίας, ἢ κατά
πνας, ὥς φησι, Παμφυλίας. δῆλον δὲ ὅτι καὶ Σύλλαιον τοιοῦτον
γράφετον.

Τλὼ δὲ μέτ’, Αἰολίδαι [22] πρὸ πέπαται ἤθεα γαίης,
Αἰγαίῃ πρὸ [98] * χθλος, ὑπὲρ μέγα Ἑλλήσποντον. 821
Τῇ δ’ ὑπ’ ναιετάουσιν ἀγαυοὶ [10] παῖδες Ἰώνων,
Ἀχαιοὶ [24] γεγαῶτες, ἐπ’ εὐρυόδης πρὸ [10] μέσης
Μαίανδρου λιπαρῇσι κατέρχεται εἰς ἅλα δίναις,
Μιλήτῳ τε μεσηγὺ καὶ * εὐρυχόρου Πριήνης. 825
[7] [17] Τάων ἀμφοτέρων γε βορειοτέρην ἐσίδοιο
[10] Παρράλιην Ἔφεσον, μεγάλην πόλιν [101] * Ἰοχαίρης,
Ἔνθα θεὴ ποτὲ [36] νηὸν Ἀμαζονίδες [22] † τετύκοντο,
* Πρέμνῳ ἔνι πτελέης, θεσπέσιον ἀνθρώποισι θαῦμα.

820 Hinc

819 Hanc autem poſt, Æoliæ expanſæ ſunt ſedes terræ, 821 Ægæi juxta labrum [littus] ultra magnum Helleſpontum. 822 Hanc autem poſt habitant illuſtrium liberi Ionum, 823 Maritimi qui ſunt, in terra quam per mediam 824 Mæandrus pinguibus delabitur in mare vorticibus, 825 Miletum inter & ſpatioſam Prienam: 826 Quibus ambabus magis borealem aſpicies 827 Maritimam Epheſum, magnam urbem Dianæ, 828 Ubi deæ quondam ædem Amazonides ſtruxerunt, 829 In trunco [ſtipite] ulmi, immenſum hominibus miraculum.

Ὅσα μὲν τὴν μικρὰν Φρυγίαν, καὶ τὴν Ἰλιον, ἡ τῆς Αἰολέων παραπέπλω γῆ, Αἰγαίς τε καὶ χείλεσι, καθὼς τὸν μέγαν, ἤτοι τὸν πλατύν, Ἑλλησπόντιον, ὃ δὴ νοτιώτερον τῶν Ἑλλήσποντος. καὶ ἐντεῦθεν γὰρ τὴν ὑπερβολὴν ἐπὶ τῆς νοτιωτέρων τέτευκεν, ὡς αὖθις σωίσης. ἄλλως γὰρ καθὼς τὴν Φρυγίαν πρὸς τὰ βόρεια κεῖνται οἱ Αἰολεῖς. ἀλλὰ χρὴ τὴν παλαιὰν ἀναγραφὴν, Φρυγῶν ἔχον καὶ Καππαδόκων πρὸς βορρᾶν δηλαδή. τούτων δὲ πρόσκεινται Κίλικες, καθήκοντες ἐπὶ τὴν θάλασσαν, ἧς ἦν καὶ ἡ Κύπρος. τούτων δὲ ἔχονται Ἀρμένιοι, αὐτῆς δὲ Μαπανοί· τούτων δὲ οἱ Κιοπανοί. λέγει δὲ ὁ Διονύσιος καὶ ὅπ μὲν τῶν Αἰολέων, ὧν ὅδε καὶ ἡ Σμύρνα, ἡ τῆς Ἰώνων γῆς κεῖται, ἀγχίθυρος καὶ αὐτή. τοιούτης ἀρχὴ, καὶ τὸν γεωγράφον, ἡ Φώκαια, πόλις ὅσα τῆς Αἰολίδος. Ἰσέον δὲ ὅπ ὡσαύτως τὴν Ἰάδα ἐν τοῖς φθάσασιν ἔγραψεν τὴν αὐτὴν τῇ παλαιᾷ Ατθίδι οὖσ, ὡς Ἰώνων καλουμένων πάλαι ποτὲ τῆς Ἀθηνῶν, ἀπὸ Ἴωνος, καὶ τῆς χώρας Ἰάδος λεγομένης· ὅτω καὶ ἡ Δωρὶς ἡ αὐτὴ τῇ Αἰολίδι ὄζιν. ἐκαλοῦντο γάρ ποτε, καὶ τὸν γεωγράφον, Αἰολεῖς, κατ' ἐπικράτειαν ἔθνος, πάντες οἱ ἐντὸς τοῦ καὶ Πελοπόννησον ἰσθμοῦ, πλὴν Ἀθηναίων, καὶ Μεγαρέων, καὶ Δωριέων τῆς τοῦ Παρνασσοῦ. διὸ καὶ Πίνδαρος πολλαχοῦ, καίτοι Δωριστὶ γράφων, Αἰολίδα τὴν ἑαυτοῦ λέγει μολπήν. Αἰολεῖς δὲ ἐκάλουν ἐλέγοντο ὑπὸ τῆς Αἰόλου παίδων, ὥς καὶ Δωριεῖς ὑπὸ τῆς Δώρου καὶ Ἴωνες ὑπὸ Ἴωνος τοῦ Ξούθου, ἀνδρὸς Ἀθηνικοῦ, ὃν καὶ Εὐριπίδης κτίστορα ἱστορεῖ Ἀσωπίδος χθονός. οἱ δὲ τὴν Ἀσίαν Αἰολεῖς ὅτως ἐκλήθησ, ἐ μόνον ὡς ὄντες τῆς ῥηθέντων Εὐρωπαίων Αἰολέων ἄποικοι, ἀλλὰ καὶ ὅπ ὑπὸ Αἰολέων, ὅ ὄζιν ἐκ ποικίλων πυῶν καὶ μιγάδων ἀνθρώπων, ἡ αὐτόθι ἀποικία ἐκείνοις συνεκροτήθη. Ὅπ διὰ μέσης τῆς τῶν Ἰώνων γῆς ὁ Μαίανδρος λιπαρεῖς δίνας εἰς ἅλα κατέρχεται, μεταξὺ τῆς Πριήνης, καὶ τῆς Μιλήτου, Ἰωνικῆς πόλεως, ἵδρυκε Ἀθηναίων, καὶ Ἡρόδοτον. ὧν ἡ μὲν Πριήνη, καὶ Κάδμη ποτὲ ἐκλήθη, ἣν Αἴπυτος ὁ Νηλέως ἔκτισεν, ἀφ' ἧς εἷς τῶν ἑπτὰ σοφῶν ὁ Βίας· ἡ δὲ Μίλητος, κτίσμα Νηλέως, ἀνδρὸς Πυλίου, αὐτόθι μετοικήσαντος καὶ Ἡρόδοτον Νειλέως ὁ Κόδρου ἔκτισεν αὐτήν. φησὶ γάρ, Νειλεὼ τῷ Κόδρου ἐπαπώμενος ἐπὶ τὴν Μιλήτου κτίσιν. ἔειπε δὲ ὁ τόπος οὗτ φέρει ἀγαθά· ὅθεν καὶ εἰς παροιμίαν κεῖται τὰ Μιλήσια γράμματα. καὶ Θεόκριτος δὲ τὰ πάτρια μαλακωτέρως ὕπνε εἰπών, ἔπαγε, φαίη ἂν ἡ Μίλητος,

ἅλιπος, καὶ ὁ τὴν Σαμίαν καταβόσκων· ὡς τῆς Σάμου καὶ τῆς Μιλήτου ἀγαθῶν ἐσῶν εἰς ἐρείων φορέν. ἐκεῖ δὲ τῆς πόλεως ταύτης τοιαῦτα γέγραπται, Μίλητος πόλις ἐπιφανής. ἐκλήθη δέ ποτε καὶ Λελεγίς, διὰ ἐποίκους Λέλεγας· καὶ Πιτυόσσα, ἀπὸ τῆς ἐκεῖ πιτύων, καὶ διότι ἐκεῖ πρῶτον πίτυς ἔφυ. ἐκεῖθεν δὲ Θαλῆς ὁ Μιλήσιος, καὶ ῥήτωρ Αἰσχίνης, ὃν ἡ παῤῥησία ἔβλαψε· καὶ Φωκυλίδης· καὶ Τιμόθεος ὁ κιθαρῳδός, εἰς ὃν ἐπίγραμμα φέρε τόδε. Πάῤῥα Μίλητος πάντεσσι τὸν Μάσταν ποθεινὸν Τιμόθεον, κιθάρης δεξιὸν ἡνίοχον. ἐκ δὲ ποτε καὶ Κρηπικὴ νῆσος ἡ Μίλητος. λέγει δὲ καὶ τὴν τῆς Καλυψοῦς νῆσον Μίλητον κληθῆναί ποτε. λέγεται δὲ λόγος, καὶ μέγιστον κατασκαφθῆναι ναὸν ἐν Μιλήτῳ, χωρὶς ὀρφῆς μείναντα διὰ τὸ μέγεθος. παύτης δὲ ἱστορεῖ πολλὰ ἀποικία, ὅπου γε καὶ ἐκεῖ τὰ Νειλῶα σώματα τείχος ἐν Μιλησίων λεγομένων, ὅσ᾽ αὐτοὶ ἑτείχιζε ναυσὶ τεσσαράκοντα πολίσασιν· καὶ ὅπως δὲ τελευτᾷ ὁ Ἴσος ἐκεῖ τὸν Εὔξεινον Ἰσιανοὶ κατοικῆσι Μιλησίων ἄποικοι, ὡς φησιν Ἡρόδοτος. τούτων δὲ βορειοτέρα ἡ Ἔφεσος ἡ καὶ Τρηχέα ποτὲ κληθεῖσα, καὶ Ὀρτυγία, καὶ Πτελέα πόλις Ἰώνων, καὶ ὁ Ἡρόδοτον Λυδίας. ἐν δὲ Φαλίαις ὁ Διονύσου λέγει, καὶ μεγάλην πόλιν Ἀρτέμιδος, καὶ ναὸν φησὶν ἐκεῖ ἐν, ὃν αἱ Ἀμαζόνες ἐποίησε ἐν φρέατι ὃ ὄζυν ἐν κορυφῇ πελέκεως, θεῖσαν ἀνδράσι πάθημα. λέγει δὲ ἴσως τὸν θεῖσαν ἐκεῖνον, τὸν ὕστερον καυθέντα θεᾷ πυρὶ θελήσαντα ἔρωτι θεοπρεπεῖ τὸ ἐπ᾽ ὀνόματι δοίδιμον. καὶ ἐκ ἔρχ τυχεῖν ἐκείνης ὃ ἠθέλεν. ἁρπαλέως ἐπέθηκε, μηδένα ἧς ἀπάντων τὸ ἐκείνης θεμένης ὄνομα, ὃς ἂν ἐπαινεθείη πυθέσθαι, καὶ μὴ ἔχοι ὃ βάλῃ. λέγει δὲ καὶ ὅπως Κρῖσος τῇ Ἐφέσῳ ὁπηδέμενος ἐπολιόρκει· ἀμηχανούντες δὲ οἱ πολῖται ἀνέθεσαν τὴν πόλιν τῇ Ἀρτέμιδι, ἐξάψαντες ἐκ τῆς ναοῦ τῆς Ἀρτέμιδος χρυσίον εἰς τὸ τεῖχος. Ὅπου δὲ αἱ Ἀμαζόνες πολλὰς ἐν Ἀσίᾳ κατέρρηξαν πόλεις, ἐκλῆσαι καὶ κρηπῖδας πινες Ἀμαζόνων ἐπώνυμοι, καὶ μὴν καὶ πόλεις· οἷα οὐτὶ ἡ Ἔφεσος, ἡ Ἀναία, ἡ Μύρῑνα, ἡ Αἰολική. ἔστι δὲ καὶ Ἐλαία τόπος ἀφεῆς τὴν κώμην καὶ τὸν Ἀδριανὸν, ἀπὸ Ἐλαίας Ἀμαζόνος. καὶ ἀφεῆς τοῦ Πόντου ἡ Θίσα τόπος, διὰ τὸ ἰέχειν τὴν ἀφαλήγυδ, ἀπὸ μιᾶς ἧς ὑφ᾽ Ἡρακλέους ἀναιρεθεισῶν Ἀμαζόνων χρῆσαι τὴν κλῆσιν, ὧν αἱ διάφοροι, τετέσιν αἱ ὑπερέχουσα, καὶ ἀξιολογώτεραι, καὶ τὴν τὸ Ἀρίαναι ἰσοειαν, εἰσὶν αὗται τὸ ὄνομα, Τρέλλα, Ἰσοκράτεια, Θίσα, Τάλλα, καὶ ἄλλα. καὶ ἡ Σμύρνα δὲ, Ἀμαζὼν ἔσα καὶ αὐτὴ, καταχεῖν τὴν Ἔφεσον λέγεται, ἀφ᾽ ἧς καὶ Σμύρνα τόπος Ἐφέσου. καὶ αὐτὴν δὲ τὴν Ἔφεσον Σμύρναν κληθῆναι λέγεσι. φασὶ δὲ τὴν τῆς Ἐφέσου πόλιν, ἐν κοίλῳ τόπῳ οἰκοῦσαν, τὴν ἀρχὴν, καὶ χειμῶνι καταλυθεῖσ᾽, ὑπὸ λιμάχθ μεταστῆναι ἔνθα νῦν ἐστὶ, καὶ Ἀρσινόην κληθῆναι ἀπὸ Ἀρσινόης τῆς ἐκείνου γυναικός. φέρεται δὲ καὶ Δέσμος καλὸν ἐπίγραμμα εἰς τὸν τοιοῦτον κατακλυσμόν, ἐν ᾧ καὶ δοιδοτάτην ἧς Ἰάδων Ἔφεσον ἐκεῖνος λέγει· ἀρχὴ δὲ τοῦ ἐπιγράμματος αὕτη, Ἠείσιν νεφέλαι πόδων ὕδατα πικρὰ πᾶσαι, Νυκτὶ σιωπᾷ ἀφεμφεῖ πάγλα κατεκλύσατε. καὶ τὰ ἑξῆς. τὴν δὲ Ἔφεσον τὸ κύδιον

κώμιον ὄνομα (γνωὶ γὸ ἡ Ἔφεσος, ἀφ' ἧς ἡ πόλις ὀνομάζεται) πρωτόπολον Ἀρτέμιδος φασὶ, καὶ θυγατέρα αὐτῆς τὴν Ἀμαζόνα ἱστορῆσιν, ἀφ' ἧς αἱ Ἀμαζόνες. οἱ δὲ φασι τὰς Ἀμαζόνας ὑπὸ Ἡρακλέους διωκομένας, ὅτε κελεύοντος Εὐρυσθέως, ὅπι τὸν τῆς Ἱππολύτης ἱμάντα ζωστῆρα, καταφυγεῖν ὅπι πινα βωμὸν Ἀρτέμιδος, κἀκεῖ τυχεῖν ἀφέσεως, καὶ τὸν τόπον ἐκεῖθεν Ἔφεσον κληθῆναι, καὶ παράγραμματισμὸν, ἀντὶ τοῦ Ἄφεσον. ἔστι δὲ γυναικεῖον αἱ Ἀμαζόνες πρὸς τῷ Θερμώδοντι· διὸ καὶ ὑπὸ μητέρων ἐγενεαλογοῦντο, καθὰ καὶ Ἀρριανὸς ἱστορεῖ. ἐκαλοῦντο δέ ποτε καὶ Σαυρομάτιδες, διὰ τὸ ἐν Σαυροματικῇ ποτε Σκυθίᾳ οἰκῆσαι, καθάπερ προγέγραπται ἐν τοῖς περὶ Σαυροματῶν· ἢ οἱονεὶ Σαυροπάτιδες, διὰ τὸ σαύρας πάσασθαι, ὅ ἐστι γεύσασθαι. τοιούτων γὰρ ἦσθιον κρεῶν. διὸ καὶ Ἀμαζόνες ἐκαλοῦντο κατά τινας, ἃ μόνον ὡς μονόμαζοι (ἐπεκράτουν γὰρ βρεφόθεν τὸν δεξιὸν μαζὸν, ὡς ἂν μὴ ἐμποκωλύῃ τὴν τοξείαν) ἀνὰ καὶ οἷα μὴ μάζας, ἀνὰ κρέασι θηρίων ἐπιβεφόμεναι. καὶ ταῦτα μὲ τοιαῦτα. τὸν δὲ ῥηθέντα Μαίανδρον, σκολιὸν φασι ῥεῖν, ἀφ' οὗ καὶ τὰς ἧς ποταμῆς σκολιότητας πάσας μαιάνδρους καλεῖσ. ἰσορεῖ δὲ ὅπι τὰ ἀνωτέρω εἰρημένην Πειήνην πρὸς τῇ Σαλάσσῃ ἓξ τὰς ἀρχὰς, μεσόγειον ἐπίπεσεν ὁ Μαίανδρος μακρῷ πρεσβύτατ. φησὶ γὰρ ὁ γεωγράφος, Οὔτω γὰρ ὁ Μαίανδρος πολὺν χῶν κατάγων, καὶ ὅπι τύχῃ τὸ αἰτιᾶσθαι πρεσβεῖς, πεποίηκε τὴν Πειήνην μεσόγειον τεσσαρέσκοντα σταδίων πρεσβύτατ, ὅπι Σαλάσσῃ πρότερον ἓξ.

* Μηονίηδ' ὅπι τῆσιν ἐπ' [22] ἀντολίῃσι τεθύμεσθ, 830
Τμώλῳ ὑπ' [30] ἠνεμόεντι. τόθεν Πακτωλὸς ὀδοῦσιν
* Χρυσὸν ὁμῶ δίνῃσιν ἐφυγραίνων κελαρύζει.
Τῷ δ' ἂν ὅτι πλουτῆσι καθήμενος. [4] ἠέριος ὥρῃ
* Κύκνων εἰσαΐοις λιγυρὴν ὄπα, τοί τε κατ' [11] ὕδωρ || ὕλλω.
[21] Ἐνθα δὲ ἔν θα νέμονθ) ἀεξόμενοι ἐπὶ [4] ποίῃς. 835
Πολλοὶ γὰρ λειμῶνες [1] ἐν [*] Ἀσίδι πλεθόωσιν · || ἐς Ἀσίδα.
[72] [21] Ἔξοχα δ' [23] ἀμπεδίον Μαιάνδρεον ἔνθα Καΰστρου
Ἠυκα [11] κελαδέοντος. * ἐπῤῥέει ἀγλαὸν ὕδωρ. || πλωτίζοντος.

830 Mæonia autem post has urbes ortum versus porrecta est, 831 Tmolo sub ventoso: unde Pactolus manat, 832 Aurum cum vorticibus trahens susurrat. 833 Hujus autem ad latera sedens veris tempore 834 Olorum exaudires canoram vocem, qui in nemore 835 Hîc & illic pascuntur, crescente in herba. 836 Multa namq; prata † in Asia virent, 837 Præcipuè verò in campo Mæandrio: 838 quo Caystri Placidè strepentis influit splendida aqua. † in Asiâ strictè & propriè dictâ, v. Com.

[11] Ὅπ ἐν τοῦ [11] Ἴωνας οἱ Μήονες, γνωὶ οἱ Λυδοὶ ἐπ' ἀνατολὰς, ἔδν καὶ [11] Ὅμηρος μέμνηπ, ἢ ἐνθ. χώρην ἀμαθὴν οἰκεῶν καὶ πο-

πολυαργυρωτάτην, ὡς φασιν οἱ παλαιοί. ἔνθα ὁ λωτὸς τῶν ὄρων, ὅθεν ὁ Πακτωλὸς ῥέων χρυσὸν ὁμοῦ δίνησιν ἐφελκόμενος κεκαφύζει. χρυσορρόας γὰρ ἱστορεῖται ποταμὸς ὁ Πακτωλὸς, ἢ ὡς αὐτὸ τοῦτο χρυσοῦ καταφέρων ψήγματα, ἢ ὡς λιπαίνων τὴν ἐγχώριον γῆν, καὶ πλουτοποιὸς τοῖς ἐκεῖ γινόμενος. καὶ ὄρος καὶ ἐνταῦθα τὸ κελαινίζειν, ἃ πάνυ φασφυὲς ὂν μεγαλειότητι ποταμοῦ ῥεύματος, ἀδὲ ἐν τοῖς περὶ τοῦτο, τῶν Κηφισσοῦ. ὁ δὲ Πακτωλὸς καταφέρεσθαι λέγεται εἰς τὸν Ἕρμον, καθὰ καὶ Ἡσίοδος ἱστορεῖ, λέγων, Πακτωλὸς ψῆγμα χρυσοῦ καταφέρων ἐκ τοῦ Τμώλου εἰς τὸν Ἕρμον ποταμὸν ἐκδίδοῖ. ὁ δὲ Ἕρμος ῥέων ἐκ τῆς Σαρδιανῆς ἐκδίδοσιν εἰς τὸν τῆς Φωκαίας θάλασσαν. λίαν δὲ τὸν ἅλα Ἰνδῶν ὁ Διονύσιος ἐξυμνεῖ, ὡς εὐδαίμονα, θεῖόν τε ἔδαφος αὐτὸν ἀποκαλῶν, καὶ λέγων κύκνων λιγυρὰν ὄπα ἔαρος ὥρᾳ ἀκούεσθαι ἐν τοῖς τοῦ Πακτωλοῦ πλησίοις, οἳ καθ' ὕλλου ἔνθα καὶ ἔνθα νέμονται αὐξανομένης ὅπη ποίας· καὶ ὅπ πολλοὶ μὲν λειμῶνες ἐν Ἀσίᾳ θάλλουσιν, ἔξοχα δὲ κατὰ τὸ Μαιάνδριον πεδίον. διὸ πύκνες καὶ τὸ παρ' Ὁμήρῳ, Ἀσίῳ ἐν λειμῶνι, ἐντεῦθεν νοῆσαι, ὡς τάχα τῆς Μηονίας, Ἀσίας λεγομένης. μεθ' ὃν καὶ ἔθνος τὸ οἱ Μυσοὶ, κατὰ τὸν γεωγράφον, ἄλλο παρὰ τοὺς Ὀλυμπηνούς. φησὶ γὰρ ἐκεῖνον, Μυσοὶ μὲν Λυδῶν, καὶ πόλις Φιλαδέλφεια λέγεται ὑπὸ Διονύσου καὶ τὸν Κάϋστρον. ἥσυχα καὶ χλοάζουσα, καὶ παφλάζουσα, ἐπῤῥέειν ὕδασι παγλαῶς εἰς τὸν Μαίανδρον. Κάϋστρον δὲ ὀνομάζεται ἀπὸ τῆς παραλείου τῇ κεκαυμένῃ χώρᾳ, ἐξ ἧς, κατὰ τὸν γεωγράφον, οἶνος ἐλλόγιμος ἀρετῇ ὅτι κατακεκαυμένης. τὴν δὲ χώραν ταύτην οἱ μὲν Μισίαν καλοῦσι, διὰ τοὺς ἐκεῖ ῥιζάντας Μυσοὺς, οἱ δὲ Μηονίαν, διὰ τοὺς Μήονας· ἧπερ τεφρώδης λέγεται εἶναι τὴν ἐπιφάνειαν, καὶ ἀδενδρεσσα, πλὴν ἀμπέλου. ἀπὸ δὲ τοῦ Καΰστρου καλεῖται καὶ πεδίον Καΰστριον, τὸ καὶ Καϋστριανὸν· ᾧ συνεχὲς τὸ Κιλικαῖον. λέγονται δὲ καὶ οἱ Λυδοὶ, καὶ Μαίονες καὶ Μήονες· ὡς ὅλοι καὶ Ἡσίοδος, λέγων ὅπ ὁ ἅλις Λυδὸς ἀπὸ Λυδοῦ τοῦ Ἄτυος γεγόνεσαν Μήων καλέσαντο· παρ' οἷς καὶ Σάρδεις, τὸ πρῶτον Λυδῶν βασίλειον, ἅς φασιν Ἴδμων λέγειν πρὸ τῆς πτώσεως. πάντας ἔχειν οἱ Κιμμέριοι λέγονται ἄχρι τῆς ἀκροπόλεως, ὅτε τὴν πολλὴν τῆς Ἀσίας κατέδραμον.

Οὐ μὲν γὰρ γυναῖκας ὀνόσσατο, αἳ πρὶν ἔειναι
Θῆλυν ἔδος, χρυσοῖο κατ' ἰξύος ἄμμα βαλέσθαι
Ἀμειβόμεναι. Ὀρχηστὴν πρὶν ἐλισσόμεναι περὶ κύκλον,
Εὖτε Διωνύσοιο χορηγίας τελέσειεν.
Σοὶ δὲ παρθενικαὶ, νεοθηλέες οἷά τε νεβροὶ,
Σκαίρουσιν τῆσιν ὑπὲρ σμαραγεῦσιν ἀπειναι
Ἱμερτὲς δονέουσιν ὑπὸ κρόταλα χερσίν.
Ἀλλὰ τὰ μὲν Λυδοῖσι μετ' ἀνθρώποισι μέλον.

Ἀμειβόμεναι. Ὀρχηστὴν. ἐλισσόμεναι. περὶ κύκλον. τελέσειεν. παρθενικαὶ. σμαραγεῦσιν. ἀπειναι. ὑπὲρ. κρόταλα.

839 Ne mulieres quidem vituperabis, quæ in illo 840 Divino solo, aureo per lumbos [ilia] vinculo cinctæ 841 Tripudiant, mirificum se flectentes circum orbem, 842 ‖ Quando Bacchi choreas celebrant: 843 Simul quoque virgines, recens ablactati velut hinnuli, 844 Saltant, quibus circumstrepentes venti, 845 Elegantes agitant in pectoribus vestes. 846 Atque hæc quidem Lydos apud homines curæ sunt. ‖ vel, ac si celebrarent.

Ὅπ σπερμωνίων τὼ γλῶ ἧ Λυδῶν ὁ Διονύσ☉, ὡς ϗ καλλιγυώικα, φησὶν ὅπ, ἑ μὲν ἑδὲ τὰς Λυδὰς μέμ-ψατό πε γυναῖκας, αἳ χρυσοῦν ἄμμα χτὶ ὀσφύ☉ βάλεσαι, ἴηρων ζώνη χρυσῆ ζωσάμεναι, κύκλον χορεῦ δηπτὸν ἐλίσσοισι, χορεύσασίας τελέσαι τῷ Διονύσῳ. εἶτα ἐνθασῶν οἳ ὁ ποιητὴς πανηγυεικώτερον ἐπὶ τῇ τῆς χώρας εὐδαιμονία, ϗ ἀφθεία λόγ☉ ποιεῖται τὸν ἀκροατὴν, ἢ ϗ, ὡς εἰκὸς, τοῖς ἕπεσι χορδῶν ϗ ἐπεχόμεν☉, ἐπάγει, Σὺν ϗ παρθενικῇσι, νεοθηλέες οἷά τε νεβροὶ, Σκαίρουσιν. τῆσι δ᾽, ἴηρων ταύτας, ἐπισημαίνεσθαι τὰς ἀνέμους ἐπιτρέχοντας αὔτοις Ἰμερτὸν δονέουσι σὺν ἠθεσι κῶνας. τὸ δ᾽ νεοθηλέες, τοῖς νεβροῖς συμπαίσιον. παρθένοις δὲ τοιαύτας ἑ πάνυ σεμνὰς τιθῶμεν. χαλεπὸν δ᾽ τὸ σκαίρειν. τὸ μὲν τοι ἁπαίρειν, κινδυνώδης λέξις ὄξιν, ὥσπερ ϗ τὸ ἀπαίρειν. τὸ δ᾽ σμαραγεῖν ἰδὲ ϗ ἐπὶ ἀνέμων ὀνοματοπεποίηται· ὅθεν ϗ Ζεὺς ἐπισμαραγ☉, ἵπτοι ἀὴρ πολύηχος. ἐνταῦθα δ᾽ ἑ μόνον ὡς δεξιὰς χορευτὰς ὁ Διονύσ☉, ἀλλὰ ϗ ὡς ἀγαθὰς ὑφαίνειν τὰς Λυδὰς ἐπαινεῖ. ὅπ δ᾽ ϗ πλέσποι πάλαι ποτὲ οἱ Λυδοὶ, δῆλον· παρ᾽ οἷς τοιούτοις ϗ νομίσματα χρυσᾶ ϗ ἀργύρε ἐκόπη. ϗ τευφλὼ δὲ πολλὼ εἶχον, ὅθεν ϗ παίγνια πολλὰ ἐξεύρεσαν αὐτοί. λέγονται δ᾽ ϗ ἀνδρεῖοί ποτε γλυέσθαι, ϗ ἀλκιμώτατοι, ϗ ἀγαθοὶ ἐῖ ἱππάζειν. διὸ ϗ ὧδε Λυδίον ἄρμα θέειν λέγου᾽ οἱ ἐν ἡνιοχείᾳ ἡδέως ὄμοι. Ὅπ ὥσπερ Παμφύλ☉, ϗ Παμφύλι☉ τὸ ἐθνικὸν, ϗ Σύρος, Σύρι☉, ὕπω ϗ Λυδὸς, Λύδι☉. διαβάλλονται δ᾽ οἱ Λυδοὶ ἐπὶ πονηρίᾳ· ὅθεν ϗ παροιμία, Λυδοὶ πονηροὶ, δεύτεροι Αἰγύπτιοι, ϗ τέτοι Κᾶρες. αἱ δὲ Λυδαὶ πορνεύεσθαι πᾶσι λέγονται, ϗ ὧδε πλέω δηδόναι ἢ λαμβάνειν. ὕπω δέ φασι ϗ ὧδε Ἀμφίοις παρθένος ὀπφανεῖς ἀνιερωθεῖσα θεᾷ τινι λεγομένῃ Ταναΐπδι καταπορνεύεσ᾽, εἶτα θεὸς γάμον ἐνδίδωσ᾽, μηδενὸς ἀπαξιοῦντος τοῖς τοιούτοις συμοικεῖν.

Περὶ δ᾽ ἄλλα ‖ κεκλιμένοι Λύκιοι ἕδνα ναιετάουσιν ‖ κεκλιμένοι.
Ξάνθε ὅπ περὶ χοῆσιν, [80] εὐρρείτε ποταμοῖο·
Ἔνθα βαθυκρήμνοιο φαείνεται ἔρεα Ταύρε,
Παμφύλων τ᾽ μέχρι. Κεάγον δέ ἑ φημίζουσι 850 ‖ Παμφυλίαν.
Κῆδι δ᾽ ἂν ἀθρήσας [4] ὑπερφίαλον [6] πολίεθρον
Ἀσπενδον, ποταμοῖο ὧδε [87] ῥόον Εὐρυμέδοντ☉,
Ἔνθα [4] συοκτονίῃσι Διωναίην ἐλάσαντες.

847 Ad

[847] Ad mare autem vergentem Lycii terram incolunt, [848] Xanthi ad fluenta, pulchriflui amnis: [849] Ubi alta præcipitia habentis visuntur montes Tauri, [850] Ad Pamphylios etiam usque: Cragum verò illum vulgò appellant. [851] Illic etiam videre queas quod supra mare est [maritimum] oppidum [852] Aspendum, fluminis juxta undas Eurymedontis, [853] Ubi suum mactationibus Dionæam [venerem] placant.

Ὀπ Λύκιοι τὸ ἔθνος κατὰ πνας καλεῖ) ἀπὸ Λύκε τοῦ Πανδίονος δαδεάλου εἰς τὴν Ἀσίαν. κεῖνῃ) ϑ', φησίν, οἱ Λύκιοι ϖερὶς θάλασσαν, ἔνθα ϗ ὁ Ξάνθος ποταμός ὄζιν, ἄλλος ϖρὸς τὸν Τρωϊκὸν, τὸν ϗ Σκάμανδρον· ϗ πόλις ὁμώνυμος. ϖεὶ ὧν ἐρρέθη τ ϗ ἐν τῇ ϗ Πατάρων ἱστεία. ϖεὶ ϑ Λυκίαν ϗ τὰ τοῦ βαδυκρήμνε Ταύρε ὄρεα φαίνεται μέχρι Παμφύλων, ἤτοι Παμφυλίων (δηλοῖς γὸ ἡ τοῦ ἔθνες φέρεται γεφὴ, ὡς ϖερείρηται) ἕ Ταύρε τὰ ϖερὶς πὼ θάλασσαν ϖεστομῇ ταύρε εἰκάζονται. διὸ ϗ Ταῦρον τὸ ὄρος κληθῆναι λέγεσιν. οἱ ϑ ϗ διὰ τὸ μέγεθος Ταῦρον φασὶν αὐτὸν λέγεδαι. ταῦρος γὸ ϖᾶς τοῖς παλαιοῖς, πάντα τὰ μεγάλα ϗ βίαια. ὅθεν ϗ τὸ βᾶ ϖιπαπκὸν μέσιον, κατὰ πνας, εἰλημμα ὡς ἐν τῷ βούς. τὸν ϑ ἐνταῦδα Ταῦρον τὸ ὄρος, ϗ Κράγον φησὶ φημίζειν, ὑπὸ Κράγου πνὸς ϖιφανῶς ἀνδρὸς, ὃς αὐτόδι θανὼν ἡμᾶς). ἐν τούτῳ δέ φασιν οἱ παλαιοὶ τὸ Κράγῳ δεῶν ἀγελίων ἄνδρα ἔϊ). ὁ δὲ γεωγράφος ϖεὶ τοῦ Κράγου ϗ ταῦτά φησιν, Ὁ Κράγος ὄρος ὄζιν ἔχον ἄκρας ὀκτὼ, ϗ πόλιν ὁμώνυμον, ἔνθα μυθδέυεται τὰ ϖεὶ Χιμαίρας· ϗ φάραγξ ἐκεῖ Χίμαιρα ὑπὸ τοῦ αὐγέλου ἀνατείνουσα. ϖερὶ ϑ ὡσπὲ κεῖται ὁ Ἀντίκραδος. ἱστορεῖται ϑ ϗ ὄρος ἔϊ) ϖεὶ Λυκίαν, πόλον πόρ αὐτόματον. τοῦτο ϑ μέχρι ϗ εἰσάρε φαίνεται. Ὀπ ἐν Ἀσπένδῳ τῇ Παμφυλικῇ πόλῃ, ἔνθα ποταμὸς Εὐρυμέδων ῥέει, συῶν δυσίαις ἱλάσκεδαι Ἀφροδίτην, ὅ ὄζι ϖεραπόδεται, Μόψου πνὸς ϖεφκαπάρξαντος τοῦ ἔθνες, ὃς ἐυξάμενος δύσειν ὁ ἂν ϖδαπέσῃ τῇ χώρᾳ, συῶ ἑλῶν ἔδυσε, καὶ κεῖδεν τὸ ἔδος ἐκρέμασεν. Ἀργεῖον δὲ κῆσμα ἡ Ἀσπενδος, ἐυανδρῶσά ποτε κ πολύ. εἶχε ϑ ϗ ἐλαιῶνα. φησὶ γὸ ὁ γεωγράφος, Ἀσπενδὸς ἐλαιόφυτος, ϗ Σίδη Παμφυλικὴ, πόλις κατέχουσα χωρία γεώλοφα. ὁ ϑ Ἀρριανὸς ἱστορεῖ κακωδῆναι τοὺ Ἀσπενδίους ὑπὸ Ἀλεξάνδρε, διότι δοῦναι τῇ γραπῇ ὑποχείμενοι πεντήκοντα τάλαντα εἰς μισδὸν, ϗ τοὺ πεντήκοντα ὑπὲς ὧν ἐς ἕτερον τῷ βασιλεῖ, ὃν ἔδωκεν. ἀλλά τε οὐ αὐτοὺ ἐλύπησεν ὁ βασιλεὺς, ϗ τάλαντα ἑκατὸν ἔλαβεν ἀντὶ τῶν πεντήκοντα. Ἰσέον ϑ ὅτι Ἀσπενδος μὴ διὰ τοῦ ε, ὄνομα πόλεως· διὰ ϑ τοῦ ο Ἀσπονδος, ὁ μὴ σπένδων. ἵνα μὴ συμπέσῃ ἡ πόλις ϗ τὸ σπένδειν.

Ἄλλαι δ' ἐξείης Παμφυλίδες εἰσὶ πόλιες,
Κάρυκος, Πέργη τε, ϗ ἠνεμόεσσα Φάσηλις. 855

Τῶν

Τῶν ὃ πρὸς ἀντιλίβα μεσόγειοι ναιετάουσιν
Ἱδρίες ἐν πολέμοισι Λυκάονες ἀγκυλότοξοι.

854 Aliæ autem deinceps Pamphylicæ sunt urbes, 855 Corycus, Pergáque, & ventosa [ventis expolita] Phaselis. 856 Horum autem ad orientem mediam terram habitant 857 Periti in bellis Lycaones, curvis arcubus utentes [sagittarii.]

Ὅπη ἡ Παμφυλία χώρα ἀπὸ γωνικὸς Παμφύλης, ἢ ἀπὸ Παμφύλης πόλις, ἔχ ὁ Λυκόφρων μέμνηται. Ἡρόδοτος δέ φησιν ὅτι Παμφύλοι εἰσὶ σὺν ἐκ Τροίας ἀποσκεδασθέντων μετ' Ἀμφιλόχου καὶ Κάλχαντος. Ὅτι Παμφυλίδες πόλεις, Κώρυκος, καὶ Φάσηλις περιπεφυτόνως, ἢ ποτὲ Φάσηλος, ἀφ' ἧς Θεοδέκτης κάλλει διαφέρων, καὶ ποιήσας τερπικλεῖ ῥητορικὴν, καὶ λόγοις ἀναθὲς γεγράμμενος, καὶ τραγῳδίας γ'. Περὶ τούτων ὁ γεωγράφος φησὶ, Κώρυκος καὶ Φάσηλις, Παμφύλων τόποι. ἀλλαχοῦ δέ φησι, Κώρυκος αἰγιαλὸς περὶ Λυκίαν. εἶτα Φάσηλις λίμνη, καὶ πόλις ἀξιολόγοις ἔχουσα τείχη λιμένας. τούτοις ὑπέρκειται τὰ Σόλυμα, καὶ Τῦμισσὸς πόλις Πισιδικὴ, ὑπκειμένη τοῖς ξενοῖς τοῖς περὶ τὴν Φασηλίδα θάλασσαν, ἄφ' Ἀλέξανδρος ἀνοίξας διήγαγε τὴν στρατιάν. ἔνθα καὶ Κλίμαξ ὄρος, φησὶν, ὑπκειμένον τῷ Παμφυλίῳ πελάγει. ἐνταῦθα γὰρ ἡμέρας μὲν γυμνοῖς τοῖς παρὰ δύσιν αἰγιαλοῖς, πλημμύρησι ὁ τὰ πελάγη, ὥστο κυμάτων καλύπτει τὸ πολύ. μέσον δὲ Φασηλίδος καὶ Ἀπαλείας Θόλη πόλις καὶ Λυρνησσὸς, ὁμώνυμοι τοῖς Τρωϊκοῖς. τὴν δὲ Ἀπάλειαν ὁμώνυμον ὁ γεωγράφος ἔδ λέγει τοῖς κίσμασι, ὃς καὶ Κώρυκον πολίχνιον ἔκτισεν. ἐν ἄλλοις δέ φησιν ὁ αὐτὸς ὅτι Κώρυκος ἄκρα Λυκίας, μετὰ τὴν ἄκραν τὸ Ἀνεμούριον· ὑφ' ἧς ἄνδρον τὸ Κωρύκιον, ἐν ᾧ ἀείσι κρύος φύει). Ἰσέον ὃ ὅτι ἡ παροιμία ἡ λέγουσα, τὰ δ' ἄρα ὁ Κωρυκίου ἐκρεμάζετο, ἐκ ἀπὸ ταύτης τῆς Κωρύκου εἴρηται, ἀλλ' ἀπὸ νησίου τινός, καὶ λιμένος ὁμοίου πλησίον τῆς Τέω νήσου, καὶ ἱροῦ Ἐρυθρῶν, ἔνθα λησταὶ ὧν ἱροῦ ἐκεῖ Κωρυκαίων, ὡτακουσάντων φεύργοις τὰ κτὶ τοῦ ἐμπόρους, καὶ ὕπος ἐπιβουλεύοιο αὐτοῖς. ὅθεν καὶ ἡ παροιμία, ὅτι ἱροῦ φεύργοις φύλων καὶ μανδανόντων τὰ ἀπόῤῥητα. Ὅτι τοῦ Λυκίης φησὶ θάλασσαν εἶπεν ἔδ), διαστέλλων πρὸς τοὺς Λυκάονας· ὃς Λυκάονας πρὸς ἀνατολὴν λέγει ὡς ἠπειρώτας μέσην χώραν οἰκεῖν. καὶ ἀγκυλοτόξους ὀνομάζει, καὶ ἰδρίας ἐν πολέμῳ κυδεῖ. τούτων ἱροῦ Λυκάονων ὄζει καὶ τὸ Εἰκόνιον, τῇ εἰκόνι τῆς Γοργόνος παρονομαζόμενον, ὡὐ αὐτόθι ἀναιρεθῆναι λέγεται ὁ Περσεύς. λέγεται ὃ Λυκάονες ἀπὸ Λυκάονός τινος Ἀρκάδος, πόλιν αὐτόθι κτίσαντος καὶ χρησμὸν, ὅτι ἐμφανείᾳ Λύκιος Ἀπόλλων, φέροντος ἐνὶ γαυλοῖς ἀνδρομέου παλαιοῦ· τὸ ῥα οἱ τεκμήρετ' Ἀπόλλων. Ἰσέον ὃ ὅτι διποί εἰσιν οἱ Λύκιοι, ὡς καὶ Ὅμηρος δοκεῖ· οἱ μὲν, Τρωϊκοὶ, καὶ δὴ καὶ ὁ γεωγράφος φησίν· οἱ ὃ, πρὸς τῇ Καείᾳ. ἄδηλον ὃ πότερον τοῦ ἑτέρους ἀποίκισαν· ἔτι ὃ φη-

σὶν ὁ γεωγράφος καὶ περὶ τῆς Κιλίκων. περὶ τάπων μάτοι ἄλλαχᾶ φησὶν ὁ αὐτὸς γεωγράφος, ὅτι οἱ Κίλικες οἱ ἐν Τροίᾳ μεταστάντες εἰς Συρίαν, ἀπετέμοντο πρὸς τῆς Σύρων τῶν νῦν Κιλικίαν. Ἠρόδοτος δὲ τοὺς ἀπὸ τῆ Καείᾳ Λυκίους ἐκ Κρήτης γενέσθαι

ἱστορεῖ, λέγων καὶ ὅτι Τερμίλαι ἐκαλοῦντο· ἐπὶ δὲ Λύκα τοῦ Πανδίονος ἀνδρὸς Ἀθηναίου ἐκλήθησαν Λύκιοι. εἶχον δὲ καὶ κρήνεια τόξα, καὶ οἰσὺς καλαμίνας ἀπήρεις, καὶ αἶγος δέρματα περὶ τοὺς ὤμους, καὶ περὶ τὰς κεφαλὰς πίλους ἐσκεπασμένους πτεροῖς.

Τοῖς δ' ἔπι, [857] Πισιδέων λιπαρὸν πέδον· ἦχι πόληες,
Τερμισσός, Λύβρη τε, ἣ ἴδρυ ἐπολίσσατο λαός
Πρὶν ποτ' Ἀμυκλαίων, μεγαλώνυμος ἐν ἀρούρῃ Σέλγη.
Κεῖθεν δ' εἰς ἀνυγάς, σκολιὸν περιτέμνῃ οἶμον 861
Πολλὸν ἔσω [862] βεβαῦα περιδέρομος ἀμφιτέκτη,
[863] * Γείτων Εὐξείνοιο πολυκλύστοιο θαλάσσης.
Κεῖνός τοι Κιλίκων περισύρεται ἔθνεα ‖ κλυτὸς
Μακρὸς ἐπ' ἀγχιάλοιο· [864] Ἄσιης δ' ἐσχατιὴ [865] κεκλῆσται. 865

‖ πολὺς

[858] Hîs verò post, Pisidarum pingue solum: ubi urbes, [859] Termessus, Lybráque, & quam condidit populus [860] Olim aliquando Amyclæorum, [Spartanorum] quæ est magni nominis in terra Selga. [861] Inde autem in orientem, obliquum circumsecat tramitem [862] Multum introgressum circumfluum mare, [863] Vicinum Euxino undoso æquori. [864] Ille sanè Cilicum trahitur circum gentes sinus [865] Longus in orientem: Asiæ verò Angustias [fauces] vocant.

Ὅπι Πισιδέων πεδίον, ἐς καὶ Σολύμους πόλεις φασὶ, λιπαρὸν λέγει· ὧν πόλις ἡ Σέλγη, ὡς καὶ ἱστορεῖ Ἀμυκλαίων, καὶ μεγάλωνυμον καλεῖ. φασὶ γὰρ διαμυρίαν δρον τὴν πόλιν ταύτην γενέσθαι. ἀπὸ Πισίδα δέ τινος ὀνομασθῆναι λέγονται οἱ Πισίδαι, δι' ἐνὸς σ ἐκφερόμενοι· καὶ ποτὲ μὲν ἐν συρολῇ, ποτὲ δὲ ἐν ἐκπάσει τῶν ἀρχαίων. λέγεται δὲ ὑπὸ Κάλχαντος ἡ Σέλγη κτισθῆναι, εἶτα ὑπὸ Λακεδαιμονίων. ἀξιολογώτατοι δὲ Πισιδέων οἱ Σγγεῖς, καὶ δι' ἐρυμότητα πόλεως, ἀδέσποτοι ἐπὶ πολλοῖς γενόμενοι

Ἀλεξάνδρῳ δὲ προσβαλοῦσιν, καὶ χιλίαν ἐπόλεις δέξασθαι τὰ προστάγματα. ἱστορεῖται δὲ καὶ πάνυ ποτὲ τὴν πόλιν ταύτην εὐνομηθῆναι, Λακώνων, ὡς εἴρηται, μετοικησάντων εἰς αὐτήν. ὅθεν καὶ αἰσχρὰς φασὶ χρῆσιν κεκλῆσθαι τοὺς αἰσχρῶς καὶ ἀσελγῶς ζῶντας εὐνόμους, μηδὲ ἐοικότας Σγγεῦσι χρῆσθαι ἤθεσι χρησότητα. καίτοι ἄλλοι τὸ ἀνάπαλιν φαυλοπέτυς τοὺς ἐκεῖ ἱστοροῦσιν, ὅθεν καὶ ἐπίπαν λέγεσθαι τὴν ἀσέλγειαν ἐπὶ πολλῶν ζώντων, ἀλλὰ τοῖς Σελγεῦσιν ἐοικότων. κρείττων δὲ ἡ προτέρα ἐπιβολὴ τῆς ἐτυμο-

ἐπιμόπλῳ. τάχα γὰρ ἂν ὁ Διονύσιος μεγαλώνυμον εἶπε τὴν Σέλγιν, εἰ φαύλης τοῦ πολίτης ἦρεν. Ὅτι πόλις Πισιδέων καὶ ἡ Λυρβη καὶ ἡ Τερμισσὸς, ὑπερκειμένη τῆς Κιβύρης τῆς μεγίστης διοικήσεως· ἔνθα φησὶν ὁ γεωγράφος τὴν σίδηρον ῥᾳδίως τορνεύεσθαι. ταύτην πινὲς διὰ τὸ Λ γράφεσθαι Τδμισσὸν, καὶ λέγεσιν ὅτι Τελμισσὸς ἡ πόλις πλουτασμῶν ἔπαθεν, ἐπεντεθεῖσθαι τὸ λ. ἐκλήθη γὰρ ὑπὸ Τεμισσοῦ τοῦ Ἀπόλλωνος, ὡς φησὶν Ἡρωδιανὸς ἐν τῷ περὶ παθῶν. Σημείωσαι δὲ ὅτι κρείττων ἡ διὰ τοῦ Ρ μεγεκτεθεῖσα γραφή. φέρεται γὰρ καὶ ποῖς ἐθνικοῖς, τὴν μὲν διὰ τοῦ Λ Τελμισσὸν, πόλιν ἐν τῆς Καρίας, ἡ Λυκίας· τὴν δὲ Τερμισσὸν, τῆς Πισιδίας. λέγει δὲ καὶ ὁ γεωγράφος, Τελμισσὸς, πολίχνη Λυκίων· καὶ Τελμισσὸς κεφ. εἶτα ὁ Ἀντίκρας. αὖτη ἡ Τερμισσὸς καὶ μείζων λέγεται, ἵνα διαστολὴν ἑτέρας ποιήσῃ αὐτῆς, καλουμένης μικρᾶς Τερμισσοῦ. Ὅτι μὴ τὰς Πισιδέων πόλεις, ἵνα αὐξὰς ἡ τοῦ κόσμου, (ἤτοι τὸ Παμφυλίς) ἐπάγῃς δεῖ κομπὶ κυλισμῶν, καὶ ἀλλαχοῦ φησίν τινα, γράφει δὲ λόγος, ὅτι πολλῷ ἔσω ἀγῶνα, ὃν ἀγωνιῶν ἡ ὁδὲ τὸν ὄξεινον, ὡς εἰ παλαιοὶ γράφουσιν, ἀλλὰ ἵνα αὐτὸν ἐν τῷ κόμπῳ ἔδοξε νόμισα. διὸ καὶ, ὅσαπερ ὁ Ἀρχαῖνιος, ἅτε καὶ αὐτὸς ὁ Παμφυλιος, μείπων τὸ Εὐξείνα λέγεται, κομποι ἄλλως ὅπου μακρὸν ἀφεσικῶς. Ἰσέον ὃ ὅτι μακρὸς ὑπὸ ἀναπλώσεως ἐμβρύου τοῦ Κιλίκων γῆν ὁ Ἰσσικὸς ὅσσ κόλπος, καὶ σχοινίσμον ἔχων ἔγγιστα τὸν Ταῦρον τὸ ὄρος, ὑποτελεῖ τὰ χῆ τὸν Διονύσιον λεγόμενα τῆς Ἀσίας σενά. ταῦτα ὃ λέγεται ἀνοίξαι Ἀλέξανδρος, εἰς εὐρυχωρίαν τῷ στρατῷ, παρέχων ἐκεῖ· κάλλιόν τι κομποπαίσας αὐτὸς καὶ τῆς πρὸ τὸν Ἀδω ἔρξικῆς ἀλαζονείας πάνυ τὰ χρησιμώτερον. Ἀρριανὸς ὃ λέγει καὶ εὐτυχῆσαι τοιοῦτα τὸν Ἀλέξανδρον. ἄλλως γὰρ ἐκ ὅσης ὁδοῦ ἐν τῇ χῆ Φασηλίδα θαλάσσῃ, ὅπ μὴ πρῶ ἀπ' ἀρκτου πνεόντων ἀνέμων (εἰ γὰρ νότος κατέχοι, ἄπορον ἦν διὰ τὸ αἰγιαλοῦ διελθεῖν Ἀλεξάνδρῳ) σκληρὸν ὃ βορέαν ὀπτανδύσαντες ἐκ ἄνω τὸ θεῖε ὑμαρῆ τὴν ὁδὸν παρέχον. λέγεται ὃ καὶ χῆ τῶν Πρασίδα πολλὰ ἔθνα, ἃ βίᾳ ὠφ, δῆλα δ' ὅμως ὁ Μακεδὼν Ἀλέξανδρος, ἀλλά τε ἀποδοὺς καὶ τὰ χαλκοφυλάκια ὃ καταχεῖν, ἃ πολλοῖς χρόνοις ὑξεπεπλήρωτο πρὸ ὃ πρῶ τῆς Ἀσίας σενῶν εἰρηταί τι καὶ ἐν τοῖς πρὸ μικρὸ ῥηθεῖσι πρὸ Φασηλίδος.

αἰ τῶν μὲν πλεόνων ποταμῶν ὀπιμάσσαι ὕδωρ
ἦλθεν ἐρχομένων, Πυραμιό τε καὶ Πινάρειο, Ἀρχομένων
ὕδατα τε σκολιοῖο μέσσων Δρῶ Ταρσὸν ἰόντα·
ἀφνὸν δὲ † ἐϋκλειῶν, ἔνθι δὴ πόλε Πήγασος ἵππος
ἀφνὸν ἀφεὶς, χώρῳ λίπεν ἔνομα, τὴν μὲν ἀφ' ἵππου
Ἐς † Διὸς ἱέμενος πάσην ἤγαγε Βελλεροφόντης Ἰσσοῦ ἰόντα
cf. v. Comm.

‖ v. Com. in v. 821.

Κρῆτι δ' ἐ πεδίον τὸ Ἀλητίον, ἔνθ' ‖ 50 νῶϊν 872
Ἀνδρέων ἀπόμυδεν ἀλώμενον * ἐνδιάασκε.

† In Ufficum finum.

866 Atque† in hunc quidem multorum fluminum commiscetur unda, 867 Procul venientium, Pyramique & Pinari. 868 Cygnique flexuosi [sinuosi] mediam per Tarsum euntis, 869 Tarsum hanc flectam, ubi quondam [equus æquus, 870 Ungula amissa, loco reliquit nomen, quando ex equo 871 Ad Jovis [domicilium] ‖ proficiscens decidit heros Bellerophon. 872 Ilic etiamnum campus Aleius, cujus in dorso [in pluricie] 873 Ab hominibus seorsum oberrans versabatur.

‖ Proficiscens. Sic alias

Ὅπ ὁ Παμφύλιος (ὃ καὶ Ἰσσικὸς) κόλπος τῶν Κιλίκων γίνε, ὡς εἴρηται, ἀφ' οὗ ῥέεται, καὶ ὅπ εἰς αὐτὸν ὁ Πύραμός τε ποταμὸς εἰσβάλλει. καὶ ὁ Πίναρος, καὶ Κύδνος, ὁ ἀπὸ τῆς Ταύρε ὄρους τὸ ὑψηλότατόν τῆς Ταρσοῦ ῥέων σκολιὸς, καὶ μέσην τὴν Ταρσὸν δίϊών· ἐκεῖ δὲ καὶ καπωτέρω ῥηθήσεται. λυχρὸν δ', φασὶ, καὶ ταχὺ τὸ ῥεῦμα τῆς Κύδνε, καὶ ἐπικωρεῖ τοῖς παχυτέροις κτήνεσι καὶ ἀνθρώποις. εἰς τοῦτον, ὡς καὶ Ἀρριανὸς ἱστορεῖ, ἔρριψεν ἑαυτὸν ὁ Ἀλέξανδρος, καὶ ἱδρῶτι ἐχόμενος, ἐπιθυμήσας τοῦ ὕδατος, ὁπηνίκα καὶ ἀσμενῶ ἐχέθη, καὶ θέρμης ἰωρρᾶϊς, καὶ ἀγρυπνία συνεχὴ· ὅτε καὶ ἐκάθηρεν αὐτὸν Φίλιππος ὁ Ἀκαρνὰν ἰατρὸς, δῶρ ἄλλων ἰατρῶν ἐκ οἰωνῶν ἔϊ βιάσιμα. ὁ δὲ Πύραμος σκολιός τε ῥέει, ὡς εἴρηται, καὶ καταπίπτων εἰς βαθεῖαν φάραγγα, λίμνην ποιέλλει βεγίλη φέρε πλήσιον· καὶ χοῦν δὲ πάνυ πολὺν, ὃν ἐ γεωγράφοι φασὶ, κατάγει ἐπὶ τὸν θάλασσαν. διὸ καὶ χερσ[illegible] ἐξ[illegible]ν ὑφορόλη ποιεῖ τοῦτος,

[illegible]ις, ὅτε Πύραμος εὐρυδίνης

Ἠϊόνα προχέων ἱρὴν ἐς Κύπρον ἵκηαι.

Ἡ δὲ Ταρσὸς ἐν πεδίῳ μὲν ἵδρυται, Ἀργείων δ' ὅτι κτίσμα, πλανηθέντων ἐκεῖ κτίζησιν Ἰὼς τῆς τοῦ Ἰνάχε θυγατρός. ἱστορεῖ δὲ ὁ πιπλάσας ποτὲ τὴν πόλιν τοιαύτην εὐχέρειαν τοῦ ἀποδιδύσθαι ῥᾴτερος ἐκεῖς τὸν ἀνδρῶν ἐνδύεσθαι· εὐπορῆσαι δὲ καὶ πολλῶν ἀνδρῶν ἐλλογίμων, καὶ ἄλλα πολλὰ χεῖν ἀγαθά. ὁ δὲ Διονύσιος, ἐπαινέσας καὶ ἐν παίδα, διὰ τὸ τοῦ τόπου ἔνδοξον, χρόμενος, λέγει καὶ αἰτίαν δι' ἣν ἡ τῶν Κιλίκων πόλις οὐκ καλεῖται. ὅπ δηλονότι ὁμώνυμος ὅτι τοῦ τοῦ Πηλέως παρεσῶ, ὃν καταῤῥυέντα ἔνωσεν, καὶ τὸ ἀναβατὸν Βελλεροφόντου, καταπεσόντα, μελαχολήσαι πρὸς τὸ γῆρας, ὡς καὶ Ἀφρικανὸς ἱστορεῖ, καὶ πλανώμενον ἐπὶ τὸ Ἀλήϊον πεδίον. ὅτε γὰρ ἐς Διὸς ὁ Βελλεροφόντης ἀφικνεῖτο, ἐποχήμενος τοῦ πτερῶ Πηγάσου, τότε καὶ ὁ Πήγασος κατηνέχθη, χάλω Διὸς, καὶ ὁ ἵππος αὐτὸς ἐντεῦθεν τὸν τοῦ ποδὸς πατρὸν παθεὶς (ἐκεῖ γὰρ ὤκλασε) τὸ πῶ ἔλιπε τὸ ὄνομα. ἄλλοι μέν τὸ ὄνομα τῆς πόλεως ὑπονοῦσι τῆς τοῦ Βελλεροφόντου χωλείας

ναι φασὶ * τὴν πόλιν, ἀλλὰ τὸ μὴ τὸν κατακλυσμὸν, ἢ μὴ τὴν περιῤῥύσιν σὺν ὑδάτων περχωρούντων εἰς τὴν θάλασσαν, τὰ ἐκεῖ ἀναξηρανθῆναι περὶ τὴν Ταυεικὴ ὄρη. διὸ καὶ τὴν πόλιν Τερσίαν τότε κληθῆναι, ὡς ἀπὸ τοῦ τέρσω τὸ ξηραίνω· ὕστερον δὲ Ταρσόν. Ἐρατοσθένης δέ φησι τὴν κλῆσιν τῇ πόλει ἔχειν ἀπὸ Διὸς Τερσίου τοῦ ἐκεῖ καλουμένου. οἱ δέ φασι Τρῶν τινα περῶτα διὰ τὸ τὴν ἐσχάτην ὀνομασθῆναι τὴν πόλιν, διὰ τὸ τοὺς ἐκεῖ πρώτους σωσαμένους καρηνῶν χλωρὸν τερσῆναι, ὅ ἐστι ξηρᾶναι, καὶ εἰς χειμῶνα ὑποδῦσαι βροχήν. ἐκεῖ δέ πού φασιν ἔχειν καὶ τὸ Ἀλήϊον πεδίον, ἃ καὶ Ὅμηρος μέμνηται· ἐν ᾧ, μὴ τὴν καπάπωσιν, ὡς ἐῤῥέθη, ἐπλανᾶτο Βελλεροφόντης, τὸ τε Πηγάσου καταπεσὼν, καὶ τὴν φρενῶν ἐκπεσών· ὅθεν καὶ μονώτην εἵλετο βίον, ἀνθρώπων ἀπάνευθε φοιτῶν τὸ πεδίον ἀλώμενον, ἤτοι πλανώμενον· ὅθεν ἐν τῇ τοιαύτῃ ὕλῃ, ὅ ἐστι πλάνῃ, ἐτυμολογηθέν, ὡς καὶ Ὁμήρῳ δοκεῖ, ἐκλῆθη Ἀλήϊον· ἢ ἀπό τινος πόλεως καλουμένης Ἄλης, ὧς τινες λέγουσιν· ἢ ὅτι τὸ ἐσχηκὸς λαῖον. ἔστι δέ, φασὶ, τὸ πεδίον τοῦτο μεταξὺ Κύδνου ποταμοῦ, καὶ Σινάρου. τὸν δὲ μυθολόγον Σίνδρον, ποταμόν τε φασὶν ἐν ὄρει πεδίῳ ἀνιόντα, καὶ ἔπειτα βιαίως τὸ μυχρὸν ἀνατέλλειν, ὥστε τῷ κατόντι ἀκόπτον εἰς τὸ τῆς γῆς βάθος ἀνοίγειν τὸ ὕδωρ, καὶ μόλις τὸ καταῤῥέον βαπτίζειν. διὰ τοῦτο δὲ ἡ χαρὰ τοῦ Ταρσοῦ, διά τε τὸ ἔ, ὡς προεῤῥέθη, ἀπὸ τοῦ τέρσω, καὶ διὰ τὸ ᾱ ἔπεσθαι, δύο ἐστὶ τὰ λείποντα. λέγεται δὲ ταρσὸς καὶ ὅπερ ὀρυγεῖον, καὶ ὅπερ εἰρεσίας πεῖραι. καὶ ὁ σὺν πυρροπιέντων ἢ καλαθίσκῳ ταρσὸς καλεῖται, καὶ ἀπ' αὐτοῦ πυῤῥός, ὡς πυρσὸς, πυῤῥός. ἄποικος δ' Ἀργείων ἦν Ταρσὸς, κτίσμα Σαρδανιπάλου, ὃν καὶ ἐν αὐτῇ τεθάφθαι φασί τινες. Ὅπου ἐὰν καὶ χώματα γῆς, ὥσπερ καὶ θαλάσσης, οἱ ῥήτορες λέγουσι, δηλοῦντες τὴν αὐτῆς ἐπιφάνειαν, ἀλλ' οὐδὲ ποτε καὶ ὑπαίθρου καὶ τοῦ κοίλου φασὶν, ὅτε καὶ πεδιάδων λέγουσι. δῆλον δὲ ὅτι καὶ λαγόνας γῆς καὶ κενεῶνα φασὶν, ὅτε μὴ τὸ φαινόμενον αὐτῆς, ἀλλὰ καὶ τὸ ἐν βάθει δηλοῦσθαι βούλονται.

Πολλαὶ δ' ἐξείης Κιλίκων [24] γεγάασι πόλιες, || βιβάπ.
Λυρνησσὸς, Μδμός τε, Ϛ' Ἀγχίαλος, Σόλοι τε· 875
Αἱ μὲν, ὃν ἠπείρῳ, αἱ δ' αὖτης ἄγχι θαλάσσης.
Τῆς δ' ἔπι, [25] Κομμαγηνῶν ἔδος, [26] Συρίης τε πόλιες || Συρίων.
Θινὶς [27] ὅπ' εὐρείης ἐρεμνώσσες. ἀμφὶ γὰρ ὀλκὸς || ὑπὸ τῆς ἐρεμνώσ.
Ἐς δύσιν ἕρπεται πολιῆς ἁλός, ἄχρι κολώνης
Οὐρεῖος Ἀγχιάλοιο βαθυκρήμνου Κασίοιο. 880
[28] Ῥηϊδίως δ' ἂν τοι λοιπὸν πόρον ὑδηήσαιμι
[29] Γαιάων Ἀσίης· [30] ὁ δέ τοι λόγος ἐν φρεσὶν ἔστω,
Μηδ' [31] ἀνέμοις φορέοιτο πονησάντων χάριν ἔργων.

Εἰ γάρ μιν σάφα τῶνδε καλαφράσαιο [98] κέλευθον,
Ἦ τῶν γ' ἂν ἄλλοισιν ὑπερμενέως ἀγορεύοις 885
Καὶ πύλαμβας πολίων τε θέσιν, ὃ γαῖαν ἔκαστον.

[874] Multæ autem deinceps Ciliciam sunt urbes, [875] Lyrnessus, Mallúque, atque Anchialus, Solíque: [876] Aliæ quidem in continente, aliæ verò ipsum prope mare. [877] Post has autem, Commagenum solum, Syriæque oppida, [878] Littore in inflexo longè protracta: circum namque tractus [879] In occasum conversus est cani maris, usque ad jugum [880] Montis maritimi, alta habentis præcipitia Calli. [881] Facilè autem tibi reliquum cursum [reliquam peragrationem] eloquar [882] Terrarum Asiæ: verùm hæc tibi verba in mente hæreant: [883] Neque à ventis feratur elaboratorum gratia operum. [884] Etenim si mihi planè hanc perceperis viam [viæ descriptionem] [885] Profectò etiam aliis peritè memorare possis [886] Et fluvios, & urbium situm, & regionem unamquamque.

Ὅπ Κίλικες τὸ ἔθνος, καθά φησιν Ἀρριανὸς, ἀπὸ Κίλικος τοῦ Ἀγήνορος, ὃς ἐκ Φοινίκης χθὶ ζήτησιν Εὐρώπης ἐλθὼν, καὶ πολλὴν γῆν πλανηθεὶς, ὕστερον μὴν ἔσχε τῆς περιοδὸς ἐνέπυχε, πλὴν ὃ πλείστην τῆς Φοινίκων γῆς καταλαβὼν, ἀφ' ἑαυτοῦ πλὴν ἐπωνυμίαν ἔδωκε τῇ χώρᾳ. Ἡσόδιος ὃ λέγει ὅπ ἐκεῖ τότε Ἀχαιοὶ ἐκαλοῦντο οἱ Κίλικες. περιοικοὶ ὃ οἱ Κίλικες, οἳ καὶ τὸ χθὶ Σαμοθρᾳκῶν ἱερὸν ποτὲ περιστείλαντες, πάλαι τὸ πλέον κιόνας ἀπέσκαψαν. ὁ ὃ γεωγράφος φησὶν ὅπ Κιλικία, ἡ μὲν, τραχεῖα, ἧς ἡ παραλία ἐστὶ μέχρι καὶ ἐκεῖ Ἰσσικείαν καὶ Πισιδίαν, καὶ οἱ αὐτὴν οἰκοῦντες Τραχειῶται λέγονται· ἡ ὃ, πεδιὰς, ἀπό τε Σόλων καὶ Ταρσῶν, μέχρι καὶ Ἰσσοῦ. Ὅπ πόλεις πόλεις Κιλίκων, αἱ μὲν ἐν ἠπείρῳ, αἱ ὃ ἀγχίαλοι· ὧν μία καὶ ἡ Ἀγχιάλη, κτίσμα τῆς Ἰαπετοῦ θυγατρὸς, ὅπερ καὶ ὁ ποταμὸς Ἀγχιάλης. ταύτης τῆς Ἀγχιάλης υἱὸς Κύδνος· ἀφ' ἧς Κύδνος ὁ ἐν Ταρσῷ ποταμὸς, ἔξ ἐκβολαὶ μὴ τὴν Ἀγχίαλον πόλιν. πνὲς ὃ Σαρδαναπάλε κτίσμα καὶ αὐτὴν τὴν Ἀγχίαλον φασὶν, ὑπὲρ ἐφοντες ὅπ Σαρδανάπελος Ἀγχιάλην καὶ Ταρσὸν ἔκτισεν ἐν μιᾷ ἡμέρᾳ. ὁ ὃ Διονύσιος Ἀγχίαλειαν ταύτην λέγει· ὡς καὶ ὁ γεωγράφος τὴν Θεσσαλονίκην, Θεσσαλονίκειαν. ἔστ ὃ καὶ Θρᾳκικὴ Ἀγχίαλη, χθὶ τὸν γεωγράφον. Ὅπ Κιλίκων ὄντι πόλις καὶ ἡ Λυρνησσὸς, ἄλλη δὲ τὴν Τρωϊκὴν, ὀνομαζομένη καὶ Ὁμολή· ἐφ' ὕλης μὲν κειμένη, κληθεῖσα ὃ ὅτως ἀπὸ τινος Μελάνθου κτίσματος αὐτῆς· ἢ ἀπὸ μελάνων, ἤγουν σκιμάτων, ἃ κόρακος ἁρπάσαντος πρόθεν, καὶ καταθέντος ἐνταῦθα, ἐκλήθη ἡ πόλις χθὶ χρησμὸν, ὑπὸ Μόψου καὶ Ἀμφιλόχου τῶν ὑμνωμένων μάντεων, οἳ καὶ Μηλὸν ἐκάλεσε τὴν πόλιν ἐκ τῶν τοιούτων μηλάνων. Ἰσέον ὃ καὶ ὅπ ἔθνος ὄντι μαχιμώτατον Ἰνδικὸν οἱ Μηλοὶ πληθυντικῶς, ἔνθεν δὲ βραχὺ ἐκινδύνευσεν εἰς ζωὴν ὁ μέγας Ἀλέξανδρος.

ξανδρ⊙. Ὅπ πόλις Κιλικίας ⁊ οἱ Σόλοι, ἡ νῦν Πομπήϊε πόλις. λέγον⁊ ⁊ Σόλοι, κατὰ πνας, ἀπὸ Σόλων⊙. οἱ δὲ φασι Ῥοδίων ⁊ Ἀχαιῶν κῆσμα τῶν τοιαύτων πόλιν. τάτων οἱ πολῖ⁊ Σόλοι, ἀλλὰ Σολεῖς. φασὶ ⁊ τὸν σολοικισμὸν ἐντεῦθεν λαβεῖν τῶν ἀρχῶθεν ἀνδρῶν ποτε Ἀττικῶν οἰκησάντων ἐκεῖ, ⁊ τὴν συρροὴν φθαρέντων Ἀθηναίων γλῶτταν, ⁊ ἐξαγριωθέντων διὰ τὸν ἐν Σόλοις οἰκισμόν. ὅθεν ⁊ πάντας τοὺς τοιούτους, σολοίκους λέγουζ, ὅ ἐστι βαρβάρους, ⁊ τοὺ ἐν Σόλοις οἰκήσαζ. εἰσὶ ⁊ Σόλοι πρὸς Κύπρῳ, ὧν οἱ πολῖ⁊ Σόλιοι λέγον⁊. Ὅπ μὲ τῶν Κιλικίαν ⁊ ἡ Κομμαγηνὴ Καππαδοκία ὅρι, ναὶ μὰν ⁊ ἡ πρὸς τῶν ἑσπέριον ἕνα τὸ Ἰσσικοῦ κόλπ⊙ συνεία, τετέσιν ἡ Φοινίκη, δήκνυσι ἄχει ⁊ εἰς τὸ Κάσπον ὄρος. ὅθ⊙ ὄρος ⁊ ἀξ-γάλεον φησι ⁊ βαθύκρημνον, πρὸς ὃ ἡ τὸ Ἰσσικοῦ κόλπ⊙ πρόσοψις ἐς μὲν ἑσπέραν εἰς δύσιν ἐκτραμμένη πανύ⁊ τοῖς ὀπ τὴν βορείαν δηλαδὴ ἕως ὀπὶ τὰ ἐκεῖσε ἤκνυσιν. Ἰσέον ⁊ ὅπ τῶν Κομμαγηνῶν, Κομμαγεληνὸν λέγει, κ⁊ πλεονασμὸν τῶ ε, διὰ μέζ⊙ ὀρθότητα. Σημείωσαι ⁊ ὅπ πρὸς τῶν Κομμαγηνῶν Καππαδοκίαν ⁊ ἡ Μελιτηνὴ κεῖτα, ⁊ τὸ λεγόμενον Ἀμανὸν ὄρος. τὰ Ταύρ⊙ ⁊ κόμματ⊙ ⁊ αὐτό. κἀκεῖνο ⁊ σημείωσαι, ὅπ ἀξιόλογ⊙ ἡ Κομμαγεληνὴ χώρα, ὅπε πνὲς εἰς πάνζ διαφυῶντες τῶν ὅλων συείαν, μέρη αὐτῆς ἐπέτνηλο τῶν Κομμαγεληνῶν, ⁊ τὴν Σελευκίδα, ⁊ τὴν Κοίλων συείαν· ⁊ τελευταῖον τὴν παραλίαν Φοινίκην, ⁊ τὴν Ἰουδαίαν ἐν μεσογείῳ. Ὅπ χώραν γαίας λέγει ἐν τῷ, γαιάων Ἀσίης· φθάκαπὸν δέ φησι γαίας ⁊ ἄλλας Μακεδονικὰς πόλεις.

* Σχῆμα ᾗ ἓν [16] † πισύρεσιν ὑπὸ πλευρῇσι τετύφθω ‖ πεύκ⊙
[21] Πεπαλμένον δολιχοῖσιν ἐπ' ἀγκυλίοις πεδίοισιν.
[22 21] † Οἵαδε γὰρ ἐν ποσὶν [19] ἐμεῦ εἰσίντος † ἀκέας ‖ ᾗ.
Γαῖαι ἔως Ἰνδῶν Ἀσίης ὄρ⊙ ἀνδιχα τέμνεν. 890 ‖ ἐς ἠῶ Ἀσίης.
* Κλινό τοι ἐν πλευρῇσι βορειότερον τελέσσῃ·
Νότ⊙ δ' ἑσπέριον πλευρὸν πέλοι· αὐτὰρ ἔπειτα,
Ἰνδικὸς Ὠκεανὸς νῶτον δ' [16] ἄλὸς [17] οἷ μετ' Ἐρυθρῆς. ‖ οἷ μετ' Ἐρυθρήν.
[47] Φαίζεο δ' ὡς * ὑπὸ [28] πέζαν ἐπ' οὐγαίοις ἴξομαι ἤδη,
Ἀρξάμεν⊙ συείηθεν, ὅθεν [21] λίπον· ἐσθ' ὁδὸς ἔμπης
Μύθ⊙ ἀτε φθονερὴ⊙ ἀνὴρ ὑπεμφωνήσαλο. 896
Ἀλλ' ἤτοι συείη ᾗ * [4] ὑπείρ ἄλὸς [17] ἐκλύσθην ἔρπει ‖ ἐς νότον.
Ἐς νότον, ἀντολίλιν τε, [6] πολύπολιν αἶαν ἔχνζα·
Ἣν * Κοίλων ἐνέπνσιν ἐπώνυμον, [32] ἕνεκ' ἄρ' ἀνάκ⊙
Μέσην ⁊ [6] † ἀμφιλύκ⊙ ὀρέων δύο [22] † πρῶνες ἔχνσιν, ‖ ἔχνσι.
Ἑσπερίν Κασίοιο, ⁊ ἠῶν Λιβάνοιο. 901

Καὶ τὼ μὲν πολλοί τε καὶ ὄλβιοι ἄνδρες ἔχουσιν,
Οὐχ' ἅμα ναιετάοντες ὁμώνυμοι, ἀλλὰ διχμῆς.
Οἱ μὲν, ἐπ' ἠπείρῳ, τοὶ δὴ Σύριοι καλέονται·
Οἱ δ', ἀλὸς ἐντὸς ἐόντες, ἐπωνυμίην Φοίνικες, 905
Τῶν δ' ἀνδρῶν χρεῖος οἱ Ἐρυθραῖοι γεγάασιν.
‖ Dat. Post. Οἳ πρῶτοι νήεσσιν ἐπαρήσσμλο θαλάσσης,
‖ ἁλμυδέος. Πρῶτοι δ' ἐμπρήσης ἁλιδινέος ἐμνήσθλο
‖ κυφ. Καὶ βαθὺ θεσπιέων ἄρσεν πόρον ἐφεάσθμν.
Οἵ τ' Ἰόπλην, καὶ Γάζλν, Ἐλιάδα τ' ἐνναίουσι, 910
Καὶ Τύρον ὠγυγίλν, Βηρυτῆ τ' ἄγλν ἐσαννίλν,
‖ Ναιομένην κραιπνῷ ἐφ' ὕδατι Βοσρηνοῖο,
Καὶ Τρίπολιν λιπαρὴν, Ὀρδωσίδα τε, Μάραδόν τε,
Λαοδίκην δ' ἣ κέκτηται ἐπ' ἠόνεσι θαλάσσης, 915
‖ Πισιδίλα. Καὶ ‖ [86] † Ποσιδήια ἔργα, καὶ ἱερὰ τέμπεα Δάφνης,
Ἠμὶ [87] τῶν Ἀντιόχοιο ἐπώνυμα Ἀντιόχλα.

[887] Figura igitur quatuor in lateribus esto, [888] Expansa spatiosis in ortum campis. [889] Scis enim te inter prima dicentem me audisse [890] Totam usque ad Indos Asiam montem bifariam scindere: [891] Ille mons tibi inter latera magis aquilonaris fiat: [892] Nilus autem occidentale latus sit: at orientale, [893] Indicus Oceanus: australe verò, maris undæ Rubri. [894] Observa autem quomodo sub ultimam oram [illius quadrilateri] in orientem perveniam jam, [895] Orsus à Syria, unde reliqui [digressus sum] neque me [896] Sermo tanquam sit confectus, quisquam possit reprehendere. [897] Sed nimirum Syria quidem super mare prope serpit [898] Ad australem, orientémque, urbibus abundantem terram: [899] Quam Cavam perhibent cognomine, quandoquidem ipsam [900] Mediam ac deprellam [humilem] montium duo cacumina cingunt, [901] Occidentalis Casii, & orientalis Libani. [902] Et hanc quidem multíque & divites homines tenent, [903] Non simul habitantes cognomines, sed seorsum: [904] Alii quidem super [in] continente, qui fanè Syrii vocantur: [905] Alii autem, prope mare sunt cognomento Phonices, [906] † Eorum hominum ex genere [stirpe] qui Erythræi [Rubri maris accolæ] fuerunt. [907] Qui primi navibus periculum fecerunt maris, [908] Primi item mercaturam marivagam excogitarunt, [909] Atque profundam cœlestium siderum viam deprehenderunt [observarunt] [910] Qui Iopen, & Gazam, Eliadémque incolunt, [911] Et Tyrum vetustam, Berytíque terram amœnam, [912] Byblum-

† prol. contra amphibola enim sunt verba, v. Corp.

912 Byblúmque maritimam, & Sidonem floridam, 913 Habitatam venusti ad fluenta Boltreni, 914 Et Tripolim pinguem, Orthosidáque Marathúmque, 915 Laodicémque, quæ sita est ad littora maris, 916 Et † Neptunia opera & sacra Tempe Daphnes, 917 Ubi quidem Antiochi de nomine dicta Antiochia. † *Posidium.*

"Οπ ϖϱὸς τῷ Πηλουσιακῷ τὸ Νείλε ϛόμα χωίον τὸ πλησιον ποῶς Δάφναι λέγϵ) παϱὰ τῷ Ἡϱοδότῳ. ὁ ϑ τὰ ἐθνικὰ γϱάψας ϖϱοάστειον ἐπισημότατον τῆς ἑῴας Ἀντιοχείας τὴν Δάφνλν τῶν εἰπὼν, λέγει κ) ἄλλως ἔ) Δάφνλν, χωίον Λυκίας κ) λιμῶϰα Δάφνλν ἐν τῷ ϛόμαπ τὸ Πόντε, ἐν δεξιᾷ ἀναπλούτ κ) ϖϱοάστειον ϑ ὡϛόδι πς ἐν ἀϱιϛϱᾷ ἐπὶ τὸν ἀνάπλουν ἀνιῶσιν.

Αὐτὰϱ ἐνὶ [917] [12] μέσῃσιν, Ἀπαμείης πολίεϑϱον.
Τῆς ϑ ϖϱὸς ἀντολίην καταϛϱεϕ) υχὺς Ὀϱόντης
Ἀσπε[Θ], Ἀνλώδϵιο μέσην Δίχα χάϱμα ϱέιζων. 920
Πᾶσι δὲ τοι λιπῆϱ τε ϵ εὐβοτ[Θ]. [920] ἔπλετο χώϱη,
Μῆλά τε [915] φϵϱβέμϐαι, ϵ [950] † δένδϱϵσι καϱπὸν αὔξειν. ‖ *Dendrea.*

918 Cæterùm in mediis [mediterraneis urbibus] Apameæ oppidum. 919 Hujus autem ad ortum delabitur liquidus Orontes 920 Immensus, † Antiochi mediam regionem dirimens. 921 Porrò tota pinguísque & pascua est regio, 922 Oves ad pascandas, & ad augendum arboribus fructum. † *Antiochenam regionem, ipsamque Antiochiam.*

"Οπ ἐν μέσαις ταῖς ϖϱὸς Φοινίκην πόλεσιν ὄϛι κ) ἡ Ἀπάμεια, ποτὲ μὲν κώμη ὖσα, κ) Φαϱνάκη καλουμένη, πόλις ϑ ὕϛϵϱον ηὐξημένη, ἐν μεσογαίῳ κειμένη, ϖϱὸς νότον Ἀντιοχείας· ἥϖϵϱ κ) Χεϱρόννησος ποτὲ ἀπὸ τῆς ϖϱοσχώσεως ϑ ἐκεῖ ὑδάτων ἐκλήθη. κ) Πέλλα ϑ ὠνομάσθη ϖϱῶϱ ϑ αὐτόθι Μακεδόνων, διὰ τὴν ἐν Μακεδονίᾳ Πέλλαν, τὴν τῶ Φιλίππε ϖατϱίδα. ἐν τούτῳ δὲ ἐλέφαντας πενϑακοσίους ὁ Σέλευκος ἔσχεϑε, κ) τὸ πλέον τῆς ϑϱαπᾶς. ϕασὶ ϑ κ) ἐν Μήδοις Λαοδίκειαν εἶ), κ) Ἀπάμειαν, κ) ἄλλας Μακεδονικὰς πόλεις. ὥσϖϵϱ ϑ ἡ Ἀπάμεια, ἣν ὁ ἐπιφανὴς Νικομήδης ἔκτισεν, ὠνομάσθη ἀπό τ ϖ[Θ] γυναικὸς Ἀπάμας, ἥτις κ) ἡ ϑυγατὴϱ τῶ Διονυσίῳ αὕτη Ἀπάμεια. ἱϛοϱοῦσι γὸ τοιαῦτα οἱ παλαιοί. Ἀντόχεια ἡ ὑπὸ Δάφνῃ, κ) Ἀπάμεια ἡ ἐν Συρίᾳ ϖϱὸς νότον Ἀντιοχείας ἐν μεσογαίῳ κειμένη, ἔϖ ϑ Λαοδίκεια κ) Σγδύκεια, κτίσματα Σγδύκε εἰσὶ τῶ Νικάτοϱ· αὗται κ) ἀδελφαὶ διὰ τὴν ϖϱὸς ἀλλήλας ὁμόνοιαν ἐκαλοῦντο. κ) ἡ μὲν μείζων, ϕασὶ, τῷ τῶ Σγδύκε ϖατϱὶ τῷ Ἀντόχῳ ἐπωνομάζετο· ἡ ϑ ἐϱυμνοτάτη, αὐτῶ ἐπώνυμος ἦν. Ἀπάμεια ϑ τὸ τῆς γυναικὸς ἔφϵξεν ὄνομα, Λαοδίκεια ϑ τὸ τῆς μητϱός. ϖϱὸς ϑ Ἀντοχείας ἄλλοι κ) ἔτω ϕασὶν, Ἀντόχῳ τῷ Σελεύκε τϱεῖς ἐπιφάνεις κατ' ὄναϱ γυναῖκες, κτίσαι πόλιν ἑκάϛην Σέλευκον. ὁ ϑ ϒπολαβὼν αὐτὰς

αὐτὰς ἔβη, πρὼ γυναῖκα, πρὼ μητέρα, καὶ πρὼ ἀδελφὴν, κτίζει ἀπὸ μιᾶς τῆς ἀδελφῆς Λαοδίκης, Λαοδίκειαν· ἀπὸ δὲ τῆς γυναικὸς Νύσσης, Νύσσαν· ἀπὸ δὲ τῆς μητρὸς Ἀντιοχίδος, Ἀντιόχειαν. ἔτι δὲ πρὸς Ἀντιοχείας καὶ πᾶσι λέγειν, ὅτι καὶ Θεόπολις ἤρξατο καλεῖσθαι ἀπὸ Ἰουστινιανοῦ, ἀνεψιοῦ Ἰουστίνου τοῦ Θρᾳκός· καὶ ὅτι πρὸς τὸ Σίλπιον ὄρος κεῖται, ὅπως καὶ τόπος ᾖ τις ἡ Ἱππόλις, ἀπὸ τῆς Ἱππος τελευτησάσης ἐκεῖ· ἵππος καὶ Ἶσις ὕστερον ἐκλήθη, ὡς καὶ ὁ υἱὸς αὐτῆς Ἔπαφος, Ἄπις. καὶ ὅτι πεδιάπολεως αὐτῆς ὄσης, καὶ τετειχισμένης τείχει κοινῷ τε καὶ ἰδίῳ κατ' ἔκαστον κῆπος, τὸ μὲν πρὸς τὸν Σελεύκου ὁ ἐπικαλούμενος Νικάτωρ συνῴκισεν, εἰς ὃν τότε τὸ τῆς Ἀσίας πρωτεῖα λήλυθε κράτος. τὸ δὲ δεύτερον ἢ οἱ οἰκήτορες ἔκτισαν· τὸ δὲ τρίτον, Σέλευκος ὁ Καλλίνικος· καὶ τὸ τέταρτον, ὁ Ἐπιφανὴς Ἀντίοχος. εἰσὶ δὲ Ἀντιόχειαι περί πε τὰς ἴδι, ὡς οἱ ἱστορικοὶ ἐκπέφευγα· ἐξ ὧν αὕτη ἡ τῆς κοίλης Συρίας πρωτεύουσα, ἡ πολὺ, καὶ τὸν χαρακτῆρα, ἐλείπετο δυνάμει καὶ μεγέθει Σηλευκείας τῆς ἐπὶ τῷ Τίγρει, καὶ Ἀλεξανδρείας τῆς πρὸς Αἰγύπτῳ. Ὅπου πρὸς ἀνατολὰς τῆς Ἀπαμείας κατασύρεται ὑγρὸς Ὀρόντης, ἄσσον, ὃς ἐν κοίλῃ Συρίᾳ ἔχων τὰς ἀρχὰς, καὶ ὑπὸ γῆν ἐνεχθείς, εἶτα τὸ ῥεῦμα ἀναδὺς, καὶ διὰ τῆς Ἀπαμέων γῆς πρελθὼν εἰς Ἀντιόχειαν, καὶ πλησιάσας τῇ πόλῃ, μέσην δείρει τὴν Ἀντιοχέων γῆν, ἔχ ὅπ μέσην τέμνει τὴν πόλιν, ὡς πρὸ Ταρσὸν ὁ Κύδνος, ἀλλ' ὅπ τὰ ἐκεῖ παραῤῥέει. ὁ δὲ γεωγράφος φησὶν ὅτι Ὀρόντης ἐν Συρίᾳ καταδὺς εἰς τὸ μεταξὺ Ἀπαμείας καὶ Ἀντιοχείας χάσμα, ὃ καλοῦσι Χαρυβδιν, ἀνατέλλει πάλιν ἐπὶ τεσσαράκοντα σταδίοις, καὶ καταφέρεται πρὸς θάλασσαν πρὸ τῆς Σελευκείας, Τυφῶν μὲν καλούμενος πρότερον, διὰ τὸν ὀπὸ τοῦ Τυφῶνι μόθον, ὃς ἐν Ἰλιάδι μέμνηται· μεταβαλὼν δὲ, καὶ τὸ γεφυρώσαντος αὐτὸν μετάβολον ὄνομα, ὃς Ὀρόντης ἐκαλεῖτο· ἢ τάχα πρὸς Ἀντιόχου, ὑγρὸν Ὀρόντου ὁ Διονύσιος τὸν ποταμὸν ἐπωνόμασεν· ἢ καὶ ἄλλως ἀπόστερον, ὡς καὶ τὸν ἐν Πελοποννήσῳ ποταμὸν Ἰάονα, ὑγρὸν εἶπεν. ἄλλοι δέ φασιν ὅτι Καίσαρ Τιβέριος ἐκ δράκοντος αὐτὸν Ὀρόντου μετονόμασεν, ὃ σημαίνει Ῥωμαίοις τὸν ἀναπλικόν. Ὅτι πᾶσι καὶ πρὸς Ἀντιόχειαν χώρα λιπαρά τε καὶ εὔδοτος, καὶ ἀγαθὴ μῆλα τρέφειν, καὶ δένδρεσι καρπὸν αὔξειν. ἐπεὶ δὲ πολις ἦν αὕτη Συρίας, καὶ ἐν αὐτῇ τὸ βασίλειον τοῖς ἄρχουσιν. ἦν δὲ καὶ αὐτὸ τῆς Σελευκίδος μοίρας. Ἰσόνομ δὲ ὅτι μερίς ἐστι Συρίας ἀείσι, ἣ λεγομένη Σελευκὶς, καὶ καλουμένη Τετράπολις, διὰ τὰς ἐν αὐτῇ ἐξεχούσας τέσσαρας πόλεις, αἳ ἦσαν Ἀπάμεια καὶ Λαοδίκεια πρὸς ὧν ἀνωτέρω εἰρηται, καὶ Ἀντιόχεια αὕτη, καὶ Σελεύκεια, ἣ ἐν Πιερίᾳ ὄρει, ὃ πρόσκειται τῷ Ἀμανῷ ὄρει. ἦν Σελεύκειαν ἣ ἰσρεία ἔρυμα φησὶν εὖ ἀξιόλογον, καὶ βίας κρεῖττον. ὅτι δὲ πολλαὶ Ἀντιόχειαι, καὶ εἰ πάλιν ἔδει ῥηθῆναι, ὡς ἐν συνόψει προεγράφαμεν.

‖ Λίβυκὸς κόλπος πύματος ἥκων, Al. πόλπος.

* Τῆς δ' αὖ νῆδυς πορτίρφ, νοτιώτερον οἶμον ὁδεύων,
† Ἀραβικὸς κόλπος † μύχαλον πόρον, ὅστε μεσηγὺ
Εἰλίπης

Εἶλσται Συρίης ☪ [10] Ἀραβίης ἐρατεινῆς, 925
Τύλδον ἐπ' ἀντολίῃσι τεθραμμένον, * ‖ ἄχρι Σελάνων. ‖ ἄχρις Ἐλανάν, ἢ Ἐλανάων. Al. ἄγχι Σελανῶν, vera lectio est ἄχρις Ἐλανῶν.

923 Hanc autem videbis ultra, magis auſtralem viam pergens, 924 Arabici ſinus intimum meatum, [curſum] qui inter 925 Volvitur Syriámque & Arabiam amœnam, 926 Paulum ad Orientem converſus, uſque ‖ ad Selanos. ‖ ad Elana.

Ὅπ νοπώτερον τῆς Συρίας ἡ Ἀραβία, καὶ ὅπ ὁ Ἀράβιος κόλπος μέσος εἰλεῖται Συρίας καὶ Ἀραβίας, τύλδον ὀπὶ τῇ ἀνατολῇ τεθραμμένον, ἤτοι παρεκκλίνων καὶ παρεκτείνων ἄχρι Σελάνων· ἔς τινες ὀξυώσιον ὁμοίως τῷ Ἀλανοὶ, Γερμανοὶ, καὶ τοῖς τοιούτοις ἐθνικοῖς. ἔνθος γὰρ καὶ οἱ Σελανοὶ Ἀράβιον. καὶ ὅρα ἕως ποῦ παρεκτείνειν βάλεῖ τὸν Συρίαν, ἵνα καὶ φθάσας ἔρῃ ἐς νότον ἔρπειν. διὸ καὶ τοὺς Ἀραβας, Σύρας ἐπάλουν πνες, διὰ τὸν ἐπὶ τὸ ὁμορεῖν ὀπαιξίαν αὐτῆς. συναφὲς γὰρ τῇ Ἀραβίᾳ τὸ νότον πέρας τῆς Συρίας ὄξιν.

Κεῖθεν δ' * ὀλβίστων Ἀράβων ἐκπέπλιται ἄκα, 928
Πολλὸν ἀνερχομένῃ, διοσῇ ζωστῆρι θαλάσσῃ (ἐκάστη·
[76] Περσίδι τ' [10] Ἀραβίῃ τ', [92] † ἄνεμον δέ τοι [10] ἔλλαχ'
Ἀραβίη, ζέφυρον· [76] Περσὶς δ' εὐρυοπὶ κελεύθῳ. 930
* Πέζα δὲ οἱ νοτίη τετραμμένη ἀντολίῃσιν
Κλίζεῖ [71] ἐρυθραίοις ὑπὸ κύμασιν Ὠκεανοῖο.
Καὶ τῆς τοι θεσπεσίη μυθήσομαι· [72] ἔξοχα γάρ μιν
‖ [17] Γαζέων πολύολβα ☪ ἀγλαὰ φῦλα νέμονται. ‖ Γαζέων.
[21] Ἄλλο δέ τοι καὶ θαῦμα μέγ' [3] ἔξοχον ἔλλαχε σκέπων. 935
[4] Αἰεὶ * κνώεσσα θύοις [35] ὑπὸ * λαερὴν [3] ὀδώδει
[71] Ἡ * θύη, ἢ ‖ σμύρνης, ἢ αὐόδμε κάλαμβος, ‖ σμύρνης ὀλοοῖο, ἢ.
Ἢ ☪ θεσπεσίοιο πεπαμένη λιβάνοιο,
[72] Ἠκασίης. [72] ἐτεὸν γὰρ ἀνὰ χθόνα [21] λύσατο κείνων
* Ζεὺς ‖ αὐτὸν [10] Διόνυσον [00] εὐρραφέος ὑφὰ μηροῦ· ‖ αὐτός.
Τῷ ☪ κναμπτῷ κνώδεα ‖ φύετο πρῶτα 941 ‖ γείατο.
Μῆλα ᾗ ☪ τῆμος κασίοις ἐδαφώετο μυρσίνοις
Ἐν νομῷ, ‖ αὐτομάτοις ᾗ κατέρρεον ὕδασι λίμναι. ‖ αὐτόματοι.
* [27] Ὀρνιθες δ' ἐτέρωθεν ἀοικήτων ἀπὸ νήσων
[6] Ἦλθον φύλα ‖ φέροντες * ἀκηράσιον κιναμώμων. 945 ‖ ἐξωσιν.

Αὐτὰρ

|| σκεδάσας ἐπωμάδιον.

|| ἀνέδυσατο.

Αὐτὰρ ὁ || ῥ' ἐνεβήσατο καπωμαδίῳ ἐπήρυτε,
Κισσῷ δ' ἱμερόεντι κόμας ἔστεψεν ἐθείρας,
* Ἀκροχάλιξ δ' οἴνῳ πλεκτὰς [1] ἀφέσαιτο θύρσους
[2] Μειδιόων, ἐς πολλὴν ἐπ' ἀμβολάσιν [21] ὄλβον [22] † ἔχουσι.
[32] Τέτρατον εἰσέπιδυν λιβάνῳ [33] κομόωσιν ἄρουραι, 950
[4] Οὖρεα ᾗ χρυσῷ, πολιαὶ δ' ἐτέρωθι θυηλαῖς.
Αὐτὰ δ' ἐναέτιαι μῆλα [38] πίονα δῆμον ἔχουσι,
[4] Χρυσείοις πέπλοισιν ἀγαλλόμεναι μαλακοῖσι.

† Arabia Felix.

† peculiarem mali plagam.

† vel thus, lignum odoratum de quo Plin. lib. 12. cap. 16.

|| vel & illi tum.

|| vel arbore thurea comata sunt, hoc ejus fronduit.

927 Inde verò † ditissimorum Arabum adjacet terra, 928 Multum ascendens, duplici circundata mari, 929 Perficóque Arabicóque. † ventum autem sortitum est [adeptum est] utcunque: 930 Arabicum, Zephyrum: Persicum verò Euri vias. 931 Limes autem illi australis conversus ad orientem, 932 Alluitur rubris fluctibus Oceani. 933 Etiam hujus tibi situs eloquar: eximiè enim ipsum 934 Inter omnes [alios] valde opulenti & insignes populi colunt. 935 Aliud quinetiam miraculum valde magnum obtigit illi: 936 Semper fragrans aromatis, suaviter subolet 937 || Vel thus, vel myrrham, vel bene odoratum calamum, 938 Aut etiam divinum matureſcens thus, 939 Vel casiam: revera enim in terra solvit illa 940 Jupiter ipsum Dionysum [Bacchum] bene futo à femore: 941 || Proinde nato odorata nascebantur omnia. 942 Oves quinetiam tunc densis onerabantur velleribus 943 In pascuis, subitis item delabebantur aquis lacus. 944 Volucres insuper aliunde non habitatis ab insulis 945 Venerunt folia ferentes non vitiatorum [sincerorum] cinamorum. 946 At verò ille hinnuli pellem in humeros extendit, 947 Et hedera jucunda pulchras ornavit comas, 948 Ebrius autem vino implexus quassavit thyrsos, 949 Blandè ridens, & magnas hominibus illis divitias superfudit. 950 Quare ad hunc usque diem || thure gloriantur arva, 951 Montes autem auro, flumina item alia ex parte odoramentis [aromatibus] 952 Ipsi autem incolæ valde pinguem [opulentum] populum habent, 953 Aureis vestibus gloriantes mollibus.

Ὅπ ὡς Ἀραβίαν, ὧν ἡ ἐσχατιὴν καλεῖ, οἱ ὀλβιοι Ἀραβες, τετέχθαι οἱ εὐδαίμονες· ὀλβος δ' ἡ εὐδαιμονία. ἡ τοιαύτη δ' χώρα, ἡ εὐδαίμων Ἀραβία λέγεται. τέτρων δ' ἡ γῆ διαῤῥεῖ, φησὶ, θαλάσσῃ ἔζωσται, Πέρσιδί τε, Ἀραβίῃ τε, ὧν μέση κεῖται ἡ τῶν Ἀράβων γῆ. Σημείωσαι δ' ὅτι τὸ ἔζωσται ἡ ἐν ἄλλοις φυάσας εἶπεν ὀλίγας σημασίας ἡ ὅτι ἐν τῷ, ὀλβίων Ἀράβων, φανερῶς δ' ἐνὸς ῥ ἡ τῶ Ἀραβδὲ χαφὴ, ὡς ἡ ἐν τῷ, ἀβρῶν Ἀράβων· εἰ ἡ ἐν ἄλλοις τόποις πολλὰ ἦν ἀνηρμένα πολὺ τὸν ῥοῖζον ἐκ τῆς τῶ ἀμεταβόλου ἐξηχῆσι διπλώσεως. εἶποι δ' ἄν τις τάχα, διὰ τὸ μέτρον ἐκπεσεῖν ἄρτι τὸ ἓν ἀμεταβολον, ὅθεν ἡ συγα-

συναλλῶαι τὴν ἀρχήν. βάλοντα γὰρ πολλοὶ ἀναδιπλοῦν τὸ ῥ, ὡς ἀπὸ τῆς ἄ ἐρήτεως, καὶ τὸ ῥάπτω ῥάψω· καὶ ἐντεῦθεν τὴν τῶν Ἀργείων κλῆσιν οἱ συῤῥάπτουσιν, ὡς μὴ ῥαπτωμένων ἱμάτια, ἀλλὰ τυλιομένων ἢ ὑφάσματα· καὶ διὰ τοῦτο κατ' ἀνάγκην φασὶν ἐν τῷ Ἀργεῖ κεῖσθαι τὸν τοῦ ῥ ἀναδιπλασιασμόν, ὡς καὶ ἐν τῷ ἄῤῥηκτος, καὶ ἄῤῥητος, καὶ ἀῤῥαγὴς, καὶ ἐν τοῖς ὁμοίοις. Ἡσίοδος μέντοι ἐν τῷ, κοίλῳ Ἀργείῳ (ἐξ οὗ καὶ ἡ Ἀργεία κεκλῆσθαι δοκεῖ) δι' ἑνὸς ἀμεταβόλου, καὶ συγολῆς τῆς ἀρχέσης, καὶ αὐτὸς ἐμφαίνει δεῖν γράφειν τοὺς Ἀργείας. καὶ ὁ τὰ ἐθνικὰ ἢ γράψας, ἐν ἑνὶ ἀμεταβόλῳ γεγράφει αὐτούς. τυχὸν ἢ ἀνηγεγράφων οὐδαίδεια τῷ τοῦ ῥ διπλόῳ ἐξ αὐτονομίας παρεισηνέγκειν, ὅτε καὶ τὴν ἀρχὴν τῆς φωνῆς ἐποιοῦντο τοῦτο τῷ ποιητῇ πολλὰ τῶν παλαιῶν ἀνηγεγράφων διὰ δύο ἀμεταβόλων ἐσήμαινον, ὡς καὶ ἐν τῷ, παῤῥηλίῳ Ἔφεσον· ὡς εἰσὶ μὴ ἔχει καὶ χωρεῖς τῆς τοῦ ἀμεταβόλου διπλόης ἐκτείνειν ἢ τῆς φωνῆς ἐποιοῦσιν παῤῥήγουσι, καθάπερ καὶ παρ' Ὁμήρῳ ἐν τῷ, αἷσιμα παρειπών. Ὅτι καὶ ἐνταῦθα τὸ ἐκάεν ἀντὶ τοῦ ἑκατέρα τέθεικεν, εἰπὼν ὡς τῆς Πρασιάδος καὶ Ἀργείας θαλάσσης, ἄνεμον ἢ ἔλαχεν ἐκάεν, Ἀργεία ζέφυρον, Πορθμὸς εὖρον. τὸ ἢ ὀρθὸν ἦν ἑκατέρα εἰπεῖν, εἰ μὴ τὸ μέσον ἐκώλυσεν. Ὅτι πολὺ καταχέει τῆς εὐδαίμονος Ἀργείας ἐγκώμιον, ἐνδιατείνων αὐτῇ· καὶ τὰς τε Ἀργείας ἀβρότητας καλεῖ, ὡς καὶ ὑπὸ ὀλίγα ὀλίσιες, καὶ αὐτὴν μεγίστην λέγει, καὶ ἀγλαὰ φησὶ καὶ πολύολβα φῦλα νέμεσθαι αὐτήν. ἄλλο δ', φησὶ, μέγα θαῦμα ἔξοχον ἔλαχεν. ποῖον ἐκεῖνο; ἀεὶ ὑπὸ ὗδος λαχὴν ὄδωδεν, ἢ σμύρνης, ἢ ζωάδες καλάμης, ἢ θεσπεσίης πεπαυωλύτης λιβάνου, ἢ κασίης, ἢ ὕδε, ὅθεν ὅτι, φασὶν, ἐλθόντα δένδρα ἐνώδες. καὶ μὴν ἄλλως ὗδον γυναικῶς ἅπαν ἄρωμα λέγεται· διὸ καὶ αὐτὸς φθάσας ἔφη, κηώεσσα ὗδος ὕπο, τετέγκτο τοῖς ὑποτελέσιν εὐωδίαν θυμιάμασιν. Ἰστέον ἢ ὅτι ὁ Λιβάνου δένδρα καρποὺς, λιβανωτὸς λέγεται φῶς τοὺς παλαιοῖς· καὶ ὅτι ὅτου πολὺς αὐτόθι λιβανωτὸς, ὥστε χίλια τάλαντα λιβανωτοῦ οἱ Ἀργεῖοι ἦγον τῷ βασιλεῖ ἑκόντες· ἃ καὶ κατήκουσαν τοῖς Πέρσαις, ὡς φησιν Ἡρόδοτος, ὅτι ἀλοσυᾶν, ἀλλὰ ξένοι ἐκώνουν. λέγει ἢ ὁ αὐτὸς καὶ ἐν μόνῃ τῇ Ἀργείᾳ φύεσθαι λιβανωτὸν, καὶ σμύρνην, καὶ κασίαν, καὶ κινάμωμον, καὶ λίθανον, ὅθεν, φησὶν, Ἀργεῖοι καλοῦσι λάθανον. Ὅρα ἢ ὅπως γυναικῶν σωτάσει τὸ ὄζει, εἰπὼν, ὄδωδε ὗδος, ἢ σμύρνης, καὶ τὰ ἑξῆς. σκοπητέον ἢ εἴτε ὁ ἐνταῦθα εὐωδὴς κάλαμος ὁ αὐτὸς ἐστι τοῖς φῶς τῷ γεωγράφῳ Ἰνδικοῖς καλάμοις, οὓς μελιτοποιεῖν ἐκεῖνός φησιν· εἴτε καὶ διαφέρει μάλιστα ἐκείνων ἐσθ', ὡς εὐώδης, μὴ τοιοῦτον. Ἰστέον ἢ ὅτι καὶ τὴν παλαιὰν Ἰσοείαν, Ἀλέξανδρος διενοεῖτο, καὶ τὴν ὑπὸ Ἰνδῶν ἐπάνοδον, βασίλειον ἑαυτῷ τὴν Ἀργείαν ποιῆσαι. καὶ ὅτι εἰσὶ καὶ σκηνῇ Ἀργεῖς φῶς τὰ πέραν Εὐφράτου, ἕως Κοίλης Συρίας. Ὅτι ὁ Διονύσιος ὁπόταν μὲν ἐγκωμιάῳ τὴν Ἀργείαν σημαίνει καὶ τὸ φωσφόρον, ἐπάγει μῦθον, ὅτι ὄντος ἐκεῖ Ζηνὸς τὸν Διόνυσον ἐλύσατο φῶς μητρὸς ὑφαιρέθη. ἀφ' ἧς καὶ Εἰραφιώτης, ὡς φωσφόρος, ἐκλήθη κατά τινας. τοῦτο ἢ ὁ Ἀρριανὸς ὅτι Σαγγαρίου μυ-

θοπλαστεῖ,

ἐπλαγεῖ, λέγων ὅτι περὶ τῆς ὀχθης τοῦ Σαγγαρίου ἔρριπτε τοὺς δεσμοὺς τῷ Διὶ ὁ Διόνυσος, ἤδη ὥριμος ὤν. ὁ δὲ Διονύσῳ οἷς εἶπον ἀκολούθως ἐπάγει γλυκαλιακὴν διασκολὴν, λέγων ὡς ἐν ἐκφέρσει, οἷα εἰκὸς ἦν τότε τῷ τοιούτῳ τόκῳ ὀπισυμβῆναι. πάντα γὰρ, φησὶν, ἦσαν ἐυάδην πεπηγότα, μῆλα δὲ λασίοις ἐβαφώετο μηροῖς· αὐτομάτῳ δὲ κατέρρεον ὕδατι λίμναι. ὄρνιθες δὲ ἀοικήτων ἀπὸ νήσων (ἦρ δὲ τὸ Ἐρυθραῖον πάχος πέλαγος) ἦλθον φῦλα φέρουσα ἀκηρασίων κινναμώμων. καὶ πολὺς ὄλβος τοῖς ἐπεῖ· διόπερ εἰσέτι νῦν λιβάνῳ μὲν κομῶσιν αἱ ἄρεσαι, τὰ δὲ ὄρη χρυσῷ, οἱ δὲ ποταμοὶ, σμυρίδας. οἱ δὲ ἐνοικοῦντες μῆλα ποίᾳ δῆμον ἔχοισι, χρυσέοις πέπλοις ἀγόμβοι μαλακοῖς. λέγει δὲ καὶ ὅπως νεβρεῖδά τε ἐπανύσατο κατωμαδίῳ, ἢ ἐπωμαδίῳ, ὁ Διόνυσος, καὶ κισσῷ ἐσέψατο. ἀκροχαλίξ δὲ οἴνῳ μεθύοων, οἷα φιλομεθὴς, καὶ αὐτὸς πλεκτοὺς ἀνεσείσατο θύρσους, ὅ ὅτι κλάδοις πυκὰς, οἱ καὶ αὐτοὶ Διονύσου φόρημα ἦσαν. Σημείωσαι δὲ ὅτι εἰπὼν ὁ ποιητὴς ἀπὸ ἀοικήτων νήσων ἄγεσθαι ὑπὸ ὀρνίθων τὸ κινάμωμον, ἐμφαίνει καὶ αὐτὸς μὴ γινώσκειν πῶ γῆ τῶν φέρεσθαι τὸ κινάμωμον, ὥσπερ φησὶ καὶ Ἡρόδοτος. ἐκεῖνος δὲ ἀφηγεῖται καὶ ὅπως οἱ μὲν ὄρνιθες τὰ κάρφη τὰ κιναμώμου φέρουσιν εἰς τὰς οἰκείας νεοσσιὰς, καὶ πολὺν ποιοῦσι κίνδυνον ἐν ἀβάτοις κρημνοῖς· οἱ δὲ Ἄραβες κρέα μεγάλα προσβάλλοισι, καὶ οἱ ὄρνιες ἁρπάσαντα αὐτὰ, καὶ αἱ νεοσσιαὶ βαρύνουσι, καὶ κάτω φέρουσι, καὶ τὸ κινάμωμον συλλέγεται. ὁμοίως δὲ καὶ Ἀριστοτέλει φαίνεται ὁμωνύμως τοῖς φερομένοις κάρφεσι λέγεσθαι κινάμωμα καὶ τὰ ὄρνεα τὰ φέροντα τὰ τοιαῦτα κάρφη, ἐξ ὧν καὶ τὰς νεοσσιὰς αὐτὰ ποιοῦνται ἐν τόποις ἀβάτοις, ἃς οἱ ἐγχώριοι καταβάλλοισι, μόλυβδον ὑποθέντες προσαρτῶντες, καὶ τοξεύοντες· καὶ ὅταν συνάγοισιν ἐπὶ τὸ φορυτὸν, φησὶ, τὸ κινάμωμον. τὸ δὲ, ἐπάνυσε νεβρεῖδα, ἀκ ἀντὶ τοῦ ἐνεδύσατο νοητέον, ἀλλ' ἀντὶ τοῦ ἐφόρησεν, ἐξεκρέμασεν, ἤτοι ἐνύψωσε. ἐναπλέσθαι δὲ καὶ ἀπλέσθαι λέγομεν τὰ μὴ ζάνη διαλαμβανόμενα, μηδὲ τὸ σῶμα ὅλον ἐνδύοντα, ἀλλὰ μέρος τι σκέπουσα, καὶ ἄφετα ἐξαρτώμενα, οἷ πέπλοι, λεοντῆν, ἢ παρδαλέαν. Ἀρριανὸς δὲ καὶ διαφέρεσθαι καὶ ἀπλέσθαι λέγει. ὅταν γοῦν καὶ νεβρεῖδα, ὅ ὅτι δέρμα νεβροῦ, ἤτοι νεογνοῦ ἐλάφου, πολύστιχον, ὁ Διονύσῳ ἐναπλέσθαι τοῖς ὤμοις. ποιεῖ δὲ τοῦτο, ἢ διὰ τὸ ἦρ μεθυόντων πολύδροπον (ὡς φιλόσοφοι εἰπόμεν) ἢ σύμβολον τὸ πολύστιχον· ἢ διὰ τὸ ἦρ ἐαρφυλῶν πολύχροον· ἢ καὶ διὰ τὴν ἐκ τῆς μέθης ἀδένειαν. καὶ γὰρ καὶ ὁ νεβρὸς ἀπόλεμον, καὶ εἰς φυγὴν ἑτοιμότατον. τὸ δὲ ἀπὸ κισσοῦ θεράπαινα τὸ τοῦ οἴνου συμβολικῶς κισσῆν, ἤτοι ἐπιθυμητὸν, αἰνίσσεται· εἰ γὰρ τὸ κισσᾶν ἐπὶ τῶ ὀπθυμεῖν πάρεσ. οἱ δὲ θύρσοι τὸ ἦρ μεθυόντων ἕτοιμον εἰς πληγὰς ὑπεμφαίνοισι, πλεκτοὶ λεγόμενοι παρωνύμως τῇ ἦρ διαπλοκῇ συμπλοκῇ. ἀκροχαλίξ δὲ οἴνῳ, ὁ ἀκρως κεχαλασμένῳ· ἢ ὁ τῷ ἀκράτῳ χαλασθεὶς τὸ φρονεῖν, ὁποῖόν τι καὶ ὁ Χείλιφρων φησὶ τῷ ποιητῇ· ἢ ὀρθῶς μὴ ἔχων, ἀλλὰ κάτω χωλεύων, ὁποῖοι οἱ ἔξοινοι. τὸ δὲ κινάμωμον τινὲς βλάσην (φρύγιον δὲ, ὥς φησιν

ὁ

ὃ Πορφύριος, ὅστις Ἀραβικὸν ὁμοίαν φασὶν εἶναι ἀμπέλῳ, ἔστιν ὃ σφραγιδώδης κλωσμυείζειν ὑὸ ἡδονῆς· φιλεῖ δὲ αὐτὸν καὶ χῶραν αἴγες. διὸ καὶ ἡ παρεμία ὅτι σὺ λίαν φιλίως πρὸς σὲ διακειμένων, ἢ αἴξ τὸ κινάμωμον. Ἰσέον δὲ ὅτι ὑπὸ τὸ σὺ Ἀράβων ἔθνος, μὴ πάνυ, ὡς ἔοικεν, εὐδοκιμούντων τὰ εἰς ᾠδὴν, πεπαρεμιάσαι τὸ Ἀράβιος αὐλητής· ἐς καὶ τὴν παρεμίαν, δραχμῆς μνᾶς πυλῇ, τέτταρων δὲ ἐπρίατο. λέγει δὲ τοῦτο ὅτι σὺ ἀπρεπῶς διαλεγομένων, καὶ ἀδολεσχούντων, καὶ μάλις παυομένων τὸ πολυλογεῖν· ἢ ὅτι σὺ μέσων καὶ βαρβάρων ἐν τῷ αὐλεῖν.

1 Ἀλλ' ἤτοι σοῦ τοι μὲν ‖ ὑπὲρ κλιτὺς Λιβάνοιο
Ἀφνειοὶ ναίουσιν [55] ἐπωνυμίην Ναβαταῖοι. 955
Ἀγχοῦ δ' ‖ Χαβλάσιοί τε καὶ [56] Ἀγρέες· οἷς ἔπι γαῖα
Κατρημὶς [60] ἐννάεσι, κεκλιμένη πρὸς ἑσπέρην.
Αὐτὰρ Ἐρυθραίης [58] πλουτεῖ ναίουσι θαλάσσης
Μιννᾶοί τε, Σάβαί τε, καὶ ἀγχίγυοι ‖ Κλεταβηνοί.
Τόσσα μὲν [10] Ἀραβίην σκιόεντα φύλα νέμονται. 960
Ἄλλοι δέ τοι καὶ πλῆσα· σκιοειδὲς γάρ ἑῦ μέγεθος.
Τῆς δ' ὑπὲρ ἠπειρόφιν, [49] ὑπαὶ ῥιπὴν ζεφύροιο,
Λυπρὸν [*] ὀρεσκώων σκοπιάων ἔδας Ἐρεμβῶν,
Οἳ βίον ἐν πέτρῃσι ‖ κατωρυχέεσσιν ἔθεντο
Γυμνοί, καὶ κλεάνων [1] [*] ὀπιδδυέες. ἀμφὶ δ' ἄερσιν 965
Ἰδὲ θαλπομένοισι μιγήμεναι αὐγέι χροός.
Αὕτως δ' [72] οἵά τε θῆρες ἀλώμονοι, ἄλγε' ἔχουσιν.
Οὐχ ὡς Ἀβεργίων Ἀράβων ἠὼς. ἐ γὰρ ἐν ὅλῳ
Σὴν μοῖραν ἅπασιν ἐπ' ἀνθρώποισι [21] δικάζει δάμων.

‖ Alii. ὅτι κλιτὺς κ' κλυτὸν.
‖ Χαβλάσιοι.
‖ legend. videtur Κατακλώσι.
‖ κατακλάσσεσιν.

[54] Verum enimvero primi quidem ultra declivitatem Libani. [55] Divites habitant cognomento Nabatæi. [956] Prope autem Chablasiique & Agrei: quos juxta tellus [957] Chatramitica inolitur, è regione Persicæ terræ. [958] Cæterùm Rubri latus habiant maris. [959] Minnæique, Sabæque, & vicini ‖ Cletabeni. [60] Tot quidem Arabiam ingentes gentes tenent. [961] Aliæ verò ɔsuper & plurimæ: circumquaque enim est maxima Hus autem ad ulteriorem regionem, sub flatu Zephyri, [963] Stile monticolarum apparet solum † Eremborum, [964] Qui vitam domicilia ad vitam transigendam] in petris suffossis [in terram depressis] posuerunt, [965] Nudi & possessionibus carentes, tunetiam ipsis [966] Sudore [æstu] nigrum redditur aridum corpus:

† Chaulatæi.
‖ Catabeni.
† Iraglalyavum.

pus: [967] Temerè verò more ferarum oberrantes, moleſtias habent. [968] Non ſicut delicatè viventium Arabum genus: non enim in felicitate [969] Æquam ſortem [partem] omnibus hominibus attribuit deus.

Ὅπ' Ἀρέβων πεφύκοι ὑφ' ἁλμυρὸν Λιβάνου, τυτθὲν πρὸς νότον τὸ Λιβάνου, ἀφνειοὶ Ναβαταῖοι, ἀπὸ πηγῆς Ναβάτου κεκλήμενοι. Ναβάτης δὲ, φασὶν, Ἀργβιστὴ, ὁ ἐκ μοιχείας γεγόμενος. μετὰ δὲ Ναβαταίους, Χαβλάσιοι καὶ Ἀγρέες, οὓς ὁ τὰ ἐθνικὰ γεγραφὼς Ἀγραύλας λέγει. μετὰ δὲ ἡ Χήραμις γῆ, κατὰ δὲ ἄλλους, Χαραμίπης, κατέναντι Πρασίδος γῆς. καμηλοκόμοι δὲ καὶ ἵπποι, καὶ οἱ πρὸς τὸ πελάγει τῆς Ἐρυθρᾶς θαλάσσης κείμενοι Σάβαι. ὅπερ καὶ οἱ Μιναῖοι, ἔθνος καὶ αὐτὸ παράλιον. τοὺς δὲ Σάβας, καὶ Σαβαίους ἄλλοι φασὶ, λέγοντες ὅτι Ναβαταῖοι καὶ Σαβαῖς τὴν εὐδαίμονα Ἀραβίαν νέμονται, καὶ ὅτι εὐδαιμονεστάτη ἐστὶν ἡ τῶν Σαβαίων γῆ ἔθνος μεῖζον, παρ' οἷς καὶ σμύρνα καὶ λίβανος, καὶ κινάμωμον καὶ βάλσαμον. καὶ ὅτι πανταχόθεν ἐθνῶν μειζόνων κατοικούντων τὴν Ἀραβίαν, ἐν ἐκείνῃ δοκεῖ καὶ τὸ τῶν Μιναίων πρὸς Ἐρυθρὰν· ὧν πόλις μεγίστη, Κάρνα· ἐρήμηνοι δὲ Σαβαῖοι. ἡ δὲ Ναβαταία χώρα πολύανδρος,

φασὶ, καὶ εὔβοτος. μυθόπολις δὲ Ναβαταίων ἡ Πέτρα. λέγονται δὲ καὶ σώφρονες οἱ Ναβαταῖοι, καὶ κτηνοτροφικοί. ὥστε ὁ μὲν τὴν ὄσιαν μειώσας, δημοσίᾳ ζημιοῦται· ὁ δὲ αὐξήσας, κεῖνται τιμαί. εἰσὶ δὲ καὶ ὀλιγόδουλοι, καὶ διακονοῦνται τὸ πλέον ὑπὸ συγγενῶν, καὶ εἰσὶν αὐτοδιάκονοι καὶ ἀνεπιδιάκονοι. ὁ δὲ τῶν ἐθνικῶν ἀναγραφὴς λέγει ὅτι καὶ Δαχαρηνοὶ τὸ τοιοῦτον ἔθνος ἐκλήθη, ὃ δὴν ἀρτέγνικοί. Ὅπ' ἀνεπίφερον τῆς εὐδαίμονος Ἀραβίας πρὸς ζόφον, λυπηρὸν ἔθνος Ἐρεμιτῶν. ἦσι δὲ ἐν ἀρχῇ τῆς βιβλίης ῥηθέντων Τρωγλοδυτῶν· οἳ (φασὶν) ἐκ ὡς οἱ ἀνεπιφθονέμενοι ἀβρέβιοι Ἄραβες ζῶσιν, ἀλλὰ τὸν βίον ὑπὸ πέτρας καταρρωχέσι (μᾶλλον δὲ καταῤῥωγῆσι πάντα, γυμνοὶ καὶ κτεάνων ὄπιθεν ἔοντες, καὶ αὐλιήσι τὸν χρῶτα, διὰ τὸ κρύπτειν θάλπεσι, οἷα θῆρες ἀλώμενοι, ἄλγεα ἔχοντες. καὶ ἐπάγλ γναμπτὸν, Οὐ γὰρ ἐν ἐλέῳ ἴσην μοῖραν ἐνέμησαν ἀνδράσι πάντα θεός. ὅππῃ ὁμοίην δοῖ πᾶσι πάντα δέδωκε θεός.

Λυπηρὸν ὑφ' Λιβάνοιο, πρὸς αὐγὰς ἠελίοιο
Τῆς ἑτέρης Συρίης ὀλιγὴν μετανίσσει αἶαν,
Ἑλληνὶς ἡ δὲ μέτροις ἀλικλύστοιο Σινώπης.
Τῆς δ' ἤτοι μέσσης μὲν ἐπ' ἠπείροιο βαθείης
Καππαδόκαι ναίουσι, δαήμονες ἱππασιάων.
Αὐτὰρ ὑπ' Ἀμανίοιο κατ' ἄκρης, πρὸς νότον Θερμώδοντος

[967] μείχρι πολυκλίστου.

[968] v. Com in v. 839.

[970] Α

970 At ultra Libanum, ad ortum solis. 971 † Alterius Syriæ longa producitur terra, 972 Quæ protrahitur etiam usque ad Sinopen quæ mare alluitur. 973 Atque hujus media quidem in continente vasta 974 Cappadoces habitant, periti equitationis [artis equestris] 975 † Assyrii vero mare juxta, ad ostium Thermodontis.

† 972 *Laodicea Cappadocum, nunc Seleucide complectitur.* † *Leucosyri stratæ sunt prope.*

Ὅπ ϖερὶς αὐχὰς τὸ Λιβάνε, ὡς ϖερὶς Μεσοποταμίαν, ἡ ἑτέρα Συρία μηκύνεται, ἤρωω ϖερὶ πὼ Κοίλω Συρίαν· ἑλκομένη ϗ μέχρι Σινώπης· ὧ ἁλίκλυσον λέγει, διὰ τὸ χερρόνησον εἶ. ἐφ' ἧς ἑτέρας πωὶς Συρίας οἱ Καππαδόκαι μεσόπειροι (ὃς ϖερὶπερξυτόνως Καππαδόκας ὁ γεωγράφ⊖ λέγει, ὡς ἀπὸ ἐυδείας τῆς, ὁ Καππάδοξ) οἳ, ὡς ϖροϊσόηπαι, ϗ Λευκόσυροι λέγονται ϖερὶς ἀνηβιαιτλῶ ἧ ἑτέρων μελαγχρόων Σύρων. ὁ ϑ Διονύσι⊖ τὸν Καππαδόκας ϗ ἐπισήμονας ἱππασίης φησὶν ὃς ϗ τὸν ἁλὸς ἄγχι τῆς τὸ Εὐξείνε, ϖερὶ τὸν Θρμώδοντα, ὁ Σύρος, ἀλλὰ Ἀσυρίους φησὶν, ὡς ϗ ἐν τοῖς ϖερὶ Σινώπης ϖεγέγραπαι. Καὶ ὅσα ὅπ ἐνταῦθα σαφέσατα ὁ Διονύσι⊖ ἐφάνη δοξάζων δύο Συρίας· ὧν πείτιω ἑτερώνυμον ἔχει πὼ Ἀσυρίαν, ὧ, ὡς ἔκ τε ἧ ϖεγραφόντων ἐδηλώθη, ϗ ὡς ἐκ ἧ ἄρτι λεχθέντων φαίνε), μὴ πὸ Χαλυβας ἔ) ἰσορεῖ, ϗ ἐμφερεγγέφει αὖπω ϖερὶ πὼ ϑάλασσαν τὸ Εὐξείνε πόν⊓ε, ϖερὶ τὸ ϛόμα τὸ Θρμώδον⊓⊖. ὡς ἐ) κατ' αὐτὸν μίαν μ Συρίαν πὼ Κοίλω, ὑφ' ἑκάπ⊓ᾳ ϖερὶς νότον, ϗ ἕως Ἀραβίας, ὡς ϗ αὐτὸς ἱσορηνεν· (ἧς μέρος ϗ ἡ παραλία Φοινίκη, χ τὸν αὐτὸν Διονύσιον, εἰπόν⊓α ὅπ ἧ Σύρων οἱ μὲν ἐν ἠπείρω, οἱ ϑ ἄλλὸς ἐγγὺς, ἐπονυμίᾳ Φοίνικες· ἕτερον ϑ, δ' ὑπερὰν Συρίαν, πὼ ὑφ' Λίβανον ἕως Σινώπης, ϖερὶ ὃ μέσην ἡ Καππαδοκία. τέτας δ' ἐκεῖθεν ϖερὶ πὼ τὸ Εὔξεινε ϑάλασσαν κεῖϛ τὸν Ἀσυρίης. φησὶ γὸ, Ἀσυρίους ἄλὸς ἄγχι παρὰ ϛόμα Θρμώδον⊓⊖. εἰ μὴ ἄρα πὸς ϗ τέτας Σύρας βάλε) λέγειν, ἀδιάφορον ἡγέμ⊓⊖ τὸ ἧ Ἀσυρίων ϗ Σύρων ὄνομα, κατὰ πνα. ὅπ ϑ ϖερὶ Ἀσυρίων ἄλλοις ἄλλα ἱσόρηπαι, ἱκανῶς ἀλλαχ ϖεφρύρηπαι. ϗ ὅπ ϑ ὑπὸ πνων εἰς πλείας μοίρας ἡ Συρία διῃρέ)ο, ϖεφεγγέφη ϗ αὐτὸ ἐν τοῖς ϖερὶ τῆς Κομμαγηνῆς χώρης. ἄλλοι ϑ εἰς τέτα διήρεον αὐπω, Κοιλοσύρες, ϗ Σύρες, ϗ Φοίνικας, ϗ τινῶτα μὲν ϗ ταῦτα. ἐν ϑ Καππαδοκίᾳ ἱσορεῖ) μάγος ἦ), οἳ Πύραιθοι ὠνομάζοντο, ὡς πῦρ αἴθοντες, ϗ δ' αὐτὸ μαντεύομενοι ὅπ ϑ ὑπὸ πν⊖ Καππαδόκαι ἑτοί καλοῦνται, ϖεφέρηπαι ϗ αὐτό. ‘ὁ ϑ γεωγράφ⊖ λέγει ϗ ὅπ πὼ Καππαδοκίαν Πέρσαι μὲν εἰς δύο σατρα ϖείας διέλον, Μακεδόνες ϑ ὕσερον εἰς δυο βασιλείας· ὧν πὼ μὲν ἰδίως Καππαδοκίαν ἀνόμασαν, ϗ μεγάλην Καππαδοκίαν, ϗ ϖερὶς τῷ Τούρῳ Καππαδοκίαν· πὼ ϑ ἑτέραν, ϖερὶς τῷ πόν⊓ῳ Καππαδοκίαν ἐκάλεϛ.

Τῆς ᾗ πρὸς ἀρτολίου, ὀρέων ἀπὸ παιπαλοέντων
Φάνετ' ἀπειρεσίη πολυμῆ ῥόος Εὐφρήταο·
Ὃς δή τοι πρῶτον μὲν ἀπ' ἔρεω Ἀρμηνίοιο
Μακρὸς ὄπιν νότον εἶσι, πάλιν δ' ἀκαμάντας ἐλίξας
Αἰτὼν ἠῷον μέσσῳ Βαβυλῶνα περήσας,
Περσέα εἰς ἅλος οἶδμα δολιχὴν ἀπερύγει ἄχνην,
† Ὑστατίης πρηνὴς Τερηδόνος ἐγγὺς ὁδοῖο.
Τόνδε μετ', εἰς αὐγὰς, πολυμιγὴς ὤκιστος ἀπ' ὀμτῶν
Τίγρις εὐῤῥείτης φέρεται, ῥόον ἶσον ἑλιττῶν,
Τόσσον ἀρηΐδιον ἰὼν, ὅσσον ἕβδομον ἦμαρ
Ὁδοῦσας ἰφθίμος ἀνὴρ ἀμύσσεν ὁδίτης.

Περσέα βόον ἐξ ὁδοῦ νέον. Ὑστέων Ν. 9.

† ad Orientem.

976 Hujus autem ad orientem, montibus ab excelsis, 977 Cernitur immensi fluvii fluxus Euphratæ, 978 Qui sanè primum quidem è monte Armenio 979 Longus in austrum progreditur: rursum verò infractus [flexus] contorquens 980 Contra solem, mediam Babylonem præterlapsus, 981 Perfici in maris fluctum rapidam evomit spumam, 982 Extremis fluentis Teredonem juxta meas. 983 Hunc autem post, in orientem, fluviorum celerrimus omnium 984 Tigris pulcherrimus fertur, fluentem æquabile agens, 985 Tantum procul [ab Euphrate] labens, quantum [viæ] septem diebus incedens 986 Robustus & celer conficere potest viator.

977 Ὅπ πρὸς ἀνατολὰς τῆς Καππαδοκίας ὁ Εὐφράτης ποταμὸς ἀπειρέσιος ἀπὸ τῆ Ἀρμηνίς ὄρους ῥεῖ μακρὸς, ὅπι νότον τὰ πρῶτα· εἶτα ἑλίξας εἰς κῶας πρὸς ἀνατολὰς, καὶ μέσην τὴν Βαβυλῶνα περήσας, εἰς τὴν Πρασιάδα θάλασσαν ἀπερύγεται, καὶ πρὸς τῇ Τορηδόνα, πόλιν Πρασικὴν, ῥέων διὰ τῆς μεγάλης Ἀρμηνίας ἕως τῆς μικρᾶς. ὧ δέ γε τὸν Εὐφράτην εἰς αὐγὰς, ὁ Τίγρις ῥόον ἶσον ἑλαύνων, χῇ μὲν ἄλλως, καὶ αὐτὸς ὁμοίως ἀστραπίζομενος, καὶ ὕστερον μετ' ὀλίγον εἰς ἴσον τῷ Εὐφράτῃ γινόμενος, κοινοῦται τὸ ῥεῦμα, καὶ συγκαταβαίνει εἰς θάλασσαν. τὸ δὲ μέσον τόπον διάστημα, μέσην, φησὶ, καλεῖσι ποταμῶν, ὅ ἐστι Μεσοποταμίαν. ὡς καὶ τὴν ἀκρόπολιν διαλελυμένως ἡ ποίησις ἄκραν πόλιν φησὶν, καὶ τὴν Λευκόπετραν, λευκὴν πέτραν, καὶ τὴν Νεάπολιν, νέαν πόλιν. Δίδυμος δὲ ἀλλήλων οἱ ποταμοὶ ἔτοι, ὅσον ἀνὴρ, φησὶν, εἰς ἕβδομον ἦμαρ ἰφθιμος καὶ κραιπνὸς ἀνὴρ ὁ ἐστι ταχὺς ὁδίτης, ἀνύσειεν. ἑπτὰ γὰρ, φησὶν, ἡμερῶν ἡ μέση τῶν ποταμῶν ὁδὸς ἐστιν εὐζώνῳ ἀνδρὶ, τετίσιν ἀπειπὼν καὶ ἐλαφρῷ εἰς ὁδὸν. φασὶ δὲ οἱ παλαιοὶ, τὴν συναγωγὴν τῆς Μεσοποταμίας ὅπι συχνὸν περιπλεῖ μῆκος, πλοίῳ πως ἐοικέναι. τὰς δὲ τῶν δύο τόπων ποταμῶν πηγὰς λέγειν ἀλλήλων φασὶ πρὸς ἃ φ φάσια.

ὤκιστος

ὥκις Θ᾽ ἧ, φησὶ, ποταμῷ ὁ Τίγρις, καὶ ἐκ ἂν ἐκείνῳ ἐν πᾶσι ποταμοῖς θοώτερον, ὅ ὄζιν ὀξύτερον. ἴδοις. διὸ, φασὶ, καὶ Τίγριν καλεῖ, ἤγουν ταχὺν ὡς βέλΘ. Μῶδοι γὰ πάγυ καλοῦσι τὸ τόξΔμα. ὅτω ἧ καὶ Ἄκις ποταμὸς Σικελικὸς παρὰ Θεοκρίτῳ, διόπ, φασὶν, ἀκίδι τὸ τάχΘ τῶ ῥΔματΘ ἐκείνῳ ἔοικε. χτ᾽ δὲ πινας, ὥρᾳ τὸν Τίγριν τὸ ζῶον ἡ κλῆσις ὅτι τάτῳ τῷ ποταμῷ, ἔ ἡ γλωκὴ Τίγρις Θ, ὥρᾳ τῷ Ἀριστοτέλει. μυθΔεῖ γὰ ὅπ Σύλαξ ποτε καλέμβΘ ἐπὶ ὁ ποταμὸς, ὅ ὅτι καπωφὸς, ὕστερον ἐκλήθη Τίγρις, δι᾽ αἰτίαν τοιαύτην μένει ΔιόνυζΘ Ἥρας φθονέα, καὶ φοιτᾷ ὅπου τύχοι, γίνεται καὶ πρὸς τῷδε τῷ ποταμῷ, καὶ θέλων εἰς τὸ πέραν διαβῆναι, ὑπόρως ἔχει. οἰκπίζεται ὃ αὐτὸν ὁ πατὴρ Ζεὺς, καὶ πέμπει ζῶον Τίγριν, ὃς τὸ πόρε τῷ Διονύσῳ καθηγησάμενΘ, αὐτῷ μὲν ποιεῖ τὸ ὀνομᾶζες, τῷ ἧ ποταμῷ ἀφ᾽ ἑαυτὸ καλεῖσ᾽ ἀφίησι. καὶ ἄλλως ἧ δίχα τῆς μυθικῆς ταύτης ὑποθολῆς, τῷ πρὸς τὸ ζῶον ὁμωνυμίαν ὁ ποταμὸς ἔχει, διὰ τὸ τὸ ῥᾶμαΘ ὀξύ. σπείον γὰ ὁ Τίγρις, ἐ μόνον ἐλέφανΘ πολὺ ἀλκιμώτερΘ, ἀλλὰ καὶ τῷ ὠκύτητι ἐ ῥᾴων ἐκπαθῶαι. διὸ καὶ ὁ τῷ Ἰκλιανῷ δοθεὶς ἀπατηλὸς χρησμὸς ὥρᾳ Θηεῖ ποταμῷ ὑπέφρτο τοῦτο τὸ θρυλλέμμενον, ἤγουν ὥρᾳ τῷ σπειωνύμῳ Τίγρᾳ. ὅπ ἧ διὰ τὸ ῑ ἔχει τῷ γραφικῷ ἡ λίγυσα, ἡ κλίσις δηλοῖ· ΤίγρεΘ γάρ ὅτι καὶ παρὰ τῷ Διονυσίῳ ἡ γλωκὴ, ὡς τὸ ὀφιΘ. ὡς δηλοῖ ἐντεῦθεν ἓν τῷ Ἀτπικῷ γλωκὴν Τίγρεως, ὡς Θύμβρεως. ὁ μὲντοι Ἀρριανὸς διὰ τὸ Δ κλίνει ΤίγριδΘ, καθὰ καὶ ὁ γράφας τὸ δρᾶμα τῆς ΣωσάνιδΘ, οἷμαι ὁ Δαμασκηνὸς, ὡς ἐκ τῆς ὑπογραφῆς φαίνεται. ὅτω ἧ καὶ τὸ Ἄπις τὸ κύειον ἐν τοῖς πρὸ Ἀργείων λόγοις οἱ μὲν διὰ τὸ Δ ἔκλιναν, ἌπιδΘ, ὡς ΠάριδΘ· οἱ ἧ κατὰ τὴν τῆς ὄφεως κίνησιν. αὐτὸ μετεχειρίσαντο, κλίνοντες Ἄπεως. πνὲς ἧ διὰ τὸ ῑ κλίνουσι, Τίγρης ΤίγριΘ, τῷ λόγῳ πρὸς εἰς ῆς ἰαμβικῶν. ἄλλοι ἧ καὶ τὴν ἀρχικὴν μετὰ τὸ ῶ γράφουσι, καὶ εὕρηται τοιαύτη γραφὴ ὥρᾳ τε τῷ Ἰκλιανῷ, καὶ ὥρᾳ τῷ Ἀρριανῷ ἧ ἐν τοῖς περὶ Ἀλεξάνδρ. πολλὰ γὰ πρὸ παλαιῶν ἀνηγράφων ἔχουσιν ὅτω. Τῶν ποταμῶν τὸ Εὐφράτε καὶ τὸ Πίγρηθ, οἳ τὴν μέσην σφῶν Ἀσυρίαν ἀπείργουσιν. ὅθεν καὶ Μεσοποταμία πρὸς μὲν ἑσπέρων εἰρηκεῖον κλῄζε ὁ Πίγρης, καὶ πεινότερός ὅτι τὸ Εὐφράτε. ἔστι ἧ Τίγρις καὶ Παφλαγονικὸς ποταμὸς, περὶ ὃ φησι Ξενοφῶν, πρῶτον μὲν, Ὁρμώδηλα, εὖρος πλέθρων· δεύτερον δὲ, Τίγρις, πέπλεθρον ὡσαύτως· πέμπτον ἧ, Ἅλυς. κλίνει ἧ καὶ αὐτὸς τέτον, διὰ καθαρεύ τὸ ῑ. καὶ ἩρόδοτΘ δέ φησιν ὅπ ἐχ εἷς μόνος Τίγρις, ἀλλὰ καὶ δεύτερΘ καὶ τρίτος, ἐχ ὁ αὐτὸς ὢν, ὃδε ἐκ τῆσδε ῥέων, ὁ αὐτὸς ἧ ὀνομαζόμενΘ.

Ἔστι δὲ λὶς κτ᾽ [10] μέσαι πρὸς ἕσπερ Θ ὕδασι λίμνη,
[4 5] Οὖσμα Θωνίλις, ἧς ἔλκετα [5] μυχὰ Τίγρις,
Δυσὶν πολλὸν ἐνερδε· πάλιν δ᾽ ἐξαῦλις ἀναφὰν

Ὀξύτερον περίσηι κάτω ῥόον. ὧδε δὴ ἐκείνε 990
Ἐν πᾶσιν πλαμηῖσι γλώτερον ἄλλον ἰδοιο.

‖ cujus fertur in ultimum recessum Tigr. [deinde] comens se subterrâ, &c. Salmas. v. Com.

988 Est autem quædam in medio circumflua undis palus, 988 Nomine Thonitis, ‖ cujus trahitur in intima [penetralia] Tigris, 989 Sese condens subter: rursum verò denuo emergens, 990 Velociorem projicit infra [in inferiores regiones] undam: non illo 991 Inter omnes fluvios velociorem alium conspexeris.

Ὅπ᾽ ἢ Θωνῖτις, λίμνη δεὶ νισσάδης κτὶ μέσε τᾶ Τίγιθ, εἰς ἣν αὐτὸς μὴ πολλοῦ φερόμεν θ τᾶ ῥόφε, ἢ κτὶ μυχὸν τᾶς λίμνης, ὡς οἱ παλαιοὶ φασιν, εἰς βέρεθρον ἐμπεσών, ἢ ἐπὶ πολὺ ἐνεχθεὶς ὑπόγεως, ἢ αὖθις ἀνίσχων, ἢ διασώσας τὸ ῥεῖθρον ἀμίγες, διὰ τὴν ἄγαν ὀξύτητα, ὠθεχρέει τὸ σῶμα τᾶς Σεμιράμιδ θ, ἢ ἐν δεξιᾷ ἔχων τὴν Μεσοποταμίαν, ἐξίησιν εἰς τὸν Περσικὸν κόλπον. ὁ δ᾽ γεωγρέφ θ φησὶ ἢ Ἀρσηνὴν καλεῖσθαι τὴν νισσέιτιν ταύτην Θωνῖτιν, ἢ πολλὰς ἔχειν ἰχθύας. ῥύπτειν δ᾽ τὰς ἐδήτας, ἢ διαζέειν, ἢ ἄποτον ἔχειν τὸ ὕδωρ. λέγει δ᾽ ἢ ὅτω σφοδρῶς διαζάλλειν αὐτὸν τὸν Τίγειν, ὥστε τὴν λίμνην ἀλμυρὴν ἔσαν ἢ ἀνιχθυ, γλυκέαν ἐν τούτῳ τῷ μέρει γίνεσθαι, ἢ ἰχθύων πλήρη. Ὅπ δευτερεύοισι μὲν τοὺ Ἰνδικὰς ποταμὸς Εὐφράτης ἢ Τίγεις· ἢ ὅτι μείζων Εὐφράτης Τίγεθ ῥέων ἀπὸ Νιφάτα ὄρεος, ἢ πλείω διέξεισι χώρεν. ἐνεχθεὶς δ᾽ ὅτι Σιττάκαν τὸ ἦρ βασιλέων χειμάδιον (ἐν Ἐκβατάνοις δ᾽ ἐστεῖζειν ἐκεῖνοι λέγον δ)) συνάπτ τᾷ Εὐφράτᾳ πλησίον, ἢ ποιεῖ τὴν ῥηθεῖ Μεσοποταμίαν ἐφεῖς αὐτόν. μετὰ δ᾽ τὸν ῥηθέντα Νιφάταν Ἄκος ὄρεθ, ἐξ ἒ ὁ Εὐφράτης τε ῥεῖ, ἢ ὁ ἐφεξῆς ῥηθ Ἀεσέξης. ῥέειν δ᾽ φησὶν ὁ αὐτὸς χωρεφθ τὸν Εὐφράτεα διὰ μέσης τᾶς Βαβυλῶν θ, ἐν ᾗ ἢ θαυμασὸς κρεμασὸς κῆπ θ, ἒ ῥηθήσεται. ἢ Ἡρόδ θ δέ φησιν ὅπ τὸ μέσον τᾶς Βαβυλῶν θ ὁ Εὐφρήτης διείργει, ὃς ῥέει μὲν ἐξ Ἀρμενίης μέγας ὢν, ἢ βαθὺς ἢ ταχύς, ἐξίησι δ᾽ εἰς τὴν Ἐρυθρὴν θάλασσαν. ὁ δ᾽ αὐτὸς ἢ ναυσὶ πλεῖσθαι τὸν Εὐφράτην ἴσορρεῖ, ἢ ὅσον αὐτὸν ἔδ Κιλικίας ἢ Ἀρμενίας φησί. τὴν δ᾽ εἰρημένην Βαβυλῶνα μεγάλην ποτὲ γενομένην, ὕστερον ἐρημωθῆναι φασί. φασὶ δέ ἢ τὸν περὶ τὸ Τίγριν Νῖνον, πολὺ μείζω τᾶς Βαβυλῶν θ ἔθ, ἀφανισθῆναι ἢ αὐτὴν, κταλυθέντων ὑπ᾽ Περσῶν. ἵν τὸ μεγέθος σημεῖον τὸ τᾶς κτίσεως ἐργῶδες. λέγεται δ᾽ Νῖν θ οἰκοδομῆσαι αὐτὴν ὁ ὑπ᾽ Ἀσυρίαν βασιλεὺς, μυριάδων δεκατεσσάρων σωσεχῶς αὐτὴν ἐργαζομένων ὅτ᾽ ἔτι ὀκτώ. σοφοὶ δὲ οἱ Βαβυλώνιοι, ἢ, ὡς Ἡρόδ θ λέγει, παρ᾽ αὐτὰ οἱ Ἕλληνες ἔμαθον πόλον, ἢ γνώμονα, ἢ τὰ δώδεκα μέρη τᾶς ἡμέρας.

Ὅσση δ᾽ Εὐφρήτης ἐς Τίγριν ἔνδοθι γαῖα,
Τῆσδε παρακλίνουσ᾽ μέσην ποταμὸς ἐνέπεσεν.

Οὐ

Οὐ μὴν τοι κείνης γε νομὸς [11] ὠφόσατο βέτης,
Οὐδ' [56] ὅστις σύριγγι [*] κεραύνυχα Πᾶνα γεραίρων, 995
Μήλοις ἀγραύλοισιν [6] ἐφέσπεται. οὐδὲ μὴν ὕλην
Πᾶσαν [21] [*] ἀμειρόμενος ἀνὴρ ἀθερίσατο καρπῶν.
Τοίη δὴ [86] κείνης ἄρσις πέλει, ἣν μὴ ἀέξῃ
[1] Ποίην ἣν ἤ νομὸς εὐλιμένεας, ἣν ἤ τε ἀὐδρῶν
Φύτλην, καὶ [81] ἐσσὶν τε τε ἀθανάτοισιν ὁμοίην. 1000
Τῆς μὲ περὶ Βορέην λιπαρὴν χθόνα ναιετάουσιν
Ἄνέρες Ἀρμένιοί τε, τε ἀγχέμαχοι Ματιηνοί,
[1] Οὔρεσι κεκλιμένοι πολιαμῷ περάτῃ [56] [41] Εὐφρήταο,
Πίονες, ἀφνειοί τε, τε Ἄρεος ἐῦ [24] δεδαῶτες.

992 Quæcunque verò Euphratem & Tigrim intra [inter] tellus est, 993 Eam accolæ † mediam amnium perhibent: 994 Non certè illius pascua vituperabit bubulcus, 995 Vel † quicunque fistula corneam habentem ungulam vel [acuticornem] Panem celebrans 996 Oves in agro stabulantes sequitur: neque sanè sylvam 997 Omnigenam fructuum vituperarit is qui operam ponit circa plantas. 998 Talis in illa aratio [cultura] ad producendum 999 Herbam & pascua florida, atque etiam hominum 1000 Stirpem, pulcherrimámque & immortalibus simílem. 1001 Hujus quidem ad boream pingue solum habitant 1002 Homines Armeniique, & cominus habitantes Matiani, 1003 In montibus siti, fluvium ante Euphratem 1004 Pingues opulentíqúe & Martis bene gnari.

† *Mesopotamiam*, † *Pastor, Periplr.*

[11] Ὅπ κεινὸν χῶρα τὸ, ὅση ἤ Εὐφράτε καὶ Τίγριος ἐντὸς, ταύτην μέσην φασὶ ποταμοῦ. ἰῶ γὰ τὸ ἀκόλουθον ἔπος εἰπεῖν, ὅση δέ ἐστιν Εὐφράτε καὶ Τίγριος ἐντὸς, αὕτη λέγε μέση ποταμοῦ. Σημείωσαι ἤ ὅπ ὁ γεωγράφος ἴσοσεῖ καὶ Εὐρωπαίαν Μεσοποταμίαν εἶ, ἰῶ κῆποὶ νέμονται καὶ Λισιτανοί. [56] Ὅπ ἐπαινῶν πὼ Μεσοποταμίαν γλῶ, φησιν ὡς ὅτε τοὺ νομὸς ἐκείνης ἀνὴρ βεκόλος μέμψεῖ, ἢ μήλοις ἀγραύλοις ἐφεπόμενος. ἄλλαι ἤ πάντως νομαὶ βουσὶν ἀγαθαὶ, καὶ ἄλλαι μήλοις, ὡς καὶ ἡ ἧς Λακεδαιμονίων χῆ ἁμάλοῖ, ὡς ἀπὸ τῷ ποιητῇ. λέγει ἤ καὶ ὅπ ἐδεμίαν ὕλλω παντοίω φυτρὸς ἀνὴρ ἀθεείσεται. ἔρσις τε γὰ, φησὶν, ἐκεῖ ἀγαθὴ, καὶ πᾶαν αὔξει πολλὰ. καὶ οἱ νομοὶ εὐανθεῖς, καὶ ἡ ἧς ἀνδρῶν φύτλη καλλίση, καὶ ἀθανάτοις ὁμοία. τοιοῦτον ἤ εἰπεῖν θεοειδὴς, ἀλὰ τὸ ἀξιοθέατον καὶ εὐδαιμον. καὶ πὼ ἧς Ἀρμενίων ἤ καὶ Ματιανῶν χθόνα, πρὸς βορέαν τῆς Μεσοποταμίας ἔσῃ, καὶ ὄρεσι περιειλημμένοι, λιπαρὰν καλεῖ, καὶ τοὺ ἐκεῖ ἤ ἄνδρας ἀφνεῖς τε λέγει, καὶ Ἄρεος ἐῦ δεδαῶτας, καὶ πόνως· ὡς καὶ τὸν Ἀραβικὸν δῆμον πόνα εἶπεν. ἐξ Ὁμήρε ἤ ἡ τοιαύτη ἀφορμὴ, λιπαρὲς πόδας τοὺ ἧς ἡρώων λέγοντος. τὸ ἤ ἀθεείσεται, Ὁμηρικὴ

εικὴ λέξις δέδι, καὶ ἐρρίφθη ἐν τοῖς εἰς τὸν Ὅμηρον. ἄνλοι δὲ τὸ ἀποκεκλιμένα καὶ ἀπερρίφθαι. Ὅπ τὸν πυμάτιον πεφρίκασιν, ὅπου φησὶ, ὃς συεγγὶ κεράσυγχα Πᾶνα γεραίρων, μήλοις ἀγραύλοισιν ἐφέπεθ', κεράσυγχα δὲ τὸν ὀξύκερων φασὶν οἱ παλαιοὶ, ὡς τὸ ὄνυχα ἐνταῦθα τὴν ὀξύτητα ἄνλουῶτος, καθὰ καὶ ὅτε ἀκρωνυχίαν ὄρυς φασίν. ὁ φιλᾶσι δὲ ἐκεῖνοι τὴν διάθετον ταύτην λέξιν, ὡς καὶ σκληρὸν, καὶ ἀδέν ἀσεῖον ἔχουσα.

Πρὸς δ' νότον, Βαβυλὼν ἱερὴ πόλις ἶδ' ῥά τε πᾶσ
Τείχεσιν ἀρρήκτοισι Σεμίραμις ἐστεφάνωσεν· 1006
Αὐτὰρ ἐπ' ἀκροπόλοι μέγαν δόμον εἴσατο Βήλῳ,
Χρύσῳ τ' ἠλ' ἐλέφαντι & ἀργύρῳ ἀσκήσασα.
Καὶ τῆς τοι πεδίον τρηχιόεσσαν ἔνθά τε πολλοὶ
Ἀκρόκομοι φοίνικες † ἐπιρρεφέες πεφύασι. 1010
Ναὶ μὴν & χρυσοῖο φέρει χαμαίτερον ἄλλο,
* Ὑγρῆς βηρύλλου γλαυκὸν λίθον, ἢ τρέφει χῶρον
Φύσεται, ἐν ‖ σφηκολῆς ‖ † ὀφιτίδος ἔνδοθι πέτρης.
Αὐτὰρ ὑπὲρ Βαβυλῶνος, ὅθι πνοιὴ Βορέαο,
Κισσοί, Μεσσαβάται τε, Χαλωνῖταί τε νέμονται. 1015

1005 Austrum autem versus, Babylon, sacra urbs: quam quidem totam 1006 Mœnibus infractis Semiramis coronavit [circumdedit] 1007 Cæterùm in arce urbis ingentem † domum condidit Belo, 1008 Auróque & ebore atque argento exornans. 1009 Atque hujus quidem planicies ingens: ibíque multæ 1010 In summo comantes palmæ ‖ fornicatæ, [quæ ramos in fornicis modum propendentes habent] nascuntur. 1011 Jam verò & auro fert plus gratiæ habens aliud, 1012 ‖ Humidæ berylli glaucum lapidem, qui in loco illo. 1013 Nascitur apud effluvia [torrentium] ophiten intra lapidem. 1014 Cæterùm supra Babylonem, ad flatum boreæ, 1015 Cissi, Messabatæ, Chalonitæque habitant.

† ædem.

‖ vel, supra tectum consitæ, ut de fornicis pensilibus intelligatur. ‖ liquidæ. hoc est, pellucidæ.

Ὅπ πρὸς νότον τῆς Μεσοποταμίας ἡ Πρώτη μητρόπολις Βαβυλὼν, ἱερὰ πόλις, τεῖχος περιβεβλημένη χαλκοῦν, κατὰ πύλας, καὶ ποταμῷ περιρρεομένη. ταύτην, φησὶ, πᾶσ τείχεσιν ἀρρήκτοις Σεμίραμις ἐστεφάνωσεν. ὅπερ γέ πυες, ὡς ἔφημεν, καὶ χαλκοῦν αὐτὴ τεῖχος ἱδρύσαν, καὶ ἄλλα πολλὰ θαυμάσια, ἅτινα ἡδέως

Βήλε

ς Βήλε Διός. ὁ αὐτὸς ᾧ τῇ Βαβυ-
ς λωνίων χώρᾳ τοσαύτῳ χρόσ-
ς μῷ τυρεῖ δωίαμιν, ὥστε αὐτὴ
ς μὴν, φησὶ, τέσσαρας μυριάς τε
ς ἐνιαυτὸς τρέφει τὸν μέγαν βασι-
ς λέα· ἡ ᾧ λοιπὴ πᾶσα Ἀσία
ς τοὺ λοιποὺς ὀκτὼ μυριάς. Θεό-
ς κριτος ᾧ ἀσφάλτῳ δείκνυσθαι
ς φὴ Σεμίραμιν τὸ τῆς Βαβυλῶ-
ς νος τεῖχος φησίν. Ἕτεροι ᾧ
Σελεύκειαν ποτὲ καλεῖσθαι φὴ τοιαύτῃ Βαβυλῶνα φασὶ, καὶ κτίσμα εἶ Βαβυλῶνος ἀνδρὸς σοφωτάτου, παιδὸς Μήδα. καὶ ἀρχαιότερον τοῦτο πόλιν φὴ τῆς Σεμιράμιδος λέγεσθαι ἔτεσι χιλίοις ὀκτακοσίοις. Ἰσχύει ᾧ ὅτι σωστὸν μὴν γυναῖκα καὶ τὴν Σεμίραμιν ἡ ἱστορία ἔχει, σωστοτέραν ᾧ αὐτῆς φὴ Νίτωκριν, Βαβυλῶνος καὶ αὐτὴν βασιλεύσασθ. τοὺ ᾧ Πέρσας, ὧν μητρόπολις ἡ Βαβυλὼν, Κυρίωνας ποτέ φησι καλεῖσθαι ὁ Ἀρριανός. ἄλλοι ᾧ καὶ τοιαῦτά πινα ἱστοροῦσιν, ὅτι Νίνου τοῦ Σύρων βασιλέως τὴν Νινεβὴ κτίσαντος, ἡ τότε γυνὴ τὸν ἄνδρα ὑβρισθεῖσαν, Βαβυλῶνα ἐν τῷ πεδίῳ κτίζει ἐξ ὀπτῆς πλίνθου καὶ ἀσφάλτου, καὶ λίθων λαξευτῶν, τειχίσαν μὴν τὸ πλάτος, ἐξακοσίων ᾧ τὸ μῆκος καὶ τρισμύριον αὐτὴ διεγκάλλοντα σταδίους τ ξ ε. τὸ ᾧ τεῖχος εἰς ὕψος ἀνέτεινε ν πήχων· ἓ τὸ πάχος εἰς τεσσαράκοντα πήχεις διέκοπεν, ὡς καὶ τέθριππα ἐναντιοδρομεῖν ἀλλήλοις. καὶ πύργοις τοῖς πύλαις ἐπέστησεν ὑψηλάς, χαλκᾶς τε πύλας ποιήσασα, εἰς ὕψος τε ἀνατεινούσας πολὺ καὶ εἰς πλάτος ἀξιολόγου. ἔκτισε ᾧ καὶ διξαμβλὺν μεγάλην, ἣ κῆπον ἐπέχειρε θαυμαστὸν, ὁπλεγώνιον κρεμαστόν. ὃς τετράπλευρος μὲν ἦν, ἑκάστην δὲ πλευρὰν εἶχε τεσσάρακοντα. καὶ ἦν ἐν καὶ αὐτὸς τῶν ἑπτὰ κοσμικῶν θεαμάτων. ἔστι ᾧ καὶ ἄλλη Βαβυλὼν Λιβυκή. Ἡγεῖται ᾧ αὕτη τῆς Περσικῆς Βαβυλῶνος καὶ πατρίδα φησὶν ὅπ τῆς Ἀσυρείας ὀνομαστότατον πόλισμα, καὶ ἰσχυρότατον, ἡ Βαβυλὼν, ἔνθα καὶ τὸ βασίλεια. ἔστι ᾧ τεῖχος κεῖται ἐν μεγάλῳ πεδίῳ, καὶ μέτωπον ἕκαστον αὐτῆς, εἴκοσι καὶ ἑκατὸν σταδίων. ὥστε εἰς κατ' αὐτὸν τὴν περίοδον τῆς πόλεως, σταδίους τετρακόσια διεβήκοντα. πύλαι ᾧ περιεῖσι τὸ τείχος ἑκατὸν, χάλκεαι πᾶσαι, ὥσπερ καὶ οἱ σταθμοί, καὶ τὸ ὑπέρθυρα. καὶ σημείωσαι ὅτι ὁ μόνον ἑκατόμπυλοι Θῆβαι, ἀλλ' ἰδοὺ τοιαύτη καὶ ἡ Βαβυλών. Ὅτι ἡ Περσικὴ Βαβυλὼν πολλὲς ἀκροκόμους ἐπιφερόφους φέρει φοίνικας. ἰδίωτις δὲ ἔχει τοῦτο τὸ φυτόν. καὶ λέγονται ἐπιφερεῖς μὴν, οἷα ὑπολίνοντες τοὺ κλάδους εἰς ὄρφος· ἀκρόκομοι ᾧ, ὡς ἐ κάτωθεν, ἀλλ' ἐν ἄκρῳ ἄνω κομῶντες. τιθῶ γὸ τὸ δένδρον. Καὶ ὅρα ὅτι φὴ Καρῶν ἀκροκόμων λεγόντων τινὲς τῆς ποιητῆς, ἐπὶ ὁπὶ φοίνικος τὸ φυτοῦ τὴν λέξιν ἔθετο, ἀφελόμενοι αὐτὴν, καὶ λόγον διφυῆ τῇ. φέρει ᾧ, φησὶν, ἡ Βαβυλὼν καὶ χρυσοῦ πλεονέστερον ἄλλο. ποῖον ἐκεῖνος; ὑγρᾶς βηρύλλου γλαυκὴν λίθον, φυομένην ἐκεῖ ἐν φρεωλαῖς, ὀστράκῳ ᾧ ἔνδοθι πεζῆς. τοῦτο γὸ τὸ ἐκεῖ ὀρύττουσιν ἐκβάλλοντα μάρυβρον λίθον, ὥ ἡ βήρυλλος ἐνθαλαμεύεται. τὸ ᾧ ὀφθαλμὸς πλεονασμὸν ἔχει τὸ η, καὶ ἔστιν ὅμοιον τῷ πολυόπτης. Σημείωσαι ᾧ ὅπως τὴν γλαυκὴν βήρυλλον, ὑγρὰν ἔφη, ὡς φὴ γλαυκῶν σωμάτων ὑγρῶν εἶ) δοκούντων, διὰ τὸ διαφανές· ὅπως γε καὶ θαλάσσης ὀπτέον τὸ γλαυκόν.

Ἀλλ' ὁπότ' Ἀρμενίων ὀρέων περάσειεν ὁδοῦσης
Εἰς αὐγάς, τότ' ἔπειτα τὰ Μηδικὰ τέμπεα δήεις.
Τῶν μὲν πρὸς βορέην, ἐριθηλέα γαῖαν ἔχουσι
‖ Γηρύ. ‖ Γηλοί τε, [88] Μάρδοί τε, [89] καὶ ἀνέρες Ἀζηπατιῶται.
Πρὸς δ' νότον αὖσιν ἀγαυῶν ἔδυσε Μήδων, 1020
Κείνης τοι ῥιζῆς ἐριθαλέες [90] ἀγεραῶτες
[56] Αἰήταο δυγατρός, [91] ἀμύμονος ἠϊόνης.
Εὖτε γὰρ Ἀκταίοιο περᾷ [87] ῥόον Ἰλισσοῖο
‖ Φάρμακα μάσσοντο. ‖ γονή. ‖ Φάρμακ' ἐμάσσατο λυγρὰ [91] γόνῳ [91] Πανδιονίδαο,
Αἰδοῖ μὲν χῶρον κῆνον [21] λίπεν, ἐς δ' ὃ βάθρον, 1025
Πλαζομένη κ' [92] φῶτας, ὀμώνυμον ἵκετο γαῖαν,
Οὐ μὲν ἐκὰς Κόλχων. [93] Κόλχων γὰρ μὲν αἶσα ἑκάστοις
Οὐ σὺν [94] ἔην. μείων γὰρ ἐὸν θρασίοντο παῖδες.
[32] Τέκνεκεν εἰσέτι νῦν πολυφάρμακοι ἄνδρες [48] ἔασι
Χώρην ναιετάοντες ἀπειρέσιον, οἱ μὲν ἐπ' ἠπείρου 1030
Πέτρας, οἱ δὲ φύσιν ἀφεγγέα ναφκιόωντες,
Οἱ δ' ἐκὰς ἐν λασίῃσι νεναιόμενοι εἰαμενῇσι,
‖ πολλά. Πώεα καλὰ νέμοντες ἀδὲν βεβριθότα ‖ μαλλοῖς,
Τόσσην ἐπ' ἀντολίην τετραμμένοι, ἄχρι πυλάων
‖ Ἐσχατιὴν Καυκασπα δων. v. Com. [16] Κληῖδες γαίης Ἀσιήτιδος· ἦχι κέλευθος
‖ Ἐκτέταται ἐκτάσεσθαι. Ἐκτέταται [95] ἐς βορέην τε καὶ ἐς νότον ἐρχομένοισιν,
Ἣ μὲν ἐς [84] Ὑρκανίους, ἣ δ' [96] ἔρεα Περσίδος αἴης.

‖ in extrema promontoria v. Com. [1016] Verùm quum Armenios montes ultra perrexeris [1017] In orientem, tunc deinde Medica tempe invenies. [1018] Quorum quidem ad boream, valde florentem terram tenent, [1019] Gelíque, Mardíque, & homines Atropateni: [1020] Ad austrum autem habitant illustrium gentes Medorum, [1021] Ex illa scilicet stirpe illustri prognati, [1022] † Æetæ filiæ, † inculpatæ Heroines. [1023] Quum enim † Actæi [Attici] juxta fluentum Ilitfi [1024] Venena molita essent exitiosa † filio Pandionidæ [Pandionis] [1025] Pudore quidem locum illum reliquit: atque in vastam, [1026] Oberrans per homines, cognominem venit terram, [1027] Non quidem longè à Colchis: Colchorum tamen terram adire [1028] Haud ei licebat, iram enim sui pertimescebat patris, [1029] Quamobrem in hunc usque diem venefici homines sunt. [1030] Regionem incolentes immensam, alii quidem ad ipsas, [1031] Cautes quæ gignunt obscurum narcissiten,

* Medea. † molyx, v. Com. ‖ At'enis, quas Ilissus alluit. † Thesei. ‖ ex filio cui pater Pandion. † Mediam.

siten, [1032] Alii verò procul in consitis [gramineis] siti pratis, [1033] Greges pulchros pascentes, valde oneratos velleribus, [1034] Tantum in orientem versi, usque ad portas [1035] Caspias, quæ sunt profundis sub rupibus, [1036] Claustra terræ Asianæ : quâ via [1037] Extensa est & in boream & in austrum euntibus, [1038] Illa quidem ad Hyrcanos, hæc verò ad montes Persicæ terræ.

"Οπ ἐν τῷ, Ἀλλ' ὁπότ' Ἀρμψίων ὀρέων περπάρσιον ὀδοῦσις, νοσφιζομ ἐκ τῆς συνηθοιφῆς, ἤρωι ἐκ τῶ κφισμῶ, ψιλεῶς τῆς Ἀρμψίας τὸν ἔρχεσθ· εἰ καὶ πνες ἐρίεντα δασωίεν αὐτόν. "Οπ μὴ τοὺ Ἀρμψίες εἰς αὐλὰς, τὰ Μηδικὰ εἰσι τέμπεα, ὅ ὅζιν ἀπὸ μέρες ἡ ἧς Μήδων χώρα· ὅτω κλιθεῖσα, χῆ τὸν γωγεάφον, ἢ ἀπὸ Μήδε ὑὲ Μηδείας, ἵπις λειπόπατρις δι' ἔρωτα γένονεν· ἢ ἀπὸ αὐτῆς δὴ τῆς ευγαδ Μηδείας τῆς Αἰήτε θυγατρὸς, ἢ πνι ὁ Διονύσοι ὁμώνυμον τὸν γῆν ταύτην φησί· δεῖ ἢ μᾶλλον εἰπεῖν παρώνυμον. ἀφεῖσα γὰ τὴν Ἀσιακὴν ἡ Μήδεια, ἐκεῖ ὤκησε τοῖς Μήδοις ἔμμενεν, ἐχ ἑκὰς Κόλχων, ἀλλὰ δηλαδὴ ἐγγὺς, χῆ τὴν γῆ τινίασιν τὴν τὲ ἀντικρύ. ᾧ χ λόγῳ χ ὁ Ἰσπὸς, ὁμοίως ἢ χ ὁ Ὑρκανι, γείτονες τῶ Εὐξείνε πόντε λέγοσ. Κόλχων γαμὼ, φησὶν, εἰς γῆν ἐκ ἣν αὐτὴν ἐξῆλθεν, διὰ τὴν τὲ παθὸς μνῶιν, ὅτε χ τῇ χώρᾳ δέδωκε τὸ ἀπ' αὐτῆς κληθῆναι· αἰδεῖ, φησὶ, λιπῶσα τὸν Παυθοινίδην Αἰγέα, χ τὰς Ἀθήνας, ὅτε λυγρὰ φάρμακα τῷ τὲ Αἰγέως ὑῷ τῷ Θησεῖ ἐβαλάσατο. διὸ, φησὶν, ἀπ' ἐκείνης τῆς Μηδείας, οἷα σοφῆς φαρμακεργὲ, ἔπ οἱ Μῆδοι πολυφάρμακοι εἰσιν. τὸ δὲ αἰδεῖ, σεμνῶς εἶπεν, ἃ θέλων ἐξυβεῖσα εἰς τὴν ἡρωίδα. τῷ ὄντι γὰ ἐχ ἑκοῦσα ἐκείνη, ἐδὲ δι' αἰδῶ, ἀλλὰ θεὸς βίαν ἔλιπε τὰς Ἀθήνας, δηωθεῖσα ὑπὸ τὲ Αἰγέως, διότι τῷ Αἰγείδῃ Θησεῖ ἐπεβάλετο, κεφαλωμένη ξυνάσιμα φάρμακα, ὁπνίκα ἐκείν Θ ἐκ Τροιζῆν Θ χερνὶ Θ ἐλθὼν ηῖ τὸ ξίφος, χ ἧς πατρικῶν (ἃ χ ὁ Λυκόφρων ἱστορεῖ) ἐνεφανίσθη μὲν ἀγνοοῦντ τῷ πατρὶ Αἰγεῖ παῖς καλὸς χ ὡφέπων εἰς βασιλειαν· μικρὰ ἢ ἀν λαθὼν ὑπὸ τῆς Μηδειας ἀπόλετο, εἰ μὴ ὁ πατὴρ γνωρίσας τὸν ἐκ πολλοῦ ὀπ διαδεχῆ τῆς βασιλείας ποθούμνον παῖδα περιεσώσατο· χ τὸν διαδεξόμνον εὐφήμως, ἀπώσατο τὴν Μήδειαν, ἣν διὰ ἔρωτα παιδοποίας ἐνεπιφέρετο. φασὶ δὲ αὐτὴν, δωρασάσαν ἐν Μήδοις, καὶ ὀπικρυπτομνίων τὸν ὄλεθρον, ὁπνίκα ὡφέρχοιτο, καταδεῖξαι τὸ δηλυσολεῖν τε τοὺ ἐκεῖ, χ ἐν ταῖς ὡφόδοις καπηρεφεῖς εἶ τοῖς σκεπάσμασιν. Ἰσέον ἢ χ ὅτ ὀπός πς ἀπὸ σληφίε ὀνομασὸς ὤκησε τοῖς Μήδοις λέγεται γένεσ, καλέμν Θ Μῆδος· χ ὅτ οἱ Μῆδοι, χ Μήδειοι λέγονται ὡφαιρεξυπόνως, καθάφ οἱ παρ' Ὁμήρῳ Κήτιοι, χ ὅτ δεινοὶ ὤκει πτεῖαν εἰσί· διὸ χ τοξοφόρες αὐτοὺ ἐρεῖ ὁ Διονύσι Θ. χ ὅτ χ βοτάνη πς ἡ μάλιστα τοὺ ἵππους τέφρασα, Μηδικὴ χ εἰσέτι καλεῖ), ὡς ἐν Μηδείᾳ τάχα πλεονάζασα. ὅτ ἢ χ κυκλοτερεξίαν ἀνωτέρω εἴρηται τὸ, Μηδικὰ τέμπεα, δηλοῖ ὁ Διονύσι Θ κατωτέρω, εἰπὼν λασίας εἰαμψὰς τὰς ἐν Μήδοις. πάντως γὰ ἔνθα λάσι Θ εἰαμψή, τεμπάδης

πώδης ὁ τοιῆτος τόπος, ἤτοι ἑλώδης, ὄζιν. εἰαμβὴ γάρ ὄζιν οἱονεί πς ῥειαμβὴ, τόπος δηλονότι καταῤῥύτος, ἢ ἡ εἰς βοτανῶν ἀνάδοσιν ἐπιτήδειος. ὥσθ' τὸ ἕω, ὑφ' ἕ δηλῆται τὸ ἀναδίδωμι. φασὶ δὴ Μῆδοις ἔθος εἶ, βασιλέα αἱρεῖσθ τὸν ἀνδρειότατον, καὶ γυναῖκας ἕκαστον ἔχειν ὡς ἐλάττους ἢ πέντε. καὶ γυνὴ δὲ, φασὶν, ἄνδρας ἐλάττονας ἢ πέντε τρέφουσα, συμφορᾶν ἡγεῖ τὸ τοιοῦτο. ἐν καλῷ πεδιάδι πλείστους νέμειν ἄνδρας. Ἰσέον δὲ ὅτι καὶ τὸ ῥόδιμον Νισαῖον πεδίον ἐκεῖ τε ἦν τῆς Μηδικῆς χώρας ἦν, φέρον ἵππους μεγάλους τοὺς λεγομένους Νισαίους. Ὅτι τὸ, ἵκετο ἡ Μήδεια ἀφ' ἑκὰς Κόλχων, Κόλχων γεμίζω εἶαν ἑκάστ ὡς εἶχε, χῶμά ὄζιν ἐπαναστροφῆς. ἔστ δ' ἐπαναστροφὴ, ὅταν ἡ τελευταία λέξις τῆς περιόδου ἐννοίας, ἀρχὴ γίνῃ τῆς δευτέρας· ὡς καὶ ἐνταῦθα τῆς μιᾶς ἐννοίας λῆξάσης εἰς τὸ Κόλχων, ἀπὸ τούτου ἡ δευτέρα ἤρξατο. ἐκαλλωπίσατο δ' καὶ ἀλλαχοῦ τῷ τοιούτῳ σχήματι ὁ Διονύσιος. Ὅτι βορειότεροι Μήδων οἱ Γηλοὶ, καὶ οἱ Μάρδοι, ἔθνη Ἀρκάνιον, λησταὶ καὶ τοξόται ἄνδρες. ἔτ δ' καὶ οἱ Ἀξιπαταῖοι, ὑπὸ ἡγεμόνι πνὸς. Ἀξιπάτης καλέμενος· ὧν Ἀξιπατία ἡ χώρα, δευτέρα μετὰ τῆς Μηδείας λεγομένη· περαιτέρω δ' Μηδικὴ μετὰ, καθ' ἣν τὰ Ἐκβάτανα. Ὅτι πέρσαι πνὲς Μηδικαὶ τὸν ναφτοσιτῶν φύσει λίδον, ὃν καὶ ἀφεγγέα καλεῖ, ὡς ναφτίωρ τῷ φυτῷ ἐοικότα τὴν χρόαν, καὶ διαυγάζοντα. λέγει δ' καὶ τὰ πίσσια καλὰ εἶ τοῖς Μήδοις, ἀδίω βεβειῶτα μαλλοῖς. Καὶ ὅρα ὅτι τὸ ἄδιον δ' ἑνὸς δι καὶ ἐδ ὁμοίως τῷ Ὁμήρῳ ἐξήνεγκεν· ὃ καὶ δασυνόμενον οἱ Ἀθηναῖοι, ταυτὸν ὂν τῷ ἅλις. διὸ καί πς ἔφη, ἀλλὰ τόσων μὴ ἄδιον, ἀντὶ τοῦ ἅλις. Ὅτι οἱ Μῆδοι ἐπ' ἀνατολὴν τεταμμένοι ἄχρι μὲν Καυκάσου διήκουσι πυλῶν, αἵπνες μέρος ὄντα τῆς Μηδείας χώρας, καλέσθ καλουνῶ τῆς Ἀσίας, διὰ τὴν ἄγαν στενότητα, ὑπὸ πέρσ ὄντα βαθυνομένας. ὄρη δέ εἰσιν αἱ Κάσπιαι πύλαι, μᾶλλον δ' πέρσαι ἀπερρωγυῖαι καὶ κοῖλαι, ὡς ἐν τάξει πυλῶν, ὑπὸ μὲν Κασπίων ἀνδρῶν, ἢ τῆς Κασπίας θαλάσσης, ὕπω καλέμεναι. πύλαι γὰρ οἷόν εἰσι τοῖς ἀπὸ βορρᾶ πρὸς Ἑκατανίας καὶ Κασπίας ἐπὶ νότ ὁλκάσι, καὶ τοῖς ἐκεῖθεν αὖθις εἰς νότον πρὸς Πέρσας. ὕτω δ' καὶ ὁ τόπος ἐστένωται, ὡς καὶ πύλας ὑπάρχειναι τῷ τόπῳ, κωλυόσας τὴν μὲν βορείων ἐθνῶν ὁπὶ τὰ ἐξ ἑναντίας διάβασιν. ὅπ δὲ καὶ ἄλλως αἱ πύλαι στενότατον τόπον δηλῶσι, καὶ ἐν τῷ περὶ Θερμοπυλῶν λόγῳ δείλεπται. τῷ δὲ πύλας εἰπόντι τὴν τοιαύτην στενοχωρείαν, ἀκόλουθον τὰς αὐτὰς καὶ κλεῖθρα εἰπεῖν. τὸ δὲ, Κασπίες πύλαι, παρωνύμως καὶ αὐτὸ εἴληπται, οὐκ ὑποκοιστικῶς, ὁποῖα πολλὰ ὁ Διονύσιος ἐπίπσεν.

Ἀλλ' ἤτοι [27] πυλέων μὲ [49] ὑπαὶ πόδα [8:17] Κασπιάων
Πάρθοι ναιετάουσιν [16] ἀρηΐοι, ἀγκυλότοξοι, 1040
Πᾶσιν ὁμοῖοι πολέμοιο δαήμονες. ἐν δὲ ἀέθλῳ
Αὖλαξ' ὑπὸ ζυγὸν ἕλκοντες ἀρότρου,

Οὐδὲ

Οὐδὲ μὴν ἐν πέσσιν ἄλγα τμήγουσιν ἐρετμοῖς,
Οὐδὲ νομὰ φέρβουσι βοῶν γλυφῖδι· ἐκ δ' ὑγρέθλης ‖ ιομοῖς.
Νηπάχοι τύξοισι καὶ ἱπποσύναις μελόνται. 1045
[4] Αἰεὶ δ' ἠχήεντα διὰ χθόνα δέπτον ἀκόντων,
[5] Ἢ βελέων· πυκιναὶ δέ τ' ἀπὸ πίδων δέρμα ἵππων
Θωυσσόντων· ἐ γὰρ σφι θέμις δόρποιο πάσασθαι,
Πρὶν πολέμου μνήσασθαι κάρτει ἰδρῶτι παλύναι·
Φέρβονται δ' [6] ἀγρῆσι δορυκτήτου βιότοιο· 1050
Ἀλλ' ἔμπης κ[7] δῆριν ἀμαιμακέτου περ ἐόντος
[8] Αὐσονίου βασιλῆος [9] ἐπεπρήυνεν ἀκωκή.

1039 At verò portarum quidem sub pede [ora] Caspiarum
1040 Parthi degunt Martii, curvis arcubus utentes, [1041] Omnigeni
belli periti: nec enim aratro [1042] Sulcum dirigunt, findentes ar-
va, [1043] Neque in navibus mare secant remis, [1044] Nec item pa-
bulo pascunt boum genus: sed à nativitate [1045] Pueri arcubus
& equitationibus dediti sunt. [1046] Semper autem ureperam per
terram stridor jaculorum, [1047] Aut telorum: passim etiam ali-
pedum cursus equorum [1048] Ruentium: non enim ipsis fas est
cibum sumere, [1049] Quin priùs ex belli laboribus caput sudore
perfuderint: [1050] Vivunt autem prædis hasta parti alimenti.
[1051] Veruntamen prælia indomiti [insuperabiles] quamvis esse-
rint, [1052] † Ausonii regis mansuefecit cuspis [hasta]

† Romani Imperatoris.

Ὅπ ἐστὶ τὸν πόδα τῆς Κασπίων πυλῶν οἱ Πάρθοι ναίουσιν, ἄνδρες ἀρηΐοι καὶ ἀγκυλόπτοξοι, καὶ παντοίῳ πολέμῳ δαήμονες, ὅ ὄξι τεχνῖται. εἶτα ἐμμένων τῷ αὐτῷ λόγῳ, φησὶ πλατυνόμενον, ὃ γὰρ ἀρότρῳ ἰθυόσιον αὖλακα διαγίζοντες ἄρουραν, οὐδὲ μὴν ἐρετμοῖς ἅλα τέμνουσιν, οὐδὲ νέμουσι βοὰς· ἐκ δὲ γλυφθλης ἔπ νηπάχοι τόξοις καὶ ἱπποσύναις μέλονται. ἀεὶ δὲ παῤ αὐτοῖς δοῦπος ὅπλων, καὶ δέρμα ἵππων ἀελλοπόδων. ὃ γὰρ θέμις αὐτοῖς δόρποιο γεύσασθαι, πρὶν ἐπιδρῶσιν μόχθοις πολέμου. ἔχουσι δὲ ἐξ ἀγρας βίον δορύκτητον. ὅπου δὲ ὁ Διονύσιος αὐξήσας τὰ κτ αὐτοῦ, ἐπιπλέκει σώφρονα ἐγκώμιον βασιλικὸν, λέγων, ἀλλὰ καίπερ τοιάτης ἐόντας Αὐσονίης βασιλῆος ἐπεπρήυνεν ἀκωκή. φασὶ γὸ τὸν Αὔγουστον κακῶς αὐτοῦ διαθεῖσθαι, τὴν τῆς Κράσσου ἵππαν ἀναπαλαίσασθαι, ὃν στρατηγὸν ὅλα Ῥωμαίων οἱ Πάρθοι ἀνεῖλον ἡττήσαντες. ὅτου δὲ φασι παπεναθῆναι αὐτοῦ τότε, ὥστε φοβεῖσθαι τὸν Αὔγουστον μὴ ἄλλος αὐτοῦ βασιλεὺς ἑαυτῆς ἐφιεῖν, ἀλλ' ἢ γνώμη τῆς συγκλήτε τῆς Ῥωμαίων. τοὺς δὲ Πάρθους, καὶ Παρθυαίους καλεῖσί πινες, καὶ φλον εἶ) φασὶ Σκυθικὸν, μετοικῆσ ὅτι Μηδίης ἐκ φυγῆς· διὸ καὶ κληθῆναι. Πάρθους γὸ Σκύθαι τοὺς φυγάδας φασίν· ἱστορεῖ δὲ καὶ ὅτι φοβῆ τῷ ἰδίῳ ὀνόμαπ οἱ τῆς Παρθυαίων βασιλεῖς καὶ Ἀρσάκαι ἐκαλοῦντο.

λουῦτο, ὅπῃ πρῶ ἀρχαίε πνὸς βασιλέως ἠμυναμένε Ἀρσάκε, ὡς ἂν ἐκεῖνός τε εἴη ἐν αὐτοῖς ἀοίδιμος, καὶ αὐτῇ τῇ ἐκείνε γλώσσῃ ἐναοιδοίντο. Σημέωσαι δὲ ὅτι νόμε γεωγραφικοῦ ὄντες, καὶ ἱστορίας αὐτὴν τὴν γεωγραφίαν, εἰς χειραγωγίαν τῆς ἀληθείας, ὡς, καὶ ἐν προοιμίοις εἴρηται, ὅλως μὲ ἐφύλαξε τοῦτο καὶ ὁ Διονύσιος, συχνὰ παραπλέκων τῇ προηγήσει τὰ ἐξ ἱστορίων, πλὴν ἐν ὀπτομῇ, καὶ σπουδαιοδίδου, διὰ τὸ καὶ τὴν ὅλην αὐτε προηγήσιν σωσπικὴν εἶ), καὶ, ὡς οἱ λόγοι φασὶν, ἐπελδυσικὴν, τὰ πάνυ πολλὰ εἰς κομιδῆ βραχὺ συωλείφεσ, καὶ ἐγχειρίδιον οἷ ἓς τῆς προηγήσεως. καὶ ἔτι μὲν τὰ προ τότε· ἀφ' ἓ μὲν ὁπόσοι εἰς τὴν Ἀσίαν δύσιν, καὶ τραπλεύσον π χείον πλαγιαῖς, τῷ τε Ταύρῳ καὶ τῷ Νείλῳ, καὶ τῷ Ἰνδικῷ Ὠκεανῷ, καὶ τῷ νοπίῳ, τότε δὴ πλατύτερον τοῖς ἱστορικοῖς ὑπεξέρχε), ὡς δῆλον ἔκτε ἐς Ἀραβίαν λεχθέντων, καὶ ἐς τὴν ἐκεῖ Μηδείας ἱσορηθέντων, καὶ ἐς νῦν ὃ ἐκτεθέντων. ἐνηλλάδη δὲ καὶ πρὸ τότων ἐν τοῖς Λυδῶν λόγοις, καθ' ὁμοίαν διατεθίν. ἐν τῷ ἑξῆς δὲ καὶ ἡ Ἰνδία ἐκανὴν αὖτῷ παρέξει διατεθίν. αὖπον δὲ τότε, ὃ μόνον τὸ προσπαθῶς δοκεῖν αὐτὸν ἔχειν πρὸς τὴν Ἀσίαν, ἀλλὰ καὶ τὸ κίνδυνον ἔ), εἰ μὴ ἅπω μεθώδυσε, βραχύτερον αὖτῷ παντελῶς ἐς τὴν ποίησιν, καὶ εἰς μικροτεχίαν ἀποκλίναι, διὰ τὸ τῆς προηγήσεως λίαν πάνυ σενὸν καὶ ὀπόθεχον.

Εἰ δέ σε Πέρσας [19] ἰδέειν γλυκὺς ἵμερος αἱρῇ,
Εὐφρασέως ἀνὰ σοι τὸ θεῖον ἀυδήσομαι, 1054
Καὶ πόρον [83] ἀενάων ποταμῶν, ὀρέων τε κελεύθες.
[4] Μῆνοι γὰρ [53] τ' Ἀσίης [70] βασιλεύσαντον ἔθνεα ἔχυσι,
[94] Μῆνοι δ' ἄστεῖον ὄλβον ἀνὶ [87] μεγάροισιν ἔθεντο,
[10] Ὁππότε Μηονίων σὲ Σάρδιας ἐξαγάπασσαν
Χρύσεά τοι κείνων μὲ ἔτι χερὶ τόξεα φωτῶν, 1059
[11] Χρύσεα δ' αὖθ' ἵππουσιν ὅτι [7] κομάασι [10] χαλινά,
Χρυσῷ δ' ἀμφὶ πόδεσσιν ἐκοσμήσαντο πέδιλα·
[10] Τόσσον γὰρ σφιν ὄλβον ἀπείριτον ἀλλά τοι αἰὲν
Πέρσῃς ὕλην μεγάλοισι θεσπεσίοις ἔρεσι γᾶα,
[Καυκασίνε. [11] Κασπιάδων [17] πυλέων νοτιώτερον οἶμον ἔχυσα,
Ἑλικωνίς σὲ μέλπεις ὁμηνύμε ἀμφιτελίης. 1065
Τειχιόεσσα δὲ μιν ναίουσι θαλασσόν· οἱ μὲ, τὼ ἄρκιος,
Τοξοφόρων σπιεροῖσι θρήμνοι ἔρεσι Μήδων·
Οἱ ὃ, μεσηωρεῖ· οἱ δ' ἐσνότον, ἄχρι θαλάσσης·

[1053] Sin autem te quoque Perſas noſcendi dulce deſiderium capit,
[1054] Perſpicuè tibi etiam eorum gentem eloquar, [1055] Atque curſum

sum perennium fluminum montiúmque vias [1056] Soli enim Asiæ florentissimam [potentissimam] regno gentem habent, [1057] Soli item grandes divitias in domibus reposuerunt, [1058] Quando Mæoniam & Sardias depopulati sunt. [1059] Aurea sanè illorum quidem in corpore arma hominum, [1060] Aurea etiam equis in oribus frena. [1061] Auro item circa pedes ornant calceamenta [1062] Tantæ enim ipsis divitiæ sunt immensæ. Cæterùm tibi sit [proposita sit] [1063] Persis tota magnis circundata montibus terra, [1064] Cuspius portis magis australem viam habens, [1065] Porrecta etiam usque † ad cognomine mare. [1066] Trifariam autem ipsam habitant seorsim: hi quidem, sub Arctis, [1067] Sagittariorum umbrosis adjacentes montibus Medorum: [1068] Illi verò, mediterranei: reliqui in austrum usque ad mare:

† al. Persicum pelagus.

Ὅπ εὕρηται ὧδε τὸ ἀέναον δ' ἑνὸς ν, καὶ μὴ ἐκτάσεως τῆς ἀρχέσης. φησὶ γὰρ, πόρρω ἀενάων ποταμῶν. ὥστω δὲ καὶ ἐν τοῖς ἑξῆς, ἀενάοις ποταμοῖσι καταῤῥυ]Θ. καὶ ὡς μὲν Θεοκρίτῳ ἡ εὕρηται ποιαύτη γραφὴ, ἔνθα λέγει, Εὖρον δ' ἀέναον κρήνην. εἰ μήπις τὴν ἧβ ἀνυπερφέρων αὐτῷ φυλότητα, φυλάσσει μὴ τὴν διὰ ἧβ δύο νν γραφὴν, διαπαθὲς ἡ τὸ πάθ]Θ τῶ μέσου διὰ συνιζήσεως, ὡς καὶ ἐν τῇ ἀρχῇ ἧβ ἐλικωπικῶν Ὅπταμον. Ὅπ μόνοι οἱ Πέρσαι ἔσχ]Θ ἔχουσιν Ἀσίας βασιλήϊον, καὶ μέγας διὰ τοῦτο ἐλέγετο βασιλεὺς ὁ ἧβ Περσῶν, ὡς καὶ ὁ κωμικὸς δηλοῖ. βασιλικώτατον ἡ τὸ ἧβ Περσῶν ἔσθ]Θ, καλούμενον ὅτω ἀπὸ Πέρσου τοῦ ὑὸ Μήδ. κτ' ἡ ἄλλως, ὑπὸ Περσέως καὶ Ἀνδρομέδας, ὅς φησιν Ἡ]Θ, λέγων ὅπ ὁ Περσεὺς ὁ Δαναὴς καὶ Διὸς ἀφίκετο ὅπη Κηφέα τὸν Βήλε, καὶ ἔσχεν αὐτοῦ θυγατέρα τὴν Ἀνδρομέδαν· καὶ ἧβ Πέρσην, ὃς ἔτι τὴν ἐπωνυμίαν ἔσχ]ν οἱ Πέρσαι, πάλαι ποτὲ Κηφῆνες ὑπὸ τοῦ τοιούτου Κηφῆν καλούμενοι. λέγει ἡ ὁ Διονύσι]Θ καὶ ὅπ ἀπείρειτον ὅλβον οἱ Πέρσαι ἐκεκτήαλοντο, ἐξέμαθον ἐν μεγαρέοισιν ὅτε Μήονας καὶ Σαρδιανὰς ἐπόρθησε, καὶ ἐλόντες τὸν Κροῖσον. καὶ δείγματά φησι τοῦ πλούτου, ὅπ χρύσεα μὲν τοῖς ἀνδράσι τὰ ὅπλα, χρύσεα δὲ τοῖς ἵπποις τὰ χαλινά· χρυσοῖς δὲ πεδίλοις τοὺς πόδας ἐκοσμήσαν]ο. ταῦτα δὲ πολὺ πρότερον τοῦ Μήονας, ἤπερ τοὺς Λυδοὺς, πλουσιωτάτους δείκνυσιν, ὃς οἱ Πέρσαι λιϊσάμενοι, παμπλήσιοι γενόμενοι, ἄλλως μὴ πλουτοῦντες· ὅπερ γε καὶ αἱ παρομαζόμεναι αὐτοῖς Πρόσκαλ ἐμβάδες, ὥς τινες φασὶν, ὑπόδημα ἐυτελὲς ἦν. ἀσκεῖν δὲ λέγονται καὶ μεταλλοφωνίαν οἱ Πέρσαι, καὶ καῦμα καὶ ψύχ]Θ φέρειν, καὶ ὄμβρους, καὶ χειμάῤῥων διαβάσεις, ὥστε ἀβρόχα φυλάσσειν τὰ τε ὅπλα καὶ τὴν ἐσθῆτα. τιμῶσι δὲ τὸ πῦρ καὶ δι' αὐτὸ οἷα πυρσεύσ]ν ὄντα. λέγ]Θ δὲ Περσικήν τις εἶ]ναι ᾠδήν, ἧς τὰς ὠρχήσεις ξ διαιρεῖσθαι φασίν. τίμιοι δὲ παρὰ τοῖς Πέρσαις οἱ μάγοι, οἵ τε ἀρᾶσιν εἰς ποταμὸν, ὅτε νίπτον]ι, ὅτε λέουσ]ι. Ἡρόδο]Θ δὲ φησι καὶ ὅπ Πέρσαι παιδεύουσι τοὺς ἑαυτῶν παῖδας, ὑπὸ πενταετοῦς, ἕως ἑπτ]ν ἐτῶν, ἱππεύειν, καὶ τοξεύειν, καὶ ἀληθίζεσθαι. ἱστορεῖ ἡ καὶ νομάδας πάντας Πέρσας· καὶ συχνὰ

ἔθ) λέγει ἡμῖν Περσῶν. λέγεται δὲ καὶ σύμβολον ἔθ) ἀπασμοῦ παρὰ Πέρσαις, τὸ ἀφθέγκτως τιὼ πάσχειν τῆς κεφαλῆς. μεγάλους δὲ ὄρεσι περιέδραμός ἐστιν ἡ Περσὶς, νοπατέρα ἡμῖν Καασπίων ἔσω πυ-

λῶν, ἑλκομένη μάχει τῷ ὁμωνύμῳ Περσικοῦ κόλπου. τὸ δὲ ἀρκτῶον αὐτῆς, τοῖς ἡμῖν Μήδοις ὄρεσιν ὑποπέπτωκεν, ἄφορ τέμπεα ὁ Διονύσιος ἀνωτέρω ἔφη Μηδικά.

‖ logo ἄγχε Taschi, v. Com.

Πρῶται Σάβαι, μετ' αὐτὰς δὲ Πασαργάδαι † ἄγχι ὑπ' Ταοσκοί,
Ἄλλοι θ' οἱ ναίουσι διῳκημένα Περσίδα γαῖαν. 1070
Καὶ τὴν μὲν [1] † πολέες ποταμοὶ περιπαίνυσι,
‖ Διαπάμενοι· ‖ Χοάσπης. ‖ scribe Μήδων ὕδωρ. v. de Com.
Τὴν δὲ τὴν [2] σφετέρην ‖ ἐλαυνόμενοι περιρρῆσι.
Χωρὸς μὲν Κόρος ἐστὶ μέγας, χωρὶς δ' ‖ Χόασπις
* Ἕλκων ‖ Ἰνδὸν ὕδωρ, ‖ πρὸς τε ῥέων χθόνα Σέσων.

* Tarci sive Taocenii, v. Com.

‖ navigia, Medicum aquam.

1069 Primò Sabæ, post hos Pasargadæ: propè verò † Tasci, 1070 Aliique qui habitant in diversis partibus Persicam terram. 1071 Atque hanc quidem multi amnes undique pinguefaciunt, 1072 Huc atque illuc flexuosis acti fluentis: 1073 Seorsum quidem Corus est vastus, seorsum verò Choaspis, 1074 Trahens ‖ Indicam, undam, præterfluens terram Suforum.

Ὅπ Σάβαι ἦθ) μὲν ἡ Ἀραβικοὶ, ὡς προεγράφη, εὕρηνται δὲ καὶ ὧδε Περσικοί. μθ' ὃς οἱ Πασαργάδαι, ἐπεὶ ὧν καπωτέρω ῥηθήσε). ἐν δὲ τοῖς ἑξῆς καὶ Ἰνδικὸν ἔθνος οἱ Σάβαι εὐρίσκον). ἦθ) δὲ καὶ ἔθνος Θραμικὸν Σάβοι, ὅπερ τοῦ Βάκχης διηλοῖ φρυγία διαλέκτῳ· ἔζ ἐ καὶ ὁ Διόνυσος ἔοικε Σαβάζιος λέγεσθ), διόπ καὶ Βάκχος ὁ αὐτός. Ὅπ τὸ Ταοσκοὶ, ἔθνος Περσικὸν ὄνομα, βαρυτόνως παρὰ πολλοῖς ἀναγινώσκε) οἷς ἀγχιτέρμονες οἱ Πασαργάδαι, ἄνισοι Περσῶν, καὶ Ἡρόδοτον, παρ' οἷς Κύρου τάφος πολυτελὴς, πύργος ἐ μέγας ἐν Φραδάσῃσι, δύσι δένδρων ἀποκεκυρμυμένος, κλίνῃ τε χρυσῆν ἔχων ποτὲ, καὶ τράπεζαν, καὶ πύλην ὕλης ὁμοίας, καὶ κόσμον λιθοκόλλητον. περιεκοσμήθη δ' καὶ ὑπὸ Ἀλεξάνδρου, ἐσυλήθη δὲ ὑ πολλῷ ὕστερον. εἶχε δὲ, φασὶ, καὶ ὀπίγραμμα Ἑλληνικὸν Περσικοῖς γράμμασιν,

‘Ἐνθάδ' ἐγὼ κεῖμαι Κῦρος
‘βασιλεὺς βασιλήων. ἰῶ δὲ μὴ
‘ἕτερόν τι τοιοῦτον,

‘Ὦ ἄνθρωπε, ἐγὼ Κῦρος εἰ-
‘μὶ, ὁ τὴν ἀρχὴν τοῖς Πέρσαις
‘κτησάμενος, καὶ τῆς Ἀσίας βα-
‘σιλεύσας· μὴ οὖν φθονήσῃς
‘μοι τοῦ μνήματος. καὶ τοῦτο μὴ
‘ἀπολοῦῃς, καὶ χρῆσον· κάλλιον
‘δὲ τὸ ὑπὲρ Δαρείου,

‘Φίλος ἦν τοῖς φίλοις. Ἵπ-
‘πους καὶ τοξότης ἄνισος ἐγκρύ-
‘μιλος. κυνηγῶν ἐκράτουν. Πάν-
‘τα ποιεῖν ἠδυνάμην. Ἰσέον
δὲ ὅτι τὸ μὲν ἐθνικὸν, οἱ Πα-
σαργάδαι· ἡ δὲ πόλις Σηλυκῶς,
ὡς Σηλοί τε, τὰς δὲ Πασαργά-
δας ἔκτισεν ὁ Κῦρος. διορυ-
νεύε) δὲ ἡ πόλις καὶ τὴν γλῶσ-
σαν Ἑλληνίδα, Περσῶν στρατό-
πεδον. Ὅπ Κύρου ποταμὸς Πρ-

σικὸς,

σικὸς, ἔπ᾽ ᾧ καὶ Χοάσπης Ἰνδὸν μὲν ὕδωρ ἕλκειν, ὡς ἐκ τῆς Ἰνδοῦ καζομένου ποταμοῦ, παραῤῥέοντ᾽ ᾧ καὶ τὰ Σῶσα· ἐξ ἧς καὶ μόνα ἔπινεν ὁ τῶν Περσῶν βασιλεύς. καὶ ἰδίῳ βασιλικὸν ὕδωρ τὸ Χοάσπειον. ὥσὶ ἔ φησὶ καὶ Ἡρόδοτος, ὅτι τῶν ὑδάτων τῶν Χοάσπου ἀφεψημένων πολλαὶ ἅμαξαι ἡμιόνειοι τετράκυκλοι ἕπονται κομιζόμεναι ἐναγεῖσιν ἀργυρέοις. ἔστι δ᾽, κατὰ τὸν γεωγράφον, καὶ ἕτερος ποταμὸς μέγας, ὑπὸ Ἀρμενίας ἔχων τὴν ἀρχὴν, Κόῤῥος ποτὲ λεγόμενος, ὕστερον δ᾽ Κῦρος μετονομασθείς, τὰ δ᾽ Σῶσα ὕστερον καλούμενα διὰ τὸ τῶν τόπων ἀνθηρόν. σοῦσα γὰρ ἐγχωρίως τὰ κρίνα. τῆς δὲ Περσικῆς ταύτης τῆς Σέσων χώρας οἱ ἐγχώριοι, ἃ μόνον Σέσοι, ἀλλὰ καὶ Κίσσιοι λέγονται. πάνυ δ᾽, φασὶ, κυμματηρὸς ὁ ἀὴρ τῇ Σουσίδι, καὶ ὅτως ἔκπυρος, ὥστε ἀφάνισιν εἰ συῦραι καὶ οἴκους ἐν τῷ διαβαίνειν τὰς ὁδὰς, ἀλλὰ καταφλέγον. καὶ λαβὰς δ᾽, ἤγουν ὕδατα εἰς τὸ λέσασθαι, ὥσπερ θέντα ψυχρὰ, ἐκθερμαίνει ἀθρόως ἥμα. ἐκαλεῖτο δ᾽ καὶ Μεμνόνειον ἄστυ, τὰ Σῶσα, διὰ τὸ ἐκεῖ, ὡς εἰκὸς, πιμάσαι τὸν Μέμνονα. λέγει δ᾽ καὶ τοῦ τῶν βασιλέως Περσῶν θησαυρὸς αὐτόθι κεῖσθαι. καὶ ὁ τὴν πόλιν ταύτην ἐλὼν ἔδοξεν ἂν, κατὰ τὸν τῶν Ἡροδότου λόγον, ἐπὶ τοσοῦτον τῆς Διὸς ὥσὶ πλούτου.

Τῶ δ᾽ αὖ ὅπι πλευρῆσιν ἴδοις εὐωπὸν Ἀχαΐτην, 1075
Κείμενον[72] οἷα κύλινδρον ὅπι χθονός· ὃν ῥ᾽ ἀπὸ πέτρης
Χειμερίου ποταμοῖο κάτω σύρουσι χαράδραι.
Ἀεὶ δ᾽ αὖ[20] † λιαερῷο[9] γιγνόμενοι ἐξ ἀνέμοιο
Καρποὶ τηλεθάουσιν ἐπηετανοὶ ἀλλήλοισι·

1075 Hujus autem in lateribus cernas pulchrum aſpectu Achaten, 1076 Jacentem quaſi cylindrum ſuper terram: quem quidem è rupe 1077 Hyberni fluminis [torrentis] abſtrahunt [detrahunt, deorſum trahunt] alvei. 1078 Semper item ‖ placido læti [exhilarati] à vento 1079 Fructus virent addenſati alii aliis. ‖ tepido, mĕnime gelido.

Ὅπι τὸν Ἀχάτην ποταμὸν ἐπὶ πλευρᾶς τε εἶδ᾽ τῶν Χοάσπου φησὶ, καὶ εὐωπὸν αὐτὸν καλεῖ, διὰ τὸ τὴν διαδὸς τῶν ὕδάτων καὶ εὔθετον. φασὶ γὰρ ὅτι οἷα κύλινδρόν ὅπι χθονὸς κεῖται, τυτέσιν ὡς ῥῆμα κυνοειδές. τοιοῦτον γὰρ ὁ κύλινδρόν. ἔοικε δ᾽ ὁ Ἀχάτης μὴ ἔχειν ὀξυχάς τινας καὶ καμπὰς, μηδὲ εἰς ἀσκῶνας καὶ κλῶνας ἐλίσσεσθαί τε καὶ σκέλεσι. φαίνεται δ᾽ καὶ μηδὲ πολὺς εἶδ᾽ κατὰ τὸ εὐένναον. χαιρόῤῥυ γὰρ, φησὶν, αὐτὸν ποταμὸν κατασύρεσι χαράδραι, λέγει δ᾽ καὶ τοῦ ἐκεῖ καρπὸν θάλλειν ἄλλως ἐπ᾽ ἄλλοις, λιαρὸν γιγνόντας, ἐξ ἀνέμου. καὶ ἔστιν ἐνταῦθα γλυκεῖα λέξις τὸ, γιγνόντας, μετενεχθεῖσα ὅπι τὰ ἀναίσθητα. ὡς καὶ ὅτε ὁ ποιητὴς ὅπι ὅπλων τὸ χαλᾶσθαι λέγει, καὶ πὼ χθόνα γελᾶν. καὶ ἔστι τοῦτο μεταγωγὴ θεάγματος ὑπὸ τῶν ὁρώντων ἐπὶ τὸ ὁρώμενον. γιγνᾶσι γὰρ πάντ᾽ καὶ χαίρουσι καὶ γελῶσιν, ὁ τὰ ὅπλα, οὐδὲ ἡ γῆ, οὐδὲ οἱ καρποὶ, ἀλλ᾽ οἱ βλέποντες αὐτά. Φερέζης

97 47 Φραζέο δ' εἰς ἀυγὰς λοιπὸν πόρον Ἀσίδος ἀμῆς.
Ἐγγυθι γάρ τοι 98 πέζα 1 τελείεται ἠπείροιο. 1081
Ἠτοι μὲν ὠκεὰ 56 χεύμα τὸ Περσικὴν Ὠκεανοῖο
Καρμανοὶ ναίουσιν, ὑπ' 5 ἠῶϊ ἀνιόντι.
Περσίδος οὖν ἀπόνασθε, ἀφάνδιχα γαῖαν ἔχοντες,
Οἱ μὲν, 4 ὑπηφάλιοι, 1 τοὶ δ' ἔνδοθεν ἠπείροιο. 1085
Τῶν ἤ πρὸς ἀνίγλιλον Γεδρωσῶν ἔλκεται ἀκτή,
Γείτων Ὠκεανοῦ μεγακήτεος, οἵτε πρὸς αὐγὰς
Ἰνδὸν 31 ἐπὶ ποταμὸν νότιοι Σκύθαι ἐννάσσιν,
Οἳ ῥά τ' Ἐρυθραίης κατενάντιον εἰσὶ θαλάσσης, 1089
Λαιὸν ἑταῖρον ῥόον ὠκεῶς ὄπι 37 νότον 72 ὀρθὸν ἐλαύνων,
Ἀρξάμενος 72 τὰ πρῶτ' ἀπὸ Καυκάσου 16 ἠνεμόεντος.
Δισσαὶ δ' οἱ ῥῶμαι ἔασι, μέσσῃ δ' ὑπὸ δέρμε νῆσον,
93 Νῆσον 75 τὴν κλυτόεσσιν ὑπηδόνιοι Πατάγηνοί·
Κῆπός τοι 50 † πολέων ἀποτέμνει ἔνθεα φωτῶν.

1080 Observa autem orientem versus reliquum iter Asiaticæ terræ. 1081 Propè enim ora finitur continentis. 1082 Nempe ad undam Persici Oceani 1083 Carmani habitant, sub sole oriente, 1084 A Perside haud procul bifariam [divisim] terram tenentes. 1085 Alii quidem, maritimi: alii verò intus mediterranei, 1086 Horum autem ad orientem Gedrosorum trahitur tellus, 1087 Vicina Oceano ‖ vasto, quibus ad ortum, 1088 Indum ad fluvium, australes Scythæ habitant, 1089 Qui quidem rubrum contra currit mare, 1090 Impetuosissimam [rapidissimam] undam celerem ad austrum rectà propellens, 1091 Ortus primùm † à Caucaso ventoso [excelso] 1092 Duo autem illi ‖ ora sunt: in mediam verò incurrit insulam, 1093 Insulam quam vocant incolæ Patalenam: 1094 Ille sanè multorum dirimit gentes hominum.

‖ immania cete alenti.

† à Caucaso Pseudonymo, celcissimâ Paropamisi parte.

‖ ostia.

Ὅπ πρὸς τὴν Περσικὴν θάλασσαν μέγα ἔθνος οἱ Καρμανοί, ἔνθα ποταμοὶ φήγματα καταφέρουσιν χρυσοῦ. καὶ μέταλλα δέ εἰσιν αὐτόθι ἀργύρου καὶ χαλκοῦ καὶ μίλτου. καὶ ὄρη δύο, ἐφ' ὧν τὸν χιονοφόρον, τὸ μὲν, ἀρσενικοῦ, ὃ δὴ καὶ κοινῇ γλῶσσα φησὶν ἀρσενίκιον· τὸ δὲ, ἀλός. γίνεται δὲ, φασὶν, αὐτόθι καὶ βόλις πολλάκις διπήχης, καὶ λόβωρος τε καὶ μεγαλόβρωγος. εἰς θερμότητα δὲ χύλωσαν ἐξ χωρίαν ἡ Καρμανία ἐρμηνεύεται. Ὅπ πρὸς ἀνατολὰς δὴ Καρμανῶν ἡ δὴ Γεδρωσῶν ἔλκεται γῆ, φέρων Ὠκεανοῦ μεγακήτεος. τούτων ἡ χώρα Γεδρωσία, ὥστε αὐτοὺς ἀνδρογώτερον καλεῖσθαι Γεδρωσανδρες, ἐφ' τὸν χιονοφόρον. λέγονται δὲ καὶ Γεδρωσινοί. ἀμαρτία δὲ ἡ Γεδρωσία κατέχουσα λέγεται πολλάκις, καὶ δια

διὰ τοῦτο τοῖς αὐτόθι τὸν καρπὸν εἰς ἔτη πλείω ταμιεύειν. ἀρωματοφόρον δ' ἡ Γεδρωσία, καὶ μάλιστα νάρδου καὶ σμύρνης. καὶ ὁ σταχὺς τίνων Ἀλεξάνδρου ὁδοιῶν ἐνεῖ, τούτοις ἐχέτω ἀντὶ ὄρους τε καὶ σταθμῶν. λέγει δὲ καὶ Ἀρριανὸς ὅτι ἐν τῇ ἐρημίᾳ τῇ Γεδρωσῶν πολλαὶ δένδρεα εἰσὶ σμύρνης. ἔχει δὲ καὶ νάρδου ῥίζαν πολλὴν καὶ εὐοδμον. Ὅπου δὲ ἀπὸ τῆς Γεδρωσίας, ὁ Ἰνδὸς μέγιστος ποταμὸς, ὃν Σκύθαι νόμοι παρονομάσαντες, οἱ καὶ Ἰνδοσκύθαι σωθέντος λεγόμενοι. Καὶ σημείωσαι ὅτι ὁ μόνον βόρειοι Σκύθαι, ἀλλ' ἰδὲ καὶ ἔτοι Σκύθαι νόμοι. ῥέειν δέ φασι τὸν Ἰνδὸν, καθὰ καὶ τὸν Γάγγην, ἀρξάμενον ἀπὸ τοῦ Καυκάσου ὄρους ἀρκτικοῦ ἀνατολικῶς, λαβόντα τὸν ῥόον ἐξιὼν ἐπὶ νότον ὀρθὸν ἐλαύνοντα, κατεναντίον τῆς Ἐρυθρᾶς θαλάσσης, ἤγουν τῆς Ἐρυθραίας καὶ Αἰθιοπικῆς Ὠκεανοῦ, ὃς τὸ ἕωα τῆς Περσικῆς κόλπου· καὶ σχιζόμενον εἰς δύο στόματα διέχοντα ἀλλήλων σταδίους ᾱ, καὶ ῱, ὡς καὶ Ἀρριανὸς ἱστορεῖ· ἃ δὴ στόματα ποιοῦσι τὴν Παταλίνην οἷα νῆσον ἀπολαμβανομένην· ἣν καὶ ἐπανηγαμβάνει ὡς λόγε ἀ ἴαν, λέγων, μέσην ἐπιδέρμε νῆσον, νῆσον ἣν καλοῦσι Παταλινήν. Φλεγαλησία δ', φασὶν, ὅτιν ἡ νῆσος αὐτὴ τῷ κατ' Αἴγυπτον Δέλτα. καὶ δὴ καὶ Δέλτα πνὲς καθ' ὁμοιότητα σχήματος ἐκάλεσαν καὶ αὐτήν. ὥσπερ γοῦν Ἀρριανὸς, Δίσχιστός ὅτιν ὁ Ἰνδὸς, καὶ Δέλτα ποιεῖ· καὶ ὅστε ἐν τῇ τῆς Ἰνδῶν γῇ, τῷ Αἰγυπτίῳ Δέλτα φλεγαλήσιον. πόλις δ' ἐν αὐτῇ ἀξιόλογος τὰ Πάταλα, ἀφ' ὧν ἡ νῆσος Παταλινὴ ὀνόμασται, ὡς οἱ ἀκριβεῖς λέγουσι. πνὲς δ' καὶ βαρυτόνως Πατηλίνην, ὡς Περιήγλιν ἀναγινώσκουσιν. τὸ δὲ μεγέθος, καὶ τῆς ὀξύτητος τοῦ Ἰνδοῦ ποταμοῦ δεῖγμα καὶ τοῦτο φασὶν οἱ παλαιοὶ, ὅτι ἐκλιπὼν τὸ οἰκεῖον ῥεῖθρον ποτὲ, καὶ εἰς πεδία πνὰ κοῖλα ἐκδαπάνησον, καὶ οὗ καταῤῥάξας, ἠρήμωσε χώραν πλειόνων ἢ χιλίων πόλεων, σὺν τοῖς κώμαις.

Ἦτοι μὲν διὼν δ' ἐπὶ κλίσιν ἠελίοιο, 1095
Ὠρείτας τ' Ἀριβάς τε, λινοχλαίνους τ' Ἀραχώτας, || Ἀραβας.
Σαλεμώδας θ', ὃ ὅσσους τε σῶμα πυκὶ Παφημισσὸς || Παπισσ. al. Παφαμισσ.
Ξυνῇ ἐμῶς μάλα πόλλας ἐπωνυμίῃσι Ἀριανούς. || λειπ.
Οὐδόθι ναιετάουσιν ἐπηρατὸν, ἀλλ' ὑπὸ λειπῇ
Ψάμμῳ πεπλημυρίδι, ἴδε ῥώπεσι δασυδρυ. 1100 || Ψάμμα.
Ἀλλ' ἔμπης ζωῆσιν ἐπηρκέες εἰσὶ κέλευθοι.
Ἄλλον γὰρ σφιν ὄλεθον ἀκηδέα ἆσα κομίζει.
Πλύτη γὰρ λίθος ἐστὶν ἐρυθρὴ κυανολίοιο,
Πλύτη δ' ἐν πέτρῃσιν ὑπὸ φλέβες ὠδίνουσι
Χρυσείης κωλῶς τε καὶ ἀργύρου πλάκα σαπφείριο, 1105
Τῆς ἀποτεμνόμενοι, βιοτήσιον ὦνον ἔχουσι. || Τὰς ἀποτέμνοντες.

1095 Nempe cadentis ad inclinationem ſolis, 1096 Oritáſque, Aribáſque, & habentes lineas veſtes Arachotas. 1097 Satraidáſque, quoſcunque etiam ad clivum [declinationem] Parpaniſi 1098 Communiter ſimul univerſos cognomento Arianos, 1099 Haud terram incolentes amabilem, verùm ſubtus tenui, 1100 Arena oppletam, atque ſpinetis hiſpidam [hirtam] 1101 Attamen victui ſufficientes [idoneæ] ſunt viæ. 1102 Aliam enim ipſis opulentiam immarceſcibilem [ſempiternam] terra profert. 1103 Paſſim namque lapis eſt rubri coralii, 1104 Paſſim item in rupibus ſubtus venæ pariunt 1105 Aureæ cæruleæque pulchrum lapidem ſapphiri, 1106 E qua deſecantes, victuale, [rerum ad victum neceſſariarum] pretium bent.

Ὅπ πρὸς δύσιν τῦ Ἰνδοῦ ποταμῦ Ὠρεῖται, διὰ διχόθεν γεφόμενοι, πρὸς ἀντιλαστελῶ ἦσι ἐν τῷ Ὠρεῷ τῆς Εὐβοίας Ὠρειῆσι. ἐκεῖνοι γὰ διὰ διφθόγξ γεφον), διὰ σωαίρεσιν. αὐτόθι δ' εἰσι κ) Ἀειβες, ὁμοίως τῷ τ κ) αὐτοὶ διχόθεν φθαλημόμνοι, ὕσινες ἐν τεισὶν α, Ἀεραβας γεφοισι, τάχα σκιώπτας πνὰς ὄντας, ὁπόϊοι κ) ἐν τῇ βαδυτέρᾳ Ἀεραβία εἰσίν. σκοπτέον ἢ μή ποτε κ) Ἀρβιες ὀφείλοισι γεφθς οἱ Ἀειβες ἔσοι. μέμνηται γὰ τοιύτε ἔθνες Ἰνδικοῦ ὁ γεωγεφος, λέγων, Ἀρβιες ὁμώνυμοι ποταμῷ Ἀρβει, ὀείζοντι αὐτοὺ ὑπὸ ἦσι Ὠρειῆσι. ὁ δ' αὐτὸς κ) τοὺ Ὠρείτας ἔθνθ λέγ αὐτόνομον. Ὅπ τοὺ Ἀεραχωτας λινοχλαίνας λέγ, διὰ ἰδιοζωΐαν ἴσως ἱματισμοῦ, ὅσῳ κ) οἱ Μελάγχλαινοι ἔπαδον, ἐξ ἱματίων κλιθέντες κ) αὐτί. τοὺ δ' Ἀεραχώτας πνὲς Ἀεραχωτοὺ φασὶν ὀξυτόνως, λέγοντες ὅτι μ τὸν Ἰνδὸν οἱ Παεροπαμισάδαι, εἶτα πρὸς νότον, Ἀεραχωτί· πρὸς ἑσπέραν δ τοῖς Παεροπαμισάδαις πρόκεινται Ἄειοι. Ὅτι βάλον δ τινὲς Παρπάνισον πρὸς παρεξυτόνως λέγοντ ὄρθ Ἰνδικόν· ἐ μὴν Παρνισόν, ὡς πολλὰ ἦσι ἀντιγεφων ἔχοισι πολλοὶ δ κ) ὀξυώσι, κ) διὰ τῦ μ γεφοισι Παρπαμισόν. ὁ δὲ γεωγεφθ Παροπαμισὸν γεφει πενταυσυλλάβως, κ) τοὺ ἐκεῖ Παροπαμισάδας καλεῖ. τοὺ δὲ ὑπὸ τὰς πτύχας τῦ τοιύτε ὄρους ὁ Διονύσιθ λέγει πάντας ξυνῆ ἐπωνυμίᾳ εἶ) Ἀειλυώς. κ) ἡ χώρα αὐτῆσι Ἀειανὴ, κ τὸν γωγεφον, λέγοντα ὅτι μ τῶ Ἰνδικῶ ἡ Ἀειανὴ μερίς· ἔνθα κ) οἱ Ἀρβιες, εἶτα Ὠρεῖται, οἷς ἐρεξῆς Ἰχθυοφάγοι. ἐοίκασι δὲ ὥτω λέγειν ὑπὸ Ἀείου ποταμοῦ, ὡς παρεμφαίνει Ἀρριανὸς ἐν τοῖς περὶ Ἀλεξάνδρ. Ἡσίοδθ δὲ φησιν ὅτι κ) οἱ Μῆδοι ποτὲ ἐκαλοῦντο Ἄειοι· ἀφικομένης δὲ τῆς Μηδείας εἰς αὐτοὺς, μετέβαλον τὸ ὄνομα. οἵδε δὲ κ) τούτυς τοὺ ἰδίως λεγομένους Ἀείους, ὃς κ) λέγει τοῖς ἑσπερίοις Μηδικοῖς. ὁ δὲ Διονύσιός φησι κ) ὅτι οἱ Ἀειανοὶ φαύλῳ χθόνα οἰκοῦσιν, ὑπὸ λειμῶνι ψάμμῳ πλήθοντ, κ) ῥάπεσι δασείαν, τετέσι φυτοῖς χθαμαλοῖς κ) θαμινόδεσιν· ἄκρᾳ ὁ ὠδὴ ποιητὴς ῥᾳδίᾳ λέγει, ὁ δὲ πολὺς ὄχλθ, ῥαδινία. ἀλλὰ κ) τοιαύτης ὄσης τῆς ἐκεῖ γῆς, ὅμως εἰσὶ, φησὶν, αὐτῆσι ἄλλαι κίνδυνοι ἐπαρκεῖς εἰς ζωήν. κομίζει γὰ αὐτοῖς ἡ γῆ ἄλλον ὄλβον ἀκήρασ-

λον.

εατον. πάντη γὰρ λίθος ὄζιν ἐρυθρὸ κεφαλίς, πάντη δὲ ὑπὸ πέτρας αἱ φλέβες ὠδίνουσι χρυσῆς τε καὶ ἀργύρου πλάκα σαπφείρου. κἀντεῦθεν οἱ ἐγχώριοι ὑποτεμνόμενοι, βιοτήσιον ὧνον ἔχουσιν, ἤγουν ἐξωνοῦνται δ' ὧνπερ τὰ εἰς βίον. ἔστι δὲ τὸ βιοτήσιον, ὅμοιον τῷ φιλοτησίῳ καὶ νεοτησίῳ. Ἰσέον δὲ ὅτι χρυσῆν ὁμοῦ καὶ κυανῆν τὴν σαπφειρον εἶπεν, ἐπειδὴ τοιαύτας πέμπει χεῖρας. τὸ δὲ κεφάλιον τὸ τῆς Γοργόνος ἄμμα καὶ ἐποχέσαι μυθεύεται, ἀφ' ἧς, οἷα κόρης ὄσης, ἡ κλῆσις τῷ λίθῳ ἐνεκάδισεν.

Πρὸς δ' αὐγὰς, Ἰνδῶν ‖ ἐρατεινὴ [22] πέπλα ἄϊα
[7] Πασάων πυμάτη, ὅθι [20] χέλεσιν Ὠκεανοῖο. ‖ ἐσχατιὴ ἐκπέπλατα.
Ἠῶ ῥά τ' ἀνερχομένου μακάρεσσι θεοῖς ἔργα καὶ ἀνδράσιν
Ἠελίου προϊδοῦσα φαεσιβόλοις [7] ἀκτῖνεσσι. 1110
[7] † Τῇ γαῖης ναέται μὲν [35] * ὑπὸ [58] χέρα κυανέοισι,
Θεσπέσιον [9] λιποῦσαι, [1] ἐεικοσμίαις δ' ἑλίκεσσιν
Ἰοτάτας φορέουσιν ὅθι ‖ [13] κράτεσφιν ἐθείρας. ‖ κρατάφοισιν.
Τῶν δ' οἱ μὲν χρυσοῖο μελιχλόα μηρέτλιον, 1114
Ἀμφὶ μὲν [80] [12] εὐγναμπῆσι λαχαίνουσιν [29] † μακέλῃσιν·
Οἱ δ' ἑτέρῃ [9] ὑφόωσι λινεργέας· οἱ δ' ἐλεφάντων
Ἀργυφέης πελάδνας ὑποξύουσιν ὀδόντας·
Ἄλλοι δ' ἰχνεύουσιν ὅθι * πορφυρολῆσιν ἀναύρων
Ἠπὺ βηρύλλῳ γλαυκιόωντα λίθον, ἢ ἀδάμαντα
Λαμπόμενον, ἢ [72] χλωρὸν διαγάζοντ' ἴασπιν, 1120
Ἢ τὸν [9] γλαυκιόωντα λίθον καθαροῖο τοπάζου,
Καὶ γλυκερὸν * ἀμέθυσον [35] * ὑπηρέμα πορφυρόεντα.
Ἀργύφεον γὰρ γαῖα μετ' ἀνδράσιν ὅλεον ἀέξει,
Ἠὲ Αἰνάοις ποταμηΐσι καταῤῥυτὸν ἔνθα καὶ ἔνθα.
Ναὶ μὴν καὶ λειμῶνες ἀεὶ [90] κομόωσι πετήλοις. 1125
Ἄλλοθι μὲν γὰρ πέλεχυς ἀέξεται, [94] ἄλλοθι δ' αὖτε
Γλαυκὴ πλεονάουσιν * Ἐρυθραίῃ καλαμίῃ.

[107] Ortum autem versus, Indorum amœna expanditur terra [108] Omnium extrema, ad littora Oceani. [1109] Quam exoriens, ivorum ad opera & hominum, [1110] Sol primis accendit [illurat] radiis. [1111] Quare terræ habitatores quidem corpore fubſci ſunt, [1112] Mirè pingues, [vel, nitidi tanquam ex pingue-ine] ſimiléſque hyacintho [1113] Pinguiſſimas [multum unctas

seu delibutas] gestant in capitibus comas. [1114] Horum autem quidem auri scrutantur originem [metalla] [1115] Arenam fodientes curvatis aptè ligonibus: [1116] Alii telas texunt lino elaboratas: alii elephantum [1117] Candidos sectos radunt dentes: [1118] Alii velligant ‖ apud effluvia torrentium, [1119] Aut berylli glaucam gemmam, aut adamantem [1120] Relucentem, aut viridi colore pellucentem iaspim, [1121] Aut etiam glauco splendentem colore lapidem nitidi topazi, [1122] Atque dulcem amethystum leviter [sensim] purpurascentem. [1123] Omnigenas enim terra apud illos homines divitias producit, [1124] Perennibus fluviis irrigua hinc inde. [1125] Jam verò & prata assiduè comata sunt foliis. [1126] Alibi enim milium crescit, alibi autem [1127] Sylvæ virescunt calami Erythræi [originem habentis ex locis Erythræo (i. e. rubro) vicinis Oceano: ad quem India protenditur.]

‖ *in prominentibus ripis.*

Ὅσῃ ἡ ἸνδῶνΘ γῆ, ἔθνεα μείζοσι πάντων ἀνθρώπων καὶ εὐδαιμονεστάτῃ, πασῶν ἐσάπαξ ἀρχὴ τοῖς τῶ Ὠκεανῶ κεῖται χείλεσιν, ὧῶ ὁ ἥλιΘ ἀνατέλλων ἐπιλέγει ἀκῆσιν, ὅπῃ πρὸς μεσημβρινὸν ἀνδρόμεωΘ, τετέσιν ἀνίσχων, ἀνατέλλων. διὸ καὶ θερμότατΘ παρ' αὐτοῖς ὁ ἥλιΘ τὸ ἑῷθινόν, ὥς φασιν οἱ παλαιοί· καὶ πολλῷ μᾶλλον ἢ ἐν μεσημβρίᾳ, κατὰ πρὸς Ἑλλάδα. καὶ διὰ τοῦτο καὶ χρῶμα φέρουσι παραπλήσιον Αἰθίοψι. καὶ τοῦτο μὲν ὕστερον. ὁ δὲ ΔιονύσιΘ πολὺ ἔπρωτον κατατείνων τῆς Ἰνδικῆς, φησὶ, διὸ τόν τε χρόα οἱ ἐκεῖ κυανέουσι, θεασάμενοι λιπόντες, τρίχας τε ποτάτας φορέσαν, ὑακίνθῳ ὁμοίας· ὅθεν ὁ ποιητὴς πού φησὶν, ὑακινθίνῳ ἄνθει ὁμοίας, ἤτοι μηλίναις. μέλαν γὰρ καὶ τὸ ἄνθος. μηνύουσι δὲ καὶ οἱ Ἰνδῶν μάλιστα οἱ μεσημβρινοὶ, καὶ πρὸς χειμῶνα ὁμοίως τοῖς Αἰθίοψι, διὰ τὸ ὀπιλεῖσθαι πρὸς ὀπόλλωνα ἐκμάδα, ὑπηλίουΘ τῶ ἡλίῳ· ὅθεν δὲ ἐλοτειχῶσιν. εἰσὶ δὲ καὶ μακρόβιοι· καὶ οἱ μὲν, φησὶ, χρυσῶ μεταλλεύουσι γενέθλιον, πρὸς χρυσῆν φλέμον μακέλλαις λαχαίνοντες, ὅταν ἀνοίγοντες, σκάπτοντες· ἐξ ὧν καὶ τὸ λάχανον. οἱ δὲ ἐσὲς ὑφαίνουσι λινρᾷ· οἱ δὲ ἐλεφάντων λευκὰς πριστεύουσιν ὀδόντας, ὡς ἕτεροι ἐλεφάντων κέρατα φασίν. ἄλλοι δέ, φησὶ, Ἰνδῶν ὅπῃ τῶν ἡμερῶν μεσημβρίαν τρεπομένων, ἢ μεσημβρίας, ἤγουν ἐκ μεσημβρίας, ἢ βηρύλλου γλαυκὸν λίθον ἐκβύσσουσιν, ἢ ἀδάμανθα ὑπερφέροντα, ἢ χλωρὸν διαυγάζοντ' ἴασιν, ἢ γλαυκὸν λίθον καθαρὸν τοπάζου, καὶ γλυκερὸν ἀμέθυσον ὑπερφυᾶ πορφύρᾳ. καὶ ὅσα ὅπως ἔκαστον λίθου μετ' ὀπιθέτου τοῦ σφυρεσάτου ἐξωώγκε, γλυκέος γεάφων, καὶ φράζων καλῶς τὰ καλά. λίθΘ δ' ἐστὶ τὸ τόπαζον διαφανὴς, ὃς καὶ τοπάζιον τέθρυλλάκασι λέγεται, χρυσοειδὲς ὑπολάμπον φέγγΘ, ὃ μὴ ἡμέραν ἐὸν ἔθεν ἰδεῖν· ὑπαυγεῖται γὰρ, φασί. νύκτωρ δὲ ὁρᾶσιν οἱ συλλέγοντες, καὶ σκιαδὰ φωτὸς σημεῖα τῷ ὀρύγματι, μεθ' ἡμέραν ἀνορύπτουσιν. ὅτω πυρὶ οἱ λίθοι καταστρώσασι πρὸς Ἰνδικῶ ὁ ΔιονύσιΘ, ἐπαίνει ὑπερφυῶς, καὶ σωτομίαν, ὅπ πανταχοῦ ὕλεον αὔξει, ποταμοῖς ὕσα καταῤῥυΘ ἔνθα καὶ ἔνθα. νῶ μὲν, φησὶ, καὶ οἱ λειμῶνες οἱ ἐκεῖ ἀεὶ κομῶσι πετάλοις.

ἄλλοι

λοδι μὴν ϗδ κέγχρῳ ὠῷξεϊ, ἄλλοδι δ' ὕλαι θάλλουσιν Ἐρυθραίης καλάμης, τὰ ἀρωματικοῦ δηλασίν· Ἐρυθραίης λεγομένης διὰ τὸ πρὸ Ἰνδίαν ἔως καὶ εἰς τὸν Ἐρυθραῖον παρήκειν Ὠκεανόν. ὅθεν δῆλόν ὅτι καὶ ἐκ τῶν πρὸ Γαγγίπην χώρων, καὶ τὸν Διονύσιον, ὡσεὶ τὰ σπέρματα ἔλκουσι τῆς Κωλιάδος γῆς, ἤτοι τῆς Ταπροβάνης, ὅπερ τὰ μέγιστα κύπη, ἅπερ αὐτὸς Ἐρυθραίης πόντε εἶπε βοτά. καὶ ὅτι μὴν ὁ Διονύσιος. ἕτεροι δ' καὶ πολυφάραγκον πρὸ Ἰνδικὴν ἱστορέσι, καὶ πολύῤῥιζον, καὶ πολυχρώματον, καὶ δίκαρπον, καὶ δίφορον, καὶ τοὺς ἐκεῖσε ἄνδρας εὐμεγέθεις, καὶ πενταπήχεις τοὺς πολλούς, ἢ ὀλίγου ἀποδέοντας· ὧν καὶ ὁ Βασιλεὺς Πῶρος ὑπὲρ πεντάπηχυν ἱστόρηται. καὶ φιλῶδοι δ' οἱ Ἰνδοὶ λέγονται, καὶ φιλορχήμονες ἀπὸ Διονύσου. ἐλεφάντεσι δ' πάντες Ἰνδοὶ, καὶ ὅπερ ἅλλος Ἰνδός. εἰσὶ δὲ καὶ μεγάντεροι ἢ ἄλλων ἀνθρώπων, πλὴν Αἰθιόπων, καὶ τὰ ἐς πόλεμον ἠυτομάτατοι. φασὶ δ' καὶ σπεικὰ παρ' Ἰνδοῖς γίνεσθαι ἔκ πυων φλοιῶν ξυνομόρφης βύσσου. ἐπαυθεῖν δ' καὶ δένδρους ἀγείους ὡς ἔστιν κάλλονῆ καὶ ἀρετῇ σφέρειν τὰ ἐκ ἧς σφεδάτων. ἔξ ἧς, φασὶ, καὶ εὐήκεστοι σανδύες ὑφαίνονται, τετέσιν εὔμιτοι, ὡς καὶ ἐν Ἰλιάδι γέγραπται· ὅπερ ἐπίτομοι ἐλέγοντο οἱ συγγραφεῖς. λέγεται δ' καὶ ὅτι ἰχθυοφαγοῦσι πολλοὶ μὴν Ἰνδῶν, ὠμὰς ἰχθύας σιτέμενοι. καὶ ὅτι τὰ ἑῷα τῆς Ἰνδίας, ἐρημία ὀνὶ διὰ τὸν φάρμακον. καὶ ὅτι οἱ ἰχθυοφάγοι πλοῖα ποιοῦνται καλαμίνα· καὶ ὅτι ἐν γόνυ καλάμῃ πλοῖον ἀπαρτίζει, ὡς φησιν Ἡρόδοτος. ὡσεὶ δ' τὰ ἀνωτέρω ῥηθέντος καλάμης φασὶ τοιαῦτα οἱ παλαιοὶ ῥίζαι καλάμων μεγάλων καὶ τῇ φύσει καὶ τῇ ἕψησει γλυκείαι. καὶ πάλιν, κάλαμοι ποιοῦσι μέλι, μελιοσῶν μὴ ὄσων. τοὺς δ' φαγόλλας ὠμὰς τότε, μεθύειν. καὶ ἄλλως δ' κάλαμοι ἁπλῶς ἕτεροι σφέρουσιν ἐν Ἰνδίᾳ, ὡς ἐρρέθη, καθὰ καὶ σφεδὸν τοῖς ἑσπερίοις Αἰθίοψιν. ὧν καλάμων ἕκαστον γόνυ χωρεῖν λέγεται χοίνικας τρεῖς. λέγεται δ' νόμον ἄεισον εἶδ' παρ' Ἰνδοῖς, τὸν εὐφόλατὸν ὀλέθριον, ἀναγκαῖον ἔχειν ἐξαφείσκειν καὶ ἀκὸς τὸ κακοῦ. Ὅπου τοὺς γεμαῤῥεῖς καὶ ἐσθλοὺς ἀναύρους λέγει, διὰ τὸ μὴ ὁμοίως τοῖς ἀεννάοις ὕδασι ἑστελεῖν.

97 47 Φράζεο δ' ὡς τοι ἀχθομ ἐς ποταμὸς ἐνάσιμι,
1 Οὔρεά τ' 36 λιερμένζα, ἐς αὐτῆς ἔδνεα γαίης.
Ἤτοι μὴν 36 † πισύρεσιν ὅπι πλουρῆσιν ἄρηρε, 1130 ‖ τρισὶ δὲ πλ.
Πάσῃσι 8- λοξῆσιν, ἀλιγωίη εἰδὲ ῥόμβε.
Ἀλλά τοι ἑσπερίοις μὴν ὁμάρτ ὕδασιν Ἰνδὸς
Γάγδη ἀπολμήγ, ‖ νότιον δ' 56 ἀλὸς οἶδμα τ' Ἐρυθρῆς· ‖ ἀπὸ
Γάγδης δ' εἰς αὐγὰς· ὁ δ' Καύκασ ἐς πόλον ἄρκτιον.
Καὶ τὴν μὴν πολλοί τε ἐ ὄλβιοι ἄνδρες ἔχουσιν 1135
Οὐχ ἅμα ναιετάοντες ὁμώνυμοι, ἀλλὰ διχμῆς
Κεκριμένοι· πολαμὸς μ' ἀπειρεσίης πέλας Ἰνδοῦ

‖ πολλὸν. ‖ Συρόμενος δέχεται πλεῖστον.

Δαρδάνιος, τόθι ‖ λοξὸν ἀπὸ σκοπέλων Ἀκεσίνιος Συρόμενον δέχεται πλωτὸς νέεσσιν Ὑδάσπης.

1128 Attende [adverte] autem ut tibi figuram [formam Indiæ] utque fluvios referam, 1129 Montésque excelsos & ipsius gentes terræ. 1130 Nempe † quatuor in lateribus stabilita est [fixa est] 1131 Omnibus obliquis, similis figuræ rhombi. 1132 Sed enim occidentalibus quidem conterminus aquis Indus 1133 Terram abscindit: ad austrum verò, maris fluctus rubri: 1134 Ganges autem ad orientem: verùm Caucasus † ad polum ursarum. 1135 Atq; hanc quidem multíque & beati [opulenti] homines tenent, 1136 Non unà habitantes cognomines, sed diversè 1137 Separati: fluvium quidem immensum prope Indum 1138 † Dardanenses, ubi flexuosum [sinuosum] è rupibus Acesinem 1139 Delabentem excipit remigabilis navibus Hydaspes.

† quadrilatera figura est.

† Septentrionem versus.

† aliis Darda, aut Daradra.

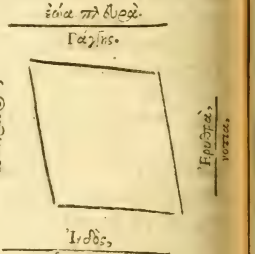

Ὅπ τὸ σῆμα τῆς Ἰνδικῆς, ὡς καὶ ὁ γεωγράφος φησὶ, τέτρασιν ἴσμοις πλευραῖς, λοξαῖς πάσαις, ῥόμβον ἀποτελέσας. ὧν ἑωσφόρος μὲν, ἡ πρὸς τῷ Ἰνδῷ ποταμῷ· νοτία δὲ, ἡ πρὸς τῇ Ἐρυθρᾷ νάσσα· ὁ δὲ Γάγγης, ἑῷα· εἰς ὃ πόλον ἄρκλαν ὁ Καύκασος, ἤρωα, καὶ τὸν γεωγράφον, τὰ τῶν Ταύρων ἔθνη. Καὶ σημείωσαι ὅπ καὶ τὸν Διονύσιον καὶ Ἰνδικὸς ὅρος Καύκασος, ὡς ἀνόπιν εἴρηται. τὸ δὲ, πόλον ἄρκτων, τὸν ἀρκτῶν δηλοῖ τόπον τῶν ἀρένων, ὡς ἤδη προγέγραπται. ὅπ δὲ ὁ Γάγγης καὶ ὁ Ἰνδὸς μέγιστοι ποταμοί, καὶ αὐτὸ προείρηται. Σημείωσαι δὲ ὅπ ἐνταῦθα μὲν γεωμετρικὸν τετράγωνον σῆμα ὁ ῥόμβος, τὰς διαμέτρους κατὰ χιασμὸν ἀρουμένας ἔχων, ἀλλὰ καὶ ὀρθόν πως ἀλλήλας διχοτόμους. μᾶλλον δὲ, ὡς ὁ γεωγράφος φησὶ, ῥόμβος ὅτι τετράγωνον στραλόμενον, ἀπορθογώνιον, ἀλλὰ τὰς μὲν δύο ἔχον ὀξείας, τὰς δὲ λοιπὰς ἀμβλείας τὰς ἀπεναντίας ἀλλήλαις, ὡς ἐν τοιαύτῃ καταγραφῇ. τοιάτε δὲ, φασὶ, σῆμα ἐστὶ καὶ τὸ γέρρον, ἀπὸ τῆς δηλονότι τετραγώνου, ἀπορθογωνίου. καὶ ξύλινον δὲ ζωγρεῖον ὀρνίθου, ἤρωα κλωβίον, ὡσαύτως τῆς κατὰ φύσιν παραλλήλου θέσεως τῶν πλαγίων, ῥόμβος σῆμα ἀποτελεῖ. καὶ τοιοῦτον μὲν ὁ ῥόμβος τὸ σῆμα. εὕρηται δὲ καὶ ἐχθὺς λεπτόμυος ῥόμβος, ὡς καὶ Ἀθήναιος ἱστορεῖ, καὶ ἡ τῶν Θετταλῶν γλῶσσα παραλαμβάνει. ἔστι δὲ ῥόμβος καί τις ὄρχις, ὃν φρένητες ἐν ἰμάντι καὶ τύπτοντες ἀναπτύσσουσι, ῥόμβος κατὰ ὀνοματοποιΐαν καλούμενος. Ἀπολλώνιος οὖν ἐν Ἀργοναυτικοῖς λέγει, ῥόμ-

ῥόμβῳ καὶ τυμπάνῳ ὑπὸ Φρυγῶν τῷ Ῥέᾳ ἱλάσκεσθαι. ἔστι δὲ καὶ φαρμακίδων ὀχλὸς ὁ ῥόμβῳ παρὰ Θεοκρίτῳ, καταγοητεύομένῳ ἐν τῷ ἑρμῆτι. πυκὺς δὲ ῥύμβον γεγράφασι διὰ τοῦ υ, ὡς Εὐριπίδης ἐν Πειρίθῳ αἰθέριον ῥύμβον φησὶν, ὃ δὴ στροφὼ καὶ ὀχεσιδῆ κίνησιν. ἀπὸ τούτου δὲ καὶ τὰς κινήσεις ὁ Ἀπολλώνιος ῥυμβόνας καλεῖ. καὶ πάχα καὶ ἡ παρὰ τῷ Αἰλιανῷ κεκλῆφι ἀποφορὰ λέξις, τὸ ἐρρυμβόνα, ἐκ τοιούτου πνοὴς ἔχει τὴν ἀρχήν. ἐν οἷς λέγει ὅτι ἐπειδὰν τὰ χρήσιμα, καὶ εἰς ἀσωτίαν ἐρρυμβόνα τὰ πιμπότατα. Ὅτι οἱ Δαρδανεῖς, Ἰνδικὸν ἔθνος· οἱ μὴν Δάρδανοι, Τρωϊκόν. Ὅτι ὁ Ὑδάσπης (ποταμὸς δὲ καὶ οὗτος Ἰνδικὸς) πλωτός ἐστι ναυσὶν, εἰς ὃν Ἀκεσίνης ἐμβάλλει, λοξὸς ἀπὸ σκοπέλων φερόμενος· ὡσεὶ δὲ ὁ γεωγράφος φησὶν, ὅτι Ἀκεσίνης ἐν θοπῖς θεσπεσίαις ἀναβαίνει πήχεις μ, ὧν οἱ μὲν κ πλησιαίτατοι μέχρι χείλους τὸ ῥεῖθρον, οἱ δὲ κ ὑπερχέουσι εἰς τὸ πεδίον, διὸ καὶ νησίζουσιν αἱ πόλεις, ὡς καὶ ἐν Αἰγύπτῳ. ἵδρωσι δὲ ἐπὶ χωμάτων. Ἀρριανὸς δέ τοι φησὶν, ὁ Ὑδάσπης εἰς τὸν Ἀκεσίνην ἐμβαλὼν τὸ πᾶν ὕδωρ, Ἀκεσίνου παρέχει καλούμενον. λέγει δὲ καὶ ὅτι αἱ τεσσαράκοντα τῆς Ἀλεξάνδρου τειχῶν τιμηθεῖσαι, καὶ ὅπη ζώνης διακομιδῆσαι συνεπίσχυσε ἐν τῷ Ὑδάσπῃ, καὶ ὥφθησαν ναυπηγαί.

Τοῖς δ' ἔπι ☾ Κώφης τείτος ἔσσε) ἀργυροδίνης. 1140
Τῶν ᾗ μέσοι ναίουσι Σάβαι ☾ Τοξίλοι ἄνδρες,
‖ Σκύδροι δ' ἐξείης. ὄπι δ' ἔσσεται ἄγεια φυλὰ ‖ Σκύδροι, καὶ Σκύθροι.
‖ Γδυκηρέων. μετὰ τόσδε, [82] Διωνύσου θεράποντες ‖ lego Πευκαλέων.
‖ Γαργαρίδαι ναίουσιν, ὅθι χρυσοῖο γυρώθλιον ‖ Πεμπυκερίδαι.
Δαιδαλέως Ὑπνίς τε φέρει, Ἠδός τε Μέγαρσος, 1145
‖ Λαβρόταλοι ποταμοῖο· ἀπὸ ᾗ [84] ἔρεθ' Ἡμωδοῖο ‖ Λαυρόταλος.
Ὀρνύμενοι στρατιὴν ἐπὶ [86] Γαγγήτιδα χώρην.
Πρὸς νότον ‖ ἑλκόμενοι σφὰ τέρματα Κωλίδος αἴης. ‖ ἑλκομένην.
Ἣ ‖ δ' ἤτοι στρογγύλυκεν ἐπ' Ὠκεανὸν βαθυδίνην, ‖ δήτου.
Ἠλίβατος, ταχινοῖσι δυσεμβάτοις οἰωνοῖσι· 1150
[32] Τένεκμιν ☾ φῶτες ὀπικλείουσιν Ἄορνιν.

1140 Hos verò juxta & Cophes tertius sequitur, cujus argentei [id est limpidi] sunt vortices. 1141 Horum autem [fluviorum] medii habitant † Sabæ atque † Toxili viri, 1142 † Scodri verò deinceps: consequuntur autem agrestes gentes 1143 ‖ Peucaneorum: verùm post illos, Bacchi cultores 1144 ‖ Gargaridæ habitant: ubi auri originem [materiam] 1145 Pulchram Hypanisq; vehit, vastúsque Megarsus, 1146 Rapidissimi fluviorum: è monte autem Emodo 1147 Profecti promanant in Gangeticam regionem,

† aliis Sibæ. † seu Taxilæ. † Sodri Asiene. ‖ Peucaleorum, seu Peucelaotarum. ‖ Gandaridæ

nem, [1148] Ad auſtrum tracti ad fines Colidis terræ. [1149] Hæc autem prominet in Oceanum profundos habentem vortices. [1150] Ardua, veloces quam vix ingrediuntur aves: [1151] Quare ipſam & homines cognominant Aornim [avibus carentem]

Ὅπ κὴ ὁ Κώτης Ἰνδικὸς ὄζι ποταμὸς, ὃν ὁ Ἡρακλανὸς μὴ κὴ αὐτὸς ἐν τῇ καθολε θεσπωδίᾳ βαρυτόνως ἐκφέρει, κὴ μὴ τὸ σ, ὡς τὸ Χρύσης. Ἀειστοτέλης δ', ὥς φασιν, ἐν πέμπτῳ φησὶ Ἀλξάνδρε, τὸν Κωφλῶα, ὡς τὸν Σωλλῶα, φησὶν. ὁ γεωγρέφος δὲ ὁμοίως τῷ Διονισίῳ ἐκφέρει, Χοάσπης εἰς τὸν Κώφλω ἐμβάλλ. κὴ πάλιν, μὴ τὸν Κώφλω ὁ Ἰνδὸς, εἶτα ὁ Γδάσπης, εἶτα ὁ Ἀκεσίνης, κὴ ὕσταλ ὁ Ὕπανις. τὸν δ' Γδάσπην πλωτὸν νήεσιν ὁ Διονύσος λέγ. οἱ δ' παλαιοὶ μεταξὺ τὸ τε Ὑπάνι κὴ τὸ Γδάσπε ἔθνη μὴ κεῖσ λέγεσιν ἐνέα, πόλεις δ' ὠκισ εἰς πέντε. Ὅπ κὴ πολλὰ ἦν ἀνηγεφρων Τοξίλης γεφρεῖ τὸ Ἰνδικὸν ἔθνο, ἀλλ' ὁ γεωγρέφ Ταξίλης γεφρει διὰ τὸ α, κὴ Τάξιλα τὴν κατ' αὐτὸ πόλιν, μεγάλην αὐτὴν λέγων, κὴ εὐδαίμονα, κὴ εὐνομωτάτην· καί πνα ἄνδρα Τάξιλον ἱστορῶν αὐτῆς βασιλέα, κὴ λέγων ὅτι φιλανθρώπως αὐτὸς κὴ οἱ ἐκεῖ δεξάμενοι τὸν Ἀλέξανδρον, ἔτυχον πλειόνων ἢ ἔδωκαν. διὸ κὴ φθονοῦντες οἱ Μακεδόνες ἔλεγον ὡς ἂν εἶχαν Ἀλέξανδρ ἐς εὐεργετήσει, φρὴν διαβῆναι τὸν Ἰνδόν. Ὅπ ἔθνο Ἰνδικὸν οἱ Πδικαλεῖς, ἄγρια φῦλα. πρὲς δὲ διὰ τὸ ν χάρισι Πδικανεῖς. Ἰνδοὶ δ' κὴ οἱ Γαρμαείδαι, ὃς Διονύσε καλεῖ θεραπόνλας ὅτι, φησὶ, χρυσὸν καταφέρκσιν ὁ Ὑπανὶς τε ποταμὸς ὁ κὴ ἀνωτέρω ῥηθεὶς, κὴ ὁ Μάιαρσο, καλεόμενοι ποταμοὶ, ὑπὸ Ἡμωδῶν ὄρες θεορρέονλες ὅθ' τὴν Γαγγίδα χώραν, θεὸς νότον εἰς τὴν θεογεφεῖσ Κωλιάδα νῆσον πεπαυλλάδως, ἢ Κωλίδα πεπαυλλάδως χ' αὐχοπόν. ὧν κὴ θεονενδικέναι εἰς τὸν Ὠκεανὸν φησὶν, ὡς ὑπ' αὐτῶν νησιζομένων. κὴ δυσέμβατον οἰωνοῖς ἔτ' λέγει, διὸ κὴ καλεῖσθαι Ἄορνιν. τὸ δ', ἢ διὰ τὸ ὕψος· ἡλίσ γὰρ ὄζιν· ἢ διότι αὐτὴ θεφότη ὄζι τῷ ἡλίῳ βατή. διὸ κὴ ὁ φέρουσι τὰ πλοῖα τὴν τῶ ἡλίῳ θέρμην ἐκεῖ θεῶτον ἀνατέλλον. Ἰσέον δ' ὅτι Ἄορνις ὁ τόπ ὀρθῶς λέγεται διὰ τὸ ι. ὧν δ' δυνατὸν κὴ διὰ τὸ ο λέγως αὐτὴν, εἴγε ὁ Λυκόφρων Ἀορνόν πνα λέγει λίμνην. κὴ θεὶ τὴν Ἀδιαβηνὴν δ' χθεαν τὴν ῥηθεῖσ θεὸ τάτων δομὸν ἱστορεῖ τινὰ π ὀνομαζόμενον Ἄορνον, ὡς ὀρνέοις ἄβατον, ἐξ ἧ πνεῦμα φθορεποιὸν ἀναδιδόμενον, μικρὸν π κτοιδεῖν, καταπλήττειν κάπο· ὑφ' ἧ φθείρεται εἴπ θεθυχὸν ὀσφρήσεται· κὰν ἐσκεδάννυτο, φασὶ, τὸ τοιῦτον πνεῦμα ἔξω, ἐκ ἂν ὠκίδη ὁ τόπ. ὅμοιον δέ π κὴ ἐν Ἱεραπόλει τῆς Ἀσίας πνεῦμα ἱστορεῖται, ὃ πάντα τὸ ὀσφραινόμενα φθείρ, πλὴν ἧς ἐυνέχων. λέγεται δ' κὴ πέτρα τὴς Ἄορνο θεὶ τὴν Ἰνδίαν, ἥθεν ὁ Ἡρακλῆς μὴ θεοβαλὼν εἰς τοὺς ἀπεκρόδη, Ἀλέξανδρ δ' χ' μίαν εἶλε θεοβολὴν. ταύτης δ' τῆς Ἄορνο τὰς ῥίζας ὁ Ἰνδὸς ποταμὸς ὑποῤῥέειν λέγεται. τοὺ δ' ῥηθέντας δύο χρυσοφόρους ποταμὸς, τὸν Ὑπανιν κὴ τὸν Μάιαρσον, φασὶν ἐξιόντας ἧς Ἡμωδῶν

μωδῶν ὀρέων, ἄφαρ ἀνωτέρω Ἡμωδὸν ἔφη ὄρος ὁ Διονύσιος, ἀφανίζεσθαι, καὶ κρυβέντας ἐφ' ἑκατὸν ἀναβλύζειν ἐκδιδομένους. πολὺς δ' ἐν τῇ ἰσοείᾳ ὁ Ἰνδικὸς Ὕπανις. ἀείσης τε γῆς, φασὶν, ἡ πέραν αὐτοῦ, καὶ οἱ χρυσωρύχοι μύρμηκας αὐτὴν πως λέγονται εἶναι. καὶ ἄλλα δ' πολλὰ τῷ τόπῳ παραπλήσια λέγονται. φασὶ δὲ καὶ τὸν Ἀλέξανδρον μέχρις αὐτοῦ ἐλθόντα, περαιτέρω κωλυθῆναι πορευθεῖν, μαντείοις τε πειθόμενον, καὶ διὰ τὸ ἀπαγορεῦσαι τὴν στρατιάν. οἱ δὲ περαιτέρω τοῦ Ὑπάνιδος ἐκεῖνόν φασι πορευθῆναι μέχρι καὶ εἰς Γάγγην, ὅπου Γάγγην μέγιστον ὄντα ποταμὸν ἰσοῦσθαι, ἐν ᾗ Ἡμωδὸν ὀρέων καταρρέοντα. μεθ' ὃν δύπερον ἔστι λέγουσι τὸν Ἰνδὸν, καὶ τέτορα τὸν Ἶστρον καὶ Νεῖλον. φασὶ δὲ καὶ τε ποταμὲς τοὺς ἀξιολογωτάτους εἰσβάλλειν εἰς τὸν Ἰνδὸν, ὧν ὕστερον ἔστι τὸν Ὕπανιν· ἐς πάντας δ' Ἰνδὸς παραλαβὼν, ὡς φησιν Ἀρριανὸς, καὶ τῇ ἐπωνυμίᾳ χρησάμενος, ἐκδιδοῖ ἐς θάλασσαν. τὸ δ' αὐτὸ πάσχειν λέγουσι καὶ τὸν Τίγριν ὑπὸ ἄλλων πολλῶν ποταμῶν. διὸ καὶ ἐν τῇ ἐκβολῇ Πασπήγειν καλεῖσθαι, οἷα μὴ ἁπλῶν, ἀλλ' ὡς εἰπεῖν πανπίων Τίγριν. Ἰσέον δ' ὅτι καὶ τὸν Ἡφαίστου καὶ Σκυθικὸς ποταμός τις ὁρᾶται, λεγόμενος Ὕπανις, ἀνατέλλων ἐκ λίμνης μεγάλης, ἥτις λέγεται μήτηρ Ὑπάνιος, καθὰ δηλαδὴ καὶ Μαιῶτις μήτηρ τοῦ Εὐξείνου. λέγει δ' ὁ αὐτὸς καὶ ὅτι πρὸς τοῖς Σκυθικοῖς τούτοις ποταμοῖς νέμονται ἵπποι ἄγριοι λευκοί. καὶ ὅτι κρήνη ἐκδίδωσιν εἰς αὐτὸν ὕδωρ πικρὸν, ὥστε κιρνᾶν τὸν Ὕπανιν, καὶ ταῦτα ὄντα ὁλίγον ὄντα ποταμόν. τὸν δ' Ἰνδὸν ποταμὸν εὐρωστεῖσθαί πως φασὶ καὶ ὑπὲρ πεντήκοντα σταδίους, ὅτε πληρωθείη, τὸ δ' ἐλάχιστον εἰς ἑπτά. τοῦτον λέγεται ζεύξαι πλοίοις Ἀλέξανδρος, Ἡφαιστίωνος γεφυρώσαντος. Ἀρριανὸς δέ φησιν ὅπως ἵνα μὴ σταδίους διέχωσιν αὐτῶν αἱ ὄχθαι· ἵνα δ' πλατύτατος, καὶ ἑκατόν. τὸ δ' Ἡμωδὸν ὄρος, ὃ καὶ πληθυντικῶς λέγεται τὰ Ἡμωδὰ, καὶ πρὸς αὐτῷ ὅτι τῷ Ὠκεανῷ, πινὲς δή παλαιῶν περιεξωίσαν, ὡς περείρηται. πολλὴ δ' ἐλάτη καὶ πάκη καὶ κέδρος παρὰ τὰ Ἡμωδὰ, καὶ σελήνη ναυπηγήσιμα.

Ἔστι δέ τις Δηοῦς [80] εὐρεῖα πρὸς Γάγγῃ
Χώρος τιμήεις τε [91] ἱερὸς, ὃν ποτε Βάκχος
Θυιάδων ἐπάτησεν, ὅτ' ἠλάσσησε μὲν ἄβρας
[17] Λυδῶν νεβρίσιν ἐς ἀσπίδας, ἐς δ' ὅδηγον 1155
Θύρσοι [21] μαμμώωντι, καὶ εἰς πειρήματα δρακόντων,
Ζωστῆρές θ' ἕλικές τε πολυγναμπεῖς [8] ἐλίνοιο,
Τῆμος ὅτ' [12] ἀφραδίῃσι θεὸς [18] † ἀλίμενος ἑορτῇσι
[12] Τέκνα [8] Νυσαίῃσι μὲν ἐφημίξαντο κέλευθον,
Κόσμῳ δὲ ἐσήσθην Διὶ [50] † μᾶσιν ὄργια πάντα 1160
Αὐτὸς δὲ [10] ὁπαίτης φύλαξ [36] † κελαινῶν ὤλεσεν Ἰνδῶν,

Ἡμω-

Ἡμιδῶν ὀρέων ἐπεβήσαν, πρὶν ὑπὸ[98] πέζαν
Ἕλκεται ἠώιον μέγας ῥοῦς Ὠκεανοῖο.
‖ ἐρύσας. Ἔνθα δύο στήλας ‖ σήσας θεὸς τέρματα γαίης, 1164
Καλχαλόων μυ[99] † χεῦμα κατήλυθεν Ἰσμηνοῖο.

1152 Est autem quidam mirandus pulchrifluum prope Gangem 1153 Locus honoratus ac sacer, quem olim Bacchus 1154 Iratus calcavit, quum mutarentur quidem molles 1155 Mænadum nebrides in clypeos, in ensem verò 1156 Thyrsi prorumperent, atq; in spiram draconum, 1157 Balteique & capreoli flexuosæ vitis, 1158 Tunc cum præ ltultitia, dei despexerunt festum. 1159 Quamobrem Nyssæam quidem vulgò dixerunt viam, 1160 Decorè autem celebrarunt cum liberis orgia [sacra] omnia. 1161 Is verò, quando gentes nigrorum debellavit Indorum. 1162 Emodos montes adiit, quorum sub radice 1163 Volvitur orientalis ingens unda Oceani. 1164 Ubi duabus columnis positis in finibus terræ. 1165 Exultans † ad fluentum rediit Ismeni.
† Thebas.

Ὅπ ὁ Θηβαῖος Διόνυσος, τοὺ κελαινὰς Ἰνδὰς ὀλέσας ἀνιστάντας ὠυτῷ, δύο στήλας ἔστησε θεὸς τὰ τῆς γῆς τέρματα· ἢ αὖθις καγκαλόων, ὅ ὅτι χαίρων, εἰς Θήβας ἐπανῆλθε. Καὶ ὅθεν ἔτι ὧς ὧδε κωμάζειν ἀλλαχοῦ εἶπε τοὺ Αἰθίοπας, ὅτως ἐνταῦθα κελαινὰς εἶπε τοὺ Ἰνδάς. δωίαντα δ' πάντως ἢ ὅτι κυάνεοι λέγεσθω, εἴωθε, ὡς ὁ Διονύσιος φησάσης ἔφη, χεῖα κυανέσιν. εἶτα διηγεῖται ἢ ὅπως δυμαίνοιτο ὠυτῷ, ἤγουν δυμεμβρύα, αἱ μὸ νεβεῖδες τῆς Βάκχης εἰς ἀσπίδας ἠλάσαντο, ἐς δ' σίδηρον οἱ περῤῥηδένλες θύρσοι οἱ ζωσῆρες δ', ἢ οἱ τῆς ἕλίνης, (ἤτοι τῆς ἀμπέλε) ἕλικες, εἰς δρακόντων σπειρήματα, ὅ ὅτι σπείρας, ἑλικάς. ὅθεν ἢ σπειρὸν λέγεσθαι τὸ σπαργανῶν, ἢ σωθέρον ὀνομάζεται τὸ εἰς τοῦτο χρησιμεῦον ὕφασμα. τὸν δ' χόρον ὃν ὁ Διονύσιος δυμαίνων ἐπάπτοσε, δηλοῦν ἢ πυκνότητα κυλεῖ, ἢ ἱερόν· λέγων ὅπ ὁ τοιοῦτος τόπος Νυσσαία ὁδὸς ἐκλήθη, ἥτις θεὸς τὸν Γάγγην ὄρθιον, ὑπὸ τῆς Ἀῤῥαβικῆς Νύσσης κληθεῖσα, ἀφ' ἧς ἢ αὐτὸς ὁ Διόνυσος κληθῆναι δοκεῖ. Νύσα δ', χθὶ τὸν γεωγράφον, πόλις ἐν Ἰνδίᾳ, κύσμα Διονύσου, ἢ ὄρος αὐτόθι Μηρός. ὅθεν ὧδε τοῖς μύθοις μηροραφὴς ἐνομίσθη Διόνυσος. Ἡρόδοτος δ' θεὸς πε τὴν Αἴγυπτον τὸν μῦθον τοῦτον τελεσφορεῖ, λέγων ὅπ ὁ Ζεὺς τὸν Διόνυσον εἰς τὸν μηρὸν ἀνερράψατο, ἢ ἰὼν ἔσχεν εἰς Νύσαν τὴν ὑπὲρ Αἰγύπτε δή, ἄμπελος δὲ (ὡς φησιν ὁ γεωγράφος) αὐτόθι ὁ τελεσίκαρπος. ἀπορρέει γὰρ ὁ βότρυς πεῖν ἢ φρονῆσαι, διὰ τοὺ ἀραῖα ὄμβρους. εἰσὶ δὲ ἢ ἄλλαι Νύσαι, ὧν μία ἢ θεὸς Θρᾴκην, ἧς μνημονεύει Ὅμηρος ἐν τοῖς θεοῦ Λυκόργε τῦ Ἠδωνῦ. ἢ θεὸς τὰς Γεφύρας δὲ Νύσαι τὰς ὄρθιον, ἢ κώμη αὐτόθι Νυσαιέων, ἢ ἄνθρωπος χαρώνειον, ἔνθεν οἱ ἱερεῖς ἐγκοιμώμενοι, διαπύθεσθαι ὀνείρων τοῖς νοσοῦσι τὰς θεραπείας. τοῖς δ' ἄλλοις

ἄλλοις ἄδηλος ὁ τόπος ὅτι, καὶ ὀλέθριος. Ἀρριανὸς δὲ λέγει καὶ ὅπ κωφὸς, ἄλλη τῆς Ἰνδικῆς γῆς μὴ φυομένου, ὥσπερ Νυσαίοις φύεται· καὶ ὅπ εἰς τὸ Νυσαῖον ὄρος τὸν Μηρὸν ἐλθόντες οἱ Μακεδόνες, ἡδέως τὸν κισσὸν εἶδον, καὶ στεφάνους σπασάμενοι ἀπ' αὐτοῦ ἐποιοῦντο. καὶ ὅπ Νυσαίων πρέσβεις τὸν Ἀλέξανδρον ἐν ὅπλοις ἰδόντες κεκονιμένον ἐκ τῆς ὁδοῦ, ἐδάμβησάν τε τὸ ὄψιν, καὶ πεσόντες εἰς γῆν, ὅπ πολὺ σιγὴν εἶχον. Ἰσέον δὲ ὅπ ἔλινος ἡ ἄμπελος κεῖται μὴ καὶ παρ' ἄλλοις, δοκεῖ δὲ γίνεσθαι περὶ τὸ ἐλιννύειν, ὅ ἐστιν ἀρύειν, καὶ σχολάζειν, ὥσπερ ὁ οἶνος Διόνυσος αὖπος. εἰδέναι δὲ χρὴ καὶ ὅπ πυὲς πᾶσι τοῖς περὶ Διονύσου, καθὰ καὶ τὰ περὶ Ἡρακλέους, ὅπισθά φασι καὶ μυθώδη, καὶ κολακείας ἀναπλάσματα. πάντων γὰρ, φασὶ, τὰ κατὰ τὸν δεσμὸν τῶν Περσικῶν Σεσωστρίων ἐν τῷ ἀρκτώῳ χωρίῳ Καυκάσῳ, οἱ Μακεδόνες κολακείᾳ τῇ πρὸς τὸν Ἀλέξανδρον, μετενήνεκαν τῷ λόγῳ τὸν Καύκασον εἰς τὴν ἑῴαν θάλασσαν, καλέσαντες Καύκασον ὄρη πολλὰ ἐκεῖ Ἰνδικά. οἱ δ' αὐτοὶ κόλακες καὶ πόλεμον ἐσχον ἐν Παροπαμισάδαις τῷ Ἀλεξάνδρῳ δεινύοντες, Περσικῆς δεσμοτήριον αὐτὸ ἀπέφαινον. καὶ τὸν Ἡρακλέα ἐλθεῖν ἐκεῖ ἔλεγον εἰς λύσιν τῶν Περσικῶν· ἐναχθέντες πρὸς τὸν λόγον, καὶ ἀπὸ τοῦ ἰδεῖν αὐτόθι βᾶς ἐξενεχθείσας ῥόπαλον, τὸ τοῦ Ἡρακλέους σφόδρα σημεῖον. ὥστε τούτῳ τῷ λόγῳ ἑφ' ἑκατέρους τέρματα γῆς ἐληλάσθαι τὸν Ἡρακλέα, καὶ εἰ καὶ τὸν Ἀλέξανδρον διὰ τοῦτο κατὰ τοὺς κόλακας ἐκ ἀποικόσαι ὅτι τῶν Ἡρακλέους, ἀλλ' οὐδὲ μὲν οὐδὲ τῶν Διονύσου, διὰ τὸ καὶ αὐτὸν ὁμοίως ἐκείνοις ἀποδημῆσαι. καὶ οἱ μὲν παλαιοὶ ταῦτα. εἰ δέ τι χρὴ προσαπτύξαι τοῖς κόλαξιν, εὑρύτερον ἴσως εἰς κολακείαν τὸ μὴ τιαδτα πλάττειν, ἀλλὰ μᾶλλον ὑποσχεῖν τῷ Ἡρακλεῖ καὶ τῷ Διονύσῳ τὰς ἐκδημίας, ὡς ἂν δοκοίη ὁ κολακευόμενος Ἀλέξανδρος εἰς τοιάδτας ἀφικέσθαι τόπους, εἰς οὓς οὐδὲ Ἡρακλῆς, οὐδὲ Διόνυσος, οἱ τοῦ Διός. οἱ δ' αὐτοὶ κόλακες, κατὰ τοὺς παλαιοὺς, καὶ Καύκασον ὠνόμασαν ὁμοῦ τὸν τε Παροπαμισὸν, καὶ τὸ Ἡμωδὸν, καὶ τὸ Ἴμαιον, τὸ Ἰνδικὸν ὄρη. Ὅρος δ' κόμπον Ἑλληνικὸν, ὡς καὶ φθάσαντες εἰπομεν, ἐὰν ἐξ Ἑλλάδος ἦῃ Ἡρακλῆς καὶ Διόνυσος, οἱ τοῦ τῆς γῆς ἀνδρεαγαθίας περιθόντες τέρμονας. Ἀρριανὸς δὲ τάδε γράφει περὶ τῆς εἰς Ἰνδοὺς τοῦ Διονύσου στρατείας. Διόνυσον πολεμῆσαι Ἰνδοῖς λόγος, ὅστις γε ἐστὶ ὁ ὅπι Ἰνδοὺς στρατεύσας Διόνυσος. ὡς δὲ μάλιστα εὑρεῖν δοκεῖ ἔστε τὸν Θηβαῖον τὸν τῆς Σεμέλης τῆς Κάδμου, ἔστε ὃν Ἀθηναῖοι ἐν τοῖς τελεταῖς Διὸς καὶ Κόρης παῖδα σέβουσιν, ὃ μὲν ὃς ἄλλον ἢ Διόνυσον ἀρρῖα ὄπλα ἐνδεδυκότα.

[10] Τόσσοι ἔσαν κατὰ χαῖται ἀνδρες ἔασιν. 1166
Ἄλλοι δ' ἔνθα καὶ ἔνθα κατ' ἠπειρον ἀλήμονες
Μυρίοι, ὃς οὐκ ἂν τις ἀριφραδέως ἀγορεύσοι
Θνητὸς ἐών· θεοὶ μοῦνοι ἴσασι πάντα δυώδεκα.

Αὐ-

Αὐτοὶ γὰρ θεῶν τε[4] θεμείλια[98*] τορνώσαντο, 1170
Καὶ βαθὺ οἶμον ἔδυξαν ἀμετρήτοιο θαλάσσης·
Αὐτοὶ δ' ἔμπεδα πάντα βίῳ διετεκμήραντο,
[2] Ἀστέρα θ' ἁρμονίην τε· ἐπληώσαντο δ' ἑκάστῳ
‖ ποτάμιον. Μοῖραν ἔχειν ‖ πόντοιο θ' ὑπείριον βαθείης.
[57] † Τῷ ῥα θ' ἁλλοίωσ ῥυσμῷ φύσιν [10] ἔλαχ' ἑκάστη.
‖ ἀργιλόεσσα. Ἡ μὲν γὰρ λιγυκήτε καὶ ‖* ἀργινόεσσα τέτυκται, 1176
Ἡ δ', κελαινοτέρη· ἡ δ' ἀμφοτέρων [21] λάχε μορφώ.
‖ ἀνθεσι. [2] Ἄλλη δ'[102] † Ἀσσυρίης ἐνδυκέως ‖[98] ἄνθεϊ μίλτε,
☞ [2] Ἄλλαι δ' ἀλλοίαι. [77] τὼς γὰρ μέγας ἐφράσατο Ζεύς.
Οὕτως ἀνθρώποις[5] ἑτεροῖα πάντα τέτυκται. 1180

1166 Tot quidem per orbem summi [præcipui] populi sunt. 1167 Alii autem, hic & illic per continentes vagantur 1168 Innumeri, quos nemo perspiciè memoraverit 1169 Mortalis qui sit: soli autem Dii facilè omnia possunt. 1170 Ipsi enim etiam prima fundamenta tornarunt, [rotundarunt terram, quæ est fundamentum aliarum rerum omnium] 1171 Atque profundam viam ostenderunt immensi maris: 1172 Ipsi, inquam, stabilia, [firma] omnia vitæ signarunt, 1173 Sidera dispertiti: tribuerunt autem unicuique 1174 Partem habere maris, & continentis vastæ. 1175 Quare etiam diversam formæ naturam sortita est quælibet. 1176 Quædam enim albáque & candida [vel argillacea] est, 1177 Quædam verò nigrior: quædam ambarum sortita est formam: 1178 At alia † Assyriæ consimilis flori rubricæ: 1179 Aliæ item diversæ: ita enim magnus decrevit Jupiter. 1180 Sic hominibus disparia omnia facta sunt.

† *Sinopicæ, regio enim juxta Sinopem Dionysio Assyria dicitur, v. 772.*

Ὅτι γὰρ ἐνταῦθα τὸ τῆς ἱστορίας ὁμολογῶν σωστικὸν, τοὺς ὑστάτους καὶ γῆν ἄνδρας μόνας λέγει θεωρήσαντας τοὺς δὲ ἄλλους, οἳ ἔνθα καὶ ἔνθα καὶ τὰς ἠπείρους πλανῶνται μυρίοι, πῆ ἂν, φησὶν, ἀφορμᾶσθαι, θεοὺς ὄντας; θεὸς δὲ μόνῳ πάντα ῥᾴδια δυνατός). εἶτα μαθηματικῶν φυσιολογίαν καὶ θεολογίαν πανὲ ἐπιδεῖς σοφόρως τῷ καιρῷ, καὶ εἰς ἔννοιαν σοφὸν τὸν σεμνότητα καταπαύων τὸν θεοῦ γνῶσιν, φησὶ θεὸν καὶ τὰ τῆς γῆς θεῶν τὰ θεμέλια τορνώσαντας, καὶ βαθὺ οἶμον δεῖξαι ἀμετρήτου θαλάσσης, καὶ τῷ βίῳ ἔμπεδα πάντα διατεκμήρασθαι, ἄστρα διακρίναντα· κληώσασθαί τε ἑκάστῳ μοῖραν γῆς καὶ θαλάττης· ὅθεν καὶ τοῦ ἀστέρος τοὺ διαλαχόντος τὸν γῆν, ἄλλην ἀλλαχοῦ, φησὶ, γῆν ἐκάστη φύσιν ἔλαχεν. ἢ μὲν γὰρ λευκὴ καὶ ἀργινόεσσα τὸν μορφὸν, ἡ δὲ μιγαντέρα, ἢ δὲ μέση ἀμφοτέρων· ἄλλη

ἄλλη ὃ μιλτώδης, καὶ ἄλλη ἀλλοία. ὅτω γάρ, φησὶν, ὁ Ζεὺς ἐφράσατο. ἐφ' οἷς γραμματεύομενος λέγει, Οὕτως ἀνθρώποις ἑτερρῖα πάντα τέτυκται· καὶ ἔστι τοῦτο τέταρτον ἢ πέμπτον τοῦ Διονυσίου γραμμικόν. Ὅρα δὲ ὅπως ἐν τοῖς, ἐμπεδία πάντα τὰ κατὰ τὸν βίον τεκμήρασθαι, ἄστρα διακρίναντες, ἄστροις τὴν ἡμῶν ἐξοσμίσαν αὐτὰν ὁ Διονύσιος ἀναπέμπει. τὸ δὲ περιώσαντες, ἐξ Ὁμήρου εἴληφε, καὶ σημεῖόν τὸ πεπεισμένως. τὸ δὲ ἀργινόεσσαν, γεγράφεται καὶ ἀργιλόεσσαν, διὰ τὸ λάμβδα, κατὰ στοιχεῖον συγχύσεως. ὅτω γάρ καὶ τὸ νίφον, λίθον, καὶ τὸν πυθμένα, πλύμονα φασὶν οἱ Ἀττικοί. τάχα δὲ καὶ αἱ ἀργίλαι τὰ ὑπόγαια οἰκήματα ἐκ τῆς τοιαύτης παρωνομάσθησαν λέξεως, ὡς τῆς τοιαύτης γῆς μάλιστα εὐδέτους ἐχούσης διὰ τὴν σεσαφότητα, πρὸς κατάρασιν τοιαύτης οἰκήσεως. τινὲς δὲ μίλτον παραφέρουσιν, ἀνθ' οὗ λέγει Ἀσυρίης γῆς, ἀντὶ τῆς Σινωπικῆς. Ἀσυρία γάρ, κατὰ τὸν Διονύσιον, ἡ πρὸς Σινώπην γῆ καὶ Εὔξεινον, ὡς παραφέρει. αὐτὸ δὲ τοῦτο Σινωπικὴ ἡ μίλτος λέγεται, καὶ τοὺς παλαιούς, ἢ διὰ τὸ αὐτόθι γίνεσθαι, ἀλλὰ διὰ τὸ ἐκεῖ πρὸς τὴν ἐμπόρων κατάγεσθαι. διὰ τοῦτο δὲ τάχα καὶ σιναπίδιον παραφθείρεσθαι οἱ τεχνῖται τὸ τοιοῦτον χρῶμα φασίν. τὴν δὲ Σινωπικὴν μίλτον ἐναμιλλον εἶναι καὶ τὴν Ἰβηρικὴν λέγουσιν.

97 Ὑμεῖς δ' ἤπειροί τε, καὶ ἐν ἁλὶ χαίρετε νῆσοι,
Ὑδατά τ' Ὠκεανοῖο, καὶ ἱερὰ χεύματα πόντου,
Καὶ ποταμοὶ, κρηῶναί τε, καὶ ἤρεα βαθυσήντα.
Ἤδη γὰρ πάσης μὲν ἐπέδραμον οἴδματα θαλάσσης,
98 Ἤδη δ' ἠπείρων σχολιὸν πόρον· ἀλλά μοι ὕμνων
Αὐτῇσιν μαχάρεσσιν ἀνταξίην εἴη ἀμοιβή. 1186

1181 Vos autem continentes, & quæ in mari estis valete insulæ. 1182 Undæque Oceani, & sacra fluenta ponti, [maris Mediterranei.] 1183 Et fluvii, fontésque & montes saltuosi [vel clivosi] 1184 Jam enim totius quidem percurri cursum maris, 1185 Jam etiam continentium terrarum flexuosam [sinuosam] viam: at mihi carminum 1186 Ipsis à divis esto digna remuneratio.

Ὅπ γλυκεῖα ἡ καταγωγὴ τῷ ποιήματι. ὡς γὰρ θεραίρεσιν ἔχουσι τοῖς ἀψύχοις ὁμιλῶν ὁ Διονύσιος καὶ λόγον γλυκύτητος, χαίρετε, φησὶν, ὦ ἤπειροι, καὶ ὦ νῆσοι, καὶ ὦ τὰ καθ' ἑαυτὰ ἔπη. ἔστι γὰρ ὅτε ὁ ὕμνος καὶ ἄλλως λέγεται, καὶ ἐπὶ μόνον ὅπερ δεῖ ἐπαίνου. Πίνδαρος οὖν τοὺς ἑαυτοῦ ὀπαδεῖν, ἐπάξιον αὐτὸ ἡγούμενος τῷ ὕμνων ἀμοιβὴν, ὡς μέγα τὸ ἀνύσαντι. ὕμνους δὲ ἐνταῦθα, ἢ τὴν ῥηθεῖσαν θεοπρεπῶς θεολογίαν καλεῖ, ἢ ἁπλῶς ὅτω τὰ ἑαυτοῦ ἔπη. ἔστι γὰρ ὅτε ὁ ὕμνος καὶ ἄλλως λέγεται, καὶ ἐπὶ μόνον ὅπερ δεῖ ἐπαίνου. Πίνδαρος οὖν τοὺς ἑαυτοῦ ὀπαδοὺς

χίους,

κάες, ὕμνοις κηλεῖ. καὶ Αἰσχύλος δὲ ἐξ ἀνυφορᾶσεως τὸ κηκολογεῖν, ὑμνεῖν ἔφη, ἐν τῷ, Ὑμνεῖ δ' ὧν ἀγῶν φερεμίοις πολυῤῥόδοις. καὶ τὸ ἁπλῶς δὲ θρυλλεῖσθαί τι, ὑμνεῖσθαι λέγεται. καὶ Ἡσίοδος δὲ τὸν περὶ ναυπλίας ἔμμετρον λόγον, ὕμνον φησὶν, ἐν τῷ, Μέσσαι γὰρ μὲ ἐδίδαξαν ἀθέσφατον ὕμνον ἀείδειν. Εὐριπίδης δὲ καὶ ὁπὲρ μαντείας νοεῖν τὸν ὕμνον δίδωσιν, ἔνθα τὸ ὑμνῳδεῖν ἀντὶ τοῦ θεσπίζειν πέφηνεν. φησὶ γοῦν ἐν Ἰωνι, ὀμφαλὸν Μέσον κηδίζων Φοίβος ὑμνῳδεῖ βεβοτοῖς. τοῦτο δὲ καὶ ἀντὶ τοῦ ἀμέτρως ᾄδειν νοεῖσθαι δύναται.

ΤΕΛΟΣ.

HENRICUS STEPHANUS

LECTORI.

QUum ego, dum hoc Dionysii poematium Latine interpretarer, nonnulla (ut fit) in ipsum annotassem, postea verò & aliorum quorundam in idem notæ in manus meas veniissent, placuit (ut labori tuo parcerem) non seorsum annotationes singulorum edere, sed quæcunque è singulis visa essent excerpenda, tibi sub uno aspectu ponere, & quidem autoris nomine ubique præfixo.

Ex iis igitur quas mihi videre contigit in hunc poetam annotationibus, aliæ sunt *Jacobi Ceporini*: aliæ, *Gulielmi Morelii*: aliæ, *Andreæ Papii*, Gandensis, qui etiam ipsum poematium Dionysii carmine reddidit. *Jacobi Ceporini* (cujus Græca extat Grammatica perbrevis) Annotationes sive Scholia edidit Basileæ *Joannes Bebelius*, anno M. D. XX III, in calce voluminis quod Dionysii opusculum, Arati Phænomena & Procli sphæram complectitur. Sed ex iis quæ annotat, quæcunque ad grammaticam tantùm pertinent, & ab iis duntaxat qui Græcæ linguæ, præsertimque poeticæ, sunt rudes, desiderari possunt, quæcunque item aliò quidem pertinent, majorisque quàm illa sunt momenti, sed vel in ipsius Eustathii Commentariis (quæ nondum in lucem prodierant) vel apud Stephanum aut Suidam, aliósve, obvia sunt, prætermittenda censui. *Gulielmi Morelii* esse puto Annotationem variarum lectionum, adjectam calci editionis quæ ex ejus officina prodiit Lutetia, anno M. D. LVI. tres autem tantùm pagellas continet: quoniam ex iis quas pater meus editioni suæ subjunxit (quarum etiam maximam partem margini hujus meæ adscripsi) paucas duntaxat excerpsit: nec video quid in eo quem habuit delectu sequutus sit: quum nonnullas etiam quæ non minoris ponderis sunt iis quas annotavit, prætermittat. Satis igitur fuerit quæ ex Rufi Avieni interpretatione (cui & Rhemnianam alicubi consociat) ad quarundam lectionum confirmationem affert, ex illo mutuari. At verò *Andreæ Papii* in varias Dionysii lectiones Notæ (ita enim vocat) Antverpiæ fuerunt editæ anno M. D. L X X V, ad calcem interpretationis ipsius poematii, in qua non infelici labore versus Græcos totidem Latinis reddidit. Sed ne ejus quidem omnes notas afferre necesse habui: quum in plerisque nihil aliud quàm eas lectiones diversas exhibeat quæ hujus editionis margini fuerunt à me adscriptæ, & ne suum quidem de illis judicium interponat:

an

in quibusdam autem notis ostendat quidem utram ex duabus (vel quam ex pluribus) Eustathius, alicubi etiam Priscianus, sequutus sit: sed in hac editione lectorem de hoc monere supervacaneum sit, quum hîc & Eustathii commentaria & Prisciani interpretationem in promptu habeat. Quum verò & patris mei Roberti Stephani editio commentaria illa haberet, non debuit tot locis mirari Papius nullam multarum quæ in eo invenirentur lectionum diversarum mentionem illum fecisse: illum, inquam, patrem meum, eas cum cæteris non annotasse. Quas enim invenerat in vetustis exemplaribus, quorum lectori copia esse nequibat, meritò recensebat: at cur eas addidisset quæ à quovis lectore non minus quàm à se videri apud Eustathium poterant? Sed quod apud hunc multos lectores non animadvertisse, & multos nequaquam animadversuros esse scio (quod ad lectiones diversas attinet) id verò est de quo monendos esse censeo. Sciant igitur Eustathium interdum particula ἤ diversam alius exemplaris vel aliorum exemplarium lectionem indicare: veluti quum mentionem faciens hujus versus, Δεινὸν ὑπὸ στομάτων βαλέειν σιγώδεα χυλὸν, dicit, δεινὸν ἐκεῖ ἀπὸ στόματος ἔβαλε σιγώδη χυμὸν, ἢ χυλόν. Perinde enim est acsi diceret, χαίρει ὃ ἢ χυλόν. Sic, quum veniens ad hunc de Roma scriptum versum, Μητέρα παιάων πολίων, ἀφνειὸν ἔδεθλον, scribit, μητέρα παιῶν πόλεων, ἀγλαὸν· ἢ ἀφνειὸν ἔδεθλον, ἤτοι ἔδαφος, particula hæc ἢ duobus modis hunc locum legi ostendit: videlicet & ἀγλαὸν ἔδεθλον, & ἀφνειὸν ἔδεθλον. Ubi observandum est ἀγλαὸν (priorem lectionem sequendo) media producta, quæ passim brevis invenitur. Solet item Eustathius (nam de hoc etiam monendus es lector) in referendis versibus hujus poetæ, idem facere quod & in Homericis, ut quantitatis syllabicæ non ubique rationem habeat, sed ita scripturam alicubi mutet, ut jam versus esse desinant: velut hîc, quum παιάων mutat in παιῶν, versum non posse amplius stare videmus. Sic versum modò hunc modò illum videmus collabi, sequendo eam quæ in ejus Commentariis seu Scholiis est scripturam: quòd quum is adjectione literæ alicujus vel literarum fulciretur, ille tale literæ vel literarum adminiculum rejiciat, non poeticam sed orationi solutæ receptam scripturam sequens. Exempla nobis suppeditant cùm alii loci, tum paginæ 126, & 127. quum enim tres Dionysii stare versus non possint, nisi tres voces ita scribantur ut scriptæ sunt, nimirum ἀδειείαστο, vel ἀδειέαστο, (post hoc quidem futurum non sequente genitivo χαιρῶν, sed alio qui habeat initium à vocali) & ἐφέασθ, & ἀῤῥαγέωσι, ille tamen ἀδειάστο, & ἐφέπεται, & ἀῤῥαγίσι scribit: quas tres scripturas menda esse totidem exiistimet qui hunc esse illius grammatici morem non norit. Verùm ut ad lectiones diversas redeam, mirum videri non debet, quasdam apud Eustathium inveniri quæ in exemplaribus non extarent quibus pater meus usus est, quum vicissim nonnullæ partim in illis, partim apud quosdam scriptores inveniantur, quarum, ne ab Eustathio quidem tot mentio: quum alioqui non contemnendæ

nendæ videantur. Ad hunc quidem certè versum quod attinet, Γαίτυλοί τ' ἐφύπερθε, ἠδ' ἀγχίγυοι Νίγρητες, quum Stephanus non ἀγχίγυοι, sed ἀγχέμαχοι legat, (quod alibi Μαπτιῶν est epithetum apud Dionysium) dubitari potest an Eustathius ullam hujus γενεᾶς notitiam habuerit, cujus nullum in exemplaribus illis extabat vestigium. Cæterùm præter lectiones illas à patre meo annotatas, quas ab Andrea Papio recenseri & margini hujus meæ editionis adscriptas esse dixi, alias etiam quasdam te à me in his annotationibus expectare volo: ut in illo ipso quem modò attuli versu, Γαίτυλοί τ' ὀπὶ τοῖσι, pro Γαίτυλοί τ' ἐφύπερθε, sive Γαιτῦλοι. Verùm ne hoc quidem mirum videri debuit Papio, quòd alicubi lectio in calce libri à patre meo annotata melior comperiatur ea quæ sit in ipso textu (ut vulgò appellamus) quum sub examen illas non vocaverit, sed quæ plurium exemplarium autoritate niterentur, in textum receperit, cæteras ad calcem libri rejecerit. Ipse autem non ubique easdem retinui: sed in aliis præterea quibusdam locis libertate illa uti me debuisse ingenuè fateor, quorum in his Annotationibus mentionem sum facturus.

Nonnulla etiam quæ eadem opera in Eustathii commentariis observavi, ad quorundam locorum partim emendationes partim explicationes, & diversas non paucorum lectiones pertinentia, tu quoque eadem opera, si tibi videbitur, percurres.

P HENRI-

Henrici Stephani

ANNOTATIONES IN DIONYSII Poematium de Situ Orbis, & in EUSTATHII Commentaria.

Aliorum quorundam Annotationes in Poematium illud suis locis insertæ, præfixo unicuique autoris nomine.

PAginæ i. Epist. principio, ΠΙΝΔ.] Locus hic Pindari extat initio odes decimæ Olympiorum, Τὸν ὀλυμπονίκαν ἀνάγνωτέ μοι Ἀρχεσεράτᾳ παῖδα, πόθι φρενὸς Ἐμᾶς γέγεμπλαι. γλυκὺ γὰρ ὥρᾳ Μέλος ὀφείλων ἐπιλέλαθ'. ὦ Μοῖσ' ἀλλά σύ, &c. Neque tamen hic mentionem fieri videmus ejus quod dicit Eustathius, τὸ ἀναπλύσειν τὴν καρδίαν· sed hoc addit quasi à Pindaro nobis intelligendum relinquatur, quum illa in ejus corde legi non possint nisi præcedat talis illius ἀνάπλυξις. Paulo pòst autem pro πῦ tutius esset scribere πῖ.

V. μα] Vel pro κὴ scribendum esse κῆ, vel καμψήσασθαι in καθαλαμψήσασθαι mutandum esse videtur. Ut autem in Λιπτὸς mentione alludit ad vocem λήθην, qua modò usus erat, sic Ἑρμοῦ mentionem facere arbitror, quòd de illo promisso, de quo nondum suam fidem liberarit, quasi de magno quodam ære alieno, quod interim possideat, loquatur. Quod tamen duriusculè dici mihi videri fateor, ideóque aliam hujus appellationis rationem excogitari velim.

Col. post. v. τέτε] Scripsisse puto Eustathium, ἕτω ἡ λιχνοδίεδς.

P. ii. Ep. v. τω] Mendosum esse arbitror hunc locum, ἕτω γίνῃ τὸ πλέον· nec tamen succurrit nunc alia emendatio quàm ut pro γίνῃ scribatur γλίχῃ.

Pag. iii. col. post. v. γνὸς] Non dubito quin hunc locum, ὀφθαλμῷ κὴ διδασκάλῳ Μεσῶν, Eustathius aliter scriptum reliquerit: ac suspicor ita scripsisse, κὴ ὀφθαλμῷ κὴ διδασκαλίᾳ Μεσῶν. Respicit autem (ut opinor) ad illum Dionysii locum, Ἀλλά με Μεσάων φορέει νόος, αἴτε δυώνται Νόσφιν ἀλημοσύνης πολλὰ ἅλα μετρήσασθαι, Οὔρεά τ' ἤπειρόν τε, κὴ αἰθερίλιον ὄδὸν ἄεργον. Quanvis enim multorum describat locorum situs Dionysius quæ à se non visa esse fatetur, non dubito quin nonnullas regiones peragraverit,

verit, & ita pleraque ὀφθαλμῷ etiam γνῶναι potuerit. Sunt autem Homeri de Ulysse verba quæ hîc de Dionysio usurpat Eustathius, ᾧ πολλῶν ἀνθρώπων ἰδὼν ἄστεα καὶ νόον ἔγνω· sed quum Ulysses αὐτόπτης omnium fuerit, Dionysium partim αὐτόπλων fuisse, partim ὑπὸ τῆς Μουσῶν διδαχθῆναι, intelligere videtur. Mentionem autem illius loci Dionysii facit & in sequentibus, dicens Aratum quidem Mercurii ἐρασθέντα fuisse ὑποφήτου, Dionysium verò Mercurii τῶν περὶ γῆν παχὺ τὸ πλοῦν λύοντος fuisse ὑποδρησῆρα.

P. iv. Epist. col. post. v. κακεργ.] Videndum annon κλεπτουργίαν scribi debeat.

P. vi. col. post. v. ῥότερον] Legi etiam possit κομῥότερος pro κομῥότερον: verùm sive hoc sive illo modo legatur, non potest retineri τελεία στιγμὴ post Ἐστὶ δ'; quæ est in priori editione.

P. ix. col. post. v. πεφάλωται] Legitur etiam ὑπόκεινον: quæ mihi lectio magis arridet.

P. x. col. p. v. σεων] Præcedens editio habet, καὶ Ὕπτιος καὶ διδασκαλίας: sed expungendam fuisse vocalem καὶ ante διδασκαλίας manifestum est, quum διδασκαλίας genitivum singularem, non accusativum pluralem, esse necesse sit. Intelligit enim, Dionysium præfari quo docendi modo sit usurus: id erit, quem in aliqua descriptione ordinem tenere instituat. Atque hoc cùm de aliis locis videtur posse dici, tum de isto, p. 14. Νῦν δ' ἀλλὸς ἐπιρρίπης ἐρέω πόρον, ἢν' ὀπὶ πάσας Ἠπείρους λοξ. item isto, p. 47. ubi divisionem ponit, quam postea sequitur. Φερίζεο δ' Εὐρώπης λοιπ. &c. Necnon de isto, 48. Πολλὰ δέ οἱ φύλ' ἀμφὶ· τὰ τοι ῥέα πάντ' ἐγραδόσω, Ἀρξάμενος καὶ πλευρῆς ζευξιππάδος ἐκ βορέαο. De hoc quoque pag. 80. Ἄλλα δ' Ὠκεανοῖο παρὰ ῥόον ἐστεφάνωται. Τάων δ' ἂν σείσιμον ἐγὼ ἔπειμι, Ὁππότερα τ' ἀνέμοιο παρὰ ῥοπὴν ὄρνυται ἑκάστη.

Ibid. v. πνας] Perperam quidam hunc locum (sicut alios infinitos) interpretans, magnum Dionysium nostrum affecit ignominia: quum pro his Eustathii verbis κῆρες βραχυπάτας dixit *menda animadversione digna.* Sunt enim nè κῆρες, quas postea eleganti metaphora δοκίδας & λεπίδας appellat, ut Latina metaphora nævos diceremus: quum alioqui nævi exiitimentur proprièe esse potius quæ φύματα dicuntur. Cicero nævum maculam corporis esse dicit, De nat. deorum, lib. 1. *Nævus in articulo pueri delectat Accium: at est corporis macula nævus: illi tamen hoc lumen videbatur.* Metaphoricè autem Naso voce illa utens, postquam scripsit cuidam amico, eum peccare quòd suis ipsum literis non soletur, addit; *Hoc precor emenda: quod si correxeris unum, Nullus in egregio corpore nævus erit.* Horatius verò in Arte Poetica maculas carminis dixit quod Eustathius δοκίδας & λεπίδας poematis hujus Dionysii vocavit: *Verùm ubi plura nitent in carmine, non ego paucis Offendar maculis, quas aut incuria fudit, Aut humana parum cavit natura.* Omnino enim Eustathius quoque plura nitere & in hoc Dionysii carmine fateretur, ideóque

paucis ejus maculis offendi se negaret: tantum abest ut menda animadversione digna in eo esse dicturus fuerit. Quales igitur sunt illæ maculæ? vel, ubi talium macularum, quæ venia dignæ sunt, exempla habemus apud hunc poetam? Unum est pag. 22. in quadam comparatione quam ob εὐτέλειαν & μικροπρέπειαν reprehendit Eustathius, sed tamen ita ut simul excuset. Quinetiam initio hujus poematis totum orbem terrarum à Dionysio insulam vocari εὐτελῶς καὶ σμικροπρεπέστερον fatetur: sed addit, ἀνέσιον ἄλλως τὸ τῆς κλήσεως παιπεινὸν, διὰ προσθήκης ὀπιθέτου σεμνοῦ, καὶ ἐπῆγεν εἰς ὕψος τὸ πρᾶγμα, οὐχ ἁπλῶς νῆσον αὐτὴν εἰπὼν, ἀλλὰ περιπονμάσας ἀπείρονα, ὅθεν πολὺν ὄντι πρὸ ἀπείρονα· hæc enim adjectione distingui à cæteris insulis dicit. Fortassis autem & quædam aliæ ab eo indicantur, quæ non itidem excusari possunt. Sed vix illi possim assentiri de duobus locis quos reprehendit pag. 66. dicens videri Dionysium εὐτελῶς appellasse Neapolim, μέλαθρον Parthenopes: & Cyprum, urbem Veneris. Pagina quidem certè 182. vocem κεφώνυχα epitheticam (si ita vocare licet τὴν ὀπίθειον) non placuisse veteribus dicit, ὡς καὶ σκληρὸν καὶ ἀδέξιον ἔχουσαν.

P. 1. v. Καὶ] Quis non miretur hîc Rhemnii sive Prisciani interpretationem? —*populósque per orbem Discretos.* Nam eum ἄκειλα per antiphrasin dictum existimasse pro εὔκειλα, vereor ne planè ineptum sit: vix autem sit credibile, eum hoc ipsum εὔκειτον, aut aliud vocabulum cujus talis esset significatio, legisse: quum nulla usquam illius ejusmodi vocis fiat mentio, & tamen in librorum potissimum principiis soleant omnes diversæ lectiones accuratissimè annotari. At ego, ut non tantùm quid (meo quidem judicio) significaret hoc loco vox ista, sed etiam quæ esset illius significationis ratio, ostenderem, non verti Innumeri, vel Infiniti sed (periphrasi utens) quæ præ multitudine vix discerni possunt.

V. Πᾶσα] Ut idem in verbi ἐστεφάνωται interpretatione præstarem quod in interpretatione nominis illius ἄκειλα, non simpliciter dicendum fuit Cincta est, sed Cincta est velut quadam corona. Sic autem & pag. 111. dicit de insulis itidem, Ἄλλαι δ' Ὠκεανοῖο περὶ ῥόον ἐστεφάνωται. Verùm & Babylonem ἐστεφάνωσε Semiramis τείχεσιν ἀρραγέεσσι, pag. 182.

V. Οὐ μὴν] Conatus sum periphrasi vim compositionis nominis περιδέρομος exprimere, quum nec Circumcursabilis, nec Circuibilis sed nec Circumeabilis auderem dicere, (multo etiam minus Obvia, quod habet illa interpretatio ad verbum, quæ ante multos annos fuit edita) nec, aliquo illorum utendo, rotunditatis mentionem facturus essem: & scirem tamen vulgò reddi Rotunda pro quo & Rufus Avienus & Rhemnius Fannius dixerunt Teres quamvis aliquid inter hoc & illud esse discriminis existimetur. Alicet hîc dicat ὁ μὴν πᾶσα διαπρὸ περίδρομος, tamen pag. 10 legimus, Οὕτως Ὠκεανὸς περιδέρομε γαῖαν ἅπασ': verùm hîc rotunditatis talem huic verbo significationem subesse existimandum no

non est, sicut nec pag. 90. fortasse. ubi tamen legitur νῆσοι περίδρομοι, sicut in illo operis principio περίδρομος de terra comparata νήσῳ ἀπείρῳ. Sed neque pag. 19. ad rotunditatem respici videtur ubi ἰδρὼς dicitur τειχῆρι περίδρομος ἀμφιτείτης· vbi reddi posse videtur & Circumfluus: sicut ab Ovidio dicitur circumflua, passiva significatione, de insula. Valde igitur delectatur illius adjectivi usu Dionysius: atque ut περίδρομον νῆσον, ita vicissim ipsum mare περίδρομον ab eo dici videmus: ubi si vocem circumfluum usurpare vellemus, non jam passivam sed activam illi dare significationem oporteret: quum ἁλὸς περίδρομος νήσοισι sit ἡ περιέδρομε νήσους, sicut dixit, Ὠκεανὸς περιέδρομε γαῖαν ἅπασαν. Cæterum διαφερὲ reddi etiam posse videtur Circumquaque.

In *eundem versum*] Cepor. Non quidem tota continuo Orbivia. Hic Dionysius non intelligit universam terram (quæ mathematicorum sententia, ut cætera elementa, rotunda est) sed οἰκουμένην tantùm, id est, terræ portionem tunc temporis habitari compertam: quam secundum longitudinem in ortum & occasum cuneatum Dionysius fundæ, alii chlamydi similem dixerunt.

V. Εὐρυτέρη] Papius. Plerique omnes scribendum hîc putant Ὀξυτέρη βεβαίως· maxima sine dubio ratione: nam eam lectionem & Priscianus apertè tuetur: (transfert enim *Arctatur rapidos cursus ad solis utrinque*) & Eustathius agnoscere videtur, qui in hunc locum sic annotat, Τῆς δὲ τοιαύτης οἰκουμενικῆς σφενδόνης τὸ ὀξύτερον μὲν πρός τε τὴν ἀνατολὴν εἰσὶ καὶ πρὸς τὴν δύσιν, ἃ δὴ καὶ λάθρα ἡλίου κωλεῖ· τὰ εὐρύτερα δὲ πρός τε τὸ ἀρκτῷον καὶ μέρει καὶ τὸ νοτίῳ. Adjuvat etiam vocum εὐρυτέρη & ὀξυτέρη ne nimium no. perfecta significatio, in hac præsertim materia etiam autori nostro familiaris: quæ vel sola lectionem eam, ut nec Priscianus nec Eustathius accedant, suadere posset. Quis enim ferat latius quid ea parte dici, qua angustius est atque acutius? Mirari tamen juvat nimis, qua ratione contigerit ut tam vitiosa lectio tot invaserit exemplaria. Nam si R. Stephanus in editione sua hæc verè testatur, γέγραπται δὲ ἔν τινι τῶν ἡμετέρων ἀντιγράφων, ὅπου ἡ ὑπερπολάζουσα γραφὴ, ἐν πᾶσιν ὡς εἰπεῖν εὑρισκομένη τοῖς ἀντιγράφοις, ὀξὺν εὐρυτέρη, dissimulare eam scripturam salva librorum fide non possumus. Quid ergo? librariine errore vel audacia dicemus id accidisse? sic enim ferè solent. Non existimo: neque, si accidisset, in omnia ferè se dissudisset exemplaria: ab ipso Dionysio profectum sit oportet. Equidem quid mihi, dum ea re nuper de hoc loco attentius paulo cogitarem, in mentem venerit, operæ pretium putavi adscribere, etsi valde fortasse verendum est ut accuratum aliquid pro desperata pænè scriptura quam sequimur, adferre possimus. Vult itaque Dionysius terræ figuram non exactè rotundam esse, sed ad instar fundæ prælongam, quod Græci dicunt σφενδόνη· idque ad ortum & occasum. Is sensus ex vocabulo ὀξυτέρη nullo negotio intelligitur: necesse est enim in ea specie quam terræ tribuit autor, lineam qua circumquaque definitur,

acutiores hinc atque inde sinus admittere qua terra longissima est: secus atque in circulo, cujus ambitus ubique similis est, nusquam arctior ampliórve. At idem ex εὐρυτέρῃ, quum prima specie vehementissimè repugnare videatur, non facilè quivis eruat: etsi nec inelegantèr nec incommodè fortasse possit. Nam terram εὐρυτέρῃ ad ortum occasúmque esse, nihil est aliud quàm vastius illac longiúsque exporrigi: ut εὐρὺς non in eam sententiam accipiatur, qua contrariam haberet vocem ὀξύς· quemadmodum aliquot infrà locis usurpatur, præsertim quum de figuris autor loquitur, ut in Africæ, Ægypti, Europæ, Asiæ forma sitúque explicando: quæ res sola mutandæ lectionis, ut arbitror, occasionem dedit: nam & hîc de terræ figura Dionysium agere videbant, in qua & εὐρύτης & ὀξύτης clarissimè notari possunt. Neque item ut eam significet dimensionis speciem quam propriè latitudinem appellamus: (quis enim hoc à poeta exigat? præsertim qui de nulla prorsus latitudine aut longitudine, ne de ea quidem quam cosmographi tractant, vel per somnium cogitet) sed ut magnitudinis confusam quandam notionem contineat: quali significatione passim autor utitur, cùm insulam, mare, regionem, aut aliud quid simile, εὐρὺ, hoc est, amplum, vastum, ingens dicit: vel quum Syrtim, Phrygiámque majorem, εὐρυτέρῃ nominat. Ne quis igitur (ut ad hunc locum quæ dixi accommodem) putaret terram exactè rotundam esse, subjicit Dionysius eam εὐρυτέρῃ, id est ampliorem, ad ortum & occasum esse: quòd ibi tanquam exorbitet, atque accuratæ rotunditatis lege ac præscriptione veluti contempta, longius prorumpat: quod in vero circulo non accideret: nam in eo nihil usquam extat: sed omnia intra figuræ fines ita coërcentur ut extrema undique æqualiter absint à medio. Quam edidi scripturam, ab Avieno redditam, ex Morelii editione didici: nam mihi paraphrasim ejus videre non contigit: sic autem habet, *Sed, matutino quâ cœlum sole rubescit, Latior.*

P. 2. col. post. v. τον·] Scribendum potius ἑσπέρῃ, ut habet unum exemplar.

P. 3. v. ᾧν] Malim legere ἐν οἰκείῳ τόπῳ, ut scriptum est in uno codice: quia vix credibile est Eustathium hoc substantivum relinquere voluisse subaudiendum.

P. 4. v. ζωδίῳ] Ejusdem exemplaris scriptura est ἐπέχειν, quam sequor.

P. 7. v. αὖδις] Legitur etiam Ἰνδικὸν οἶδμα· quæ scriptura fortasse est alicujus qui versum stare non posse viderit, scribendo Ἰνδικὸν κῦμα. Sed meminisse hîc oportet ejus quod antea dixi de Eustathii consuetudine, in citandis Dionysii locis: quam alioqui non considerans Papius, scribit non semper summam Eustathii citationibus deferendam esse autoritatem, præsertim quum alieno loco aliquid adducit: ut scholio quinto (inquit) bis Ἰνδικὸν κῦμα Σαλάσσης perperam citat: nam apertissimè lex carminis repugnat. Hoc autem scribit Papius, postquam annotavit in hunc versum,

sum, Πάντη δ' ἀκμάτε φέρε) ῥόϑ' Ὠκεανοῖο, ipsum Eustathium legere δένϑ' Ὠκεανοῖο, cùm hìc tum initio scholii primi: ideóq; se hoc etiam loco ab editione R. Stephani discedere, qui ῥόϑ' hìc expressérit, δένϑ' autem inter varietates retulerit. Atque his postquam subjunxit, Etsi dissimulare nolo, semel ita ab Eustathio locum hunc citatum videri: quum ait in fine Scholii secundi, autorem infra pro Ὠκεανὸς dicere ἀκμάτε ῥόϑ' Ὠκεανοῖο' addit illa de Eustathio, sed Eustathii citationibus non est deferenda summa semper autoritas, &c. Verùm ut sicut pro Eustathio respondi, ita & pro R. Stephano patre meo respondeam, primùm meminisse oportet ejus quod antea dixi, eum plurium potius exemplarium consensum in recipiendis in textum (ut vocant) lectionibus, sequutum esse, quàm delectum ei similem habere voluisse quem ipse Papius habuit in editione cui suam interpretationem adjunxit, non quòd eam quæ in hujusmodi delectu poneretur operam improbaret pater meus, sed quòd huic rei tempus impendere non vacaret. Deinde, etiamsi aliquem delectum habere voluisset, at hoc ipso in loco non eundem fortasse quem Papius habuisset, ut hanc lectionem δένϑ' Ὠκεανοῖο, alteri ῥόϑ' Ὠκεανοῖο præferret: non quòd sequens versus eum movere potuisset (ut suspicari videtur Papius) quum τέκνον φίλε & alia hujusmodi legere se meminisse: sed quoniam præterquam quòd utranque scripturam agnoscit Eustathius, (quem alioqui ubique satis vel judicii vel diligentiæ in lectionum delectu adhibuisse non dixerim) hæc quæ rejicitur à Papio, ῥόϑ' Ὠκεανοῖο, multis aliorum locorum exemplis defendi possit: sicut etiam βαθύῤῥοον alibi (quemadmodum & βαθυκύμονα) illum appellari videmus. Hoc etiam considerandum esse dico, ita quidem loqui poetam potuisse, Πάντη δ' ἀκμάτε φέρε) δένϑ' Ὠκεανοῖο, Εἷς μὲν ἐὼν, πολλῆσι δ' ἐπουνυμίησιν ἀρηγὼς, ut non verborum sed sententiæ ratio habeatur, ac perinde sit acti dictum esset ἀκμάϊϑ' ᾧ ϑεναρὸς Ὠκεανός' sed potuisse etiam, non utendo licentia, dicere, Ἕν μὲν ἐὸν, πολλῆσι ἐπουνυμίησιν ἀρηγός. Nunc autem lectorum esto judicium, an licentia illa ex earum genere sit quas Dionysium consectaturum potius quàm vitaturum fuisse, verisimile esse possit. Interim verò me Papio de aliorum quorundam locorum lectionibus, in una alteri præferenda, assentiri non nego: nec dissimulare volo, comperisse me nunc, idem utriusque nostrûm fuisse judicium, ubi mihi libuit vel potius licuit (licuit, inquam, per typographici pensi occupationes) quarundam diversitatem examinare. Sic enim, exempli gratia, (ut omittam duas vel tres de quibus nos assentiri ipsa lex carminis aut sermonis Græci consuetudo coegit) versu 233. ut ego δεσπόσωλο in textum recipere malui quàm σωεστόσωλο, ita illi quoque illud quàm hoc magis placuisse nunc comperi. Sic versu 487. vocem Ἰονίοιο illum, sicut & me, magis probasse quàm ἠγίοιο. Sic versu 760. illum, sicut me, λελειμμένη quàm κεκλιμένη maluisse. Cæterùm quum illæ quæ à Papio annotantur variæ lectiones hujus editionis

margini sunt adscriptæ, simúlque Eustathii scholia hîc exhibeantur, necnon Rhemnii interpretatio, ideóque in rem præsentem venire lector possit, id est, videre apud utrunque quænam illi placuerint, eas illius annotationes in quibus nihil aliud proponit, inferere necesse non habebo: sed iis in quibus illa proponere contentus non est, contentus ero. Verùm de hoc quoque monendus iterum mihi est lector, quasdam lectiones inveniri apud Eustathium quarum nullum in exemplaribus paternis vestigium extaret (alicubi certè ne facta quidem ulla nostræ lectionis vel nostrarum lectionum mentione, quasi eam vel eas non agnosceret) ac vicissim habuisse illa exemplaria nonnullas alicujus etiam ponderis, quæ Eustathio incognitæ fuisse videantur. Atque ex iisdem libris multas in calce editionis paternæ annotatas esse scio, (quasdam & hujus editionis margini adscriptas) quæ sine ullo lectoris damno prætermitti potuerint: sed aliquos vicissim esse scio qui malint omnia sine discrimine quæ in vetustis extant exemplaribus, non diligenter solùm sed curiosè etiam sibi exhiberi, quàm in periculum venire, ne, dum quædam rejiciuntur, aliquid sibi profuturum, & quod suo quidem judicio rejiciendum non fuerit, amittant. Ideóque non tam mirari nimiam illam patris mei diligentiam debuit Papius (cujus alioqui & judicium & doctrinam magni facio) quàm nos mirari debemus, illum, quum hujusmodi minutiis & quisquiliis, ut ipse vocat, tantopere offenderetur, eas tamen in suis annotationibus tam diligenter recensuisse: atque ita quas pater quisquilias (jam enim non loquor de lectionibus illis quæ magni sunt momenti) ad calcem libri rejecerat, & ibi velut occultaverat, eum in valde conspicuo loco posuisse.

P. 8. col. post. v. χρὸς] Malo alteram lectionem ἀποτελεσμάτων.

P. 9. v. εἰσι] Melius hic locus scriptus esse hîc videtur quàm apud Stephanum: is enim est ὁ πὸ ἐσπερικὸ χράμψας· sicut ὁ γωγράφος passim est Strabo.

V. οἱ δ',] Malim εἰσβεβηκότες, ut magis proprium & usitatum hac in re.

P. 10. v. Ἤτοι] Morel.— ἄλα τέμνει, Rhemnius: Avienus, πλεῖ, *Primus in orbe finus vasti maris æquora gignit Gurgitis Hesperii.*

V. Εὐξείνε πόντε] Papius. Quidam Εὐξείνε κόλπε· ego usitatam lectionem malim: partim, quia Euxinus in quatuor horum sinuum numero non est, sed pars mediterranei: partim, ne tribus continuò versibus eadem penè vox audiatur, κόλπος, κόλπε, κόλποι· partim etiam quia Euxinus ponti appellatione frequentius venit.

P. 11. col. post. ὠτῆς] Pro ἑκατέρᾳ legitur etiam ἑτέρᾳ· quod magis placet. Paulo pòst Ὠκεανοῖο (ut apud Dionysium, pag. 135.) pro τῷ Ὠκεανῷ.

P. 13. col. p.v. τόπις] Invenio etiam περιγλαλεῖ pro περιγναλεῖ. Sonabit autem (ut opinor) περιγλαλεῖ quasi quis dicat, Circumlocutione quadam obiter exprimit, sive innuit. Fortasse tamen aliquis malit περιλαλεῖ, id est Circumloquitur.

P. 14. col. post. v. δεν καὶ] Scribendum puto, φασὶν οἱ ἐπιχώριοι εἶναι αὐτό. καὶ ἐπώνυμον, &c.

P. 15. v. αὐτῶν] Post αὐτῶν legitur etiam οἱ ἐκ τῆς ἕω φυγόντες πρὸ τῆς Κύρου δουλείας.

Col. post. v. Μασσαλίας] Rectius Ῥηγίνης scribetur

V. περὶ] Legitur etiam, Λίγυρες ἀπὸ πνῶ ποταμοῦ Λίγυρ ὀνομαζόμενοι.

Ibid. v. Τῆ δ' ἔπι] Morel. Avienus ἐγγὺς πόντου legisse videtur : vertit enim, *Sardoniáque dehinc mœnia circumflua cingit Æquoris, & cano spumant freta concita fluctu.* Papius. Robertus Stephanus edit, ἐγγύθι πόντου, ut vulgò : ego variam ejus lectionem prætuli, quòd eam ab Eustathio non obscurè his verbis indicari viderem, φαίνεται δὲ μὴ τὸ Λιγυστικὸν εἶναι καὶ Κύρνιον πέλαγος τὸ πρὸς τῷ Κύρνῳ νῆσον· ἐνδοτέρω δὲ τούτου, τὸ Σαρδόνιον. Nec aliter legisse Priscianum credibile est, quanvis præter Dionysii mentem ἔνδοθι transtulit.

P. 16. v. Κυβῆς] Papius. Quidam libri, αὐτὰρ ὕπερθεν. Ultro autem modo scribamus, ad sensum nihil interest : nam iis quæ ad austrum sita sunt, frequenter quasi altioribus, particulam ὕπερ' autor accommodat. Rectè : nihilo enim verius attolli septentrionales quàm meridionales orbis partes dixeris. Etsi aliter vulgus loquitur, & à vulgo Virgilius cecinit, *Mundus ut ad Scythiam Ripæasque arduus arces Consurgit, premitur Libyæ devexus in austros.*

V. Περσωπ.] Legitur etiam περσωπωὲς, ut referatur ad κάρηνον, sive μέτωπον, ut habent alia exemplaria. Non video autem cur ferri etiam κάρηνον non possit, quum à ratione alienum non sit, locum aliquem dici assimilare caput arietis, & inde appellatum esse Frontem arietis, dando videlicet ei non totius capitis sed duntaxat partis nomen. Tantum verò abest ut sequens versus nos hic legere cogat μέτωπον, ut potius ad hanc lectionem rejiciendam nos impellere dici possit : non quòd rationi non sit consentaneum, locum qui frontis arietinæ imaginem habeat, dici appellatum esse Frontem arietinam, sed quòd idem nomen μέτωπον durè positum iri videatur in fine duorum versuum qui sunt non tolùm valde vicini, sed contigui : & unus claudatur his verbis, παραμάζεται μέτωπον· alter istis, — ἐρημίξαλο μέτωπον.

P. 19. v. Πελυτ.] Legitur etiam πειστῆσιν ὀπίδρομον ἀμφιπεί-πτας· sed vel ea quæ antea dixi de voce πειόδρομον, retinendam esse ostendunt.

Col. post. εἰς ἓς] Malim περιούσιον, ut in uno exemplo scriptum est.

P. 20. v. Ὡς οἱ] CEPOR. Ὡς οἱ μὲν βοῶσιν, ut clamant: ὡς hîc cum admiratione legendum.

V. Ἐκ δ'] CEPOR. Ἐκ δ' ὀρέων Σικελῶν, E montibus Siculis: à finibus Siculi mari, à promontorio occidentali Cretæ, fronte scilicet arietis: eousque enim productum erat mare Siculum.

V. Ἰσμ.] CEPOR. Ἰσμαέικοῦ ποιῆσιν ἐλαυνόμενοι βορέαο. Ismarus, mons Thraciæ. Boream à cardine septentrionis ferè delabentem Græciæ vulgus (cujus poetæ miri æmulatores sunt) appellavit Thracium: quòd ex ea regione ipsis ad septentrionem contermina flare videatur. Hoc semel admonere visum est, quòd poetæ complures rem, non sicut in se est, sed ut vulgo videtur, describunt. Addit, Ὀρθὸν φυσόωντ]α. Boream autem è cardine septentrionis in nostram habitabilem rectà, id est, nullo tumore terræ impediente, spirare, etiam in Hesiodi scholiis ex Gellio adnotavimus.

P. 22. v. λιν] Legitur etiam Ἀλέξανδρ]ος κοσμήσας καὶ ὀνομαστὴν πτήσας· atque ita scripsisse Eustathium verisimile est, sicut Alexandrum, urbem illam celebrem reddidisse eo ipso quòd multis ornamentis decorassèt.

V. Ὄσσον] Pro —Χελιδονίων ἐπὶ νήσων legitur etiam Χελιδονίων μυχὰ νήσων· sed in margine malè scriptum est μυχὲν, juncta litera ν nomini μυχὰ, pro μυχὰν. Legimus autem μυχὰ & pag. 89. Μαιώτ]α ἐς μυχὰ πίπτει.

P. 27. col. post. v. τεῖ] Inter κραδίῃ & Ἡσίοδ]ος hæc scripta erant in uno exemplari, καὶ τοῦτο δηλοῖ μὲν καὶ ὁ γεωγράφ]ος, λέγει δὲ καὶ ὁ δεινοσοφιστὴς, τὸ ἐκ πολλοῦ πόν]ου, παυτὸν εἶ) ὡς ἐὰν εἴπῃ τὶς, ἐκ πολλοῦ ὀλέθρου.

V. Τοῦ] Post κέλδεσι interpungendum videtur potius quàm post αἰεὶ, quod est in principio sequentis versus. Idémque apud Eustathium faciendum fuerit.

P. 28. v. Τόξῳ] CEPOR. Arcus, Scythici videlicet: cujus figuram efficere pontum Euxinum testatur etiam Plinius. Talibus arcubus hodie utuntur Ungari, Poloni, & Boemi.

V. Ἰδὺ] MOREL. —μόνη δέ τοι ὄξη Κάραμβις. Rhemnius & Avienus hanc lectionem probarunt: hic, *--excedit confinia, sola Carambis, In boream vergens:* ille, *Extra quam, boream quo scandit, sola Carambis.*

P. 29. v. Ἄνδρες] CEPOR. —μητέρα πόν]ου, matrem Ponti. Eorum lingua, ut alii referunt, Temerinda. Verisimilius tamen, secundum rationem universi, Euxinum esse matrem Mæotidis.

P. 30. v. Ἐς νότον] CEPOR. τραπέζῃ, mensulæ. Hesychius, τραπέζιον apud geometras, figura est quæ duo latera opposita ad se invicem habet inæqualia, duo verò priora connectentia, æqualia. Ad hoc, aliáque Dionysii terræ delineamenta, veterum picturæ, non recentiorum, adhibendæ sunt.

V. Οὗ γὰρ

P. 31. v. Οὖρον.] Morel. ἄρχι θαλάσσης. Sic Avienus,—*istius orœ Terminus immensis Arabum concluditur undis.*

P. 36. v. τοῦντος] Malim εἰελιδόντος, ut in uno scriptum est,

P. 37. v. καπήξαντας.] Legitur etiam, ἀνεῖλον δ' ὅλῳ Ῥασέντυλον, στατηρὸν πνα.

V. Κυρήνη] Morel. Κυρήνη τ' εὔππυρον. Sic Avienus, *Astat Cyrene propter vetus, erigiturque, Urbs procera arces.* Rhemnius εὔιππον interpretatur. Papius. Κυρήνη τ' εὔπυρον. Eustathius utranque lectionem agnoscit. Quam edidi & verti, Priscianus adjuvat, alteram Avienus. Illam autem ideo prætuli, quòd Eustathius etiam à Pindaro εὔιππον celebrari Κυρήνην adnotet: at εὔπυρος quibuslibet urbibus sine discrimine epitheton addi potest. Ideóque scioli cujusdam esse commentum suspicor, cui satis erat ad lectionis varietatem fingendam causæ, quòd æquè commodè utraque vox in versum recipi posset.

P. 38. v. σοφεῖ] Legitur etiam ἰσοφεῖται.

Ibid. col. post. v. λέγει,] Pro εὔπυρον legitur etiam εὐανδρον.

V. Ἄσχι] Papius. Ἄσχι ὃ Μαμμαείδαι σφενδονήτες Αἰγύπλοιο, post hunc versum, quatuor hos in quibusdam exemplaribus repertos annotat Robertus Stephanus, & ex eo Morelius. Κεῖθεν δ' ἐς δυσμὰς, Λιβύης ὅθι φαίνεθ' ἀρχὴ, Μάνδρος ἐρήσεται Σαλαθός τε ῥόον ταχὺ ἕλκει. Ἔνθα Νιγείτδος ἀγλαὸν ὕδωρ, Νίγειρ τ' αὐτὸς Αἰθιόπεσσιν ἑλίσσων. Qui sic reddi Latinè possunt, *Inde sub occasum, Libyæ quà surgit origo, Stat Mandrus, Salathúsque cito se flumine volvit. Hîc latices etiam Nigritidis, ipseque niger, Æthiopum populos immenso proluit amni.* Sed ego ne per somnium quidem incidere potuisse Dionysio credo ut eos hîc insereret: & nec ab Eustathio explicantur, nec à Prisciano transferuntur, qui, ut multa omittat, nihil tamen eorum negligere solet quæ descriptionis aliquid continent.

V. Γαίτυλοι] Legitur etiam Γαίτυλοί τ' ὀπὶ τοῖσι, τῇ ἄρχι, &c. Pro ἀγχίγυοι autem Stephanus habet ἀσχέμαχοι. Apud eundem est Νίγρητες, ut hîc (atque ita illum scripsisse, ostendit sedes illa in qua collocatur juxta seriem alphabeticam) quum inveniatur & Νήγρητες.

P. 39 v. Αὐτῷ] Papius. — πυμάτης ὄφρα Τέμπεα Κέρνης. De hoc loco varia adfert Eustathius: sed eum pulcherrimè claritimèque Plinius explicat, cap. 31. libri sexti, quo Æthiopici maris insulas recenset. Ejus verba sunt, *Contra sinum Persicum Cerne nominatur insula, adversa Æthiopiæ: cujus neque magnitudo, neque intervallum à continente constat: Æthiopas tantùm populos habere creditur.* Unde intelligitur, ab Æthiopibus non longè abesse Cernen. Sed de amœnitate ejus nihil ex eodem Plinio licet cognoscere. Itaque quam ob causam Dionysius τέμπεα Κέρνης dicat, nihil annotare possum: nisi fortassis etiam montium angustias

gustias hac appellatione venire Favorino credimus: qui in Lexico suo sic de hac voce scribit. τέμπη τὰ μεταξὺ τῆς Θετταλίας ὀρῶν. περὶ τὴν Ὄλυμπον καὶ τὴν Ὄσσαν κειμένα. καλοῦνται δὲ καὶ ἐν πᾶσι τοῖς ὄρεσιν αἱ κοιλότητες διαβολαί· ὡς Διονύσιος ὁ περιηγητής, — πυμάτης παρὰ τέμπεα Κέρνης. CEPOR. Cernæ.] Hanc insulam alii maris Æthiopici seu Rubri esse memorant, alii Atlantici. Quam diversitatem ex eo ortam conjicio, quòd hanc insulam Æthiopiæ acceperunt vicinam: quæ duplex est, orientalis & occidentalis.

Col. post. ὃ ἐυφορ.] Nimis durè & insolenter hoc dicitur, ὥστε ἐπὶ ὀκτὼ μιῶας ἔχει τοὺς Κυκλωπίους ἢ ὁπόσα· ideóque in hujus lectionis locum substituenda est hæc altera, ὥστε ὅτι ὀκτὼ μιῶας ἔχειν τοὺς Κυκλωπίους τὰς ὁπόσας.

P. 40. v. Ἑσπίᾳ] Non debuisse minus placere hanc lectionem πίπτει, quàm alteram βάλλει, ostendit hic locus pag. 126. — ἧς διὰ μέσης Συρήμου καὶ Τάναϊς Μαιώτιδι εἰς μυχὰν πίπτει.

P. 42. v. πλατύς.] Rectius πλατεῖα in uno legitur, quum jungi debeat cum ὀφρύς.

P. 44. col. post. v. ὡς] Pro τοῖς ἐν πύξοις, legitur etiam τοῖς ἐν τῷ πύξῳ, quod malo.

P. 46. v. Ἔνθα] CEPOR. Sinopitæ Jovis. Quidam existimant statuam Jovis in templo Alexandriæ Sinopide, coloris genere nascentis in Sinope, oppido Ponti, fuisse depictam, atque inde dictum Jovem Sinopiten. Quid si à Sinopide nympha adamata nomen meruerit? de qua infrà.

V. τος,] Scribo πυέλῳ χρυσῇ, itidémque paulo pòst, ὑδρίνῃ πυέλῳ.

V. Οὐδὲ μὴν] PAPIUS. Vulgatam scripturam ἄκραι adjuvare videtur Priscianus, transferendo *alti*.

P. 49. v. λαῖ] Post συμπληρώσεσι legitur etiam καὶ σωεκθέσεσι· sed malè, ut opinor, pro καὶ σωεκθέσεσι· ut in nne eorum quæ præfationi sunt adjuncta, de Dionysio, & ejus poemate, πολὺ δὲ τὸ σαφὲς ἡ παρέκστασις ποίησιν ἔχει, καὶ μάλιστα καὶ τὸ ἐυκρινὲς, ὡς σωείρηται, ὁ μόνον διὰ τῆς ἐπαναλήψεων, καθάπερ ἔφαμεν, καὶ τῆς συχνῶν συμπληρώσεων, ἀλλὰ καὶ τῆς πυκνῶν σωεκθέσεων. Quid autem appellet σωεκθέσεσιν, cùm aliunde sciri possit, tum verò ex iis quæ ibidem subjungit, ἔστι γε καὶ ὕβρεις διδασκαλίας, &c. (ita enim scribendum esse docui suprà) at verò συμπλήρωσις, significatione non perinde usitata, vocantur illa verba quibus clauditur qui institutus erat aliqua de re sermo: veluti quum hic alicui descriptioni finis imponitur. Ad eam autem antequam veniat, σωέκθεσις illi veluti præfatiunculæ est loco. Exemplum συμπληρώσεως est hic versus, 108. Ὡς οἱ μὲν βοόωσιν ἑλισσόμενοι δύο κόλποι. In eo autem loco de quo nunc agitur, versus iste, Τοίη μὲν Λιβύης μορφὴ καὶ σῆμα τέτυκται. At in iis quæ præcedunt, exemplo nobis fuerint isti versus. Οὕτως ὠκεανὸς περιδέδρομε γαῖαν ἅπᾶσ, Τόσσος ἐὼν, καὶ τόσσα μετ' ἀνδράσιν ἀνόμηθ' ἕλκων· sed hic cum epiphonemata conjuncta est συμπλήρωσις. (itidémque fortasse de

de illo versu dici potest, Ὡς οἱ μὲν βούωσιν ἐλισσόμβοι Νομάδοι) Nec multo pòst συμπλήρωσιν, ut opinor, vocare itidem possumus hæc verba; Τόσοι μὲν κόλποι βαθυκύμονες ὠκεανοῖο Οἱ μείζες. At verò in versu qui proximè sequitur, non dubito quin σφεκτάσεως exemplum habeamus. Νῶϊ δ' ἄλλος ἐπιστείλῃς ἐρέω πόρον.

P. 50. v. Μῆκος] Pro τεβαμμένον rectius legetur τεταμμένον, ut in marg. scribi debuit, non τεταρμένον.

V. Ὠκεανοῦ] Cepor. Βρεταννοὶ, non qui Britanniam insulam sed Aquitanicæ Galliæ continentem habitant.

P. 55. col. p. v. μαθητεῦσαι] Pro μαθητεῦσαι habebat δελδῦσαι unum ex nostris exempl. Quum autem Herodotus, quem laudat testem, utrumque perhibeat, (accipiendo ὁμιλήσαντα apud eum pro μαθητεύσαντα) facilè crediderim, ipsum quoque Eustathium scripsisse δελδῦσαι ἢ μαθητεῦσαι.

P. 56. v. Τῶν δ' ὑπερ] Papius. Quidam libri Ἀγαυῶν quod Priscianum legisse, tres codices antiqui fidem faciunt. Quidam, Ἀγανῶν. Lectionem illam Ἀλαυῶν clarè confirmat Eustathius. Sed iidémne sint quos quarto superiore versiculo Dionysius nominat, an eis vicini alii eodem nomine, haud queam statuere: Eustathius pro iisdem habere videtur, qui utriusque loci epithetum conjunctim iis tribuat.

V. Νόμοι δ'] Morel. Avienus legit, Ἱππόποδές τε Γελωνοὶ, καὶ Ἀγάθυρσοι, qui vertit, *—celeréque Geloni.*

P. 57. v. Μήνης] In horum genitivorum interpretatione Eustath. non sequutus sum: alioqui ita vertendus fuisset hic locus. Electrum jucundo nitore lucens [vel fulgens] nascitur [vel crescit] luna ineunte, vel incipiente. Simul autem interpungendum fuisset post αὐγή.

P. 58. νῳ] In uno exemplarium patris mei legebatur ita, γυναικὸς μὲν τὰ κάτω μαστῶν ἐχέσῃ, τὰ δ' ἄνω, ὄρεως.

V. Πρὸς δ'] Cepor. Gerrhæque, Quidam hîc legendum existimant, Rhætíque, Nec id sine ratione: quippe quum Dionysius nec usquam alibi mentionem faciat Rhætorum, ab omnibus veteribus celebratorum historicis. Constat profectò hoc loco Dionysium indicare voluisse populum ad au'trum supra Noricos, vicinum fontibus Danubii: sive hi Rhæti sive Vindelici fuerint. Equidem an hoc Dionysii errore vel scribæ alicujus vitio factum sit, planè ignoro: tantùm scio hanc vocem Græcis robustum, durum & agreste quiddam sonare.

P. 61. v. Τείτων] Quibusdam magis placet ἄκρῃ in dandi casu.

P. 63. col. post. v. ΦΦ] Alteram lectionem ΑὐσονιΦΦ malim, quanvis potius Αὐσόνων videri possit dicendum fuisse.

V. Ὅπ Τυρρ.] Sequendo vulgarem appellationem Etrusci, scribendum esset Ἐτρῦσκοι· suspicari tamen aliquis possit ipsummet Eustathium hîc, ut in quibusdam aliis locis, appellationem Latinam non servasse satis integram.

P. 49. v. Τοῖς δ' ἔπ] Digni sunt Latini quorum epithetum, à Dionysio illis non sine magna animi attentione assignatum, attentè consideremus: loquor autem de nomine μέρμερον, non de ἀγαυῶν· illud enim multos ex Homeri posteris tribuere videmus illis quos celebres & inclytos significare volunt, sive quorum ab illis dicitur esse (ut Maroniana utar periphrasi) inclyta fama gloria: sed quàm est frequens apud eos hoc epithetum ἀγαυοὶ, tam certè alterum illud μέρμεροι est infrequens. Qui tamen illud poematium carmine reddiderunt, hoc prætermisso, vim illius tantùm exprimere conati sunt. Qui autem olim ad verbum interpretatus est, vertit, Gravis gens: non sine gravi errore, & quidem manifesto. Ego igitur nequaquam illum interpretem sequutus sum, sed μέρμερον ἔθνος dixi esse sagacem gentem: potuíque (ut opinor) solertem itidem dicere. Sed aliquid præterea innui puto quod his verbis assequi non potuerim: perinde videlicet acsi Romanis quandam sagacitatem seu solertiam cogitabundam (ut ita loquar) tribueret, id est, Latinos sagaces ac solertes esse, eorúmque animos perpetuò in aliqua cogitatione & cura versari (ut à Cicerone hæc conjunguntur) diceret. Quo sensu μέρμερος appellari potuit ille Latinorum maximum decus Scipio, (Publius inquam Scipio, qui primus Africanus appellatus est) quippe qui dicere soleret nunquam se minus otiosum esse quàm quum otiosus: nec minus solum, quàm quum solus esset. Apud Platonem tamen alius est hujus vocabuli usus, in Hippia majore, p. 290. meæ editionis, circa finem, μέρμερος πάνυ ἔξιν, ὦ Ἱππία· hoc enim dicitur à Socrate de quodam qui curiosè quidem sed tamen acerrima & attentissima cogitatione res examinabat, earúmque discrimina diligentissimè excutiebat.

P. 65. col. post. v. Ἄλβυλος] Pro Ἄλβυλος legitur etiam Ἄλβας.

P. 69. v. ἀπόσυλο] Vel ἐπεὶ γὰρ πρὸς ἔμαλον, vel ἢ γέγονεν paulo pòst ab Eustathio scriptum fuisse arbitror.

P. 70. v. Σαυνίτια] Desiderabatur hic versus in editionibus quæ paternam præcesserunt: ideóque Ceporinus annotabat unum hic vel duos versus de Samnitibus deesse: atque id ex translationibus manifestum esse, Festi, Ruffi & Prisciani, sive Fannii: legi enim apud Festum,

Infortunatæ Sybaris vicina ruinæ est.
Samnitésque truces habitant confinia: post hos,
Gens Marsûm quondam tenuit loca.

apud Fannium verò, sive Priscianum,

Samnites medio complectitur Itala tellus
In gremio, Marsósque simul.

P. 71. col. post. v. σης] Legitur etiam ἐπωνελδόν]ες οἱ ἐν τῷ πολέμῳ, ἢ μοχθ. Sed malim ἐπωνελδόν]ες ἐν τῷ πολέμῳ, sine articulo οἱ. Paulo pòst, παρθένιοι pro παρθενίαι, scriptum invenitur.

Pag. 72. v. γὰς] Non dubito quin mendosè scriptum sit Μεσάπσοι, ideoque ex aliis duabus diversis lectionibus Μεσάπιοι

Μεσσάπιοι

πνοι & Μεσάπιοι eligenda sit hæc posterior quæ in illius locum substituatur: nisi fortè pro Μεσαπύα legit Eustath. apud Strabonem Μεσαπυγία· quum alioqui apud hunc scriptum sit in Aldina editione, συνεχὴς δ' ὄζιν ἡ Ἰαπυγία· πώτλω ᾗ κὴ Μεσαπίαν καλέσιν οἱ Ἕλληνες· eodémque modo in Germanica quæ ante paucos annos prodiit: nisi quòd Μεσαπίαν habet, geminata litera σ. Apud Stephanum tamen legimus Μεσαπία, sed ordinis alphabetici ratio eum Μεσαπία scripsisse ostendit, quum Μέσσαβα & Μεσσαπέαι præcedant. In hoc autem dissentit à Strabone Stephanus, quòd Iapygiam & Mesapiam (sive Messapiam) unam & eandem esse regionem velit Strabo: at Stephanus Mesapiam esse regionem Iapygiæ tradat. Vicissim autem quum Calabriam Strabo Iapygiæ partem faciat, Plinius & Solinus Calabriam & Messapiam esse unam eandémque volunt (hoc nomine in illud mutato) quinetiam Peucetiam. Ita autem inter se dissentiunt quatuor hi scriptores ut interim omnium consensu mendosus comperiatur quidam Thucydidis locus, pag. 116. meæ editionis, ubi Μεσσαπίοις legimus inter Locros Ozolas numeratos: quum scribendum sit Μεταπίοις, si Stephanum nobis sequendum putemus. Verùm, ut ad Eustathium revertar, dubitari possit utrum illa ipsa nomina ἐθνικὰ apud Strabonem invenerit, Ἰάπυγας & Μεσαπίους, an ex eo quem attuli loco collegerit: tanquam, quum dicitur Iapygiam appellari etiam Mesapiam, perinde sit acsi & hoc diceretur, Iapyges vocari etiam Mesapios: aut saltem inde sit hoc colligendum.

P. 73. v. Βυλιμέων] Aldina quidem editio habet itidem Βυλιμίων· sed in ea quæ Basilea prodiit, ex officina Joannis Bebelii, anno M. D. XXIII. unà cum scholiis Ceporini (simul autem edita fuerunt Arati Astronomica & Procli Sphæra) legimus Βυλινέων. Quæ scriptura quum primo aspectu mendosa videri possit (ut certè multa editio illa menda habet, sicut & Aldina, & cæteræ quæ ante paternam vulgatæ fuerunt) ex Stephano tamen defendi potest, à quo Βυλίνοι dicitur esse nomen cujusdam gentis circa Illyriam. Et additur, Artemidoro Βυλίνλων esse urbem, non gentem. A Suida quoque Βυλίνη dicitur esse civitas circa Illyriam: sed Βυλίνθ ab ea dicitur esse ἐθνικὸν, quum potius dicendum fuisset τὴν πλίτλω ita vocari. Plinio Bulenses in Locride, Buliones in Macedonia constituuntur: quum Stephano Βύλιοι sint cives urbis Phocidis: cui urbi nomen est Βοδλις, de nomine conditoris, qui Βύλων dicebatur. Nisi fortè Βυλίωνθ apud Stephanum substituendum est pro Βύλωνθ· quod facilè crediderim.

V. eodem, τ' ἀκλὰς] In Aldina editione, & altera illa cujus modò mentionem feci, atque aliis quæ paternam præcesserunt, scriptum est ἀκλᾶις, quasi non ἀμφὶ ἀκτὰς, sed ᾧ δηκέκλι ἀκτᾶις intellexisset Dionysius.

P. 76. v. Φύλλω] Quamcunque quis in partem versetur hunc versum, ut hic scriptus est, non se expediet (ni fallor) nisi vocabulo ἀείμεθ significationem quampiam, quæ sit insolens, tribuat:

buat: ut certè insolens est ea qua dicitur poni pro adjectivo Similis: ea item qua existimatur idem valere quod Immensa. Tolerabilius certè esset dicere accipi pro Rotunda, si necesse foret adjectivum esse: verùm ego substantivum multo aptius futurum puto: ut autem esse possit, vel ἤπειρε scribendum esse (ut legisse videtur Eustathius) vel ex nominativo φείμεῤῥ, accusativum φείμεῤῥον (sub audiendo præpositionem χτ) faciendum esse dico.

P. 77. v. ἄκεσν] Sicut hîc μόχον ita paulo pòst μόχῳ habes: quum tamen magis recepta esse videatur μίαχε hac in re appellatio.

P. 81. v. σατο] Pro participio ϖεῤῥδέσα invenitur & aliud ἠλαυδσα.

P. 83. v. Τευανίης] Unum ex paternis exempl. habebat Τευανείης. Ut autem illi exemplari assentiuntur editiones typographicæ paterna priores, ita huic scripturæ assentitur etymum. Quinetiam apud Strabonem ita scriptum est (apud quem describentem illas τρεῖς ἄκρας, ex quibus sumpta est illa appellatio, pro ἃς ἀμφοτείζουσιν αἱ τρεῖς ἄκραι, repone ἃς ἀφοείζουσιν αἱ τρεῖς ἄκραι, ex vet. codice: præsertim quum hanc ejus lectionem confirment etiam quæ præcedunt, τὸ ᾧ ὄνομα δοείζαισι τρεῖς ἄκραι) necnon apud Stephanum, & Latinos poetas. Ac profectò quamvis ex omnibus libris manuscriptis quos in consilium adhibuit pater meus quum Dionysium excuderet, unicus is cui nomen erat Asulanicus, haberet Τευανίης (nam in utroque Regio, necnon in Romano, & duobus aliis scriptum erat Τευανίης) ego tamen vel Τευανεία (sive Τευανείη, terminatione Ionica apud poetas) vel Θευανία, seu Θευανίη scribendum esse puto. At scripturam illam quæ habet literam aspiratam ϑ pro τ, simúlque omittit literam ϱ in penultima, agnoscit Homerus, si modò ejus exemplaria vetera, & quidem ea etiam quibus usus est Eustathius, non mentiuntur: sed mirum ni Latini poetæ aliter apud eum nomen hoc scriptum invenerint, quippe qui ubique aliter scribant. Cæterùm quum Strabo non aliam hujus nominis Τευανείη rationem afferat quàm quòd habeat τρεῖς ἄκρας, à Stephano redditur & alia hujus appellationis ratio, ὅτι τείνανι ὄζιν ὁμοία· sed apud eum ϑρίνανι scriptum est litera ϑ, quæ scriptura etymo non quadrat: quamvis alioqui non solùm τείνανϱ sed ϑείνανϱ etiam inveniamus. Eustathius tamen scribit quidem & ipse ϑείνανι (addens, aliis dictum videri διὰ τὸ ἐοικέναι ϑείνανι· sed hoc etymum hoc nomini Θευανία, non illi Τευανεία accommodat. Ne hoc quidem prætereundum est, apud Strabonem legi in Ald. etiam editione, Τευανεία, & Θευανὶς, mutata simul terminatione (malè enim in Basilienſi scriptum est, Τευανὶς δ' ὕστερον ϖεῤῥησῤῥδίθη, μετονομασθέισα ἐυχρωνότερον, retinendo τ) quum Eustathius ex eo afferat Θευανία. mutata quidem tenui in aspiratam, sed absque terminationis immutatione. Verùm quòd in ea scriptura quæ habet tenuem τ, idem scholiastes literam ϱ ubique (& quidem in iis etiam quæ ex illo geographo affert) prætermittit, suspectum esse potest:

poteſt : præſertim verò ubi dicit, ᾗ ἔστιν οἷον ἐτυμολογία τοῦτο τῆς Τεναρίας, οἱονεὶ Τεναρείας, ὅ ὅτι τεία ἐχόσης ἄκρα. Nam hic ſaltem neceſſe erat retineri literam ρ. Mea denique hæc eſt ſententia, (quum magis quod ratio poſtulat quàm exemplarium autoritatem ſpecto) non ſatis tutam eſſe hanc ſcripturam Τεναρία, ſed vel Τεναρέα, retinendo characterem (ut ita dicam) etymi, tutius ſcribi, vel Θεναρία, mutatione ſimul facta in prima & in penultima ſyllaba, & poſthabito euphoniæ illo etymi charactere.

P. 86. v. Νηῷ] Euſtathius non ſolùm ἱμάρτῳ, ſed etiam μεγάλῳ videtur legiſſe. Dicit enim, ᾗ ἱμάρτον ὃ ἢ ᾗ μέγαν λέγει τὸν αὐτὸν γὰρ τῷ Ἀπόλλωνι. antea autem admonui, illum hac particula ἢ diverſam aliùs exemplaris vel aliorum exemplarium lectionem indicare.

P. 88. v Νῆσοι] Non dubium eſt quin γυμνήσιαι genuina ſit lectio : at de lectione hujus loci, —ἄλγε ὃ Βοῦσι dubi are nos cogunt interpretes ambo veteres, Ruffus & Fannius, qui ſ' Ἔβυσι legerunt: dubitare cogunt (niſi potius dubitationem tollere dicendi ſunt) Strabo, Plinius, Mela, Solinus. Euſtathius tamen (quod mirum eſt) & Herodianus grammaticus appellationem illam Ἔβυσσι ignoraſſe videntur.

P. 94. v. Ὁππότε] Pro τειλίσσων affert Euſtathius & aliam lectionem πιλίσσων : dicit enim εἰς τειλίσσεις ἢ πιλίσσεις Ἰδηγός : ſed lectorem ſit ſatis monuiſſe jam ſemel atque iterum quomodo plerumque ſoleat hic ſcholiaſtes diverſas lectiones obiter annotare : ut monitus videat quænam ab eo annotentur, præter illas quæ ex autoritate illorum exemplarium, de quibus antè mentionem feci, margini hujus editionis fuerunt adſcripta.

P. 95. v. Ἐξείης] Huic lectioni Ἰονίοιο, non alteri quæ margini eſt adſcripta, aſſentiuntur interpretes ambo veteres, (nam de Ruffi etiam interpretatione id teſtatur Morelius, cui copia ejus erat) aſſentitur & Euſtathius. Alteram autem ſequendo, πρὸς αὐγὰς ἠελίοιο dictum eſſet quod alibi πρὸς αὐγὰς, ſine adjectione, & πέρσιο jungendum eſſet cum ἐξείης.

P. 97. v. Κάρπαθος] Morel. Fannius legit ποτὶ γόπυ : at Ruffus cum impreſſo facit : —*hoc tamen axem reſpicit occiduum.* Papius. Euſtathius legit ποτὶ ζόφον : ſed quidam libri habent ποτὶ γόπυ. Tota autem hæc periodus perdifficilis eſt. Euſtathius, cùm Amniſum Cretam interpretetur, ita conſtruere cogitur, πολλαὶ δ' Ἀμνισοῖο βορειότεραι δρόμῳ πρὸς ζόφον, Αἴγυλά τ' ἠδὲ Κύθηρα, Κλαυσειά τε τηλόχεια. Κάρπαθος αὖ ἑτέρωθι. Deinde ἑτέρωθι explicans, ait, πρὸς τὰς ἀνατολὰς δηλαδή. Sed interpretationi illi quædam obſtare videntur : nam trium illarum inſularum, ad quas πρὸς ζόφον refert, nulli, præterquam Cauriæ, rectè utrunque tribuas & βορειότερον eſſe & πρὸς ζόφον. Nam Cythera & Ægyla, ſi modò hæc eadem eſt quæ Sophiano Ægialia dicitur, ab occidente quidem ſunt Cretæ : ſed ad ſeptentrionem ejuſdem nihil declinant. Nec item Carpathus, ἑτέρωθι

id est, ad orientem, ut accipit Eustathius, sita, Cretæ βόρειόν est. Sed aliquis fortasse non magni id esse momenti putabit: ego verò in eo mari quod frequentissimis è Græcia atque Asiæ minoris ea parte quæ Græciam spectat, in Italiam ultrò citróque navigationibus notissimum erat, ne leviter quidem errasse autorem temerè admitterem. Itaque siquo modo Ægylam, Cytheram & Carpathum (nam de Calauria dubium non est) βορειοτέρας ea parte Cretæ in qua Amnisus est, non malè dixisse Dionysius probari possit, vel pro ποτὶ ζόφον varia lectione ποτὶ νότον recepta, quod reliquum est facilè tuebimur: ad solam nimirum Carpathon ποτὶ νότον referentes: (nam Carpathus Calauriæ, quæ superiori versu ultima numerabatur, ad meridiem est) vel ipso ποτὶ ζόφον, ne quod nobis negotium faceſſat, ad Cretam relato: quod fiet commodissimè puncto tantùm post ἑτέρωθι posito. Quæ constructio & minus coacta est quàm illa Eustathii, & molestiæ minimum habet: nam Creta Carpatho ad occidentem est. Hoc sensu transferre licet,

Multæ etiam Amniso boream vicinius urgent,
Ægyláque, atque Cythera, Calauriáque aspera saxis:
Parte alia constans & Carpathus: hanc prope ad umbras
Creta Jovis magni colitur sanctissima nutrix.

Quod mallem quàm ποτὶ νότον huc admittere: etsi commodissima est ea lectio. Nam (ut verum fatear) cùm ipsa nimia commoditate suspicionem mihi varietas illa movet: tum eo etiam nomine quòd nec ab Eustathio agnoscatur: & Priscianus ita transtulerit ut non obscurè πρὸς ὠγυγὰς aut quidvis simile legisse testetur: sed ποτὶ νότον, quod æquè atque illud hoc loco conveniebat, (nam Carpathus ad meridiem & orientem Calauriæ sita est) nulla ratione approbet.

P. 100. v. ἑτερόμικες] Pro ἑτερόμικες, alia est lectio ἱερόμικες, sed hæc potius sequenda esse videtur.

V. Σελδύκες] Legitur & ita, κὴ Ἀνπόχε τῦ κὴ Κνηνίκε, κὴ Ἀνπόχε τῦ Ἱέρακ☉.

V. μῦρον,] Scribendum puto κατυχάλκε, ut sit à themate κατυχαλκόω, —κῶ. significante Ære obduco, sive Ære obducto aut circumpositio munio.

P. 102. v. δὲς.] Pro οἱ πολλοὶ legitur etiam οἱ παλαιοί.

P. 104. v. Ἀνδρ.] Miror quomodo Eustathius, si alteram lectionem λιγύφων☉ non ignoravit, huic illam λιγύφθογγ☉ prætulerit: quum hîc vel maximè utendum fuisse videatur voce quæ nihil ab euphonia haberet alienum.

V. δὲ,] Post νεκρὸν invenitur etiam scriptum, ἔτε κμέιν, ἔτε κυῶα τρέφειν.

P. 110. v. τῷ,] Legitur etiam εἰς τὼ Ἑλλάδα δίεξη.

P. 111. v. Ἄλλη] CEPOR. Chersonesum seu peninsulam intra Maotidem & Pontum intelligit: quam Plinius lib. 6. c. 6. Eionem vocatam testatur: Mela, in fine primi, Corocondamam.

P. 112.

P. 113. col. post. v. κεφάλεις] Pro ὑπὲρ Coρσείων habebat unum exemplar ἐπὶ τειων.

V. πλειον] In uno exempl. ἄκρον Εὐφώπης.

P. 114. v. Ἀρχὴ] Cepor. Insularum alius rectus, &c. Orcadum scilicet, quæ secundum alios numero triginta sunt. Qui verò è regione Amnitæ sint, ingenuè fateor me planè ignorare. Atque hic locus unicè me torquet apud Dionysium. Apud Plinium quidem invenio, Amnienses populos esse Hispaniæ Bæticæ: sed nihil ad hunc locum facere videntur.

P. 115. v. πε.] Legitur & μακρὸν.

Ibid. τὸς] In duobus exempl. ὑξεμοιδίας.

P. 117. v. Χρυσείλω] Cepor. Chryse & Argyre insulæ Oceani orientalis memorabiles sunt historicis. Est item aurea Chersonesus ultra Gangem ad orientem, quam fortè hîc intelligit Dionysius: quippe quum alibi quoque peninsulas seu Chersonesos recensere soleat inter insulas.

V. Ἧς ὕπερ] Cepor. Secundum alios, non sub tropico Cancri, sed sub æquinoctiali sita est Taprobana. Papius. Aut locus hic insigniter vitiosus est, aut crassè admodum, si non toto (quod aiunt) cœlo, at certè toto cœli quadrante Dionysius erravit, qui Tapobranen sub Cancro collocet, quam nemo est tam in geographia rudis qui æquinoctionali subjectam esse nesciat. Locum quidem ut accusemus vitii, neque Eustathius, errorem subindicans, neque Priscianus, patiuntur, neque denique omnium exemplarium consensus. Dionysium verò tam supino errore si damnabimus, pessimè de elegantissimo poeta sentiemus, quem ipsæ Musæ docuisse videntur *errore abſque vago*, ut alicubi ait, *pontum metirier omnem, Montésque, cracluſque ſoli, volventiaque aſtra.* Equidem si cujus loci situs ignoratus ignosci Dionysio poterat, Taprobanes poterat: cùm de ea certi aliquid ferò admodum veteres acceperint, & in eadem collocanda non minus graviter Strabonem ipsum errasse videamus: sed tamen hunc locum excusat loquendi ratio: nam ὑπὲρ autori significat ultra: vult igitur fortasse Dionysius, non supra (ut perperam vulgò interpretantur) sed ultra Taprobanen insulam esse tropicum Cancri: qua re nihil est verius. Nam Taprobanes, secundum ipsius Ptolemæi tabulas, qua proximè ad septentrionem accedit, ad decimumtertium gradum pertingit, à quo undecimo ulterius gradu est tropicus Cancri.

In eundem versum, Ἧς ὕπερ, &c.] Verti supra quam, quanvis Taprobanem sub æquinoctiali positam dici non ignorarem. Ideo autem verti nihilominus Supra quam, non Ultra quam, quòd viderem non legi ὑπὸ ὕπερ, sed ἧς ὕπερ: at non perinde cum genitivo atque cum accusativo præpositionem hanc poni pro Ultra, nescius non essem.

P. 121. v. Ἑσπίην] Eustath. πύμαλον legit (ut habet patris mei editio) item ἀπὸ, non ἐπὶ: & tamen non videtur ita re posse versus, recipiendo πύμαλον: ac multo etiam minus, sequente ἀπὸ, quàm ἐπὶ.

P. 121. Ἀλλ' ἐκ] PAPIUS. Quod Eustathius hîc, & suprà, scholio vicesimo secundo, annotat Asiam multis partibus majorem esse quàm Africam & Europam conjunctas, neque Dionysium sensisse puto, neque ex his ejus verbis id elicere possum. Itaque meo arbitrio locum transtuli, ita,

Sed neque tanta Asiæ moles queat esse, nec ipsa
Omnimodo similis species: regionibus illis
Unus enim magno dominatur corpore pontus.
Asi Asia varium pelagus: nanque æquora ternis
Partibus immittens tres sævis fluctibus actos
Persumque Arabicúmque sinus facit, Hyrcaniúmque.
Australes illos, &c.

P. 124. v. Οὖσεκα] Eustath. legit πωεοφανὴς & ὀξυκάεωφ· admonens scribi etiam ὀεδόκεωφ pro ὀξυκάεωφ· sed non videtur animadvertisse, si legeretur πωεοφανὴς & ὀξυκάεωφ, sive ὀεδόκεωφ, posteà itidem legendum fore πολυχδὴς· quum tamen huic lectioni lex versus omnino repugnet.

Ib col post. v. πεοθμοδ,] Pro πῖς παλαιοῖς in uno exemplari πῆς πολλοῖς· viciſſim autem suprà, nimirum pag. 102. pro οἱ πολλοὶ invenitur scriptum οἱ παλαιοί.

Ibid. v. νος ἀπὸ] In duobus exemplaribus Μυκάλης. Sic autem nominant hunc montem cùm alii, tum verò Philostratus in Apollonii Tyanei vita. Cujus Philostrati locus, quum huc faciat, à me afferetur: τὸ ὄ ὄεφ πόδο (de Caucaso) ἀεχὼ ποιάμεδα Ταύεα, τᾶ δ' Ἀεμφίας τε καὶ Κιλίκων ἐπὶ Παμφύλοις καὶ Μυκάλλω ςείχον]φ· ἢ τελευτῶσα ἐς θάλαπαν ὧ Κάεες οἰκοδσι, τέεμα τᾶ Καυκάσε νομίζοιτ' ἂν, ἀλλ' ὄχ, ὡς ἔνιοι φασιν, ἀεχά.

P. 127. v. Τοδ] Καυκασίοισι. CEPOR. Brachia Tauri montis, quæ septentrionem versus serpunt, usque ad montes Riphæos, vocantur Caucasia: in quibus Tanain oriri tradit Dionysius: alii verò in montibus Riphæis Tanain fontes habere existimant.

V. Τᾶ δ' ἂν] Eustathius legit χειμαίνον]φ, & quidem nullam alterius participii χυμαίνον]φ (quod habemus hîc) mentionem faciens. Non mirum autem esse debet si ut quasdam lectiones non invenit in suis exemplaribus quas pater meus in suis, ita hujus vicissim quasdam non habuerint quas illius exemplaria haberent.

V. Ἵππεις] Scripturam hanc ἴδιο, non cæteras, videri posset confirmare ἀδηϊόεσας, quod modò præcessit: nisi ab eo versu ad pluralem numerum & tertiam personam transisset, Σχέτλιοι οἳ πεὶ κεῖνον ἐνοικία φῶτες ἔχοισιν, &c. sed ὀεῷν]ο scribendum fuerit, sub cujus literæ ι illi ω. Eustath. autem quanvis dicat καὶ ἵππες ἂν τις δηϊόκοιν]ας ἴδιτο, non tamen legit (ut opinor) ἴδι]ο apud ipsum Dionysium: sed ἴδιο intellexit resolvendum esse in hæc verba, ἴδιτό τις. Idem verò non πλεῖον legit, sed πλεῖον· quæ lectio non displicet, ut significetur frigus majus solito, seu vehementius. At verò quod addit, ἐδὲ μὰν ἐδ' αὖτοὶ ἀπήμαν]οι μάχεσθαι, non placet: nam quod dicit Dionysius, ἐδὲ μὰν ἐδ' αὖτοί κεν ἀπήμαν]οι

ἀπήμαυστοι τελέθοιεν, ἀλλὰ χθὶ ἠλάσκοισι, perinde est acsi diceret, ἐκ ἂν ἀπήμαυστοι εἶεν, εἰ μὴ ἠλάσκοιεν· id est, ne ipsi quidem illæsi esse possent, nisi fuga sibi consulerent.

P. 135. v. Τόσσος] Rectius nos alteram lectionem sequuturos puto, ὀξὺ δ' ἐπ' ἄρκλυς, quam agnoscit & Eustathius.

P. 136. col. post. v. κάτιω] Pro διήκεσχ substitui fortasse possit διερείδεσχ.

P. 138. v. Τερμυείδος] Non puto Eustathium aliter scripsisse quàm Τωμυείδων.

P. 139. v. Τόξα] Scribendum puto μή κέ τις· id est, ἐκ ἄν τις.

P. 141. v. Χειμειείοις] Legendo λελειμμένη. (ut dixit —λείπουσι χ' γαῖαν ἀήτας Χειμειείοις) scribendum erit in interpretatione, Ventis relicta.

P. 145. v. τες τλῶ] Post ἔπ interpungendum videtur, & subaudiendum ex præcedentibus verbum σωσελθόσον· ut ἐὰν δεῖ sit pro ἐὰν δέῃ· nam εἰ magis aptum cum δεῖ locum habuisset. Alioqui scribi etiam posset πῶς χθὶ ἔπ ἐᾷν δεῖ παρξένον ἔῃ; Paulo pòst autem ἀφαιρέμενοι videtur accipiendum pro ἀφαιρεῖσχς βουλόμενοι.

Col. post. v. Καππαδ'] Post Καππαδόκαι ponenda est τελεία stigme: ut hæc, κχ πάλιν, seorsum legantur, utpote non Herodoti, sed Eustathii verba, alium illius locum afferentis.

P. 146. col. post. v. χαλκ] Non dubito quin scribendum sit μάρμαρ· licèt nullam ex ullo vet. libro emendationem invenerim. Legimus certè pag. 179. hanc vocem.

P. 151. col. post. Ζάνποι.] Non fuerit opus asteriſci nota, ſi intelligamus Byzantios expavefactos fuiſſe ad Phœnicum adventum. Sed φυγόν]ες paulo pòst rectius legetur, quod jungatur cum λέγονται.

P. 152. v. χρων] Scribendum puto ξύμμειξιν πρὸς τὸν ὀκτὼ πήχεις.

Ibid. Ὑαρμυήσεαν] Potius Λυκίως scripsisse Eustathium crediderim.

Ibid. μεῖν] Genitivum ἡβ' λοιπῶν, sicut & dativum τοῖς λοιποῖς, cum verbo σωσειθμεῖν locum habere non existimo.

P. 154. v. ἠρεμύσσης] Verbo ex nomine Ἥρα efficto uti voluit, sive ἠρεμύσσης, sive aliter scripserit.

Col. post. v. πλῶς] Pro φιλῶν substituo φιλόν· alioqui tolerabilius esset φιλῶς quàm φιλῶν.

V. πλῶς] Ita scribendum censerem hunc locum, sublata asteriſci nota, κχ ἄλλων πυῶν τόπον πρὸς ὄνομα φιλὸν κχ ἁπλῶς ἅπω μέμνηται, μόνης χ' τῆς Τερίας ἐχ ἅπως. Locus autem est apud Libanium in oratione De sua vita, seu fortuna.

P. 163. v. Ἐς Διὸς] CEPOR. Lego ἱππόβ· non enim Bellerophon sed ejus equus Pegasus in cœlum profectus est.

P. 165. v. ναι] Locum hunc cui asteriſci nota est appositа, restitutum iri puto, addendo ἐκ ante ἔῃ· & post φασὶ, vel potius

φασὶν, scribendo, ἀλλ' ὅπω κληθῶμι τῷ πόλιν· vel aliud huic verbo κληθῶμι synonymum.

P. 167. v. Οἶσθα] Possit etiam intelligi, Scis enim (quippe qui me initio dicentem audieris) montem, &c.

P. 176. v. ᾗ] Legitur & Μινυαῖοι, itidémque Μινυαίων paulo póst.

P. 181. v. Τοίη] Fortasse ἐπεὶ κείνης vera est lectio.

P. 193. v. Σαφ.] Præpos. ὑπὸ ad partic. πεπληθυῖαν pertinere puto. Invenitur verò & λεπτῆς φάμμε, quæ constructio illi participio esset aptior. Versu proximè sequenti, miror ἐπωνυμίη in nullo exemplari hunc inventum. Non dubito autem quin cum accus. ἔσας voluerit Dionysius ex præced. repeti verbum καλέεσι.

V. Παντῃ δ' ἐν] Legitur & αὖ, non ἐν· & tunc videtur scribendum ὕπο.

P. 194. v. Ινδικόν·] Si Eustathius eam tantùm quæ in accentu est differentiam indicare voluit, scripsit ἐ μὲν Παφλαγονικόν.

FINIS.

ΣΥΛΛΑΒΟΣ ΑΠΑΝΤΩΝ ΤΩΝ ΕΝ τοῖς Εὐσταθίου ὑπομνήμασι λόγου ἢ μνήμης μάλιστα ἀξίων.

Ἀ ᾗ ἔ ἔν ποιν ἀδιαφόρως πίπτειν 148
ἀ στερητικὸν καὶ ὀπταπτικόν 23
Ἄβας 103. b
ἄβαντες 100, 103
ἀβαντὰς μάκεις 103, 151. b
ἄβαεις ὑποβόρειον 8
ἄβεννα ἡ κυπριακὴ 12. b
ἀβυδηνὸν ὀπτόρημα, παροιμία, 102. b
ἄβυδον, Ἰταλικὴ πόλις 101. b
ἄβυδον ἀνυπαρήκησα τῇ Σησῷ ibid.
ἄβυδον Αἴγυπτία ib.
Ἀγαθυρσὸν υἱὸς Ἡρακλέους 57. b
ἀγάθυρσοι 57, 55
ἀγαμήδης ἄρχων τῆς Ἀρκαδίας 63. b
ἀγαμήδη 60
ἀγκὼν, ἤτοιν ἀγκάλη 153
ἀχαῖοι 176
ἀχέες ib.
ἀχενόμοι μασυλῆες 34. b
ἀχιλλεία 166. b
ἀχιλλάδης ποταμὸς 166
ἀχιλλάη ib.
Ἀδελφεὶὸς 78
ἄδιον δ' ἐνὸς δ 186
ἀδιαθωὴ χώρα 145, 200. b
ἀδρία, ὄρουμα πόλεως 18. b
ἀδριανὴ θάλασσα ib.
ἀδρίας, ἰάονος υἱὸς ib.
ἀδρίας ποταμὸς ib.
ἀδρίας κόλπος 54, 57
ἀδριατικὸν πέλαγος 18. b
Ἀένα 189
ἀεία χώρα ἡ Αἴγυπτος 43. b
ἀετία ἡ Αἴγυπτος ib.
Ἀζᾶνες 79. b
ἄζη, τετέσι ξηρασία ib.
ἄζωις ib.
Ἀηδείσανδρος 181
ἀηδωᾶ καὶ ἤρα πὼ Ἴλιον ἀπώλεσε 154
ἀηδωᾶ, ἡ φόνησις ib.
ἀηδωᾶ διὰ τὴ σεπὶ συγάτηρ ἐγένετο τοῦ Διὸ 49
ἀηδῶαι ποτὲ κατ' ἐξοχὴν ἄσυ ἐλέγοντο 46
ἀηδωαῖοι 155
ἀηδωαῖοι ἀπὸ ναυπακτίων ἡρώλων τέχνων 82. b
ἀηδὼν καὶ ἀηδῶαι 13. b.
Αἰγακὸς αἰγινήτης ὧν 100. b
Αἰγαῖον πέλαγος 24
αἰγαῖον πέλαγος 24, 101
αἶγας, ποταμὸς 24
αἰγεὺς 185
αἰγιάλειοι 80, 94
αἴγινα 98, 100
αἰγινῆται, δωρεᾶς ἀνέκαθεν 100. b
αἴγυλα 97
αἰγυπτιάζειν 131
αἰγυπτιάζειν 43
αἰγύπτιοι ἀπὸ λιβύων διασελλον 48. b
αἰγυπτίων εὑρήματα πνὰ 43
αἴγυπτος Αἰγυπία ποτὲ ἐκλήθη 39. b
αἴγυπτος ἅπασα ποτὲ ἐκλήθη 41. b
αἴγυπτος διὰ π' ποταμία νῆσος πρὸς πνῶν λέγεται ib.
αἴγυπτος 42
αἰγύπτιοι παῖδες 152
αἰδοιέστερος, ποιητικῶς ἐρωμανδὴν 31, 139
αἰδωνεὺς 81
αἰθὴρ 95
αἰθαλέοι βλέμμες διὰ τὸ καλοῦνται 40
αἰθιόπων πέρι 8. b 32. b 39, 113
αἰθιοπία, ἡ αἴγυπτος 43. b
αἰθιόπιος πόντος 7, 8 b
αἰθρηγενέτης βορέας 107. b
αἴθων κυρκίνος, ὁ κυνοποιὸς 119
αἱμορρόϊς, ὄρεως εἶδος 4
αἷμος ἢ τὸ αἷμον, ὄρος 54. b 83. b 150. b
αἷμος ποταμὸς 147
αἷμος βασιλεὺς Σκυθῶν ib.
ἡ αἶνος, πόλις αἰολικὴ 110
αἰολεῖς 24. b 122, 155
αἰολίδων νήσων πέρι 109
αἰολικὴ πόλις ἀμαζόνων ὁμώνυμος 156
αἰόλος πέρι 90
αἰσχρὸν, ἀντὶ τοῦ αἰσχρότερον 151. b
αἶπύ 155. b
αἶσυρος 69, 80. b
αἰχμὴς ῥῆτωρ πόθεν ὢν 156
αἶπυη ἐρημία κίων 13. b
αἰπωλοὶ 84
Ἀκάμαλον πῦρ 7
ἄκανθα 119. b

ἀκαρνανία 84
ἀκεσίνης 200
ἀκόνιτον 148
ἄκρ῾ ὄρ῾ 180
ἄκρα, ἡ ἀκρωτήρια 91
ἄκρα τῆς κρήτης 17. b
ἀκρόκωμοι οἰνίνες 183.b
ἀκρόχαλιξ οἶνος Διόνυσος 174
ἀκροωνυχία ὄρεσις 182
ἀκταία 81. b
ἀκταῖοι, οἱ ἀθηναῖοι Ib.
ἀκταίων Ib.
ἀκτὴ, ἡ ἀκτικὴ Ib.
ἀκτὴ δίμηνος 103
ἀκυλία, ἡ ἡ ἀκυλία 72
ἀκυλίῖ῾ κόλπ῾, ὁ ἡ ἀκυλείσι῾ Ib.
Ἀλδαγὴ 115
Ἄλμανοι 51. b
Ἄλμανοι 55, 56, 17.
Ἄλμανὸς ὄρ῾ 56
Ἄλβανοὶ 132, 137
Ἄλβαλ῾, ὁ ὕστερον πίθεις ὀνομασθεὶς 65. b
Ἄλθισ῾ ποταμὸς 58
Ἀλεξάνδρα πέρι 162. b 164, 173. b 190. b 203
Ἀλέξανδρ῾ πλὴ ἀνάλωτον πέβαν εἶλε 140
Ἀλέξανδρος ὁ μακεδὼν εἰς ἄμμων῾ ἀγῆλθε 38
Ἀλέξανδρος ὁ μακεδὼν πᾶ ἐταφη 46
Ἀλεξάνδρεια χλαμύδι σεμπωπικῆ εἰκάζεται 29. b
Ἀλεξάνδρεια ἡ πρὸς Αἰγύπῳ 170
Ἀλεξάνδρεια ὑπὸ τὰς ἰσορωῶν τῶν 46
Ἀλεξανδρεῖς 4 .b
Ἀλθάδαι βασιλεῖς θεσσαλίας 83
Ἄλη, τὰ πλάνη· ἡ ἀλᾶσθαι τὸ πλανᾶσθαι 165
Ἄλη πόλις Ib.
Ἀλήϊον πεδίον Ib.
Ἀλὴς ποταμὸς 67. b
Ἁλίζω, τὰ πέρ ἁθροίζω 78. b
Ἁλίζωνοι, οἱ ἡ ἁλιζῶνες 143. b
Ἁλιεῦ῾ ποιητὴς 109
Ἅλος ὄρ῾ 192
Ἁλσίων 114
Ἁλπὶς λέγεται ἡ πλησιωπικῶς αἱ ἅλπεις 53. b 62. b
Ἅλπις, αἱ ἅλπεις, τὰ ἅλπια, ἢ ἅλβια, πιπτά 53. b
Ἅλυβες 143. b
Ἅλυβη, ἡ βαρβαρικῶς κάλπη λεγομένη 12. b
Ἅλυβη 62, 143. b
Ἅλυς ποταμὸς 147
Ἅλυς πότερον διασυίεως ὀφείλει, ἢ ψιλᾶς Ib.
Ἁλοιεὺς, ἡ τὸ πρὸ αὐτὸν ὕδωρ 78
Ἀμαζόνες 126, 144
Ἀμαζόνες πολλὰς ἐν ἀσίᾳ τόπως κατέχον ποτέ 156. b
Ἀμαζόνες ὑπὸ ἡρακλέες διωκόμεναι 157
Ἀμαζόνες ναὸν ἐπίσης ἐν ἐφέσῳ 156
Ἀμαζόνων ἀξιολογωτέρων ὀνόματα 156. b
Ἀμαζονίδες παρανόμως λέγονται αἱ ἀμαζόνες 42. b 126
Ἀμάλθεια 84. b 85
Ἀμανὸν ὄρ῾ 167. b.
Ἀμαξόβιοι 128. b
Ἀμβρακία, ἡ ἡ ἀμπρακία 96
Ἀμβρακιῆς Ib.
Ἀμβρακιώτης νῆσοι Ib.
Ἀμβρακιωτικὸς κόλπος Ib.
Ἄμβρακ῾ Ib.
Ἀμισὸς 122. b
Ἄμμα, ἤτοι δεσμὸς 29. b 87
Ἀμμέιον πρὸς πῶ μεγάλῳ φρυγίαν 154. b
Ἀμμωνίων πέρι 38
Ἄμμωνος διὸς πέρι Ib.
Ἀμισὸς 98. b
Ἀμινῆῶ νῆσοι 114
Ἀμινῆῶ γυναικῶν πέρι 114. b
Ἀμόργη 105
Ἀμοργίδια ἐνδύματα Ib.
Ἀμοργῖν῾ Ib.
Ἀμόργιν῾ Ib.
Ἀμοργὶς Ib.
Ἀμοργὸς ὅμοιον βύσσῳ Ib.
Ἀμοργὸς κυκλάδων μία Ib.
Ἀμοῦς αἰγύπτιοι τὸν δία καλῶσι 38
Ἄμπελ῾ βύβλῳ ἐκφέρουσα καθημένου 123 b
Ἀμπελουσία, ἡ ἡ ἀμβρακία 96
Ἄμπωπι 36. b
Ἄμπωπιν πόθεν συμβαίνῃ γίγνεσθ῾ Ib.
Ἀμύκλαι 38. b 71, 80
Ἀμφίθεμις 37. b
Ἀμφιλαφὴς 89. b
Ἀμφίλοχ῾ ἡ μόλ῾ μάντεις 166 b
Ἀμφίστρατ῾ ἡ βέκης, ἡνίοχοι διοσκούρων 130
Ἀνὰ θέσεις 91. b
Ἀνάθημα 62. b
Ἀναία 156. b
Ἀναιδὲς πέβαι 26 b
Ἀναμερῆῶαι 131. b
Ἀνατολῆς φέρεσις 8. b
Ἄνεμοι 197. b
Ἀνάχαρσις 129
Ἀνδρομέδα 189
Ἄνδρες, κυκλάδων μία 105. b
Ἄνεμ῾ Θρᾴκιος, λοκρὸς, ἀπύξ 73 b

τὸ

ἀνεμώδειον ἄκρα 161. b
ἀνεπαίσας, ἤγουν μετε-
μελήθης 105
ἀνθρώπων ἤλιος 196
ἀνάζειν 115
ἀνθεμὶς ὠνομάσθη ἡ σάμος
108
ἀνθεσα 151
ἀνθρωποφάγοι 123. b
ἀνοίγω 26 b
ἀνὰ ἦν διὰ τὸ ἀνὸς ἐθνι-
κῶν ὀνομάτων 55
ἀπάχμοι 58 b
ἀπέπεν, ῥῆμα ῥητορικὸν
117
ἀπυήμιοι 112 b
ἀπυημία σφυρὸν Ib.
ἀπέρας 160 b
ἀπόχεια ἡ ὅπη διάγει
169. b
ἀπόχεια εἰσὶ ὡσεὶ τὰς
ναῦς 170
ἀπόχας σελάχια παπῆς
Ib.
ἀπόφας 47 b
ἀρωνία 151
ἀρωνῖνος, ὁ σεβήρα πᾶς
Ib.
ἄρξεν 27
ἄρνες 93. b
ἄρτι σίδηρος Ib.
ἀρχεῖος νῆσος 200. b
ἄρχινος λίμνη Ib.
ἄρχινος πέδα Ib.
ἄρχινον σῶμον Ib.
ἀσάμεια 169
ἀσέννινον ὄρος, ἢ ἀσέν-
νιον 62. b
ἀσέννιον ὄρος λέγεται καὶ
πληθυντικῶς ἀσέννια
ὄρη 63. b
ἀσδὴς ἡ σημαίνει 34. b
ἀσία 79
ἀσκανεῖς 79. b
ἀσκανῆες ἀσκάδες 79
ἀσκόνες ἀσκάδες Ib.
ἄσσος, ὁ πρότερον ἔπαφος
170, 179. b

ἄσπις ὁ φορωνέως 79
ἀσποράδια 101
ἀστόλων ταυροπόλος
120. b
ἀστουλία 73. b
ἄστελοι Ib.
ἀστροφὶς, ἤγουν ἀστίσος
150
ἀσφάλες 171. b 172, 194
ἀσφάλια ὑδρώμων 171,
172 173. b
ἀσφάλιος κόλπος 171
ἀσφάλιοι 100
ἀσφάλος Ib.
ἀσφάκωδος 84
ἀσφόντας βέβρυξ 152
ἀσφάξης 5. b 180 b
ἀσφάξης πόθεν ἐπωνομο-
γεῖται 139
ἀσφάξης μαστιγεπικὸς
139. b
ἀσχῶν τὸν λινόχλαινοι
194
ἄσωπ, καὶ Ἀραβία δι' ἑ-
νὸς ῥ γράφεν δεῖ
172. b
ἄρβις ποταμὸς 194
ἄρβιες, ἢ ἄειδες Ib.
ἀργαθώνη 59. b 153 b
ἀργεῖος καὶ ἀργόλας ταυ-
τὸ 80. b
ἀργεῖοι 164
ἀργίλαι 141. b
ἀργιλώδεις, ἤγουν λαδικό-
γειοι 107
ἀργόλις 80 b
ἀργοναυτῶν πλοῦς διὰ Πη-
νειοῦ 131
ἄργος 80, Ib.
ἄργος δωρικὸν Ib.
ἄργος ἴασον 80. b
ἄργος ἱππόβοτον Ib.
ἄργος πελασγικὸν 64. b
τὸ ἄργος τοῦ δήλης ἔχε
δεκάτους 68
ἄργος πολυόφθαλμος 80
ἀργὼ 54

ἀρέθουσαι εἰσὶ πολλαὶ 92 b
ἀρέθουσα ἡ σικελική 78
ἀρέθουσα εὐβοϊκὴ 92. b
ἄρειος πάγος 126. b
ἄρης ἄρη 130 b
ἀρηπάδης βασιλεὺς 129. b
ἄρει, τὸ ἓν, συνιζησὶ 7. b
ἀρεάδνη 106. b
ἀρεανὴ χώρα 135. b
194. b
ἀρειανοὶ Ib.
ἄρειες 194
ἀρειμανῶν πάρει 7. b
ἄρειος ποταμὸς 194. b
ἄρειοι Ib.
ἀρείσανδρος μάντις 140
ἀρεισόβολος 190
ἀρεισοτέλης ποῦ ἐτελεύτη-
σε 92. b
ἀρείων ὁ μηθυμναῖος 109
ἀρκάδων πάρει 78. b
154
ἀρκάδες ἀφεστήλιοι 79 b
ἀρκάδες ἀνέκαθεν οἱ πε-
λασγοὶ 64 b
ἀρκαδία ἡ ἐπιπόλαιος ὕστε-
ρον μετωνομάσθη 45. b
ἀρκαδία βασιλέως ἐπώνυ-
μος ἡ ἀρκαδία Ib.
ἄρμα, ἀντὶ τοῦ ἅρμαξα
13. b
ἀρμυρίας χώρας πάρει 132
τὸ ἁρμυρία ψιλωτέον
185
ἁρμυρία εἰς πολλὰς ἁρμυ-
ρίας διαιρεῖται 32
ἁρμυρία ὄρη 132
ἁρμυρίοι 155
ἁρμυρίων ἔθος 159 b
ἁρμυρίων ὄρος, ἢ ἁρμύ-
νια ὄρη 132, 147,
181. b
ἁρμονίας, τῆς τὸ κῆδος
γυναικὸς, τύμβος 75
ἄρνη, μήτηρ βοιωτοῦ 82
ἀρραδικὸς ἢ ἀρράδιος
κόλπος 8. b 123
ἀρ-

τὸ ἀνεμώλιον ἄκρα 161. b
ἀνεπαισθησία, ἤγουν μετεμελήθη 105
ἀνδρόμυς ἴλιος 196
ἀνδύζειν 115
ἀνδρεμὶς ὠνομάσθη ἡ σάμος 108
ἄνδυσα 151
ἀνθρωποφάγοι 123. b
ἀνοίγνυς 26 b
ἀνεὶ ἦν διὰ τὸ ἀνοῦς ἐθνικῶν ὀνομάτων 55
ἀντάκμοι 58 b
ἀνπάθεπν, γῆμα ῥητοεικὸν 117
ἀνπκνήμιοι 112 b
ἀνπκνημίν σφυεὸν Ib.
ἀνπκεσις 160 b
ἀνπόχεια ἢ δὴ δάζνη 169. b
ἀνπόχειαι εἰσὶ ἀεὶ τὰς ταὶ 170
ἀνποχος σελδίκης πατὴς Ib.
ἀνπέραρος 47 b
ἀντωνία 151
ἀνπωνῖνος, ὁ σεβίρος παῖς Ib.
Ἄξενος 27
Ἄονες 93. b
ἀόνιος σίδηρος Ib.
ἄορνις νῆσος 200. b
ἄορνος λίμνη Ib.
ἄορνος πέδα Ib.
ἄορνον σόμιον Ib.
Ἀπάμεια 169
ἀπέννινον ὄρος, ἢ ἀπέννιον 62. b
ἀπέννιον ὄρος λέγεπαι ἢ πλησιωπικῶς ἀπέννια ὄρη 63. b
ἀπαθὴς τὸ σημαίνει 34. b
ἀπία 79
ἀπιδανεῖς 79. b
ἀπιδανῆες ἀρκάδες 79
ἀπιδόνες ἀρκάδες Ib.
ἄπις, ὁ σεσέτερον ἔπαφος 170, 179. b
ἄπις ὁ φορωνέως 79
ἀποδάδρα 101
ἀπόλλων ταυροπόλος 120. b
ἀπουλία 73. b
ἄπτελοι Ib.
Ἀπορεῖς, ἤγουν ἀπόρησος 150
ἄραβες 171. b 172, 194
ἀραβία εὐδαίμων 171, 172 173. b
ἀραβικὸς κόλπος 171
ἀραδιοι 100
ἄραβος Ib.
ἀραίκωνδος 84
ἀράντας βέβρυξ 152
ἀρβξης 5. b 180 b
ἀρβξης πόθεν ἐτυμολογεῖται 139
ἀρβξης μαστιγητικὸς 139. b
ἀργὰ τῶν λινόχλαινοι 194
ἄργαφ, καὶ Ἀραβία δ' ἔνος ῥ χράφειν δεῖ 172. b
ἄρβις ποταμὸς 194
ἄρβιες, ἢ ἀεῖβες Ib.
ἀργαθώνη 59. b 153 b
ἀργεῖος καὶ ἀργόλας ταυτὰ 80. b
ἀργεῖοι 164
ἀργίλαι 141. b
ἀργιλώδεις, ἤγουν λαδικόγειοι 107
ἀργολὶς 80 b
ἀργοναυτῶν πλοῦς διὰ τί ἐγλύφετο 131
ἄργος 80, Ib.
ἄργος δωρικὸν Ib.
ἄργος ἴασον 80. b
ἄργος ἱππόβοτον Ib.
ἄργος πελασγικὸν 64. b
τὸ ἄργος τοῦ δήλυς ἔχε δεσπότας 68
ἄργος πολυόφθαλμος 80
ἀργὼ 54
ἀρέσθαι εἰσὶ πολλαὶ 92. b
ἀρέσθαι ἡ σικελικὴ 78
ἀρέσθαι εὐβοϊκὴ 92. b
ἄρειος πάγος 126. b
ἄρης ἄρηος 130. b
ἀρηπάδης βασιλεὺς 129. b
ἄρει, τὸ ἐν, συνδιεὶ 7. b
ἀρεμάδνη 106. b
ἀρεανὴ χώρα 135. b 194. b
ἀρεανοὶ Ib.
ἄρειες 194
ἀρειμανῶν πέρι 7. b
ἄρειος ποταμὸς 194. b
ἄρειοι Ib.
ἀρείσανδρος μάντις 140
ἀρεισίδικος 190
ἀρείσοτέλης ποῦ ἐτελεύπησε 92. b
ἀρείων ὁ μηθυμναῖος 109
ἀρκάδων πέρι 78. b 154
ἀρκάδες πεσπέλιωοι 79. b
ἀρκάδες ἀνέκαθεν οἱ πελασγοὶ 64 b
ἀρκαδία ἢ ἐπάπολις ὕστερον μετονομάθη 45. b
ἀρκαδία βασιλέως ἐπώνυμος ἢ ἀρκαδία Ib.
ἄρμα, ἀπὸ τὸ ἅρμαλα 13. b
ἀρμυρίας χώρας πέρι 132
τὸ ἀρμυρία φιλωτέον 185
ἀρμυρία εἰς πολλὰς ἀρμενίας διαιρεῖται 32
ἀρμυρία ὄρη 132
ἀρμύριοι 155
ἀρμυρίων ἔθνος 159 b
ἀρμυρίων ὄρος, ἢ ἁρμένια ὄρη 132, 147, 181. b
ἁρμονίας, τῆς τὸ κάδμου γυναικὸς, τύμβος 75
ἄρνη, μήτηρ βοιωτοῦ 82
ἀρραβικὸς ἢ ἀρράβιος κόλπος 8. b 123
ἀρ-

ἀῤῥαβικὸν κάλπον καὶ ἑρυθρὸν ἔνιοι ταυπίζουσι 8. b
ἀῤῥαγὴς 173
ἄῤῥηκτος Ib.
ἄῤῥητος Ib.
ἀρσάκης 188
ἀρσακιδεῖς οἱ καὶ παρθυαίων βασιλεῖς Ib
ἀρσενίκιον ὄρος 192
ἀρσινὴ 180
ἀρσινόη 156. b
ἄρτεμις ταυροπόλος 56. b
ἀρτήδιος 69 b
ἀρχίας, ὁ τὰς συρακούσας κτίσας 68. b
Ἀσβύστη 38
ἀσελγεύειν, ὁ καὶ κλειτόμαχος καθέμυλος 35. b
ἀσέα 77. b
ἀσελγεῖς 162. b
ἀσία πέλ. 49. b 50, 122
ἀσία καὶ εὐρώπη, ὠκεανίδες 49. b
ἀσία πόθεν ἐκλήθη 32
ἀσία, φυλή τις ἐν ἀσίᾳ 49. b
ἀσιάρχης 163. b
ἄσιος 54. b 122
ἀσίς, ίδος 42. b 127
ἄσις λέγεται καὶ ἴλυς 122
ἀσὶφ ἐν λειμῶνι 122. b 158
ἄσπενδος, παμφυλικὴ πόλις 160. b
ἄσσυρες 96. b 146
ἀσσυρία 145, 177. b
ἀσσύριοι 145. b 177
ἀσσαβόρας ποταμὸς 42
ἀσσάπης ποταμὸς Ib.
ἀστέριος λίθος 60. b
ἄστυ, κατ' ἐξοχὴν αἱ Ἀθῆναι ἐκλήθησαν 46 b
ἀστυπάλαια καὶ πορεσθόν, ὅθεν 106 b
ἀσωπὸς συγάτηρ σινώπης 144
ἀσωποὶ πολλοὶ 85. b
Ἀτάραντες 13. b
ἀτδὶς 81. b
ἄτλαντες 14
ἀτλαντικὸν πέλαγος 13. b
ἀτλαντικὸν ὄρος τὸ ἄτλαντος παῤῥώνυμον Ib.
ἄτλας 112
ἄτλας ἀστέριος 7
ἀτλαντιανοὶ 186
ἀτλαντικὰ χώρα Ib.
ἀτπάλμα 161
ἀτπέσλαβος, ἀκείδος εἶδος 37. b
ἀτπικὴ 81. b 122
ἀτπικοὶ ὧν ὅτε ἴωνες ἐκαλοῦντο 81. b
Αὐσονες καὶ ἰταλοὶ, οἱ αὐτοὶ 16
αὐσονες πόθεν κέκληνται Ib.
τὸ αὐσονιδὺς πόθεν ἐσχημάτισται 16. b
αὐσόνιον πέλαγος 16
αὔσονος πέλ. Ib.
Ἀφετηία 22
ἀφθονέστερος 31
ἀφεικὴ, ἄφεσις πνὸς ἐπώνυμος 32
ἀφροδίτη 59
Ἀχαιοὶ 69, 166
ἀχάτης ποταμὸς 191. b
ἀχελῶος 84, 84 b 96. b
ἀχελῶος διὰ τί φορυγεγραμμένον ἔχει τὸ ι 84
ἀχελῶος κέρατα 84. b
ἀχελῶοι πολλοὶ 85. b
ἀχιλλέως δρόμος 56, 110
ἀχιλλέως νῆσος 56. b
ἀχιλλεὺς ἕτερος παρὰ σκύθαις Ib.
ἀχιλλέως ἱερὸν ἢ πελαγία νῆσος 110
Ἀψινθοι θρᾷκες 115
ἄψινθος γέγραπται, ἢ καὶ ἄψινθος Ib. b
ἀψύρτιδες νῆσοι 95
ἄψυρτος, ἀδελφὸς μηδείας Ib. b
ἀψύρτιδες νῆσοι 73. b

B.

Β γράπτην εἰς π 96
Β γράφουσιν εἰς φ οἱ μακεδόνες 89. b
Βαβυλὼν 143, 178, 180. b 183. b
βαβυλώνιοι σοφοὶ 180. b
βαζανὶς 132. b
βαῖτις ὁ ταρτησσὸς καλούμενος 62. b
βάκτρα 138
βάκτρος 150
βάκτρος πόθεν λέγεται ὁ Διόνυσος 115. b
βηβιτιὼν 132. b
βαλιαρεῖς, ὅθ' ἕστι σφενδονῆται 88. b
βαλιαρίδες νῆσοι Ib.
βάλσαμον ἀφ' σαβαίους 176
βασίλεια 55
βέβρυκες 152
βεβρυκία Ib. b
βεβρυκία Ib.
βεκκασέλλιος 154
βέκκος, ὁ ἄρτος, φρυγιστὶ Ib.
βέλγαι 73
βελλεροφόντης 164 b
βενεπία 72. b
βέχειρες 142
βῆλος 182. b
βήρυλλος γλαυκὴ 183 b
βίας φιλιππὸς 155. b
βιδυνὸς 150
βιδυνοὶ 149. b
βίλιππον φασὶν οἱ μακεδόνες τὸν φίλιππον 89. b
βιοτήρος 35. b
Βλέμμυες 40

Βλοσυρωπὸς 23
Βοιωτία 82 b
Βοιωτὴ πέει Ib.
Βολβίπνον σῶμα 41. b
Βορέας, Θασιὸς θρᾴκιος 81
Βορρᾶς ἰσμαικὸς 7. b
Βορυδένης 56, 58, 87
Βοσπορανὸς
Βόσπορος ὠνόμασται ὁ πρὸς τὸ βυζάντιον λιμὼν 26. b
Βόσπορος θρᾳκικὸς 25
Βόσπορος θρᾳκικὸς, μυσῶν, κιμμέριος, ἰνδικὸς 25, 26. b
Βόσπορος κιμμερικὸς 111. b
Βόσπορος ὁ κιμμέριος πόντου 128. b
βῦ, ὀπταπικὸν μέτρον 160
Βάλλαροι 55
Βυθρωτὸς 59
Βυκολικὴ 34. b
Βυκολικὸν σῶμα 41. b
Βυλιμῆς, οἱ καὶ Βυλινῆς, καὶ Βυλινοὶ 74
Βύσσα πηγὴ 101
Βυσὸς 89
Βρέγποι, οἱ καὶ Βρέπποι 67
Βρεταννίδες νῆσοι 51. b 114
Βρεταννικὴ νῆσος 115. b 118
Βρεταννῶν πρὸς, μᾶλλον ἢ Βρεττανῶν 51. b
Βρίγες, οἱ ὕστερον κληθέντες φρύγες 60. b
Βρόχθος 119. b
Βρόχω Ib.
Βρύοι, καὶ Βρίγες, καὶ φρύγες, οἱ αὐτοὶ 144
Βυβλὶς διὰ τί ἀπήγξαλο 107. b
Βυζάντιον, ἀντὶ τοῦ Βυζάντειον 151
Βύζαντος πόλις 150. b
Βύζηρες 142
Βυζηνικὸς λιμὼν Ib.
Βύζης 150. b
Βύρσα ἧς λέγει 86. b
Βύρσα ἀνεγκτόλεως πρὸς ὄνομα 35. b
Βώκαγες ποταμὸς 101

Γ.

Γάγγης 123. b 146. b 193, 198, 201, 202. b
γαγγῖτις χώρα 199, 200. b
γαδειρα πόθεν ἐπωνομάσθη 13
γάδειρα, νῆσος καὶ πόλις Ib.
τὰ γάδειρα λέγει καὶ ἡ γάδειρα 12. b 88
γαδειρίδες πύλαι 13
γαδειρίτης, γαδειρῶς, γαδειρανὸς, γαδειρανὲς, τωὐτὰ ἔστι 87. b
γαδειρῖται ἀνδρεῖοι περὶ ναυπλίας 88. b
γαῖαι λέγονται αἱ χῶραι 10 167 b
γαυτῆλοι, μᾶλλον ἢ γαύτηλοι 37
γαλαλάπης, ἀπόλλωνος υἱὸς 15
γαλάται ἐυρωπαῖοι 53. b
γαλᾶται διὰ τί ἀπεπάγησαν 119
γαυλὸς τὰ ὅπλα πῶς λέγεται 191. b
γαυράμυλες 39
γαυραιδαι 200
γαυροκινμία 112. b
Γεγενημότες καρποὶ πῶς λέγον 191. b
γεδρωσινοὶ, οἱ καὶ γεδρωσιανοὶ 192. b
γεδρωσία, ἡ νῦν γεδρωσῶν γῆ Ib.
γελᾶν πρὸ γοῦ πῶς λέγεται 191. b
γελωνοὶ 55, 57
γελωνὸς καὶ ἀγάθυρσος ἡρακλέους υἱοὶ Ib.
γῆυς κοινότης παρὰ τοῖς ποιηταῖς 86. b
γῆρυα 53. b
γέρας 70
γερμανοὶ 52, 55, 171
γέρρα 55
γέρρον 198. b
γέτης 55
γετικὸς νόμος 55. b
γεωγραφικὸς νόμος 188
γεωμετρεῖν, τὸ γῆν μερίσασθαι 135. b
Γῆ σεισθόνη ἐοικυῖα 123
γηλοὶ 186
γηρυάν, ὁ καὶ γηρυόνης καὶ γηρυονεύς 113. b
γήρως ἱερὸν ἐν γαδείροις 88. b
Γίγαντες ὑφ' ἡρακλέους καταπολεμηθέντες 61
γιγαντὶς 79. b
τὰ Γλαυκὰ τῆς σωμάτων ὑγρᾶς ἕξεως 183. b
γλαυκὸς καὶ ἵππος, ποταμοὶ 131. b
γλωχὶν, ῖνος, γωνία 51
Γόρτυν πέρι, καὶ τὸ πίσαλον αὐτῶν 17. b
γόργω, υνος, καὶ γοργύνα, ωνὶς 15, 98. b
Γρυπῶν χρυσοφυλάκων οἴκησις 7. b
Γυζάντες 151
γυμνήσιαι νῆσοι 88
γυμνήσιοι 108. b

Δ

Δαίμονες 187
δαίδαλος δημιουργὸς παρὰ βιθυνοῖς 149 b 150
δαίμων

Δίκη 55. b
Δικία 56
Δικμάτων λέγουσι καὶ δικματεῖς 19. b
Δικματέων ἔθη τινὰ Ib.
Δικματίας πέρι 19
Δίκμιον, δικμίνιον, δέκμινον, ταυτὰ ὄζι 19. b
Δικαίδων πέρι 152
Δικύσπος, ἢ δικύβιος 54. b
Δικρδανεῖς 199
Δικρδανία 104
Δίκρδανος Ib.
Δίκρδανοι 199
Δικρεῖος 54
Δικρεῖος τὸν νομάδας σκύθας ἠχέδισεν 129. b
Δικρεῖος τὸν βόσπορον ἔζευξε 25
Δικρείς ὀπίγεμμα ἐπιτάφιον 190. b
Δίπις, δικρείς σραπηρὸς 105
Δίπον, πόλις ἔνδοξος 102. b
Δίφνη καὶ δάφναι 169. b
Δαχαρίωοι 176 b
Δέλτα τὸ κατ' αἴγυπτον 44, 193 b
Δέλτοι 44. b
Δελφώίη 86. b
Δέρας χρυσόμαλλον πόθεν ἐμυθεύθη 131
Δερκάβιοι 138
Δῆλος πόθεν ὠνομάσθη 104, 105
Δῆλος ἀκίνητος ποτὲ ἦσα 104. b
Δῆλος ἀπόλλωνος ἱερὰ 87. b 104
Δήμητρος ἀκτὴ 103
Δημοκίδης 69 b.
Δημοσθένης ποῖ ἔφυγε 98
Δηειάδης 120
Διαγόρας ὁ μήλιος 106. b
Διαίρεσιν εἰς νῆσον, ἤγουν ἀποπλέειν 115. b
Διαφυὴ, ἤτοι χασμὴ 100. b
Διδῶς πέρι ἰσρεία 35
Διδὼ, ἕλισσα καὶ ἄνα καλυμβύη Ib.
Διδὼ πόθεν ὠνόμασται 35. b
Διομήδεια νῆσος 94
Διομήδες νῆσοι δύο, κατά πνας 94. b
Διόνυσος πόθεν καλεῖται 149
Διόνυσος διὰ τὸ βάκχος ὀνομάζεται 115. b
Διόνυσος διὰ τὸ ἐείβρεμος ἢ ἐειβρεμέτης λέγεται Ib.
Διόνυσος εἰς οἶνον ἐπιλαμβάνεται 134
Διόνυσος οἰκτρὸς διὰ τὸ ἐλέγετο 115. b
Διόνυσος πόθεν εὐΐος λέγεται 133 b
Διόνυσος πόθεν καλεῖται μηδρεφὴς 202. b
Διόνυσος πόθεν εἰρεσιώτης καλεῖται 115. b 173. b
Διόνυσος πόθεν λέγεται σαβάζιος 190
Διόνυσος ἑκβαῖος ἐνδὲς ὤλεσε 202, 203. b
Διονύσω ἑκβαίω σῆλαι 123. b 202
Διονύσω διὰ τὸ ἐννύχια ἐτελεῖτο τὰ μυσήρια 115
Διονισιαχμὶ νεβρίδες τὸ αἰνίσσονται 134
Διὸς σωσώναίου μαντεῖον ποῦ ὄζι 83. b
Διὸς σωσώναίου μαντεῖον 87. b
Διοσκορεῖς 130. b
Δμωῆται 108. b
Δοκίμιον 154. b
Δόλοψκος Θρᾳκῶν βασιλὺς 60
Δορύλαιον τὸ καὶ δορυλάειον καὶ δορύλλειον 108. b
Δυσπατέος, ἤγουν ξύλινος 154. b
Δορίκων τῆς δίκης φύλαξ 75
Δρέπανον 96. b
Δεμύτης, ἤτοι γλυκύτης 118. b
Δύεις χῖοι βαρβάρως ὁ ἄτλας 13. b
Δυβράχιον 74
Δώδων ποταμὸς 62
Δωδωναῖος διὸς μαντεῖον 83. b
Δωδώνη Ib.
Δωρεῖς 150, 155. b
ἢ δωρεὶς ἢ αὐτὴ τῇ αἰολίδι 155
Δῶρος 155. b

E.

Ε ἀποβάλλεται ἔν πα 151
Ἐδεθλον, ἤτοι ἔδαφος 65
Εἰαμβὴ 186
εἰδοθέα 47. b
εἰκόνιον 161. b
εἰλιθυίας σπήλαιον 98. b
εἵλωτες 71, 108. b
εἰρεσιώτης διόνυσος πόθεν λέγεται 173. b
εἴρω 41
εἰς θρόθεσις 91. b
εἰσανέχειν 91
Ἐκ γλυκὴ σωτηρούμενον, ἀντὶ τοῦ μὴ 18
ἐκάεν, ἀντὶ τοῦ ἐκαετέρα 76, 173.
ἑκάταιναι 186
ἑκατάδια ἔρεα, ὅ ὄζι μαχὰ 125
Ἔλαιον 140
ἐλέγχειν Ib.
ἐλένη νῆσος 104
ἑλένη μὴ τὴν ἰλίου ἄλωσιν εἰς ἑλένην νῆσον ἀπέδη Ib.

ἑλέγιον 3. b
ἑλέφας 86. b
ἑλεφάντων ὀδόντες λέγονται καὶ κέρατα 136
Ἕλιν Θ 203
ἑλιννύειν Ib.
Ἑλλὰς μεγάλη 67
Ἕλλη τὸ ἀστήμαν Θ συζάπης 101
Ἑλλήσποντ Θ 26, 93, 102
Ἐμβάδες περσικαὶ 189 b
ἔμπυσα 136. b
Ἐνάπτειος 174 b
ἐνεπία 72
ἔνετοὶ παφλαγονικοὶ Ib. b
ἐνιαυτῷ ἕωμὸς διὰ τὸ ἵδρυται ἐν γαδείροις 88. b
ἐννέπειν καὶ ἐνέπειν 12 b
Ἐξωκειαύζειν 27. b
Ἐπαναστροφὴ, ζῆμα ῥητορεικὸν 133, 186
Ἔπαφ Θ 170
ἐπιλυσικὴ θεμήγυπος 188
ἐπέχειν 129. b
ἐπιφερεῖς φοίνικες 183. b
ἐπίτειμοι 19 . b
ἐπίδημος 74. b
ἐπιζεφύριοι λοκροὶ 67
ἐπίκτητος φρυγία 154 b
ἐπωμίδη πατεὶς ἦν ἡ φασὶς 18
ἐπίσεφ Θ ὄρμος 15
ἐπίσεφ Θ ἀνθρώπων ὀδυνὰς Ib.
ἐπῳάνομος, καὶ ἐπῳανομία, ἡ καὶ ἐπῳάπολις 45. b
ἐπῳάπλωσι λιγύων πνεῦ 15. b
ἐπῳάπολις 45. b 132. b
ἐπῳάπολις, ἡ ἀρκαδία μεσόγειον ὀνομαθεῖσα 45. b
ἐπῳαπολῖται Ib.
Ἐρεικοδόα 88. b
ἔρεμβοὶ 176. b
ἐρεμβὰν γῆ 32. b
ἐρεμνὸς 59
ἐρηρέδαται 66. b
ἐρεβεμός, ἢ ἐρεβεμέτης δίονυσος διὰ τὸ λέγεται 115. b
ἐρεισμάρχ Θ ζὰς 159
τὸ ἐρκύνιον λέγεται καὶ πληθυντικῶς τὰ ἐρκύνια 62. b
ἔρμος ποταμὸς 158
ἑρμοῦ πεδίον 146. b
ἑρμώναστα 56. b 111
ἐρύθεια 112
ἐρυθρὴ θάλασσα πόθεν εἴρηται 9, 134
ἐρύθρης Περσέως υἱὸς, κατὰ πινας 9
ἐρυθραὶ 161. b
ἐρυθρᾶ Θ βασιλὶς 9
ἐρυθρᾶ Θ βασιλὶς, ὃν ἄλλοι ἐρύθραν φασὶ 120
ἐρυθρᾶ Θ πόντος 7, 8. b
ἐρυμάνθιος κάπρος 79
ἐρύμανθον ὄρος 78
ἐρωτομανία 70
Εὐάζειν 133. b
εὐανδρ Θ 63. b
εὔβοια 103, 116, 142 b
εὔβοιαι εἰσὶ πολλαὶ 92 b
εὐβοίεοι νῆσοι 2. b
εὐζωνος ἀνὴρ 178. b
εὐήτειοι σανδύες 197. b
εὐϊ Θ δίονυσος πόθεν λέγεται 133. b
εὐνόμιε τῆς κιθαρῳδοῦ ἀνδριὰς 67. b
εὐξείνε πόντ Θ πᾶει 27. b 28
εὐαὶν, ἢ εὖ ἂν 134
εὐοῖ, ἢ εὖ οἷ 133. b
εὐοῖ βάκχ Ib.
εὐοῖ εὐᾶν 115
εὐπαλῖνος, ὁ μεγαρεὺς ἀρχιτέκτων 108
εὔεκπος 92
εὐρυμέδων ποταμὸς 166
εὐρώπης πᾶει ἀκ ὀλίγα 32. b 49
εὐρώπη, μέρος τῆ εὐρώπης 32. b
εὐρώπη ἡ χώρα ἀπὸ τίνος ὠνόμασται 32, 49
εὐρωπὸς 49. b
εὐρώτας μεσόγνιος 77. b
εὐφρήτης 178, 180, 181
Ἔφεσος γυνὴ 156. b
Ἔφεσος πόλις Ib.
ἔφυρα 80 b
ἐφύρης θάλασσα Ib.
Ἐχινάδες νῆσοι 84
Ἕως, τὸ ἀναδίδωμι 186

Z.

Ζάγαροι 55
ζάγκλη 58
ζαμολξις 55. b
Ζὰς 173. b
ζὰς ἐεισμάραγος 159
ζὰς σιωπίτης 47
ζὰς πρόσια 165
ζερύειον ὄρος, τὸ καὶ ζέφυρον 67
ζέφυρος 76
ζέφυρος λοκρὸς 7
Ζικχοὶ, οἱ καὶ σιγδοὶ 129
Ζόφος, ἤτοι ἡ ἑσπέρα 76
Ζύγιοι 130
Ζωνη διακεχυμένη 9. b
ζώννυμαι, ὅθεν τὸ ἐζῶσθαι 172

H.

Ἡ πρὸ τῆ λ ψιλῶται 78. b
ἡλεῖοι, οἱ ἀπὸ τῆς ἤλιδος Ib.
ἤλεκτρος βορυσθενίτης 61
ἤλεκτρος συμπαθῶς ἔχει πρὸς τὴν σελήνην 58, 61

Ἡλέκτρα δράκοντος, ἢ τὸ ἤλεκτρον 52. b
Ἡλιάδων περὶ τῆς τῶ πειδημοῦ ἀδελφῶν 53
Ἥλιον δεσπότην ὀπτηγέφρονα οἱ μασαγέται 139
Ἥλιος τὸ σημαίνει πληθωπικῶς 9. b
Ἥλις διαφορεῖται χρὴ τὸ πρῶμα 78 b
Ἡμέρα τῶ μέμνονος μήτηρ, ἢ διὰ τί 46. b
Ἡμερονύκτιον 116. b
Ἡμίονοι περὶ τὸν ἅλιν ἁρίγνωτ 78. b
Ἡμῶν ὄρος, ἢ ἡμῶδι ὄρη 139. b 200, 201, 203 b
Ἡνίοχοι 130. b
αἱ τρεῖς ἤπειροι πόθεν ἔλαβον ὀνόματα 6, 32, 49. b
Ἥρα πελασγία 107. b
Ἡράκλεα 147. b
Ἡράκλεια σῆλαι 12. b 14. b 123. b
Ἡράκλειον τὸ κανωβικὸν στόμα 4
Ἡρακλεῖδαι ᾤκησαν ποτὲ τὸν σαρδὼ 89 b
Ἡρακλέης πέρι 81, 82, 152. b 200. b 203
Ἡρακλῆς ἀρχηγὸς 112. b
Ἡρακλῆς βυβλίνας 68. b
Ἡρακλῆς εὐρυτέας 84. b
Ἡρακλῆς ἰβηλαῖος 88
Ἡρακλῆς πύλαι 112. b
Ἡρακλῆς ἢ διόνυσος τὸν γῆν περιηλυθότες ἕως τερμόνων 123. b
Ἡρακλῆς τὸν ὀξ ἅδην κέρβερον ἀνήγαγεν 148
Ἡρακλῆς διὰ τί καπηλεύειν λέγεται 84. b
Ἡρακλῆς τὰς ἀμαζόνας ἐκ τῆς ἀσίας ἐφυγάδευσεν 126. b
Ἡρακλῆς τοὺ γίγαντας κατεπολέμησεν 61. b
Ἡρακλῆς τὰς βόας ἀπέλασεν 112. b
Ἡρακλῆς εἰς τὸν ἐρύθειαν ἔπλευσε 112
τῶ Ἡρακλῆ Ζεὺς ἐπόμνυε, λίθους ἀνωθεν ὕσας 15. b
Ἡρακλέους ἱερὸν εἶχεν ἡ θάσος 103
Ἡρακλέους σφράγισμον τὸ ῥόπαλον 203. b
Ἡρακλέες σῆλαι 12, 123. b
Ἡρειδανὸς πέρι 5. b 52, 55
Ἡφαισία πόλις 103
Ἡφαισία ἡ αἰγυπτος 43. b
Ἠὼς τὸ σημαίνει 8, 44. b
ἠῶς πόλος 7, 8

Θ.

Θάλασσα διδύμη πῶς φαίνεται 29
Θαλῆς μιλήσιος 156
Θαλῆς ὁ μιλήσιος ἔρχεται ποτὲ τὸν ἅλυν 147. b
Θάναλος ἄειτος περὶ τοὺς μασαγέτας 139
Θανάτου ἱερὸν ἐν γαδείροις 88. b
Θάσος νῆσος 102. b
Θάσος, ποσειδῶνος υἱὸς 103
Θεοδέκτης 161
Θεοδοσία πόλις 132. b
Θεοειδὴς 181. b
Θεράδες 113
Θέρμη πόλις 170
Θέρμαι, αἱ τῶ θερμοπύλαι 96. b
Θερμοπύλαι 108. b
Θερμοπύλαι πόθεν ἐκλήθησ 86
Θερμοπύλαι λέγονται καὶ πύλαι ἁπλῶς 77
Θερμώδων 5 b 143, 144, 146 b 177, 179. b
Θερμώδων διὰ τί ἐνυάλιος λέγεται 144
Θερμώδων, πάρα τὸν ἀμαζόνων 127
Θεσσαλία 96
Θεσσαλία 83
Θεσσαλονίκη, ἢ καὶ θεσσαλονίκεια 166 b
Θεσπαλὶς 83
Θεσπαλοὶ περὶ τὸν ἱππικὸν ἐμπειρίαν ἠχάλινωται 82. b
Θήβη 161
Θηρῶν πέρι 45
Θήρα τῶν ὑπερίδων νῆσων μία 106
ὁ Θήρας εἰς τὸν κυζικῶνα ἀποικίαν ἔστειλε 38. b
Θησεὺς 185. b
Θίβα 156. b
Θοᾶνες 131
Θόλη νῆσος 116 b
Θρῆικες 69
Θρηικομάλλεις 70. b
Θρῶνοι, ἢ ὠδῖνοι 137
Θυώτερος, τετέσιν ὀξύτερος 179
Θράκη ἀσιανὴ 60
Θράκη νύμφη 59. b
Θράκη ὀρεινὴ περὶ τὰ τῆς λιβύης νότα 60
Θρακήσιον 59. b
Θρᾷξ ὁκ σωμαχέστερος περὶ ἀσίαν 60
Θρᾳκῶν πέρι 50, 55
Θρᾷκες πολυγυμνοι 60
Θρᾷκες τῶ διονύσω κάπροι 115
Θρᾷκες εὐρωπαῖοι 59. b
Θρᾴκια ὄρη 54. b
Θρᾳκικὴ χερρόννησος 129
Θρᾴκιος βόσπορος 25, 26
Θρηϊκίας ἀνέμους 73
Θρινακίας πέρι, ἢ τρινακίας 84, 91
Θύμβρις, σκελικὸς ποταμὸς 65, 66. b

Ἄθως 148. b
Ἀνία 153. b
Ἀνὸς 149. b 153 b
Ἄνωι 149. b
Ἀνόεν πέδον 87
Ἄδον 173. b
Ἀύρσαι 57. b 144, 174
Ἀωνῖτις λίμνη 180

I.

Ἰ Δίχεσον ἀνὰ τῆς εἰ δι-
φθόγγε ἔν τισι 151
Ἰάλυβος 130
Ἰαξάρτης ποταμὸς 140
Ἰάπυξ, ὃ ἐπώνυμοι οἱ Ἰά-
πυγες 72
Ἰάπυγες 72
Ἰάρδας 35. b
Ἰὰς ἡ αὐτὴ ὖσι τῇ πάλαι
Ἀτθίδι 82, 155
Ἴασις 200
Ἴασις ἠερόεσσα 136. b
Ἴασις ὑδατόεσσα Ib. 146
Ἰάσιον πέει 95, 170. b
Ἰάων 18. b 170. b
ὁ Ἰδὴ ἢ κελτός, παῖδες
ἡρωικλέες 51
Ἰδήρων πέει καὶ Ἰδηείας
51 b. 133
Ἰδηρες ὤκησαν ποτὲ τὴν
σαρδὼ 89. b
Ἰδήρων ἐφ' ἁ γῆ 6
Ἰδηρες ποταμοῦ πέει 51
Ἰδηεία βύζη βοὸς εἰκά-
ζεται 29. b 51. b
Ἰδηεία, ἡ καὶ Ἰσπανία 51
Ἰδηῆρες 97
Ἱερὰ ἄκρα 114
Ἱερὰς τὰς πόλεις διὰ τὸ
ὁμ ς καλεῖ 18
Ἰθυιὸς 98. b
Ἰθάκη 96
Ἰκαρωῖ 63
Ἰκαρία 121. b
Ἰκάριον πέλαγος 8. b
108, 120. b
ἡ Ἴκαρος νῆσος 103 b
120. b
Ἰκκὸς, ὁ ταραντῖνος Ἰαπὺξ
70. b
Ἰκόνιον ἀνὰ τὸ εἰκόνιον
151. b
Ἰλάσκεται ἀφροδίτη, τυτέ-
σι θεραπεύεται 160. b
Ἴλι 155
Ἰλιωὸς ποταμὸς 81
Ἴλλυρες 96. b
Ἰλλυεὶς γῆ, Ἰλλυριοῦ πα-
ρώνυμος 19. b
Ἰλλυεικὰ ὄρη 54. b 131. b
Ἰλλυειὸς, ὑὸς κάπρος 19
Ἰλλυειοὶ 75
Ἴμαιον 125. b 139. b
203. b
Ἰμβρασος, ὁ ἑρμῆς 103 b
Ἰμβρος 102. b 103. b
Ἴνδος ποταμὸς 193,
201. b
Ἰνδῶν πέει 203 b
Ἰνδοὶ τῷ διονύσῳ κάπροι
115
Ἰνδῶν γῆς ἔπαινος 158,
196
Ἰνδοσκύθαι 193
Ἰνδικὸς πόντος 8. b
Ἰόννη, ἡ γάζα κεκλεῖται
18. b.
Ἰόνιος, ἀνὴρ Ἰλλυὸς Ib.
Ἰόνιος κόλπος 17, 75
Ἰουδαία 167. b
Ἴόπολις 170
Ἰουστινιανὸς Ib.
Ἰουστῖνος ὁ βασιλεὺς Ib.
Ἱππημολγοὶ 55
Ἱπποδάμεια 192. b
Ἱππολύτης ζωστὴ 126. b
157
Ἱππόλυτος 152
Ἱπποπόδες 55
Ἵππος καὶ γλαῦκος, πόται-
μοι 131. b
Ἵπποι ἀγριοι λευκοὶ
201. b
Ἴρεις ποταμὸς 147
Ἰσθμὸς 6, 6. b 19, 76. b
120. b 122. b 124, 133
Ἰσθμὸς τὴ κυείως ὄνλοῖ
6. b
Ἰσθμοὶ δύο 6
Ἶσις 170
Ἴσμαρος, πόλις θρᾴκης
21. b
Ἴσμαρος ἱερὸς λὺς τῷ ἀ-
πόλλωνος 87. b
Ἰσμαικὸς βορρᾶς 7. b 21
Ἰσοφαρίζειν, τὸ ὀξυτόνως
95
Ἰσπανία καὶ ἰδηεία ἡ ἐντὸς
τῶν ἰδήρων ποταμῶν συ-
νωνύμως ἐλέγετο 51
Ἴστρος 109
Ἰστικὸς κόλπος 21, 22,
185
Ἰστικὸς κόλπος, ὁ καὶ παμ-
φύλιος 164
Ἰστικὸν πέλαγος, τὸ παμ-
φύλιον 163. b
Ἰσριανοὶ 156
Ἴτεας 53. b 55. b 201
Ἰταλία κυρίως εἰκάζεται
29. b
Ἰταλοὶ, ἀπὸ Ἰταλοῦ τινός 16
Ἰφιγένεια 56. b
Ἰχθυοφάγοι 194. b 197. b
Ἰχνῶσα 89. b
Ἰὼ τῶν ἰναχὸς θυγάτηρ
164. b
Ἰὼ καὶ μίαν ἥρως οἰσφω-
θεῖσα 25
Ἰὼ ὕστερον ἐπλήσθη Ἴστις 170
Ἴων ὁ ξένος 81. b 155. b
Ἴωνες 24. b 82, 122. b.
Ἴωνες ἐπαλοιῶντο ποτὲ οἱ
ἀθηναῖοι 81. b 155
Ἴωνες πῶς ὀμωμοζόμενοι ὀ-
νόματα τινὰ 29
Ἰωνία 81. b
Ἰωνίδων νήσων πέει 107. b

Κ.

Κάβειροι δαίμονες οἱ καὶ κορύβαντες 102, 103. b
καβείρων ἱερὰ ἡ σάμος θρᾳκία, ὥς φησι καὶ ἡ ἴμβρος 102, 103. b
καβυλόων, τετέσι χαίρων 140
καδμεία ἡ καρχηδὼν ὠνομάσθη 35. b
κάδμη 155. b
κάδμου τύμβος 75
καδύσοι 138
καθάπερ ὄζ 174. b
καινὴ πόλις 35. b
κεῖσαι ὁ ἐπλεχόμυθος θεὸς 115. b
κεῖσαι ὁ ἐπλεχόμυθος θεὸς τὴν καρχηδόνα ἐρημωθεῖσαν ἀνῴκισε 35. b
κακκάβη ἡ καρχηδὼν πρότερον ἐκλήθη 35. b
κακοξεινότερος 138. b
καλαβεία 73
καλαβροὶ 72
καλάμινα πλοῖα 197. b
κάλαμος ἀρωματικὸς Ib.
κάλαμος ἐρυθραῖος διὰ τί λέγεται Ib.
κάλαμος εὐάδης 173 b
κάλαμοι 197
κάλαμοι ἰνδικοὶ 173. b
καλαύρεια νῆσος 97. b
κάλλις ποταμὸς 149. b
κάλπη φρὰξ τοῖς ἕλλησιν ἀλύθη καλεμένη 12. b
καλύδναι νῆσοι 107, 109
καλύδνιον μέλι 107
καμάραι 133. b
καμειρὶς πέτρα Ib.
κάμβυσις 45
κάμειρος 98. b
κάμιρος Ib.
καμπανῶν πέτρα 66
καναβικὸν τόμα 3 b 41. b 48
καναβισμὸς 4
καναβῖται ζυφῶσι Ib.
κάνωβος πόλις 3. b
κάνωβος αὐτὴ Ib.
καπάδοκες τὴν κυβερνήτην θεὸν λέγουσι Ib.
καππαδόκαι 145. b 177
καππάδοκες 147. b 177
καππάδοκες λευκόσυροι 145. b
καππαδοκία 177. b
καππαδοκία εἰς πολλὰς καππαδοκίας διαιρεῖται 32
καππαδοκία κουμαγηνὴ 167
καππαδοκία μεγάλη, καὶ πρὸς τῷ πόντῳ καππαδοκία 177. b
καππαδοκία πρὸς τῷ πόντῳ Ib.
καπύη 66
κάπυος τῆς πρώτης ἐπάνυμος ἡ καπύη Ib.
κάρα ἐυζώνης 113. b
κάρασμις 28, 29, 147
κᾶρες 122. b
κᾶρες ἀκρόκομοι 183. b
κᾶρες θρηικικοὶ 148. b
καρικὰ θρηνώδη αὐλήματα Ib.
καρκίνος 118. b
καρμανία 192. b
καρμανὶς 120
καρμανοὶ 192
κάρνα 176
τῇ καρπάθῳ ἐλυμήναντο ποτὲ οἱ καγωοὶ 98
καρυσία 103. b
καρχηδονίων πέρι 141. b
καρχηδόνιοι ὤκησαν ποτὲ τὴν σαρδὼ 90
καρχηδόνος πέρι 35
κασία 173. b
κασιανὰ ὑφάσματα 48
κάσιον ὄρος Ib. 167
κασσίας θαλάσσης πέρι 11, 136. b 137. b
κάσσιαι πύλαι 86, 187
κάσπιον πέλαγος 136
κάσπιος κόλπος, ὁ καὶ ὑρκάνιος 11
κάσποι 137. b
κασσιτερίδες νῆσοι 113. b
κασσίτερος Ib.
καταβερεθίζω 119. b
καταβρῶξαι Ib.
καταγράψας 134. b
καταλυσμοὶ τέσσαρες μεγάλοι 101. b
καταῤῥάκτης ὄρνεόν πετῶδες καλεῖται 40 b
καταῤῥάκτης 40, 44. b
καταῤῥάκτειν 40. b
κατεναντία, τετέσι κατεπικρὺ 58
καταυδίειον 154 b
κάτωνι καὶ τῷ κάσσερος οἱ νασαμῶνες συμπαρῳκοδόμησαν 37. b
καύκασος 128, 131. b 203
καύκασος θεσμηθέως 6
καύκασος ἐρυθραῖος 135. b
καύκασος ἰνδικὸς 198
καύκασον ὄρος 193
καύνιος ἔρως 107. b
καῦνος καρίας πόλις Ib.
ἡ καῦνος ἧς ἰωνίδων νήσων μία Ib.
καύστρος 158. b
καῦστρου πεδίον, τὸ καὶ καύστειον καὶ καυστριῶν 146. b 158. b
Κεκροπία 81. b
κεκροπίδαι 82
κέκροπος πέρι 75. b 82
κελαινοὶ ἰνδοὶ 202
κελαρύζειν 86, 158
κελσωνὴ, ἢ κελλίζωνη 142. b

κέλτοι

κελτογαλάται 15
κελτοὶ 52, 53, 181
κελτοὶ λέγονται καὶ κῦται 53
κεμμοὶ 62. b
κενεῶνες γῆς καὶ λαγόνες 165. b
κέραμος ἐκαλεῖτο ἡ ψωσὸς 98
κερασάντιοι 144. b
κεραστὴς 88. b 132
κεραστία ἐκλίνη ἡ κύπρος 100
κέρκυρα 84. b
κερκύνια δρυμὰ 96
κερκύνια ὄρη 75, 131. b
κέρβερος 81, 148
κέρβερος διὰ τὴν μελανόφωνος κληθῆναι 148. b
κερκήποι, ὧν ἡ χώρα κερκητὸς λέγεται 129. b
κέρνη καὶ κερνεάτης, νῆσος 39. b 40, 45
κέρκινναι 94
κέρκυρα λέγεται καὶ κόρκυρα 96. b
κέρκυρα διὰ τὴν λιθώδη λέγεται Ib.
κέρκυραι δύο Ib.
κερκυραῖοι λέγονται καὶ κέρκυρες Ib.
κεραύνιος πᾶν 182
κεφάλαιον 91
κεφαλλῆνες καὶ κεφαλληνία ἐν δυσὶ λλ 84
κεφαλληνῶν πόλεις Ib.
κέφαλος Ib.
Κῆπος κρημνὸς ἐν βαβυλῶνι 180. b 183
κήτειοι 185. b
κήτη μέγιστα 197
κηφὶς 189
κηφῆνες 143. b 183, 189
κηφισὸς, φωκικὸς ποταμὸς 86
κηφισοὶ πολλοὶ 85. b
Κίαν ποταμὸς 164
κιβύρα 163
κιθάρα τείχεσιν πολεμεῖν 122. b
κιλικῶν πεδίον 158. b
κίλικες 64, 155, 162, 164, 166
κιλικία 163. b 164. b
κίλλα ἱερὰ τοῦ Ἀπόλλωνος 86
κιμμέριον ποταμὸς 26 b
κιμμέριοι 30. b 59, 116 129, 144. b 148, 158
κιμωλία γῆ 106 b
ἡ κίμωλος, ἧς ἀποφέρουσιν Ib.
κιννάμωμον 173. b 176
κινύφεια 110
κίος, ἡ ἐμπλέουσα ἐπὶ τὴν 152. b
κίος πόλις Ib.
κίος ποταμὸς Ib.
κιρκαῖον πεδίον πόθεν 132
κίρκη 60, 132
κισσὰν 174. b
κισσητὸν Ib.
κισσανοὶ 155
κίσσοι 191. b
κισσὸς μυάμφυλλος 114 b
κίων ὄρεσιν ὁ ἄτλας 13. b
Κλαείς Διὸς μαντεῖον 87. b
κλάρος ἱερὰ τοῦ Ἀπόλλωνος 87
κλάρος πόθεν ἐκλίνη Ib.
κλεῖδες 86, 186 b
κλειτομάχα τὸ καρχηδονέως πρὸς 35 b
κλεομβρότος 100. b
κλοκοπινίτζα 54. b
κλωδίον 198. b
Κνημὶς ὄρος 82
κνημῖδες 135. b
κνημοὶ Ib.
κνημοὶ ὄρος 153. b
κνωσσὸς 98. b
Κοίλη συρία 167. b
κοιλόσυροι 177. b
κοιρανία, ὕδατος κυριότης 90
κόκκης ὁ ἐπικληθεὶς περίπλους 46
κολοσσαεῖς ἐκαλοῦντο οἱ ῥόδιοι 99. b
κολοσσὸς ἡλίου, χάλκου ἔργον 99
κόλπος μέλας 109
κόλχος 131. a & b
κόλχοι 95, 131
κόλχων γῆ 185
κολῶναι 28
κολώνεια 29
κόμανα 132. b
κομμαγηνὴ καππαδοκία 167
κοιμητικὸς κόλπος 84
κόρκυρα λέγεται καὶ ἡ κέρκυρα 96. b
κόρος ποταμὸς 191
κόρσαι, αἱ τῶν ὀρέων κορυφαὶ 89
κορσὶς, ἡ κορσίκη Ib.
κορυβαντῶν 104. b
κορυβάντων μυστήρια Ib.
κόρυμβοι 115
κορωνηφόροι 108. b
κοπῶσα 88
κοτυωεῖται 144. b
κεκκεσὸς 132. b
κεφάλιον 195
κρῆτες πρῶτοι μὲν δὴ ἐνεδύσαντο χαλκὸν 142. b
Κρέμνος 125. b 160
κρήδης 69, 79
κρημνοὶ πόθεν ἡ Ἀττικὴ ὠνόμασται 81. b
κρήτη 97
κρητὶς 62, 91
κρὶς, ὃ κρήτης ἐπώνυμος 97
κρῆτα παρθενὶς 16. b
κρήτη 98. b 116
κρήτας φησὶν ὁ ποιητὴς καὶ κρήτιλλα 13. b

κριπκὸν πέλαγος 17, 100. b
κειὸς ἀνὴρ γυναῖος ἀθλητὴς αἰχμήτης ἰῶ Ib.
κειῶ μέτωπον 17. b 21, 28, 29. b
κειτᾶ & κόλπος 67. b
κειπᾶ κῆσμα ἢ σινώπη 144
κεῖσος 156. b 189. b
κεῖνι & πόλ & 7, 8, 117. b
κεῖτων ζωῦφιον 68. b
κεῖτωνιαῆ πέει 68
κεῖτωνιᾶται διὰ τὸ ὑγιεινότατοι ἐγβύοντο 68. b
κερμώδεις ὀχθαι θερμώδοντος διὰ τὸ χαλοῦται 146
κρύσαλλ & μεταλλᾶτὲς Ib.
κρύσαλλοι λίθοι 136. b 149
Κυάνεαι πέτραι 26
κυάνεοι 117. b
κυάνεοι αἰθίοπες 202
κύδν & 65, 166
κύδνος πὼ ταρσὸν μέσην τέμνει 170
κύδνε ῥεῦμα ψυχεὸν κὴ ταχὺ 164
κυδνεία 98. b
κυδνέρεια ἀφροδίτη πόθεν λέγεται 97. b
κύδνεια 97
κύδνι & τυρὸς 105
κύδν &, μία τῆ κυκλάδων Ib.
κυκλάδες νῆσοι 104, 106
κύκν & τρωϊκὸς διὰ τὴν ἐκ γυετῆς πολιὸς λέγεται γενέσ 63. b
κύκνοι 158
κύλινδ & 191
κυλλιήνη 63. b
κυμαίνεσ 87
κυνοκεφάλαια 41
κυνοραϊσὶς, ζωῦφιον 68. b
κύπριοι νησιῶται ὀλιγώτατοι 100
κύπρις διὰ τὴ ἢ ἀφροδίτη καλεῖται 99. b
κύπρος ὑὸς κυνύρε Ib.
κύπρος ἄνεμος 100
κύπρος νῆσ & 11, 99, 116, 118, 155
κύπρον δορᾶ περβατὸς εἰκάζουσιν οἱ παλαιοὶ 29. b
κυρβάντιον ἄσυ, ἀντὶ τὸ κυρβάντειον 151
κυρλιαῖοι πρὸς πὼ ἀφροδιτικὼ ὀπισθίμιν ἠχάλωται 82. b
κυρλιὴν, ἢ τῆς ὑφέως ὀυχάτης 38. b
κυρλιὴν πηγὴ Ib.
κυρλιὴν πόλις Ib.
κυρλιὴν σιλφιοφόρος 148. b
κύρνιον πέλαγος 16. b
κύρν & Ib. 89, 116
κύρνη οἱ σάκαι ἵππιναν 140. b
κύρνος φροδ τοῖς μασσαγέτας ἐτελάτησε 138
κύρνε ὀπτάριον ὀπήγερμα 190
κύρνε τάφος φροδ τοῖς πασχάδας Ib.
κύρνος, ποταμὸς φρσικὸς 191
κύταια, φροδ τῆ λυκόφρυν 15. b
κυχρεία ἐκαλεῖτο ποτὲ ἡ σαλαμὶς 100
Κωλὴ διὰ τί φειασᾶται 119
κωλιὰς ἀφροδίτη 118, 118. b
κωλιὰς γῆ 197
κωλιὰς νῆσος 138. b
κῶμαι μεγαλαι, ὑπὸ πνῶν ἐκλήθησ πόλεις 51. b
κῶμος, ἤτοι κωμαστικὴ ἑορτὴ 115
κωνσαντῖνος ὁ μέγας 151
κωνσαντίνε πόλις, πρ ἐξοχὴν πόλις ὠνομάσθη 46
κωρύκειον ἄντρον 161, b
κώρυκος αἰγιλὸς φελλωδίαν 161
κώρυκος, ἄκρα λυκίας 161. b
κώρυκος πολίχνιον Ib.
κώρυκος κὴ φάσηλις πμφυλίδες πόλεις 161
κώφης 200

L.

Λ ἀντὶ τῆ ν ἓν πασὶ λέξεσι 205
Λαγιδεῖς 8
λαγόνες γῆς κὴ κενεῶνες 165. b
λάδανον 173. b
λαισρυγόνων γῆ 181
λακίνιον, ὅθεν κὴ λακινιὰς ἠρα 69
λακύδων λιμὴν ἀγαθὸς τοῖς μασσαλιάταις 15
λάκωνες 130, 162
λακωνικὴ ἐκαπόμπολις πάλαιον 8
λαοδίκεια 169. b
λάρισα 8
λάρισι 110. b
λατῖν &, ὀδυσσέως κὴ κίρκης ὑὸς 65. a
λατῖνοι ὁμώνυμοι λατίνοισι Ib.
λαχαίνω 136
λάχαρον 1
Λεβηίδες οἱ λαγιδεῖς καλοῦντο 8
λέβης χάλκε & 112. b
λέλεγες 156
λελεγὶς ἐκλήθη ποτὲ ἡ μ λὴ & Ib.
λέμβος λιφρικὸς 112. b
λεοντόπολις 46, 138 λέσβ

λέσβος πεντάπολις 109
λέσβος ποτὲ πελασγία ἐρρέθη 64
λέσβον ἀπερρωγυῖαι τῆς ἴδης πτόλεις 93
λευκανοὶ 67
λευκάνη, ἡ καὶ λευκανῶν πόλις Ib.
λευκὰς λέγει καὶ νῆσον 96
λευκὴ νῆσος 56. b 110
λευκὴ πέτρα 16
λευκοθέα 109. b
λευκοπέτρα, ἡ καὶ λευκιπέτρα 63
λευκόσυροι 177
λευκοφρὺς 109
λευκωσία μία κῶμη σειρήνων 66
λευκωσία νῆσος λευκωσίας τῆς σειρήνος ἐπώνυμος 66. b
Λήδαιον, ὅπερ οἱ ἀεφθῖοι καλοῦσι λάδανον 173. b
λῆμνος 64, 102, 103
λίαι, αἱ βάκχαι 133. b
Λίβανος 173. b 176
λιβανωτὸς 173 b
λίβυες βύζαντες 150. b
λιβύης πέρι 32, 50
λιβύη πόθεν ὠνόμασται 32
λιβύη τέταρτον μέρος τῆς οἰκουμένης ἐστὶ 32. b
λιβύης εἴδη πέρι 32
λιβύρναι νῆσοι, ἢ λιβυρνίδες 73. b
λιβυρνικὰ σκάφη 74. b
λιβυρνὸς 74
λιβυρνοὶ, ἔθνος ἀπὸ τινος λιβυρνὸς Ib.
λίγεια, μία κῶμη σειρήνων 66
λίγυες πολιτικοὶ 15 b
λίγυες, οἱ καὶ τυρσηνοῖς Ib.
λίγυες ὀρθῶς σφενδόνωσι Ib.
λιγύων τινὲς ἐπαπόδυροι Ib.
λιγυστῖνοι 15
λιλύβαιον 91
λιλύβη Ib.
λινᾶς ἐδῆτας ἀμπέχεσθαι ἔθος τοῖς αἰγυπτίοις 131
λινδικὰ πλοῖα 98. b
λίνδος Ib
λιπάρα 90 b
λιπαρέων νῆσοι Ib.
λιπαρὸν χθὼν 181. b
λίσσος, ποταμὸς θρᾳκικὸς 110. b
λίβυν, ἀντὶ τοῦ νότον 141
Λοκρὸς, ἀντὶ τοῦ λοκρικὸς 7
λοκροὶ ὀπιζεφύριοι 7. b
λοκροὶ ἐπικνημίδιοι 82. b
λοκροὶ ἐπιζεφύριοι Ib.
λοκροὶ δοῦλοι παράγγελμα τοῖς δεσπόταις παρέχον 68
λυγδὰ 191
Λυγγδὺς 152
λυδαὶ φαρμάκους πίσσα λέγονται 159. b
λυδὸς καὶ λύδιος ταυτὰ 158. b
λυδοὶ 157. b 158. b
λυδοὶ καὶ μαίονες ἐκλήθησαν 153. b
λυκάων 161. b
λυκάονες 122. b 161. b
λυκαονία 79. b
λύκιοι 160, 161. b
λύκιοι δῆμοι Ib.
λύκος 160
λύκος ποταμὸς 147, 148
λύρη 163
λυρνησσὸς 161, 166 b
λισσαῖος 156. b
λισσανοὶ 181
λύπη 106
λυχνίτης λίθος, ὁ καὶ σελινίτης καλούμενος 61
Λώτος 94
λωτοφάγοι σύριοι ἢ μικρότεροι 36

M.

Μάγαρσος 200
μαγνῆτις σιδήρου ἕρμηνευτικὴ 52. b
μάδυλος 101
μαιάνδριον, ἢ μαιάνδρου πεδίον 146. b 158
μαίανδρος ποταμὸς 155 b
μαίανδρος σκολιὸς ῥεῖ 157. b
μαίανδροι Ib.
μαιὰς, ἡ μᾶλλον παρ' ἐνίοις 42. b
μαῖτις, ἡ καὶ μαῶτις καλουμένη 30
μαιῶται 5, 126
μαιῶτις λίμνη πόθεν κέκληται Ib.
μαιῶτις λίμνη μήτηρ τοῦ εὐξείνου πόντου 5. b 201. b
μαιώτιδος γόμα 111
μαιωτικὴ νῆσος, ἢ καὶ ταυρικὴ 56. b
μακάρων νῆσοι 110
μακεδονίας καὶ μακεδόνων πέρι 46, 183. b
μακεδὼν, εἷς ἐκ δέκα αἰόλου παίδων 83
μακεδὼν διὰ τοῦ η, ὡς σαρπηδὼν 46. b 83 b
μάκρις νῆσος 102, 103. b
μακρὸς 103. b
μακρόβιοι 112, 113
μάκρωνες 142, 145
μάλθα, καὶ μάλευαι 13. b
μάλλος 166. b

μεμγοὶ, ἰνδικὸν ἔθνος Ib.
μεμγοὶ, τὰ ξέμπαλα Ib.
μανία, ὅθεν ἐρωτομανία, ὀλομανία 70
μάρδοι 138, 186
μάρδος ποταμὸς 138
μυριανδωνὸς πῶς πυῶ 148.b
μυριανδωνοὶ 147.b 149
μυρμαείδαι 39
μυρσοὶ ὠκύποδες 70.b
μυρσύας ὁ μισοκὶς ἀπεδάρη ὑπ' ἀπόλλωνος 59
μασυλεῖς χράται ὁ πολύβιος τοὺς μασυλῆας 34.b
μασὸς, ὁ ὀφθαλμὸς, σκυθιστὶ 7.b
μασαγέται πάει 138
μάσσαι 15
μασσαλία, χώρα καὶ πόλις λιγύων Ib.
μασσαλίας πάει, καὶ πόθεν ὕπως ὠνόμασται 15.b
μασσαλιεῖς εὐδόκιμοι πρὸς τὰ πρὸς ὀργανοποιΐαν καὶ πρὸς ναυπηγικὴν 15
μασυλῆες ἀζεήνομοι 34.b
ματιανοὶ 147 b
ματόας 54.b
μαῦρεσι, οἱ καὶ μαυρούσιοι 34
μαχλύην, τετέτζηται, καὶ κατιδιάκειν 95
Μεγάβυζος 110
μεγαρεῖς 155
μέγας, ἤτοι πλατὺς Ib.
μεδιολάνιον 52
μελαγχλαινοι 55, 57, 113.b 194
μελάγχροοι σύρεοι 177
μέλεσσα κόρκορα 96.b
μελάμβωλος ἢ αἰγυπτος 43.b
μελάμπυς 78
μελάμφυλλος ὡς ὁμάδιος ἡ σίμος 108
μέλας κόλπος 79, 109
μέλας ποταμὸς Ib.
μελανδρυὸς, παρ' ὁμήρῳ 59, 114 b
μέλι καλύδνιον ἀθικῶ ἐνάμιλλον 107 b
μελιχρωπὶς 90.b
μελιτίνη 132.b 167.b
μεμόνεσι βασιλῆς 101.b
μεμόνειον ἄστυ 191.b
μέμνων, ὁ τῶ πθωτῶ κὴ τῆς ἡμέρας ὑὸς 45
μνησήιον σῶμα 41.b
μερμηρίζειν, ἤτοι φρενπζεῖν 63
μέρμερον ἔθνος 64
μερόη 42
μεσόπυγοι 72
μεσοποταμία 179.b 180
μεσοποταμία εὐρωπαία 181
μεσόνη 78.b
μέτιος, ὁ μετάπολος 68
μεταδίδωμι, ἤτοι ἐνδήμιος 138
μετάπολος, ὑὸς σισύφε 63
μεταπόνπον ποτὲ λεγόμενον σῆεις Ib.
μεταπόνποι Ib.
μετάλυσες 131
μετρήσασθαι 135
μέτωπον κειῶ δοιὸν 17 b
μέτωπον κειῶ πόθεν αὐθόμασαι Ib.
Μήδεια 60, 95, 185.b
μήδειοι Ib.
μηδικὴ βοτάνη Ib.
μηδικαὶ πέτραι 186
μηδικὸς ὄπος 185.b
μῆδος 185
μήδων πάει Ib.
μήδων χώρα Ib.
μῆλος, ἧς ἀπορέβθων νήσων μία, ἢ καὶ πίνας, κυκλάδων 106. b
μιὼ βωμὸς διὰ πὶ ἵδρυ ἐν ζαβέρνις 88.b
μιῶνγξ 94
μῆονες 153b 157
μῆονες πλοισιώτατοι 189 b
μηονία 158 b
μηρεφαρὴς διόνυσος πόθεν λέγε 201 b
μηρὸς, νυσαῖον ὄρος 103
μηπόχθ τῶ φρυγὸς ἢ παφθενόπα ἠρώδη 66 b
μητεὶς ὅπως λέγε ὥσφ κὴ πατεὶς 103. b
Μίδας μεγάλης φρυγίας ἐβασίλευσε 153, 154. b
μίδε κελιῶν 59. b
μιθριδάτε βασιλεῦ 144 b
μίλητος, πόλις ἐπωνύμ 156. b
μίλητος ἀγαθὴ εἰς ἐκφορὴν I
μίλητος ἱερὰ ἰῶ τῶ ἀπόλλωνος ib.
μίλητος, κρητικὴ πῆσ 15
μίλητος, πόλις αἰολικ 87.
μίλτος 205.
μίλτος ἰδιωτικὴ τῆ σινωπικῆ ἐναμίλλος I
μιλτοπάρῳοι ναῦς 9
μιλτώδες χῶμα, ἐρυθρὸς II
μίλωνος τοῦ κροτωνιάτ πάει 6
μιμνόμων 87
μινναῖοι 17
μινυεὶ 78.
μίνως 98.
μιτυλίνη 10
Μοναὶς ποιεῖται, ὅστ ἐστὶν ἴσαθμι 92.
μονόπτως 136.
μονῶπα γραπτὸν ἀεγμ αὐτῶν διὰ πὶ ὁ αἰθιὴ ὀνομάζε 7

ωσωμες, τυτέστι πύργοι 142. b
μοσωϊοικοι 142
μοχος 71
μοτοπία 81. b
μόλος ἢ ἀμφίλοχος, οἱ ὑμνήμβοι μάντεις 166. b
Μύκαλον ὄρος 86. b
μύκονος, τῆς κυκλάδων μία 105. b
μυεῖζειν 77
μυρμηκες χρυσωρύχοι 201
μυρμιδόνες 100. b
μυρρίνα, πόλις ἀμαζόνων ὁμώνυμος 156. b
μυρρινούσιοι 88. b
μυσὶ ἢ μυσὸς, φυτόν π 59. b 153. b
μύσκελλος 63. b
μυσία 152. b 158. b
μύσιος βάσανος 25
μύσιος πορθμὸς Ib.
μυσὸς, υἱὸς τῆς Διὸς 59. b
μυσὸς ἕτερος, υἱὸς τῆς ἀργανθώνης Ib. 153. b
μυσὶ 55, 59. b
μυσὶ θριμπικοὶ 143. b
μυσὶ ἃ μόνον εὐρωπαῖοι, ἀλλὰ καὶ ἀσιανοὶ 153. b

N.

Ναβαταία χώρα 176
ναβαταῖοι Ib
ναβάται Ib.
νάξα, τυτέστι ὄδσαι 106
ναξία τῆς σκελίαν Ib.
νάξος, κυκλάδων μία Ib.
ναξος ἀμπέλω φύλλω εἰκάζεται 29. b
ναφιασίτης λίθος 186
νασαμῶνες 37
νασαμῶνος πόλις, ἔ τὸ ἔθνος ἐπώνυμον 37. b
νασαμώνων ἔθνη πνὰ 37
Νεάπολις ἡ καὶ νέα πόλις 66. a & b 178. b
νέα πόλις ἃ μία ὄδσι 37
νεβεῖς 174. b
νεβεῖδες 133. b 134 b 174 b
νεβρὸς 171. b
νεβρὸς, δηλόν ὅτι ζῶον 134 b
νεῖλος, ὄνομα πνὸς βασιλικοῦ παιδὸς 41. b
νεῖλος ποταμὸς 5, 146. b 201
νεῖλος διὰ πέρσαπνὸς ποταμὸς ὑπὸ τῶ ἡερόδοτε καλεῖται 41. b
νεῖλος πόθεν ἠτυμολόγηται 41
τῶ νείλε ὕδως τερφιμώτατον 42. b
νείλε πηγαὶ ἄδηλοι, καὶ τὸν γνωσόμενον 128
νειλῶα σώματα 156
νεκρὸς πόντος 7, 8
νέμεσθαι, βυκολεῖσθαι, βόσκεσθαι, ὕδεν διαφέρει 34 b
νεναυμένον ἀντὶ τῶ κωπηκάμπτον 48
νέσε κενταύρε μνῆμα 83
νεῦσι 57
νεῦροὶ 55, 57
Νηὸς τερπτικὸν μοεῖον, καὶ ὀπτατικὸν 23, 34. b
νήϊδες 34. b
νηλέως κῆπμα ἢ μίλητος 155. b.
νηϊκὴ ἰδέκη 96
τὸ νήϊκον λέγεται καὶ λάκκος Ib.
νήϊτον ὄρος Ib.
νησάδες 114
νῆσοι μακάρων 110. b
νήχιος κόλπος 23
Νικαία, τῆς ἀπερόδων μία 106. b
νίκη λέγεται καὶ νίκαια 85 b
νικόπολις 22
νινδὶ 183
νῖνος 180. b
νῖνος βασιλεὺς 143. b
νῖνος πόλις 145
νιόβης πέρι μυθολογεμένων θεραπεία 17. b
νισαῖοι ἵπποι 186
νισαῖον πεδίον Ib.
νίσβις 145
νισύειος οἶνος χίνδος 105. b
νίσυρος Ib.
νίτωκρις 183
νιφάτης ὄρος 180
Νομάδες 129
νομάδων πέρι 34
νομαῖοι σκύθαι 137
νοσφίζειν 10
νοσφισαῖος 130. b
νῆσα ἢ ἐρὸς τῆ ῥόδω, τῆς ἀπερόδων μία ὄδσι 66
Νύσα 22. b 103, 202 b
νύσαι εἰσὶ διάφοροι 123 b 203
νυσαία ὁδὸς 140
Νωρίκια ἄστεα 58. b
νωρίκιοι 59
νώρικοι ταυρίσκοι 56. b
νώρικον οἱ φρύγες τὸν ἄσκον καλέσι 59
νῶτα γῆς, ὥσπερ καὶ θαλάσσης 156. b

Ξ.

Ξάνθος ποταμὸς ἄλλος πρὸς τὸν τρωϊκὸν 160
ξάνθος ποταμὸς πόθεν 23. b
ὁ Ξέρξης τὸν τῶ ἄθω αὐχένα διορύξας ἀπεθαλάσσωσεν 101
ξέρξης ἁλμυρὸν τὸν ἑλλήσποντον ὠνόμασεν 60. b
ὁ ξέρξης ὧδε σαλαμῖνα κατεναυμαχήθη 101

ὁ ξέρξης τὸν ἀεὶ σαλαμῖνα πορθμὸν ἐπειρᾶτο καταζῶσαι Ib.
ξερξικὴ ἀλαζονεία 163.b
Ξιμωνὶ 147

Ο.

Ὀδυσσέως βωμὸς 94
Ὄζειν χθονὶ σωτηρίᾳ δὲν 173. b
ὀζόλαι 82. b
ὀζόλαι οἱ λοκροὶ 67. b
Οἰκουμένη περιπλοῦς 2, 9. b
οἰνομανὶς 70
οἶνος ἄπορος τῷ ἀργείῳ 203
οἶνος κατακεκαυμένος

οἶρος μέλας περὶ τὸν ἐν χίῳ ἐγίνετο 108.b
οἶνος μελίφρων 13 b
οἶνος νισύειος χρησὸς

οἶνος παρὰ τοῖς μοσσυνοικοις πολὺς ἦν 3
οἶνος ὑπὲρ μέρους πονόμενος πατὴρ ἔφυσε 1 b
οἰνώνη ποτὲ ὠνομάσθη ἡ ἄσμενα 100. b
ὄϊς ἄρσενλοι 128. b
ὅπη τὸ τῆς τραχῖνος ὄρος 153
Ὅλος 172
ὅλος 84. b 119. b
ὅλως ὅπη νῆσων λεχθὲν 95. b
ὀλυμπηνοὶ 59. b
ὀλυμπηνοὶ μυσοὶ, ἢ ὀλύμποι 153. b 158 b
ὀλύμπια ὅρη περὶ νικαδῶσι 78.b
ὀλυμπικὸς ἀγὼν περὶ νικασθεὶς ἀρούρης Ib.
ὀλυμπὰς, ἀλεξάνδρε τῆς μακεδόνος μήτηρ 46
ὄλυμπος 78
Ὄμαλὴ 166.b
Ὄνομα περιτύπου ἀπὸ τῆς κυπτικοῦ πάθεται 15. b
ὄνος, δύσειον ζῶον 128.b
ὄρυξ 182
Ὀπισθοφυλακὴ 3
ὀπωπίοι 83
ὀπῶς, παῖκλε παιδὶ Ib.
Ὀρέσαι 129. b
ὀρέται Ib.
ὀρθοκραται 125
ὀρθρικος 51. b
ὀρθρὶς ποταμὸς 170. b
ὀρτυγία 104.b 156
ὀρφέως κεφαλὴ 109
Ὄσιοι 56.b
ὅσια 78
ὅσιαι τῶν μακεδονικοῦ ὀλύμπια ἀπερρωγότα πόλεται 93.b
Οὐενετία 72. b
οὐενετοὶ παρωκεανίται 73
οὐρανία 114
οὐεσπασιανὸς πῶν θρᾴκιων ἀπὸ τῆς ευξώπης ἐχώρισε 49.b
οὐεσπασιανὸς διὰ τί πῶν θρᾴκιων τῆς ευξώπης ἴδιασε 60 b
οὐλόκερωοι, οἱ ἐλόπεζες 131
ὠῶνοι, ἢ δωῶνοι 137
οὖρος, ἤγουν ἄνεμος 76
Ὀφιόσα ἐκλήθη ἡ ῥόδος 99.b
ὀφίωπης τόπος 183. b
Ὀφομαντία 70

Π.

Π πεπὲν εἰς β 96
Πάδος ποταμὸς 72. b
πάδος, ὁ πρὸ τε ἠπειδανὸς ὀνομασθεὶς 52
παῖδες δυσωδεῖς, ἀντὶ τῶν δυσωδεῖς 119. b
παιονία 54. b
παιονικὰ ὄρη Ib.
παιλαλὸς χρυσορρόας 158
παλάπια πόθεν λέγεται παρὰ τοῖς ῥωμαίοις 64
παλινναῖον ὄρος 108.b
παλλάντιον 63. b
παλλήνη, θυγάτηρ πανόνος 61
παλλήνη ἡ τῆς καταδρείας χερρόννησος 61. b
παλλήνη πόλις θρᾴκης 60. b
παλλήνις, ἡ περσέως θυγάτηρ 61
παμφυλία χώρα 161
παμφυλικὸς κόλπος 21. b
παμφυλικὸς κόλπος, ὁ καὶ ἰσσικὸς 164
παμφύλιον πέλαγος, τὸ ἰσσικὸν 163
παμφυλίων πόλεις 161
πάμφυλος καὶ παμφύλιος, ταυτὰ 159. b 161
παννόνιοι 55
παντικάπαιον, πόλις μεγάλη 58.b
παντικάπης ποταμὸς 45
πάρα περσέως ἡ φρᾴλήγων ἐναρχὴ ἐκτείνεται 173
παραλία 81. b
παραναζειν 17. b
πάρειος φρυγία 154. b
παρήγησις 119
παρθενία ὠνομάσθη ἡ σάμος 108
παρθενίαι πίνες ἐλέγοντο 71. b
παρθένιος ὁ θερμώδων 145
παρθένιος κόλπος 21. b
παρθένιος ποταμὸς 108
παρθενόπη διὰ τί ἀγνὴ λέγεται 66

παρθενόπι, μία τῶν σειρήνων Ib.
πάρθοι 187
παρθυαῖοι, οἱ καὶ πάρθοι 187.b
πάριοι 103, 105
πάριον, πόλις ἐν τῇ προποντίδι 103.b
πάρισα, ἤτοι ἰσοκατάληκτα ῥήματα 14
παρνάσιοι αὐτόχθονες 33
παρνασσὸς ὄρος Φωκέων 138.b
παρνησσὸς Ib.
παρνισὸς 194
παροπαμισὸς 194.b 203.b
παροπαμισάδαι 194
παροπαμισὸς 138.b 194.b
παρπάνισος 194
πάρος, μία τῶν κυκλάδων 105
παῤῥαλία διὰ δύο ῥῥ γράφεον 173
παῤῥασία 79.b
παρωκεάνιοι τόποι ψυχρότατοι 8.b
παρώνυμος 185
πασαφάδαι 190
πάσασθαι, τὰ τέρεσι γλύσασθαι 157.b
πασπίγυες 201.b
παταγὴ 114.b
τὸ πάταγος τὸ θηλυκὸν ὄζιν ἢ πατάγη 115
τὰ πάταλα 193.b
παταλιὴ νῆσος Ib.
τὰ πάταρα πόθεν κεκλῆται 23.b
πάταρα, κτίσμα πατάρεως 99
πατάρων ἄκρα 23.b
πάτερα, κίστη, ἤτοι κιβωτὸς 23.b
πάτεσσι 59.b
πατάρεως καὶ ξάνθου πόλεως ἱστορία 23.b
πάτμος, τῆς σποράδων μία 106.b
παυλαγονία 149.b
παφλαγὼν 147, 149.b
παφλαγόνες 122.b 147
πάχυνος 17
Πέζα 62
πεισίστρατος ὁ λακεδαιμονίων νόμικον ἔκπωτον 59.b
πελαγία νῆσος 110
πέλαγος Ib.
πελασγία 79. b 83
πελασγία ποτὲ ἡ λέσβος ἐκλήθη 64
πελασγικὸς ζεὺς Ib.
πελασγοὶ Ib. 82. b
πελασγοὶ, οἱ ἀθηναῖοι 82 b
πελασγοὶ δῆλοι 108. b
πελασγοὶ κρήτης ἔποικοι 64
πελασγοὶ σποράδες εἰσὶ Ib.
πελασγοὶ χῶν οἰκισταὶ 108. b
πέλλα 169
πελοπόννησος 77, 77.b 116
πελοπόννησος πλατάνῳ πεταλώδει ἐικάζεται 29 b
πέλοπος νῆσος ἡ πελοπόννησος 76. b
πελωρὶς 91
πενέσται 108. b
πενία βαμὸς ἐν γαδείροις 88. b
πεντάπολις, ἡ καὶ κυρλὴν καλουμένη 38. b
πεπάρηθος 103
πεδρόμον 136
πεσσηνὲς 29.b
πεσσηνήσεως τέλος, καὶ ὠφέλεια 31
πέσσυδος 26
τὸ πεσσόμενον, ἐν τῇ ἀμυγδαλίων ἐδῶν 131
πεύσιον, ἤτοι μέγα 97
πέρκη ἡ ὑστερον κληθεῖσα δράκη 60
πέρσων πόλις 189, 190
πέρσαι τινὲς νομάδες 131. b
πέρσων βασιλεὺς διὰ τί μέγας ἐλέγετο 189. b
πέρσης 161.b 189
πέρσις Ib.
περσικῆς ὠφελείας πλεῖστα 189.b
περσικαὶ ἐμβάδες Ib.
περσικὸς κόλπος 8.b 120.b 123
περσὶς τοῖς πέρσαις παρώνυμος ὄζι 11
περσὶς περσέως ὄζιν ἐπώνυμος 32
πέτρα 176.b
πέτρα ἀνάλωτος 140
πευκαλεῖς, ἢ πευκαιεῖς 200
πευκεντῖνος ποταμὸς ὁ σίλαεις 66.b
πεύκη νῆσος 53.b
πήγασος 164.b
πήγνυμι, ὅθεν πεπηγὼς πόλις 7, 8
πηλέσιον 45.b 47
πηλέσιον, ἢ πηλοσιακὸν τόμα 41 b 47.b
πηνειὸς 93.b 139.b
Πιθηκοῦσσαι 63.b
πίναρος ποταμὸς 164
πίσα 78
πισάτις γῆ Ib.
πισήδη 162
πισηδέων πεδίον Ib.
πισήνης Ib.
πισηνία 163
πισηνία, διὰ τὸ μεγάλων φρυγίαν 154.b
πίσω, μέλλων 78
πιτανὸς 109
πιτυοῦσα ποτὲ ἐκλήθη ἡ μίλητος 88.b 156

Πλαγκαὶ πέτραι 13, 27, 75. b
πλαζομένη πέτρα 27
πλατμῶν 123. b
πλεκτοὶ θύρσοι 174 b
πλόμων, ἀντὶ τοῦ πνεύμων 205
πλημμυρικῶς ἅμα καὶ ἐνικῶς ἐκφέρονται πνεῦ 13. b
πλημμυρικῶς οὐκ ἐκφερόμενα πνεῦ 9. b
πλημμυρικῶς ἐκφερόμενα πνεῦ ἔμφασιν ἔχει 13. b
πλημελεῖν 36. b
πλῆμμα Ib.
πλημμύρα πόθεν λέγεται Ib.
πλέθρων 81
πλωταὶ νῆσοι 90
Ποιάντιος, ἀντὶ τοῦ ποιάντειος 151. b
πολίπης 183. b
πόλις κατ' ἐξοχὴν ἡ μακεδονία ἐκλήθη 46
πόλεων ἐπὶ ἧβι νείμω παρακειμένων ὀνόματα 45. b
πολλαὶ, ἀντὶ τοῦ πολεῖα 93. b
πόλος ἄρκτων 116
πολυγλῶχιν σίδηρος 93
πολυκράτης, συνεσπωσμένον τὸ πυράννου ἀδελφός 108
πολύρριζες, τουτέστι πολυφυθαροι, πολυθρέμμονες 143
πομπήϊος 130. b
πομπήϊα πόλις 167
πόντος κατ' ἐξοχὴν λέγεται ὁ εὔξεινος 24. b 27 b
πόντος αὐθόπος 7, 8. b
πόντος ἐρυθραῖος Ib.
πόντος ἰῶος 8
πόντος κενὸς Ib.
πόντος νεκρὸς Ib.
πόντος πεπηγὼς Ib.
εἰς πόντον ἀπελθεῖν 27. b
πορθμὶς 16. b 127
πορθμὶς σκελικὴ 63
πορθμὸς 26, 124. b
πορθμὸς μύσων 25. b
πορθμοὶ ῥοώδεις 92 b
πορφυρεύσα 97. b
ποσειδήϊον, ἀντὶ τοῦ ποσειδήιον 151
ποσειδῶν καὶ ἀπόλλων πρὸς ἥλιον ἔκπεσ 154
ποσειδῶν διὰ πᾶ ἀποτεμεῖν τὸν ἰσθμὸν λέγεται 93
ποσειδῶν πρὸς καλαύρειαν καὶ πρὸς πυθὼ ἠλλάξατο 98
ποσειδῶν τείαινα πᾶ ἀνίπετα 93 b
ποσειδωνιάς ἄκρα 66. b
ποταμία χώρα, ἡ αἴγυπτ 43. b
ποταμὸς 26 b
Πρέμνον πελέας, τουτέστι κορμὸς 156
πρεταννίδες νῆσοι 62. b
πρεταννικαὶ νῆσοι, ἀντὶ τοῦ βρεταννικαὶ 96
πριλίων 155. b 157. b
προβολαὶ, ἢ προμολαὶ 196 b
προικόννησος 107
προίτου δυνατέρες ἐμάνησαν 78
προμηθέως ἀνασκολοπισμὸς περὶ τὸν καύκασον 128
προμηθέως δεσμὸς 203
προμηθέως δεσμωτήριον Ib.
προπονπὶς 24, 26, Ib.
προπονπὶς σοῦσα λέγεται, καὶ μὴ προποντὶς σοῦσα πόντε 150
πρόσωπα, ἀντὶ τοῦ πρόσωπον 13. b
πρωτεὺς, ἅλιος 152
πρόχυσις 146
πρόχυτη νῆσος 63
προχοεὺς πέτρα 47. b
προχοτόκοι παῖδες 34. b
Πτελέα 156
πτέρνα πύργε 153. b
πτολεμαίῳ τῷ λάγε βασιλεῖ ἐπεφάνη 47
Πυγμαῖοι 9. b
πυγμαλίων τὸν συζυγίαν θελοφονεῖ 35
πυθέσθαι, τὸ μαθεῖν 87 b
πύθω τὸ σήπω 87
πυθὼν πόθεν παρωνόμασται Ib.
πυθὼν ἱερὸς ὢν τοῦ ἀπόλλωνος 87
πύλαι 86. b 186. b 187. b
πύλαι ἁπλῶς λέγονται, καὶ θερμοπύλαι σωθέντως 77
πυλαμφώϊς ἤγεμὼν 72 b
πύλιοι 78. b
πυξία 44. b
πύραιθοι 177 b
πύραμος ποταμὸς 164
πυρίμαῖον ὄρος, ἢ μᾶλλον πυρίμαῖον, καὶ πλημμυρικῶς πυρίπνοια ὄρη 62. b 133
πυρίμώϊ μέσιον ὄρος 52, 62. b Ib. 133
πυρσὸς, καὶ πυρρὸς 165 b
Πώλυπες, ἀντὶ τοῦ πολύποδες 96 b
πῶρος, ἰνδῶν βασιλὶς 197

P.

Ῥαμνῆς 65. b
Ῥέκας καὶ ἀμφίσσας 130
Ῥηβαῖοι 150
ῥηβαντία γῆ Ib.
ῥῆβας ποταμὸς Ib.
ῥηγίνη χώρα 63
ῥήγιον Ib

ῥῆγον πόθεν παρωνόμασεν 93
ῥιῶ 52, 53, 114
Ῥίνδων, ὁ ὀπισθόμενος φλύαξ 70. b
ῥιπὶς ὄρνις ἀεὶ χορεύουσα 8. b 58
ῥιπὶς ὄρνις μέρη τὰ κωμῳδίας 128
Ῥόδος 54. b
ῥόδος 98. b 99
ῥοϊκὸς ἀριστοτέλους 108
ῥόμβος πόσα σημαίνει 198. b
ῥόπαλον ἡρακλέους ὠφελήσαν 203
Ῥυμφενεῖς ἄνδρες, τετέτρισι πλέοσι 62
ῥυμβόνες 199
ῥύμβος Ib.
ῥύσια 106
ῥυσμὸς 50, 122. b
ῥυτὴρ 50
ῥύω, τὸ ἑλκύω 106
Ῥώμη τῆς λαπίνης χώρας ὅση 65. b
ῥωπάκια 194. b
ῥῶπες Ib.
ῥωπία Ib.

Σ.

Σ τρέπεται εἰς ρ εὐφωνίας χάριν 74. b
Σαβάζιος διόνυσος πόθεν λέγεται 190
σάβαι 176, 190
σάβοι φρύγιοι, ἃ μόνον ἀρσενικοί Ib.
σάβοι ἰνδικὸν ἔθνος Ib.
σαβαῖοι 176
σάβοι ἔθνος θρᾳκικὸν 190
σαγγάριος ποταμὸς 149, 153
σαῖα κώμη Ib.
σαῖοι 108. b
σαῖπικὸν σόμα 41. b
σακελλιὴ γῆ 140. b
σάκκα 140
τὰ σάκκια 140. b
σάκκια ἡμάγκα Ib.
σαλαβείας 139
σαλαμὶν, ἢ σαλαμὶς 98, 100, 100. b
σαλμωνὶς 21
σαμάτιν, ἀντὶ τοῦ σαγματιν 51. b
σάμη, ὅθεν σαμεῖον 108
σάμος, ὅθεν σάμιον Ib.
σάμος ἀγαθὴ εἰς ἐείαν φορεῖν 156
σάμος θρᾳκία, ἣ καὶ σαμοθράκη συνῆπτος 102, 104
σάμος θρᾳκία πόθεν ἐτυμολογεῖται 108. b
σαμοθρᾳκῶν ἱερὸν 166
σάμος ἑτέρα, ἰωνικὴ νῆσος Ib. 107 b
σάμος κεφαλληνικὴ 108
σάμοι, τὰ ὕφη 108. b
σάννοι 142. b
σάπιν 144
σάπφειρος καυνῆ 195. b
σαπφὼ 109
σαρακηνοὶ 32. b
σάραπις 47. b Ib.
σαρδαναπάλου 165. b
σαρδεὺς 158. b
σαρδιανοὶ 189. b
σαρδόνιον ἢ σαρδάνιον γέλως 90
σαρδὼ 116
σαρδὼ, καὶ σαρδὼν, δόνος, ταυτὰ 16. b
σαρδὼ, νῆσος μεγίστη 89
σαρδὼν λέγεται καὶ σαρδὼ 89. b
σαρμάτιν 55, 131. b
σαρπηδὼν, ὁ λύκιος Ib.
σαρωνικὸς κόλπος 80. b 98
σαρωνὶς θάλασσα 80. b
σαννῖται, οἱ καὶ σαμνῖται 70. b
σαυρωμάτιν 5, 126
σαυρωματίδες 157
σαυρωπάτιδες Ib.
Σεβάστεια 132. b
σεβεννυτικὸν σόμα 41. b
σειρηνῶσαι νῆσοι τρεῖς 63
σειρηνῶν πέτρα 66
σείριος ἀστὴρ 41
σελανοὶ 171. b
σελγεῖς 162. b
σέλγη 162
σελδήνεια 170, 180
σελδήνεια ἡ ὅτι τῷ ἥλιῳ 170
σελδηνὶς 167 b
σέλδηνος 169 b
σελδήνος, ὁ χαλλίνικος 170
σέλδηνος, ὁ νικήτωρ 169. b
σελινίτης λίθος, ὃ καὶ λυχνίτης καλεῖται 61
σεμίραμις 182. b
σερβωνὶς λίμνης πέτρα 45. b 48
σέριφος 105. b
σεριφίοι Ib.
Σῆμα 23. b Ib.
σῆμα τῆς σεμιράμιδος 180
σημεῖον 23. b
σῆρες 140. b
σηρικὰ ὑφάσματα 141
σησὸς 101
Σίδη παμφυλικὴ 160. b
σιδονία θάλασσα 21. b
σιδὼν σιδόνος, ὡφελῆ τοῖς παλαιοῖς, καὶ σιδονία· ὕστερον δὲ, σιδὼν σιδῶνος 21. b
σιδωνία θάλασσα 2, 145. b
σίελος λέγεται καὶ σίαλος 148

σικελίας πέρι 90.b 92.b 116
σικελίας δύο πορθμοὶ 92 b
σικελίαν ἀπέρρωγάναι τῆς ῥηγίνης πεδίον 93.b
σικελικὸς κόλπος 84
σικελικὸς πορθμὸς 92
σικελικὸν πέλαγος διώνυμον 17
σίλαρος ποταμὸς, ὁ καὶ σιλαρὶς 66.b
σῖλις ὥρη τοῖς βαφεῦσι ὁ τανάϊς ὀνομάζει 5.b
σίλπιον ὄρος 170
σιμωνίδης, ὁ ἰαμβοποιὸς ἀμοργίνος 105
σιναπίδιον χῶμα 205.b
σίναρος ποταμὸς 165
σινδοὶ 129
σίνπες ἄρκτοι, οἱ σίντοι 144
σινωπεῖς 144
σινώπη 47.b
σινώπη ἀσωπὶς 144
σινώπη πόλις Ib.
σινωπικὴ χερρόνησος Ib.
σινώπιον 47
σινωπίτης ζάλης 1b.
σίνωπος ποταμὸς ὁ σινωπίτης ζάλης, κατὰ πηγὰς ἐπώνυμος 47. b
σῖρις, ἰταλικὴ πόλις 41
σῖρις ποταμὸς, ὃν ἄλλοι νεῖλον μετεκάλεσε 40.b
σῖρις ποτὲ τὸ μεταπόντιον ἐκλήθη 68
σῖτος μελίφρων 138
σίφνος 105.b
σίφνιοι Ib.
σίφνιος ἀκρώρεια Ib.
Σκαμάνδρειον 159
σκάμανδρος 110. b
σκάμανδρος ποταμὸς ὁ καὶ ξάνθος 160. b
σκίερα τόπος ἐν τῇ ἀττικῇ 100. b
σκιερὰς ἀκτὰς Ib.
σκιερὰς ὠνόμασεν ποτὲ ἡ σαλαμὶς Ib.
σκιεροφοιτῶν μὴν Ib.
σκοπάδαι 83
σκοπιαὶ τῆς εὐβοΐας 47.b
σκύζηνος, τὸ ὀρνίζηνος 137
σκυθῶν πέρι 30, 128. b 137
σκύθαι δάλων πορισμῶν ἐπειρήθησαν 68
σκύθαι βορειοι 193
σκύθαι νόμοι Ib.
σκύθης, ὑὸς ἡρακλέους 57. b
σκύθης οἰνος, ἀντὶ τοῦ σκυθικὸς 14
σκυθικὴ δυσήμερος 128.b
σκύλαξ ποταμὸς 147
σκύλλα, νῆσος δυσάπορ 80. b
σκύλλαιον 81
σκύλλης κηκὸν 92
σκυρία, λίθος ποικίλη 103. b
σκύρειαι αἶγες Ib.
σκύρος νῆσος 103. 103.b
σκύρος, ἡ λατύπη Ib.
σκυρῶδες, ἤτοι λιθῶδες Ib.
Σμαραγεῖν 159
σμινθεύς, ὁ συλεύσας 70. b
σμινθέως ἀπόλλων ἱερὸν 109. b
σμύρνα ἀμαζὼν 156.b
σμύρνα καὶ κασία 173, 173. b
Σολεῖς 167
σόλιοι Ib.
σόλοι Ib.
σολοικισμὸς Ib.
σόλοικοι Ib.
σόλυμα 161
σόλυμοι 162
σορδὶς γῆ, ἡ καὶ σορδία νὴ 139. b
σουνίον 100
σοῦσα 191
σέσοι 191.b
σοφὸς, ἐν τῷ σέβω 89. b
Σπαίρειν 159
σπειρήματα 202
σπεῖρον Ib.
σπειρῶν Ib.
σπερχειὸς ποταμὸς 85. b
σπλάδες 92
σπλάδες νῆσοι 24
σποράδων νήσων πέρι 106, 106.b
Στάθμη 63
στραπτὸς 2
στέφω, ὅθεν ἐστεμμένος, ἀντὶ τοῦ κυκλούμενος 76. b
στῆλαι δουσαι 123. b
στῆλαι κεῖναι, καὶ στῆλαι βεβαίως πόθεν κέκλυσται 13
στηλῶν ἡρακλέους πέρι Ib. 123. b
στόμα ἁπλῶς, ἢ στόμα πόντου, σωφρόνως 77
στόμα, ἡ σφηκοντὶς 150
στρατόνικος, ὁ ἀσκληπιαρχιδὴς 107. b
στρεβλὸς ἀπὸ τοῦ στρέφω 89. b
στρόβιλον, ἀντὶ τοῦ στροβιλοειδὲς 29. b
στροφάδες 118. b
Σύβαεις 69
σύβαεις, τὸ θεῖον 79
συβαεῖς πῶς ἀπώλοντο 69, 70
συγχαῦος, ὁ τῆς διδοῦς ἀνὴρ θλοφονηθεὶς 35
συλοῦν ἀνατολικὴ 44
συλοῦν πολύκριμνος 44.b
συλοῦς πέρι 40.b 42
σύλλεον, τὸ καὶ σύλαον 154. b
συλοσῶν τύραννος 108
συμπληγάδες αἱ πορφυρεῖς 13

σωΐαδα περὶ πῶν μεγάλων φρυγίαν 154. b
σωτηριφὴ 185
σωτείρα πατρὶς ἡ κυρίων, ἡ καὶ πεντάπολις καλεμένη 38. b
συρακόσιοι ἐγένοντο 68. b
σύρεσις περὶ πίνων λέγεται 5. b
συεία 145, 167, 171, 177
συείας μέρη 167. b
συείαι δύο 177. b
σύειοι 145, 146
σύειοι καππάδοκες 147. b
σύρος καὶ σύειος, ταυτά 159. b
σῦρος νῆσος, ἡ καὶ συεία 105. b
σύροι 145. b 146, 171. b 177
σύροι, ὅτοι καππάδοκες 147. b
σύροι μελάγχροοι 177
σύροι παλαιστῖνοι 145
σύρτις μικροτέρα, ἡ καὶ τροφαγίτις 36
σύρτις πόθεν ἐτυμολογεῖται 36. b
σύρτεων ἀμφοτέρων πέρι 20
Σφένδαμνον ἔχει ἡ σινωπίτις χώρα 145
σφενδόνη πόσα σημαίνει 2. b
σφήκεια ἐκλήθη ἡ κύπρος 100
σφυρὰ ὄρος 153. b
σφυρὸν ἀνέμου 112
Σχεῖα 96. b
σχοῖνοι 128. b
σῶμα τῆς οἰκουμένης ποῖον 8, 123, 126
Σῶρα 106
σώραλος, αἰγυπτίης ἔμπορος 100. b

T.

Ταινία 13
ταινία, ἡ φασηλὶς 56
ταινάϊς πόθεν ὠνόμασται 5
ταινάϊδος πηγαὶ 128
ταιναίπης θεὰ 159. b
ταινεῖν 174. b
τάξιλα 200
τάξιλοι, οἱ καὶ τάξιλοι Ib.
ταπροβάνη ἰνδικὴ 116, 118, 119
τάρανδος, ζῶον θαυμάσιον 57. b
ταρανπνίδιον 71. b
ταρανπνίζειν 71
ταρανπῖνοι ἴσχυσαν ποτὲ καθ' ὑπερβολὴν 71. b
τάρας ἥρω 71
τάρας διαφορεῖται περὶ τὸ ῥόδον 71. b
τάρας, ἡ καὶ ταρεντὸς 70. b
τάρκων, ἐπισκέπτης τῆς ιϛ τυρρηνοῦ πόλεων 63
ταρκωνία Ib.
ταρρὸς 165 b
ταρρὸς, ὁ καλαθίσκος 74. b
ταρσὸς 164
ταρτησσὸς πόλις 62
ταρτησσὸς ποταμὸς, ὁ καταστέργων καταφέρων 62. b
ταυκοὶ 190
ταυρικὴ νῆσος 56. b 111
ταυρικὴ χερρόννησος 30. b
ταυρικὸν ὄρη Ib. 165
ταῦροι ἔθνος 55, 56. b 160
ταῦρος ὁ κρήτης βασιλεύσας 18, 49
ταῦρος τὸ ὄρος 30. b 98. b 125, 128, 132, 160, 164
ταύρα ταῦμα ὅτι τὸ ἴμαιον 139. b
ταυροπόλος ἀπόλλων, ἡ ἄρτεμις 120. b
ταυροσκύθαι 30. b
ταῦρος, μία τῆς ἐχινάδων 84
Τεγεατεῖον, τὸ καὶ τέγεσεν, ἡ τέγεσεν 73. b
τέκτονες, τῆς ἀξίωσις ὑπαρχοὶ, καὶ τοῦ ποιητὰς 63
τελμισσὸς 161, 163
τελχῖνες 99. b
τελχὶς ἐκλήθη ἡ ῥόδος Ib.
τέμβος 4. b
τέμπεα 39
τέμπεα μυθικὰ 185, 185. b 190. b
τέμπη θεσσαλικὰ 139. b
τεμπώδης τόπος, ὅτοι ἑλώδης 186
τένεδος 109, 109. b
τένεδος ἱερὰ Διὸς τοῦ ἀπόλλωνος 87
τενέδιος ἀνὴρ 109. b
τένης, ἀφ' ἧς τένεδος Ib.
τερηδὼν 178
τερμίλαι 162. b
τερμισσὸς 163
τερσία 165
τερσὸς, ἡ ὕστερον κληθεῖσα ταρσὸς Ib.
τέρσω, τὸ ξηραίνω Ib.
τέτρηχεν 119. b
τέτριγες πίνες φθεγγόμενοι, καὶ πίνες ἄφωνοι 67. b
τέχνης βωμὸς ἐν ταλείοις 88. b
Τζανικὴ χώρα 142. b
τζάνοι Ib.
τζοφαρὴ 132. b
Τῆλε, τατέστι πόρρω 94. b
τήλισοι Ib.
τῆλος, μία τῆς κυκλάδων 105

ἢ κατὰ πνας, ἧς ἀπορέῳ-
δων 106. b
πίνια σκόροδα 105
Τιβαρηνοὶ 142, 143
πίσσιν χαῦσις 170. b
πίσσιν, ἔ πίσσεις ὁμώ-
νυμος 65 b
πίσσης ἄλυσις ποτὲ ἐπι-
λήθη Ib.
πίγρης πίγρηπος, ποταμὸς,
ὁ καὶ πίγρις 179. b
πίγρις ποταμὸς 178. b
180, 181, 201
πίγρις πῶς κλίνεται 179
πίγρις τὸ ζῶον Ib.
πιδωνὸς, ἀδελφὸς λαομέ-
δοντος 45
εἰς πιμόθεον τὸν κιδαρῳδὸν
ἐπίγραμμα 156
Τμῶλος ὄρος 158
Τόξα, ἀντὶ τοῦ τόξον
13. b
τόξα σκυθικὰ 29
τόξιλοι, οἱ καὶ τάξιλοι
200
τοξορόρεοι μῆδοι 185. b
τόπαζον, ἢ τοπάζιον
196. b
τύποι πολλοὶ ἀπὸ φυτῆς
ἔχον τὰς κλήσεις 88. b
τόρνον, ἀντὶ τοῦ τορνοειδὲς
29. b
τορώσαιδος 204
τορώνη, τόπος τὶς ὁμώ-
νυμος τορώνῃ τῇ τοῦ
Θρακικοῦ πορθμοῦ στό-
ματος 61. b
τοῦρκοι 137
τοῦσκοι 63
τύχαροι 100
Τραπέζιον διὰ τὸ μᾶλ-
λον γεγραφέον, ἢ τρα-
πέζιον 32, 151
τραπεζοῦποι 144. b
τραπεζοῦς 131, 132. b
144. b
τραπεζουσία χώρα 131
τραχεῖα ποτὲ κληθεῖσα ἡ
Ἔφεσος 156
τραχειῶται 166
τρέμων, χωλὸν τὶ
104. b
τρέπω, ὅθεν τετραμμέ-
νος 171
τρία, ἀντὶ τοῦ πολλὰ
94. b
τριγλῶχιν, τετέρτι τρεῖς
ἀκίδας ἔχων 93. b
τριγωνοειδῶς σχῆμα τοῖς
παλαιοῖς ἐχρημάτιζετο
τὸ Δ 44
τρίλλιροι ἵππηρες 94. b
τρινακίας πέρι, ἢ τρινα-
κίας 91
τριτογήνεια ἀθηνᾶ 49
τρίτων, μέγας τὶς ποτα-
μὸς Ib.
τριτωνὶς λίμνη Ib.
τριφυλία, ἢ τριφυλὶς γῆ
78. b
τρωγλοδύται 176. b
τρωγλοδύται πόθεν ἐπω-
μολογοῦνται 33
Τωσσαιδία, οἱ δοσκῆνοι
130. b
τύπος 50
τυρρίωνη, καὶ τυρρίωνις, ἰ-
δίως, ταυτὰ ὄντι 19. b
τυρρίωνις θάλασσα, καὶ
παρωνυμίαν 17, 42. b
τυρρίωνος λυδὸς, ὁ ἀπὸ
τύπος 63
τυρρίωνοι 52, 63
τυρρίωνοι τοὺς ἀθηναίους
ποτὲ ἐλπίσωσι 119
τυφὼν 170. b

Υ.

Ὑακίνθινον ἄνθος 196
ὑάκινθος ὕσγωσος, ἀντὶ τοῦ
ὑάκινθος 151. b
Ὑγρὸς ὑρήνης διὰ τί λέ-
γεται 170
Ὑδάσσης 199, 200
ὑδάτων ποιότητες τρεῖς
93. b
ὑδρεῦσα ἡ πάλαι ἐκλήθη
105
τὸ Ὑλα ἀρπαγὴ 152. b
ὑλλεῖς 73. b
Ὕλλη Ib.
ὑλλὶς Ib.
Ὑμεῖν πόσα σημαίνει
206
ὑμνεῖσθαι Ib.
ὕμνος πόσα σημαίνει
205. b
ὕμνοι Ib.
ὑμνῳδεῖν 206. b
Ὕπανις 200
ὑπὲρ προθέσεως ὅτι ἧς νο-
τίων τίθεται 24. b
92, 100, 155
ὑπὲρ προθέσεως τίθεται
ὅτι βορείων καὶ ὅτι νο-
τίων 20
ὑπερβόρειοι 58. b
ὑπερμνήστρα 152. b
ὑπνόποι πνεῦ 7. b
ὑποξύειν 12
Ὕριος, καὶ ὕριον, καὶ ὑρία
72
ὑρκανία θάλασσα 137. b
ὑρκάνιος κόλπος 123,
185
ὑρκάνιος κόλπος ὀλίγος 11
ὑρκάνιοι 137. b
Ὑσπληγὶς διάφοροι σημα-
σίαι 22. b
ὑσειχὶς Ib.

Φ.

Φ τρέπουσιν εἰς β οἱ
μακεδόνες, λέγοντες
βίλιππος 89. b
φακὴς, ἢ καὶ φακία
96. b
φαναγόρης ἢ καὶ φαναγό-
ρεια 111
φαναγόρης ὁ τῖος Ib.

ἡ φωσὸς ἀπὸ χρῳμένων κατασκαφῆσα 18. b
φαλακρὸι διὰ τί μυκόνιοι λέγονῦ 105 b
φαναγόρεια 56. b
φαναγορία 147
φαεία θάλασσα 21. b
φαεία πόθεν ὠνόμασται Ib.
φαρνάβαζΘ ὁ ὡρ'σης 150
φαρνάσκη 169
φάρος ἀλεξανδρινὴ 21. b
φάρος, νησὶς 47
φάρσαλΘ 161
φάσηλις Ib.
φασιανὴ χόρα 131. b
φασιανοὶ Ib.
φᾶσις, παπὴς κόλχυ 131
φᾶσις ποταμὸς Ib.
φασκία 13
φαύλΘ 69
Φθειρσαάροι 131
φθιῶται ἀχαιοὶ 130
Φιλαδέλφεια 158. b
φίλανδος 71. b
φίλιππος, ὁ ἀκαρνὰν ἰαθὶς 164
φιλοιμήλιον 154 b
Φλέγρα πόθεν ὠνομάσθη 61. b
φλεγραία ἡ σικελικὴ διὰ τί λέγεῦ 66
φλεγραῖον πεδίον Ib.
Φοίνικες 103, 177. b
φοίνικες ἐμπορικοὶ 88
φοίνικες ἐπιχερεῖς διὰ τί λέγονῦ 183. b
φοινίκη 167. b
φοινίκη ὀφθαλία Ib. 177
φοῖνιξ, ἤτοι ὁ πύελΘ 88
φολὶς 87
φορωνικὸν ἄστυ 80
Φρὶξ, φρικὸς 21
φρίσσειν 87
φρίσσειν, θαλασσία λήξις 21
φρύγλις, κυβερνήτης τῶ μενελάϊ 3
φρῦκοι, ἔθνΘ σκυθικὸν 140
φρυκοὶ, οἱ φύλακες Ib.
φρύγες 59. b 147. b 153, 154
φρύγες ἀσιανοὶ 153. b
φρύγες εὐρωπαῖοι Ib.
φρύγες, οἱ κὴ βρύγοι κὴ βρύγες 144. b
φρύγες θρῃκικοὶ 148. b
φρυγῶν πόλις 153, 153 b
φρυγία 155
φρυγία, τρεῖς 154. b
φρυῶοι, οἱ βάτεσχοι 90
Φωκαεῖς ἢ φωκεῖς, τίνες 85
φώκαια 15
φωκεῖς μασσαλίαν ὤκησαν 15
φώκη λέγεται κὴ φώκαια 85
φωκὶς χόρα Ib.
φωκυλίδης μιλήσιΘ λῶ 156
φωσφόριον πόθεν ἐκλήθη 26. b

X.

Χαβλάσιοι 176
χαλδαῖΘ βασιλεὺς 143. b
χαλδαῖοι Ib.
χαλδία Ib.
χάλδοι Ib.
χαλίζωνες 174. b
χαλκέμβολον 112. b
χαλκηδόνιον γῆ 142
χαλκηδὼν 150
χαλκηδεῖς 92. b 150, 152
χαλκηδεῖς οἱ ἐν εὐβοίᾳ, ἄεικοι σιδηρεῖοι 142. b
χαλκὶς 92, 150
χαλκὶς ἀφεσσ. ἤτοι ἡ χαλκηδονίων γῆ 142
χαλκὶς, ἡ πρότερον εὔβοια χαλκιδὴ 142. b
χαλκὶς ἡ μία, ἀλλὰ πολλαὶ 92 b 96 b
χαλκὶς, ὄρος αἰτωλίας Ib.
χαλκιδικὴ ποτάμεια 142 b
χαλκιδικὸς κιθὼν 143
χάλυβες 142, 143, 177
χαλύβη 143. b
χαλυβικὸς σίδηρος 93. b
χάρης, ἀνὴρ λίνδιΘ, ἔ ἔργον ἰῶ ὁ τὸ ἥλιε κολοσσὸς 99
χαρυβδις 170. b
χαρύβδεως πάθος 92
χαρώνειον ἄντρον 202. b
χαλεσμίτης γῆ, ἡ κὴ χίβαμις 176
Χελιδόνια τρεῖς νῆσοι 98. b
χελιδονιαὶ ἀναχινώσκει ὁ ἠρωδιανὸς 99
χερρόννησος 144, 169, 177
χερρόννησος ταυρικὴ 126. b
Χίβαμις γῆ 176
Χίμαιρα 160. b
χόνα ἐρεμβδες ὕδωρ οἱ παλαιοὶ λέγουσι 128. b
χῦΘ, σὺν ἰώνων νῆσΘ 105. b
χυτῶνες πλατύσημοι 89
Χοάσπειον ὕδωρ 191
χοάσπης ποταμὸς Ib.
Χρυσῆ, ἡ καὶ κόμαια 132. b
χρύσα ἱερὰ ἰῶ τῶ ἀπόλλωνΘ 87
χρυσῆ νῆσΘ 117
χρυσῆ νῆσΘ ἐκαλεῖτο πρὸτε ἡ θάσος 102

χρυσῆ χερρόνησος 116
χρυσόπολις 25
χρυσῦ μέταλλον τῷ ἡλίῳ ἀνάκειται 53
χρυσῆν θέσις 68
Χύβαι 63. b
Χωρογραφίας ἴδιον τὸ πάντα λεπτολογεῖν 111. b

Ω.

Ὠγυγία ἡ αἴγυπτος 85. b
ὠγύγιος λάθων 79. b
ὦγυιες 120
Ὠκεανὸς πᾶσαν τὴν γῆν περιέχει 2
ὠκεανὸς ἀνάῤῥοος Ib.
ὠκεανὸς ἡ ἔξω θάλασσα 4. b
ὠκεανὸς βόρειος ἀοίκητον ἔχει τόπον 9. b
ὠκεανῦ κόλποι τέσσαρες μέγιστοι 11
Ὦξος ποταμὸς 139
Ὠρείθυια 81
ὠρεῖται 194
ὠρεικία 76
ὠρείκια ἄστεα 55, 58
ὤρεικος Ib. 76
ὠρεικος λιμὴν 58
ὠρεικοι 59
ὠρεῖται 194, 194. b

ΤΕΛΟΣ.

GRAMMATICARUM

IN

DIONYSII

ΠΕΡΙΗΓΗΣΙΝ

ANNOTATIONUM

SYSTEMA,

In usum Tyronum concinnatum.

UBI

Dialecti & cæteræ Anomaliæ, quæ in singulis Dictionibus aut Syntaxi occurrunt, ad Figuras, methodicè hic digestas, reducuntur:

CUM

COMMENTARIO

CRITICO & GEOGRAPHICO,

(In quo Controversiæ pleræque quæ in veteri Geographia occurrunt explicantur, & obscura plurima elucidantur.)

A GUILIELMO HILL A. M. Collegii Merton in Academia *OXONIENSI* olim Socio; postea verò Gymnasiarcha *Dublinienſi*.

Τὰ κοινὰ κοινῶς.

LONDINI:

Ex Officinâ M. CLARK. 1688.

PRÆFATIO

AD

LECTOREM.

Lectori Φιλολόγῳ GUILIELMUS HILL S. D.

IN feraciſſimo licet ſcriptorum ſeculo, in quo inopes ſtudioſos ipſa fere copia fecit, operæ pretium tamen me facturum ratus ſum, ſi in illuſtrando Dionyſio τῷ Περιηγητῇ aliquid opellæ collocarem. Neſcio enim an alius è toto Græcorum poetarum choro (è quorum albo auctorem hunc noſtrum eximendum non cenſeo) ſtudioſorum uſui commodior eſſe poſſit, quippe qui utile dulci, tanquam Chio Falernum, miſcuit. Si materiam ſpectes, ſumma in ea utilitas ; antiqua ſcil. Geographia, hiſtoriæ lux & oculus alter, ex Eratoſthene & aliis traditur : qua, tanquam mutuatitia dioptræ ope, longinqua intueri licebit, & ipſa locorum idea animis impreſſa fidelius res geſtæ animo inſculpantur. Si ſtylum (quamvis in materia, ut queritur Mela, eloquentiæ minime capace) is floridus & terſus eſt, epithetis denſus,

figuris variis, quasi tot floſculis, pictus, in quo denique omnes Gratiæ & Veneres elucent. Ita poeticum nectar ſtudioſa juventus, tanquam ex Caſtalio fonte, hinc imbibat, & Geographiæ ſimul utilitatem ex eodem fonte hauriat. Sed quid tu, inquies, poſt Euſtathium? quid poſt opimam illius meſſem præter ſpicilegia tibi reſtabit? Equidem Euſtathium (quem in multis ſuſpicio) juventutis manibus terendum cenſeo; ipſe quidem quod in eo melleum inveni, tanquam ſedula apis, in alveare hoc detuli: ſed Dulcius ex ipſo fonte bibuntur aquæ; *ideo Euſtathii Commentarios, qui jampridem deſiderari cœperunt, hiſce noſtris adjungere libuit, ſi* * *bibliopola è re ſua futurum cenſuiſſet. Verum ut tanto viro detrahere non eſt animus, nec cornicum, quod aiunt, oculos configere; ita quædam in eo deſiderari non ad ornatum tantum ſpectantia, verum quibus ipſa hujus operis fundamenta innituntur, cogor fateri. Grammaticum quidem magnum fuiſſe nemo, niſi Zoilus plane, negabit: nihil interim obſtat quin nos pumiliones gigantis illius humeris inſiſtentes nonnunquam aliquid ultra proſpiciamus: at Geographiæ rudem fuiſſe ſi quis non videat, ſibi aut oculos aut animum deeſſe hoc ipſo fatebitur. Dionyſio quidem condonandum (cui ut poetæ ſic diſerto eſſe licuit) quod fabulas, tanquam condimenta, auſteriori Geographiæ quandoque admiſcet, ut delicatioribus palatis adblandiatur. Hic vero, à quo, ut interprete, veritas jure expoſci poteſt, dum in fabulis recitandis ſibi nimium indulget, & quicquid apud fabuloſos ſcriptores occurrit temere converrit, veræ Geographiæ & hiſtoriæ fidem corrumpit. Equidem*

* Hanc Clauſulam, prioribus Edd. tantùm aptam, fortaſſis omittendam duxerint aliqui, cùm Bibliopolis quorum impenſis prodit præſens Editio, aliter viſum eſt; ſed è Cl. Authoris Epiſtolâ ne verbum quidem immutare placuit.

quidem veritatis, quantum licuit, indagandæ ſtudioſus fui: fabulas rarius attigi, niſi cum in auctore ipſo explicandæ occurrerent; tum vero ſtigmate aliquo inuſto eas notavi, ne lectori imponant, ſed prima fronte à meliore hiſtoria dignoſci poſſint. Solida expetit lector diſcendi avidus, ſiliquis iſtis non paſcitur. At ſi nucleum aliquem ſub cortice latere deprehendi, eum ſedulo eruere conatus ſum; Theologica præſertim myſteria, remotis fabularum involucris, reſerare, & lectorem quaſi in adyta iſta ducere. Geographica optimi cujuſque auctoris ſententia ſtabilivi, ut habeat lector cui tuto innitatur, nec dubia opinione pendulus fluctuet. Rarius quidem ipſa auctorum verba recitavi, ne notæ hæ (quæ inſtituti rationem jam exceſſerunt, dum in ſenticetis quibuſdam diutius hæſi, ut impeditam per veterum Geographiam viam lectori complanarem) in giganteum volumen excreſcerent: loca tamen qua decuit fide perpetuo annotavi, ut ex ipſo fonte bibere poſſit, cujus ſiti ex ciſternis hiſce noſtris non ſatisfit. Si quando diſcrepantes auctorum ſententiæ occurrerint (qui quidem ſcopuli haud parum moræ mihi fecerunt, qui Sirenios fabularum cantus obturatis auribus tranſire potui) ſingulas conferre, & pro judicii noſtri modulo expendere conatus ſum. Suum interim cuique judicium liberum relinquo: neque enim idem omnibus guſtus; neque una antlia è puteo, in quo latere dicitur, veritas hauritur. Tabulas quaſdam Geographicas addere placuit, quibus non modo loca ea quorum meminit Dionyſius, verum & omnia celebriora quæ apud veteres occurrunt,

diligenter appinximus, ut antiquam Geographiam, historiæ lampadem futuram, vel pueri, dum librum hunc manibus terunt, sensim sine sensu imbibant. Grammatica, siqua majoris momenti fuere, Commentariis ipsis inseruimus: minutias in usum tyronum seorsim annotavimus, ne vel illorum studiis deesse videremur (cum scholis hunc utilissimum, ob Geographiæ fructum auctarii loco accedentem, præ reliquis poetis Græcis futurum arbitremur) vel tricæ istæ & apinæ gravioribus rebus obstreperent, & doctiorum palatis farrago ista nauseam pareret. In gentium aut locorum Etymologiis indagandis non obvia quæque arripui: sed conjecturas probabiles ex rebus ipsis petitas fabulis prætuli; & ubi veræ, aut verisimiles saltem, non suppeterent, silere malui quam fabularum historiæ nomine imponentium præstigiis plurimorum more lectori illudere, & ab hominum nominibus ex industria confictis locorum omnium originem petere. Impostura ista in obscuris latentior in evidentibus erumpit; ut dum Æthiopiam ab Æthiope Vulcani filio nominatam, & Italiam Hesperiam dictam ab Hespero rege quidam insulse fabulantur, cum etyma ipsa ψδδώνυμα vel tyronibus linguæ Græcæ manifesta sint. Sed in nominibus quibus nulla cum Græca lingua cognatio major fingendi audacia, quippe securitas ibi major: ideo vix ulla gens barbara est, vix regio aut civitas, quin terrigenam aliquem mox exilire faciant qui indito nomine eam sibi adoptet. Is eorum mos est, quos ignorare pudet, mentiri non

non pudet: nec de Græculis tantum verum eſt, quod quæ neſciunt ea fingunt, *ut à Clariſſimo Salmaſio* * *de iis notatum, quem honoris cauſa nomino, quippe quem, dum aliud agit, auctori noſtro plurimum lucis attuliſſe lubens fateor. Henrici Stephani, viri de literis Græcis optime meriti, interpretationem Latinam apponi curavi; quam quidem immutare religio mihi fuit: ſi quando ab ejus ſententia diſcedere cogat mihi maxime amica veritas, ea rationum momenta quæ me alio inclinarunt æquo lectori penſitanda relinquo. Expectet forſan aliquis ut de auctoris patria, & tempore quo vixerit, ſententiam meam proferrem: ſed Delio natatore opus eſt, ut res adeo obſcuras, & in profundo latentes, ſagaci indagine eruat. Eum quidem ſub Domitiani imperio, aut paulo poſt, ſcripſiſſe (licet imperante Auguſto aut Nerone viguiſſe ſtatuat Euſtathius) è verſu 208. elicitur, ubi excidii Naſamonum Romanis rebellantium (quod quidem ſub Domitiano accidiſſe à Salmaſio πᾶν rectè notatum, ut ſuo loco probamus) tanquam recentis meminit, cum vacuas domos & ea nuperi belli veſtigia quæ tempus delere ſolet, tunc conſpicua fuiſſe declaret. Non paucis eum Afrum fuiſſe Euſtathius perſuaſit; ſed nec tanti apud nos eſt nuda illius viri auctoritas, nec (quod in ejus rei argumentum arripit) quod* ἀφήγησιν *ſuam ab Africa ordiatur; cum nec Ptolemæus nec Strabo ab ea orbis parte in qua ipſi degebant deſcriptiones ſuas auſpicentur; & majoris certe momenti in contrarium ſit, quod toti Africæ deſcribendæ vix tantum operæ impendit*

* Plin. exerc.

pendit quantum Græciæ ſoli, aut uni Aſiæ regioni: neque enim eam, ſi ipſe Afer fuiſſet, tanquam de terra incognita loquens, & in patria ſua hoſpes, paucisſimis perſtringeret. Veriſimilius eſt natione Græcum fuiſſe, quod ſtatuit Suidas, ſive ex ipſa Græcia, ſive ex proxima Aſia, aut aliis regionibus vicinis, tum quod Græco nomine appellatus ſit, tum quod lingua Græca, his vernacula, ſcripſerit (cui Afri, niſi iis Ægyptios accenſeas, minus aſſueverant) tum quod in iis regionibus deſcribendis quaſi in ſcena propria verſatus, fuſisſime expatietur. Sed cum Suidas περιήγησιν οἰκουμένης modo Dionyſio Mileſio, modo Corinthio, modo Samio aut Rhodio, modo Byzantio tribuat, ut tot fere urbes pro Dionyſio noſtro quot pro Homero certent, quid hic faciet veritatis ſtudioſus? cui ſententiæ aſſentietur? An Afrum è Nomadum genere, an Græcum è vaga Pelaſgorum gente ſtatuet? Conjecturam quidem meam, ſed timide, propoſui in verſ. 138. ubi videre eſt in eorum ſententiam me maxime propendere qui Byzantium ejus patriam ſtatuunt; ſed ipſum Apollinem Delphicum, ſi de re adeo dubia conſultus fuiſſet, non niſi anceps aliquod reſponſum redditurum fuiſſe arbitror. Si quis tandem natalem Homeri locum mihi oſtenderit, eidem ego talionem rependam Dionyſii noſtri patriam indicando. Sed aurum & gemmas pro rei ipſius pretio æſtimamus, quocunque tandem ſub cœlo naſcantur: nec auctoris noſtri gloriam offuſcare poteſt natalium obſcuritas, cum inſita, ſolis inſtar, luce reſplendeat. Siquas nubes ego depulerim, ut

clarius

clarius effulgeat, tibi gratulor, lector, mihi gaudeo; sin humanitus aliquando lapsus fuerim, in Etymologicis præsertim conjecturis, errata admonitus facile agnoscam, & tu facilis, uti spero, ignosces. Si sine pane *satur fieri non potes, his mecum fruere; bellaria alibi quærenda.*

GRAMMATICARUM

IN

DIONYSII

ΠΕΡΙΗΓΗΣΙΝ

ANNOTATIONUM

SYSTEMA,

In usum Tyronum concinnatum.

UBI

Dialecti & cæteræ Anomaliæ, quæ in singulis Dictionibus aut Syntaxi occurrunt, ad Figuras, methodicè hic digestas, reducuntur.

Τὰ κοινὰ κοινῶς.

LONDINI:

Ex Officinâ M. CLARK. 1687.

GRAMMATICARUM

In *DIONYSII* Περιηγησιν

ANNOTATIONUM

SYSTEMA, &c.

QUæcunque apud Auctorem noſtrum præter dialectum communem, & uſitatam loquendi & ſcribendi rationem, ſcripta occurrunt, ſive Poetico more, ſive ex dialectorum quarundam idiomate, ſive ornatûs gratiâ, ad Figuras & Tropos non incommodè referri poſſunt. Ne igitur tædium lectori parerem, & chartam fruſtra delerem, minutias quaſque in notis quas margini apponere inſtitueram crebriùs inculcando, Figuras hic ὡς ἐν πίνακι (Grammaticas quidem pleniùs, nonnullas etiam Rhetoricas quæ frequenter hic occurrunt) exhibere viſum eſt, appoſitis exemplis compluribus ex auctore ipſo petitis, ut vix quicquam deſiderari poſſit quod ad Grammaticam operis analyſin ſpectet. Figuras ſingulas (imò & ſingulas earum ſpecies, ſive anomaliæ modos) ſinguliis Arithmeticis notis ſignavi, & eaſdem notas ſingulis earundem Figurarum exemplis quæ in Dionyſii textu occurrunt appoſui, ut iis quaſi manu tyrones duci poſſint ad Figuram quamcunque quâ à Grammaticâ normâ in voce aut ſententiâ notâ illâ ſignatâ deflectitur: ut v. g. ad—γαῖάν τε καὶ—notatum invenies [5], quod ſi hoc in Figurarum Syſtemate quæratur, Polyſyndeton eſſe deprehendes, Pleonaſmi ſpeciem. Dialectis illis aliiſque Figuris quæ frequentiſſimè hic occurrunt (cujuſmodi ſunt αἶα pro γαῖα, κεῖνος pro ἐκεῖνος, ἧσι pro ὧν & in terminationibus η pro α, ῃσι pro αις, οιο pro ου, οισι pro οις, &c.) poſt primos 300 verſus, ut jam ſatis notis, valedicimus; quæ non toties obvia ſunt, quanquam alioqui ſatis facilia, ſubinde reviſimus; difficiliora ubicunque occurrunt, nunquam inſalutata præterimus. Quòd ſi ſemel atque iterum perlegatur hoc Syſtema, dialectis aliiſque Figuris quæ apud auctorem noſtrum (imò & Homerum, Heſiodum, Muſæum, alióſque Poetas quibus Ionica dialectus maximè familiaris, licet nec Æolica infrequens) reperiri ſolent, brevi ita aſſuëſcet lector, ut curſu non impedito pergere poſſit, ad minuta hæc rariùs impingens. Et ne pueris moleſtum ſit ad ſingulas notas aliquot paginas hîc evolvere, Figurarum omnium Synopſin concinnavimus, ubi Figuras ſingulas notis ſuis inſignitas (ut in Tabulâ locorum longè duſſitorum ſitus) intueri liceat: ita omnia tyroni-

bus in promptu erunt; ea tamen (ut doctoribus fideliter reddantur) necesse erit memoriæ, tanquam promocondo mandare, quæ si in margine posita oculis inter legendum perpetuò obversarentur, negligentior futura esset memoriæ custodia, tanquam opere suo solutæ. Si quæ voces reperiantur quarum enormior sit deflexio, ut quâ ratione facta sit (quanquam cognitâ Figurâ) tyronibus non promptum sit perspicere, ad pleniorem hunc Figurarum tractatum, aut Commentarium nostrum, his notis † *quasi vide Fig.* aut * *quasi vide Com.* lectorem remittimus, ubi analysin vocis ipsius uberiorem reperiat. Atque hæc quidem tyrones (in quorum gratiam hæc exarata sunt) de Figurarum harum usu monuisse sufficiat: è vestibulo igitur in atrium jam transeamus.

Figurarum quæ apud Dionysium occurrunt, aliæ *Grammaticæ* sunt de quibus præcipuè hic agitur) aliæ *Rhetoricæ*; & è Grammaticis quidem aliæ ad *Orthographiam* spectant, aliæ *Syntaxin*, aliæ ad *Prosodiam*: Quæ ad Syntaxin spectant, *Figuræ Constructionis* dicuntur; quæ ad Orthographiam aut Prosodiam, *Figuræ Dictionis*; quæ tamen è posteriore harum genere sunt, *Figuræ Metricæ* peculiariter dici possunt.

Figuræ Dictionis, seu πάθη λέξεως, quæ ad *Orthographiam* spectant, quibus sc. pars aliqua Dictionis à simplice & consuetâ scripturæ ratione mutatur, vel in *Quantitate* vel in *Qualitate* accidunt.

Quæ in Quantitate accidunt, vel in *redundantiâ* literæ unius aut plurium, vel in earundem *defectu* consistunt.

Ad redundantiam referuntur *Prosthesis*, *Anadiplosis*, *Epenthesis*, *Diplasiasmus*, *Paragoge*, & pleræque *Dialyses*.

1. *Prosthesis* est additio literæ in principio dictionis, ut ἐεδόμην pro εἰδόμην. Poet. ἀταχὸς pro ταχὺς. Att. Huc refer δνόφος (unde δνοφερὸς) quod à νέφος tactum censetur, Dor. item ἔλω pro ἵλη. ἐων, ἐᾶσα, ἐὸν pro ὤν, ὖσα, ὄν. Ion. & Poet. τοὶ pro οἱ Poet.

2. *Anadiplosis*, seu *reduplicatio*, Ionibus frequens, est repetitio primæ consonantis, cum ι aut aliâ vocali additâ: sic à τείνω fit τιτύω, à καλέω καλίσω. & per Syncopen κλίσω, fit per reduplicationem vox poetica κικλήσκω. Quòd si à literâ aspiratâ fit thematis initium, eâ in syllabâ reduplicatâ in tenuem mutatur; ut à θάσσω. poet. pro φάω dico, fit πεφαύσκω. Per reduplicationem etiam τετύκοντο pro ἐτύχοντο ponitur, aspiratâ literâ χ in tenuem κ mutatâ, Ion. nisi à τύκω inus. deducere malis.

3. 2° Est etiam *reduplicatio* quædam Atticorum propria, quæ accidit Præteritis verborum, à vocali α, ε aut ο incipientium, quâ repetuntur primæ duæ literæ thematis; ut ἀκηχοκόλω, pro ἠχηκόλω, ab ἀχέω· ἄρηρα pro ἦρα, præt. med. ab ἄρω.

Epenthesis est additio litteræ (à literâ precedente differentis, si consonans sit) aut syllabæ, in medio; hujus tres sunt species.

4. 1° Quæ

4. 1° Quæ *strictè Epenthesis*, seu *Parenthesis* dicitur, cùm vocalis sola additur syllabam non faciens (præcipuè ι post ε, aut υ post ο) quod Ionum est, ut εἰν pro ἐν, εἰοικὼς pro ἐοικὼς, ὄρΘ, pro ὄρΘ, πελὺς pro πολὺς· item πνοιαὶ pro πνοαὶ, αἰεὶ pro ἀεὶ, ἐπιδεὴς pro ἐπιδεής.

5. 2° Quæ *Epectasis* Tryphoni dicitur, cum syllaba additur, quod Ionum & Poetarum est; ut ἐξείης pro ἐξῆς. Εὐρωπείη pro Εὐρώπη, Εἰδοθείη pro Εἰδοθέα, ἠέλιΘ pro ἥλιΘ, τερέατα pro τέρετα, Ἀθωαίη pro Ἀθωΐ, ἐπειρῆια pro ἤπειρος ἴασι pro ἴσι tertiâ plur. ab εἶμι eo, τείπεΘ pro τελΘ, μέσηΘ & μεσάπΘ, & geminato σ μεσσάπΘ pro μέσΘ, ὑσσαπΘ pro ὕσηΘ, ποσσάπΘ pro πόσΘ, ὀφιῆπις pro ὀφίτης.

6. 3° Quæ Παρέμπτωσις vocatur, cùm consonans una, ab eâ cui adjungitur diversa, interponitur; ut πολίεθεσσι pro πολίεσσι, χθαμαλὸς à χαμαὶ, ϛαφύδηΘ pro ϛαφύλΘ, ἔπω, & per ἀντίστοιχον ἴσπω, pro ἔπω, ἔσπομαι pro ἕπομαι, Poet. Sic cùm Doricè ὀμεῦσι pro ὀμοῦσι, &c. in verbis Passivis ponitur.

7. 4° Ad Epenthesin etiam referri possunt plerique Dativi poetici terminati in εσσι, ut νεφέεσσι pro νέφεσι· licet aliquando etiam Antithesis accedat.

8. 5° Item terminationes Verborum in Imperf. & Aor. 2. in εσκον, εσκες, εσκε, pro ον, ες, ε, &c. Ion. & Poet.

9. 6° Item cùm in Verbis in αω, contractis in ῶ, ο ante ω ponitur, Ion. & Poet. ut κομόωσιν pro κομῶσιν, μειδιόων pro μειδιῶν· & contrà ἀλωόμηΘ pro ἀλώμηΘ, ο postposito.

10. *Diplasiasmus* est geminatio ejusdem consonantis, Ionibus & Poetis frequens; ut πόσσΘ pro πόσΘ, μέσσος pro μέσΘ, Ἀρραβικὸς pro Ἀραβικὸς, ἔλλαχον pro ἔλαχον.

11. *Paragoge*, παραγωγασμὸς Tryphoni dicitur, est additio literæ aut syllabæ in fine dictionis; ut ἠπειρόφιν pro ἠπείρῳς, Ion. ἐνὶ pro ἐν, παραὶ pro παρὰ, Poet. πεσσέρωσι pro πέσσερσι, οἶδα pro οἶδας, per Paragogen syllabæ δα & Syncopen, Æol. ἠὲ pro ἤ, Poet.

12. 2° Ad Paragogen etiam spectat ηπι pro ης, Ionicè facto ex αις, in Dat. plur. primæ & secundæ Declin. ut πλαγῆπι pro πλαγῆϛι, quod ipsum Ionicum est pro πλαγεῖϛι.

13. 3° Item syllabæ φι & φιν nominibus, & θεν, pronominibus additæ, Poet. ut κεφάτεσφιν pro κεφατὸς· σέθεν, ἕθεν, &c. pro σέο, ἕο, Ionicè factus ex σοῦ, οὗ.

14. 4° Et in Aor. 1. ασκον, ασκες, pro α, ας, &c. Ion. & Poet.

15. 5° Atque in termin. Infinitivi εμμαι Dor. pro εμεν, quod Ionicum est pro εειν· ut à φέρεειν fit φερέμμαι, Ion. inde verò per Paragogen φερέμμαναι.

16. *Dialysis* seu *Diæresis*, est resolutio syllabæ unius in duas, Ionibus & Poetis frequens: ea aliquando metri causâ fit sine literarum mutatione, & tunc ad Figuras metricas spectat; aliquando

literâ additâ, aut literâ unâ aut pluribus mutatis, & tunc ad hunc locum pertinet, ubi de Figuris ad Orthographiam spectantibus agitur: sic Θρῆϊκες pro Θρῆκες, Ion. pro Θρᾷκες ponitur; ῥῆδ(θ) pro ῥᾴδ(θ), resoluta diphthongo impropriâ, & α in η mutato, σημήιον pro σημεῖον.

17. 2° Ad *Diæresin* etiam spectat circumflexorum resolutio in incontracta: ut cum in Gen. plur. primæ & secundæ Declin. εων pro ων Ionicè, & αων pro ων Æolicè ponitur.

18. 3° Sic ἡμέες, ἡμέων, pro ἡμεῖς, ἡμῶν, &c. Ion.

19. 4° Item εω, εεις, εει, pro ῶ, εῖς, εῖ, & in Infin. ἐειν, pro ειν, ut βαλέειν pro βάλειν, in Fut. 2. & aliis Temporibus circumflexis, & in Participiis eorundem εων, εουσα, εον, pro ων, ουσα, ον, Ionicè.

Ad defectum literæ unius aut plurium referuntur *Aphæresis*, Ἄφαιρεσις, *Syncope*, *Apocope*, *Synalœpha*.

20. *Aphæresis* est ablatio literæ radicalis à principio, Ionibus & Poetis usitata; ut κεῖν(θ) pro ἐκεῖν(θ), κεῖθεν pro ἐκεῖθεν, νέρθε pro ἔνερθε, ᾶα pro γᾶα, λιαρός pro χλιαρός, κίδναμαι pro (χ)κίδναμαι, quod fit per Syncopen à (χ)κεδάννυμαι.

21. Ἄφαιρεσις est ablatio augmenti aut reduplicationis; ut δάσαντο pro ἐδάσαντο, κάκτος pro ἐκάκτος, δέδ pro ἔδεδ, Ion. & Poet. δέκτο pro ἐδέδεκτο Plusq. perf. nisi fit pro ἐδέχετο per Syncopen & Ἄφαιρεσιν augmenti solius.

22. *Syncope* est abjectio literæ aut syllabæ è medio; ut ἔπλετο pro ἐπέλετο, ἀνπλίη pro ἀναπλίη, πέπαται pro πεπέτασται, φρῶνες pro φρενῶνες, ἑκάτερθεν pro ἑκατέρωθεν, χωσάμην(θ) pro χολωσάμην(θ), λυαρὸς pro λυπηρὸς, ἀλιτὸς pro ἀλιτητὸς, Ion. & Poet. sic ὀδύρ(θ) pro ὀδυρόμ(θ), nisi sit pro ἐοδυμέν(θ), νείατον pro νειότατον, μύκ(θ) pro μυκάσ(θ), ἔχθα pro ἔχθασα, Aor. 1. à χάω, κήθ(θ) pro ἐκπεσμένη à κήζω.

23. 2° Huc pertinet *Syncope Æolica*, cum peculiari quadam Antithesi complicata; ut καδδὲ pro χᾶδὲ, ἄμπωσις, & per Antisthecon ἄμπωτις pro ἀνάπωσις.

24. 3° In Præteritis etiam Syncope frequenter contingit; ut ἐστᾶσιν pro ἑστήκασιν, βεβαώς pro βεβηκώς, γεγαῶτες (ο in ω mutato) pro γεγηκότες, Ion. & Poet.

25. 4° Syncopes species est quæ Ἐκθλῖψις Tryphoni dicitur, cùm consonans è medio Poeticè abjicitur, ut Σαμάτιο pro Σαμμάτιο, Τεναχίη pro Τεναχείη.

26. 5° Item *Crasis* quibusdam dicta, quâ vocalis syllabam constituens, post aliam eliditur; ut ἰεὶς pro ἱερεὺς, ἰὼν pro ἱέων· vel quædam vocalium confusio fit, qualis in Synalœphis plerisque, ut θεοδέες pro θεοειδέες· huc refer κλᾴζω contractum à κλαγίζω, Ion. pro κλείω.

27. 6° Huc referri potest contractio quintæ Declinationis, ut πόλ(θ) pro πόλεσ(θ), Ion. & Comparativorum, ut μείζους & μεῖζας, pro μείζονες, &c.

28. 7° Huc

28. 7° Huc pertinet quæ Ἔλλειψις Tryphoni dicitur, cùm diphthongi posterior vocalis tollitur: ut ἐς pro εἰς, ἑλίσσω pro εἰλίσσω, γάω, γαέτης pro γαῖα, &c.

29. 8° Παρέλλειψις, seu abjectio alterius è geminatis literis; ut Μεσσηνιῶν pro Μεσσηλίους, μάκελα pro μάκελλα.

30. *Apocope* est ablatio literæ vel syllabæ à fine; ut δάκρυ pro δάκρυον, Dor.

Huc refer ἔμμι pro ἔμμαι, facto ex εἰμί, v. ξ 10.

31. 2° Huc referri potest illa Apostrophi species quâ vocalis finalis ante consonantem eliditur; ut Πάρ δ' ἱερὼ Γόρτυνα —— v. 88. ubi παρ pro παρὰ ponitur.

32. *Synalœpha* est elisio vocalis aut diphthongi propter aliam vocalem aut diphthongum in proxima dictione cum eadem concurrentem, ita ut utraque dictio in unam coalescat, unitis in syllabam unam vocalibus (idque plerunque per Crasin) quæ duas seorsim constituebant: ut κἠν pro κὶ ἐν, κἠκεῖθι pro κὶ ἐκεῖθι, τἄνεκα pro τᾦ ἕνεκα. Hoc Atticorum proprium est.

In *Qualitate* dictionum mutatâ accidunt *Metathesis*, *Tmesis*, *Antithesis*.

33. *Metathesis*, quæ Tryphoni *Metalepsis* dicitur, est ordinis literarum mutatio, seu literæ transpositio ab una sede in aliam: ut ἔμμορε Att. pro μέμορε, Præt. med. à μείρω, καρτερὸς pro κρατερός.

34. *Tmesis* est vocabuli divisio in duas partes; vel per vocis compositæ resolutionem in duas integras dictiones: ut νέη πόλις pro Νεάπολις, Poet. μέσση ποταμοῖο pro Μεσοποταμία.

35. 2° Vel inter vocabuli partes interposita alia dictione, & tunc simul cum Tmesi *Hyperbaton* accidit; ut —— διὰ γαῖαν ἐείζων, pro γαῖαν διοείζων. Sic — ὅπῃ πλατὺς ἔρχεϑ' ἶϑμος, pro πλατὺς ἶϑμος ἐπέρχεται.

36. *Antithesis* strictè sumpta, seu ἀνϑίστοιχον, est literæ unius in aliam mutatio; cujusmodi est η pro α in quavis syllaba Ionicè positum: ut νηὸς pro ναὸς, νηὸς pro ναὸς. πέρλω pro πέρσαν, ἠὴρ pro ἀὴρ, Παφιηοῖς pro Παφιαοῖς· item ὄνυμα pro ὄνομα, Æol. ἰδὲ pro ἰδὲ, Poet. αὐτὴς pro αὐτὰς, Ion. μὲν pro μὰν Dor. πίσυρες pro τέσσαρες, Æol. κελαινὸς κελαινὴ, vox Poet. pro μέλας μέλαινα· ἀμπέχω pro ἀμφιέχω, tenui pro aspirata posita, quod Æolum & Ionum est; δύω pro δύο, & ξυὼ pro ζυὼ Att.

37. 2° Et quod ad vocum declinabilium terminationes huc pertinet η pro α, in term. primæ & secundæ Declin. Ionicè positum; ut πέτρη pro πέτρα, Βορέης pro Βορέας, Ἀσίη pro Ἀσίαν, & ης pro ας, in Dat. plur.

38. 3° Item ηϴ, ιι, pro ιϴ, ιι, &c. in secunda Declin. & pro εϴ, ει, in tertia Declinatione Contractorum, Ion.

39. 4° Sic ἐμεῦ pro ἐμοῦ &c. & ᾶ pro α in verbis circumflexis; ut καλεῦσι pro καλοῦσι, Doricè.

40. 50 Item οἰατο pro οιντο in tertia plur. Optat. verborum Paſſ. Ionicè.

De Vocali brevi, metri gratia, mutatâ in ἀνπίσοιχον longam, & contrà, ſub Ectaſi & Syſtole dicetur, quia ad Figuras illas à Grammaticis referri ſolet, quamvis propriè ad hunc locum ſpectet.

Ad *Antitheſin* etiam (ſed ita ut nomen illud latiùs quàm ἀνπίσοιχον pateat) referri poſſunt dialecti quibus diphthongi, aut literæ plures, in alias mutantur: ut—

41. 6° In prima Declin. εω pro ε Ion. & αο pro ε Æol. & in tertia οιο pro ε Ion.

42. 7° Sic σέο pro σεῦ, ἕο pro ἑ, Ion.

43. 8° Sic in Pluſq. perf. Verb. Act, εα, εες, ες, pro ειν, εις, ει, Ion.

44. 9° In Aoriſto 1. Opt. ειαι, ειας, ειε, pro αιμι αις, αι, &c. Æol.

45. 10° In Infin. εμϻ pro ειν, Ion. & à Verbo εἰμὶ ſum, ἔμϻαι pro εἶναι· unde geminato μ fit ἔμμϻαι, Poet. & per Apocopen ἔμϻ, Ion.

46. 11° In ſecunda perf. Paſſ. εαι pro η, Ion.

47. 12° In Imperat. εο pro ευ, Ion.

48. 13° Ἔασι pro εἰσι, tertia plur. ab εἰμὶ ſum; ἴησι pro εἶσι tertia Sing. ab εἶμι, eo; ſed tanquam ab ἴημι formatum, ut & tertia plur. ἴασι.

49. 14° Item Præpoſ. ἐπαὶ pro ἐπὸ, ἀπυὶ, pro ἀπὸ Poet. & ϖεϱὶ, & per Ecthlipſin literæ ϱ, ποτὶ pro ϖοϱὸς, Dor.

50. Figuris hiſce dictionis in Qualitate mutatâ accenſendus eſt etiam *Metaplaſmus*, cùm ſc. nominis terminatio, aut Verbi pars aliqua mutatur, ſecundum aliam declinandi formam quàm nomini illi aut verbo propriè convenit: ut cum μυχὰ hìc habetur, quaſi à μυχὸν, cùm ſingulare ſit μυχὸς· & χαλινὰ, cùm ſingulare ſit χαλινὸς· & δένδρεσι, tanquam à τὸ δένδρεϱ, δένδρεϱ, cùm ſingulare ſit τὸ δένδρον. Sic πολλὺς, Poet. pro πολὺς, & contra πολέων à πολὺς, cùm uſitatius ſit πολλῶν. Item ὗες, & Ion. ὑῆες, tanquam à recto ὑΐς. & contractè Nom. plur. ὗες, & Dat. plur. ὑάσι, tanquam à recto ὗς, cùm rectus uſitatus ſit ὑύς· & Αἰθιοπῆες quaſi à recto Αἰθιοπεύς, & Αὐσονιῆες quaſi ab Αὐσονιεύς, cùm uſitati Nominativi ſint Αἰθίοψ & Αὐσονίϱ.

51. 2° *Metaplaſmus* etiam eſt (ſed Antitheſi minùs cognatus) in voce φίλατο, qui Aoriſtus medius habetur, tanquam à φίλω, inuſ. vel imperfectum, tanquam à φίλαμαι, Paſſ. ab Act. φίλημι inuſ. cùm verbum uſitatum ſit φιλέω. Item κέονται pro κεῖνται, tanquam à κέομαι inuſ. & κελάδονται tanquam à κελάδω, pro κελαδόνται.

Figuræ Conſtructionis quæ hìc occurrunt, aliæ ſunt quibus integra dictio redundat, ut in *Pleonaſmo*, cui affinis eſt *Periphraſis*; vel deficit ut in *Ellipſi*: aliæ quibus à conſuto variatur dictionum ordo, ut in *Anaſtrophe* & *Hyperbato*; aut ſenſus vel ſignificandi

candi modus, ut in *Enallage* simpliciore, modi, temporis, &c. & *Antimeriâ*; aut Syntaxis, ut in *Enallage* συλλοιχοφανεῖ (quæ *Syntheſin*, *Antiptoſin*, & alias Figuras ſpeciales complectitur) & *Hypallage*.

52. *Pleonaſmus* eſt dictionis alicujus redundantia; & aliquando quidem redundat vox declinabilis, ut in phraſi illâ ἐυρυτάπη μέγεθος, πλεονάζει vox μέγεθος quoad ſenſum, licet deſit Præpoſitio κατὰ quoad Syntaxin. Redundat etiam κὴ ἠῶ, *v.* 437. μοι, *v.* 279. Ζφὶ, *v.* 677. τὸ, *v.* 166.

53. 2° Sæpiùs verò in Auctore noſtro redundant particulæ quæ expletivæ vocantur; ut ῥα, περ, μεν, τοι, &c. & Conjunctiones τε, κε, δε· cujuſmodi vocula redundans παρέλκον dici ſolet.

54. 3° Redundat etiam aliquando ἔν, ut *v.* 242. ἀλλὰ, *v.* 334. αὖ, *v.* 208. μάλα, *v.* 1098. & una negativa poſt aliam poſita, ut *v.* 773.

55. 4° Huc pertinet *Polyſyndeton*, quæ Conjunctionum copulativarum redundantia eſt; ut—γαῖάν τ' κὴ ἐυρέα πόντον.

56. *Periphraſis* eſt cùm rem unam per plura verba circumloquimur; ut Κελτῆσ' παῖδες pro Κέλτοι, οἶδμα θαλάσσης pro θάλασσα, σῶμα Βοσπόρε pro Βόσπορος,—στεινωπὸν ὕδωρ' Αθαμαντίδος Ἑλλης—pro Ἑλλήσποντος.

57. *Ellipſis* eſt dictionis alicujus ad ſententiæ complementum neceſſariæ defectus: ut in titulo οἰκυμένης ſupple γῆς. ſic βοείη, *v.* 287. & παρθαλέῃ, *v.* 151. ſubintelligendo βύρσῃ· Ἐς Διὸς, ſupple οἶκον. Διὸς Μῆσα ſupple πύλαται· Εὐξείνε, *v.* 763. ſupple πόντε. τῷ pro τότῳ ὅπῳ. Sic *v.* 518. —'Ασίης δ', ſubauditur αἱ vel νῆσοι.

58. 2° Sæpiſſimè verò Ellipticæ phraſes occurrunt ſubauditâ Præpoſitione κατὰ, ut *v.* 240. ἐπ' ὀλίγῃ μέγεθος, pro κατὰ μέγεθος. ſic *v.* 905.—ἐπωνυμίῃ Φοίνικες· *v.* 526. ἔνομα Κυκλάδες. cujuſmodi multa occurrunt. Huc pertinet Synecdoche Grammaticis vocata, ut χθόα κυανέσσι, *v.* 1111.

59. 3° Huc pertinet vox ſubaudita quæ aliam ſubſequi, & ab eâ regi deberet: ut cùm fluvius dicitur βάλλειν, *v.* 735. (quo ſenſu ἐκβάλλειν dici ſolet) ſubintelligitur enim τὸ ὕδωρ vel ῥόον, quod exprimitur, *v.* 783. Sic cùm Præpoſitio abſolutè ponitur ſubauditâ voce caſuali; ut ἐπὶ, *v.* 198, & 403. & ζωὴ, *v.* 843. pro ζωὴ αὐτᾶς· & ἐν, ſubaudito Infinitivo antèa expreſſo cum articulo τῷ, *v.* 999.

60. 4° Item *Aſyndeton*, ſeu copulæ reticentia; ut *v.* 102.

Τυρσωὶ ζέφυρον, Σικελὴ νότον, Ἀρκτεὶας ἔυρον.

61. *Anaſtrophe* eſt ordinis vocum inverſio, ita ut præponantur quæ poſtponi deberent: ut cùm Præpoſitio caſui ſuo poſtponitur; ut Βορέλω ἔπι, *v.* 119. Διὸς πάρα, *v.* 547.

62. 2° Alia

62. 2° Alia ordinis mutatio *Hyperbaton* dicitur, cùm interponuntur quædam inter ea quæ conjungi deberent, unde aliqua vocum confusio oritur: ut *v.* 592. ubi Αἶψά κε præponitur voci Κωλιάδος, cùm postponi deberet.

Aliquando etiam clausula una (aut plures) inter ea interponitur quæ conjungi deberent, cujusmodi Hyperbaton est à *v.* 14. ad verba ἀμφὶς Βορέλω, *v.* 17. De Hyperbato quod fit *v.* 592. v. Com.

63. 3° *Hysteron-proteron* est cùm quæ ordine temporis aut loci alia præcedunt iis postponuntur: ut *v.* 494. ubi Corcyra insulis Ambraciensium postponitur, cùm ordine loci præcedat.

Enallage, seu Ἀλλοίωσις, est quâ modus pro modo, tempus pro tempore, casus pro casu, numerus pro numero, genus pro genere, una pars orationis pro alia, aut vox quævis pro alia sibi cognata ponitur; quod si Syntaxin inde mutari contingat, Solœcophanes dicitur. Enallage verò simplicior est quâ accidentia tantum dictionum (ut modus, tempus, &c) variantur.

64. 1° Enallage modi hic occurrit *v.* 1062. ubi εἴη pro ἔστι· & *v.* 627. ubi πέλοι pro πέλῃ, Modus Optativus pro Indicativo ponitur.

65. 2° Enallage temporis habetur *v.* 1056. ubi ἔσχον verbum Præsentis temporis pro Præterito usurpatur; & *v.* 67. ubi Aoristus 2. ἔδεξαμε pro Præsenti poni videtur: sic δύνεις, formâ Præsentis sensu Futuri usurpatur.

66. 3° Activum aliquando pro Passivo ponitur, & contra, ut ἐννάιει pro ἐννάιεται, *v.* 957.

67. 4° Numerus Pluralis pro Duali; ut δύο κόλποι, *v.* 108. sic *v.* 51.

68. *Enallage* σολοικοφανὴς generis, numeri, aut utriusque (ut oratio verbo tenus quandam Solœcismi speciem præ se ferat, sensu tamen congrua sit) Grammaticis Latinis *Synthesis* dici solet, quam tamen aliqui Σώπαν dici malunt, quia ad sensum, non verba respicitur: Ea aliquoties hic occurrit, ut *v.* 350.——

Τοῖς δ' ἔπι μεμιεχθὴν ἔθνος ἀγαυῶν ἔξὶ Λαπίνων
Τοῖαν ναιετάοντες ἐπήρατον ——

Hic inter ἔθνος & ναιετάοντες nec genere nec numero recta Syntaxis est, si voces respicies, sed ad sensum respicitur, quia per ἔθνος, nomen multitudinis, plures homines notantur; ut ναιετάοντες ad ἔθνος Λαπίνων refertur, perinde ac si dictum fuisset Λαπῖνοι. Similis Synthesis est numeri, *v.* 232, & 697 generis verò *v.* 1021. ubi ἐκγεγαῶτες refertur ad ἔθνεα Μήδων, quia Μῆδοι his duabus vocibus sensu æquipollet. Sic *v.* 376. Τάρας δ' ἀλὸς ἔζυγθι κεῖται, Ἣν πότ', &c. articulus fœmininus ἣν refertur ad masculinum Τάρας, quia Τάρας urbs est, ideoque πόλις tacitè subintelligitur.

69. 2° En-

69. 2° Enallage casus σολοικοφανὴς *Antiptosis* vocatur, cujus exemplum extat *v.* 656. φιλότητ' ἠ μίγηφι, ubi Accusativus ἠ loco Dativi ponitur; cùm Homerus Odyss. θ. dicat μιγαζομένους φιλότητι, v. Com.

70. 3° *Zeugma* etiam, si licentius sit, Enallage quædam numeri haberi potest, cùm sc. Verbum singulare ad plures Nominativos copulâ conjunctos, aut Adjectivum ad plura Substantiva refertur, ubi communior Syntaxis Verbum aut Adjectivum plurale postulat: ut *v.* 817.——

Ἴλιον, ἣν ἐπόλιορε Ποσειδάων, καὶ Ἀπόλλων.

Quòd si *Zeugma* cum *Syllepsi* complicetur, tota oratio manifestius σολοικοφανὴς, redditur; ut *v.* 1145.——

——Ὑπανίς τ' φέρῃ, θεῖός τ' Μέγαρσε
Λαβέστατοι ποταμοῖν——

Ubi primò in verbo φέρῃ *Zeugma* est; deinde in Adjectivo λαβέστατοι *Syllepsis*.

Synecdochen quidem Grammaticis dictam ad Ellipsin Præpositionis μὴ, potiùs quàm Enallagen casus, referendam censemus.

71. 4° Cum Enallage ζολοικοφανεῖ cognationem quandam habet ea Syntaxeos mutatio quæ *Hypallage* vocatur, cùm secundum concordantiam, regiminis rationem, aut reliquam Syntaxin, conjunguntur eæ voces quæ sensu disjungendæ sunt, & contra: ut *v.* 135. ἐκπάγλως fœm. generis est ut cum Τένεδον congruat. cùm ratione sensus potius cum ἕρᾳ congruere deberet: sic Persius ——*quintâ dum linea tangitur umbrâ*. Item *v.* 519. ἐπὶ μὴκος βορέαο, pro ὀπὶ βορέαν, vel βορέαο, (ut Hom. ἐπ' ὠκεανοῖο ῥοάων) καὶ μῆκος. Et *v.* 562. ὑπ' ἄκρῃ Ἰρίῃ, Νῆσοι δ' Ἑσπερίδες νῆσοι πῶδες Ἰβήρων, *sub Sacro promontorio & Hesperidibus insulis habitant Hispani*; cùm sensus sit, *sub Sacro promontorio, ubi Hispani habitant, sunt Hesperides insulæ*.

72. *Enallage* quâ una pars orationis pro aliâ ponitur, specialiter *Antimeria* dicitur; ut cùm Adjectivum neutrale, sive singulare sive plurale, pro Adverbio usurpatur, quod frequens est: ut ὀρθὸν, rectâ; πρῶτα & τὰ πρῶτα, primùm.

73. 2° Cùm Articulus pro Pronomine, ut ἣ pro πώτνια.

74. 3° Cùm Participium pro Nomine ponitur, ut δεδαημένοι pro δαήμονες. vel pro Infinitivo, orationem σολοικοφανῆ reddens; ut *v.* 889.

Οἶδα γὸ ἐν πρήτοισιν ἐμεῖ εἰπόντ' ἀκόσας·

ubi ἀκόσας pro ἀκοῦσαι Atticè usurpatur; ut μέμνημαι ἰδὸν, memini me vidisse. Sic Virgilius —— *Sensit medios delapsus in hostes.*

75. 4° Ad

75. 4° Ad Antimeriam etiam referri potest cognata illa Enallages species, quâ vox una pro voce aliâ, ipsi aliquo modo affini, usurpatur, ut cùm Articulus præpositivus pro subjunctivo, quod apud Iones & Poetas frequens; ut τῆ pro ἕ, τᾶ pro ἧς, τᾷ pro ᾧ, &c.

76. 5° Item cùm Nomen Substantivum pro Adjectivo; ut Ἀδειὰς ἄλμη pro Ἀδειαπκὴ, Ἄτλας pro Ἀτλαντικὸς supple ὠκεανός.

77. 6° Huc pertinet ἑ pro αὐτὸν vel αὐτῷ positum, πᾶσι pro ὅλῃ, ὡς & τὼς pro ὅπως, πολὺς pro μέγας vel ὀυξὺς, & μὶν pro αὐτὸν, Dor.

78. 7° Unus Comparationis gradus pro alio; ut ἀφνείῳ pro ἀφνειοτέρῳ (nisi potius Ellipsis sit vocis ὅπως aut πόσον) aut Comparativum à Substantivo deductum, ut θεώτερον à θεὸς, v. 257. βασιλώτατον à βασιλῶς, v. 353.

Figuræ Metricæ, seu quæ ad Prosodiam spectant, sunt *Synecphonesis*, *Diæresis simplex*, *Ectasis*, *Systole*, *Cæsura*; quibus & alias *Licentias Poeticas* subjicere licet.

79. *Synecphonesis* est duarum syllabarum in unam contractio, metri causâ facta, servatâ tamen utrâque vocali: ut — Αἰ δ' ὅπον καλέσσα, v. 38. ubi πὶον in unam syllabam contrahitur: sic ἐρέων, v. 389. χρυσέης, v. 446. πασέων, v. 619. dissyllaba fiunt.

80. Huc referenda est etiam *Diæresis* simplex in quâ vocales non mutantur, sed tantùm quæ propriè ad unam syllabam pertinent in duas distrahuntur: ut εὐσέφανῳ pentasyllab. pro ἐυσέφανῳ.

Ectasis seu *Diastole*, est syllabæ brevis productio, quæ fit duobus modis.

81. 1° Cùm litera nulla mutatur; ut cùm in voce Καπνὸς secunda producitur v. 21. quæ corripitur v. 49. cui similis est productio primæ in ἱερὸς, v. 298. quæ corripitur v. 448. & 700. Sic in κακοξεινότερον, ο per Ectasin producitur, in Homeri imitationem, v. 742. Producitur etiam penultima in Ἰπνύγων v. 379. quæ corripitur in Ἰπνυλὴ v. 482. & passim apud alios Poetas: & secunda in Θρῆικες, v. 322, & 323. quæ ab aliis corripi solet, & ab ipso Dion. v. 764.

82. 2° Cùm vocalis brevis, metri gratiâ, mutatur in ἀνπστοιχον longam, ε sc. in η, & ο in ω, (quod ad Figuras ad Orthographiam spectantes propriè pertinet, ubi de *Antithesi* seu *Antistœcho* actum) ut Μακηδόνιον pro Μακεδόνιον, Διώνυσος pro Διόνυσος, πολυήρατος, pro πολυέρατος cùm sit ab ἐράω.

83. 3° Notandum etiam *Ectasin* ex necessitate contingere, quando concurrunt tres breves in polysyllabâ dictione, ubi aliquam produci necessarium est metri gratiâ: sic in Σικελικῆς prima ex necessitate producitur, v. 80. & in κυάνεος, v. 314. & in Ἰονίοιο & in ἀκαμάτῃ, v. 27. cùm prima corripiatur in Σικελὸς, v. 85. & in κυανὸς & ejus compositis, v. 169, & 1105. & in Ἰώνων,

Ἰάων, *v.* 553. Et ſemper corripiatur α priv. niſi neceſſitas obſtet. Simili neceſſitate excuſatur productio mediæ brevis inter duas longas locatæ, ut in Καπῖνις.

84. *Syſtole* eſt Syllabæ longæ correptio; quæ aliquando contingit literâ nullâ mutatâ, ut cùm in Πάχωνος penultima corripitur, *v.* 469. Ἄκρα δέ οἱ Πάχωνος——quæ producitur, *v.* 86. & apud alios Poetas. Sic in Τρχάνιος, καὶ à Dionyſio corripitur, cùm in Τρχανὸς, & aliis gentilibus in ανος penultima producatur: quod confirmat Virgilius,

——*Hyrcanæque admorunt ubera tigres.*

Sic *v.* 1158.——θεᾶ ἀπήμονῐ ἑορτλὼ, π in ἀπήμονῐ corripitur, quod ab Homero Il. α. & aliis producitur.

85. 2° Aliquando accidit vocali longâ, metri gratiâ mutatâ in ἀντίστιχον brevem, aut diphthongo in ſimplicem vocalem (quod ad Figuras ad Orthographiam ſpectantes propriè pertinet:) ſic εὐρύχορος pro εὐρύχωρος poni videtur, *v.* 537. v. Com. & *v.* 916. Ποσιδήια pro Ποσειδήια ponitur, dipthongo ει, ut corripiatur, in ſimplex ι mutata.

86. *Cæſura* eſt quâ ſyllaba brevis, quæ dictionem terminat, ſed pedem novum inchoat poſt alium jam abſolutum, producitur: ita peculiaris quædam Ectaſis haberi poteſt: ut

v. 998. Τοίη ὀπὴ κείνης——
& *v.* 381. Πόντου ἐς ἀλχίποεσσν Ἀχυλλῆϊον——
& *v.* 1147.—— φερῄεσσιν ὀπὶ Γαγγῖτιδα χόῤῥω.
& *v.* 751. ——ἔ γάῤ ζοι δέμις ἀνεμώλια βάλλειν.

Hic ultimæ in ὀπὶ, ἀλχίποεσσν, δέμις, contra regulas communes, beneficio Cæſuræ producuntur: & in primo quidem exemplo *Triemimeris* eſt, in 2° *Penthemimeris*, in reliquis duobus *Hephthemimeris*.

87. 2° Frequentiſſimè verò contingunt, & juſtiſſimæ habentur, peculiares quædam *Cæſuræ*, ſequente dictione à liquida exorſa; ut

v. 416.——ἵνα ῥέει ὑγρὸς Ἰάων.
& *v.* 429.——ποτὶ ῥῖπὸν ζεφύροιο.
& *v.* 1131. Πάσῃσι λοξῇσιν

ubi in ἵνα, ποτὶ, πάσῃσι, ultimæ ſyllabæ *Cæſurâ* producuntur, quæ liquida ſequente ſe tuetur: cujuſmodi Cæſuræ ſæpiſſimè in auctore noſtro occurrunt.

88. 3° Nec rarò particulæ encliticæ κε, τε, pro ultima ſyllaba dictionis cui adjunctæ ſunt ſumptæ, Cæſuræ beneficio producuntur, præcipuè ſi liquida ſequatur: ut,

v. 469.

v. 469. —— Πῦρωείς τ' Λιλύβη τ'.
& *v.* 1019. Γηλοί τ' Μάσσοι τ'. ——
Sic Virgilius, *Liminaque laurúsque dei* ——

Obſervanda ſunt etiam alia quædam in quibus *Poeticam* quandam *licentiam*, in producendis iis quæ corripi ſolent, & contrà, Dionyſius & alii ſibi aſſumunt, quæ quamvis ad Ectaſin & Syſtolen (ſi voces eæ laxiùs ſumantur) referri poſſint, non tamen temerè fiunt, ſed fundamentis quibuſdam nituntur.

89. 1° Aliquando enim, propter liquidam ſequentem, vocalem brevem (quaſi communem indè redditam) producunt Poetæ, etiam ubi nulla eſt Cæſura: ut,

v. 773. Ἔνθ' Ἀμαζονίδεσσιν ——

ubi prima in Ἀμαζονίδεσσιν propter liquidam μ ſequentem producitur; nam non modò ante mutam & liquidam, verùm etiam ante ſolam liquidam, vocalem brevem pro communi à Poetis aliquando haberi ſtatuunt Grammatici. Sic ζῶιν, & ὁ ſequente ῥα, beneficio liquidarum producuntur, *v.* 343, & 1102.

Ὅ ῥα τ' κικλήσκουσιν Ἀπήνιον ——
Ἀλλὰ γὰρ ζῶιν ὅλος ——

90. 2° Atque ob hanc rationem communes haberi videntur primæ in φίλος, κηλὸς, Ἄρης, & ſimilibus. Sic in ἱλήκοι prima producitur *v.* 447. quæ corripitur in ἱλάω *v.* 853. & prima in φίλατο producitur *v.* 704. quæ corripi ſolet in φιλέω.

91. 3° Quædam etiam aliæ ſyllabæ apud Dionyſium (uti etiam apud Homerum & alios, quos hic ſibi imitandos proponit) tanquam communes uſurpantur, quanquam liquida nulla ſequatur; ut prima in ὕδωρ, quod videre licet *v.* 296, & 774. & prima in Ἀπόλλων, *v.* 444, & 527. Sed ſi Ἀπόλλων ſic dicatur ab ἀπόλλυμι, aut ἀπολύω, (ut Grammatici ſtatuunt) Ectaſis manifeſta eſt ubi prima producitur. Media etiam in Βέβρυκες à Dionyſio producitur, in Homeri imitationem qui eam indifferenter uſurpat, quamvis à Theocrito & pleriſque aliis corripi ſoleat.

92. 4° Vocalis brevis non tantùm ante mutam & liquidam, verùm etiam ante duas mutas, aut duas liquidas, quæ ſyllabam inchoare poſſunt, ut πλ, κλ, μν, φθ, χθ, à Dionyſio & aliis communis habetur (neque enim poſitio neceſſariò fit, niſi conſonantes duæ in diverſas ſyllabas diremptæ ſint) ſic γυ in Αἰγυπτίης corripitur, *v.* 505. Αἰγυπτίης Ῥόδος ἔην —niſi Synecphonem in ibi fieri cenſendum ſit: & γυ in λιγυφθογγος, *v.* 259. —— λιγυφθογγος ἀηδών.

Præter

Præter Figuras Grammaticas, *Rhetoricas* etiam quasdam, ornatûs causâ, usurpat Dionysius: & eæ quidem quæ frequentissimè hic occurrunt in vocum quarundam repetitione consistunt, & communi ἐπαναλήψεως nomine ab Eustathio comprehenduntur; in tres autem species, ex communi Rhetorum sententia, distribui possunt quotquot hujusmodi Figuræ apud auctorem occurrunt, *Anadiplosin*, *Epanaphoram*, & *Epanodon*.

93. *Anadiplosis Rhetorica* est qua vox aut clausula præcedentem versum aut clausulam terminans in initio sequentis repetitur, ut *v.* 354, & 355.

——ἀποτέμνε᾽ ἄνδιχα Ῥώμλω,
Ῥώμλω τιμήεσσαν ——

2° Cui similis est repetitio (licet quibusdam interjectis) nominis Θήβλω, *v.* 248, & 249. & ὑείᾳ, *v.* 379, & 380.

94. *Epanaphora* est quum vox eadem in initio plurium versuum aut clausularum repetitur: sic Καρχηδὼν repetitur *v.* 195, 196, & 197. & Ἴλιον *v.* 815, 816, 817, 818. cum plurimis ejusmodi.

95. *Epanodos* est cùm duobus nominibus propositis sensu nondum finito, ad utrumque reditur, additis aliis quibusdam ad sententiæ complementum; ut *v.* 661, & 662.

——Εὐρώπλω ἀποτέμνε᾽ Ἀσίδ᾽ αὖις,
Ἐς δύσιν Εὐρώπλω, ἐς δ᾽ αὖχὶς Ἀσίδα γαῖαν.

Nec rarò hic contingunt *Paranomasia* & *Apostrophe*.

96. *Paranomasia* est vocum ad se invicem allusio; ut,

v. 231.——Ἐς Λίβα μὲ Λιβύλω ——
v. 430.——ἤπειρ᾽ ἀπείλ᾽.

97. *Apostrophe* est aversio orationis ad personam quampiam, aut quod quasi persona fingitur: sic ad Musam unam aut plures sermonem convertit auctor, modò expressè. ut *v.* 62, & 447. modò implicitè, ut *v.* 1080, & 1129. Φεύζεο, supple Μῶσα. Aliquando ad incertam personam sermo convertitur, ut *v.* 257. ἴδιο pro ἴδιο τις. Nonnunquam etiam ad inanimata sermo dirigitur, tanquam animata & intellectu prædita; ut *v.* 1181. quod quidem aliqui ad Prosopopœiam referunt.

De reliquis id genus Figuris, quæ rarò aut nunquam hic occurrunt, consulantur Rhetorum scripta.

Troporum etiam exempla præcipua quæ in auctore occurrunt, Figuris hìc subjicere libet. Ocurrunt autem Tropi simplices quatuor; *Metaphora*, *Metonymia*, *Synecdoche*, *Antonomasia*: deinde Troporum in uno verbo complicatio, quæ *Metalepsis* dicitur;

tur ; & Troporum affectiones vulgò habitæ, *Hyperbole*, *Mioſis*, *Catachreſis* ; quibus & *Allegoria*, ſeu ſententia Tropica ſubjicitur. Harum definitiones & diviſiones ex rudimentis Rhetoricis pueris familiares ſunt, ideo chartæ parcere conſultius duxi quàm eas hìc inculcare.

98. *Metaphoræ* hìc frequentiſſimæ occurrunt in vocibus rebus animatis propriis ad inanimata traductis : ſic vox κάρηνον, *v.* 110. vox ὀπωπὴ, *v.* 171. γῶτα, *v.* 872. πῦς, *v.* 68. πέζα, *v.* 61. ἰχνος, *v.* 274. κνημῖδες & κνημοῖ, *v.* 714, & 737. quibuſdam terræ partibus, quæ iſtis corporis partibus quadam ſitus analogiâ reſpondent ab auctore tribuuntur ; ut & χεῖλος & πλευρὰ maris littori. Metaphoricæ etiam dictiones ſunt ἕρπει, σύρεται, & ἑλίσσει, à ſerpentibus ad fluvios & maris ſinus, ſimiliter in longum productos, & ſimiles flexuum gyros facientes, tranſlatæ : voces ἐστεφάνωσε & ἐστεμμένη à coronis tempora ambientibus ad terras à mari circundatas traductæ ; vox κέλευθος à via qua locus aliquis aditur, ad rationem & methodum qua aliquid efficitur ſignificandam ; & vox ὕσπληξ, quæ metam notat circa quam in curuli certamine flectitur, ad flexum maris traducta : nec non vox περιώσαντο, à rebus artificialibus quæ torno rotunda fiunt, ad rotundam figuram qua terra à Deo creatore formata eſt, tranſlata ; & alia ejuſmodi. Huc referri poteſt color ſimilis pro ſimili poſitus, ut κυάνεος pro *nigro*.

99. *Metonymia efficientis* eſt ubi ἠέλιος, *ſol*, pro calore ſolari ponitur ; & Ἄρης Mars pro bello. *Adjuncti*, ubi ἄνεμος *ventus*, pro cœli plaga ; ubi κυάνεοι *nigri* pro Æthiopibus, & ubi ἀπ' Ἰσμώνα pro à Thebis, quas Iſmenus fluvius alluit, uſurpatur ; *ſignati* pro *ſigno*, Μέμνων pro *Memnonis ſtatuâ*.

100. *Synecdoche totius pro parte* eſt, ubi ἐλέφαντι pro *eboré*, & βόϊ pro *corio bubulo* utitur auctor : *Partis* verò *pro toto*, ἀκωκὴ *cuſpis* pro haſtâ, Θήβη pro Thebaide regione : Sic *v.* 115. ubi Φαείῃ ἄλϊ pro mari Ægyptio, quod *Pharos* Ægypti pars : *v.* 413. ubi Ἀμυκλαίων pro Λακώνων, quòd *Amyclæ* Laconiæ urbs fuerit, *v.* 113. ubi Ἰσμαικὸς pro Thracio, quòd *Iſmarus* Thraciæ mons ſit : *v.* 498. ubi Ἀμνισὸς pro Creta (in qua urbs Cnoſſus, cujus navale Amniſus) uſurpatur. Huc referri ſolet πόλος pro cœlo poſitus. Synecdoche verò *generis pro ſpecie* eſt δόμος pro templo.

101. *Antonomaſia* (quam aliqui ſub *Synecdoche generis* comprehendunt) reperitur, *v.* 490. ubi Αἰπύτην patronymicum pro ipſo *Medeæ* nomine : & *v.* 685. ubi Ἀρηϊάδης patronymicum à proavo Marte longius ductum (de quo v. Com.) pro Agamemnonis nomine uſurpatur : item *v.* 53: ubi ἀμφιβίτα, *maris* epitheton pro *mari* ponitur, uti & ἀμφιβίτα in plurali *v.* 99.

102. *Metaleꝑſis*, ſeu *tranſumptio* ab una Tropica ſignificatione ad aliam, occurrit in voce κορύσσεσθαι, *v.* 103, & 201. quæ cum propriè ſignificet *galeâ armari*, & per Synecdochen *armari* abſolutè,

solutè, inde transumitur ad significandum incursum & impetum irruentis, quali armatus in hostem fertur, & Metaphoricè ab hominibus ad fluctus ibi transfertur. Sic Ἀσωπίης nomen, quod propriè regioni ad Tigrin fluvium convenit, per *Synecdochen partis pro toto*, toti Assyriorum imperio impositum est, atque inde per Metalepsin ad Assyrii imperii partem, ab Assyriâ propriè dictâ diversam, juxta Sinopen (quæ & *Leucosyria* dicta) transumitur, *v.* 772. & 975. atque hinc *Sinopica rubrica* Ἀσωπὶη μίλτῳ dicitur, *v.* 1178. Eodem modo nomen Ἀμυκλαίων primò pro *Lacomibus* in genere per Synecdochen usurpatur, deinde ad *Lacedæmonios* aut *Theræos*, Laconici generis homines ab ipsis *Amyclæis* diversos traducitur, *v.* 213. Per *Metalepsin* etiam Ἀόνιος Ζίδηρος pro *tridente Neptuni*, à quo Aones Bœotiæ incolæ orti rerebantur, usurpari videtur, *v.* 476. v. Com.

103. *Allegoria* est, *v.* 183.— κυανῆσι καπετηλῷ φολίδεσσι, ubi de Africa loquens auctor habitationes inter loca deserta hic illic sparsas habente, Metaphoricis dictionibus continuâ serie utitur, ut de serpente squamis cæruleis variegatâ loqui videatur.

104. *Hyperbole* est in voce ξωίασιν, *v.* 154. ubi *concurrere* dicuntur promontoria revera satis à se invicem distantia: sunt & quædam *Sententiarum Hyperbolæ* (eæque aliquando sine Tropo) ut *v.* 67.

105. *Miosis*, seu *Tapinosis*, habetur *v.* 509, & 524. ubi insula tota ἄκρη dicitur: quo refertur vox σπιλάδες pro rupibus in mare eminentibus posita; quippe quæ à voce σπίλος deducitur, quæ *maculam* aut *nævum* notat.

106. *Catachresis* est in voce βεκολέοντω, *v.* 193. quæ cùm propriè significet *à bubulco pasci*, (quippe a voce βεκόλος deducta) abusivè ibi à bobus ad homines transfertur. Sic ἶδμος aliquando καταχρηστικῶς pro magno terræ spatio usurpatur, & νῆσος pro peninsulâ.

SYNOPSIS FIGURARUM.

Figuræ Dictionis ad Orthographiam spectantes.

1. *Prothesis*, ut ἐείδω pro εἶδω, Poet. ἀσαχὸς pro σαχὸς, Att.
2. *Anadiplosis*, seu *reduplicatio*; ut τιταίνω pro τείνω, Ion.
3. 2° *Reduplicatio Attica*; ut ἀκηχεμόφι pro ἠχημόφι.
4. *Epenthesis*, quæ triplex est:
   1°. *Parenthesis* vocalis; ut εἰν pro ἐν, Poet. ἔρϑ pro ὄρϑ, Ion.
5. 2° *Epectasis* syllabæ; ut ἐξείης pro ἑξῆς, τείτατϑ pro τείτϑ, ἠέλιϑ pro ἥλιϑ, Ἀθωαίη pro Ἀθωίη, Ion & Poet.
6. 3° *Paremptosis* consonantis; ut πολίεθρον pro πολίεθρον, Poet.
7. 4° Huc spectant plerique Dativi, Poet. in εσι: ut νεφέεσι pro νέφεσι, Poet.
8. 5° In Imper. & Aor. β. εσκον, εσκες, εσκε, pro ον, ες. ε, Ion.
9. 6° In verbis contract. secund. Conjug. οω pro ῶ, οων pro ῶν, &c. Ion. & Poet.
10. *Diplasiasmus*, seu literæ *geminatio*: ut τόωϑ pro τόσϑ, Poet.
11. *Paragoge*; ut ἐνὶ pro ἐν, Poet. ἠπείροισι pro ἠπείροις, Ion.
12. 2° In Dat. plur. primæ & secundæ Declin. ηισι pro ης. Ion. pro αις: ut πλουτῆισι pro πλουτῇς, quod ipsum pro πλουτοῖς.
13. 3° Syllaba φι aut φιν, Nominibus, & σφεν Pronominibus addita; ut κράτεσφιν pro κρατὸς, σεθεν pro σου, (facto ex σθ) Poet.
14. 4° In Aor. α. ασκον, ασκες, &c. pro α, ας Ion. & Poet.
15. 5° In termin. Infin. εμμεναι pro εμμεν (quod ipsum Ionicum est pro εειν) ut φερθέμμεναι, *v.* 922. Dor.
16. *Diæresis*, litera additâ vel mutatâ; ut ῥηϊδιϑ pro ῥᾳδιϑ Ion.
17. 2° εων pro ῶν, Ion. αων pro ῶν, Æol. in Gen. pl. primæ & secundæ Dec.
18. 3° ἥμεες pro ἡμεῖς &c. Ion.
19. 4° In Temp. circumflexis, εω, εῖς, pro ῶ, εῖς, εειν pro εῖν, &c. Ion.
20. *Aphæresis*, ut κεῖνϑ pro ἐκεῖνϑ, ᾶα pro γᾶα, Ion. & Poet.
21. *Ablatio Augmenti*, aut *Reduplicationis*; ut δάσαντο pro ἐδάσαντο, Poet. δέκτο pro ἐδέδεκτο Pluſq. perf.
22. *Syncope*, ut ἔπλετο pro ἐπέλετο, ἀντολίη pro ἀναλολίη, πέπατται pro πεπέπασται, μύκητϑ pro μυχαίτατϑ, Poet.
23. 2° *Syncop. Æolica*, κῆδε pro κεῖ δε.

24. 3°

24. 3° In Præterito γεγαὼς, ἑστᾶσιν, &c. pro γεγηκὼς, ἑστήκασι, Ion.
25. 4° *Ecthlipsis* consonantis; Σαμάτῳ pro Σαρμάτῳ.
26. 5° *Crasis* ἱερὸς pro ἱερὸς, θεοδέες pro θεοειδέες.
27. 6° Huc refer κέρα pro κέρατα, μείζοες μείζυες pro μείζονες, &c.
28. 7° Ἔλλειψις posterioris vocalis diphthongi; ut νάω pro ναίω.
29. 8° Παρέλλειψις literæ geminatæ; μάκελα pro μάκελλα.
30. *Apocope*; ut δάκρυ pro δάκρυον, Dor. ἔμβη pro ἔμβηναι, quod ipsum est pro ἐᾷ.
31. 2°. Huc refer *Apostrophum* ante consonantem; ut πάρ' pro παρά θ'.
32. *Synalœpha* ut τἄνεκα pro τὸ ἕνεκα, Att.
33. *Metathesis*; ut κρατερὸς pro κρατερὸς, ἔμορσε pro μέμορσε, Att.
34. *Tmesis*; ut νέη πόλις pro Νεάπολις, Poet.
35. 2 Ubi Hyperbaton simul fit; ut — δὰ γαῖαν δείζων, Poet.
36. *Antithesis*; ut 1. η pro α in prioribus syllabis Ionicè plerumque, ut νηὸς pro ναὸς, ἠὴρ pro ἀὴρ· item ὄνυμα pro ὄνομα, Æol. ἴδε pro ἴδε, Poet. πίσυρες pro τέσσαρες, Æol. ξυὼ pro ζυὼ, Att.
37. 2° η pro α in terminat. primæ & secundæ Declin. ης pro ας, ης pro αις, &c. Ion.
38. 3° ηϑ, ηι, pro ιϑ, ιι, in secunda Declin. contr. & pro εϑ, ει, &c. in tertia Declin. Ion. & Poet.
39. 4° ἐμεῦ pro ἐμοῦ, &c. & in verbis contr. ευ pro υ ut κωλεῦσι, Dor.
40. 5° οιατο pro οιντο in tertia plur. Opt. Pass. Ion.
41. 6° Huc refer εω pro υ, Ion. αω pro υ, Æol. in Gen. primæ Declin. & οιο pro υ in tertia, Ion.
42. 7° Σεω pro Pronom. ζεῦ, ἕω pro ἕ, Ion.
43. 8° In Pluſq. perf. verb. εα, εες, ε, pro ειν, εις, ει, Ion.
44. 9° Aor. α. Opt. ειαι, ειας, ειε pro αιμι, αις, αι, &c. Æol.
45. 10° In Infin. εμβη pro ειν· & à verbo εἰμὶ, ἔμβηναι, & ἐμβῆναι pro ἐᾷ, & inde per Apocopen, ἔμβη, Ion. & Poet.
46. 11° In ſecunda perf. Paſſ. ται pro ῃ, Ion.
47. 12° In Imperat. Paſſ. εο pro ευ, Ion.
48. 13° ἔασι pro εἰσὶ tertia plur. ab εἰμὶ *ſum*, ἴπτι pro ἐστὶ tertia ſing. *ab* εἶμι *eo*.
49. 14° Præpoſ. ἀπὺ pro ἀπὸ, ὑπαὶ pro ὑπὸ Poet. ποπὶ pro πρὸς, Dor.
50. *Metaplaſmus*; ut μυχὰ (quaſi à μυχὸν) pro μυχοὶ, δένδρεσι quaſi à τὸ δένδρον, Poet. ὗες quaſi à ὗς, cum uſitati Nomina ivi ſint δένδρον & ὑός.
51. 2° *Metaplaſmus Conjugationis*; ut φίλατο quaſi à φίλω, cùm verbum uſit. ſit φιλέω· κέοϑ pro κεῖνται, quaſi à κέομαι.

Figuræ Conſtructionis.

2. *Pleonaſmus*; 1. Nominis, ut ὐψιπάτη μέγαϑος, aut Pronom &c.
3. 2° *Parelcon*, ſeu vocula κε, θε, τε, ῥα, πὰρ, μὴν redundans.

54. 3° *Pleonasmus* Conjunct. ἤν, ἀλλὰ. Adverbii αὖ, μάλα, &c.
55. 4° *Polysyndeton*, ut — γαῖαν τε καὶ πόντον.
56. 5° *Periphrasis*; ut Κρηΐδαι παῖδες pro Κρητί.
57. 6° *Ellipsis*; ut βοείη (supple βύρσῃ, ἐς δὸς (supple εἶκον, Διὸς Μοῦσα (supple θύγατερ.
58. 2° Ellipsis Præpositionis κατὰ, ut ἔνομα Κυκλάδες εἰσί.
59. 3° *Asyndeton*; ut *v.* 102.
60. 4° Huc refer ἐπὶ & ζωὸ, sine voce casuali, βάλλειν absolutè, &c.
61. *Anastrophe*; ut Βορέην ἔπι.
62. 2° *Hyperbaton*; ut *v.* 592. & inter *v.* 14, & *v.* 17.
63. 3° *Hysteron Proteron*; ut *v.* 493, & 494.

Enallage, & 1 quidem simplicior, ut

64. Modi, ut πέλοι, Opt. pro πέλει, Indic.
65. 2° Temporis, ut ἔσχεσι sensu Præteriti, ἔπλετο pro πέλει.
66. 3° Activum pro Passivo positum, & contra, ut ἐννάιει pro ἐννάίεται.
67. 4° Numerus pluralis pro duali; ut δύε κόλποι, *v.* 108. sic *v.* 51.
68. 45° Enallage συλλοικοφανὴς generis, aut numeri, aut utriusque; ut ——— Φοινίκων ἀνδρῶν ἡγὼ ἐννάιουσιν, Ἁλιόμβροι, &c. Hanc Grammatici Latini *Synthesin* vocant.
69. 2° Enallage casus συλλοικοφανὴς, ut *v.* 656. ——— πλὼ μίγη σῳ ——— ubi Accus. loco Dativi ponitur. Hanc *Antiptosin* vocant,
70. 3° *Zeugma* συλλοικοφανὲς quæ Enallage quædam numeri est præcipuè ubi cum Syllepsi Zeugma complicatur; ut—Ὑπανίτε φέρει, θεῖός τε Μέλαρσος, Λαζέπαστοι ποταμῷ ——
71. 4° *Hypallage*; ut *v.* 519.
72. *Antimeria*; Enallages species 1° quâ Adjectivum neutrale sing. aut plur. pro Adverbio ponitur; ut ὀρθὸν recta, πρῶτα primum.
73. 2° Quâ Articulus pro Pronomine, ut πλὼ pro πλώτλω.
74. 3° Quâ Participium pro Nomine; ut δεδαιμυῖοι pro δαίμονες aut pro Infinitivo, ut οἶδα ἀκούσας.
75. 4° Quâ articulus præpositivus pro Subjunctivo; ut ἥν pro ὧν.
76. 5° Quâ Substantivum pro Adjectivo; ut Ἄτλας pro Ἀτλαντικός.
77. 6° ξ vel μὶν pro αὐτὸν vel αὐτῷ, πᾶσα pro ὅλη, ὃς pro ἕτερος, &c.
78. 7° Unus comparationis gradus pro alio positus, ut ἀφνειὸν pro ἀφνειότερον· aut Comparativum à Substantivo deductum, ut θεώτερος, *v.* 257.

Figura

Figuræ Metricæ.

79. *Synecphoneſis* ; ut χρυσέης, πασέων, diſſyllaba facta.
80. *Diæreſis ſimplex*, literâ nullâ mutatâ ; ut ἐϋσέφανος pentaſyllabus
81. *Ectaſis* ſeu *Diaſtole ſimplex* ; ut Καπάνης ſecundâ longâ, ἱεῆς primâ longâ.
82. 2° Ectaſis, κατ' ἀντίστοιχον, ut Διώνυσος pro Διόνυσος.
83. 3° Ectaſis ex neceſſitate ob trium brevium concurſum ; ut ἀκαμάτῳ primâ longâ.
84. *Syſtole* ſimplex ; ut Πάχωνος, ſecundâ brevi.
85. 2. Syſtole κατ' ἀντίστοιχον, ut ἐυζύχορος pro ἐυζύχωρος.
86. *Cæſura* ; 1° licentior, ut τοίη ὅτε κείνης, ultima in ὅτε producta.
87. 3° Cæſura ob liquidam ſequentem, ut Πάσῃσι λοξῆσι.
88. 3° Encliticæ voces κε, τε, &c. cæſurâ producta. ut *v.* 1019.

Licentiæ Poeticæ.

89. 1° Brevis ob liquidam ſequentem producta ubi nulla cæſura ; ut *v.* 343, & 773. ſic & ζοὴν producitur, *v.* 1102.
90. 2° Syllaba communis habita ob liquidam ſequentem, ut prima in φιλέω, & ἰλάω, cum deriv. ut *v.* 447, & 853.
91. 3° Syllaba communis habita nullâ liquidâ ſequente, ut prima in Ἀπόλλων, *v.* 444, & 527.
92. 4° Vocalis brevis ante duas mutas, aut duas liquidas ; ut πλ, κλ, φθ, μν, correpta ; ut υ in λιγύφθογγος, *v.* 529.

Figuræ Rhetoricæ.

93. *Anadiploſis Rhetorica* ; ut in voce Ῥώμῃ, *v.* 354, & 355. & in voce Θήβῃσι (licet quibuſdam interjectis) *v.* 248, & 249.
94. *Epanaphora* ; ut in nomine Καρχηδών, *v.* 195, 196, 197.
95. *Epanodos* ; ut in nominibus Εὐρώπῃ & Ἀσίδα, *v.* 661. & 662.
96. *Paronomaſia* ; ut Ἐς λίβα μὲ Λιβύῃ.
97. *Apoſtrophe* ; ut *v.* 60, 1080, &c. ubi Poeta Muſam alloquitur.

Ex Figuris Rhetoricis hæ quidem præcipuè hîc occurrunt ; de reliquis (uti & de Tropis) conſulantur Rhetorum ſcripta.

Tropi qui apud Auctorem reperiuntur, & Troporum Affectiones.

98. *Metaphora*
99. *Metonymia*
100. *Synecdoche*
101. *Antonomaſia*

} Tropi ſimplices.

102. *Metalepſis*

102. *Metalepsis*, Troporum complicatio in una dictione.
103. *Allegoria*, Tropi per plura verba continuatio.
104. *Hyperbole*
105. *Miosis* } Troporum affectiones.
106. *Catachresis*

Exemplorum difficilium explicationes in Synopsi reperias.

107. ☞*Gnome*, seu Sententia notatu digna.

ΔIO-

ΔΙΟΝΥΣΙΟΥ

Οἰκεμένης Περιήγησις.

Οἰκεμένης] Οἰκουμένη, per Ellipsin τῆς γῆς, non totum terrarum orbem significat, quod adæquatum est Geographiæ subjectum, sed terram omnem quam habitari compertum est (exclusa terra incognita) neque enim *mathematice* acturus est Dionysius de toto terrarum orbe secundum respectum ad cœlum & circulos imaginarios, sed solummodo *historice* partes terræ marisque tunc cognitas, & res in iis contentas enarrare instituit. Sic ἰσοείαν γεωγραφικὴν τῇ μαθηματικῇ θεωρίᾳ opponit Strabo lib. 2.

Περιήγησις] Περιήγησις à περιηγέομαι *circumduco*, (qua voce utitur Strabo lib. 2. eodem plane sensu) est accurata descriptio, qua lector per singula quasi manu ducitur: sic apud Lucianum in Dialog. περιήγησαί μοι τὰ ἐν ᾅδου ἅπαντα, *sigillatim omnia expone*, ut explicat Eustathius; vel potius, *ostende, quasi oculos & animum per singula ducens*, ut Hen. Stephano placet; quod proximè accedit ad Virgilianum illud Æn. 6.

Quæ postquam Anchises natum per singula duxit.

V. 1. Ἀρχόμενός γαῖάν τε] Hypothesin seu argumentum totius operis in limine proponit, ut Virgilius Georgicon initio:

Quid faciat lætas segetes, quo sidere terram, &c.
Hinc canere incipiam.

Una verò attentum reddit lectorem, tam Polysyndeto quam Epitheto — γαῖάν τε ἠὲ ἐυρέα πόντον, Rhetorica quadam arte suscepti operis magnitudinem insinuando,

V. 2. ἀκείλα] Vox hæc, ab α *privat.* & κείνω *secerno*, deducta, significat *adeo numerosa ut præ multitudine distingui non possint*, ut vocem recte per Periphrasin explicat Hen. Stephanus, Priscianum, seu Rhemmium Fannium (cui interpretatio Latina Prisciano vulgo ascripta à nonnullis tribuitur) eo nomine reprehendens, quod ἀκείλα φῦλα *populos per orbem discretos* reddat, cùm *indiscretos* potius significet. Sed nimis severus est censor, qui ab interprete numeris astricto exigat ut uniuscujusque vocis vim plene exprimat.

V. 3. Ὠκεανοῖο βαθυῤῥόου] Oceano hic, & alibi apud Poetas epitheta à fluxu adjiciuntur, uti & ipsum *Oceani nomen à celeritate inditum* (scil. à Græco ὠκὺς *celer*) testatur Solinus cap. 26. ideo fortasse quod maximo æstu afficiatur, quo maria interna utplurimum destituuntur, ut videre est apud Geographum lib. 1.

& Plinium lib. 2. cap. 97. quod apertius indicat auctor noster, v. 27. his verbis, ἀκμαίτε ῥόῳ ὠκεανοῖο, quibus fluxus & refluxus significatur quo Oceanus indefinenter agitatur.

ἐν γὲ ἐκείνῳ] Terram tunc cognitam, (tribus partibus, Europa sc. Asia, & Africa, constantem) Oceano tanquam insulam circundari (quod nuperis navigationibus quodammodo compertum) universa fere antiquitas credidit. *Ambitur omnis Oceano*, Mela lib. 1. cap. 1. sic Plin. lib. 2. & Strabo lib. 1. Hoc tamen ipsis non prorsus compertum fuit: nam quamvis versus quatuor cœli cardines totidem Oceani partes cognitas habuerint nominibus suis distinctas; singulas tamen partes ubique navigantibus pervias, & partibus aliis continuas fuisse non certo constabat. Oceanum quidem Atlanticum Rubro continuum esse ex navigationibus quibusdam comperiri potuit, (refert enim Plinius Eudoxum quendam Arabico sinu egressum Gades usque pervenisse, lib. 2. cap. 27. qui & Hannonem Pœnum Africam circumnavigasse tradit; consulatur etiam hac de re Strabo, & Mela l. 3. c. 10.) an tamen Scythicus seu Borealis Oceanus Eoo continuus esset, prorsus incompertum fuit, de quo nē hodie quidem in totum constat. Ptolemæus quidem non modo Scythiam & vicinas regiones per tertiam fere οἰκουμένης partem, verum & Australem Africæ partem, non Oceano, sed terra incognita terminat, quasi navigationibus modo dictis fidem non habens; imo terram Australem ab Æthiopia ad Sinas usque produci opinatur, lib. 7. cap. 5. & proinde universum mare Indicum terra undiquaque ambiri. Sed tam hic quam illi conjecturis hac in re nitebantur (licet illis, ut jam experientia quodammodo constat, felicius alea ceciderit) & fatetur quidem Strabo deficienti hac in re experientiæ à ratione suppetias ferendas, ᾗ ὅπως δὴ αὐδήσει λαβεῖν ὐχ ὑπῆρξεν, ὁ λόγος δείκνυσι· Recte ad hæc Casaubonus, *Ratio probabilis suadet, nulla necessaria demonstrat.*

V. 4. ἅτε νῆσος] Νῆσος dicitur à νέω *no*, quod mari quasi innatare videatur, ut Latinis *insula*, quasi *in salo*, Isid. lib. 14. Cum autem humilior hæc comparatio videri posset, ut recte notat Eustathius, qua terram universam insulæ confert, grandi epitheto ἀπείρεσος addito majestatem imminutam reparat.

ἐστεφάνωται] *Circumdatur*, Metaphora à *coronis* ducta tempora ambientibus: quem loquendi modum & Latini recipiunt, ut Ovid. Metam. lib. 5.

Sylva coronat aquas, cingens latus omne——

V. 5. Οὐ μὲν πᾶσα] Terram tunc cognitam (quæ vix quarta pars fuit globi terreni, ut videre licet apud Straboném lib. 2.) non prorsus rotundam esse asserit, sed (ut longam, & quasi ovalis figuræ; unde hic quidem * fundæ, Strabo vero lib 2. † chlamydi expansæ eam assimilat, quod scil. longius ad solis vias, ab Ortu sc. ad occasum, quam à Septentrione ad Meridiem

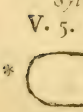

ridiem extendatur: unde terræ *longitudinem* Geographi, Ptolemæum & alios veteres sequuti, ab Occasu versus Ortum metiuntur, *latitudinem* vero à Meridie ad Septentrionem. Ita Mela lib. 1. cap. 1. *Ab Ortu porrecta ad Occasum, & quia sic jacet, aliquanto quam ubi latissima est longior.*

διαπρὸ περίδρομος] Διαπρὸ, comp. è 2 præpositionibus, ut apud Latinos *insuper*, *desuper*, &c. idem valet quod δι' ὅλου, quod Scholiastes Apollonii reddit δι' ὅλης, *in totum* scil. seu *prorsus & undiquaque*, vid. v. 276. Περίδρομος vero *circularem* significat, à περιδρομεῖν, *circumcurrere*; ut *circumcurrens linea* Quintiliano vocatur, Instit. lib. 1. cap. 10. quæ Græcis περίμετρος vocatur (voce fortasse inde deducta, quod circumducto circino fiat) & Latina vox *circulus* à *circum* deducitur, quia aream inclusam circuit.

V. 6. Εὐρυτέρην βεβαῶσα] Torsit hæc vox Grammaticos, quod terra *latior* diceretur ad Ortum & Occasum, ubi longior quidem sed angustior est; ideo vocem ὀξυτέρην substituisse videntur, quam agnoscit tam Eustathius quam Priscianus, qui locum hunc sic vertit,

Arctatur rapidos cursus ad Solis utrinque.

Sed cum omnia fere exemplaria, Hen. Stephano teste, εὐρυτέρην, habeant, & lectionem eam Avienus sequatur, cum Papio censemus Dionysium terram ad Ortum & Occasum εὐρυτέρην dicere, non ut latitudo longitudini opponitur, sed ut confusam quandam majoris extensionis notionem præ se fert, veluti cum Syrtim Phrygiamque majorem εὐρυτέρην vocat, v. 105, & 811.

V. 8. ἠπείροιο] Vox ἤπειρος, quæ generaliter *continentem* quamvis significat, insulæ oppositam, (& sic dicta est quasi ἄπειρος *interminata*, quia ambiente mari non terminatur ad modum insulæ) specialiter sæpe apud auctores per Synecdochen usurpatur pro una ex tribus hisce partibus in quas tota terra antiquis cognita dividitur; ut ἐνέπλησε πολέμῳ τὰς δύο ἠπείρους, Asiam scil. & Europam: Plut. de Fort. & eodem sensu non semel apud Strabonem occurrit.

V. 9. Πρῶτα μὲν ἐν Λιβύῃ] Quod Libyam primo loco nominet, & ejusdem descriptionem primo aggrediatur Dionysius, hinc eum Afrum fuisse statuit Eustathius, aliisque hoc persuasit, sed argumento nimis infirmo, auctoris enim patria ad descriptionis ordinem perparum momenti habet, cum Strabo Asiaticus & Ptolemæus Afer ab Europa descriptiones ordiantur. Meam hac in re sententiam è præfatione exquirere licet. Sed quod ad tripartitam hanc terræ divisionem attinet, eam plerique tam Græci quam Latini amplectuntur, licet pauci, Africam Europæ adjicientes, binas tantum partes numerent, Asiam & Europam; è quibus est Isocrates: sententia etiam ea à Sallustio recitatur in bello Jugurth. Nomina ea Græciæ cum Latio communia, nisi quod ea orbis pars quæ Græcis Λιβύη *Libya*, latinius Africa dicatur; licet

Libyæ

Libyæ nomen quandoque à Latinis usurpetur in Græcorum imitationem. Probabile vero est omnia ea nomina particularibus regionibus primo imposita, ut sentit Eratosthenes apud Strabonem lib. 1. cui Casaubonus suffragatur. Libyæ sc. nomen Libyæ proprie dictæ Ægypto vicinæ primo convenisse videtur, cujus incolæ *Lubim* in sacris literis appellantur: unde probabile redditur, Libyæ nomen non à Libe vento deductum, quod censet Isidorus orig. lib. 14. *Libya dicta quod inde Libs flat*; sed potiùs è converso, à Libya Libem ventum appellatum, uti & Africum eundem Latini vocarunt, quod ex Africa spiraret,——*creberque procellis Africus*—— Virg. Æn. 1. Bocharto potius assentior, qui Libyæ nomen Hebraicæ originis esse statuit (cum ejus incolæ לובים *Lubim* à scriptoribus sacris vocentur, ipsoque Mose, quo longè posteriores quotquot extant Græci auctores) & sic vocatam à לוב *lub*, (quod Arabice est *sitis* & *sitire*, ipso teste, ut לאז Hebraice) tanquam aridam & siticulosam regionem, ut à Lucano appellatur lib. 1.

——*per calidas Libyæ sitientis arenas.*

Africæ nomen diversæ ab hac regioni primo impositum fuisse videtur, Africæ sc. propriæ dictæ (cui soli Africæ nomen à Ptolemæo tribuitur) in qua urbs Carthago, inter Numidiam & Syrtim majorem interjectæ, cui nomen inditum vel ab אפר *epher*, *pulvis*, nomenclatoribus Pœnis, vel à פרך *pherik* (quod Arabibus, quorum lingua Phœnicum linguæ cognata, *spicam* significat) ob eximiam frugum fertilitatem, ut non male divinat Bochartus: *Africa quot segetes*—— Ovid. de Ponto lib. 4. Africæ nomen Latinis quam Græcis familiarius fuit; quod Africa proprie dicta Italiæ adversa esset, ideo Romani Africæ, ut Græci Libyæ nomen (in qua regionem Cyrenaicam Græci occuparunt) sensim ad omnia vicina protenderunt.

Asiæ nomen primo Mæoniæ soli juxta Caystrum fluvium convenisse indicat Strabo lib. 2. ubi *Asia palus*, Virg. Æneid. l. 7. & Asius Campus, de quo Homerus Il. β.

Ἀσίῳ ἐν λειμῶνι Καϋστρίου ἀμφὶ ῥέεθρα.

Ibi etiam *Asia urbs*, siqua Suidæ fides. Et *Asiæ* nomen huic regioni proprie competere innuit ipse Dionysius vers. 830. & 836. Hoc autem nomen vel à Græcis inditum videtur ab ἄσις *limus*, quod palustris sit regio; vel ab *Asio* heroe ortum, à quo *Asia gens* in Sardibus originem duxit, teste Strabone, cui & sacellum conditum refert, l. 14.

Europæ vero nomen primò parti Macedoniæ proprium fuisse dicitur (ubi & Europus civitas) ab Europo rege deductum teste Justino: *In alio Macedoniæ latere, in Europa, Europus nomine regnum tenuit*, Just. lib. 7.

Si cui hæc non arrideant, meliora afferat; nos interim malumus his acquiescere, quam cum Herodoto, Eustathio, & tot aliis, credere à mulierculis omnia hæc nomina imposita. Nomina autem

tem Libyæ, Europæ, & Asiæ particularibus regionibus primo indita, postea à Græcis ad vicina postmodum detecta extensa videntur, donec tandem ad extremos orbis terminos emanarunt; sicut hodie Francorum nomen, uni populo proprium, Europæis fere omnibus ab Asiaticis tribuitur.

V. 11. Λοξὸν δὴ γεγαμῶσι] *Lineis*, ait, in plurali, quia, propter maris flexus & promontoria procurrentia, linea una recta à Gadibus ad Nilum produci non potest: ideo linea una à Gadibus versus Lilybæum Siciliæ promontorium ducenda, inde alia obliquior ad ostium Nili Canobicum.

De *Gadibus*, *Nilo*, & *Ægypto*, vide in v. 451, 222, & 227.

V. 13. Καὶ τέμψῳ] Periphrasis est urbis quæ Græcis Κάνωβος, Latinis *Canopus* dicitur, (β in *p* mutato, ut à βαβαὶ Latini *papæ* fecerunt) quam sic dictam innuit à *Canobo* Amyclis Laconiæ urbe oriundo, Menelai nauclero, quem in Ægyptum adversis ventis actum ferunt, eoque in loco fatis functum, ac Menelaum urbem ei cognominem ibi condidisse, expositis iis qui navigationis tædia ulterius ferre non possent. Vide Tacit. hist. l. 2. & Solin. cap. 34. Huic narrationi fidem aliquam facit, quod *Menelaitis* dicitur is Ægypti nemus in quo Canopus urbs sita, Ptol. l. 4. c. 5. Plin. l. 5. c. 9. ubi & *Menelaus urbs* à Strabone nominatur. An vero ibi insula sit *Helenium*, ab *Helena* sic dictum, quod tradit Eustathius, fides penes ipsum esto.

Voce τέμψος, quæ locum seperatum significat, à τέμνω deducta, fanum Deo consecratum hic intelligi potest (quod plerunque ea voce denotatur) cum Canopum pro Deo cultum fuisse Suidas aliique testentur: nec tamen obstat quin de ipsa urbe intelligatur, cujus pomœria ab agro circumjacente separata fuere, & in honorem Canopi urbs ibi condita. Utrumque sensum voci convenire Suidas testatur, τεμένη, ναοὶ, ἱερὰ, ἢ τὰ ἀφωρισμένα ἢ τεμνὼ χωρία.

V. 16. ἐς Σκωθίην] *Scythiam*, sc. *parvam*, quæ ad Mæotidem & Pontum, Strab. lib. 7. vid. in v. 164.

V. 17. Πρὸς Βορέην] A versu 14. ad hunc locum Hyperbaton est, versibus duobus per parenthesin interpositis; connexio enim hæc est, *Europam ab Asia Tanais in medio* (hoc est inter utramque fluens) *disterminat à Boreali parte, ab Australi vero Hellespontus & linea hinc ad ostium Nili ducta.*

V. 19. Ἄλλοι δ' ἠπείρωσι] Duplicem orbis partium divisionem proponit: alteram per fluvios Tanaim & Nilum, quæ quasi insulas eas reddere videtur, quippe fluminibus divisas qua mare deficit; alteram per isthmos, quæ continentes eas facit. Priori quidem ipse in iis quæ sequuntur adhæret. Vid. vers. 263. quæ & Plinio, Melæ, & aliis arridet. Sed ignorarunt illi Tanaidis & Nili fontes ab oceano longe distare. Commodissima autem jam videtur media quædam via, qua Strabo & Ptolemæus incedunt ex altera parte priorem, ex altera posteriorem divisionem amplexi;

plexi; ita ut Helleſpontus, Tanais, & linea inde ad oceanum Sarmaticum ducta Europam ab Aſia diſterminent, cum Pontus Euxinus longo terræ ſpatio (licet καταξηνικῶς hic iſthmus dicatur) à mari Caſpio diſtet, hoc vero longiſſimè ab Oceano Boreali abſit; ſinus vero Arabicus & per iſthmum ducta linea ad Serbonidem paludem Africam ab Aſia diſterminet, cum ibi inter duo maria exiguus tantum iſthmus, longe vero majus terræ ſpatium inter Nili fontes & oceanum interſit, ut vere Strabo lib. 1. præterquam quod *commodius eſt per maris ſinus, ubi licet, quam per flumina orbis partes diſtinguere, & diviſionem per Nilum factam incommodum hoc ſequatur, quod Ægyptum & Æthiopiam in plures orbis partes diſtrahere neceſſe ſit*, ut notat Ptolemæus lib. 2. cap. 1.

V. 20. ὑπέρτα⟨ον⟩] *Supremus* dicitur quia *Borealiſſimus*: ea enim mundi plaga ſuprema habetur, quia ea pars cœli (& terræ, in horizonte rationali) nobis perpetuo elevatur, ut Meridionalis deprimitur: unde Virgil. Georgic. 1.

Mundus ut ad Scythiam Riphæaſque arduus arces
Conſurgit, premitur Libyæ devexus ad Auſtros.

Ἀσίδ⟨ος⟩ αὖης] Ἀσὶς, & infra Ἀσῆπις, gentilia ſunt fœminina Poetis ſolis uſitata (cujuſmodi terminationes in ις auctori familiares eſſe notat Euſtathius) & Ἀσὶς, ſive Ἀσῆπις ἀῖα, (per aphæreſin Poeticam pro γαῖα) Poetica eſt Aſiæ periphraſis; in quo Græcos imitari Ovidius auſus eſt,

——————*& in Aſide terra*
Mœnia conſtitues——————

V. 23. μακρὸς ἠδ ἀθέσφα⟨τος⟩] θέσφα⟨τος⟩, quaſi θεόφα⟨τος⟩, per ſyncopen τοῦ ο & epentheſin τοῦ σ, (quod & in θέσκελ⟨ος⟩ accidit) valet *divino ore pronunciatum*, unde θέσφα⟨τα⟩ *oracula*: ἀθέσφα⟨τος⟩ vero (adjecto α *privativo*) eſt *ineffabilis*, & μέγαλα πλησίως *immenſus*, per hyperbolen, ac ſi diceret, *tantus ut ei enarrando ſeu deſcribendo ne Deus quiſpiam par ſit*. Mirari autem ſubit cur iſthmum hunc (quo prior triplo major, ut ex Plinii menſuris conſtat) ita epithetis ſuis dilatet Dionyſius: vel certe ignorantiam ſuam hic prodit, vel Poetarum more facit, quos nihil mirum in re tali epitheta temere congerere, quem (teſte Luciano in Dialog.) Jovem ipſum iis obruere ſoleant, ὅταν ἐπῳδοὶ περὶ τὸ μέτρον, *cum carmini ſuſtentando tibicines deſunt*.

Ἐς νότον ἕρπῃ] Metaphora à ſerpente ducta, cui fluvios & alia anguſta in longum exporrecta Dionyſius ſæpe confert, ut in voce ἑλισσόμενο⟨ν⟩ v. 15. notat Euſtathius: talis autem eſt linea per iſthmum ducta ad continentes dividendas. A verbo *ſerpo*, (quod fit à Græco ἕρπω, ut ab ἕξ *ſex*, ab ἑπτὰ *ſeptem*) ipſum *ſerpentis* nomen deduci manifeſtum.

V. 27. ἀκαμάτοι] vide in verſ. 3.

V. 29. Λυκαίῳ ζεφύρῳ] Ζέφυρος, *Favonius*, ſic dicitur quaſi ζωήφορος; quod verno tempore molliter ſpirare ſoleat, plantis vitam

vitam reddens & vigorem; vel quasi ζοφερὸς, ζόφος enim Occidens; à quo Ζεφύειον dicitur quoddam Magnæ Græciæ, quæ in Italia est, promontorium, quod recta ab eo Zephyrus spiret versus Græciam proprie dictam; & hinc Locri, civitas supra ipsum sita. *Epizephyrii* à Geographis denominantur, ut à Locris Ozolis, & Epicnemidiis in Græcia ipsa sitis distinguantur: hic verò vice versa Zephyrus ipse Λοκρὸς *Locrensis* (quasi Λοκρικὸς) dicitur, quam epithetorum antidosin Eustathius appellat.

V. 30. Ἄτλας ἑσπέριος] Duo hujus maris nomina hic conjungens alterum alteri epitheton facit: dicitur enim mare *Hesperium*, quasi *occiduum*, ab *Hespero* stella qui in occidente conspicitur, & *Atlanticum* ab *Atlante* monte vicino: hic vero *Atlas* substantive pro *Atlantico* ponitur, ut apud Latinos *Adria* pro mari *Adriatico*,

Iracundior Adria, Horat. lib. 3. Ode 9.

Notandum autem nomine *Atlantici* totum Oceanum per synecdochen non rarò apud auctores intelligi: sic Strabo l. 1. & Arist. lib. de Mundo.

Κικλήσκεται] Vox Poetica per reduplicationem facta à καλέω, καλίσσω, & per syncop. κλίσω· ut à βάω βάσω, fit πβάσκω, à μνάω μνήσω, μιμνήσκω, à φάω πφαύσκω.

ὕπερθεν] vide in vers. 20.

V. 31. παῖδες Ἀεσμαοῖσιν] Periphrastica loquutio, pro Ἀεσμαοὶ, Hebræis familiaris, ut ex sacris literis constat; nec apud Græcos infrequens, ut Παῖδες φιλοσόφων pro φιλόσοφοι, Lucian. Arimaspi vero Scythica gens fuisse perhibentur in extremo septentrione, à Poetis & fabulosis scriptoribus, præcipue ab Aristea Proconnesio, celebrata. Hos unoculos, tanquam Cyclopes alios, fuisse fabulantur. vide Mel. lib. 2. cap. 1. & Solin. cap. 20. quam fabulam inde ortam refert Herodotus, quod, cum periti sagittarii essent, alterum oculum collimantes claudere solerent.

V. 32. πεπηγότα ἧ κρύσταλλον ἧ] Auctori nostro Plinius lib. 4. cap. 13, & 16. suffragatur, qui mare septentrionale (quod Nerio, seu Artabro, Hispaniæ promontorio, ab Atlantico dividitur) *congelatum* & *cronium* dici testatur, & à Cimbris *Morimarusa*, quod eorum lingua *mare mortuum* significat; quod quidem in antiqua nostra lingua Britannica, Cimbricæ & Gallicæ veteri cognata, idem valere ostendit Cambdenus, quippe in qua *mor* mare, *morow* mortuum significat; Et *mortuum* quidem metaphorice dictum est, quia frigidum & congelatum, ideoque pigrum & immotum, cum calor & motus in animalibus præcipua sint vitæ indicia, unde aqua perenne fluens viva dicitur.

Donec me flumine vivo
Abluero, —— Virg. Æn. 2.

Ob eandem etiam causam *Cronium* dictum censet Eustathius, sc. à Κρόνος *Saturnus*, qui ab Astrologis frigidum astrum, & frigidis

frigidis præesse judicatur; & cum tardi sit motus, pigris etiam rebus præsidere jure censeatur. Dalechampius vero, (not. in Plin. lib. 4.) à voce Borealibus nationibus usitata, sed à Græcis depravata dici mavult, sc. ab ultima terrarum in Boreali tractu, Gronlandia dicta. At longe petitum hoc Etymon, cum à Gronlandia usque sit, loco veteribus Græcis nec viso unquam nec audito.

V. 33. εἵνεκ' ἀφαυρῆ̃ Ἡχίᾳ] Ἕνεκα, Poet. εἵνεκα, plerunque ad *causam finalem* refertur, ut εἵνεκ' ἐμεῖο, *mea causa*; hic vero ad *efficientem*: debilitas autem metonymicως soli tribuitur, quæ caloris est solaris, cujus defectu vapores frigidi non attenuantur & exhalantur.

V. 34. βεβάδον χθ] Hyeme sc. tunc enim in zona frigida breviſſimi, (& proxime polum nulli) dies; contra vero, æstate longiſſimi, licet, propter obliquitatem solis radiorum, aer non multum inde calefiat.

V. 36. ὅθι πρώτῳ] *Oriens* hic per periphrasin describitur, ut apud Lucan. lib. 1. *Unde venit Titan.* Πρώτῳ quidem ab adjectivo neut. plur. factum, hic in adverbium migrat, ut πρῶτα vers. 9. cum. vero à πρὸ fiat πρότερος, & inde superlativum πρῶτος, πρώτῳ secundi superlativi inde deducti faciem præ se fert, sed nudam sorte faciem, ut βίπλος à τείτος, cum repugnet ulteriori comparationi superlativi natura. Emphasis tamen aliqua voci πρώτος ineſſe potest, ut valeat πάμπρωτος. Eodem modo *proximior* à *proximus* Ovidius formavit.

V. 38. Ἠῶον θ' Ἰνδικὸν] Plerique tamen veteres Oceanum *Eoum* ab *Indico* distinguunt, ut *Eous* sit ab Orientali Indiæ parte, *Indicus* à Meridionali; sic Ptolemæus, Mela lib. 1. c. 2. & Plinius l. 6. *Ab Oriente Eous, à Meridie Indicus*; cum Dionysius, mare Indicum pro Eoo accipiens, mare Rubrum ad Indiam extendat; vide v. 1089. imo ad Taprobanen usque (ubi Eoi maris initium statuitur) v. 597. & totum mare quod inter Indiam & Æthiopiam interjacet (quod Ptolemæo est Indicum) mare Rubrum & Æthiopicum appellet.

V. 38. Ἐρυθαῖόν τ' ἠδ' Αἰθιόπιον] Et stricte quidem ac propriè *Æthiopicum* à parte inferiore, qua Æthiopiam alluit, *Rubrum* vero seu *Erythræum* à parte superiore, qua Arabiam & vicina attingit, ad Indiam usque. Hoc autem mare Græci quidam (inter quos Strabo lib. 16.) ἐρυθρὰν θάλασσαν, alii (inter quos auctor noster) ἐρυθραίαν vocant; & Latini plerique, *Rubrum* mare. Ἐρυθρὸς seu Ἐρυθραίας θαλάσσης nomen alii ab aquæ colore, ob reflexionem radiorum cum sol supra verticem est, apparente, alii ab arenæ terræque adustæ colore rubescente, alii tandem ab Erythra quodam, quem in insula maris hujus regnasse ferunt, inditum testantur: vide Plin. lib. 6. cap. 23. & Strab. lib. 16. Ultimæ quidem sententiæ (quam solam tuetur Curtius lib. 8. cæteras, nescio quo meriro, irridens) favere videtur Dionysius, tum quod tumulum Erythræi regis in Ogyri insula extare affirmet

met v. 607. tum quod mare ipsum non Ἐρυθρὸν, sed Ἐρυθραῖον vocet; cum illa denominatio manifestò à rubore deducta sit, hæc potius ab Erythra rege sumi videatur; & prout hæc vel illa ratio auctoribus magis arrisit, ita, Ἐρυθρὸν θάλασσαν, *Rubrum* mare, vel Ἐρυθραίαν, *Erythræum* appellatte verisimile est. Hoc tamen non nimis urgeo, cum ἐρυθραῖον simpliciter pro ἐρυθρὸν, ut ἐρημαῖον pro ἔρημον, Poetice usurpari possit; & ἐρυθραῖον possit etiam ἐρυθρικὸν esse; & quidem magis proprie ἐρυθραῖον denominetur quod ad Rubrum mare pertinet, ut Ἐρυθραῖοι λίθοι Erythræi lapilli, qui in Rubri maris littore leguntur, & Ἐρυθραῖος κάλαμος, Dion. v. 1127. vox tamen ἐρυθραῖος hoc sensu sumpta, cum substantivo πόντος nihil aliud valebit quam ἐρυθρὸς θάλασσα· vid in vers. 509. Equidem Ἐρυθρὸν θάλασσαν (quasi *Rubrum mare*) ob causas vulgo creditas, seu veras, seu fabulosas, veteribus Græcis vocatam sentio (sicut hodie Euxinum mare *Nigrum*, Oceani vero Sarmatici sinus quidam *Albus* vulgo dicitur) & præcipue quidem, quod antiquissimi Zonam torridam (in qua *Rubrum mare*, seu *Oceanus Meridianus*) solis radiis rubescere putarent; unde ea——*rubicunda perusti Zona poli*,—— à Lucano dicitur. vide & Dion. vers. 40. Unde & Seneca in Thyeste, ruborem vulgo creditum Poetica hyperbole augens, *mare sanguineum* dicere ausus est,

Qui Rubri vada littoris,
Et gemmis mare lucidum
Late sanguineum tenent.

Posteros verò verisimile est, cum aquas non rubere viderent, illud de *Erythra* rege commentos esse: ac si Græci nomen hoc ex ipso Oriente petissent, quum tamen tam maris quam regis nomen nimis Græcam linguam redoleat, ut idem in Oriente in usu fuisse credamus. vide plura in v. 54. Quod ad clarissimi Vossii conjecturam attinet, qui *Erythræum* mare sic dictum opinatur, quasi *Edomi* vel *Idumæum*, l. 1. de orig. Idol. cap. 34. per Græcum sc. vocis *Edom* interpretamentum, quæ ab אדם *rubuit*, deducitur; equidem huic sententiæ libenter acquiescerem, si probari possit nomen hoc *sinui Arabico* primo inditum fuisse, cujus ab ultimo recessu Idumæa non longe distat: sed *Oceano meridiano* nomen primo impositum fuisse auctores evolventi facile constabit, unde Idumæa longe remota, vide v. 54.

V. 39. ἀοικήτε χθονὸς αὐλῶν] Αὐλὼν proprie est angustum & oblongum quiddam (ab αὐλὸς *tibia*, quæ ea plane forma est) quale *fretum* v. 136. aut *fossa*, aut *convallis* inter duos montes in longum exporrecta; hic vero καταχρηστικῶς usurpatur pro ampla planitie ad littus expansa, respiciendo ad solam longitudinem qua mari coextenditur, licet alioqui satis late pateat. Errat vero Dionysius, quod istam Æthiopiæ oram ob ardorem habitari non posse censeret (quem errorem non modo veterum multi de tota zona torrida conceperant, ut Mela lib. 1. cap. 1. & Ovidius Met. 1.

Quarum

Quarum quæ Media est, non est habitabilis æstu.

verum & bonus Eustathius sic dormitat) cum tamen ex Ptolemæi descriptione totus ille littoralis Æthiopiæ tractus à Mosylo ad Prusium promont. satis cultus sit, & incolis frequens.

V. 40. ἠελίοισι] *Sol* pro *astro* natura singulare est, pro *calore* vero *solari* μεϛωνυμικῶς sumptus pluraliter sæpe usurpatur apud utriusque linguæ auctores: sic Horat. Epod. 2.

——— ——— *perusta solibus*
Pernicis uxor Appuli.

V. 43. Κόλπους δ'] Κόλπος, *sinus*, est cavus terræ recessus in quem mare se insinuat, & metaphorice sic dicitur, quod cavitate & curvitate vestium sinus referre videatur. Hic quidem ut frequenter apud auctores, mare ipsum in terræ sinum receptum κόλπος *sinus* dicitur. Et stricte quidem minoribus tantum maris in terram recessibus ea vox convenit, hic vero late sumitur; ita ut (exceptis *lacubus* magnis, qualis revera est Caspium mare) mare universum adæquate dividatur in *exterius*, quod *Oceanus*, & *interiora*, quæ *sinus* appellantur, qui ex Oceano ipso effunduntur, quod voce Metaphorica ἐξιέναι) hic exprimitur; sicut & freta per quæ sinus ex Oceano emittuntur, simili Metaphora στόματα, *fauces* vocantur (vide vers. 795.) Sicut vero vox κόλπος, sinui terræ proprius, μεϛωνυμικῶς pro mari in sinum recepto usurpatur, ita per Synecdochen ipsæ sinus fauces in sequentibus quibusdam Dionysii locis hac voce notari videntur, dum κόλποι ἅλα πίλειν, & περιχεύειν, & ῥέεθρον περιέναι dicuntur.

V. 44. πίσυρες δ'] Πίσυρες Æol. vel Cret. pro τέσσαρες, ut πέμπε pro πέντε. Iisdem fere verbis recenset sinus hos Strabo lib. 2. Revera autem tres tantum ex his quos recitat in sinubus magnis numerandi sunt, ut in v. 48. dicitur.

V. 45. ἑσπερίῳ ἅλα] Quod *Mediterraneum*, & *internum* mare scriptoribus plerisque dici solet, Dionysius hic *Hesperium* seu *Occiduum* vocat; tum quod ex Oceano occiduo prodeat, tum quod cæteris magnis sinubus occidentalius sit: sicut Italia & Hispania *Hesperiæ* olim dictæ sunt, ab *Hespero* occidentali (stella qui Latinis *vesper*, aspiratione, ut sæpe fit, in *v* conf. mutata) quod versus Occidentem respectu Græciæ sitæ sint.

V. 47. ἁλίγηϑι] *Parvus*, non absolute, sed respectu mediterranei maris, de quo Poeta modo loquutus est, *cæteros autem sinus Magnitudine præstans*, ut explicat Eustathius: cujus sententia prima facie mihi arrisit; sed siquis recte verba perpendat, alium sensum huic & sequentibus versibus subesse sentiet quam vel Eustathio vel Hen. Stephano suboluit. Non enim de ipso mari Caspio, sed de *faucibus*, per quas ipsum ex Oceano prodire sensit, nomine κόλπος hic loqui videtur Dionysius; dicit enim κόλπον hunc *violentum fluentum in Caspium mare immittere*: κόλπος igitur è quo fit effluxus distinguendus à mari in quod fit influxus; sinum autem sic sumptum (pro faucibus scil.) *parvum quidem*, hoc est, *angustum*,

angustum, esse affirmat, sed μᾶλλον, hoc est, *maxime præ cæteris in longitudinem productum* (μηκύνειν enim est *producere*, unde μακρὸς, *in longum productus*, sive respectu loci sive temporis.) Hæc autem verba sic sumpta illis Plinii plane consonant, de Oceano in Caspium hoc mare influente prolatis, *Irrumpit autem arctis faucibus, & in longitudinem spatiosis.* Auctor etiam libri de mundo fauces easdem στενὸν καὶ ἐπιμηκη αὐχένα vocat.

V. 48. Ὅστ' ἀποκλύσθη] A σκεδάω fit σκίδνημι, ut à κεράω κίρνημι) & per aphæresin τὸ σκίδνημι, ut a σμαράσσω μάρσω &c. Sed ad narrationem quod attinet, in errore non levi Dionysius hic versatur, qui tamen ipsi cum plurimis veterum, Plin. scil. lib. 6. cap. 13. Mel. lib. 1. cap. 2. Solino cap. 21. atque ipso Strabone communis fuit. Hi omnes, cum auctore nostro, Caspium mare *sinum* esse ex Oceano Boreali prodeuntem perperam credidere; cum revera *lacus* sit immensus & nullum cum Oceano commercium habeat, sed pedibus circumiri possit nisi ubi flumina recipit, ut non modo Ptolemæus, verum & hisce omnibus antiquior Herodotus agnovit. Nec valet solutio, qua discrepantes hasce sententias conciliare studet Eustathius, veterum nescio quorum opinionem recitans, quod ex Cronio Oceano Caspium mare per subterraneos meatus prodeat; tanto nimirum terrarum spatio dissita sunt hæc duo maria, ut citius credi possit ex Euxino aut Persico sinu quam è Scythico mari Caspium prodire. Sed fatetur Strabo lib. 11. hæc loca non probe cognita, nec cuivis de locis tam remotis temere credendum censet: nihil igitur mirum si alius in re dubia, potius quàm Herodoto, fidem habeat, quem inter scriptores mendaciissimos numerat, *quibus non magis credi possit quam Poetis.* Ei igitur accidit, quod mendacibus contingere solet, ut cum verum diceret ei non crederetur. Cæteros qui probe novit, unum post alium facile errasse non mirabitur.

V. 49. αἰπὺ ῥέεθρον] *Profundum* fluentum reddit Hen. Stephanus: sed licet altum apud Latinos tam *excelsum* quam *profundum* significet, adduci tamen non possum nuda Stephani auctoritate (fidissimi alioquin interpretis & Græcæ linguæ peritissimi) ut credam αἰπὺ *profundum* usquam significare: *violentum* potius, seu *rapidum fluentum* reddendum videtur, ut sit tanquam *torrens ab alto cum impetu ruens*; sic αἰπήεσσα κελαινὰς, *procella violenter & cum impetu delapsa*, Anth. Epig. Rapidum vero hoc fluentum, longum & angustum, & *quasi fluvium*, ut vocat Mela lib. 3. c. 5. (quod pro faucibus maris Caspii veteres acceperant) suspicor equidem *Rha* fluvium maximum fuisse, cujus ἐκβολαὶ in mare Caspium cum notæ essent, superior vero cursus ignoratus, ex Oceano, quem non longe abesse falsò credebant, prodire opinati sunt.

V. 52. ἀνέτειρ] *Superior*, hoc est, *Borealior*, Arabico. vid. in vers. 20. hic enim totus supra Tropicum æstivum est, Arabici vero sinus ultimus tantum recessus. Non tamen alter recte supra

alterum est, & ex adverso ad Septentrionem, ut Caspium mare supra Persicum, & Pontus Euxinus supra Arabicum, v. 53, & 55. & Strab. lib. 2.

V. 53. Ἀμφίπτι] Poet. pro mari, περὶ τὸ ἀμφίβρεχειν ἢ ἀμφίπτεσθαι ἢ ῥώ, quod *terram ambiat*, aut *undique fluctibus atterat*.

V. 54. Ἄλλος δ' Ἀράβιος] Auctor noster, cum auctore libri de mundo, c. 3. & aliis plerisque Græcis, sinum hunc à mari Rubro perpetuo distinguit: mare enim Rubrum ipsis Oceani pars est inter Æthiopiam & Indiam interjecta; vide vers. 38, 597, 932, 1089. Ex Latinis tamen aliqui, atque etiam ex Græcis nonnulli, ad sinum etiam Arabicum & Persicum, ex Oceano illo prodeuntes, Rubri maris nomen extendunt. Ita Seneca in Troade,

Tepidum rubenti Tigrin immiscet freto.

ubi per fretum rubens Sinum Persicum intelligit, in quem Tigris se exonerat: Et Plinius non semel nomine maris Rubri, sinum Arabicum intelligit, ut lib. 5. cap. 11. quod & à Lxx sacri codicis interpretibus fit, & ab auctore epistolæ ad Hebræos. cap. 11. Ex quorum verbis male intellectis ortus est quorundam error, qui nomen maris Rubri sinui isti (qui Hebræis ים סוף mare *Suph*, quasi mare *algosum* seu *caricosum*, dicitur) proprium putarunt. At Plinius maris Rubri nomen Sinui huic cum Persico commune facit, quatenus sc. uterque ex *Oceano Rubro* (ut ab Horatio vocatur) prodit, & ejusdem quasi pars est, ut patet ex lib. 6. cap. 23, 24, 25. ubi de mari Rubro proprie dicto, hoc est, Oceano Meridiano, loquens cap. 24. *in duos* inquit *dividitur sinus*; de Persico & Arabico verba illa mox explicans. Sic Solinus cap. 58. *Irrumpit hæc litora Rubrum mare, idque in duos sinus scinditur.* Neque aliter accipienda videtur sacrorum interpretum sententia: quanquam enim ים סוף illis ἐρυθρὰ θάλασσα reddatur, non tamen hoc ita accipiendum ac si par esset nominis utriusque extensio; sed quod mare rubrum latius sumptum etiam ים סוף seu Arabicum sinum, tanquam partem ex ipso prodeuntem, complecteretur. Notum quidem est Erythræ regis tumulum in Oceano, quem ab ipso Ἐρυθρεῖον denominatum volunt, juxta Persici sinus fauces, longo autem ab Arabico sinu intervallo, statui solere. Vid. vers. 607.

V. 58. πᾶσις Ἠπείρους] Scil. Europam, Asiam, & Africam, vid. in vers. 8.

V. 60. νησῖσι περιδρομος] Περιδρομος aliquando passive sumitur, ut vers. 99. ubi Italia dicitur περιδρομος ἀμφίπτησι, uti ab Ovidio insula dicitur *circumflua Ponto*: hic vero active, quasi *circumfluens*, ut eidem Ovidio Met. 1. mare *circumfluus humor*, dicitur, quia circum terram fluit.

V. 63. ἀφ' ἑσπερίου κευθμῶνος] A freto Herculeo, ubi ex Oceano occidentali mare Mediterraneum erumpit, montibus, quas Herculis columnas vocant, utrinque cincto, & vicino Gadibus insulæ in extremo Occidente sitæ. Vid. Solin. c. 26.

V. 65.

V. 65. μέγα θαῦμα] Vel montium altitudinem & formam mirabilem (quæ a Mela lib. 2. cap. 6. describitur) vel fabulosum miraculum de montibus his divulsis ab Hercule, & Oceano immisso, innuere videtur.

V. 66. Μακρὸν ἀπὸ πρηῶνα] De Atlante monte hic loquitur, qui tamen freto Herculeo non adeo vicinus est, ut fretum ei subesse jure dici possit. Licet vero Atlantem duplicem statuant Ptolemæus aliique eum sequuti Geographi, minorem non procul à freto, majorem longe remotiorem; Plinius tamen lib. 5. cap. 5. Strabo lib. 17. & alii quamplurimi, unicum tantum agnovisse videntur, eumque Strabo, cum auctore nostro, non longe à freto collocat: Extra columnarum fretum (inquit) procedenti, ita ut ad finistram sit Africa, mons est quem Græci *Atlantem* vocant, (sc. ab α epitatico & τλάω tolero, quod cœlum sustinere dicatur) Barbari vero *Dyrin*. Montem hunc populum incolere qui *Atlantes* dicti, quibus nulla propria nomina, Herodotus & alii testantur. Quidam vero Atlantum nomen ad omnes Hesperios Æthiopes extenderunt, ut Mela l. 1. c. 4. Unde *Atlantia* inter Æthiopiæ nomina à Plinio recensetur, lib. 6. cap. 30. quod de *Hesperia* intelligendum, licet ille universæ tribuat: & hoc sensu Ἄτλαντες πολυπερεῖς à Dionysio fortasse vocantur.

V. 67. Ἥ τε καὶ χάλυβ] *Montem* hunc *Africæ fabulosissimum* merito vocat Plinius: fabulis autem ab ipsa montis altitudine occasio data, unde cœlum ab eo sustineri fingitur: *Quo magis surgit, exilior est, & quod altius quam conspici potest usque ad nubila erigitur, cœlum & sydera non tangere modo vertice, sed sustinere quoque dictus est*, Mela lib. 3. cap. 11. Cum igitur *columnam* (quam Poetico more *æneam* dicit) inde ad cœlum erigi fingat Dionysius, id de summo montis vertice intelligendum, qui, cum altus, exilis, & tereti forma surgat, siqua Herodoto fides, columnam quasi refert, unde &, eodem tenore, columna cœli dicta est.

V. 68. Ἠλίβατ] *Altus*, ab ἥλιος *sol*, & βαίνω *gradior*; per hyperbolen, quasi ad solem usque pertingens.

V. 72. Σπῆλαι δ'] Manifestum est Dionysium montes duos intelligere, quorum alter in Hispania situs, Calpe plerisque dicitur, huic autem Alybe, *v.* 336. alter in Mauritania, qui Abyla vel Abenna dicitur; quos Herculem divulsisse fabulantur. Vide Mel. lib. 1. cap. 5. sic Seneca in Herc. furente,

Utrinque montes solvit abrupto obice,
Et jam ruenti fecit Oceano viam.

Quod quidem inde fictum videtur, quod *Hercules Tyrius* ad Gades coloniam ducens, per fretum hoc primus navigaverit; vide in vers. 454. unde montes inter quos navigavit perrupisse dicitur. Videantur & aliæ de columnis opiniones apud Strab. lib. 3. Cum vero montes ii nihil habeant columnis simile, probabile censet Strabo Herculem columnas veras ibi erexisse, tanquam finis mun-

di & expeditionum suarum notas; &, licet ipsas tempus deleverit, nomen in locis ubi quondam fuerint remansisse, sicut Philænorum aris in loco nomen mansit, etiam cum ipsæ non extarent. Hoc quidem non veri dissimile: maxime vero probabilis mihi videtur eorum sententia, qui nomine Herculis columnarum, æreas quasdam columnas intelligebant quæ Gadibus in templo Herculis fuerunt: quæ (teste Strabone lib. 3.) non tantum Posidonii, verum communis Afrorum & Hispanorum sententia fuit.

κέον θ] pro κεῖν]αι, à verbo inusitat. κέω, κέομαι.

V. 74. Γαλάτης βόθ] *Gallicum mare*; qui enim Romanis *Galli*, Græcis Γαλάται sua autem lingua (teste Cæsare bell. Gall. lib. 1.) *Celtæ* dicti, quo etiam nomine tam Græcis quam Latinis non rarò appellantur. Vid. vers. 292. An vero Græcis Γαλάται dicti sint ob candorem, scil. à γάλα *lac*, ut plerique volunt, an ab una origine omnia hæc nomina deflexa sint (quæ quidem à lingua Britannica antiqua veteri Gallicæ cognata sc. à voce *gualt comam* significante, sicut Gallia Transalpina Romanis *Comata* dicta, Camdenus deducit) doctis dijudicandum relinquo.

γαῖα Μασσ' ἰη Massaliæ Græcis, Latinis *Massilia* (*a* in *i* mutato, ut 'Ακράγας *Agrigentum*) urbs est à Phocæensibus in Gallia Narbonensi condita, portu theatri forma condito nobilis, Strab. lib. 4. de qua hic non tantum de urbe sola, sed quasi de regione loquitur Dionysius; quod sc. loca maritima sub eorum ditione essent (vid. Strab. ibid.) ad Nicæam usque, quæ Nicæa Massiliensium dicta est.

V. 77. 'Ενθ' 'Ιταλῶν ὗες] Periphrasis, pro 'Ιταλοὶ, vid. vers. 31. ὗες est ab ὑὸς nom. Poet. pro ὑός. *Italiæ* vero nomen, quod usque ad Alpes tandem prolatum, primo soli regioni illi quæ à freto Siculo ad Sinum Tarentinum tendit, proprie conveniisse Strabo non uno loco testatur. Eam autem (cum antea Oenotria appellata esset. Strab. lib. 5.) ab *Italo* rege sic dictam plerique censent: ita Virg. Æneid. 1.

Oenotrii coluere viri, nunc fama minores
Italiam dixisse, ducis de nomine, gentem.

Timæus autem & Varro sic nominatum censent à boum multitudine & præstantia, qui veteribus Græcis Siciliam & Magnam Græciam incolentibus 'Ιταλοὶ vocati; unde Latina vox *vitulus*, addito digamma Æol. (quod valet *v* cons.) vocalibus vocem aut syllabam inchoantibus sæpe præposito, ut ϝὶς *vis*, ϝῖς *ovis*, ϝὸν *ovum*.

V. 78. 'Εκ Διὸς] *Jovis* sc. *voluntate*; cui simile est illud Homeri —— Διὸς δ' ἐτελείετο βουλή· innuit divina providentia tantum imperium Romanis contigisse.

Αὐσονίδες] *Ausones* (qui & Αὐσόνιοι, & Poet. Αὐσονίδες à recto Αὐσονίδης proprie Latii populus prope Lirim fluvium, Plin. lib. 3. cap. 5. vel orientalis Italiæ ora, ubi postea Magna Græcia, ut statuit Strabo, & ipse Plinius lib. 3. cap. 10. *Ausonium mare*, quod eam oram alluit, *ita dictum* tradens, *quoniam Ausones tenuere*

uere primi; ex Latio fortaſſe eo migrantes, vel contra: ab hac vero parte per ſynecdochen Auſoniæ nomen univerſæ Italiæ communicatum.

V. 80. ἐρρίζωσται] Leucopetram ultimam Italiæ promontorium in Siculo freto ſitam ait, quaſi *radicibus ibi fixis*, Metaphora ab arboribus ducta. Ita Solinus *Taurum montem* ait *terras continuare voluiſſe penetrato mari, niſi profundis reſiſtentibus extendere radices ſuas vetaretur*, cap. 41. Simili Metaphora *pedes* ſeu *plantas* montium aliquando appellat Dionyſius, voce ab animalibus tranſlata. Πορθμὸς autem *fretum* eſt, ſeu maris anguſtiæ, à πείρω *tranſeo*, quia brevis ibi trajectus; unde diminutivum πορθμὶς *tenue fretum*.

V. 83. Τυρρηνίδα] Quod & Latinis *inferum*, & *Tuſcum*; Græcis enim *Tyrrheni* (à Colonia è Lydia, quodam *Tyrrheno* duce, eo deducta) qui Latinis *Thuſci* & *Etruſci*, Strab. lib. 5.

V. 84. αὐτὰς ἔπειτα] Iiſdem terminis Siculum mare finit Strabo lib. 2. ut à Sicilia ortum verſus ad Cretam uſque producatur, (ſc. ad promontorium, Κριὸς μέτωπον) meridiem verſus ad Pachynum Siciliæ promontorium, Septentrionem verſus ad Iapygium Italiæ promont. & huic adverſam Epirum. Pars tamen hujus maris inter Italiam & Græciam (præcipuè quæ Græciæ proxima; nam qua Italiam alluit, *Auſonium mare* quibuſdam vocatur) *mare Ionium* etiam dictum: unde Lucanus de Iſthmo Corinthiaco,

——ſi terra recedat,
Ionium Ægæo franget mare——

Imo (mira nominum confuſione) aliqui totum illud mare quod hic *Siculum* dicitur, & poſtea *Adriaticum*, licet minus proprie dictum, vide in verſ. 94. *Ionium* vocarunt; cujus partes conſtituerunt Siculum mare qua Siciliam alluit, Creticum qua Cretam: *Græci Ionium dividunt in Siculum & Creticum ab inſulis*, Plin. lib. 4. cap. 11. *Ionium* vero mare (ut fabulam de *Io* præteream) aliqui ab *Ione* prædone, qui ibi piraticam exercuerit, ſic dictum ferunt: probabilior vero eſt doctiſſimi Voſſii ſententia, qui ab *Ionibus* accolis ſic dictum arbitratur, de Origine Idol. lib. cap. 18. cujus ſententia inde confirmatur, quod *Ægialeia*, ſeu litoralis hujus maris tractus, olim ab *Ionibus* incoleretur, teſte Strabone lib. 8. & inde *Ionia* nuncuparetur; quibus poſtea ab Achæis pulſis, in *Achaiam* nomen mutatum.

V. 85. ἔνερθεν] *Inferius* (ad Auſtrum ſc.) vid. in verſ. 20. ab ἐν *in*, & ἔρα *terra*, addita particula locali θε.

V. 88. Πάρ θ' ἱερὼν Γόρτυνα] Poetica licentia promontorium Κριὸς μέτωπον juxta has urbes eſſe dicit, quod in eadem inſula ſitum eſſet, alioqui ab illis ſatis diſſitum; niſi innuatur Κριὸς μέτωπον, ut & urbes iſtas, ad meridionale inſulæ latus vergere. *Gortyna* vero (quam Gortynam Latini vocare malunt) *ſacræ* epitheton addit, vel *magnitudinem* ejus innuens, Homeri more, apud

quem ἱρὸν pro *magno* quandoque ponitur; vel quod Jovem in vicino monte Ida nutritum fuisse, eumque Europam raptam Gortynam advexisse feratur. Vide Solin. cap. 17.

Φαιστὸν] Epimenidis patriam, quam à Gortyniis, quibus vicina fuit, direptam fuisse refert Strabo lib. 10. ideo à Ptolemæo non memoratur. Ea 20. stadiis à mari distabat, ideo ὑπερώπιον vocat auctor quod non prorsus maritima esset.

V. 89. ὀφθαλμάζουσα] *oculis repræsentans*, si quis procul intueatur; αὐγὴ enim, quæ proprie *lucem* significat, aliquando pro *oculo* ponitur, (sicut *lumen* apud Latinos) ut κεκλυμμένῳ αὐγὰς, *clausos habens oculos*. Nic. in Alex.

V. 92. Κεῖθεν δ' εὐρωπῆται] Juxta Iapygium promontor. fauces sunt *Adriatici* sinus, ab *Adria* Piceni in Italia civitate, vel, ut Plinio placet, ab *Atria* oppido ad Padi ostia, nomen sortiti, (quod & *mare superum*, uti Tyrrhenum *inferum*, à situ respectu Italiæ, Latinis dicitur.) Cum igitur ibi maximæ sinus hujus anguſtiæ sint, mox dilatatus inde ad Boream progreditur, deinde versus μυχὸν, hoc est *ultimum receſſum*, magis ad Occasum vergit.

V. 94. Ἥν τ' ἠϊόνα Ἰονίου] *Adriaticum sinum* hic asserit Dionysius *Ionium* etiam dici (de quo nomine, sinui cum mari è quo prodit communi, modo dictum in vers. 8.) & eo quidem nomine totus sinus, Adriaticus vulgo dictus, à priscis Græcis nuncupatur: postea vero prima tantum sinus hujus pars, inter fauces scil. & Garganum montem, Ionius sinus habitus est; reliquum usque ad μυχὸν Adriaticus sinus (vide Strab. lib. 7. & Ptol. lib. 3. cap. 1.) tandem sub imperio Romano Adriatici nomen ut Romanis familiarius, totum sinum occupavit, ut deinceps qui de Ionio sinu scriberent, eum pro parte Adriatici haberent: ita Strabo l. 7. Ὁ Ἰόνιος κόλπος μέρος ἐστὶ τοῦ νῦν Ἀδρίου λεγομένου. *Ionius sinus pars est maris quod nunc Adriaticum dicitur*; nominum mutationem recens factam innuens: quod libro septimo manifestius declarat, ubi de Ionio sinu loquutus, hæc verba subjungit, τὸ δὲ ἑξῆς μέρος τῆς θαλάττης ὄνομα τοῦτ' ἔσχεν, ὁ δ' Ἀδρίας τὸν ἐντὸς μέχρι τοῦ μυχοῦ, νυνὶ δὲ καὶ τὸ συμπᾶν. Novissime vero Adriatici maris nomen etiam extra sinum extensum ita ut Siculum mare (quod totum, aut ex aliorum sententia ejus pars, ab Ionii sinus faucibus per Græciæ oram producta, Ionium etiam mare à veteribus Græcis dicebatur; vide in vers. 84.) in Adriæ nomen totum transiret: quod nomen ei à Ptolemæo, & aliis recentioribus tribuitur, quibus consonat Ovidius, mare per quod ipse ab urbe Roma Græciam versus navigavit Adriam vocans, Trist. lib. 1. Eleg. 10.

Scribentem me liis Adria vidit aquis.

V. 95. ἠπείρους ἀποδύεται] *Continentes eructat*, vertit Stephanus; duriuscule sane, nescio enim quo sano sensu dici possit duas regiones à *mari* hoc *eructari*. Videtur potius Dionysius sic uti voce ἀποδύεται, ut voce ἀφικέσθαι Poetæ uti solent, ut —— ἀφίξεαι Ἴλιον ἰξλω, Iliad. 6. (quod & Virgilius imitatur

in

in voce *devenere*; *Devenere locos lætos*——) Hic ἀφικέσθ signi-
ficat *accedere ad aliquid*, ita ut præpositione ὑπὸ immutatur ter-
minus à quo, terminus vero ad quem in accusativo verbo subji-
ciatur, per ellipsin præpositionis εἰς ὅπι, vel πρός. Sic Διὸς
ἠπείρους ἀφρὸν ἐρεύγεται hic vertendum erit *Ex se eructat* (aquas sc.
aut fluctus) *in duas continentes*. Vel fortasse legendum est ἠ-
πείρους ἐφρὸν ἐρεύγεται, quod manifestius significabit *eructat ad con-
tinentes*; ut ἐπέρχομαι significat *advenio, accedo ad*, accusati-
vum regens, ut ἀγεὶν δ' ἐπελθόντα νῆδε βοτῆρας, Odyss. ζ.

V. 97. Δαλματίη δ' ἐφύπερθεν] Quo sensu *Dalmatia* (a Dal-
minio primaria urbe sic vocata) dicatur *supra Illyridem* esse, haud
facile constat. Aliis quidem Illyris late sumitur, ut à Ceraun-
niis montibus ad ultimum Adriatici maris recessum extendatur,
Liburniam, Dalmatiam, & novæ Macedoniæ partem comprehen-
dens, ut videre licet apud Strabonem lib. 6, & 7. aliis strictius
pro hujus parte, modo hac, modo illa. Plinius lib. 2. cap. 21.
Illyridis nomen Liburniæ soli tribuit; Ptolemæus lib. 2. cap. 17.
Liburniam & Dalmatiam sub eo nomine complectitur; Diony-
sius vero communi illo nomine illam Illyridis partem peculi-
ariter designat, quæ, quia Macedonibus paruit, Macedoniæ pars
Ptolemæo & recentioribus plerisque habetur, licet Illyricas gentes
eam incoluisse Strabo lib. 7. & alii testentur. Regionem hanc,
quæ à Dalmatia ad Ceraunios montes extenditur, peculiariter à
Dionysio Illyridem vocari, versum 338. & sequentes cum hoc
loco conferendo, manifesto constabit. Recte igitur hic vocem
supra, voce *ultra* addita, explicat Hen. Stephanus: sensus enim
est, quod *sinus Adriatici fauces ingredienti à dextra est Illyris
hæc Macedonica, ultra vero est Dalmatia.*

Ἐνυαλίων] Ἐνυώ, *Bellona*, belli dea; inde Ἐνυάλιος *Mars*,
& adjective *Martius, bellicosus*, quales quidem Dalmatas Roma-
ni experti, Strab. lib. 7.

V. 98. ὑψιπετάλοις] πέπαλαι, per syncopen pro πεπέτασι,
est 3. prær. pass. à verbo πετάω vel πετάζω, *extendo.*

ἄπειρος ἰσθμός] *Isthmus* proprie terra angusta est inter duo
maria, peninsulam, (quæ Græcis χερρόνησος) continenti anne-
ctens, qualis est Isthmus Corinthiacus; hic vero, κολαχνώδης,
pro magno terræ spatio quod à mari fere ambitur, ut ut in-star
peninsulæ, usurpatur: ideo ut distinguatur ab isthmo proprie di-
cto, epitheton ἄπειρος *immensus* additur, quod componitur ab
α *privat.* & ἴπω, Poet. pro ἔπω, *dico*, ut ἴκω pro ἔκω, ac si
dicas, *tantus ut quantus sit exprimi non possit.*

V. 100. Ἀδρηκὲς πληθύσῃ] Voce πληθύσῃ (quæ à Stephano
redditur *adventante*, commode autem verti potest *exundante*)
æstus hujus maris significatur, (qui quidem ab hoc verbo πλήθω,
πλήμη & πλημμυρὶς dicitur.) Nec temere ea vox additur, cum
maximo æstu, Oceani in morem, solus hic sinus inter omnes
maris interni partes afficiatur, teste Strabone lib. 5. unde apud
Horatium, *Iracundior Adria.*

V. 102. Τυρϛωὴ ζέφυρον] Non quidem omnes ad hos ventos hæc maria ſpectant; ſed Tyrrhenum quidem ad *Occaſum hibernum* eſt, Adriaticum ad *Ortum æſtivum*, Siculum ad *Meridiem* vergit; & Poetæ, cum vulgo quatuor tantum ventos numerantes, ad quatuor cœli cardines, quicquid ipſis vicinum eſt ad hos referunt. *Veteres* (inquit Plinius lib. 2. cap. 47.) *quatuor tantum ſervavere, per totidem mundi partes, ſecuta ætas octo addidit, proximis media inter utramque ratio placuit*; ita ſcil. ut octo in universum numerarent. Typum medium ventorum, & plagarum cœli unde ſpirant, hic ſubjicimus.

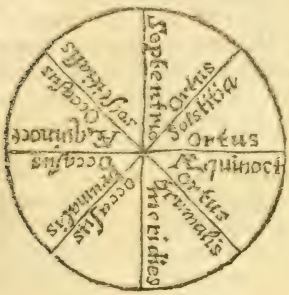

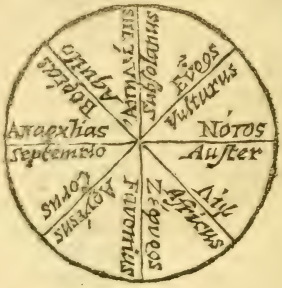

Typus ventorum 12 hujuſmodi fuit.

Notandum vero *Poetas*, quatuor tantum ventos numerantes, eos *Eurum*, *Zephyrum*, *Boream*, *Notum* nominare; ut *Eurus* ſit ventus *Orientalis*, *Boreas Septentrionalis*: quo ſenſu Eurus hic

hic sumendus, (si enim Eurus pro Vulturno sumeretur, mare Siculum potius quam Adriaticum ab Italia Eurum spectaret.) Ita Ovidius Metam. lib. 1. & Trist. lib. 1.

Nam modo purpureo vires capit Eurus ab Ortu,
Nunc Zephyrus sero Vespere missus adest,
Nunc gelidus sicca Boreas bacchatur ab Arcto,
Nunc Notus adversa proelia fronte gerit.

V. 103. ὑπὲρ Σικελίης] Notat hic Eustathius à Dionysio dici mare Libycum (quod Australem Siciliæ partem alluit, & inde ad Syrtin utramque versus Austrum tendit) *super Siciliam* esse; unde colligit Australia quandoque ab eo dici Borealibus superiora: quod quidem verum, sed non quatenus Australia, sed aliquo alio respectu; nam hic ὑπὲρ *super*, pro *ultra* sumendum, nullo respectu ad cœli plagam habito, (sed tantum ad ordinem quo progreditur; quod in utraque lingua frequens, ut ὑπὲρ τὰ ἐσχατιὰς πηδᾶν, *lineas transilire*; sic Virg.

——— *super Garamantas & Indos*
Proferet imperium ———

atque hoc sensu quandoque sumi Genitivo junctum in v. 138. probabitur.

εἶδμα κορύσσειν] A κόρυς *galea*, & per synecdochen *arma quævis*, κορύσσειν non tantum *armari* significat, verum etiam *cum impetu irruere*, ut armatus in hostem ruit: sic ductus dicitur ὅπὶ νῆα κορύσσειν, *in navem cum impetu ferri*, Apoll. Arg. hic pariter active mare Libycum dicitur εἶδμα κορύσσειν, hoc est, *undam violenter* in Syrtim majorem *immittere*; in quo ad æstum quo Syrtis afficitur respicere potest. Vid. in vers. 107.

V. 104. νοτίῳ δὲ Σύρτιν] *Syrtes*, de quarum nomine mox dicetur in vers. 107. sunt sinus duo Libyci maris, quarum major minore australior (eadémque orientalior, v. 199. unde minor occidua dicitur, v. 4. 79.) Quod vero eæ, more aliorum sinuum, intra terræ ambitum excurrant, quasi in eius gremium se immittentes, hinc illæ phrases, ἔσω Λιβύης, & ἔνδον ἐοῦσα. *Totum* vero maris mediterranei *latus Africam spectans* ad Ægypti usque viciniam *Libycum dixere*, Plin. l. 1. c. 5.

V. 107. δίχθα παμμυελίδα] Syrtis quidem utraque æstu afficitur, cujus accessu & recessu arena & cœnum aggeritur, unde *Syrtes* dictæ à σύρω *traho*, quod talia ad se traherent & congererent) & hinc navibus periculum, ne in brevia illapsæ hærerent, Strab. lib. 17. vide vers. 201.

V. 109. Ἐκ δ' ἠῴων Σικελῶν] Advertit hic Eustathius ex Dionysii verbis colligi posse, mare quod inter Siciliam & Cretam interjacet, & Siculum & Creticum dici: & revera idem terminus occidentalis maris Cretici hic constituitur qui modo maris Siculi; tantum Creticum mare ulterius ad Orientem porrigitur, nempe ad ultimum, Ortum versus, Cretæ promontorium. Sed cum nemo veterum, quod sciam, Creticum mare ad Siciliam usque,

Occiduum

Occasum versus, producat, (licet nomina maris Cretam ambientis Græci varie permiscuerint, teste Solino, cap. 17.) vel hisce verbis (quod suspicor) menda subest, vel in errore non levi versatur Dionysius, dum cum Siculo mare Creticum confundit, quod quidem initium sumit ubi Siculum desinit, & totum Cretæ Septentrionale latus alluens, hinc ad Peloponnesum & Atticam porrigitur, Myrtoo contiguum, secundum Ptolem lib. 3. cap. 15, 16, 17. Strabo quidem Myrtoum usque ad Atticam & Argiam producens, Cretici nomen illi soli parti quæ Cretam proxime alluit tribuere videtur. Et Eratosthenes ipse (ex quo auctorem nostrum plurima sumpsisse plerique censent) à Sicilia ad Cretam usque mare Siculum appellat, ab ea Creticum, teste Plinio lib. 3. cap. 5. Sed mire hunc nodum solvit Ceporinus; *E montibus Siculis* (inquit) hoc est, *à finibus Siculi maris*, à promontorio occidentali Cretæ. A quibus secunda Eustathii conjectura non multum abludit, unde hic sua excerpsit. Perplaceret mihi sane hæc interpretatio, si ut Siculi maris finis est occidentale Cretæ promontorium, ita & Siculi montes aliqui ibi ostendi possent; alioqui purgatis auribus durum quiddam sonabit, Siculi maris terminum juxta Cretam *Siculos montes* dici. Sed, ut cum sensu, quem hic recte deprehendit, verba etiam conveniant, sic legendum censeo.

Ἐκ δ' ὄρων Σικελῆς Κρήτης ἀναπέπταται οἶδμα.
A finibus Siculi Creticum mare extenditur.

V. 110. κεφαλώς] Κέφαλον, *caput*, metaphorice pro *promontorio*, utpote loco super alia eminente, usurpatur, sicut hodie in linguis vulgaribus usu venit; unde Geographi *Caput viride*, *Caput bonæ spei*, &c. quasi Latine, dicere audent.

V. 113. Ἰσμαρικῆς Βορέαο] *Ismaricum*, inquit Eustathius, pro *Thracio* dixit, Ismarus enim Thraciæ urbs, (quod quidem verum; at celebrior mons cognominis:) addit Ceporinus, Græciæ vulgus Boream Thracium appellare, quod ex ea regione ipsis spiret, nec Poetas rem sicut in se est, sed ut vulgo videtur, describere. Quibus verbis innuere videtur, Boream recta quidem è Thracia in Græciam spirare, ideo ibi vulgo Thracium dici; Poetam autem epitheton vulgo Græciæ familiare ad alia loca quibus minus convenit hic transferre, ut vulgus voces quibus uno in loco assuevit, etiam alibi sine delectu usurpare solet. Hic commodissimus est sensus qui ex verbis istis elici potest, quæ aliud quiddam sonare videntur, ac si vulgus Græciæ erraret Boream Thracium vocando. Sed quamvis, si Dionysius de Borea proprie dicto hic intelligatur, hæc locum habere possint, recta enim versus Græciam, non autem versus Ægyptium aut Phœnicium mare è Thracia spirat Boreas proprie dictus, qui à cardine Septentrionis nonnihil versus ortum declinat, sive is intelligatur qui ab ipso axe spirat; ego tamen Dionysium non de Borea proprie dicto hic loquutum sentio, sed nomine Boreæ ventum

tum ſeptentrionalem confuſius notaſſe, vide verſ. 102. deinde addito epitheto Ἰσμαικῷ ſpecialius ventum iſtum deſignaſſe, qui à Thracia Θρᾳκίας, & à Strymone Thraciæ fluvio Στρυμονίας dicitur, qui paululum à Septentrione verſus Occaſum vergit, & recta adverſus confinia Phœnicii & Ægyptii pelagi è Thracia ſpirat, unde contrarius ei ventus *Phœnicius* etiam dicitur; nominibus his fortaſſe à Rhodiis, Ionibus, aut aliis Græcis qui intermedio degunt impoſitis. Sic proprie loquetur Dionyſius, nec opus erit ad illud Ceporini fugere, addere Poetam ὀρθὸν φυσιοῶντ[α], quod *Boreas è cardine Septentrionis in noſtram habitabilem recta*, id eſt, *nullo tumore terræ impediente ſpiret*, ut è Gellio notat. Si quid iſta ratio valeat, quidni Boreas in quamvis aliam habitabilis partem æque ac in hæc maria recta ſpirare dicatur?

V. 115. Φαείλιον ἄλα] *Ægyptium mare* per Synecdochen *Pharium* vocat, a Pharo Ægypti inſula, de qua vide verſ. 257. ut & *Sidonium*, à *Sidone* Phœnices urbe, quod vulgo quidem *Phœnicium*, vid. Plin lib 5. c. 12. Ptolemæo vero & Straboni lib. 2. *Syriacum* dicitur.

V 118 Κιλίκων χώρην ὑπεραμείβων] χώρην ὑπεραμείβειν eſt *regionem mutare*, (à ὑπὲρ & ἀμείβω *muto*) *ab una* ſcil. *ad aliam accedere*; & licet *præterire* frequentius ſignificet, hoc tamen loco, ſi ſenſum reſpicias, (Ciliciæ enim initium eſt ad Iſſum urbem) vertendum potius videtur, *Cilicum regionem* (à Syria ſcil.) *accedens*: ità à Scholiaſte Euripidis ἀμείβει exponitur διαδέχεται.

V. 119. κόλπον ἀσπειῆ] *Immenſum* vocat ſinum Iſſicum, quem ipſe talem facit. Hujus ſinus nomen ab ultimo receſſu juxta Iſſum urbem, (ubi proprie ſinus Iſſicus dicitur) ad Pataræum Lyciæ promontorium extendens, ita ut mare Cilicium, Pamphylium, & Lycii partem ſub nomine hoc comprehendat. Ptolemæus quidem inter hæc omnia accurate diſtinguit; ita ut Plinius lib. 5. cap. 27. ubi, de Iſſico ſinu ad Syriæ & Ciliciæ confinia paulo ante locutus, *Mare Pamphylium* (inquit) *Cilicio jungitur*; & paulo poſt, *junctum ei mare Lycium eſt*. Strabo quidem lib. 2. Cilicium fretum ſub Iſſico ſinu, mare Lycium ſub Pamphylio comprehendit: nemo autem, quod ſciam, (auctore noſtro excepto) Pamphylium mare pro Iſſici ſinus parte habet.

V. 120. ἰσόδρομον] Vide in verſ. prox.

V. 121. Ὑπαλιγξὶ δνοφερῇ] Ὑπαλιγξ, ab ὑς *ſus*, & πλήσσω *percutio*, varia ſignificat. Suidæ, ὕπαλιγξ φραγγέλιον, ἀφετηρία, βάκενθρον, ἢ μύωψ ὁ πλήσσων τοὺς βοῦς. Primo, pro *flagello* uſurpatur, è corio ſuillo ſetas inhærentes habente, quibus cæſi pungerentur; deinde, pro *ſtimulo* ad boves pungendos; 2. ἀφετηρίαν ſignificat, *repagula* ſcil. ſeu *carceres*, unde equi curſu certaturi emittuntur, atque etiam τὸν καμπῆρα, ſeu *metam* circa quam in certamine curuli equos flectebant (cum curriculum

culum idem sæpe emetiri mos esset) unde Senecæ illud, *Non tantum in Circensibus, verum etiam in hoc vitæ spatio, interius flectendum est.* Et ultimus hic sensus huic loco convenit; ita ut Metaphora sit à Circensibus ducta, quæ & in voce ἐπόκαμψον elucet: non diu recto cursu fertur, sed prope Ciliciam, quasi circa metam, flectitur. *Meta* autem ὕστατον ἄγκος dicitur ut censet Eustathius, quod equos ibi crebrius & vehementius percuterent & fodicarent.

Maris autem flexui epitheto δνοφερῇ addit, sive ob *obscurum & atrum aquæ colorem*, unde epitheton hoc alibi aquæ additur, ut ——δνοφερὸν χέει ὕδωρ, Iliad. α'. (voce δνόφος facta à νέφος per prothesin τοῦ δ) sive ut flexum hunc *in occasum* fieri innuatur; ζόφος enim frequenter *occasum* significat, ζόφος vero & δνόφος synonyma sunt.

V. 123. Ὡς ὅ δ' ἐφέλκων βλοσυρῶπος] Flexus sinuosos hujus maris, ut sæpe fluvios, serpentis gyris confert. Βλοσυρῶπος componitur à βλοσυρὸς *torvus*, & ὤψ *oculus*; ipsa etiam vox βλοσυρὸς, ut Eustathius & plerique alii volunt, deducitur ἀπὸ τοῦ βλέμματος βαρυτέρου, quod est, *vultu obliquo diducto torve tueri*: convenit hoc cum Etymo vocis δράκων, à δέρκω, quasi ὀξὺ δέρκων.

V. 124. Νωθὴς] *tardus, piger*, ut νωθὴς ὄνος *piger asinus*, à νὴ privativa particula, & ὠθέω *pello, trudo*; quasi *quem ad motum impellere non potes.*

τῷ δ' ὑπὸ πᾶσα] Hyperbole hac draconis magnitudinem, meo sane judicio, supra modum auget, contra Quintiliani canonem, qui statuit Hyperbolen *ultra fidem, non autem ultra modum*, esse debere.

V. 126. Νήχυτος] Νὴ, sicut α, aliquando privativum est, ut νηλεὴς *crudelis*, à νὴ privandi, & ἔλεος *misericordia*; aliquando ὑπερβολικὸν, ita hoc in loco, νήχυτος *valde diffusus*, à νὴ augendi, & χέω, seu χύω insitat. *fundo.*

V. 127. Τῷ μὲν ὅτε] ὅτε χολῇ] (quam vocem Stephanus inter varias lectiones rejecit) egò, Salmasii judicio fretus, hic legi malim. *Prominentia* autem *non terræ*, promontorii instar, *sed maris in terras, sinus instar*, excurrentis intelligenda est; ea nimirum maris pars quæ, à regione quam alluit, mare Pamphylium ab aliis dicitur. Hic autem versus hujus & sequentium sensus est (quos nec Priscianum nec Avienum recte reddidisse notat Salmasius) *Pamphylios partem Issici sinus in terram excurrentem circum habitare, quousque procedit ad Chelidonias insulas; terminum autem ejus* (scil. Issici sinus) *ad Occidentem esse Pataræum promontorium.*

V. 130. ἐκ κείνε] sc. κόλπε (ut reddit Stephanus) vel σήμα, *signo* seu *termino*; quam vocem deductam censet Eustathius à puncto, quod, secundum Mathematicos, lineam terminat. Non tamen statim à Pataræo promontorio, quod Issici sinus terminum statuit, ad Septentrionem mare deflectitur, aut

Ægæi

Ægæi maris initium est; (Carpathium enim mare, Lycio proximum, interpolitum est) sed more Poetico de eo quod non longe hinc sit, licentius loquitur, quasi statim fieret.

V. 131. Αἰγαίῳ πόντοιο] *Ægæum* mare ab *Ægis* Eubœæ urbe (cujus meminit Homerus, Iliad. Β'.) dictum censet Strabo lib. 8. quam quidem non aliam quam Carystion fuisse, olim Ægæam denominatam, ex Apollonii scholiaste notat Salmasius. Quibus equidem assentiri mallem, quam a fabulosa *Ægei* morte, vel ab ista Plinii insula, quam capræ formam procul intuenti referre, & inde αἴγα dictam, refert; cujus certe, si qua talis fuisset, etiam Græci meminissent, quibus notior esse potuit. Maxime autem mihi arridet Vossii sententia, lib. 2. de Orig. Idol. cap. 34. qui Αἰγαῖον Dorice pro ὠγεῖον, quasi *undosum mare*, dictum censet; vide vers. 133. αἶγες enim Doribus *fluctus* significant (ἀπὸ τῦ ἀΐσσειν, quod est, *cum impetu ruere*) teste Hesychio, Αἶγες κύματα Δωριεῖς. Latius autem mare Ægæum sumit Dionysius, ut mare Myrtoum Cretico proximum, Cycladas alluens, & *Icarium* Ioniæ propinquum, (ab *Icaria* insula dictum, ut vere Solinus cap. 26.) comprehendat; ideo has, tanquam Ægæi partes, omittit. Sic Plinius l. 4. c. 11. Ægæi pars *Myrtoo* datur, quod à *Myro* insula parva juxta Carystion Eubœæ appellatum refert. An unquam fuerit insula talis, fides penes ipsum esto: fabulas vero de *Icaro* & *Myrtilo* libens prætermitto. Verum Strabo Ægæum strictius sumens, singula hæc distinguit, à Sunio Atticæ promontorio Ægæi initium faciens, lib. 2. & 7.

V. 133. Οὐ γάρ τις κείνῳ] Cur adeo turbidum sit hoc mare, rationem reddit Eustathius, quod tot in eo sint insulæ quibus unde alliduntur, & à quibus reverberantur; quod innuere videtur ipse Dionysius versu præcedente,

——ἔνθά τ' κῦμα
Ῥηγνύμενον νήσοισι περιζαέϊ σπορέηται.

Hinc autem ortum adagium, *Ægæum scaphula trajicere*, cum quis rem difficilem & periculosam aggreditur, sine apparatu tanto cœpto pari.

V. 136. στεὸς αὐλὼν] Periphrasis *Hellesponti*, qui inter Sestos & Abydon tantum septem stadia latus est, Strabo lib. 2. De voce αὐλὼν vide in vers. 30.

V. 137. Προποντίδ-] *Propontis* ita dicitur, quod ex Ægæo in Pontum navigantibus *ante Pontum* occurrat: ut Προκύων dicitur, quæ vulgo *Canis minor*, quod *ante canem* oriatur; Caniculæ autem nomine non stella illa, sed Sirius, stella præcipua in Cane majore olim notabatur.

V. 138. Τῆς δ' ὕπο] Vox ὑπὸ vel Asiæ extensionem ab hoc mari in mediterranea notat (cum voce ea *distantia à mari* quandoque innuatur, vide in vers. 851.) vel simpliciter pro *ultra* ab auctore ponitur respectu patriæ suæ: quam ut indagem, & nodos solvam quos in vocula hac sæpe nectit auctor, paululum

nis

hic digredi mihi liceat. Leve quidem argumentum arripit Suidas (quamvis in sententia sua fluctuans) unde *Dionysium Byzantium*, cujus alia etiam Poemata recenset, hujus operis auctorem fuisse in animum induxit, quod scil. Rhebæ fluvii exigui in Bosporum Thracium influentis pluribus meminerit, tanquam vicini, vers. 794. &c. ὑπολαμβάνω ὅτι Διονύσιος ὁ περιηγητὴς Βυζάντιος διὰ τὸν ποταμὸν Ῥήβαν. Hanc etiam sententiam amplectitur Pintianus in notis ad Plinium. Cui sententiæ firmandæ & ego aliquid addam, fortasse non magnum; sed rem in æquilibrio positam res exigui momenti aliquantulum inclinat. Nimirum (præterquam quod unum è reliquis Dionysii illius Poematiis περιηγήσεως titulo à Suida nominatur scil περιήγησις τ ἐν τῷ Βοσπόρῳ ἀνάπλῳ) dum usum vocis ὑπὲρ tam apud hunc quam Strabonem attentius intueor, eos observo, dum regionem unam *super* aliam sitam esse affirmant, modo de ea quæ Borealior est hoc intelligere, modo de ea quæ Australior. Hoc in auctore nostro non semel notat Eustathius, sed nullam ejus rei rationem deprehendit. Ac certe hoc temere non fit, sed determinati alicujus loci respectu. Absolute enim in hemisphærio nostro Borealia Australibus *superiora* habentur, vide vers. 20, & 30. sed patriæ suæ respectu Geographi hi, dum de Africa & Meridionalibus Europæ & Asiæ regionibus loquuntur, eas *super* alias statuunt, quæ Australiores sunt; dum de Scythia & regionibus vicinis, quæ Borealiores; & sic de reliquis plagis. Ita Strabo de Bubastico Ægypti nomo loquutus, ὑπὲρ αὐτὸν ὁ Ἡλιοπολίτης νόμος, & lib. 16. ὑπὲρ τῆς Συήνης Καταπόθμου, *ulteriore* scil. *ad Austrum* situ: sic in Dionysio, vers. 215, 431, 467, 511. Contra vero in Borealibus locis se res habet, Ἐν τοῖς ὑπὲρ τῆς Ἀλβανίας ὄρεσι καὶ τὰς Ἀμαζόνας οἰκεῖν φασι, Strabo lib. 11. *ad Boream* sc. in Sarmatia, ut ex contextu, atque ex Ptolemæo & aliis constat: vide & Dionys. vers. 308. ubi Alanos Scythas *supra* Tauros locat, quippe *ulteriora ad Boream* incolentes. De Orientalibus etiam locis loquentes, eos *super* alios sitos esse dicunt qui iis magis Orientales sunt; ut Strabo lib. 6. οἱ ὑπερκείμενοι τῆς Κολχίδος Ἀλβανοί τ καὶ Ἴβηρες· contra, cum de Occidentalibus loquuntur; ut Strabo de Pyrenæo monte loquutus, mox subdit, ἡ παῦτης ὑπερκειμένη μεσόγαια πᾶσα, Hispaniam mediterraneam, quæ ad Oceanum ultra Pyrenæum sita est, intelligens. In his scil. & similibus locis ὑπὲρ, non Accusativo modo, verum & Genitivo junctum, nihil aliud quam *ultra* significat, phrasi quadam Geographis peculiari. Ὑπὲρ quidem cum Genitivo positum in unica pagella ter redditur *ultra* à Xylandro Strabonis interprete scil. lib. 16. pag. 756. & sæpissime ubi ab eodem redditur *super*, *super* illud nihil aliud valet quam *ultra*, neque enim alius sensus affigi potest, ut in plerisque ex locis supra citatis. Et Strabo quidem respectu patriæ suæ Amasiæ loquitur, ὑπέρθεσιν & ὑπέρβασιν (quas Geographicas esse voces illi familiares notat Casaubonus) ad Ponticam regionem,

gionem, in qua Amasia, referens, ut initio libri 2. *Ab Amiso ad Ortum progredienti, primum quidem* (inquit) *Colchis occurrit:* ἔπειτα ἡ ὑπὲρ Τρωγλίαν θάλασσαν ὑπέρθεσις· & paulo post vox ὑπέρβασις apud illum occurrit de transitu è Colchide ad Caspium mare, itinere prius ab Amiso ad Colchidem facto. His scil. in locis, ὑπέρβασις *progressum ad ulteriora*, ὑπέρθεσις vero *ulteriorem*, seu *remotiorem à Pontica regione* locorum *situm*, apud ipsum significat. Dionysium vero *respectu Byzantii* loqui arbitror, potius quam respectu Africæ, aut etiam Corinthi, Sami, Rhodi, aut Mileti, cum præsenti versu *Asiam minorem super Propontidem ad Austrum*, & versu 821. *Æolidem* ὑπὲρ Ἑλλήσποντον (quod ipse Stephanus ibi reddit *ultra*, quia Accusativo jungitur) sitam esse affirmat. Quibus quidem atque aliis in locis ὑπὲρ pro *ultra* poni potest respectu Byzantii, nequaquam vero respectu reliquorum locorum modo recensitorum, quorum alii alium Dionysii patriam fuisse contendunt.

ἄσσα φῦλα πλάνες] Ἀσίδος αἶης] Scil. *Asiæ minoris*, seu *proprie dictæ*, quæ ex Ptolemæi sententia, lib. 5. cap. 2. (cui Dionysius satis consentire videtur, Asiam hanc ad Austrum à Propontide statuens) Mysiam & Phrygiam utramque, Troadem, Lydiam, Æolidem, Ioniam, Cariam comprehendit. His Bithyniam, Paphlagoniam, & Lyciam adjicit Strabo, ad Halyn fluvium & Taurum montem Asiam minorem producens, lib. 12. Plinius in ea plane ἄσσα φῦλα, populos sc. 282. (nisi corrupta sit lectio) numerari affirmat. De Bithyniæ enim ora loquutus, mox subjungit, *Is finis Asiæ est, populorumque* 282, *qui ad eum locum à fine Lydiæ* (vel ut alii melius legunt, *Lyciæ*) *numerantur.*

V. 139. Ἰδμὸς] Lato sensu & κλαχηνικῶς sic dictus. Vid. in vers. 98.

V. 140. στόμα Βοσπόρου] Στόμα Βοσπόρου sic dicitur ut *urbs Patavii*, & Periphrasis plane est; ipse enim Bosporus στόμα vocatur respectu Ponti, quia per ipsum in Pontum aqua emitti vulgo censetur, Plinius lib. 4. cap. 12. Mela lib. 1. cap. 2. imo rupto isthmo qui antea interpositus fuerat, mare ibi olim irrupisse quibusdam visum, ut Plinio lib. 6. cap. 1. Sed quamvis hæc communior fuerit sententia (cum plerique ex Oceano maria omnia interiora prodire crederent, vide vers. 43.) contrariam tamen quorundam opinionem refert idem Plinius lib. 4. cap. 13. *quod maria omnia interiora à Ponto nascantur, non Gaditano freto, quoniam æstus semper è Ponto profluens nunquam reciprocetur.* Quam quidem sententiam veriorem esse existimamus, cum Strabo, qui in Pontica regione degebat, affirmet, lib. 1. fretum hoc juxta Byzantium ἕκρυν ἔχειν μόνον τὸν ἐν τῷ Ποντικῷ πελάγει εἰς τὸ Προποντίδα. Eandem etiam fuisse constat Scytharum sententiam, cum Mæotidem *matrem Ponti* nominarint: vide vers. 165. quod & Dionysius ibi admittit.

ὃν πάρ@ Ἰὼ] Βόσπορον (qui *Latinis* plerisque *Bosphorus* scribitur, quamvis à βοῦς *bos*, & πόρ@ *transitus*, deducatur, π in *ph* converso, ut Ῥιπαῖον *trephæum*, Ῥιπαῖα ὄρη *Riphæi montes*) Dionysius ab *Io*, quam in bovem conversam, & a Junone agitatam, eam tranasse fingunt, sic dictam indicat, unde & Ionio mari nomen inditum fabulantur ; sic Ovidius Trist. lib. 2.

Isis ædes sedens, cur hanc Saturnia, quæret,
Egerit Ionio Bosporioque mari.

Plinius autem lib. 6. c. 21. sic dictum tam hunc quam Cimmerium *Bosporum* innuit, quod *vel bubus meabilis sit transitus.* Fabula autem de Io, seu Iside in bovem conversa non aliunde orta videtur, quam quod Isidis simulacro *cornua bubula* adderentur ; quod testatur Herodotus, τὸ δ' Ἰσ@ ἄγαλμα βουκεφάλου ἔχει . quod *cornua Lunæ* (quam Isidis nomine Egyptii coluerunt) repræsentavit, teste Diodoro in Bibliothec. quod & confirmat Ovidius, Metamorph. lib. 9.

Inachis ante torum, pompa comitata sacrorum,
Aut stetit, aut visa est ; inerant Lunaria fronti
Cornua ——

V. 141. ἐννεσίησι] Ἔνεσις & ἐνεσία (& metri gratia ν geminato, ἐννεσίη) *instinctum* significat a Deo immissum, aut *impulsum* ab homine alio, quo homo ad aliquid incitatur, ab ἐνίημι *immitto.*

V. 142. Στεινότατ@] Passus tantum 500 latus, Plin. lib. 4. cap. 12.

V. 144. Κυανέας] *Cyaneæ petræ* (quas, cum auctore nostro, Ptolemæus & Strabo in faucibus Ponti collocant) *Symplegades* etiam dici solent, ut agnoscit Strabo lib. 1. nempe περὶ τὸ ξυμπλήτ-σθαι, quod fingerentur nunc sejungi, nunc coire & collidi ; unde ab Ovidio Trist. lib. 1. *instabiles* dicuntur ;

Transeat instabiles strenua Cyaneas.

Hic etiam à Dionysio, πλαζομένας, *errantes, ferri* dicuntur : ideo nihil obstat quin πλαγκτὰς vocentur, æque ac Homericæ illæ, Odyss. μ'. quas ab his fictas censet Geographus (licet Poeta eas alibi locet) qui etiam has difficilem per Ponti fauces transitum revera facere affirmat, unde à Seneca in Med. *claustra profundi* vocantur. De his autem, (quia *tanquam viva moveri* proditum est) *quasi de animantibus* loquitur Dionysius ; uti Pindarus eas vixisse antequam Argo eas transiret, aperte dicere ausus est : ideo Epitheton ἀναιδέας non ineleganti metaphora, illis addit, quasi *clamosis & obstreperis*, ob sonitum quem collisæ edere perhibentur, cum Homerus illud epitheton petris & saxis, ubi nulla talis ratio subest, durius adhibeat, Iliad. δ' & γ'. Videantur Poeticæ *Symplegadum* descriptiones apud Euripidem. & Senecam in Medea. Quas vero explicationes fabularum de Scylla & Planctis petris in freto Siculo Justinus affert, eæ his non male accommodari possunt, *fingi* sc. *latratus aut gemitus audiri ob strepitus undarum rupibus allisarum ; & fabulas ortas de rupibus aut promontoriis cornutibus inter se*

& rursus

& rursus discedentibus, quibus solida inter se navigia dicuntur, quod procul intuentibus conjungi promontoria videantur. Ubi enim accesseris, discedere ac sejungi arbitrere, Just. lib. 4. Eodem modo fabulas de *Cyaneis* hisce explicat Plinius lib. 4. cap. 13.

V. 146. Φρικώδεσσα] Ἔγγυθι Πόντου] *Pontus Euxinus* (teste Strabone lib. 1.) Πόντος καθ' ἑξοχὴν antiquis dictus est, tanquam mare maximum, & quasi Oceanus alter, unde hodie etiam ab Italis *mar maggiore* appellatur. *Axenus, inhospitalis* olim dictus est, sive ob maris turbulentiam & importuosa litora, sive ob barbaros accolas, ut testatur Ovid. in Trist.

Frigida me cohibent Euxini littora Ponti,
Dictus ab antiquis Axenus ille fuit :
Nam neque jactantur moderatis æquora ventis,
Nec placidos portus hospita navis habet :
Sunt circa gentes quæ prædam sanguine quærunt,
Nec minus infida terra timetur aqua.

Postea in *Euxinum* nomen mutatum, (*Pontus Euxinus, quondam Axenus*, Plin. lib. 4.) sive ob Græcorum urbes in ejus littore conditas, unde hospitalior ea ora facta est, Strab. lib. 7. sive κατ' εὐφημισμὸν solum; negat enim Ovidius etiam suo seculo nomen hoc ei vere convenire,

Euxinus falso nomine dictus adest.

V. 154. Αἳ τ' ἀμφὶ ξυιάσιν ἐναντίαι] Apparenter scil. *concurrunt*, ut Eustathius explicat, si quis procul intueatur; quod tamen non ita intelligendum ac si procul videri possent quasi coeuntia, cum (teste Strabone lib. 2.) bis mille & quingenta stadia distent, quæ milliaria 312. conficiunt, adeo ut impossibile sit utrunque simul conspici, unde aut Dyonysius, —— ἃ μὲν ἔσαν Ἐγγύθεν, &c. Poetica quidem Hyperbole est, qua propinquitatem promontoriorum istorum indicat, sequentia tamen verba mox subjiciens, ut sano sensu ista sumantur. Et quid si dicat ἐναντίας ξυιέναι, id est, frontibus adversis concurrere, quia promontorium alterum alteri ex adverso prominet, Metaphora ab arietibus aut tauris ducta, adversis frontibus quasi ad pugnam paratis; à quo non abludit alterius promontorii nomen, quod Κριὸς μέτωπον, *frons arietis*, dicitur; uti etiam nomen Carambis *caput erectum* significare videtur, à κάρη vel κάρ *caput* & ἀμβαίνω, quod valet ἀναβαίνω, *ascendo*.

V. 156. Ἐκ τῆς δ' ἂν] Idem plane asserit Strabo lib. 2. qui de Ponto loquutus, subjungit, Ἔστι δὲ διὰ μέσου τοῦ πελάγους, καὶ μέσον γάρ πως ἄκραι δύο προεκπίπτουσι. Ubi tamen pro προεκπίπτουσι (quod vulgo editur) προκεῖνται, *prominent*, Casaubonus legendum censet; quod superiori interpretationi nostræ convenientius; nec hyperbolis talibus, qualem altera lectio præ se fert, Geographus assuetus est.

διὰ λαιὸν] Quod promontoriis istis vastum hoc mare in medio in angustias cogatur, angustiis autem maria quasi dirempta pro diversis haberi soleant, licet continua sint; sic ab Ægæo Pro-

pontis, ab hac Euxinum ipsum dirimitur: vel quod procul intuentibus promontorio conspecto mare terminare videatur, ubi vero ad illud acceſſeris rursus quasi novum mare pandatur; ut satis commode hoc explicat Eustathius, si quod ille de ambobus promontoriis, quasi simul conspectis, profert (quod impossibile) de alterutro tantum intelligas, visum terminante, si non in mari medio, sed versus alterum promontorium navigetur.

V. 157. Τόξῳ] *Ambitu*; Metaphora à rebus quæ torno instrumento rotundæ formantur: alterutra enim pars hujus maris, ut & Scythici arcus, aliquantum in rotundam formam circumducitur, licet non usquequaque rotunda sit.

ἄμμαλλι τόξε] *Nexui arcus*, hoc est, arcui tenso, unde extrema ejus magis in rotundam formam contrahuntur. Ita Strabo, εἰκάζουσι δὲ τινες τὸ σῆμα τῆς θαλάττης ταύτης ἐντεταμένῳ Σκυθικῷ τόξῳ. Scythicus autem arcus, cui tam Strabo quam Plinius Pontum assimilant (*retro curvatus magno littorum flexu in cornua utrinque porrigitur, ac si plane arcus Scythici forma*, Plin. 4. c. 12.) in medio incurvatur; quam curvaturam promontorium Κριὸς μέτωπον, Pontum in medio contrahens, referre videtur.

V. 158. Δεξιὰ Πόντε] *Australe* scil. *latus*, quod à dextra est è Bosporo versus μυχὸν naviganti, & in recta fere linea extenditur, Carambi excepta.

V. 161. κεφάων] Arcus scil. ipsius, qui cum in medio incurvetur, partes ejus duæ à media curvitate duobus cornibus assimilantur, v. 162.

V. 164. Σκύθαι ἀμφινέμονται] Tauri enim & Mæotæ ipsi Scythicæ sunt gentes, & Taurica Chersonesus Scythica etiam dicta, teste Strabone lib. 7. qui & Chersonesum cum vicinis locis *Scythiam parvam* dictam refert; cum ulteriora ad Tanaim Sarmatæ tenerent, & inter minorem hanc & majorem Scythiam interpositi essent. *Ad lacum Mæotici, ad Tanaim Sauromatæ*, Mela. lib. 1. cap. 2.

V. 165. μητέρα Πόντε] Scythica lingua *Temerenda* eo sensu dici Plinius testatur, lib. 6. cap. 7. & hinc *Mæotida* dictam, à μαῖα nutrix, censet Eustathius, quasi *Ponti nutricem* (quod, veluti mater aut nutrix, Pontum aquis alat:) cui equidem potius quam Plinio assentior, qui à Mæotis accolis nominatam refert; *Mæotæ* (inquit) *à quibus lacus nomen accepit*, lib. 4. cap. 12. Sed prius lacui quam populo nomen inditum videtur. Μαιῶτις λίμνη, & Herodoto Μαιῆται, dicta est à μαῖα, ut ab Ἀσία Ἀσιῆται, cum alio nomine à Scythis, Plinio teste, vocetur: ideoque veri simile est, Græcos Scythici nominis sensum illo Mæotidis nomine interpretari voluisse; deinde ejus accolas Mæotas vel Mæoticos dixisse, ut Ponti Euxini accolæ Ponticæ gentes vocatæ.

V. 168.

V. 168. Κιμμέριοι ναίουσιν] *Cimmerios*, à quibus Bosporus Cimmerius nomen accepit, Scythicam gentem esse affirmat Eustathius; & Plinius eos plane Scythas vocat, lib. 6. cap. 13. Strabo tamen eos à Scythis distinguit, eosque, cum magna aliquando in Bosporo potentia, & regiones ad dextrum Ponti latus incursionibus vexarunt, à Scythis inde expulsos refert. Probabile autem sentit Cimbros è Germania extrema profectos (qui postea in Italiam incursiones fecerunt) cum prædones & vagi essent, loca ad Bosporum olim, occupasse, cumque inde Κιμμέριον, quasi Cimbricum, dictum, cum Græci Cimbros Κιμμερίους appellent, lib. 7. A Gomero Japheti filio Cimmerios originem ducere Vossius arbitratur, & verisimilius putat Cimbros horum ἀποίκους fuisse quam è converso: cui & nos assentimur, cum antiquissima sint quæ de Cimmeriis hisce feruntur, Cimbrorum Germanicorum nomine nondum audito; & probabile sit Gomeri posteros prius loca Orienti viciniora occupasse, quam in extremam Germaniam migraverint. Ab his etiam Cimmeriis Homerum (qui extrema ad Septentrionem eos habitare audierat) fabulam suam de Cimmeriis finxisse putat Geographus, quos in perpetuis tenebris agere fabulatur, Odyss. 11.

Ἠέρι κὴ νεφέλῃ κεκαλυμμένον, οὐδὲ ποθ' αὐτοὺς
Ἠελίος φαέθων ὑπιδέρκεται ἀκτίνεσσιν.

vide Erasmi Chiliad. adag. *Cimmeriæ tenebræ.*

ὑπὸ Ταύρῳ ποδὶ Ταύρε] *Tauros Scythas* (ut & *Tauricam Chersonesum*) *à monte Tauro* ibi sito dictos innuit; cujus etiam Herodotus meminit. Dubitat Eustathius an sit pars illius Tauri qui hinc inde per universam fere Asiam porrigitur, (quem quidem affirmat Solinus contra *Mæoticum lacum flecti, deinde Riphæis jugis se connectere*, cap. 41.) an vero alius quisquam ejusdem nominis. Sed siquis ibi mons Taurus sit (quem Geographi plerique silentio prætereunt) certe Taurus dici non potest tanquam pars Tauri Cilicii: licet enim Corax (Caucaso contiguus, à quo ad Taurum continua fere juga) proxime Mæotidem accedat, ibi tamen desinit: quod si post Bosporum (ubi vasta iterum juga attolluntur, Plin. lib. 4. cap. 12.) resurgere censeretur; nulla tamen ratio esset cur nomen primum, quod Ciliciam relinquens statim amiserat, post tantum terrarum spatium hic resumeret.

V. 171. Ὄφρα κὴ ἐκ ἐσθλῶν] Argumento ab utili & jucundo ad studium Geographiæ lectorem hortatur. Ὄπωπε *facies* metaphorice ponitur pro *terræ forma*, seu ejus imagine animo concepta; quam Geographiæ perito ἐυφρόνων fore affirmat Poeta, quod *ita cognitam & intellectam* significat, *ut prompte de ea disserere possit.*

V. 173. πφωτοκύφῳ] Πεφύκω Poet. à φύω per reduplicationem, vide in vers. 30.

V. 174. Ἤτοι μὲν Λιβύη] *Libyæ* initium ad Gades faciens, eam inde extendi ait ad Auſtrum & Orientem, eamque, cum Strabone lib. 2. *trapezio* confert, hoc eſt quadrangulo, cujus latera inæqualia ſunt, nec parallela: ita ſcil. ut linea obliqua à Gadibus (ubi angulum acutum hi auctores ſtatuunt) ſecundum Oceani Atlantici litus ducatur, quam lineam omnium breviſſimam faciunt, ideoque latus illud anguſtiſſimum; ſecundam huic oppoſitam, ſed aliquanto productiorem, Nilus, ad Orientalem Æthiopiæ partem, aut ſinus Arabicus, conſtituat; hæ autem connectantur lineis duabus, quarum unam faciat *litus mediterranei maris* (quod à *freto Herculeo ad Alexandriam*, Strabone teſte, *linea fere recta producitur, Syrtibus exceptis*, cum ſecunda angulum fere rectum ad Alexandriam conſtituens,) quarta huic oppoſita, Æthiopiam tum cognitam ad Auſtrum terminans, à Nilo ad Oceani ſinum Heſperium ducatur. Sed auctoribus his prorſus incognita fuit Auſtralior Æthiopiæ pars, nec Occiduam Africam τῷ παρωκεανίτῃ ſatis compertam habuerunt; unde eam nimis contraxerunt, angulum acutiorem circa Gades conſtituentes quam rei veritas poſtulat vid. verſ. 177. Fatetur quidem Strabo lib. 17. ſe eam Africæ partem ex ſola conjectura deſcribere, nec latitudinem ſcire: λέγομεν ἐξ εἰκασμοῦ, διὰ τὸ ἀπεῤῥοπτον ὡς ἐπ' ἂν τὸ μέγιστον ἂν πλάτος τῆς χώρας ἔχομεν ἂν λέγειν· cujus rei rationem paulo ante reddiderat, ἔρημος γάρ ἐστιν ἡ πολλὴ τῆς μεσογαίας καὶ τῆς παρωκεανίτιδος· unde quaſi in re incerta fluctuans, modo trapezio Africam confert, modo triangulo, angulum rectum circa Ægyptum habenti, oram ad Oceanum adhuc magis contrahens. Nos igitur duplex diagramma hic exhibemus; primum Africæ figuræ à Dionyſio deſcriptæ reſpondens, ſecundum Ptolemæi deſcriptioni, quoad eam Africæ partem quæ Dionyſio cognita fuiſſe videtur.

Figura prima

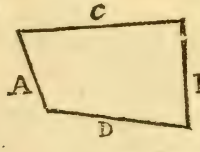

Figura ſecunda

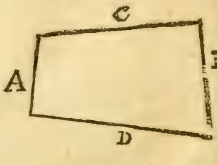

In utroque præſenti diagrammate Africæ longitudo erit ab Oceano Atlantico, A ad Nilum B; latitudo à mari Mediterraneo C, ad Æthiopiam extremam D: & latitudo quidem minor ad Oceanum occiduum, ubi minor Æthiopiæ portio ad Auſtrum tunc detecta quam ſub Ægypto, ideo linea Auſtralis ibi ſurſum ducitur, teſte Strabone, latus occiduum in anguſtum contrahens; major vero latitudo ad Nilum. Nos quidem ſecundum poſteriorem ex ſupra propoſitis figuram, ut veritati magis conſentaneam, in tabulis noſtris Africam tunc detectam deſcribimus.

V. 175.

V. 175. τεμπεζίῳ] Proprie *mensulam* significat, hic autem pro figura Geometrica ponitur, *quadrangulo* scil. *non parallelogrammo*, (ut modo dictum) à Geometris sic nominato, quod quædam veterum mensæ certi cujusdam trapezii (neque enim omne trapezion ejusdem plane formæ) figuram referrent. Nos cum Martinio arbitramur trapezion mensulam referens, cui nomen primo inditum, illud fuisse quod describit Hesychius; τὸ τὰς μὲν δύο πλευρὰς ἀπεναντίας πρὸς ἀλλήλας ἔχον ἀνίσους, τὰς δὲ ὀρθογωνίους ἴσας ⌵; per synecdochen vero, aliis quadrangulis non parallelogrammis idem nomen tribui. Multo autem melius Libya tunc detecta trapezii supra descripti formam refert, quam trianguli, cui Strabo lib. 17. eandem confert; cui figuræ ipsa rei veritas plane repugnat.

V. 178. ἄχρι θαλάσσης] Avienus legisse videtur ἄκρει θαλάσσῃ, cum sic verterit,

——————— *istius ora*
Terminus immensis Arabum concluditur undis.

Verum sibi parum constabit Dionysius, si finum Arabicum hic pro Africæ termino sumat, cum alibi perpetuo Nilum terminum constituat. Vide vers. 262.

V. 179. κελαινῶν Αἰθιοπήων] Nomini ipsi epitheton convenit; dicti enim *Æthiopes*, non ab *Æthiope Vulcani filio*, ut nugatur Plinius lib. 6. cap. 30. sed *à vultus nigredine*; nomine scil. hoc à Græcis indito, ab αἴθω uro, & ὤψ vultus, quasi vultu solis calore perusto. A μέλας, μέλανος, per antistœchon fit Poetica vox κελαινός.

V. 180. ἦχι ἑτέρωθι] Eorum scil. qui Orientalem Africæ partem incolunt versus sinum Arabicum. Innuit duplicem esse Æthiopiam; Alteram Orientalem, quæ Ptolemæo Æthiopia sub Ægypto dicitur, alteram Hesperiam ad Oceanum Atlanticum: sic Homerus,

Αἰθίοπας τοὶ διχθὰ δεδαίαται, ἔσχατοι ἀνδρῶν,
Οἱ μὲν δυσομένου ὑπερίονος, οἱ δ' ἀνιόντος.

Plinius lib. 5. cap. 8. divisionem hanc desertis Africæ interpositis fieri sentit.

Ἐρεμβῶν] Troglodytarum scil. qui antiquissimis Græcis Ἐρεμβοὶ dicti, ut Homero,

Αἰθίοπας δ' ἐκόμισσα, καὶ Σιδονίους, καὶ Ἐρεμβούς

scil. ὅθεν τὸ ἔρεμα ἐμβαίνειν, ut Τρωγλοδύται etiam dicti ὅθεν τὸ τρώγλας δύειν, quod in speluncis subterraneis degerent ob vehementem solis ardorem. Ἀπὸ τοῦ εἰς πλὴν ἔρεμα ἐμβαίνειν Ἐρεμβοὺς ἐτυμολογοῦσιν οἱ πολλοί, ὃς μεταλαβόντες οἱ ὕστερον ὅτι τὸ αὐφέστερον τρωγλοδύτας ἐκάλεσε, Strab. lib. 1. Nomina enim hæc sentit Strabo à Græcis imposita, cum aliud nomen inter se haberent; ut Græcis Σύροι dicti qui inter se Aramæi. Tam Æthiopiam certe quam vicinam hanc regionem (quam plerique Arabiæ, aliqui

Æthiopiæ adjiciunt) Hebræi *Chus* vocarunt. Scaligeri tamen ſententia, qui Erembos dictos cenſet quaſi Occidentales, ab עֶרֶב *ereb*, quod ἑσπέραν notat, non prorſus rejicienda videtur, modo hoc reſpectu reliquæ Arabiæ ultra ſinum ad Orientem ſitæ intelligatur, quam ab eodem themate nomen accepiſſe haud facile illi aſſentiemur.

V. 181. Παρδαλέῃ] Subintelligendo δέρᾳ, *pelli* ſcil. *pantharinæ*. Similitudinem hanc à Strabone lib. 2. Dionyſium ſumpſiſſe veriſimile, qui ſe à Cn. Piſone, qui Provinciam eam rexit, accepiſſe refert, *quod inter deſerta multa habitationibus hinc inde interpuncta ſit, ut pellis pantherina maculis.*

V. 183. ϰυανῆσι φολίδεσσι] Allegoria hic eſt, Metaphoricis enim dictionibus continua ſerie utitur auctor, ita ut ſecunda comparatio latenter inſinuetur, Africam ſcil. ſimilem eſſe ſerpentis exuviis, ſquamis cæruleis ſubinde variegatis; φολίδες enim proprie ſerpentis ſquamæ, ut & ϰυανεὺς draconis epitheton, Iliad. λ'. ϰυπάσσι]Θ vero metaphorica hic dictio eſt, *à notis injuſtis* quæ σήμαλα Græcis vocantur.

V. 185. Μαυρουσίδ Θ' ἕδνεα γαίης] *Mauruſii* Græcis pleriſque dicuntur qui Latinis *Mauri*; *gens magna & opulenta*, teſte Strabone lib. 17. Hos ſic dictos plerique cenſent *à fuſco colore*, ἀμαυρὸς enim quod & μαυρὸς per Aphæreſin, obſcurum & fuſcum ſignificat; ſic Iſid. Orig. lib. 14. cap. 5. Romani *Mauritaniam duplicem* conſtituerunt, alteram *Tingitanam* dictam proxime Oceanum, à *Tingi urbe* ad fretum Herculeum ſic dictam; alteram *Cæſarienſem*, ab urbe denominatam quam *Cæſaream* mutato nomine vocavit Juba rex (Jubæ filius, qui adverſus Cæſarem pugnavit) cum antea Iol diceretur: Strab. lib. 17.

Tingitana autem ſola hic intelligenda; quippe quæ ſola ab antiquioribus Geographis Mauruſia appellatur, cujus finis Molochath ſeu Mulucha fluvius qui Mauros à Numidis Maſæſyliis ex Strabonis ſententia diſterminat; cui ſuccinit Plinius, *Amnis Mulucha Bocchi Maſæſylorumque finis*; cum ex Ptolemæi ſententia idem fluvius Mauritaniam Tingitanam à Cæſarienſi ſeparet, lib. 4. cap. 1. Meminit quidem Plinius duplicis Mauritaniæ, alteri autem recens impoſitum Mauritaniæ nomen innuit; *Siga oppidum* (inquit) *Syphacis regia, alterius jam Mauritaniæ.* Et de Tingitana loquens, *Gens in ea* (inquit) *Maurorum præcipua, unde nomen provinciæ, quos plerique Mauruſios dixerunt*, lib. 5. cap. 2.

V. 186. Τοῖς δ' ἔπι δὴ, Νομάδων] Quæ Ptolemæo & aliis iſtius ſeculi Geographis *Mauritania Cæſarienſis* dicta (Numidiæ nomine anguſtis terminis prope Ampſagam flumen conſtricto, Plin. lib. 5. cap. 3. Solin. l. 26.) ea fere tota *Nomadum regio* ab antiquioribus habita eſt; cujus maximam partem tenebant *Maſæſylii*, Mauris proximi, quibus Syphax imperavit, & *Maſſyliæi*, his ad Orientem contigui, ubi antiquum Maſiniſſæ regnum, cui poſtea Syphacis etiam regnum à Romanis conceſſum, Strab. lib. 17.

Dicti

Dicti autem *Nomades* (& inde Latinis *Numidæ*, ut *Lapodes Lapidæ*) à permutandis pabulis, Plin. lib. 2. cap. 3. scil. à νομὸς *pascuum*, quod, omissa agricultura, greges tantum pascerent, & *vagi errarent, mapalia sua*, ut habet Plinius, *plaustris circumferentes.*

V. 192. Οὐδὲ βοῶν μυκηθμὸς] Hoc eatenus fortasse verum, quod boves in stabula non deducerent; Hyperbolicum vero si eos neget armenta & greges pascere, sed ipsos in sylvis βεκολεῖς (quam vocem bobus solis proprie convenientem κυλαχηστικῶς ad homines transfert) *tanquam pecora pasci* solis herbis & fructibus è terra sponte nascentibus, ut de primis mortalium Poetæ ferunt. Vide Ovid. Metam. lib. 1. Verius enim dicit Strabo hos non tantum ῥιζοφάγες, verum & κρεωφάγες fuisse, γάλακτι ὃ καὶ τυρῷ χεῤῥομένους· qui & Masinissam refert eos ad civiliorem vitam & agriculturam perduxisse.

V. 194. Νήϊδες] à νὴ partic. priv. & εἰδέναι *scire*; ἀπίδοτες verbo ab α priv. & πεύθομαι inus. (unde πυνθάνομαι) *audio, intelligo*; q. d. *adeo ignari, ut ne fando quidem quicquam ea de re perceperint.*

V. 196. Καρχηδὼν, Λιβύων πρὸ] Ad *Africam proprie dictam* jam accedit, à Numidis ad Syrtim majorem extensam; cujus domina quondam urbs ea quæ Græcis Καρχηδὼν vocata, Latinis *Carthago, à Carthada Punica lingua novam urbem significante*, teste Livio; quod & confirmat Solinus cap. 30. קרתא scil. Syris *urbs* est, ab Hebræorum voce קרת, quibus etiam חדש *novam* significat. Ea à Didone, seu Elisa, condita fertur, è Tyro Phœnices urbe huc profecta: hinc incolæ Romanis *Pœni* quasi *Phœnices*, vocati; unde adjectivum *Punicus*, sicut color qui Græcis Φοινικοῦς, illis *puniceus* dicitur. Sed quod ad eorum opinionem spectat, qui à Ζόρο & *Carchedone* conditam ferunt (ut Eusebius in Chronico) ii in magno errore versantur: *Zorus* enim non homo fuit à quo condita est, sed *ipsa urbs Tyrus* (Hebræis צור, id est *Zor*, vel *Tsor*) *unde colonia hæc deducta*; *Carchedon* vero ipsius *novæ urbis nomen* à Græcis nonnihil immutatum, quod modo indicavimus aliunde quam ab hominis nomine prodiisse. Urbs hæc portu nobilis fuit, ut auctor hic notat: de quo Strabo, Ὑπόκειται τῇ ἀκροπόλει οἵτε λιμένες καὶ ὁ Κώθων νησίον περιεχὲς Εὐείπῳ περιχώμασιν, ἔχοντι νεωσοίκους ἑκατέρωθεν κύκλῳ. De hujus urbis incrementis (quæ magnam Europæ & Africæ partem sibi subjecit) consulatur ibidem Geographus: urbe autem à Romanis capta, coacti sunt Pœni quotquot supererant inde migrare, unde Dionysius *Libyum* esse dicit cum *prius Phœnicum* fuisset; colonis enim Romanis eo deductis, Plin. l. 5. cap. 4. miltos Afros Masinissæ subditos verisimile, quibus agri Carthaginenses pars tradita, Strab. lib. 17.

V. 197. Καρχηδὼν, ὧν μέθ'] non urbem totam, sed arcem, quæ Byrsa dicta est. Ferunt enim Didonem tantum terræ spatium

tum ab Hyarba in Libya regnante emisse, quantum corio bubulo, pro quo hic per Synecdochen vox βοὸς, usurpatur, circumdare posset, eoque in lora minuta conciso locum arci condendæ circumdedisse, unde ea *Byrsa* dicta, à βύρσα *corium*.

Mercatique solum, facti de nomine Byrsam,
Taurino quantum possent circumdare tergo. Virg. Æn. 1.

Ego vero in doctissimi Vossii sententiam pedibus eo, qui Pœnos arcem *Potsra*, seu *Bozra*, quod ipsis & Hebræis *munumentum* significat, vocasse censet, pro quo cum Græci βύρσαν scriberent, hinc fabulæ isti occasio præbita, quia βύρσα illis *corium* significat.

V. 198. Σύρτις] vide in vers. 104, & 107.

V. 203. Ἄμπωτις] Ab ἀναπίνω *resorbeo* (comp. à πίνω *bibo*) fit ἀνάπωσις, & hinc per syncopen ἄμπωσις & ἄμπωτις, *æstuantis maris recessus*, quæ aquas quasi *resorbet*.

V. 205. Νέαν πόλιν] Tmesis, pro Νεάπολιν. Errat autem Eustathius, dum Neapolin hanc eandem cum Lepti parva censet. Ea juxta Adrumentum (sc. inter Syrtim minorem & Carthaginem) sita, Plin. l. 5. c. 4. Ptol. l. 4. c. 3. Hæc inter Syrtes duas ab auctore statuitur, ubi etiam statuit Strabo Νεάπολιν ὧν χ) Λέπτιν καλέσιν. Eundem etiam situm Lepti magnæ assignat Plinius. Majorem igitur Leptin esse oportet, quæ aliter Neapolis dicitur: cui & aliqua Ptolemæi exemplaria plane consentiunt, Leptin magnam & Neapolin synonyma faciendo. Plinius quidem, præter Leptin, Neapolin ibi nominat; *Oppida* (inquit) *Neapolis, Thenæ, Abrotanum, Leptis altera, quæ cognominatur magna*: unde probabile est oppida quidem primo diversa fuisse, sed adeo vicina, ut quasi in unum coaluerint, & vulgo pro uno habita fuerint.

Ἧς ὑπὲρ ἔσαν Λωτοφάγοι] Nota Homeri Odyss. lib. 9. de Lotophagis fabula. Ulyssis socios ad eos delatos refert, adeo loti dulcedine captos (*sive ex arboris fructus* fuerit ut Plinius sentit, *sive herba*, cui sententiæ Eustathius in Hom. potius favet) ut inde abduci non possent. Insulam *Meningem* in Syrti minore Lotophagorum terram fuisse, quo Ulysses appulit, verisimillimum sentit Strabo, quæ & *Lotophagites* Ptolemæo cognominatur. Idem tamen Ptolemæus (quasi inter utramque sententiam fluctuans) alios Lotophagos hic ad Syrtin majorem statuit. Cum auctore vero nostro plane consentiunt Mela lib. 1. cap. 7. Plin. lib. 5. cap. 4. & Solinus cap. 30. *In intimo recessu* (inquit Solinus) *Syrtis majoris ad Philænorum aras fuisse Lotophagos didicimus, nec incertum est.* Ita quidem ille: at ego non audio in re fabulosa certi quicquam statuere (præsertim cum Lotus, teste Plinio, passim in Africa crescat & quæ nostra sententia sit de locis hujusmodi vid. in vers. 461.) vincit autem testium numero Dionysii sententia. *De arbore* quæ pro *Loto* habetur, & *herba* quam eodem nomine donant, videatur Plinius lib. 13. cap. 17.

&

& *de arbore* Cl. Salmasius in Plinianis exercitationibus. Ego autem ad eorum sententiam accedo, qui Loti nomine *arborem, non herbam*, ab Homero notatam statuunt, cum vocet λωτοῖο μελιηδέα καρπὸν, quo Ulyssis socii adeo avide vescebantur, arboris certe fructum fuisse innuens.

V. 209. Ναασαμώνων] *Nasamones, quos antea Mesammones Græci appellavere, ab argumento loci, medios inter arenas sitos*, Plin. lib. 5. cap. 5. Hos maximam Psyllorum partem deleviſſe, eorumque sedes tenere idem refert, lib. 7. cap. 1. Fit autem vox ψαμμος vel per syncopen pro ψαμάθιος, vel, ablato augmento, & translato accentu, pro ἐψαμμός, ut κλίμος pro ἐκπωμός, v. 869.

V. 210. Οὓς Διὸς ἐκ ἀλεγοντας,] Pintiani errorem notat Salmasius, qui ex hoc loco colligit ideo à Romanis deletos Nasamonas, quod *Jovem contemnerent, inferos* scil. *non superos, colentes*, ut de iis refert Herodotus, de Augilis vero Mela. Interitus causam verbis citatis indicari sentit etiam clarissimus Vossius, de Orig. Idol. lib. 1. *quod* scil. *nullo Jovem & Superos honore dignarentur, solo inferorum cultu contenti.* Mihi quidem verisimile fit, his verbis non rebellionem tantum, ut Salmasio videtur, verum & neglectum Jovis cultum, ab Herodoto notatum, obiter Poetam innuere. Non tamen excisionis causa istis verbis significatur, neque enim Romanis curæ fuit quos deos colerent gentes ipsis subditæ; sed ideo deleti sunt, quod contra Romanos arma rebellantes sumpserint, quod sub Domitiano contigisse, ex Eusebio, qui hæc verba habet, Δᾶκες γὰ Νασαμῶνες ἐπαναστάντες Ῥωμαίοις ἐφθάρησαν, & pluribus ex Zonara, qui fusius tam rebellionem quam excidium eorum narrat, probat doctissimus Salmasius.

V. 211. Ἀσβύσαι δ' ἐπὶ πᾶσι] Plinio & aliis *Asbetæ* vel *Asbytæ*. Hos latere vivere falso dicit Solinus, cap. 31. male interpuncto Plinii codice in errorem ductus, ut contendit Cl. Salmasius in Plin. exercit. p. 381. qui etiam Asbystarum terræ partem fuisse eam ipsam ubi Cyrenæi urbem condiderunt ex Callimacho notat qui ipsum Cyrenarum solum vocat,——— Ἀσβυστίδα γαῖαν.

V. 212. Καὶ τέμενος Λιβυκοῖο Διὸς] *Jovis Ammonis templum* intelligit, olim inter septem orbis miracula numeratum, de quo consulatur Curtius lib. 4. & Strabo lib. 17. qui oraculum ibi olim nobilissimum fuisse, ubi dei nutibus responsa dabantur, suo vero tempore neglectum refert. Ammonem autem dictum volunt aliqui ab ἄμμος *arena*, quod inter Libycas arenas templum positum esset, quod innuere Poetam censet Eustathius, dum dicit ψαμάθῳ ἐοικὸς πολλῇ. Sed cum vocabulum illud origine Græcum non sit, sed ἴδιον παρ' Αἰγυπτίοις ὄνομα τοῦ Διὸς, teste Plutarcho lib. de Iside & Osir. probabilius est, quod statuit Fullerus Miscell. lib. 2. *Solem* (quem *eundem cum Jove* fuisse probat Macrobius, Saturn. lib. 1.) hoc nomine cultum; is vero Hebræis חמה *Hammah* dicitur à חמם *calere*, unde *corniger Ammon* fingebatur, *ad*

ad radios designandos à sole emicantes, sicut eadem vox Hebraica & radios & cornua significat. Alii vero *Ham* filium *Noah*, cujus posteri Libyæ cultores, *Hammonis* seu *Ammonis* nomine pro deo hic cultum censent: quod Vossio placet, de Orig. Idol. l. 1. nec eidem Fullero aut nobis displicet; cum ab hoc *Ham* vel *Cham* Ægyptus *terra Cham* dicatur, Psal. 105. & Χημίαν in sacris Isidis vocatam Plutarchus testetur.

V. 213. Κυρλώη τ' ἔυιππ⊖] Eodem epitheto urbem hanc ornant Pindarus & Callimachus: ideo Papias lectionem hanc, quam etiam Priscianus sequitur, alteri, quæ pro ἔυιππ⊖ ἔυπυρ⊖ habet (quam Avienus sequutus, qui vertit, *Urbs procera arces*---) non sine ratione præfert. Astipulatur etiam Strabo, Λέγεται ἡ Κυρλώη κλίσμα Βάττε, ἱππο⊖ρ⊖ ὄζιν ἀείση. Hæc urbs magnam Libyæ partem sibi subjecit, quæ inde *Cyrenaica* dicta est, in cujus extrema ad meridiem parte, τῇ ἀοικήτῳ proxima, *laserpicifera regio* est, de qua Strabo l. 17. & pars ejus maritima *Pentapolis* dicta est, à quinque urbibus illustribus, Berenice (quæ olim Hesperides, ubi fabulosos Hesperidum hortos aliqui statuunt, vid. Strab. lib. 17.) Arsinoe, Ptolemaide, Apollonia, & ipsa Cyrene, Plin. lib. 5. cap. 5.

Ἀμυκλαίων γν⊖ ἀνδρῶν] Cyrenis urbi hic tribuitur μετωνυμικῶς quod Cyrenæis proprie convenit; nisi alteram lectionem, quæ pro γν⊖ habet ἔθ⊖, potius amplecti libeat. Cyrenæi quidem Laconicæ originis fuere, & Ἀμυκλαίων pro Λακώνων hic ponitur per Synecdochen, quia Amyclæ Laconiæ urbs: non autem ab Amyclæis ipsis Cyrene condita, sed à Theræis, qui olim Laconum coloni. Strabo de Cyrene, lib. 17. Ἔστ ὃ Θηραίων κλίσμα, Λακωνικῆς νήσε· quod & vetus Aristophanis Scholiastes confirmat. Cum vero *Battum Lacedæmonium Cyrenas condidisse* dicat Solinus, cap. 30. tam hic quam Dionysius hoc sensu intelligendi, quod Battus & ejus socii à Laconibus originem duxerint, non quod ipsis Laconia (cujus urbes Amyclæ & Lacedæmon) locus natalis fuerit.

V. 215. Γαίτυλοι δ' ἐφύπερθε] Scopum auctoris nostri non intelligere videtur Ortelius, dum notat eum inter Marmaridas & Nigritas Gætulos describere; neque enim à Marmaridis ad hos progreditur tanquam proxime sitos; sed postquam omnes mediterranei maris accolas à Mauris ad confinia Ægypti descripsit, jam ad interiores Libyæ partes describendas accedit, quas & *superiores* vocat, sive quia *remotiores* sunt ab ipsius patria, quod mihi maxime arridet, vid. vers. 138. sive quia *mari proxima inferiora*, loca vero mediterranea & *à mari remota superiora* Geographis habentur, ut de Mysia & Germania superiore & inferiore constat. Et 4 quidem præcipuos Libyæ interioris populos numerat, ab Occasu & Septentrione initium faciens: primo Getulos nominat, Mauris proximos, Ptol. lib. 4. cap. 6. deinde ultra hos ad Meridiem sitos Nigritas & Phaurusios; post hos Garamantas magis ad ortum positos, secundum

dum Ptolemæum, & Plinium, lib 5. cap. 8. quos tamen ultra reliquos modo memoratos ad Meridiem ſtatuere videtur Dionyſius, ſi ὧν ὑπὲρ αὖαν legendum ſit, (nam ὑπὸ γαῖαν habent Exemplaria quædam) hoc enim valebit *quorum ultra terram*, ut Libyæ interioris extrema, Æthiopiæ interiori contigua, Garamantibus tribuat. Dein enumeratis hiſce Libyæ populis, ultimo Æthiopas recenſet, poſt hos omnes ad Meridiem ſitos. Eodem modo Strabo gentes has enumerat, ſed ordine inverſo, τοὺ μ̓ μεσημβρινωτάτους Αἰθίοπας ἀφεσαυρᾶσι, τοὺ δ̓ ὑπὸ τόποις τοὺ πλείσους Γαραμάντας, καὶ Φαυξεῖους, καὶ Νιγείτας, τοὺ δ̓ ἔτι ὑπὸ τόποις Γαιτούλους, lib. 2. ubi ὑπὸ valet *citra*, ut ὑπὲρ *ultra*.

Νίγειτες] Qui & Νιγεῖται dicti, quorum metropolis *Nigira*, accolæ fluvii qui Ptolemæo Νίγειρ dicitur, & inde denominati; quem cum Latinorum aliqui, more linguæ ſuæ inflectentes, Nigrum dixerint, hinc Solini error ortus eſt, qui ab aquæ colore ita dictum cenſuit, cap. 27. *Inde Niger eſt amnis, qui atro colore exit per intimas & exuſtas ſolitudines.* Barbarum potius vocabulum cenſendum: neque enim aut ipſi Libyes aut Græci a vocabulo Latino urbem Nigira vocarent; ſed ea ſic Nigira à Νίγειρ fluvio, ut alia urbs Gira à Gir denominatur: & quidem Νίγειρ ſeu Nigris (quod nomen ſuperiori fluvii parti inditur) ac Γείρ ſeu Giris (quod inferiori, ubi è terra rurſus emergit) ab eadem origine varie deflexa videntur.

V. 216. ὧν ὑπὲρ αὖαν] vid. in verſ. 215.

V. 217. Γαραμάντες ἀπείρητοι] Non immerito dictum ἀπείρητοι, nam *Garamantes* maxima gens, teſte Ptolemæo lib. 4. cap. 6. Hos quidem ab Æthiopibus hic diſtinguit Dionyſius: ita Stephanus, Γαραμάντες ἔθνος Λιβύης. Solinus tamen cap. 33. eos *Garamanticos Æthiopas* vocat; & Ptolemæus quidem ipſe, licet Libyæ interioris terminos longe ultra Nigrin fluvium protendat (quem Plinius lib. 5. cap. 4. & Solinus, Africam ab Æthiopia dirimere ſtatuunt) Nigritas tamen, quos ipſæ inter Libyæ populos numerat, diſerte Æthiopas vocat, lib. 4. cap. 6. ut videatur nulla exacta diſtinctio inter Æthiopas & Libyas propinquos fuiſſe, aut ſaltem Æthiopes quidam inter Libycas gentes vixerint.

ἐν ᾧ μυχοῖσι] Ut ſinuum maris extremos in terram receſſus, ita ut ultimos terræ receſſus Oceano proximos Græci μυχοὺς appellant. Utrumque vero Africæ μυχὸν Æthiopes coluere, tum ad Oceanum Æthiopicum tum ad Atlanticum, vide in verſ. 180. Media etiam loca quæ mare Meridianum attingere crediderunt, ſub nomine Æthiopiæ interioris comprehenſa; ſed ea deſerta & fere incolis vacua putarunt. *Prima Æthiopes tenent, media nulli, nam aut exuſta ſunt, aut arenis obducta*, Mela lib. 3. cap. 11.

V. 219. Αὐτῷ ἐπὶ ὠκεανῷ] Licet Æthiopes utriuſque Oceani accolæ eſſent ut modo dictum, ὠκεανῷ tamen in ſingulari dixit, quod is re unus, licet nomine multiplex, ipſi habeatur, vid. verſ. 28. & maris Atlantici cum Æthiopico ξύμξοιαν ſtatuat à meridionali

nali Æthiopiæ parte; ubi quidem ea conjungi veteres plerique pro certo habuerunt. Sic auctor Peripli de mari Erythræo loquutus, ὃ μὲν πρὸς τόπους ὠκεανὸς ἀνερδίνατος ὢν εἰς τὴν δύσιν ἀνακάμπτει κατὰ τοῖς ἀπεσχαμμένοις μέρεσι τῆς Αἰθιοπίας καὶ Λιβύης καὶ Ἀφρικῆς κατὰ τὸν νότον πρὸς εἶναν, εἰς τὴν ἑσπερίαν συμμίσγει θάλασσαν. Et terram prorsus finiri non longe ab Hesperi cornu & Prasio prom. credidere: ita Mela l. 3. c. 10. *Ipsa terræ promontorio cui ἑσπέρας κέρας nomen est, finiuntur.* Hoc promontorium esse quod hodie Cabo de palma dicitur (potuis quam caput viride, ubi nullus est magnus ab occasu in meridiem litoris flexus) non temere statuit Salmasius.

πυμάτης πρὸς πέμπα Κέρνης] De *Cernes* situ adeo variæ & discrepantes sunt auctorum sententiæ, ut eas omnes conciliare plane impossibile sit. Nam (ut eos omittam qui eam non insulam, sed λίμνην Αἰθιοπίας esse statuunt, vide Casaub. in Strab. lib. 1. & eos qui negant Cernen ullibi inveniri, quæ est ipsius Strabonis sententia) alii insulam in Oceano Atlantico statuunt, ut Ptolemæus lib. 4. cap. 6. Polybius, Cornelius Nepos apud Plinium lib. 4. cap. 6. Eratosthenes apud Strabonem. Alii in Oceano Æthiopico locant (qui quidem eam insulam designare videntur, quæ Ptolemæo Menuthias, hodie Madagascar, dicitur) cui sententiæ Ephorus apud Plinium favere videtur, cum ex mari rubro in eam navigari tradat; licet Plinius ipse, ut nec de magnitudine ejus, nec de intervallo à continente constare affirmat, ita nec de situ certi quicquam ex propria sententia statuat. Quam variæ fuerint Cernes situ sententiæ, ostendit tum Plinius, tum Eustathius, καὶ ἡ θέσις δὲ αὐτῆς διαφωνεῖται· οἱ μὲν γὰρ ἀνατολικὴν αὐτὴν ὑπονοήσαι, ὡς καὶ Αὐκόφρων ἐμφαίνει, οἱ δὲ δυτικὴν, Διονύσιός τε καὶ ἄλλοι νοσίαν. Vere quidem ille de auctoris nostri sententia judicat, eum scil. ad Meridiem Cernen locare, scil. ad Oceanum Meridianum, & extremas Æthiopiæ ad Austrum partes, ita tamen ut plane in incerto relinquat utrum ad Orientem an ad Occidentem magis vergat. Non possum sane ad magni illius Salmasii sententiam hic accedere, quod Dionysius per Æthiopas solos Hesperios hic notet, per Oceanum solum Atlanticum: non enim in præcedentibus Occidentem versus, sed potiùs è converso ab Occasu ad Ortum progreditur, post *Nigritas & Phauruſios Caramantas* nominans ab illis *ad ortum* positos, *post quos Æthiopas* omnium ultimos recensetque; ut si alteram tantum Æthiopiam notaret, Orientalem ad Oceanum Æthiopicum, potius quam Hesperium, intelligi ex situ ipso constaret. Sed præcipuus certe auctoris scopus fuit *primo Boreales* Africæ populos enumerare, *secundo loco Mediterraneos, & tandem ad eos qui ultimi ad meridiem sunt, Æthiopes* scil. accedere, ut attento lectori facile apparebit: Et plurimi quidem auctores adversam Æthiopiæ Cernen cum Dionysio statuunt: ita Plinius loco citato, *Cerne nominatur insula adversa Æthiopiæ* (verba autem præcedentia, *contra sinum Persicum*, non ad istam sententiam, sed priorem, pertinent, ut à Pintiano & Salmasio recte notatum;) ita Scylax Caryandæus

andæus à Salmasio citatus, qui Phœnicum navigationis à Gadibus Cernen ultimum terminum constituit, ibi eos naves exonerare, & inde in continentem proximam ad Æthiopas in ratibus exiguis merces transvehere affirmans. Κέρνης δ' νήσος (inquit) τὰ ἐπέκεινα οὐκ ἔτι ὁδὸν πλωτήν. Licet igitur ex auctore nostro de Cernes situ nihil colligi possit nisi Meridionalem esse, ut nihil obstet quin Cernes nomine Menuthias ab eo intelligatur; in hoc tamen Salmasii sententiæ subscribimus, quæ plurimorum auctorum sententiis firmatur, Cernen revera fuisse insulam Atlantici maris, contra quam Hesperii Æthiopes colebant, & erasse siqui Cernen in Orientali Oceano collocarunt, decepti *Æthiopiæ* nomine, & *Eoam* pro *Hesperia* intelligentes, aut navigationem Phœnicum à Gadibus factam è mari Rubro factam arbitrantes. Meridionalem etiam esse necesse est, ut statuit Dionysius, cum *ultima* haberetur, & *extremæ Æthiopiæ adversa*; & terminus navigationum ad Meridiem ab Ephoro & Scylace statuatur, sicut hic πυμάτη dicitur, tanquam *ultima ad Meridiem*. Facile etiam errare potuerunt aliqui Orientalem eam statuendo & in Æthiopico mari, cum ἑῴαν utriusque maris ad Meridiem statuerent. Quod si mihi hac in re conjecturam facere liceat, Cernes situm designatum à Dionysio, & aliis qui Æthiopiæ propinquam faciunt, (neque enim Ptolemæi sententia qui eam adversus Libyam citra Fortunatas statuit, cum his conciliari potest) nulli alii insulæ æque convenire sentio ac ei qui Sancti Thomæ (ubi maximus sacchari proventus) hodie dicitur, in ultimo Hesperii sinus recessu positæ, ultra Hesperi cornu (hodie Cabo de Palma) ultra quod meridianum mare incipere, Oceano Occiduo cum Eoo se conjungente, antiquis visum, ut alii eam in Atlantico mari sitam, alii in Æthiopico, seu Meridiano, non immerito statuere possent. Et ea quidem amœna est insula, & fluminibus irrigua, ut de Cerne innuit Poeta, dum τέμπεα Κέρνης vocat. Ex adverso etiam Carthaginis est quod de Cerne statuit Cornelius Nepos, *respectu longitudinis*, cum sub eodem meridiano sit, (sicut Αἰθιοπία Αἰθιοπίας sub eodem Cinnamomifera regione parallelo positos, ultra Æquatorem scil. ὑπόκεινται πρὸς νότον Καρχηδόνα τόποι, Strabo lib. 2. affirmat, longitudinis scil. respectu) licet verba ea de latitudine plerique interpretentur, quo sensu eorum sententiæ plane adversarentur qui Cernen juxta Æthiopiam statuunt, nec longinqua haberi posset à Gadibus ad Cernen navigatio, cum Cerne ipsa juxta Gades esset. Neque ab hac abhorrere videtur Polybii sententia, qui quanquam, Plinio teste, contra montem Atlantem Cernen statuat, Atlantis tamen nomine montem quendam intelligit longo terrarum intervallo ab Atlante vulgo dicto dissitum. *Atlantem* enim *medio spatio inter montem* Θεῶν ὄχημα *dictum, & promontorium Hesperium*, seu ἑσπέρου κέρας, *locat, à cæteris omnibus in extremis Mauritaniæ proditum*, Plinius lib. 5. cap. 1. Mons autem Θεῶν ὄχημα in media meridianæ

Æthiopiæ

Æthiopiæ parte, quatridui navigatione à promontorio quod Hesperion ceras vocatur, à Plinio statuitur, lib. 6. cap. 30. Sed Atlantis nomen, cui adversam Cernen statuit Polybius, fortasse effecit ut Ptolemæus contra Atlantem vulgo dictum Cernen locaret, & ut Plinius, Polybii de Cerne sententiam recensens, cum Atlante Mauritaniam extremam conjungeret; à qua tamen Atlantem suum longe diffitum Polybius, ipso teste verbis modo citatis, prodiderat. Sed de Cerne (de qua omnia obscura & incerta) plus satis.

V. 220. Βλεμύων ἀνέχυσι κολῶναι] De montibus ubi Nili Catarractæ hoc intelligendum: neque enim *καταῤῥάκ]ης* ipsos scopulos proprie significat, sed *præcipitem fluvii ipsius defluxum*, *πῶ διάβασιν διὰ τῆ ὀρῶν*, ut Aristides recte interpretatur, sicut à Cl. Salmas. in Plin. ex. notatum; licet non modo ab Eustathio, verum ab antiquis quibusdam auctoribus (*μεπωνυμικῶς*) scopuli isti Catarractæ dicantur. Ad Catarractas sitos Blemyas expresse affirmat Ammianus Marcell. lib. 14. eosque ad Nilum ex utraque parte Meroes habitare, & Ægyptiis conterminos esse, asserit Strabo lib. 17. *τοὺς ὑπὲρ Συήνης Αἰθίοπας*, hos & finitimos vocans. Turpiter vero errat, & sibi ipsi contraria scribit Eustathius, dum affirmat *illos prope Cernen sitos*; (cum ipse Cernen paulo ante ex Dionysii sententia in Australi Æthiopiæ parte sitam affirmasset, Blemyas autem ad Catarractas & Ægypti confinia sitos agnoscat) non aliam hic erroris sui ansam habens, quam quod Dionysius Æthiopas prope Cernen habitare, Blemyas vero ante Æthiopas, affirmet. Hoc quidem de Æthiopibus verum (qui longe lateque dispersi ab Ægypti vicinia ad extremam meridiem & utrumque Oceanum) non autem de eadem Æthiopiæ parte. Prope Hesperios aut Meridionales Æthiopas Cerne, ante Æthiopiam sub Ægypto Blemyes. Blemyas ipsos plurimi quidem Æthiopas vocant, ut Strabo loco citato (licet aliqui inter Libyæ populos numerent, vide in vers. 217.) & ab Æthiopibus eos non multum differre innuit ipse Dionysius, ut recte notat Eustathius, dum eos *αἰθαλέους perustos* vocat, voce ab *αἴθω* deducta, unde & *αἰθίοπες*.

V. 222. Ὅς ῥ᾽ἵκοι Λιβύηθεν] In deserta jam ventum, ubi error facilis, nec sat scio quem ducem sequar. Ptolemæum tamen & Eratosthenem (sicut ejus sententia à Strabone explicatur) utpote in vicinia habitantes, cum hic Cyrenæus, ille Alexandrinus esset, de Nili ortu & progressu veriss̃ima scripsisse sentimus; ideoque ubi inter se, & cum recentiorum descriptione consentiunt, (quod in plerisque fit) eorum sententiæ acquiescemus. Hæc quidem Dionysii verba ita sonare videntur, ac si ille eorum sententiam sequeretur qui Nilum fluvium eundem cum Nigri statuunt, quem tradit Plinius *juxta fines Mauritaniæ oriri*, (licet idem lib. 8. c. 21. apud Hesperios Æthiopas eundem Nigrin oriri statuat, ubi non ex Jubæ, sed aliorum sententia loquitur) *& per Libyæ deserta*

ſerta ad Orientem fluere, terramque ſemel atque iterum ſubire, & rurſus emergere, & Nigrum quidem dici, dum per deſerta fluit Africam ab Æthiopia dirimens, deinde Aſtapum ubi medios Æthiopas ſecat, poſtea diviſo alveo circa Meroen fluere, à lævo latere Aſtaboran, à dextro Aſtuſapen dictum, & rurſum conjunctum aliquandiu Sirin (vel, ut alii legunt, *Girin) tandem vero ad Catarracten ultimum Nilum dici.* Hoc Plinius ſe à Juba rege accepiſſe refert. lib. 5. cap. 9. in cujus verba Solinus juraſſe videtur, eadem cum illo, totidem fere verbis, tradens, ac Jubam auctorem citans; & eandem ſententiam alii etiam Latini amplexi ſunt. Ego vero Nigrin in Nilum influere, & proinde quaſi Nili partem eſſe, facile concedam, eum terram ſubinde ſubeuntem & rurſus emergentem nomina mutare, ut modo Niger, modo Gir, aut alio quopiam nomine, appelletur, & tandem cum Nilo proprie dicto, ſive aperte, ſive ſubterraneis meatibus, conjungi. Sed ne concedam iſtum unicum aut præcipuum eſſe fluvium ex quo Nilus conſtituitur, aut eum in progreſſu Aſtapum dici, ejuſve tantum brachia eſſe Aſtuſapen & Aſtaboran, movent me tum recentiorum deſcriptiones, tum præcipue Ptolemæi & Eratoſthenis auctoritas, quibus in vicinia habitantibus notior eſſe potuit Nili progreſſus quam Mauritaniæ regi, à quo iſti ſua omnia ſe ſumpſiſſe fatentur, ut omnium teſtimonia qui hanc ſententiam amplexi ſunt in unius Jubæ conjecturas tandem recidant, qui Nili ortum regno ſuo vendicare cupiebat. Nec prætereundum Plinium, licet Jubæ ſententiam prolixe recitet, paulo tamen ante falſum eſſe *Nilum incertis oriri fontibus.* Et iſto ſenſu *Nilum è Libya ad Orientem fluere* apud Dionyſium commode intelligi non poteſt, ac ſi Nigrin pro Nilo ſumeret. Cum enim ille Nilum terminum ſtatuat, quo Libya ab Aſia dividitur, & Africam Europæ junctam unum conum, Aſiam vero alium conſtituere affirmet, nullum formæ iſtius veſtigium maneret, ſi Æthiopia tota ad Atlanticum uſque Oceanum Aſiæ adderetur. Et abſurde ſane affirmant Plinius & Solinus Nigrin fluvium Africam ab Æthiopia dirimere. Si per Africam Libyam interiorem intelligerent, licet in hoc à Ptolemæo diſſentiant, me non repugnantem haberent: ſin nomine Africæ tertiam orbis partem intelligant (quod aperte à Solino, cap. 30. indicatur, Africa, inquit, *ab Æthiopia & terminis Aſiæ Nigri flumine, qui Nilum parit, ſcinditur*; & ex Plinii principiis conſequi videtur, cum Nilum Africam ab Aſia diſpeſcere, Nigrin vero Nilum eſſe ſtatuat) næ illi miram quandam orbis diviſionem facient, Aſiam per totius οἰκουμένης longitudinem ab India & Serica ad Occiduum Oceanum protendentes, ut Africa & Europa conjunctæ vix tertiam ejus partem æquarent, Africa vero vix decima pars orbis tunc cogniti eſſet.

Hunc igitur Dionyſii locum ex Eratoſthenis ſententia apud Strab. lib. 17. explicandum cenſemus (ex quo eum pleraque ſua ſumpſiſſe

sumpsisse Eustathius & alii testantur) ut cum Nilum è Libya versus orientem serpere dicit, id de flexu tantum Nili infra Meroen intelligatur. Statuit ille *Nilum duo flumina excipere (Astaboran ab Oriente venientem, Astapum, à lacubus quibusdam à meridie fluentem) eosque Meroen circumdare, ita ut Astapus* (quem & *Astosaban* vocari affirmat, & rectum Nili corpus constituere censet) *Occidentale latus, Astaboras vero Orientale claudat. Post brachiorum horum conjunctionem Nilum ad Septentrionem ait à Meroe deferri, deinde ad occasum hybernum in Libyam verti, dehinc rursus ad Septentrionem & Orientem* (hoc est, ad Ortum æstivum) *ferri, ad Catarracten magnum,* ἀναστρέφῃ πρὸς μεσημβρίαν καὶ τὴν χειμερινὴν δύσιν, &c. καὶ εἰς τὴν Λιβύην πολὺς περιπεσὼν, καὶ τὴν ἑτέραν ἐπιστροφὴν ποιησάμενος, πρὸς τὰς ἀρκτους φέρεται πενταχιλίοις καὶ τριακοσίοις σταδίοις ἀπὸ τοῦ μέγαν καταῤῥάκτην, παρεκπρέφων μικρὸν πρὸς τὴν ἑῴαν. Hunc locum videtur Dionysius hic expressisse: Libyam autem hic vocat *Nubarum regionem*, quæ teste eodem Eratosthene, *magna Libyæ gens est à Meroe ad Nili flexum habitans.* De Nili progressu idem sentit Ptolemæus, nisi quod *verum Nilum, in Lunæ montibus ortum, & in paludes quasdam paulo infra effusum, ab Astapo distinguat, & Astaboran in Astapum, hunc in Nilum prope Meroen influere statuat*; ideoque Meroen non Astabora & Astapo, sed Nilo & Astabora cingi asserat. Cum enim tres isti fluvii prope Meroen confluant, ut testatur etiam Heliodorus (ἡ Μερόη δὴ νῆσος τοῦτε Νείλῳ καὶ τῷ Ἀσταβόρᾳ καὶ τῷ Ἀστοσάβᾳ περῤῥεμένη) Eratosthenis brachii Occidentalis denominationem Astapo seu Astosabæ tribuit, (non ante utriusque brachii conjunctionem Nilum nominans) Ptolemæus vero fluvio præcipuo, in quem alii duo fluunt, quem toto decursu Nilum vocat nomine gentili, cui ipse & alii Ægyptii assueverant, licet alio nomine ab Æthiopibus appellaretur.

V. 223. Σῖρις ἅν' Αἰθιόπων] Ineptæ sunt quas recenset Eustathius, sed neque ipse probat, Etymologiæ nominis Σῖρις è Græca lingua petitæ, cum Æthiopica sit vox; & quod ad illam attinet quæ à Σείριος ducitur, quia circa Sirii, seu Canis, ortum Nilus maxime exundet (Plin. lib. 5. cap. 9.) è converso Sirium à Siri sic dictum, quasi Niliacam stellam, nos (cum Fullero) probabilius censemus. Quod ad vocem Σῖρις, Hebræis Nilus שִׁיחוֹר *Shihor* vocatur, quod Æthiopes lingua sua *Shichri* vel *Shihri* dixerunt, ut monet Scaliger, teste Salmasio: pro hoc Græci, voce ad linguæ suæ formam deflexa, Σῖρις scripserunt. Hinc vero *Giris* seu *Gir* & *Dyris*, corrupta esse (quod statuit Salmasius) haud facile assentiar, cum Vitruvius Nigris initium, quod longe à Nilo. *Dyrin* vocare videatur, quod cum in *Atlante* monte oriri statuat, qui barbaris *Dyris*, vide in vers. 66; Τεῖρις vero Ptolemæi (unde manifesto Giris) fluvius sit à Nilo distinctus; & licet in Nilum subterraneis meatibus influere possit, hoc tamen Ptolemæus non agnoscit, qui certe Æthiopicum veri Nili nomen Libyco isti fluvio non inderet.

V. 224.

V. 224. *μεῖ' ἔνομα Νεῖλον ἔδυσ]ο]* Tmesis, pro ἔνομα μετέδυσ]ο. Aliqui post alveorum Meroen amplectentium coitum Nilum mox dici volunt: ita Eratosthenes, & Mela lib. 1. cap. 9. Plinius vero *Sirin post conjunctionem istam per millia aliquot* vocari tradit, lib 5. cap. 9; & Solinus affirmat ad Catarracten ultimum relinquere post se nomen quo Siris vocatur, ut optimi codices habent. Sic Herodotus, ὁ δὴ Νεῖλος ἀρξάμενος ἀπὸ τῆς κατα δ]πων ῥέῃ μέσῳ Αἰγυπ]ον ῥίζων. Hi cum Dionysio hac in re consentiunt, si ἀρξάμενος apud Herodotum sano sensu sumatur, ut non fluvii sed nominis initium significetur. Catadupa eadem cum Catarractis. Catarractes ultimus is est qui parvus dicitur: is ad Ægypti & Æthiopiæ confinia est prope Syenen & Elephantinen, Strab. lib. 17. Et verisimillimum quidem Æthiopicum nomen non ante mutatum quam in Ægypti confinia veniret, *aliter* scil. *appellantibus accolis* (lingua diversis) ut de Danubii nomine in Istrum mutato habet Mela, libro 2. cap. 1. Neque hanc Æthiopici & Ægyptii nominis diversitatem Ptolemæum ignorasse probabile est, sed Ægyptios verisimile fluvium totum *Nilum* vocasse etiam dum per Æthiopiam fluit, & Æthiopas è converso *Shicri* vocasse etiam postquam in Ægyptum delatus est, ubi quidem Hebræos *Shihor* vocasse ex sacris literis constat. Quod ad Nili nomen attinet, Eustathius, (ut alia fabulosa ejus Etyma mittam) origine Græcum faciens, deduci vult ἀπὸ τῆ νέαν ἴλυν βάλλειν, quod quotannis recentem limum Ægypto infundat, quod Etymon à Dionysio innui censet vers. 229. Οὔτ' ἴλυν βαλέσθαι. Alii Ægyptiacum hoc nomen ab Hebræo נחל *nahal* (quod Ægyptiis & Syris, teste Fullero, est *neel*) torrentem aut fluvium significante, satis probabiliter deducunt (quod Græci, addita terminatione suæ linguæ conformi, immutarunt) ut fluvius καθ' ἑξοχήν, seu per synecdochen generis dicatur, cum non modo præcipuus, sed fere unicus Ægypti fluvius sit, Strab. lib. 17. unde in sacris *nahal mizraim, fluvius Ægypti*, frequenter dicitur.

V. 225. ἄλλυδις ἄλλ]ος] Qui postquam in multos alveos scissus est, singuli alvei singuli fluvii habentur propriis nominibus donati; quæ videantur apud Ptolemæum lib. 4. cap. 5. Extimi autem fluvii sunt ad Occidentem *Agathosdæmon*, & ad Orientem *Bubasticus*; inter quos & pelagus Ægyptium comprehensa insulæ in modum terra, quam mediam reliqui alvei scindunt, *Delta* dicitur, à forma literæ Δ, seu trianguli, cujus basis est ora maritima, quæ per A notatur in adjecto diagrammate, duo vero crura sunt alvei modo dicti BC, Strabo lib. 17. Plin. lib. 5. cap. 9.

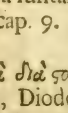

V. 226. Ἑπτὰ διὰ στομάτων] Cum Dionysio septem Nili ostia numerant Strabo, Diodorus, Herodotus, Mela, Solinus; sic ab Ovidio Met. 1. Nilus *septemfluus* dicitur. Nomina, ex Melæ recensione lib. 1. cap. 5. hæc sunt; *Canobicum* (quod Ptolemæo

Heracleoticum) *Polbiticum*, *Sebenniticum*, *Mendesium*, *Pathmeticum*, (quod nonnullis Phatnicum) *Taniticum*, *Pelusiacum*. Ptolemæus quidem, lib. 4. cap. 5. his alia duo addit, & sic novem ostia numerat; Plinius undecim, lib. 5. cap. 10. sed quæ numerum septenarium excedunt Ptolemæus ψευδόστομα, Plinius *falsa ora* vocat, quippe hominum opera ad irrigandos agros facta, ut septem tantum naturalia sint.

V. 227. Ὕδασι παίνων] Notum, annuas Nili exundationes Ægyptum fœcundam reddere. Ita Plinius, lib. 5. cap. 9. *Certis diebus auctu magno per totam spatiatus Ægyptum, fœcundus innatat terræ.* Hinc puteo lapideo (quod Νειλομέτριον dictum) Nili augmentum metientes, à justa aquæ altitudine fertilitatem, à minore incremento annonæ caritatem futuram prædicebant: vide Strab. l. 17. & Plin. l. 5. c. 9. Exundationem hanc accidere dum Sol Cancrum & Leonem peragrat, præcipue circa Canis ortum, paulatim aquas subsidere dum in Virgine est, intra ripas revocari dum in Libra est, Plinius ibidem testatur; sic Lucanus,

——contraque incensa Leonis
Ora tumet, Cancroque suam torrente Syenen
Imploratus adest, nec campos liberat undis
Donec in Autumnum declinet Phœbus——

De causis hujus exundationis conjecturæ variæ, quales suppeditare solet ratio experientia destituta, apud Plinium & Lucanum locis citatis legi possunt. Veram autem causam indicat Eratosthenes apud Strabonem, cui & ipse Strabo suffragatur, hoc scil. accidere *ab imbribus æstivis* stato tempore quotannis in Æthiopia decidentibus. Hanc veram esse causam ex navigationibus in Arabicum sinum tunc compertum fuisse refert Geographus, οἱ μὲν ἐν ἀρχαῖοι σχασμῷ τὸ πλέον, οἱ δ' ὕστερον αὐτόπται γεγενῆσθαι, ἤδοντο ὑπὸ ὀμβρων θερινῶν πληρούμενον τὸν Νεῖλον τῆς Αἰθιοπίας τῆς ἄνω κυκλουμένης. Ex hodiernis etiam navigationibus idem in aliis Zonæ torridæ partibus accidere notissimum.

V. 231. Ἐς Λίβα δ' Λιβύλω] De Nilo per Ægyptum fluente, ubi proprie Nilus dicitur, hoc intelligendum; Ægyptus enim respectu Africæ totius ad Ortum æstivum est, ideo Africa è converso ad Occasum hybernum respectu Ægypti, & Nili per ipsam fluentis Asia vero recta ad Ortum: sin de toto fluvii decursu hoc intelligeretur, recta ad Occasum æquinoctialem Libyam Nilus respiceret.

V. 233. Οἱ μὲν τοι βίοτοιο] Eos multitudinem in *tres ordines* divisisse, 1. *Sacerdotes*, (quibus non tantum sacra, verum & Astronomia, & Philosophia curæ fuit) 2. *Milites*, 3. *Agricolas* (quibus & artifices accensent) refert Strabo lib. 17.

V. 234. Πρῶτοι δ'] *Aratrum invenisse Buzygem Athenienssem, aut Triptolemum*, refert Plinius; quod etiam Athenienssium inventum fuisse testatur Justinus. Hi Græcos fortasse arare docuerunt, cum tamen aratri usus apud alias gentes antiquior esse potuerit.

potuerit. Plerique quidem Osiridem Ægyptium boves primo ad arandum junxisse ferunt, unde forma bovis ab Ægyptiis colitur. Sic Servius in illud Virgilii Georg. 1.

——uncique puer monstrator aratri.

ab aliis Triptolemum intelligi indicat, *ab aliis Osiridem*, quod ipse verius judicat; censet tamen à variis hominibus variis in locis inventum. Osiridi etiam hujus inventi gloriam tribuit Tibullus lib. 1. eleg. 7.

Primus aratra manu solerti fecit Osiris,
Et teneram ferro sollicitavit humum.

Probabilior tamen est eorum sententia, qui non hominem sed Solem Osiridis nomine ab Ægyptiis cultum putant, tanquam proventus frugum auctorem; ita Statius Theb. 1.

——seu te rosëum Titana vocari,
Gentis Achæmeniæ ritu, seu præstat Osirin
Frugiferum——

Idem de Baccho judicium est v. 703.

V. 235. ἀπλώσαντο] Vox hæc, quæ proprie significat *expanderunt*, ab ἁπλόος *simplex* deducta, hic seminis sparsioni ideo tribui videtur, quod semen ita dispergi debeat, ut unicum uno in loco granulum sit, nec grana plura congerantur.

V. 236. Πρῶτοι δὲ γραμμῇσι] Sphæræ cœlestis circulis suis distinctæ, quam πόλον vocat, vide vers. 582. inventionem Ægyptiis tribuit. Geometriam quidem ab his inventam refert Strabo lib. 16. ἧς Αἴγυπτίων εὕρημα γεωμέτριον φασί· idque necessitatem quandam iis suggessisse censet, cum Nili exundatio terminos confunderet, ut terram postea metiri necesse haberent. Astronomiæ etiam & Philosophiæ studio eosdem deditos refert, sic de Thebis Ægyptiis loquens lib. 17. Λέγονται δὲ καὶ ἀστρόνομοι καὶ φιλόσοφοι μάλιστα οἱ ἐντεῦθεν ἱερεῖς, & notum est Pythagoram, Democritum, Platonem, & Eudoxum in Ægyptum profectos esse, illos ut Philosophia, hunc ut Astronomia præcipue ab Ægyptiis institueretur. Refert etiam Strabo annum Solarem illis in usu fuisse, mensibus 12, diebus 365 constantem, & post certos annos diem intercalarem addi solitam, scil. quarto quoque anno; ut ex Horo Apolline, lib. 1. cap. 5. Vossius ostendit, διὰ τελετείου τὸν ἐνιαυτὸν ἡμέραν ἐμβάλλοντα. Ad quam formam Julium Cæsarem annum Romanum reformasse, ex consilio Ægyptii sacerdotis, vulgo notum; de quo Plin. lib. 18. cap. 25. Sed quod ad primam Astronomiæ inventionem attinet, eam *alios Atlanti*, *alios Ægyptiis*, *alios Assyriis tribuere* (quo nomine Chaldæi intelligendi videntur) refert Plinius lib. 7. cap. 56. Utrum apud Ægyptios an Chaldæos antiquior ejus usus fuerit, sub judice lis est. Chaldæis favent plurimi, quippe Orientalioribus, & primorum parentum sedi vicinis, unde artem hanc ad regiones Occidentaliores paulatim processisse verisimile: Herodotus tamen, lib. 2. Ægyptiis ipsam artis inventionem tribuit; & certe ab Ægyptiis

ad Græcos translata est, Eudoxi præcipue opera, qui per annos 13 teste Strabone, inter Ægyptios versatus est, cum antea imperfecta quædam rudimenta solummodo haberent. Sphæræ quidem inventionem (quam Ægyptios primum circulis distinxisse hic tradit Dionysius) idem Plinius Anaximandro Milesio tribuit; de quo etiam Laertius, πρῶτος ἔγραψεν, ἐπὶ τῆς Λακεδαίμονος φανερὸν ποιήσας. Sed hæc fortasse eo sensu intelligenda, quod hic primus inter Græcos sphæram fabricavit, quamvis inter alias gentes, ut Ægyptios aut Babylonios, ejus usus antiquior esse posset, ipse enim Plinius lib. 2. cap. 8. Atlantem multo ante Anaximandrum Sphæram invenisse refert; de quo quidem differere non operæ pretium esse puto, cum ——*caput inter nubila condat.*

V. 237. Λόξον δεσμὸν ἠελίοιο] *Obliquitatem* zodiaci (in quo Sol & reliqui planetæ cursum suum peragunt) respectu Æquatoris & Polorum mundi. Hanc obliquitatem primum Anaximandrum intellexisse tradit Plinius loco citato, inter Græcos scil. ut verba præcedentia modo explicata.

V. 242. Σῆμα μὲν ἔην] Ægyptus à veteribus stricte sumpta fuit, teste Strab. lib. 17. pro ea sola terra quæ Nilo irrigatur: sic sumpto tæniæ more in longum porrigitur. Postea latiore sensu accepta est, ut Oases, seu Auases, in Libyæ parte sitas, & oram maritimam ad Catabathmum usque comprehenderet; & sic triangularem figuram quadantenus refert, qualis in subsequente diagrammate depingitur; ita sc. ut duæ lineæ, altera à Catabathmo A secundum litus pelagi Ægyptii ducta, altera à Syene C, ad Serbonidem paludem B concurrant, & angulum constituant ad Ortum æstivum, deinde à C ad A subtensa ducatur; quæ quidem, præter Ægyptum proprie dictam, aliquid de Libya Mareotide includet.

Diagramma.

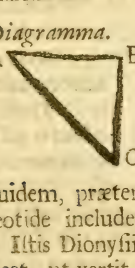

Iltis Dionysii verbis, ὀξὺ πρὸς ἠῶ (si ἠὼς ibi Orientem significet, ut vertit Stephanus) intelligendus est angulus B ad ortum æstivum: sed videtur potius ἠὼς Meridiem significare, quippe litori Boreali hic oppositum, & recta quidem ad meridiem juxta Syenen Ægyptus in acutum contrahitur, non autem ad Orientem, nisi Ortus æstivus intelligatur; & ne is quidem angulus tam acutus est quam reliqui duo, sed fere rectus. Ἠὼ vero *Meridionalem plagam, qua Sol transit*, ζόφον autem ei oppositam *Septentrionalem, quam Sol nunquam adit*, frequentissime apud Homerum significare (qui quidem ἠὼ ἠελίου τε, conjungere solet) multis ex eo adductis testimoniis probat Strabo, auctor omni exceptione major, Geog. lib. 10.

V. 244. βαθυκρήμνοιο Συήνης] Epitheton hoc additur, quia juxta Syenen est minor Cataractes, ubi Nilus à scopulis delabens non tam fluere quam ruere videtur, Plin. lib. 5. cap. 9. vide in

vers.

verſ. 224. Syenen autem ſub Tropico æſtivo eſſe, unde die Solſtitiali meridie nullæ ibi puteorum umbræ, & Gnomones perpendiculares ἄσκιοι, Sole in vertice tunc exiſtente, è Geographo lib. 17. & aliis notum.

V. 245. Οὔρεσιν ἀμφοτέρωσι] Ἀμφότερα hic ſignificat *quæ ex utraque parte ſunt.* Ita Geographus lib. 17. munitam eſſe Ægyptum ab Oriente montibus Arabicis, ab Occidente Libycis affirmat. Quod intelligendum de Ægypto tantum ſtricte ſumpta, quæ juxta Nilum, ceu faſcia porrigitur, περισκεπὴς autem, à περὶ *circum*, & σκέπω *tego*, active hic capitur, ut recte ab Hen. Stephano redditur.

V. 248. Ἥ τ' ὅσοι Θήβας] Diviſionem Ægypti in tres partes innuit; *Ægyptum ſuperiorem, quæ & Thebais* dicta, ab urbe quæ olim Thebæ, poſtea Dioſpolis dicta (cujus urbis nomine Dionyſius per ſynecdochen regionem totam intelligit) *Heptapolin ſeu Heptanomian* in medio ſitam (à ſeptem urbibus & totidem nomis olim in ea comprehenſis nominatam, licet plures, teſte Strabone, ei poſtea adderentur) & *Ægyptum inferiorem (cujus pars Delta)* quæ ora maritima eſt inter Catabathmon & Serbonidem paludem.

V. 249. ἑκατόμπυλον] Urbs hæc, quondam maxima, & Ægypti metropolis habita, Strab. lib. 17. epitheto hoc, tanquam proprio, à Poetis ornatur, quo à Thebis Bœotiis ἑπτάπυλοις diſtingui ſolet, ab Homero Iliad. ι. accepto, qui ejus magnitudinem ſic inſinuat;

Αἰ δ' ἑκατόμπυλοί εἰσι, δυωδέκα δ' ἀν' ἑκάστην
Ἄνερες ἐξοιχνεῦσι σὺν ἵπποισι καὶ ὀχέσφιν.

Ea autem à Cambyſe Perſe capta magna ex parte diruta eſt, teſte Strab. lib. 7. Alterum vero epitheton, ſcilic. Ὀγυγίη, Thebis Bœotiis magis proprie convenit, ab *Ogygo* antiquiſſimo rege, teſte Varrone: antiquitas autem hujus urbis eo notatur; (niſi in his potius Thebis Ogygum illum regnaſſe, contra communem ſententiam, ſenſerit Dionyſius) omnia enim antiqua ab hoc rege Ὠγύγια vocata. Ὠγύγιον, ἀρχαῖον, παλαιὸν, διὰ τὸ Ὤγυγον πρῶτον ἀρξαι τῆς Θηβῶν, Suid. vid. verſ. 417. & 911.

Ἔνθα γεγωνὸς Μέμνων] Γέγωνα, præt. med. à them. inuſit. *vociferari & clare clamare* ſignificat, γνωστῶς βοᾶν, ut explicat Euſtath. in Hom. à γνόω per metatheſin deductum cenſens. Memnonis autem ſtatuam hic deſcribit Dionyſius, quæ, teſte Strabone lib. 17. in loco *Memnonio* dicto juxta Thebas poſita fuit, è ſolido lapide facta, ſed mutilata, quam (magica arte, ut pleriſque viſum) ſonitum, quaſi ictus, circa ſolis ortum quotidie edere, vulgo creditum; de quo Juvenalis,

Dimidio magicæ reſonant ubi Memnone Thebæ.

Solis radiis ſtatuam contingentibus ſonitum iſtum editum cenſet Plinius, lib. 36. cap. 7. *Memnonis ſtatuam quotidiano ſolis ortu contactam radiis, crepare dicunt.* Fingit igitur Dionyſius

hanc ſtatuam Memnonis, quem Auroræ filium fuiſſe Poetæ fabulantur, mane ſonantem venientem matrem Auroram ſalutare. Statuam vidit Strabo, & ſonitum exiguum audivit, ſed, rei minime credulus, eum à circumſtantium aliquo factum ſuſpicatus eſt. Refert vero idem quibuſdam videri, *Memnonem hunc antiquum fuiſſe Ægyptium regem, qui aliter Iſmandes vocatus, quem & Labyrinthum Ægyptium condidiſſe ferunt.* εἰδ', ὥς φασιν, ὁ Μέμνων ἀπὸ τῆς Αἰγυπτίων Ἰσμάνδης λέγεται, καὶ ὁ Λαβύρινθος Μεμνόνειον ἂν εἴη, καὶ τὸ ἄπωθεν ἔργον ἔφω καὶ τὸ ἐν Ἀβύδῳ καὶ τὸ ἐν Θήβαις. Hunc Auroræ fingere potuerunt, quia Ægyptus reſpectu Græciæ ad Ortum æſtivum eſt. Potuit etiam tam Ægypto quam Æthiopiæ vicinæ imperare (unde Æthiopiæ rex vulgo dicitur) *Ægyptiorum enim bellis olim attritam fuiſſe Æthiopiam, viciſſim imperitando ſerviendoque*, teſtatur Plinius lib. 6. cap. 29. Memnonis hujus regia claram fuiſſe Abydon Ægyptiam urbem Plinius lib. 5. cap. 9. & Solinus teſtantur.

V. 251. Ὅσσοι δ' Ἐπάπολιν] De hac vide not. in verſ. 248. Craſſus vero eſt Euſtathii error, qui ſeptem urbes nominaturus unde hæc Ægypti pars Heptapolis dicta, non tantum Dioſpolin & Syenen, quæ in Thebaide ſunt, verum & Catarracten magnum & parvum inter ſeptem iſtas urbes numerat.

V. 253. ἔσω Σιρβωνίδος ἅλμης] Σιρβωνὶς λίμνη Straboni, & Σιρβωνὶς Ptolemæo, Plinio etiam *Sirbonis lacus* dicitur. Is extimus eſt ad Orientem Ægypti terminus: ideo dicitur tota Ægyptus inferior eſſe ἔσω Σιρβωνίδος ἅλμης, quia limitem hunc non excedit, ſed inter duos terminos, lacum hunc & Catabathmum, continetur. Hunc lacum Strabo lib. 16. turpi errore, cum *Aſphaltite* Judææ confundit, *Serbonidem* quidem nominans, ſed *Aſphaltiten* lacum manifeſto deſcribens.

V. 254. Μακηδόνιον πολίεθρον] Μακηδόνιον pro Μακεδόνιον per Ectaſin: πολίεθρον, à πόλις pro πόλις per Epenth. Poet. τεῦ τ, ut πτόλεμος pro πόλεμος. Eſt autem Periphraſis *Alexandriæ* urbis, ab *Alexandro Macedone* conditæ, & ab ipſo denominatæ, ubi & corpus ejus Perdiccæ, qui à Babylone id detulit, ereptum à Ptolemæo conditum refert Geographus.

V. 255. Σινωπαῖο Διὸς] *Serapidis, quem quidam Oſirim putant, antiquiſſimum iſtis gentibus numen, plerique Jovem, ut rerum omnium potentem, plurimi Ditem* (quem & Jovem Stygium vocant) Tacit. Hiſt. lib. 4. *Hujus imaginem è Sinope Ponti ca urbe à Ptolemæo, primo ejus nominis, rege, viſo nocturno monito, Alexandriam advectam* (apparente ſcil. quodam juvenis ſpecie, qui moneret ut è Ponto effigiem ſuam acciret) pluribus refert idem Tacitus. Templum hoc Σαράπιον à Strabone vocatur, quod miris laudibus ab Ammiano Marcell. celebrari notat Caſaubonus in Strab. Sarapin tamen ab Ægyptiis cultum, tanquam patrium numen, ante imaginem iſtam è Ponto advectam, probat Voſſius, de Orig. Idol. lib. 1. cap. 29. & ex ipſo Tacito elicitur,

elicitur, qui *templum ei extructum fuisse*, refert, *ubi sacellum fuerat Sarapidi atque Isidi antea constructum.* Nomen *Sarapis* ab eodem Vossio, loco citato, ab *Apis*, שׂר *Sar princeps*, vel אור *bos*, probabiliter deducitur; cum *Apidem*, qui forma bovis colebatur, & *Osiridem* agriculturæ inventorem habitum, idem cum *Sarapide* numen fuisse ibidem probetur. Et quod ad varias illas de *Sarapide* opiniones quæ à Tacito recensentur, eæ facile conciliari possunt; idem enim Sol nomine Osiridis & Jovis Ammonis colebatur, vide in vers. 212. & 235. atque etiam nomine Αἰδονέως, seu *Plutonis*, quatenus in altero hemisphærio agit, quod inferorum nomine significari solet.

V. 259. Χωπαὶ Παλλωνίδ' Εἰδοθείης] Turris in *Phari* insulæ promontorio, ejusdem cum insula nominis, erecta, juxta portum Alexandrinum, ut eo signo navigantes recta in portum dirigerentur, & cautes ac brevia vitarent. Eam Sostratus Gnidius posuit (teste Strabone) cum hac inscriptione, Σώστρατος Κνίδιος Δεξιφάνους, θεοῖς σωτῆρσιν ὑπὲρ τῶν πλωιζομένων. Εἰδοθέα vero (pro qua Poetice Εἰδοθείη dicitur, ut mox pro Εὐρώπη Εὐρωπείη) si Eustathio fides, filia fuit *Protei*, quæ è *Pallene* promontorio Thraciæ (de quo vide in vers. 327.) una cum *Proteo* patre in *Pharum* profecta est, ubi pro diis marinis culti sunt. Virgilius etiam Georg. lib. 4. *Protei* patriam *Pallenen* fuisse indicat, de eo enim hæc habet;

Hic nunc Emathiæ portus patriamque revisit
Pallenen.——

Eundem vero Pharon tenuisse innuit. Æneid. lib. 11.

Atrides Protei Menelaus ad usque columnas
Exulat.——

Ubi per *Protei columnas Pharon* intelligi notat Servius, Proteum ibi regnasse tradens.

V. 261. Παλλῆν' πολίεθρον] Periphrasis *Pelusii*, quod à *Peleo* aliquo sic dictum innuit Dionysius: quod si de *Peleo* Achillis patre hoc intelligat, ut Eustathius interpretatur, minus probabile hoc censemus, cum nulla historiæ fide firmetur. Straboni potius assentimur, qui sic nominatum putat ἀπὸ τοῦ πηλοῦ καὶ τῶν πελμάτων, *à lutoso & palustri situ.*

V. 262. ὃ μὲν ἐκεῖνοι] Dionysius ipse in initio ostium Nili Canobicum pro termino Libyam ab Asia dirimente constituit; quod si admittatur, non modo Pelusium, verum & Delta, in Asia erit, nisi in nulla ex tribus orbis partibus esse censeatur: qua in re fluctuat Plinius lib. 4. cap. 5. primo Canobicum ostium terminum Africæ & Asiæ statuens, sed paulo post Ægyptum ab Africa Canobico ostio, ab Asia Pelusiaco disterminari tradens. Hoc vero incommodum, inter alia, ut vitaret Ptolemæus, (ne scil. Ægyptum distraheret) sinum Arabicum & Isthmum inde ad pelagus Ægyptium, potius quam Nilum, Africæ & Asiæ terminum constituendum censuit.

V. 265. Ἄλλοι δ' πλεῖστοι] Si quos populos in Libyæ descriptione omiserit, παχυμερῶς, ut Eustathii verbo utar, reliqua hic recenset ; aut saltem innuit se non potuisse minutissima quæque sigillatim enarrare.

V. 268. Ἡ δ' μέση Λιβύης,] Non hoc ita accipiendum ac si Tritonis palus in umbilico Libyæ, pro tertia orbis parte sumptæ, sita esset, nam prope Septentrionale latus, longe vero à meridionali posita est ; sed in umbilico fere Africæ proprie dictæ sita est, ex adverso Syrtis minoris, in quam Triton fluvius è palude hac influit, & respectu Libyæ priore sensu sumptæ inter Ortum & Occasum fere media est.

V. 269. Τόιη μὲ] Forma scil. Trapezii, ut v. 175. dictum.

V. 271. Αὐτὸς μὲν Λιβύης ῥυσμὸς] Αὐτὸς Ion. pro αὐτὸς, *idem* ; ῥυσμὸν vero (quam vocem varie explicat Eustathius) *figuram* significare testatur Suidas (ῥυσμὸς καὶ Ἀδριεικὴν διάλεκτον σημαίνει χῆμα) ac si dicas *tractum*, (unde Gallicum *pourtraict*) id est *delineationem*, cum sit à ῥύω *traho*. Declarat autem hic Dionysius eandem esse Africæ & Europæ figuram, ita ut declarata jam Africæ figura Europæ figura pateat ; Europam quidem ad Septentrionem esse, Africam ad Meridiem, eas vero æqualiter quoad longitudinem, ab Occidente ad Orientem, protensas esse, & Orientale utriusque latus ab Asia terminari.

V. 277. Σχῆμα πέλοι κώνῳ] *Conum* lato sensu hic sumit pro quavis figura à basi lata in acutum æqualiter producta, cum proprie Conica figura soli corpori solido conveniat, quod pro basi peripheriam habeat, unde æqualiter fastigiatur ad verticem. Hic quidem dum affirmat Africam & Europam conjunctas conum unum repræsentare, id de *triangulo parabolico*, instar pilei in plano depicti, intelligendum, cujus basis sit linea secundum Nilum, & inde ad Tanain ducta, Africam & Europam ab Asia dividens : ut in subjecto diagrammate sit A Europa, B Libya, C terminus Orientalis, ubi Asia utrique confinis est, qui Coni hic vocati basis est, D E latera duo æqualia, è quibus D Europam ad Septentrionem, E Africam ad Meridiem terminat ; linea intermedia utramque dirimit. Quod si à basi C producatur, alius ejusmodi Conus Asiam tunc cognitam delineans, duo isti Coni conjuncti figuram fundæ efficient, cui totam εἰκασμένην confert Dionysius vers. 7.

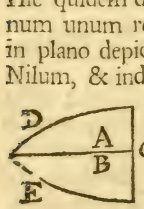

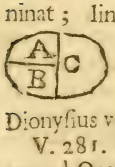

V. 281. Τῆς ἤπει πυμάτην] Europæ descriptionem ab extremo ad Occidentem angulo, Hispania scil. auspicatur. Occidentales autem Europæ partes, ut Hispaniam, Galliam, Germaniam, Britanniam, παχυμερῶς, rudius scil. & crassiore filo describit, paucissimis perstringens, ut qui ex Eratosthene (ut Eustathio & aliis videtur) sua fere omnia excerpit, is vero, teste Strabone lib. 2. Occidentalium & Borealium orbis partium ignorantia summa tenebatur :

nebatur: ipse igitur regionum earum terminos paucis, quasi obiter, delineabo.

V. 282. μεγαθύμων ἔθνος Ἰβήρων] *Iberia* Græcis dicta est, teste Plinio lib. 3. cap. 3. *ab Ibero* fluvio maximo, quæ Latinis Hispania. Eadem etiam tam Græcis quam Latinis *Hesperia* dicta, ob occidentalem situm: quo nomine (Græciæ respectu) ipsa etiam Italia à Græcis appellata. Nominis *Hispaniæ* origo vix satis certa est: si enim à Græca voce σπανὸς nomen deducerem Græcis ipsis vix usitatum, nisi dum Latinos imitantur, aut ab *Hispali* urbe, ut videtur, non admodum antiqua (cum Romanorum coloniam fuisse Strabo lib. 3. affirmet, & Isidorus, Orig. lib. 5. à Julio Cæsare conditam fuisse tradat) vereor ne operam luderem. Ab *Hispano* rege sic appellatam tradunt Justinus & Isidorus, qui an unquam fuerit fides penes ipsos esto. Ab Hebraica aut Syriaca lingua, cum Martinio, vocis originem petere absurdum non videtur, cum à Phœnicibus, qui tot insignes colonias eo deduxerunt, nomen hoc imponi potuerit, ut diceretur אִסְפַּנְיָא (sicut vox Σπανία à Syro interprete redditur Rom. 15.) quasi *nautica regio*, ab Hebræo סְפִינָה *navis*, ob frequentes Phœnicum navigationes eo factas, & inde (à Gadibus præsertim, loco mercatura celeberrimo, Strab. libro 2. & 3.) in Oceanum Atlanticum, & longinquas regiones. Ea peninsulæ fere forma (mari enim ambitur, nisi ubi Pyrenæis à Gallia dirimitur) à freto Herculeo ad Pyrenæos montes protensa, in tres partes dividitur: *Bæticam*, à freto Herculeo & mari Iberico ad Anam fluvium; *Lusitaniam*, ad Oceanum Occiduum inter Anam & Durium fluvios; & *Tarraconensem*, longe maximam, ab his ad Pyrenæos montes & utrumque mare porrectam. Jure autem hos μεγαθύμους vocat, quippe qui fortiter pro libertate sua dimicantes (præcipue Cantabri, Asturs, & Numantini) per aliquot secula Romanorum arma exercuerunt. vide L. Flor. lib. 2. cap. 4. & lib. 4. cap. 12. Urbes olim ibi celebres, in Bætica Corduba & Hispalis, in Tarraconensi Tarracon & Carthago nova.

V. 283. Μῆκος ἐπ' ἠπείροιο τεθαμβέον] Altera lectio quæ habet τετασμένον, vel rectius τεταμένον, magis mihi arridet, quam quidem solam Eustathius agnoscit. Sensus est, quod *Hispania à freto Herculeo longitudine extensa est ad continentem illam quæ Oceano Boreali alluitur* (Cantabriam scil. & Asturiam;) cujus Oceani initium facit ad Nerium seu Artabrum promont. inde vero eundem ad Septentrionem porrigi indicat, donec Britanniam & Germaniam alluit. Ponitur autem μῆκος per Ellipsin pro κατὰ μῆκος· & ἐπὶ genitivum regit, ut apud Hom. Il. β'. ἐπ' ὠκεανοῖο ῥοάων· nisi Hypallagen esse malis, ad quam necessariò confugiendum, si Henr. Stephani constructio admittatur, ut in Figuris notatum.

V. 284. ἔνθα Βρεττανοί] Qui scil. insularum Britannicarum incolæ fuerunt; nulli enim alii ea tempestate Britanni, licet Eustathius

ſtathius Britannos alios iis cognomines hic intelligi velit; cujus verbis in errorem ductus, ut videtur, Ceporinus, non eos intelligi vult qui Britanniam inſulam, ſed qui Aquitanicæ Galliæ continentem habitant. At longe fallitur bonus ille vir. Ea quidem Aremoricæ Galliæ pars (quam falſo putat ille Aquitaniæ partem eſſe) Britanniæ nomen (quod hodie tenet, quodque ad Euſtathii aures pervenire potuit) aliquot ſeculis poſt Dionyſii ætatem induit, cum à Britannis ex inſula à Saxonibus pulſis occupata eſſet. Vide Camdeni Brit.

V. 285. Λιγυὶ δ' ἅρ φῦλα] Candorem vultus notat, qui in Germanis quidem magis conſpicuus eſt quam in Gallis, licet eos à lacteo candore dictos velint. Nec ſine cauſa ἀργιμανεῖς vocat; bellicum enim eorum furorem Romani malo ſuo experti, deletis tribus legionibus cum duce Quintilio Varo (vide L. Flor. lib. 4. & Dionem l. 56.) qui tamen poſt Dionyſii ætatem majore impetu intonuit, cum Saxones Britanniam, Franci Galliam, Gothi Italiam & Hiſpaniam occuparunt. Germaniam autem obiter tantum hic attingit Dionyſius, dum Borealis Oceani eam alluentis in Hiſpaniæ deſcriptione mentionem facit; neque hic locus ei deſcribendæ convenit, cum inter ipſam & Hiſpaniam Gallia interpoſita ſit: ſed cum ad locum proprium ventum eſt, v. 304. Germanos tantum nominat, ut qui minimam regionis illius notitiam habuerit, licet maximæ Sylvæ Hercyniæ fama ad ipſum pervenerit. Terminatur autem Germania vetus ad Septentrionem Oceano Germanico (cujus pars quondam habita jam ſinus eſſe deprehenditur, vide verſ. 311.) ad Occaſum Rheno fluvio, ad Meridiem Danubio, ad Ortum Viſtula, Ptol. lib. 2. c. 11. *Germanos* autem Strabo à Romanis ſic dictos cenſet, quaſi *Gallorum fratres*, quod forma & vivendi ritu iis ſimillimos viderent: & nomen hoc recens iis impoſitum fuiſſe Tacitus teſtatur; alioqui nomine, ſcil. *Teutſche*, quaſi Teutones, inter ſe appellari hodie notum. Illud igitur mihi arridet: ſed ſi quis è vernacula eorum lingua, cum Voſſio & aliis, vocis originem petendam cenſeat, ut ex *werre* & *man*, facta ſit vox *Germanus*, *w* in *g* (quod fieri ſolet) à Latinis mutato, (ſicut ab Italis hoc ipſum *werre* in vocem *guerra*, à Gallis in *Guerre* mutatum) ut virum bellicoſum vox ſignificet, cum eo non contendam.

V. 286. ὀρεσσίχθες] Vox Poetica, ab ὄρος *mons*, & ὄγκος *tumor*, & *tumulos* reddi poſſet, niſi diminutivam formam ea vox haberet. Innuit autem Hercynium ſaltum, non modo ſylvis opacum, verum & montium clivis (Sudetis ſcil. Sarmaticis, & Carpathiis) cinctum fuiſſe; unde Plinio *Hercynium jugum* dicitur.

V. 287. βοείῃ] ſcil βύρσῃ, *corio bubulo* expanſo. Huic Hiſpaniam (ad quam poſt aliquot verſuum parentheſin revertitur) cum Strabone confert, ita ut corii ea pars quæ ad collum pertinet ſit ad Pyrenæos montes & Galliæ confinia.

V. 288.

V. 288. Τοῖς δ' ἔπι, Πυρῆλωαῖον ὄρ(Θ)] *Pyrenæum montem* (quem Strabo ita dictum refert ἀπὸ τῶ πυρὸς, *ab igne* à pastoribus ibi excitato quo sylvæ forte conflagrarunt, alii *à fulminis ignibus*, quibus obnoxium esse volunt) terminum inter Galliam & Hispaniam recte constituit: ab Italia vero Alpibus, à Germania Rheno fluv. dirimitur *Gallia propriè dicta*, *Transalpina* scil. ex antiquorum descriptione; cætera Oceano & mari Gallico alluitur. Ex altera etiam Alpium parte intra Italiæ latè sumptæ terminos, ad utramque Padi ripam, Galli habitarunt usque ad Rubiconem fluvium, unde ea regio *Gallia Cisalpina* dicta; cujus incolas è Gallia Transalpina olim profectos non modo Strabo lib. 4. & Justinus lib. 20. testantur, verum & *Senonum*, *Venetorum*, *Cenomannorum*, *Boiorum*, & aliarum gentium nomina, his cum Transalpinis communia, fidem faciunt. Quæ Romanis *Gallia*, Græcis Γαλατία, Ptolemæo Κ῾ιπογαλατία vocatur, ut à *Galatia Asiatica* (cujus incolæ horum coloni) eam distingueret. Galli enim hi non modo Γαλάτ῾ι, verum & Κ῾ιπολ (patrio vocabulo) à Græcis appellati, quod nomen Asiaticis, quos Latini *Gallo-græcos* vocant, nusquam tribuitur. Et *Celtarum* nomen modo stricte sumitur, pro Galliæ Lugdunensis incolis, ut apud Cæsarem in Comment. videre est; modo latius, pro omnibus Gallis Europæis; modo latissime, ut apud antiquissimos, pro omnibus Occidentalibus Europæ populis. Vide in vers. 338. De nominum etiam ratione vide in vers. 74. In quatuor vero partes Gallia Transalpina divisa est; *Aquitaniam*, inter Ligerim fluvium, Pyrenæum, & Oceanum; *Narbonensem*, inter Pyrenæum, mare Gallicum, Alpes, Ligeris fontes, & Rhodani cum Arari confluentes; *Belgicam*, inter Sequanam, Rhenum, & Oceanum, Britannicum; & *Lugdunensem*, quæ peculiariter Celtica Cæsari dicitur, inter Lugdunum, Oceanum Britannicum, Sequanam, & Ligerim comprehensam. Vide Ptol. lib. 2. cap. 7, 8. &c. Urbes olim celeberrimæ in Gallia Narbonensi Narbon & Massilia, in Aquitania Mediolanum & Burdigala, in Lugdunensi Lugdunum.

V. 289. Ἀσχέθι πηλόων] Dionysius Galliam, tanquam regionem ipsi fere incognitam, pauciissimis perstringit, Galliam proprie dictam vix attingens quidem. Nam cum, post Pyrenæi mentionem factam, eam describere deberet, subito Alpes transilit, & de *Eridano* agit: quo nomine si *Padus* intelligendus sit, ut Aristotelis lib. de admir. ausc. & plurimorum aliorum fert sententia (aliqui enim *Rhodanum* Poetico isto nomine intelligi volunt, teste Plinio lib. 37. cap. 2.) is ex altero Alpium latere oritur, non in Gallia proprie dicta (quam Romani Transalpinam vocarunt) sed in Gallia illis Cisalpina dicta, quæ Italiæ pars fuit à Gallis occupata, ab Alpibus ad Hetruriæ (quæ Græcis Tyrrhenia dicitur) fines pertingens. Lato igitur sensu Gallia hic à Dionysio sumi videtur, ut tam Cisalpinam quam Transalpinam complectatur; nisi de Eridano tanquam propinquo, cum

cum ejus fontes in ipsis Alpibus sint, eum obiter tantum agere censeamus.

V. 290. Οὓ πο]' ὅπ' ἀφεχθῆναι] Fabulam de Heliadum lacrymis in electrum conversis (quam, ut & alias fabulas, ἀφηγήσεις suæ inserit Dionysius, tanquam suavia feriæ narrationis condimenta) apud Ovidium legere licet Met. l. 2. Eam paucis complectitur Plin. l. 37. c. 2. *Phaethontis* (inquit) *fulmine icti sorores, fletu mutatas in arbores populos, lacrymis electrum omnibus annis fundere juxta Eridanum amnem, quem Padum vocamus, & Electrum appellatum, quoniam Sol vocitatus sit Elector, plurimi Poetæ dixerunt.* Sol quidem ἠλέκτωρ dicitur ab Homero Il. γ'. unde ἤλεκτρον dictum volunt, sive quod Heliades istæ Solis filiæ fuisse fingantur, sive quod Electrum è populis Solis calore elici censuerint. Latini vero *succinum*, tanquam arboris *succum*, vocarunt. Si cui fabulis sese oblectare libeat, etiam avidum animum abunde satiare potest apud Plinium, loco citato, fabulosis, & plerisque absurdis narrationibus de Electri ortu & loco natali, quem tota fere antiquitas ignoravit. Plurimi gummi arboris cujusdam esse censuerunt, plerique populi, alii aliarum arborum; & plerique circa Eridanum nasci voluerunt, nonnulli tamen loca longe inde dissita commenti sunt. Plinius ipse *ex arbore pinei generis in insulis Septentrionalis Oceani defluere* statuit, ac à Germanis *glessum* dici (*glesse* scil. id est *vitrum*, ut Dalechampius opinatur, quod transluceat & niteat ut vitrum) *& æstu maris rapi ex insulis, & in litora expelli, è Germania vero in Pannoniam, & inde ad Venetos ferri; quia autem hi Pado proximi sunt, & fœminæ in isto tractu monilia è succino gestant, hinc Græcos deceptos circa Eridanum nasci statuisse.* Huic etiam consentanea tradit Solinus cap. 22. Et vera quidem de loco ubi reperitur tradit Plinius (nam ex Oceano Septentrionali, & mari Baltico, quod ejusdem pars olim habitum, in litus appelli solet:) sed in eo falli videtur, quod ex arbore defluere statuat; plerique enim hodie bituminis genus esse censent, quod in Septentrionalibus illis litoribus coloris flavi reperitur, ut alibi nigri, idque è litore subjecto in mare scaturiens in aqua paulatim durescit, & concretum in litora maris æstu ejicitur, uti affirmat Dalechampius (not. in Plin. lib. 37. cap. 3.) qui & se Gagatem, quod bituminis concreti genus habetur, dimidia ex parte nigrum, dimidia flavum instar succini, vidisse refert.

V. 295. Τῆς δὲ πρὸς ἀντολίω] Hetruriam post Padum & Galliam (Cisalpinam scil.) positam esse priore versu recte statuit: si vero hic indicet, Alpium principium inde ad Orientem esse, nec verba ea alium sensum capere possint, toto cœlo fallitur; & miror nec Eustathio, nec alii cuiquam interpreti scopulum hunc quicquam moræ fecisse. Quis enim nescit Alpium principium (quod juxta Liguriam est) ad Occidentem respectu Hetruriæ esse? Si quis igitur sanum aliquem sensum ex his verbis elicere velit,

velit, ἀναπολὴν non pro ortu Solis, ſed pro loci ipſius exortu ſeu initio, ſumenda eſt, ſicut vox ἀνατέλλειν de re quavis, pro *enaſci* vel *incipere*, quandoque uſurpatur, ut ὀρέων ἀνέτελλον ἱείναι, Apol. Arg. 2. quo etiam ſenſu Dionyſius voce ὀπτέλλ[ει] de ortu Iſtri paulo infra utitur. Senſus igitur eſt, circa initium Hetruriæ (ex Apennino ſcil. ad Hetruriæ, Liguriæ, & Galliæ Ciſalpinæ confinia) Alpium initium conſpici, niſi placeat hoc modo locum iſtum legere, τὰ δὲ πρὸς ἀπολίλω, ut de Padi exortu intelligatur, qui prope Alpium initium eſt.

V. 296. Τῆς δὰ μεσαιπὴς] Μέσ[ος], & hinc μεσάπ[ος], voces Poeticæ ſunt, per Epentheſin factæ, pro μέσ[ος], ut πείτα[ος] pro πεῖτ[ος]. Non autem eo ſenſu verba hæc ſumenda, ac ſi Rhenus per medias Alpes flueret, (non potuit certe Dionyſio in mentem venire per clauſtra iſta tranſitum fluvio patere) ſed quod à mediis Alpibus feratur, quod ſcil. fontes ejus prope Alpes ſint, circa medium ſpatium inter earum exortum & ultimum terminum; quibus proximi etiam ſunt Iſtri ſeu Danubii fontes; quorum ille ad Septentrionem & Oceanum Borealem, hic ad Orientem & Pontum Euxinum fertur, ut recte hic affirmat Dionyſius.

V. 298. ἱερὸς Ἴστρ[ος]] Hujus fluvii (quem toto decurſu Iſtrum vocat Dionyſius, fortaſſe quod eo potiſſimum nomine Græcis notus eſſet, quibus propior ejus pars inferior) pars ſuperior propriè Danubius dicitur, inferior vero & Ponto Euxino proprior Iſter vocatur, *aliter appellantibus accolis*, Mela l. 2. c. 1. Hanc nominum mutationem contingere ubi primum Illyricum alluit, ſtatuit Plin. l. 4. c. 12. cui ſatis conſentit Appianus, ad Savi fluminis cum eo confluentiam Iſtrum dici affirmans (quo ſolo quidem loco Illyridis fines attingit:) licet Ptolemæus longe infra, ad Axiopolin urbem, Iſtri nomen aſſumere affirmet. Dicitur autem ἱερὸς, ſive quod flumina pro diis colerentur (——*ſi flumina numen habetis*, Ovid: Met. lib. 1.) ſeu potius quod *magnitudo* ea voce ſæpe denotetur, ſicut & *maximum ejus oſtium* ἱερὸν dicitur, teſte Strabone l. 7.

V. 301. Πενταπόρους ἐκχεῦσιν] Cum auctore noſtro conſentit Ephorus apud Strab. lib. 7. Ptolemæus quidem, Mela, & Solinus, ſeptem ejus oſtia numerant, Plinius ſex: ſed Plinius & alii ex his unum *pſeudoſtomon* vocant, quaſi oſtium naturale non eſſet; & ex ſeptem quæ numerat *duo cæteris languidiora eſſe, unum pigrum, ut non habeat quod amni comparetur*, refert Solinus cap. 19. Diſſenſio igitur non magna eſt, dum alii omnia, alii tantum naturalia aut præcipua numerant. De Iſtri oſtio quod in Adriaticum mare influere fabulantur Argonautici ſcriptores (& cum iis Theopompus apud Strab. lib. 7. & Cornelius Nepos apud Plin. lib. 3. cap. 18.) per quod Argo navem in Adriaticum mare delatam ferunt, nihil opus eſt dicere, cum Plinius ipſe hoc refutet, & (licet Euſtathius illud agnoſcere videatur, Strabonis auctoritatem citans) Strabonem ipſum pro fabula habere ex verbis ipſius conſtet.

περὶ Πάτλω] Ea ſtricte & proprie una eſt inſula ad primum Iſtri oſtium, quod *Peuces* & *Sacrum* vocatur, ut Plinius, Ptolemæus, aliique teſtantur : *Peucini* tamen vocantur, iiſdem teſtibus, qui reliquas etiam inſulas inter cætera ejus oſtia tenent.

V. 302. Τὸ μὲν πρὸς βορέλω] Methodum ſibi hanc Dionyſius conſtituit, ut primo gentes omnes ad Septentrionem à Danubio ſeu Iſtro poſitas, ab ejus fontibus ad Pontum uſque, & hinc ad Mæotidem, enumeret (quod fit uſque ad verſ. 321.) deinde eas quæ ad Auſtrum à Danubio ſitæ ſunt. Errat ergo Ortelius, qui eum Germanos quoſdam ad Mæotidem paludem nominare affirmat ; non enim gentes ſolas juxta Mæotidem ſitas, ſed gentes omnes ſupra Iſtrum uſque ad Mæotidem (ab ipſo ſcil. Iſtri ortu) ſe enumeraturum affirmat, inter quos Germanos primo loco recenſet, ut ſupra Iſtri ſeu Danubii principium poſitos, deinde Sarmatas his magis Septentrionales (quos per ἐκθλιβὴν τῶ ῥ Σαυάτας vocat) poſtea Getas, Dacos, & Baſtarnas, ſupra Iſtri partem inferiorem prope Pontum Euxinum, & Alanos ac Tauros prope Mæotidem, ſitos. Et hæ quidem omnes gentes (Dacis & Getis exceptis, qui pleriſque veteribus Thracii generis habiti ſunt, ut apud Herodotum & Strab. lib. 7. videre eſt) ſub Scytharum Europæorum nomine ab antiquiſſimis ſcriptoribus comprehenſi ſunt, qui toti Boreali orbis parti, ipſis parum exploratæ, Scythiæ nomen tribuerunt. Ita Herodotus : cui & Plinius adſtipulatur, lib. 4. cap. 12. *Scytharum nomen uſquequaque patet in Sarmatas atque Germanos*: imò Getas ipſos nonnulli ſub hoc nomine comprehenderunt, ut Juſtinus lib. 9. Poſtea, Germanos melius cognitos à Scythis diſtinxerunt; Sarmatæ tamen adhuc Scytharum pars habiti, Σαρμάται, ἤγουν Σκύθαι, Strab. lib. 11. Tandem inter hos diſtinctio fieri cœpit, quæ tamen apud Plinium & pleroſque Latinos confuſius traditur, accuratius apud Ptolemæum, qui Scythiæ nomen præcipue Boreali Aſiæ parti, ultra Rha fluvium, tribuit, Sarmatiæ vero nomen parti Europæ à Viſtula fluvio & Carpathiis montibus ad Tanain fluvium, & parti Aſiæ à Tanai ad Rha fluvium, lib. 3. cap. 5. Scythicæ tamen gentes, proprie ſic dictæ, Tauricam Cherſoneſum, & vicina loca, inter Boryſthenis oſtia & Mæotidem paludem, tenuerunt (præcipue *Tauri*, qui Ptolemæo *Tauroſcythæ*, Plinio *Scythotauri* dicti ;) unde iſti tantum tractui ſtricte & proprie *Scythiæ Europææ*, nomen convenit, quæ & *Scythia parva* dicta eſt, Strab. lib. 7. Aliquanto etiam ab hoc tractu remotius Scythicæ aliquæ gentes inter Sarmatas degebant. Alauni enim Ptolemæo Scythæ vocantur, licet Sarmatiæ Europææ partem incolerent.

V. 301. Δακῶν τ' ἄσπε[ρ]χ[ε]ίαν] *Dacos* & Getas eandem gentem faciunt Stephanus & Plinius *(alias Getæ, Daci Romanis dicti*, Plin. lib. 4. cap. 12. eos autem hic diſtinguit Dionyſius, ut & Strabo lib. 7. τοὺς μὲν Δάκας περσαγορεύσας, τοὺς δὲ Γέτας. Et

videtur

videtur vera quidem esse Strabonis distinctio, quod proprie *Getæ* sint qui proxime Pontum habitant (ubi *Tyragetæ*, quasi *Getæ* ad *Tyram* fluvium) *Daci* vero qui superius & à Ponto remotius; hinc ab Ovidio juxta Pontum exulante frequentissima sit Getarum, nulla fere Dacorum, mentio. Quoniam vero Getæ, teste Strabone, Græcis notiores, ob colonias Græcas ad oram Ponti deductas, Romanis Daci, ut viciniores, & finibus eorum incursionibus infesti, hinc factum ut à Græcis Getarum nomen, à Romanis vero Dacorum, utrique genti tribueretur. Dacos etiam Δαΐους veteribus Græcis dictos, (quorum multos cum Græci pro mancipiis emerent, inde apud Comicos frequens *Getæ* & *Davi* nomen, quod gentis appellatione servos vocarent) equidem Straboni assentior.

V. 306. Ἀχιλλῆϊ δ' ἐρέμνον αἰπυὴ] Peninsulæ, tæniæ more in longum exporrectæ (in cujus extremo promontorium est excelsum, teste Strabone lib. 7. cui epitheton αἰπὺ bene convenit) nomen hoc indidit Græcia mendax, ac si Achilles eo veniisset, Iphigeniam sibi desponsatam quærens, cum in Scythiam à Diana abrepta esset, ut ex Lycophrone refert Eustathius; seu quod illum infesta classe Pontum ingressum, ludicro certamine victoriam celebrasse, & ibi se cursu exercitasse finxerint, quod refert Mela lib. 2. cap. 1. Ab his aut similibus fabulis à se confictis nomen hoc Græculos imposuisse nihil prohibet. Achilli vero locum sacrum habitum, eumque ibi pro deo cultum, tradit Strabo loco citato. Sed hoc ad nomen ἐρέμνα nihil facit: forsan sic dictus fuit, quia, instar stadii in longum exporrigitur. Indicat autem Dionysius Tauros (quæ Scythica gens est, unde & *Tauroscythæ* vocantur) ab Achillis dromo ad fauces Mæotidis, hoc est Bosporum Cimmerium, partim scil. intra Tauricam Chersonesum, partim extra eam, habitare.

V. 308. Τῶν δ' ὕπερ ἐκτέτανται] Ultra Tauros, scil. ad Septentrionem. Generatim enumeratis præcipuis gentibus ad Septentrionem ab Istro sitis, particulares Scythiæ Europææ gentes jam recenset, quæ aliis populis jam recitatis *superius ad Boream* habitant. Alanos quidem antea nominarat, ideo aliqui pro Ἀλανῶν, ἀγαυῶν hic substituunt. An vero ἀγαυῶν gentis nomen facient? aut quod (quæso) substantivum duobus istis epithetis subjiciendum invenient? Ego igitur, cum Eustathio (qui Dionysium Alanos ἀλκήεν]τας καὶ πολύιππους vocare affirmat) lectionem hanc retinendam censeo, cum videam auctorem etiam alias gentes, ut Germanos, Tyrrhenos, Britannos, Iberos, bis recitare, uno loco quasi obiter, dum generali quadam methodo loca percurrit, alio dum particularius singula recenset.

V. 309. Ἔνθα Μελγχλαινοὶ ἠδ'] Agathyrsi, & Alauni (quos Scythas nominat, ut modo dictum) inter gentes Sarmatiam Europæam incolentes à Ptolemæo recensentur. Neuri à Solino, cap. 20. circa Borysthenis fontes, his proximi Geloni, ultra eos Agathyrsi locantur; cum quo consentit Plinius, l. 4. cap. 12. qui quidem situs cum auctoris descriptione satis conveniunt. Melanchlænos

vero

vero quod attinet, (quos ita nominare Græculis libuit quasi nigris lænis indutos, sive hoc verum fuerit, sive fabulosum) Ptolemæus non in Sarmatia Europæa, sed Asiatica describit. Hippopodes Plinius, Mela, & Solinus, in insulis maris Sarmatici locant, quas tamen, *ob alternos maris accessus & recessus, modo insulas videri, modo continenti jungi* refert Mela lib. 3. cap. 6. iisque equinos esse pedes, ut nomine notari videtur, hi omnes produnt (adeo nihil pudet de longe difficilia fingere) alioqui satis commode intelligi posset de pedum celeritate, qua cum equis contendere possent, sic appellatos. Sed ipsum Hippopodum nomen una cum fabula ortum verisimile est. Ἱπποπόδων non tam gentis unius nomen, quam commune Nomadum Sarmatarum epitheton haberi potest, quod lac equinum potare solerent: unde illud Martialis,

Venit & epoto Sarmata pastus equo.

Videtur autem ex Homero desumptum, qui nomine-- ἀγαυῶν ἱπποπόλων Γαλακτοφάγων τε Sarmatas, seu Scythas, notat (ex Strabonis sententia lib. 7.) eos præcipue qui quod, Nomadum more viventes, in plaustris vagas domos circumferrent, Hamaxobii dicti: ii enim pastoralem vitam agentes lacte præcipue victitabant.

V. 310. ἠδ' Ἀγάθυρσοι] *Agathyrsorum* nomen à Græcorum fabulis prodiisse puto, eosque sic dictos ab ἄγαν & θύρσος, quasi thyrsis & Bacchi sacris valde delectatos; ac eosdem *Thyrsagetas*, quasi *thyrsos gestantes*, à quibusdam appellatos (quos Gelonis jungit Mela, quanquam Agathyrsos tanquam diversam gentem alieno loco nominans, varia nominum scriptura deceptus.) De his Valerius Flaccus Arg. lib. 6. eos Bacchi comites fuisse fingens,

Non ego sanguineis gestantem tympana bellis
Thyrsageten, cinctumque vagis post terga silebo
Pellibus, & nexas viridantem floribus hastas.

V. 311. Ἦχι Βορυσθένεος] Si Dionysium cum Ptolemæo & aliis Geographis conciliare velimus, non hoc ad Agathyrsos solos, qui ultimo nominantur, referendum, (ii enim ex Ptolemæi sententia à Borysthene satis remoti, & eos ipse Dionysius, vers. 319. juxta mare glaciale locat; sed intelligendum est per gentes modo confusius recitatas Borysthenem ferri (apud Neuros enim oriri Plinius & Mela testantur) unde in Meridiem delatus recta adversus Ponti fauces, ubi Cyaneæ petræ, Euxino miscetur, ut vere Dionysius. Eosdem tamen Agathyrsos opinari potuit Dionysius & Borysthenis & mari glaciali vicinos fuisse, ut mox indicabitur, quo quidem nomine veteres Balticum sinum intelligunt, sed sinum fuisse ignorarunt.

V. 314. Κεῖθι δ' Ἀλδήσκοιο] Panticapen fluvium ultra Dromon Achillis statuit Plinius, & à quibusdam tradi affirmat eum cum Borysthene circa Olbiam confluere; quem fere situm Mela lib. 2. cap. 1. ei etiam tribuere videtur. *Aldeski* nemo, quod sciam, nisi auctor noster meminit, præter unum Suidam, à quo dicitur esse urbis & fluvii nomen, sed de situ ὐδὲ χύ. Dionysius quidem fluvios

fluvios hos in Riphæis montibus oriri, & per Agathyrsos ferri prope mare glaciale, hic indicat, vers. 316, & 319 unde colligit Ortelius eos, ex Dionysii sententia, in Oceanum Borealem seu glacialem ferri, quod cum Plinii & Melæ sententiis de Panticapa pugnat; sed de longinquis hisce nihil hic certi; videtur enim Dionysius sensisse mare glaciale, quod & Cronium, vers. 32. Riphæis montibus & fontibus Borysthenis vicinum fuisse, fluvios enim hos, quos vers. 316. juxta mare glaciale locat, juxta Borysthenem tamen statuit vers. 314. ubi Panticapen locat Plinius: & an Aldescus civitas Suidæ sit Ordessus Ptolemæi, ut fluvius Aldescus qui Ardescus ab Hesiodi Scholiaste dicitur) sit Ptolemæi Axiacus Ordessum alluens, doctis dijudicandum relinquo. Equidem in his ἐφεκτικὸς quam δογματικὸς esse malim.

V. 315. Ῥιπαίοις ἐν ὄρεσσι] Montes quosdam in hoc tractu veteres omnes locant, quos Græci Ῥιπαίους *Riphæos*, Latini, voce aliquantulum mutata, *Riphæos* dixerunt, quod impetuosis Boreæ flatibus expositi essent, qui ῥιπὴ Græcis dicti, à ῥίπτω *præcipito*. Nullos tamen montes reperiri circa Tanaidis fontes, aut in tractu iis vicino, ubi Ptolemæus & alii hos locant, (unde Lucanus--*vertice lapsus Riphæo Tanais*--) Ortelius & alii fide digni testantur; imo Artemidorus hoc olim deprehendit, apud Strab. lib. 7. Vere igitur refert Plutarchus in Theseo, Geographis morem esse in extremis tabularum oris, ubi omnia fere incognita, appingere ἢ Σκυθικὸν ὄρος, ἢ πέλαγος πεπηγός.

V. 317. Ηλύφαης ἤλεκτρος] De loco ubi Electrum nascitur vera hic prodit Dionysius: neque de Lapide hic loquitur, de arboris lacryma antea locutus, ut sentit Eustathius. In hoc sane tractu, in mari scil. Sarmatico, reperitur illud ipsum electrum, *quod Padanæ sylvæ flere falso feruntur* (ut Solini verbis utar;) ex his locis scil. ad loca Pado vicina fertur, ut vere Plinius. Vide in vers. 290. Sed cum Succinum aliud candidum sit, aliud fulvum, licet iisdem locis utrumque nascatur, Plin. lib. 37. cap. 3. fulvum, vers. 293. Dionysius describere videtur, cum χρυσαυγὲς vocet, hic vero candidum, cum colorem ejus Lunæ conferat. Fallitur enim Eustathius, ut recte notat Cl. Salmasius, dum Poetam asserere sentit electrum hoc, Sympathia quadam, in Lunæ incremento augeri, (μιμήσις ἀέξομένης αὐξεῖ, οἷα τις αὐγὴ. ἢ ὅρα ὅπως συμπαθῶς ἔχει πρὸς τὴν σελήνην) cum nihil tale hic dicat Dionysius, quale ex verbis male interpunctis ille elicere vellet, sed tantum candidum ejus nitorem novæ Lunæ nitori conferat, nec quicquam aliud hic valeat vox αὐξεῖ quam *crescit* aut *nascitur*; ut recte locum reddit Priscianus,

Nascitur Electrum præfulgens lucè nitenti,
Mense solet primo qualis splendescere Luna.

V. 318. ἀδάμαντα τ' ἀμφανόωντα] *Adamas* à duritie sic dictus est, quasi *indomitus*, ab α priv. & δαμάω *domo*, veteres enim (ut Plinius & Solinus) *ferro frangi aut igne domari posse* negarunt; quod tamen ipsum falsi arguunt Garcias ab Horto & Salmasius

masius; ne magis fabulosa, quæ passim de hac gemma feruntu annectamus. *Maximum in rebus humanis non tantum in gemmis, pretium habere* refert Plinius, lib. 37. cap. 4. qui & genera sex commemorat, locis natalibus distincta (è quibus Indicus præstantissimus) nullius tamen meminit in Scythia aut Sarmatia nascentis. Sed in Crystallo (qui in Scythia optimus, teste Plinio lib. 37. cap. 5.) adamantem nasci tradit Solinus cap. 55. contradicente licet Salmasio in Plin. Exercit. qui neque in Crystallo nasci, neque in Scythia reperiri adamantem contendit.

V. 321. Πρὸς ὃ νότον Γέρρα] Insignis in hac voce proculdubio menda est; nulli enim *Gerræ* in toto hoc terrarum tractu. Revertitur quidem jam Dionysius ad populos qui Australis Danubii ripæ accolæ sunt, inter quos primo occurrunt *Rhæti*, juxta Danubii fontes, quibus proximi *Norici*, à quibus recto ordine, secundum Danubii cursum, *Pannones* seu Pannonii, deinde *Mysi*, sicut hic Dionysius eos recenset, nisi quod *Gerras Rhætorum* loco habent exemplaria. *Rhætos* quidem hic describi nullus dubito, cum ex ipso situ & ordine constet, & pro Γέρρα vel Ῥαιτοὶ reponendum censeo, quod Ceporino olim placuisse video, vel Γεραιοὶ, ut propius ad vocem accedatur, cum *Graios* quosdam in Alpina Rhætiæ parte consedisse ferant, à quibus *Graiæ Alpes*, quæ juxta Rhætiam sunt, cognominatæ, teste Plinio lib. 3. cap. 20.

ἠὼ Νωρίκιν' ἄστε' ἐρυμνὰ] Multa hic nugatur Eustathius, dum quærit an *Noricum* & *Oricum*, de quo vers. 399. locus unus sit, an diversi; quasi vero regio Germaniæ confinis ab Epiri finibus non satis distet, ut ea dignosci possint. Quod vero Mysos Asiaticos ad Olympum montem Europæorum horum colonos esse ex Arriano refert, hoc forte concedi potest, cum Artemidori eadem sit sententia apud Strabon. lib. 12. Licet enim Europæos hosce Plinius & alii Latini Mœsos vocent, notum tamen *υ* in *u* Latinum sæpe verti, ut à Δύω sit duo, à πύρϛις turba; & *u* sæpe in *œ* transire, ut à munio fit mœnia, & spatium post muros Pomœrium dicitur. De nomine igitur lis nulla, sed quid de re ipsa sentiendum sit in vers. 805. explicabitur.

V. 322. Θρῄϊκες ἀπείρονα γαῖαν ἔχοντες] Thracum (quos Ionico more Θρήϊκας vocat, quam formam poetæ Latini in Adjectivo *Threicius* imitantur) immensam terram vocat, respectu scil. gentium quarum modo mentio facta est. Non tamen latissimo sensu Thracum nomen sumit, prout ab Herodoto accipitur, (ex quo refert Eustathius Thracas maximam esse post Indos gentem) ille enim Mysos etiam & Getas sub hoc nomine comprehendit; quos & ab aliis Græcis pro Thraciis gentibus habitos refert Strabo lib. 7. (ut & Thynos Bithynos, Phrygas, & alios Asiaticos populos, Thracum colonos existimatos) quos à Thracibus hic distinguit Dionysius, propriis limitibus Thraciam circumscribens, nisi quod intra Macedoniæ novæ terminos paululum eam extendat.

V. 327.

V. 327. κῆ Σκοπὰς Παλλήνης] *Pallenen* promontorium in Thracia constituit, quod & ab aliis factitatum, ὅπ ἔστιν ἐν Θρᾴκῃ Παλλήνη γνώιμον, Suid. quam tamen Ptolemæus, Plinius, & alii in Macedonia statuunt. Antiquitus scil. Thraciæ accensebatur quæ postea Borealis Macedoniæ pars habita, propagato à Philippo Macedonum imperio, ut ex Geographo constat, Θρᾴκη, ἣ νῦν Μακεδονία καλεῖται Strab. lib. 7.

V. 328. Φύεται ἀστέρι] Rationem hujus nominis reddit ipse Dionysius, non quod punctis variis micantibus quasi stellata sit hæc gemma (quod de aliis quibusdam tradit Plinius lib. 37. cap 7.) sed quod luceat ὅλα πῦ ἀστῆρ. Idem de *astro* (nisi ibi etiam *asterius* legendum sit) refert Plinius lib 37. cap. 9. quem & in Pallene nasci affirmat. *Candida est* (inquit) *quæ vocatur astrios, crystallo propinquans, in India nascens, & in Pallenes litoribus; intus à centro ceu stella lucet fulgore Lunæ plenæ.* Plura etiam ibidem de Asteria & Astroite legi possunt. *Lychnidem* etiam (quæ à λύχνος lucerna sic dicere) describere videtur quasi quandam hujus speciem, sed viliſſimam, *pessimam* enim ait *lucernarum lumini similem* esse. *Lychniten* tamen (quæ eadem esse gemma videtur) *dictum* vult Solinus, *quod in eo lucis vigorem flagrantia excitet lucernarum*, cap. 55.

V. 331. Φερίζεο δ' Εὐρώπης] Postquam maximam Europæ partem explicavit, quod reliquum est in tres partes distribuit, quas κρηπῖδας vocat; sive quod Europæ reliquæ tanquam *bases* in tabula subjiciantur, cum infimæ sint ad Meridiem (ὥσπερ κρηπῖδες ἢ ῥίζαι ὑποκείμεναι, Aristid.) sive quod singulæ mari magna ex parte ambiantur, litora vero & loca maritima κρηπῖδες *crepidines* vocantur. Hanc autem divisionem ab Eratosthene accepisse videtur, qui (teste Geographo lib. 7.) *Europam tribus magnis promontoriis procurrere* refert, τῇ μὲν ἐπὶ τὰς στήλας καθηκούσῃ, ἐφ' ἧς ἡ Ἰβηρία, καὶ τῇ ἐπὶ τὸ πορθμὸν, ἐφ' ἧς ἡ Ἰταλία, καὶ τείτῃ τῇ κατὰ Μαλέαν. Cranius autem ait Eustathii error, in quem nemo qui Tabulam Geographicam unquam adspexit incidere certe posset, quod affirmet tres has regiones, Hispaniam, Græciam, & Italiam triangulum unum efficere, ex Dionysii sententia (quam & ipse laudat) & τρεῖς κρηπῖδας dici, tanquam bases, quia quodlibet trianguli latus pro basi habere possit. Ἀποπάλαι hæc, ad quæ vel pueri ridebunt, recitasse est refutasse. Sed conformis est huic Dionysii harum partium descriptioni illa Plinii & Solini, qui tres Europæ sinus constituunt, quibus Hispaniam, Italiam, & Græciam amplectuntur, quartumque iis addunt, Thraciam & vicina comprehendentem.

V. 332. Πρὸς ἠῶ] Ἠὼς manifesto *meridiem* hic notat, vide in vers. 243. neque enim censendum Dionysium, ἠῶ pro *Oriente* usurpantem, adeo absurde loqui, ut non modo Græciam, verum & Italiam ipsamque Hispaniam (quam mox ipse Oceano Occiduo vicinam facit vers. 335.) in Orientali Europæ parte statuat.

V. 334. Ἀλλ' ἤτοι πυμάτη] De Hiſpania paucis antea dixerat, verſ. 281. ſed quaſi obiter, quia cum Europæ initium ad columnas Herculis faceret, neceſſe habuit Hiſpaniæ, tanquam termini Europæ, mentionem facere (unde hic etiam πυμάτῳ *extremam* eam vocat, voce deducta à πυθμὴν *fundum*, quaſi πυθμάτῳ) hic vero quaſi ex inſtituto eam deſcribere aggreditur : vide in verſ. 308.

V. 336. Σπιλάδων Ἀλύβῃ κεῖται μία] Κάλπῃ alii vocant columnam hanc quæ in Europa ſita, Abylam eam quæ in Africa eſt. *Proxima faucibus utrinque impoſiti montes coercent clauſtra, Abila Africæ, Europæ Calpe, laborum Herculis metæ*, Plin. in Procem. lib. 3. Sic Solinus cap. 26. Strab. l. 3. Neſcio igitur quo auctore ſretus Dionyſius Columnam Europæam Ἀλύβῃ vocet, Ἀλύβη enim & Ἀλύβα idem certe mons (voce altera ex altera per Metathe-ſin facta) quod ex Ptolemæo conſtat, qui lib. 2. cap. 4. Columnam Hiſpanicam Κάλπῃ vocat, Africanam vero lib. 4. cap. 1 (quam alii Abylam) hic Ἀλύβῃ nominat, eadem plane voce quam Dionyſius Hiſpanicæ per errorem tribuit. Male vero hunc nodum ſolvere conatur Euſtathius, columnam Europæam à Barbaris Κάλπῃ, à Græcis vero Ἀλύβῃ dici affirmans, cum hoc nomen uni illud alteri Columnæ à Græcis ipſis indetur, ut ex dictis conſtat & Κάλπη, à voce Græca *urnam* ſignificante, ſit dicta ſicut docti videtur, quod inſtar urnæ concava ſit. *Calpe pæne totus in mare prominens mons, & mirum in modum concavus*, Mela lib. 2. cap. 6

Τῆς δ' ὑπένερθε Τάρτασσος] *Tarteſſi* ſitum ex Eratoſthenis ſententia deſcribit, qui eam ſtatuit eſſe ζωσεχῆ τῇ Κάλπῃ : & videntur hi quidem cum iis ſentire qui (ut refert Strabo lib. 3.) ſtatuerunt *Carteiam* urbem antiquitus *Tarteſſum* appellatam. Sic Plinius lib. 3. cap. 1. (quanquam alibi aliorum ſententiam amplexus qui eam in Gadibus locant) *Fretum ex Atlantico mari, Carteia Tarteſſus à Græcis dicta, mons Calpe* : & Mela l. 2. c. 6. *Carteia ut quidam putant, aliquando Tarteſſus, & quam tranſvecti ex Africa Phœnices habitant*. Alii tamen Tarteſſum in inſula juxta Bætis fluvii oſtia conſtituunt, fluvio ipſi cognominem, quem olim *Tarteſſum* dictum Strabo opinatur, qui & ſententiam quorundam refert, qui Tarteſſum inter ipſa Bætis oſtia ſtatuunt : quam quidem ſententiam mordicus defendit Salmaſius in Plin. exerc. Latini tamen plerique, dum illorum ſententiam recitant qui Tarteſſum in inſula ſtatuunt, non aliam inſulam quam Gades intelligi putant ; urbemque ipſam quæ antea Tarteſſus appellata, à Pœnis Gaddir vocatam fuiſſe à Saluſtio & aliis traditur : qua de re in verſ. 456. pluribus agetur. Fortaſſe inde ortæ tam variæ de Tarteſſo urbe ſententiæ, quod *tota turdulorum regio*, teſte Strabone (quo nomine & Turditaniam & alia vicina complectitur, nominibus iſtis ut ipſe fatetur, indiſtincte utens) *Tarteſſus regio* olim dicta fuerit ſicut poſtea à *Bæti Bætica* ; cujus regionis partem Gades ipſas (*tenui freto, & quaſi fluvio*, ut loquitur Mela, *diremptas*) habere potuerant, ſicut Gades & Corduba, præcipuæ Turditaniæ urbes, à Strabone

Strabone vocantur, & Geryones, qui Erythiam incoluisse dicitur (quæ altera est ex Plinii Gadibus) *Pastor triformis littoris Tartessii* à Seneca vocatur. Fama etiam fuit, circa ea loca ubi Tartessus olim sita, urbem à Phœnicibus conditam fuisse, vide in vers. 456. Hoc alii de Gaddir seu Gadibus (ea enim non distinguenda esse postea ostendemus) quippe celeberrima Tyriorum colonia, acceperunt alii, nominis ratione moti, de Carteia (quam Κάρπιον vocat Appianus, voce Tartesso non dissimili) quam etiam à Phœnicibus cultam fuisse non modo à Mela innuitur, verum & nomen ipsum, à קרתא ut opinor, deductum, quod Phœnicibus urbem significat, indicare videtur. Si Tartessi nomen in Gaddir à Tyriis mutatum fuerit, ut prodit Salustius, ruet hæc sententia cui auctor noster favet: sed & Salustius errare potuit, duas vicinas Tyriorum colonias in Tartesside regione positas inter se confundens. Profecto *non nostrum est tantas componere lites*, quas nec Plinius nec Strabo dirimere ausi: interim cum pares sint calculi, necessitatem nullam video quæ ab auctoris sententia, qui Tartessi nomine Carteiam describit (quam & acris judicii viro Casaubono placere video) discedere cogat.

V. 337. ῥυηφενέων] *Divitiis affluentium*, à ῥέω, vel inusit. ῥύω *fluo*, & ἄφενος *divitiæ*. Hispanorum veterum divitias, præcipue autem Turditanorum, & proximarum his gentium, quæ Bætis fluvii accolæ, multis prædicat Strabo lib. 3. apud quos montem esse refert argenteum dictum, & de aureis vasis, & reliqua auri & argenti apud ipsos abundantia, ex Polybio & aliis mira narrat, sed quæ fidem superant.

V. 338. Κεμψοί θ'] Nusquam ut opinor, apud alium quenquam auctorem hujus populi mentio extat; ideo ipsos non sub pede Pyrenæi, sed in Utopia quærendos censeo. Nescio vero an Κελτοὶ ab auctore scriptum fuerit, cum *sub pede Pyrenæi* ab eo locentur, ut videri possit hoc ex Herodoto desumptum, qui Κελτὰς quosdam extra Columnas Herculis statuit, omnium ad Occasum habitantium ultimos, à quibus, *è Pyrrhena*, Istrum fluere fabulose refert. Veteres quidem non Gallos tantum, verum & Hispanos, & cæteras occidentales gentes, sub Κῆλτοῖ nomine, ut Boreales sub Scytharum nomine, comprehenderunt, teste Ephoro apud Strab. lib. 1. cujus nominis in Hispania vestigium extat in Celticis, quos tam in Bætica quam Lusitania Geographi locant, uti & Celticos cognomine Nerios & Celtiberos in Tarraconensi. Vide Voss. de Orig. Idol. lib. 1. cap. 3.

V. 339. Μέσση δ' ἀμφοτέρων] In medio scil. inter Hispaniam & Græciam.

V. 341. Ὀρθὸν, ἄτ' ἐκ γαίθμης] De Apennini nomine mox dicetur. Hyperbolice quidem, Poetico more, de montis illius rectitudine hic loquitur auctor, dum eum Italiam mediam dividere affirmat, tanquam lineam amussi fabrili ductam. Fabrum vero θεοπρόπον *Minervæ ministrum* vocat, quod Minervam non tan-

tum artium quas liberales vocant, verum & Mechanicarum, ut textoriæ & fabrilis, præsidem finxerint. Ita eam Argûs navis fabricandæ auctorem facit Val. Flaccus, & equi Trojani Virgilius Æneid. 2.

Instar montis equum divina Palladis arte
Ædificant.

V. 343. ἐν ᾧ Βορείης Ἄλπιος] Hypallagen hic esse oportet, si auctorem errore liberare velimus; ut non intelligatur *à Borealì Alpium parte esse Apennini principium*, sicut verba præ se ferunt (cum ab Australi potius earum parte oriatur, scilicet juxta Liguriam) sed quod *ipse Apenninus ab Alpibus ut Boreali suo termino oriatur*: qui inde ad Orientem & Meridiem vergit, Italiam fere mediam secans, donec ad fretum Siculum desinit. *Alpes* dictas verisimile est à *nivium albedine*, voce sive à Græca ἄλφος deducta, ut plerique volunt, sive ab ipsa Latina voce *albus*, nam & *Albes* quandoque dictas Strabo testatur; unde *Albium Ingaunum* & *Albium Intemelium* sic vocata censet, quod sub *Alpibus* sita sint (ille enim Alpium principium juxta Genuam statuit, quas alii ad Monœci portum, alii ad Nicæam incipere malunt) uti & Alpium finis alter juxta Iapidas *Albius* vocatur. Cum vero *Penninas Alpes* (quas vulgo *Pœninas* vocant, & à *Pœnorum* transitu nominatas censent) Livius, Annibalem in loco longe inde remoto transiisse statuens, *à summo vertice* Gallis *incolis Pennino dicto* deducat, eandem esse nominis *Apennini* originem nos cum Camdeno censemus, nempe à *Pen* lingua Gallica ex Britannica veteri *promontorium*, seu *montem excelsum* significante; à qua voce montium nostratium editissimorum nomina, *Pen mon maur*, *Pendle*, *Pennigent*, idem Camdenus deducit.

V. 346. πολλῆς ζεφυρίης ἐν Βορέαο] Qua Alpibus propinqua est, quæ Borealissima ejus pars est, sed ab Occidentali ejusdem partis latere, quod scil. Tyrrhenum mare respicit, cum ad Occidentem vergat illud Italiæ latus quod inter Apenninum & Tyrrhenum mare interjectum est, ad Orientem vero quod inter eundem & mare Adriaticum. Vide vers. 102.

V. 347. Τυρσηνοὶ δ' ὑπὲρ αὖτε] Italiæ descriptionem orditur, eamque à *Tyrrhenis* auspicatur, Ligures omittens, quippe quos Gallis accensere videtur, sicut à Plinio, lib. 3. cap. 20. *Capillati*, quasi comati Galli, vocantur. Olim scil. à Gallis occupata Circumpadana regione, Hetruria, Græcis Tyrrhenia, & Picenum, ad Anconam incipiens, primæ habitæ sunt Italiæ regiones; cui postea Senonum regio ad Rubiconem fluvium, & Liguria accessit, deinde adjecta est sub Augusto tota Gallia Cisalpina, cum Venetia & Istria, ut Alpes Italiæ limes haberentur: de quo vide Strab. lib. 5. & Plin. lib. 3. cap. 5. De nominibus Italiæ & eorum ratione vide vers. 45, 77, & 78. Sed, quod ad Tyrrheniam spectat, quæ Latinis Hetruria dicta (licet voce à Pelasgis accepta) partem maritimæ ejus oræ Pelasgos tenuisse, cum auctore nostro, refert Strabo lib. 5.

bo lib. 5. eos autem à Tyrrhenis, à rege Tyrrheno sic dictis, inde pulsos refert Plin. lib. 3. cap. 5. *Umbros* (inquit) *exegere antiquitus Pelasgi, hos Lydi, à quorum rege Tyrrheni, mox à sacrifico ritu lingua Græcorum Thusci sunt cognominati*, scil. à θύω *sacrifico*. Non tamen verisimile Pelasgos è tota regione à Tyrrhenis pulsos, sed tantum è parte aliqua, deinde utramque gentem regionem tenuisse, ut Dionysius hic statuit: imo testatur Strabo à quibusdam proditum esse, *Pelasgos quosdam una cum Tyrrhenis Italiam ingressos*. Pelasgi autem vaga gens fuit, unde πελασγὸς dictos quasi πλαργὸς, quod ciconiarum more vagarentur, ex Atticis historicis refert Strabo. Hetruria vero dicta videtur quasi ἔσχατεία, sive quod alter Latii terminus sit, ut sentit Isidorus, Orig. l. 14. sive quod ab altera montis Apennini latere posita sit, inter ipsum & mare inferum.

V. 348. Οἳ πρὸς Κυλλώνηθεν] *Cyllene* Arcadiæ mons est, vide in vers. 414. Ea igitur voce declarat Dionysius, se nomine *Pelasgorum Arcadas* intelligere; eos fortasse qui duce Evandro in Italiam profecti, in Hetruriæ & Latii confinio consedisse feruntur, ubi Roma postea condita, ibique Pallantæum, Arcadiæ urbi cognomine, condidisse, quod nomen postea in Palatium mutatum. Verum & alios Pelasgos in maritima Hetruriæ ora consedisse modo ex Strabone ostendimus; isque Pelasgorum gentem ex Arcadia, secundum Ephori sententiam, originem habuisse refert: licet alii ex Thessalia, ubi diutius consederunt, originem eorum petant.

V. 340. νήσανλο] A νέω *congero* deducit Eustathius ναίω vel νάω, *habito*, quia in unum locum congregantur urbis aut oppidi incolæ: fit autem à νέω *congero*, per Epenthesin νήω, unde Aor. 1. med. ἐννησάμην, Iliad. 1. Potest igitur νήσανλο, per simplex ν hic scribi, ut significet *congregati sunt*, & à νήω deducatur. Quod si reddatur, *habitarunt*, censendum est Dionysium tali Epenthesi à νάω formasse ἐννησάμην (α in η Ionice mutato) vel à ναίω ἐννησάμην (jota subscripto, ut μαίνομαι ἐμηνάμην) quali Homerus à cognata voce νέω deduxit.

V. 350. μέρμερον ἔθνος] Latinos duplici epitheto ornat: ἀγανὸς ob inclytam fortitudinem vocat; μερμέρος vero, epitheto minus usitato, (quod fit à μερμαίρω *solicite cogito*, aut *mente revolvo*) ob solertiam & sagacitatem, quod quicquid agendum esset, prudenti deliberatione animo perpenderent; (unde Scipio, ut hic notat Henr. Stephanus, dicere solitus, se nunquam minus solum quam cum solus esset) neque enim inconsulta ferocia, sed prudentia fortitudini conjuncta ad stupendam illam magnitudinem imperium Romanum excrevit.

V. 351. ἧς διὰ μέσσης] Non quidem medium Latium secat Thybris fluvius, (qui & Tiberis, & olim Albula dictus) sed *Latium includit à tergo*, ut habet Plinius, ab Hetruria dirimens: Poetica igitur licentia *per medium* fluere dixit, cum tantum terminos ejus perstringat. Latium ab altero latere, Campaniam versus, crescen-

te Romanorum imperio, auctum est, ut cum Latium antiquum à Tiberi ad Circeios tantum extenderetur, postea, Volscis, Oscis, & Ausonibus in Latinorum nomen transeuntibus, Latium novum usque ad Lirin fluvium pertingeret: non tamen constat Latii nomen unquam ultra Tiberim protensum.

V. 353. βασιλεύτα[Θ ἄλλων] Abusiva subst antivi comparatio, qualem etiam supra vers. 257. in voce ἑτέρ[Θ videre est.

V. 354. ἀποτέμνεται ἄνδιχα Ῥώμην] Vere hoc quidem, nam Janiculum, quod Romæ pars habetur, in ulteriore Tiberis ripa, & intra Hetruriæ terminos situm.

V. 355. ἐμὴν μέγαν οἶκον ἀνάκτων] Sub imperio Romano se vixisse hic declarat, idque dum Roma Monarchis, Imperatoribus scilicet, parebat. De Patria quidem ejus parum constat; cum Afrum fuisse Eustathius prodat, unde Dionysius Afer vulgo dicitur; Suidas vero ἄλλοτε ἄλλον, modo Milesium, modo Corinthium, modo Byzantinum, quasi è vaga Pelasgorum gente fuisset: quid mihi verisimillimum videatur in vers. 138. expositum.

V. 356. Μητέρα πασάων πολίων] Eum florente adhuc imperio Romano vixisse ex hoc loco constat. Licet enim metropolis proprie urbem denotat ex qua coloniæ deductæ, μητρόπολεις ὅσαι πόλεις ἀποικίας ἔστειλαν, Suidas; usus tamen obtinuit ut primaria urbs cui aliæ parent, metropolis dicatur: sic Hierosolyma Ἰεροσολύμων μητρόπολις vocatur à Strabone lib. 16. Quoniam igitur Roma tantæ orbis parti tunc imperitabat, ut ea domina terrarum, & imperium Romanum orbis imperium vulgo diceretur, hinc Romam omnium urbium metropolin vocat. Fallitur certe Eustathius, qui sub Augusto aut Nerone eum vixisse judicat: post Domitiani imperium, aut saltem eo imperante, Poema hoc scriptum è vers. 210. constat: & sane videtur isto seculo vixisse, cum excisionis Nasamonum, quæ sub Domitiano accidit, vestigia recentia, vacuas scil. seu desolatas domos, suo tempore conspici potuisse indicet.

V. 357. Καμπανῶν λιπαρὸν πέδον] *Campaniæ*, quam *à campestri situ* sic dictam malim, quam à *Capua* primaria urbe, (nisi & ipsa *à campis* dicta sit, quod Plinio placet, cum Strabo sic nuncupatam sentiat, quasi regionis illius *caput*) fertilitatis nomine miris laudibus à Plinio, lib. 3. cap. 5. celebratur, quippe cui *Campania felix* dicitur, & *Cereris ac Liberi certamen*, ob feracissimum tam vini quam frugum proventum; quem & L. Florus, lib. 1. imitatur: hinc Dionysius non tantum λιπαρὸν πέδον, *pingue solum*, nuncupat, verum etiam καχύων βεβεισὸς ἀμάλλαις, ob eximiam frugum ubertatem.

μίλαθρον ἀγνῆς Παρθενόπης] Periphrasis Neapolis urbis, seu loci in quo ea sita. Poetæ enim Sirenes tres fuisse fabulantes, Parthenopen, Ligeam, & Leucosiam, quæ, cum Ulyssem cantu allicere non possent, se è scopulo in mare præcipites dederunt, earum unam, nomine Parthenopen, fluctibus eo delatam, ibique sepultam fuisse fingunt, ubi Neapolis urbs postea condita; unde Parthenopen

thenopen eam urbem olim dictam volunt; *Neapolis, Chalcidensium & ipsa, Parthenope à tumulo Sirenis appellata*, Plin. lib. 3. cap. 5. Sed quomodo à Poetis vel fingi potuit Sirenes in aquam se præcipitando suffocatas fuisse, si monstra marina fuerint, ut pingi solent, ex parte fœminas, ex parte pisces referentia? Nimirum is vulgi error est; cum à veteribus omnibus (ut à doctissimo Vossio notatum) humana facie, inferne vero non piscibus, sed avibus, similes fuisse ferantur: unde à Plinio lib. 10. cap. 49. inter fabulosas aves numerantur, cui Suidas & alii suffragantur; ita Ovid. Metam. lib. 5.

——*vobis, Acheloides, unde*
Pluma pedesque avium, cum virginis ora geratis?

Credibile est, quod sentit Vossius, has psaltrias fuisse, Musica & cantu hospites allicientes. Cur vero Dionysius Parthenopen castam vocat? Fortasse quod Sirenes cantui deditas, Musis similem vitam egisse velit, quæ perpetuam castitatem fervasse perhibentur. A virginea voce Parthenope dicta est, scil. à παρθένος *virgo*, & ὄψ *vox*; non à virgineo vultu, tunc enim per ω scribi deberet. Inepte Solinus, cap. 8. urbi huic ab Augusto Cæsare Neapolis nomen inditum refert, cum à Lycophrone Νεάπολιν appellatam, tot ante Augustum seculis, ab aliis observatum sit: verius Strabo, à Cumæis primo conditam fuisse, deinde à Chalcidensibus & aliis restauratam, & colonis auctam, hoc nomen accepisse refert, Geog. lib. 5.

V. 306. ὑπὲρ Σειρηνίδα πέτρην] Fallitur Eustathius, qui Dionysium affirmat Neapolin *Sireniam petram* hic vocare. A Neapoli jam ad alia progreditur; à qua primo ad Austrum occurrit *Sirenia petra*; ultra quam Silarus fluvius (qui aliis Silaris dicitur) in Picentinis, magis adhuc ad Austrum vergens. *Sireniam* autem *petram* Minervæ promontorium vocat juxta Surrentum, quod Sirenes insedisse feruntur, talem plane situm inter Neapolin & Silarin obtinens. *Surrentum cum Minervæ promontorio, Sirenum quondam sede*, Plin. lib. 3. cap. 5. Nisi Sirenusas insulas intelligat huic propinquas, ex descriptione Strabonis lib. 5, & 6. licet eæ ex Ptolemæi descriptione longius hinc distare videantur.

V. 361. Πικεντίνης Σιλάριο] Picentini hi juxta quos Silaris fluit, quos Dionysius Πικεντίνους vocat, à Picentibus illis oriundi feruntur qui maris Adriatici accolæ sunt. De Silari, qui Silarus hic vocatur, tradunt Strabo, & Plinius lib. 11. cap. 10. virgulta in eum injecta lapidescere.

V. 362. Ἀζηὶ δ' Λύκανοὶ] *Lucanos* à Samnitibus ortos, duce *Lucio* quodam, à quo *Lucani* dicti, tradit Plinius, lib. 3. cap. 5. Horum fines à Silari ad Laum fluvium, Strab. lib. 6. dehinc usque ad Siculum fretum (ubi Leucopetra promontorium, ultimus Apennini terminus) Brutii, qui Straboni & aliis Βρέττιοι, ideoque ea vox, quam & Eustathius agnoscit, pro Βέντιοι, quod vulgo hic legitur, reponenda videtur. Brutios autem à Lucanis quasi apostatas

postatas ipsorum lingua dictos, quod, cum Lucanorum pastores olim fuissent, ab iis desciverint, refert Strabo lib. 6. Nec dissimilia de gentis origine tradit Justinus lib. 23. de nomine tamen dissentiens. Lucaniæ & Brutii pars Orientalis, à Rhegio Tarentum usque, Græcorum coloniis occupata est, unde *Magna Græcia* dicta est: *Græcia* quidem ab incolis Græcis; *Magna* vero non respectu Græciæ proprie dictæ, sed respectu Græcarum urbium (è quibus sunt Cumæ, Neapolis, Arpi) hic illic per reliquam Italiam sparsarum: vide Alex. ab Alex. Gen.dier. Lucaniam & Brutium *Italiam minorem* Strabo appellat, eique Italiæ nomen primo & proprie convenisse testatur: vide in vers. 77.

V. 364. Κεῖθεν δ' ἐς Βορέλω] A Leucopetra promontorio, ab albo rupium colore sic dicto, Boream versus occurrit promontorium *Zephyrium* vocatum (quod inde in Græciam *Zephyrus* spiret) ubi Locri, inde *Epizephyrii* dicti, Zaleuci legibus clari, Locrorum in Græcia ipsa coloni.

V. 365. ὅσοι πρωτέροις ἐτέεσσιν] Cum ipsi *Locri* in Græcia siti bifariam, vel, ut alii volunt, trifariam dividantur (alii enim sunt *Ozolæ* vel *Hesperii* denominati, ab Occidentali Græciæ latere, ad Crissæum sinum; alii *Epicnemidii*, à *Cnemide* promontorio Eubœæ adverso, nuncupati; quibus aliqui *Opuntios* accensent, tanquam eorum partem, alii ab iisdem distinguunt) plurimi quidem *Locros Epizephyrios Ozolarum ἀποίκους* censent: quorum equidem sententiam libens amplector, cum eam Strabo tueatur, & ab Evanthe quodam coloniam deductam referat. Alii tamen, è quibus est Ephorus, à *Locris Epicnemidiis* vel *Opuntiis* oriundos statuunt; quorum sententiam sequitur Virgilius, dum *Narycios* vocat *Italicos* hosce *Locros*,

Hic & Narycii posuerunt mœnia Locri.

Naryx enim *Opunti* vicina fuit civitas, Ajacis Oilei patria, de qua Hom. Il. β'. vide Salm. Plin. exer. Conciliari tamen non incommode possunt istæ sententiæ, quod ipsi *Locri Ozolæ*, à quibus *Epizephyrii* deducti, ἀφ' Ἐπικνημιδίων ἄποικοι fuerint, teste Strab. lib. 9; ab *Epicnemidiis* igitur prima omnium origo. Eustathius quidem *Italicos Locros* Λοκρῶν Ὀζολῶν ἀποίκους fuisse sentit; sed utrosque *Locros in Græcia sitos* turpiter confundit, dum hanc Dionysii fabulam enarrans, quod Locrenses hi, servi quondam ἀφ' in Græcia Λοκρῶν, dominis in bello absentibus, eorum uxores constupraverint, deinde dominorum reducum iram metuentes, cum ipsis aufugerint, *servos fuisse* dicit πυρὰ τοῖς Ὀζόλαις Λοκροῖς τοῖς ἀφ' τῷ Κειτωίῳ κόλπῳ τῷ χ' τῶ Εὔβοιαν. Vere quidem *à Locris Ozolis*, qui ad Crissæum sinum, originem eorum accersit, quod quidem è Strabone habet (licet neque is, neque alius quisquam quem scio Geographus fabulæ hujus meminerit;) sed dum juxta Eubœam sinum istum statuit, jam omnia miscet, *Ozolas Epicnemidiis*, occasum ortui, Crissæum sinum ἀποπωτάτως in aliud Græciæ latus transferens.

V. 367. ἐπὶ

V. 367. ὅπι περχηῆσιν Ἀλικῶ] *Alecis* fluvii Ptolemæus non meminit, neque is esse potest quem nomine Locani describit, quod sentire videtur Ortelius; Locanus enim à Boreali Locrorum latere ab illo statuitur, at Alex Rheginum agrum à Locrensi disterminat, teste Strabone lib. 6; qui etiam singulare quiddam refert de cicadis hujus loci, quos in Rhegino agro mutas esse tradit, cum in Locrensi vocales sint, quod Locrensis ager apricus sit, Rheginus umbrosus: Idem refert Plinius lib. 11. cap. 27; nec Strabonis ea de re sententiam improbat Vossius.

V. 368. Τὰς ὧ ἀπ' ἐξείης Μεταπόντιοι] Non recto ordine enumerat has Magnæ Græciæ urbes, nam inter Locros & Metapontum Croton & Sybaris interpositæ; sed hæc ita accipienda, quod post Locros, deinceps Metapontum, Croton, & Sybaris, licet in his tribus recensendis nullus ordo servetur. *Metapontum* autem (quod Μεταπόντιον Græci vocant) à Pyliis conditum ferunt Strabo lib. 6. & Solinus cap. 8. & primo quidem Μέταβον à conditore *Metabo* dictum refert Antiochus apud Strabonem deinde in *Metapontium* nomen mutatum; quod inde accidisse sentit Salmasius, quod à Metabo, viri nomine, Μεταβεύς Μεταβεύλη urbs diceretur, inde vero Latini *Metapontum* formarent, sicut Ὑδροῦντα *Hydruntum*, Πυξοῦντα *Buxentum* vocarunt.

V. 369. εὐστεφάνοιο Κρότωνος] Non temere additum hoc epitheton, quod tamen proprie *civibus* convenit, *urbi* tantum μετωνυμικῶς. licet enim Hen. Stephani interpretatio non omnino rejicienda sit, qui hæc verba φρουρεόζων reddit, *bonis mœnibus munitæ Crotonis* (cum Θήβη εὐστέφανος eo sensu à Poeta dicatur;) mihi tamen magis arridet Eustathii sententia, ut aliquid huic urbi peculiare Dionysius hoc epitheto innuat, quod scil. cives (quorum unus fuit πολυθρύλλητος ille Milo) celebres athletæ essent, & toties in Olympicis aliisque ludis gymnicis *coronarentur*; nam una Olympiade, teste Strabone lib. 6. septem viri qui stadio vicere omnes Crotoniatæ fuere; unde ortum adagium, Κροτωνιάτης ἕκατος ἢ ἄλλων Ἑλλήνων πρῶτος. Urbem hanc ab Achæis, duce Myscello, conditam inter Æsarum & Neæthum fluvios, ibidem refert Strabo.

V. 371. Λακινιάδος δ' ὄμων Ἥρης] *Lacinias* Juno à *Lacinio* promontorio, quod 150 stadiis à Crotone distat, denominata est, ubi templum illi conditum, donis olim opulentum, teste Strabone lib. 6. de hoc Virg. Æn. 3.

——— *attollit se Diva Lacinia contra.*

V. 372. χωσαμένοιο] A χολὴ, vel χόλος *bilis*, fit χολόω *iram accendo*, & hinc per syncopen vox poetica χώω, unde aor. α. med. χωσάμην *iratus*. Unde hæc Jovis ira concitata, vide quæ in versum 374. annotata.

V. 373. Δειλαίη Σύβαρις] *Sybarin* inter fluvios Crathin & *Sybarin* (à quo nomen adepta est) *ab Achæis* conditam refert Strabo, à *Trœzeniis* Solinus, utrumque verum; hi enim illis misti, ex

Aristotelis

Aristotelis sententia, Polit. lib. 5. Τετριζωίοις Ἀχαιοὶ ζωωκίσαν Σύβαριν. Tanta incrementa hanc urbem cepisse, ut urbibus 25 imperitarit, tradit Strabo; qui & aliud incredibile fere subjungit, trecenta scil. hominum millia contra Crotoniatas in aciem eduxisse. Sed felicitatem nimiam luxuria consequuta, (unde Συβαρίζειν & *Sybariticæ mensæ* in proverbium abierunt) quæ ipsis exitio fuit, ut historici testantur. Equos enim ad tibiarum modulationes saltare instituerunt: quo cognito, Crotoniatæ tibicines in aciem produxerunt, quorum cantu equi ad saltationem incitati omnia turbarunt. Vide Erasm. in Chiliad. Postea captam urbem Crotoniatas, immisso flumine, aquis obruisse refert Strabo: aliam deinde urbem ab Athenienſibus & aliis in propinquo conditam, quam *Thurium* appellarunt; Romanos tandem, Thuriis attritis, colonos eo misisse, *Copiasque* urbem nuncupasse.

V. 374. Μιωμένης ὑπ' αἴσαν] Quam exitii causam hic innuat Dionysius, dum eos *Jove valde irato* periisse indicat, hoc postea subjiciens de furiosa Olympicorum præmiorum cupiditate, vix satis constat. Narrat vero Eustathius eos τὰ ἐν ναῷ ἀναθήματα, dona Jovi Olympio dedicata, diripuisse; quæ hic Ἀλφειῶ γέρα vocantur, quod Jovis Olympii templum positum esset in Olympia, quæ & Pisa, Elidis urbe, quam Alpheus fluvius alluit: urbi Olympiæ nomen impositum ferunt ab Olympo monte vicino, Thessalico Olympo cognomini, vide Strab. lib. 8. Hæc quidem commodissima videtur interpretatio, si qua melioris historiæ fide firmetur. Receptius tamen est, (quod non modo Eustathius, verum & Stephanus περὶ πόλεων, & alii tradunt) *eos oraculo monitos, Sybarin tunc interituram, cum hominem plusquam deum colerent: idque eveniſſe cum ab hero servus flagris cæsus primo in templum confugeret, nec tamen dominus à verberibus temperaret; cum vero ad herilis patris sepulcrum confugeret, tum demum, monumenti paterni veneratione, abstineret.* Hinc Jove irato, in perditissimam luxuriam eos ruisse ferunt, quam proximam fuisse exitii causam apud omnes constat. Oraculum de quo modo dictum, ab Erasmo in Chiliad. è Stephano recitatur.

Εὔδαιμον Συβαρῖτα, παναδαίμων σὺ μὲ αἰεί,
Ἐν θαλίῃσι θεῶν πομπῇ γηθόσυνον ἔοντων·
Εὖτ' ἂν δὴ θερότερον ἴδηται θεῖον σελίζη,
Τωϊκά σοι πόλεμος τ' ἐμφύλιος φάσις ἥξει.

Quod si Jovis iram hac de causa commotam exitium Sybaritis attulisse innuat Dionysius, versus hic nihil aliud indicat, quam eos olim in Olympicis ludis pro præmiis ibi propositis, supra modum (hoc est, summo studio) contendisse, insana quadam laudis cupidine; ad excidii vero causam nihil pertinet. Olympia ad Alpheum celebrata fuisse notissimum;

Alpheus stadio notus Olympico. Senec. in Thyest.

V. 375. Σαωνῖτας

V. 375. Σαυνῖται δ' ὅπῃ πόῖσι] A magna Græcia ad mediterraneos Italiæ populos digreditur: qui licet plures essent, duas tantum gentes ut reliquis illustriores, nominat, Samnites frequenti & internecina cum Romanis dimicatione, & Marsos Sociali bello (quod & Marsicum vocant) nobilitatos. Vide L. Flor. lib. 3. c. 18. & Strab. lib. 5. *Samnites* à Strabone Σαυνῖται vocantur, à Stephano & aliis Græcis, uti hic ab auctore, Σαυνῖται; ita Plinius lib. 3. cap. 12. *Græci Saunitas dixere.*

V. 376. Καὶ Μαρσῶν θοὰ φῦλα] *Marsi* longe à magna Græcia siti, prope Albam scil. & Latii terminos, Plin. lib. 3. cap. 10. (ideo errat Eustathius, qui Calabris & Iapygibus eos conterminos putat) hic enim digressio fit à maritimis ad mediterranea, ut modo dictum. Fortasse θοὰ φῦλα vocat, quod venatione & cursu exercitari solerent, quod eorum terra in Apennino sita feris abundaret; unde Hor. Od. 1.

Seu rupit teretes Marsus aper plagas.

Τάρας δ' ἀλὸς ἔγγυθι κεῖται] A Mediterraneis ad maritima & magnæ Græciæ oram modo relictam, hic revertitur; ubi describenda restat urbs inclyta, quæ Græcis Τάρας, Latinis vero *Tarentum* (ut Ἀκράγας *Agrigentum*) dicitur. Substantiva autem hujus formæ masculina sunt, ut notat Eustathius; sic Virg.

Arduus hinc Agragas ——————

Fœmininum igitur ὧν ad vocem Τάρας non nisi per Synthesin referri potest, ut scil. πόλις subintelligatur.

V. 377. Ἦν πῃ Ἀμυκλαίων] Cum tam *Amyclæ* quam *Lacedæmon Laconiæ* urbes fuerint, *Amyclæos* per Synecdochen pro quibusvis *Laconibus* ponit, deinde per Metalepsin pro *Lacedæmoniis*. Tarentum enim à Lacedæmoniis quibusdam, quos Παρθενίας vocarunt, occupatum ferunt, qui ex promiscuo juvenum cum fœminis quibusvis concubitu nati sunt, dum viri plerique voto obstricti Messenes oppugnatione diu tenerentur: vide Just. lib. 3. Hi, seu ob generis notam pudore affecti, seu (ut refert Aristoteles Polit. lib. 5.) ob seditionem motam, urbe cedere coacti, duce Phalantho Tarentum profecti (à Tarante quodam, ut dicitur, antea conditum) urbem vi ceperunt, eamque habitarunt, expulsis veteribus incolis: vide Strab. lib. 6. & Justin. lib. 3. πολίζειν igitur non hic significat ipsa mœnia struere, ea enim antea condita fuerant, sed οἰκίζειν, sicut ab *Aristotele* παρθενίαι dicuntur Τάρανδ' οἰκίσαι, Tarentinæ scil. coloniæ deductores, & *gentis*, (ut Virgiliana phrasi utar) non mœnium, *conditores*; sicut Dionysius ipse Tarentum *forti Marte*, hoc est, armorum vi, ab his occupatum indicat.

V. 378. Ἐξείης δ' ὅπῃ πόῖσι] *Iapygia* (à qua Ἀργέστης ventus Ἰάπυξ etiam dictus, quod ex hac regione in Græciam spiraret) aliquando late sumitur, ut non modo Apuliam, verum & Calabriam & Salentinos comprehendat, unde promontorium Salentinum *Iapygium* etiam vocatur, Ptol. lib. 3. aliquando strictè pro

Apulia

Apulia ſola, cujus oppidum Barium, teſte Plinio, *Iapyx* olim dictum, ab *Iapyge* Dædali filio; à quo & regionem ipſam *Iapygiam* dictam ferunt, cum coloniam Cretenſium eo deduxerit, teſte Strabone lib. 6. Et hoc quidem ſenſu Iapygia à Dionyſio hic ſumitur, cum à Calabria diſtinguatur, pro regione ſcil. à Tarento & Brunduſio Hyrium uſque extenſa, univerſim à Latinis *Apulia* nuncupata; cujus partem juxta Hyrium & Garganum montem incoluerunt qui Græcis *Daunii* dicti, partem alteram inter Aufidum fluvium & Brunduſium qui *Græcis Peucetii*, *Latinis* vero (teſte Plinio lib. 3. cap. 11. & Strab. lib. 6.) *Pediculi appellati*. *Calabriæ* vero nomen hic, ut à Plinio & aliis, peninſulæ tribuitur inter Tarentinum ſinum & Ionium mare incluſæ (*Meſſapiæ* à *Meſſapo* duce olim etiam dictæ) quæ *Calabros* proprie dictos, & *Salentinos* Iapygio promontorio proximos, ubi Salentini campi, complectitur. Hæc populorum horum diviſio apud Ptolemæum lib. 3. cap. 1. habetur, cui Strabo aliique in pleriſque conſentiunt. Plinius quidem & Solinus cum his in reliquis concordant, ſed in eo errare videntur, quod, contra aliorum auctoritatem, *Peucetiam* eandem cum *Calabria* ſeu *Meſſapia* faciunt, quam alii pro *Apuliæ* parte habent quam incolunt quos ipſe Plinius *Pediculos* vocat, πεδιεῖον, ὃς ποιδίκλους καλοῦσι, Strab. lib. 6. Nec minus à cæteris diſſentit Strabo, dum *Iapygiæ* nomen *Meſſapiæ* ſeu *Meſapiæ* (pro qua voce corrupte Euſtathius Μεσαπυγίαν habet) hoc eſt peninſulæ in qua Calabria, proprium facit. Longe vero major eſt Ortelii error, cui nebulæ hæ tantas tenebras offuderunt, ut *Iapygiam*, *Salentinam*, *Peucetiam*, *Meſſapiam*, *Apuliam*, *Calabriam* Synonyma eſſe ſtatuat, pro peninſula modo deſcripta. Licet enim de veteribus illis, & partim obſoletis, Græcorum nominibus, *Meſſapia*, *Peucetia*, *Iapygia*, parum apud auctores conveniat, unde aliqua nominum confuſio orta; nemo tamen veterum *Apuliam* intra peninſulam iſtam ſtatuit: nam de nominibus Romanis uſitatis, *Apulia*, *Calabria*, & *Salentinis*, apud omnes convenit, peninſulam ſcil. à *Calabris*, & *Salentinis* coli, extra eam à Brunduſio ad Garganum montem *Apuliam* extendi. Ita Strabo de peninſula loquens, Græcis *Meſſapia* dicta, οἱ δ' ἐπιχώριοι τὸ μὲν πᾶν Σαλεντίνους καλοῦσι τὸ δὲ πρὸς τῷ ἄκρῳ τῷ Ἰαπυγίαν, τὸ δὲ Καλαβρούς· & paulo poſt de regione peninſulæ iſti proxima, in qua Daunii & Peucetii Græcis dicti, οἱ δ' ἐπιχώριοι πάλιν τῷ μὲν πρὸς Καλαβρεῖς Ἀπουλίαν καλοῦσι Sic Ptol. lib. 3. cap. 1. & Plin. lib. 3. cap. 11. *Apulia* autem dicta videtur quaſi Ἀπρόλια *aprica*, (ἕλη enim *calor ſolaris*) ut ſtatuit Scaliger in Varr. & Salmaſius in Plin. exerc.

V. 379. μέσσ' Τείοιο] Hæc proculdubio eſt ea urbs quam Herodotus Τείῳ vacat, & in *Iapygia* à Cretenſibus conditam refert; quo nomine *Thyræos* aut *Veretum* ab eo intelligi Strabo opinatur, inde in errorem ductus quod *Calabriam* ab eo putarit, Strabonis ipſius more, *Iapygiam* vocari, ideoque irrito labore in Calabria

labria Τείλω quæreret; cum ille hoc nomine *Apuliam* notet. Strabonis ſententiæ errorem aliquem ſubeſſe ſenſit Caſaubonus, erroris tamen anſam non apprehendit; nec rem ipſam, quod aiunt, acu tetigit.

V. 381: Πόν]ον ἐς ἀ]γάπρεσιν Ἀκυλήϊον] *Aquileia* Carnorum urbs eſt, Plin. lib. 3. cap. 18. & Ptol. lib. 3. cap. 1. in intimo ſinus Adriatici receſſu, cui vicinum *Tergeſte*, nonnullis Græcis Τεργέστα, in Iſtriæ & Carnorum confinio, unde is Adriæ μυχὸς qui Plinio ſinus *Tergeſtinus*, Dionyſio & Stephano Ἀκυλήϊος, quaſi *Aquileienſis*, dicitur: quem ſinum verſus flecti Adriaticum mare affirmat auctor à Gargano promontorio ubi Hyrium urbs ſita; nam ad Garganum uſque recta ad Septentrionem fertur, inde vero uſque ad ultimum receſſum ad occaſum æſtivum. Ita ab Apulia ad ultimum Adriatici ſinus receſſum tranſit auctor, Picenum, & alias interjectas Italiæ regiones, tranſiliens, ut apud Græcos minus celebres: Italiam tamen, ad Adriatici maris oram, uſque ad Venetiam & Carnos producit, vide verſ. 388. quamvis enim veriſimile ſit quod aſſerit Strabo lib. 4. Venetiæ incolas à Venetis Gallis Oceani accolis oriundos, receptius tamen fuit eos ab Henetis Paphlagonibus, duce Antenore, eo deductos fuiſſe; ideo eos à Gallis diſtinguit auctor, & inter Italicos populos recenſet.

V. 384. Κεῖθεν δ' εἰς αὐγὰς] Sinus Adriatici πέλαγος proſequitur ſecundum litoris flexum: quod quidem ut ab Apulia ad ultimum receſſum, ubi Aquileia & Tergeſte, ad Occaſum æſtivum protenditur; ita hinc ad Liburniam & Dalmatiam ad Ortum hybernum reflectitur.

V. 386. Τλλείων χθόνα πᾶσ] *Hyllidem* hanc regionem (cujus neque Ptolemæus neque Strabo meminit) ex Apollodoro deſcribit Euſtathius, quod ſit peninſula circuitu Peloponneſo æqualis, 15 magnas civitates continens. Sed nulla tanta peninſula eſt in toto hoc tractu. Eam ad Liburniæ & Dalmatiæ confinia, inter Scardonam & Salonas, ſtatuit Plinius lib. 3. cap. 23. ambitu multo minore eam circumſcribens, qui tamen nimius eſt; *Promontorium*, inquit, *Diomedis, vel, ut alii volunt, peninſula Hyllis, circuitu C M paſſuum.*

V. 387. Βυλιμέων τ' ἀκ]ὰς] Non alios intelligere poteſt, quam eos qui *Bulliones* Straboni lib. 7. & Plinio lib. 3. cap. 22. appellantur, quos inter Apolloniam & Ceraunios montes locant, in Illyrica Macedoniæ ora, ubi etiam Βυλλὶς civitas à Ptolemæo ſtatuitur. Cum igitur, teſte Euſtathio, nonnulla exemplaria Βυλινέων per ν hic habeant, ego iſtam lectionem ut quæ ad Bullionum nomen propius accedit, vulgatæ hic præferendam judico. Videtur autem verum Bullionum ſitum Dionyſius ignoraſſe cum immenſum dicat tractum eſſe ab his ad Ceraunios montes. Longus enim terrarum tractus inter Hylleos & Bulliones intercedit, tota ſcil. Dalmatiæ longitudo, & Illyricæ Macedoniæ pars; Bulliones vero à Ceraunii non longe diſtant.

V. 388.

V. 388. Ἰλλυεικὸν περὶ χέρσον] *Illyridem*, quæ Ptolemæo & aliis Liburniam & Dalmatiam comprehendit, & à Strabone ultra Dalmatiam extenditur ad Acroceraunios montes & Epiri confinia, pro hac ultima ſolum parte ſumit Dionyſius quæ inter Dalmatiam & Acroceraunia ſita eſt, quæ poſtquam Macedoniæ regibus paruit, ſub Macedoniæ nomine comprehenſa eſt, licet ab Illyricis gentibus coleretur, teſte Strabone lib. 7. inter quas Bulliones & Taulantii ab eo numerantur. Vide in verſ. 97.

V. 389. Κεραύνια] Montes hi qui aliis *Ceraunii*, aliis *Acroceraunii* dicti Illyridis partem Macedoniæ additam ab Epiro diſterminant: *in ora oppidum Oricum, à Colchis conditum inde initium Epiri, montes Acroceraunia*, Plin. lib. 3. cap. 23. hoc vero nomen ſortiti ſunt à κεραυνὸς *fulmen*, quaſi *fulminis ictibus obnoxii*, unde & Pyrenæos dictos aliqui ſtatuunt:

——*feriuntque ſummos*
Fulmina montes. Horat. lib. 2. Od.

V. 390. Κεῖνον δ' ἂν περὶ κόλπον] Circa ſinum Ionium, ſeu Adriatici initium (vid. in verſ. 94.) apud Illyricam gentem, quos Strabo Ἐγχέλεις vocat, eoſque inter Apolloniam & Ceraunios montes locat, de quibus Lucanus lib. 3.

——*nomine priſco*
Encheliæ verſi teſtantes funera Cadmi.

Ἔγχελις enim anguillam ſignificat, quæ

——*longæ cognata colubræ eſt.*

Fabula autem hac de *Cadmi* & *Harmoniæ* uxoris tumulo in Illyride conſpecto, iiſque in ora iſta in ſerpentes converſis, ex Euſtathii ſententia, ſignificatur eos Thebis huc profectos, cultiores mores hic exuiſſe, & in barbariem degeneraſſe: notari etiam poteſt eos inopem vitam hic egiſſe, tanquam animalia humi repentia & in cavernis latentia. Fortaſſe vero ſub fabulæ hujus involucro myſterium aliud Poetæ, ut ſæpe ſolent, occuluerunt. Ut enim *Palladis* nomine, quam ſapientiæ deam vocant, & nomine *Mercurii*, quem eloquentiæ deum indigitant, non raro ipſam *ſapientiam* & *eloquentiam* intelligunt; ita *literas & civilem cultum* denotare poſſunt ſub nomine *Cadmi* (quem primum *literarum inventorem* produnt, Solin. c. 13.) quod quidem nomen à κάζω *orno* deducitur, unde & κόσμος *mundus*; niſi à קדם *Oriens* deduci malis, quod Phœnice, *Orientalis regio*, Cadmi patria habeatur, atque inde literæ & cultiores mores, per Phœnicum navigationes, in Græciam pervenerint. Nomine *Harmoniæ* etiam *cultura & concinnitas morum* non obſcure ſignificatur. Per draconem à Cadmo Thebis interfectum, literas efferam barbariem è Græcia ſuſtuliſſe fortaſſe indicatur: quod vero Cadmum & Harmoniam, Græcia peragrata, ad Illyridis terminos profectos, & ibi in ſerpentes mutatos, & tumulo conditos ferant, exſtinctum, ubi in iſtam oram pervenitur, & prorſus ſepultam jacere omnem literaturam & civilem diſciplinam,

ITALIÆ, demptâ Galliâ Cisalpinâ, ac GRÆCIÆ, et ASIÆ minoris Tabula Antiqua.
GALLIÆ
ILLYRICUM
Mysiæ Superioris Pars.
Mysiæ Inferioris Pars.
THRACIA.
PONTI EUXINI PARS.
Dalmatia
Dardani
MACE
DONIA.
Pelas
Thessalia
Dolopes
GRÆCIA
Mare Thuscum Tyrrhenum Seu Inferum.
Mare Ionium seu Adriaticum.
Mare Siculum
Mare Libycum
Mare Ægæum.
Mare Creticum
Mare Carpathium
Cretæ
PELOPONNESUS
Sporades
Myrtoum Mare
PHRYGIA
MAJOR
ASIA
MINOR
LYCIA
Mare Lycium
Rhodus
Malyba
Chios
Lesbos
Cyclades
Icarium
Troas
Mysia
Lydia
Ionia
Caria
Pisidia
Pamphylia
Cilicia
Cyprus
Paphos
Salamis
Citium
Amathus
Tyrus
Sidon
Berytus
Damascus
Palmyra
Phœnicia
Arabia
Judæa
Samaria
Galilæa
Jericho
Hierosolyma
Bethlehem
Ascalon
Gaza
Rhinocorura
Pelusium
Memphis
Alexandria
Nilus
Ægyptus
Cyrenaica
Marmarica
Libya
Sicilia
Italia
Sardinia
Corsica
Baleares Insulæ
Hispania
Gallia
Germania
Britannia
Pontus
Bithynia
Galatia
Paphlagonia
Cappadocia
Armenia
Mesopotamia
Assyria
Babylonia
Persia
Susiana
Media
Parthia
Hyrcania
Carmania
Gedrosia
Arachosia
Aria
Bactriana
Sogdiana
Scythia
Caspium Mare
Rubrum Mare
Persicus Sinus
Arabicus Sinus
Indicus Oceanus
Taprobana
Seres
Sinæ
Indi
Scythæ
Massagetæ
Sarmatæ
Germani
Britanni
Hibernia
Thule
Oceanus Septentrionalis
Oceanus Atlanticus
Fretum Gaditanum
Mauri
Numidia
Africa
Carthago
Utica
Hippo Regius
Cirta
Leptis Magna
Syrtis Major
Syrtis Minor
Ulyssea Lacuna
Ithaca
Cephalonia Ins.
Zacynthus et cet.
Corcyra
Epirus
Thessalonica
Philippi
Amphipolis
Byzantium
Chalcedon
Nicomedia
Nicæa
Prusa
Pergamus
Smyrna
Ephesus
Miletus
Halicarnassus
Rhodus
Cnidus
Patara
Myra
Phaselis
Attalia
Tarsus
Issus
Antiochia
Seleucia
Laodicea
Apamea
Emesa
Heliopolis
Damascus
Palmyra
Tyrus
Sidon
Ptolemais
Cæsarea
Joppe
Jericho
Hierosolyma
Samaria
Sichem
Scythopolis
Bethsaida
Capernaum
Nazareth

disciplinam, ac plane in barbariem conversam, non incommode innui potest.

V. 393. ἀπ' Ἰσμωῖ] A Thebis quas *Ismenus* fluvius præterlabitur, Solin. cap. 13.

V. 395. ἐρηξέδην δύο πέτραι] Ερηξέδην Ion. pro ἐρηγμένω εἰσὶ, 3ª plur. præt. pass. à verbo ἐρείδω· fit autem à 3ª pers. sing. ἤρεισται, & addita reduplicatione Attica ἐρήρεισται, mutato σ in δ, ut à πέφρασται πεφράδην). Fabulam hanc de duabus petris in hac Illyridis ora, quas collidi refert tanquam Planctas aut Symplegadas, (vide vers. 144.) quoties incolis regionis illius bellum aut aliud malum impendet, ut motu illo, tanquam deorum monitu, mala futura prænuntiarentur, non alibi reperio.

V. 398. Πρὸς ὃ νότον] Ἑλλὰς primo solum aliqua Thessaliæ pars fuit, teste Strabone lib. 9. (quod & ex Homero Iliad. β', constat) in qua & Ἑλλὰς urbs, eamque ab *Hellene* Deucalionis filio sic denominatam tradunt: postea inde ad utrumque mare, Ionium scil. & Ægæum, & isthmum Corinthiacum, Ἑλλάδος nomen protensum est. Deinde exclusa Thessalia, à qua nomen ipsum cepit, postquam Macedonibus paruit) à Thermopylis ad isthmum extensa est Ἑλλὰς, seu *Græcia proprie dicta*; quibus limitibus à Ptolemæo, lib. 3. cap. 15. terminatur, cui eadem *Achaia* dicitur, Romanorum more, qui nomen hoc, stricte uni Peloponnesi regiunculæ competens, ob celebrem eo tempore *Achæorum* famam, toti *Græciæ proprie dictæ* indiderunt. *Helladis* regiones Mela sic enumerat, *In Græcia Doris, Locris, Phocis, Bœotis, Atthis, Megaris.* His *Ætoliam* Ptolemæus & plerique alii adjiciunt; Strabo etiam *Acarnaniam*, & universam *Peloponnesum.* Tandem Græciæ nomen latius extensum est, ut non modo *Helladem proprie dictam* (quæ & *Achaia* lato sensu vocata) ac *Peloponnesum*, verum & *Macedoniam* & *Epirum* complecteretur: unde Græcia late sumpta secundum partes has quadrifariam divisa. Et in lato quidem sensu Dionysius Græciæ nomen sumit, dum ad meridiem *super* (hoc est, *ultra*) Thraciam & Oricum ejus initium facit, ut Chaonia (in qua Oricum urbs) & Thracia ejus termini Boreales sint, hæc ab Orientali latere, illa ab Occidentali; ita Epirum & Macedoniam intra Græciæ terminos includit (vide vers. 427, & 430.) Peloponnesum tamen ab ea secludit, tanquam mari, insulæ instar, separatam, nisi quod isthmo exiguo, tanquam vestigio, eam attingit, vide vers. 406. Quod ad Græciæ nomen attinet, qua Latini regionem hanc notant, ejus quidem obscura origo est. Sed non modo à Latinis, verum & à vetustis quibusdam Græcis, inter quos est Lycophron (ut & Callimachus à Strabone lib. 5. citatus) regionis hujus incolas Γραικὸς dictos constat. Quod quidem nomen ortum videtur ἀπὸ τῆς Γραίας, quod antiquum fuit Bœotiæ oppidum, cujus Homerus Il. β'. & Strabo lib. 3. meminerunt; cum ab oppido enatum fuisse (licet totius tandem gentis

commune factum fuerit) Suidas testetur, Γραικοὶ οἱ Ἕλληνες ἀπὸ κώμης τινός· & γλῶ Γραϊκλῶ κεκλημένῳ juxta locum istum nominet Thucydides, ut à Stephano citatur. Postquam apud Græcos ipsos appellatio hæc exolevit, apud Latinos tamen retenta est, qui populum *Graios* & *Græcos*, & regionem ipsam *Græciam*, perpetuo nominant.

V. 403. Πέλοπος δ' ἀπὶ νῆσον] Πέλοπος νῆσον per tmesin vel dialysin compositæ dictionis hic appellatur, quæ Πελοπόννησος, tanquam *Pelopis insula*, vulgo dicitur. Ea quidem proprie non insula, sed χερσόνησος est; sed isthmi angustia effecit ut non tantum insula nominetur, verum etiam inter insulas quandoque numeretur, ut à Ptolemæo lib. 7. *Peloponnesus* autem dicta est à *Pelope*, qui è Phrygia coloniam eo deduxit, ibique regnavit, teste Strabone lib. 7 (Πέλοπος μὲν ἐπὶ τῆς Φρυγίας ἐπαγομένου λαὸν εἰς τὴν ἀπ' αὐτῷ κληθεῖσαν Πελοπόννησον) cum antea, Plinio teste, *Apia* & *Pelasgia* diceretur. *Argos* etiam, teste Strabone l. 8. tota peninsula olim vocata (ut multis testimoniis ex Homero adductis probat) & quidem *Argos Achaicum*, ut à Thessalia distingueretur, quam *Argos Pelasgicum* vocarunt: licet enim Pelasgi, vaga gens, in Peloponneso aliquando consederint, (unde & ea Pelasgia dicta) præcipue in Arcadia, vide vers. 348. diuturnior tamen eorum sedes in Thessalia fuit. Peninsula hæc in sex regiones divisa est; ita Mela lib. 2. cap. 3. *In Peloponneso Argolis, Laconice, Messenia, Achaia, Elis, Arcadia.*

V. 404. Εἰδομένη πλατάνοιο] Similitudo hæc (quæ apud Strabonem lib. 8. & Plinium lib. 4. cap. 4. habetur) cum reipsa optima congruit. Peloponnesus enim, ut & platani folium, rotunda fere est, nisi quod sinubus multis (ut folium istud laciniis) intercisa est; folii vero pediculo isthmus simillimus est, quem etiam murinæ caudæ ob tenuitatem & angustiam confert Dionysius folium μυρείζον vocans, à μὺς *mus* & οὐρὰ *cauda*, quasi tenuem habens pediculum caudæ murinæ similem.

V. 407. Φύλλῳ δ'] Nomen hoc à verbo ἔοικε, quod in v. 305. præcessit regi arbitror; ut sensus sit, *Continens vero rotundam ambitum habens folio circumflexuoso* similis est, quod si advertisset Henr. Stephanus, non necesse fuisset (quod ipsi visum necessarium) ut ad insolens aliquid in reddenda voce περίμετρος confugeret; neque enim opus fuit ut περίμετρος reddatur *similis*, cum ἔοικε subintelligatur, neque ut poni censeatur pro κατὰ περίμετρον, *in ambitu*, cum commodè reddi possit per adjectivum *rotunda*, (quæ quidem vera est Peloponnesi figura sinubus exceptis) eaque significatione adjective usurpatur apud Homerum Odyss. β'. & τ'.

V. 408. ἐσσεμένη] *Circumdata.* Vide vers. 4.

V. 409. Τειφυλίδος ἤθεα [vel ἔθνεα] γαίης] Ab Eleis incipit, quorum regio Jovis Olympici templo in Olympia urbe (quam eandem cum Pisa fuisse Stephanus de urb. & Ptolemæus testantur,

tur, unde & eam *Pisam Jovis* vocat Seneca in Troad.) & Olympicis ludis clara fuit. Regionem eam, aut saltem ejus partem Τειφυλίδα hic dici, versu 413. cum hoc collato, constat. Τειφυλίαν quidem dictam eam Eleæ regionis partem quæ Messeniæ contermina, juxta Alpheum fluvium & Lepræum civitatem, confirmat Strabo lib. 8. qui & sic dictam refert ὑπὸ τῶ τείφ φύλα συνελθυῖναι, quod *tres gentes, Epei* scil. *Minyæ* (vel Arcades quidam, ut alii volunt) & *Eleï* in unum corpus coiverint. Corrupte igitur Τειφυλλίδ᾽ λ geminato, vulgo hic legitur. Videtur autem hic per Synecdochen Τειφυλὶς γῆ pro tota Elide poni; quæ regio, Elidi urbi cognominis, ab Alpheo ad Achaiam protenditur.

V. 410. ἐραμενόταῖ᾽ ποταμῷ] Non potest epitheton hoc referri ad fabulam vulgatam de Alpheo Arethusæ amore capto & subter mare Siculum ad ipsam labente, de qua Virg. Æneid. 3. (ut Eustathius interpretatur; vox enim ἐραμενὸς non *amantem* aut *amatorium* sed *amabilem* significat; ideo *amœnissimus fluviorum* à Stephano recte redditur; sed φιλομυθόταῖ᾽ Eustathius cupiebat fabulam istam vel obtorto collo huc trahere.

V. 411. Σχιζόμῳ᾽ ἀεσχοῆσι] Non quasi fluvius unus esset, qui in duos hosce alveos divideretur (quod mox σχιζόμεν᾽ hic καταχρηστικῶς usurpata præ se ferre videtur;) sed quod è fontibus vicinis in Asea Megalopolitidis vico uterque fluvius oriatur, quod testatur Strabo lib. 8. Ῥεῖ δ᾽ [ὁ Ἀλφειὸς] ἐκ τῆς αὐτῆς τόπων ὀλίγων καὶ ὁ Εὐρώτας, καλεῖται δὲ Ἀσέα κώμη τῆς Μεγαλοπολίτιδ᾽, πλησίον ἀλλήλων ἔχουσα δύο πήγας, ἐξ ὧν ῥέουσιν οἱ λεχθέντες ποταμοί. δύοντες δὲ ὑπὸ γῆν ὅπη συγκὺς φανῆναι ἀνατέλλουσι πάλιν, εἶθ᾽ ὁ μὲν εἰς τὴν Λακωνικὴν, ὁ δὲ εἰς τὴν Πισᾶτιν καλάγεται. Hoc tamen alii Geographi non agnoscunt; & de ejus rei veritate merito dubitari potest, cum ipse Strabo utrumque mox sub terram mergi affirmet, & longe inde iterum emergere (quibus quidem in locis eorum fontes ab aliis statuuntur) & ipse Strabo ἄφθονον esse fateatur quod modo hic retulerat. Sed cur Eurotan *Messenium* vocat Dionysius, qui per mediam Laconiam juxta ipsam Lacedæmona fluit, nec Messeniam unquam attingit, sicut ipse Dionysius *Amyclæam terram* (*Laconiam* scil. ubi olim *Amyclæ* urbs inclyta, Spartæ vicina) findere affirmat? An quod olim Messenia Laconiæ pars habita, quod Strabo testatur, ideo per Metalepsin Messenium pro Laconico ponit? An vero duas historias hic confundit, alteram de Alpheo, & Eurota Laconico fluvio, eodem loco ortis; alteram de Alphei confluxu cum Panisо Messenio fluvio (cujus meminit Ptolemæus lib. 3. cap. 16.) qui rursus divisi in diversa feruntur? Hanc quidem erroris ansam fuisse mihi persuasum est, quod Panisum hunc (a quo Alpheus vere σχίζεται) eundem cum Eurota fuisse opinatus sit.

V. 414. Καὶ δὲ μίσλω νῆσον] Καὶ δὲ pro χτὶ δὲ Æolice ponitur, cui dialecto syncopæ tales familiares sunt, ut καθεδμεῖν pro καθίδμεῖν. Νῆσον autem hic vocat peninsulam vulgo Πελοπόννησον dictam, vide vers. 403.

κοίλω χθόνα] Quia scil. montibus fere ambitur Arcadia: qua de causa ea Syriæ pars quæ inter Libanum & Antilibanum jacet Κοίλη Συρία vocatur. Ita de Laconia Strabo lib. 8. Κοίλη, ὄρεσι περίδρομος. Ad Austrum prope Laconiam Erymanthus est Taygeto vicinus (juxta urbem cognominem, quæ postea Psophis dicta est, teste Pausania) nec longe inde Cronius; à Boreali vero parte Pholoe, Cyllene, Mænalus, Lyceus, Parthenius (qui Ptolemæo Stymphalus dici videtur) continuis jugis ab Achaia eam disterminant ad Argiam usque pertingentes, Strab. lib. 8. Iidem à Plinio nominantur lib. 4. cap. 6.

V. 415. Ἀρχάδες Ἀπδανῆες] Alii Ἀπδανῆος legunt, ut referatur ad montem Erymanthum: cur vero Arcades ipsi, aut mons ille sic dicatur, haud satis constat. Eustathius quidem ab *Apide* quodam, qui ex Epiro veniens Arcadiam incoluit, *Peloponnesum* totam *Apiam*, *Arcadas* vero peculiariter *Apidaneas* dictos dictos refert, hunc versum ex Arriano in rei testimonium citans,

——— κλυτὸς Ἄπις,
Ὅς ῥ' Ἀπίλω ἐφάπτε καὶ ἀνέρας Ἀπδανῆας.

Strabo tamen nomen *Apiæ* terræ potius ad *Argiam*, & Ἀπδάνων (sic enim vocat) ad Argivos proprie pertinere censet; veruntamen aliis etiam vicinis regionibus eadem nomina communicata censet, & facile quidem in proximis hisce gentibus hæc nominum communicatio contingere potuit, sive huic sive illi populo nomen primo conveniret; nec veri dissimile est *Apin* illum utrique regioni imperitasse: sic Strabo cum Dionysio & Eustathio conciliabitur.

V. 416. Ἔνθα Μέλας] Duo Arcadiæ fluvii passim memorantur, Erymanthus in monte cognomine ortus, & Ladon, quem ὠγύγιον *antiquum* vocat Dionysius, sicut & Arcadum ipsorum antiquitas passim celebratur, unde προσέλυσοι dicti: ambos hosce fluvios in Alpheum defluere testatur Plinius, lib. 4. cap. 6. Tres vero fluvii qui hoc versu nominantur, cum vix quisquam alius è veteribus Geographis inter Arcadica flumina eorum meminerit, videntur vel intra Arcadiæ limites orti in alias regiones mox ferri, vel ex octo istis ignobilioribus fluviis esse, quos Plinius, præter duos antea memoratos, per Arcadiam fluere affirmat. Fortasse hic ille *Melas* est quem Olenum Achaiæ urbem, & hic ille *Crathis* quem Achaicas Ægas præterfluere asserit Strabo lib. 8. quos è Pholoe aut Stymphalo Arcadiæ montibus oriri verisimile est. *Iaon* vero Dionysio dici videtur, ex Ortelii & Sylburgii sententia, qui Διάων Pausaniæ vocatur, qui Pisam ab Arcadia disterminans in Alpheum fertur.

V. 418.

V. 418. Ἀσχῇ δ' Ἀργείων] *Argia*, quæ & *Argolis* (in qua *Nemei ludi* juxta *Nemeam* urbem celebrati) ab *Argo* civitate nomen sortita est, quondam adeo clara, ut hinc Græci universi (teste Strabone lib. 8.) Ἀργειοι *Argivi*, ut & *Danai* (quod nomen ad Argivos proprie pertinet, à *Danao rege* inditum) appellati fuerint. Laconia vero *Lacedæmone* urbe (quæ & *Sparta* vocata, nisi pars quædam urbis proprie *Sparta* dicta fuerit, ut notat Homeri Scholiastes) Lycurgi legibus & civium fortitudine clara, adeo illustris fuit, ut nec auctoris, nec nostro stylo egeat.

V. 421. Ἦτ' Ἐφύρης ἀντιπρὺ] *Corinthiaci sinus* periphrasis cujus littori prætenditur Peloponnesi regio *Achaia* proprie dicta (olim vero *Ægialeia*, quasi *litoralis*) usque ad isthmum, *Isthmicis ludis* celebrem, sinum hunc ab adverso *Saronico* dirimentem; in cujus faucibus, sed propius sinum ab ipsa denominatum *Corinthus* sita, olim *Ephyre* dicta, Plin. lib. 4. cap. 4. (unde—*Ephyreia Lais*) quæ cum Sicyone ab Arato Achaiæ adjecta est, teste Strabone lib. 8. quem de hujus urbis divitiis antiquis & luxu inde orto consulere licet.

V. 422. Σαρωνίδα κικλήσκουσι] De origine nominis hujus, sinui inditi qui aliter *Megaricus* & *Salaminiacus* dictus teste Strabone lib. 8. fabulas quasdam insulsas refert Eustathius: Plin. vero l. 4. c. 5. *à querno nemore* ita appellatum censet, *quo olim redimitus fuit, ita Græcia antiqua quercum appellante.* Et confirmat quidem Hesychius, quercus vetustas & cavas Græcis Σαρωνίδας vocatas, scil. παρὰ τὸ σεσαρέναι, quod *hiare* significat.

V. 423. Νέρδε γε μὴν ἰδυωῖο] Νέρδε, per aphæresin pro Ἔνερδε; de qua voce vide vers. 85. Extra Isthmum egressus ὁ Θεσπιγενὴς, Græciæ proprie dictæ descriptionem, Megaride omissa, (quam Atticæ olim partem fuisse Strabo testatur) ab Attica orditur, ad Ortum Hybernum ab Isthmo sita; quæ quia *ad meridiem* vergit, *inferior* hic dici videtur. *Atticæ* nomen ab *Atthide* Cranai regis filia plerique petunt, Strab. lib. 9. Verisimilius tamen est ita vocatam fuisse, quasi ἀκτικὴ *litoralem* (sicut *Achaia* propriè dicta *Ægialeia* olim appellata) cum ad Saronici sinus & Ægæi maris litus exporrecta sit, iisque maxima ex parte ambiatur: huc accedit, quod Ἀκτικὴ olim dicta fuit, ut ex Strabone constat; imo ipse & alii Ἀκτὴ quondam dictam diserte affirmant. *Quæ nunc Attica, Acte prius dicta*, Solin. cap. 13. sic Plinius lib. 4. cap. 7. Ioniam etiam olim appellatam fuisse, utpote veterum Ionum sedem (quorum ἄποικοι fuere Iones in Asia) non Geographus modo, verum & Plutarchus in Theseo testatur.

V. 424. Θεσπιέης ῥόον Ἰλισσοῖο] *Ilissum* (fluvium exiguum, teste Strabone) insignis urbs Athenæ, quam præterlabitur, insignem reddidit, quæ (ut vere de ea Plinius) præconii non indiga est, tanta claritas superfluit. Fluvium vero qui hic Ἰλισσὸς, Ptolemæo vero Εἰλισσὸς dicitur, à flexuoso & incurvo cursu, Mæandri instar, (scil. à verbo εἱλίσσω *circumvolvo*) nomen habuisse Cl. Salmasio facile assentior: ita Seneca in Hippol.

Lenis Iliſſus,
Ut Mæander, per inæquales
Labitur agros.

Θεσπέσιος vero, id eſt *divinus*, hic dici videtur, quod in Cereris ſacris hoc, tanquam ſacro fluvio, myſtas lavari mos eſſet.

V. 425. Ἔνθεν ἡ Βορέης] Nota eſt fabula de Orithyia Erechthei Athenienſis regis filia, quam à Borea in Thraciam raptam ferunt. Eam à Borea raptam fingi potuit, quod raptor è Thracia, Boreali regione, venerit; quod Voſſio placet, neque enim neceſſe eſt ut, cum Euſtathio, ipſi raptori Boreæ nomen fuiſſe cenſeamus: Zethen vero & Calain, Orithyiæ filios, poetas inde alatos finxiſſe, quod curſu præſtantes eſſent, docet Pindari Scholiaſtes. Aliam etiam opinionem ſatis probabilem de Orithyiæ à Borea raptu refert Euſtathius, quam Hermiæ cuidam Platonico tribuit, eam ſcil. vehementi Boreæ flatu ex præcipitio abreptam; unde à Borea amore capto raptam fuiſſe fabulati ſunt.

V. 426. Βοιοτόν τε πέδον] Cum ἀπὸ τοῦ βοῦν, *à bobus*, deductum videatur *Bœotorum* nomen (cum regionis iſtius incolæ olim Aones & Hyantes dicti fuerint, Strab. lib. 7.) omiſſis fabulis quæ aſſerri ſolent ad Etymon eruendum, Βοιοτόν nomen, quaſi βοωτόν (quod, cum fertiliſſimam regionem incolerent, maximâ ex parte bubulci & aratores eſſent) illis impoſitum videtur, ut compoſitum ſit ex βοῦς & ὀδεύω; ſicut ſydus urſam ſequens (quam, Homero teſte, etiam plauſtrum cognominarunt) *Booten* vocarunt,

——ſequitur tardus ſua plauſtra Bootes.

Niſi ex ſimplici βοῦς deducta fuerit Bœotorum appellatio, (quod Etymon refert Euſtathius) ob ruſticos eorum mores & ſtupida ingenia; unde Horatius Epiſt. lib. 2.

Bœotum in craſſo jurares aere natum.

Sicut non tantum Ὕαντες, verum & diſerte ὗες *ſues*, Bœotiæ incolæ quondam dicti; unde adagium *ſus Bœotica*; & Pindari illud, à Strabone citatum,

Ἦν ὅτε ὗας Βοιώτιον ἔδυν ἔγειρον.

Tempus erat tum Hyas [ſues] Bœotiæ populum vocarent.

Regioni huic à Thebis præcipuum decus, *urbe Athenis* (ut ait Plinius) *claritate non cedente, Liberi atque Herculis (ut volunt) patria.* Quod inde fictum videtur, quod Thebani Phœnicum coloni eorum cultum ab Oriente deductum primi in Græciam intulerint: nam non modo Herculem (quod alibi indicamus) verum & Bacchum Tyrii ſibi vendicant, teſte Achille Tatio lib. 2. vide Bochart. de Phœnic. col. lib. 1. cap. 18.

ἠδ' Ὀκνεὰς ἄρουρας] Λοκρῶν Ἐπικνημιδίων (quibus promontorium Κνημίδες nomen dedit) regionem præcipue intelligit, pro quorum parte plerique Opuntios habent, vide in v. 365. ea autem regio inter Bœotiam & Theſſaliam ſita. Locros tamen Ozolas (qui & ἐπάκτιοι *occidui* dicti) monte Parnaſſo ab his diviſos, &

ad

ad Criſſæum ſinum, qui Corinthiaci pars eſt, ſitos, etiam ſub communi hoc nomine comprehendere videtur, cum eorum poſtea non meminerit, ubi proprio loco ſcil. inter Ætolos & Phocenſes, de eis tractare conveniret.

V. 427. Θεσσαλίη δ' ὀπὶ τοῖσι] *Theſſaliam ἀπὸ τῆς θέσεως ἁλίης, à maritimo ſitu*, ſic dictam veriſimile eſt; Strabo tamen & alii à Theſſalo rege nomen deducunt. Eam, cum Strabone l. 9. late hic ſumit Dionyſius, ut Phthiotin, Pelaſgiam (quæ Plinio Magneſia) Theſſaliam ſtricte ſumptam, & Eſtiæotin comprehendat. Eadem Æmonia, Pelaſgicum Argos, & Hellas olim appellata, teſte Plinio lib. 4. cap. 7. verum poſteriora duo partium potius quam totius nomina fuiſſe ex Homero, Iliad. β'. liquet.

Μακηδονίης τ' πόλιες] *Macedoniæ* nomen regioni quæ antea Emathia, Plin. lib. 4. cap. 10. à Macedone rege impoſitum eſt, teſtibus Stephano de urb. & Solino cap. 15. Nomen tamen hoc à nomine Μακεπίας (quo eam aliter appellatam Euſtathius aliique prodiderunt, Μακεπία ἡ Μακεδονία, Heſych.) facile deflecti potuit: in quo quidem nominis Cethim ſeu Chittim (quo in ſacro codice appellatur, ut Num. cap. 24. Eſai. cap. 23. uti Maccab. cap. 1. ubi Alexander *rex Chetim* vocatur) manifeſta ſunt veſtigia; hoc vero nomen à Chittim filio Javan, Gen. cap. 10. deductum eſſe luce clarius eſt. Macedoniæ nomen intra anguſtos terminos primo ſtetit; poſtea, ſub jugum Macedonum redactis vicinis regionibus, ad loca propinqua, ut Mygdoniam & Pieriam, extenſum eſt; tandem ſub Philippo Theſſalia tota, & magna antiquæ Thraciæ & Illyridis pars, ab eo domita, ſub hoc nomine comprehenſa eſt, (vide in verſ. 97. & 327.) ut à Thermopylis ad Orbelum montem, & Neſſi fluvii oſtia, & ad utrumque mare, porrigeretur, ut ex Ptol. lib. 3. cap. 13. patet. Medios limites ei aſſignat Dionyſius: ut Emathiam, Pieriam, Mygdoniam, & alia vicina complectatur: Theſſaliam vero ab ea hic diſtinguit, & regionem Ionio mari proximam Illyridi aſſignat, verſ. 388. Thraciam vero juxta mare Ægæum ad Pallenen promontorium extendit, verſ. 327. licet mediterraneam Macedoniæ partem uſque ad Orbelum montem eum protendere ex verſu proximo colligi poſſit. Inter urbes regionis hujus (*duobus inclytæ regibus, Philippo & Alexandro, & quondam terrarum imperio*, Plin. lib. 4. cap. 10.) illuſtres fuerunt Pella, Philippi & Alexandri patria, & Theſſalonica, à Theſſalis à Philippo ibi victis nomen hoc ſortita.

V. 428. Ταῖς δ' ἐπαίνου] Æmi enim initium in Macedoniæ cum Thracia connio eſt, ubi Orbelo jungitur; inde vero ad Boream longe exporrigitur, Thraciam à Myſia diſterminans.

V. 429. τῇ δ' ἄλλα] Thracia, in qua mons Æmus, Macedoniam ad Boream proprie dictum reſpicit, à Septentrione ſcil. nonnihil ad Ortum vergens; huic igitur adverſa eſt Epirus ad Occaſum brumalem ſita. Tranſit autem jam Dionyſius in Occidentale

cidentale Græciæ latus, in quo Epirus, & Helladis propriè dictæ pars, Corinthiacum sinum contingens.

V. 430. Δωδώνης ἤπειρον] Vox ἤπειρος, quæ *continentem* in genere significat, quasi ἄπεφος *interminata*, (vide in vers. 8.) quod epitheto hic addito innuitur, per Synecdochen generis regionem hanc peculiariter designat, (quam & Latini Epirum vocant, à Chaonibus, Thesprotis, & aliis gentibus cultam;) quæ cum ἤπειρος *continens*, diceretur, respectu Corcyræ, Cephaleniæ, & aliarum vicinarum insularum, commune illud nomen tandem in proprium evasit. Dionysius vero vocem ἤπειρος tanquam commune nomen hic sumens, addita voce Δωδώνης ad Epirum peculiariter dictam restringit; in ea enim apud Thesprotos Dodone urbs, ubi Dodonæi Jovis templum, & oraculum olim celebre, teste Strabone lib. 7. ubi solebant, secundum illud Poetæ,

Ἐκ δρυὸς ὑψικόμοιο Διὸς βουλὴν ἐπακοῦσαι,

è quercu (scil. *Jovis responsa petere*, in qua vasa ærea ita appensa, ut ad quamvis venti flatum pulsata resonarent; unde adagium, τὸ ἐκ Δωδώνης χαλκεῖον, quod loquacibus applicari solet.

V. 431. Τῆς δ' ὕπερ] ὕπερ hic pro *ultro* ponitur; progreditur enim à Borealibus ad Australiora, à Macedonia scil. ad Epirum, ultra quam ad Austrum Ætolia sita est.

ὑπὸ σκοπιὴν Ἀχερωΐδα] Mons excelsus per Metaphoram σκοπὴ, quasi *specula*, dicitur. *Aracynthus* vero mons est juxta Pleuronem urbem, proprie quidem in Ætolia situs, in qua à Strabone lib. 10. locatur. Plinius tamen, lib. 4. cap. 2. & Solinus in Acarnania eundem statuunt, quod in regionum harum confinio sit, quarum limes Achelous fluvius juxta Pleuronem fluens.

V. 432. τὰ δὲ μέσσα] Acheloum Ætoliam ab Acarnania dirimere affirmat Plinius lib. 4. cap. 1. cui & Ptolemæus suffragatur: quod si perpetuus harum regionum limes esset, dici non posset, nisi Poetica quadam licentia, eam per mediam Ætoliam fluere: quæ tamen licentia Dionysio non infrequens est, vide vers. 351. Sed fluvium hunc regiones has disterminare tantum ἐν τῇ θαλασσίᾳ, *in maritima & Australi parte*, ex Strabone lib. 10. liquet, cum, ipso teste, per medios Agræos, Ætolicam gentem, superiore parte fluat, uti etiam per Athamanas, quos inter Ætolicas gentes Plinius recensetur. Fortasse vero Dionysius, dum Ætoliam πεδίον μέγα vocat, & Acheloum per mediam Ætoliam fluere affirmat, Acarnaniam etiam, aut ejus partem (licet ea tota à Ptolemæo & Plinio Epiri pars habeatur) sub Ætoliæ nomine comprehendit; quod à Latinis Historicis factitatum, dum Ætolicum bellum describunt. Ita L. Florus, lib. 2. cap. 9. *Ambraciam* (quæ quidem in Acarnania est) *Ætolorum caput* vocat. Partis cujusdam Ætoliæ incolas Κυρῆτας, *Curetas*, olim dictos ἀπὸ τῆς κουρᾶς, *à tonsura*, ipsis usitata ex Homero, Iliad. 1. & aliis ostendit Strabo lib. 10. quorum respectu, eos qui ultra Acheloum degebant, qui capita non tondebant, Ἀκουρᾶνας, quasi intonsos, ab ἀ priv. & κείρω *tondeo*, appellatos existimat. V. 433.

V. 433. Ἀχῳΐῳ] Nota est fabula de Acheloo modo in draconem, modo in taurum, aut hominem taurina fronte se convertentem, vide Ovid. Metamorph. lib. 9. quod explicat Strabo de tortuosis fluvii flexibus, instar serpentis aut cornuum. Cum vero cornu ejus ab Hercule abscissum feratur, & hoc à Nymphis omnigenis fructibus & floribus adornatum κέρας ἀμαλθείας, seu *cornu copiæ*, factum, videntur significare voluisse, fluvium, incommode fluentem, eum aggeribus compescuisse, & scissis novis alveis ad loca commoda derivasse, atque ita solum ex sterili fertile reddidisse.

V. 434. Τεναχίης ὀπὶ πόντου] *In mare Siculum* late sumptum, vide vers. 84. quod quidem à Sicilia ad Acheloi ostia porrigitur: inde vero, vel, ut alii volunt, ab Eueni ostiis, Corinthiacus sinus initium sumit, teste Strabone lib. 10. Siciliam Τεναχείαν, seu Τεναχίαν dici, frequens & notum est: de nominis ratione vide vers. 467.

V. 435. Ἐχινάδας] Insulis his ad Acheloi ostia positis nomen inditum videtur ab *echinis*, sive marinis, sive terrestribus, quibus abundabant. Quod si id verum esse non comperiatur, locum habere potest ratio alia, quam huic subjungit Eustathius; quod ita dictæ sint ob asperitatem, quam notat Strabo, qua echinos quodammodo referunt, quum non modo *Echinades*, verum & *Echinæ* (fortasse per Metaphoram) à Seneca, & Homero Il. β'. nominentur.

V. 436. Κεφαλλήνων πολίεθρα] Cum *Cephallenum oppida* ἀλλυδὶς ἄλλα, quasi *varie dispersa* esse indicet, non tantum insulæ illius oppida, cui *Cephalleniæ* nomen Ptolemæus & alii proprium faciunt, (cum, ex Strabonis sententia, Homero *Samos*, vel *Same*, dicatur) intelligere videtur, verum & ea quæ in Ithaca & aliis vicinis insulis, præcipue vero quæ in proxima continente, maritima scil. Acarnaniæ parte, posita. Non enim de insulis hic agere Poetæ institutum, (de quibus vers. 495. dicetur) neque hic insulas, sed oppida Cephallenum nominat; & tam continentis Acarnaniæ quam insularum vicinarum incolæ, Ulyssi olim subditi, communi Κεφαλλήνων nomine (à *Cephalo* quodam, ut ferunt, deducto) ab antiquis appellati sunt, ut probat Geographus, & ex Homero, Iliad. β'. constat.

Αὐτὰρ Ὀδυσσῆος ἦγε Κεφαλλῆας μεγαθύμους,
Οἵ ῥ' Ἰθάκην εἶχον, &c. & paulo post,
Οἵτ' Ἤπειρον ἔναιον, ἠδ' ἀντιπέρηθε νέμοντο.

V. 438. χθὶ στόμα Θερμοπυλάων] *Thermopylæ* (Leonidæ & 300 Spartanorum, qui Persico exercitui se opposuerunt, nobili obitu claræ) improprie admodum à Livio & aliis historicis Latinis sumuntur, pro Oeta & Pindo, & his continuis montibus, dum Thermopylæ ad ipsis dicuntur per Græciam extendi, ut Apenninus per Italiam; proprie quidem Thermopylæ angustiæ sunt mari proximæ, ubi transitus est per Oetam, juxta Heracleam, teste

teſte Strabone lib. 9. quæ & Πύλαι *Portæ* vocantur, quod anguſtus ibi inter montes, quaſi per *portam*, tranſitus ſit, ut in Portis Caucaſiis & Ciliciis, & Θερμοπύλαι, à *thermis* vicinis. Sed hæc auctoris verba, κατὰ τὸ στόμα Θερμοπυλάων, non rectè ab Henr. Stephano reddi videntur, *ad fauces Thermopylarum*: licet enim aliquantum ultra Cephiſſum & Parnaſſum ad Lilæam uſque Phocis à Strabone extendatur, qui etiam refert Daphnuntem, inter Locros Epicnemidios ſtrictè ſumptos & Opuntios interjacentem, olim ad Phocenſes pertinuiſſe; nemo tamen ad Thermopylas uſque regionem eam extendit, cum Locri Epicnemidii interjecti ſint. Igitur κατὰ hic ſignificat *verſus*, vel *è regione*; ut ſenſus ſit, Phocidem ex Boreali parte ad loca Parnaſſo ſubjacentia verſus Thermopylas exporrigi. Sic Thucydides, lib. 2. Κεῖται ἡ Κερκυραία κατ' Ἀκαρνανίαν, *è regione Acarnaniæ ſita eſt.*

V. 440. Κηφισσὸς μέγα ῥέθρα] Fluvius hic è Pindo monte ortus, juxta Lilæam, & per Phocidis partem delatus, uti refert Strabo, cum Aſopo & Iſmeno tandem miſcetur, teſte Ptolemæo, lib. 3. cap. 15.

V. 441. Πυθῶνος δυόεν πέδον] Delphos deſcribit, Phocidis urbem prope Parnaſſum, Apollinis Pythii oraculo (quod à fœminis quibuſdam, quas Pythias vocarunt, tripode conſcenſo redditum, unde adagium, E Tripode dictum) & Amphictyonum concilio claram, ut è Strabone, lib. 9. conſtat. Urbem vero hanc (quam, ob ſacrificia in Apollinis templo frequentia, δυόεν πέδον vocat) Dionyſius Πυθῶνα antiquo nomine appellare videtur, & Πυθῶνος πέδον per Periphraſin, non aliter quam urbem Patavii pro Patavio Virgilius uſurpat; niſi malis Πυθῶνος πέδον *Pythonis ſerpentis ſolum* hic notare, ut eum binominem agnoſcat Dionyſius, cum eundem mox Δελφωνίδα appellet. Homerus quidem Il. β'. inter Phocidis urbes Πυθῶνα περιήσσαν numerat; ubi oraculum etiam ante Homeri tempora editum fuiſſe ex illo loco Odyſſ. θ'. conſtat.

——μυθήσατο Φοῖβος Ἀπόλλων
Πυθοῖ ἐν ἠγαθέῃ——
——*Effatus eſt Phœbus Apollo*
In Pytho divina.——

Quod de Delphico oraculo exponit Geographus, hæc verba ſubjiciens, Δῆφοι μὲν διὰ ταῦτα γνώιμοι, *Delphi igitur propter hæc celebres fuere.* Non conſtat quidem an Πυθὼ, ſicut & Πυθῶν, urbem eo loco ſignificet, an vero templum; Suidas enim diſerte urbem Δελφὰς, templum vero Apollinis Πυθὼ, dici ſtatuit. Ex Strabone vero, lib. 9. manifeſtum eſt, ipſam urbem Delphos Πυθίαν denominatam (κεκλῆσθαι δ' ἣ κατὰ τὸ προάστιον Πυθίαν, καὶ τὴν πόλιν, ἀπὸ τῆς πυθέσθαι, *Et vatem vero & urbem Pythiam dictam, à verbo* πυθέσθαι,) uti & Πυθῶνα olim vocatam: ſic Homeri Scholiaſtes, πρότερον δ' ἐκαλεῖτο Παρνασσία κάπη, ἔπειτα Πυθών, ὕστερον δὲ Δελφοί, *Prius vocabatur Parnaſſius ſaltus, deinde*

deinde Python, postea vero Delphi. In manifesto igitur errore est Erasmus, qui in Adagiis Pythium oraculum à Delphico distinguit; imo & ipse Ptolemæus, qui cum fortasse in errorem duxit, dum Pythiam urbem à Delphis diversam, & Delphos à Parnasso longe distitos, facit: quem & alibi sæpe loca multiplicare, duplici aut varie scripto, ejusdem loci nomine deceptum, non semel notat V. Cl. Salmasius in notis ad Solinum. Sic Ilvam & Æthaliam insulas diversas facit (cum hæc Græca, illa Latina ejusdem insulæ appellatio sit, vide Plin. lib. 3. cap. 6.) uti & in Africa Clupeam & Aspida, ut à Bocharto notatum.

Ἔνθα δὲ σῆμον] Draconis, quem Apollinis sagittis confixum ferunt, exuvias, ut sentit Eustathius, tripodi appositas esse indicat. Ego vero de effigie draconis potius intelligendum puto; neque enim poterant fabulosi monstri (quale hoc à Strabone agnoscitur) veræ exuviæ exstare, sed rei fabulis vulgatæ simulacrum hic poni potuit. Draco hic Δηρώνης quasi proprio nomine à Dionysio appellatur, uti & Δηρείνης à Suida, qui urbem inde Delphos dictam putat; sicut eundem Draconem Πύθωνα *Pythonem* dictum alii volunt (ut Ovidius Metam. lib. 1.) qui & inde urbem Πυθῶνα aut Πυθίην, & Apollinem Πύθιον denominari censent. Deducunt quidem plerique Pythonis nomen à πύθω *putrefacio*, quod ex putredine ortus sit: & qui μυθολογῶν interpretes esse volunt, per fabulam de Pythone Apollinis sagittis occiso nihil aliud intelligendum putant, quam putredinem aeris Solis radiis tolli. Hoc quidem non prorsus displicet; magis vero mihi arridet Strabonis sententia, loco modo citato, qui Πυθίας nomen tam vaticinæ fœminæ, quam loco ipsi oraculis claro impositum sentit ἀπὸ τῆς πυθέσθαι, *à sciscitando*, quod homines responsa ab oraculo ibi peterent. Πύθων autem Serpentis nomen urbis nomine recentius, & ab eo confictum judico, cum apud Homerum extet urbis Πυθῶνος nomen, & Πυθοῖ, ubi oracula reddebantur, cum nondum fabula de Pythone dracone ficta fuisse videatur. De altero nomine ἐπέχω.

V. 445. Ἢ ἀπὸ Μιλήτου] *Miletus* & *Clarus* loca Apollini sacra fuere: dii vero è locis sibi sacris modo unum, modo aliud vi-sere credebantur. Sic Virgilius de Venere, Æn. 1.

Ipsa Paphum sublimis abit, sedesque revisit
Læta suas, ubi templum illi ———

Ex his quidem *Miletus* Ioniæ urbs (licet Æolicam Eustathius falso hic vocet) ubi eximium Apollinis Διδυμέως, quasi *gemelli*, dicti, fanum fuit; *Clarus* vero fanum fuit Apollinis juxta Colophonem, (qui inde Clarius dictus) cum luco cognomine. Utrumque fanum oraculo nobile fuit, Strab. lib. 14. nec dissimilia fuisse videntur, ambo enim à Pausania dicuntur, ἐκ ὀξειργασμένα ἱερά, quasi *templa imperfecta*; quippe quod Milesium μανδῖον septum fuerit sine tecto, & luco intus & extra consitum, uti Strabo testatur, qui & eadem fere de Clario prodit, Ἡ Κολοφὼν, πόλις

πόλις Ἰωνικὴ, καὶ τὸ περὶ αὐτῆς ἄλσος Κλαρίου Ἀπόλλωνος, ἐν ᾧ καὶ μαντεῖον ἦν ποτε παλαιὸν, *Colophon urbs Ionica, & ante eam lucus Clarii Apollinis, in qua & oraculum antiquum aliquando fuit.* Hinc factum ut alii μαντεῖον Clarium *lucum* vocent, alii *fanum* vel templum, alii denique *fontem* (narn Κολοφῶνος πηγὴ & νᾶμα μαντικὸν nominat Clemens Alexandrinus) cujus aqua pota, ut de Castalio ad Parnassum fonte fertur, vates divino furore percitos oracula edidisse innuit Anacreon in Odis.

Οἱ δὲ Κλάρης παρ' ὄχθας
Δαφνηφόρου Φοίβου
Λάλον πόντος ὕδως
Μεμηνότες βοῶσι.
Hi vero Clari ad ripas,
Laurigeri Phœbi
Loquacem bibentes aquam,
Insanientes exclamant.

Et veræ quidem haberi possunt omnes istæ sententiæ, quandoquidem hæc omnia uno in loco conjuncta fuere: vide Salmas. in Plin. exerc. Κλάρον ἀπὸ τῆς κλήρου, à *sortibus*, dictam, Eustathio & aliis assentior; oracula enim sortes vocant tum alii, tum Ovidius Metam. lib. 1.

—placuit cœleste precari
Numen, & auxilium per sacras quærere sortes.

V. 447. Ἀλλ' ὁ μὲ ἰλήκοι] Παρέκβασις seu transitio elegans. Apollinis enim mentione facta, occasionem arripit primo ipsum, deinde Musas, invocandi, atque ita transeundi ad insulas describendas, invocatione ista, tanquam in limine difficilis incepti, præmissa; more Homeri, Il. β'. dum Catalogum navium aggreditur.

V. 450. κατὰ μέσσον] Non quidem exacte, insula enim hæc extra columnas in ipso Oceano est; sed cum columnis vicina sit, hoc Poeticæ licentiæ facile condonari potest, præsertim cum alii ita fere loquuti sint, ut Mela, lib. 3. cap. 6. *Gades fretum attingit.* Sed videtur Dionysius Eratosthenem imitatus, qui juxta columnas Erytheiam collocat (quam quidem alii eandem cum Gadibus, alii insulam illi proximam faciunt) teste Strabone lib. 3. καὶ Ἐρατοσθένης δέ τινα ξυνεχῆ τῇ Κάλπῃ Ταρτησίδα καλεῖσθαί φησι, καὶ Ἐρύθειαν νῆσον εὐδαίμονα, *Et Eratosthenes Calpæ adjacentem regionem Tartessidem vocari tradit, & Erytheiam insulam fortunatam.*

V. 451. Ἑσπερίης Γάδειρα] Γάδειρα (quæ Latinis *Gades*) extrema vocat, quod in ultimo Occidente sita sint. De urbe (quam insulæ cognominem fuisse Strabo, Mela, & alii tradunt) eum hic loqui apparet, quia in insula esse affirmat.

V. 453. Ἐνθάδε Φοινίκων] Urbem hanc à Phœnicibus conditam fuisse (ut ab iis habitatam hic refert Dionysius) testatur Curtius lib. 4. & apud auctores in confesso est: Ita Marcianus Heracleota, --Νῆσος

——— Νῆσον ἐσχάτην,
Λαβοῦσα Τυρίων ἐμπόρων κατοικίαν,
Γάδειρα ———
——— *Insula ultima,*
Quæ Tyriorum mercatorum coloniam accepit,
Gades ———

Strab. quidem, l. 3. se ab ipsis Gaditanis accepisse refert, Phœnices ad urbem eam condendam ter navigasse; & bis quidem rediisse, quod sacra non litarent, eos vero qui tertio navigarunt urbem hic statuisse.

V. 454. Ἀζύρμοι] Herculem solenni religione hic cultum Strabo, loco citato, & alii testantur. Sed eo nomine non Herculem Thebanum (si quidem is alius à Tyrio fuerit) sed Tyrium intelligendum nos, cum Arriano, censemus. Tyrii enim, urbis hujus conditores, Herculem præ cæteris diis, tanquam patrium numen coluerunt, & urbs ipsa illi dicata fuit, teste Curtio, lib. 4. unde & Μέλκαρθον ipsum vocarunt (ut Græce vox scribi solet) quasi *urbis* suæ *præsidem* deum, scil. à מלך *rex*, & קרתא *civitas*: Μέλκαρθος, ὁ καὶ Ἡρακλῆς, *Melcarthus, qui & Hercules*, Euseb. præp. Evang. lib. 1. Ab hoc nomine Græcos Melicertam suum (quem & Palæmonem vocarunt, fortasse à πάλη *lucta*, ob certamina ab Hercule obita) finxisse nullus dubito; cujus cultum cum Thebani à Phœnicibus, quorum ii (ut & Gaditani) ἄποικοι erant, accepissent, ipsum, uti & Herculem pro suo vendicabant, quasi Thebis nati fuissent, & pro diversis numinibus colebant, cum diversa tantum nomina essent, teste Hesychio, Παλαίμων δὲ Ἡρακλῆς, *Palæmon vero est Hercules*. Portuum vero deum Palæmona fecerunt, quod Tyri, portus inclyti, præses esset, & Phœnicii nautæ ad eum preces conciperent: vide doctissimum Fullerum Miscellan. lib. 3. Si quis præter antiquum hunc Herculem Tyrium, alium recentiorem, qui & ipse Tyrius fuerit, à Gaditanis cultum, alium etiam Ægyptium, alium Thebanum, fuisse censeat, ut pluribus heroibus hoc nomen communicatum fuerit, cum Cicero de nat. deor. sex Hercules numeret, cum eo non contendam. Et probabile quidem mihi olim visum (quod & doctissimo Vossio placere jam video) ducem coloniæ, quæ è Phœnicia Gades deducta est, ibi Herculis nomine cultum fuisse, cum eum ibi sepultum fuisse Mela, ipse Hispanus, affirmet, qui hac de insula ista habet, lib. 3. c. 6. *Fert in altero cornu ejusdem cum insula nominis urbem opulentam, in altero templum Ægyptii Herculis, conditoribus, religione, vetustate, opibus illustre*: & paulo post, ejus ossa ibi lita esse refert. Probabile vero est, hunc Tyrium quidem fuisse, sed Ægyptium quibusdam habitum, ob regionum istarum viciniam, & communia utrique genti Herculis sacra; nisi Ægyptii simul cum Tyriis in coloniam istam deducti fuerint, quod Vossio probabile videtur. Solem quidem primi Herculis nomine cultum fuisse (qui Ἡρακλῆς Græcis dictus, quasi ἠέρος κλέος *aeris gloria*)

gloria) & duodecim Zodiaci signa ab eo peragrata per duodecim Herculis labores notata, cum Macrobio, arbitramur. Varios tamen heroes eo nomine donare poterant, qui orbem, Solis instar, peragrarunt, & labores obierunt quales Herculi illi fabulæ tribuebant nec majore jure alium quenquam quam coloniæ Gaditanæ ductorem, qui, quasi Solis æmulus, iter tantum ab Ortu ad Occasum emensus est, & freto perrupto, ac Geryone victo, Gades condidit: quod siquid veri habeat quod de columnis fertur ab Hercule erectis, eas & hunc statuisse verisimillimum, cum Herculi Tyrio eas Strabo adjudicet.

V. 455. Καὶ τῷ μὲν] *Insulam* scilicet; nam cum voce τὴν recte cohæret vox νῆσον, non τὰ Γάδειρα (quod de urbe antea dictum) nisi Synthesis hic esset; neque urbi nomen Cotinusa convenire potuit; quæ insulæ à Græcis imposita ab *oleastris*, quæ Græcis κότινοι, copiose ibi provenientibus, ut Ericusam ab erica, Pityusam à pinis, dixerunt. Hic quidem, æque ac in proxima continente, verisimile est oleastros abundasse, unde Græci istius nominis origo, nam in proximo quidem abundasse ex Mela, l. 3. c. 1. constat: *In proximo sinu portus est, quem Gaditanum, & lucus, quem Oleastrum* (fortean *Oleastrorum*) *appellant.* Plinius etiam, cum duas insulas nominet, majorem, in qua urbs sita, quæ Pœnis *Gaddir*, *Cotinusam* etiam dictam refert: quod quidem nomen apud Græcos antiquius in usu esse poterat, quam nomen Γάδειρα à Punico *Caddir* deductum; sed prius proculdubio à Pœnis urbs condita (quod ad Iliaca tempora à Mela refertur) & *Gaddir* nominata fuit, quam aliqua Græca ejusdem appellatio cœpta fuerit, aut ista terrarum ora Græcis innotuerit.

V. 456. ἐσυμίξαντο Γάδειρα] Hallucinatur Eustathius, qui sic dictam censet hanc insulam quasi γῆς δεῖραν, & cætera quæ de hujus nominis ratione è Græca lingua affert Etymologus, quisquiliæ meræ sunt. A Phœnicibus inditum hoc nomen, qui quidem Græce non loquuti, testatur hic Dionysius, & apud alios auctores in confesso est. Eos *Gaddir* eam nominasse, quod Punica lingua *sepem* [vel *septum*] significat, Plinius lib. 3. cap. 22. ut & Solinus cap. 26. aliique testantur: ideo scilicet, ex Isidori sententia, quod mari undique *septa* sit, partim vasto Oceano cincta, partim tenui freto, unico tantum stadio, seu 125 passibus, lato, ab Hispania dirempto; vel, ut Vossio potius arridet, quod Phœnicibus *munimentum* fuerit adversus Hispanos. Γάδειρα τὰ φρούγματα apud Phœnices significare testatur Hesychius; scil. à voce גדר, quod Hebræis *septimentum* est. Aliam tamen fuisse Phœnicum Gaddir, eamque inter ipsa Bætis fluvii ostia, aliam quam Γάδειρα Græci, & Latini Gades dixerunt, statuit Salmasius, literarium hujus sæculi decus; quia Tartessum olim dictam quidem prodidere, quam Phœnices Gaddir appellarunt, (ut Salustius in Hist. *Tartessum Hispaniæ civitatem, quam nunc Tyrii mutato nomine Gaddir habent*) Tartessum vero urbem jux-

ta

ta ostia Tartessi fluvii (quem Bætin esse Straboni verisimile videtur) veterum aliqui, teste eodem Strabone, locatam fuisse prodant. Sed licet varia fuerit de Tartesso antiquorum sententia, celeberrimam tamen Tyriorum ἀποικίαν, quam *Gaddir* vocarunt, non aliam quam Γάδειρα seu *Gades* fuisse ex veterum consensu constat, (vide in vers. 454) & vocabula quidem hæc à Græcis & Latinis ex illo Phœnicum facta fuisse, & eidem loco imposita, plurimi veterum affirmant. Hinc Isidorus, ad rem non ad vocem attentus, vocem *Gades* usurpat, ubi Plinius & Solinus *Gaddir* habent: *Tyrii* (inquit) *in lingua sua Gades, id est septum, nominaverunt, pro eo quod circumsepta sit mari.* Nec de alia urbe quam Gadibus intelligendus videtur Salustius, dum Tartessum à Tyriis mutato nomine Gaddir vocatam affirmat, cum ab aliis nomen tam Tartessi quam Gaddir Gadium urbi aut insulæ tribuatur. Plinius enim, qui Gades duas esse tenui freto diremptas statuit, *Gadium majorem*, quam vocat, *Cotinusam*, & *Tartesson*, & *à Pœnis Gaddir* vocatam fuisse diserte affirmat. Sic de Gadibus Avienus,

Hic Gaddir urbs est dicta Tartessus prius.

Arrianus etiam ἀναβάσ. lib. 2. Tartessi nomen de Gadibus usurpat, de Hercule ibi culto agens: Τόν γε ἐν Ταρτησσῷ πρὸς Ἰβήρων πυθώμενον Ἡρακλέα, ἵνα μὴ σφᾶλαί τινες Ἡρακλέους ἀνομασμένου εἶεν, δοκῶ ἔγωγε τὸν Τύριον εἶναι Ἡρακλέα, ὅτι Φοινίκων κλίσμα ἡ Ταρτησσός. *Herculem illum qui Tartessi colitur ab Iberis* (vel *juxta Iberos*, *ut* πρὸς Μεγάρων, *juxta Megara*, Thucyd. l. 2.) *ubi etiam columnæ quædam sunt Herculeæ dictæ, existimo Tyrium esse Herculem, quia Tartessus à Phœnicibus condita est.* Hæc de Gadibus dici manifestum, celebri Phœnicum juxta Hispaniam colonia, ubi insigne Herculis Tyrii templum, in quo columnæ etiam æreæ Herculeæ dictæ. Ut igitur Salustius eandem cum *Gaddir*, sic hi eandem cum *Gadibus Tartessum* faciunt. At Tartessus (inquies) in insula inter Bætis ostia sita fuisse dicitur, qui situs Gadibus non convenit. Respondeo, hoc sola fere Strabonis, de veterum quorundam sententia divinantis, conjectura (eaque fluctuante & instabili) niti. Bætica quidem Hispania antiquitus תרשיש *Tarsis*, à *Tarsis* filio Javan, vocata fuisse videtur, & inde Græcis Ταρτησσὸς quod nomen ab urbe quadam *Tartesso* deductam opinati sunt, sed de ejus sede nihil comperti. Testatur ipse Strabo totam Turdulorum regionem *Tartessidem* vocatam (cujus pars ipsæ Gades haberi poterant, tenui freto, quasi fluvio, à continente divisæ, vide in vers. 336.) & ipse cum aliis ambigere videtur in qua ejus parte *Tartessus* urbs collocanda sit; quum modo ex quorundam sententia eam inter Bætis ostia statuat, modo aliorum sententiam referat, nec eis contradicat, qui Carteiam Tartessum fuisse opinati sunt: Bætis quidem ostiis, seu malis ostio (hodie enim unicum reperitur) vicinæ sunt Gades, ut ipse Strabo lib. 3. testatur, τῆς δ' ἐκβολῆς τῇ Βαίτιδι πλησίον ἱ-

δρυ-

δρυϑ, *prope Bætis fluvii oſtia poſita eſt* : potuere igitur veteres quidam Græci, quibus loca iſta minus cognita, licentius loqui de urbe *Tarteſſo*, quaſi ad ipſa Bætis fluvii (quem & *Tarteſſum* vocarunt) oſtia ſito, unde illorum verba ſtrictius accepit Strabo, ac ſi in inſula plane interamni eam ſtatuerent, licet ii non aliam urbem aut inſulam quam Gades intelligerent; præſertim quum Avienus *Gaddir* tanquam in inſula inter Tarteſſi fluvii oſtia deſcribat, eo tamen nomine *Gades* intelligens, ut Salmaſius ipſe fatetur. Quæcunque vero veterum iſtorum de inſula ad Tarteſſi oſtia ſententia fuerit (de qua ſentiat quiſque quod volet) tota certe inter veteres de *Tarteſſo* urbe lis eſt, quam alii Gades eſſe ſtatuunt, alii Carteiam, Strabo vero inter ipſa Bætis oſtia locat, cum de ea ob ſummam vetuſtatem vix quicquam comperti ſit: nec ſatis conſtat an urbs ulla eo nomine fuerit, cum *Tarſis* regionis nomen, cujus frequens in ſacris literis mentio, falſo pro urbe ſumi potuerit. At certe Græci vetuſti veram Phœnicum *Gaddir*, quam ipſi Γάδειρα vocarunt, (urbem, ut refert Strabo, ex quo condita fuit perpetuo celebrem, ad Romanum uſque imperium) ignorare non poterant, ut falſo loco nomen illud imponerent, (quod non ex veterum ſcriptis, aut fama incerta, ut Tarteſſi nomen, ſed ab ipſis incolis acceperant) nec quiſquam eos erroris argueret. Non eſt igitur cur Salmaſio hac in re aſſentiamur, & propter *Tarteſſum* incerta ſede errantem (quam alii cum *Gaddir* ſeu *Gadibus* eandem faciunt, alii alibi ſtatuunt) ſtabilem *Gaddir* loco moveamus; contra veterum fidem, & nominis rationem, *Gaddir* & *Gades* diverſa facientes.

V. 457. Νῆσοι δ' ἐξείης Γυμνησίαι] Inſularum ἀπειήγησιν à Gadibus exorſus, quas in ipſo freto Herculeo fuiſſe credidit, ad eas jam procedit quæ in mari Mediterraneo ſitæ: recto tamen ordine in hoc verſu non progreditur; Ebuſus enim, Pityuſarum una, propius ad fretum ſita quam Gymneſiæ ſeu Baleares. *Inſulæ per hæc maria primæ omnium Pityuſæ*, Plin. lib. 3. cap. 5. Gymneſiæ duæ ſunt, *major* & *minor*, quas ſic dictas vult Euſtathius, quod incolæ *nudi* incedant; ſed tam Græcis Γυμνησίας quam Latinis *Baleares* dictas eandem plane ob cauſam, Salmaſio πολυμαθεστάτῳ facile aſſentior, nempe quod inſignes funditores eſſent, hoc unum à pueritia edocti, *Baleares funda bellicoſas Græci Gymneſias dixere*. Plin. lib. 3. cap. 5. Hinc Virg.

Balearis verbera fundæ.

Baleares quidem dictas ἀπὸ τῦ βάλλειν teſtatur Diodorus lib. 5. cui conſentit Iſidorus, lib. 14. à lapidibus funda emittendis Baleares dictas tradens, *βάλλειν enim Græce emittere dicitur; unde & balliſta.* A Græco βάλλω antiquum verbum *balio* à Latinis deductum (ut ab ἅλλω *ſalio*, ab ἄλλϑ *alius*) cenſet Salmaſius, atque inde *Baliares*, qui & *Baleares* litera mutata. Funditores etiam γυμνῆτας dictos teſtatur Heſychius, Γυμνῆτες οἱ μὴ ἔχοντες ὅπλα, οἷς ὁ τοῦ Ξερξοῦ στρατός· quod ſcilicet leviter armati, &

& quasi *nudi*, pugnarent. Γυμνητὰς & *Baleares* idem valere indicat etiam Strabo l. 14. & Stephanus *Baleares* nihil aliud valere affirmat quam *funditores*, Βαλιαρεῖς, ὅ ἔστι Σφενδονῆται. Sed vocem istam non Græcæ sed Phœniciæ originis esse innuit Strabo, φασὶ δὴ τοὺς Γυμνητὰς ὑπὸ Φοινίκων Βαλεαρίδας λέγεσθαι, διότι τὰς γυμνασίας Βαλεαρίδας λεχθῆναι, *Gymnetas aiunt à Phœnicibus Balearides vocari, quia ii exercitationes Balearides vocant.* Nec sane probabile est Græcam esse nominis istius originem, quod alii quidem gentes, non vero Græci ipsi, usurparunt. Mihi igitur satis arridet etymon istud quod ex Phœnicum lingua (quos huic insulæ diu imperasse ex Strabone & aliis constat) affert doctissimus Bochartus, de Phœn. colon. lib. 1. cap. 35. ut Balearis sit בעל ירח *Baal jare, magister jaculandi*; ut Gen. 49. 23. בעלי חצים *magistri sagittarum*, hoc est sagittandi periti. Nec Straboni Phœnicium esse Balearium nomen indicanti dissentit Eustathius, qui Baleares funditores significare refert κατὰ τὴν ἐγχώριον γλῶτταν, *vernacula ipsorum lingua*, cum incolas Phœniciæ originis fuisse prodatur.

ἄσχι ὃ Βῆσσα] Pityusæ duæ sunt, quarum minor *Ophiusa* à serpentium multitudine dicta, major Ptolemæo Ἐβυσσα, aliis Ἔβεσσα, ut hic legendum videatur ἄσχι δ' Ἔβεσσα, quamvis Eustathius non Ἔβεσσα sed Βῆσσα hic legat, nec aliud nomen agnoscat. A pinis Pityusas ambas hasce insulas dictas (quod statuit Diodorus) verisimilius quam à frutice pineo, ut Plinius opinatur, nisi eo nomine *chamæpityn* herbam intelligat, potius quam *pityusam*, tithymalli speciem; nam à πίτυς fit Πιτυῆσα, ut ab ὄφις Ὀφιῆσα, cum frutex πιτυῆσα ipsi insulæ ὁμώνυμα sit, nec alterum ab altero denominari possit. Diodori sententiam sequitur Marcianus, ἀπὸ τῆς ἐν αὐτῇ φυομένων πιτύων, *à pinis* nomen deducens.

V. 458. Σαρδὼ δ' εὐρυπάτη] *Sardiniæ* & Corsicæ (quarum illam Græci Σαρδὼ, & aliquando Σαρδόνα, hanc Κύρνον vocant) magnitudinem epithetis adjectis indicat: è quibus *Sardinia* quidem à Timæo inter præcipuas insulas primo loco ponitur, Strab. lib. 14. Verius à Strabone ipso Sardinia & Corsica maximæ interni maris insulæ post Siciliam dicuntur, μέγισται δὴ Σαρδὼ τε Κύρνος, μετά γε τὴν Σικελίαν. *Sardiniam* quod attinet, ea primo à Græcis mercatoribus Ichnusa vocata est, quod formam vestigii humani referret; postea, colonia ex Libya eo deducta à Sardo Herculis filio, Sardo seu Sardinia ab eo dicta est, ut Solinus cap. 10. Pausanias in Phocicis, aliique testantur. Non vero Herculis Thebani hunc filium fuisse existimandum, (ut sentit Eustathius, qui Cadmeos & Locrenses eo ab illo deductos refert;) indicat enim Pausanias quis fuerit Hercules ille Sardi pater, nempe Afer quidam, nomine Maceris, qui ob fortia facta Hercules Libycus denominatus est, Ἡρακλῆν δὲ τὸν Λίβυσσιν υἱὸν Σάρδου ὁ Μαχήρεως Ἡρακλέους ἐπωνομάσθη. Historia etiam hæc hinc confirmatur,

quod à Ptolemæo in Sardinia nominatur Σάρδω πάτερος ἱερὸν, *Sardi patris fanum*; unde constat eos gentis suæ conditorem pro deo coluisse, quod & alibi frequens. Bocharto tamen videtur nomen Σαρδὼ Phœniciæ originis esse, & idem valere quod Græcis Ichnusa; ut enim Græcis ἴχνος, ita Hebræis צעד *saad, vestigium* notat; hinc Syris, quibus Epenthesis literæ *R* familiaris est, ut Heb. עקב *akeb, talus*, Syr. ערקוב *arcub*) fit צרעד *sarad*, atq; exinde Σαρδὼ. Pœnis quidem Sardiniam diu subditam fuisse ex historiis notissimum, imo & antiquissimas Phœnicum colonias eo missas testatur Diodorus, ut nomen Punicæ originis esse possit: sed eam de Sardo historiam elevare non audeo, nec constat literam nomini צעד à Syris aut Phœnicibus addi; itaque conjectura ista niti haud tutum arbitror. Herbæ venenatæ è batrachii genere hic nascentis multi meminerunt, quæ hominibus rictus ita contrahere dicitur, ut quasi ridentes moriantur, unde adagium, *Risus Sardonius*, de quo vide Isidor. orig. lib. 14. & Erasm. in Chil.

Κύρνος, Ἣν ῥά ῥ' Κορσίδα φῶτες] Insulam hanc Κύρνον dictam referunt Eustathius & Isidorus, à *Cyrno* Herculis filio: sed non ea auctoritate nititur hæc, qua illa de Sardo, historia; at si quid veri subsit, alium è filiis aut posteris Maceridis illius fuisse convenit. Iidem *Corsicam* eandem appellatam ferunt à muliere quadam Ligure, *Corsa* nomine, quæ Ligures eo duxit: quod eatenus verum esse nihil prohibet: sed cum subjiciunt, eam taurum insequutam mare huc tranare solitum, qui maris hujus latitudinem animadvertit, jure exclamare potest,

Tunc immensa cavi spirant mendacia folles.

Κορσίδα seu Κορσίκαν hanc insulam aliam etiam ob causam vocari potuisse indicat Eustathius, scil. διὰτὸς Κόρσας, ὅ ἐστι κορυφὰς ὄρέων· quod quidem non improbamus, cum montium in ea asperitas à Strabone lib. 5. notetur, & *aridum ac spinosum saxum* à Seneca in Consol. ad Helviam vocetur: sed cum à Dionysio hoc innui affirmet proximo versu; ἔστι γὰρ τῇ ὕλῃ, φησὶν, ἀμφιλαφὴς, longius certe hoc petitum, neque enim idem est *montosum*, & *sylvis densum* esse. Si quid ibi Etymi innuat Dionysius, innuitur potius Corsicam ab arborum *comis* dici; *comæ* enim κόρσαι dicuntur, teste Polluce, καὶ κόρσας τινὲς ἐκάλεσαν διὰτὸ κείρεσθαι, arborum vero frondes *comas* passim vocari notum apud utriusque linguæ auctores. Sic *nemorum coma*, Horat. Od. 21. lib. 1. Neque absurdum cuiquam videri debet nominis hujus (quod incolarum proprium esse affirmat hic Dionysius) Etymologiam è Græca lingua petere, cum Græcos quosdam eam incoluisse Seneca loco citato testetur. Sed magis arridet doctissimi Bocharti utriusque nominis Etyma, qui Κύρνον, & Lycophronis Scholiastæ Κέρνον, dictam censet à קרן *keren, cornu*, quia *multis promontoriis anguloſa est*, teste Isidoro lib. 14. quam ob causam Cyprus olim Κεραστὶς, quasi *cornuta*, vocata est. Eandem

dem vero Pœnis חורשי *chorsi* dictam censet, quasi *silvosam*.

V. 460. Ἄλλη δ' ἀμφιλαφὴς] Ἀμφιλαφὴς, quasi ἀφιλαφὴς, teste Suida (β in φ converso, ut è contrario Macedones φ in β mutant, pro Φίλιππος & Φρενίκη Βίλιππος & Βρενίκη dicentes) *densum* & *copiosum* significat, ab ἀμφὶ *utrinque* & λαμβάνω *capio*, quasi dicas, *quod adeo abundat ut utraque manu*, vel *utraque ex parte*, quocunque te vertas, *capi seu prehendi possit*. Quam densæ in ea insula sylvæ olim fuerint testantur Diodorus lib. 5. & Theophrastus hist. lib. 5. cap. 9.

V. 461. Τῶν μέτ', Αἰόλιαι εἰσὶ] Insulæ hæ Siculo freto vicinæ, teste Plinio lib. 3. cap. 8. *Æoliæ, Liparæorum, & Hephæstiades à Græcis appellatæ, Vulcania Romanis.* Æoliæ dictæ ab Æolo rege, ut Dionysius hic indicat, qui, ut Plinii verbis utar, Iliacis temporibus ibi regnasse fertur. Hephæstiades seu Vulcaniæ vocatæ, *quod quædam earum instar Ætnæ flagrent, ideo hic dictæ sedes deo ignium*, Solin. cap. 12. Liparenses nominatæ, teste Strabone, à Lipara insula præcipua, cui reliquæ aliquando paruerunt: uti una fuit Æoli, alia Vulcani peculiariter appellata, à quibus nomina ista ad universas dimanarunt. Πλωτὰς etiam vocatas, non quasi *fluitantes*, qualem Delon & Planctas fuisse fabulantur, (quamvis & illud voce ea significari possit, ut natatilia πλωτὰ ζῶα vocantur) sed quasi *navigabiles* Dionysius hic testatur; quod nulla ibi brevia aut scopuli essent, quæ impedirent ne circumnavigarentur. Πλωτὴ quidem una ab Homero nominatur Odyss. κ' quo nomine eum Æoli insulam appellasse Eustathius hic testatur: videtur tamen is unus esse ex locis ab Homero nominatis, quorum certum situm non citius invenias quam sutorem qui utres consuit, quibus venti, in Ulyssis gratiam, ab Æolo inclusi; ut facete Eratosthenes apud Strabonem jocatur. Plinius quidem Strophadas duas olim Plotas vocatas refert.

V. 463. Αἰόλιαι, ὅς ῥα πατὴ] Vocem ῥαπτὴ recte explicat Eustathius, dum θαυμαστὴ ejus loco substituit; deducitur enim à ῥάομαι voce Ionica pro θεάομαι, ut valeat *spectanda*, cum admiratione scil. sicut *miraculum* θαῦμα dicitur, quasi θέαμα, *spectaculum*.

V. 464. Κοιρανίῃ ἀνέμων κλονεόντων δ' ἰσαμοιρίῃ] Sic Virg. Æneid. 1.

Æole, namque tibi divum pater atque hominum rex
Et mulcere dedit fluctus, & tollere vento.

Cur autem Æolum ventorum imperium habuisse Poetæ fabulentur, ratio hæc à Plinio redditur, lib. 3. cap. 9. *E fumo Strongyles, quinam flaturi sint venti in triduum prædicere incolæ traduntur, unde ventos Æolo paruisse existimatum*, quod scil. is, inde sumpta conjectura, futuros ventos nautis prædiceret. An præsagium tale ex fumo & flammis istis captari possit, & qua ratione, quærant meteorologiæ studiosi: eandem vero rationem Solinus cap. 12. & Servius in Virg. amplectuntur, uti & Diodorus Siculus, qui refert

Æolum ventorum ταμίαν creditum, quod is, cum peregrinis humanus esset (quod & v. 462. testatur Dionysius) soleret φυλέγειν τοὺς ἐγχωρίους ἀνέμους, διδαχθήσας ἀπὸ τῶν πυρὸς φαινομένου, *ventos in earegione spirantes prædicere, observatis ab igne indiciis*, quodque is primus vela navium inveniisset.

V. 465. Ἕπτα δ'] *Septem*, cum auctore nostro, numerant Strabo, Diodorus, Plinius, Mela, Solinus; atque apud hos omnes, præter unum Melam, de nominibus singularum convenit; nominant enim 1° Liparam, 2° Hieram, seu Vulcano sacram, 3° Strongylen, Æoli domum, deinde Didymen, Phœnicusam, Ericusam, Euonymon. Ptolemæus quidem numerum auget, dum Vulcani insulam ab Hiera diversam facit, & aliam *Strongylen*, aliam *Æoli insulam* nominat, contra tot auctorum consensum; & quibus Strabo & Diodorus Hieram ἱερὰν Ἡφαίστου vocant, cæteri etiam *Hieram* appellatam produnt, quia *Vulcano sacra* est, quippe quæ plurimum noctu ardet. Non infrequens vero Ptolemæo est insulas aut urbes binomines tanquam diversas describere, ut in vers. 441. notatum. De nomine Πλωταὶ in vers. 461. sat dictum.

V. 467. Τευακίη δ' ὅτι τῆσαν] Siciliam hic describit, cæteris hujus maris insulis magnitudine & claritate præcellentem, Ætna monte ardente, (vide Justin. lib. 4.) & urbibus Græcis, Messana, Catana, Panormo aliisque, præcipue vero Syracusis, urbe inter maximas totius orbis numerata, insignem. Ea *Sicania Thucydidi dicta*, *Trinacria pluribus*, *aut Triquetra*, *à trianguli specie*, Plin. lib. 3. cap. 8. Latinis *Sicilia* dicta, ab antiquo verbo *sicilire*, quod veteribus *secare* significavit, (vide Turneb. Adv. l. 20. cap. 3.) quod terræ motu ab Italia olim avulsa & quasi abscissa esse credebatur: vide Strab. lib. 1. & 6. & vers. 476. *Sicaniam* dictam esse tradunt à *Sicano* duce, Solin. cap. 11. vel à *Sicanis*, inter Latii populos à Plinio numeratis, quos inde profectos Siciliam occupasse refert Servius in illud Virgilii,

——— *Rutuli vetereque Sicani*,

Sed mihi valde arridet doctissimi Bocharti sententia, de Phœnic. colon. lib. 1. cap. 30 qui *Sicanos* Siciliæ indigenas esse censet, eosque à Pœnis, qui Siciliæ partem occuparunt, שכנים *Sekanim*, quasi *vicinos*, vocatos, atque hinc Latinum *Sicanorum* nomen factum. Nec displicet prorsus alia ejusdem conjectura de nomine Σικελίας, quod ab eo deducitur à nomine אשכול *escol*, vel כגול *segol* (quorum illud Hebræis, hoc Syris, *botrum* significat) ob vinearum in ea insula fertilitatem; quam notat Diodorus lib. 13. uti & Homerus Odyss. lib. 9. Cyclopum regionem (quæ Sicilia fuit) fertilitatis nomine celebrans: vina præcipue Mamertina & Sicilia summo olim in pretio fuere. Vide Strab. lib. 6. Τευακία dicta est ἀπὸ τῶν τριῶν ἄκρων, *à tribus promontoriis*, teste Strabone, lib. 6. quod & hic à Dionysio vers. 469. innuitur, unde etiam vox Τευακὶς, seu Τευακία, facta, μετονομασθεῖσα εὐφωνότερον, ejusdem Strabonis judicio. Stephanus tamen & Eustathius etiam

etiam Τειναχίαν, seu Θειναχίαν, dici posse statuunt, διὰ τὸ τείναι (quod & Θείναξ vocant) ἐοικέναι · quod quidem probare non possum, si τείναξ & nomine *tridentem* intelligant, cui Siciliæ figura minime respondet ; quamvis à communi etymo, quod habeat τρεῖς ἀκρὰς, *tres* scil. *cuspides*, tam Τειναχία quam Τείναξ non absurde deduci possit, ut in hoc Τειναχίας etymo tres trigoni anguli cuspides appellentur, unde etiam Pindarus eandem Siciliam (teste Eustathio) τειγλώχινα vocat.

ὑπὲρ πέδον] ὑπὲρ pro *ultra* manifesto hic ponitur, (quod plerunque fieri, quando accusativo jungitur, apud Grammaticos in confesso est) scil. respectu patriæ Dionysii, de qua vide in vers. 138. quæ cum Borealior esset quam Italia, Sicilia (quæ Italia Australior,) *super* (hoc est, *ultra*) Italiam sita esse jure dicitur.

V. 468. ἑστηκυῖα] Non male in hanc vocem observat Eustathius Metaphorice dici Siciliam *super tria latera stare*, tanquam *super tres bases*, quia quodlibet trianguli latus basis haberi possit, quod in vers. 331. perperam notavit.

V. 470. Ἀλλ' ὅτοι Λιλύβη] Posidonius apud Strabonem l. 6. promontoriorum horum inclinationem respectu cardinum cœli describens, πρὸς ἄρκτον μὲν ἡ Πάχυνος ἐστὶ, πρὸς νότον δ' Λιλύβαιον, πρὸς ἕω δ' ἡ Πάχυνος πέσοι, *Ad Septentrionem Pelorum, ad Australem Lilybæum, ad Ortum Pachynum statuit.* Ubi in cæteris illi cum Dionysio convenit, Lilybæum autem non ad Occasum, sed ad Austrum vergere statuit. Sed Strabonis ipsius sententia has, quæ oppositæ videntur, commode conciliat, qui mediam promontorio huic inclinationem inter Austrum & Occasum tribuit, ut de Occasu brumali Dionysius hic intelligendus sit : vide in vers. 102. In Bocharti vero sententiam pedibus eo, qui *Lilybæum* à Phœnicibus sic dictum censet quasi לילוב *Lelub*, versus Libyam, quod Africam spectet, ut Mela, lib. 2. cap. 7. aliique testantur ; sic Diodorus lib. 13. ἄκραν ἀπέναντι τῆς Λιβύης κειμένην Λιλύβαιον, *promontorium Libyæ obversum quod Lilybæum vocatur.* Idem etiam Pachyni nomen à voce Hebraica בחון *bachun*, quæ *turrim speculatoriam* notat, à Pœnis inditum putat ; speculam enim ibi esse in mare prominentem refert Fazellus, Dec. 1. lib. 1. uti & hodie Pelorus (olim sic dicta à πέλωρ *monstrum*, ob decantata in freto monstra) *Capo di Faro*, à specula seu pharo vocatur.

V. 473. Τῆς μὲν πρὸς Βορέλω] Fretum Siculum hic describit, fabulis de Scylla & Charybdi infame (quæ, ut & ipsa freti angustia, difficilem ibi transitum navigantibus reddunt :) de quibus consulantur Mela lib. 2. cap. 7. Justinus lib. 4. & Erasmus in Adagio,

Τῶν Χάρυβδιν ἐκφυγὼν τὴν Σκύλλην πρόσπεσεν.
Incidit in Scyllam cupiens vitare Charybdin.

Est autem Scylla, seu Scyllæum, scopulus ab Italiæ parte prominens ; quam sic dictam videri volunt fabulosi scriptores à Σκύλλω, quod idem valet quod Σκύλαξ *catulus*, quod fluctuum ei allisorum sonitus canum latratus referre videatur,

de quo hic Dionysius, æstus ibi violentiam simul innuens,

——— ἢ χ δάλασσα
Συεσμῦρὴ μακρῇ σι φερεβρέμε) ἀπλάδεσσι.

Charybdis vero profunda vorago est à Siciliæ latere, sic dicta, ut plerique volunt, διὰ τὸ εἰς χάος ὑποδυόμεν τὰ σκάφη, *quod in voraginem eam æstus freti navigia abripiat*, quæ in profundum absorpta postea ad litus Tauromenitanum devolvi feruntur, teste Strabone lib. 6. Longe commodiores vero utriusque nominis rationes è lingua Punica deducit Bochartus de Phœn. col. lib. 1. cap. 26. ut Scylla sic dicta sit à סקול *scol*, quod Phœnicum lingua *exitium* significat; Charybdis vero sit חור־אובדן *chor-obdan*, quasi *foramen perditionis*.

V. 475. ἀπλάδεσσι] Scopuli Homero & aliis Poetis Metaphorica dictione ἀπλάδες dicuntur, voce à ἄπλος, quod *maculam* aut *nævum* significat, deducta, quod in mari tanquam tot maculæ appareant, &, tanquam nævi in corpore, nonnihil protuberent.

V. 476. Ἀονίῳ τιμηθεῖσα] Supra in vers. 467. ostensum, antiquis plerisque creditum fuisse Siciliam olim Italiæ adhæsisse, & vel vi fluctuum, ut Mela opinatur, vel (ex Strabonis sententia, quæ longe probabilior) terræ motu avulsam fuisse, atque ita mare irrupisse: hinc urbs in proximo Italiæ promontorio sita *Rhegium* dictum putatur, quasi *abruptum*, à ῥήγνυμι *frango*, Justin. lib. 4. & Plin. lib. 3. cap. 8. De hoc etiam Virg. Æneid. lib. 3.

——— *cum protinus utraque tellus*
Una foret, venit medio vi pontus, & undis
Hesperium Siculo latus abscidit, arvaque & urbes
Litore diductas angusto interluit æstu.

Hanc terrarum divisionem quasi Neptuni tridente factam (quem πολυγλώχινα, hoc est, τριγλώχινα, ζίφησιν vocat) Poetice hic describere videtur Dionysius, quippe cui non tantum maris imperium, quod ibi irrupit, verum & terræmotus tribuuntur; unde ἐνοσίχθων & ἐννοσίγαιος Poetis denominatur. Cur autem Neptunum tridentem Ἀόνιον ζίφησιν vocet, quasi *Bœoticum ferum* (Bœotia enim *Aonia* olim dicta) vix satis constat. Eustathius quidem epitheton hoc adjectum auguratur, quod Neptunus eximie à Bœotis coleretur vel quod præstantissimum sit Aonium ferrum. Sed de posteriore hac ratione me dubitare fateor, neque enim video qua auctoritate ejus rei veritas stabiliatur: priori potius acquiesco, ut *Aonius* pro *Neptunio* ponatur; cum *Aon*, à quo *Aones* denominati, *Neptuni* filius fuisse feratur, ideo Neptunum, ut gentis auctorem, solenniter ab iis cultum fuisse verisimile fiat: sic primo *Neptunum* ipsum deinde per Metalepsin & ejus *tridentem*, *Aonium* dici nihil prohibet; sicut non tantum Musæ, verum & earum citharæ, à Nonno in Dionys. Ἀόνιαι dicuntur.

V. 478. Τῆς ἑτέρης] Majoris scil. De Syrtibus hisce vide in vers. 104.

V. 480.

V. 480. Μλῶιγξ] Insula hæc Lotophagites etiam à Ptolemæo vocatur; & eam Lotophagorum terram fuisse, ad quos Ulysses appulisse dicitur, Straboni verisimillimum videtur: Dionysius tamen & alii plerique eos in continente locant, vide in vers. 205.

V. 481. Σκαιὸν πόδεσσι] Latus scil. illud quod Iapygiam, hoc est, Apuliam, Italiæ partem, spectat, quod à læva est in Adriaticum mare navigantibus, ut Illyris à dextra. Vide vers. 98.

V. 483. νῆσον] Auctor noster, cum Stephano de urb. Mela lib. 2. cap. 7. Solino cap. 8. unicam Diomedis insulam nominat, cum Strabo lib. 6. duas, quarum alteram cultam, alteram desertam esse refert, Ptolemæus quinque numeret: quem numerum in tabulis recentiorum extare, si quæ scopuli potius quam insulæ formam repræsentant annumeres, testatur Ortelius. Desertis igitur insulis (seu scopulis potius) omissis, præcipuæ tantum insulæ, quæ sola culta fuit, Dionysius & cæteri primo citati meminerunt. Eam tumulo & delubro Diomedis inclytam esse refert Solinus cap. 8. ut & Plinius lib. 10. cap. 44. apud quos legere licet fabulas quæ de Diomedeis avibus feruntur, in quas Diomedis socios conversos fuisse Poetæ prodiderunt; fortasse quod eæ vix alibi quam in Diomedeis insulis circa Italiam aut alias vicinas regiones inveniantur; neque enim credibile, quod auctores isti affirmant, eas nusquam alibi toto orbe comparere. Si nullibi alias sint, neque ibi esse credam, sed mera Græcorum figmenta esse, ut Scaliger in Aristot. hist. anim. opinatur. In cujus sententiam eo propensior sum, quod in earum descriptione adeo variant auctores; alii enim catarractas nominant, alii ἐρωδιὰς (sed candidos) quos plerique ardeas interpretantur, nonulli tamen fulicas; Ovidius cygnis similes esse affirmat: peculiares vero Plinii & Solini descriptiones videre licet locis citatis.

V. 484. χαλεφαφύσης Ἀφροδίτης] Non tantum quod bellum adversus Trojanos Veneri charos gesserit, verum & ipsam vulneraverit, ut fabulatur Homerus Iliad. ε. Ita Diomedes apud Ovidium, Metam. lib. 14.

——— *patriis sed rursus ab agris*
Pellor, & antiquo memores de vulnere pœnas
Exigit alma Venus.

His irritatam deam, Ægialæ ejus uxori tantum furorem immisisse ferunt, ut cum juvenibus variis, præcipue vero cum Sthenelo Cometæ filio, vel, ut alii volunt, cum Cyllabaro Stheneli filio consuesceret; à quibus alii domo pulsum Diomedem tradunt, alii pudore affectum sponte demigrasse primo in insulas ab ipso denominatas, deinde in Apuliam, & ibi Ἄργος ἵππιον condidisse, quod nomen postea in *Arpos* mutatum fertur. Fortasse ipsum nomen Ἄργος sine epitheto in *Arpos* versum, (quod Salmasio placet) γ in π mutato, cum Bœoti, teste Caninio, γ in β mutent (cui affinis est litera π) pro γωλαῖκες Καννῖκες proferentes, (ut Æoles contra pro βλέφαεσιν γλέφαεσιν)

β vero per *p* sæpe à Latinis reddatur, ut βαβαὶ *papæ*, Κάνωβος *canopus*.

V. 485. Ὁππότε τριλλίζων] Τριλλίζων, à τρὶς *ter*, & λίσσομαι *supplico*, idem valet quod πολυλίζων, apud Homerum, ut vere Eustathius; sicut τρίσμακαρ, & Latinis *ter felix*, pro *felicissimo* ponitur: significat igitur *valde exoptatos*, seu ad quos ut tuto perveniret multis votis, navigantium more, contenderat. Verum & aliam lectionem Eustathius hic agnoscit, πλίζων scil. quod epitheton Iberum genti optime convenit, quippe in extremo Occidente sitæ, si Hispani eo nomine intelligendi sint.

μετεμάθεν ἔθνος Ἰβήων] Diomedem in Italiam profectum famigeratum est, nec tantum in Apuliam, verum & in Venetiam eum perveniisse argumentis quibusdam probare nititur Strabo lib. 5. inter cætera, delubrum ei conditum, & album equum ei à Venetis immolari affirmans: non tamen certo comperimus à quoquam traditum fuisse, in Hispaniam usque eum perveniisse. Strabo quidem, lib. 3. ubi Hispaniam describit, cum itinerum Æneæ, Antenoris, Diomedis, Menelai, & Ulyssis mentionem fecisset, hæc verba mox subdens, ὁ τοίνυν ποιητὴς τὰς τοσαύτας στρατίας ὅτι τὰ ἔσχατα Ἰβηρίας ἱστορικῶς, *Poeta igitur cum tot tantasque expeditiones in extremas Iberiæ partes memoriæ proditas accepisset*, innuere videtur, Homerum ex Historiis accepisse, non Ulyssem modo (quem Olyssipponem in Lusitania condidisse passim memoratur, propter nominis similitudinem) verum & reliquos ex heroibus istis in extremam Hispaniam perveniisse. An igitur nomine Iberiæ ipsa Hispania intelligenda sit, (cum quidlibet de heroibus suis *Græcia mendax* fingere potuerit) an potius Gallia, (cujus pars Venetia olim fuit, vide vers. 288. 289.) in quam tam Diomedem quam Antenorem perveniisse satis constans fama fuit, doctis judicandum relinquo. Græci certe antiqui sub Iberiæ nomine, non tantum Hispaniam, verum & magnam Galliæ partem comprehenderunt, usque ad Rhodanum fluvium, teste Strabone lib. 3. imo & totam Galliam, Clarissimi Vossii judicio, de Orig. Idol. lib. 1. cap. 35. unde Rhenus fluvius Nonno Dionys. 23°. Ῥῆνος Ἰβηρ dicitur, quasi *Rhenus Ibericus*.

V. 487. Ἐξείης ὃ, πόρεν] Insulas jam enumerare aggreditur quæ ab Orientali Adriatici seu Ionii sinus (ea enim pro Synonymis habet, vide vers. 94.) latere sitæ sunt, scil. juxta Illyridis oram: & ab ultimo sinus recessu earum πρεμνήνην orditur, primo Absyrtidas nominans, Istriæ & Iapidiæ propinquas, deinde Liburnidas Liburniæ objacentes; post quas ad Corcyram & alias pergit, extra sinum hunc juxta Epirum sitas.

V. 488. Ἀψύρτιδες νῆσοι] Nomine *Absyrtidum*, seu *Absyrti insularum*, Dionysius (cum Strabone lib. 7. & Plinio lib. 3. cap. 26.) intelligit Ἄψορρον Ptolemæo vocatam, & complures insulas exiguas ei vicinas, juxta Istrorum & Iapidum oram. Eandem nominis rationem, quam hic auctor noster, afferunt Plinius & Strabo, nempe

nempe sic dictas ab *Absyrto* à Medea hic occiso, ut Colchos ipsam persequentes colligendis ejus membris ab ipsa dispersis moraretur. *Juxta Istrorum oram Cissa, Pullariæ, & Absyrtides Graiis dictæ, à fratre Medeæ ibi interfecto Absyrto*, Plin. loco citato. Finxerunt scil. Argonautici scriptores, à Cholcide redeuntes Argonautas è Ponto Euxino adverso Istro navigasse, quem ostio uno in sinum Adriaticum juxta *Istriam*, (quam ab illo *Istri* ostio sic dictam voluerunt) reliquis in mare Euxinum se exonerare fabulati sunt, atque ita per mare Adriaticum eos in Græciam reversos. At nullum ejusmodi ostium Istrum habere supra in vers. 301. ostendimus, neque operæ pretium est pluribus fabulæ istius ἀτοπίαν ostendere; præsertim cum à Poetis quibusdam longe hinc Absyrti cædes facta fuisse tradatur. Orpheus enim in Ponto Euxino Ἀψυρτίδας locare videtur (juxta quem etiam Arrianus Ἄψυρτον constituit) & Ovidius Tomos, urbem in Euxini etiam ora positam, ab Absyrto dissecto nominatam refert, Trist. lib. 3. Eleg. 9.

Inde Tomos dictus locus est, quia fertur in illo
Membra soror fratris dissecuisse sui.

Verisimile quidem est Ἀψόρρου nomen (quod præcipuæ ex istis insulis à Græcis antiquis indi potuit, quod mare ibi reflectatur, vide vers. 304. ut & urbi in infimo Euxini recessu sitæ, ob eandem rationem, Ἀψορρὸς enim Homero, Iliad. γ'. & φ. *revertentem* significat, & *restuo maris æstui* ea vox tribuitur) huic fabulæ ansam dedisse, quia à nomine Ἄψυρτος non multum abludit. Mela tamen, lib. 2. cap. 7. aliam in Adria insulam *Absorron*, aliam *Absyrtidem* nominat, quod scil. apud diversos auctores diversa hæc nomina legerit, nesciens ipsissimam Absorron esse cujus nomen Poetæ, & alii eos imitantes, in Absyrtidem corruperant, ut suas de Absyrto fabulas ei affigerent; neque enim alius quisquam & *Absorri* & *Absyrtidis* hic meminit.

V. 490. Αἰητίης] *Medeæ*, *Æetæ* Colchorum regis *filiæ*, quæ cum Jasone, aureo vellere ipsius opere potito, hac via fugisse fingitur, & fratris (quem Græci Ἄψυρτον, Latini Absyrtum vocant) membra hic sparsisse.

V. 491. Λιβυρνίδας] Curictæ, Arbæ, Scardonæ, Issæ, & aliis ignobilioribus insulis (40 enim numerat Strabo) quæ *Liburniæ* oræ objacent, proprie hoc nomen convenit: videtur tamen Dionysius eas quæ Dalmatiæ propiores, ut Tragurium, Phariam, Corcyram nigram, Meliten (à qua catulos Melitæos dictos tradit Stephanus, ut & Plinius ex Callimachi sententia, quos tamen à Melita insula Siciliæ vicina appellatos refert Strabo) sub nomine hoc comprehendere, uti & harum aliquis Strabo Liburnicis annumerat.

V. 492. μετ' ὄρυμα Κεραύνια] *Post Ceraunios montes*, de quibus vide in vers. 389. quos sylvis amictos esse hic innuitur; ut Pyrenæos montes Æthicus Pyrenæos saltus vocat.

V. 493. φαίνοιτο περαιόθεν] Indicat à Ceraunii montibus ulterius ad Austrum progresso apparere Ambracienſium, quas vocat, insulas

insulas Acarnaniæ vicinas, & *Corcyram*, alteri in Adriatico sinu sitæ ὁμώνυμον, quam distinctionis gratia μέλαιναν *nigram* cognominarunt. Recto autem ordine hic non progreditur; prius enim occurrit Corcyra quam Ambracienſium insulæ, & ad has præcipue vox περαιόθεν referenda est, longe enim ultra Ceraunios montes sitæ Ambracienſium insulæ, in proximo vero Corcyra.

Ἀμβρακιήων] Cephalleniam & alias vicinas insulas cognomine hoc indigitat, quod è regione Ambraciæ Acarnaniæ urbis, Pyrrhi quondam regiæ, sitæ sint, à qua & sinus Ambracius denominatur.

V. 494. ἠλιπαρὴ Κέρκυρα] Κέρκυρα insula (quæ Latinis, & Græcis nonnullis, Corcyra, ε in ο mutato, ut Μεθώνη quibusdam Mothona, Βερενίκη Beronice) Homero Σχερία dici videtur, Callimacho Drepane, Plin. lib. 4. cap. 12. Ea Phæacum sedes olim fuisse dicitur, Alcinoi hortis (quem, cum ibi regnaret, Ulyssem naufragum hospitio accepisse refert Homerus) & omni deliciarum affluentia, quam hic notat Dionysius, apud Poetas celebris; unde *Alcinoi mensæ* in proverbium abierunt.

V. 495. Νηρικίης Ἰθάκης] Inter Νήρικον & Νήριτον Strabo accurate distinguit, (eos reprehendens qui nomina ista confundunt) ut Νήρικον sit Acarnaniæ urbs, quæ postea Leucas appellata, de qua Laertes apud Homerum Odyss. ω.

Οἷόν τε Νήρικον εἶλον εὐκτίμενον πτολίεθρον.

Νήριτον vero sit Ithacæ insulæ, Ulyssis patriæ, mons, de quo apud eundem Homerum,

Ναιετάω δ' Ἰθάκην εὐδείελον, ἐν δὲ καὶ αὐτῇ
Νήριτον εἰνοσίφυλλον.——

Distinctio tamen ista apud auctores non perpetuo observatur: Plinius enim istam Acarnaniæ urbem *Neritum* vocat; *Oppidum Leucas, quondam Neritum dictum*, lib. 4. cap. 1. & Ithacam Νηρικίην, si vera sit vulgata lectio, Dionysius vocat; quam quidem à monte in ipsa sito, potius quam ab urbe in continente proxima, denominandam jure censeas. At si Dionysium accurate loqui velimus, nec nomina ista confundendo Straboni reprehensionem incurrere, necesse est ut vel Νηρικίης pro Νηρικίης cum Salmasio hic substituamus; vel Eustathio assentiamur, qui denominationem non à Nerito monte sumptam putat, sed à Nerico Acarnaniæ urbe huic insulæ adversa, sicut ab Ambracia urbe ipsis adversa νήσους Ἀμβρακιήων denominat auctor vers. 493.

V. 496. Νήσων τ' ἀλλάων] Echinadas intelligit ad Acheloi ostia sitas, de quibus vide in vers. 435. Superiore autem cursu fluit Achelous juxta Chalcidem, Ætoliæ urbem in monte cognomine sitam; non tamen ex eo monte oritur, sed superius ex Pindo, teste Strabone lib. 10.

V. 498. Πολλαὶ δ' Ἀμνισσίο] Recte Ἀμνισσὸν *Cretam* hic reddit Eustathius fuit enim Amnisus Cnossi, Creticæ urbis insignis, navale, teste Strabone lib. 10. unde per Synecdochen pro Creta ipsa

ipsa poni videtur. His quidem tribus versibus, ut legi solent, non exigua inest difficultas, quæ interpretes plurimum torsit: ita enim sonare videntur ac si *Ægyla, Cythera, & Calauria, ad Boream vergant respectu Cretæ, Carpathus vero ad Occasum*; atque eo quidem sensu à Stephano redduntur. At longe aliter se res habet. Ægyla quidem & Cythera (à qua insula Venus Cytherea dicta) ad Occasum respectu Cretæ sitæ sunt nonnihil tamen ad Boream vergentes, saltem Amnisi respectu, quæ à Cnosso ad Austrum sita; Calauria insula exigua Argiæ propinqua, Neptuni templo & asylo celebris, Strab. lib. 8. ab Occidua Cretæ parte recta ad Boream posita est: Ita ista non procul à vero absunt. Sin vero Carpathus (à qua Carpathium mare denominatum) ad Occasum respectu Cretæ statuatur, toto cœlo erratur; recta enim ad Ortum sita est. Nec nodum hunc solvit altera lectio, quam aliqui hic admittunt, πρὸ νότου pro πρὸ ζόφου subsituentes, cum respectu Calauriæ solius hoc intelligi constructio non sinat, neque Carpathus respectu Amnisi quicquam ad Meridiem vergat, minimum etiam respectu Ægylæ & Cytherorum. Melius Eustathius intricata hæc expedit, ut verba illa πρὸ ζόφου ad tres insulas primo nominatas referantur, ineundo eas illa Cretæ parte in qua Amnisus sita Borealiores esse, & ad Occasum simul vergere, cum Carpathus ex alia parte, ad Ortum scil. sita sit. Ita igitur verba auctoris construere cogitur, Πολλαὶ δ' Ἀμνισοῖο βορειότεραι ὀρόωσαι πρὸς ζόφον, Αἴγυλα τ', ἠδὲ Κύθηρα, Καλαύρειά τ' ἠνεμόεσσα· Κάρπαθος αὖθ' ἑτέρωσε, πρὸς ἀνατολὰς δηλαδή. *Multæ vero Amnisso* [Creta] *magis Boreales conspiciuntur ad Occasum* vergentes, *Ægyla & Cythera, & Calauria aspera*; *Carpathus vero ex altera parte, ad Ortum scilicet.* Verissimæ hæc (quicquid contradicit Papius) si sensum respicias: sed durius est hyberbaton, ut verba πρὸς ζόφον, tot interpositis, ad locum istum reducantur. Papii igitur constructio, quippe quæ minus coacta est, potius mihi arridet, ut, puncto post ἑτέρωσε posito, πρὸ ζόφου ad sequentia, ad Cretam scil. referatur. Itaque vers. 500. sic legimus, Κάρπαθος αὖθ' ἑτέρωσε πρὸ ζόφου ἔγγυθι δ' αὐτῆς Κρήτη πιμπλεται· atque hoc modo reddidimus, *Carpathus vero ex altero latere posita est*, (de Orientali latere hoc, secundum Eustathii sententiam, intelligendo) *ad Occidentem vero prope ipsam Creta*, &c. In cæteris Eustathii interpretationem supra recitatam amplectimur; ut scil. intelligatur tres insulas vers. 499. memoratas non tantum Borealiores esse (quod à Dionysio exprimitur) verum, quod manifestius, ad Occidentem etiam sitas, (quod ex ordine ipso innuitur quo procedit Dionysius, dum à Cephallenia & Ithaca ad has progreditur,) cujus situs respectu Carpathus dicitur ἑτέρωσε, hoc est, *ad Orientale Cretæ latus*, posita.

V. 501. Κρήτη πιμπλεται] Insula hæc, quæ centum urbibus (quarum celeberrimæ Cnossus, Gortyna, Cydonia) olim stipata fuisse perhibetur, unde Poetis ἑκατόμπολις dicitur (quanquam eos *lin-*

guæ

gua prodigos fuisse, oppida pro urbibus numerantes, Solino facile assentior) Minois legibus clara fuit, è quibus Lycurgus Lacedæmonius suas accepisse dicitur, Strab. lib. 10. *Jovem* etiam *ibi natum* (quod hic prodit auctor) imo *& sepultum, & ibi sepulcrum ejus conspici*, memorant Mela lib. 2. cap. 7. & Solinus cap. 17. & Callimachus, in hymno Jovis, in Ida monte natum prodit,

Ζεῦ, σέ μιν Ἰδαίοισιν ἐν ἄντροις φασὶ γενέσθαι.

Cum vero pluribus regibus Jovis cognomen veteres indiderint, nec uni tribui possint omnia quæ de Jove memorantur, hunc quidem eum fuisse confirmant historiæ qui Europam rapuit, in navi quæ taurum pro insigni habuit (ut fabulam explicat Lactantius lib. 1. de falsi. relig. cap. 11.) eam Gortyni vectitatam refert Solinus cap. 17. ac Jupiter ille Cretensis, de quo multa refert Diodorus Sic. vero nomine Asterius dictus est, si Eusebio fides. Cretæ nomen insulæ impositum à Crete rege antiquo, Anaximander, teste Solino, uti & Ephorus à Marciano citatus, aliique prodiderunt: alii à Curetibus sic dictam volunt per syncopen, quasi Κουρήτων, teste Eustathio; sicut Curetin olim dictam Plinius etiam & Solinus testantur.

V. 502. Πολλὴ δ' εὐπαρὴ δ'] *Magnitudinem* quod attinet, inter insulas totius orbis tunc cognitas, peninsulis etiam quibusdam accensitis, nona numeratur à Ptolemæo lib. 7. cap. 5. 320 *M. Pass. longitudine porrecta*, Plin. lib. 4. cap. 12. *Fertilitatem* quod spectat, *larga vitis, mira soli indulgentia, arborarii proventus abundantes*, Solin. cap. 17. Inter cætera naturæ dona, *lupos, vulpes, aliaque quadrupedum noxia nunquam educat, serpens ibi nulla*, ut Solinus, loco citato, aliique testantur; *neque ullum animal maleficum, præter Phalangium aranei genus*, Plin. lib. 8. cap. 58. ne donum illud sola jactet Hibernia, aut Patricio suo acceptum referat; nam etiam ætate sua nullum ibi anguem fuisse memorat Solinus cap. 24. atque idem de Ebuso produnt Plinius lib. 3. cap. 5. & Mela lib. 2. cap. 7.

ὑπὲρ Ἴδην] *Idam* montem (quam *super Cretam* esse dicit, quippe *supra* reliquam insulam eminentem) ab Ida Trojæ vicina nomen accepisse refert Geographus, à Teucro scil. impositum hinc in Troadem profecto: unde & Anchises apud Virgilium Æneid. 3.

Creta Jovis magni medio jacet insula ponto,
Mons Idæus ubi, & gentis cunabula nostræ.

Mons hic eo præcipue nomine celebratur, quod Jovem à Rhea matre in eo educatum prodant, Idæorum Dactylorum seu Curetum ministerio. *Inter colles, quod ibi nutritum Jovem accepimus, fama Idæi montis excellit*, Mela lib. 2. cap. 7. Et à Curetibus illis *Corybantia æra*, hoc est, sacra Rheæ seu Cybeles in Phrygia à Corybantibus peracta, Virgilius loco citato deducit: uti & Græci quidam veteres sacra ea è Creta in Phrygiam traducta fuisse opinantur; licet alii contra sentiant è Phrygia in Cretam delata,

lata, ut videre licet apud Strabonem lib. 10. de Curetibus & Corybantibus prolixe differentem: vide & ea quæ à nobis in vers. 524. notantur. Fabulæ autem mysticæ cum historia à veteribus, ut fieri solet, hic miscentur: cum enim Jovem in Creta natum & sepultum prodant, id de Cretensi rege intelligendum; quod vero eundem Saturno & Rhea natum tradunt, & ei Curetum ministerium tribuunt, quale à Corybantibus Phrygiis Rheæ peragitur, hæc à Jove φυσικῶ (quo nomine æther cultus, qui qua ratione Rheæ filius diceretur, vide Vossium de Orig. Idol. lib. 2. cap. 59.) ad hunc traducta videntur; nisi forte dum Cretensem hunc Jovem Κρόνῳ, seu *Saturno*, & Rhea ortum ferunt (quorum altero χρόνος *tempus* significatur, altera *tellus*, vide in vers. 524.) tantum innuatur eum hominem fuisse, & in tempore è terra ortum. Sed sacra ista proprie conveniunt Jovi deorum summo (quem etiam χρόνῳ, hoc est, *tempore*, ortum putarunt, ab æterno non fuisse innuentes) is æther est; quo nomine non tantum cœlum (qui Persis est Jupiter, teste Strabone, lib. 15. ἢ ἀέρα τὸν ἡγούμενοι Διὰ) verum & aerem intellexerunt, tenuem præsertim & purum (quem ejusdem cum cœlo putarunt,) nebulosus enim est Juno, quod innuit Seneca, Quæst. nat. lib. 3. cap. 14. *Aera marem judicant, quia ventus est; fœminam, quæ nebulosus & iners.* Jovi hoc sensu sumpto fulmen tribuitur, isque βροντῶν, ἀστραπῶν, & νεφελεγερέτης dicitur: neque insolens est cœlum aut aerem Jovem appellari, ut Horat. lib. 1. Odyss. 1.

——— *manet sub Jove frigido*
Venator ———

Hunc Græci Ζῶα appellasse videntur ἀπὸ τῆς ζῆν, quasi vitæ auctorem quod calore cœlesti animalium vita conservetur, ut & aere inspirato, quod innuitur illo Virgilii,

——— *superatne & vescitur aura*
Ætheria? ———

V. 504. μέγεθος πελώσιον] De voce πελώσιον vide in vers. 568. ἄντα ὄχθης Αἰγυπτίης] Non quidem è regione Ægyptiaci Delta, ut censet Eustathius, sed Occiduæ Ægypti partis circa Parætonium & Catabathmum.

V. 505. Ῥόδου ὄχθην] Insula hæc Cariæ vicina, Telchinum olim sedes, nautica arte & literarum studiis celebris fuit, (vide Strab. lib. 14.) & Soli sacra habebatur, quippe in qua nullum diem adeo nubilum esse ferunt, quin Sol aliqua hora eam lustret, Plin. lib. 2. cap. 62. eamque Solis beneficio ex aquis prodiisse ferunt quibus antea tegebatur: quod sic explicat Diodorus, quod, cum paludibus conferta esset, iis Solis calore exsiccatis, fœcunda evaserit. Summum huic insulæ decus addidit Solis Colossus æreus, 70 cubitos altus, cujus digiti majores quam pleræque statuæ, Plin. l. 34. c. 7. de quo extat Simonidis Epigramma, hoc modo legendum, ut ex Strabone constat,

Τὸν

Τὸν ἐν Ῥόδῳ Κολοσσὸν ἑπτάκις δέκα
Χάρης ἐποίει πηχέων ὁ Λίνδιος

Fruſtra vero ſunt qui Rhodios ab hoc Κολοσσεῖς dictos putant, (inter quos eſt Euſtathius) & ad hos miſſam volunt Pauli ad Coloſſenſes epiſtolam; cum ea ad Coloſſas miſſa fuerit, Phrygiæ urbem (cujus Plinius & Strabo meminerunt) Hierapoli & Laodiceæ vicinam, quarum in eadem epiſtola mentio fit; quam quidem ſub Nerone terræ motu corruiſſe refert Euſebius in Chronicis.

Ἰηλυσίων πέδον ἀνδρῶν] *Ialyſus*, quæ Ionice Ἰήλυσος, inter Rhodias urbes ab Homero recenſetur, Iliad. β'. qui tres quidem numerat (quas à tribus fratribus conditas & denominatas traditur, ut videre eſt apud Strabonem lib. 14.)

Λίνδον, Ἰήλυσόν τε, καὶ ἀργινόεντα Κάμειρον.

Celebris fuit Ialyſi, hujus urbis conditoris pictura, Protogenis opera, teſte Strabone; à quo Heroe, aut ab urbe ipſa, per Synecdochen Rhodios Ialyſios hic vocat Dionyſius. Trium harum urbium incolas pleroſque in urbem Rhodum, inſulæ cognominem, ante ætatem ſuam commigraſſe prodit Strabo, quod & à Plinio innuitur: unde mirari ſubit, nullam à Ptolemæo urbis Rhodi mentionem fieri. Telchinas, qui Rhodum aliquando tenuiſſe dicuntur (unde ipſa *Telchinis* olim vocata, teſte Strab. lib. 14. uti & *Ophiuſa*, à ſerpentibus quibus ſcatebat) βασκάνους φασὶ καὶ γόητας, inquit Strabo, *faſcinatores & præſtigiatores fuiſſe ferunt*; unde non male auguratur Bochartus, iis à Phœnicibus nomen hoc impoſitum, nam תלחוש *talchus*, eſt *incantator*, à verbo, לחש *lachas*, *incantare*.

V. 506. Χελιδόνια] *Chelidoniæ* inſulæ (vel ſcopuli potius, ut à Ptolemæo & aliis vocantur) à Strabone cum auctore noſtro tres numerantur, à Ptolemæo quinque, ſitæ juxta Lyciæ promontorium, quod iiſdem Sacrum vocatur, Plinio vero, lib. 5. cap. 27. (qui pro parte Tauri illud habet) Chelidonium, ab inſulis hiſce vicinis; *Inde vaſtum ſinum Taurus mons, ab Eois veniens litoribus, Chelidonio promontorio diſterminat*: niſi *Chelidonion*, hoc eſt, Χελιδονιῶν, ibi legendum ſit, ut Chelidoniarum promontorium ſignificet, de quo ambigere videtur Salmaſius. *Chelidoniæ* autem dictæ ſunt quaſi *hirundinariæ*, quod in iis hirundines (ex Cl. Salmaſii ſententia) hyeme ſe conderent, ut in aliis ſcopulis ſolent, quod tam veteres quam recentiores teſtantur; ſic Ovidius,

Cum glaciatur hyems ſcopulis ſe condit hirundo.

V. 507. Παταρηΐδος ἔνδοθεν ἄκρης] Intra ſinum illum vaſtum à Plinio memoratum, inter Pataræum Promontorium & Siden Pamphyliæ urbem comprehenſum, de quo vide verſ. 127. cujus ſinus cum extimus ad Occidentem terminus ſit Pataræum promontorium, inſulæ in illo ſitæ intra promontorium illud poſitæ dicuntur, ut Ægyptus inferior ἔσω Σιδωνίδος ἅλμης, verſ. 253.

V. 508. Κύπρος δ' εἰς αὐγὰς] *Cyprus* insula, *è quinque maximis interni maris, quondam novem regnorum sedes*, Plin. lib. 5. cap. 31. (quæ & olim *Ceraſtis* appellata à promontoriis multis, tanquam *cornibus*, in ea extantibus) omnimoda fertilitate, teſte Strabone lib. 15. præcipue vero æris fodinis, nobilis fuit; de quibus vide Galen. de ſimp. facult. Hinc *Cyprum*, vel *Cuprum*, non tantum pro ære Cyprio, verum & pro omni ære, (ut *chalybs* non tantum pro ferro Chalybico, verum & pro quovis ferro præſtante) uſurpatur: vide Salmaſ. Not. in Solin. p. 1094.

Παμφυλίῳ ἔνδοθι κόλπῳ] Videtur Dionyſius *Pamphylium mare* cum *Iſſico ſinu* confundere, ea pro Synonymis habens, cum, verſ. 129. ab Iſſo Ciliciæ urbe ad Pataræum uſque promontorium Iſſicum ſinum produxerit, hic vero Cyprum (quæ intra eoſdem terminos ſita eſt) intra Pamphylium ſinum conſtituat. Proprie vero ſumptus Iſſicus ſinus ab Orientali latere Cyprum alluit, Pamphylium vero mare ab Occidentali: ita de Cypro Strabo l. 14. τὰ ἑῶα τῷ Ἰσσικῷ κόλπῳ, τὰ δ' ἑσπέρια τῷ Παμφυλίῳ κλυζόμενα πελάγει *Pars Orientalis Iſſico ſinu, Occidentalis Pamphylio mari alluitur.*

V. 509. ἄζυ Διωναίης Ἀφροδίτης] Veneri ſacram eſſe Cyprum vulgo notum, unde ipſa Κυπρεὶς dicitur, & à Papho, præcipua urbe, Paphia dea. Per Tapinoſin quidem inſula tota ἄζυ dicitur, ut Samothracia Κορυβάντιον ἄζυ, verſ. 524. voce autem ea innuitur, Venerem per inſulam totam adeo ſolenniter cultam, ut ea ibi verſari, quaſi in urbe propria, aut ſede ipſi dicata, dici poſſit; qualem Paphon vocat Virgilius, Æneid. 1.

Ipſa Paphon ſublimis adit, ſedeſque reviſit
Læta ſuas ———

Quod ad vocem Διωναίης ſpectat, ea ἀπὸ τῆ Διώνης *à Dione* deducta eſt. Dione autem aliis Veneris mater eſt, ut Servio in Virgilium, ipſique Homero, apud quem Venerem vulneratam ſolatur mater Dione. Hoc ſenſu ſi ſumatur Διώνη, vox Διωναίης *Dionææ* congruum Veneris epitheton eſt, denominativi forma. Aliis vero Dione ipſius Veneris cognomen habetur; ſic Suidas, Διωναίη ἡ Ἀφροδίτη, ἢ Διώνη ἡ αὐτή. Voſſio placet hæc ſententia, & favet ipſa nominis ratio; videtur enim Διώνη Patronymicum eſſe Ionicum, *Jovis filiam* notans, (ut de Venere perhibent) quippe à voce Διὸς *Jovis* deductum, ut Ἰκαριώνη, *Icarii filia*. Si eo ſenſu ſumatur Διώνη, denominativum Διωναῖος inde deductum proprie ſignificat quod ad Venerem pertinet; ut Cæſar à Virgilio, Georg. lib. 1. *Dionæus* dicitur, quod à Venere originem duxerit,

Ecce Dionæi proceſſit Cæſaris aſtrum.

Sic ipſi Veneri minus convenire videtur, ut Διωναίη adjective dicatur. Poteſt tamen hic Διωναίη ſubſtantive pro Διώνη uſurpari, per Epentheſin Poet. ut Σελωναίη pro Σελώνη, & Ἀθωναίη pro Ἀθώνη, præſertim cum Homerus Πάλλαδ' Ἀθωναίῃ dicat, ut auctor Διωναίῃ Ἀφροδίτῃ, per Appoſitionem quam vocant. Si cui

cui scire libeat quid per Venerem istam à Cypriis cultam φυσικῶς intelligendum sit; respondeo, Luciferum stellam, quam & Venerem vocant, pleroſque censere hoc nomine cultam fuisse: cui opinioni favet Porphyrius apud Euseb. Præp. Evang. lib. 3. qui rationem hanc addit, cur pulcherrima dea habeatur, quia idem Phosphorus & Hesperus, quæ pulcherrima stella, Hom. Il. χ'.

Ἔσπερ', ὃς κάλλιστος ἐν οὐρανῷ ἵσταται ἀστήρ.

Sed quicquid ea de re sentiendum sit, ab Orientalibus certe gentibus illius deæ cultum Cyprii acceperunt, deinde à Cypriis Cytherii & alii Græci, quod testatur Pausanias in Atticis; πλησίον ὃ ἱερόν ἐστιν Ἀφροδίτης οὐρανίας, ἣν πρώτοις ἀνθρώπων Ἀσσυρίοις κατέστη σέβεσθαι ἡ οὐρανία, μετὰ δὲ Ἀσσυρίους Κυπρίων Παφίοις καὶ Φοινίκων τοῖς Ἀσκάλωνα ἔχουσιν ἐν τῇ Παλαιστίνῃ, παρὰ δὲ Φοινίκων Κυθήριοι μαθόντες σέβουσι. Hic Οὐρανία seu Cœlestis dea, Lunam, reginam Cœli Jerem. cap 7. dictam, potius quam Luciferum notare videtur, quæ longe stellis omnibus pulchrior, ut pulchritudinis dea haberi possit. Hæc dea Ἀστάρτης nomine (ut à Græcis scribitur, Hebræis enim est *Astaroth*) à Phœnicibus colebatur, teste Philone Byblienſi apud Eusebium, ἣν δὲ Ἀστάρτην Φοίνικες Ἀφροδίτην ἔδοξαν λέγειν· quod & Suidas testatur, Ἀστάρτη ἡ παρ' Ἕλλησιν Ἀφροδίτη λεγομένη, quam etiam Luciferum stellam ipse interpretatur. Lucianus tamen, ipse Syrus, Lunam eo nomine cultam opinatur, Ἀστάρτην δ' ἐγὼ δοκέω Σελήνην ἔμμεναι. Hoc etiam inde confirmatur, quod Astartes capiti caput bubulum imponeretur, cujus cornibus Luna corniculata repræsentatur; & Horatius in Carmine Seculari de Apolline & Diana, hoc est *Sole & Luna*, conscripto, Dianam inter cætera Epitheta *Genitalem* vocat, ut à Vossio notatur,

Rite maturos aperire partus,
Lenis Ilithyia, tuere matres,
Sive tu Lucina probas vocari,
Seu Genitalis:
Diva, producas ſobolem, patrumque
Proſperes decreta ſuper juglandis
Fœminis, proliſque novæ feraci
Lege marita.

Videtur igitur *Luna*, ut *Genitalis*, quatenus scil. in conceptu & partu summam efficaciam habet, (quod Galeno & aliis medicis perspectum) *Venus* vocari. Eandem quidem Venerem & Lunam esse affirmat Philochorus apud Macrobium, Sat. lib. 3. cap. 8. Sed quod ad nomen spectat, Ἀφροδίτη Græcis dicta videtur quod semen sit ἀφρῶδες, *ſpumoſum*.

V. 510. Ἀφρόδ'] Insula hæc exigua, seu potius πέτρα κατάκλυστος, Strab. lib. 16. (cui alia insula cognominis in sinu Persico) à Phœnices parte Septentrionali 20 stadiis distans, licet ambitus ejus 7 tantum stadiorum sit, memoratu tamen digna fuit, quod tota habitationibus occuparetur, & parti vicinæ Phœnices imperaret

ret, Strab. ibid. *In quantum patet, tota oppidum*, Mela lib. 2. cap. 7. Hujus insulæ incolæ sunt qui Arvadæi dicuntur, Gen. 10. 18. Canaanitarum pars.

V. 511. Πρόσθε δ' Σαλαμὶς καὶ κορυφῆς] Enumeratis jam insulis in Mediterraneo mari sitis, à Creta usque ad Issicum sinum & Syriacum mare, revertitur jam ad eas quæ à Creta ad Septentrionem positæ: ubi primæ occurrunt in Saronico sinu ante Sunium Atticæ promontorium, Ægina & Salamis; deinde vers. 513. ad eas progreditur quæ, extra sinum hunc, in Ægæo mari sitæ.

ἐρύσσθεν Αἰάντων] *Supra* Eubœam (cujus incolæ olim *Abantes* dicti, vide in vers. 520.) hoc est, *ultra* eam ad Meridiem respectu patriæ Dionysii, vide in vers. 138.

V. 512. Σαλαμίς τ' ἠδ' Αἰγίνης πτολίεθρον] *Salamis* insula Telamone heroe, qui eam olim tenuisse fertur, & ejus filio Ajace, clara est, præcipue vero navali prælio ibi commisso, quo Xerxes à Græcis duce Themistocle, victus est: Just. lib. 2. & Plut. in Themistocle. *Æginæ* vero insulæ, olim Oenonæ dictæ, quæ urbem habuit cognominem, uti hic innuitur, præcipuum decus est ab Æaco, qui ibi regnasse dicitur; cujus incolas Myrmidonas dictos (quorum soboles fuerunt Thessalici Myrmidones hinc cum Peleo eo profecti) à μύρμηξ *formica*, quod formicarum in morem terram foderent, quæ ibi petrosa est, & in speluncis defossis habitarent, & ibi fruges reconderent, Scholiastes Lycophronis & Strabo lib. 8. testantur: unde fabula orta eos è formicis in homines mutatos, de qua vid. Ovid. Metam. lib. 7.

V. 515. στεινωπὸν ὕδωρ Ἀθαμαντίδος Ἕλλης] Periphrasis *Hellesponti*, (qui extremus est Ægæi maris versus Septentrionem terminus) freti, ubi angustiæ maximæ, 7 tantum stadia lati: cui nomen hoc inditum innuit ab Helle Athamantis filia, quam arietis dorso, una cum Phryxo fratre, insidentem hic in mare decidisse fabulantur; quod de navi intelligendum esse, quæ arietem pro insigni habuit, monet V. Cl. Vossius, de Orig. Idol. lib. 1. cap. 24. Nonnulli *Hellespontum* sic dictum censent, quasi *Elisæ pontum*, ab *Elisa* filio Javan, de quo Gen. cap. 10. 4. cujus posteros Peloponnesum (in qua *Elis* regio, quæ ab Elisa nominata videtur) & Ægæi maris insulas occupasse censet Bochartus, Geog. Sac. lib. 3. cap. 4. Sed probabilius erit *Hellespontum* sic dictum quasi *Elisæ pontum*, si *Elisa*, seu *Elisæ regio*, sit *Æolis* (quod sentit Josephus) ea enim Hellesponto proxima est.

V. 516. Σηστὸς ὅπη κἀβυδος] Urbes hæ ad Hellespontum, adversæ sibi invicem, sitæ, Sestus in Thracia, Abydus in proxima Asia; ubi hoc memorabile accidit (ut Leandri & Herus amores mittam à Poetis sat superque celebratos) quod ponte navibus facto, Xerxes fretum ibi junxerit ad exercitum trajiciendum.

V. 517. Εὐρώπης δ' αἱ μὲν] Cycladas omnes & Sporadas Asiæ accensens, vide vers. 525. ne eas in duas partes distrahat (quamvis pleræque earum Europæ viciniores sint) eas tantum hujus ma-

ris insulas pro Europæis habet, quæ inter Sunium promontorium & Thraciam sitæ sunt; quæ quidem à Sunio promontorio (à quo primo occurrit Eubœa) versus Hellespontum navigantibus à sinistra jacent, Asiaticæ vero ipsi habitæ à dextra.

V. 520. Ἀϛαμπὰς ἔπλετο Μάκρις] Ἔπλετο, per Syncopen factum pro ἐπέλετο, per Enallagen temporis ponitur pro πέλεται, *est*. Insula autem Eubœa hic describitur, quæ quondam avulsa Bœotiæ creditur, interfluente Euripo (fluxu & refluxu celebri, septies de die, uti ferunt, aquas reciprocante) adeo tenui ut ponte jungatur, teste Plinio lib. 4. cap. 12. Ea, insularum quæ in Ægæo mari sitæ longe maxima, urbibus Chalcide, Eretria, Caryste marmore nobili, celebris, Macris olim dicta est, quod in longitudinem multum exporrecta sit, 150 mil. pass. longa; & Abantias, ab Abantibus incolis, quos genere Thraces fuisse, & Abantes dictos quod Abas Phocidis oppidum tenuissent, antequam in insulam hanc migrarent, ex Aristotele refert Strabo; licet alios nomen hoc ab Abante heroe deducere idem agnoscat. De his Hom. Iliad. β'.

Οἱ δ' Εὔβοιαν ἔχον μυρίοι πνείοντες Ἀϛαμῆες.

Eubœa vero sic dicta videtur à boum præstantia: neque enim placet, cum Strabone, à fabula de Io hic Epaphum enixa nomen deducere.

V. 521. Σκύρος τ' ἠνεμόεσσα] Insula hæc, è regione Magnesiæ sita, non longe à Peparetho, Achille & ejus filio Neoptolemo ibi educatis celebris fuit. De ea Plinii locus, lib. 4. cap. 12. ad examen revocandus, ubi hæc verba habet, *Scyrum supra dictam, sea Cycladum & Sporadum extimam.* At Scyri hujus neque mentio antea facta fuerat, neque ea è Cycladum aut Sporadum numero est: à Cycladibus enim, quæ Delo vicinæ, satis longe abest, longius vero à Sporadibus (licet earum numero eam accensendam statuat Cl. Salmasius;) eas enim Strabo ante Cycladas jacere asserit, Ægæum scil. mare ingredienti, & proinde ad Meridiem à Cycladibus vergere; de quo etiam constabit, si quis Sporadas ab eo nominatas sigillatim percenseat, neque ulla in Plinii ipsius aut Melæ Sporadum catalogo Icaria Borealior reperitur. Videtur igitur Plinius Scyron hanc cum *Scyro* altera, seu potius *Syro*, eandem existimasse, quam inter Cycladas numeratam legerat, & cujus ipse in earum Catalogo antea meminerat; cum tamen duæ istæ insulæ à Geographis, si non nomine, at certe situ manifesto distinguantur. Ptolemæus quidem, licet utramque Σκύρον ὁμωνύμως appellet, illam inter Cycladas ponit, lib. 3. cap. 15. hanc, cap. 13. situ ab illis satis diffito, prope Scyathon & Peparethon: & diversum situm ipse Plinius (quamvis nescius se duas insulas describere) iis assignat. Melius tamen illa quæ Cycladibus accensetur à Strabone, Eustathio, aliisque Σκῦρος appellari videtur, cum eam ab Homero Συείη vocatam Strabo, lib. 10. tradatur, & notum sit Pherecyden (cui ea insula, eodem teste, patria fuit) non Σκύριον, sed Σύριον, *Syrium*, cognominari.

V. 522.

V. 522. Ἔνθεν ϗ Λῆμνος] Insula hæc, Atho monti adversa, *terra Lemnia* nobilitata est, in medicos usus inde exportata, de qua vide Galen. de simp. fac. lib. 9. & fabuloso Vulcani casu, de quo Homerus,

Κάππεσεν ἐν Λήμνῳ.

Hinc autem fabula ea orta videtur, & insula Vulcano sacrata, quod mons sit in ea insulæ parte ubi & urbs Hephæstias sita, prorsus aridus, adeo ut planta nulla ibi crescat, & colore fulvo, ut quasi exustus videatur, teste Galeno ibidem.

V. 523. ὠγυγίη τ' Θάσου Δημήτερος ἀκτὴ] *Thasus*, Ptolemæo Thalassia dicta, nisi corruptus sit locus, uberi frugum proventu, ut & vino optimo nobilitata est; unde adagium ortum *Thasus bonorum*, de quo vide Suid. & Erasm. in Adag. Frugum quidem ubertas à Dionysio hic notatur, dum Cereri sacram facit, quæ Græcis Δημήτης dicitur, quasi Γῆ μήτης (eo enim nomine *terra*, ut *frugifera*, culta est, vide Voss. de Orig. Idol. lib. 2. c. 59.) γ in δ mutato, ut γνοφερὸς δνοφερός· quam etiam deam à Thasiis cultam ex Hippocrate constat, qui templum ejus in Thaso urbe nominat, Epidem. lib. 3. De voce ὠγυγίη jam dictum in v. 249. ἀκτὴν vero per Synecdochen vocat insulam parvam, quippe cujus maxima pars littoralis.

V. 524. Θρηϊκίη τ' Σάμου] Hæc Hom. Il. ω'. simpliciter Samos dicitur, qui ei Imbron & Lemnon, ut vicinas conjungit;

Ἐς Σάμον, ἐς τ' Ἴμβρον, ϗ Λῆμνον. —

Ut vero ab Ionica Samo distingueretur, de qua vide vers. 534. *Thracia* dicta est, tam quod Thraciæ vicina esset, quam quod Thraces eam incolerent, teste Heraclida in Polit. postea vero compositа dictione Samothrace seu Samothracia appellata est; quod nomen simplici illo recentius esse non modo Strabo, verum & Virgilius testatur,

Threïciamque Samon, quæ nunc Samothracia fertur.

Κορυβάντιον ἄσυ] De usu vocis ἄσυ hoc in loco vide in vers. 509. Hic tamen ad urbem insulæ cognominem ea vox referri potest. *Corybantas* vero quod attinet, quorum sedem Samothraciam hic facit Dionysius, eos aliqui cum Curetibus Creticis eosdem statuunt; qui tamen caute distinguendi ab Ætolicis, de quibus dictum in vers. 432. Ætolicam gentem Κουρῆτας, Cretenses vero sacrorum ministros Κούρητας dicendos censet Hesychius; sed hoc non observatur: illorum nomen ἀπὸ τ κουρᾶς, *à tonsura*, deducit Strabo; hos sic dictos mavult quod κοῦροι, *adolescentes* scil. essent, vel quod κοῦροι, hoc est, *pueri* Jovis, nutritii. Imo nonnulli non tantum *Curetas* Creticos cum *Corybantibus* confundunt, verum etiam, teste Strabone lib. 10. τοὺ αὐτοὺ τοῖς Κορήτας, τοὺ Κορύβαντας, ϗ Καβείρους, ϗ Ἰδαίους Δακτύλους, ϗ Τελχῖνας ἀποφαίνουσι, *eosdem cum Curetibus Corybantes, & Cabiros, & Idæos Dactylos, & Telchines esse indicant*: alii vero constituunt μικράς τινας αὐτοῖς πρὸς ἀλλήλους διαφορὰς, *exiguas quasdam inter illos differentias*. Vix alia quidem

dem inter plerosque horum quam localis differentia fuisse videtur. Curetes enim, seu Idæi Dactyli, proprie Rheæ ministri in Creta fuerunt, quibus eam Jovem filium suum nutriendum tradidisse fabulantur: ita refert Pausanias, Eliac. α. Διὸς τεχθέντος, ἐπιβουλὴν Ῥέᾳ τῇ μητρὶ φρᾶσαι τοῖς Ἰδαίοις Δακτύλοις, κλεψυδρίοις ἢ τοῖς αὐτοῖς τούτοις καὶ Κορύβασιν, *Jove edito, Rheam pueri custodiam commisisse Idæis Dactylis, qui & Curetes vocati.* Corybantas (qui & Galli) ejusdem Rheæ ministros, sed in Phrygia, non Creta, plerique statuunt qui exacte loquuntur: ita Lucianus de Salt. τοὺς ἐν Φρυγίᾳ Κορύβαντας, τοὺς δ' ἐν Κρήτῃ Κουρῆτας, *Phrygios sacrorum ministros Corybantes, Creticos, Curetes* vocat. Et Corybantas sic dictos refert Strabo διὰ τὸ κορυσσόμενοι ᾄδειν, *quod saltantes & capita commoventes incederent:* alii deducunt à κόρυς *galea*, & βαίνω *gradior*, quod in armis saltantes incederent. Telchinas quidem Rhodios omnes constituunt, de quibus vid. Strab. l. 14. Cabiros vero Samothracios; neque nomina hæc Curetibus Creticis, aut Corybantibus Phrygiis tribuuntur: contra vero, Curetum & Corybantum nomina apud Græcos, Poetas præsertim, pro Creticis, Phrygiis, Samothraciis, Lemniis, aliisque sacrorum ministris, promiscue sæpe usurpantur, teste Strabone lib. 10. quod quodammodo communia essent horum omnia sacra, similiter peracta ἐνοπλίῳ κινήσει, μετὰ θορύβου, καὶ ψόφου, καὶ κυμβάλων, καὶ τυμπάνων, &c. *saltatione armata, cum tumultu, strepitu, cymbalis, tympanis, &c.* Huc accedit, quod sacra ista ex una harum regionum in alium traducta crederentur, ut ex eodem Strabone liquet. Hinc constat cur Dionysius Samothraciam Κορυβάντιον ἄλσος vocet, quod scil. sacra ejusmodi ibi peragerentur, quorum ministri à Græcis communiter Corybantes vocati, (quod quidem nomen cæteris omnibus communius;) quanquam hi proprie Cabiri dicti fuisse videntur, si utrique sacrorum ministri fuerint, cum Phrygia Corybantum stricte sumptorum, Samothracia vero Cabirorum propria sedes fuerit. At si rem altius expendamus, Cabiros non famulos, sed deos ipsos fuisse, quorum Corybantes hi ministri, inveniemus. Καβείρους enim δαίμονας σημαίνειν Suidas testatur: Sic Eustathius, ὄνομα δαιμόνων Κάβειροι, *Cabiri deorum nomen*; uti etiam, inter varias quas recitat opiniones, quibusdam δαίμονας dictos prodit Strabo, qui & Stesimbroti Thasii sententiam refert, ὡς τὰ ἐν Σαμοθράκῃ ἱερὰ τοῖς Καβείροις ἐπιτελεῖτο, *quod Samothracum sacra Cabiris peragerentur*, quodque, Herodoto auctore, Cabirorum templa olim in Memphi fuerint, sed à Cambyse diruta. Fuere igitur Cabiri hi celebres illi Samothracum dii (neque enim δαίμονες semper deos minorum gentium significante, cum Plato summum deum μέγιστον δαίμονα vocet, & apud Homerum vox δαίμων τῷ θεῷ æquipolleat) de quibus Juvenalis Sat. 3.

——— *Juris licet & Samothracum*
Et nostrorum aras. ———

Arridet

Arridet igitur mihi ista Cabirorum Etymologia quam affert V. Cl. Vossius de Orig. Idol. lib. 2. cap. 31. (qui tamen, cap. 53. quædam admittere videtur isti vocis origini parum consona, eos scil. eosdem cum Corybantibus fuisse;) non sic dictos fuisse à Cabiro Phrygiæ monte, unde sacra ista deducta quidam apud Strabonem prodit, cum tamen fictum esse nomen videatur ad Etymon hoc cudendum. sed ab Hebræo כביר *Cabbir*, quod *magnum, validum, & potens* significat, sicut eosdem *deos potentes* & *deos magnos* appellari Varro lib. 4. testatur. *Terra & cœlum*, inquit, *ut Samothracum initia docent, sunt dei magni*: & paulo post, *& hi quos Augurum libri scriptos habent hic, Divi potentes, & sunt pro illis qui in Samothrace* Θεοὶ Σωτῆρες. Alii quidem tres, alii quatuor Samothracios deos numerant, inferiores quosdam his accensentes; semper tamen una ex præcipuis *Terra* habetur, quæ cum etiam nomine *Rheæ*, *Cybeles*, & *Matris magnæ* à Phrygiis coleretur (unde & ea cymbalum manu gestavit, ad orbem terræ significandum, turres in capite, ad indicandum superpositas esse terræ civitates, ut Augustinus è Varrone, & alii ista explicant,) nihil mirum sacra etiam hæc Corybantum quorundam opera, & similiter Phrygiis, peragi. Samothracia sacra Cereri peracta (quæ eadem cum Rhea, Tellus scil. ut modo in vers. 523. ostendimus) testatur etiam Ovidius, de Art. am. lib. 2.

Quis Cereris ritus audet vulgare profanis,
Magnaque Threïciæ sacra reperta Samo?

Quod si cui absurdum videatur, nomen deorum prope Thraciam cultorum ab origine Hebraica deducere; at meminerit eosdem ab Ægyptiis cultos, atque in has etiam oras Phœnices pervenisse, teste Herodoto, qui Thasum insulam huic vicinam eos occupasse, & ab illorum duce Thaso nomen insulæ impositum, eosque templum Herculi condidisse refert, cujus meminit Hippocrates Epidem. lib. 3.

V. 525. Αἳ δ' Ἀσίης] Cyclades, sic dictæ quia in orbem jacent, quem Græci κύκλον vocant, Delon ambientes, teste Solino cap. 17. quod & hic innuitur, primæ insulæ Asiaticæ à Dionysio habentur: easdem tamen Europæ, cujus continenti pleræque viciniores sunt, rectius meo judicio Strabo & Ptolemæus accensent. Eæ à Mela, lib. 2. cap. 7. sic enumerantur; Sicynus, (quam Sporadibus Strabo annumerat) Hypanos, (quo nomine Amorgus intelligi videtur, quondam Hypere dicta teste Plinio) Cythnos, Syphnos, Seriphos, Rhene, Paros, Scyros, (seu potius Syros, vide in vers. 521.) Tenos, Myconos, Naxos, Delos, Andros. Ex his Naxos fabuloso Bacchi hospitio, (quod ob vitium ibi fertilitatem fictum esse dicitur) Paros vero marmore nobilitata est. Omnium vero clarissimam Delon Apollinis templum & oraculum reddiderunt, quæ olim Ortygia vocata, à coturnicum frequentia; postea nomen in Delon mutatum, sive ἀπὸ τοῦ δηλεῖν, (quod Etymon affert Eustathius) quia oracula ibi reddita obscura manifestabant, sive quod in insula hac

Apollinem & Dianam natos fabularentur, (fortasse quod ibi primum eorum cultus apud Græcos cœperit) ideoque cum Sol (qui Apollinis nomine cultus fuit, ut Luna Dianæ nomine) *Delius* dictus fuerit, ut Tullio placet, quia πάντα ποιεῖ δηλὰ, *omnia luce sua manifesta & conspicua reddit.* (Vide Voss. de Orig. Idol. lib. 2. cap. 12.) Ortygiæ incolæ insulam suam Delon dici voluerunt, ut hoc Epitheton tanquam topicum ab insula illa deductum videretur, sicut à Cyntho Deli monte Apollinem Cynthium, Dianam Cynthiam Poetæ vocarunt. Bœoti quidem, teste Plutarcho in Pelopida, quendam Bœotiæ locum Δῆλον vocarunt, Apollinem ibi natum fabulantes; ut inde constet controversia non carere, an ab insula hac Apollo *Delius* dictus fuerit. A Solis etiam cultu eadem insula Asteria dicta fuit, teste Solino cap. 17. cujus radii cum comarum instar pingerentur, hinc Apollo ἀκερσεκόμης *intonsus* dicitur, ut & ἑκατηβόλος, quod radios usque ad terram ejaculetur. Insulam hanc olim fluctuasse fabulis proditum est, post Latonæ vero partum stabilem factam: (qua de re vide Strab. l. 10. & Plin. l. 4. cap. 12.) quo aliqui significari putant terræ motibus olim obnoxiam fuisse, postea vero raro aut nunquam iis concussam. Vide Plin. loco citato.

V. 527. Ῥύσια δ' Ἀπόλλωνι] Ῥύσια, à ῥύω *custodio*, aut *libero*, hic significare videntur dona Apollini oblata pro valetudine conservata aut restituta, aut liberatione à quibusvis imminentibus periculis: quæ beneficia cum ipsi accepta ferrent, panegyricis ludis, choreis, aliisque ritibus in Delo peractis, illum celebrabant Cycladum omnium incolæ, ut hic indicat Dionysius; quod & testatur Thucydides, & Strabo lib. 10. qui de Delo loquens hæc habet, Ἐνδοξον δ' ἐποίησε αὐτὸν αἱ περιοικίδες νῆσοι καλούμεναι Κυκλάδες, καὶ πολὺ πέμπουσαι δημοσίᾳ θεωρούς τε, καὶ θυσίας, καὶ χόρους παρθένων, πανηγύρεις τε ἐν αὐτῇ συνάγουσαι μεγάλας. *Celebrem eam fecerunt circumjacentes insulæ Cyclades dictæ, honoris causa publice mittentes qui sacra spectarent, & victimas, ac virginum choros, & solennes ibi conventus agitantes.*

V. 530. Νῆσοι δ' ἐξείης Σποράδες] *Sporades* sic dictæ sunt quia dispersæ sunt, nec sicut Cyclades in orbem jacent. Pleræque earum à Cycladibus ad Meridiem vergunt, situ Cretæ viciniore, aliæ ad Occasum, in Cretico mari, ut Thera, Anaphe, Therasia, Ios, Sicynus, Laguса, Pholegandros, Cimolus, Siphnus, Melus; aliæ ad Ortum, in Carpathio mari, ut Astypalæa, Telus, Chalcia, Carpathus, Casus, Leros, &c. (ut à Strabone enumerantur:) quarum posteriores hæ proprie Asiaticæ sunt, illæ vero potius Europææ, vide in vers. 517. His Plinius Gyaron, Patmon, & ignobiles plurimas; Mela Icaron, seu Icariam, addit, à qua Icario mari nomen inditum: ipsam quidem ab Icari casu sic nominatam volunt; quod si per casum istum nihil aliud quam naufragium intelligatur, (ut vela per alas à Dædalo factas) non repugno. Has astris comparat Dionysius quæ in sereno aere conspiciuntur, non tam ob album argillosæ

gilloſæ terræ colorem, quod ſentit Euſtathius, quam ob frequentiam, quod numeroſæ, ut ſtellæ in æthere, appareant; quamvis Metaphorica voce Παμφανόωσι utatur ſimilitudini accommodata, quæ tamen hic nihil aliud ſignificare videtur quam *apparent*, ut Latini vocem *emicat* uſurpat pro eo quod ſubito apparet, ut

——— *juvenum manus emicat.* Virg.

V. 533. ἐνδάδε Κανῦν] Inſulas Ionicas (quæ ſcil. Ioniæ objacent, & Ionicos cultores habent) tres numerat; quarum reliquæ duæ celebres, quid autem Cauni nomine hic intelligat vix divinando aſſequi licet. Eſt quidem Caunus Cariæ urbs maritima Rhodo vicina, de qua Strabo lib. 14. & Ptol. lib. 5. cap. 7. ſed ea ab Ionia & reliquis Ionicis inſulis nimis remota: neque eam inſulam fuiſſe, & poſtea continenti annexam (quod de Tyro & aliis quibuſdam fertur) à quoquam proditum; neque aliqua inſula ei cognominis prope Ioniam à Geographo ullo nominatur. Quanquam igitur Euſtathius, & Dionyſii interpretes, Priſcianus & Avienus, lectionem hanc agnoſcant; neceſſe eſt tamen ut voci Καῦνον alia huic loco idonea ſubſtituatur, (niſi auctorem in errore non levi verſari cenſendum ſit, Cariæ urbem inter Ionicas inſulas numerantem;) nec video quæ melius ſubſtitui poſſit quam Κώα, quo nomine Κῶς *Cos*, inſula celebris, (cujus tamen nuſquam alibi meminit Dionyſius) à Strabone l. 14. appellatur. Imo ut propius ad vocem vulgo editam accedamus, ut à Κόν Attice fit Κόως & Κῶς, quidni ex eadem voce per Ectaſin fiat Κᾶν? Ea quidem Mileto, Ionicæ urbi clariſſimæ, ſatis vicina eſt, & ejus incolæ Ionica lingua uſi ſunt, ut ex Hippocratis Coi ſcriptis conſtat. Quod ſi cui hoc non placeat, quod Coi Dorici potius quam Ionici generis à Strabone habeantur, aliter locum errore liberare poſſumus, ſcribendo ἔνθα Κάλυμνα· *Calymna* enim inſula eſt Mileto plane adverſa, & proinde veriſimilimum eſt incolas Ionici generis fuiſſe. Si medelæ hæ non ſufficiant, pro deplorato à me relinquendus eſt hic auctoris locus.

V. 534. Πύγασίδν ἕδρανον Ἥρης] Inclytum fuiſſe in Samo inſula Junonis cultum innuit Virgilius, Æn. lib. 1. de Carthagine loquens,

Quam Juno fertur terris magis omnibus unam
Poſthabita coluiſſe Samo ———

Imo Junonis ortum Samii ſibi vendicaſſe videntur; refert enim Apollonii Scholiaſtes Imbraſum Sami fluvium cognominatum Παρθένιον, διὰ τὸ ἐκεῖ παρθένον οὖσαν τρέφεσθαι τὴν Ἥραν, *quod Juno cum virgo eſſet, ibi educata fuerit.* Sed fruſtra hoc jactarunt; Ἥρης enim ſeu *Junonis* nomine ſatis notum eſt aerem cultum fuiſſe, præcipue craſſiorem & nebuloſum, qualis in media & infima ejus regione eſt, (unde *Iris, varios induta colores*, ejus pediſſequa dicitur, quippe quæ in nubibus apparet, cujus colores etiam refert pavonis cauda, qui inde *Junonius ales* habetur) ipſo nomine Ἥρα facto ex ἀήρ, literis trajectis, vel ex Ionico ἠήρ. Hoc ex Sto-

icis confirmat Cicero lib. 2. de nat. deor. *Aer, ut Stoici disputant, interjectus inter mare & cœlum Junonis nomine consecratur, quæ est soror & conjux Jovis, quod ei similitudo est ætheris, & cum eo summa conjunctio.* Sed inde fortasse Samii eam apud se ortam prædicabant, quod antiquissimus esset apud eos hujus deæ cultus, ut apud ipsos cœpisse videretur. Templum ejus *antiquum* à Strabone Samum describente, lib. 14. nominatur, τὸ Ἡραῖον ἀρχαῖον ἱερὸν ἢ νέως μέσης· cujus antiquitatis indicia ex eodem loco colligas. Videtur autem Juno ibi culta *Pelasgica* hic vocari, quod antiquum illud templum à Pelasgis conditum fuisse crederetur, (sicut eandem ob causam Dodonæus Jupiter Pelasgicus dictus est, teste Strabone l. 7.) quos ante bellum Trojanum, τὴν παραλίαν τὴν νῦν Ἰωνικὴν καλ, ἣν τὰς πλησίον νήσους, *Ioniam postea dictam, cum insulis vicinis*, tenuisse, ex Menecrate Elaita refert Geographus lib. 13.

V. 535. Καὶ Χίον] Hoc de urbe *Chio*, insulæ cognomini, intelligendum videri possit, (quæ sub Pelinnæo monte sita fuit) neque enim proprie dici potest insulam totam sub monte sitam qui ipsius insulæ pars est: eadem tamen ratione dici potest insulam hanc sub Pelinnæo sitam, qua Ida super Cretam sita dicitur vers. 502. quod montes hi supra reliquas insularum partes emineant.

Πελλιναίῳ τοῦτο πέζαν] In insula hac, marmore, & vino optimo celebri (quod & ab insula *Chium*, & ab agro ipsius Ariusio *Ariusium* dicitur, vel per Metathesin *Arvisium*, in Eclogis enim Virgilii *Arvisia vina* scribi solet,) Πήλιναιον ὄρος ὑψηλότατον à Strabone lib. 13. nominatur. Montem eundem Πελιννεῖον Eustathius in hunc locum appellat: & à Pelinna Thessaliæ oppido ei nomen inditum prodit Pindari Scholiastes, (quod quidem verisimile, cum à Pelasgis olim è Thessalia profectis se conditos referant Chii, teste Strabone) montemque hunc ipsum Pelinnam vocat Avienus,

Tunque Chius patulæ prospectans arva Pelinnæ:

ubi arva Pelinnæ campi esse videntur Pelinnæ subjacentes. Non sine causa igitur hic scribendum censet Salmasius ἠλιβάτοιο Πηλιναίῳ τοῦτο πέζαν, vel ἠλιβάτε Πηλιναίε, per Diplasiasmum literæ λ Poetis frequentem. Vulgatæ tamen lectioni favere videtur Plinii locus, lib. 5. cap. 31. ubi *Pellenæum* legitur; *Montem habet Pellenæum, marmor Chium:* nisi & ibi *Pelinnæum* potius scribendum sit.

V. 536. Κεῖθεν δ' Αἰολίδων] Insulas hasce duas aliasque exiguas, cum vicinæ Troadis parte, Æoles, è Locride & ei propinquis Græciæ partibus profectos, brevi post bellum Trojanum occupasse testatur Strabo lib. 12, & 13. qui quidem πόλιν Αἰολίδα *Æolicam urbem*, in Tenedo nominat, l. 13. ac Lesbum & Cumam Æolicarum urbium metropoles vocat. καθαχμαστικῶς de Lesbo insula tanquam de urbe loquutus, in Homeri imitationem, qui Lesbon (teste ipso Strabone l. 8.) Μάκαρ πόλιν vocat, ut Mysia à Sophocle πόλις dicitur, & Euboea ab Euripide,

Eu-

Εὔβοιά Ἀθήναις ἔστι τις γείτων πόλις.
Eubœa urbs est quædam Athenis vicina.

Vel Lesbus Æolicarum urbium μητρόπολις non dicitur tanquam μήτηρ πόλις, sed tanquam μήτηρ ἁπλῶς πόλεων, insula *Æolicarum urbium mater*. Hæc Eustathio & Stephano imposuerunt, qui Lesbon urbem nominant, unde insulam totam Lesbon dictam censent; (ut eadem Mitylene postea dicta est à Mitylene urbe primaria) cum tamen neget Geographus l. 8. ullam in ea urbem Lesbon esse insulæ cognominem, neque aut ipse Strabo, ubi ex instituto de Lesbo agit, aut Ptolemæus, aut Plinius, cum singulas Lesbi insulæ urbes recenseant, ullius urbis Lesbi meminerint. Insulas has montosas esse hic ab auctore innuitur: quod quidem veteri Tenedi nomine confirmatur, cum Λευκοφρυὼ olim dictam, quasi *albos clivos habentem*, à Strabone & aliis prodatur.

V. 537. Λέσβε τ' εὐρυχόειο] *Lesbon* insulam, non tantum vino Lesbio, & urbibus Mitylene & Methymna celebrem, verum & Pittaco, uno è septem sapientibus habito, citharœdo Arione fabulis noto, & Poetis Lyricis Alcæo & Sappho (qui quod musica post Orphea clari essent, hinc fabulam ortam, retert Eustathius, Orphei discerpti caput in Lesbum delatum fuisse) non immerito εὐρύχορον vocat, septimo enim loco inter maximas interni maris insulas ponitur à Timæo apud Strabonem l. 14. nulli Ægæi maris insulæ, nisi Eubœæ, magnitudine cedens. Εὐρυχόειο autem ponitur pro εὐρυχώρειο per Systolen, ut φυσίζοος pro φυσίζωος apud Hom. ut significet *spatiosum*, ab εὐρὺς *latus*, & χώρη vel χῶρος *locus* aut *ager*; nam à χόρος *chorus* deducere, ut significet *locum ob latitudinem choreis ducendis aptum*, nimis coactum videtur.

κὴν ἱμαρτῆς Τενέδοιο] Insulæ huic, cum urbe cognomine, juxta fauces Hellesponti sitæ, nomen inditum à Tene quodam qui ibi regnavit prodit Strabo; ut & Cicero in Verrem, qui eum Tenedo abstulisse refert *Tenem ipsum*, (Tenis scil. statuam) *qui apud Tenedios sanctissimus deus habetur, qui urbem illam dicitur condidisse, cujus ex nomine Tenedos nominatur.*

V. 538. Κῆθι Μέλας κὴ κόλπος] Melanum sinum, supra quem Ænos Thraciæ urbs sita, circa Tenedum in Hellespontum influere affirmat; licentius tamen, nam inter sinum illum & Hellespontum non exiguum Ægæi maris spatium interpositum est. Sinui autem illi (quem Ptolemæus Μέλανος κόλπον, quasi *Melanis* [fluvii] *sinum* appellat) nomen dedit Melas Thraciæ fluvius in eum influens, teste Herodoto; Μέλας ποταμὸς, ἐξ οὗ ὁ κόλπος ὁ πρὸς τῷ Αἴνῳ, *Melas fluvius, à quo sinus ad Ænum*; quem fabulatur idem Persico exercitui ad potum non sufficisse. Inter sinum hunc & Propontidem (in quam dilatari Hellespontum longe in Boream delatum refert hic Dionysius) Chersonesus Thracia comprehenditur.

V. 541. Ἔστι δέ τις] Leucen, Borysthenis ostio objectam, insulam fabulis claram, merito πολυώνυμον vocat; nam & Leuce dicitur,

tur, & Heroum insula, & præter hæc Achillea, teste Mela, lib. 2. cap. 7. Posteriorum nominum, quæ à Græculorum fabulis profecta sunt, rationem reddit hic Dionysius, v. 545. quod scil. Achillis & aliorum heroum animas hic, tanquam in Elysiis campis, aut μακάρων νῆσοις, post mortem vagari, fabulis proditum esset. Idem vero *Leucen* dictam refert quod *albis abundet avibus*, Eustathio interprete, qui eas κινώπελα dictas censet, à κινέω *moveo*, & πέτομαι *volo*, quod volatus sit proprius earum motus; quamvis latius eam vocem sumat Hesychius, κινώπελα κινήδαλα seu θηρία, *animalia* aut *feras* reddens, ut κινώπετα dicantur quasi κινώπεδα, quia *super solum gradiuntur*. Ab auctore dissentit Arrianus, *ab albo terræ colore* Leucen appellatam tradens.

V. 550. Ἄλλη ἀπειρεσίη νῆσος] Non hoc de Taurica Chersoneso intelligendum, (ut perperam sentit Eustathius) ea enim ad sinistrum Mæotidis latus sita, neque in ea sitæ sunt urbes hic memoratæ; sed peninsula, Corocondama Melæ dicta, lib. 1. cap. 21. ad dextrum Bospori & Mœotidis latus posita, quam describit Plinius lib. 6. cap. 6. Hermonassam & Phanagoriam in ea statuens. Auctori nostro consentit Strabo lib. 11. eam enim insulam vocatam indicat (κατὰ χρῆσιν scil. sicut Πελοποννῆσος dicitur, quæ non proprie insula, sed Chersonesus est, vide in vers. 403. & Aurea Chersonesus inter insulas à Dionysio numeratur vers. 589.) ἡ Φαναγόρεια καὶ οἱ Κῆποι καὶ τὸν λεχθέντα νῆσον ἵδρυνται ἐπ' ἀριστερά, *Phanagoria & Cepi in insula prædicta ad lævam sitæ sunt.* Partim quidem mari, partim palude & fluvio quodammodo ambitam fuisse indicat Strabo. Hermonassam & Phanagoriam, cum oppidis vicinis, Ionum & Æolum colonias fuisse, à Mileto & urbibus aliis deductas, partim à Plinio, partim ab Arriano traditur; & Phanagoriam à Phanagora coloniæ istius duce, Hermonassam ab Hermonassa regina nomen sortitam, testatur Arrianus.

V. 554. ἀγακλέες εἰν ἁλὶ νῆσοι] Ἅλς per Synecdochen generis hic ponitur pro mari interno, (cui Oceanus versu proximo opponitur) in quo quidem sitas insulas præcipuas se enumerasse affirmat, non autem minimas quasque (neque enim minuta quæque sigillatim persequi Geographi est, sed potius Chorographi, ut hic notat Eustathius: vide & vers. 613.) dehinc vero eas aggreditur quæ in Oceano sitæ.

V. 555. ἐσεφάνωνται] *Mari ambiuntur*: vide in vers. 4.

V. 557. Ὀπποτέρῃ τ' ἀνέμοιο πόδα ζυγὸν] Σφυρὸν proprie *malleolus pedis* est; qui cum in infima corporis parte sit, à Poetis Metaphorice *ima montis pars* vocabulo eo notatur. Audacior vero metaphora est, ut hic ab Eustathio observatur, qua ad ventos vox ea transfertur; sive quod alia mundi pars dextra à Geographis habetur, alia sinistra, sicut malleolus pedis alius dexter est, alius sinister; & Septentrio quidem, unde spirat Boreas, plerunque pars dextra, Meridies, unde spirat Notus, pars sinistra habetur; quod respectu cursus solaris commode statuitur, licet pro alio atque

que alio respectu quævis mundi pars dextra aut sinistra haberi possit, & à Poetis quandoque Australia dextra, Borealia sinistra habeantur, quod ex Homero Il. μ'. indicat Strab. lib. 10. sive vox ea ab imis montium partibus (quæ & Ῥιζαὶ dici solent) translata sit, quod hemisphærium undequaque devexum sit versus Horizontem, ut sit quodammodo monti simile, cujus cacumen sit ubi ipsi degimus, radices vero seu imæ partes circa ipsum horizontem sint, unde singuli venti ad nos primo spirare videntur, & ubi præcipua plagarum cœli distinctio sit. Ita *ad cujus venti pedem* idem valet ac si dixisset *ad quam plagam*, (plagæ enim cœli per ventos vulgo notantur) respectu Græciæ, aut patriæ auctoris, quæcunque ea fuerit. Ὀπποτέρᾳ vero dicere videtur, quod proprie significat *utrius*, quod antiquissimi ad duo ventorum genera, Boreales & Australes, reliquos omnes reducerent: quod etiam commode fieri posse testatur Aristoteles Polit. lib. 4. Τῶν πνευμάτων λέγει τὰ μὲν βόρεια, τὰ δὲ νότια, τὰ δ' ἄλλα τούτων παρεκβάσεις, *Ventorum alii Boreales dicuntur, alii Australes, reliqui vero quædam ab his digressiones sunt.*

V. 558. βοοβόσον ἀμφ' Ἐρύθειαν] De situ Erythiæ hujus, ut aliorum locorum fabulis solis celebrium, variæ sunt veterum sententiæ. Nonnulli enim, è quibus est Ptolemæus, prope Atlantem montem eam statuunt; cui sententiæ nescio an hic faveat Dionysius, dum Æthiopas ejus incolas facit, & intra fretum Gades, extra vero in Oceano Atlantico Erythiam describit. Alii eam in Lusitania statuunt, ut Mela l. 3. cap. 6. *In Lusitania Erythia, quam à Geryone habitatam accepimus*: quam etiam sententiam recitant Plinius & Solinus. Communior vero sententia est vel Gades ipsas, vel insulam aliam exiguo freto ab ea diremptam, quam Gadim minorem vocat Plinius, Erythiam veterum fuisse. Eandem cum Gadibus Erythiam (quam Erythræam vocat) statuit Solinus cap. 26. *in qua Geryonem habitasse pluribus monumentis probari* affirmat; quam etiam Pherecydis sententiam fuisse sentit Strabo l. 3. Ἐρύθειαν δὲ τὰ Γάδειρα ἔοικε λέγειν ὁ Φερεκύδης, ἐν ᾗ τὰ περὶ τὸν Γηρυόνου μυθεύει, *videtur Gadibus nomen Erythiæ tribuisse Pherecydes, cui fabulas de Geryone affingunt.* Aliorum vero sententiam mox subjungit, qui insulam aliam huic vicinam Erythiam faciunt; Ἄλλοι δὲ τῷ παρακειμένῃ τούτῃ νήσῳ, πορθμῷ στενῷ διειργομένῃ, *Alii eo nomine intelligunt insulam Gadibus adjacentem, freto unius stadii sejunctam.* Eorum quidem sententia cæteris probabilior est, qui Erythiam circa Gades statuunt. In Erythia enim Geryonis sedem omnes cum auctore nostro constituunt; quem quidem circa Hispaniam egisse Justinus, lib. 44. & auctores alii magno consensu affirmant; & quidem circa Tartessidem regionem, quæ Bætica Hispania est, Stesichorus apud Strabonem l. 3. Seneca in Hercule furente, qui Geryonem Pastorem litoris Tartessii vocat, aliique, armenta ejus pasta fuisse affirmant, in qua regione Gades etiam sitæ. His etiam Eratosthenem addere

addere licet, qui, teste Strabone, Ζωιεγῦ τῇ Κάλπῃ Ταρτησσίδα καλεῖσθαί φησι, καὶ Ἐρύθειαν νῆσον εὐδαίμονα, *Calpæ adjacentem regionem Tartessidem vocari tradit, & Erythiam insulam fortunatam*, circa eandem Calpen Gades etiam statuens, vide in vers. 450. Huc accedit quod Herculis Tyrii expeditio ad Gades facta est; vide vers. 454. non videtur vero longius in Atlanticum mare progressus, cum circa hæc loca columnas suas, tanquam itineris sui metas, & orbis terminos, statuisse dicatur, & ultra Gades ἀδόατον ἄλα veteres sensisse (donec Phœnicum coloni à Gadibus profecti Atlanticum mare tandem aperuerint) ex Pindaro in Nemeis constet. Certe Phœnices (quos Erythiam occupasse, & nomen illud indidisse, quod ipsi ab Erythræo mari orti essent, Plinius & Solinus affirmant) in Gadibus & Bætica confederunt, ab Hercule illo Tyrio qui Geryonem interemit eo deducti; neque eos ullam Lusitaniæ partem, nedum insulam aliquam longe inde ad Meridiem prope Atlantem montem sitam, coloniis occupasse, ab historicis memoratur. Tandem disertis verbis circa Gades non tantum Strabo Erythiam statuit, verum & plerique alii Græci, ut Stephanus, Marcianus Heracleota, & ex antiquissimis Ephorus & Philistides à Plinio citati. E Latinis etiam Solinus ipsas Gades, Plinius vero Gadim alteram, quam minorem vocat, Erythiam etiam dictam affirmant; quamvis hic duplicem Erythiam statuens (alteram quidem hic, in Lusitania vero alteram) ambigat utra earum Geryonis sedes fuerit. Sed in eo erravit Plinius, quod cum duplicem de Erythiæ situ opinionem acceperit (alteram à Græcis, à Mela alteram) inde duas Erythias constituerit: quod si tot Erythias constituamus, quot situs diversos ei varii auctores assignant, ut habitatorem Geryonem, ita ipsam Erythiam, triplicem aut etiam quadruplicem facere oporteret; confectum vero est ex argumentis supra allatis, & veterum plurimorum sententia (quibus vix alii quam Ptolemæus & Mela manifesto adversantur, ipsi sibi invicem contrarii) circa Gades Erythiam sitam: restat vero alterum dubium, an ea ipsa Gadium insula fuerit, an alia ei vicina. Priorem quidem sententiam amplectitur Pherecydes, ut Straboni visum, & Solinus, Plinii ducis sui signa deferens; quæ enim ille de duabus Gadibus profert, hic confuse in unam insulam congerit: posterior vero sententia plurimorum suffragiis comprobatur. Eam enim (ut taceam Plinium & Strabonem, qui inter hanc & aliam opinionem ambigunt) amplectitur Marcianus Heracleota, qui de Erythia antea loquutus, mox subdit.

Ταύτης Ζωίεγλύς ὅτι νῆσῳ ἐγγύτατα
Γάδειρα,
Prope hanc est insula ultima Gades;

& Stephanus, cui Ἀφροδισιὰς, ἡ πρότερον Ἐρύθεια, μεταξὺ Ἰβηρίας καὶ Γαδείρων, *Aphrodisias, quæ prius Erythia, inter Hispaniam & Gades* statuitur: quæ & Ephori & Philistidis sententia fuit, teste Plinio; imo & Timæi & Sileni, si eadem Erythia & Aphrodisias

disias fuerit, quod non modo Stephanus, verum & Plinius affirmat, qui de Gade minore, quam vocat, hæc habet, *Vocatur ab Ephoro & Philistide Erythia, à Timæo & Sileno Aphrodisias, ab indigenis Junonis.* Huic etiam sententiæ favet τὸ βούβοσον, pascuorum ibi præstantia, quam memorat Strabo, (50 dierum spatio pinguedine suffocari ibi pecora affirmans, nisi sanguis detrahatur) qualem in Erythia, ubi Geryon (qui & Geryones dicitur) armenta pavisse fertur, tum ab aliis proditum, tum à Dionysio hic innuitur dum βουβόσιον vocat. Sed huic sententiæ hoc obstat, quod Ptolemæus & Mela (cujus patria Mellaria fuit, Bæticæ oppidum, ipso teste, l. 2. c. 6.) nullam ibi loci insulam præter Gades nominent; neque aliam hodie extare Ortelius affirmet, præter scopulum exiguum quem Sancti Petri vocant, qui videtur scopulus is esse cui impositum esse Geryonis monumentum testatur Mela lib. 3. cap. 1. sed non potest esse βουβόσιον Ἐρύθεια, ubi armenta sua pavisse fertur. Videntur igitur veteres illi peninsulam, quæ inter Gades & reliquam Hispaniæ continentem hodie interjecta est (eo plane situ quem illi Erythiæ tribuunt) insulam vocasse, sicut aliæ Chersonesi ab auctore nostro & aliis insulæ vocantur, ut à nobis in vers. 403. & modo in vers. 550. uti etiam à Casaubono in Strabonem de Scombraria & aliis promontoriis aut peninsulis, notatum. Verisimile vero est Ptolemæum & Melam, quod à veteribus accepissent Erythiam insulam fuisse à Gadibus diversam, neque ullam aliam insulam proprie dictam circa ea loca reperirent, ideo alibi Erythiam quæsivisse.

V. 559. Εὐδέες Αἰθιοπῆες Μακρόβιον ἦτοι ἀμύμονες] *Macrobios* Æthiopes Erythiam occupasse post Geryonis mortem affirmat, quos ἀμύμονας (quo epitheto Æthiopas etiam ornat Homerus Odyss. α'.) & Εὐδέας vocat, alludens ad ea quæ de Macrobiorum Æthiopum justitia feruntur, fortasse etiam ad pulchritudinem fabulis proditam in voce Εὐδέες, à Ἐυειδέες contracta. *Macrobii justitiam colunt, amant æquitatem, plurimum valent robore, præcipua decent pulchritudine.* Solin. cap. 33. Sed Macrobios hosce Æthiopas in Orientali Æthiopiæ parte circa Meroen locat Solinus; quæ etiam Melæ sententia est, lib. 3. cap. 10. & Plinii, lib. 6. cap. 30. Et sic dictos censet Mela, *quod vitæ spatium dimidio fere quam nos longius agant:* quod de annis 140 Plinius interpretatur. Dionysius vero non Orientalium, sed Hesperiorum potius Æthiopum partem Macrobios facere videtur, quos quidem Erythiam tenuisse refert Marcianus, eam affirmans Περσεφονείας Αἰθίοπας οἰκιστὰς ἔχειν, *Occiduos Æthiopes incolæ habere.* Proclivius quidem fuit credere in insulam in extremo Occidente positam Hesperios Æthiopes non longe inde degentes, quam Orientales tanto terrarum spatio dissitos, nec mari vicinos, aut navigandi peritos, perveniisse. Sed verisimillimum est Phœnices hos fuisse, quos hi falso Æthiopes vocant. Eos tam Gades quam vicina loca tenuisse (ubi Erythiam statuendam modo probatum ex Strabone

& aliis

& aliis constat; Et Erythæam dictam refert Plinius, *quoniam Tyrii aborigines eorum orti ab Erythræo mari ferebantur:* Solinus etiam, cap. 26. *Tyrios à rubro profectos mari Erythræam nominasse* affirmat. Quod de iis intelligendum (aut eorum posteris) qui cum Hercule Tyrio, coloniæ duce, ad Gades profecti, de quo vide in vers. 454. qui quidem, Geryone interfecto, non modo armentis ejus, verum & regione ei subdita, quæ insula habita, potiebantur. Quod si Tyrii à Rubro mari olim profecti sunt, ut non modo ab his, verum & ab Herodoto & Strabone proditur, Æthiopes eos vocare poterant respectu primæ originis; nam accolas omnes Meridiani maris, cujus pars mare Rubrum lato sensu Æthiopes à Græcis antiquis vocatos pluribus probat Strabo lib. 3. ubi hæc verba habet; τὰ μεσημβρινὰ πάντα Αἰθιοπίαν καλεῖσι τὰ πρὸς ἀνατολάς, *totum Meridianum tractum ad Oceanum Æthiopiam vocari*, idque ab ultimo Oriente ad Occidentem. Imo non modo Arabiam & alia loca mari Rubro vicina, verum & Phœnicem ipsam, unde Tyrii hi Gadium & Erythiæ incolæ, sub Æthiopiæ nomine antiqui quidam comprehenderunt, ad meridionalia omnia Æthiopiæ nomen, ut ad Borealia Scythiæ nomen extendentes; quod innuit Strabo l. 1. Εἰσὶ δ' οἱ καὶ τὴν Αἰθιοπίαν εἰς τὴν καθ' ἡμᾶς Φοινίκην μεταθέσι, καὶ τὰ περὶ τὴν Ἀνδρομέδαν ἐν Ἰόππῃ Συμβαίνειν φασίν, *Sunt etiam qui Æthiopiam in Phœnicen nobis vicinam transferunt, & quæ de Andromeda feruntur in Joppe contigisse tradunt.* Dubitat quidem Strabo & ex verbis ipsius constat, an recte senserint ii, qui ea quæ Andromedæ Æthiopum regis filiæ accidisse feruntur, in Joppe contigisse affirmant: eam tamen sententiam non modo Græci quidam veteres, ut à Strabone innuitur, verum & Plinius lib. 5. cap. 13. & 31. Solinus cap. 34. Mela lib. 1. cap. 11. admittunt. Et hic quidem Cephea in Joppe regnasse ab incolis prodi affirmat, signis quibusdam ejus rei allatis, quod & à Stephano de urb. traditur; eundem tamen notum est Æthiopiæ regem ab Euripide & multis aliis vocari.

V. 561. αὐτὰρ ὑπ' ἄκρῳ Ἰρῷ] Recte hunc locum παραφράζει Eustathius, ὅπ κατὰ τὸ ἱρὰν ἄκραν, τὴν κατὰ τοῦ ἀφανοῦς Ἰέρηος, (ἣν καὶ κάβεσιν Εὐρώπης ἄλλοι φασὶν) αἱ Κασσιτερίδες εἰσὶ δέκα νῆσοι, *quod juxta Sacrum promontorium, quod caput Europæ aliqui vocant, apud divites Hispanos situm, insulæ Cassiterides positæ sunt.* Strabo tamen (cui etiam Ptolomæus consentit) Cassiteridas juxta Nerium seu Artabrum promontorium (quod Plinio est Celticum) locat; quod quidem Occidentale Hispaniæ latus à Septentrionali disterminat, cum Sacrum promont. Occidentale latus à Meridionali dirimat. Hoc promontorium Metaphorice caput Europæ, teste Dionysio, à quibusdam vocatur, tanquam ejus principium, & extremus ad Occasum hybernum angulus, unde longe lateque ad Ortum & Septentrionem extenditur. Nihil mirum vero Dionysium ita ab aliis dissentire de promontorii nomine, cui adversas Cassiteridas statuit, cum de nominibus promontoriorum

quæ

quæ ab Occidentali Hiſpaniæ latere ſunt, ſumma ſit apud veteres confuſio, adeo ut Plinius & ejus ſimius Solinus promontorio Oliſipponenſi ea tribuant, quæ non niſi Nerio, ſeu Celtico, longe diſſito, vere conveniunt. Huc accedit quod Celtici (quibus Caſſiterides adverſæ fuiſſe à Mela perhibentur) alii prope Sacrum promont: ad Anam fluvium, alii ad Nerium prom. (quos inde Nerienſes vocat Plinius) à Geographis ſtatuantur. Ita Strabo lib. 3. de Nerio prom. οἰκοῦσι δ' ὑπὲρ αὐτὴν Κελτικοὶ ξυγγενεῖς ἔθνη ἐπὶ Ἄναν, *Juxta ipſum habitant Celtici cognati eorum quorum ſedes ad Anam:* imo Mela de occidua Hiſpaniæ ora fere ab his ad illos extenſa, *totam*, inquit, *Celtici colunt*, lib. 3. cap. 1.

V. 563. Νήσους δ' Ἑσπερίδας, πόθι περ μεγάθεσκον ἠέλιον] Incertum eſt an Dionyſius, dum inſulas ubi ſtanni origo ἑσπερίδας hic vocat, Caſſiteridas eaſdem fuiſſe inſulas cum Heſperidibus vulgo dictis non ſenſerit, quippe qui in Oceano Atlantico & extremo Occidente tam has quam illas ſitas eſſe acceperat. Heſperidas (puellas ſcil. à quibus Hercules aurea mala rapuiſſe fingitur) inſulas illas ſibi cognomines tenuiſſe refert Mela lib. 3. cap. 11. Sed fabulam illam de Hercule φυσικῷ (Sole ſcil. qui nomine Herculis colebatur, teſte Macrobio) aureorum ſyderum ἑσπερίων, hoc eſt *veſperi apparentium*, exortu ſuo lucem rapiente, doctiſſimus Voſſius interpretatur; ideoque Heſperidum illarum hortos anxie quærere nihil opus quos alii in inſulis illis, alii in Mauritania, alii in Cyrenaica fabuloſe locant. Heſperidas quidem inſulas non inde dictas fuiſſe conſtat, quod Heſperidum ſedes habitæ fuerint, ſed quod in ultimo Occidente adverſus promontorium ἑσπέρου κέρας & Heſperios Æthiopes ſitæ ſint, nam & Heſperidas inſulas ibi locant qui Heſperidum hortos alibi ſtatuunt; ſed cum inſulæ illæ in ſitu adeo Auſtrali ultra fortunatas & Gorgadas à Geographis ſtatuantur, craſſus eſſet Dionyſii error ſi cum Caſſiteridibus Hiſpaniæ adverſis illas confunderet. Quod ſi eum ab errore liberare velimus, cenſendum eum Caſſiteridas, quas hic deſcribit, ἑσπερίδας non tanquam proprio nomine, ſed communi, appellare, quaſi Occiduas, quippe quæ in ultimo Occidente ſitæ. Quod ad Caſſiteridas vero attinet, eæ videntur veteribus Græcis fama ſola notæ: nôrant ſcil Phœnices Gadibus agentes ad ipſos ſtannum afferre ex inſulis quibuſdam in Oceano poſitis (quas ideo *Caſſiterides*, quaſi *Stannarias*, appellarunt) verum autem earum ſitum ab iis celarunt Gaditani, ne ibi negotiarentur, teſte Strabone, lib. 3. ut ſolus Herodotus de iis verum profeſſus fuerit, qui ubi ſint ſe ignorare fatetur. Has illas eſſe quæ *Sillyes* vulgo vocantur, Cornubiæ vicinæ, ſtatuit doctiſſimus Camdenus. At non Britanniæ vicinas, ſed Hiſpaniæ adverſas eas ſtatuunt veteres, neque ad Boreale, ſed Occidentale Hiſpaniæ latus eas locat Dionyſius, quippe qui ad Oceani Septentrionalis inſulas deſcribendas non ante verſ. 565. accedit, & has Sacro promontorio, quod ad Occaſum eſt, adverſas ſtatuit, unde & ἑσπερίδας, *Occiduas*, vocat. Juxta Occidentale etiam

Hiſpaniæ

Hiſpaniæ latus (licet ſitu Borealiore, & Nerio promontorio propiore) à Ptolemæo ſtatuuntur, qui eas ἐν τῷ Δυτικῷ ὠκεανῷ, *in Occiduo Oceano*, locat, is vero Nerio prom. à Cantabrico (qui Borealis Oceani pars eſt) ex ejuſdem ſententia diſterminatur; atque idem ex longitudine & latitudine quam iis tribuit clare elicitur. Eadem etiam eſſe videtur Plinii, Solini, & Melæ ſententia, quoad Occiduum earum ſitum, dum hic in Celticis eas ſtatuit, illi ex adverſo Celtiberiæ, (ſive eo nomine Celticorum regio intelligatur, ſive Celtiberia proprie dicta, quæ in mediterraneis ei adverſa eſt;) pari enim cum aliqua earum regionum parte latitudine fuiſſe innuitur: & Celticos quidem Occiduum Hiſpaniæ latus tenuiſſe, & ultimum eorum ad Septentrionem terminum fuiſſe Celticum ſeu Nerium promontorium, ſupra in verſ. 561. oſtenſum. Errarunt quidem hi omnes, nimis propinquas Hiſpaniæ Caſſiteridas ſtatuendo, Gaditanos ſtannum è vicina attuliſſe opinati, cum tamen, nullæ tales inſulæ prope Hiſpaniam reperiantur. Sanior hac in re Strabo lib. 3. qui eas longe ab Hiſpania diſtare indicat, non modo πελαγίας, *in alto ſitas*, ſtatuens, verum & latius mare interjectum affirmans inter eas & Hiſpaniam, τῆς διαργέσεως εἰς τὴν Βρεττανικὴν, *quam quod inde ad Britanniam pertinet*. Quod ſi debita ab Hiſpania diſtantia concedatur, quam à Græcis Phœnices celarunt, nullæ ſunt inſulæ quibus ſitus iſte quem Caſſiteridibus aſſignant, tum Dionyſius Sacro promontorio adverſas ſtatuens, tum Ptolemæus in Occiduo Oceano locans, aliique ſupra citati, Strabone excepto (quibus & Diodorum addere licet, qui παραπλησίως τῆς Ἰβηρείας ἐν τῷ ὠκεανῷ, *ſitu Hiſpaniæ adverſo in Oceano* conſtituit) melius quam inſulis illis conveniat quæ hodie Azores, & ſpecialiter *Occiduæ*, ſicut hæ à Dionyſio ἑσπερίδες, nominantur. Numerus etiam in argumentum arripi poteſt: cum enim Caſſiterides decem ab antiquis omnibus ſtatuantur, ſunt etiam Azores circiter decem, inſulæ memorabiles; Sillinæ autem numeroſiſſimæ ſunt, ſed exiguæ, & ſcopuli potius quam inſulæ, ut Caſſiteridum famæ nequaquam reſpondeant. Quod ſi in Azoribus ſtanni venas eſſe, aut olim fuiſſe, comperiatur, res confecta eſt; neque enim veri diſſimile eſt, eo Phœnices à Gadibus, æque ac in Cernen & alias longinquas inſulas, navigaſſe. Quod ſi nullæ in iis ſtanni venæ, dubitari poteſt an auctores illi non errarint, & ſolus Strabo veram earum inclinationem agnoverit, qui in alio quaſi cœlo, ad Boream ſcil. ab Artabrorum portu, Caſſiteridas locat; Αἱ δὲ Κασσιτερίδες δέκα μὲν εἰσὶ, κεῖνται δ' ἐγγὺς ἀλλήλων πρὸς ἄρκτον ἀπὸ τοῦ πρὸ Ἀρτάβρων λιμένος πελαγίαι· *Caſſiterides ſunt decem; eæ propinquo ad ſe invicem ſitu ad Septentrionem ab Artabrorum portu poſitæ ſunt*. Hæc quidem verba ab Hiſpania verſus Britanniam eas conſtituere videntur, ſicut verbis ſupra citatis ſitu Britanniæ quam Hiſpaniæ propiore locantur: in quo tractu vix aliæ inſulæ quam Sillinæ reperiuntur, quæ ſtanni venas habent, teſte Camdeno: ſed Britanniæ adeo vicinas eſſe veteres Græci, Phœnicibus id celantibus, igno-

ignorare poterant. Antiquis quidem Græcis notum fuit in Britannia ſtanni fodinas fuiſſe, & ſtannum inde per Galliam terreſtri itinere Narbonem, exinde vero in alias regiones exportari ſolitum, ut ex Diodoro lib. 5. conſtat, neſcierunt vero Phœnices (qui ſoli per Oceanum Atlanticum, ſtanni petendi cauſa, navigationes inſtituerunt) ex eadem, aut vicinis inſulis ſtannum detuliſſe, quamvis id fieri potuerit. De navigatione ad Caſſiterides Strabo lib. 3. Πρότερον μὲν ὑπ' ἐν Φοίνικες μόνοι τοῦτο ἐμπορείαν ἔστελλον ταύτην ἐκ τῆς Γαδείρων, κρύπτοντες ἅπασι τὸν πλοῦν. *Primo quidem ſoli Phœnices eo negotiatum mittebant è Gadibus, navigationem iſtam alios celantes.* Et refert idem Strabo nauclerum quendam Phœnicem maluiſſe navim in vada illidere, quam negotiationem iſtam Romanis aperire. Nihil mirum igitur, ignoraſſe Græcos quam vicinæ Britanniæ Caſſiterides fuerint. Poterat quidem ipſa Cornubia, ſtanni feraciſſima Britanniæ regio, cum peninſula ſit, pro inſula haberi (quod ſæpe fit, vide in verſ. 550.) & Caſſiteridibus annumerari, cum ei proximæ ſint inſulæ Sillinæ. Non minus quidem probabile eſt, quod ſentit Ortelius, Britannias ipſas Caſſiteridas fuiſſe, ut revera ex illis Phœnices ſtannum exportarint, licet ex inſulis quibuſdam Occiduis, ut Græcis imponerent, ſe illud efferre fingerent, quam Sillinos ſcopulos Caſſiteridas ſolas fuiſſe. Hanc Ortelii & aliorum quorundam conjecturam plurimum confirmat quod apud clariſſimum Bochartum (qui huic opinioni impenſe favet) poſtquam hæc commentatus ſum, reperi: is enim ad Phœnicum linguam nominis Britanniæ, ſeu Βρεττανικῆς, (ſic enim à Strabone, & in libro de mundo, appellatur) originem refert. Illis dictam cenſet ברת־אנך *barat-anac*, quaſi *agrum ſive terram ſtanni, ſeu plumbi, feracem*: Syril enim ברא *bara*, & in regimine ברת *barat*, eſt *ager*, אנך *anac*, vero Hebræis *ſtannum* ſeu *plumbum*. Eodem igitur ſenſu Britannicæ dictæ (appellatione à Phœnicum lingua) quo & Græca voce Κασσιτερίδες. *Caſſiterides dictæ à Græcis à fertilitate plumbi*, Plin. lib. 4. cap. 22. *ſtanni* ſcil. quod plumbi ſpecies habebatur. Poſteriores vero Græci & Romani, cum inſulas eas ipſi luſtrarent, tum Britannicas, nomine à Phœnicibus olim impoſito, vocatas, ignorarunt eaſdem fuiſſe quas Κασσιτερίδας Græci antiqui vocarunt, ſola ſtanni fama cognitas, ſitu vero ignoto.

V. 566. Διοσκὺ νῆσοι ἔασι Βρεττανίδες] Cur inſulæ hæ noſtræ (quas Rheni oſtiis adverſas eſſe cum auctore noſtro affirmat Strabo lib. 4.) Βρεττανίδες, & Latinis *Britannicæ* dictæ fuerint, anxie à multis quæritum eſt. Maxime quidem invaluit eorum ſententia qui à Bruto neſcio quo, (ab Ænea, ut volunt, oriundo, ſed cujus nuſquam apud Romanos Scriptores mentio fit) quem coloniam huc duxiſſe ferunt, nominis originem accerſunt. Sed ea omnia quæ de illo feruntur, modeſte, ſed ſolide, convellit doctiſſimus, & de patria ſua optime meritus, Camdenus, eaque alii hunc ferunt funditus everterunt, ut hominum otio ſuo abutentium figmenta,

menta. Nos igitur, missa tam illa fabulosa nominis origine, quam aliis aliorum conjecturis (quæ ab eodem Camdeno refelluntur, neque emunctis naribus placere possunt) ipsius Camdeni sententiam verisimilem censemus, qui à *Brith* (quod antiqua Britannorum lingua, eodem teste, *pictos* notat) *Britonum* nomen; inde vero, addita terminatione *tania*, regionibus usitata, ut in *Mauritania*, *Lusitania*, *Aquitania*, Βρεταννία, seu *Britanniæ*, nomen deducit. Britannos enim veteres corpora pinxisse è Cæsare in Comment. Mela lib. 3. cap. 6. & aliis notum: unde Ausonius,

——— *Caledonii talis pictura Britannis.*

Atque hinc veterum Britannorum in Boreali insulæ parte reliquiæ (quæ à Romano jugo liberæ remanserant, neque avitum morem exuerant) postquam major insulæ pars Romanis armis cesserat, *Pictorum* nomine communiter appellatæ sunt, de quibus Claudianus,

——— *nec falso nomine Pictos*
Edomuit. ———

Maxime vero arridet quod vir profundæ eruditionis Bochartus nuper eruit, qui Βρεταννικὴν dictam censet quasi ברת-אנך *barat-anac*, *agrumstanni*, *seu plumbi*, ut modo notatum: sic prius fuisse oportet Βρεταννικῆς quam *Britannorum* aut *Britonum*, ut prius est *Phœnices* quam *Pœnorum*, nomen. Duas insulas Britannicas hic nominat Dionysius, majores scil. solas memorans omissis minoribus ut Vecti, Mona, Orcadibus, Ebudibus, quæ etiam communi hoc nomine, Plinio teste, ab antiquissimis comprehensæ sunt. Ex duabus hisce major à Plinio, Solino, & aliis specialiter *Britannia*, à Ptolemæo vero & aliis quibusdam, præsertim vero ab antiquissimis Græcis, peculiari nomine *Albion* dicta est: *Albion ipsa nomen fuit, cum Britanniæ vocarentur omnes*, Plin. lib. 4. cap. 16. Nomen hoc, nisi à fabulis suis Græci procuderint, ab ἀλφὸν, quod Græcis, teste Festo, *album* sonat, (unde & ipsa Latina vox *album*, & *Alpium* nomen deductum) ortum Camdeno videtur, quod albicantibus rupibus coronetur (præcipue à latere illo quod Galliam spectat, Græcis præ cæteris partibus cognito) unde & Britannis, teste eodem Camdeno, *Inis Wen*, id est, *insula alba*, & ab Orpheo in Argonaut, λευκῆ θ' ὑφόσθ', *terra albicans*, vocatur: Cum tamen vix aliquod exemplum è probato aliquo auctore Græco afferri possit, quo vox ἀλφὸς isto sensu adjective usurpatur, quamvis plures Grammatici id asserant, nec à Latino *albus* deduci possit, cum *Albionis* nomen Græci usurparint priusquam Romanis insula innotuerit; probabilius mihi videtur, Græcos Albionis, uti & *Britanniæ* ex Camdeni sententia, & *Iernes*, nomen ad indigenis accepisse. Magna scil. Scotiæ montanæ pars (ubi olim sylva Caledonia Romanis scriptoribus celebrata) etiamnum *Albain* vel *Alibaun* dicitur, (unde Scotiam aliqui *Albaniam* vocant) quod nomen toti olim insulæ, aut majori ejus parti, commune fuisse probabile est, sed in ulteriore tantum parte retentum, postquam citerior pars Romanis paruit, quibus à primo appul-

appulſu familiarius Britanniæ nomen, (ſicut Northumbriæ nomen olim late extenſum, nunc in exiguum ſpatium contractum:) ex voce vero illa proclive fuit nomen Αλβίων facere. Inſula minor, ab hac ad Occaſum ſita, (ubi notandus Strabonis error, qui ad Septentrionem eam ſtatuit) Orphei in Argonaut. auctori libri de mundo, (qui Ariſtotelis vulgo habetur) Straboni, aliiſque nonnullis, Ἰέρνη dicitur, quod à nomine *Erin*, quo indigenæ eam appellant, (quod quidem Occidentalem regionem ipſis notare Camdenus exiſtimat, cum *Hiere* illis Occaſum ſignificet) manifeſto deducitur. Ab Ἰέρνη vero nomina alia quæ eidem inſulæ ab aliis tribuuntur, qualia ſunt *Juverna*, *Ivernia*, & *Hibernia*, nullus dubito. De Hibernia memorabile hoc, quod *nullus ibi anguis*, quod olim à Solino notatum cap. 25. imo nec ranæ, nec talpæ. Quod vero inſula hæc (uti & Creta & Ebuſus) ſerpentibus & aliis venenatis animalibus careat, (vide in verſ. 502.) naturæ ſoli, hoc eſt, occultæ qualitati ipſi ſolo Creatoris providentia inſitæ, debere videtur: proprias quidem cauſas phyſicas aſſequi non licet, ſed ad neceſſarium hoc communis ignorantiæ aſylum hic, ut in multis, confugiendum eſt. Quod Britannia lupis careat, priſtinorum incolarum induſtriæ in iis mactandis deberi ab hiſtoricis perhibetur.

V. 568. μέζεθ' ὅσσον] ὅσσον, à præp. ὅσσα & ὅπ', proprie ſignificare videtur *eximie ſanctum*, & inde per Catachreſin traductum ad ſignificandum quovis modo *eximium*, & *alia exuperans*, non qualitate modo, verum & magnitudine: niſi forte deductum ſit à ὅσσια *exuperantia*, ut ſit quaſi ὅσσιον. ι in ω mutato, ſecundum Doricam formam, ſicut Μῶσα pro Μῦσα dicitur.

ὅδε τις ἄλλη] Sententia Dionyſii, qui nullam totius orbis inſulam Britannicis magnitudine parem eſſe (ἰσοφαρίζειν enim eſt ἴσον φέρειν, teſte Euſtathio) aliis etiam veteribus placuit; unde Britanniam *quaſi alterum orbem* eſſe affirmant Solinus c. 25. & L. Florus l. 3. Ptolemæus quidem l. 7. c. 5. inter inſulas primo loco Taprobanen ſtatuit, 2° Albionem Britannicam, 3° Auream Cherſoneſum, 4° Iverniam Britannicam: ex Strabonis etiam ſententia Taprobane Britanniam magnitudine æquat. Sed ſi nomine *Taprobanes Zeilan* intelligenda ſit, qua de re in verſ. 593. diſquiretur, ea nequaquam Britanniæ majori par; neque aut Menuthiadem, aut Sumatram, (quam aliqui nomine Taprobanes intelligendam cenſent) aut aliquam aliam inſulam veteribus ignotam, ſatis conſtat Britanniam noſtram æquare, nedum magnitudine ſuperare; quicquid de longe ditſitis perhibere poſſint — *qui de magnis majora loquuntur*. Novimus & nos quam prodigioſas fabulas de Britanniæ magnitudine olim prodiderit Pytheas Maſſilienſis (ut videre eſt apud Strabonem, l. 1.) qui inſulam hanc ſtadiis 20000 longiorem facit.

V. 570. Ἀρχὴ γυναίδων] De ſitu inſularum harum, quas, quia exiguæ ſunt, diminutivo vocabulo γυναίδες, per epentheſin Ioniſmi, pro γυναῖδες, hic vocat Dionyſius, ut Πηλιάδες pro Πηλεΐδες

Sus dicitur, (neque enim *Nesiades* pro proprio nomine habendum, ut sensisse videtur Priscianus, & eum sequutus Camdenus) facile constabit, si quis hæc verba cum loco Strabonis lib. 4. quem mox afferemus, contulerit. Locum quidem illud legisse Eustathium, ex iis quæ ipse hic profert satis constat: quo magis miror cur locus hic in auctore nostro Ceporinum unice torserit, sic enim ipse loquitur; quasi vero noverit bonus ille vir qui Cempsi fuerint, vers. 338. qui Gerrhæ vers. 321. ut alia plurima missa faciam. Sed tenebras illi hic offudit opinio semel concepta, quod insulæ hæ Orcades fuerint, quibus adversos Amnitas invenire non potuit. Sed ex Strabone constat eas juxta Galliæ oram παρωκεανῖτιν (quæ à Britannia non longe dissita) sitas esse, e regione *Samnitarum*, quos *Amnitas* hic vocat Dionysius. Sunt igitur insulæ eæ quas *Veneticas* vocat Plinius, quod *Venetis*, genti *Samnitis* proximæ, adversæ sint, quarum præcipua *Belle-Isle* hodie dicitur. In harum una, Ligeris fluvii ostio objecta, Samnitarum uxores Bacchi sacra celebrare à quibusdam proditum esse refert Strabo, cujus verba sic se habent; Ἐν ᾧ πρὸ ὠκεανῷ φασιν εἶ νῆσον μικρὰν, ἐ πάνυ πελαγίαν φερομένην τῆς ἐκβολῆς τὸ Λείγηρ πλαμῷ· οἰκεῖν ᾧ ταύτην τὰς τῶν Σαμνιτῶν γυναῖκας Διονύσῳ κεκλεγμένας, κ ἱλασκομένας τὸν θεὸν τέτον τελεταῖς τ κ ἄλλαις ἱερεπρεπείαις· *In Oceano autem insulam esse aiunt parvam, non plane in alto sitam, ostio Ligeris fluvii objectam; in ea habitare Samnitarum uxores Bacchico furore correptas, & Bacchum ceremoniis ac sacrificiis placantes:* ubi etiam paulo post ἐναγισμῶ meminit. Verum ipse Strabo dubitare videtur an hæc fabulosa non sint, ut lectori ad sequentia ejus verba attento (ubi aliud ἔτι μυθωδέστερον, *adhuc fabulosius*, Artemidorum narrare affirmat) facile apparebit. Nec sane constat apud Gallos veteres Bacchi Sacra celebrata fuisse; sed patrii eorum ritus Bacchicis similes Græcis imponere poterant, qui & Cybeles sacra, & alia similia, ob rituum similitudinem, cum Bacchicis confudere, ut videre licet apud Strabonem lib. 10.

V. 571. Ἀμνιτῶν] *Samnitas* hos vocat Strabo, uti & Ptolemæus l. 2. c. 8. ut dubitari possit annon hic Σαμνιτῶν scribendum sit. Eustathius tamen non tantum Ἀμνιτῶν hic habet, verum & eandem scripturam apud Strabonem reperisse videtur, ut ipsius verba, dum ea quæ apud Strabonem hac de re habentur recitat, præse ferunt. Quod si quis meam de hac voce sententiam quærat, existimo equidem *Namnitas*, seu *Namnetes*, verum nomen esse. Quos enim *Samnitas* vocat Ptolemæus (*Namnetas* alieno prorsus loco in mediterraneis locans, dum, more suo, diversa nomina, quæ apud varios scriptores reperit, pro diversis gentibus accipit, vide in vers. 441.) & Strabo hoc loco aliorum verba recitans, à quibus fabulam hanc de *Samnitarum* uxoribus habet, eosdem *Namnitas* ipse Strabo antea vocarat, eodem plane situ quo *Samnitas* statuit Ptolemæus, ad ostia Ligeris, ex adverso Pictonum, locans, ὁ ᾧ Λείγηρ μεταξὺ Πικτόνων τ κ Ναμνιτῶν ἐκβάλλει, *Ligeris*

Ligeris vero inter Pictonas & Namnitas in mare se exonerat. Eodem etiam situ Cæsar in Comment. *Namnetes* statuit, cui & Plinius consentire videtur: atque ibi urbs *Nantes* hodie extat, manifesto à nomine illo, ut in proxima *Vannes* à *Venetorum* nomine, deductum; quin & *Pictonum* & *Santonum* nomina adhuc fere integra restant. Nomen igitur Ἀμνιτῶν à Ναμνιτῶν, detracto N, à Græcis quibusdam corruptum, (ut pro νάρθα ἄρθα à nonnullis scribitur, vide Salmas. in Solin. p 242.) ideque ulterius depravatum in Σαμνιτῶν mutatum videtur. Si quis profecto alio dictante Poema hoc scripserit, proclive ei fuit Ἀμνιτάων pro Ναμνιτάων hic scribere, quod, propter finale ν præcedentis vocis, initiale hujus vix exaudiri potuerit.

V. 572. Ὀργύμβια τελέσσι] Cum Bacchi sacra, quæ ab Amniticis mulieribus peragi solita à quibusdam traditum, pluribus hic persequatur Dionysius, ea Thraciis Bacchi sacris (quem Sabazii nomine colunt) versu 575. & Indicis, vers. 577. conferens, idoneus mihi visus est hic locus de Bacchi nominibus & Sacris paulo fusius commentandi, & pleraque voces ad ejus cultum pertinentes simul explicandi, quæ sparsim hic occurrunt. Bacchum tanquam vini inventorem, cultum vulgo notum; sic Tibullus l. 2 eleg 3.

At tu, Bacche pater, jucunde consitor uvæ.

Sacra ejus *Orgia* dicta, ἀπὸ τῆς ὀργῆς à *furore* quo Bacchantes correpti, & *Trieterica*, quod *tertio* quoque *anno* celebrarentur, cum clamore, strepitu, tympanorum pulsatione (instar Cybeles sacrorum, de quibus vide in vers. 524.) peragi solita, quod hic innuitur vers. 574. — παλαγῆς ὃ λιγύθροος ὄρνυ) ἠχώ, ut scil. ebriorum strepitus, vociferationes, & inconditos gestus exprimerent. Atque hinc Βάκχος dictus est, teste Eustathio, à βάζω *clamo*, uti & ipse *Bassareus*, & sacerdotes ejus *Bassarides*; quæ & à furore *Mænades* & *Thyades* vocatæ, voce altera à μαίνομαι *furo*, altera à θύω *furiose ruo*, deducta. *Iacchus* etiam dictus videtur ab ἰάχω *clamo*, voce Homero usitata, ut necesse non sit à nomine divino Jah illud, cum Vossio, deducere; atque eadem de causa *Bromius*, à βρέμω *fremo*, sicut hic ἐειβόαμος & ἐειβρεμέτης tanquam epitheta ejus nominibus adjiciuntur. A clamoribus etiam quibusdam à Bacchantibus solennitur usurpatis nomina quædam ei indita sunt. Quod enim Bacchantes exclamare solerent εὐοῖ (unde verbum εὐάζειν vers. 579.) & σαβοῖ, hinc *Evius*, *Euan*, & *Sabazius* dictus est, & sacra ejus *Sabazia*: εὐοῖ, σαβοῖ, ὕης, ἄττης, ταῦτα γὰρ ὅτι Σαβάζια, φησὶ Μητρᾶς, Strabo & Demosthene; ubi innuitur εὐοῖ & σαβοῖ *in Sabazius*, *Bacchi sacris à Thracibus peractis*; ὕης, ἄττης *vero in Matris deûm sacris*, *solennes fuisse acclamationes*.

V. 573. κισσὸν μελαμφύλλοιο] *Hederam* μελάμφυλλον vocat, ob obscuram foliorum ejus viriditatem, quæ ad nigredinem inclinare videtur, sicut obscurior quivis color à Poetis niger vocatur,

Sunt nigræ violæ. —— Virg. Eclog. 2.

Hedera autem Baccho sacrata, & foliis ejus, uti & vitis pampinis, Bacchæ coronari solitæ, & thyrsos iis ornatos gestare, quod hederæ folia pampinos, corymbi vero botros quodammodo referant.

V. 574. Ἐννύχιαι] Bacchicis ritibus, quod cum ebrietate, quam vini auctori convenire putarunt, & comessationibus peragerentur, (unde Bacchantes hic dicuntur κῶμον ἄγειν vers. 578.) nocturnum tempus dicatum, quippe quod celandis ebriis ritibus maxime idoneum visum: hinc Bacchus ipse *Nyctileus* dictus, Ovid. de arte amandi, lib. 1.

Nyctileumque patrem nocturnaque sacra precare.

Hoc etiam testatur Virgilius, paucis multa complexus,

——— *qualis commotis excita sacris*
Thyas, ubi audito stimulant Trieterica Baccho
Orgia, nocturnusque vocat clamore Cythæron.

V. 575. ἔστ' ἦσιν Ἀμύνδοιο Βιστονίδες] *Bistones* Thracia gens juxta Abderam, apud quos Bistonis palus, Plin. l. 4. c. 11. *Abdera libera civitas, Bistonum stagnum & gens.* *Apsinthi* autem, seu Apsynthi, fluvii rara alibi mentio: sed cum affirmet Stephanus *Ænon* Thraciæ urbem *Apsynthon* aliter appellatam, verisimile est cognominem fluvium eam alluisse, (sicut Tanais Tanain urbem,) ut vel *Hebrus*, ad cujus ostia *Ænos* sita, olim *Apsinthus* appellatus fuerit, vel ignobilior aliquis fluvius ejus nominis ibi extiterit. Bacchum, à Thracibus solenniter cultum, (quod hic notat Dionysius) *Sabazium* ab iis appellatum, plurimi testantur. De horum sacris Seneca in Oedip.

Te Bassaridum comitata cohors,
Nunc Edonii pede pulsavit
Sola Pangæi, nunc Threïcio
Vertice Pindi.

Edoni Thracia gens, apud quos mons *Pangæus*: absurde autem *Pindus* hic *Thraciæ mons* habetur. Apud *Edonos* vero hos non *Bacchi*, sed *Cotyos* deæ, præcipuum fuisse cultum, & Thracum *Bendidiis & Cotyttiis* (à Phrygiæ deæ sacris traductis) Bacchi cultum tantum adjunctum fuisse, ubi *Iacchus*, seu *Sabazius*, *matri deûm* (quæ *Bendis* Thracibus dicta) comes additus, testatur Strabo l. 10. ex quo etiam constat ipsa *Matris deûm* sacra cum *Dionysiacis*, ob conjunctum cultum & similes ritus, à Poetis sæpe confundi.

V. 576. Εἰραφιώτην] Cognomen hoc Baccho impositum, quod diceretur ἐρράφθαι, hoc est, *insutus fuisse Jovis femori*, vide in vers. 940. ubi & fabula ista explicabitur, & pleraque quæ ad Bacchum spectant φυσικῶς consideratum.

V. 580. Πολλὰ δ' ὑπερέρωσε] Peracta scil. sex dierum navigatione à Britannia ad Septentrionem, ex Pytheæ Massilienses sententia apud Strabonem, l. 1. Θάλλα φησὶ Πυθέας ἀπὸ μὲν τῆς Βρεττανικῆς ἓξ ἡμερῶν πλοῦν ἀπέχειν πρὸς ἄρκτον, ἐγγὺς δ' εἶναι τῆς πεπηγυίας θαλάσσης, *Thulen affirmat Pytheas sex dierum navigatione*

gatione à Britannia abesse ad Septentrionem, vicinam congelato mari.

V. 581. Νῆσόν κεν Θύλλω] De *Thule* insula, quæ terrarum extrema versus Septentrionem antiquis habita, unde Virgilio — *ultima Thule* dicitur, primus scripsisse videtur Pytheas Massilienſis; ex cujus sententia, aliorúmque qui ipsum sequuti, Eratosthenis scil. Plinii, Melæ, Solini, ut & Dionysii nostri, circa Arcticum circulum constituitur, cum *æstivo solstitio nullam ibi noctem esse, brumali diem nullum, sed ortum occasui junctum*, plerique ex his affirmant. Quod si quis omnia quæ de Thules situ ab auctoribus istis tradita sunt penitus excutiat, videntur ea Islandiæ potius quam alii cuiquam insulæ convenire, ut non immerito statuisse videatur Casaubonus in Strab. l. 1. Mercator, Dalechampius in Plinium, aliique eruditi, Islandiam ipsissimam veterum Thulen esse; Islandia enim sub Arctico Circulo sita, adeo ut Sol in tropico Cancri constitutus horizontem tantum perstringat, nunquam subeat, quod Dionysius & reliqui auctores supra citati de Thule affirmant. Sex dierum navigatione à Britannia Thulen distare, à Pythea & Plinio traditum: quinque dierum navigatione ab Orcadibus eandem abesse refert Solinus cap. 25. distantiam inter Borysthenis & Thules circulos (hoc est, parallelos, quorum alter per Borysthenis ostia, alter per Thulen ducatur) 11500 stadiorum, hoc est, M. Pass. 1437. statuit Pytheas apud Strabonem l. 1. quæ quidem omnia Islandiæ latitudini & distantiæ à locis prædictis satis conveniunt. Ea etiam insula magna est; quod de Thule prodit Solinus, qui de Orcadibus loquutus, mox subjicit, *Sed Thule larga, & diutina Pomona copiosa; uberem pomorum*, seu Autumnalium fructuum, *proventum* (quem in Thule, ut alii in Hyperboreis, contingere fabulose tradit) nomine *pomonæ* notans, sicut *annona* unius anni fruges significat: ubi obiter notandus Camdeni error, qui de *Pomona* tanquam insula Orcadum una eum loqui existimat;

—— *aliquando bonus dormitat Homerus.*

Nullæ quidem ex his notis Schetlandiæ, insulæ exiguæ prope Orcades sitæ, conveniunt, quam Thulen statuit Camdenus. Ptolemæum fateor eo fere situ Thulen statuere: at nulla ibi loci insula magnitudini Thules ab ipso descriptæ, nedum Thules ipsius famæ, respondet; & videtur quidem ille paulo ultra Orcadas Thulen statuere, (contra aliorum sententiam) quod censeret ulteriora ad Septentrionem, ubi Thulen alii locant, habitari non posse; sicut eandem ob causam Strabo an ulla omnino sit Thule dubitare videtur, quod eam tam longinquo à Britannia situ ad Septentrionem statuat Pytheas, cum ipse Strabo vix habitari posse ultra Hiberniam existimaret. Sed cum hoc falsum esse experientia deprehensum sit, non est cur unius Ptolemæi sententiam tot aliis præferamus, cum nulla inveniatur insula tanto nomini par, ubi ipse Thulen statuit, Islandia vero eo ipso in situ sit ubi à tot aliis Thule locatur.

tur. Nec Scandinaviæ seu Baltiæ Plinii, Norvegiæ, Gothiæ, & Suediæ regna hodie, ut videtur, complectenti (quam Thulen antiquorum esse statuit Ortelius, Procopii auctoritate ductus) conveniunt Thules notæ supra propositæ, & alibi apud auctores extantes. Eam quidem pro insula, cum peninsula sit, accipi potuisse non refragabor: sed eam à Thule Plinius ipse distinguit; & ejus proximæ partes (quas veteribus cognitas fuisse, potius quam remotissimas, verisimile) vix ipsa Britannia Borealiores sunt; nec tam ad Septentrionem, ubi Thulen statuunt veteres, quam ad Ortum à Britannia sita. Huc accedit, quod Ebudes insulas inter Britanniam & Thulen statuit Solinus, cap. 25. *A Caledoniæ promontorio* (inquit) *Thulen petentibus, bidui navigatione perfecta, excipiunt Ebudes insulæ.* (Sic locum illum, qui in vulgatis corruptissime legitur, ex codice Regio restituit Salmasius.) Hoc quidem verum, si nomine Thules Islandia intelligatur; nequaquam vero inter Britanniam & Scandinaviam, sed è diverso, Ebudes sitæ sunt. Deinde Norvegia, Scandinaviæ (seu Scandiæ latæ sumptæ) pars est; at Thule Norvegiæ adversa à Plinio statuitur, lib. 4. cap. 16. (si eam Nerigi nomine notet, ut Camdeno videtur, cui facile assentior;) is enim inter insulas Septentrionales nominat *Scandiam, Dumnam, Bergos, & Nerigon omnium maximam, ex qua in Thulen navigatur.* Harum scil. regionum cum tantum portiones quasdam maritimas cognitas haberent, eas insulas falso existimasse videntur, mare Balticum non pro sinu, sed Oceani Septentrionalis parte accipientes, eumque Oceanum Sarmaticum appellantes. *Scandiæ* quidem nomine (quæ strictius hic sumpta quam alibi Scandinavia) *Sconen* & Gothiæ regnum, *Nerigi* nomine *Norvegia* intelligenda videtur; cujus pars *Bergi*, ubi hodie urbs *Bergen:* quæ omnia conjuncta *Scandinaviam* peninsulam, sed insulam veteribus creditam (*quam aliqui*, Plinio teste, *alterum orbem terrarum appellant*) constituere videntur, quæ & eadem fuisse videtur cum immensa illa *Baltia*, seu *Basilia*, ibi à Græcis, eodem teste, memorata. Pro nobis etiam contra Ortelium, qui *Scandiam Thulen* esse statuit, militabit Melæ sententia l. 3. c. 6. si cum Camdeno legamus, *Thule Bergarum litori opposita est*, de *Bergis* modo dictis intelligendo; ubi pleraque edita habent *Belgarum*, quod vix ullo sano sensu retineri potest.

V. 582. ἐς πόλον ἄρκ[τον] Πόλος, deductum à πολέω *verto*, recentioribus est extremitas axis, circa quem cœlum verti dicitur, ita πόλος ἄρκ[τος] est *polus arcticus*, hoc est, *Septentrionalis*; & ἄρκ[τοι] in plurali dicitur à duabus *ursis*, majore & minore, ipsi vicinis Antiquis vero πόλος interdum ponitur pro *cœlo ipso*, quia circa axem *circumvertitur:* ita Athenæus l. 2. Τὸ τῦ πόλε σύμπαν ἡμισφαίριον, *poli*, hoc est *cœli*, *totius hæmisphærium*; hic —— *terramque polumque*, Virg. Æn. l. 2. interdum pro *altero hemisphærio*, unde & horologia sua veteres πόλους vocarunt, vide Salmas. in Solin. p. 636. interdum etiam pro *circulis cœlestibus*, si He-

si Hesychio fides, qui pleraque ex posterioribus his significationibus sic recitat, Πόλος, κόσμος, οὐρανὸς, κύκλος, *Polus, mundus, cœlum, circulus.* Quidnam igitur hoc in loco πόλος ἄρκλων significabit? Sumi quidem posset, si verba sola respiceres, pro *hemisphærio Septentrionali*: at sensus hoc non feret; tunc enim sensus hujus loci esset, quod quamdiu Sol in hemisphærio Septentrionali, hoc est, inter Æquatorem & Tropicum Cancri, esset, nunquam supra horizontem emergeret, & proinde *sensis mensibus continuis perpetuus ibi dies esset*; quod quidem quosdam de Thule arbitratos refert Plinius, lib. 4. cap. 16. male intellectis scil. Pytheæ verbis. Pytheas enim sub Arctico Circulo Thulen statuit, ut videre licet apud Strabonem, l. 2. cum perpetuus sex mensium dies non sibi sub ipso demum polo contingat; quod cum punctum sit, non potest illic esse & Thule, & fabulosis Hyperboreis locus, (*quos aliqui in semestri luce constituentes, serere matutinis, meridie metere, occidente Sole fœtus arborum decerpere, noctibus in specus condi* ænigmatice prodiderunt, Plin. lib 4. cap. 14) Recte quidem censet Herodotus, μὴ ἐνδέχεσθαι ἀνθρώπους εἶναι οἳ ἓξ ἀμήνου νύκτα καθεύδεσι, *fieri non posse ut homines sint qui semestrem noctem dormiant.* Ut igitur sano sensu hæc verba intelligantur, vel πόλον ἄρκλων pro *circulo* omnium quos Sol transit *Septentrionibus proximo, Tropico scil. Cancri*, sumi censendum; vel si Tropicum Polum dici durius videatur, (quanquam & Hesychius & Eustathius πόλον κύκλον *circulum* reddant) *de ipso polo arctico* proprie sumpto eodem plane sensu intelligi potest: tunc autem εἰς nihil aliud quam *versus* hic valebit, (quis enim nescit Solem ad Polum arcticum nunquam pervenire?) ut βεβηκότος εἰς πόλον ἄρκλων, sit, *Sole accedente ad Polum*, hoc est, *propius Polum* (cum scil. juxta Tropicum est) & æquipolleat Plinianis istis, *Solstitii diebus accedente Sole propius verticem mundi.* Hoc quidem sensu circulo Arctico Thule subjicietur, ubi nox nulla Sole in Tropico æstivo constituto, & conformia hæc erunt iis quæ de Thule prodit Plinius l. 4. c. 16. *In Thule solstitio nullas esse noctes, Cancri signum Sole transeunte, nullosque contra per brumam dies.* Idem etiam à Solino traditur c. 25. nisi quod hic non simpliciter *solstitio*, sed *solstitio æstivo*, dixerit, nec *bruma*, sed *solstitio brumali*, recentiorum more; veteres enim nomine *solstitii* non nisi *æstivum* intelligunt (ut Virg. Georg. lib. 1.

Humida solstitia, atque hyemes orate serenas,
Agricolæ)

cui *brumam* opponunt, contracte pro *brevissimam*, hoc est, *brevissimam diem.*

V. 583. ἐκκέχυ) πῦρ] Πῦρ pro *lumine Solari* hic ponitur, & proinde Metaphorica dictio hic esse videtur: Sed *lucem* ab *igne* essentialiter non differre docti quidam recentiores statuunt, & Solem revera igneæ naturæ esse olim sensit Anaxagoras; quam etiam sen-

ſententiam (exploſa quinta illa eſſentia quam cœleſtibus corporibus tribuunt Peripatetici) tuetur Voſſius, de Orig. Idol. l. 2. qui conſuli poteſt, neque enim hic in Phyſicas controverſias expatiandi locus eſt.

V. 584. Λοξοτέρῃ γὰρ τήμῳ] Quo enim loca ab Æquatore (ubi Sphæra recta eſt, & Zodiacus angulis fere rectis Horizontem ſecat) remotiora, eo obliquioribus angulis Sol occidens eorum Horizontem ſecat, donec ſub Circulo Arctico, ubi Thule ſita, Sol in Tropico Cancri conſtitutus, Horizontem tangit tantum non ſecat; *obliquo flexu ad eum deſcendens, non ſubiens, deinde pari obliquitate aſcendens*, ita ut è conſpectu nunquam ſe ſubducat, dum *obliqua circumgyratione* totum circulum peragit, quod 24 horarum ſpatio fit.

V. 585. ἰθεῖαν ἐπὶ κλίσιν] Intelligit Solem in Tropico æſtivo conſtitutum, qua hora, quove momento maxime deprimitur, & ad Septentrionale Horizontis punctum pervenit (ubi media nox eſt in locis eandem cum Thule longitudinem, ſed minorem latitudinem, habentibus) *in linea recta ſecundum ipſum* Horizontem (quem tunc ſtringit, non ſubit) *ad Thulen radios emittere*, ita ut umbræ eo tempore in Thule ad Meridiem in infinitum extendantur.

V. 586. Μέσφ' ἐπὶ κυανέης] Non hæc mutatio tum demum accidit cum ad Auſtrale hemiſphærium Sol revertitur, ut perperam, & priori ſuæ ſententiæ parum conſentanee, locum hunc explicat Euſtathius; tunc enim in ſemeſtri luce Thule conſtituenda eſſet, quaſi in ſphæra parallela, ſub ipſo ſcil. Polo, ſita, cum ipſe Euſtathius hyperbolicum antea judicaverit, quod hic affirmat Dionyſius, Sole in Cancro conſtituto perpetuum in Thule diem eſſe. Sed intelligendum, Solem incipere Thules Horizontem veſperi ſubire, ut nox aliqua ſit, cum à Tropico Cancri aliquantulum receſſit ad Meridiem revertens, & Æthiopiæ rurſus perpendiculariter impendens, à qua paululum ad Boream abſceſſerat cum in Tropico conſtitutus eſſet, cui Libya interior & Syene Ægypti urbs ſubjecta. *Æthiopas* autem κυανέας vocat, tanquam *nigros* (quanquam ea vox proprie *cæruleos* ſignificet) quod Poetæ obſcuros quoſvis colores cum *nigro* confundant, vide in verſ. 573. ſic Suidas, κύανοι, μέλανες. Cæruleus quidem color nigro proximus, ipſique Æthiopum colori, quod manifeſto à Plinio innuitur, l. 22. c. 1. dum *Britannos glaſto* (hoc eſt, iſatide herba, quæ cæruleum tingit) *ſe oblinere* affirmat, *Æthiopum colorem imitantes*.

ἐλάσσῃ] Videtur hæc vox, quæ de aurigatione ſæpe uſurpatur, fabuloſo Solis currui accommodata, de quo vide Ovid. Metam. l. 2.

V. 587. Ἀλλ' ὁπόσην Σκυθικοῖο] Navigatio hæc è Scythico in Eoum Oceanum tantum imaginaria eſt, & (ut cum philoſophis loquar,) mentalis potius quam realis: eam enim ſæpe tentarunt Angli & Belgæ, nautæ peritiſſimi, nunquam tamen voti compotes fieri potuerunt; quo minus credamus eam à Græcis aut Romanis

manis veteribus unquam peractam: Nimirum ii ne Scythicum quidem Oceanum norant, sed sinui Baltico, ut antea notatum, Scythici seu Sarmatici Oceani nomen indiderunt, ideoque Scythicum Oceanum Eoo continuari, non certa aliqua cognitione, sed opinione sola ducti, statuerunt.

V. 589. Χρυσείλω τοι νῆσον] Insulam hanc, ut olim habita est, quod *auro* abundaret, χρυσῷ dictam plerique statuunt, unde fabula orta aureum ejus solum esse (quanquam à reflexione radiorum solarium *Aureæ* nomen ei imponi potuisse non male auguretur Eustathius, cum Solem ibi oriri hic prodat Dionysius) ut & aliam Ἀργυρῷ *ab argento* dictam volunt. Eas *extra Indi ostia* statuunt Plinius l. 6. c. 21. & ejus simius, ut vulgo audit, Solinus c. 55. At de situ *longe ulteriore* ad Ortum hoc intelligi debet, si cum aliorum sententia, ipsaque veritate, hoc conciliare velimus. Alii enim eas, cum auctore nostro, in Eoo mari, & ultimo Oriente locant. Ita auctor Peripli Chrysen sub ipsum Solis ortum (ubi & Dionysius hic eam statuit) contra fluvium Gangem locat, & ultimam terrarum ad Orientem facit; cujus verba corrupte edita sic restituit Salmasius. καὶ αὐτὸν ὃ τὸν πολαμὸν (Gangem scil.) νῆσος ἔξω ὠκεάνιος ἐκμὸτι ἧς πρὸς ἀνατολὰς μερῶν, ὑπ' αὐτὸν ἀνέχουσα τὸν ἥλιον, κεκλιμένη Χρυσῆ· *Contra ipsum fluvium* (Gangem) *insula est in Oceano sita, totius orientalis terræ tractus ultima, sub ipso Sole oriente, Chryse* (seu *Aurea*) *vocata.* Mela etiam, l. 3. c. 7. huic satis consentire videtur; *Ad Tamum* (inquit) *insula est Chryse, ad Gangem Argyre*: licet enim certus situs promontorii quod hic Tamum vocat vix satis cognitus sit, Gangem tamen (hoc est, contra Gangem) Argyren statuit, cui Chrysen, tanquam vicinam, omnes conjungunt. In mari etiam Sinas alluente *Chryse sinus* (seu potius *Chryses*, appellatione ab insula facta) à Plinio statuitur, lib. 6. cap. 17. qui Ptolemæo est *Magnus*, Gangetico Orientalior. Sed Chrysen, quam insulam veteres opinati sunt, peninsulam esse posteriores agnoverunt; ex situ enim constat eam ipsam esse quam Ptolemæus & Marcianus Heracleota Χρυσῶ χερσόνησον, *Chrysen*, seu *Auream*, *Peninsulam* vocant, quam tamen ipse Ptolemæus inter insulas numerat, lib. 7. cap. 5. Eam in India extra Gangem uterque locat, & ei prætentam esse statuunt ultra sinum Magnum Sinarum regionem, cujus Metropolis *Thina* dicta, quam & *Chrysæ* insulæ adversam statuit auctor Peripli: & sane, tam ex situ, quam Ptolemæi *Chryses*, seu *Aureæ Chersonesi*, descriptione, satis liquet *Chrysen* illam non aliam esse, quam quæ hodie *Malacca* dicitur, quæ Indiæ extra Gangem insignis peninsula est. Et quod ad *Argyren* insulam spectat, quam cum *Chryse* auctores conjungunt, probabile est eam esse *Samotram*, seu *Sumatram*, insulam, quæ & Malaccæ, seu veterum *Chrysæ*, vicina est, & adversus Gangis ostia sita, ut ad Gangem Argyren statuit Mela; eamque argento & auro abundare hodie traditur. Eandem etiam esse Jabadii insulam Ptolemæo vocatam, cujus metropolin ille Ἀργυρᾶν nomi-

nominat, mihi aliquando visum: Ex situ tamen, latitudine præsertim (nam quod ad longitudinem spectat, Indiæ extra Gangem ora, cum insulis vicinis, nimium Ortum versus ab eo promovetur) probabilius redditur *Javam* esse quæ illi *Jabadii insula* dicitur, nomine ipso non abludente; *Sumatram* vero (quæ aliis *Argyre* dici videtur) eam esse quæ Ἀργύρου νῆσος, seu *Bonæ Fortunæ*, à Ptolemæo vocatur, quam adversus Gangis ostia, ubi *Argyren* Mela, sub ipso Æquatore statuit. Neque obstat quod Ptolemæus *Bonæ Fortunæ* & *Jabadii* insulas majore intervallo à se invicem removet, & multo minores facit quam *Sumatræ* & *Javæ* convenire hodie conspicitur; eas enim reliquis omnibus insulis majores facit quas in isto tractu describit; partes tamen eas qua maxime sibi invicem appropinquant eum ignorasse verisimile est, neque accurate aliquid de magnitudine aut situ tenuisse. *Jabadii* vero insulam magnam fuisse vel inde colligi potest, quod ejus Metropolin nominet Ptolemæus, unde plures urbes habuisse apparet; licet totam ejus dimensionem non tradat, quippe cui exigua tantum ejus pars comperta fuit. Addere libet quod apud doctissimum Bochartum postquam hæc commentatus sum reperi, scil. *diu* Persis & Indis insulam sonare, ideoque Ἰαβαδίου, *Jabadiu*, nihil aliud notare quam *Javam insulam*.

V. 591. *νοτίης περιπλαγθε κολώνης*
Αἶψά κε Κωλιάδος *μεγάλων ἐπὶ νῆσον ἵκοιο*]

Sic interpungendum esse hunc locum equidem Salmasio libens assentior, ut Κωλιάδος conjungatur cum *κολώνης*, & de Coliaco promontorio intelligatur, quamvis Αἶψά κε cum sequentibus melius cohæreat, ut Hyperbaton esse videatur. Venerem quidem Κωλιάδα cognominatam ex Strabone constat; hinc Taprobanen Κωλιάδος νῆσον, quasi *Veneris insulam*, hic dictam, Eustathius, & eum sequutus Hen. Stephanus, opinantur, puncto inter vers. 591. & sequentem interjecto. At Venerem in insula hac cultam nemo veterum prodidit: *Coliacum* vero seu *Colicum* (& corrupte quibusdam *Colchicum*) Indiæ intra Gangem promontorium Meridionale, ex adverso Taprobanes plurimi statuunt; cujus etiam meminit ipse Dionysius Κωλίδος nomine, vers. 1148. Plinius de Cydara Taprobanes fluvio loquens, subjungit, *Proximum* esse *Indiæ promontorium quod vocatur Coliacum*. Strabo etiam, lib. 15. Taprobanen statuit aliquot dierum navigatione abesse ἀπὸ τῆς νοτιωτάτων τῆς Ἰνδικῆς τῇ χερρονήσῳ Κωλιακὰς πρὸς μεσημβρίαν, *ab extremis ad meridiem Indiæ partibus juxta Coliacos*; sic enim cum Salmasio lego, ubi male editum Καγιακὰς. Populi scil. qui tractum huic promontorio vicinum incolebant, Coliaci & Colici, & corrupte Colchici, dicti videntur; ut & sinus maris juxta promontorium istud Colicus, &, voce inde depravata, Colchicus, à Ptolemæo nominatur; cui etiam Colchi emporium situ vicino, quæ Æthico in editis Colche, in Thuanæo autem codice, teste Salmasio, Colice. Ex Ptolemæo etiam videtur promontorium Coliacum

cum aliter Κῶρυ dictum, nam eo fere in loco ubi auctores Coliacum promontorium locant, ipse Κῶρυ ἄκρον τὸ ἀφ' Κολιακὸν nominat, ut vulgo editum; ubi tamen Κωλιακὸν subtituendum censet Salmasius. Promontorium hoc, Zeilæ insulæ proximum, *Cochin* hodie dicitur, ut Salmasio placet, quod à *Colico* aut *Colchico* non prorsus abludit; sicut aliud promontorium Australe huic vicinum, quæ Ptolemæo *Comaria* vocatur, etiamnum *Cape Comori* appellatur. Subdubito tamen an Κολιγικὸν Ptolemæi in Κωλιακὸν mutari debeat. Multum profecto nos movet Comariæ nomen, ut Promontorium illud esse censeamus quod hodie Comorinum vocatur, magno Salmasio ea in re assentientes. Et quod ad Κῶρυ promontorium attinet, illud Taprobanæ proximum inter omnia Indiæ promontoria à Ptolemæo statuitur, & insula quædam Κῶρυ etiam vocata inter promontorium illud & Taprobanen ab eodem interponitur; quæ quidem promontorio illi ultra Comorinum ad Orientem æstivum sito (non autem ipsi Comorino) exacte conveniunt. Interea vero videtur Comorinum promontorium Coliaci nomine à plerisque notari, quippe quod ultimum ad Meridiem Indiæ promontorium statuunt, ubi maximum litoris flexum fieri affirmant.

V. 592. μεγάλῳ ὅπῃ νῆσον ἵκοιο] Ptolemæus quidem omnium maximam facit, Dionysius vero Britannia minorem, ut in vers. 568. dictum: sed variam fuisse admodum de ejus magnitudine veterum sententiam ex Strabone l. 15. constat, qui refert eam ab Eratosthene 8000 stadia, hoc est, 1000 M. Pass. longam describi; Onesicritum vero Alexandri classis præfectum, per quem primum Græcis innotuit, totam ejus magnitudinem nisi 5000 stadiorum facere. Immane quantum ab hoc Eratosthenis sententia discrepat! Hoc enim de toto circuitu intelligendum, cum nec insulæ longitudinem nec latitudinem, teste Strabone, Onesicritus definierit. Minus tamen (ut hodiernis navigationibus compertum) à vero aberravit Onesicritus, ejus circuitum imminuendo, quàm Ptolemæus & Eratosthenes, & ad hujus sententiam proxime accedentes Plinius & Solinus, eam immodice ampliando, & nimis ad Meridiem extendendo. Nimirum ea est insula quam hodie *Zeilan* nominant, ut mox dicetur, quæ non modo Britannicis, verum multis Eoi maris insulis minor est: sed earum pleræque prorsus ignotæ, paucæ tantum nomine tenus notæ, nec de earum magnitudine quicquam comperti; insignior vero Taprobanes fama, utpote vicinior, & quam Alexandri Magni classis viserat, atque unde legati sub Claudio Romam missi feruntur; & cum ea maxima esset ex insulis Indicis tunc satis detectis, de ea multa fingere ob longinquitatem secure poterant, τὸ γὰρ πόῤῥω ἀπατητικώτερον, *de longinquis fallere facilius*, ut vere alia de re Xenophon.

V. 593. Μητέρα] Metaphorica hac dictione innuere videtur primam stirpem Anaticorum Elephantum (alii enim Æthiopici sunt) ex Taprobane fuisse. Nimirum ea insula non tantum elephantis abun-

abundavit (quod teſtatur Alexander Lychnus ab Euſtathio citatus, qui de Taprobane hæc habet,

Θηρονόμῳ πέπαιδεν ὐῤῥίνων ἐλεφάντων)

verum etiam *elephantes* ii *multo majores* erant *quam quos fert India*, ipſis Plinii & Solini verbis; ideoque eos inde in Aſiam traductos paulatim degeneraſſe exiſtimari potuit.

Ταπροβάνη] Quænam ea ſit inſula quam nomine *Taprobanes* antiqui deſignarint, plurimum ambigitur. Inſula quidem ea olim Σιμόνδη, (vel πάλαι Σιμόνδη) dicta eſt, teſte Ptolemæo, ipſius vero ætate Σαλήκη, & eius incolæ Σάλαι. Ταπροβάνη, ἣ πρὸς ἐκ-δεξίου πάλαι Σιμόνδη, νῦν δὲ Σαλήκη, καὶ οἱ κατέχοντες αὐτὴν κοινῶς Σάλαι. Eadem etiam habet Stephanus de urb. uti & Marcianus Heracleota, & Peripli auctor; niſi quod hi duo Παλαισιμόνδη, *Palæſimundi*, habent, ubi Ptolemæus & Stephanus diviſis vocabulis πάλαι Σιμόνδη, & Plinius Palæſimundi fluvii cum oppido cognomine in Taprobana meminit, à quo inſulam denominatam veriſimile ſit: unde ſatis probabiliter contendit Salmaſius in cæteris etiam, voce Πάλαι cum Σιμόνδη conjuncta, Παλαισιμόνδη legendum. Hoc autem ipſo Simundi, ſeu Palæſimundi, nomine vetuſtius eſſe nomen Taprobanes auctor Peripli teſtatur; ſicut nomen Σαλήκη, ſeu Σάλη, utroque recentius, cui non diſſimile nomen *Seilan* ſeu *Zeilan* inſulæ (quam nos veterum eſſe Taprobanen cenſemus) ut hoc ex illo factum videatur. Fruſtra quidem ſunt qui, cum Samotram, ſeu Sumatram, inſulam Taprobanen eſſe ſtatuant, hoc in argumentum arripiunt, quod nominis Σιμόνδη aliquod veſtigium in nomine Sumatra appareat. Probabilius enim eſt, ut recte judicat Salmaſius, à Σάλη vel Σαλήκη, recentiore appellatione, quam ab antiqua & ante Ptolemæi tempora obſoleta, nomen quod hodie ea inſula retinet deductum; præterquam quod apud plures ſcriptores *Palæſimundi*, quam ſimpliciter *Simundi*, pro nomine antiquo recitetur. Nec vero ex nomine ſolo, verum etiam ex elephantis quos gignit maximos, gemmis & margaritis grandioribus, aliiſque quæ de Taprobane veteres tradunt, (quæ cum illis quæ de Zeilan hodie narrantur confert Bochartus, de Phœn. col. lib. 1. cap. 46. non ante à me viſus quam hæc exaraveram, qui & eandem Ophir eſſe cenſet ad quam miſſa Salomonis claſſis) præcipue vero ex ſitu, Zeilan eſſe veterum Taprobanen apparet. Taprobanen enim ſub India intra Gangem Ptolemæus & alii veteres conſtituunt, ubi & Zeilan ſita (cum Sumatra juxta Auream Cherſoneſum ſit, ſitu longe Orientaliore, nec vicinior inſula Zeilan veteres latere potuerit, ſi longe remotior Sumatra cognita fuiſſet:) ei etiam proximum Indiæ illius promontoriorum *Coliacum* dictum non modo Ptolemæus ſtatuit, (qui etiam *Comariam* extremam, quæ hodie *Cape Comori*, ei vicinam facit) verum & Strabo, Plinius, atque ipſe Dionyſius, ut modo oſtenſum. Imo Ptolemæus Borealibus Taprobanes partibus debitam ab India diſtantiam aſſignat, (quam alii nimis ad

Auſtrum

Auſtrum inde removent) continenti Indiæ intra Gangem, præcipue Promontorio modo dicto, eas vicinas faciens, cui Promontorio & Zeilan proxima, & in longitudinis gradu 126--20 m. latitudinis gr. 11--40 m. Talacori Boreale Taprobanes emporium conſtituit; quæ & Borealibus Zeilæ partibus ſatis congruit, niſi quod recentiores Meridianum primum per gradus 10 ulterius ad Occaſum ſtatuendo, totidem gradus de Zeilæ longitudine detrahant. Auſtrales quidem partes Ptolemæus ipſe (ſicut alii inſulam totam) nimis ad Meridiem ἐπιπολάζει, nonnihil ultra Æquatorem producens, dum inſulæ magnitudinem immodice auget, incerta neſcio qua fama ductus, quæ & aliis impoſuit; cum longe alia, eaque veriora, prodiderit Oneſicritus, qui eam circumnavigarat.

V. 594. ἧς ὕπερ] Sub Tropico Cancri (quem αἰθόμενα *ardentem* vocat, tum reſpectu noſtri, quibus ſolſtitium æſtivum eſt Sole in eo conſtituto, tum ipſius Taprobanes reſpectu, quæ, ex ipſius ſuppoſitione, perpendicularibus radiis, Sole ibi poſito, torretur) Taprobanen hic locat Dionyſius, Borealiorem ei ſitum tribuens quam revera congruit. Et is quidem ſolus è veteribus, quos mihi videre contigit, in hanc partem peccat; cæteri enim vel totam, ut Strabo, Solinus, & Plinius, vel aliquam ejus partem, ut Ptolemæus, nimis ad Meridiem removent. Ptolemæus quidem exiguam tantum ejus partem ad Æquatorem protendit: ridicule vero Plinius, lib. 6. cap. 22. & ejus plagiarius Solinus, cap. 56. fabulis de ea contextis, videri volunt eam ſub alio quaſi cœlo ſitam, dum non modo *Septentriones*, verum & *Vergilias* ibi non comparere abſurde affirmant; quod accidere non poſſet niſi ad Circulum Antarcticum, ableganda eſſet. Quanto levior in auctore noſtro contrarius error, qui ſub Tropico Cancri eam ſtatuit, quamvis Æquatori quam Tropico huic vicinior ſit? Riſu interim quam refutatione dignior Papius, qui ὕπερ per *ultra* hic reddendum cenſet; hoc enim errorem augebit, (tantum abeſt ut minuat) ſi enim ultra Taprobanen ſit Cancer, Taprobane citra Tropicum, ideoque eo Borealior, erit. Melius nodum hunc ſolveret, ſi quis Cancrum ſuper Taprobanem hic ſtatui diceret, quia Borealia Auſtralibus *ſuperiora* haberi ſolent: ſed cum is uſus vocis ὕπερ raro apud hunc auctorem occurrat, nihil tale ſtatuere audeo. Videtur enim auctor revera ſenſiſſe Solem in Cancro conſtitutum Taprobanitarum vertici impendere.

V. 597. Κήτεα Σῖνες ἔχουσιν] *Rubrum mare* (quod ab altero latere, Occidentali ſcil. Taprobanen alluit, Mela lib. 3. cap. 7. Eoo ab altero ejus latere incipiente, Plin. lib. 6. cap. 22.) *magnorum animalium magis quam cætera capax eſſe* à Mela proditur. Plinius etiam, l. 9. c. 3. in Indico mari ipſi dicto (quod Dionyſii Erythræum eſt, Oceanus ſcil. Meridianus, quem ab Eoo diſtinguit ipſe Plinius, l. 6. c. 13. *Ab Oriente*, inquit, *Eous, à Meridie Indicus*) prodigioſæ magnitudinis belluas deſcribit; ne hyperbolæ cenſeantur Poetis ſolis conceſſæ quæ apud auctorem noſtrum habentur,

verſ. 603. *Plurima* (inquit Plinius) *& maxima in Indico mari animalia, è quibus balænæ quaternûm jugerum, priſtes ducenûm cubitorum.* Æquant hæc, aut etiam ſuperant, omnia hic à Dionyſio tradita.

V. 599. Τέβηχεν ὀλκὸς ἀκάνθης] Non hoc de ſpina dorſi intelligendum, quæ & ἄκανθα dicitur, propter oſſa ſpinarum more inde extantia, ſed de aculeis extra è ſummo tergo, uti hic notatur, exurgentibus; quod ab Euſtathio obſervatum. Τέβηχεν autem præteritum eſt à verbo Poet. τεβήχω pro τεθάχωϊα.

V. 600. Δυσμενέων τοι παῖδες] Periphraſis pro δυσμενεῖς, vide verſ. 31. Eſt autem deprecationis modus ne ipſi aut amicis malum tantum contingat, ſed inimicis potius (cui non diſſimilem ſenſu vide verſ. 741.) proverbiali iſti formulæ ſimilis Latinis uſitatæ, *Hoſtibus eveniat*, de qua vide Eraſmum in Chiliad.

V. 601. ὃ γὰρ ἐρωὴ] Ἐρωὴ licet *impetum irruentis* ſæpius ſignificet, ab ἐρωέω *ruo*, hic tamen pro *fuga* ponitur qua alienus impetus evitatur, uti ἐρωέω inter alia ſignificat ὑποχωρέω *recedo*.

V. 604. τοῖς γὰρ ἁλιτῆοῖς] Ἁλιτῆς, ab ἁλιτέω *pecco*, per Syncopen pro ἁλιτητῆς, cui contraria eſt Epentheſis in voce τερσάλα pro τέρσα. Gnome autem hac innuitur providentia divina res humanas ita regi, ut præcipue ſceleſtis mala talia eveniant, iiſque ea ubique & inevitabiliter occurrant. Bonos tamen calamitates non ſemper effugere, nec tamen Providentiam inde tolli, ethnici aliqui agnoverunt: qua de re conſulatur Senecæ tractatus, *Cur bonis mala fiant, cum ſit providentia.*

V. 606. Καρμανίδι δ' ἔκλοθεν ἄκρης] In Oceano, extra ſinus Perſici fauces, quæ promontoriis duobus, altero Carmaniæ, quod Ἁρμοζὸν vocat Strabo, altero Arabiæ felicis, in anguſtum coguntur.

V. 607. Ὦγυιες] Inſula hæc eodem nomine appellatur à Plinio lib. 6. cap. 28. & Mela lib. 3. cap. 7. qui & eam, cum auctore noſtro, Erythræ regis monumento claram eſſe affirmant. Strabo tamen, lib. 16. in *Tyrrhina* inſula Erythræ monumentum locat: ſed quum eam eodem ſitu ſtatuat quo alii *Ogyrin*, πρὸς νότον ſcil. à Carmaniæ promontorio, nec alibi *Tyrrhinæ* mentio inveniatur, probabile eſt quod ſtatuit Salmaſius, locum illum mendoſum eſſe, & Ὦγυιαν ibi ſcribendum. Arrianus vero cum cæteris conciliari non poteſt, qui in *Gractha* Perſici ſinus inſula, quæ Ptolemæo Οὐοεξάβα, monumentum hoc extare affirmat.

Ἐρυθραίης βασιλῆος] Regem hunc Erythran alii vocant, & ab eo Erythræum mare denominatum cenſent, vide in verſ. 38. & 54. quod ſi cui arrideat, Ἐρυθραῖος βασιλεὺς hic vocari cenſendus, ut Διωναίη Ἀφροδίτη verſ. 509. Mihi tamen veriſimilius ſit (niſi hæc prorſus ficta, cum de inſula in qua monumentum hoc ſitum volunt, adeo varient auctores) regem quendam qui inſulis hujus maris imperavit, Ἐρυθρεύς, ſubintelligendo θαλάσσης, vel ἐθνικῶς Ἐρυθραῖον βασιλέα ab antiquiſſimis Græcis dictum, quaſi *Rubri maris*

maris Regem (sicut *Ponti*, & *Pontici*, *reges* dicti qui loca circa Pontum Euxinum tenuerunt) hoc vero à posteris ita acceptum, ac si *Erythræus* proprio nomine appellatus fuisset. Eustathius quidem quorundam sententiam refert, quod Erythræus ille rex, in insula hac sepultus, proprio nomine Deriades dictus fuerit. Quod ad Vossii conjecturam, qui *Edomum* nomine *Erythræ* notatum arbitratur (per Græcam nominis Hebraici interpretationem, quod utrumque *a rubore* deductum sit) ei nequaquam accommodari possunt quæ de Erythra hoc feruntur; Edomi enim sedes fuit Idumæa, ab ipso nominata, nec loca ulla huic Oceano vicina tenuit, ut eum hic sepultum fuisse ne fingi quidem potuerit.

V. 610. Ἰκαρον εἰνάλιον ἵνα παιγαιόλοιο θεοῖο] In *Icaro*, sinus Persici insula, (quam Strabo l. 16 Ἰκάριον, Ptolemæus Ἰκάραν, vocat) παιγαιόλον θεὸν coli hic affirmatur, quo nomine Ἀπόλλων ἢ Ἄρτεμις, *Apollo aut Diana*, teste Eustathio, intelligi debet; & si usum hujus vocis apud auctores consulas, Diana potius quam Apollo. Παιγαιόλος enim communi genere, vel Παιγαιόλη, frequens est Dianæ Epitheton, Παιγαιόλαν τὴν Ἄρτεμιν, Suid. sive quod apud *Tauros*, Scythiæ gentem, colatur, & ibi versari dicantur dii, ubi celeber eorum cultus est, vide ver. 445. sive quod *Lunæ* (quæ Græcorum Ἄρτεμις est. sic dicta ἀπὸ τοῦ ἄειρε τείνειν) *tauri sacrati* sint, & ab iis ejus currum trahi fingatur, ideo quod cornua eorum corniculatum Lunæ figuram repræsentent. Neque obstat quod θεὸς non θεὰ hic dicatur; θεὸς enim fœminine pro dea non raro usurpatur, ut Homer. Iliad. α'. ἀπιμοτάτη θεός εἰμι. Sed ex Androsthenis Thasii relatione, apud Strabonem l. 6. (unde hæc desumpta existimo) sacra hæc Apollini peracta fuisse videntur; is enim de insula Icario loquens, de qua hic agitur, in ea esse affirmat ἱδρὺν Ἀπόλλωνος ἅγιον, καὶ μαλιστα Παιγαιόλου, quod de eodem certe deo accipiendum. Et potest quidem tam Apollo quam Diana, Sol scil. & Luna, Παιγαιόλος dici communi quadam ratione; non modo quod *Taurus* unus sit è Zodiaci signis per quæ gradiuntur, verum etiam quod Zodiacus ipse, in quo circumaguntur, obliquus sit circulus (unde & Apollo Λοξίας dictus videtur) cujus segmentum quod supra horizontem est obliquo suo flexu bubula cornua referre videtur: circuli enim segmenta notum est *arcus* ob si nilitudinem à Geometris vocari, *bubula* vero *cornua arcus* curvaturæ non dissimilia sunt. Sed cum affirmant Græci Apollinem aut Dianam Παιγαιόλον in Persico sinu coli, hoc eo sensu accipiendum videtur quo atterit Tacitus de moribus Germ. *quosdam Germanorum deos Romanos interpretatione Castorem & Pollucem memorare*; neque enim verisimile alia quam Persica, Babylonia, aut Arabica numina, saltem ante Macedonum adventum, ibi culta fuisse. Sol unicum, ut Herodotus & Justinus affirmant, aut præcipuum, ut alii volunt, Persarum numen fuit. Eum nomine Mithræ coluerunt, Μίθρας ὁ ἥλιος ἐν Πέρσαις, Hesych. In Ecbatanis etiam Dianam, Ἀνεῖτην ibi dictam, cultam fuisse te-

ſtatur Plutarchus in Artaxerxe. Solem etiam & Lunam ſolos fuiſſe Arabum deos, quos Οὐρανὸν & Ἀλιλὰτ nominarunt, infra in verſ. 940. ex Herodoto oſtendemus. Cum igitur hi Solem aut Lunam coluerint, qui Græcis Ἀπόλλων ἢ Ἄρτεμις, vide in verſ. 525. idcirco eos Apollinem aut Dianam coluiſſe hi interpretati ſunt; & quidem Ταυροπόλον, ſive quod *taurina cornua*, aut aliquid ſimile, effigiei adderent, ſiquam ejus imaginem finxerint; ſive quod *tauros* ei immolarent, ut Græci & Romani Apollini:

Taurum Neptuno, taurum tibi, pulcher Apollo.

V. 612. Τόσσας μὲν νήσους] Coronidis loco hic affirmat (ut antea verſ. 554. cum inſularum interni maris ἀριθμὸν finierat) ſe præcipuas inſulas enumeraſſe, non autem minutiſſimas quaſque, quæ fere innumerabiles ſunt, ut innuitur verſ. 616. & 619.

V. 620. Σχῆμα δέ τοι Ἀσίης] Cum antea, verſ. 277. indicaſſet Europam & Africam conjunctas unum Conum efficere, (qua de re conſulantur quæ ibi annotata) hic affirmat Aſiam ex altera οἰκουμένης parte ſimilem Conum efficere, qui baſin latam habeant ſecundum Nilum, & inde ad Tanain ductum; latere vero inde paulatim contrahantur, donec in acutum verticem terminetur in extremo Oriente, circa Gangis oſtia, ubi Liberi columnas ſtatuunt, in Nyſſæa, quam vocat, Indiæ regione, de qua vide in verſ. 1152. Ignota autem Dionyſio fuit India extra Gangem, præter Chryſen (quam quidem inſulam fuiſſe opinatus eſt) ſolo nomine notam, ideo Gangis oſtia Orientalem Aſiæ terminum facit.

V. 623. ἔνθα Θεαυγένεϑ' Διονύσου] Græcos nomine Διονύσου Solem coluiſſe in verſ. 940. oſtendemus, cujus columnas in extremo Oriente conſtituunt, tanquam itineris metas, eumque in Nyſa Indiæ urbe educatum tradunt, quod Oriens ſit mundi cardo, *Unde venit Titan*: inde vero venientem orbem peragraſſe ferunt, Solis curſum myſtice denotantes. Græculi vero, qui ex myſteriis omnibus Theologicis fabulas, hiſtoriæ ſimiles contexuerunt, & deos plerosque apud ſe natos videri voluerunt, Διόνυσον, uti & Herculem, Thebis natum finxerunt; fortaſſe quod Thebani Phœnicum ἄπιοι ejus cultum, ab Orientalibus gentibus acceptum, (qui eum ſub variis nominibus coluerunt, ut, præter alios, teſtatur Auſonius Epigr. 29.) primi inter Græcos introduxerunt: vel quod Thebanus quiſpiam vites primus inter Græcos conſeverit, unde ejus cultum myſtico Bacchi φυσικῶς ſumpti, qui Sol eſt, cultui conjunxerunt, quem etiam ut vini auctorem coluerunt, quod Solis calore uvæ maturentur.

V. 627. Ἀλλ' ἐκ ἂν τόσσον] Euſtathius hæc ita accipit, ac ſi inter Conos hoſce duos hoc intereſſet, quod Aſiæ Conus eo qui Africam & Europam conjunctas comprehendit multo major eſſet. Ego vero Papio potius aſſentior, qui Dionyſium neque id ſenſiſſe exiſtimat, neque ex ejus verbis aliquid tale elici poſſe, imo potius contrarium; *non tantam* ſcil. *Aſiæ magnitudinem eſſe* quantam aliarum duarum partium conjunctarum, ut lectori ad verba attento

to facile conſtabit: atque ea etiam verior eſt ſententia. Craſſus quidem eſt Plinii error, qui Europam ſolam Aſia multo majorem ſtatuit, l. 6. c. 33. Africa tamen & Europa conjunctæ Aſiam tunc cognitam longe ſuperant. Quamvis enim Aſia ab Oriente in Occidentem productior ſit quam Africa & Europa, iis tamen conjunctis latitudine plurimum cedit. Minimum enim de Aſia ad Septentrionem ultra Caſpium mare Dionyſio compertum fuit, quo magna Europæ tunc cognitæ pars Borealior; Oceanus vero Meridianus ab Aſiæ latere omnia fere occupat ultra Tropicum Cancri, ultra quem magna Africæ pars jacet.

V. 629. εἰς πόντῳ ἀπείρῳ] Mare mediterraneum, ſeu internum, quod auctori *Heſperium* dicitur, Europam ab Africa dividens.

V. 630. τριτὰς δ' ἐλίσσων] Ex his Hyrcanium ſeu Caſpium mare revera ſinum non eſſe ſupra in verſ. 47. annotatum.

V. 633. ἢ δ' ἐς Βορέλιον ὄρεσσιν] Hyrcanium mare ſcil. quod *à Boreali Aſiæ latere ſitum eſſe* hic innuitur, *ipſum vero ea parte qua ad Occaſum hybernum* (unde Libs ſpirat) *maxime vergit, Ponto Euxino appropinquare.*

V. 636. γθονὸς ἀπείρονος ἰσθμὸς] Terram inter Euxinum & Caſpium mare interjectam, quæ Colchidem, Iberiam, & Albaniam comprehendit, *iſthmum καυκασικὸν* vocat; quem tamen epitheto ἄπειρον adjecto ab iſthmo proprie dicto diſtinguit.

V. 639. Ἀξὰ δύσιον γαίης Παμφυλίδος] Initium Tauri montis Græci plerique, cum auctore noſtro, in Occidente faciunt: Arrianus à Mycale monte, adverſus Samon inſulam, eum incipere ſtatuit, Strabo à Lycia & Caria; ſed cum ibi, ipſo teſte, modice tantum exurgat, *multum* vero *attolli primum incipiat contra Chelidonios ſcopulos*, ἐξαίρει ὃ πολὺ θεσπέσιον καὶ τὰς Χελιδονίας, quod inter Lyciam eſt & Pamphyliam, ibi ejus initium Dionyſius conſtituit, inde vero uſque ad Indos eum protendi affirmat. Contra, Latini plerique Tauri initium, ubi hi ultimum terminum, conſtituunt. Plinius enim, l. 5. c. 27. & Solinus c. 41. *ab Indico mari primum ſurgere*, Mela l. 1. c. 15. *ab Eois litoribus exurgere* affirmat. Sed potior eſt auctoris noſtri & aliorum Græcorum ſententia. Nam juxta Pamphyliam tantum & Ciliciam proprie Tauri nomen habet, neque alibi apud Ptolemæum Tauri mentio; atque hinc Taurus Cilix Ovidio dicitur, Metam. l. 2.

Ardet Athos, Tauruſque Cilix. ——

Sed quia continua montium ſeries inde in Indiam uſque excurrit, quamvis ii pluribus nominibus diſtinguantur, vide verſ. 647. inde dicitur Taurum eo uſque protendi, quia montes iſti perpetuis jugis Tauro proprie dicto continuantur, ut pro monte uno haberi poſſint.

V. 642. Οὔνεκα ταυροτανὲς ἔφυ] Taurum dictum vult quod eminentia quædam juga in eo exurgant, ut *caput taurinum*, aut ipſa *cornua*, rel quum corpus ſupereminent; uti vox λόφος, quæ

proprie *criſtam*, aut erectam jumentorum *cervicem*, ſignificat, de *tumulis* etiam ſeu *collibus* uſurpatur.

V. 643. ἐκπαδίοισι] *Exporrectis*: ab ἐκπίω vel ἐκπάζω verbo inuſitato, pro ἐκπείνω fit ἐκπάδιος *extenſe*, inde ἐκπάδιος.

V. 647. Οὐ μὲν ἐπωνυμίαν μίαν ἔλαχεν] Aliquot inſignia nomina ex variis illis quæ in variis regionibus conſequitur (quarum incolis ea curæ eſſe debere indicat Dionyſius ver. 648. innuens non opus eſſe ut ipſe ea ſigillatim perſequatur) ſic enumerat Solinus cap. 40. *Apud Indos Imaus, mox Paropamiſus, Choatras apud Parthos, poſt Niphates* (in Armenia ſcil.) *inde Taurus* (in Cilicia ſcil.) *atque ubi in excelſiſſimam conſurgit ſublimitatem Caucaſus*; de quo quidem mox dicetur in verſ. 663. Nomina plura videre licet apud Plinium, lib. 5. cap. 27.

V. 651. Μέσσα δ'] Vide in verſ. 715.

V. 653. Αὐτὰρ Μαιώτιδί τε] Aſiæ πρόσπλησιν ab Occaſu & Septentrione orditur, ubi Tanai flumine & Mæotide palude ab Europa diriminitur: ibi vero primo occurrunt Sarmatæ Aſiatici, (ſunt enim alii Europæi, quos Tanais ab his dirimit, de quibus dictum in verſ. 304.) & Mæotæ Mæotidis accolæ, qui & ipſi in Sarmatia late ſumpta comprehenduntur, à Dionyſio vero Scythiæ minori potius accenſeri videntur, vide verſ. 665. De Mæotis his & Mæotide palude conſulantur quæ in verſ. 165 annotata ſunt.

V. 654. Ἐνυαλίῃ ῥύσιν Ἄρεος] Non tantum quod bellicoſi eſſent, verum etiam quod ex Amazonum cum majoribus ipſorum concubitu pars eorum prognata ferebatur. Amazones autem *ſe Marte genitas prædicabant*, teſte Juſtino l. 2. & Valerio Flacco Argon. l. 4.

Inclyta Amazonidum, magnoque exorta Gradivo,
Gens ibi.

V. 655. Ἰσάμιος φιλότητι Ἀμαζονίδων] *Amazones* (quas Ἀμαζονίδας hic vocat Dionyſius, non diminutive, ſed terminatione Poetica in ις ipſi uſitata, ut ſæpe notat Euſtathius) ſic dictas volunt ab α priv. & μαζὸς *mamma*, quod dextram mammam inurere dicerentur, ut expeditius brachio uterentur: vide Strab. & Juſtin. l. 2. Quæ de iis paſſim prodita, ſed non niſi à ſtultis credita, non opus eſt hic enarrare: ſi quem fabulæ delectent, de iis conſuli poſſunt Juſtinus & Diodorus l. 2. Eas autem à Græcis victas, & è Cappadocia pulſas (quæ quondam earum ſedes fuiſſe perhibetur juxta Thermodontem fluvium) per Pontum & Mæotidem in Sarmatiam delatas, atque ad Orientalem ejus partem profectas in ea conſediſſe, & ex indigenarum concubitu liberos ſuſcepiſſe, ex Herodoto refert Euſtathius; ubi & Amazones Ptolemæus, l. 5. c. 9. & alii locant. Strabo etiam, l. 11. eas circa Ceraunios montes à quibuſdam ſtatui affirmat; ipſe tamen omnia quæ de Amazonibus feruntur τερατώδη καὶ πίστεως πόρρω. *portentoſa & prorſus increcibilia*, exiiſſe ait. Fortaſſe inter Scythas & Sauromatas fœminas quaſdam bellicoſas & ἀνδρικὰς fuiſſe, atque ex iis aliquas regnum con-

consequutas se fortiter gessisse, (ut de Tomyri Scythiæ regina proditum) & finitimos sibi subjecisse observatum fuit; hinc Graculis ansa data vulgatas de iis fabulas commiscendi. Quæ quidem à Plinio lib. 6. cap. 7. & Mela lib. 1. cap. 20. de Amazonibus his dicuntur, (à quorum altero *Mæotici* γυναικοκρατήμενοι, *regna Amazonum*, ab altero *Sauromatæ Gynæcocratumeni, unde Amazonum reginæ*, hic statuuntur) non incommode de feminis non quæ solæ sine viris viverent, sed quæ viris imperarent, intelligi possunt.

V. 656. Τλώ ποτε μίσηϛ] Σολοικοφανὲς est, Accusativus enim loco Dativi usurpatur, cum Homerus Odyss. ϑ'. dicat μισζομένῳ φιλότητι· hæc tamen loquendi forma regula quadam nititur a Grammaticis tradita, quod sc. l. Passiva & alia Verba intransitiva interdum admittunt Accusativum actionis alicujus significativum, ut ὅσσα ὑδείθω, *quantis injuriis affectus sim*. Potest quidem in his & similibus Ellipsis esse præpositionis κατά.

V. 663. πηγαὶ μὲν ἐν ἔρεσι Κωκυτοίσι] Tamen ex Riphæis montibus oriri affirmant Plinius lib. 4. cap. 12. & Mela lib. 1. cap. 20. quæ etiam Ptolemæi est & veterum plurimorum sententia: quamquam nullos omnino montes circa ejus fontes reperiri supra in vers. 315. ostensum; ut non tantum Straboni, quod ipse fatetur, verum & plerisque aliis veteribus ignoti fuisse videantur Tanaidis fontes: quamvis Herodotus veritatem assequutus sit, qui ἐκ λίμνης μεγάλης ὁρμᾶϑϛ, *è lacu magno ferri*, affirmat. Quid autem hic sibi vult Dionysius, dum è Caucasiis montibus Tanain oriri affirmat, cum Caucasus proprie dictus, Colchidem, Iberiam, & Albaniam à Sarmatia Asiatica dirimens, de quo Dion. vers. 690. maximo terrarum intervallo à Tanaidis fontibus distet? Idem quidem ab aliis quibusdam affirmatum fuisse ex Strabone constat, quos merito erroris redarguit Strabo, si de Caucaso proprie dicto loquuti fuerint. Sed potuere illi, quos hic sequitur Dionysius, Ceraunios & reliquos omnes Sarmaticos montes, à Caucaso proprie dicto ad Riphæos usque porrectos, sub communi Caucasiorum montium appellatione comprehendere, sicut *Taurum Riphæis jugis se annectere* affirmant Plinius, & Solinus cap. 41. quod de *Caucaso* quidem, quem Tauri partem habent, verius, *à quo orti montes longo se jugo, & donec Riphæis conjunguntur, exporrigunt*, teste Mela lib. 1. cap. 20. & Plinio lib. 6. cap. 5. Nescio tamen an hæc per errorem traducta fuerint ad Tanain verum à Tanai pseudonymo, Jaxarta scil. (quem Tanain appellant qui Alexandri res gestas scriptis mandarunt, ut Plinius l. 6. c. 16. aliique testantur) qui quidem in Indico monte oritur, Caucaso vulgo vocato, de quo vide Dion. vers. 714. Sed prior sententia magis arridet.

V. 665. Σκυθικοῖσιν] Vide in vers. 16.

V. 667. Πηγετὸν ἀξρίσειας] Ipsum tamen Tanain frigore non concrescere, licet Mæotis & Bosporus congelentur, tradit Mela l. 1. c. 21. *Adeo præceps* (inquit) *ruit, ut cum vicina flumina, tum*

tum Mæotis & Bosporus, tum Ponti aliqua, brumali rigore duruntur, solus æstus hyememque juxta ferens, idem semper & sublimis incitatusque decurrat. Quæ si vera sint, hæc quæ de congelatione hic prodit Dionysius non nisi de extimis fluvii partibus juxta ripas, vel de profundioribus quibusdam locis, ubi cursu minus incitato fertur, intelligenda. Quod si quis arbitretur Dionysium sensisse fluvium totum hyeme congelari, versu proxime præcedente non χωμαίνονΘ, sed χειμαίνονΘ, legat necesse est, (quam solam scripturam agnoscit Eustathius) nec *fluctuante*, sed *hyemali frigore obrigescente*, reddere oportet; neque enim simul *congelari* & *fluctibus attolli* potest, sed fluvio huic idem continget quod mari glaciali, de quo Seneca,

Calcavitque freti terga rigentia,
Et mutum tacitis littoribus mare;
Illic dura carent æquora fluctibus.

V. 669. Αἰεὶ ζωὴν ψυχρὴ ἔ χιὼν] Hyperbolicum hoc, si de toto anno intelligatur; nam in maxima Sarmatiæ & Scythiæ parte æstivi aliquot menses satis calidi (ut ex auctoribus quibusdam recte notat Eustathius) dierum scil. longitudine radiorum solarium obliquitatem ex parte compensante. Sed si ad hybernos menses restringatur, verissimum erit, hyeme enim perpetuæ ibi nives; eamque per 7 aut 8 menses durare, quod ab Herodoto de Scythia proditum, multi hodie de magna Sarmatiæ parte testantur.

V. 671. Ἡ ἵππες δηὖσκουλας] Quod de equis & mulis frigore pereuntibus hic dicitur, Hyperbolicum censet Eustathius; sed, quicquid de illis sentiendum sit, de ovibus nihil mirum quod moriantur, si ibi ἀΓρῳυλοι *sub dio*, scil. nocte jaceant, quod hic habet Dionysius; quod & testatur Justinus l. 2. Scythas *armenta & pecora sine tecti munimento habere* affirmans. Sed quod ad mulos attinet, ii videntur ἀπόπωΣ in Scythia aut Sarmatia à Dionysio statui, cum muli ex asino & equa, vel equo & asina generentur, (unde ἡμίονοι dicuntur, quasi *semiasini*) asini vero *ne in Ponto* quidem (nedum in Sarmatia, Borealissima regione) *generentur, utpote animal frigoris maxime impatiens*, teste Plinio, l. 8. c. 43. Negat etiam Aristoteles asinos in Scythia aut Gallia gigni, propter immodicum frigus, ἐν ᾗ τῇ Σκυθικῇ καὶ Κελτικῇ ὅλως ἐ γίγνονΘ, διὰ ψυχείμερον γὰρ τοῦτο, Hist. anim. lib. 8. cap. 28.

V. 675. Ἀλλὰ γὰρ ἠλάσκουσι] Henr. Stephanus hæc cum præcedentibus ita constituenda censet, Οὐδ' αὐτοὶ ἀπήμανΤοι εἶεν, εἰ μὴ ἠλάσκοιεν, *ne ipsi quidem illæsi esse possent, nisi fuga sibi consulerent.* Sed nemo veterum, quod sciam, alicubi tradidit, Scythas aut Sarmatas frigoris vitandi, sed tantum pabuli permutandi, causa, de loco in locum migrare; ut, si is Dionysii sensus sit, (ut verba quidem præ se ferunt) in errore versari videatur, nisi de migratione è montanis quibusdam locis in vicinos quosdam humiliores, & flatibus frigidis minus obnoxiis, intelligendus sit. Eustathius vero loci modo recitati sensum sic reddit, οὐδ' αὐτοὶ ἀπήμαν-

πι

τοι μόνοι, ut τῷ θέσθαι non τῷ θέσθοιεν legisse videatur. Sed quod ad præsentem locum spectat, Nomadas seu Hamaxobios hic describit Dionysius: quos licet in Sarmatia Europæa, non Asiatica, statuat Ptolemæus; Mela tamen l. 2. c. 1. *Sauromatas, qui, quia pro sedibus plaustra habent, Hamaxobitæ dicti, Mæotidem ambire* affirmat, ut in utraque Sarmatia ab eo statuantur. Strabo etiam in prima Asiæ parte ad Septentrionem ponit Σκυθῶν Νομάδας τινὰς καὶ ἁμαξοικοὺς, *Nomadas quosdam Scythas, & in plaustris degentes.* Et verisimile est in maxima Sarmatiæ & Scythiæ parte Nomadas tales fuisse. De his Justinus l. 2. & Horatius Odar. l. 3.

— *Campestres melius Scythæ,*
Quorum plaustra vagas rite trahunt domos.

V. 680. ἐπέχουσιν ἐπαλλήλοις] Ἐπέχουσιν hic, sensu minus usitato, significat *superveniunt*, aut *excipiunt*, prout ea vox successionem unius post alterum notat: ἐπαλλήλοις vero Poetica est dictio, qua utitur Homerus Iliad. α'. (à præp. ὀπὶ, & ἄσσον *propius*, deducta) *sibi invicem vicinores*, & proinde *crebriores*, & *magis confertos* significans. Nam in regione inter Mæotidem & Pontum comprehensa, cujus descriptionem jam aggreditur, crebræ sunt gentes, nominibus variis distinctæ, cum qui superiora versus Tanain incolunt universim Sarmatæ appellentur, iique utplurimum incertis sedibus per incultas solitudines sparsi vagentur.

V. 681. Σινδοὶ, Κιμμέριοί τ'] *Sindos* hos inter Mæoticas gentes recenset Strabo l. 11. quos quidem Syndones vocat Mela l. 1. c. 21. & eorum urbem Syndon in Ponti & Mæotidis confinio nominat, quæ est Σινδικὴ Ptolemæi, in ipso peninsulæ (de qua vide vers. 550.) isthmo ab eo locata, & civitas Sindica Plinii l. 6. c. 5. De Cimmeriis vero, quorum vestigia quædam extant ab utroque latere Bosphori Cimmerii, ab ipsis denominati, vide in vers. 168. Cimmerium quidem oppidum in ipso Bosphori ostio locant Plinius & Mela, locis modo citatis; atque illud stadiis tantum 20 ab Achilleo distasse Strabo testatur. Cimmerium etiam promontorium ad Mæotidem, sed situ magis Orientali, à Ptolemæo nominatur.

V. 682. Κρκέποί τ' Ὀρέσκοί τ'] A Mæotidis accolis ad Ponticas gentes his adversis, ut ipse indicat, jam accedit; inter quas primo loco *Cercetios* nominat, tanquam Occidentalem angulum occupantes. Sed quanquam pleraque ex his gentibus Geographi fere omnes recenseant, in ordine tamen plurimum variatur. Cum auctore quidem nostro satis consentiunt Mela lib. 1. cap. 21. Plinius lib. 2. cap. 5. & Artemidorus apud Strabonem lib. 11. Cercetios (qui Ptolemæo Cercitæ appellantur, Plinio & Straboni Cercetæ) peninsulæ, in cujus isthmo Sindi, vicinos statuentes, (quibus & proximos Toretas statuit Plinius;) post hos ad Ortum Achæos, deinde Heniochos Colchidi vicinos. Ptolemæus tamen & Strabo Achæos primo loco ad Occasum ante Cercetas statuunt: qua in re se eorum sententiam sequi qui Mithridatis res gestas scriptis mandarunt,

darunt, ut quibus ea loca optime cognita, profitetur Strabo, cujus judicio & nos subscribendum censemus. *Oretarum* nomen non alibi invenio, sed *Toretas* hic locat Plinius Cercetis propinquos, in promontorio quodam quod & Toreticum nominat Ptolemæus, & Τορέ)ν ἔθνο Πολιχὸν à Stephano nominantur. Eadem etiam gens esse videtur quos Toreatas nominat Mela, sed Mæoticæ, non Ponticæ, oræ incolas, quos etiam Mæoticis gentibus annumerat Strabo lib. 11. ut dubitari possit an utrumque mare eorum fines attigerint, an à Mæotide ad Pontum demigrarint. Extra dubium vero est. hic legendum esse Κρηπῖδι Τορέ)ν τε, quamvis Eustathius Ὀρέ)ν legerit.

V. 683. πεὺ πί]' ἀπὸ Ξανθοῖο] Achæorum horum originem (quam aliqui, teste Strabone, ab Jasonis expeditione repetunt) Dionysius ab Achæis quibusdam, cum cæteris Græcis ad bellum Trojanum profectis, & adversis ventis à reliqua classe separatis, & in regionem hanc actis, deducit. Videtur quidem, vel nominis indicio, eos Græcæ originis fuisse, & antiquissimas quasdam colonias eo deductas, ut postea in peninsulam vicinam, vide vers. 553. sed de modo & tempore quo deductæ fuerunt, deficiente ea in re historia, conjecturas alii alias ex fabulis afferunt.

V. 684. νότιο ἥ τε βορέαο] Commodior est lectio, quam in margine notavit Hen. Stephanus, νότιό ἥ τε ζεφύροιο ut indicetur Achæos illos in regionem hanc Septentrionalem, & ad Ortum respectu Trojæ nonnihil inclinantem, ventis illis delatos, cum contrariis plane ventis in Græciam deferendi fuerint. Quod si vulgata lectio retineatur, νότιο ad Achæos hos, βορέαο ad alios Græcos refere dum; & intelligendum Achæos hos Noto flante in Septentrionem abreptos, ab aliis separatos, qui, commodum tempus captantes, Boreæ flatu in patriam delati sunt.

V. 685. 'Αμπάδη βασιλῆι] Plures de rege hoc conjecturas affert Eustathius: maxime vero probabile nobis videtur Agamemnonem intelligi, qui 'Αμπάδης hic dicitur, sive tanquam Martia fortitudine præditus, sive quod à Marte genus duxisse feratur, quod avus ejus Pelops Hippodamiam duxerit, cujus pater Oenomaus Martis filius fuisse perhibetur.

V. 687. 'Ηνίοχοι, Ζύγιοί τ'] Inter Achæos & Heniochos Ζύγιος nominat Strabo lib. 11. & is interjecti fuisse ex ipsius verbis videntur; rara autem illorum apud scriptores mentio. Hæc vero verba Πελασγίδ)ν ἔκγονοι αὖτις, vel potius Λακωνίδ)ν, (eam enim scripturam, quam quædam exemplaria habent, vulgatæ præfero, quod Lacones fuerint Castor & Pollux, & referat Strabo, lib. 11. ab Jasonis expeditione εἰκῆπου Λάκωνας τὼ 'Ηνιόχω) tam ad Heniochos quam Zygios referenda sunt. Eos enim Græcæ originis fuisse volunt, atque inde dictos, quod à Castoris & Pollucis aurigis, qui in Argonautica expeditione eo delati, orti essent; quos Amphistratum & Rhecam vocat Strabo, lib. 11. Amphitum & Telchinum Plinius l. 6. c. 7. qui etiam Dioscuridem ab iis condi-

tam

tam à quibusdam prodi affirmat. Hæc etiam confirmat Eustathius, Characis cujusdam sententiam referens, quod Argonautæ non unica nave, sed classe ad Colchos navigarint. Probabile vero est nomina hæc *feris* hisce *gentibus* (sic enim eas vocat Plinius) propria non fuisse, neque ab ipsis agnita, sed à Græcis imposita, (qui & Sarmatas quosdam *Melanchlænos* & *Hamaxobios* vocarunt, pro ipsis gentium nominibus ea usurpantes) quod in navigiis quibusdam, teste Strabone, plerumque degerent in modum tecti clausis, quas καμάρας vocant Græci (vide in vers. 700.) nomine illis cum tectis quibusdam curribus, similis plane formæ, communi, currus enim, ejusmodi καμάρας vocant Herodotus & Dion. Simili etiam modo navis à gubernatore, & currus ab auriga regitur; unde Seneca,

Tiphyn novam frænare docuisti ratem:

& Catullus Argo navem vocat

——*levi volitantem flamine currum.*

Et quod hi à Camerarum harum usu Ἡνίοχοι Græcis dicti fuerint (ut Homerus nauclerum Ἡνίοχον ἰηὸς vocat) argumentum hinc arripi potest, quod alios, præter hos, Heniochos juxta Trapezuntem describat Plinius, lib. 6. cap. 4. ubi & similem Camerarum usum fuisse testatur Tacitus Hist. lib. 2. unde Plinius, *Multis nominibus Heniochorum gentes.* Cum vero καταγωγικῶς, ratione apparentis cujusdam similitudinis hos Heniochos, quasi *aurigas*, vocarint antiquiores Græci, hinc posteris occasio data videtur fabulandi eos à Castorum aurigis ortos.

V. 688. αὖ χθόνα Τυνδαρεΐδάων] Post Heniochorum regionem, aut post Dioscuriadem, sic à Græcis dictam ἀπὸ τῶν Διοσκόρων, sic enim ipsi Castorem & Pollucem vocarunt, tanquam Jovis filios; eosdem vero Τυνδαρίδας appellarunt à Tyndareo matris Ledæ marito, sicut Hercules Amphitryoniades vulgo dictus. Probabile vero est Græcos Dioscuriadis nomen huic urbi imposuisse in memoriam Argonauticæ expeditionis, in qua cum reliquis heroibus οἱ Διόσκουροι ad Colchos profecti feruntur, cum alio nomine olim appellata esset. Æam quidem aliquando vocatam Stephanus testatur, quam tamen alii alibi statuunt. Notare vero hic libet, quod à Strabone refertur, fluvios quosdam juxta Colchidem aurum cum arenis devolvere, (ut de Tago & Pactolo vulgo traditur) & incolas lanatis ovium pellibus illud excipere; atque hinc fabulam de aurea pelle confictam, & Græcos auri hujus fama permotos expeditionem Argonauticam suscepisse.

V. 689. μετίλυδες Αἰγύπτοιο] Hoc ab Herodoto acceptum, qui se hujus opinionis auctorem profitetur, eamque argumentis quibusdam stabilire nititur; ut quod nigri sint Colchi, & capillos habeant crispos instar Ægyptiorum, quodque præputium circumcidant, & liniticio celebres sint, lineisque vestimentis utantur Ægyptiorum more, qui inde *Linigeri* à Poetis vocantur, ut Ovid. Metam. l. 1. Hanc quorundam opinionem esse refert etiam

Strabo

Strabo l. 11. sed judicium suum non interponit: de eo docti judicent; equidem ἐπέχω.

V. 690. Καυκάσε ἐγγὺς ἐόντες] *Prope Caucasum* verum, qui à Colchide ad Caspium mare exporrigitur; pro quo Indicum montem accepisse Alexandri comites Strabo l. 11. aliique testantur; unde & is postea Caucasus vulgo appellatus est, vide in vers. 714.

V. 692. Κιρκαίη πεδίοιο] Colchidem, per quam fluit Phasis, (à quo Phasianis avibus nomen impositum, quod ibi frequentes sint) *Circæum solum* vocat, quod Circe feratur Æetæ Colchorum regis soror fuisse, atque inde in Italiam demigrasse: sic eam vocat Homerus Odyss. α'

Αὐτοκασιγνήτη δολοφρονος Αἰήταο.

Fabulas scil. suas de Circe Homerum finxisse in imitationem eorum quæ de Medea antea ferebantur, judicat Strabo lib. 11. & Circen Medeæ (quæ Æetæ filia fuisse perhibetur) cognatam ab eo fictam, quamvis Italia Circes sedes à Colchide adeo diffita sit, ob utriusque veneficia & morum similitudinem. Dionysio concinit Valerius Flaccus, Colchidem, aut ejus partem ad quam Argonautæ primo appulerunt, Circæum campum vocans, Arg. l. 5.

Inde viam, qua Circæi plaga proxima campi,
Corripiunt.

V. 694. ἀπ' ὄρεος Ἀρμενίοιο] Phasidem fluvium ἐξ Ἀρμενίας τὰς ἀρχὰς ἔχειν testatur Strabo l. 11. & quidem in Armeniis montibus Apollonii Scholiastes, Eratosthenem auctorem citans. Proprium tamen montium nomen ab his non exprimitur: at si verum sit quod prodit Plinius, lib. 6. cap. 4. eum in Moschis oriri, hoc de Moschicis montibus accipiendum: neque enim nomine Armenii montis particularis quispiam mons à Dionysio notatur, sed quivis mons qui per Armeniam excurrit, aut ejus terminos contingit, modo Scydisses, modo Moschici montes, modo Abus aut Paryadres: vide vers. 773. & 978.

V. 695. Τῷ ϑ'] Phasidis scil. fluvii, cujus respectu, potius quam Armenii montis (ad quem hæc verba refert Eustathius) hæc dici mihi videntur, quod isthmus ille (improprie sic dictus) Caspium mare ab Euxino dirimens, in quo Iberia & Albania, ad Orientem & Boream sit, (ut hic dicitur) respectu Phasidis, sed ad Boream tantum respectu Armeniorum montium (nisi Occiduam tantum eorum partem intelligas, ubi Phasidis fontes) quum montes ii fere ab Euxino ad Caspium mare continuis jugis excurrant.

V. 697. ἐυσσινὸν ἔδνον Ἰβήρων] Epitheton ἐυσσινὸν addit, ut Iberos hos ab Hispanis, quos Ἴβηρας etiam Græci vocant, distinguat, quorum ἀποίκους hos fuisse hic affirmatur; quod & Varronem prodidisse innuit Plinius l. 3. c. 1. & diserte affirmat Strabo, l. 1. Appianus tamen refert alios existimasse Iberos Asiaticos ab Europæis, alios contra hos ab illis deductos, alios denique arbitratos neutram gentem ab altera ortam, sed utramque regionem Ἰβηρίαν ὁμωνύμως tantum appellatam. Atque hæc quidem sententia mihi

mihi præ cæteris placet, cui & Casaubonus favet, quod, teste eodem Appiano, οὔθ' ὁδὸν ὧν ὅμοιον ἢ γλῶσσαι, *nulla morum esset aut linguæ inter eas gentes similitudo.* In hanc etiam sententiam propendet Strabo lib. 11. nescio an sui oblitus, ubi dubitare videtur, an non Orientales hosce Ἰβήρας ὁμωνύμους τοῖς ἑσπερίοις καλῶσιν, ἀπὸ τῆς ἑκατέρωθι χρυσείων, *An Hispanis cognomines hos non fecerint* Græci, utramque regionem Ἰβηρίαν pariter vocantes, *propter aurifodinas quæ in utraque reperiuntur*, unde Orientalis hæc regio quasi pro altera Hispania iis habita. Eam quidem unam ex rationibus fuisse verisimile est, cur Hispani Indiæ nomen ad Americam traduxerint, quod auro pariter ac India vera abundaret.

V. 699. Ἀνδρόμην Ὑρκανίοισιν] Non hoc de ipsis Hyrcanis intelligendum, qui ab Iberia longe remoti ad Orientem, inter Mediam & Margianam interjecti, sed de Albanis & aliis ipsis propinquis Hyrcanii maris accolis.

V. 700. Καὶ Καμαειτάων] In Albaniæ parte aliqua *Camaritæ* hi quærendi videntur, ibi enim Dionysius manifesto eos statuit, cum eos in isthmo inter Euxinum & Caspium mare post Iberos describat, & quidem Caspio mari proximos, ver. 706. totum vero spatium inter Iberiam & Caspium mare Albania sola occupet. Sed nulli ibi, aut in locis vicinis, Camaritæ à Geographis describuntur, neque ullum satis manifestum extat nominis hujus vestigium; solummodo apud Casaubonum in notis ad Strabonem Marcellinum eorum meminisse invenio: eosque sic vocatos à piraticarum quarundam navium usu, quas καμάρας vocant Græci, *Cameras* Latini, tam Casaubonus quam Eustathius testatur. Illorum quidem sententiæ de nominis ratione acquiescendum puto, ut hi Græcis Καμαείτῃσι sic dicti fuerint, ut Pontica quædam gens Μοσχοικοὶ, Sarmatæ quidam Ἀμαξόβιοι iisdem appellati sunt. Non dissimulandum tamen aliam prorsus ab hac gentem esse Heniochos illos quorum *cameras* describunt Tacitus Hist. lib. 2. & Strabo, quorum alterum Eustathius, alterum Casaubonus auctorem adducit de *cameris* à quibus *Camaritas* dictos censent. Illa Pontica gens fuit (de qua dixerat Dionysius vers. 687.) ut ex ipsis auctoribus constat; hi Caspii maris accolæ circa Albaniæ oram, ut modo probatum. Sed cum Heniochos plures circa Pontum, & quosdam à Ponticis diversos in maris Caspii ora, licet ab hac diffita, describat Plinius l. 6. c. 16. quidni communis esse potuerit pluribus tam Euxini quam Caspii maris accolis camerarum ejusmodi usus, ut inde plures gentes eidem vivendi generi assuetas *Heniochos* aut *Camaritas* eandem ob causam (altero nomine proprio, altero Metaphorico) Græci appellarint! vide in vers. 687.

τοί ποτε Βάκχον] In Albaniæ parte hos fuisse jam probatum: ab Albanis autem non alios deos quam Solem, Jovem, & Lunam, cultos affirmat Strabo l. 11. Verisimile igitur Græcos patrios eorum ritus Bacchi cultum interpretatos (ideoque finxisse eos Bacchum

chum ex India redeuntem hospitio excepisse, atque ita Bacchi ritus edoctos) quod eorum sacerdotes, teste Strabone, ἐνθουσιῶσι, & furore correpti in sylvis vagentur, Bacchantium more. Hoc tantum de Lunæ sacerdotibus prodit Strabo; at ex ipso constat Græcos similes quosvis ritus cum Bacchicis confudisse, vide in vers. 570. Quod si similia sacra etiam Solis sacerdotes peregerint, ea majore merito Dionysiaca haberi poterant, Sol enim nomine Διονύσε ab ipsis Græcis colebatur, ut Macrobius & Diodorus testantur, vide in vers. 940. sed tanquam vini auctor, quod calore Solari uvæ maturentur.

V. 702. Καὶ μὴν Λιωάων] Bacchantes mulieres Λιωὰ dicuntur, & Bacchus ipse Λιωεῦς, à λιὸς *torcular*, quo uvæ exprimuntur, quod ut vini auctor Bacchus coleretur.

V. 703. Ζώμαλα ἠὲ νεβρείδας] Per *hinnulorum pelles*, quæ Græcis νεβρεῖδες, quibus Bacchantes induti, uti aliquando pantherarum pellibus, cœlum (quod stellis variegatum est, ut pelles istæ maculis) repræsentatum est, ex Diodori sententia, qui Solem Bacchi nomine cultum arbitratur: Potuit & cingulum, meo judicio, ad Zodiacum repræsentandum adhiberi.

V. 704. Εὐοῖ Βάκχε] Vide in vers. 572.

V. 707. Ῥεῖα δέ τοι ἠὲ πόδεσσι] Caspii maris πέλαγος hic aggressurus, præfatur se ea loca nunquam adiisse, sed mente sola contemplatum, hæc Hesiodi imitatus, ut notat Eustathius;

— λέξω
Οὔτε πη ναυπλίης πεφυσιμένῳ, οὔδε πη νηῶν.

Strabo quidem, quamvis ab Armenia ad Italiam Occidentem versus, ad Æthiopiæ vero fines Meridiem versus, iter fecerit, pauca tamen se scribere affirmat quæ ipse viderit præ iis quæ ab aliis acceperit; & concludit ἡ ἀκοὴ πρὸς ὄψιν μὲν ὀρθμὸς πολὺ χείρων ἐστίν, *auditum ad scientiam comparandam longe plus valere quam visum*, quod licet certiora sint quæ oculis percepimus, pauca tamen sint quæ sic sciri possint, ut verba ejus à Casaubono explicantur. Geographia quidem nemini scribenda esset, sed tantum Chorographia aut Topographia, si neminem, nisi quæ ipse vidisset, scriptis mandare oporteret.

V. 713. ὅσσ' ἐρεείνω] Ἐρεείνω, ab ἐρῶ derivatum, proprie significat *interrogo*; hic vero traducitur ad significandum *scrutor*, seu *investigo*, ut apud Homerum Odyss μ'.

— πόρις ἄλλος ἐξερεείνων.

V. 714. Καυκασίας κνημῖδας Ἐυξαλίων Ἀειλιῶν] Ita hunc versum in antiquis exemplaribus scriptum invenirì ex Eustathio constat: ipse autem copulam interponi voluit, ut legeretur Ἐυξαλίων τ' Ἀειλιῶν, & de diversis montibus, aliis Caucasiis, aliis Arianorum, intelligeretur. Sed Ariana ipsa sita sub radicibus Caucasi vulgo à Græcis vocati (inde fortasse quod incolæ eum Graucasum vocarent, tanquam nivibus candidum, ut Plinius l. 6. c 17. & Solinus testantur) quem Macedones pro Caucaso vero accepisse Πα-

ρο-

ἐπιμισὸν ὄνομα τὸ ὄρος κληθέντος Καύκασον, refert Arrianus, quod & Plinius, & Strabo testantur. Imas hujus partes Metaphorice hic κνημῖδας, ut alibi πέζας, vocat Dionysius. Cum vero Indicus hic mons supra Arianam situs, cujus pars Paropamisis regio, vulgo apud auctores, ipsumque Dionysium vers. 1091. Caucasus appelletur, nullum mihi dubium restat quin lectio antiqua Eustathianæ præferenda sit. Sed cur Arianos Ἐρυθραίους vocat? Non à colore certe, (quod sensisse videtur Hen. Stephanus, dum *rubeos Arianos* hic reddit) sed quod *Erythræum mare* eorum fines pertingerent. Arianam scil. late sumunt veterum plurimi, non tantum Ariorum regionem stricte sumptam, verum & alias vicinas regiones sub eo nomine complectentes. Ita testatur Plinius, l. 6. c. 20. quosdam Arios stricte sumptos, Gedrosos, Arachotas, & Paropamisadas sub communi Ariorum nomine comprehendere, licet alii eos omnes Indiæ adjiciant: de India enim loquutus, *Plerique*, inquit, *ab Occidente non Indo amne determinant, sed adjiciunt quatuor satrapias, Gedrosos, Arachotas, Arios, Paropamisadas, quæ omnia Ariorum esse aliis placet.* Posteriorem hanc sententiam Strabo l. 15. amplectitur, qui ab Austro & Septentrione eodem mari & iisdem montibus Arianam terminari affirmat quibus India finitur; quæ & Eratosthenis sententia est, eodem teste, qui Arianam terminat ἐπὶ μὲν ἕω πρὸς ἕω τῷ Ἰνδῷ, πρὸς νότον δὲ τῷ μεγάλῃ θαλάττῃ, πρὸς ἄρκτον δὲ τῷ Παροπαμισῷ καὶ τοῖς ἐξῆς ὄρεσι· *Ab Oriente latere Indo fluvio, ad Meridiem mari magno, ad Septentrionem Paropamiso & montibus huic continuis.* Hujus sententiam Dionysium etiam ipsum sequi ex vers. 1098. constat: & ex isto ejus loco hausisse videtur quæ hic habet, Arianam scil. & sub Caucaso vulgo dicto, Paropamiso scilicet, jacere, & ad Erythræum mare pertingere; non de Persico sinu hoc intelligendo (ut Salmasius interpretatur, Plin. exerc. p. 789.) cum inter ipsum & Arianam Carmania interjecta sit, sed de *magno mari* ut vocat Eratosthenes, *Oceano* scil. *Meridiano*, quem Gedrosia Arianæ pars attingit, quem quidem Ἐρυθραῖον, seu *Rubrum* mare, Dionysius & alii, ab Æthiopia ad Indiam usque & Taprobanen insulam nominant, vide vers. 597.

V. 715. Ἀλλά με Μουσάων] Affirmat Musarum mentem seu intellectum, hoc est scientiam Geographicam (quam ipse non peregrinationibus, sed literarum studio, consequutus est) ipsum ad locorum longe dissitorum cognitionem perduxisse; ideoque literas quas Musas Poetico more vocat, præconiis celebrat, (Mathematicas præsertim disciplinas, quarum partes sunt Geographia & Astronomia) quod iis maria & terras sine peregrinatione metiri possumus, & siderum cœlestium cursus cognoscere. Conformia sunt his quæ de Archyta Tarentino habet Horatius;

Te maris ac terræ numeroque carentis arenæ
Mensorem cohibent, Archyta,

Pul-

Pulveris exigui prope litus parva Matinum
Munera; nec quicquam tibi prodeſt
Aërias tantaſſe domes, animoque rotundum
Percurriſſe polum.

Quod ad Muſarum nomen ſpectat, ſcientias & artes liberales Poetæ eo nomine notant: Μῶσα ἡ γνῶσις ἀπὸ τοῦ μῶ, Suida teſte, qui & verbum μάω, μῶ, notat valere ζητῶ, *quæro* ſeu *ſtudioſe exploro*; & alibi, μῶσις τὸ πολυπραγμονεῖν ἀντὶ τοῦ ζητεῖν, φησὶ Λάκωσι. Ita Μῶσα, & Dorice Μῶσα, valebit μάσα, μῶσα, quaſi *curioſe inquirens*, quod ſolerti mentis indagine (ut ipſe teſtatur) artes liberales inveniantur & excolantur. Voſſius tamen ab Hebræo מוסר *moſar*, quod artem & diſciplinam notat, Doricum nomen Μῶσα, probabiliter deducit, ſi à lingua peregrina ejus originem deducere conveniat. Muſas (quas deas finxerunt, ut ſapientiam nomine Minervæ, & eloquentiam nomine Mercurii coluerunt) novem numero fecerunt; ſive ſolum *ob artium & ſcientiarum varietatem* (διότι πολὺ τὸ ποικίλον ἔχει τὰ μαθήματα καὶ πολύμαθα, Suidas) ut numerus certus pro incerto ponatur, ſive quod tot numero artes liberales illis occurrerent qui eum Muſarum numerum finxerunt. Tandem eas Jovis & Mnemoſynes, hoc eſt *Memoriæ*, filias fuiſſe fabulati ſunt: myſtice innuentes, ſummi dei beneficio, qui ſapientiæ fons eſt, hominum mentes illuminari ad ſcientias percipiendas; memoriam vero artium theſaurum & promptuarium eſſe, & ex obſervationibus memoria conſervatis artes & ſcientias tandem formari.

V. 718. Ἀλλ' εἴη τι σῆμα] Videri poſſit non hic affirmare rotundam eſſe Caſpii maris figuram, (quam ejus ſententiam eſſe Euſtathius arbitratur) ſed ὑποθετικῶς tantum loqui, ut qui longitudinem ejus ex ſcriptis acceperat, atque inde hoc colligit, εἴη τὸ σῆμα περίδρομον, *ſit forma rotunda*, vel *ſuppone rotundam ejus formam eſſe*, (niſi quod ſinus habeat ſubinde excurrentes) & tantus erit ejus ambitus, ut trimeſtri ſpatio ejus περίπλουν vix abſolvere poſſis. Fateor tamen Euſtathii ſententiam non prorſus improbari poſſe, cum alibi apud Dionyſium, ut verſ. 627. Optativus modus Indicativo ſenſu æquipolleat. Sed quod ad veram figuram, ea quodammodo ovalis eſt, aut fundæ inſtar, ut vere hic affirmat Euſtathius; multo enim longius ab Occidente ad Orientem quam à Septentrione ad Meridiem exporrigitur; adeo ut affirmet Agrippa à Plinio citatus, l. 6. c. 13. *in longitudinem* 490 *M. Paſſ. in latitudinem* tantum 290 *M. Paſſ. patere*: ſed utraque menſura juſto minor eſt, ſi recentiorum tabulis fides. Circuitum quod attinet, Eratoſthenes ejus περίπλουν tradidit, Strabone & Plinio teſtibus, & circuitus ſummam ex ejus ſententia efficere 1575 M. Paſſ. colligit Plinius; cui & Artemidorum quodammodo conſentire affirmat, nam tantum 25 M. Paſſ. detrahit. Is ſi verus ſit circuitus, temporis plus juſto ejus Periplo tribuit Dionyſius, trimeſtri enim navigatione vix 23 M. Paſſ. ſingulis diebus conficerentur. Sed

τὸ

τὸ πόρρω Λυσιλεκτον, ut vere alia de re Strabo, neque in longinquis hiſce judicare facile eſt quis gravius erret. Utrinque certe vitium, alterum in exceſſu, alterum in defectu. Longe majorem quidem ejus circuitum faciunt tum Ptolemæus tum recentiores quam ipſe Eratoſthenes, (quamvis illius dimenſio illam Agrippæ excedat, quæ proculdubio longe vero minor eſt) & Eratoſthenes loqui poteſt de circumnavigatione κατὰ πλῶ κύκλῳ τοῦδον, Dionyſius vero de ea quam faceret quiſpiam καλακολπίζων, *litus legens, & in ſingulos ſinus deflectens*; atque etiam de navigiis minus commodis, qualia fortaſſe ibi in uſu erant, navigandi enim imperitos eſſe Caſpii maris accolas ex Strabone conſtat.

V. 722. σεσχηῆς ἐπιμίσγεται Ὠκεανοῖο] Hunc Strabonis & veterum plurimorum errorem deteximus in iis quæ ad verſ. 47. annotata.

V. 724. Φύει ϑ' κρύσαλλον] De *Cryſtallo* vide verſ. 781. Præſtantiſſimum autem cryſtallum Scythiam edere affirmat Solinus, cujus magnam quidem partem Caſpium mare alluit, vide verſ. 728. ut de eodem loco utrumque auctorem loqui veriſimile ſit.

Ἦλ' ἠεροέσσαν ἴασιν] De variis iaſpidis generibus conſulatur Plinius, lib. 37. cap. 8, & 9. Tria autem genera nominat Dionyſius; ὑδατόεσσαν verſ. 782. viridem verſ. 1120. & quam hic ἠεροέσσαν vocat, quod aeris colorem referat, ſeu *cæli cærula templa*, ut Poetæ loquuntur. Eam Plinius, fere ut auctor noſter, *aerizuſam* vocat, & apud Caſpios pariter naſci affirmat: *Ferunt*, inquit, *Perſæ aeri ſimilem ob id vocatur aerizuſa; talis & Caſpia.* Idem paulo poſt ſpeciem unam affirmat apud Græcos *vocari Boream, cœlo Autumnali matutino ſimilem, & hæc*, inquit, *erit illa quæ vocatur aerizuſa.* Hæc ea eſt, ex doctiſſimi Salmaſii ſententia, quæ vulgo Turcica ſeu Turcheſia appellatur, quæ cæruleo eſt colore, qualem ἠεροειδῆ Græci vocant; Κυανὸς εἶδος χρώματος ἠεροειδές, Heſych. *Cæruleus, coloris ſpecies cœli colorem referens.*

V. 725. Ἐχθρὸν Ἐμπέσσῃσι] Iaſpin ἀλεξίκακον habitam, quod hic affirmat Dionyſius, Plinius etiam loco citato teſtatur; *Totus*, inquit, *Oriens eam pro amuletis traditur geſtare*: quod quidem Dioſcorides de omni ejus ſpecie affirmat, Λέγουσι ϑ' πάντες εἶδος φυλακτήρια ϑεῖναι, *Dicuntur omnes amuletorum vim habere ſi corpori alligentur*; licet de una tantum ſpecie hoc tradat Plinius. Gemmam vero hanc geſtatam vim ἀλεξίκακον, ut ad morbos & alia mala averruncanda, ita peculiariter adverſus ſpectra, habere creditum fuit, ut hic à Dionyſio affirmatur; quod etiam teſtatur Epiphanius, ſcribens ἄκος εἶδος πρὸς φαντασίαν, *medelam eſſe adverſus ſpectra.* Quod ad *Empuſæ* nomen attinet, eam ferebatur ſpectrum quoddam terribile fuiſſe ab Hecate immiſſum, & ſe in varias formas ſubinde mutans, ut apud Ariſtophanem in Ranis videre eſt: Ἔμπεσαν vero dictam volunt, quaſi ἐν ποδὶ βαδίζουσαν, *quod*, cum propria forma appareret, *uno tantum pede* vivo *incedere dicerètur*, (quem aſininum fuiſſe fingebant) cum alter pes

æreus

æreus esset, ut, præter Eustathium, Suidas testatur. Anilis certe hæc fabula quod ad formam istam attinet; licet φαντάσμα]α δαιμονιώδη (quale Empusa à Suida habetur) nulla comparere, sed fatuorum tantum terriculamenta esse, nequaquam statuendum arbitrer: sed amuletorum usum ad hæc & similia mala arcenda, ut quæ magicæ vanitatis sint, merito perstringit Plinius.

V. 727. πλάξης ζεφυείπλ' ἐκ βορέαο] *Ab Occidentali Caspii maris latere*, (ubi sinus est qui proprie Caspius dicitur, ut ab Orientali latere Scythius, à Meridionali Hyrcanus, teste Mela l. 3. c. 5.) *sed ab illa ejusdem lateris parte qua maxime ad Boream & Scythiam vergit.*

V. 728. Πρῶτοι μὲν Σκύθαι εἰσὶν] Pars eorum qui Scythiam proprie dictam incolunt. Scythia enim alias late sumitur, & sic totum Septentrionalem mundi tractum amplectitur, atque ejus pars Sarmatia habetur tam Europæa quam Asiatica, ut in vers. 304 notatum; alias stricte & proprie, & sic ab Occidente Sarmatia Asiatica terminatur juxta Rha fluvium, à Meridie Caspio mari, vide Ptol. l. 6. c. 14. & quicquid terrarum inde ad Septentrionem & Ortum æstivum jacet complectitur. In hujus parte Occidentalissima juxta Rha fluvium sunt Scythæ hi, quos hic nominat Dionysius, qui exiguam tantum Scythiæ partem ab hoc latere cognovisse videtur.

Κεγχρίης ἀλὸς ἄγχι] Communis hic error Dionysio cum antiquorum plurimis fuit, qui Oceanum Borealem seu Scythicum, Caspio mari vicinum putabant; qui tamen, ubicunque tandem sit, (neque enim hoc adhuc compertum) à Caspio mari certe longissime abest: ideoque Ptolemæus, his dissentiens, Scythiam tunc cognitam à Septentrione non Scythico Oceano, (neque enim ullum agnoscit) sed terra incognita terminat.

V. 729 ἀνὰ στόμα Καπιδ' ἅλμης] Rha fluvium, ubi in Caspium mare influit, pro faucibus Caspii maris ex Oceano prodeuntibus veteres accepisse videntur; vide in vers. 49. qui quidem ab Occidentali Caspii maris latere, sed Borealissima ejusdem lateris parte, influit, ubi πέλαγος hujus maris se exordiri velle affirmat Dionysius vers. 727.

V. 730. Οὖνοι δ' ἐξείης] *Unnos* hos ex situ manifestum est Udinos à Plinio appellari, lib. 6. cap. 13. quos infra fauces Caspii maris, inter ipsas & Albanos, locat (ubi & Οὖδα, & Οὐδῶν fluvius à Ptolemæo memorantur:) *Mucronem*, inquit, *ipsum faucium tenent Udini Scytharum populus, deinde per oram Albani.* Ubi Scythicum populum hunc fuisse è Plinio notandum, uti & aliæ è gentibus infra recensitis Scythici generis habentur; quamvis eas à Scythis hic distinguat Dionysius, quod in Scythia proprie dicta non degerent, cujus terminus Occidentalis fuit Rha fluvius pro Caspii maris faucibus acceptus. *Unni* hi modo Οὖννοι, modo Οὖνοι, à Strabone, lib. 11. nominantur, ut habent pleraque exemplaria; quod tamen nomen altero in loco corruptum esse ne-

cesse

cesse est: & cum tradat Strabo Eratosthenem eos inter Scythas & Caspios locare, Albanos vero inter Caspios & Caduscos, quæ ipsissima est Dionysii nostri methodus, extra dubium est Dionysium hæc, ut pleraque alia, ex Eratosthene hausisse, & proinde apud ipsum & Strabonem Eratosthenis sententiam recitantem, gentis hujus nomen eodem modo legendum. At obstat metri ratio ne hic Οὖιντοι, aut Οὖῖποι, legatur: quidni igitur statuamus ibi etiam Οὐῶνοι scribendum, cum Οὐῶνες gentem fuisse Scythicam, olim Babyloniis tributariam, è Simocrati cujusdam Orbis Historia tradat Eustathius, eamque memorabilem gentem fuisse ab aliis fide dignis prodi affirmet? Horum posteri Unni, seu Hunni, illi fuisse videntur, qui, cum magnam Europæ partem incursionibus vexassent, in Pannonia tandem consederunt, quæ deinceps Ungaria appellata est, quos quidem Scythas fuisse memorant Historici. Οὐῶοι Οὔῆαεσι, Suidas. Si quis tamen Unnos, seu Hunnos, illos Χυνὲς fuisse statuat, quos in Sarmatia Europæa statuit Ptolemæus, quum ii longe viciniores fuerint regionibus illis quas Hunni postea infestarunt, cum eo non contendam.

ἐπὶ δ' αὖτοῖς Κάσπιοι ἄνδρες, Ἀλβανοί τ' ὄπὶ πίπτν] *Albanos* post *Caspios*, quasi iis Australiores, statuit, Eratosthenem sequutus, qui eundem situm iis tribuit, ut modo è Strabone notatum; cui consentit etiam Mela lib. 1. cap. 2. & l. 3 c. 5. Contraria tamen est Ptolemæi sententia, qui Caspios inter Albanos & Caduscos, in Mediæ parte Occidentali, constituit, ubi & Caspius mons, qui Tauri pars est, ab eo memoratur. Plinius vero & Solinus inde ad Ortum Caspiorum terminos usque ad Caspias Portas producunt, quod scil. à Caspiis vicinis eas denominatas censerent. Ita Plinius, l. 6. c. 15. *Egressos portis excipit protinus gens Caspia*: manifesto tamen errore, dum unam gentem Caspiam per tantum spatium exporrigit; & unum illud ἄτοπον alia, ut fieri solet, sequuntur. Inde enim non modo Tapyros & Derbiccas, quibus varium situm tribuit Ptolemæus, verum & Anariacas, Gelas & Caduscos, (quos pro iisdem habet) Matianos, & alias gentes, quas in Media Ptolemæus & alii statuunt, ad Ortum à Caspiis portis locat, ut verum eorum locum vacuum relinquat à Caspiis solis occupandum. Tolerabilius sane fuisset, si omnes istas gentes proprio loco statuens, communiter Caspias, quasi Caspii maris accolas, appellasset, ut Ponti accolæ Ponticæ gentes vocatæ. Difficilius vero est judicare an verior sit Ptolemæi sententia, an Dionysii & cæterorum qui juxta Caucasum Caspios locant: validiora tamen argumenta pro horum sententia militare videntur, si quæratur ubi antiqui fuerint Caspii, à quibus Caspium mare nomen accepit. *Caucasum* enim, qui à Boreali Albaniæ parte est, *Caspium ab incolis vocari affirmat Eratosthenes* apud Strabonem l. 11. eumque nomen illud ab accolis Caspiis consequutum Strabo arbitratur: Φησὶ δ' Ἐρατοσθένης ὑπὸ τῶν ἐπιχωρίων καλεῖσθαι Κάσπιον τὸ Καύκασον ἴσως ὑπὸ τῶν Κασπίων παρωνομασμένον. Sic Seneca in Troade Caspios montes juxta Sarmatiam statuit,

Aut qui Caspia fortibus
Recludunt juga Sarmatis.

Atque ipse Strabo Caspiorum sedem olim ibi fuisse affirmat, & ab iis mare Caspium denominatum, licet eorum nomen ante ipsius ætatem extinctum fuerit; Ἔστι δὲ τῆς Ἀλβανῶν χώρας καὶ ἡ Κασπιανὴ τῶ Κασπίῳ ἔθνους ἐπώνυμος, ἔστι δὲ καὶ ἡ Διλαπία, ἀφανὲς ὄνομα νυνί· *Ad Albaniam etiam pertinet Caspiana, à Caspia gente nomen sortita, unde & mari appellatio: ea gens jam disparuit.* Huc accedit quod multi Caucasias portas Caspias vocarint, teste Plinio, lib. 6. cap. 13. & inter cæteros ii qui in vicina Armenia sub Corbulone res gessere, quos etiam sequitur Tacitus Hist. lib. 1. & Annal. l. 6. nec mirum, siquidem audire poterant Caucasum ipsum ab incolis Caspium vocari, imo & eam Caspiorum veterum sedem fuisse, unde Portas illas *Caspiorum clausira* Tacitus vocat; licet illos erroris arguat Plinius, quod alibi Portas Caspias plurimorum consensus statuat, *Caucasiæ*, inquit, *Portæ magno errore à multis Caspiæ dictæ.* Verum ut à veteribus hisce Caspiis probabile est mare Caspium denominatum fuisse, ut statuit Strabo; ita vicissim à Caspio mari Caspium postea dictum videtur Tauri montis brachium inter Armeniam & Mediam versus Caspium mare excurrens: atque inde Caspiana Mediæ regio monti illi subjecta, ubi Caspios suos habet Ptolemæus, à recentioribus vocata videtur. Caspiæ etiam Portæ communiter appellatæ, de quibus vide vers. 1035. non à Caspiis (à quibus longe absunt, sive Caspios Eratosthenis sive Ptolemæi intelligas) nomen sortitæ sunt, sed quod per eas è Parthia & Persidis parte ad Caspium mare transitus sit. Hoc autem nomine eos reprehendere potuit Plinius qui Caucasias Portas Caspias appellarunt, quod inde nominum confusio orta, cum usus jampridem obtinuisset ut Portæ quæ inter Mediam & Parthiam sunt Caspiæ dicerentur: quanquam, si nominis rationem spectes, Portæ Caucasiæ non minus proprie Caspiæ dici potuerint, quam eæ ipsæ quæ Caspiæ vulgo appellantur.

V. 732. Καδέποι, ἄρχῃ δ' Μάρδοι] Eodem ordine gentes hæ cum proxime sequentibus ab Eratosthene recensentur apud Strabonem lib. 11. interpositis tamen Anariacis inter Caduscios & Mardos, qui hic omittuntur, fortasse quod vox contumax metri legibus repugnet. Eadem etiam Ptolemæi sententia est, qui tam Caduscios Caspiis proximos quam Anariacas, (quos ipse Amariacas vocat) & post hos Mardos, in Mediæ Boreali parte locat. Et de Caduscorum situ apud plerosque auctores satis convenit. Eos montana incolere, & χωρία λυπρὰ, cum auctore nostro testatur Strabo. *Gelas à Græcis Caduscos dictos* affirmat Plinius: sed ut in situ quo is solus eos statuit, ita & in hoc falli videtur, cum tanquam diversas gentes eos describant Strabo & Ptolemæus. Mardos in regione Hyrcaniæ proxima, præter auctores modo citatos, statuunt Ptolemæus, Curtius, & Strabo, quod auctoris nostri methodo consentaneum est. Plinii vero auctoritatem non moramur, qui, lib. 6 cap. 17.

Mar-

Mardorum gentem feram in montana regione inter Margianam & Bactrianam ſtatuit; unde error is ortus modo detectus ubi de Caſpiis actum. Amardos eoſdem vocari teſtatur Strabo, & eo quidem nomine à Mela, & frequentiſſime ab ipſo Strabone appellantur; ſicut iidem modo Παρνοι, modo Απαρνοι, ab eodem nuncupantur. Habet & alibi Mardos Ptolemæus, ut mox dicetur.

V. 733. Υρκάνιοι, Τάπυροί τ'] *Hyrcania* cum nobilis regio fuerit, & fertilitate eximia celebrata, de qua vide Strab lib. 11. de ejus ſitu minime dubitatur; conſtat enim eam inter Mediam & Margianam ad mare cognomine ſitam Tapyros quod attinet (neque enim admitti poteſt altera lectio, quæ ſic habet, Υρκάνιοί τ' Απυροί τ', obſtat enim aliorum ſcriptorum auctoritas, qui nuſquam Απύρους, ſed Ταπύρους, appellant) eos Hyrcaniæ propinquos faciunt Curtius & Plinius, quamvis de accurato eorum ſitu nihil ex illis colligi poſſit. Sed, ſi recto ordine hic progrediatur Dionyſius, eos Hyrcania Orientaliores, & proinde hic in Margiana eſſe oportet, ubi Ταπύρους quoſdam locat Ptolemæus; atque eo fere ſitu eos locat Eratoſthenes, teſte Strabone, affirmans μεταξὺ Υρκανῶν καὶ Αείων Ταπύρους οἰκεῖν, *inter Hyrcanos & Arios Tapyros habitare*: manifeſtius vero conſentit ipſe Strabo, dum μεταξὺ Δρβίκων τε καὶ Υρκανῶν eoſdem conſtituit. Alibi tamen Ταπύρους habet Ptolemæus, in Media ſc. & Tapuræos cum Tapuris montibus in ipſa Scythia; quæ proculdubio non prorſus diverſæ gentes fuerunt, uti nec Δέρβικες, ſeu Δείβυκες, quos in Media habet, & Δρβίκκαι, quos in Margiana; nec Amariacæ in Media, nec Tochari & Chomari in Bactriana, ab Ariacis, Tachoris, & Comaris, quos in Scythia ſtatuit, diverſi prorſus generis fuiſſe cenſendi. Fortaſſe feræ hæ gentes vagæ fuere, & è loco in locum ſubinde demigrarunt, alienum ſolum coloniis ſuis occupantes, quod de Scythicis gentibus (quales pleræque ex his fuerunt) teſtatur Strabo l. 11. ut certum eſt Maſſagetas Margianam habitantes Scythicorum, & probabile eſt Mardos illos quos in Armenia ſtatuit Ptolemæus Medicorum ἀποίκους fuiſſe. Veriſimillimum tamen eſt Ptolemæum diverſas diverſorum hominum ſententias in quibuſdam ex his miſcuiſſe; nam cum diverſos ejuſdem gentis ſitus apud varios ſcriptores inveniſſet, nonnunquam & nomina non eodem prorſus modo exarata, nec ſat ſciret quid eligendum eſſet, utramque opinionem aliquando confudiſſe videtur, (ut de eo alibi notatum) & duas gentes ex una feciſſe.

V. 734. Μάρδ Θ', Δρκείων τε] Nullum his in locis *Mardum* fluvium apud alios ſcriptores invenio; alius enim eſt Ptolemæi Mardus per Mediam fluens. Videtur autem Margus hic intelligi, qui in Margiana regione, ab ipſo nominata, à Ptolemæo ſtatuitur, ita tamen ut Bactrianæ fines fere attingat; cujus etiam meminit Plinius, lib. 6. cap. 16. Antiochiam Margianæ urbem interfluere affirmans. Juxta hujus fluvii cum Oxo confluxum Derbiccas ſtatuit Ptolemæus, cum Plinio conſentiens, qui *Derbices* memorat,

quorum medios fines secat Oxus amnis, prope ostia scil. ubi Margus cum eo miscetur, & mox ipse in Hyrcanum mare se exonerat. Derbicas etiam, cum Plinio, hos nominat Mela, qui & Δέρβικες sunt Straboni: videtur igitur hic scribendum esse Μάργῳ Δερβικίων τε· nisi Dialecti tantum variæ sint Μάργῳ & Μάρδῳ, (γ enim & δ sæpe invicem mutantur, ut γνόφος, δνόφος, γῆ, Dorice δᾶ, *modius*, Hetrusce *moggio*) cum aliam ab hac *Margianam*, & *Margasos* populum, ad *Mardum* fluvium in Media habeat Ptolemæus.

Βάκτρων] *Bactros* hos etiam vocat Plinius lib. 6. cap. 16. Curtius Bactrianos (ut & Caspianos quos alii Caspios) cæteri plerique Bactrios.

V. 737. κνημοῖς ὑπὸ Παρνησσοῖο] Sub Paropamiso monte, de quo vide in vers. 1097. ut de voce κνημοῖς in vers. 714. Mons is Australis est Bactrianæ terminus, qui quidem plerisque Παροπαμισός, Ptolemæo vero Παροπανισός dicitur, unde per Syncopen fit Παρπανισός, vide vers. 1097. & iterata Syncope Παρνισός. Παρνισσοῖο enim hic legendum esse potius quam Παρνησσοῖο Salmatio libens assentior; præcipue quod inter varias lectiones illud habeatur vers. 1097. nec ratio reddi possit cur ι in υ mutetur, unde ὁμωνυμία oriretur inter hujus montis & Parnassi Phocici nomen Ionum more scriptum, nisi tam hoc quam illo loco Παρπανισσοῖο aut Παρπαμισσοῖο legendum sit; quam scripturam, inter alias, utroque loco exstare Eustathius testatur.

V. 739. πέρην κελαδοντος Ἀξίου] Κλάδοντος pro κελαδέντος hic ponitur, per Metaplasmum Conjugationis, Homerico more. Quis vero non videt fluvium hunc longe dissitum esse ab insigni illo Armeniæ Araxe qui Artaxata præterfluit, ab omnibus fere Geographis memorato, (ut mirari subeat Eustathii ἀλογίαν, qui differentiam illam non percipit) uti etiam ab illo quem Persepolin præterfluere affirmant Strabo & Curtius, qui Ptolemæi Rhogomanes esse videtur? E probatioribus Geographis vix quisquam Araxem aliquem in hoc tractu describit: ab Aristotele tamen, Meteor. lib. 1. cap. 13. dicuntur ὁ Βάκτρος, καὶ ὁ Χοάσπης καὶ ὁ Ἀξίης è Paropaniso monte fluere. Araxen etiam quendam in Massagetarum finibus à quibusdam nominari refert Strabo lib. 11. & Herodotus quidem, cum auctore nostro, Massagetas trans Araxen fluvium statuit è regione Issedonum, qui & Araxen Scythiam à Bactriana disterminare affirmat. Videntur igitur hi Araxis nomine Jaxarten intelligere, tum quod ultra Jaxarten versus Issedones Massagetæ à Ptolemæo locantur, quos ultra Araxen Herodotus statuit, tum quod affirmat Aristoteles Tanain ab Araxe illo ὑποῤῥέεσθαι, & in Mæotidem influere, inde deceptus, quod Jaxarten Macedones eundem cum Tanai esse putarint, teste Plinio, lib. 6. cap. 16. quo in errore Curtius & alii versantur. Jaxarten etiam Orexarten nominat Plutarchus in vita Alexandri Magni, & Araxaten Ammianus, quæ ad Araxis nomen proxime accedunt. Ex

Hero-

Herodoto igitur Araxis nomen accepisse videtur Dionysius, & Massagetas ultra eum sitos esse; cum vero Jaxartæ nomen apud alios scriptores invenerit, & Sacas ejus accolas fuisse, diversa ista nomina pro diversis fluviis accepit. Ex methodo quidem videtur eum Araxen hunc in Bactriana constituere Oxo Occidentaliorem, ut intelligere possit Bactrum fluvium à Curtio, Plinio, & Solino nominatum, Bactra urbem præterfluentem, sicut Araxem fluvium Bactrum olim appellatum refert Plutarchus, lib. de flum. quod certe de hoc Araxe intelligendum, cujus nomen cum ab Jaxarte corruptum sit, Dionysius fluvium ipsum cum Massagetis accolis in alienum locum transtulit, alios Græcos, à quibus & Plutarchus ista habuit, proculdubio sequutus.

V. 740. Μασσαγέται ναίουσι] Gentem hanc Scythicam, Cyri regis cæde nobilitatam, ultra Jaxarten fluvium, & Sacis vicinam, statuit Ptolemæus, ut & Plinius lib. 6. cap. 17. & Strabo lib. 11. Alios vero Massagetas in Margiana statuit Ptolemæus, horum proculdubio Σπόικους. In Australi autem Bactrianæ parte hos statuit Dionysius, Eratosthenem sequutus, (qui affirmat Μασσαγέτας τοῖς Βακτρίοις παρᾴκεισθαι πρὸς Ὦξον, *Massagetas juxta Bactrios sitos ad Oxum*, teste Strabone lib. 11.) cum Chorasmios illis Borealiores faciat, ut hos Paropamiso vicinos facere videatur.

ῥυπῆρες ὀϊστῶν] *Sagittarii*: ῥυπῆρες autem dicuntur à ῥύω *traho* sicut hodie Itali *tirare*, quod est *trahere*, & Galli *tirer*, de jactu sagittarum usurpant, quod attracta chorda, sagitta emittatur.

V. 741. Ἀνέρες οἳς] Vide in vers. 600.

V. 745 Αἵματι μίσγονται] Scythas plerosque νομαδικῶς vivere, terram scil. non colentes, sed armenta & greges pascentes, testantur Strabo, & Justinus lib. 2. qui etiam *lacte & melle* eos *vesci* affirmat: unde Scythæ ab Homero Γαλακτοφάγοι vocantur. Equinum etiam sanguinem potare feruntur, tum alii Scythæ, tum Massagetæ hi: unde Silius de Concanis Hispaniæ populo,

Et qui Massageten monstrans feritate parentem,
Cornipedis fusa satiaris, Concane, vena.

Auctori vero nostro plane concinit Seneca in Oedip.

Lactea Massagetes qui pocula sanguine miscet.

V. 746. πρὸς βορέην Χωρασμιοι] Horum apud veteres passim mentio extat: Chorasmenos autem vocat Arrianus, Χωρασμιοπηγὲς Strabo, nisi corrupta sint exemplaria, quod Casaubonus opinatur. Inter Bactrianam autem & Sogdianam Chorasmios statuit Ptolemæus, ad Oxum fluvium; quod cum situ satis convenit qui hic à Dionysio iis tribuitur.

V. 747. Σογδιὰς, ἥς διὰ μέσσον] Oxum fluvium (qui cur ῥεῖος dicatur vide in vers. 298.) medium terminum inter Bactrianam & Sogdianam, ut Jaxarten inter hanc & Sacas, statuit Eratosthenes, teste Strabone l. 11. affirmans διείργειν Σάκας μὲν ἀπὸ Σογδιανῆς τὸν Ἰαξάρτην, Σογδιανὸς δ' ἀπὸ Βακτριανῆς τὸν Ὦξον.

Sacas & Sogdianos Iaxarte dirimi, Sogdianos & Bactrios Oxo; cum quo satis consentit Ptolemæus, lib. 6. cap. 12, & 13. Neque in cæteris Dionysio male cum his convenit, nisi quod Oxum affirmet per mediam Sogdianam fluere: quæ loquendi forma apud eum non nova est, cum de fluvio loquitur quæ regionis alicujus terminos tantum perstringit; vide vers. 351.

V. 748. λιπὼν Ἡμωδὸν ὄρος] Dionysio ignota fuit India extra Gangem, fama tamen Emodi montis ad eum pervenerat; qui cum Indiam extra Gangem à Scythia disterminet, arbitratus est ille inter Indiam sibi notam & Scythiam situm fuisse, ubi Oxi fontes. Ii in Caucasi montibus proprie dictis à Ptolemæo l. 6. c. 12. statuuntur, qui circa concursum Imai & Comedorum montium cum Paropamiso siti, unde non longe ad Orientem Emodi initium est. Montes autem illi ubi Oxi fontes Caucasii proprie dicti ab illo vocantur: non ut distinguantur à Caucaso Colchico, à quo nomen ad hunc Macedonum errore traductum, vide in vers. 1134. sed ut distinguat ab Emodo & Imao, atque à reliquis ipsius Paropamisi partibus, quibus omnibus Caucasi nomen Macedones communicarant, teste Strabone l. 15 οἱ ἐπιχώριοι κατὰ μέρος Παροπαμισόν τε, καὶ Ἡμωδὸν, καὶ Ἴμαον, καὶ ἄλλα ὀνομάζουσι, Μακεδόνες δὲ Καύκασον. Ita Plinius l. 6. c. 17. *junguntur inter se Imaus, Emodus, Paropamisus, Caucasi partes.*

V. 749. ὅθι πρόχυσιν Ἰαξάρταο] Juxta principium Jaxartæ ipsosque ejus fontes; ibi enim Sacas statuit Ptolemæus lib. 6. cap. 12. inde vero ad Indiæ usque confinia terminos eorum protendit; supra Sacas autem ad Septentrionem Massagetas.

V. 750. Σάκαι] *Sacæ*, cum Massagetis, adeo celebres præ reliquis Scythis fuere, ut omnes Scythæ Asiatici Massagetæ & Sacæ ab antiquis dicti fuerint, ut notat Strabo; imo *Persæ Scythas in universum Sacas appellavere à proxima gente*, teste Plinio l. 6. c. 17. De Sacarum incursionibus in Hyrcaniam & alias regiones ad Armeniam usque, ubi regionem occuparunt *Sacasenam* ab ipsis appellatam, quæ Ptolemæo est *Sacapene*, (unde Sagapenum affertur) vide Strab. l. 11.

V. 751. ἐ γάρ σφι θέμις] Οὐ θέμις hic significat *fieri non potest*, ut apud Latinos *nefas* quandoque pro *impossibili* ponitur; sic Horatius,

——— *Levius fit patientia*
Quicquid corrigere est nefas.

ἀνεμώλια βάλλειν] Ἀνεμώλιος ab ἄνεμος *ventus*, pro *vano* & *irrito* ponitur, ut quod in ventos feratur, nec propositam metam attingat. Sic apud Homerum ἀνεμώλια βάζειν, cum scil. *verba* incassum funduntur, & quasi *in ventos abeunt*, ut loquitur Ovidius: vide vers. 883.

V. 752. Καὶ Τόχαροι Φρῆρές τε] Qui hic Τόχαροι nominantur, videntur esse Τόχαροι illi quos juxta Jaxartæ fluvii partem Septentrionalem statuit Ptolemæus l. 6. c. 12. à quo tamen Τόχαροι alii in

in Bactriana ſtatuuntur. Sed certe vel Τόχαροι priore etiam in loco ſcribendum (vocalibus ibi tranſpoſitis, vel Ptolemæi ipſius, vel librariorum errore.) vel Τάχαροι utroque in loco; conſtat enim eandem gentem fuiſſe: nam Τάχαροι ἐξαναστάντες ἀπὸ τῆς περαίας τὸν Ἰαξάρτην, una cum aliis Scythicis gentibus, Bactrianam occuparunt, teſte Strabone lib. 11. Quod ad *Phruros* vero, ſeu *Phrunos* (ut quædam habent exemplaria) attinet, eorum mentionem non alibi invenio. Prioris tamen nominis veſtigium aliquod reſtat in Thurorum nomine, (Θ enim in φ facile abit, ut θὴρ, Æol. φὴρ, θλάω, φλάω) quos quidem cum Tocharis conjungit Plinius lib. 6. cap. 17. & poſterioris in nomine Θεγάρων, quos in Serica ſtatuit Ptolemæus, ut Tocharos & Thuros Plinius circa Sericæ oram Scythiæ & Indiæ obverſam. Potuere quidem Tochari per Scythiæ ſolitudines inter Jaxarten & Sericam longe lateque vagari: & probabile eſt Dionyſium ipſum, cum Plinio, Tocharos, & Phruros, quos iis ſubjungit (qui Thuri Plinii eſſe videntur) in Scythiæ parte Sericæ vicina ſtatuere, cum Seres iis conjungat. Seres tamen ipſos procul dubio ab Jaxarte & Sacis non longe diſſitos putavit: nam ſi verum eorum ſitum compertum habuiſſet, non potuiſſet Aſiam ſorma Coni ad Indiam protendere, & ibi ad oſtia Gangis, tanquam terminum Orientalem, eam finire; cum Serica Gangis oſtiis Orientalior ſit, & in Borealiſſima Aſiæ tunc cognitæ parte, adeo ut Sericæ in vero ſitu deſcriptio Conicam Aſiæ formam (quæ Scythicum latus in anguſtum contrahit) prorſus mutaret, ut, (demptis promontoriis in mare Rubrum excurrentibus) quadrilaterum oblongum menſæ ſimile potius referret, qualem figuram Aſiæ extra Taurum tribuit auctor, verſ. 887.

ᾗ ἔθνεα βάρβαρα Σηρῶν] *Seres*, ultima ad Orientem, & Septentrionem olim cognita gens, ſerico apud ipſos confecto, & ab iis nominato, nobilis, fama ſola Dionyſio noti fuerunt, diſtantia vero eorum à Scythia citeriore (quæ Scythia intra Imaum Ptolemæo dicitur) prorſus ignorata, ut modo notatum; & eos quidem juxta Imaum conſtituere videtur. Barbaros eos vocat, quod inſtar ferarum homines fugere dicerentur: Ita de iis Plinius lib. 6. cap. 17. *Seres mites quidem, ſed & ipſi feris perſimiles, cœtum reliquorum mortalium fugiunt, cum commercia expectant*: quibus ſimilia à Solino traduntur, cap. 53. Sed quamvis hoc verum fuiſſe videatur, quod exterorum ſocietatem fugerent, ut hodie Chinenſes peregrinos in regionem ſuam introire non permittunt; ingenioſos tamen artifices fuiſſe ex telis ſericis ab iis confectis conſtat, vide verſ. 755. uti etiam hodie Chinenſes artificiis nobiles ſunt, & ingenio miti & quieto, (perinde ac Seres, teſte Solino) cum vicini Scythæ ſævi ac truces ſint. Et profecto quamvis Sericam plerique Cathaiam eſſe ſtatuant, hoc eſt Orientalem Tartariæ hodie dictæ partem; mihi tamen perſuaſum eſt Borealem potius eſſe Chinenſis regni partem; Ptolemæus enim lib. 6. cap. 16. Seri-

cam (cujus Occiduum tantum latus cognitum habuit, neque enim Oceano, sed terra incognita eam terminat) non tamen Sinis, verum etiam magna ex parte Indiæ extra Gangem à meridie confinem facit, & præcipuas ejus urbes Ottocororam & Seram circa gr. latitud. 37. & 38. constituit, cum Cathaia, secundum tabulas recentiorum, ab India longe remota sit, neque ulla ejus pars gradu latitud. 55. australior sit. Plinius etiam, lib. 6. cap. 17. Sericam Indiæ contiguam facit; quod etiam Melam sensisse, collato cap. 6° cum cap. 7° lib. 3. non obscurum est. Huc accedit quod serico Chinam maxime abundare, ex Mendozæ historia Chinensi, & aliorum scriptis, constat, uti & optimo ferro, sicut Sericum ferrum à Plinio celebratur. Nec vobis obstat quod Tabin promontorium Seribus à parte Boreali vicinum faciat Mela, lib. 3. cap. 6. ipsum enim in Chinensis Oceani Septentrionali parte equidem quærendum censeo. In Eoo enim Oceano est (non in cognito illo qui Septentrionale Scythiæ latus claudere creditur, ubi à plerisque statuitur) ut ad Plinii, qui *post dimidiam ferme longitudinem ejus oræ quæ spectat æstivum Orientem* promontorium illud statuit, ipsiusque Melæ verba attento facile conitabit. Quid igitur si statuamus Tabin prom. esse quod à sinus illius flexu sit cui Chinæ urbs regia Paquin opposita, cum eam urbem aliter Taybin vocari, ut totum regnum incolis Taybinco, affirmet Mendoza? Ideo autem plerique in ultimum Septentrionem Seras ablegant, quod totum Chinense regnum pro Sinis Ptolemæi accipiant, quibus Seres Borealiores. At Sinarum regio ab eo memorata regna Sian & Camboiæ, cum Cochin-China, & Australibus tantum Chinensis regni partibus, complectitur. Eam enim India extra Gangem & sinu Magno (qui eam ab Aurea Chersoneso, hoc est Malaca, dirimit, unde Plinio *Chryses sinus* dicitur) ab Occasu terminat, & præcipuam ejus partem, ipsamque Metropolin Thinas, seu Sinas, Aureæ Chersoneso oppositam facit, juxta sinum illum ei coextensam, neque ullam ejus partem India Borealiorem statuit. In eo vero præcipue peccat, quod Sinarum litus nimium ad Meridiem protendat, cum post Sinum Magnum ad Septentrionem reflecti deberet; uti etiam omnibus hisce regionibus longitudinem nimiam tribuit, Indiam nimis ad Ortum protrahens, (dum litora ejus recta fere ab Occasu ad Ortum producit, ubi revera ad Meridiem vergunt,) & cæteras regiones similiter ei coextendens. De Sinarum etiam situ Ptolemæo consentit Marcianus Heracleota, cui Χρυσῆ Χερσόνησος nominatur, ἀπ' ἣν ὁ μέγας κόλπος, ἡ τῶν Σινῶν ὄξιν ἔσχε. Merito igitur dubitari potest an à nomine *Sian*, quo regnum ad Sinum Magnum positum, ejusque metropolis, etiamnum appellatur, Græci nomen Σινῶν, non deduxerint, cum *Chinæ* nomen (quo magnum illud regnum inde ad Boream situm nobis indigitatur) in usu non esse apud indigenas, sed ipsis *Taybinco*, Indis vero *Sangley* appellari, testetur Mendoza l.b. 1. Videtur quidem nomen *Chinæ* toti regno à Lusitanis affictum, quod idem esse

sen-

ſenſerint cum Ptolemæi *Sinarum* regione, & Arabum *Seni*, (quibus Rhabarbarum *Raved Seni*, quaſi *radix Sinenſis*, dictum,) cum tamen non toti hodierno Chinenſi regno, ſed tantum parti ejus Auſtrali, cum Sian Camboiæ & aliis regnis vicinis, nomen illud Græci tribuerint, quæ quidem omnia ſub Chinenſium ditione olim fuiſſe teſtatur Mendoza lib. 3. nec ſane eoſdem olim gentium, qui hodie regnorum ſunt, limites fuiſſe neceſſe eſt.

V. 754. ξαίνουσες ἐρίμους ἄνθεα γαίης] Sericum è Serica regione à Perſicis, Medicis, & Aſſyriis mercatoribus olim afferebatur; unde veſtes inde confectæ modo Aſſyriæ & Medicæ à gentibus unde materia immediate allata, modo Sericæ, à gente ubi orieba-tur, olim vocatæ, ut plerique ſtatuunt. Satis probabile tamen eſt, quod ſentit Fullerus, *ſericum* dictum ab Hebræa voce שרוקות *Sericoth*, quæ pro ſerico uſurpatur Eſaiæ 19. 9. inde vero regionem unde allatum eſt Græcos Sericam, & ejus incolas Seres appellaſſe, ut ſericum, cum denominativi formam præ ſe ferat, à populo denominatum videretur. Qua autem ratione apud Seres ſericum conficeretur, plerique veteres, tam Græci quam Latini, ignorarunt, ideoque varias de eo conjecturas habuerunt, quales ratio propria ſuppeditabat. Plurimi igitur confectum putarunt ex lanugine quadam foliis arborum adnaſcente, (qualis ſcil. cardui cujuſdam foliis adhæret, è qua veſtes confici poſſe ſericis ſimiles Dioſcorides affirmat:) ita certe intelligenda Plinii verba, lib. 6. cap. 17. *Seres, lanificio ſylvarum nobiles, perfuſam aqua depectentes frondium canitiem.* Non ipſas frondes eos carminaſſe, ut nonnulli nimis craſſe intelligunt, ſed canitiem frondium, hoc eſt frondibus adhærentem, depexuiſſe affirmat. Eadem etiam Solini ſententia eſt, cap. 53. qui *lanuginis teneram ſubtilitatem humore domitam* eos *depectere* affirmat: neque obſtat quod hic aqua ipſas frondes eos aſpergere refert, hoc enim ideo tantum factum opinari potuit, ut lanugo tenaciter adhærens ſolveretur. Plinius quidem alibi *lanata Sericarum arborum folia* nominat: atque huc ſpectat illud Virgilii Georg. lib. 2.

Velleraque arboribus depectunt tenuia Seres.

Eratoſthenes apud Strabonem à Nearcho refert, fieri τὸ Σηρικὸν ἐκ πυκνῶν φλοιῶν ξαινομένης βύσσου, *ex byſſo è corticibus quibuſdam carminata*: ita ſc. ut ex lini herbæ cortice lintea conficiuntur; byſſus enim proprie delicatum quoddam lini genus eſt, teſte Plinio lib. 19. c. 1. licet hic ea vox ad aliam ſimilem materiam per Metaphoram transferatur. Dionyſius hic ex floribus fieri affirmat, (unde Seres pecora alere negat, ne ſcil. flores ii, aut herbæ quæ eos producunt, ab iis depaſcantur:) ſed licet ipſe in Epitheto ἀώλα, & aliis quæ verſ. 756. habet, poetico more ludat, ſerici lanificium perinde deſcribens ac ſi ex ipſis floribus conficeretur; probabile eſt tamen eos unde hæc hauſit, de lanugine quadam floribus adhærente, aut iis ſuccedente, intellexiſſe, qualis ſalicis julis (qui ejus quaſi flores ſunt) adnaſcitur, aut qualis in goſſipio ſeu

xylo

xylo planta in folliculo floribus succedente provenit. Materia ea à Plinio bombyx vocatur per Metaphoram, lib. 19. cap. 1. ubi de gossipio loquens in Ægypto nascente, *similem*, inquit, *barbatæ nuci defert fructum, cujus ex interiore bombyce lanugo netur.* Eadem etiam hodie *bombagea* Italis dicitur, voce à nomine *bombyx* deducta: quamvis proprie *bombyx* significet animalculum à quo bombycina tela netur, & μετωνυμικῶς telam ipsam, sicut araneæ nomen tum animali tum ejus telæ tribuitur. Et profecto à veritate prorsus alienæ sunt istæ veterum de serici ortu opiniones; à bombycibus enim vermiculis, quos & σῆρες vocant Græci quidam qui verum serici ortum agnoverunt, revera conficitur: Σῆρες ζῶα νήδυμα ὑφαίνει, ἢ ὄνομα ἔδωκε, *Seres, animalia quæ sericum nent, aut gentis nomen*, Hesych. quod & Suidas confirmat. Ex antiquioribus etiam Pausanias in Eliacis bombyces, σῆρες etiam vocatos, sericum nere agnovit: & Aristoteles, hist. anim. l. 5. c. 19. de bombycibus loquens, ἐκ τούτου τοῦ ζώου (inquit) οἱ τὰ βομβύκια ἀνδρώδεσι γυναικῶν τινες ἀναπλωτίζόμενοι, καὶ πείρα ὑφαίνουσι· περὶ μὲν οὖν λέγω ὑφᾶναι ἐν Κῷ Παμφίλη Λατόος θυγατρὸς· *Ex hoc animalis genere bombycia mulieres nonnullæ resolvunt, & in fila deducunt, deinde texunt. Prima texuisse in Co insula Pamphila Latoi filia dicitur.* Hic bombycina à bombycibus confici, & resoluta à mulieribus retexi Aristoteles affirmat, & illius artis inventionem Pamphilæ Coæ fœminæ tribuit, unde vestes bombycinæ Coæ vocantur; sic Tibullus,

Illa gerat vestes tenues quas fœmina Coa
Texerat.———

Non alia certe fuerunt serica quam bombycina, bombycum scil. opera: sed quamvis de vero serici seu bombycini ortu Aristoteles & Pausanias aliquid acceperant, alii tamen alias opiniones de serico amplexi sunt usque ad Justiniani imperium, sub quo veritas plane innotuit. Plinius modo unam, modo aliam opinionem sequi videtur: nam quamvis loco supra citato, ex vulgata opinione, sericum ex arborum canitie depecti affirmet; idem tamen, lib. 11. cap. 22, & 23. ea recitat quæ habet Aristoteles de telis quas nent bombyces, unde bombycina confecta, quibus alia quædam addit aliunde accepta, & fortasse de suo nonnulla. Bombyces eos in Assyria provenire affirmat, & *Pamphilam Ceam rationem invenisse telas redordiendi, rursusque texendi:* sed mox subjungit, *traditum esse bombyces & in Co insula nasci.* At refert Aristoteles Pamphilam illam, redordiendi bombycini apud Græcos inventricem, non Ceam, sed Coam fuisse; nec tamen bombyces in Co insula nasci affirmat, sed tantum bombycina ibi retexi: ut verisimile sit bombyces non in Assyria, nedum in Co, bombycinam telam confecisse, sed eam è Serica in Persidem aut Assyriam, (unde Assyria dicta est) & inde in Co & alia loca allatam fuisse, ubi mulieres eam retexebant: ut de Cea muliere Assyria bombycina redordiente ipse Plinius affirmat, ubi Coam, ex mente Aristotelis, dicere debu-

debuisset. Verum aliqua etiam bombycina ab Assyriis aut Syris texta fuisse probabile est, quæ peculiariter Assyria dicta. (uti in Beryto & Tyro ἱμάτια τὰ ἐκ μετάξης ἐργάζεσθαι ἐκ παλαιοῦ εἰώθει, teste Procopio in Goth.) & ea subtilius quam Coa texta fuisse videntur; unde inter bombycina Assyria & Coa Plinius distinguit, & *Coa etiam viris permissa, Assyria fœminis solis*, testatur l. 11. c. 23. Subtilissima vero fuisse videtur ipsarum Romanarum fœminarum textura, quæ sericum è Persia aut India, aliisve regionibus Sericæ ipsi vicinis, à Romanis mercatoribus petitum, redordiebantur: ita Plinius l. 6. c. 17. *Geminus fœminis nostris labor redordiendi fila, rursusque texendi. Tam multiplici opere, tam longinquo orbe petitur, ut in publico matrona transluccat.* Hæc quidem sola serica vocasse videntur Romani Plinii ætate, quæ in Serica nasci sciebant, cum ipsi è regionibus ei vicinis peterent; licet verum eorum ortum ignorantes, varias ea de re tabulas commiscerentur; bombycina vero quæ à Græcis aut Syris texta, quæ plerique ex illis à bombycibus neri agnoverunt. Minus probabile vero est quod tradit Plinius, bombyces in **Co insula** fuisse bombycina nentes, nisi ii pauci fuerint, qui postea omnes interierint; nam ante Justiniani imperium, sericum (quod à bombycino non distinctum est, postquam cognitus est verus ejus ortus; vide Isid. Orig. l. 19. c. 27.) intra Romanum imperium non proveniisse ex Zonara apparet. Nam, eo teste, *Justiniano imperante, tela serica, quæ prius à Persis mercatoribus tantum afferebatur, à Romanis texi cœpit, quum ignorarent antea quomodo fieret, & vermium fila esse nescirent.* Tunc autem refert idem, monachos duos vermiculorum ova ex India Byzantium attulisse, & docuisse quomodo illa fovenda ut in vermes transformarentur, & sericum conficerent. Totam vermiculorum fovendorum rationem, & quomodo ii ex visceribus ipsis, aranearum more, sericum conficiunt, prolixe tradit Dalechampius in notis ad Plin. l. 11. c. 23.

V. 755. Εἵματα τεύχουσιν πολυδαίδαλα] Romanis tamen in usu non fuisse telas Serum opera confectas, sed fœminas fila ab ipsis allata retexuisse, modo è Plinio relatum, l. 6. c. 17.

V. 756. Εἰδύμοα χροιῇ] Colore scil. partim albescente, (si de naturalibus tantum coloribus, non tinctura etiam infectis, loquatur) partim luteo, seu flavescente, quem Græci μήλινον vocant, à μῆλον *malum*, quod mala quædam matura eo colore inficiantur: & plures quidem herbas ἄνθη ἔχειν μηλίζοντα passim notat Dioscorides. Poetico autem more ludit Dionysius, dum serici colores florum coloribus confert, ac si ex floribus ipsis fieret, & materiam suam colore referret.

V. 757. ὅτε κεν ἔσχον ἀεσσιάων ἐείσιεν] Respectu scil. tenuitatis, unde fœminas in his vestibus translucere Plinius affirmat, vestesque ipsas *pellucentes* vocat Seneca, Epist. 115. eæque *ostentare potius corpora quam vestire* à Solino dicuntur, cap. 53.

V. 758.

V. 758. Ἄλλοι ὑ Σκύθαι] Innuitur hic à Dionysio, ut & aliis plerisque, Seres ipsos Scythis annumerari, licet Ptolemæus Sericam à Scythia distinguat.

ἐπήτειμοι] *Densi, conferti*; Metaphorica dictio, fit enim à *præp.* ἐπὶ, & ἧτειον *stamen*, ut significet non minus densos & numerosos quam licia in tela, quæ arcte constipari solent.

V. 759. Ἐσχατιὰς] Extremam Asiæ tunc cognitæ partem versus Boream & Ortum æstivum, qua Borealiorem incognitam terram vehementi frigore rigere ex his quæ proxime sequuntur indicatur.

V. 761. περὶ Κάσπια κύματ'] Hinc constat Dionysium regiones omnes quas modo descripserat, è quibus est Serica ipsa, à Caspio mari non longe remotas opinatum.

V. 762. Φᾶζεο δ' ἐν Κόλχων] Peracto Caspii maris Periplo, & regionum inde ad Ortum jacentium descriptione, ad Pontum Euxinum jam revertitur, & ab Orientali ejus latere περιήγησιν redordiens circa Colchidem, ubi desierat vers. 689. Ponticas gentes inde usque ad Bosporum Thracium se enumeraturum promittit.

V. 764. Χαλκὶς] Regiuncula in qua Chalcedon urbs, vide vers. 803. quæ quidem Bithyniæ pars habita.

V. 765. Βυζηρές τοι πεφῆται] Pleraque ex barbaris gentibus Pontum Cappadocium incolentibus, hoc & proximo versu nominatis, sic enumerat Valerius Flaccus Argon. l. 5.

Mossynichi, vos & stabulis Macrones ab altis,
Byzeresque vagi, Philyræque à nomine dicta
Litora.———

Inter Thermodontem fluvium & Cerasuntem urbem Pharnaciæ vicinam nominantur à Plinio l. 6. c. 4. *Gentes Genetarum, Chalybum, oppidum Cotyorum*; *gentes Tibareni, Mossyni, notis signantes corpora*: inter Cerasuntem vero & Trapezuntem *Gentes Bechires, Buzeri, flumen Melas, gens Macrones.* Et de situ quidem harum gentium satis inter ipsum & Dionysium convenit, (nisi quod Macronibus Plinius situm magis Orientalem quam cæteris tribuat, cum Dionysius ante hos Byzeras & Bechiras nominet) si singulas ordine retrogrado apud Plinium percenseas; Plinius enim ab Occasu ad Ortum, Dionysius vero ab Ortu ad Occasum eas enumerat. Nullam quidem ex his gentibus nominat Ptolemæus, sive quod obscuræ & ignobiles fuerint, sive quod ipsius ætate nomina ista obsoleta fuerint: Strabo enim l. 12. (qui quidem ipse nullam Bechirum aut Philyrum mentionem facit) Byzerum, Macronum, & Chalybum nomina vetusta fuisse, neque ipsius ævo satis usitata, indicat, sed Macrones Sannos postea vocatos (quamvis Sannos à Macronibus diversos faciant Xenophon & Arrianus.) Chalybes vere Chaldæos; Τῆς ὑ Τραπεζοῦντος ὑπέρκεινται καὶ τῆς Φαρνακίας Τιβαρηνοί τε, καὶ Χαλδαῖοι, καὶ Σάννοι· ὃς πρότερον ἐκάλουν Μάκρωνας *Super Trapezuntem vero & Pharnaciam positi sunt Tibareni, & Chaldæi, & Sanni, quos prius Macrones vocarunt.* Deinde de

Hep-

Heptacometis, seu Septempaganis, & Mosynœcis loquutus, Scydissen montem, ubi Moschicis & Paryadræ conjungitur, incolentibus, mox subjungit, Ἐκληΐσ]ο ὄ τούτων πνὲς ἦσ Βαρβάρων κ) Βύζηρες· οἱ ὄ νῦν Χαλδαῖοι, Χάλυβες τὸ παλαιὸν ὠνομάζονσο. καθ' ὃς μάλισα ἡ Φαρνακία ἵδρυ]· *Quidam vero ex barbaris hisce Byzeres aliquando vocati sunt; qui autem jam Chaldæi dicuntur, Chalybes olim nominati sunt, juxta quos præcipue Pharnacia sita est.*

V. 766. κ) οἱ μόσσυνας ἔχεσι Δικρατὲς] Periphrasis ἦσ Μοσσυνοίκων, qui πῆς Ἑπτακωμήτης *Septempaganis* juncti, aut eorum pars sunt, ex Strabonis sententia, Scydissæ montis (qui Ptolemæo Scordissus est) Moschicis conjuncti juga tenentes, & in arboribus aut turriculis ligneis degentes, inde vero desilientes viatores adoriri soliti, teste Strabone lib. 12. Reliquos eorum mores describit Mela lib. 1. cap. 20. *Mossynœci turres ligneas subeunt, notis corpus omne persignant, propatulo vescuntur, promiscue concumbunt.* Hos corrupte *Mossynichos* vocat Valerius Flaccus, *Mossynos* Plinius, locis supra citatis.

V. 767. πολύῤῥῶνες Τιβαρηνοὶ] *Tibarenos* hos, quorum nomen Strabonis ætate non exoleverat, πολύῤῥωνας vocat, quasi *ovibus abundantes*, à πολὺς *multus*, & ῥὼν, per Aphæresin pro ἀῤῥὼν *agnus*, (cujus obliqua Syncopen passa tantum in usu sunt, ἀρνὸς, ἀρνὶ, &c. pro ἀῤῥῶνος, ἀῤῥῶνι) unde innuitur eos terram alendis pecoribus aptam, neque tam asperam & montosam tenuisse quam Chalybes aut barbari isti monticolæ modo memorati insederunt. Hos quidem & Chalybes conjungunt auctores; & Chalybes, quos Chaldæos vocat, juxta Pharnaciam, Tibarenos inter hanc & Trapezuntem statuit Strabo; Plinius vero situ aliquanto magis Occidentali utramque gentem locat: sed Straboni, cujus patria Amasia his locis vicina, fides præ cæteris hic habenda. De his Mela, l. 1. c. 20. *Tibareni Chalybas attingunt, quorum in risu luxuque summum bonum est.*

V. 768. Τοῖς δ' ἔπι, κ) Χάλυβες] Hos inter Thermodontem fluvium & Pharnaciam locat Plinius; prope Pharnaciam Strabo, qui ab Homero Ἀλυβας, suo vero tempore Χαλδαῖοι, dictos refert, ut Chaldæis in Babylonia ὁμώνυμοι fuerint: cui de nomine gentis patriæ suæ vicinæ contradicere non licet, quanquam alii hujus nominis non meminerint. Chalbios potius, vel Chaldos, dictos Eustathius arbitratur. Inter Halyn & Thermodontem fluvios, situ nimis Occidentali, eorum sedes statuit Mela.

V. 769. μογεῷ δεδαικότες ἔργα σιδήρε] Ferro fabricando (quod hic à Dionysio indicatur) Chalybes maxime inclaruere; & cum optimum esset Chalybum ferrum, hinc ferrum purgatissimum, quod ad acies temperandas destinatur, (unde Græcis χῶμα, Italis vero hodie *aciero* dicitur,) *Chalybs* Latinis vocatur. His primam ferri fabricandi inventionem tribuit Arrianus; cui etiam astipulatur Valerius Flaccus Argonaut. l. 5.

Per-

Pervigil auditur Chalybum labor; arma fatigant
Ruricolæ, Gradive, tui, ſonat illa creatrix
Prima manus belli terras crudelis in omnes:
Nam prius ignoti quam dura cubilia ferri
Eruerent, enſeſque darent, odia ægra ſine armis
Errabant, iræque inopes, & ſegnis Erinnys.

His & Ammianus, l. 22. & alii conſentiunt. Sed Tubulcainum ferrum primo cudiſſe ſacræ literæ docent, quem Vulcani nomine cultum, quod nonnulli ſtatuunt, ſatis veriſimile eſt, ipſo nomine non abludente.

V. 772. Τὴς δ' μέτ', Ἀσσυείης πεδίχυσις χθονὸς] Abſurdum videri poſſit quod Aſſyrios juxta Thermodontem fluvium ſtatuat Dionyſius, Aſſyria enim proprie dicta, incolis Aturia vocata, (cujus pars Adiabene) prima inſigni Monarchia à Nino fundata, & urbe Nino ab eodem condita, nobilis, ultra Tigrin fluvium ſita eſt, Armenia magna, Meſopotamia, Suſiana, & Media cincta, ut à Ptolemæo terminatur, lib. 6. cap. 1. Ea *Aſſyria* dicta eſt ab *Aſſur* Semi filio, de quo Geneſ. cap. 10. verſ. 22. Sed cum Aſſyrii imperium ſuum longe lateque propagarint, hinc effectum ut gentes plurimæ Aſſyrio imperio olim ſubditæ Ἀσσυείοι & per Aphæreſin Σύειοι & Σύεγι, Græcis dictæ fuerint. Ita Herodotus, & eum ſequutus Juſtinus lib. 1. *Aſſyrii, qui poſtea Syri dicti.* Quam late olim patuerit Syriæ nomen teſtatur Mela lib. 1. cap. 11. *Syria & Cœle dicitur, & Meſopotamia, & Damaſcene, & Adiabene, & Babylonia, & Judæa, & Sophene.* Imo & Cappadocia ſub nomine Syriæ late ſumptæ comprehenditur, & diſtinctionis cauſa *Leucoſyria* vocata, (quod candidiores fuerint hi Syri quam Syri extra Taurum) teſte Strabone, lib. 16. Δοκεῖ δ' τὸ ἀφ' Σύρων ὄνομα διατείναι ἀπὸ μὲ τῆς Βαβυλωνίας μέχρι τῆ Ἰσσικῆ κόλπε, ἀπὸ δ' τότε μέχρι τῆ Εὐξείνε τὸ παλαιόν· οἱ γᾶν Καππαδόκες ἀμφότεροι, οἵτε πρὸς τῷ Ταύρῳ οἵ τε πρὸς τῷ Πόντῳ, μέχρι νῦν Λευκόσυροι καλῦνται. *Videtur Syrorum nomen à Babylonia ad Iſſicum ſinum, inde vero uſque ad Pontum Euxinum olim extenſum fuiſſe: Cappadoces quidem utrique, tam qui ad Taurum quam qui ad Pontum dicuntur, etiamnum Leucoſyri appellantur.* Strictius tamen Leucoſyria dicta Cappadociæ tantum pars Galatiæ confinis, ut à Ptolemæo, lib. 5. cap. 6. & aliis innuitur. Uſus quidem poſtea obtinuit ut inter Aſſyrios & Syros diſtinctio fieret, Græcis (quibus familiarius nomen Σύρων, ut barbaris Ἀσσυείων, teſte Herodoto; Σύρων nomen iis proprium facientibus qui ipſis & Mediterraneo mari viciniores cis Euphraten fluvium, qui quidem inter ſe *Aramæi* dicti, teſte Strabone, cum interim Aſſyriorum nomen in propria ſede maneret, rarius uſurpatum niſi de ipſis Aſſyriæ proprie dictæ incolis. Sed ea nomina promiſcue olim uſurpata fuiſſe, & Syrorum imperium ab hiſtoricis quibuſdam dictum quod à Nino fundatum eſt, & communiter Aſſyrium dicitur, teſtatur Strabo, qui & ipſe, iis nominibus indiſtincte utens veterum more,

more, Assyriam à Perside & Susiana usque ad Issicum sinum & Ægyptium pelagus protendit, ὅς ἐν μέσῃ (inquit) καὶ ἡ Ἀσσυρία ἔστιν, ἐν ᾗ καὶ ἡ Νῖνος, καὶ οἱ ἰδίως ὑπὸ τῶν νῦν λεγόμενοι Σύροι, & statim addit quosdam Syrorum nomen ad Euxinum mare producere. Sic cum Syria, seu Assyria, late sumpta, Cappadociam comprehendat, & *Græci Syros vocent quos Persæ Cappadocas*, Herodoto esse, (Καππαδόκας, inquit, οὓς ἡμεῖς Συρίους καλέομεν, atque alibi, οἱ Σύροι ὑπὸ Περσῶν καλέονται Καππαδόκαι) Dionysius generale Assyriæ nomen peculiariter usurpat pro Cappadociæ parte juxta Irin & Thermodontem fluvios, quæ aliis stricte Leucosyria, ubi Λευκοσύρων ἀκτὴν à Ptolemæo nominatur. Dionysio etiam consentit Valerius Flaccus, Argon l. 5. qui in Assyria Sinopen constituit, in versibus mox citandis in vers. 775. & Apollonius qui Cappadociam Ἀσσυρίην vocat, l. 3.

Πρόχωσις χθονὸς fortasse nihil aliud quam προβολὴν, *terræ* scil. *prominentiam qua in mare protenditur*, hic notat, ut hoc intelligendum sit de promontorio illo quod Λευκοσύρων ἀκτὴν Ptolemæo vocatur. Innui tamen potest, quod sentit Eustathius, illam Assyriæ terræ prominentiam, de qua hic sermo, ex limo à Thermodonte & Iride, aut Iride & Haly fluvius aggesto factam; ut πρόχωσις idem valeat quod πρόχωμα, sicut Ægyptum (præcipue partem illam quam Delta nominarunt) donum Nili limum trahentis veteres vocarunt.

V. 773. ἀπ' Ἄρεος Ἁρμηνίοιο] A Scydisse, seu Scordisco Armeniæ minoris monte.

V. 774. ἐνυάλιος Θερμώδων] Thermodontem, ἐνυάλιον, *Martium*, vocat, propter bellicosas Amazones, Martis sobolem habitam, olim ejus, ut vulgo creditum est, accolas, unde & ipse Marti sacer habebatur: Valer. Flac. l. 5.

Sævaque Thermodon medio sale murmura volvens,
Gradivo sacer, & spoliis ditissimus amnis.

V. 775. Ὅς πρὶν ἁλωομένην Ἀσωπίδα δέκτο Σινώπην] Pro ἐδέξατο, abjecto augmento, fit δέχατο, deinde per Syncopen δέκτο, sequente tenui τ postulante ut aspirata litera χ in tenuem mutetur, quod tenues semper præcedant tenues, aspiratæ aspiratas. Sed quod ad Sinopen attinet, fabulam hic refert Dionysius, qua Sinopen Nympham fuisse inquitur, Asopi fluvii filiam, ejusque amore captum Jovem illam à patria abduxisse in Ponticam regionem juxta Thermodontem fluvium, atque ab ea Sinopen urbem denominatam fuisse, Ponticarum urbium clarissimam, teste Strabone, & Mithridatis regiam. Alii Sinopen & à Jove, & ab Apolline, & Haly fluvio adamatam fuisse ferunt, sed omnes ejusse: Jovem enim, spe concubitus potiendi, promisisse se quicquid postulasset ei daturam; eam vero perpetuam virginitatem postulasse: Hoc innuit Valerius Flaccus, l. 5.

Assyrios complexa sinus stat opima Sinope,
Nympha prius, blandosque Jovis quæ luserat ignes,

Cæli-

Cœlicolis immota procis; deceptus amatæ
Fraude deæ nec solus Halys, nec solus Apollo.

Nescio unde hæc fabula conficta fuerit, nisi quod Sinope colonia fuerit à Milesiis deducta, Iones vero veteres Mileti conditores in Ægialo juxta Sicyonem, ubi Asopus est fluvius, olim sedes habuerint, ex Attica eo profecti, inde vero ab Achæis pulsi colonias in Asiam deduxerint, teste Strabone l. 8. hinc Sinope Asopi filia fingi videtur. Ad Thermodontem vero abducta fuisse dicitur, quod in Ponticam regionem, in qua Thermodon fluvius, colonia hæc deducta fuerit: quamvis magis congruum fuisset ad Halyn fluvium, cui Sinope vicinior, hæc accommodasse. Eam vero à Jove aut Apolline amatam fingere potuerunt, quod Serapis tutelaris fuerit urbis illius deus, quem alii Jovem, alii Osiridem interpretantur, qui idem cum Apolline numen est, Sol. scil vide in vers. 255. Perpetuam vero virginitatem ei concessam fortasse finxerunt, quod semper libera, nec alieno imperio oppressa, fuerit, cum fabula ista fingeretur: semper enim libertate fruebatur, donec Pharnaci Pontico regi tandem cessit, teste Strabone l. 12.

V. 776. ἀκηχεμόλῳ παρενάσσατο] Ἀκηχεμόλῳ part. præt. pass. ab ἀχέω, per reduplicationem Atticam pro ἠχεμόλῳ, secundo η per Syntolen in ε mutato. Παρενάσσατο fit à νάω verbo inus. pro ναίω *habito*, cujus Aor. α medius ἐναασάμην tantum in usu est; hic autem active capitur, ut valeat *collocavit*, vel *habitare fecit*.

V. 778. Ἰχανόων] Ab ἔχω est ἴαχω, (ut ab ἕπω Poeticum ἴαπω) atque inde ἰχάνω. & ἰχανάω quod aliquando (ut ἔχω & ἴαχω) significat *teneo*, aliquando vero *cupio*, ἐπιθυμητικῶς ἀντέχομαι, ut Eustathius in Hom. exponit.

V. 781. χρυσάλλε καθαρὸν λίθον οἷά τ' πάγλῳ] Dionysius, dum fluvii hujus ripas χρυμώδεας vocat ubi crystallus colligitur, lapidemque ipsum glaciei comparat, innuere videtur se eorum opinioni favere, qui eum ex glacie fieri arbitrantur. Κρύσταλλος quidem primario *glaciem* significat, quasi κρύος στελλόμενος, *frigore concretam*: ei autem ὁμώνυμον Græci hunc lapidem fecere, quem & Latini crystallum vocant, quod eum in cautibus è glacie longa temporis mora durata fieri iis videretur. Ea etiam Plinii sententia est, lib. 37. cap. 2. ubi crystallum fieri affirmat *gelu vehementiore concreto*; & mox subjungit, *Non alibi certe reperitur quam ubi maxime hybernæ nives rigent, glaciemque esse certum est, unde & Græci nomen dedere*. Sed merito, mea quidem sententia, Plinii ducis sui signa hic deserit Solinus, opinioni huic contradicens; *nam si ita foret*, inquit, *nec Alabanda Asiæ, nec Cyprus insula hanc materiam procrearet, quibus regionibus incitatissimus calor est*. In calidis enim locis non solet glacies diu insoluta perstare; & an India frigida sit regio, in qua crystallum optimum nasci Plinius ipse affirmat, nisi corrupta sint exemplaria, ipse viderit. Nec magni momenti esse mihi videntur quæ his opponit vir magnus Salmasius, Plinianam opinionem propugnans. Pleraque profecto quæ

pro

pro ea sententia affert nihil aliud probant, quam calore crystallum non indurari; quod quis sanus statuet? Sed si calore non duretur, an proinde ex glacie erit? Similis certe est crystalli & aliorum lapidum, præcipue gemmarum, formatio, quorum ad indurationem frigus aliquid conferre posse non negabo, cum constet aquam à frigore in glaciem compingi; sed tota formatio primis, ut vocant, qualitatibus tribui non potest. Probabile est materiam proximam esse succum quendam lapidescentem cui similis est qui in aquis quibusdam ligno immisso accrescens lapideam crustam ei inducit, & sensim quasi in lapidem transmutat. Materia ea ita ad indurationem naturaliter apta est, ut ad concretionem, sed quæ in humido iterum resolvatur, alumen & sal, (unde concretionem omnem sali, analogice sic dicto, Chymici tribuunt) eamque propriam ac peculiarem singulæ gemmæ habere videntur, unde tanta colorum & aliarum qualitatum in gemmis varietas. Effectrix vero principalis est ipsa forma interna domicilii sui architecta, quæ formativam quandam vim habet formatrici animæ facultati in animalibus analogam; unde ut plantæ & animalia singula propriam formam externam habent, ita crystalli sexanguli nascuntur, teste Plinio, & aliæ gemmæ peculiarem figuram à natura obtinent. Hoc à calore aut frigore provenire non potest, sed ab ipsa forma substantiali animæ analoga; *forma enim*, ut vere Zabarella, lib. 2. de mat. prima cap. 9. *certam dat cuique corpori magnitudinem & figuram.* Ne πάρεργα hæc lectori videantur, quæ ad explicandam omnium gemmarum naturam pertinent, quarum tam frequens apud auctorem nostrum mentio est.

V. 782. ᾗ ὑδατέων ἴασπιν] De Iaspide aliquid dictum in vers. 724. Sed quod ad eam speciem attinet quæ hic ὑδατέων vocatur, prima fronte sic dicta videri possit quod aquæ instar pellucida sit, ut ea species intelligatur quam Græci χρυσοπάσσην, Plinius crystallo similem vocat; atque hæc quidem sententia doctissimo Salmasio placet. Plinii tamen lectio me movit ut diversum sentirem: is enim, lib. 37. cap. 8. de variis Iaspidis generibus loquens, *cæruleam circa Thermodontem amnem* inveniri affirmat. Hen. Stephani igitur sententiam amplector, qui ὑδατέων hic *cæruleam* reddit, ut non à pelluciditate, sed apparente cæruleo aquæ marinæ colore, à quo mare *cærulum* Poetis dicitur, epitheton illud deductum sit. Sic ab illa quam ἀερίζουσ vocat colore non multum differet; illa tamen purior & præstantior, *cærulea* enim, Plinio teste, *inter vitiosas habetur.*

V. 784. Ἄλυος πολιοῖο] Tam Iridis, qui patriam ipsius Amasiam præterfluit, quam Halyos (quem sic vocatum refert ἀπὸ τῆς ἁλῶν ἧς παραῤῥεῖ, à *salinis* scil. *quas præterlabitur*) cursum integrum describit Strabo l. 12. quem consulat lector. Insignior vero Halys, quod Cappadociam à Paphlagonia, & olim Lydorum imperium (quod τὰ ἐντὸς Ἄλυος, *Asiam intra Halyn*, complectebatur, Herodoto teste) à Medico disterminaverit, cujus translitus

Crœso Lydorum regi fatalis fuit, quem ambiguo illo oraculo deceptum ferunt,

Κροῖσος Ἅλυν διαβὰς μεγάλην ἀρχὴν καταλύσει.
Crœsus Halyn superans regnum subvertet opimum.

V. 786. ἀπ' Ἐρεσθ' Ἀρμενίοιο] In Cappadocia eum oriri refert Strabo, cui tamen facile est Dionysium conciliare; ex Antitauro enim nascitur, qui Armeniæ minoris fines attingit, ea vero ipsa Cappadociæ pars est, ex Ptolemæi sententia, lib. 5. cap. 6. cui Euphrates fluvius Orientalis est Cappadociæ terminus. Armenii vero montis nomine non particularem aliquem montem notat Dionysius, sed montem quemvis qui Armeniam, sive majorem, sive minorem, vel mediam secat, vel ejus terminos attingit: vide vers. 694.

V. 787. Παφλαγόνες δ' ὅθι πῶσιν] Horum regionem (in cujus parte Henetorum sedem olim fuisse Strabo & alii censent) Galli è Gallia Europæa profecti occuparunt unà cum Phrygiæ majoris parte, postquam Græciam & alias regiones incursionibus suis diu vexassent. Hinc Galatiæ & Gallograeciæ nomina (quorum hoc Latinis, illud Græcis familiarius) regionibus illis postea indita, in qua Paphlagoniam Ptolemæus, lib. 5. cap. 3. aliique includunt. Strabo tamen à Galatia Paphlagoniam excludit, tres tantum Galatarum gentes, Trocmos, Tolistobogos, & Tectosages (quibus cognominis fuit populus in Gallia Narbonensi) recensens, eosque omnes in mediterraneis statuens, cum Paphlagonia regio maritima fuerit. Sed Trocmos in Paphlagoniæ parte Plinius locat l. 5. c. 32. qui & alias, præter tres modo memoratas, Galatarum gentes numerat.

V. 788. Καὶ Μαριανδυνῶν ἱερὴν πίδον] *Mariandynorum regionem* inter Paphlagoniam & Bithyniam interjectam *sacram* vocat, vel ob urbem Heracleam à conditoribus Græcis (sive ii Milesii fuerint, ut refert Strabo, sive Megarenses, ut à Xenophonte proditum) Herculi sacratam; vel quod diis inferis regionem sacram esse innuat, ob specum Acherusium, de quo mox dicetur.

ἔνθ' ἐνέπεσε] Fabulam de Cerbero ab Hercule ex inferis extracto huic loco affingunt, tam ob Acherusium specum, per quem ad inferos ingressum esse fabulantur, (uti de Tænaro Laconii alii fingunt,

——— *Tænarias fauces alti ostia Ditis*:

unde & ibi extractum Cerberum refert Seneca in Herc. fur.) quam ob aconitum ibi crescens, quod ex Cerberi spuma ortum fingunt, vide vers. 792. Sic à Plinio l. 6. c. 1. in Mariandynis nominatur *portus Acone, veneno aconito dirus, specus Acherusia.* Accessit etiam ad fabulam confirmandam *Heracleæ* nomen urbi huic inditum, unde eam ab *Hercule* conditam quidam fabulati sunt, teste Mela l. 1. c. 19. *Mariandynæi urbem habitant, ab Argivo, ut ferunt, Hercule conditam; Heraclea vocitatur, id famæ fidem adjecit. Juxta specus est Acherusia, ad manes, ut ferunt, pervius, atque illi extractum Cerberum fabulantur.* V. 789.

V. 789. Οὐδαῖς Κρονίδαο] Ditis, seu Jovis Stygii, qui unus ex tribus Saturni filiis fuisse dicitur. Is Dis & Pluto vocatur à divitiis, quas Græci πλοῦτον nominant; quia aurum & alia metalla sub terra latent, quicquid vero sub terra est, ἐδαῖς, seu subterranei Jovis imperium habetur: unde Ovid. Met. l. 1.

Quaſque recondiderat, Stygiiſque admoverat umbris,
Effodiuntur opes. ——

Non tantum vero Κρονίδης, ut unus ex tribus Saturni filiis, verum & *Jupiter* dicitur, quod scil. cœlum utriusque *Jovis* nomine notetur; hemisphærium quidem superius nomine *Jovis superi*, inferius vero, quod sub Horizonte nostro deprimitur, nomine *Jovis Stygii*; quod indicat Seneca in Herc. fur.

—— *quæque deterior polus*
Obſcura diro ſpatia conceſſit Jovi.

Hic per *polum deteriorem* Antarcticus significatur, quem, ut loquitur Poeta,

Sub pedibus Styx atra videt, maneſque profundi.

Per Herculis ad inferos descensum nihil aliud quam Solis occasum, per regressum ad superos exortum notari, supra monuimus.

Χαλκεόφωνον] Clarius Cerberi latratus Metaphorica hac voce innuitur, quasi pulsati æris clangorem referret.

V. 792. ᾗ ἀνδράσι πᾶμ' ἐχυτόν] Aconitum scil. herbam lethalem, quam ex spuma è ternis Cerberi tricipitis faucibus (unde Dionysius ἀπὸ στομάτων in *plurali* habet) projecta, primo exortam fingunt, aut saltem inde venenatam factam, cum antea innoxia fuerit. Eam autem inter Mariandynos juxta Heracleam urbem nasci testatur Strabo l. 12 Ἐν ᾗ τῇ Ἡρακλεώτιδι γίνεται τὸ ἀκόνιτον. Imo *aconitum* nominari ab *Aconis* pago Mariandynorum juxta Heracleam Theophrastus hist. plant l. 9. & Stephanus de urb. testantur; quod & à Plinio innuitur, dum *portus Acones aconito diri* meminit. Hoc tamen facile conciliari potest cum illorum sententia, qui sic voc tum tradunt quod ἐν ταῖς ἀκόναις, *in cautibus*, nascatur, (quæ Ovidii opinio est, Metam. l. 7.

Quæ quia naſcuntur dura vivacia caute,
Agreſtes aconita vocant.——)

nam & Ἀκόναι pagum nomen habuisse ἀπὸ τῆς ἀκονῶν, à *cotibus* ibi provenientibus, Stephanus testatur.

V. 793. Ἄσχη ὃ Βιθυνοὶ] *Bithynia*, inter Mariandynos & Bosporum Thracium sita, Bebrycum, Mysorum, (à quibus Bosporus ipse, qui postea Thracius, olim Mysius dictus, teste Strabone) & aliarum gentium antiquitus sedes fuisse dicitur; deinde eam occuparunt Thyni & Bithyni, è Thracia profecti, teste Strabone l. 12. qui hoc ὁμολογεῖσθαι παρὰ τῶν πλείστων, *apud plurimos in confesso esse*, affirmat. Huic astipulatur Claudianus in Eutrop.

——*Thraces erant, quæ nunc Bithynia fertur.*

Hinc oram illam *Asiaticam Thraciam* nuncupari Xenophon testatur. *Thynos* etiam in Thracia olim fuisse argumento est *Thynias*

promontorium à Ptolemæo, Strabone, & Plinio, juxta Apolloniam Thraciæ urbem nominatum, ubi & Ovidius, Trist. l. 1. Eleg. 9. *Thynniaci sinus* meminit. Quod ad particularem duarum istarum gentium situm in Bithynia ipsa; *Tenuerunt oram omnem Thyni, interiora Bithyni*, si Plinio fides, l. 6. c. ult. Ora autem Ponti ibi præcipue intelligenda, ubi Thynias insula juxta Calpæ fluvii ostia à Ptolemæo, Strabone aliisque nominatur, Thynorum memoriam conservans, postquam in continente eorum nomen exoleverat, Bithyniæ appellatione, à Bithynis indita, toti regioni communicata, qui non tantum interiora, ut Plinio visum, verum & Ponticæ oræ partem Bosporo vicinam olim tenuerunt, ubi Bithyniæ prom. à Ptolemæo statuitur.

V. 794. Ῥήβας ἔνθ' ἐρεχθεινὸν] Non constat cur exigui fluvii *Rhebæ*, seu *Rhebantis*, (nam utroque modo inflecti Eustathius testatur, Ῥηβαντίας γῆς ab eo denominatæ Arrianum meminisse affirmans) tam solennis mentio à Dionysio facta est, adeo ut ejus nomen, veluti Thybridis vers. 352. per Anaphoram ter repetitum sit, (cum eum Ptolemæus & Strabo ne nominare quidem dignentur,) nisi, cum Suida, leve hoc argumentum arripiamus ad confirmandam opinionem quod ipse Byzantius fuerit: qua de re vide in vers. 355. Plinius quidem hujus fluvii meminit, l. 6. c. 1. & aliter Rhesum dictum refert, *A faucibus Bospori est Rhebas fluvius, quem aliqui Rhesum dixerunt, deinde Psillis.*

V. 798. Κεῖνα δέ τι Σκυθῖνις] Universos Ponti accolas hactenus recensitos (qui quidem omnes, Bithynis exceptis, sub Mithridatis regno olim comprehensi sunt, Ponti nomine universis regionibus indito,) Scythicas gentes haberi posse hic indicat Dionysius; tam quod Scythis omnes Boreales gentes veteres accenserent, teste Ephoro apud Strabonem, l. 1. & ipso Strabone l. 11. quam quod plerique ex his barbari & feri essent, ac Scythis moribus similes, cæteris vero Asiæ gentibus ipsis vicinis prorsus dissimiles, quorum mollities passim perstringitur. Leucosyri tamen, (quorum pars, quos Assyrios hic vocat auctor, ad Pontum pertingebat) nihil cum Scythis commune habuere; & non modo Bithynos, verum & Mariandynos Thracii generis fuisse Strabo arbitratur: non mirum vero si ob mores similiter feros Thracias & Scythicas gentes aliqui confuderint, ut de Getis constat, quos alii Thracibus, alii Scythis annumerant.

V. 799. Νῦν δ' αὖ παρὰ μοῖρα Ἀσίης] Post Ponticarum gentium ἀπαρίθμησιν, jam ad descriptionem alius Asiæ partis se accingit Dionysius, quam παράλιον *maritimam* vocat, quod hinc mare Ægæum, inde Lycium & Pamphylium, ac Issicum sinum, & Syriacum mare contingat. Maritimam hanc Asiam à Bithynia ad Meridiem tendere affirmat secundum Hellespontum & Ægæum mare, ubi Occidentale ejus latus est, inde verò Orientem versus usque ad Syriam & Arabiam produci. Asiæ nomen, cum primo Mæoniæ proprium esset, ut à Dionysio vers. 836. innuitur, postea latius propagatum

pagatum est ad regiones vicinas, ubi Asiam minorem, sive ἰδίως Ἀσίαν, constituerunt, cui tamen non iidem prorsus termini ab omnibus assignantur; & tandem ad tertiam οἰκουμένης partem, quam *Asiam magnam*, ut à minore distinguatur, vocat Ptolemæus. Notandum vero *Asiam proprie dictam* strictius à Ptolemæo, aliquanto vero latius à Strabone, sumi. Ille utramque Mysiam & Phrygiam, majorem scil. & minorem, Æolidem, Ioniam, Lydiam, & Cariam sub nomine *Asiæ proprie dictæ* comprehendit; Strabo his Bithyniam, Paphlagoniam, & Lyciam adjicit (cum Ptolemæus nullam Ponticam gentem in censum illum admittat.) regionem intra Halyn fluvium & Taurum montem Ἀσίαν ἰδίως, καὶ ὁμωνύμως τῇ ὅλῃ ἠπείρῳ, *proprie Asiam, eodem cum tota continente nomine*, suo tempore appellatam affirmans, quam peninsulam vocat, cujus isthmum, improprie sic dictum, Pamphyliam, Ciliciam, & Cappadociam constituit. Maritima vero Asia, cujus descriptionem Dionysius hic aggreditur, Asiam proprie dictam Ptolemæi, quam l. 5. c. 2. describit, cum Lycia, Pamphylia, Cilicia, & Syria, (quæ Arabiæ contermina est) comprehendit, ut ex terminis hic assignatis liquet.

V. 803. Χαλκιδέας μὲ φορῆται] *Chalcedonios* intelligit, Chalcedonem urbem ad fauces Ponti (hoc est ad Bosporum Thracium) sitam, cum regiuncula vicina, incolentes; quos à Bithynis distinguit, quod Bithyni proprie dicti Thracii generis, hæc vero Græca gens fuerit; quamvis Bithynia regio late sumpta Chalcedonios etiam comprehendat, ut ex Ptolemæo constat. Χαλκιδέας vero hos vocat, Chalcidensibus in Eubœa ὁμωνύμους faciens sive metri necessitate coactus, quia Chalcedoniorum nomen metri legibus haud facile paret, ideoque Poetice hic contrahitur; sive quod Chalcedonios Chalcidensium ἀποίκους censuerit, unde & regiuncula in qua Chalcedon sita Χαλκὶς ἄρουρα eidem dicitur vers. 764. quamvis urbem eam à Megarensibus conditam probat Strabo: sed Chalcidenses quosdam iis mistos fuisse nihil prohibet.

παρὰ στόμα] Nomine στόμα[Θ], seu *faucium* Ponti, non Propontidem, (ut perperam Eustathius interpretatur) sed Bosporum Thracium intelligi, clarius est quam ut probatione egeat; hunc enim fauces Ponti passim vocat Plinius (ut angustiæ aliæ, seu freta ejusmodi, sinuum στόματα, seu *fauces* dici solent, vide vers. 608.) imo Bosporum hunc non tantum Ponti fauces, verum & gemini maris januam, Ponti scil. ipsiusque Propontidis, vocat Ovidius, Trist. l. 1.

Quique tenent Ponti Byzantia littora fauces:
Hic locus est gemini janua vasta maris.

V. 804. Οὖδας ἐς ἀντιπέρην Βυζάντιον] Urbis hujus Thraciæ, ex adverso Chalcedonis, ultra Bosporum sitæ, obiter hic meminit auctor, sive quod patria ipsius fuerit, ut statuit Suidas, sive ob inclytam loci famam. Nomen hoc ei indidit *Byzas* conditor ex Eustathii sententia, quod & Claudianus confirmat verbis mox

citandis; neque audiendus Justinus, qui primo conditam à Pausania Spartanorum rege refert, l. 9. Scifcitantes autem Græcos conditores ubi urbem ftatuerent, Apollinis Pythii oraculo monitos fuiffe, ut κατέναντίον τῆς τυφλῶν, *adverfus cæcorum terram*, urbem conderent, à Strabone l. 7. Tacito Annal. l. 12. & aliis proditum eft; Chalcedoniis cæcorum nomine notatis, quod, cum urbem fuam paulo ante conderent, fedem illam minus commodam elegiffent, quafi vicinum hunc locum longe feliciorem videre non potuerint. Cæcos tamen Chalcedonios, ea de caufa, non Apollinem Pythium, fed Megabazum Darii regis ducem, vocaffe, probabilius refert Herodotus l. 4. Byzantium à Conftantino Magno auctum fuiffe, & imperii Romani fedem eo tranflatam, ob loci commoditatem, nomine in *Conftantinopolin* & *Novam Romam* mutato, notius eft quam ut pluribus ea de re differere opus fit; unde is à Claudiano, tanquam alter conditor Byzantii jungitur, quibus & tertium additum Eutropium fallis adulatorum vocibus ipfe indignatur,

—— *quod tertius urbis*
Conditor, hoc Byzas Conftantinufque videbunt?

V. 805. Βέβρυκες δ' ἐπὶ τοῖσι] *Bebryces* à Poetis præcipue celebratos (qui Amycum eorum regem in cæftuum certamine à Polluce interemptum ferunt, de qua fabula vide Val. Flacc. l. 4. Propontidis oram inter Bithyniam & Myfiam olim tenuiffe refert Strabo. Eorum vero Ptolemæus non meminit, quippe quorum nomen jamdudum exoleverat: *ex Afia* enim *interiiffe Solymorum, Lelegum, & Bebrycum gentes*, cum aliis quibufdam, ex Eratofthene refert Plinius l. 5. c. 30.

Καὶ ἕρεα Μυσίδ' αἶης] Myfiam montofam effe regionem his verbis innuitur, alia enim parte Temnum montem, alia Idam attingit, alia Olympum, qui præcipue hic intelligitur, quippe è quo Cius fluit; & eo quidem monte Myfia minor à Bithynia diftinguitur. Eft enim Myfia duplex; minor, quæ & Olympena dicitur; major, quam Dionyfius fub Æolide comprehendit, vide verf. 820.) quæ ab hac ad Auftrum jacet, hinc Temnum montem, inde Ægæum mare attingens, interjectis tamen hic illic quibufdam Phrygiæ partibus. quæ & ipfa duplex, vide verf. 810. ut certos earum terminos ftatuere haud facile fit. Unde adagium ortum refert Strabo de iis quæ diverfa quidem funt, ita tamen ut ea diftinguere difficile fit,

Χωρὶς τὰ Μυσῶν καὶ Φρυγῶν ὁρίσματα,
Separati funt Myforum & Phrygum termini.

Ad adagium hoc alludit Plutarchus: ἐν ὑγιειν. παραγγέμ. Χωρὶς τὰ φιλοσόφων καὶ ἰατρῶν, ὥσπερ πυῶν Μυσῶν καὶ Φρυγῶν ὁρίσματα, *feparati funt philofophorum & medicorum, ut Myforum & Phrygum, termini*: diftincti fcil. funt, ita tamen ut haud facile fit accuratum difcrimen dignofcere. Myfos hos Europæorum ad Iftrum habitantium colonos fuiffe cenfet Artemidorus apud Strabonem,

bonem, & ipſe Strabo Thracii generis fuiſſe arbitratur: quod tamen merito dubitari poteſt, cum Myſi & Lydi ſe invicem fratres vocarint, & communium ſacrorum participes fuerint, teſte Strabone lib. 14. & ex Lydio & Phrygio mixtus fuerit Myſorum ſermo, ut Xanthus Lydius & Menecrates apud eundem Strabonem lib. 12. teſtantur. Veriſimile eſt hos (quorum fines utique ad Boſporum Thracium olim protenſi) à Meſech filio Japhet, de quo Gen cap. 10. ut à Tiras Thraces ortos, cum Muſcovitarum, quos aliqui à Meſech deducunt, nulla apud veteres mentio extiterit.

V. 806. Ἡχί θ' ἱμερόεντα Κίῳ] Fluvium hunc in Myſiæ & Bithyniæ confinio fuiſſe ad Olympum montem indicat Plinius, lib. 5. cap. 32. *Amnes* (inquit) *Hylas & Cios, cum oppido ejuſdem nominis*: & paulo poſt, *A Cio intus in Bithynia Pruſa ab Annibale ſub Olympo condita.* Sed nullus fuiſſe videtur Hylas amnis, quippe cujus auctores alii non meminerunt, ſed ad Cium Hylam raptum produnt; nec veriſimile eſt ab Annibale profugo urbem hic conditam. Corrigendus igitur hic Plinius ex Strabone lib. 12. qui Προυσίαν à Pruſia dictam refert, Κίον πρότερον ὀνομασθεῖσαν. Cium ſcil. urbem à Philippo Perſei patre Macedoniæ rege everſam, deinde à Pruſia Bithyniæ rege, qui Annibalem hoſpitio accepit, è ruderibus ejus urbem excitatam, quam à nomine ſuo Προυσίαν, aut Προυσιάδα, appellavit. Cii fluvii non meminit Strabo aut Ptolemæus; Apollonius tamen Cium urbem appellatam canit à Cio flumine, qui & Hylam ibi raptum prodit,

Ἀμφ' Ἀργανθώνειον ὄρος θοὸν ἠδὲ ῥοάς τε Κίοιο.
Circa Arganthonium montem & Cii fluenta.

V. 807. Τὸ πρὶν ἐπὶ προχοῇσιν Ὕλαν] De Hylæ raptu legi poſſunt Apollonius Arg. l. 1. & Valer. Flaccus l. 3. neque enim libet mihi fabulis recitandis immorari. Cum vero tradat Strabo l. 12. Pruſienſes feſtum celebrare, in quo in ſylvas & montes cum thyrſis egrediuntur, Hylæ nomen inclamantes, quod & Apollonius teſtatur Arg. lib. 2.

Τὔνεκεν εἰσέτι νῦν ὕδωρ Ὕλαν ἐρέουσι Κιανοί,
Unde etiamnum Hylam inclamant Ciani;

quærant eruditi an mos iſte, & ipſa fabula de Hylæ raptu non deducta ſit à Phrygum & Lydorum vicinorum ritibus, qui Atyn in Cybeles ſacris ſimiliter luxerunt, vociferantes ὕης ἄπης ἄπης ὕης, ut hi ὕλα ὕλα, cum Myſis communia fuerint cum Lydis ſacra, teſte Strabone.

V. 810. Βαιοτέρης Φρυγίης] *Minor* hæc *Phrygia*, quia ad Helleſpontum ſita erat, ut Dionyſius hic indicat. Helleſpontiaca dicta eſt, teſte Strabone; eamque eundem cum Troade facit Ptolemæus, lib. 5. cap. 2. quod ſcil. Phryges poſt bellum Trojanum Τρῳὰν ſeu *Troadem* occupaverint, ut à Strabone affirmatur: cum ii, ut & Myſi, in Aſcania regione juxta Aſcanium paludem (quæ in Bithynia poſtea habita eſt) ab Homero ſtatuantur Iliad β'. longe à Troja, ipſiſſimis Poetæ verbis,

Φόρκυς δ' αὖ Φρύγας ἦγε καὶ Ἀσκάνιος θεοειδὴς
Τῆλ' ἐξ Ἀσκανίης. ——

Aſcaniam ſic dictam ab Askenaz Gomeri filio ſtatuit Bochartus. Quandam etiam Phrygiæ minoris partem, quam Phrygiam ἐπίκλητον vocat, juxta Olympum montem in Bithyniæ confinio ſtatuit ipſe Strabo, ſitu à Troade & Helleſponto ſatis diſſito, cum Myſia interjecta ſit; & Dionyſius, dum Phrygiæ hujus ἀΐσσωνα ad Helleſpontum procurrere affirmat, innuit partem alibi ſitam.

ἑτέρη ὄ] Phrygia ſc. major, quæ à minore & Lydia longe in Orientem exporrecta eſt, cujus tamen partem Orientalem, in qua Peſſinus civitas, Cybeles ſacris celebrata, (unde ea Peſſinuntia dicta eſt, ut Berecynthia à Berecyntho Phrygiæ urbe, Cybele & Dindymene à Cybelis & Dindymis ejuſdem montibus) Galli ſeu Galatæ Phrygibus ademerunt, vide in verſ. 787. Phrygiæ nomen ἀπὸ τῦ φρύγειν, quod eſt *torrere*, probabiliter deducit Bochartus, Geog. l. 3. c. 8. quippe in qua καλλικαυμένη χώρα, *adusta regio*, à Strabone & aliis deſcribitur, cui Phrygiæ nomen primo inditum fuiſſe non veri diſſimile eſt, poſtea vero toti genti communicatum. Phrygas omnes è Macedonia aut Thracia olim huc profectos, Βρύγας ibi antea vocatos, quod Strabo & alii arbitrantur, haud facile mihi perſuaſerint, cum Phryges ſe antiquiſſimam gentem prædicaverint: Λέγουσι Φρύγες παλαιότατοι ἀνθρώπων γενέσθαι, Arrianus; quod & alii plurimi teſtantur. Quod ſi qui Βρύγες in Macedonia fuerint, probabilius eſt illos è Phrygia eo olim migraſſe, & ibi pro Phrygibus Βρύγας vocatos Macedonum dialecto, quibus Philippus Βίλιππος dicitur. Certum quidem eſt Mygdones quoſdam tam in Phrygia quam Macedonia olim fuiſſe, Μυγδονίαν μοῖραν Μακεδονίης, καὶ ἑτέραν Φρυγίης τῆς μεγάλης· nec negarim Macedoniam primam Mygdonum ſedem fuiſſe, cum ſatis conſtat Herodotum & alios antiquiſſimos ſcriptores Mygdoniæ Macedonicæ meminiſſe, alterius vero in Phrygia ſitæ non niſi multo recentiores; ut videantur Mygdones, uti & Myſomacedones, è Macedonia in Aſiam trajeciſſe; at de Phrygibus antiquiſſimis longe aliter ſe res habet.

V. 811. παρ' Ὕδασι Σαγγαρείοιο] *Sangarius* hic, qui in Phrygia majore ortus per Bithyniam fertur, ubi Ponto Euxino miſcetur, ab Ovidio lib 4. de Ponto, Eleg. 10. Sagaris dicitur,

Hinc Lycus, hinc Sagaris. ——

V. 814. Τὼ ἑτέρω] Minorem, ſeu Helleſpontiacam, de qua cum orſus eſſet loqui verſ. 809. hic ad eam regreditur: neque enim Ilium πολυδρύλλιον, adeo inſigne bello à Græcia univerſa per decennium ibi geſto, de quo tota Homeri Ilias conſcripta, vel fileri, vel obiter tantum memorari, par erat.

V. 817. Ἴλιον, τὸ ἐπάλιστε Ποσειδάων'] Non de urbe ipſa, ſed mœnibus tantum hoc intelligendum, quæ à Neptuno & Apolline à Laomedonte conductis condita fuiſſe Poetæ fabulantur; vide Ovid. Metam. l. 11. Hoc vero Herodotus ita interpretatur, quod Laomedon

Laomedon thesauris in templis Apollinis & Neptuni repositis ad mœnia urbis condenda usus fuerit. Notandum vero Latinos, dum urbem hanc non modo Ilium verum & Trojam vocant, à Græcorum veterum consuetudine abire, quibus urbs ea Ἴλιος dicitur, tota vero regio Τροίη, (quæ postea Troas & Phrygia minor) & ejus incolæ communiter Τρῶες, vide Iliad lib. 2. Nec minus peccant Poetæ Latini, dum Dardanum urbem Ilio vicinam, Æneæ patriam, & Pergamum inde satis dissitam, cum Ilio confundunt.

V. 818. Ἴλιον, ἣν ἀλάπαξαν Ἀχαιοὶ τ' ἠὲ Ἄρηι] Quàs fabulantur Græcos in Troja expugnanda obnixe auxilio juvasse, quod maneret

——alta mente repôstum
Judicium Paridis, spretæque injuria formæ.

Eustathio vero facile assentior, qui innui putat à Græcis eversam fuisse urbem hanc tam potentia & opibus, quæ Junoni tribuuntur, quam consilio & prudentia, quæ Minervæ nomine notantur, cui stratagemata omnia tribuuntur, quale fuit illud de equo ligneo, de quo Virgilius,

Instar montis equum divina Palladis arte
Ædificant. ——

Et profecto fabula illa de Venere Minervæ & Junoni à Paride prælata veteres nihil aliud innuisse videntur, quam eum Venereis voluptatibus, quibus cum Helena sua fruebatur, prudentiam omnem & honores ac divitias, quæ salva Troja possidebat, posthabuisse, dum ut, Helena dimissa,

——Salvus regnet, vivatque beatus,
Cogi posse negat —— Horat. l. 1. Ep. 2.

V. 819. Ξάνθῳ ἐπ' ὠκυρόῃ] Fluvium hunc aliter Scamandrum dictum Plutarchus de flum. Ælianus, aliique testantur: nec temere eum ὠκυρόην vocat Dionysius, si Plinio fides adhibenda. Quamvis enim brevis sit ejus cursus, (cum tam hic quam Simois in Ida monte oriatur, unde Ἰδαῖον Σιμόεντα hic vocat auctor, & mox in Hellespontum parallelo fere cursu uterque feratur;) *Scamandrum tamen amnem navigabilem esse* affirmat Plin. l. 5. c. 30. quanquam de Xantho paulo ante loquutus, hunc eundem esse fluvium non exprimat. Maximam autem fluviis hisce famam Ilium, cujus mœnia olim præterlabebantur, conciliavit; unde *fama quam natura majora esse flumina* affirmat Mela, l. 1. c. 18.

V. 820. Τλῶός μέτ', Αἰολίδῃ] Non statim post Phrygiam minorem Æolidem describit Ptolemæus, Mysiam enim majorem interponit, in qua Antandrus & Adramyttium, & in mediterraneis Pergamus, Attali & Eumenis olim regia, & pergameno ibi invento celebris. Plinius tamen, l. 5. c. 30. Dionysio consentiens, Mysiæ nomen in Æolidem mutatum refert, atque ita Æolidem ad Troadem usque producit; de Ionia enim loquutus, *Æolis*, inquit, *proxima est, Mysia quondam appellata, & quæ Hellespontо adjacet Troas*; & paulo post affirmat Lecton promontorium

Æolida

Æolida & Troada disterminare. Strabo etiam lib. 13. non Mysiam modo hanc, verum & Troadem ipsam Æolicis coloniis occupatam fuisse refert, unde & ipsam Æolidi adjicit: sic Mela lib. 1. cap. 18. *Proxima regio ex quo ab Æoliis incoli cœpit, Æolis facta, ante Mysia & Troas.* Verum diversas fuisse ea de re veterum sententias Strabo ipse fatetur: quod quidem inde accidit, quod dispersæ fuerint quædam Æolum coloniæ in tota Troadis & Mysiæ majoris ora; unde aliqui eas totas Æolidi accensent, alii, Troadem excludentes, totam Mysiæ oram maritimam, ubi coloniæ eæ crebriores, Æolidi adjiciendam censent; quæ Plinii sententia est, qui Mysiam mediterraneam Caici fontibus vicinam (quam Teuthrantiam vocat, à Teuthrante Telephi patre, qui ibi olim regnavit) ab Æolide distinguit. Sed Æolicæ coloniæ, quæ inter Cyzicum & Caicum fluvium tantum sparsæ fuere, longe majorem partem regionis inter Caicum & Hermum fluvios interjectæ occuparunt, teste Strabone: Ἡ μὲν Αἰολέων ἐποικία ἐσκεδάσθη ἀπὸ τῆς Κυζικηνῆς μέχρι τοῦ Καΐκου, καὶ ἐπέσχεν ἔπ πλέον τοῦ μεταξὺ τοῦ Καΐκου καὶ τοῦ Ἕρμου ποταμοῦ· *Æolum colonia sparsa fuit à regione circa Cyzicum ad Caicum usque, frequentius verò occupavit regionem inter Caicum & Hermum fluvium interjectam.* Hinc Ptolemæus eam tantum regionem quæ inter Caicum & Hermum sita, ubi creberrimæ Æolum coloniæ, atque ipsa metropolis Cume, Æolidem nuncupat, quippe quæ fere tota ab Æolibus occupata est, cum in Mysia & Troade veteres incolæ Græcos ibi degentes numero superarent. Colonias autem Æolicas in Asiam brevi post bellum Trojanum missas, (& quidem plerasque è Peloponneso ab Agamemnonis posteris,) & quatuor ætatibus antiquiores Ionicis fuisse, testatur Strabo lib. 13. à quo etiam indicatur, lib. 8°. Æolicam dialectum olim dictam fuisse, quæ Græci plerique, tam intra quam extra isthmum degentes, antiquitus usi sunt, eamque eandem cum Dorica fuisse; Ionicam vero veterem eandem cum Attica fuisse, qua in Attica solo olim usi sunt, cujus incolæ Iones tunc appellati; ut binæ tantum dialecti olim fuerint. Hæc ipsius sunt verba de dialectis loquentis; τεσσάρων ὄντων, τῷ ἓν Ἰάδι τῇ παλαιᾷ Ἀττικίδι τῷ αὐτῷ φαμὲν, (καὶ γὰρ Ἴωνες ἐκλήθησαν οἱ τότε Ἀττικοὶ, καὶ ἐκεῖθέν εἰσιν οἱ τὴν Ἀσίαν ἐποικήσαντες Ἴωνες. καὶ χρησάμενοι τῇ νῦν λεγομένῃ γλώττῃ Ἰάδι) τοῦτο Δωρίδι τῇ Αἰολίδι· *Cum quatuor sint dialecti, Ionicam eandem cum antiqua Attica esse affirmamus, (nam & Iones vocati sunt qui Atticam tunc incoluerunt, & inde orti sunt Iones qui in Asiam deducti sunt, & lingua Ionica hodie vocata utuntur,) Doricam vero eandem cum Æolica.* Dorici scil. (ut ultima clausula indicat, & postea probat) non alia est quam antiqua & purior Æolica, qua in Græcia ipsa olim usi, cum Æolica vulgo dicta, qua Æolicæ coloniæ in Asia usæ, ex gentium commixtione corrupta sit. Pindarus quidem, qui Dorice scripsit, se Αἰολίδι μολπᾷ canere affirmat.

V. 821. ὥδε χείλεϊ] Maris litora & fluviorum ripæ Metaphorice χείλη, hoc est *labra*, dicuntur, uti & Latina vox *ora* ab *ore* deducitur, quod extremitates sint quædam sibi invicem oppositæ, cum cavitate intermedia, ut labra circa os, unde & poculorum margines χείλη vocantur. Simili Metaphora ab animalibus ad inanimata traducta, in voce νῶτα campo applicata, utitur auctor vers. 872. & in voce πέζαν vers. 894. & alibi passim.

ὑπὲρ μέγαν Ἑλλήσποντον] ὑπὲρ per *ultra* hic reddit Hen. Stephanus, quippe quia accusativo jungitur; nescio autem cujus loci respectu, nisi Byzantii, sic usurpari possit, vide in vers. 138. Cur vero epitheton μέγαν Hellesponto, angusto freto, addat, me nescire fateor, nisi vel longitudinem solam respiciat, vel eum ulterius extendat quam plerisque mos est, hinc ad Lesbon, inde ad Melanem sinum (quem ad Hellespontum ferri affirmat vers. 538.) ejus initium faciens; ut epitheto hoc innuat se non de ipsis angustiis, sed de ea parte qua latior est, loqui, cui quidem Æolis propinquior.

V. 822. πᾶσιν Ἴωσιν] Periphrasis pro *Iones*, vide in vers. 31. Innui interim potest hos veterum Ionum, quorum sedes Attica, posteros fuisse. Iones enim ex Attica olim profecti, ut modo ex Strabone ostendimus, (quorum aliqui Ægialum Peloponnesi partem antea occuparant, eamque Ioniam vocarant, qui ab Achæis inde pulsi, à quibus eadem Achaia nominata) Lydiæ & Cariæ maritimam oram occuparunt, Leleges & Cares inde pellentes: è quibus Leleges regionum quæ supra Ephesum & Mycalen montem versus Æolidem jacet, Cares loca pleraque his Australiora tenuerunt. Hinc Carum non meminit hic Dionysius, quippe quorum regionem ab Ionibus occupatam acceperat, ut Mysiam majorem ab Æolibus, unde & eam omittit, quanquam minorem tantum Cariæ partem Iones occuparint. Mediterranea quidem omnia, & maritimæ oræ pars in Carum potestate remansit; unde Ptolemæus, lib. 5. cap. 2. Strabo lib. 13. aliique Geographi Cariam ab Ionia distinguunt, & seorsim describunt in ea Mylassa, Alabanda, Tralles, Magnesiam ad Mæandrum, Laodiceam ad Lycum (cui vicinæ Colossæ, teste Strabone lib. 12. quo quidem Pauli ad Colossenses epistola missa) aliasque urbes memorabiles numerantes. Doridem etiam in ora maritima quæ Cretam respicit separatim à Caria & Ionia Ptolemæus describit: quam tamen alii sub Caria comprehendunt, in ea enim est Halicarnassus, regia quondam Cariæ urbs, Herodoto & Dionysio historicis, & Mausoli regis monumento ab Artemisia uxore constructo (à quo alia insignia monumenta *Mausolea* vocantur) maxime nobilitata. Ionum vero, seu Iaonum nomen (Ἰάονες enim propria dialecto vocantur, ut Homero Il. γ'.

—— Βοιωτοὶ καὶ Ἰάονες ἑλκεχίτωνες)

Græci ipsi ab *Ione* seu *Iaone* quodam deducunt, quem Xuthi filium fuisse ipsi perhibent: verum Ἰάονα, à quo Iones genus ducunt, non alium fuisse quam *Javan* filium Japheth, de quo

Gen.

Gen. c. 10. v. 2. Voſſius & alii docti ſtatuunt. His equidem libens aſſentior, cum Græcia *Javan* in ſacro codice (ut Dan. c. 8. v. 21. & c. 10. v. 20.) nuncupetur, ut minimum interſit inter *Javan* & Ἰάων, ſi digamma Æolicum vocalibus interponatur, quod ſonat *v*. Quod ad Ionum gentem attinet, licet antiquiores fuerint Æolum coloniæ, Iones tamen illis urbium fama & potentia longe præcelluerunt. Nam præter Miletum, Epheſum, & Prienen, quæ hic à Dionyſio nominantur, in Ionia fuit Smyrna, Homeri patria pleriſque habita, vide Solin. cap. 43. (unde is *Meleſigenes* dicitur à *Melete* fluvio Smyrnam alluente, nec procul inde orto, de quo vide Plin. lib. 5. cap. 29. & *Mæonius*, quod ea Ioniæ pars intra Mæoniæ antiquæ terminos fuerit) Colophon, Apollinis Clarii fano nobilis, Erythræ Sibyllæ Erythrææ, Teos Anacreontis Poetæ, Clazomenæ Anaxagoræ philoſophi patria, ut cæteras taceam.

V. 824. Μαίανδρ' ἁπαρῇσι] Fluvius hic obliquis & tortuoſis flexibus notus eſt. De eo Plinius lib. 5. cap. 29. Amnis *Mæander ortus è lacu in monte Aulocrene, plurimiſque affuſus oppidis, & repletus fluminibus crebris, ita ſinuoſus flexibus, ut ſæpe credatur reverti.* Hinc obliqua conſilia aut verborum ambages proverbialiter *Mæandri* dici ſolent. Ita Cicero in Piſonem, *Quos tu Mæandros, quæ diverticula, flexioneſque quæſiſti?* Mæandrum vero Cariæ agros quos perlabitur *fertiliſſimo rigare limo*, cum auctore noſtro, Plinius affirmat.

V. 825. Μιλήτε τ' μεσηγύ] Inter duas haſce urbes Mæandrum in mare devolvi affirmat etiam Strabo lib. 12. & Solinus cap. 43. *præcipitatur in ſinum qui Miletum dividit & Prienen.* Sed quod ad *Miletum* ſpectat, ea Ioniæ caput à Plinio vocatur, eamque & Epheſum celeberrimas fuiſſe Ioniæ urbes à Strabone, lib. 14. indicatur. Veterem Miletum coloniam fuiſſe è Mileto Cretica urbe deductam affirmat Ephorus apud Strabonem, atque inde eam Miletum appellatam; novam vero Miletum, ſitu ei propinquo conditam, à Neleo origine Pylio, ſed qui Athenis aliquamdiu commoratus fuerat, tum Ephorus, tum ipſe Strabo teſtatur. Celebrem eam reddidit Apollinis, *Didymæi*, quaſi *gemelli*, appellati, oraculum, de quo vide in verſ. 445. uti & *Mileſia ſtragula* & veſtes, ob inſignem mollitiem in deliciis olim habita; & præterea philoſophi ibi nati, Thales, inter ſeptem Græciæ ſapientes numeratus, Anaximander ſphæræ inventor, & hujus diſcipulus Anaximenes. Celeberrima vero facta eſt coloniis variis in utrumque Ponti latus & alias terras deductis, è quibus eſt Cyzicus ad Propontidem, Apollonia & Odeſſus in Thracio Ponti litore, Heraclea in Mariandynorum ora, Panticapæum in Taurica Cherſoneſo, Iſtropolis ad Iſtri, Olbia ad Boryſthenis oſtia, cum plurimis aliis, quas variis in locis Plinius & Strabo recenſent: imo *ſuper octoginta urbium per omnia maria genitrix* fuit, ſi Plinio fides, lib. 5. cap. 29. Tandem vero in luxuriam lapſa priſtinam gloriam amiſit;

sit; unde adagium Πάλαι ποτ' ἦσ᾽ ἄλκιμοι Μιλήσιοι, *Olim strenui fuere Milesii.*

ἐυρυχόρου Πειλώης] De voce ἐυρυχόρου sat dictum in vers. 537. Prienen vero nihil magis nobilitavit quam Panionia ibi celebrata, teste Strabone l. 9. & Bias ibi natus, unus è septem sapientibus habitus. Spatiosos vero campos urbem hanc habuisse, quod epitheto hic indicatur, vel id argumento est, quod ab omnibus Ionibus tanquam commodus locus eligeretur ad Panionia celebranda.

V. 827. Παῤῥαδίλω Ἔφεσον] Ephesus (quam *alterum Græciæ lumen* Plinius vocat, Miletum scil. pro altero habens, Strabo vero emporium totius Asiæ intra Taurum celeberrimum) Apellis & Parrhasii pictorum, & Heracliti philosophi patria fuit, qui σκοτεινὸς *tenebrosus*, propter scriptorum obscuritatem, cognominatus est. Urbem hanc ab Androclo Codri Athenienſis regis filio, & coloniæ Ionicæ duce, conditam fuisse, refert Pherecydes apud Strabonem, l. 14. atque hinc ejus posteros *reges* appellatos, & primum confessum in Panioniis habuisse, & purpuram ac sceptrum, tanquam insignia regia, gestasse, licet nullam regiam potestatem haberent, sed potius ἀνακτορέλεσαι, seu *reges sacrificuli*, fuerint; qua de re vide Casaubon. in Strab. De aliis nominibus, quibus urbem hanc olim appellatam Plinius & Stephanus testantur, mox in vers. 829. dicetur.

μεγάλῳ πόλιν Ἰοχαίρης] Dubitat Vossius an μεγάλης hic legendum non sit, ut epitheton ad Dianam referatur, secundum illud Actor. cap. 19. Μεγάλη ἡ Ἄρτεμις Ἐφεσίων. Diana vero, quæ Luna est, vide in vers. 325. venatrix fingitur, & Ἰοχέαιρα dicitur, ab ἰὸς *missile*, & χαίρω *gaudeo*, litera ε per *Epenthesin* inserta, quod radios suos tanquam jacula emittat, (unde & Ἑκάτη dicitur, sicut Apollo Ἑκάτης & Ἑκατηβόλος, à *radiis procul emissis*) vel quod venatores noctu Lunari lumine indigeant. Non tantum vero deæ huic urbs hæc dicata est, verum & ibi ipsam cum Apolline natos, in luco quam Ortygiam vocant, incolæ, teste Strabone, gloriati sunt, nomen ipsum quod Delo insulæ alii tribuunt, unà cum deorum horum ortu, sibi vendicantes: sed vanas esse Græcorum fabulas, quæ de horum natalibus feruntur, supra monuimus.

V. 828. Ἔνθα θεῇ ποτε νηὸν] Nobile hoc Dianæ templum, quod inter septem orbis miracula numeratum est, (ut versu proximo innuitur, ubi θεώσιον θαῦμα dicitur,) à Plinio describitur l. 36. c. 14. Illud ab Amazonibus (quas magnam Asiæ partem occupasse, & plures urbes struxisse, Justinus & alii tradunt) conditum fuisse hic refert Dionysius; cui consentit Mela, l. 1. c. 17. *Ephesus, & Dianæ nobilissimum templum, quod Amazones Asiæ potitæ condidisse traduntur.* Hoc vero alii de urbe ipsa produnt; ut Plinius, l. 5. c. 29. *Ephesus Amazonum opus*, & Justinus l. 2. Strabo etiam ab Amazone Smyrna nomine parti urbis Smyrnæ nomen

men inditum refert, atque inde Ephesios à Callino Poeta Smyrnæos vocari, ejusque incolas, discessione ab Ephesiis facta, urbem Smyrnam postea dictam in alia Ioniæ parte condidisse. Sed fabulosa esse quæ de Amazonibus passim feruntur Strabo ipse alibi statuit, atque ea de re sententiam nostram in vers. 655. exquire. De urbis quidem conditoribus modo sat dictum: templum vero ducentis viginti annis à tota Asia factum refert Plinius l. 36. c. 14. quod de Asia proprie dicta intelligendum. In antiquo templo condendo operi præfuisse Chersiphronem architectum Plinius & Strabo testantur, illud vero ab Herostrato quodam incensum, ut famam sibi vel ex infamia quæreret, ea nocte qua natus est Alexander Magnus, teste Solino c. 43. Hinc Timæi jocus, Dianam domo sua tunc abfuisse, neque eam curare potuisse, in Olympiadis partu occupatam; quippe quod Diana, *Lucina* dicta, unde nomen *Luna* contractum, partui præesse dicatur: qua de re vide in vers. 509. A civibus autem restitutum est, Chermocratis Architecti opera, teste Strabone.

τετύκοντο] Per reduplicationem Ionicam pro ἐτύκοντο, *Aor. 2. med.* verbi τεύχω, aspirata etiam litera χ in tenuem κ Ionice mutata; nisi à verbo inusit. τύκω, quod affert Hesychius pro ἑτοιμάζω, deducere malis.

V. 829. Περίμπεσε ἔνθι πτελέης] Hinc conjecturam facere licet *Pteleæ* nomen, ab insigni aliqua ulmo, quæ olim ibi extitit, inditum, quo Ephesum olim appellatam refert Plinius, parti potius illi in quo templum conditum quam toti urbi convenisse; sicut *Ortygiam*, & *Smyrnam*, & *Tracheam*, non Epheso ζωώνυμα, (quod sentit Plinius, qui eam *olim Ortygiam, & Smyrnam cognomine Tracheam, & Pteleam*, ut cætera mittam, vocatam refert,) sed partium nomina fuisse testatur Strabo, qui & Smyrnam hanc Ephesiam à Trachea distinguit, hæc Hipponactis verba adducens, Ὤκησεν ἐν Σμύρνῃ μεταξὺ Τραχείης τ' καὶ Λέπρης ἀκτῆς, *Habitavit in Smyrna (Ephesi vico) inter Tracheam & Lepram acten.*

V. 830. Μηονίη δ' ὅθι τῆπαν] Post Ionicas urbes *Mæoniam* ad Ortum sitam affirmat, quam sub Tmolo monte, croco florentissimo (teste Solino cap. 43.) cum Homero Iliad. β'. statuit:

Οἱ καὶ Μήονας ἦγον ὑπὸ Τμώλῳ γεγαῶτας.

Mæoniam autem & Lydiam pro synonymis ab auctore haberi, collato hoc versu cum vers. 846. satis evidens est: quam sententiam etiam Plinius, lib. 5. cap. 9. *Lydiam Mæoniam ante appellatam* affirmans, & plurimi alii amplectuntur. Idem tamen Plinius paulo post Mæonios, proprie scil. dictos, in una tantum Lydiæ parte, ad radicem Tmoli montis, locat. Nimirum aliqui Μαίονας, seu Μήονας, à Lydis, tanquam gentem diversam, distinguunt, teste Strabone lib. 13. alii vero, eodem teste, pro eadem gente habent: sed qui eas diversas fuisse gentes censent, eorum fines distinguere non possunt; unde Lydiam & Mæoniam conjunctim describit

bit Ptolemæus. Eorum etiam ſententiam qui Mæonas eoſdem cum Lydis faciunt contrariæ præfert Strabo, de Sardibus Lydiæ urbe loquens, Crœſi, & cæterorum Lydiæ regum (qui Aſiæ intra Halyn imperarunt) regia; Βασίλειον ὑπῆρξε πρὶν Λυδῶν, ὃς ὁ ποιητὴς καλεῖ Μήονας οἱ δ' ὕστερον Μαίονας, οἱ μὲν τοὺς αὐτοὺς τοῖς Λυδοῖς, οἱ δ' ἑτέρους ὑποφαίνοντες· τοὺς δ' αὐτοὺς ἄμεινόν ἐστι λέγειν. *Regia fuit Lydorum, quos Poeta Meonas vocat, poſteriores Mæonas, eoſque alii eoſdem cum Lydis eſſe indicant, alii ab his diverſos: præſtat vero pro iiſdem habere.* Aliæ memorabiles Lydiæ urbes ſunt Laodicea ad Lycum, ex Ptolemæi ſententia, quam alii Cariæ aſcribunt, Philadelphia, Magneſia ad Sipylum, à qua Magnes lapis fretum attrahens nomen ſortitus eſt, ut idem à Lydia Lydius, ab Heraclea Lydiæ urbe Heraclius dictus eſt. Sed quod ad Lydiæ & Mæoniæ nomina ſpectat, *Lydiæ* nomen à *Lud* Shemi filio, quem gentis conditorem cenſent, Joſephus, Euſebius, & alii plurimi deducunt, quibus facile aſſentior. Inde vero ſequetur revera antiquius non eſſe Mæoniæ quam Lydiæ nomen, licet apud veteres Græcos, Poetas præſertim, magis obtinuerit. *Mæoniæ* quidem nomen vel Lydiæ toti, vel parti Mæandro, Cayſtro & Tmolo monti proximæ, à Græcis inditum fuiſſe videtur à *Mæandro* fluvio, qui & *Mæon*, ut è Stephano notat Bochartus, Geog. l. 2. c. 12. Μαιονία ἡ Λυδία ἀπὸ Μαίονος τοῦ πάλαι, ſicut iidem Ἰβηρίαν ab Ibero fluvio vocarunt, quæ aliis Hiſpania dicta.

V. 832. Χρυσὸν ὁμῶ δίνησιν] Pactolum fluvium in Hermum influentem auri ramenta arenis miſta olim volviſſe, (unde fabula orta de Midæ aureo voto ibi abluto, de quo vide Ovid. Metam. l. 11.) ab auctoribus paſſim proditum; unde eum *Chryſorrhoan* etiam dictum Plinius refert. Aureas iſtas arenas ante ætatem ſuam defeciſſe Strabo teſtatur: tantum tamen abeſt ut quæ ab antiquis ea de re prodita ſunt in dubium vocet, ut inde potius occaſionem veteribus datam cenſeat Crœſi divitias (quæ in proverbium abierunt) adeo celebrandi. Nihil tamen obſtat quin è converſo, Pactolus Χρυσορρόας dici potuerit propter ingentes urbis Sardium, Crœſi regiæ, quam fluvius is alluebat, divitias: vide in verſ. 1058.

V. 834. Κύκνων εἰσαΐοις λιγυρὸν ὄπα] in Mæoniæ campis, fluminibus Hermo, Pactolo, Cayſtro, & Mæandro riguis, cygnos abundare Homerus & alii auctores teſtantur: præſertim vero in pratis & paluſtribus locis circa Cayſtrum & Mæandrum, (quorum hic meminit auctor verſ. 836.) ubi Ἀσπὸν λειμῶν ab Homero nominatur: hinc Propertius

——— *Cygnæi viſenda eſt ora Cayſtri.*

Cygnæi etiam cantus, cujus hic meminit auctor, plurima fit apud veteres mentio; ut apud Theocritum Idyll. 19. Horat. Od. 3. l. 4. Senecam in Hippolyto, Ovidium, (ut alios taceam) qui iis ipſis in locis de quibus hic agitur eos canere affirmat, idque inſtante morte, (quod etiam vulgo proditum) quaſi fati ſui præſcios;

Sic

Sic ubi fata vocant, udis projectus in herbis
Ad vada Mæandri concinit albus olor.

Sed nihil mirum apud Poetas hæc legi, quibus fabulari, ut aratori incurvo esse, convenit. Miror vero Aristotelem, hist. anim. l. 9. Ælianum, Ciceronem, alioſque graves viros, horum fabulis ſeductos, idem affirmaſſe, aut ſaltem innuiſſe; imo philoſophos quoſdam adeo deliraſſe, ut hujus rei cauſam reddere conati ſint. Fabulis quidem his effectum, ut in proverbium abierit *Cygnea cantio.* Plinius tamen l. 10. c. 23. experimentis aliquot edoctus, ſe hoc falſum arbitrari affirmat. Vere ea de re Eraſmus, *cygnos inſtante morte mirandos quoſdam cantus edere tam omnium literis eſt celebratum, quam nulli compertum.* Nec minus vere Scaliger in Ariſtot. hiſt. anim. *Cygnos cantores malos eſſe* affirmat, *nec melius anſere canere.*

V. 836. ἐν Ἀσίδι] *In Aſia* ſtrictiſſime ſumpta, quæ Mæoniæ pars eſt circa Cayſtrum & Mæandrum fluvios, (ut non modo Strabo, verum & Euſtathius in hunc locum, aliique teſtantur, vide in v. 9.) ubi Ἀσίῳ λειμῶν ab Homero nominatur,

Ἀσίῳ ἐν λειμῶνι Καϋστρίου ἀμφὶ ῥέεθρα,
Aſio in campo (ſeu *prato*) *circa Cayſtrii fluenta.*

Hunc etiam imitatus Virgilius Aſiam paludem ibi locat,

——— *ſonat amnis, & Aſia longe*
Pulſa palus. ———

V. 837. ἀμπεδίον] Pro ἀνὰ πεδίον, præpoſitione cum nomine coaleſcente, deinde eliſa litera α per Syncopen Æolicam, ut in nominibus & verbis cum ἀνὰ compoſitis, ut ἄμπαυμα pro ἀνάπαυμα, ἀμβαίνω pro ἀναβαίνω.

V. 838. ἐπῤῥέῃ] Non hæc vox ita accipienda, ac ſi Cayſter fluvius in Mæandrum influeret, quod falſum eſt, (licet ita ſentiat Euſtathius, vocula hac ei imponente:) diverſis enim oſtiis in mare ſe exonerant, ut ex Ptolemæo, l. 9. c. 2. & aliis conſtat. Sed Μαιάνδειον πεδίον, *Mæandrius campus*, latum eſt terræ ſpatium, ut ex Strabone conſtat, qui, ipſum juxta Magneſiam, quæ ad Mæandrum dicitur, & Tralles ſtatuens, Lydos, Cares, Iones, & Æolenſes Magneſios eum incolere affirmat; & juxta campum hunc Cayſter Mæandro appropinquat. Ἐπῤῥέειν itaque hic eſt *fluendo prope accedere*, ut ἐπέναι eſt *inſtare* vel *appropinquare*: & hic indicatur multa eſſe prata & loca irrigua in tota Aſia ſtricte ſumpta, plurima vero in ea parte qui *Mæandrius campus* dicitur, inter Cayſtrum ad Mæandrum interjectus, ubi Cayſter ad Mæandrum proxime accedi, quod circa Tralles fit.

V. 839. ἀδὲ γυναῖκας ὀνόσσαι] Ὀνόσσαι. *Ion.* pro ὀνόσῃ, ſecunda perſ. ab ὄνοσμαι fut. 1. med. à verbo ὀνόω *reprehendo.* In his vero verbis Liptote eſſe videtur; qualis eſt illa Virgilii, *Munera nec ſperno*, quum eam gratam eſſe innuit: Ita hic Dionyſius, *Mulieres non vituperabis*, eas laudandas eſſe innuens, tum pulchritudine ut Euſtathius arbitratur, tum ſaltandi peritia (quam pluribus

hic

hic auctor Poetico more describit,) & vestitus elegantia & splendore Lydorum divitiis passim celebratis (præsertim regnante Crœso) conveniente.

V. 840. Θεῖον ἔδος] Epitheton hoc Lydiæ additur sive ob fertilitatem eximiam, ut Eustathius opinatur, sive ab Rheæ, & his conjuncta Bacchi, sacra Lydis cum Phrygibus communia, & Attin Rheæ comitem, (quem alii Mæonium, hoc est Lydum, alii Phrygem statuunt,) aliosque ἐγχωρίους θεούς, ut Asium & Caystrium juxta Asium campum & Caystrum fluvium cultos, teste Strab. l. 14.

V. 842. Εὖτε Διωνύσοιο] Εὖτε, cum modo sit χρονικὸν, significans *quando*, modo ὁμοιωματικὸν, significans *veluti*, vix satis evidens est uter sensus huic loco magis conveniat. Si verba quidem spectes, videtur potius ὁμοιωματικὸν esse, quia *verbum* τελέσειεν *Optativi modi* ei subjungitur; ut sensus sit, Lydas præ lascivia (quæ passim apud auctores notatur) saltationi deditas esse, perinde ac si Bacchi sacra celebrarent. Non tamen rejicienda videtur Eustathii & Hen. Stephani sententia, quod εὖτε hic significet *quando*, cum Bacchum à Lydis cultum constet; unde auctor Hymni in Bacchum, inter alia epitheta secundum ordinem literarum in eum congesta, ut Θρήϊκα *Thracem*, ita & Λυδὸν *Lydum*, vocat. In sacris quidem Matris deûm (quæ non tantum apud Phrygas, verum etiam apud Lydos ipsis vicinos peracta fuisse ex Pausania in Achaicis & aliis constat,) Σαβάζιος seu Ἴακχος, hoc est *Bacchus*, Rheæ seu Matri deûm comes additus fuit, teste Strabone. Quod & confirmat Claudianus, de rapt. Pros. l. 1. in Mæonia etiam sacra illa peracta fuisse innuens, sed Rheam Hecates nomine notans, & eo nomine Lunam intelligens, (ut nominibus iisdem & communi cultu Lunam & Terram veteres complexi sunt, vide Voss. de Orig. Idol. l. 2. Pythagoreis fortasse consentientes, qui Lunam γαῖαν esse crediderunt, terræ nostræ per omnia similem, teste Plutarcho)

Ecce procul ternis Hecate variata figuris
Exoritur, lætusque simul procedit Iacchus,
Crinali florens hedera, quem Parthica velat
Tigris, & auratos in nodum colligit ungues,
Ebria Mœniis fulcit vestigia thyrsis.

V. 846. Ἀλλὰ τὰ μὲν Λυδοῖσι] Lydorum luxum & lasciviam hic notat, quæ ab Athenæo l. 12. & aliis, perstringitur; unde Λυδίζειν Græci dicunt, dum intelligere volunt vitam in omnimodo luxu & deliciis, Lydorum more, agere. Eos quondam strenuos fuisse, sed, quum Crœsus à Cyro victus est, dempta iis arma, atque *exinde effœminatos mollitie in luxuriam lapsos, cauponas* (unde Adagium Λυδὸς καπηλεύει) *& ludicras artes exercuisse*, ex Herodoto refert Justinus l. 1. & non modo *ludos* quosdam ab iis inventos fuisse, verum & ipsum *ludorum* nomen ἀπὸ τῆς Λυδῶν Romanos creasse Hesychius arbitratur. Neque hoc veri dissimile

est, (si quod plurimi tradunt) Tyrrheni, qui Hetruriam Romæ vicinam occuparunt, *Lydorum ἄποικοι* fuerint.

V. 847. Πρὸς δ' ἄλα κεκλιμένῳ Λύκιοι] A Lydia statim ad Lyciam transit, Sarpedonis olim regnum, (in qua urbes nobiles Patara, Pinara, Olympus, & fluvius Xanthus Troico cognominis) omissa Caria; sive quod eam sub Ionia comprehendat, quod partem ejus Iones occuparint, ut supra notatum, sive quod Poetæ Lyciam & Cariam confundant, uti & Pamphyliam & Ciliciam, teste Strabone l. 14. In montana Lyciæ parte, Pisidiam versus, Solymos statuunt auctores, ad quos Bellerophontem missum ferunt: eos Milyas postea dictos censet Strabo; Pisidas vero quondam Solymos appellatos Plinius arbitratur, l. 5. c. 27.

V. 850. Παμφύλων τ' ἐς μέχρι] *Pamphyliam* sic dictam à Pamphyla, aut Pamphylo, nescio quibus, refert Eustathius: probabilius vero est à Græcis sic dictam à *πᾶν omne*, & *φῦλον natio*, quod variæ gentes, Græci scil. Argivi & Cretes, Phryges, Pisidæ, Cilices, Milyæ, Thracii generis, ex Plinii sententia, aliique eam incolerent: *μιγάδας πνὰς* fuisse Herodotus indicat.

Κράγον θ' ὑφημίζουσι] *Cragum* Lyciæ montem, cui urbs Pinara subjecta, à Tauro distinguunt Ptolemæus, Mela lib. 1. cap. 14. & alii plerique Geographi; Ptolemæus etiam eum in mediterraneis locat, cum Plinius promontorium vocet. A Tauro quidem diversus esse videtur, cum Cragus non longe à Caria situs sit, Tauri vero initium plerique ad Sacrum Promontorium adversus Chelidonias insulas, in Lyciæ & Pamphyliæ confinio constituant, ubi Masicytus mons Ptolemæo dictus qui Straboni Climax, Tauri pars, cum quo Cragum hic confundere videri possit Dionysius. Sed revera Cragus Tauro conjungitur; nam à continente Rhodo proxima ad Pisidicos montes, Tauri partes, continua quædam juga procurrunt, teste Strabone, quod etiam hic innuit auctor: cujus sententiam etiam Plinius amplectitur, lib. 5. cap. 27. inter Tauri partes Cragum nominans, tanquam brachium ab eo excurrens.

Crago vero fabulam de Chimæra ignivomo monstro Poetas affingere testatur Strabo; inde scil. quod ejus pars, Chimæra dicta, instar Ætnæ ardeat; *Mons Chimæra noctibus flagrans*, Plin. lib. 5. cap. 27. Chimæram tamen Plinius à Crago distinguit, diversis montium inter se continuatorum partibus diversa ista nomina imponens, cum Dionysius & alii totam montium seriem à Lycio mari ad Pamphyliam usque Cragi nomine complectantur. Sic cum Cragus modo strictius, modo latius sumatur, late sumptus partim in maritima ora est, unde Plinio promontorium vocatur, partim in Lyciæ mediterranea recedit, ubi à Ptolemæo statuitur, inde vero modicis clivis ad Climacem seu Masicytum Tauri partem juxta Pamphyliam protenditur, ut à Dionysio hic notatur. *Masicytum* autem dictum hoc Tauri brachium ab Hebræo nomine מְסִיכוֹת *mesicoth*, quod *angustias* notat, Bochartus mihi plane per-

persuasit; quod binæ fuerint in eo monte angustiæ memorabiles, aliæ portarum instar ad Termessum, aliæ ad mare juxta Phaselidem. Phœnices etiam loca hæc tenuisse ab eodem probatur, de Phœn. colon. lib. 1. cap. 6. tum è Chœrilo à Josepho citato, qui γλῶσσαν Φοίνισσαν Solymis, antiquis horum montium incolis, tribuit, tum è Q. Smyrnæo, qui loca Massicyto vicina Φοίνικον ἔδαφος *Phœnicium solum*, vocat, his versibus,

Πάντες ὅσοι Φοίνικον ἔδαφος ἀμφὶ πάγχυ νέμονται,
Αἰπὺ τ' Μασσικύτοιο ῥίον, βωμόν τ' Χιμαίρης.
Phœnicum quicunque solum, jugaque ardua montis
Massicyti quicunque colunt, aramque Chimæræ.

Non absurdum igitur ex Hebraica lingua vocem illam deducere.

V. 851. ὑπερκρέμιον πολίεθρον Ἀσπένδου] Ὑπέρκρεμον hic *maritimum* significare non potest, ut vocem explicat Hen. Stephanus, nisi manifesta in auctore sit ἀκαιροσημασία. Aspendus enim inter mediterraneas Pamphyliæ civitates à Ptolemæo lib. 5. cap. 5. numeratur, & longius à mari ab eo statuitur; & Strabo quidem, lib. 14. 60 stadiis à mari distare affirmat, Μετὰ ταῦτα Εὐρυμέδων ποταμός, ὃν ἀναπλέουσιν ἑξήκοντα σταδίους Ἄσπενδος πόλις Ἀργείων κτίσμα. Salmasius igitur statuit ὑπέρκρεμον hic, prorsus è contrario, *à mari remotum* significare; ut ὑπὲρ τῆς θαλάττης apud Strabonem est *à mari dissitum*, ut lib. 15. εἶτα Μύρα ὑπὲρ τῆς θαλάττης ἐν εἴκοσι σταδίοις, *deinde Myra viginti stadiis à mari distans*. Sic Ἀσχάλη μικρὸν ὑπὲρ τῆς θαλάττης. Mihi tamen videtur Aspendum potius ὑπέρκρεμον dici quasi oppidum *supra mare eminens*, (quod cum altera Hen. Stephani interpretatione satis convenit,) quia licet à mari nonnihil distet, in excelso tamen colle situm mare prospectat, teste Mela, lib. 1. cap. 13. *Mare quo pugnatum est* (inter Athenienses scil. & Persas) *ex edito admodum colle prospectat Aspendus.*

V. 852. πολυμόλιο ῥόον Εὐρυμέδοντος] Cum auctore nostro consentiunt Arrianus, Philostratus, & Strabo, verbis modo citatis, qui quidem omnes ad Eurymedontem fluvium, Cimonis Athenienses victoria in bello navali adversus Persas gesto clarum, Aspendum urbem statuunt; quibus & Mela consentire videtur: clare vero altipulatur Plinius, lib. 5. cap. 27. *Amnis Eurymedon* (inquit) *juxta Aspendum fluens.* Ex tot igitur auctorum consensu corrigendus est Ptolemæus, & qui ejus tabulas confecerunt, qui Aspendum ad Catarracten fluvium longe ab Eurymedonte statuunt. Neque interim credibile est quod hic affirmare videtur Dionysius, Aspendum, in Orientali Pamphyliæ latere sitam, à Crago, etiam ea parte qua Pamphyliam attingit, nisi à Lynceo aliquo, conspici potuisse. Ideo vocem κεῖθι non ad vocem Κράγον sed ad Παμφύλων referendam censeo, ut tantum innuatur in Pamphylia Aspendon urbem conspici.

V. 853. Ἔνθα συοκλονίῃσι] Aspendios affirmat *suibus occisis Venerem placare*, propterea scil. quod Adonidem Veneri dilectum

ab apro interemptum fabulose tradatur; vid. Ovid. Met. l. 10. Veneris tamen pro Adonide luctum nihil aliud significare, quam terræ aut Lunæ mœrorem pro Sole absente, cum in altero hemisphærio est, quod inferos seu Acherontem vocant, quo Adonidem raptum quæruntur Ἀδωνιάζειν, Theocrit. Idyll. 15. supra monuimus.

V. 854. Ἄλλαι δ' ἑξείης] Aspendo modo obiter nominata, quæ reliquis omnibus Pamphyliæ urbibus hic nominatis Orientalior est, hic innuit se reliquas *ordine* seu *consequenter* enumeraturum: ordo vero, quo progredi deberet, est ab Occidente & Lyciæ finibus ad Orientem, Ciliciam versus. Primæ vero inter Pamphylias urbes ab Occidentali latere occurrunt Corycus & Phaselis, in ipso Lyciæ & Pamphyliæ confinio sitæ. Rectus vero ordo non servatur, dum Perga inter has duas urbes interponitur, quæ utraque longe Orientalior; ideoque Phaselidem consequi deberet, nisi versui claudendo nomen Phaselis optime conveniret: neque enim accuratus semper ordo ab auctore observatur, etiam ubi se loca ἑξείης enumeraturum affirmat, (qua voce fortasse non tam accuratum locorum in ipso situ ordinem, quam in orationis suæ serie, notat;) & condonandum quidem ei, si metri legibus astrictus ea in re licentius agat. Nimis severus est Salmasius, qui accuratum hic ordinem quærit.

V. 855. Κώρυκος] Non Corycum Ciliciæ urbem hic intelligere convenit, quam nominant Ptolemæus, lib. 5. c. 8. & Plinius, lib. 5. cap. 27. (ubi Corycus mons, & in eo *Corycius specus croco florentissimus*, quem multis describit Mela lib. 1. cap. 13.) Coryci enim illius situs huic loco non congruit, sed aliam urbem cognominem, cujus Ptolemæus non meminit, in Lyciæ & Pamphyliæ confinio. Hanc quidem cum Coryco Ciliciæ aliqui confundunt, ut Stephanus in voce Ἀτταλεια, tum ob nomen commune, tum quod crocus juxta utramque proveniret, teste Dioscoride; qui primas dat Corycio croco Ciliciæ, secundas ei qui ex Coryco hac Lyciæ vicina afferebatur, δεύτερος ὁ ἐκ τῆς πρὸς Λυκίαν Κωρύκου· unde crocum à Coryco dictum, (quod sentit Isidorus) aut è conversо, non prorsus veri dissimile redditur. Communis proculdubio est utriusque nominis origo; & rem quidem acu tetigisse videtur Bochartus, qui tam crocum quam Corycum à כרכ *carcom* deducit, quod Hebræis crocum significat, Cant. 4. vers. 14. Sed ut Coryci Ciliciæ plerique Geographi meminerunt, ita aliam in Lyciæ & Pamphyliæ confinio non tantum Dioscorides, verum & Strabo nominat, l. 14. ubi nominata Olympo Lyciæ urbe, statim Corycum litus subjicit, ut inter ipsam & Phaselidem interjectum, εἶτα Κώρυκος αἰγιαλός, εἶτα Φασηλίς. Idem etiam urbem eo nomine ibi agnoscit; *Attaliam* enim *ab Attalo Philadelpho conditam* refert, *atque ab eodem auctam Corycum urbeculam vicinam, & mœnibus cinctam*: Εἶτα πόλις Ἀτάλεια ὁμώνυμος τῷ κτίσαντι φιλαδέλφῳ, καὶ οἰκίσαντος εἰς Κώρυκον πολίχνιον ἄλλως κεκτι-

γειτονίαν ὅμορον, ᾗ μικρὸν πρόβολον προεξέχ]ει. Κάρυκον etiam Pamphyliæ promontorium nominat Suidas; a quo adagium ortum refert Καρυκῷ ἠκροάσατο, *Coryceus auscultavit*: quod usurpatur cum secreti quippiam nobis invitis curioso alicui innotuit; quod Coryci litus prædones quidam insiderent, inde *Coryæi* appellati, qui colloquia mercatorum auscultare solebant, & navigantes postea adoriri. Strabo vero à Coryco Ioniæ promontorio, Erythris & Teo vicino, adagium illud ortum tradit.

Πέργη ἐπὶ Κατάρακτῃ] Urbem hanc inter Cestrum & Catarracten fluvios statuit Mela lib. 1. cap. 14. ad Cestrum Scylax Cariandæus, & Strabo lib. 14. qui stadiis 60 adverso fluvio ad eam navigari affirmat. Itaque & hic corrigendus videtur Ptolemæus, qui Pergen, recta fere ad Boream ab Aspendo, juxta Catarracten fluvium statuit, cum potius ab ea ad Occasum sita sit. Dionysium quidem hic ἐξῆς non progredi, dum Coryco & Phaselidi locis vicinis urbem hanc longius diffitam interjecit, supra monuimus.

ᾗ ἐνεμόσσατο Φασηλὶς] Urbem hanc, quæ piratarum quondam pertugium fuit, unde in bello Piratico à Romanis capta est, Lyciæ adjiciunt Ptolemæus & Strabo, cum in ipso Lyciæ & Pamphyliæ collimitio sita sit, ut supra notatum. Cum auctore vero nostro consentiunt Plinius, lib. 5. cap. 27. & Mela, lib. 1. cap. 15. in Pamphylia eam statuentes; ultimam vero esse ejus oræ urbem, & Pamphyliæ finem, (versus Lyciam scil.) iidem affirmant.

V. 856. Τῶν δ' ἐπὶ μεσόγαια ἀντιπέρην] A maritimis regionibus, Lycia & Pamphylia, ad montanas & mediterraneas (ut ipse innuit dum μεσόγαια χθόνα vocat) jam digreditur auctor, Lycaoniam scil. & Pisidiam; quarum maximam partem in Pamphylia late sumpta Ptolemæus comprehendit. Lycaoniam ad Ortum à Pamphylia stricte sumpta, in qua urbes modo memoratæ, hic statuit, quod de Ortu æstivo accipiendum; Lycaoniæ enim pars præcipua, in qua urbes Iconium & Derbe, ab eo Pamphyliæ latere, inter ipsam & Cappadociam, qua Galatiæ contiguæ sunt, sita est, adeo ut singulis hisce regionibus aliquæ Lycaoniæ partes à Ptolemæo accenseantur. Isaurica etiam Lycaoniæ pars à Strabone habetur, in qua urbes Lystra, & ipsa Isaura, prædonum olim receptaculum, unde Servilio, à quo capta est, Isaurici cognomen, Strabo lib. 12. Verum & alii Lycaones, ad Lycum fluvium, in Phrygia qua Lyciæ contigua est, à Ptolemæo l. 5. c. 2. Plinio, & aliis nominantur; ut probabile sit illam antiquissimam fuisse Lycaonum sedem, eosque à Lyco fluvio nomen sortitos.

V. 858. Τοῖς δ' ἔπι, Πισιδέων] Non recto ordine hic progreditur, neque enim Pisidia à Lycaonia modo descripta Orientem versus, sed è diverso, sita est: vel igitur Lycaones ad Lycum, quibus Pisidæ Orientaliores, cum iis qui inter Pamphyliam & Cappadociam siti confundit; vel hæc ita solummodo accipienda sunt, quod Pisidia, Lycaoniæ contigua sit, nulla ordinis habita ratione. Pisidiam autem duplicem habet Ptolemæus: aliam quam Pisidi-

am Phrygiam vocat, in qua urbes Antiochia & Seleucia; aliam absolute Pisidiam dictam, in qua urbs Selge ab ipso statuitur, cui vicinæ Termessus & Lyrbe; quanquam illam Carbaliæ Pamphyliæ provinciæ, hanc Ciliciæ asperæ, Ptolemæus accenseat. Sed non novum est de locis in regionum confiniis sitis auctorum sententias nonnihil variare. Termessum quidem, cum auctore nostro, in Pisidia statuit Stephanus, uti & Strabo lib. 13. Τερμησσὸς Πισιδικὴ πόλις qui & eam supra Phaselidem statuit in montium anguitiis per quas in Milyadem transitus est, situ à Ptolemæi descriptione prorsus diverso.

λιπαρὸν πέδον] In hoc, ut in aliis plurimis, cum Strabone consentit, qui montanam regionem, quam Pisidæ, Selgenses præcipuè, incolunt, mirabilis esse naturæ affirmat; ipsas enim Tauri ἀκρωρείας frugum, vini, & olei admodum feraces esse, & pecora plurima pascere, & tum aliarum arborum sylvis, tum styrace abundare.

V. 860. μεγαλώνυμον ἐν χθονὶ Σέλγη] *Selgen* à Lacedæmoniis conditam (quos Amyclæorum nomine hic notat Dionysius, quod Amyclæ antiqua Laconiæ urbs fuerit, Lacedæmoni vicina, ut supra notatum) refert Strabo lib. 12. qui & Selgenses Πισιδῶν ἀξιολογωτάτους *inter Pisidas maxime memorabiles* vocat, & 20 virorum millia olim in ea urbe fuisse, ac prudentem reipublicæ administrationem laudat; qua effectum ut ab alieno imperio semper liberi permanserint, donec tandem Romanis cesserunt. Si igitur vox ἀσελγὴς *lascivus*, à Σέλγη deducta sit, ut Grammatici volunt, α potius *privativum* erit, quod Eustathio magis placet, quam ἐπιτατικὸν, ut Suidæ videtur: Selgenses enim Laconicorum morum tenaces, potius quam in luxuriam & lasciviam solutos fuisse, è Geographo constat. Hæc etiam urbs ab eo statui videtur circa Taurum montem, non longe à fontibus fluviorum Cestri & Eurymedontis, quos in Selgicis montibus oriri tradit, cum non longe à Cestri ostiis in Ptolemæi tabulis statuatur, ut Pergæ debitum locum ibi occupare videatur, de cujus situ vide in vers. 855. Ipse etiam Taurus Pamphylius nimium à mari in Ptolemaicis tabulis removetur, ut siquis Strabonis & aliorum Geographorum scripta cum iis conferat facile constabit; quod quidem ex parte inde accidit, quod Pamphylium mare (quem vastum sinum vocant Mela & Plinius) in tabulis illis non satis introrsum recedit.

V. 861. Κεῖθεν δ' εἰς αὐχὰς] Juxta Pamphyliam mare Septentrionem versus flectitur, in terras se insinuans, ubi περίβολὴ ista efficitur, de qua vide vers. 127. qui *vastus* est *sinus quem Tauri promontorio & Sidæ portu claudi* Mela affirmat. A Pamphyliæ vero & Ciliciæ confinio, ut hic notatur, ad Ortum exporrigitur, & sinus Issicus ab urbe Isso, aut à regione quam alluit, Cilicius dicitur, (nam sub Issico sinu, quem alii strictius sumunt pro extremo tantum recessu, totum Cilicium mare Dionysius complectitur, vide vers. 118. &c.) donec juxta Amani portas, ad Issum urbem sitas, versus Meridiem reflectitur. V. 863.

V. 863. Τείτων Εὐξείνοιο] Non absolute, sed comparate: quanquam enim longa sit à Cilicio mari ad Euxinum distantia, ea tamen aliquanto propius ad se invicem accedunt quam aliæ Mediterranei & Euxini maris partes; unde Asiam minorem pro peninsula habens Strabo, hoc in loco constituit ejus isthmum, inde Cappadociam, hinc Pamphyliam & Ciliciam comprehendentem; & maximam quidem isthmi hujus angustiam esse refert inter Amisum Ponti, & Tarsum Ciliciæ urbem.

V. 864. Κιλίκων θεσπέσιον] Ciliciam utramque, quarum altera Pamphyliæ proxima τραχεῖα *aspera*, altera, Syriæ propior πεδιὰς *campestris* Straboni dicitur, quæ Ptolemæo *Cilicia proprie dicta est*.

V. 865. Ἀσίης ἐς στενὰ κηλέσσι] Dubium est an ad ultima verba, Μακεδὼν ἐπ' ἀντιλίῳ, —— hæc referenda sint, ut sensus sit, quod locum illum ubi ultimus est Issici sinus ad Orientem recessus Ἀσίης στενὰ, hoc est, *Asiæ angustias*, vocat, quod è Syria per angustias illas transitus sit versus Asiam minorem; an vero quicquid Ciliciæ Tracheæ inter Taurum & mare patet, quod spatium satis angustum est, *Asiæ angustias* vocari tradat. Posteriore quidem sensu auctoris verba capit Salmasius. Angustias vero ad Issum urbem, secundo Alexandri Magni prælio adversus Darium gesto claram, quæ inter Amanum montem Tauri brachium & sinum Issicum sunt, (ut Thermopylæ inter Oetam & mare Ægæum) πύλας *portas* absolute vocat Strabo l. 14. αἱ πύλαι λεγόμεναι ὄρειον Κιλίκων ἢ καὶ Σύριαι· Ptolemæus & Plinius *Amani portas*: & Plinius alias ab his *Cilicias portas* juxta Mallum urbem nominat, alio (ut videtur) Tauri brachio, eo excurrente. Male autem, ut à Salmasio notatur, angustias has tam cum illis quæ ad Phaselidem sunt confundit Eustathius, (eæ enim ad Occidentem sitæ sunt ab urbibus vers. 859. nominatis, cum angustias has longe inde ad Orientem juxta mare Cilicium statuat auctor) quam cum illis quas Alexander aperuit, ut liberior exercitui transitus esset, quæ quidem juxta Termessum urbem in mediterraneis fuere, inter Pamphyliam proprie dictam & Pisidiam, teste Strabone l. 14. qui & Termessum in ipsis faucibus positam ab Alexandro dirutam refert, ut fauces illas aperiret.

V. 866. Καὶ τῷ ῥ'] *Issico sinui* seu *Cilicio mari*. Non autem recto ordine flumina nominat quæ in sinum hunc se exonerant, (uti nec Ciliciæ urbes vers. 875.) primo enim occurrit Cydnus, deinde Pyramus Mallum urbem alluens, & tandem Pinarus juxta Amani portas, ubi Pinara urbs: sed Cydnum in ultimum locum distulit, pluribus dicturus de Tarso urbe celebri, cujus mœnia fluvius is præterlabitur, dulcedine & frigiditate insignis, vide Strab. l. 14. & Solin. c. 41. inde vero infamis redditur, quod Alexandrum magnum immodica frigiditate in vitæ discrimen conjecerit.

V. 869. Ταρσὸν εὐκτιμένην, ὅθι δή ποτε] *Tarsum* pluribus commemorat, tum ob inclytam loci famam, (nam & præpotentem

& populosam urbem fuisse, & philosophiæ & liberalium artium studiis Alexandriam & ipsas Athenas superasse Strabo lib. 14. testatur,) tum ut fabula vulgata de Pegaso ibi lapso lectorem oblectaret. Fabulæ occasionem dedit *Tarsi* nomen: cum enim ταρσὸς Græce *ungulam* aut *alam* notet, hinc Bellerophontem, Pegaso alato equo vectum, ibi decidisse, & ab *ungula*, ut censet Eustathius, aut potius *ala* ejus delapsa *Tarsi* nomen urbi impositum fabulantur. Alii non de Bellerophonte, sed Perseo hæc narrant, quem hujus urbis conditorem statuunt Solinus, & Antipater in Epigram.

Περσέα σὺν κλισίῃ, Ταρσὲ Κίλισσα πόλι.

Tarsum tamen alii a Sardanapalo conditam tradunt, cujus rei testimonium in vers. 875. proferetur. Sed quod ad fabulam de Pegaso, quo Bellerophon vectus fingitur, nihil profecto aliud Pegasi nomine quam navis qua vectus est intelligendum videtur, ut *Pegasi* nomen formatum sit à πήγνυμι *compingo*, equus vero ænigmatice vocetur, quod perinde a gubernatore ac equus à sessore regatur (unde Seneca,

Tiphyn novam frænare docuisti ratem:)

propter vela vero alis similia, alatus fingatur. Cætera autem quæ hic adduntur, Poetæ, pro more suo, temere finxisse videntur.

V. 871. Ἐς Διὸς] Elliptica est phrasis. οἶκον enim subintelligitur, ut cum εἰς ἅιδα dicitur: atque hic ἐς Διὸς, *in cœlum, Jovis domicilium*, significat. Ἰεμένη vero, potius quam ἰέμενος, hic legendum non male notat Ceporinus; non enim Bellerophontem, sed Pegasum, in cœlum sublatum produnt, atque in astra relatum, *ungulam* vero aut *alam* ejus hic delapsam, & Bellerophontem ejus tergo dejectum hic errasse. Est autem ἰέμενος *participium verbi medii* ἵεμαι, ab activo inusitato ἵημι pro εἶμι, *eo*.

V. 872. πεδίον τὸ Ἀλήϊον] In campo *Aleio*, sic dicto ἀπὸ τῆς ἄλης, Bellerophontem à Pegaso dejectum errasse refert Homerus,

Ἤτοι ὁ παπτήνας τὸ Ἀλήϊον οἶος ἀλᾶτο,

Ille quidem in campo Aleio solus vagabatur.

Campum illum juxta Tarsum locat Dionysius, ut & Plinius l. 5. c. 37. ut Tarsum à Pegasi ungula sic dictam inde confirment. Alias quidem campi Aleii Etymologias affert Eustath. ut ab urbe, nescio qua, Ale Aleius dictus fuerit, vel ab α priv. & λήϊον *seges*, quasi frugum minime ferax. Sed merito dubitari potest an ipsum Aleii campi nomen (quamvis Herodotus, Strabo, & Plinius ejus meminerint) ab Homero primo fictum non fuerit, (alios enim Aleium campum alibi quam in Cilicia statuere affirmat Strabo l. 14.) quod si ita se habeat, frustra quæritur alia nominis ratio quam quæ cum fabula ipsa inventa est.

V. 873 ἐνδιάσας] Ion. & Poet. pro ἠνδίασε, Aor. 1. ab ἐνδιάω, *meridior*, seu *sub dio maneo*: nam ἔνδιος *meridianus* deductum videtur ab ἐν & Διὸς (voce Διὸς pro *aere* posita, vide in vers. 502.) quod meridie homines, hyeme præsertim, in aperto aere apri-

apricari soleant, mane & vesperi ob frigiditatem in ædibus se continentes.

V. 874. Πολλαὶ δ' ἑξείης] Si quis ordo hic servatur, retrogradus certe est; nam ut Lyrnessum mittam, de qua vix aliquid constat, ab Oriente ad Occidentem tres reliquæ enumerantur; prima enim ad Orientem est Mallus ad Pyramum fluvium, deinde Anchiale, & post hanc Soli, ut ex Strabone & Plinio l. 5. c. 27. constat. Tarsus quidem media his interjecta est, sed quia pluribus de ea agere instituerat auctor, seorsim eam memoravit; ut vox ἑξείης ad illam non referenda sit, sed tantum ad reliquas urbes quæ postea nominantur.

V. 875. Λυρνησσὸς] Cilices quosdam in Troadis parte circa Atramyttenum sinum statuit Homerus, quibus Ection imperavit. Aliquos igitur ὁμωνυμία ista induxit ut crederent Cilices illos, ipsorum urbibus à Græcis eversis, in regionem hanc profectos, quæ ab ipsis deinceps Cilicia dicta est. Hic etiam urbes Lyrnessum & Theben, Troicis cognominibus, eos condidisse aliqui affirmant, ut videre est apud Strabonem l. 14. quæ Dionysii hic sententia est in Cilicia Lyrnessum nominantis, cui & Curtius consentit, l. 3. de Cilicia enim scribens, *Monstrabantur* (inquit) *urbium sedes Lyrnessi & Thebes.* Alii vero, Strabone teste in Pamphylia Lyrnessum illam & Theban locant; quam quidem Callisthenis sententiam esse refert ipse Geographus, eamque etiam Plinius amplectitur. De Lyrnesso quidem hac nihil comperti; melioris notæ Geographi ejus non meminerunt, nec quisquam aut suo tempore in Cilicia extitisse affirmat, aut certum aliquem situm ei assignare audet. Dubitari igitur potest an Lyrnessus hæc ficta non fuerit, ad confirmandam conjecturam quod Cilices hi Troicorum ἄποικοι fuerint, quod quidem in ejus rei argumentum arreptum fuisse ex Strabone constat: sic enim ille tam de Ciliciæ hujus incolis quam de Troicis Cilicibus loquutus, Οἱ μὲν ἀποφαίνουσιν ἀφηγήτας τοὺς ἐν τῇ Τροίᾳ τότους, καὶ δεικνύουσι πάντα τόπους καὶ ταῦθα, ὥσπερ ἐν τῇ Παμφυλίᾳ Θήβας καὶ Λυρνησσόν. Malim ego Bocharti conjecturam lib. de Phœn. col. 1. c. 5. de nominis Ciliciæ origine amplecti, quam à Cilicibus Troicis deducere: is sic dictam censet ab Hebræo חַלָּק *challec*, quod est *lapis* (unde & Græcum χάλιξ, *lapillus*, *calculus*) quia aspera & lapidosa est regio magna ex parte, unde pars ejus Trachea seu Aspera vocata est, cui primo & præcipue Ciliciæ nomen inditum putat. Quam saxosa ibi sint Tauri juga tum aliis pluribus, tum illo Silii probat, è lib. 13.

Hinc Cilicis Tauri saxosa cacumina viset.

Μαλλός τε καὶ Ἀγχίαλεια] De *Malli* situ satis constat, eam scil. ad Pyrami ostia portam fuisse: *Anchiale* vero, cujus Ptolemæus non meminit, inter Tarsum & Solos à Strabone & Plinio statuitur, exiguo à mari intervallo, unde nomen. Hanc, unà cum Tarso à Sardanapalo rege eodem die conditam fuisse affirmat Aristobulus apud Strabonem, atque ibi monumentum ejus conspici, in quo imago

imago plaudentis, cum hac inscriptione, Σαρδαναπαλῶ ὁ Ἀνα-κυνδαραξέω παῖς Ἀγχιάλιν καὶ Ταρσὸν ἔδειμεν ἐν ἡμέρῃ μιῇ. Σὺ δ', ὦ ξένε, ἔσθιε, πῖνε, παῖζε, ὡς τ' ἄλλα τἆτα οὐκ ἄξια, *Sardanapalus Anacyndaraxis filius Anchialen & Tarsum una die condidit. Tu vero, hospes, ede, bibe, lude: reliqua enim hoc non digna sunt*; *digitorum* scil. *complosione*, ut Strabo explicat.

Σόλοι τ'] Urbs hæc, ab Achæis & Rhodiis condita, teste Strabone, Chrysippi Stoici & Arati Astronomi patria, ultima est ad Occidentem Ciliciæ proprie dictæ, seu πεδιάδῶ, urbs; inde vero usque ad Pamphyliæ terminos Cilicia Trachea porrigitur. Cum vero Græcorum ibi inter Cilices agentium sermo tandem corrumperetur, hinc effectum ut qui vitiose loquerentur *σόλοικοι*, quasi *Solis degentes*, & ipsa corrupta loquutio *σολοικισμὸς* vulgo à Græcis diceretur. In hanc urbem post piraticum bellum quidam ex Piratis à Pompeio deducti sunt, ipsaque urbs exinde Pompeiopolis dicta, teste Strabone: *Solæ Cilicii, nunc Pompeiopolis*, Plin. l. 5. c. 27.

V. 876. Αἳ μὲν ἐπ' ἠπείρῳ] Non hæc ad urbes tantum proximo versu memoratas referenda sunt, eæ enim omnes mari vicinæ sunt; sed ad Ciliciæ urbes in genere, vers. 874. quarum aliæ mediterraneæ sunt, ut Tarsus & Cæsarea, aliæ maritimæ.

V. 877. Τῆς δ' ἔπι, Κομμαγηνὸν ἔθνος] Κομμαγηνὸν hic pro Κομμαγωνὸν ponitur, per Epenthesin τοῦ ε metri causa factam. Commagene vero, in qua urbs Samosata, Luciani patria, inter Syriæ partes à Ptolemæo, Strabone, & cæteris Geographis numeratur. Nescio verò qua auctoritate fretus Eustathius eam Cappadociæ partem faciat, cum Amano monte à Cilicia & Cappadocia dirimatur. Hoc quidem eum in errorem duxisse videtur, quod Commagenen & Syriam eodem versu hic nominet Dionysius, unde arbitratur ille Commagenen à Syria prorsus diversam esse. At notat Strabo eam loquendi formam Homero familiarem esse, ut de toto & partibus interposita copula, quasi de diversis, loquatur: sic Iliad. β'.

Οἵτ' Εὔβοιαν ἔχον, καὶ Χαλκίδα τ', Ἐρέτριάν τε,
Qui Eubœam tenuerunt, Chalcidemque, & Eretriam.

cum tamen Chalcis & Eretria Eubœa urbes sint. Hanc loquendi rationem Dionysium, utpote Poetam, imitari nihil prohibet: nisi potius Commagenen non Syriæ absolute sic dictæ, sed Syriæ maritimæ opponat, quam secundum litus Syriaci maris ad Casium Ægypti promontorium produci affirmat, cum Commagene mediterranea sit.

Συείης τ' ἀπόλιες] De *Syriæ* nomine jam sat dictum in vers. 772. Illud verò à Græcis huic regioni impositum est, in sacris literis enim *Aram* dicitur, nomine deducto ab *Aram* filio Shem, Gen. 10. 22. & incolas se *Arammæos* vocare testatur Strabo lib. 1. Græci vero plerique non tantum Syriam proprie dictam, quæ indigenis Aram dicitur, (quæ Cœlesyriam, cum Palmyrena, Apamena,

mena, & aliis regionibus inter has & Amanum montem interjectis complectitur,) verum & Phœnicen comprehendunt, vide vers. 905. & Ptol. lib. 5. cap. 15. Palæstinam etiam sub Phœnice Ptolemæus complectitur; & proinde toti terrarum tractui, qui Syriaco mari, Amano monte, Arabia, & Ægypto, includitur, Syriæ nomen tribuit. Quibusdam etiam latius sumitur Syriæ nomen, ut non tantum regiones modo dictas, verum & Mesopotamiam, (quæ & ipsa Hebræis ארם נהרים *Aram Naharaim*, quasi *Syria interamnis*, dicitur) Babyloniam, & Aturiam (hoc est Assyriam proprie dictam) comprehendat, cujus pars Adiabene. Sic Plinius, lib. 5. cap. 12. *Syriam quondam terrarum maximam* in partes illas olim divisam fuisse tetigit.

V. 878. Θινὸς ὅτι στρεπτὸς ἀειμάκεες] Syriæ urbes oblongo tractu juxta litus oblique flexum exporrigi affirmat: Syriacum enim mare ab Issо & Amani portis ad Casium promontorium & Ægypti terminos oblique flectitur versus Meridiem, in Occasum etiam vergens, ut hic indicatur; & secundum litoralem ejus oram Syria hic dicta extenditur, multo magis in longitudinem patens ab Amano ad Casium prom. quam in latitudinem à Syriaco mari ad Arabiam desertam.

V. 879. Ἐς δύσιν] *In Occasum* hybernum; nonnihil enim ad Occasum, magis vero ad Meridiem vergit is maris flexus, ut modo expositum: nisi intelligatur ipsum Syriacum mare ab Occidentali latere Syriam terminare.

V. 881. Ῥηϊδίως δ' ἂν τοι] Descripta jam Asia minore, cum Scythia & reliquis regionibus à Boreali Tauri latere litis, ad reliquarum Asiæ regionum (quas γαίας, *terras*, vocat, quod apud Latinos frequens est, ut apud Maronem:

Terrarum dea gentiumque, Roma)

φειδήσιον jam se accingit. Lectorem vero ad attentionem hic excitat, ne verba ipsius *in ventos abeant*; cum lector attentus & diligens tantum cognitionis inde percipere possit, ut de locorum singulorum situ apud alios perite disserere possit, perinde ac si ipse regiones plurimas peragrasset.

V. 883. Μήδ' ἀνέμοις] Vide in vers. 751.

V. 884. κέλευθον] Descriptionis ordinem & methodum, quam Metaphorice hic *viam* vocat, ut *directi via & ratio* Ciceroni dicitur. Dictio vero hæc nomini φειδήσεως (quod libro huic pro titulo inscribitur) optime congruit, qua, ut voce ipsa innuitur, lectoris animus ita per omnia ducitur, ac si ipse loca singula pedibus obiret.

V. 887. Σχῆμα μὲν ἔστιν] Meridionalem Asiæ partem, quæ jam describenda restat, inter Taurum montem & mare Rubrum interjectam, quam *Asiam extra Taurum* vocat Strabo l. 11. quadrilateri figuram habere affirmat, sed oblongi, quod mensæ communis formam referat. Hujus longitudo est ab Occidente ad Orientem, qua in maximum terræ spatium exporrigitur; à Nilo scil. & Syriaco

riaco mari, Mediterranei parte, ad Gangem fluvium & mare Eoum, seu Indicum ipsi dictum: latitudo à Septentrione ad Meridiem, à Tauro scil. ad Mare Rubrum seu Oceanum Meridianum, qui quidem sinubus subinde in terram excurrentibus Meridionale quadranguli istius latus ἀνωμαλώτερον facit.

V. 888. Πεπαμμένον] Pro πεπ[α]σμένον, per *syncopen*, à πεπάω vel πετάζω *expando*.

V. 889. Οἶδα] Pro οἴδας, à quo per *Paragogen Æolicam* fit οἴδασδα, deinde per *Syncopen* οἶδα. Mons autem de quo hic loquitur Taurus est, à Cilicia usque ad Indiam exporrectus, licet pluribus nominibus distinctus, vide in vers. 647. Cum autem Taurus varie divaricatus juxta Armeniæ & Mediæ terminos feratur, Borealia ejus brachia ab Antitauro potius quam Tauro proprie dicto proxime prodeuntia, Moschici scil. montes Paryardes, Chaboras, & alii his conjuncti, pro Septentrionali quadranguli hic descripti latere habendi sunt; alioqui enim Media & Armenia extra ejusdem terminos positæ essent.

V. 891. Κεῖνό τι] Terminos hujus Asiæ partis, quæ *extra Taurum* dicitur, satis evidentes hic statuit ipse Dionysius; quibus & nos explicationis gratia aliquid adjecimus in vers. 887. Quas vero regiones ea Asiæ pars complectatur, apud Strab. l. 11. videre est, ubi de *Asiæ intra Taurum* gentibus loquutus, mox subjungit, Τῶν δ' ἄλλων ἔξω ἐντὸς τοῦ Ταύρου, τοῦ τ' Ἰνδικοῦ πελάγους, καὶ τοῦ Ἀραβικοῦ, μέχρι ἔξω ἐνθῶν ἔξω καθηκόν[των πρὸς τ' τοῦ κατὰ Πέρσας θαλάττην, καὶ τὸν Ἀράβιον κόλπον, καὶ τὸν Νεῖλον, καὶ πρὸς τὸ Λιβύττιον πέλα[γ]ος, καὶ τὸ Ἰσσικόν· *Inter cæteras vero regiones quæ extra Taurum sitæ sunt, Indiam & Arianam statuimus, usque ad gentes illas quæ ad Persicum mare, & Arabicum sinum, & Nilum, & mare Ægyptium, & Issicum pertingunt.* Ita *Asia* hæc *extra Taurum* complectitur quicquid terrarum ab India ad Syriam & Arabiam protensum est, has ipsas includendo. Armeniam tamen & Mediam ab hoc censu excludit Geographus, (Niphaten & Parchoatran & his junctas Tauri partes pro termino Boreali habens) quas Dionysius in censum recipit, Tauri brachia ulteriora Septentrionem versus pro termino habens, ut modo notatum.

V. 894. ὑπὸ πέζαν ἐσ' ὠκεανὸς] ὑπὸ hic valet *ad*, ut apud Homerum Iliad β'.

ὑπὸ Ἴλιον ἦλθες, ——— *ad Ilium venit.*

Hic igitur lectorem observare jubet, quomodo à Syria incipiens, ad ultimum & infimum (unde πέζα hic dicitur) tetragoni modo descripti latus Orientem versus πρόσωπον suam perducat; ultimum autem latus πέζαν vocat, voce à triangulis, quorum unum latus βάσιν (cui vox πέζα fere æquipollet) vocant Geometræ, reliqua vero duo *crura*, ad quadrilaterum transfata. Orientale vero potius quam Occidentale latus πέζαν, *pedem* seu *basin*, vocat, quia India quo latus illud pertingit in extrema est οἰκουμένης parte; ideoque

que propter terræ devexitatem, quæ ob ſphæricam ejus figuram contingit, in horizonte rationali deprimitur reſpectu Græciæ & vicinarum regionum, Syria vero & loca vicina elevantur, ut in ſphæra videre eſt.

V. 897. Ὑπείρ ἄλδς ἐγγύθεν ἕρπ' Ἐς νότον, ἀντιλίβω ἦ] Senſus eſt, quod *ultra mare Syriacum, cui propinquum eſt, ſerpit*, ſeu *à mari illo recedit*, *Ortum & Meridiem verſus*: Ὑπὲρ enim hic vel ſignificat *ultra*, vide in verſ. 138. vel diſtantiam qua recedit à mari notat, vide in verſ. 851.

V. 899. Ἣν Κοίλῳ ἐνέπουσιν] *Cœle*, ſeu *Cava*, *Syria*, ſic dicta quod ſub montibus jaceat, vide in verſ. 414. alias ſtricte & proprie ſumitur, pro regione ea quæ ſub Libano & Antilibano jacet, in qua Damaſcus urbs inſignis, unde & eadem Damaſcene dicitur: alias latius, pro tota regione quæ à Seleucide ad Arabiam & Ægyptum exporrigitur, teſte Strabone l. 16. Ἅπασα δ' ἔν ὑπὸ τῆς Σελευκίδος ὡς ἐπὶ τὸν Αἴγυπτον καὶ τὸν Ἀραβίαν ἀνήκουσα χώρα Κοιλησυρία καλεῖται, ἰδίως δ' ἡ τῷ Λιβάνῳ καὶ τῷ Ἀντιλιβάνῳ ἀφωρισμένη. *Univerſa igitur regio à Seleucide uſque ad Ægyptum & Arabiam pertingens Cœleſyria vocatur, proprie vero quæ Libano & Antilibano terminatur.* Strictiores quidem limites pleriſque placuere, quos tamen Ptolemæus nonnihil dilatat; nam non tantum regionem inter Libanum & Antilibanum interjacentem, verum & eam quæ ab Auſtrali Antilibani latere jacet (in qua Ammonitarum regio, Arabiæ Petrææ confinis,) ſub Cœleſyriæ nomine comprehendit. Dionyſius vero latiſſimo fere ſenſu eam ſumit, ut Κοίλη, *Cava*, dicatur, non reſpectu Libani & Antilibani, ſed reſpectu Libani & Caſii promontorii in Ægypti confinio, ſub quibus humilis jacet.

V. 901. Ἐσσείῃ Κασίοιο] Non Caſium ſeu Caſſium Syriæ montem juxta Laodiceam & Marathum intelligit, cujus Plinius lib. 5. cap. 22. & alii meminerunt, & à qua Caſiotis Syriæ regio Ptolemæo dicta denominationem ſortita eſt; is enim ad Septentrionem reſpectu Libani ſitus eſt, neque inter ipſum & Libanum Cœleſyria proprie dicta, aut cætera loca quæ Cœleſyriæ late ſumptæ à Strabone, aut hic à Dionyſio, accenſentur, ſita ſunt: ſed Caſium Ægypti montem juxta Serbonidem paludem, qui ultimus eſt Cœleſyriæ late ſumptæ ad Occaſum hybernum terminus, ut Libanus in extrema ejus ora ad Ortum æſtivum ſitus eſt. Pro Libani quidem parte Caſius Syriæ mons à Dionyſio haberi videtur, dum Phœnicem (quam pro Syriæ hujus parte maritima habet,) ad Antiochiam uſque protendit, vide verſ. 917. Ita Syriam totam in duas partes dividit; alteram, quam *Cœlen* hic vocat, inter Libanum & Ægyptum ſitam, quæ maxima ex parte maritima eſt; alteram, quæ ſupra Libanum ad Ortum & Septentrionem jacet, quæ regiones mediterraneas inter Libanum & Amanum ſitas cum ora maritima ad Iſſicum ſinum, & Cappadociam, ſeu Leucoſyriam, comprehendit; ut facile conſtabit, ſi quis verſ. 910. cum loco hoc contulerit.

V. 904.

V. 904. Οἱ μὲν ἐπ' ἠπείρῳ] In duas partes Cœlesyriam late sumptam dividit, mediterraneam, quæ Syria proprie dicitur, (quæ ipsi Cœlesyriam proprie dictam, cum aliqua regionis illius parte quæ Arabia Petræa dici solet, comprehendit,) cujus incolæ, ipso teste, Σύριοι absolute vocantur; & maritimam, cujus incolæ *Phœnices* appellantur. Ita Phœnices nomen toti maritimæ regioni tribuens, ab Ægypto Antiochiam usque, non tantum Phœnicen proprie dictam, quæ à Carmelo monte ad Aradum insulam extenditur, verum & Palæstinam inter hanc & Ægyptum sitam, & Syriam Cassiotidem, quæ Seleucidis Straboni dictæ pars est, sub Phœnices nomine complectitur. Sed ab aliis Geographis hic dissentit Dionysius: licet enim tota Phœnice παραλία sit, tota tamen παραλία ista Phœnice non est, sed in Syria ἰδίως appellata, extra Phœnices terminos, sunt ipsa loca maritima Arado insula Borealiora: in hoc tamen cum Dionysio consentit Strabo, quod Palæstinam sub Phœnice comprehendat, eam τὴν πρὸς Αἰγύπτῳ Φοινίκην *Phœnicen juxta Ægyptum* vocans, & usque ad Rhinocolura producens. Strabo enim lib. 16. Syriam in 5 partes dividit, à Boreali Libani latere *Commagenen* in mediterraneis versus Euphraten, *Seleucidem* vero in ora maritima; ab Australi vero ejusdem montis latere in mediterraneis *Cœlesyriam*, in ora maritima *Phœnicen*, quam ad Ægyptum producit; & ab Australi ejus parte in mediterranea recedentem *Judæam*. Ubi notandum, eum Commagenes & Seleucidis nomina laxe sumere, ut alias regiones ipsis vicinas, hæc maritimas, illa mediterraneas, complectantur.

V. 905. Φοίνικες] De nomine dicetur in vers. 906.

V. 906. Τῶν δ' ἀνδρῶν γῆμεῖς οἱ Ἐρυθραῖοι γεγάσιν] Hæc verba ita reddit Hen. Stephanus, ut sensus sit, Phœnicum originem ab Erythræi maris accolis deduci. Norat scil. receptam illam esse apud auctores plurimos opinionem, ideo auctoris verba sic intelligi debere arbitratus est. Strabo enim l. 16. Tyrum & Aradum in Persico sinu nominat, (quæ pro parte maris Rubri quibusdam habetur;) & mox subjicit, *earum incolas his cognomines, Phœnicum urbes & insulas pro coloniis suis vendicare*, Φάσι γε οἱ ἐν αὐτῇ οἰκοῦντες τὰς ὁμωνύμους τῶν Φοινίκων πόλεις καὶ νήσους ἀποίκους ἑαυτῶν. Idem etiam innuitur à Plin. l. 3. c. 22. & Solino c. 26. ubi affirmant Tyrios Atlantici maris insulam, in quam coloniam deduxerunt, *Erythiam*, vel *Erythræam* (sic enim habet Solinus) *nominasse*, *quod ipsi Tyrii orti ab Erythræo mari ferebantur*. Sed auctoris nostri verba ἀμφίβολα plane sunt, nec satis manifestum est an hoc an contrarium potius innuant, Erythræos scilicet, hoc est, Rubri maris accolas, ab his ortos fuisse; quam etiam quorundam opinionem fuisse Strabo l. 1. testatur, utramque opinionem his verbis recitans, Οἱ μὲν γὰρ καὶ τοὺς Φοίνικας καὶ τοὺς Σιδονίους τοὺς καθ' ἡμᾶς ἀποίκους τῆς ἐν τῷ ὠκεανῷ φασι, μεταστάντες καὶ διὰ τὰ Φοίνικες ἐκληθῆναι, ὅτι καὶ ἡ θάλαττα ἐρυθρά, οἱ δ' ἐκείνους τούτων. *Alii Phœnices & Sidonios nostros colonos eorum esse ferunt qui in Oceano habi-*

SYRIÆ
cum
CILICIA et
ÆGYPTY parte
Tabula antiqua.
PARS.
Phrygiæ pars
Lycaonia
Cappadociæ
Armeniæ
Minoris
pars
Pisidia
Carbalia
Milyas
Pamphylia
aspera
Cilicia
Cilicia
propria
Cataonia
Com:
magena
Cyrrestica
Lycæ pars
Mare Pamphylium
Isicus Sinus
Syria
Maris
Mediterranei
Cyprus
Seleucis
Chalcidice
Antiochia
Palmyrene
pars
Laodicena
Apamena
Palmyrena
pars
Syriacum seu Phœnicum
Phœnicia
Galilæa
Decapolis
Ituræa
Trachonitis
Basan Ptol:
Batanæa
Ismaelitæ
Agaræi
Ammonitæ
Gilead
Iudæa
Palæstina
Idumea
Saracena
Moabitæ
Medaba
Arabia Petræa
Nabathæi
Arabiæ Desertæ pars
Ægyptium Pelagus
Mare Dion Sidonium
Ægyptus
Delta
Heptanomis
Thebaidis pars
Sinus Arabici pars
Cedræi
Scenitæ
Madianitæ
Montana Arabiæ Felicis
Taurus mons
Amanus mons
Libanus mons
Antilibanus seu Hermon m.
Euphrates fl.
Tigris fl.
Nilus fl.
Jordanis fl.
Cydnus fl.
Pyramus fl.
Orontes fl.
Chrysorrhoas fl.
Iordanis fl.
Sinus Heroopolites
Sinus Elanites
Mare Rubrum
Mare Mortuum
Lacus Genesareth
Lacus Asphaltites
Antiochia
Seleucia
Laodicea
Apamea
Palmyra
Damascus
Hierusalem
Hebron
Gaza
Ascalon
Azotus
Ioppe
Ptolemais
Tyrus
Sidon
Berytus
Byblus
Tripolis
Aradus
Marathus
Epiphania
Emesa
Heliopolis
Abyla
Damascena
Gadara
Gergesa
Capernaum
Bethsaida
Iericus
Rabbath seu Philadel
Bosor Ptol: Bostra
Kirmoab Ptol: Characomba
Petra
Bozra
Elana
Pharan
Pharanitæ
Tamar
Engaddi
Arsinoe
Memphis
Babylon
Heroum
Alexandria
Pelusium
Tanis
Saïs
Buto
Heliopolis
Thebæ
Hermopolis
Lycopolis
Antinoi
Alabastra
Cynopolis
Aphrodito polis
Heracleopolis
Arsinoe
Serbonis palus
Beersheba
Hebron
Iericus
Sichem
Samaria seu Sebaste
Lydda
Iamnia
Emaus
Bethel
Gibeon
Hierosolima
Tilerias
Nazareth
Cana
Cedippa
Casaria
Sarepta
Abyla
Damascena
Damascus
Paneas
Iturea
Trachonitis
Basan Ptol:
Batanæa
Ismaelitæ
Agaræi
Ammonitæ
Gilead
Rabbath seu Philadel
Bosor Ptol: Bostra
Kirmoab Ptol: Characomba
Petra
Bozra
Elana
Pharan
Pharanitæ
Tamar
Engaddi
Asphaltites Lacus seu Mare Mortuum
Moabitæ
Medaba
Arabia Petræa
Nabathæi
Arabiæ Desertæ pars
Cedræi
Scenitæ
Madianitæ
Montana Arabiæ Felicis
Sinus Heroopolites
Sinus Elanites
Mare Rubrum
Mare Mortuum
Lacus Genesareth
Lacus Asphaltites
Antiochia
Seleucia
Laodicea
Apamea
Palmyra
Damascus
Hierusalem
Hebron
Gaza
Ascalon
Azotus
Ioppe
Ptolemais
Tyrus
Sidon
Berytus
Byblus
Tripolis
Aradus
Marathus
Epiphania
Emesa
Heliopolis
Abyla
Damascena
Gadara
Gergesa
Capernaum
Bethsaida
Iericus

V.
sumpt
ipsi C
quæ
teste,
nices
tribue
propri
tendit
Syrian
Phœn
sentit
men
extra
realio
læstin
νίκω
ra pr
Borea
ten,
monti
nicen
medit
genes
nas, h
V.

V.
ba ita
ab Er
apud
gi det
Persic
betur
urbes
οἰκοῦν
Idem
Tyrio
Eryth
quod
nostri
an co
maris
onem
recita
Φοίκη
ἀνδρῶ
nices

habitant, addentes eos Phœnices à puniceo colore *vocari, quod mare sit rubrum; alii illos nostrorum colonos esse volunt.* Sed fingi tantum Sidonios & Phœnices in Persico mari, aut Oceano vicino, Strabo verbis proxime hæc præcedentibus se arbitrari indicat; qua certe in re conjectura eum non fefellit. Quas enim Persici maris insulas hi, quorum sententiam hic citat Strabo, Tyrum & Aradum vocant, Phœniciis cognomines facientes, alii Tylum, & Arachum, vel Araciam, appellant; neque ullos Sidonios quisquam melioris notæ Geographus circa sinum Persicum aut Oceanum Rubrum statuit. *Sidonem* quidem, Phœnices urbem antiquissimam, teste Strabone, à *Sidon*, filio Canaan, filii Cham, nuncupatam, & ab eodem Canaan *Arvadios*, (quos Græci *Aradios* vocant) oriundos è Gen. c. 10. v. 15, & 18. apparet; ut non possunt coloniæ haberi à mari Rubro deductæ, cum ipsi & alii posteri Canaan Phœnicem & Palæstinam à Sidone ad Gazam statim à diluvio tenuerint, ut ex eodem cap. v. 19. manifestum est: unde mulier quæ Syrophœnissa dicitur Marc. 7. Canaanitis dicitur Matth. 15. Et quod ad Φοινίκων nomen spectat, (quod in argumentum arripiunt auctores modo citati, ut probent Phœnicum gentem à rubro mari ortam, quia φοῖνιξ Græcis *ruber* est) potuit illud Canaanitæ isti genti à Græcis imponi à purpuræ tinctura, qua gens illa olim celebrata est, unde purpura *Tyria* & *Sarrana* dici solet, (à Tyro urbe, quæ cum Hebraice sit צוֹר *Tsor*, & Græcis & Latinis nulla sit littera צ æquipollens, quæ valet *ts*, modo Τύρος, modo Σώρα & *Sarra* redditur: hoc Salmasio placet, not. in Solin. p. 1331. Nec minus probabilis est Vossii conjectura, quod *Idumæam* ab *Edom*, qui & Esau, denominatam Græci μεταβάλλοντες *Phœnicem* interpretati sint, quod אדום *Edom* Hebræis, perinde ac φοῖνιξ Græcis, *rubrum* significet. In hoc tamen docto illi viro non assentior, quod Phœnices proprie dictos ab Idumæis ortos opinatur; hi enim ab Edom filio Jacob oriundi, illi è posteris Canaan; sed quod Idumæa Phœnices late sumptæ pars fuerit, ut Phœnicen Strabo l. 16. ab Orthosia ad Ægyptum protendit, cujus sententiam & hic Dionysius sequitur. Nomen igitur partis hujus Ægypto vicinæ, quam incolæ Edom dixerunt, Græci per interpretationem quandam Φοινίκην reddidisse videntur; deinde nomen quod primo parti huic proprium, toti litorali oræ commune feciisse, (ut Palæstinæ & Judææ nomina Ptolemæus longe ultra terminos proprios protendit, & inter se confundit,) & specialius quidem de alia parte usurpasse quam de ea cui primo imposita est, ut de nomine Assyriæ notatum in vers. 772.

V. 907. Οἱ πρῶτοι νήσων] Phœnices mercatura & nautica arte celebres fuisse patim permbetur: (unde כנענים *Cananæi*, quorum reliquiæ Phœnices, pro *mercatoribus* ponuntur Jobi 40.) Ita *mare navibus adire eos commentos* refert Mela l. 1. c. 12. Astronomiæ etiam inventum, ὡς ἐμπορικὸν καὶ ναυτικὸν, *ut mercaturæ & nauticæ arti commodum*, Sidonis tribuit Strabo: cui fuc-

ciuit

cinit Plinius, his alia etiam addens, l. 5. c. 12. *Ipsa gens Phœnicum in gloria magna literarum inventionis, & syderum, navaliumque & bellicarum artium.* Sed quod ad Astronomiam attinet (neque enim alia de causa literarum inventum iis tribui videtur, quam quod Græci earum usum à Cadmo Phœnice edocti fuerint,) rudimenta tantum quædam intelligenda sunt, ut nomina syderibus quibusdam imposita, & eorum conversiones observatæ ad navigationes nocturnas dirigendas; circulorum enim cœlestium inventionem, & perfectiorem Astronomiam Ægyptiis tribuit Dionysius vers. 236. alii Babyloniis, ut ibi notatum.

V. 909. *βαθὺ πόδῳν*] Βαθὺ vel Metaphorice hic sumitur, & *intellectu difficilem* notat, ut ab Hesychio ἐμβαθὺς pro *sapiente* ponitur, quippe qui *profunda & obscura* rimatur; vel occasum syderum, & depressionem respectu horizontis (post summam elevationem alternis factam) denotat.

V. 910. *Οἵτ' Ἰόπλω, καὶ Γάζαν*] Hæ Palæstinæ proprie dictæ urbes sunt, quam pro Phœnices parte habet Dionysius. Ea tota in litorali ora posita est Ægypto vicina; ab ea vero Judæa, cujus metropolis Hierosolyma, in mediterranea versus Asphaltiten lacum (de quo vide Plin. lib. 5. cap. 13, & 14.) recedit. Sed Palæstina ab auctoribus plerisque laxius sumitur, & extra terminos proprios ad vicina extenditur. Judæa etiam modo stricte, modo late sumitur: & *Palæstinam* quidem, seu *Judæam* late sumptam (ea enim pro synonymis habet) Ptolemæus, lib. 5. cap. 16. ab Ægypto & Arabia ad Carmelum montem protendit, qua à Phœnice dirimitur. Sic nomine Palæstinæ, seu Judææ late sumptæ, *Palæstinam proprie dictam*, (seu terram Philistim) *Idumæam*, *Judæam proprie dictam*, (sic vocatam, quod maximam ejus partem tribus *Juda* occuparet,) *Samariam* (ab urbe primaria appellationem sortitam,) & *Galilæam* (sic dictam à גְּלִיל *Galil*, *limes*, quod limitanea sit terræ Israeliticæ regio Phœnicen & Syriam versus,) Ptolemæus comprehendit. Joppe urbi fabula de Andromeda affingitur, ut supra notatum. *Gazam* vero sic dictam censet Mela l. 1. c. 11. *quod cum Cambyses armis Ægyptum peteret, huc belli opes & pecuniam intulerat, 'ærarium enim Persæ Gazam vocant.* Sed fallitur, dum ab hac causa Gazam dictam putat, gaza enim pro thesauro, ut notat Martinius, per ג scribitur, at hujus urbis nomen per ע, חזה quod *validam* seu *munitam* significat; quod nomen jure ei competere ex ipso Mela constat, *munita* (inquit) *admodum Gaza*: quod & Alexander Magnus, Curtio teste, expertus est. Nomen etiam illud urbi huic longe ante Cambysem natum impositum fuisse ex sacris literis constat. Cum vero Phœnices ipsi dictæ *πεπήσιν*, cujus partem Palæstinam statuit, ab Australi parte Dionysius ordiatur, urbes has non recto ordine recenset: primo enim occurrit Gaza, deinde Joppe.

Ἐλαίδα τ'] *Elaïs* hæc obscurior vicus fuisse videtur, quia apud Geographos melioris notæ nulla ejus mentio fit. Ἐλαίαν autem quandam

quandam juxta Tyrum & Sidonem ſtatuit Stephanus, quod ex hoc loco ſumpſiſſe videtur. Eleas etiam vicus ab Hegeſippo, & Iſidoro, Orig. lib. 14. cap. 3. in Samaria nominatur, cujus mentio etiam extare videtur Maccab. lib. 1. c 9. *Samaria incipiens à vico cui nomen eſt Eleas*, Iſid. Ea quidem Elais Dionyſii eſſe videtur, atque eadem etiam eſſe cum Elæa Stephani.

V. 911. Καὶ Τύρον ἀγχίλιν] Ad Phœnicen proprie dictam jam accedit, cujus duæ primariæ urbes Tyrus & Sydon. Tyrus, quidem maxima, & ipſa admodum vetuſta fuit, unde hic ἀγχίλιν dicitur; *Sidon* tamen (*Thebarum Bœotiarum parens, & vitri artificio celebris*, teſte Plinio) antiquitate ei non cedit, ex Strabonis ſententia: imo Sidonem Tyri parentem eſſe prodit Juſtinus lib. 18. Ipſa autem Tyrus, in inſula ſita, donec aggere Alexander continenti eam adnecteret, non tantum mercatura & purpuræ tinctura, ut jam notatum, verum & *urbibus ex ſe genitis clara eſt, Lepti, Utica, Gadibus, & Carthagine Romani Imperii olim æmula*, Plin. l. 5. c. 19. De Tyri nomine aliquid dictum in verſ. 906. Phœniceas vero urbes non recto ordine hic recenſet Dionyſius; Tyro enim proxima eſt Sidon, deinde Berytus, & poſt hanc Byblus.

V. 913. ἐφ' ὕδατι Βοστρωίῳ] *Boſtreni* fluvii non alibi, quod ſciam, mentio extat. Dubium an Tamyras ſit Strabonis, quem inter Sidonem & Berytum ſtatuit, qui proculdubio is eſt quem Leontem vocat Ptolemæus, ſitus enim omnino convenit, & juxta Tamyran Λεόντων πόλιν locat Strabo. Aut igitur hæc omnia ſynonyma ſunt, aut Boitrenus fluviolus eſt alius, ab illo Tamyræ ſeu Leontis latere quod Sidonem ſpectat.

V. 914. Καὶ Τείπολιν] Tripolis ſic dicta eſt tam quod è tribus urbibus condita eſt, Tyro, Sidone, & Arado, teſte Strabone l. 16. quam quod è tribus quaſi urbibus conſtabat, Tyriis illis, Sidoniis, & Aradiis, ſeparatim ibi habitantibus, ut Diodorus lib. 16. teſtatur.

V. 915. Λαοδίκιλω θ'] Finita jam Phœnices proprie dictæ deſcriptione, ad Syriæ proprie dictæ regionem acceditur, quæ *Seleucis* lato ſenſu à Strabone vocatur; quam & *Tetrapolin* dictam teſtatur *à 4 urbibus* illuſtribus, quæ ſorores vocatæ, à Seleuco Nicanore ibi conditis, quarum maximam à patris Antiochi nomine *Antiochiam* denominavit, munitiſſimam à nomine ſuo *Seleuciam*, tertiam *Apamiam* ab uxore ſua Apama, quartam à matre Laodice *Laodiceam*. Hæ ſingulæ ſingulas ſatrapias habuere ab ipſis denominatas; univerſas tamen ſub nomine *Seleucidis* late ſumpto comprehendit Geographus, ſub nomine *Antiochenæ* Mela l. 1. c. 12. partium nomina per Synecdochen toti imponentes.

ἣ κεῖται] Videtur hoc à Dionyſio additum, ut Laodiceam hanc, maritimam urbem, ab alia mediterranea diſtingueret, quæ Laodicea ad Libanum Straboni vocatur.

V. 916. Καὶ Ποσιδήια ἔργα] *Posidium* oppidum sic πεπρεσβύζῃ, innuens fortasse à Neptuno conditum fuisse, ut de Ilio fabulantur, vide vers. 817. A Neptuno quidem, qui Græcis Ποσειδῶν, sic dictum fuit, sive quod maritimus esset locus, unde plurima promontoria & loca maritima eodem nomine appellantur; sive quod fanum aliquod ibi conditum esset Neptuno sacrum, unde *Posidium* Bithyniæ promontorium ad Propontidem *Neptuni fanum* vocat Mela.

ἠδ' ἱερὰ τέμπεα Δάφνης] Periphrasis *Daphnes* vici Antiochiæ vicini, ubi Apollinis & Dianæ fanum, cum luco iisdem sacro, aquis fontanis irriguo, teste Strabone lib. 16. unde ἱερὰ τέμπεα hic vocat Dionysius: Græci enim loca irrigua & arboribus opaca, qualia sunt *Tempe* Thessalica, communiter τέμπεα vocare solent.

V. 917. Ἦχί περ Ἀντίοχοιο] A nomine Antiochi, qui Seleuci Nicanoris pater fuit, Antiochiæ nomen inditum modo monuimus: quod vero juxta Daphnen Antiochia hæc condita esset, hinc Ἀντίοχεια ὁπὶ Δάφνῃ vulgo vocata est distinctionis causa, cum plures essent huic cognomines urbes, uti & plures Seleuciæ, Apamiæ, & Laodiceæ, quæ fere omnes à Macedonicis Asiæ & Syriæ regibus in variis imperii sui partibus conditæ sunt; quarum celeberrimæ Seleucia ad Tigrin, & Antiochia hæc, regia sedes, & Syriæ metropolis, teste Strabone.

V. 920. Ἀντίοχοιο μέσην διὰ γαῖαν δείζων] Tmesis, pro γαῖαν διοείζων. Sive autem Antiochenam regionem, sive ipsam urbem Antiochiam hic intelligat, utramque Orontes fluvius (ab Oronte satrapa sic vocatus, qui eum ponte junxit, teste Strabone) mediam secat: quod de regione quidem evidens est, de urbe vero ipsa idem affirmat Plinius l. 5. c. 21. *Antiochia libera Epidaphnes cognominata, Oronte amne dividitur.*

V. 921. Πᾶσα δέ τοι] Ad totam Syriam (sub qua & Phœnice comprehenditur) hoc refertur, non tantum ad Antiochenam, cum ad Arabiam & Petræam eandem producat, v. 923. Non injuria vero Syriæ fertilitatem deprædicat, quippe cujus maxima pars rerum omnium eximie ferax fuit, ut ex Strabone & aliis constat, cum vicina Arabia sterilis & deserta fuerit. Inter cæteras vero arbores nobiles fuere quæ balsamum in Judææ parte circa Hierichuntem olim protulerunt, vide Strab. lib. 13. & Solin. c. 38. & quæ styracem circa Casium Seleuciæ montem, Plin. l. 12. c. 25.

V. 923. Τῇς δ' ἂν ἴδοις πεπέρω] Ad Arabicum sinum usque Syriam protendit; cujus duo sunt μύχατοι πόροι, hoc est *extremi recessus*, quorum alter Ægypto propior *Heroopolites sinus*, ab Heroum urbe ei imposita, vocatur; alter, ad Orientem & Arabium vergens, *Elanites*, ab Elanis urbe, qui ex Dionysii sententia Syriam ab Arabia disterminat, cum Ptolemæus, lib. 5. cap. 16. & lib. 6. cap. 7. eum inter Arabiam Petræam & Felicem termi-

terminum constituat. Ita Syriam ultra constitutos à Ptolemæo terminos Dionysius extendit: & cum plerisque triplex sit Arabia, *Petræa*, *Deserta*, & *Felix*; *Petræa* à *Petra* primaria urbe sic vocata (quæ & ipsa sic dicta est quod in *Petra* condita esset, ut ex Strabone liquet,) partem saltem Occidentalem Syriæ Dionysius accenset, sicut eadem tertia Palæstina Stephano dicitur, Πέτρα πόλις νῦν τῆς τείτης Παλαιστίνης, *Petra, urbs tertiæ Palæstinæ jam dictæ*; Palæstinam vero Syriæ partem habitam supra ostensum. Strabo etiam l. 16. Syriam terminari affirmans πρὸς νότον τῇ εὐδαίμονι Ἀραβίᾳ καὶ τῇ Αἰγύπτῳ, *Felice Arabia & Ægypto ad Meridiem*, eandem sententiam manifesto amplectitur. Regio nimirum inter Judæum & Arabicum sinum interjecta partim ab Arabibus, ex Ismaelitarum genere, qui late diffusi, vide Gen. c. 25. v. 18. partim ab Idumæis tenebatur; sed ei aliquando Judæi, aliquando Syri imperarunt ad Elana usque, ut è 2 Reg. c. 16. v. 6. constat: hinc fieri potuit ut Syriæ à quibusdam accenseretur, quod Syris pareret. Veruntamen quod plerique ejus incolæ νομαδικῶς degerent, & Arabici generis haberentur (Saracenos enim quosdam ibi statuit Ptolemæus, ut alios in deserta Arabiæ Felicis parte,) hinc plurimi Arabiæ eandem accensent. Ita enim Mesopotamiæ partem, in qua urbes Edessa, & Carræ Crassi clade nobiles, quia ab Arabibus Scenitis tenebatur, Arabiæ adjicit Plinius l. 5. c. 24. Totam vero Mesopotamiam alii sub Syria late sumpta comprehendunt, ut supra notatum.

V. 925. Ἀραβίης εὐδαίμονος] Epitheto hoc innuere videtur se *Arabiam Felicem* intelligere, ad quam usque Syriam producit, consentiente ea in re Strabone, ut modo notatum: vide & vers. 927.

V. 926. ἄχρι Σηλανῶν] Lectionem hanc agnoscit Eustathius, & Selanos Arabicam esse gentem affirmat. Sed corruptam esse scripturam illam satis manifestum est, & ἄχρις Ἐλανῶν legendum esse, quia nulli ibi Selani à Geographis nominantur; Ἔλανα autem urbs ad illum μύχαλον πόρου est cujus hic mentio fit, qui inde Ἐλανίτης dicitur, ut apud Ptolemæum lib. 5. cap. 17. & alios videre est. Hanc lectionem confirmat etiam Priscianus auctoritas, qui locum hunc sic reddit,

Et tangit vergens Orientem versus Elanos.

Ubi Ἐλανῶν eum legisse ex ipsa versione constat; *Elanos* tamen pro gente accepit, cum tamen Ἐλανῶν nomen non à gente deductum sit (nulli enim Elani reperiuntur, nisi urbis illius incolas pro Elanitis, Elanos vocarit) sed ab urbe quæ τὰ Ἔλανα dicta, quibusdam etiam Αἴλανα· sic Plinius lib. 5. cap. 11. *Inter duo oppida, Ælana, & in nostro mari Gazam.* Hebræis Elath dicitur, 1 Reg. 9. v. 26. & 2 Reg. 16. vers. 6.

V. 927. ὀλίζωνα Ἀρήνων] Recte hic Eustathius, αἱ ὀλίζωνοι Ἀρῆνες, τουτέστιν οἱ εὐδαίμονες, ut auctor epitheto hoc notet Arabiæ illius incolas quam Græci Εὐδαίμονα vocant, Latini plerique

Felicem, Plinius lib. 5. cap. 11. & Solinus eum imitatus *Beatam* interpretantur. Arabiæ hujus terminos conſtituit, ab Oriente ſinum Perſicum, ab Occidente Arabicum, à Meridie & Ortu brumali Oceanum, quem rubrum vocant: & iidem quidem termini Arabiæ Felicis, peninſulæ in modum inter hæc maria exporrectæ, à Ptolemæo ſtatuuntur. Arabiæ autem nomen deductum cenſetur ab ערבה *Arabah*, quod Hebræis *ſolitudinem* ſeu *campeſtrem regionem* notat, & primo quidem Arabiæ deſertæ inditum fuiſſe, poſtea vero ad loca ulteriora protenſum.

V. 929. ἐκάτη] Metri gratia, pro ἑκατέρᾳ, nam de duobus tantum loquitur, ſinu Perſico & Arabico, cum ἑκάτη proprie ad plura referatur.

V. 931. Πέζα ἥ] Auſtrale ſcil. latus, quæ infima pars eſt reſpectu horizontis loci illius ubi Dionyſius verſabatur, ſive is in Græcia, ſive in regione aliqua vicina fuerit: vide in verſ. 138.

V. 934. πολύολβα ᾗ ἀγλαὰ φῦλα] Arabum horum, qui Arabiam Felicem dictam incolunt, divitias paſſim celebrant auctores, Plinius lib. 5. cap. 11. Arabiam Felicem *πεμφερίζων, odoriferam illam, & divitem, & Beatæ cognomine inclytam* vocat. Sic Horatius.

Icci, beatis nunc Arabum invides
Gazis. ———

Sed plura ea de re dicendi occaſio mox dabitur.

V. 936. κηώεσσι θυόις] Vox κηώεσσα proprie ſignificat quod dum incenditur ſuavem reddit odorem, ut ſuffimentis præcipue conveniat, cum à *κήω uro* vox deducta ſit, ἀπὸ τῶ κήεσθαι τὰ θυμιάματα, teſte Heſychio, licet abuſive pro re quavis ſuaveolente quandoque uſurpetur. Suffimenta vero quævis odorata θύα hic dici videntur, ſicut eadem θυμιάματα vulgo vocantur, voce à θύω, *ſacrifico* deducta) quia aris inſpergi & adoleri ſolita: ſic aromata generaliter θύα dici ex Callimacho notat Heſychius; & Suidæ θυόεις τεθυμιασμένος redditur: eadem tamen vox particulari cuidam odoramento mox ſpecialiter à Dionyſio tribuitur.

ὑπὸ λαῆν ὄδωδεν] Tmeſis, pro λαῆν ὑπόδωδεν. Nomen λαῆς *gratum & jucundum* ſignificans, à λα particula epitatica (quæ valet λίαν *valde*) & ἀῆς, quod *acceptum & gratum* ſignificat, deduci videtur. Λαῆς, inter alios ſenſus, σεσωμένος, ἡδύς, à Suida redditur. Conformia vero ſunt hæc quæ ab auctore hic traduntur, iis quæ refert Plinius de Arabia ab aliis veterum narrari, *Inenarrabilem* ſcil. *quendam halitum ex illa peninſula exiſtere, tot generum auræ ſpirante concentu; Magnique Alexandri claſſibus Arabiam odore primum nuntiatam in altum.* Et ipſe Plinius lib. 12. cap. 17. refert *Sabæos cibos coquere thuris ligno aut myrrhæ, oppidorum vicorumque non alio quam ex aris fumo atque nidore.* Similia habet Artemidorus apud Strabonem l. 16.

V. 937.

V. 937. Ἡ θύη] Θύον, quod pro quovis odoramento à Dionysio usurpatum est loco modo exposito, hic pro speciali quodam odoramento ponitur, quod à thure & myrrha distinguitur. Θύη, tanquam rei ad suffitus aptæ, meminit Homerus Odyss.

——— τήλοσε δ' ὀδμὴ
Κέδρου τ' εὐκεάτοιο θύου τ' ἀνὰ νῆσον ὀδώδει
Δαιομένων ———

——— *Procul vero odor*
Cedri fissilis & thyi per insulam redolebat,
Quæ incendebantur.

Et hoc de ligno quodam odorato intelligendum recte censet Plinius, l. 13. c. 16. quia cum cedro ibi conjungitur. Ipse quidem *citrum*, unde *citreæ mensæ*, maximi apud Romanos pretii (alia enim est huic ὁμώνυμος arbor, quæ *mala citrea*, seu *Medica* profert, teste ipso Plinio capite eodem) Homeri esse θύον vel θύαν arbitratur; quod admitti potest, si citri lignum incensum ullam odoris gratiam habeat. Arborem θύαν, seu θυΐαν, aut θύον describit Theophrastus, hist. plant. l. 5. c. 5. quod sit arbor procera, cupresso similis, ligno solido, odorato, instar cedri: hanc ἀξεικυπάρισσον aliqui interpretantur. Sed quamvis concedatur hanc Homeri θύον esse, incertum tamen est an eadem res ab auctore nostro hic intelligatur: neque enim arborem illam in Arabia nasci certum est, nec cum arborum lignis, sed cum thure & myrrha hic jungitur; ut non prorsus absurda mihi videatur Avieni interpretatio, qui θύον hoc loco *laudanum* reddit, *eo* enim ad *suffitus Arabes plurimum utebantur*, teste Herodoto, θυμιῶσι ὧν μάλιστα τοῦτο Ἀράβιοι. Fortasse etiam suaveolens illud θυμίαμα apud Sabæos nascens, quod λάδανον apud Strabonem scribitur, non aliud est quam quod λάδανον aliis dicitur, Γίνεται δ' ἐν τοῖς Σαβαίοις λάδανον εὐωδέστατον θυμίαμα. An λάδανον pro λάδανον substituenda sit, quærant eruditi.

Ἢ Σμύρνης] Hæc Hebræis est מור *mor*, à quo factum nomen Atticum μύρρα, & hinc Latinum *myrrha*; quod Iones per σέσδεσιν τοῦ σ, ut cum σμικρὸς pro μικρὸς ab iisdem dicitur, (secundo etiam ρ in ν mutato) Σμύρνα fecerunt. De myrrhifera arbore & myrrhæ generibus, apud Minæos & alias Arabicas gentes provenientibus, legatur Plinius l. 12. c. 15, & 16.

Ἢ εὐόδμε κάλαμοιο] Vox κάλαμος, quæ *arundinem* quamvis significat, hic pro specie illa ponitur quam Græci plerique κάλαμον Ἀρωματικὸν, ab aromatico odore & sapore, Plinius & Solinus *calamum odoratum* appellant, ut Dionysius hic εὔοδμον aut εὐωδέα. Eum in India nasci plerique affirmant; Theophrastus ad Libanum montem: Plutarchus, & Artemidorus apud Strabonem lib. 16. Dionysio nostro consentiunt, in Arabia provenire affirmantes. In omnibus hisce locis nasci refert Plinius l. 12. c. 22. *Calamus odoratus in Arabia nascens, communis Indis atque Syriæ est.* Hic hodie vix notus est, neque enim in has oras afferri solet;

Cluſius tamen ſe vidiſſe affirmat à monacho è Syria allatum: ſed quem vulgo Seplaſiarii *calamum aromaticum vocant*, non aliud eſſe quam acori veri radicem Monardus, Mathiolus, & docti plerique medici hodie ſtatuunt. Notas enim non habet calamus aromaticus vulgo dictus quæ calamo aromatico à Dioſcoride tribuuntur lib. 1. cap. 18. & à Plinio lib. 12. cap. 22. imo ne ex arundinaceo quidem genere eſt, ut nomen calami ei congruere non poſſit, quod arundinem ſignificat, uti & Hebræa vox קָנָה *canna*, quam etiam pro calamo odorato poni Ezech. 27. v. 19. docti plerique ſtatuunt. Olim vero calami aromatici vice acorum ſubſtitutum fuiſſe conſtat, quod Græci recentiores calamum aromaticum acorum exponunt, Κάλαμος ἀρωματικὸς ὁ ἄκορος, Neophytus: vide Salmaſ. in Solin. p. 1301.

V. 938. πιπεριοφόρα λιβάνοιο] Quod Latinis dicitur *thus*, voce deducta a θύω aut θύον, (ut *pus* à πύω aut πύον) quod ſuffimentum ſuaveolens aris adoleri ſolitum generaliter ſignificat, ſicut idem hodie Italis *incenſo*, & Gallis *encenſe* vocatur, voce generali ad ſpecialem ſignificationem per Synecdochen reſtricta, hoc Græcis λίβανος dicitur, voce origine Hebraica, Hebræis enim לְבוֹנָה *lebona* dicitur. Nomen illud à לָבָן *laban*, quod *album* notat, deducitur, (ut candidus thuris color inde notetur) unde & *Libanus* mons nomen ſortitus, à nivium ſcil. candore; non quod in eo thus creſceret, quod in una tantum Arabiæ Felicis parte proveniſſe, quam inde Λιβανοφόρον χώραν vocarunt, Plin. lib. 12. cap. 14. & alii veteres magno conſenſu teſtantur. Multiplici quidem errore Iſidorus *Libanum* montem (quem in Syria eſſe quis neſcit?) in Sabæis ſtatuit, quod ab eo *thus* λίβανον dictum cenſeret. Epitheto autem πιπεριοφόρα Dionyſius limpidum illud & candidum thus ſignificare videtur, quod Autumno colligitur ſole æſtivo excoctum, cum ruſſum ſit quod vere colligitur, ſolis calore non maturatum, nec priori comparandum, teſte Plinio lib 12. cap. 14. Quod ad epitheton θειοειδέος attinet, illud impoſitum eſſe conſtat ob thuris in ſacris uſum, quia aris adoleri ſolitum.

V. 939. Ἡ κασίης] Cortex hic aromaticus Latinis etiam *Caſia* dicitur, eamque deſcribunt Theophraſtus lib. 4. (qui cum auctore noſtro, cui & alii veteres Græci conſentiunt, in Arabia naſci affirmat,) & Plinius lib. 12. cap. 19. qui tamen cap. 18. *Cinamomum & Caſiam Arabum non eſſe* affirmat; quod & hodierna confirmat experientia, neque enim alibi quam in India aut Indicis inſulis (præcipue vero in Zeilan) reperitur: quia vero ex India in Arabiam, & inde in alias regiones ferretur, Græci quidam in Arabia naſci opinati ſunt. Eſt vero arboris cortex odoratus, qui, quum decerptus in ſole arefit, convolvitur inſtar fiſtulæ, (unde veteres fabulati ſunt lignum interius putreſcens à vermiculis erodi, cortice relicto, vide Plin. loco citato) atque inde Græcis quibuſdam Κασία σύριγξ, *caſia fiſtula*, dicitur; quod

nomen

nomen recentiores ab hac ad catharcticum quoddam siliquosum veteribus ignotum transtulerunt. Eadem etiam hodie Italis *canella*, nomine à canna deducto, (quod idem valet quod σύριγξ) communiter appellatur; nam quod hodie vulgo Canella & Cinamomum vocatur, veram esse veterum Casiam multis probat Salmasius in Solino, cui medici non pauci & alii docti consentiunt. Et quod ad Casiam jam vulgo dictam, quæ inodora fere est, eam veterum pseudocasiam esse Fuchsius aliique contendunt, cum casiæ veræ notæ ei non conveniant, quam describunt Galenus, & Dioscorides lib. 1. cap. 12. quod colore sit ruffo, gustu dulcis & simul mordax, aromatico & vino simili odore: quæ Canellæ conveniunt, nequaquam Casiæ vulgo vocatæ. Nomen κασία deductum est ab Hebraico קציעה *ketsia*, quod eo sensu accipitur Psal. 45. vers. 9. nam cum Græci myrrham, casiam, cinamomum, & alia aromata & odoramenta ex Orientalibus regionibus peterent, nihil mirum si nomina cum rebus ipsis ex Oriente acciperent.

V. 940. Ζεὺς αὐτὸν Διόνυσον] Fabulosam hic causam Poetico more reddit, cur Arabia hæc odoramentis & aromatibus, aliisque benignæ naturæ dotibus, adeo abundet, ut Εὐδαίμων dici mereatur; quod scil. Bacchus ibi in lucem editus fuisse dicatur (è Jovis femore, in quo eum aliquandiu occultatum ferunt) & natali loco hæc munera contulisse. Vulgata scil. fabula est, Jovem ex Semele Bacchum genuisse, eam vero Jovis fulmine arsisse, infantemque imperfectum adhuc ex utero prodeuntem Jovis femori insutum, (unde ἐκ μηροῦ ῥαφιώτης dicitur vers. 576.) donec justum partus tempus impletum esset, unde *bis natus* dicitur: sic Ovidius Metam. lib. 3.

Imperfectus adhuc infans genitricis ab alvo
Eripitur, patrioque tener (si credere dignum est)
Insuitur femori, maternaque tempora complet.

Si ad fabulam hanc explicandam illud Curtii, l. 4. afferrem, (quod & Mela, l. 3. c. 7. & alii tradunt) *Nysam, natalem Bacchi locum*, (quem ipse in India, aliqui vero in Arabia statuunt,) *esse sub radicibus montis quem Meron incolæ vocant, inde Græcos mentiendi sumpsisse licentiam, Jovis femine Liberum patrem esse celatum, quod* μηρὸς *femur sonet*; vereor ne hoc esset tantum διρεσιλογεῖν (ut Strabonis verbo utar) & *fabulam fabula solvere velle*. Bacchum eundem cum Sole esse probant Macrobius Saturn. c. 18. & Diodorus Siculus in Biblioth. sic Ulpianus in Demost. ὁ Διόνυσον καὶ Ἀπόλλωνα καὶ ἥλιον καλοῦσι. Hic *Jovis* filius dictus, hoc est *ætheris*, & hinc Latinis *Liber*, quasi *Jovis Liber*, hoc est *filius*, ut Proserpina (quæ Luna est) Κόρη, & Latinis *Libera*, hoc est Jovis, aut Cereris, *filia*. *Ignigena* dicitur Bacchus, quia Sol naturæ igneæ esse videtur: *Jovis femore occultatus*, & *bis natus* fingitur, quia in inferiore ætheris parte, (quæ femori comparatur, quod ex inferioribus humani corporis partibus est)

altero scil. hemisphærio, nocte conditus (quo in statu Αἰδωνδὺς dicitur, teste Archia in Epigram.

Βάκχῳ ἐνὶ ζωοῖσιν, ἐνὶ φθιμένοις Αἰδωνδύς)

inde rursus emergit, quasi iterum natus, ut Horatius de Phœbo,

——— *aliusque & idem*
Nascceris. ———

Eadem plane ratione qua Sol modo Bacchus, modo Aidoneus est, Proserpina, hoc est Luna, modo apud Cererem matrem, hoc est supra terram, modo cum Plutone in inferis, in altero scil. hemisphærio, agere dicitur. Quia vero in Orientali plaga Sol primo apparet inde dicitur in Nysa (Arabiæ urbe, ut vult Diodorus, vel Indiæ, ut à Curtio, Strabone, & Mela statuitur) educatus fuisse: atque hinc fertur Διόνυσος dictus ἀπὸ τοῦ Διὸς καὶ Νύσης, à *Jove*, cujus filius perhibetur. & *Nysa*, ubi educatus fertur. Fingitur etiam Bacchus (uti & Hercules, qui etiam Sol est, vide in vers. 454.) omnia ab Indis usque & ultimo Oriente victoriis peragrasse, ut Solis cursus, quo orbem terrarum circuit, denotetur. Tandem hic vini (& aliorum etiam fructuum, ut aliqui statuunt) auctor perhibetur, quod Solis calore uvæ & alii fructus maturentur: sicut nomine *Osiridis frugiferi* Sol ab Ægyptiis colebatur, ut supra notatum, quem quidem Herodotus & alii Græci Διόνυσον interpretantur. Sic Ausonius in Epigram.

Ogygia me Bacchum vocat,
Osirin Ægyptus putat.

Cum vero *Nysam*, qui natalis Bacchi locus habebatur, alii in Arabia, alii in India statuerent, jam explicandum. Nimirum veteres quidam Græci sensisse videntur Arabiam, quia longe à Græcia ad Orientem recedit, in extremo Oriente sitam fuisse; quos & Ovidius imitatur l. 1. apud Nabathæos, Arabiæ gentem, Eurum & Auroram statuens.

Eurus ad Auroram Nabathæaque regna recessit.

Hinc Διόνυσον, hoc est Solem, ibi natum fuisse fabulati sunt, uti & Mimnermus in Colchide, qua Orientalior maxima Arabiæ pars, Solis cubile locat;

Αἰήταο πόλιν, τόθι δ' ὠκέος ἠελίοιο
Ἀκτῖνες χρυσέῳ κείαται ἐν θαλάμῳ.
Æetæ urbem, ubi velocis Solis
Radii in aureo jacent cubili.

Alii vero, quod Indiam longe ultra Arabiam ad Ortum sitam agnoscerent, Bacchum in India ortum tradunt, atque ibi etiam Nysam constituunt. Utramque opinionem miscuit Dionysius, Nysam quidem in India statuens v. 1159. Bacchum tamen in Arabia editum tradens. Alia etiam ratio potest reddi cur aliqui in Arabia, aliqui etiam Thebis, Bacchum editum ferunt; quod scil. antiquissimus esset in Arabia Dionysi seu Bacchi cultus: sic Herodotus de Arabibus, Διόνυσον ὦν θεὸν μοῦνον καὶ τὸν Οὐρανίην ἡγέονται εἶναι,

ἀνα-

ἀνομάζουσι δὲ τὸν μὲν Διόνυσον Οὐρανίαν τὸν δὲ Οὐρανίην Ἀλιλάτ *Bacchum & Uraniam solos esse deos censent, Bacchum vero appellant Urotalt, Uraniam autem Alilat.* Ubi ut nomine Οὐρανίης Luna, *cœli regina*, ita nomine Διονύσου Sol intelligendus, ex doctorum sententia. Ab Arabibus ad Phœnices, ab his ad Thebanos ipsorum colonos derivatus videtur hujus dei cultus, quem cum Græciæ Thebani primum inducerent, hinc eum Thebis natum Græci plerique fabulati sunt.

V. 941. Τῷ κὲ γεναμένῳ] Sic de Apolline in Delo nato Theog.

Πᾶσα μὲν ἐπλήσθη Δῆλος ἀπειρεσίη
Ὀδμῆς ἀμβροσίης.

Aromatum autem & rerum odoratarum in Arabia proventum Baccho acceptum referre poterant, quod Solis calorem ea desiderant ut maturentur: quin & ipsius Solis radiis halitus suavis ex iis expirat, ut videre est apud Plinium, l. 12. c. 19. Auri etiam abundantia, de qua vers. 951. Baccho tribui potest, quod in terræ viscer.bus Solis calore percoqui censeatur. Cætera quæ hic habentur, de densis ovium velleribus, & aquis sponte scaturientibus, quasi ad terram rigandam, de suo addit Poeta, omnimoda bona in gratiam Bacchi ibi editi Arabiæ huic collata affirmans; quæ & Poetico more amplificat Euripides in Bacchis. Sed lepide hæc irridet Plinius, l. 12. c. 18. maximas Arabum divitias, quas Baccho ibi edito acceptas referunt, ab odoramentorum mercatura comparatas fuisse indicans, quæ cum ad cadaverum condituram præcipue insumi solerent, hinc festive ludens ille, *Felix appellatur Arabia, falsa & ingrata cognominis, quæ hoc acceptum superis ferat, cum plus ex eo inferis debeat. Beatam illam facit hominum etiam in morte luxuria, quæ diis intellexerat gemita adhibens urendis defunctis.*

V. 944. Ὄρνιθες δ' ἐτέρωθεν] Fabulam vulgatam hic innuit, qua ferebatur cinnamomum ab avibus è desertis quibusdam insulis in Arabiam delatum, ut eo nidos extruerent, inde vero plumbatis sagittis ab Arabibus decuti. Ita Plinius, l. 5. c. 12. *Cinnamomum & casias fabulosa narravit antiquitas, principeque Herodotus, avium nidis, & privatim Phœnicis, in quo situ Liber pater educatus esset, ex inviis rupibus arboribusque decuti.* Ex fabula ea elici potest, ut recte notat Eustathius, ignorasse veteres illos ubi cinnamomum nasceretur, cum ex *insulis non habitatis* (quas & *incognitas* fuisse oportet, alioqui enim homines, non aves solæ, inde petiissent) ab avibus afferri affirmant. Hebræis quidem קִנִּין *kinnen*, est *nidificare*: fortasse nomen inde ortum aliqui opinati sunt, & inde fabulæ occasio. In Arabia quidem nasci Græci plurimi statuunt; Plinius negat, in Æthiopia (ubi & *Cinnamomiferam regionem* statuunt Ptolemæus & Strabo) nasci affirmans, inde vero in Arabiæ portum Ocilam deferri. Verum ut rarum omnino apud veteres fuit, adeo ut duplo auro rependeretur, ut è Plinio probat Salmasius; ita hodie huc afferri desiit, & nobis prorsus ignoratur,

noratur, ut Salmasius in Solin. pag. 1305. & alii docti statuunt. Nam quod vulgo *cinnamomum* & *canella* vocatur, è Zeilan insula & aliis Indiæ locis allatum, cinnamomi veterum notas non habet, sed ipsa veterum casia esse videtur. Est enim cortex instar fistulæ convolutus, ut casiam veteres describunt: cinnamomum autem veterum in furculis, non cortice solo, afferebatur: Theophrastus enim ῥάβδους vocat, Dioscorides βακτία (qui cinnamomum illud optimum esse statuit quod sit λεπτὸν τοῖς βακτίοις καὶ λεῖον) Galenus κλωνία, Herodotus κάρφεα· quæ voces inanem corticem (qualis est quem vulgo cinnamomi nomine hodie appellant) notare non possunt, cum *ramulos*, *virgulas*, aut *furculos* significent: & quod lauri furculis cinnamomum adulterari soleret, constat ipsum cinnamomi in furculis afferri solitum. Plinius etiam idem innuit, dum de casia loquens hæc habet, *Corticem abire atque exinaniri, contra atque in cinnamo, pretium est.* Ubi cinnamum corticem inanem non fuisse instar casiæ, indicatur.

V. 945. Φύλλα φέρουσες ἀκηρατόων κιναμώμων] Nomen κινάμωμον, seu κιννάμωμον, fit ab Hebraico קִנָּמוֹן *kinnamon*, quod Cant. 4. & alibi in sacris literis hoc ipsum significat. Græcis autem κιννάμωμον dictum voce composita, quasi κίνναμον ἄμωμον, censet Salmasius. Quod si ita se habeat, epitheton ἀκηρατόων à Dionysio hic additum videri possit, ut Etymologiam istam insinuaret, idem enim valet ἀκηράσιον & ἄμωμον, *sincerum* scil. & *non adulteratum.* Ἀκηράσιον deducitur, vel ab α *priv.* & κῆρ (quod non tantum *fatum* significat, verum & vitium quodvis quo aliquid corruptioni obnoxium redditur) ut valeat *quod ab omni vitio & corruptionis labe immune est*, vel ab α *priv.* & κηρὸς *cera*, ut proprie congruat melli puro, quod nihil ceræ admixtum habet, inde vero ad alia transfertur: & cinnamomo epitheton hoc additur ut sincerum cinnamomum intelligi lector cognoscat, *Cinnamomum* enim *styrace & tenuissimis lauri furculis adulterari solitum* scribit Plinius. Jure tamen dubitari potest an κιννάμωμον composita sit dictio, nam nomen κίνναμον apud Græcos raro occurrit (quibus fortasse vocalem longam ῑ per ω potius quam per ο reddere placuit, terminatione postea addita linguæ proprie conveniente) & apud Latinos cinnamum & cinnamomum tanquam synonyma mera usurpantur. Sed veram nominis originem Dionysium latuisse verisimile est, eumque à Græco nomine ἄμωμος tam ἄμωμον herbam quam κιννάμωμον deduci arbitratum, utrumque hic confundere; quod & ab Hesychio fieri à Salmasio notatur, dum κιννάμωμον πόαν εὐωδεστάτην, *herbam suavissimi odoris* interpretatur. Folia quidem cinnamomi nullo in usu fuerunt: cum igitur folia cinnamomi ab avibus in Arabiam delata hic tradat auctor, quod Herodotus de furculis affirmat, eum credidisse verisimile est amomi folia, unguentis suaveolentibus miscerí solita, ex frutice fuisse cujus furculos cinnamomum vocarunt.

V. 946.

V. 946. νεβεῖδι] Vide in verſ. 703.

V. 947. Κισσῷ δ'] Vide in verſ. 573. Baccho autem, ut vini auctori, riſum & hilaritatem tribuit verſ. 949. quippe quæ vino poto excitari ſolent; & talem hic ejus habitum & geſtum deſcribit, qualis partim Bacchantibus partim ebriis convenit. Bacchantes quidem hedera ſe coronaſſe, & thyrſos, hoc eſt haſtas, hedera (ut Baccho ſacra) involutas geſtaſſe vulgo notum. Sidonius Apollin. Carm. 5.

———*rotat enthea thyrſum*
Baſſaris, & maculis Erythræa nebridis horret.

V. 948. Ἀκρηχάλιξ] Euſtathio ἀκρηχάλιξ eſt ἄκρως κεχαλασμένος, *ſumme relaxatus*, vel per Syncopen quaſi ἀκρατοχάλιξ, *mero relaxatus*, ὁ τῷ ἀκράτῳ χαλασθεὶς τὸ φρονεῖν. Sed cum vocem χάλιξ *vinum* ſignificare Grammatici teſtentur, inde ἀκρηχάλιξ dici poſſe videtur *qui perpotat vinum infundens ad ſummum uſque poculi marginem.*

V. 951. Οὔρεα δ' χρυσῷ] Aurum in Arabia & è terra effodi, & flumina ejus ramenta deferre refert Artemidorus apud Strabonem, lib. 16. qui & de Aurea Arabum, Sabæorum præcipue & Gerrhæorum, ſupellectile, & cæteris divitiis mira refert, ſed vix credibilia. Sabæorum etiam regionem non tantum thuris, verum & auri feracem eſſe, non modo Plinius (qui eorum bona ſic enumerat, l. 6. c. 28. *Sabæos ditiſſimos ſylvarum fertilitate odorifera, auri metallis, agrorum riguis, mellis ceræque proventu*) verum & ſacræ literæ indicant, ut Eſaiæ cap. 60. verſ. 6.

ποταμοὶ δ'] Ita refert Artemidorus apud Strabonem, ἐν τοῖς ποταμίοις, *in locis fluminibus irriguis*, qualia multa ab illo deſcribuntur, thus, myrrham, & aromata naſci.

V. 954. Ἀλλ' ἤτοι θεσπροὶ μὲν] Quanquam à Syria (ſub qua Arabiæ Petrææ partem comprehendit) ad Arabiam Felicem, ei circa Elana contiguam, mox tranſierit, nulla habita Arabiæ deſertæ mentione; hic tamen, ubi ad gentium enumerationem acceditur, Arabiæ Petrææ & deſertæ etiam populos commemorat, Nabathæos, Chalaſios, & Agræos, & Arabiæ initium à monte Libano facit, prope quem Syriæ contermina eſt Arabia deſerta, inter ipſam & Arabiam Felicem interjecta.

ὑπὲρ κλιτὺν Λιβάνοιο] Ὑπὲρ pro *ultra* hic ſumendum eſt, ut intelligatur Nabathæos ultra Libanum ad Auſtrum habitare, nonnihil etiam Ortum verſus vergentes.

V. 955. Ναβαταῖοι] Hi à *Nebaioth* Iſmaelis filio, de quo vide Geneſ. cap. 25. originem traxerunt, ut à *Kedar Cedræi*, quos his vicinos ſtatuit Plinius; & ipſa Nabathæorum regio *Nebaioth* dicitur Iſaiæ cap. 60. Eos quidem in Arabia Petræa, quæ ſinui Arabico vicina, plerique ſtatuunt, nam ipſam Petram Nabathæorum urbem vocant Strabo, l. 16. & Plinius, lib. 6. cap. 28. potuere tamen eorum termini à Petra propius Libanum extendi, quod hic innuere videtur Dionyſius, ad ultimos ſcil. verſus Septentrionem

Arabiæ

Arabiæ Petrææ terminos, à Libano non longe diſſitos. Eos divites hic vocat auctor, reſpectu ſcil. Chablaſiorum & Agræorum, quos proxime memorat, qui Arabiam deſertam incoluerunt, cum ſatis culta & fertilis fuerit Petræa, quam Nabathæi tenuerunt. Veruntamen & ipſam Petræam ſub Deſertæ nomine comprehendit Eratoſthenes apud Strabonem, qui Arabiam univerſam in duas partes dividit; τὸ πρὸς ἄρκτον καὶ ἐρήμου, *Septentrionalem & deſertam*, quam tenuere Nabathæi, Chaulotæi, & Agræi; & Εὐδαίμονα, *Felicem*, quam tenuere (præter quoſdam è Scenitis paſſim per loca inculta vagantibus) quatuor præcipuæ gentes, in Auſtrali ejus parte adverſus Æthiopiam ſitæ, Minæi, Sabæi, Catabanes, & Chatromotitæ: atque hujus quidem veſtigiis in gentibus enumerandis Dionyſius hic inſiſtit. Sed ut Arabiæ Felicis deſerta memorat Ptolemæus, ita in Arabia Deſerta Eratoſtheni vocata quædam felicia loca fuiſſe nihil prohibet. Pecoris quidem in Nabathæa regione abundantia ut ab auctore notatur, ita innuitur Eſaiæ 60. 7.

V. 956. Ἀζῆται δὲ Χαβλάσιοί τε καὶ Ἀγραῖοι] Hæ duæ gentes Arabiæ deſertæ partem tenuerunt, ut ex Eratoſthene modo indicavimus. Dionyſius vero Poetico more terminationes & literas quaſdam mutaſſe videtur; qui enim hic Χαβλάσιοι καὶ Ἀγραῖοι, Eratoſtheni & aliis Χαυλοτῶται, voce metro minime idonea, καὶ Ἀγραῖοι nominantur. *Chaulotæi* ſeu Chaulatæi terræ *Chavilah* ſeu *Havilah* in ſacris literis dictæ incolæ fuerunt; (à *Chavilah* filio Cuſh, nepote Cham, de quo Gen 10. cap. 7. denominatæ) literam vero *vau*, quam per *v* alii reddiderunt, Dionyſius per *β* expreſſit, (ut in nomine *David*, quod Græci Δαβὶδ ſcribunt, & aliis fit.) quod probabile eſt Græcos veteres initar *v* conſonantis enuntiaſſe, ut à Græciæ ipſius incolis hodie fieri ſolet. *Agræi* iidem eſſe videntur qui *Agareni* ſeu *Hagareni* in Sacro Codice nominantur: *Iſmaelitæ* enim ab *Iſmaele* filio Hagar oriundi maximam Arabiæ Deſertæ & Petrææ partem tenuerunt, *à Chavilah* Babyloniæ propinqua *ad Ægypti confinia*, Gen. 25. 18.

οἷς ἔπι γαῖα Χατραμῖς ἐγγαίει] Ad Arabiam Felicem jam acceditur: hæc autem verba ita accipienda, ut illud Virgilii,

Proximus huic, longo ſed proximus intervallo:

hæc enim gens, cum reliquis tribus quæ verſ. 959. nominantur, τὰ ἔσχατα πρὸς νότον, teſte Eratoſthene apud Strabonem, *extremas ad meridiem Arabiæ Felicis partes* tenuerunt, ut maxima Arabiæ Felicis pars inter gentem hanc & illas modo memoratas interpoſita fuerit, quod è Ptolemæi deſcriptione etiam conſtat. Sed ignobiles fuere reliquæ Arabiæ, quamvis *Felicis* vocatæ, gentes (quanquam numeroſas fuiſſe Dionyſius hic indicet verſ. 961.) Magnam quidem ejus partem tenuere *Scenitæ*, ſic dicti quod in tentoriis νομαδικῶς viverent; qui *Saraceni* poſtea appellati, teſte Ammiano, lib. 23. non à *Sara* ſic vocati, (quaſi à libera, non ſerva, ſe ortos jactent, ut quidam prodidere) ſed à *Sarak*, quod Arabice

vagum

vagum & λιμνικὸν notat, ut à Fullero & aliis doctis observatum, in quorum regione Madiama à Ptolemæo statuitur, quæ & olim Madianitarum caput fuisse videtur, & hodierna Medina esse, ubi Mahometis sepulcrum visitur. Quatuor vero gentes hic memoratæ thure, myrrha, aliisque odoramentis apud ipsas nascentibus celeberrimæ fuere; è quibus Chatramitæ quidem, ex Strabonis sententia auctoris nostri methodo congruente, propius Arabiam desertam positi fuere quam reliquæ tres gentes, quamvis & ipsi longe dissiti fuerint. Sed de situ harum gentium, ut & nominibus, mox agetur. Notandum interim vocem ἐναίει passive hic usurpari pro *incolitur*: quod quamvis Salmasius non ferat, qui legendum censet Χαλεσμὶς ἠδὲ Μάκαι, Prisciani auctoritate fretus, qui locum sic vertit,

Chatramis atque Macæ contra sunt Persidis æquor;

nulla tamen necessitas cogit receptam lectionem solicitare, cum passive, eodem plane modo, voce simplice ναίω utatur Homerus (quem imitari solet auctor) Iliad. β'.

Νήσων αἳ ναίουσι πέρην ἁλός,
Insularum quæ habitantur ultra mare.

& notum sit Dionysii interpretes non pauca de suo interserere.

V. 959. Μιναῖοί τε, Σάβαι τε, καὶ ἀγχίγυοι Κλεταβλωοὶ] Varie apud varios scriptores concipiuntur harum gentium nomina: qui enim hic Μιναῖοι, quibusdam Μειναῖοι· qui hic Σάβαι, aliis Σαβαῖοι· qui hic Κλεταβλωοὶ, aliis Καπαβανοὶ, Κιπβανοὶ & Καπαβανῆς vocantur: & fortasse hic Καπαβλωοὶ scribendum, cum Καπαβανῆς ab Eratosthene nuncupentur, quem in his gentibus enumerandis Dionysius imitatur. Quos etiam Chatramitas vocari innuit Dionysius, dum regio ipsa Χατραμὶς ab eo nuncupatur, aliis Χαλεσμηνῆ & Χαλεσμωῦ & Χαλεσμωνῆ) nominantur. De situ vero harum gentium longe majus dissidium, cum Græcis & Romanis parum cognitæ fuerint hæ regiones, ut ex Strabone & aliis constat. Plinius quidem sibi & aliis pugnantia de Arabicarum gentium situ scribit, Solinus ἀποπώτατα, neque omnium ea de re sententias conciliare possibile est; tentabimus tamen Græcorum Geographorum opiniones, qui Latinis ea ex parte saniores extitere, cum auctoris nostri sententia, quantum fieri potest, concordes reddere. Eratosthenes (ex quo auctor noster pleraque sua excerpere solet) *Minæos*, teste Strabone, *in Arabiæ parte statuit ad Rubrum mare sita, post hos Sabæos, deinde Catabanenses ad fauces Arabici sinus, ultimos vero ad Orientem Chatramotitas.* Ita ab Occidente ad Orientem gentes has enumerando pergere videtur, nam Minæi & Sabæi ex his maxime ad Occidentem vergunt, ex Ptolemæi & aliorum sententia. Sed qui fieri potest ut Minæi, & post hos Sabæi, ad oram Maris Rubri siti sint, & tamen Catabanenses ad ipsas fauces Arabici sinus positi sint, ubi Rubri maris initium est, si eo nomine non nisi Oceanus Meridianus intelligendus sit, quem solum eo nomine notare solet Dionysius? Videri possit Eratosthenes nomine Rubri

maris

maris non Oceanum tantum Arabiam alluentem, verum & sinum Arabicum comprehendere, juxta quem Minæorum & Sabæorum sedes. At hoc à Dionysio certe non fit; quanquam enim hic Minæos, Sabæos, & Catabenos ad Arabiæ latus Mare Rubrum spectans statuat, ipse tamen Mare Rubrum, à Meridie Arabiam alluens, à sinu Arabico, Occidentali ejus termino, distinguit vers. 930, & 931. ut πλέδην Ἐρυθραίης θαλάσσης non stricte hic sumendum videatur de ipsa Rubri maris ora, sed laxius de ulteriore Arabiæ parte, quæ Mare Rubrum spectat, nec longe ab eo remota est, cum ab Oceano illo longe distet magna Arabiæ Felicis pars à Scenitis & aliis gentibus occupata, atque aliquanto etiam longius ab Oceano illo Chatramitas, propius Persicum sinum, statuat Dionysius. Ut vero constet quæ ex his gentibus Oceani Rubri accolæ sint, quanto vero intervallo reliquæ distent, quærendum ubi habendus sit Oceani finis & Arabici sinus principium. Nimirum ubi fauces sunt seu angustiæ maximæ: Ita Marcianus Heracleota, Μετὰ τὰ στενὰ τῆς Ἀραβίης κόλπου ἐκδέχεται ἡ ἐρυθρὰ θάλασσα, *Post Arabici sinus fauces excipit Rubrum mare.* Atque illi quidem Oceani parti à faucibus istis ad Syagrum promontorium Rubri maris nomen proprium facit Ptolemæus, *l.* 6. c. 7. Quod ultra Syagrum est non Rubrum mare, sed mare à Persico sinu effusum vocat. Arabici sinus fauces, sinum ipsum ab Oceano disterminantes, sunt juxta Diren Troglodyticæ promontor. Plin. lib. 6. cap. 29. cui adversa est Ocelis Arabiæ emporium; hinc non longe Minæi ad Septentrionem siti, ut ad Arabiæ latus Mare Rubrum spectans (hoc est, Oceanum, quem ea parte Azanium vocat Plinius) situm eorum vergere recte dici possit. Sabæos prope ipsas Arabici sinus fauces sitos, ex Arriani & aliorum sententia manifestum est Maris Azanii (quod *Rubrum* peculiariter vocatum est) accolas fuisse; eorumque fines aliqui longissimo tractu protendunt, secundum Maris Rubri seu Azanii oram: Pars enim eorum Atramitæ, ex Plinii sententia lib. 6. cap. 28. qui & alias gentes vicinas iisdem adjicit, Thuriferam regionem intra eorum terminos statuens, quam Ptolemæus sub Cattabanis locat, Καττάβανοι μέχρι τῶν Ἀσαβῶν ὀρῶν, ὑφ' οὓς ἡ Λιβανοφόρος· *Cattabani usque ad Asabos montes; sub quibus est Thurifera regio:* cui etiam Eratosthenes & alii plerique in hoc consentiunt, thuriferam regionem apud Catabanos statuentes. Sed omnes fere Arabes Oceani accolas, quanquam particularibus appellationibus inter se distinctos, sub communi tamen Sabæorum nomine Plinius comprehendere videtur; *Sabæi* (inquit) *Arabum propter thura clarissimi, ad utraque maria porrectis gentibus.* Sic quamvis Sabæa stricte & proprie sumpta, in qua Sabe regia, prope Arabici sinus fauces sita fuerit; eadem tamen late sumpta totam Oceani oram usque ad Sachaliten sinum, ubi Thurifera regio, complexa est: unde Thuriferam regionem apud Sabæos (ut Myrrhiferam tam apud eosdem Sabæos quam Chatramitas & Minæos) non modo Plinius

nius ſtatuit, verum & alii Latini: ſic Virgilius Georg. lib. 2.

——*ſolis eſt thurea virga Sabæis.*

Si quis tamen cenſuerit hos in eo deceptos fuiſſe, quod in Sabæa thus naſci putarent, ideo quod à mercatoribus inde peteretur, quanquam eo ab aliis locis antea allatum, & eoſdem, per ignorantiam locorum iſtorum, vicinas gentes cum Sabæis confudiſſe: cum eo non contendam. Ex Eſaiæ quidem c. 60. conſtat è *Sabæa* (quæ in Sacris literis *Sheba* dicitur, nomine à Sheba è poſteris Chus, Gen. 10. 7. vel à *Sheba* filio Joctan deducto, Gen. cap. 10. verſ. 28.) thus exportari ſolitum, ſive ibi natum, ſive aliunde antea advectum. Quod ad Catabanorum ſedem ſpectat, eos Eratoſthenes ſtatuit περὶ τὸ στενὸν τῆς διόδου τῆς Ἀραβίας κόλπου, *ad fauces & trajectum Arabici ſinus*: contra Ptolemæus prope Perſicum ſinum, Dionyſius Sabæis propinquos facit; ut Solinum mittam, qui eos in Arabia deſerta abſurde locat. Diſcrepantes ea in re Eratoſthenis & Ptolemæi ſententias conciliare impoſſibile, veram gentis ſedem eruere haud facile eſt; facillime tamen cum utravis ſententia conciliari poſſunt Dionyſii verba. Sabæa enim ſtricte ſumpta vicina fuit faucibus Arabici ſinus, ubi Catabanos ſtatuit Eratoſthenes; eadem vero late ſumpta, ſecundum Plinii & aliorum ſententiam, uſque ad Thuriferam regionem pertingit, juxta quam Catabani à Ptolemæo locantur. Sed quod ad veram Catabanorum ſedem, Salmaſium & Bochartum, magnos viros, ad Eratoſthenis ſententiam accedere video; quæ & auctoris noſtri verbis optime congruit, & Plinii auctoritate ſtabiliri videtur, qui Catabanos Gebanitis conjungit, l. 6. c. 28. cum idem Gebanitas ad Arabici ſinus fauces ſtatuat, *Ocelin*, ſeu Ocilam, *Gebanitarum emporium* vocans. A Ptolemæo vero Catabani ultra Sachaliten ſinum ſtatui videntur, quod Thurifera regio ibi ſita fuerit, & à Catabanis thus afferri plurimi veterum teſtentur; quod tamen aliunde, (ab Adramitis ſcil. ex Plinii ſententia, aut à Sachalitis) ad ipſos antea advehi potuit, ut de Sabæis modo notatum. Plinium quidem conſentaneum eſt Catabanos & Gebanitas, uti & Atramitas, pro parte Sabæorum habere, quos variis gentium particularium nominibus ad utrumque mare exporrigi affirmat. Eoſdem fuiſſe Catabanos & Gebanitas, eoſque Catabanos à Syris mercatoribus, quaſi *ſcribas*, vocatos, à כתב *catal*, quod eſt *ſcribere*, Gebanitas vero à גבא *gaba*, quod eſt *tributum exigere*, probabiliter ſtatuit Bochartus, quod vectigalia pro thure exportato ipſis penderentur, teſte Plinio lib. 12. cap. 14. *Evehi thus non poteſt niſi per Gebanitas; itaque & horum regi penditur vectigal: ſunt & quæ ſacerdotibus dantur portiones ſcribiſque regum certæ.* Chatramotas ſeu Chatramotitas (ſic enim plerique vocant) ab Hebraico חצרמות *Hatſermoth*, quod Arabice effertur Hadramauth ſeu Cadramoth, & *mortis atrium* ſignificat (quod peſtilens ibi aer ſit, uti de locis ubi thus naſcitur teſtatur Arrianus, θάνατον δεινὸν εἰ τύχοι καὶ θανατώδεις, quodque lethiferis ſerpentibus lo-

ca ea infesta sint, teste Diodoro lib. 3.) deducit Bochartus, Geog. lib. 2. cap. 16. *Hatsermaveth*, seu *Hatsermoth*, inter filios *Joctan* numeratur, Gen cap. 10. vers. 26. quo innuitur, *Chatramotas* hos ab uno ex posteris Joctan ortos: quanquam *Hatsermoth* regionis, non hominis nomen esse videatur; neque enim hominum semper particularium, sed aliquando gentium nomina, ut Jebusæi, Amorræi, &c. in genealogiis illis filiorum loco recitantur. Terram autem Hadramauth à mediterraneis versus Arabicum sinum recedentibus, ubi Chatramitas statuit Dionysius, (uti & Ptolemæus & alii Chatramotitas in mediterraneis locant) usque ad Oceani oram, ubi Atramitæ à Ptolemæo locantur, ab Arabe geographo protendi affirmat Bochartus; unde *Atramitas* & *Chatramotas* eandem esse gentem affirmat late protensam, sed literam ת ab aliis prorsus omitti, ab aliis per χ reddi, quod & in aliis vocibus fit.

V. 961. Ἄλλα δέ τοι χὴ πλεῖστα] Reliquarum Arabicarum gentium, quæ his minus celebres fuere, nomina videre licet apud Ptol. l. 5. c. 19. & l. 6. c. 7. & Plin. l. 6. c. 28.

V. 962. Τῆς ὑ πρὸς ἀνατολὰς] E regione Arabiæ jam descriptæ, ab altero (hoc est Occidentali) Arabici sinus latere, inter sinum ipsum & Nilum fluvium, qui Dionysio Africæ & Asiæ terminus habetur, unde Troglodyticam regionem Asiæ hic accenset.

V. 963. Ἕδας Ἐρεμβῶν] *Troglodytarum regio*, quos Homerico more *Erembos* nominat, (vide in vers. 180.) & epitheto addito ὀρεσκώους etiam vocat, ab ὄρος *mons*, & κέω inusitat. unde κεῖμαι *jaceo*, quod cavernas terræ ob aeris æstum pro domibus haberent, (unde tam Τρωγλοδύτῃ quam Ἐρεμβῶν appellatio deducta) ferarum instar, quæ & inde ὀρέσκωοι ab Homero vocantur. Troglodytas autem alii Arabibus, alii Æthiopibus, ob viciniam, accensent, alii ab utrisque distinguunt; ut apud Strabonem (qui lib. 7°. Τρωγλοδύτας Ἀραβας vocat, libro vero 17° Æthiopibus eos accenset) & alios videre est: uti & Hebræum nomen כוש *Cush*, à *Cush* Chami filio deductum, Gen. 10. 17. Arabum parti cum Æthiopibus commune esse docti statuunt.

V. 965. ὑπνδρέες] Ab ὑπ, & νδομαι, per *Epenthesin Poeticam* pro νδομαι, *indigeo*.

V. 968. ἀβρεσθίων Ἀραβων] Ita Sabæos; Arabiæ Felicis gentem, *molles* vocat Virgilius, Georg. lib. 1.

— *molles sua thura Sabæi.*

V. 969. δαίμων] Δαίμονες plerunque pro *diis inferioribus* ponuntur, quos & ἥρωας vocant; unde apud Aristoph. Θεοὶ χὴ δαίμονες quasi diversa ponuntur: hic vero δαίμων pro summo deo ponitur, qui providentia sua res humanas gubernat.

V. 970. ὑπὲρ Λιβάνοιο πρὸς αὐγὰς] Ὑπὲρ hic, quamvis Genitivo junctum, ab ipso Hen. Stephano redditur *ultra*: quod si admittatur, versu hoc & proximo de Palmyrene tantum agitur, ubi

ubi alterius Syriæ principium, & proximis regiunculis, quæ à Libano ad ortum jacent Babyloniæ & Mesopotamiæ confines, & proinde ultra Libanum respectu Græciæ, quæ longe inde ad Occidentem sita. Versu vero 973. indicatur quanto spatio reliquus Syriæ istius tractus inde ad Septentrionem protendatur, scil. usque ad Sinopen in Ponti Euxini litore sitam.

V. 971. Τῆς ἑτέρης Συρίης] *Alteram* hanc *Syriam Cœlesyriæ* opponit, totam Syriam in duas partes dividens; *Cœlesyriam* ipsi dictam, ad Occasum brumalem à Libano sitam, vide vers. 901. & *alteram*, de qua hic loquitur cujus prima pars extra Taurum jacens ad Ortum æstivum à Libano sita est, Mesopotamiæ contermina, (ad quam referenda verba illa ὑπὲρ Λιβάνοιο πρὸς αὐγὰς,) reliqua vero in Septentrionem ad Pontum usque exporrigitur. Ita altera ex Syria, de qua hic sermo, *Syriæ extra Taurum mediterraneam partem*, (in qua Hierapolis, Atargatis seu Syriæ deæ sacris clara, & Samosata Luciani patria) à Palmyrene ad Amanum montem complectitur, (totam enim fere maritimam oram sub Phœnices nomine Dionysius comprehendere videtur, vide vers. 905.) & *Cappadociam utramque*; *magnam* scil. seu proprie dictam, quæ & *Cappadocia ad Taurum* vocata est, & alteram, quæ *Cappadocia ad Pontum* Straboni & aliis nominatur.

V. 974. Καππαδόκαι] Cappadociæ magnæ, seu proprie dictæ, incolas præcipue hic intelligit Dionysius; cum eos ab Assyriis ipsi vocatis distinguat, quorum regio pars Cappadociæ quam ad Pontum vocant ab aliis habetur, & *strictius Leucosyria* dicta est, cum Leucosyriæ nomen late sumptum Cappadociæ universæ commune fuerit. Ita Cappadoces in medio statuit hujus Syriæ à Libano ad Pontum patentis, quippe qui inter *Syros* τοὺς ἐντὸς Ταύρου & *Assyrios* hic vocatos siti sunt. Cappadociæ hujus urbes olim celebres fuere Comana Cappadociæ, (cui alia cognominis Pontica cognominata) Mazaca, postea Cæsarea vocata, & Tyana, Apollonii magi celeberrimi patria. De nomine Cappadociæ, uti & Assyriæ, jam sat dictum in ver. 772. Adagio vero isto, Τρία κάππα κάκιστα, *Tria Cappa pessima*, Cappadocum, Cretum, & Cilicum mores notantur.

V. 975. Ἀσσύριοι] *Leucosyri* stricte, vide in vers. 772.

V. 977. Εὐφρήταο] Fluvius hic (quem ἀπειρέσιον merito vocat Dionysius, uti & *fluvius magnus*, & *fluvius κατ' ἐξοχὴν* in Sacro codice quandoque vocatur,) Hebræis Pherath dicitur, a פָּרָה *fructuosus fuit*, ut ab Isidoro innuitur, *à frugibus vel ubertate nomen accepit*, quod scil. Mesopotamiam inundatione fertilem reddat, uti à Plinio, & Solino c. 40. indicatur. A nomine isto, addita syllaba δι, Εὐφρήστης seu Εὐφρήτης à Græcis formatum est. Integer ejus cursus à Plinio, l. 5. c. 24. & Strabone, l. 11. describitur.

V. 978. ἀπ' ὄρεος Ἀρμενίοιο] A Tauri Septentrionali brachio in Armenia majore, teste Strabone, quem *Capoten* ibi ab indigenis dici tradunt Plinius & Solinus. Straboni quidem *Abus* dicitur, qui

& Araxen ex eodem monte oriri affirmat; qua in re ei cum Plinio convenit, *Araxes eodem monte quo Euphrates oritur*, l. 5. c. 9. Is vero Paryardis pars esse videtur, qui & ipse Tauri brachium habetur in Septentrionem excurrens.

V. 979. Μακρὸς ὅπῃ νότον εἶσι] Triplicis hujus fluvii flexus Plinius & Strabo meminerunt, quorum primum hic omittit Dionysius. Primo quidem per Armeniam majorem ad occasum fertur, Pyxirates ibi nominatus, si Plinio fides; deinde ad Meridiem flexus, ut hic indicatur, Armeniam majorem à minore dirimit, & *postquam Taurum perrupit, Euphrates tum demum nominatus*, Syriam à Mesopotamia disterminat; deinde, relicta Syria, circa Thapsacum ad Orientem flectitur Babylonem versus, *flexu cursui solari contrario*, ut à Dionysio hic indicatur, cum sol diurno suo motu ab Oriente in Occidentem feratur. Mediam autem Babylonem permeare, cum auctore, refert Plinius, l. 5. c. 26. uti & Solinus, qui *Babylonem dividere* affirmat.

V. 981. Πρόσθος εἰς ἁλὸς οἶδμα] Cum auctore nostro consentit Strabo, qui de flexu Euphratis ad Orientem Babylonem versus, cujus hic meminit Dionysius, & ingressu in sinum Persicum, hæc habet; Πρόεισιν ἐπὶ τὴν Συρίαν, κἀ λαμβάνει πάλιν ἄλλον ὄπισθοφλῶ εἰς τὴν Βαβυλωνίαν κἀ τὸν Περσικὸν κόλπον, *Procedit in Syriam, & alium denuo flexum habet in Babyloniam & Persicum sinum.* Dissentire vero videtur Plinius, l. 5. cap. 26. qui *altero alveo per Seleuciam vadere, & Tigri infundi, altero Babylonem petere, & distrahi in paludes*, affirmat. Alveus etiam medius fuit inter eum qui Seleuciam & eum qui Babylonem petit, Assyriis *Armalchar* dictus, Plinio teste, rectius *Naarmalcha*, ut habet Ammianus, rectissime *Naharmalcha*, quod *fluvium regium* sonat; sic dictum, quod alveus fuerit regio sumptu scissus, unde eundem Βασίλειον *Regium*, per interpretationem nominis illius, Ptolemæus appellat. Plinii etiam sententiam modo recitatam amplecti videtur Ptolemæus, cum nulla Euphratis ostia, sed bina Tigridis, nominet, Teredonem urbem ambientia, l. 6. c. 20. Sed non difficile est sententias has conciliare. Euphrates enim altero alveo juxta Seleuciam, altero è paludibus prodeunte juxta Apamiam, cum Tigri commiscetur, Ptol. l. 6. c. 18. Ostia igitur illa Teredonem ambientia vel Tigris vel Euphratis haberi possunt, cum in superioribus locis uterque fluvius commisceatur: & plurimi quidem ea pro Tigris ostiis habent, quod is rectiore cursu eo feratur; unde *Tigris* à Solino, cap. 40. dicitur *Euphraten deferre in sinum Persicum.* Dionysius vero eadem pro Euphratis (quippe fluvii insignioris) ostiis habet, aut saltem, cum Strabone, ostium occidentale Euphratis, orientale vero Tigris esse censet; quamvis ostium occidentale, quod Euphratis habeatur, ante ætatem suam *ab accolis agros rigantibus præclusum* fuisse Plinius affirmet.

V. 983. ποταμὸς ὠκὺς ὃν ἁπάντων Τίγρις] Fluvio huic in Armenia etiam orto à *celeritate nomen* ipsum *inditum* Plinius, lib. 6. cap.

cap. 27. (ubi integrum ejus cursum describit) Solinus cap. 40. uti & Strabo, aliique affirmant; *sic enim sagittam*, ipsis testibus, *Medi appellant*. Negat vero Plinius nomen illud per integrum decursum fluvio huic convenire, *qua tardior fluit Diglito, unde concitatior à celeritate Tigris incipit vocari*: ut propius fontes Diglito, postquam vero è Thonitide palude egressus est, ubi concitatius fertur, teste Dionysio, aut postquam Taurum transiit, Tigrin appellare innuat. Sed nomen *Diglito* Arabum esse notat Salmasius, à quibus *Degel* vel *Deglath*, ipso teste, nominatur, voce deducta ab Hebraico חִדֶּקֶל *Hiddekel*. Cum igitur nomen *Hiddekel* fluvio huic in inferiore etiam parte in Sacris literis tribuatur, nomen *Diglito* non potest superioris tantum partis proprium haberi; sed nomen *Hiddekel*, aut *Degel* vel *Deglath*, nomen fuisse videtur Syris & Arabibus usitatum, Tigris vero Mediis, si verum sit eos sagittam sic appellasse. Merito tamen dubitari potest an à Græcis nomen hoc inditum non fuerit à *tigri animali*, de quo ambigit Eustathius, cum appellationi illi Græcæ occasio etiam dari potuerit à fluxus celeritate, quod tigris omnium velocissimum sit animal. Opinioni huic favet quod refert Eustathius oraculum quoddam Juliano redditum promisisse eum illustria facturum σὺν θεῷ ποταμῷ, *ad fluvium bestiæ cognominem*: & fluvios duos Assyriæ in Tigrin se exonerantes, Λύκον & Κάπρον, bestiarum nomine, similiter Græci appellant.

V. 984. ῥόον ἴσον ἐλαύνων] Euphrati diu quasi parallelus fluens, cum uterque à Septentrione in Meridiem feratur, & hic ab Orientali latere Mesopotamiam claudat, Euphrates vero ab Occidentali, donec tandem Euphrates in Orientem conversus, relicto recto illo cursu, ipsum adit, ut cum eo misceatur.

V. 987. Ἔστι δέ τις καὶ μέσῳ] Non quidem in *medio* plane Tigris fluvii cursu, seu medio inter fontes & ostia spatio, est *Thonitis palus*; nam in Armenia est, Strabone teste, in qua Tigris oritur, & prope fontes ejus *Thospitis palus* (quæ eadem cum *Thonitide* esse videtur) à Ptolemæo statuitur: sed *medium* hic vocari videtur quicquid extremum non est; neq; enim ex ipsa palude prima fluvii origo est, sed loco paulo superiore ortus in paludem hanc influit, & rursus egreditur. Fortasse autem apud Eratosthenem, aut alium auctorem legerat Dionysius Tigrim in Thonitidem paludem influere καὶ μέσον, quod Dionysius de *medio fluvii cursu* accepit; cum nihil aliud intelligeretur, quam Tigrim *in mediam paludem* influere; ut habet Strabo, l. 16. Διαῤῥεῖ δ' ὁ Τίγρις τὸν Θωνῖτην καλούμενον λίμνην καὶ πλάτει μέσῳ, *Fluit Tigris per lacum qui Thonitis dicitur, per medium secundum latitudinem.*

V. 988. Οὔνομα Θωνῖτις] Paludem hanc *Thonitin* cum auctore nostro Strabo appellat, qui tamen eandem etiam dictam refert. Idem vero lacus Plinio, l. 6. c. 27. & Ptolemæo, l. 5. c. 13. Thospites vocari videtur; quem à Tigri fieri prope fontes Ptolemæus affirmat, Plinius vero inferiore loco statuit, Tigrin affir-

mans *primo per Arethiſſam nitroſum lacum labi, non permiſtis undis ob curſus velocitatem*, quod de *Thonitide* ſeu *Arſena* refert Strabo,) *poſtea vero Taurum montem ſubterraneo meatu perrumpere, & poſtquam emerſit alterum tranſire lacum qui Thoſpites appellatur, rurſuſque in cuniculos mergi.* Hoc quidem eidem è Thonitide egredienti contingere affirmant Strabo & Dionyſius, ut Thoſpiten & Thonitin eundem eſſe oporteat: quamvis Thoſpitæ alienus locus à Plinio tribui videatur, dum Tigrin alium lacum perlabi, & Taurum perrumpere ſtatuit, antequam ad Thoſpiten perveniat, cum ipſum Thoſpiten prope Tigris fontes ſtatuat Ptolemæus. E tanta quidem opinionum diverſitate haud facile eſt veritatem elicere; ſed ex nominum ſimilitudine veriſimile fit *Arethiſſam* Plinii non aliam eſſe quam *Areeſſam* Ptolemæi, inter quam & Tigrin fluvium intervallum non exiguum ab ipſo ſtatuitur. Sin verum ſit, Tigrin *Arethiſſam* perlabi, eadem certe erit cum *Thonitide*, eamque πολυώνυμον eſſe oportet, ut Ἀρσιωῆς nomen Latini ſcriptores in *Arethiſſam* ſeu *Arethuſam* mutarint, eadem vero à *Thoſpia* urbe vicina *Thoſpites* dicatur, quod nomen Strabo & Dionyſius paulo aliter efferunt, Thonitin appellantes. Straboni quidem fides non deneganda videtur, qui paludem eandem, binominem faciens, Arſenen & Thonitin vocari affirmat, Ἀρσιωῆ, ἣν καὶ Θωνῖτιν καλοῦσι, l. 11. certiſſimum enim eſſe videtur illius indicium, cum ipſe Armeniam peragrarit. Potuere vero Plinio duo iſta nomina imponere, ut duos eſſe lacus crederet.

ἧς ἔλκει] εἰς μυχὰ Τίγεις, Δυσὶν πολλὸν ἔνδοθι] Hæc verba ita ſonare videntur, ac ſi de flumine abſorpto in lacus penetralia intelligenda eſſent: eaq; Priſcianus & Avienus ita reddunt, ac ſi ſenſus eſſet, Tigrin Thoſpiten lacum intrantem ita per eum fluere, ut aquæ non miſceantur, ſed diſcluſa hinc inde ſtagni aqua quaſi ſolidis ripis valletur. Ita hæc verba ad illa Strabonis accommodant, qui de Theonitide palude loquens hæc habet; Φέρεται δι' αὐτῆς ὁ Τίγεις ἄμικτον φυλάττων τὸ ῥεῦμα διὰ τὸ ὠκύτητα, *Fertur per illam Tigris impermiſtum ſervans fluentum ob celeritatem.* At ſi Tigris εἰς τὰ μυχὰ, ut habet Dionyſius, *in intima lacus penetralia*, ſeu *fundum*, abſorbeatur quodnam indicium erit aquas non miſceri, cum nec *fluvii curſus, nec color diſſimilis*, in profundo conſpici poſſit; quibus argumentis utitur Plinius ut probet Tigrim cum Arethiſſa lacu non miſceri? Melius Euſtathius, qui hic intelligi cenſet, Tigrin κατὰ μυχὸν τῆς λίμνης εἰς βάραθρον ἐμπεσόντα, *in penitiore lacus parte in barathrum, ſeu cuniculum ſubterraneum, abſorberi, & longo decurſu ſub terra fluere, deinde rurſus emergere*; ut alia Strabonis verba quæ de eodem fluvio & lacu habet hic reſpiciat Dionyſius, Κατὰ δὲ τὸν μυχὸν τὴν λίμνης εἰς βάραθρον ἐμπεσὼν ὁ ποταμὸς καὶ πολὺν τόπον ἐνεχθεὶς ὑπὸ γῆς, ἀναπέλλει κατὰ τὴν Χαλωνῖτιν. Sed conſtat ex Strab. l. 16. ut recte notat Salmaſius, non *in intima voragine*, ſeu *fundo* paludis, Tigrin terram ſubire, ipſe enim ibi affirmat eum *per mediam paludem fluere, & poſtquam ad alteram ripam pervenit, tum demum*

demum terram cum multo ſonitu ſubire; Διαῤῥεῖ δ' ὁ Τίγρις τὴν Θωνίτην καλουμένην λίμνην κατὰ πλάτος μίσην, περιωθεὶς δ' ὀπὴ δατέρων χέλος καὶ γῆς δύσῃ μὴ πολλὴ ἢ ὑφῃ ἢ ἀναφυσημάτων. Plin. etiam Tigrim, *poſtquam tranſiit lacum qui Thoſpites appellatur, in cuniculos mergi* affirmat. Itaq; ut Dionyſius cum Strabone & Plinio, & ipſe Strabo ſecum conſentiat, nomine μυχὸς non intelligendus eſt fundus, ſeu intimæ paludis partes; ſed ut μυχὸς τῆς κόλπου eſt *ultimus ſinus alicujus receſſus*, τοῦ σόματος ſeu faucibus oppoſitus, ita μυχὸς τῆ λίμνης eſt *extrema lacus pars*, quam vulgo *caudam ſtagni* vocant, ut σόμα pars ſuperior, ubi fluvius in ipſum ingreditur, ſicut à Cl. Salmaſio recte notatum. Ἕλκει vero nihil aliud hic valet quam *fertur*, aut *fluit*, ut alibi apud Dionyſium Ἕλκει ὠκεανός· quo etiam ſenſu σύρεσθαι ab eodem uſurpatur, ut de Tanai, v. 16. Σύρεται ἐς Σκυθίην. Ita ſenſus hujus loci eſt, *Ferri Tigrin per Thonitin lacum uſq; ad ultimum ejus receſſum, deinde terram ſubire, & poſt longum ſubterraneum curſum rurſus emergere, atq; exinde velocius fluere quam ſuperiore ſui parte antequam lacum ingreſſus eſt.*

V. 993. μέσσῃ ποταμοῖο ἐνέπουσι] Ut Neapolin νέην πόλιν, ita Meſopotamiam μέσσῃ ποταμοῖο vocat, per *tmeſin*, ſeu *dialyſin* compoſitæ dictionis. Cum vero regionem hanc, inter Tigrin & Euphraten comprehenſam, Niphate vero monte ab Armenia diviſam, Meſopotamiam ab incolis vocari affirmet, hoc de ſenſu intelligendum, non de ipſa voce (niſi ad Græcos tantum incolas referatur, ab Alexandro & Seleucidis, Syriæ regibus, eo deductos) apud indigenas enim Græca lingua in uſu non fuit; ſed Hebræis, quorum lingua Syriacæ affinis, ארם נהרים, *Aram Naharaim*, quaſi *Syria interamnis*, dicitur, quod nomen Græci Μεσοποταμίαν recte interpretati ſunt. Male hanc cum *Meſene*, inſula amnica, inter duo Tigris fluvii brachia intercepta, in qua Apamia urbs, recentiores nonnulli confundunt. Meſopotamiam pleriq; Syriæ adjiciunt, quorum ſententiæ nomen Hebraicum favet: Plinius vero partim Syriæ, partim Arabiæ; quippe cujus partem non exiguam Arabes occuparant. In ea celebres fuere urbes Edeſſa & Niſibis, & *Carræ* (in Sacris literis *Charran* ſeu *Haran*) Craſſi cædæ nobilitatæ, necnon Nicephorium in Euphratis ripa ab Alexandro conditum. Clariſſima vero *Seleucia*, Seleucidarum regia, *Babylonia* ſeu ad Tigrin cognominata, quæ à Seleuco Nicatore condita eſt in Euphratis & Tigris confluente, teſte Plinio, l. 6. c. 26. Babyloniorum colonia eo deducta; cujus vicinia Babylon paulatim exhauſta eſt, teſte Strabone, l. 16. uti & *ad hanc exhauriendam*, cum libera ageret, *Cteſiphon* poſtea *in proximo à Parthis condita eſt*, & eorum regia (teſte Plinio) conſtituta.

V. 994. Οὐ μήτοι κείνης] Uberi paſcuorum fertilitate Meſopotamiam hic celebrat, uti & fructuum proventu verſ. 997. & Cerealium frugum verſ. 998. pulchroq; ipſorum hominum aſpectu verſ. 1000. *Seleuciæ* quidem *agrum totius Orientis fertiliſſimum* eſſe affirmat Plinius, l. 6. c. 26. reliqua etiam Meſopotamia εὐδαί-

χώρα ἡ εὐφρὴς à Strabone vocatur (quod tamen non de tota, sed præcipua tantum parte, intelligendum) & *annuis Euphratis fluvii inundationibus invectam Mesopotamiæ soli fœcunditatem* refert Solinus, c. 40. quam quidem *tam uberi & pingui solo* esse affirmat Curtius, l. 5. *ut à pastu repelli pecora dicantur, ne satietas perimat.*

V. 995. Οὐδ' ὅστις σύριγγι] Periphrasis *upilionis*, seu *ovium pastoris*. Hoc vero hominum genus, uti & cæteros pastores, Pana præcipue præ reliquis diis coluisse, eosque *lentos in umbra jacentes* fistula se oblectasse, cujus inventionem Pani tribuunt; ex Theocrito & Virgilio in Bucolicis constat.

Pan primus calamos cera conjungere plures
Instituit: Pan curat oves, oviumque magistros.

κεῤῥώνυχα Πᾶνα] *Panos* nomine totam mundi compagem veteres colebant, consentiente ipso nomine (πᾶν enim Græce *universum* sonat) & *Panos* ipsius effigie, quæ præcipuas quasque Universi partes aliqua ex parte repræsentavit. Cornutus fingebatur, ad radiorum solis & cornuum lunæ similitudinem (sicut numina solem aut lunam particulariter repræsentantia cornuta ficta sunt, vide in vers. 140. & vers. 212.) rubuit ejus facies, ad ætheris imitationem; in pectore nebridem maculosam habuit, cœli stellati imaginem, vide in vers. 703. pars ejus inferior hispida fuit, propter arbores & virgulta, quibus consita est terra, & feras ibi alitas; caprinos pedes habuit, ut epitheto κεῤῥώνυχα hic innui videtur (quo *ungulas instar cornu* eum habuisse indicatur) ad soliditatem terræ, infimæ Universi partis, exprimendam. Eustathius quidem κεῤῥώνυχα hic ὀξύκερων reddit, quasi *acuta cornua habentem*, ac si ὄνυξ nihil aliud quam *acutum* hic significaret: sed hoc nimis coactum videtur, neque enim ulla vel auctoritate vel analogia probari potest ejusmodi significationem voci ὄνυξ convenire posse. Fistula, quam gestavit Pan, ex septem disparibus calamis compacta, sphærarum cœlestium harmoniam à philosophis quibusdam decantatam notasse videtur. Ideo vero pastorum deus habitus est, quod in Arcadia antiquissimus esset ejus cultus, atque inde ad alias gentes derivatus, (unde Virgilio *deus Arcadiæ* vocatur) Arcades vero pastoralem vitam maxima ex parte agerent.

V. 997. ἀθρείαντο] Homerica dictio, Il. α'. usurpata, quæ notat *contemnere tanquam aristam* (rem nullius pretii,) quæ Græcis ἄθης dicitur; ut ἀθρείζειν æquipolleat phrasi Latinæ, *flocci aut pili facere.*

V. 1002. Ἀνέρες Ἀρμένιοι ἑπτ.] *Armenia* duplex fuit, *Minor*, (quæ pro Cappadociæ late sumptæ parte habita est) ad Occidentalem Euphratis ripam sita, & *Major*, de qua sola hic agitur, à Mesopotamia monte Niphate divisa, Araxe fluvio & Euphratis ac Tigris ortu clara, in qua urbes etiam inclytæ Artaxata, Arsamosata, & Tigranocerta. Armenios autem Syris cognatos esse, quod prodit Strabo, l. 1. argumento est tum nomen ipsum (quod ab Armenio nescio quo Jasonis comite quidam fabulose deducunt) Ara-

mæorum

mœorum nomini, quo Syri se appellant, non dissimile, tum similitudo tam morum quam linguæ, teste Strabone. Linguam quidem Syriacæ cognatam fuisse indicio est, quod urbium plurium nomina in *certa* terminantur, quod fit à Syriaca voce קרת urbem significante: sic Tigranocerta nihil aliud quam Tigranis urbem denotat. Terminatio etiam *sata* Syris, quibus urbs est Samosata, cum Armeniis communis est, facta fortasse à שתת *fundatio*, quod deducitur à שות *posuit*.

Μαπιωοὶ] *Matiana*, seu *Mattiana*, Mediæ regio est, ex Herodoti & Stephani sententia, sed in Occidentali ejus latere sita, qua Armeniæ contermina est, ubi *Matiana palus*, quæ Ptolemæo *Martiana* vocatur; quam quidem Strabo in Armenia majore statuit, Matianam tamen regionem tam ab Armenia quam Media distinguens. Atq; huic consentire videtur Dionysius, Matianos Mediæ non accensens, quippe qui solam Mediam magnam, ubi Ecbatana urbs, pro Media proprie dicta habet: vide vers. 1020.

V. 1003. Οὔρεσι κεκλιμένοι] Montes Moschici, Paryardes, Abos, Niphates, Gordæi, in Armenia, aut circa illius terminos, à Ptolemæo statuuntur, l. 5. c. 13. & Strabone, l. 11. juxta Matianam vero Chaboras & Caspii montes; quæ quidem singula Tauri brachia habentur.

ποταμὸς πέρην Εὐφρήτου] Hoc ad Armenios præcipue referendum, cum in Armenia majore Euphrates oriatur, ut supra notatum: Matiani quidem (qui quasi obiter hic nominantur, ut Armeniis finitimi) ab Euphrate longius remoti sunt.

V. 1004. Πίονες ἀρουραὶ ἵππων] Armeniam magna ex parte montosam & sterilem esse, planities vero quasdam eximie fertiles habere, præcipue Araxenos campos, cum vicina *Sacasena* regione (quæ Ptolemæo *Sacapene* est, unde *Sagapenum* allatum) ex Strabone constat, qui & Matianæ felicitatem prædicat. Idem etiam Armeniæ terminos, cum primo angusti fuerint, incolarum fortitudine, quæ hic notatur, auctos fuisse indicat, idq; Artaxiæ præcipue, à quo Tigranes genus duxit, & Thariadæ opera, qui ab Antiocho magno deficientes in Armenia regna duo erexerunt, domitis etiam finitimis quibusdam gentibus, ipsisque regionibus Armeniæ adjectis.

V. 1005. Πρὸς δὲ νότου Βαβυλὼν ἱερὴ πόλις] Descripta jam Armenia ad Septentrionem a Mesopotamia sita, Babyloniam jam regionem adit, ab urbe Babylone denominatam, quæ ab Australi Mesopotamiæ latere posita est. Tota ea regio Plinio & Solino Chaldæorum (qui Hebræis *Chasdim*, à *Chesed* filio Nachor, gentis auctore, sic dicti) sedes haberi videtur, dum *Babylon Chaldaicarum gentium caput* ab ipsis nominatur: Ptolemæus vero & Strabo Chaldæos in sola ejus parte Arabiæ desertæ contigua statuunt. Chaldæos Astrologiæ studio (de quo vide in vers. 236.) adeo deditos fuisse constat, ut hinc astrologi, tanquam communi nomine, Chaldæi dicerentur. Babylon autem (quæ *diu summam in toto orbe claritatem obtinuit*, teste Plinio l. 6. c 26) ἱερὴ hic dicitur,

seu tanquam magna, vide in vers. 298. ἱρῶ, θεῖω, ἤτοι μεγάλω, Suidas; sive quod conditor ipsius Belus pro deo coleretur. Nomen Βαβυλὼν à Græcis factum à nomine בבל (quo ab Hebræis appellatur) *confusionem* notante, quod pro בלבל *balbel* factum esse, altero ל extrito, ex Onkelo notat Bochartus, qui habet Gen. 11. 9. *Ideo vocavit nomen ejus Babel, quia ibi* בלבל *bilbel*, id est, *confudit, dominus sermonem totius terræ.*

V. 1006. Τεῖχεσιν ἀῤῥαγέεσσι Σεμίραμις ἐστεφάνωσε] Semiramin reginam aliqui urbis hujus conditricem fuisse ferunt: ita Mela, l. 1. c. 11. & Strabo, l. 16. Ὁ μὲν Νῖνος ὁ τὴν Νίνον ἐν τῇ Ἀσσυρίᾳ κτίσας· ἡ δὲ τότε γυνὴ Σεμίραμις ἧς ὅτι κτίσμα ἡ Βαβυλών. *Ninus qui Ninum urbem in Assyria condidit; uxor vero ejus Semiramis, cujus structura est Babylon.* Plerique vero non urbem ipsam ab ea conditam, sed muris tantum cinctam, cum auctore nostro produnt; non quidem æreis (ut ex fabuloso nescio quo auctore hic refert Eustathius) sed *ex cocto latere, bitumine interstrato.* Ita Justinus, l. 1. & Ovidius,

—— ubi dicitur altam
Coctilibus muris cinxisse Semiramis urbem.

Ex ea quidem materia turrim Babel extructam sacræ literæ docent. Id de muris à Ctesia etiam proditum, uti & ab aliis Græcis, ut ab Eustathio infra indicatur. Centum vero æneas portas habuisse refert Herodotus. Urbem sexaginta millia passuum amplexam muris, ducenos pedes altis, quinquagenos latis, refert Plinius, l. 5. c. 26. murosque eos inter septem θαύματα, seu orbis miracula, habitos refert Strabo, l. 16. dimensiones tamen illas aliquanto moderatius tradens, urbisque ambitum 385 stadiis definiens: à quo minimum discrepant Herodotus & Curtius. Notandum, Seleuciam hic ab Eustathio perperam cum Babylone confundi, quod tamen & à Stephano fit, Βαβυλὼν Πρωτὴ πόλις Σῳδικὴ κλιμάτων, & eandem tam ab hoc quam ab illo *Persicam urbem* vocari. Sed Babylonem Persicam urbem vocant, non quod in Perside sita fuerit, sed quod ad Persicum imperium post Cyri regnum pertineret; ut Parthiæ nomen ad totum Parthorum imperium à Solino extenditur, c. 59. Alter vero error hinc ortus videtur, quod *Seleucia*, non longe ab antiquæ Babylonis sede condita, *Babylonia διαχριπῶς*, à regione, cognominata fuerint, ut à *Seleucia Pieria* & aliis hujus nominis urbibus distingueretur; hinc factum ut *Seleuciam* cum ipsa urbe *Babylone* (quam & *Babyloniam* nonnulli vocant, licet regioni nomen illud magis proprie congruat) auctores hi confuderint.

V. 1007. μέγαν δόμον εἴσατο Βήλῳ] Beli templum intelligere videtur, cujus Herodotus, Plinius, & Solinus, locis mox citandis, meminerunt. *Domum* autem pro *templo* poni ut Hebræis frequens, sicut è sacris literis constat (ubi inter cætera *Beth Baal, domus Baal*, pro templo Baal ponitur, 1. Reg. c. 16.) ita Latinis & Græcis non prorsus insolitum est; unde ὁ περίβολος περίδομος etiam

dicitur;

dicitur: Ita Pollux de templo, Τὸ δὲ πρὸ ἄστεως πρόδομος, καὶ τὸ κατόπιν ὀπισθόδομος. Belus vero hic primus Assyriorum rex Servio dicitur, eumque Babylonem condidisse (quam postea Semiramis mœnibus cinxit) testantur tum alii, tum Dorotheus Sidonius, Ἀρχαία Βαβυλὼν Τυρίοις Βήλοιο πόλισμα, *Antiqua Babylon Tyrii Beli structura.* Ambigit ea de re Curtius, l. 5. *Semiramis eam condiderat, vel, ut plerique credidere, Belus cujus regia ostenditur.* Notandum vero eum à Dorotheo Tyrium vocari, & tamen Babylonis conditorem statui, ut idem videatur esse Belus quem Phœnices regem Virgilius & alii statuunt, quippe qui non modo Assyriæ & Babyloniæ, verum & Syriæ postea stricte vocatæ, cujus pars Phœnice, imperarit. Eo nomine Nimrodum, qui *Babel* condidit, & primæ monarchiæ fundamenta jecit, (vid. Gen. 10.) ab ethnicis appellatum Theologi statuunt; vide Voss. de orig. Idol. l. 1. c. 24. Hunc à Nino filio (sic dicto à נין *nin*, quod filium notat) à quo Assyria monarchia in majus provecta, pro deo consecratum testantur tum alii, tum Hieronymus in Hoseæ cap. 11. *Ninus in tantam provenit potestatem, ut patrem suum Belum referret in deum, qui Hebraice dicitur* בל *Bel. Hunc Sidonii & Phœnices appellant* בעל *Baal.* Hoc vero nomen *dominum* significare notum, ideoque tanquam cognomen merito Nimrodo addi potuit, qui dominium in gentes plures sibi assumpsit. Belum hunc *Jovem* Græci quidam & Latini (quasi summum illarum gentium numen) interpretantur. Ita Herodotus templum Beli, cujus hic mentio, ἱρὸν Βήλου Διὸς appellat; & Solinus c. 60. de Babylone loquens, *Beli ibi Jovis templum, quem inventorem cœlestis disciplinæ tradidit etiam ipsa religio, quæ deum credit*; quæ ex Plinio habet, l. 6. c. 26. Dubitatur tamen an Sol nomine Baal seu Bel non coleretur, quod Servio in Æneid. 1. visum: *Assyrios constat Saturnum (quem eundem & Solem dicunt) Junonemque coluisse, quæ numina etiam apud Afros postea culta sunt, unde & lingua Punica Bal deus dicitur: apud Assyrios vero Bel dicitur quadam sacrorum ratione & Saturnus & Sol.* Et hoc quidem eo probabilius redditur, quod *Baal* seu *Beel* à Phœnicibus cultus inter cætera cognomina *Beelsamen*, quasi בעל שמים *dominus cœli*, diceretur, ut ex Sanchoniathone notat Eusebius, Evangel. Præp. c. 7. Τὸν ἥλιον θεὸν ἐνόμιζον μόνον, ἐξαιρέτως κύριον, Βεελσάμην καλοῦντες· *Solem deum unicum existimarunt, cœli dominum, Beelsamen, vocantes.* Quo nomine quod aliud Soli convenientius? Is quidem & Adoneus Arabibus aut Syris dictus, teste Ausonio Epigr. 29. ab אדון *Adon, dominus*; unde Græcorum Ἄδωνις, qui & Sol est, Macrob. Sat. l. 1. c. 21. ut supra notatum. Belum etiam eundem cum Ammone facit Nonnus, quem solem esse probatum est in vers. 212. atque is Jupiter Ammon, ut hic Belus Jupiter dicitur, diversa nomina Ammonis & Beli apud gentes diversas sortitus.

Βῆλος

Βῆλ῾ον ἐπ' Εὐφρήτου, Λιβύης κεκλημένον Ἄμμωνα.
Ad Euphraten Belus, in Libya, Ammon vocatus.

Verisimile igitur Soli, seu cœli domino, & Belo regi, terrestri domino, eos cultum communem tribuisse.

V. 1009. Καὶ τῆς τοι πεδίον τόδε] Ita de Babylone Herodotus, κεῖ῾ται ἐν μεγάλῳ πεδίῳ, *in magna planitie sita est*; quam *planitiem* seu *campum*, *terræ Sinaar* sacræ literæ vocant, Gen. 11. 2. Nec tantum de vacuis campis urbem circumjacentibus, verum etiam de ipso solo ab urbe, cum arce & hortis pensilibus, occupato, hoc auctoris intelligendum videtur, ut eorum magnitudo insinuetur.

V. 1010. Ἀκρόκομοι φοίνικες ἐπηρεφεῖς] *Palmæ* duplici epitheto hic ornantur, ob ipsam arboris naturam, & crescendi modum, ex Eustathii sententia. Ἀκρόκομοι enim dicuntur quia in summitate sola ramis ornantur, eoique non in latum spargunt, sed in altum efferunt; ἐπηρεφεῖς vero Eustathio dici videntur, quod in modum tecti fornicati rami fastigiantur. Dubitari tamen potest an horti pensiles Babylonii, ab auctoribus passim celebrati, hic non notentur, ubi super pilas lapideas fornicatas, terra instrata, arbores proceræ consitæ fuerunt; de quibus consuli potest Strabo l. 16. & Curtius l. 4. Ita Φοίνικες ἐπηρεφεῖς πεφύασι hic reddendum erit, *Palmæ super tectum crescunt*: ut enim ἀνηρεφὲς est *quod tecto caret*, Apollon. in Argon. ita ἐπηρεφὲς hic erit, *quod super tectum nascitur*: sic significatio præpositionis ἐπὶ, quæ sæpe valet *super*, ut in ἐπίπεδος, ἐπιχθόνι῾ος, & similibus, melius retinebitur. Et verisimile est auctorem majus aliquid indicare voluisse quam palmas in Babyloniæ campis nasci; cur enim hoc memorabile videretur, cum in Africa & Asia passim proveniant? Sed communem sententiam, quæ satis commoda est, non rejicio, nec sententiam meam profero, sed conjecturam tantum propono, quam doctiorum judiciis subjiciendam censo.

V. 1012. Ὑγρῆς βηρύλλε γλαυκῷ λίθον] *Beryllum* in Babylonia nasci refert, quam auro præfert; uti & Plinius, lib. 37. cap. 5. de eadem gemma loquens, *Indos* affirmat *carere auro malle*. Eam ὑγρὸν *liquidam* vocat (male enim *humidam* H. Stephanus interpretatur) propter pelluciditatem, sicut *liquidi amnes* Latine dicuntur, & *liquidus æther*, Hor. Od. unde *liquidum* pro *claro & manifesto* usurpatur. Recte notat Eustathius ὑγρὰν dici τὴν βήρυλλον ὡς ἁπλῆ γλαυκῶν (ωμάτων ὑγρῶν ἔτι) δοκούντων διὰ τὸ διαφανὲς, *quod corpora glauca liquida esse videantur propter pelluciditatem*. Sic Plinius de Smaragdo, *Dosque eorum est in colore liquido imitante transfucidum maris*: & paulo post *dilucidum* ac *liquidum* ab eo, tanquam synonyma, conjunguntur. Glaucum vero colorem, qui beryllis hic tribuitur, felinorum oculorum colorem imitari è Servio notat Salmasius in Solinum; qui & aquas marinas berylli colorem nonnihil referre, ex Epiphanio indicat, qui berylli colorem sic describit, ὅτι῾ γλαυκίζων μὲν ὅτι θα-

λασσο-

λαυκοειδής, *ad glaucum quidem accedit, marino colore tinctus.*

V. 1013. ἐν φεγόλης, ὀφιήπδ ἔνδοθι πέτρης] Non recte φεγόλας *effluvia torrentium* hic reddit H. Stephanus; inde scil. in errorem ductus, quod beryllos nasci ἐν φεγόλῃσιν ἀναύρων vers. 1115. legeret, atque ibi *effluvia torrentium* significari putarit, & eundem utrique loco sensum congruere existimarit. Sed aliud est ἐκβολή, quod *effluvium* recte reddi potest, aliud φεγολή, quod *promanentiam* notat: φεγολή, ἔξοχή, & φεγόλοι, λίθοι, Hesychio. Ita φεγολαὶ ἀναύρων, vers. 1118. sunt *eminentes fluviorum ripæ*; hic vero φεγολαὶ (ut recte notat Salmasius, not. in Solin. p. 341.) sunt *promanentiæ cautium in quibus cæditur Ophites marmor.* Ὀφιῆπς pro Ὀφίτης hic dicitur per *Epenthesin Poet.* ut πολίπς pro πολίτης· erit autem marmoris species è serpentium maculis sic dicta, teste Plinio lib. 36. cap. 7. Errat igitur interpres Avienus, cui Ὀφιῆπς πέτρα pro proprio loci nomine accipitur, dum hæc Dionysii verba sic reddit,

—— *Ophietidis arcis in arvis,*

nec dissimili modo Priscianus, in eodem errore versatus,

—— *Ophianæ ad mœnia petræ.*

Beryllum intra Ophiten lapidem nasci tradit hic Dionysius, neque hoc mirum, similia enim ab aliis feruntur: ita Theophrastus de lapidibus, οἱ ἢ ἐν ἑτέροις διείσκον ἢ διακοπομένοις, *inveniuntur aliqui in aliis lapidibus dum cæduntur.* Sic Plinius de Sarda, *Laudatissima circa Babyloniam cum lapidicinæ quædam aperirentur, hærens in saxo, cordis modo*; scil. ut cor in medio corpore. Et similiter beryllos ibidem natos fuisse nihil prohibet. Ita & hic Eustathius, metaphora non ineleganti, beryllum μαρμάρῳ λίθῳ ἐνθαλαμεύειν, *in marmore tanquam in thalamo recubare*, affirmat, nescius interim Ophiten marmoris esse speciem sed pro loco accipiens; verba enim ejus sic se habent, Τόπῳ γάρ τις ἐμὲ ὀφίτης ἐκβάλλων μάρμαρον λίθον, ᾧ ἡ βήρυλλος ἐνθαλαμεύει· nisi ὀφίτιδα pro ὀφίτης ibi legendum sit, quod illum nobis conciliabit.

V. 1014. ὑπὲρ Βαβυλῶνος ὅτι πρὸς Βορέαο] A Babylonia jam ad Assyriam proprie dictam transit. Nino urbe, Babylone olim majore, & prima insigni monarchia celebrem (in qua etiam Arbela urbs tertia Alexandri victoria clara) quæ incolis propria dialecto *Aturia* dicta est, teste Strabone; ut אתור pro אשור apud Chaldæum paraphrasten perpetuo legitur. De nominis Assyriæ ratione jam dictum in vers. 772. Cum vero Græci sub Assyriæ nomine, quod postea in Syriam mutarunt, regiones plerasque Assyrio imperio subditas comprehenderent, ut ibi notatum, hinc factum ut alii alias hujus imperii partes Assyriæ stricte sumptæ nomine notarint. Et Dionysius quidem Leucosyriam, aut ejus partem, pro Assyria stricte sic vocata sumit: hinc licet gentes quasdam Assyriam incolentes enumeret, regionem tamen ipsam Assyriam non nominat, quippe quam longe alibi statuit. Gentes quas hic recenset ὑπὲρ Βαβυλῶνος, hoc est *ultra Babylonem*, ad ortum sci-

ſcilicet ſitas eſſe affirmat, ita tamen ut ad Boream ſimul vergere indicet: quod de Meſſabatis quidem & Chalonitis, Aſſyriæ incolis, verum eſt; de Ciſſis vero quid ſentiendum ſit mox diſquiretur. Obiter interim notare libet eam Aſſyriæ partem in qua Ninus, ſeu Nineve, urbs ſita (quam quidem alii ad Tigrin, alii ad Lycum fluvium ſtatuunt, qua de re vide Fulleri Miſcel. l. 3. c. 6.) *Adiabenen* dictam; quod nomen licet Græci ab α priv. & διαβαίνω deductum opinati ſint, Fullerus tamen, Ammiani auctoritate fretus, qui *à fluvio Diava* ſic vocatam refert, fluvium illum Syris דיאבא ab Hebræa voce זאב *lupus*, ab Aſſyriis vero, ז in ד verſo, דאבא dictum cenſet, atque inde regionem *Adiabenen* nominatam, quam Αυκίαν interpreteris; ſicut Græci fluvium ipſum Λύκον, & hinc Latini *Lycum*, per nominis interpretationem reddiderunt.

V. 1015. Κισσοὶ] Interpres Dionyſii Avienus non Κισσοὶ ſed Κοσσοὶ hic legiſſe videtur, ipſe enim *Coſſi* reddit. Et profecto Coſſorum, ſeu Coſſæorum, ſitus non male huic loco congruit. Polybius & alii Mediæ eorum regionem accenſent, Ptolemæus in Suſianæ parte Aſſyriæ proxima locat, Strabo Elymæis conjungit. Ex his vero omnibus, atque etiam ex Plinii l. 6. c. 27. conſtat eos montana tenuiſſe inter Aſſyriam, Mediam, & Suſianam interjecta; unde regionem eorum in ipſo confinio ſitam alii Mediæ, alii Suſianæ adjiciunt. Ita ad Orientem quidem reſpectu Babyloniæ ſiti ſunt, inde vero nonnihil ad Boream potius quam ad Auſtrum vergunt, ſitu populo hic nominato ſatis conveniente. Ciſſios quidem eoſdem cum Suſiis facit Strabo, l. 15. Λέγουσι δὲ καὶ Κίσσιοι οἱ Σάσιοι, ac ſi plane ſynonyma forent: Ptolemæus vero Ciſſiam Suſianæ partem facit; ſed ab Aſſyria remotam, & ad Auſtrum magis quam Boream à Babylone vergentem, qui ſitus huic loco non convenit. Sed Ciſſios aliqui à Suſiis prorſus diſtinguunt, ut à Caſaubono in Strabonem ex Æſchylo notatur; & Philoſtratus quidem in Media Ciſſiam ſtatuit, ſed non longe à Babylone: ut ex collatis horum ſententiis colligi poſſit eos in Suſianæ, Mediæ, & Aſſyriæ collimitio ſitos fuiſſe, ubi plerique Coſſæos etiam ſtatuunt; ut dubitari poſſit an eadem non fuerit gens quam antiquiſſimi Græci Ciſſos & Ciſſios, (quos & aliqui poſtea ſequuti) poſteriores vero plerique Coſſos & Coſſæos appellarint. Et hoc quidem propius ad nomen *Chus* accedit quam Ciſſiorum nomen, quod tamen à *Chus* deducit Bochartus, *Ciſſios* è poſteris *Chus* filii Cham fuiſſe cenſens, à Nimrodo (qui Babyloniæ & vicinis regionibus imperavit) huc deductos. Ptolemæus tamen pro diverſis gentibus Ciſſios & Coſſæos accepit, quod diverſa hæc nomina apud diverſos auctores invenerit, & ſitum non prorſus eundem, cum vagi fuerint, & ſparſi degerent; unde vox νέμονται, quæ hic à Dionyſio uſurpatur, Nomadicis gentibus congrua, his & Meſſabatis optime convenit. Coſſæos quidem latrociniis deditos fuiſſe, & ex alieno vivere ſolitos, refert Geographus, quod & innuit Plinius, *Coſſæos latro-*

nes

nes vocans: atque aliquam eorum partem in Mediæ montanis prope Parthiam vixisse iidem testantur.

Μεσαβάτας ἢ] *Messabatas* in Persidе juxta Paræticenen statuit Ptolemæus, l. 6. c. 4. idem vero Sambatas in Assyria nominat, l. 6. c. 1. prope Sittacenos & Apolloniatas: ubi dubito an Σαβάτα non scribendum sit, quod eodem situ urbs Sabata à Plinio statuatur, l. 6. c. 27. & Mesabatene ab eodem supra Cossæos ad Septentrionem posita esse dicatur, quod in eundem situm cum urbe Sabata regionem illam deducit, Dionysii etiam descriptioni convenientem. Strabo etiam l. 11. Σαβαπκὼ ad Zagrium montem Mediam ab Armenia dirimentem statuit; ubi tamen Μασαβαπκὼ legendum monet Casaubonus, quod Μασαβαπκὴ ab eodem, l. 16. eo ipso in situ statuatur, quam Ἐλυμαίας ἐπαρχίαν ibi vocat. Utcunque vero de ea dictione se res habeat, ibi certe Messabatarum regio fuit, ex Dionysii, Plinii, & ipsius Strabonis sententia, ubi Sambatæ (nisi corrupta sit ea scriptura) à Ptolemæo statuuntur: quos & Sabatas dici potuisse non modo ex Strabone, l. 11. & urbe quæ Sabata Plinio vocatur, verum & inde arguitur, quod *Sabtha* Hebræis dici tradit Arias Montanus, si Ortelio fides. Levem quidem esse servilis literæ ב, cum vocali adjuncta, adjectionem vel jacturam norunt Hebraicæ linguæ periti, cui cognatæ harum gentium linguæ. Quod si Messabatæ etiam aliqui in Persidе fuerint, ubi à Ptolemæo statuuntur, hoc inde contigisse censendum quod vaga gens fuerit, latrociniis vicinos infestans, & aliena loca occupans; quod de Elymæis, quorum pars Messabatæ, tradit Geographus, & de Cossæis modo notatum.

Χαλωνῖται ἢ] Chalonitis Assyriæ regio inter Ctesiphontem urbem & Zagrum montem à Plinio, l. 6. c. 27. statuitur; ab eodem etiam, c. 26. *Ctesiphon* ipsa, Parthici regni caput, *in Chalonitide à Parthis* condita fuisse dicitur. Prope Zagrum etiam Chalonitis à Polybio, l. 5. statuitur, uti etiam à Strabone l. 16. ut à Casaubono locus ille restituitur, cum in editis plerisque Χαωνῖτις scribatur. Ita de situ hujus gentis nullum restat dubium.

V. 1016. Ἀρμψίων ὀρέων] Non eosdem *Armenios montes* hic intelligit è quibus Euphraten oriri vers. 978 affirmarat: ex Abo enim seu Paryardis parte Euphratis origo est, Caspii vero montes Ptolemæo vocati, quos sub Parachoatræ nomine Strabo complectitur, Armeniam à Media disterminant. Unde constat, quod alibi notavimus, Dionysium nomine Armenii montis, quod sæpe usurpat, non particularem aliquem montem, sed quemvis qui intra Armeniæ terminos est, intelligere.

V. 1017. Μηδικὰ τέμπεα] Mediam περιρρέζων Μηδικὰ τέμπεα vocat, quod inter montes hta sit, & maxima ex parte aquis irrigua, & sylvis opaca (unde ver. 1032. λασίας ἰαμβὰς, *prata densis arboribus consita*, in eadem nominat) quæ propriæ sunt notæ locorum quæ *Tempe* vocantur, qualia sunt Thessalica illa inter Ossam & Olympum per quæ Peneus fluit. Τέμπη κοιλώματα μεταξὺ

ἢ ὀρῶν, ἢ οἱ Ζωίλενδρι τόποι, *Tempe convalles inter montes, & loca arboribus conſita*, Suidas.

V. 1019. Γηλοί τ', Μάρδοι τ', ἠδ' ἀνέρες Ἀτροπατηνοὶ] De Gelis (quos eoſdem cum Caduſiis facit Plinius) & Mardis jam dictum in verſ. 732. Eos in Atropatena regione plerique ſtatuunt: ipſos tamen ab Atropatenis diſtinguit Dionyſius, non niſi cultiores regionis illius incolas Atropatenos vocans; cum Geli, Mardi, & alii monticolæ μεταναῖαι ἢ λῃστικοὶ, *latrones qui aliunde eo migrarint*, teſte Strabone l. 11. & quidem Scythici generis, fuerint. Cætera Atropatenes εὐδαίμονα χωρία, *felicia loca*, vocat Strabo, ut Dionyſius hic εὐδηλέα γαῖαν. Atropatene vero ſeu Atropatia, ſic dicta ab *Atropato* duce, qui eam à Macedonum imperio liberam ſervavit, teſte Strabone l. 11. (pro qua falſo Ptolemæus provincias duas, quarum alteram *Tropatenen*, alteram *Antropatiam* vocat, ſubſtituit, ut ante nos notavit Salmaſius) Mediæ late ſumptæ pars eſt. *Medorum, quorum pars ſunt Atropateni*, Plin. lib. 6. cap. 13. Mediam enim in *Atropatenen* hanc, quæ Borealior, & *Mediam magnam* Perſis proximam (cujus maximam partem *Choromithrenen* vocat Ptolemæus) dividit Strabo; & Ptolemæus Mediam ab Hyrcanio mari ad Perſidis terminos extendit. Dionyſius vero Mediæ tantum Magnæ nomen Mediæ tribuit, quippe quæ à ſolis Medis coleretur ſine Scythicarum gentium miſtura, quæ maximam Atropatiæ partem occuparant.

V. 1020. ἀγαυῶν ἔθνεα Μήδων] Mediæ Magnæ, ſeu proprie dictæ, Perſidi vicinæ, incolæ (quos ἀγαυὺς vocat, ob imperium quod, victis Aſſyriis, diu tenuerunt) ubi Ecbatana urbs, Medorum olim regia; & in qua Macedonicis & Parthicis regibus æſtiva ſedes, ut hyberna illis in Seleucia, his in Cteſiphonte, teſte Strabone.

V. 1021. Κείνης τοι γλυκέης] A Medea Medorum originem fabuloſe deducit, Mediam ὁμώνυμον γαῖαν, ipſi *cognominem terram* vocans verſ. 1026. (quam ἐπώνυμον potius cum Strabone dicere debuit, neque enim idem plane nomen Μήδεια fœminæ, & Μηδία regionis appellatio:) uti apud Græculos vulgatum fuit à Medo Medeæ filio, aut ipſa Medea, Medorum originem accerſere, ut ex Strabone l. 11. conſtat. Sed ex ſacris literis facile colligi poteſt, quod ſtatuit Joſephus, à *Madai* filio Japhet, de quo Gen. c. 10. Medorum nomen deductum; perpetuo enim gens ea in Scriptura ſacra *Madai* vocatur, & cum Elam jungitur.

V. 1022. ἀμύμονος ἡρωΐνης] Medea hic ἡρωΐνη dici poteſt, uti & modo ἐϋμήδης dicta eſt, tam ob fortem & heroicum animum ac inclyta facinora, quam quod genus à diis ducere proderetur, & proinde ἡμίθεος haberi potuerit. Ea enim Æetæ Colchorum regis filia fuit: eum vero Solis filium fuiſſe fabulati ſunt, quod Colchidem, quia ibi ultimus eſt ad Orientem Interni maris proceſſus, antiquiſſimi Græci pro ultimo Oriente, & loco unde Sol ipſe oriretur, acciperent, ut è Mimnermo notatum in verſ. 940. Ob ejuſmodi

modi vero causas heroas dictos testatur Suidas, Ἥρως, ἡμίθεος, δυνάστης, γενναῖος, *Heros, semideus, potens, generosus.* Quis autem Medeam *inculpatam* dici ferat, ut vocem ἀμύμονα hic reddit H. Stephanus, cum veneficii, quo Thesea privignum è medio tollere conata est (ut cætera horrenda illius facinora mittam) à Dionysio hic accusetur? Censendum igitur nomen ἀμύμονα (quamvis Grammatici plerique *inculpatam* reddant, quasi ἄμωμον dictum opinantes) *inclytam* potius aut *strenuam* hic significare, ut in illo Homeri loco,

—— ἀμύμονά τ' ἠρείσειν τε·

Ἀκταίου πρὸς ῥόον Ἰλισσοῖο] Athenis, quas Ilissus fluvius præterlabitur, qui Ἀκταῖος hic dicitur, quod Attica, in qua Athenæ, olim Ἀκτὴ vocaretur, vide in vers. 423.

V. 1024. γόνῳ Πανδιονίδαο] Thesei, cujus pater Ægeus rex Athenien sis Pandionis filius, qui cum ex priore uxore Æthra Thesea genuisset, postea Medeam ab Jasone repudiatam matrimonio sibi junxit. Ea vero Jasonem, qui diu domo abfuerat, reducem, nec à patre cognitum, veneno tollere conata est: unde ipsa ab Ægeo (agnito postea filio) Athenis pulsa est, teste Plutarcho in Theseo, aut præ pudore fugit, ut auctori nostro placet; deinde cum Medo filio ab Ægeo suscepto in Mediam, à Colchide patria non longe diffitam, eam concessisse fabulantur, cum in Colchidem reverti non auderet. Paulo aliter has Græculorum fabulas refert Justinus l. 41. Jasonem narrans cum Medea in has oras venisse, & à Medo Medeæ filio Mediam, ab Armenio Jasonis comite Armeniam denominatam: uti & Albanos ab Jasone ortos refert Plinius l. 6. c. 12. & Persas à Perse Medi filio Eustathius & alii denominatos tradunt: tam late arma sua Jason & ejus comites, aut Græculi certe fabulas suas, circumtulerunt!

V. 1028. Οὐ οἷ ἔλω] Ἔλω hic significat *licebat*, sicut ἔξεστι pro ἔξεσται à Poetis Græcis sæpe ponitur, & aliquando *est* pro *licet* apud Latinos, ut apud Horatium,

Mansuri oppidulo quod versu dicere non est.

V. 1029. πολυφάρμακοι ἄνδρες ἔασι] Nescio cur Medos accusetur quasi veneficiis deditos, tanquam à Medea hoc edoctos, nisi forte propter oleum quod Medicum vulgo vocatum est, de quo Solinus, c. 24. de Mysia agens, *Apparet herba quæ inficitur oleum quod vocant Medicum; hoc ad incendium excitatum si obruere aqua gestias, ardet magis.* Ammianus etiam l. 23. in Perside affirmat oleum confici Medicum, quo illitum telum, si hæserit uspiam tenaciter, cremat. Idem & Χαρικὸν & Μηδικὸν dici interpres Nicandri testatur. Μηδείας ἔλαιον, *Medeæ oleum*, Procopio dicitur, Goth. l. 4. ex quo (uti etiam è Plinio, l. 11. c. 105.) naphtham sic vocatam constat. Φάρμακον (inquit Procopius) ὅπερ Μῆδοι μὲν νάφθαν καλοῦσιν, Ἕλληνες δὲ Μηδείας ἔλαιον· *Pharmacum quod Medi naphtham vocant, Græci vero Medeæ oleum.* Medeæ oleum hoc vocarunt, quod eo crederetur Creüsam pellicem à Medea cre-

matam,

matam, ut Plinius teſtatur. Medicum vero, tam quod Medi eò crebro uterentur quod innuit Procopius, quam quod in Media, aut ſaltem prope Mediam (in Aſtacene ſcil. Parthiæ regione Mediæ proxima, Plinio teſte) ebulliret: niſi forte Medicum per errorem aliqui nominarint, cum ἔλαιον Μηδίας, *Mediæ*, legerent, quod Μηδείας, *Medeæ*, ſcriptum fuit. Non tamen ſimplex naphtha Medeæ oleum pleriſque dictum eſt, ſed φαρμακὸν φάρμακον, *pharmacum factitium*, ex naphtha herba quadam infecta, ut modo è Solino notatum. Herbam eam Κολχικὸν & ἐφήμερον vocarunt: Colchicum quod in Colchide naſceretur; ephemerum, quod guſtata uno die interîmeret: de qua Dioſcorides, l. 6. Ἐφήμερον, ὃ ἔνιοι Κολχικὸν, διὰ τὸ ἐν Κολχίδι φύεσθαι, *Ephemerum, quod aliqui Colchicum vocant, propterea quod in Colchide naſcatur.* Ea ipſa herba Μηδείας πόα à Nicandro vocatur; vide Cl. Salmaſium in Solinum p. 241. cui nos hæc debere fatemur. De oleo hoc Priſcianus Dionyſii interpres,

Ignipotens oleo commiſto gignitur herba,
Medica cui nomen, cujus compeſcere flammas
Si quis aqua cupiat, plus ignis paſcitur illa.

Sed ut Mediæ nomen Pharmaco hoc deleterio infame redditum eſt, ita prima alexipharmacum protulit non incelebre, citrea ſcil. mala, quæ & Medica vocata, de quibus Virgilius Georg. l. 2.

Media fert triſtes ſuccos, tardumque ſaporem
Felicis mali, quo non præſentius ullum,
Pocula ſi ſævæ quondam infecere novercæ.

V. 1030. οἱ μὲν ἐπὶ αὐτὰς Πέρσας —] Innuit Mediæ partem cautibus aſperam eſſe, extimas ſcil. oras, ubi Zagrus, Parchoatras, & alii montes; atque in cautibus iis Narciſſiten lapidem obſcuri coloris naſci affirmat cujus meminit Plinius l. 37. c. 11. quem à narciſſi floris colore ſic dictum Euſtathius arbitratur. Cæteris vero partibus, quæ à montibus longius abſunt, paſcua læta eſſe affirmat Dionyſius, quod & Strabo l. 11. confirmat; eo enim teſte, in vallibus εὐδαίμων χώρα ἐστὶ, καὶ πάμφορος, πλὴν ἐλαίας, ἐπιτήδειος δὲ διαφερόντως, *uberrima eſt, & omnium ferax, dempta olea, equis verò alendis aptiſſima*, præſertim in Niſæo campo, uti & oves optime alere Dionyſius hic affirmat. Et Strabo quidem herbam quandam, quæ equos maxime alit, *Medicam*, quod in Media abundet, appellatam notat: ea trifolii ſpecies eſt.

V. 1034. ἄχρι πυλάων Καπαδόκων] Καππάδων hic legendum eſſe ex Euſtathio conſtat, qui hæc ſic repetit, οἱ Μῆδοι ἄχρι τῶν Καππάδων διήκουσι πυλῶν, infra etiam notans Caſpias portas Καππάδας à Dionyſio vocari παρωνύμως, ἐκ τοποθεσιακῶς, *denominative, non diminutive.* Obſtat quidem metri ratio ne Καπαδόκων legatur, ut à Stephano editum eſt (miniſtrorum forte incuria) tunc enim penultima produci deberet, ut ver. 1039. Caſpiæ hæ Portæ (quæ Mediam ab oriente terminant, ut hic indicatur, ultra quas Parthia ad Ortum ſita eſt, verſ. 1039. Πύλαι, ſeu *Portæ* dicun-

dicuntur, quod inter invios montes & scopulos angustus ibi transitus sit, quasi per *portam*; Caspiæ vero quod ad loca Caspio mari vicina è Parthia & Persidis parte non alibi transitus pateat, vide vers. 1038. Portæ hæ describuntur à Plinio, l. 6. c. 14. & Solino cap. 50. *Caspiæ portæ* (inquit Solinus) *panduntur itinere manu facto, longo octo millibus passuum, nam latitudo vix est plaustro permeabilis.* Et quod de rupibus impendentibus hic habet Dionysius à Plinio confirmatur, *Dextra lævaque ambustis similes impendent scopuli.*

V. 1036. Κλεῖδες γαίης Ἀσιήτιδ'] *Asiæ claves*, si propriam vocis significationem spectes (quanquam *claustra* non male reddat Hen. Stephanus, cum κλεὶς *clavis* à κλείω *claudo* derivetur) quod ibi tantum aperiatur, & quasi referatur, iter, tam è Media & aliis regionibus quæ ad Occidentem spectant in Parthiam, Arianam, & alias Orientales regiones tendentibus, quàm è Carmania, Persidis parte, & aliis Meridionalibus regionibus (uti hic indicatur) ad Hyrcaniam, & alia loca Septentrionalia Caspio mari vicina. Minus probabile est ex nulla Persidis parte alibi quam per Portas has ad Hyrcaniam transitum datum, sed de Persidis parte Orientali Parthiæ vicina hoc intelligendum videtur, unde (intercluso recto aditu in Mediam objectu Parchoatræ invii montis) per Parthiam & Portas has in Septentrionem iter facere necesse habebant. Fortasse Dionysius, dum è Perside ad Caspium mare & Hyrcanios per Caspias Portas transiri affirmat, partem Carmaniæ desertæ Ptolemæo vocatæ Persidi accensetj; quod à Strabone lib. 16. fit, dum Carmaniam à Septentrione Perside ambiri affirmat; Τῷ δ' ἐν Καρμανίαν ἐξωκλεῖται πρὸς Ἄρκτον ἡ Πέρσις πολλὴ ἔστι, *Carmaniam à Septentrione circumdat Persis, quæ magna est regio.* Sed per Caspias Portas è Media & regionibus Caspio mari vicinis in Orientem præcipue itinera facta (& è converso) è Strabone constat, qui intervallum à Caspio mari per Caspias Portas ad Bactra, & ab ipsis Caspiis Portis ad Indiæ fines, ex Eratosthene commemorat. Quod vero ibi celeberrimus esset in media fere Asia transitus, hinc Geographi in dimensionibus itinerum per Asiam describendis, ad Caspias Portas præcipue respiciunt, distantiam locorum ab illis notantes, ut apud Strabonem lib. 2. & 11. & alios videre est. Sic Plin. l. 6. c. 15. de Portis his loquens, *Hunc cardinem Alexandri Magni itinera fecere.*

V. 1040. Πάρθοι ναιετάουσιν ἀρήϊοι] Ad Parthiam seu Parthyenen describendam jam accedit, proxime Caspias Portas ad Orientem sitam. Parthiam quidem à Parthyene, ut totum à parte, distinguit Ptolemæus, Parthyenen Parthiæ provinciam faciens: sed ab eo hac in re dissentit Strabo l. 11. cui tota regio quæ Parthia Ptolemæo est Parthyene dicitur; cum quo Polybius & alii consentiunt. Ut enim eadem regio Bactria & Bactriana, atque incolæ Bactri, Bactrii, & Bactriani vocati; ita de hac gente & regione se res habuit, Stephano teste, Λέγονται δὲ καὶ Πάρθοι καὶ Πάρ-

Ἠοι ἠ Παρθυαῖοι· ἠ Παρθυαία ἡ χώρα ἠ Παρθυλών. Regionem scilicet quam Parthi incoluerunt antiquiores plerunque *Parthyenen*, posteriores vero scriptores (Latini præsertim) *Parthiam*, ut & incolas Parthos, appellarunt. Sed cum antiquæ Parthorum sedis limites perangusti fuerint, quos sensim ad vicina propagarunt, teste Justino l. 41. regiunculam quam primo tenuerunt, nomine antiquiore, *Parthyenen*, totam vero regionem quam ante Arsacis imperium occuparunt *Parthiam* nominat Ptolemæus, Hyrcania, Media, Carmania, & Aria cinctam, quæ etiam tota *Parthyene* Straboni vocatur: & de ea quidem tota à Dionysio hic agitur. Recentiores vero Latini aliquando Parthiæ nomen ad totum Parthicum imperium sub Arsacidis acquisitum extendunt: Ita Solinus, c. 59. *Parthiam, quanta omnis est, à Meridie Rubro mari, à Septentrione Hyrcanio claudi* affirmat, & *regna in ea duodeviginti* numerat. Parthos è Scythia primum profectos Parthiam ab ipsis dictam occupasse refert Justinus, l. 41. idque nominis indicio probat, quod *Scythico sermone Parthi exules dicantur*, quod & Eustathius aliique confirmant. Huc accedit quod sermo ex Scythico & Medico mixtus esset, & armorum Scythicus mos, teste eodem Justino: utraque quidem gens sagittis præcipue usa est, ut de Parthis hic affirmatur, de Scythis vero vers. 740.

V. 1041. ἐ γὸ ἀρώτῳ] Parthorum horum (quorum bellicam fortitudinem hic celebrans auctor, eos neque agriculturæ, neque nauticæ rei, neque armentis aut gregibus pascendis deditos esse affirmat, sed ab infantia bellicis studiis, equitatione scilicet & sagittarum jactu exerceri) mores & instituta legi possunt apud Justinum, loco citato, ubi etiam de imperii Parthici (ab Arsace erecti, & ab ejus posteris ab Ariana ad Euphraten propagati, ut Romani imperii æmulum esset) origine & incremento agitur.

V. 1045. Νηπίαχοι τόξοιτι] Hoc non de ingenuis tantum pueris, verum etiam de servis (è quibus maxima exercituum Parthicorum pars constabat) intelligendum esse docet Justinus; de servis enim agens, *Hos*, inquit, *pari cura ac liberos suos habent, & equitare & sagittare magna industria docent.*

V. 1050. Φέρϛουτιν ἀ' ἄχθοι] Ita Justinus, *Carne non nisi venatibus quæsita vescuntur.*

V. 1052. Αὐσονίς βασιλῆϊ] Incertum est an Augustum intelligat, quod Eustathius opinatur, & his verbis ad pacem & amicitiam Romanam à Parthis tunc quæsitam, remissis signis Crasso ablatis respiciatur, (hoc enim Romanis armis non effectum, nisi arma alibi terrarum mota intelligas, quibus Augustus terrorem nominis sui late circumtulit) an Neronem potius, cujus auspiciis res magnæ in Armenia à Corbulone contra Parthos gestæ, donec Tiridates supplex pacem à Nerone peteret, & obsidem filiam traderet. Vide Tacit. Annal. lib. 15.

V. 1053.

V. 1053. Εἴ δέ σε ἡ Πέρσας] *Persarum* nominis haud certa origo est: indicio quidem est à *Perse* aut *Perseo* aliquo deductum esse Περσειδῶν apud ipsos familia, cujus meminit Herodotus, (unde à *Perseo* illo fabula de Andromeda liberata decantato, aut *Perse* nescio quo, quem Medi filium, Medeæ nepotem fingunt, Græculi nomen deducunt;) alioqui doctis judicandum relinquerem an à פרס *paras, divisit, Persis* vocata fuerit, quod perpetuis montium jugis à Media & Susiana dirimatur: vide vers. 1063. Ab Elymæis (ab *Elam* filio Shem denominatis) Persas originem trahere affirmat Josephus, Antiq. l. 1. c. 7. unde עילם *Elam*, in sacris literis Persas significare interpretes plerique arbitrantur. *Elymæis* quidem nomen illud *Elam* primario convenit, quorum regio Mediæ, Persidi, & Susianæ ex plurimorum sententia interjecta est: sed *Elam* seu *Elymaidem* olim latius extensam fuisse, & magnam Persidis postea dictæ partem includisse probabile est; unde Persarum apud sacros scriptores nulla est mentio ante Cyri tempora, sub quo nomen ipsum ortum videtur, frequens vero in Daniele, Ezechiele, Esther, & aliis libris sub Cyro, aut post ejus regnum, scriptis. Hoc à Bocharto notatum, cujus sententiam (non nisi nuper mihi cognitam post cætera hac de re exarata) de nominis Persarum origine, cæteris repudiatis, libens jam amplector. Nimirum is *Persas* post Cyri imperium sic dictos putat, quasi *equites*, ob summum post Medos victos equitandi studium, (nempe à פרש *paras, eques*) vix enim unquam melioris notæ quisquam pedes conspiciebatur, teste Xenophonte, Οὐδεὶς ἂν πω κλῶν καλῶν ἑκὼν ὀφθείη Περσῶν ἀμαχεὶ πεζός· Pluribus hoc probatur tam à Bocharto quam Brissonio de regno Pers. l. 3.

V. 1056. Ἀσίης βασιλεύτατον ἔθνος] Nulla nimirum Asiatica gens tantum imperium tenuit quantum Persæ, quippe qui imperio illi quod Assyrii & Medi antea tenuerunt Lydorum etiam regnum & Ægyptum adjecerunt, imperii sui terminis ab Indiæ finibus ad Hellespontum usque (vel, ut testantur sacræ literæ, Esther cap. 1. ab India ad Æthiopiam) prolatis. Hinc Persarum rex ὁ βασιλεύς, *Rex*, καὶ ἐξοχὴν, & Μέγας βασιλεύς, *Rex magnus*, appellatus est; εἰωθότων ὑπὸ Περσῶν βασιλέα Μέγαν προσαγορεύειν, *cum soliti essent Persarum regem Magnum appellare*, Plut. in Apoph. Imo & *Rex regum*, ut tam historia sacra, Ezræ c. 7. v. 12. quam profanæ testantur. De origine imperii hujus (quod Cyri virtute acquisitum est) consulatur Herodotus, & Justinus l. 1. De interitu ejusdem (Dario ultimo rege ab Alexandro Magno tribus præliis superato) legantur Curtius, Justinus, & Plutarchus in Alexandro.

V. 1058. Ὅσσοτε Μῃονίην] Innuit ditissimos antea habitos Lydos, qui & Μῄονες dicti, quorum præcipua urbs Sardes, Crœsi regia (cujus divitiæ in adagium abierunt, uti & Pactolus fluvius Sardes alluens χρυσορρόας dictus, vide in vers. 832.) Persas vero Lydorum spolus adeo ditatos, ut equi virique postea auro fulgerent;

rent: qualem Perſicorum armorum apparatum in prælio ad Iſſum cum Alexandro geſto deſcribit Curtius l. 3. *Illi aureos torques, illi veſtem auro diſtinctam habebant, manicataſque tunicas gemmis etiam adornatas.* Et quod ad aureos frænos attinet, eorum meminerunt tum alii, tum Dion Chryſoſt. Orat. 2. de Regno; ubi cum mentionem fecerit χρυσῶν φαλαρῶν καὶ χαλινῶν, *phalerarum & frænorum aureorum*, ſubdit, ὁποῖα τοὺς Πέρσας φασὶν ἐσθῆσθαι, *qualia Perſas affectaſſe ferunt.* Et ſplendidis hiſce indumentis poſt victum demum Crœſum eos conſueviſſe teſtatur Ammianus l. 24. *Armillis uti, monilibuſque aureis, & gemmis aſſuefacti poſt Indiam victam & Crœſum:* priſcam enim eorum frugalitatem deſcribit Xenophon, Κύρου παιδείας, l. 1. & conſtat apud omnes ante Cyri imperium Perſas inopes fuiſſe. Indiæ vero nomine apud Ammianum Ariana intelligenda videtur, quam aliqui Indiæ adjiciunt, vide in verſ. 1107. India enim proprie dicta nunquam Perſis paruit.

V. 1064. Καασπίων πυλέων] Verum quidem hoc quod à Caſpiis Portis ad meridiem Perſis ſita eſt, non tamen ipſæ Portæ Perſidem attingunt; eæ enim inter Mediam & Parthiam, inter Mediam vero & Perſidem Parchoatras ſitus, Ptol. l. 6. c. 4. qu Perſidis terminus Borealis fuit, ut Perſicus ſinus Auſtralis, vide verſ. prox. Eratoſthenis vero ſententiam Dionyſius hic ſequi videtur, qui Perſidis terminum Borealem facit Caſpias Portas; ſive quod Carmaniæ deſertæ & Parthiæ partem ſub Perſidis nomine comprehendat, vide in verſ. 1036. ſive quod montes ipſos in quibus *Portæ* proprie dictæ (qui quidem ad Perſidem procurrunt *Caſpias Pylas* vocet κατ' ἀγχιστικῶς (quomodo & Thermopylarum nomen à quibuſdam uſurpari in ver. 438. notatum:) ſic Mela l. 1 c. 15. inter Tauri Brachia Caſpias Pylas, cum Paropamiſo & Niphate, nominat.

V. 1069. Πρῶτα Σάβαι] Tribus hiſce gentibus triplicem ſitum ſigillatim aſſignare videtur, quem diverſis Perſidis populis competere præcedentibus verſibus indicaverat; ut prope Parachoatras montem, qui Mediam à Perſide diſterminat, ſint Sabæ ſeu Sabæi in Perſidis mediterraneis Paſargadæ, in maritima ora Taſci. Certe hic non recenſentur maritimæ tantum gentes ultimo loco nominatæ, ut ſtatuit Salmaſius; cum Sabæi à mari longe diſſit fuerint, & Paſargadæ urbs ſatis à mari remota, ut ex Ptolemæo & aliis conſtat. Σαβαίους, quos in Perſidis ora Carmaniæ obverſ ſupra Suzæos verſus Mediam habet Ptolemæus (ubi corrupte interpretes Stabæos reddunt) illos eſſe quos hic Σάβας vocat Dionyſius (at his ὁμωνύμους Sabæos Arabicos Σάβας etiam vocat) apertius eſt quam ut probatione indigeat. Probabile mihi viſum fuerat, ut *Sabæos* Arabas à *Sheba* & *Seba* poſteris Chus oriundos, ita *Sabas* ſeu *Sabæos* hos à *Sheba* filio Joktan ortos fuiſſe, cujus poſteros Orientalia loca tenuiſſe hiſtoria ſacra teſtatur, Gen. 10. v. 30. Sed doctiſſimus Bochartus mihi plane perſuaſit Arabiam felicem poſte-

posterorum Joktan sedem fuisse; cui rei ipsorum Arabum scripta fidem facere testantur.

ἀφ' ὃν ἡ Πασαργάδη] *Pasargadæ* Persidis urbs fuit prope Carmaniam, à Cyro ibi loci condita ubi Astyagen prælio vicit: & nomen quidem ipsum Πρῶν στρατόπεδον, *Persarum castra*, significare, testatur tum Eustathius, tum Stephanus de urb. cujus verba sic se habent; Τὰς δὲ Πασαργάδας ἔκτισεν ὁ Κῦρος ἐφ' ᾧ τόπῳ παρατάξαμενος Ἀσυάγην ἐνίκησεν· ὀνομάζεται δὲ ἡ πόλις διερμηνευόμενον Περσῶν στρατόπεδον· *Pasargadas vero condidit Cyrus, quo in loco instructa acie Astyagen vicit: urbs vero, si interpreteris, Persarum castra nominatur* Hebræis scil. (quorum linguæ aliæ Orientales cognatæ fuere) פַּרְסִי־גְדוֹד *Parsi-gedud* valet *Persarum exercitus*, פַּרְסִי־גָדֵר vero, *Parsi-gader* Persarum σφιγμα seu *septum*. Urbem hanc veterem fuisse Persarum regiam, & Cyri monumento nobilem, testatur Strabo, qui Persicis literis hoc inscriptum fuisse refert; ὦ ἄνθρωπε, ἐγὼ Κῦρος εἰμὶ, ὁ τῶν ἀρχῶν τῶν Πέρσων κτησάμενος, καὶ τῆς Ἀσίας βασιλεύσας, μὴ οὖν φθονήσῃς μοι τοῦ μνήματος· *O homo, ego Cyrus sum, qui imperium Persis acquisivi, & Asiæ imperavi; monumentum igitur mihi ne invideas*: una cum hoc Epigrammate Græco,

Ἔνδυμά σ' ἐγὼ κέκτημαι Κῦρος βασιλεὺς βασιλήων.

Urbis hujus meminit Ptolemæus lib. 6. cap. 4. (ubi interpretes corrupte *Pasarracha* habent) eamque in extremis Persidis finibus, ubi Carmaniæ conjungitur, describit; cui & Strabo consentit, Persepolin & Pasargadas in ferace Persidis convalle Carmaniæ juncta statuens, & Plinius, lib. 6. cap. 26. *Passargadas castellum quod Magi obtinent* in Orientali Persidis parte describens. Hic vero Dionysius Pasargadas non tanquam urbem, sed tanquam gentem, nominat; cui genti proculdubio Pasargadæ urbs, quam cum locis vicinis tenuere, nomen dedit. Hoc indicat Stephanus, qui monet urbem τὰς Πασαργάδας θηλυκῶς, *Pasargadas fœminine*, τοὺς δὲ οἰκήτορας τοὺς Πασαργάδας ἀνδρωνύμως, *incolas vero Pasargadas masculine* dici oportere: uti & Curtius, qui, quas alii Pasargadas, *Pasargadum urbem* appellat, incolas Pasargadas dici innuens. Nec alii certe sunt Pasargadæ illi quos inter Persidis populos Herodotus recenset, & nominatis aliis populis mox subdit, Πασαργάδαι εἰσὶν ἄριστοι, ἐν τοῖσι καὶ Ἀχαιμενίδαι εἰσὶ φρήτρη. Ptolemæus tamen, l. 6. c. 8. populum Pasargadas, uti & Corium fluvium qui Pasargadas urbem alluit (qua de re vide in vers. 1073.) in Carmaniæ partem à Perside & Pasargadis urbe satis dissitam ablegat, inde fortasse deceptus, quod aliqui (inter quos est Eratosthenes apud Strab. lib. 15.) Persepolin Orientalem Persidis terminum statuunt; ex qua sententia sequi deberet Pasargadas, cum Corio fluvio extra Persidem, & quidem in Carmania proxima ad Orientem regione, statuendos. Ex horum igitur sententia populum Pasargadas in Carmania locat Ptolemæus, quamvis ipse ex communiore sententia Pasargadas urbem in Perside statuat, Persidem longe ultra

tra Perſepolin ad Ortum producens. Curtius quidem l. 9. Alexandrum ab India reducem in Carmaniam proceſſiſſe affirmat, cujus Satrapes erat Aſpaſtes: libro vero 10. *Ventum eſt*, inquit, *inde Paſargadas; Perſica eſt gens, cujus Satrapes Orſines erat:* & mox ſubjicit Alexandrum Cyri ſepulcrum ibi aperuiſſe (quod in urbe Paſargadis fuiſſe Strabo, Plinius, Solinus, Arrianus, & tot alii affirmant:) ut dubitari non poſſit quin in Perſide cum Paſargadis urbe cognominis etiam gens ſtatuenda ſit.

ἄλλοι δὲ Ταοκοὶ] *Taſcorum* non alibi mentio fit; Salmaſio igitur libens aſſentior, qui Ταοκὲς pro Ταόκους in auctore aliquo male exarato Dionyſium legiſſe arbitratur. In maritima enim Perſidis ora, non longe à Paſargadis, *Taocene* regio, ubi *Taoce* urbs cum promont. cognomini à Ptolemæo ſtatuitur; & Taoces hujus meminit tum Arrianus, tum Strabo l. 15. urbem regiam nominans; ubi enim in editis libris eſt ἐν τῇ περαλίᾳ καὶ τῶν Ὀκλω λεγομένω, pro τῶν Ὀκλω Ταόκλω legendum eſſe equidem Cauſabono & Salmaſio aſſentior. Ut vero regio in qua urbs ea ſita Ταοκλωνὶ ita & incolæ Τάοκοι dici poterant, ut vicinæ Mardienes incolæ Mardi vocati.

V. 1070. Ἄλλοι δ' οἳ ναίουσι] Aliarum Perſicarum gentium, ut & fluviorum, nomina videre licet apud Ptolemæum, l. 6. c. 4. in quibus tamen nominandis plurimum variant auctores, cum ea loca parum cognita habuerint, utpote extra Romanum imperium ſita, nec à Macedonibus diu retenta. Notare vero libet fluvium Perſepolin, regiam Perſarum urbem, alluentem, qui Ptolemæo *Rhogomanes* dicitur, à Strabone, Curtio, Diodoro, & pleriſque aliis *Araxem* vocari, idque eodem ſenſu, ut Salmaſius opinatur, Plin. exercit. p. 202.

V. 1073. Χωεὶς μὲν Κόῤῥ ἠδὲ μέγας] Doctiſſimo Salmaſio facile aſſentior, qui hunc verſus hujus ſenſum eſſe ſtatuit, quod ab una Perſidis parte ſit Corus fluvius, ab altera Choaſpes; Corus ſcil. ab Orientali latere, Choaſpes ab Occidentali, circa Suſa; nam Suſianam ipſam aliqui pro Perſidis parte habent, ſic Strabo l. 15. χώραν δέ τινα καὶ ἡ Σουσὶς μέρος γενόμενα τῆς Περσίδος, *Suſianæ Perſidis quaſi pars eſt.* Corus hic Straboni Κόῤῥος dicitur, (quamvis alius ab hoc Cyrus ſit Mediæ fluvius) quem à Cyro rege ſic nominatum eſſe, & Paſargadas præterfluere, affirmat. Ἔστι δὲ καὶ Κύρος ποταμὸς διὰ τῆς κοίλης καλουμένης Περσίδος ῥέων πρὸς Πασαργάδας, (ὃς μεταβαλὼν τὸ ὄνομα ὁ βασιλεὺς) ἀντὶ Ἀγραδάτου μετωνόμασεν Κόῤῥον· *Eſt & Cyrus fluvius per Perſiaem, quam cavam vocant, juxta Paſargadas fluens, cujus nomen mutavit Cyrus rex, ut pro Agradata Cyrus vocaretur.* Κόῤῥον à Dionyſio hic vocatum *Cyrum* reddit ejus interpres Avienus, Straboneum imitatus: Priſcianus vero *Corum*, uti & Mela, l. 3. c. 8. *Zothis per Carmanios, in Paſargadis Coros effluunt.* Parum quidem inter nomina hæc intereſt: ad primitivam linguam magis reſpiciunt qui Κόῤῥον, ad Græcum loquendi morem qui Κῦρον vocant; ipſe enim

enim rex qui Græcis Κόρης, Hebræis כורש *Coreth* dicitur. Quod si Pasargadas præterfluat Corus hic seu Cyrus, Bagradam Ptolemæi esse oportet, quem ille Persidem à Carmania disterminare affirmat; & *Bagradæ* quidem nomen ab *Agradato* (quo nomine fluvium hunc olim appellatum refert Strabo) non multum abludit. Eodem vero errore Κόαιον fluvium (qui non alius certe est quam Κύρος Dionysii & Melæ) in Carmaniam transferre videtur Ptolemæus, & à Bagrada diversum facere, (nomina duo, quorum alterum vetus est, alterum novum, pro fluviis duobus sumens) quo Pasargadas populum procul ab urbe cognomini in Carmaniam ablegat. De Choaspe mox dicetur.

V. 1074. Ἕλκων Ἰνδὸν ὕδωρ, σφῷν ἐ ῥείων χθόνα Σόσων] Crasse hic à Dionysio erratur; Choaspen enim Indicum fluvium (cujus Curtius lib. 8. & Strabo lib. 15. meminerunt) cum cognomini fluvio Susa præterlabente confundit. Et ridicule Eustathius Choaspen ἕλκειν Ἰνδὸν ὕδωρ interpretatur, ὡς ἐκ τοῦ Ἰνδοῦ ῥεόμενον ποταμοῦ, *tanquam ab Indo fluvio abscissum*, quo quid absurdius vel fingi potest? Indicus quidem Choaspes cum Cophete in Indum fluvium fertur, non ex eo prodit; at Choaspes hic tanto terrarum spatio dissitus nihil cum Indo, nec quicquam cum Indico Choaspe, præter nomen, commune habet: in Media enim, teste Plinio, oritur. Unde facilem medelam, à Salmasio acceptam, plagæ huic adhibere possemus, legendo Ἕλκων Μῆδον ὕδωρ, nisi ex interpretum omnium consensu ipsius auctoris, non scribarum erratum esse constaret. Choaspes hic Susa præterlabens eo præcipue nomine celebratur, quod solam ejus aquam reges Persici biberent. Hoc refert Herodotus, & ex eo Athenæus l. 2. subjungens aquam decoctam, quoquo rex iter faceret, circumferri solitam: Ὁ Περσῶν βασιλεὺς ὥς φησιν ἐν τῇ περσικῇ Ἡρόδοτος ὕδωρ ἀπὸ τοῦ Χοάσπεως πίειν λέγεται, τοῦ περὶ Σοῦσα ῥέοντος, τοῦτο μόνον πίνει ὁ βασιλεύς· *Persarum rex, ut libro primo refert Herodotus, aquam ex Choaspe, qui circa Susa fluit, bibere dicitur, & de hac sola bibit.* Idem refert Solin. c. 41. & Isidor. l. 13. c. 21. & Plut. l. de exilio, idem vulgo proditum fuisse indicat. Hinc Tibullus l. 4.

——— *& regia lympha Choaspes.*

At nullius Choaspis in Susiana meminit Ptolemæus; & cum auctores modo citati, atque etiam Strabo l. 15. Choaspen urbem Susa alluere affirment, idem de Eulæo ab aliis affirmatur. Sic Plinius l. 6. c. 27. *Amnis Eulæus ortus in Medis, medioque spatio cuniculo conditus, & rursus exortus, per Mesobatenen lapsus circuit arcem Susorum.* Et mox de Eulæo affirmat quod alii de Choaspe produnt, *Reges non ex alio bibunt, & ob id in longinqua portant.* Eadem etiam de Eulæo narrat Solin. c. 36. quæ postea de Choaspe c. 41. Nisi igitur Plinium aliis, Solinum vero sibi, contraria scribere putandum sit, Choaspem cum Eulæo eundem esse oportet; ut antiquis quibusdam Græcis Χοάσπης seu Χοάσπις nominetur, posterioribus vero Græcis, & Latinis plerisque, Εὐλαῖος *Eulæus*, nomine à patrio

trio vocabulo deducto, nam Hebraice אוּלַי *Ulai* dicitur, Dan. c. 8. Quod si quis obiiciat Plinium & Polycletum apud Strabonem Choaspen ab Eulæo distinguere, & à Plinio quidem, l. 31. c. 3. Choaspi Eulæum socium adjungi, *Parthorum*, inquit, *reges Choaspe & Eulæo tantum bibunt*, & ab eodem Plinio, l. 6. c. 27. affirmari *Choaspem ex Media venientem in Tigrim influere*, cum Eulæus, ex Ptolemæi & aliorum sententia, in Persicum sinum se exoneret; at meminerit, non minus de Eulæo quam Choaspe hoc à veteribus quibusdam per errorem tradi; nec obstat quin qui in hoc errarint errare etiam potuerint Choaspem ab Eulæo distinguendo. Polycletus is, cujus modo meminimus, Choaspem, Eulæum, & Tigrim in lacum quendam confluere, deinde in mare exire affirmat: alii *fluvios Susa alluentes in unum Tigris fluvii alveum illabi* olim prodiderunt, teste Strab. Ἄλλοι δέ φασι τὸν διὰ Σόσων πορευόμενον εἰς ἓν ῥεῦμα τὸ τοῦ Τίγρεως συμπίπτειν. Ubi per fluvios Susa alluentes, Choaspem & Eulæum, tanquam diversos fluvios, intelligere videntur. Ipse vero Strabo Choaspem in Persicum mare deducit, ut Eulæum accuratiores plerique Geographi, affirmans eum εἰς τὴν παραλίαν τὴν ὑγρὰν, *in maritimam oram desinere*. Restat igitur ut vel Choaspes sit ipse Eulæus (eadem enim de Eulæo quæ de Choaspe traduntur, Susa scil. præterlabi, & de eo solo Persarum reges bibere; utriusque ortum Plinius in Media statuit; utrumque alii in Tigrin, alii in mare Persicum exire affirmant) vel cum duplicem Eulæi fontem statuat Ptolemæus, in Media alterum, alterum in Susiana, ex horum altero Choaspem proprie dictum, ex altero Eulæum prodire censendum, eosque circa Susa confluere.

χθόνα Σόσων] Susa urbs, à qua regio circumjacens Susiana dicta est, una fuit è regiis Persicorum regum urbibus, & gazophylaciis celeberrimis, ubi reges vere agebant (ut æstate Ecbatanis, hyeme vero Babylone) teste Xenophonte Κύρου παιδ. ob loci scil. amœnitatem. Susa enim à floriditate sic dicta vere scribit Eustathius, Τὰ δὲ Σόσα ὅπερ κρίνον διὰ τὸ ἐν τόπῳ ἀνθηρῷ, Σόσα γὰρ ἑρμηνεύεται τὰ κρίνα· *Susa sic vocantur à floriditate loci, lilia enim vernacula ipsorum lingua Susa nominantur*. Nec dissimiliter Stephanus, lib. de urb. Susa vocata ait, ἀπὸ τοῦ κρίνου, ἃ πολλὰ ἐν τῇ χώρᾳ πεφύκῃ ἐκείνῃ, *à liliis, quorum multa in regione illa nascuntur*. Nec de hisce nominis rationibus dubitare licet, cum norimus שׁוּשָׁן *Shushan*, quod Hebræis ipsissimum urbis nomen est, Esth. c. 1. *lilium* illis significare. Urbem hanc à Dario Hystaspis filio conditam refert Plinius, l. 6. c. 27. sed ea verba non aliter accipienda, quam quod à Dario aucta, & ædium regiarum magnificentia ornata fuerit, quod testatur Ælianus l. 1. c. 59. A Memnone quidem primo condita fuisse dicitur, unde Μεμνόνειον ἄστυ. Herodoto l. 5. vocatur, uti & regia βασίλεια Μεμνόνεια· Sed alium oportet hunc Memnonem fuisse ab eo cujus nomen tot in Ægypto monumenta servant, cujus meminit Dionysius vers. 250. quamvis fabulæ eos confundant. Nec conitat an Memnon hic qui Susa condidisse fertur

rex

rex fuerit, an potius architectus: hoc potius innuit Cassiodorus, lib. 7. Epist. 15. *Cyri regis domum, quam Memnon arte prodiga illigatis auro lapidibus fabricavit*, inter septem orbis miracula numerans. Fortasse tamen Memnonem illum decantatum alii Æthiopem, alii Susium faciunt, ob gentium ὁμωνυμίαν, quod nomen *Chus* Susianæ incolis (qui Græce Κίσσιοι, nomine à *Chus* deducto, ut Bocharto placet) cum Æthiopibus commune fuerit: vide in vers. 1015.

V. 1075. ἴδοις ἐυωπὸν Ἀχάτου] Egregie delirat hic Eustathius, dum *Achaten*, quo nomine gemmam intelligi manifestum est, pro fluvii nomine hic accipit, ὅτι ἡ Ἀχάτου ποταμὸν δηὶ πλάξεις ἐῢ τῦ Χοάσπου φησὶ, &c. *Achaten fluvium ad latus Choaspis esse dicit*, quasi dici posset fluvium *instar cylindri jecere*, aut fluvium *è rupe à fluvio devolvi*. Est quidem Achates Siciliæ fluvius à quo lapidi nomen; sed hic non de fluvio, sed lapide sermo est, quem & in Persis nasci Plinius testatur, quorum pars Susiani quibusdam habentur, Strabone & Solino testibus. Lapidem illum describit Plinius, lib. 37. cap. 10. plura ejus genera recensens, & Solinus, cap. 11. his verbis, *Achaten lapidem Sicilia primum dedit in Achatis fluminis ripa repertum, non vilem cum ibi tantum reperiretur, quippe interscribentes eum venæ naturalibus sic notant formis ut, cum optimus est, varias præferat rerum imagines: talis est Indicus, reddens nunc nemorum, nunc animalium facies.* Evilusse eum postquam pluribus locis repertus est, ex iisdem auctoribus constat: utque in Achatis Siciliæ fluvii ripis primum repertus est, ita in Choaspis ripis reperiri cylindracea forma, è petris à fluvio hybernis imbribus aucto devolutum, hic refert Dionysius. Ita cum variæ sint Achatis species, ut ex Plinio & Orpheo constat, coloribus suis distinctæ, fortasse hic est quem *Choaspiten*, eo capite in quo de Achate agitur, Plinius appellat, *Choaspites à flumine dicta est, viridis, fulgoris aurei.* Eum licet Achatis speciem esse non notet ibi Plinius, potest tamen illa Achatis species esse quam αἰγληέντα μάραγδον *fulgentem smaragdum*, referre ab Orpheo traditur, quasi qui *viridis* sit & *simul fulgidus*.

Πολλὰ μὲν ἔν ῥέα γ' ἔστιν Ἀχάτου χρώματ' ἰδέσθαι,
Ἐν γὰρ οἱ νήεις ὀφθαλμῶν ὑάλωπον ἰάπτειν,
Σάρδια δ' αἱματόεντα καὶ αἰγληέντα μάραγδον.

Epitheto quidem εὔωπον, quod à Dionysio hic additur, innuitur non de vulgari Achate hic agi, qui rubentibus & albis venis distinguitur, sed de nobiliore aliqua specie, quarum una est illa cujus tertio loco meminit Orpheus, quam viridi colore esse Smaragdi instar, sed fulgore simul conjuncto, indicat; quod cum Choaspitæ descriptione à Plinio tradita optime convenit.

V. 1078. λιαζῆσι γηθήσεις ἐξ ἀνέμοιο] Vocem γηθήσεις notat Eustathius ab hominibus inde lætitia affectis ad fructus ipsos translatam esse; sic *læta seges* Virgilio dicitur Georg. l. 1. Vox

λιαζῆς,

λιαρὸς, qua utitur etiam Homerus, Odyss. ε'. & η'. per Aphæresin facta videtur à χλιαρὸς *tepidus*. Notatur vero frigidis ventorum flatibus fructuum maturitatem ibi nunquam impediri; non vero perpetuum ibi esse teporem, & quasi vernam temperiem: quamvis enim cæteris anni partibus summa ibi temperies sit, unde adeo florida est regio, æstate tamen media immodicum ibi calorem esse testatur Strabo (unde reges inde Ecbatana tunc migrabant;) sed calor ille fructibus maturandis non obest, ut venti frigidi, sed potius prodest.

V. 1079. ἐπήρειμοι] vide in vers. 758.

V. 1081. πέζα] Ultima Asiæ ora Orientem versus, quæ infimo loco respectu horizontis Græciæ deprimitur. Vide in vers. 931.

V. 1082. ὧδε χεῦμα τὸ Πρικὸν ὠκεανοῦ

Καρμανοὶ ναίουσιν] Indicat Carmanos juxta fauces Persici sinus habitare. Manifestus quidem in faucibus ejusmodi fluxus esse solet, quo aqua ex Oceano in sinum illabitur, vide in v. —— ideo χεῦμα τὸ Πρικὸν ὠκεανοῦ fluentum notat quod ex Oceano per fauces in Persicum sinum immittitur. A faucibus his & Persici sinus ora, juxta quam Persidi ipsi Carmania contermina est, vers. 1084. Carmaniam ad Solis Ortum exporrigi indicat, ita ut pars ejus Occidentalis Persicum sinum attingat, Orientalis vero secundum Oceani oram inde exporrigatur.

V. 1085. Οἱ μὲν ὑπερῴλιοι] Ita Carmaniam in duas partes dividit Ptolemæus: quarum alteram absolute Carmaniam vocat, à Carmani metropoli sic dictam, quæ maxima ex parte maritima est, eamque l. 6. c. 8. describit; alteram Carmaniam desertam vocat, quam c. 6. describit, eaque tota mediterranea est, à Carmania proprie dicta versus Parthiam exporrecta. Prioris Carmaniæ felicitatem deprædicat Strabo, lib. 15. πάμφορον, καὶ μεγαλόδενδρον, πλὴν ἐλαίας, καὶ ποταμοῖς κατάρρυτον, *omnium rerum feracem, & magnarum arborum altricem, præter oleam, & fluminibus irriguam* esse affirmans.

V. 1086. Γεδρωσῶν ἔλαι[α] αἷ[α]] Gedrosia, inter Carmaniam & Indiam interjecta, Arianeæ late sumptæ pars Straboni habetur, cui & Dionysium consentire manifestum, dum Arianos Ἐρυθραίους vocat, vers. 714. quasi *ad Rubrum mare pertingentes*, & Aribas seu Arbias pro Arianorum parte habet vers. 1096. quum Arbitas inter Gedrosiæ populos Ptolemæus & alii recenseant. Diodoro regio hæc Κεδρωσία vocatur. Arrianus cætera herilem, sed nardi & myrrhæ feracem esse refert; quod & confirmat Strabo, l. 15.

V. 1087. ὠκεανῷ μεγακήτῳ] Epitheti vim non plene exprimit Hen. Stephanus, dum *Oceano vasto* reddit, quum *Oceano vastos cetos alenti* reddi deberet: Rubrum enim mare intelligitur, ubi immania cete esse Auctor antea indicarat, v. 597. idque epitheto hoc innuitur. Μεγακήτης quidem Homero, Il. λ'. pro *magno instar ceti* ponitur: unde Suidas, μεγακήτης, ὁ μέγας· sed sensus

is

is huic loco non convenit; quis enim Oceanum *magnum instar ceti* dici toleraret?

V. 1088. Ἰνδὸν παρ' ποταμὸν] *Indum* fluvium, Indiæ & Arianæ terminum habitum tefte Eratosthene apud Strabonem l. 15. à quo *India* ipsa nomen sortita est, ab accolis *Sandum* appellari refert Plinius, l. 6. c. 20. ubi *Sinthum* pro *Sando* scribendum censet Salmasius, Arriani auctoritate motus, cui Σίνθος vocatur, & codicum quorundam in quibus *Sindus* scribitur: huc accedit quod unus ex Indi ostiis *Sinthus* Ptolemæo nominatur. Indum fluviorum omnium post Gangem maximum esse, & his proximos Nilum & Istrum, ex quadam Crateri Epistola refert Strabo, l. 11. Consulatur de eo Plinius loco citato.

νόποι Σκύθαι] Quos *Australes Scythas* hic vocat Dionysius eos *Indo-Scythas*, quasi Scythas Indi accolas, aut quasi Indicos Scythas, Ptolemæus appellat. Ii proculdubio è Boreali Scythia evagati (ut Scythicis gentibus mos, vide in vers.....) regionem hanc occuparunt; uti hodie *Mogores*, origine Scythæ seu Tartari, magnam Indiæ partem tenent.

V. 1091. ἀπὸ Καυκάσε] Ita Plinius Indum è jugo Caucasi montis effundi affirmat: sed ψευδώνυμον esse Caucasum illum Indicum vulgo dictum (quanquam Ptolemæus Caucasios montes proprie dictos ibi statuat) supra in vers. 714. notatum. Errorem illum agnovit Strabo; cum vulgo tamen loquutus, l. 15. affirmat omnes Indiæ fluvios (memorabiles scil.) ἀπὸ τὸ Καυκάσε τὴν ἀρχὴν ἔχειν, *à Caucaso oriri*: & Arrianus Indum oriri refert ἀπὸ τὸ Παροπαμίσε, ἢ Καυκάσε, è Paropamiso, scil. parte ea qua Indiam contingit, ubi Caucasus à Græcis vulgo vocatus est.

V. 1092. Διασὰ δὲ οἱ ῥόμαι] ἐσὶ] Cum Auctore nostro consentiunt Strabo, Mela, & Arrianus, hist. lib. 5, & 6. duo tantum Indi ostia nominantes: Ptolemæus tamen septem ejus ostia numerat, quæ singula nominatim percenset; cui & auctor Periplì consentit, unde eum ab Arriano diversum esse colligit Salmasius. Verisimile est quidem pluribus ostiis se exonerare, (plura enim in Tabulis recentiorum pinguntur) Dionysium vero & reliquos qui duo tantum recensent, solum præcipua aut extima duo nominare, quæ in duos diversos sinus exeunt, cætera vero ab his divisa reticere, cum omnia (præter unum quod maxime Orientale est in proprium sinum exiens) in Canthi sinum confluant. Ostia quidem extima & maxime distantia eos intelligere constat qui duo tantum nominant, cum mille stadiis ea distare ex Aristobulo tradat Strabo, quibus octingenta Nearchum addere affirmat: nec veri dissimile est eos æstuaria duo, seu sinus in quos omnia ostia exeunt, ostiorum nomine intelligere.

V. 1093. Παταλωὼ] Insula hæc inter Indi ostia conclusa, ubi jam regni Cambaiæ pars præcipua, ab urbe quæ Patala vocata nomen accepit. Straboni Παττάλη vocatur geminato τ, uti & urbs ipsa Πάττάλα, Ἐν ᾗ τῇ Παταλωῇ πόλις ἐστὶν ἀξιόλογος τὰ Πάταλα,

Πάτ[τ]αλ[η]νή, ἀφ' ἧς ἡ νῆσος κ[α]λεῖ[τ]αι· *In Pattalene vero urbs est memorabilis Pattala, à qua insula nominatur.* Insulam eam *Delta* nominat Arrianus, uti & Onesicritus apud Strabonem, à similitudine Ægyptii *Delta* inter Nili ostia inclusi: & illi quidem, uti & alii plerique è veteribus Græcis, totum terræ spatium inter extima Indi ostia, seu sinus duos modo memoratos, comprehensum, Pattalenes nomine intelligere videntur. Ab illis vero dissentiunt Ptolemæus & Plinius. Plinius enim duas insulas inter Indi ostia constituens, minorem *Patalen*, majorem vero *Persianen* nominat: Ptolemæus circa primam ostiorum divisionem *Patalenen* insulam, & in ea *Patala* urbem, statuit, inferius vero ad Oceanum *Syrastrenen*.

V. 1094. Κεῖνός τοι] Indum fluvium limitem constituit Arianæ gentes ab Indicis disterminantem: ut Ariana in plures gentes divisa ab Occidentali ejus ripa sit, vide vers. 1095. India vero ab Orientali, vide vers. 1107. Ita Indum Indiæ & Arianæ terminum constituit Eratosthenes apud Strabonem, lib. 15. Arianam terminans, Ἐκ μὲν τῆς πρὸς ἕω τοῦ Ἰνδοῦ, πρὸς νότον ὁ τῇ μεγάλῃ θαλάττῃ, πρὸς ἄρκτον ὁ τοῦ Παροπαμισοῦ. *Ad Orientem Indo, ad Meridiem mari magno, ad Septentrionem Paropamiso:* Ex Eratosthene vero non modo Dionysium, verum & Arrianum, ipsumque Strabonem, in India describenda pleraque sumpsisse, notat Casaubonus; quod de se quidem fatetur Strabo.

V. 1096. Ὠείτας τ', Ἀεικάς τ'] Arianæ gentes hic enumerare aggreditur, quam quidem (ex Strabonis & aliorum sententia.) Ariam strictius sumptam, Paropamisadûm regionem, Drangianam, Arachosiam, & Gedrosiam, complecti supra notavimus. Particularem earum regionum situm sic describit Strabo ex Eratosthene; ut primi post Indum occurrant parte Septentrionali Paropamisadæ, & post hos ad Meridiem Arachoti, & tandem Gedrosii; post eos vero omnes ad Occidentem siti sint Arii & Drangæ: τοῖς Παροπαμισάδαις προσκεῖσθαι πρὸς τοῖς ἑσπέραν Ἄριοι, τοῖς δ' Ἀραχωτοῖς Δράγγαι καὶ τοῖς Γεδρωσίοις· *Paropamisadis ad Occasum adjacent Arii, Arachotis vero & Gedrosiis Drangæ.* Horum proculdubio sententiam amplectitur Dionysius, quamvis non integras regiones, sed quasdam earum gentes, nominet: 1° *Oritas*, in Carmaniæ & Gedrosiæ confinio sitos, ab *Ora* urbe sic vocatos, quam Carmaniæ accenset Ptolemæus; 2° *Aribas*, Gedrosiæ gentem, qui Straboni Ἄρβιες, Plinio *Arbii*, Ἀρβῖοι Arriano, quibusdam *Arbitæ* vocantur, *Arbis* fluvii (quem & Ἄραβιον aliqui vocant) accolas, eoque ab Oritis divisos; 3° *Arachotos*; 4° *Sarraidas* (quo nomine *Arii* stricte sumpti, aut eorum pars, intelligi videntur;) 5° *Paropamisadas*, de quibus mox dicetur.

λινοχλαίνας τ' Ἀραχώτας] *Arachotas*, quos aliqui *Arachotos* & *Arachosios* vocant (uti & eorum regio aliis *Arachosia*, aliis *Arachotis* dicitur) λινοχλαίνας adjecto epitheto hic vocat Auctor, innuens eos *lineis vestibus induti solitos*. Sic Indos quosdam *lineis peplis*

peplis vestiri refert Solinus, c. 55. & *centum legatos duarum gentium, quæ Arachosiis tributariæ fuerunt, lineis vestibus auro intextis indutos fuisse*, refert Curtius, l. 9. Quale fuerit hoc linum vide in vers. 1116.

V. 1097. Σαλεγίδας δ'] Nusquam alias (quod sciam) *Satraïdarum* mentio est, sed *Sotira* Ariæ urbs à Ptolemæo & Stephano nominatur: cujus nomen nisi in *Sotra* Dionysius aut alii contraxerint, ut urbis illius & regionis vicinæ incolis Σωλεγίδων nomen inde imponatur (pro quo corrupte Σαλεγίδας per α hic legitur) sicut Paropamisadæ vocati sunt vicina gens quæ regionem Paropamiso subjectam tenuit, non habeo unde me hic expediam, aut in qua Arianæ parte Satraïdas hosce inveniam.

ὅσσοι τ' περὶ πτυχὶ Παφπανισσὸ] *Paropamisadas* hic περιφράζει, regionem tenentes quam Ptolemæus *Paropanisum* vocat, monti cui subjecta est cognominem faciens; quam & ipse Παροπανισσὸν vocat, uti & hic Dionysius per syncopen Παφπανισὸν, plerique vero auctores Παροπαμισὸν. De *Paropamisi* montis nomine arrideret mihi quod ab Henrico Jacobio, philologo apud Mertonenses nostros πολυγλωττάτῳ, affertur, cui Paropamisus dictus videtur quasi פאר במשא *Peer bemassa*, hoc est, *altitudine insignis* aut *gloriosus*, si probabile videretur gentes Indicas, aut Indiæ confines, linguis Hebraicæ cognatis usas fuisse; sed hoc mihi non facile persuaserit.

V. 1099. Οὐ γὰρ ναιετάοντας ἐπήεργεν] Quam sterilis sit Gedrosia, Arianæ pars, indicio est, quod Alexandri exercitus ex India revertens tot difficultatibus ibi conflictatus fuerit, ex aquæ & victus penuria; quas multis exponunt Arrianus & Strabo, l. 15.

V. 1100. Ψάμμῳ πεπληθυῖαν] Ita Strabo de Alexandri itinere, Πρὸς ὃ τῇ ἐρημίᾳ, χλεπτὸν ὡς καὶ τὸ κάυμα, καὶ τὸ βάθος τῆς ψάμμε, *Præter regionis penuriam, molestus fuit & æstus & arenæ profunditas*: ut præ arenis & aquæ penuria Libyæ desertis regio hæc non dissimilis fuisse videatur.

ῥώπεσι δασείαν] *Virgultis densam*, aut *sentibus hirtam seu asperam*: Ῥῶπες, δασεῖα ὕλη ἢ κατάκομος καὶ σύμφυτος τόπος, Suidas. Virgultorum quorundam, uti & spinarum, ibi nascentium meminerunt Strabo & Plinius, l. 12. quorum illa gustata Alexandri jumentis lethalia fuerunt, spinæ vero oculos contactu excæcarunt.

V. 1101. κέλευθοι] Κέλευθος hic Metaphorica dictio est, *modum* aut *rationem* significans; quo sensu *via* quandoque Latine usurpatur. Vide in vers. 884.

V. 1102. ἀνήεργεν] Vide in vers. 945.

V. 1103. ἐρυθρῇ κεραλίοιο] *Corallium*, quod Græcis recentioribus κοράλλιον, antiquioribus vero κεράλιον, (sic enim non à Poetis modo, verum etiam à Theophrasto nominatur, ut notat Salmasius) passim in Ariana nasci affirmat, in Mari Rubro scil. illam alluente. Sic Plinius, lib. 32. cap. 2. de Corallio agens. *Gignitur quidem*

quidem & in Rubro Mari. Neque alibi quam in mari nasci constat: Κοράλλιον, λίθος θαλάσσιος, *Corallium, lapis marinus*, Hesych. Atque hinc κεράλιον vocatur, uti innuit Plinius his verbis, *Acri ferramento præciditur; hac de causa curalium vocitatum interpretantur:* scil. ἀπὸ τῆς κερᾶς ἐν ἁλὶ, *quod in mari resecetur*, ut ibi notat Dalechampius. Rejiciendum igitur fabulosum ejus etymon quod affert Eustathius, ἀπὸ τῆς κόρης, à Gorgone *puella*, cujus sanguinem in corallium concrevisse Poetæ fabulantur. Fateor interim Gorgoniam quibusdam vocari; hoc enim refert Plinius, l. 37. c. 10. & ipse nominis rationem ibi reddit, *Gorgonia nihil aliud est quam Curalium, nominis causa quod in duritiem lapidis mutatur.* Nimirum quod cum molle in mari esset, & fruticis forma ibi cresceret, (ut testatur ipse Plinius, l. 32. c. 2.) inde exemptum mox lapidescat, (uti res à Gorgone visas aut tactas in lapides transformari Poetæ fabulati sunt:) quod testantur tum alii, tum Ovidius,

Sic & curalium quo primum contigit auras
Tempore durescit, mollis fuit herba sub undis.

Consulantur de eo Orpheus περὶ λίθων, & Plinius locis modo citatis.

V. 1104. φλέβες ὠδίνουσι] Metaphora elegans, qua gemmarum origo (de qua vide in vers. 781.) partui animalium comparatur; quasi in venis petrarum, tanquam in utero, foveantur.

V. 1105. Χρυσείης κυανῆς τ'] *Sapphirum* (cujus nomen purum putum Hebraicum est, nam in Sacro codice סַפִּיר *Sappir* vocatur, Exod. 28. 18. & Cant. 5. 15.) *auream* simul & *cæruleam* vocat, quod utrumque colorem referat, ut vere hic Eustathius, si de una tantum Sapphiri specie hoc intelligatur. Sapphirus enim quædam aureis punctis sparsa est, quæ inde χρυσοστιγὴς ab Epiphanio vocatur. Testatur & hoc Plinius, l. 37. c. 9. *Sapphirus & aureis punctis collucet: cæruleæ & sapphiri, raroque cum purpura.* Ubi innuitur sapphiros alias totas cæruleas esse, aut cum purpuræ mistura, (& cyaneas quidem illas mares haberi notat idem Plinius) alias cum punctis aureis interlucentibus. Species eas diversas confundere videtur Isidorus, l. 16. c. 9. *Sapphirus cæruleus est cum purpura, habens pulveres aureos sparsos.*

Voce πλάκα quæ *crustam* quandoque significat, durities Sapphiri innui videtur; ut notetur Sapphiros in petris, tanquam crustas duriores, mollioribus lapidibus adhærescere.

V. 1107. Πρὸς δ' αὐγὰς] Ab Orientali scil. Indi fluvii ripa (vide in vers. 1094.) quem Indiæ terminum Occidentalem statuit Dionysius Eratosthenem sequutus; quamvis aliqui Indiam ad Arbin fluvium protendant, Arianam Indiæ adjicientes, ut ex Plinio & aliis constat.

V. 1108. Πασάων πυμάτη] Quo respectu Indiam terrarum omnium ultimam vocet mox sese explicat, vers. 1110. ubi ad Ortum ultimam esse indicat. Ultima quidem ad Meridiem etiam Asiæ

regio

regio est, sed Æthiopia ulterius ad Meridiem protenditur: & dum ad Oceani litora Indiam positam affirmat, non modo Rubrum Oceanum (quo ad Meridiem alluitur) verum & Eoum intelligit, cujus pars Gangeticus sinus, à quo reliquum Eoum mare recta produci, donec Scythico Oceano conjungatur, Dionysium (cui ignota India extra Gangem) censuisse consentaneum est. His positis, congruum est ut pro ultima ad Ortum continentis parte Indiam haberet, vide vers. 1162. & 1163. Chrysen autem, quam ad Ortum ultimam statuit vers. 590. pro insula accepit mari Eoo undique circundata. *Indiam & Eoo appositam Pelago, & eo quod Meridiem spectat*, refert Mela, l. 3. c. 7. cui & Solinus consentit c. 55. sic Indiam πελάζειν πρὸς τ τὸ ἑῷαν θάλατταν καὶ τὸ νοτίαν affirmat Strabo, l. 2.

V. 1111, ὑπὸ χρόα κυανέοισι] Tmesis, pro χρόα ὑποκυανέοισι· χρόα vero accusandi casus est per Synecdochen, vel Ellipsin præpositionis κατά. Κυανέος quidem apud Auctorem pro *nigro* ponitur, vide in vers. 586. ὑποκυανεῖν vero significat *subnigrum* seu *subfuscum esse*, præpositione ὑπὸ simplicis significationem minuente, ut in ὑπόλευκος, ὑπόπυρρος, & similibus. Indi enim pleriq; fusci sunt, sed non prorsus atri ut Æthiopes: *Tinguntur sole infecti quidem, non tamen Æthiopum modo exusti*, Plin. l. 6. c. 19. Meridionales quidem Indos colore Æthiopes referre, aspectu tamen & capillis (qui Indis crispi non sunt) ab iis differre, Boreales vero Ægyptiis similes esse, testatur Eratosthenes apud Strabonem, l. 15.

V. 1112. Θεσπέσιον λιπόωντες] Vel *pingui & nitido corporis habitu* eos fuisse his verbis innuit, (quem hominibus decorem conciliare veteres plerique censuerunt, unde θεσπέσιον hic additur, quasi talis corporis habitus diis ipsis similes redderet;) vel *unguentis delibutos*, quibus capillos perfundi solitos mox indicat, dum ipsos *pinguissimos vocat*.

ἐειδομένας δ' ὑακίνθῳ] *Nigras* scil. quamvis enim hyacinthus revera cæruleo sit colore, capillis tamen colorem illum natura nullibi gentium tribuit; Poetæ vero *cæruleum* cum *nigro* confundunt, ut in vers. 586. notatum; & hyacinthi quidem, uti & violæ, colorem nigrum vocat Theocritus, Idyl. 10.

Καὶ τὸ ἴον μέλαν ἐστὶ, καὶ ἃ γεραιὰ ὑάκινθος.

Plinius quidem cæruleos capillos Agathyrsis tribuit, sed supponit colorem illum *Agathyrsis*, quos *pictos* vocat Virgilius, pictura conciliatum. Quod si cui placeat de tinctura cærulea hæc etiam accipere, non repugno, cum Indos cæruleo capillos inficere prodat Solinus, c 55. *Indis omnibus longa & promissa cæsaries, non sine fuco cærulei & crocei coloris.*

V. 1113. κρήτεσσιν] Pro κρησὶ (Gen. à κρὴς *caput*) per Paragogen Poet. tymbræ σιν, quæ ubi accidit vocibus 5. Declinationis in ης terminatis, ο in ε mutatur, ut σθένος σθένεσσι.

V. 1114. μελανθύσσι] Vox hæc ἀπὸ τῆς μελάνθων deducta, proprio sensu hic usurpatur, quæ Metaphorice sæpe usurpatur de *cu-*

rio

riosa rei cujusvis scrutatione, sicut metallici latentia in terræ visceribus metalla rimantur. Auro quidem & argento Indiam abundare & hodie constat, & veteribus compertum fuit: unde Χρυσῷ καὶ Ἀργυρῷ χώραν Ptolemæus in ea constituit; & Plin. l. 6. c. 20. Indos quosdam *late auri & argenti metalla fodere* affirmat. Segniores tamen fuisse Indos in iis eruendis, utpote rei metallicæ imperitos, prodit Onesicritus apud Strabonem, l. 15. Οἱ δ' Ἰνδοὶ μεταλλείας καὶ χωνείας ἀπείρως ἔχοντες, ἃ δ' ὧν ἐπορῶσιν ἴσασιν, ἀλλ' ἀπλῶς ἐργον μεταχειρίζονται τὸ πρᾶγμα. Μέταλλα vocata videntur quia μετ' ἄλλων, *alia cum aliis*, in eadem fodina reperiri soleant, quod quidem metallicis compertum; vel quod μετὰ ἄλλα, *alia post alia*, inveniantur, quod Plin. placet, l. 33. c. 6. *Ubicunq;* (inquit) *una inventa vena est, non procul inveniuntur alia: hoc quidem in omni fere materia* (metallica scil.) *unde* μέταλλα *Græci videntur dixisse.*

V. 1116. Οἱ δ' ἐσθῆσι φύουσι λινοργέας] Hoc de telis è lino vero confectis intelligi potest, si verum sit, linum & milium in India seri dum imbres æstivi, qui ibi anniversarii, cadunt, quod refert Eratosthenes apud Strabonem, l. 15. & Indos quosdam lineis vestibus uti, ut in vers. 1096. è Solini, c. 55. notatum: quas quidem ab iis quæ ex arborum lana fiunt distinguit Mela, l. 3. c. 7. Præcipue vero de telis intelligendum videtur è gossypio aut tomento ex quibusdam arborum malis in India nascentium, quod alii *lanam*, alii linum nominant: linum quidem vocat Plin. l. 19. c. 1. nec certo constat aliud illis linum fuisse. Nearchus apud Strab. l. 15. arboribus quibusdam Indicis tomentum innasci refert, ἐκ τούτου ὑφαίνειν σινδόνας, *ex hoc sindonas subtili stamine texi.* Sic Arrianus ex eodem Nearcho, Ἐσθῆτι δὲ χρῶνται λίνεῃ οἱ Ἰνδοὶ λίνου τοῦ ἀπὸ τῶν δενδρέων. Nec dissimiliter Plin. l. 12. c. 11. *Indos quæ arbores vestiunt.* Et hic quidem frutices gossypium ferentes, ex quo Indi hodie lintea conficiunt, eo capite arbores gossampinas vocat, sed in India nasci non indicat: at è malis in arboribus genitis Indos lina carpere refert loco supra citato, & gossypii fructus malis cotoneis confert, l. 12. c. 10. Eæ quidem præcipuæ linigeræ, seu lanigeræ, arbores fuisse videntur: alias tamen præter has lanigeras vel linigeras arbores olim fuisse, quarum veteres meminerunt, non eo inficias, (omnia enim quæ de arboribus lanigeris olim tradita gossypio vix conveniunt) uti & hodie tales reperiuntur; nuci enim Indicæ filamenta quædam innasci dicuntur velis conficiendis idonea.

οἱ δ' ἐλεφάντων] Ἐλεφὰς *elephas*, sic dictus videtur ab אלוף *alluph*, *bos*; ut iidem antiquissimis Latinis *Lucæ boves* vocati, quasi *Lucanici boves*, quod in Lucania (in bello Tarentino) cum Pyrrho rege gesto) eos primum conspexissent, neque aliud animal notum iis similius, quam bovem, haberent.

V. 1117. Ἀργυφέας ὀδόντας] Vox ἀργύφεος ab ἀργὸς *albus* deducitur, unde & ἀργιλος *argilla*, & ἄργυρος *argentum*; quippe quæ colore candicant. Qui vero hic *elephantum dentes* vocantur (*quod*

(*quod solum ebur est*, ut habet Plinius) quibusdam *cornua* dicuntur, ut hic notat Eustathius, & Plinius lib. 8. cap. 3. *Juba cornua appellat*; *Herodotus tanto antiquior, & consuetudo, melius dentes*. Jubæ consentit Varro *cornua* appellans; eamque sententiam propugnat Pausanias in Eliacis; contrariam vero Philostratus, quam & nos cum Plinio alteri præferendam censemus; quamvis enim usum cornuum præstent, cum arma elephanti sint, ut cornua cornutis animalibus, manducationi vero non inserviant; tamen si situm & ipsam eorum substantiam spectes, pro peculiari dentium genere haberi possunt. Tales enim sunt quales dentes ii quibus ex ore exertis aper armatur, quos quis unquam cornua vocare ausus est, quamvis arma sint, non manducandi instrumenta?

V. 1118. ἰχνεύσαν] Metaphorica dictio, ab animalibus ducta quæ à venatoribus *per vestigia indagantur*; quo quidem Metaphorico sensu *investigare* apud Latinos frequenter usurpatur.

ἐπὶ ποταμολήϊσιν ἀναύρων] *in eminentibus torrentium ripis*, vide in vers. 1013. Ἄναυρος pro *torrente* hic ponitur, ut Apollonio Arg. l. 1. quasi *qui nullas auras expiret*, quod fluviis quibusdam peculiare esse creditur. De Nilo hoc prodit Plinius l. 5. c. 9. & cunctis Libyæ fluviis commune esse censet Brodæus, c. 30. 1. Atque Anauros Thessaliæ fluvius sic vocatus creditur, quod nullas emittat auras. De eo Lucanus l. 6.

Quique nec humentes nebulas, nec rore madentem
Aera, nec tenues ventos expirat Anaurus.

V. 1119. βηρύλλε] Vide in ver. 1012. ubi beryllum describit Auctor tanquam in Babylonia nascentem: at ibi certe rarius, hic frequentius, si Plinio fides, qui beryllos in India originem habere, & raro alibi reperiri affirmat, l. 37. c. 5. De Adamante etiam dictum in vers. 318. Indicum primo loco memorat Plinius.

V. 1120. ἢ χλωρὸν διαυγάζοις ἴασπιν] Jaspidis ἠδοῦς & ὑδατόεσσης antea meminerat, vers. 724. & 782. jam *viridis* mentionem facit, quam & pellucidam esse indicat: ita Plinius *Viret & sæpe transluceat Iaspis*. Et viridem quidem Indiæ propriam cum auctore nostro facit Plinius, lib. 37. cap. 8. ubi de Jaspide agens, *Plurimæ*, inquit, *eam ferunt gentes, Smaragdo similem Indi*.

V. 1121. γλαυκιόωντα λίθον καὶ Ἰνδικὸν τοπάζιον] *Topazius* lapis, (Græcis etiam plerisque τοπάζιος & τοπάζιον, Auctori vero nostro, uti & Orpheo, τόπαζος) sic dictus creditur *à Topazo Arabici sinus insula, ubi repertus est*, ut habet Plinius, quod & innuit Strabo l. 16. aut Indiæ urbe aut insula, ut ab Epiphanio & Stephano proditum. Ipsam vero insulam sic vocatam refert Plinius lib. 37. cap. 8. ex Jubæ sententia, *quod solicite à nautis quæratur, cum Topaz in Troglodytarum lingua significationem habeat quærendi*. Sed Græcis (quibus τοπάζειν est conjectura aliquid indagare) potius quam Troglodytis significationem hanc habere censet Salmasius, Not. in Solin. pag. 1083. cui & ego assentior.

Idem vero insulam illam, quam Τόπαζον vocant Græci, in sacris *Paz* & *Uphaz* vocari existimat, uti & Πάζιον quibusdam Græcis; quo nomine etiam gemmam ipsam ab Hesychio vocari notat: Πάζιον, τὸ τοπάζιον, λίθῳ πολύτιμῳ. Hinc כתם פז, aut כתם אופז, *Topazium lapidem* significare opinatur, quasi *gemmam ex Paz aut Uphaz*, ut כתם *kethem* sit *gemma*, *Paz* vero seu *Uphaz* proprium loci nomen, quod ad linguæ suæ formam Græci in Τόπαζον & Τοπάζιον mutarunt, quasi à verbo τοπάζω deductum. De hoc docti judicent. Interim quod ad colorem Topazii spectat, is vitro ab auctoribus comparatur, qui quidem glauceſcit, ut γλαυκιόωντα τόπαζον hic vocat Dionysius; Orpheus enim ὑγροειδέας τοπάζους vocat, & Diodorus vitro similem esse affirmat; sed ut aureum quiddam simul refulgeat: Τοπάζιον ὄζει λίθῳ διαφανόμῳ, ὀπτερπὴς, ὑάλῳ παρεμφερὴς, καὶ θαυμασίως ἔχει σφόσιν ἀποδιδόις. Colorem ejus ad viride vergere ex Plinio & aliis constat; sed peculiaris quædam viriditas intelligenda, qualis est vitri, ut Servius in illud Virgilii — *hyali saturo fucata colore*, *hyali colorem vitreum & viridem* interpretatur: & Topazium aureum simul fulgorem habere (quod refert Diodorus) à Strabone confirmatur.

V. 1122. Καὶ γλυκερῷ ἀμέθυσον] *Amethystos* Græci sic vocarunt ab *α priv.* & *μεθύσκω inebrio*, quod amuleti vim habere ad ebrietatem prohibendam crederent; quod Magicæ vanitatis esse censet Plin. l. 37. c. 9. *Magorum vanitas resistere ebrietati eas promittit, & inde appellatas.* Colorem ejus indicat Dionysius, quod sit ἠπεμα πορφυρέουσα, per *Tmesin*, pro ἠρέμα ὑπερπορφυρέουσα, *leniter*, seu *leviter*, *purpurascens*, vide in v. 1111. Violæ colorem ejus confert Plinius tam loco citato, quam l. 37. c. 7. ubi affirmat *optimos esse carbunculos amethystizontas, hoc est, quorum extremus igniculus in amethysti violam exeat*; uti & l. 21. c. 8. *Purpureum esse* etiam affirmat Isidorus l. 16. c. 19. *permixto violaceo colore & quasi rosæ nitore*; qui & *Amethystum Indicum inter gemmas purpureas principatum obtinere* statuit: quod quidem ex Plinio habet, l. 37. c. 9. & is quidem *aspectu leniter blandum esse* ibidem affirmat, *neque oculos instar carbunculi vibrantem*; quæ plane congruunt cum his Dionysii verbis, cum γλυκερῷ καὶ ἠρέμα πορφυρέουσ vocat.

V. 1123. Παλλόιον] Pluribus celebratur Indiæ fertilitas & omnimoda felicitas ab Eratosthene & aliis apud Strabonem, l. 15.

V. 1124. Ἀενάοις πλαμοῖσι] Ita Strabo, Ἅπασι δ' ὅσοι καλοῦσι ποταμοῖς ἡ Ἰνδική. Ex fluviis his *clarissimi Ganges*, *& Indus undeviginti recipiens amnes*, teste Plinio l. 6. c 20. ex quibus præcipui, ex Melæ sententia, Cophes, Acesines, Hydaspes, infra memorati. *Hypasin* etiam *nobilissimum fluvium* vocat Solinus.

V. 1125. λειμῶνες ἀεὶ κομόωσι πετήλοις] Ne hyeme decidua sint plantarum folia efficit regionis calor; ne æstate exarescant, flumina quibus prata rigantur. Indiam itaque δίκαρπον καὶ δίφορον esse,

esse, *bis* scil. *in anno fructus ferre*, affirmant Megasthenes & Eratosthenes apud Strabonem, & ἄφορον μηδέποτε τὴν γῆν εἶναι *terram nunquam fructum expertem esse*. Ac milii quidem inter cæteras fruges sati meminit Eratosthenes, ut supra notatum in v. 1116. æstate seri linum, milium, oryzam; hyeme alias quasdam Cereales fruges, affirmans.

V. 1127. Ἐρυθραίῳ καλαμοῖο] Quem *calamum* aut *arundinem* hic intelligat Dionysius vix satis constat. Eustathius de *calamo aromatico* hæc accipit, Ἐρυθραίῳ καλάμῳ, τῷ ἀρωματικῷ δηλαδή. Eum vero Ἐρυθραῖον dictum censet non *a colore*, sed quod juxta *Erythræum* seu *Rubrum mare* crescat, quod à Dionysio ad Indiam usque producitur, ut ex vers. 1133. & aliis locis constat. Dalechampius etiam, in Plin. l. 12. c. 22. calamum aromaticum hic intelligi vult; sed ἐρυθραῖον non à natali loco, sed à colore rufescente, dictum censet: quæ & Prisciani sententia est, qui locum hunc sic vertit,

Et pretio rubræ perfloret arundinis illa.

Sed his objicit Salmasius, not. in Solin. p. 1053. ἐρυθραῖον pro *rubro* positum nusquam reperiri; præterea κάλαμον hic inter res edules, cum milio scil. recenseri: nec verisimile est Dionysium, cum ὕλας, *sylvas*, vocet, de pumila planta loqui, qualis est calamus odoratus, qui inter arundines minutas numeratur, ut è Lexico medico notat Salmasius, καλαμῷ ἀρωματικὸς λεπτῷ δύνακι ἐοικώς. Probabilis igitur est docti illius viri opinio, qui existimat loqui hic Dionysium de calamo illo Indico qui in proceritatem non modicam surgebat, & cujus radices edules erant Indis propter eximiam & mellearn dulcedinem. Arundinem scil. saccharinam hodie dictam intelligit, unde veteres quamvis saccharum arte non conficerent, ut hodie fit, (aliud enim fuisse veterum *saccha*r, mannæ scil. speciem, seu melleum rorem, salis modo super arundinem folia concretum, è Plinio, uti & Paulo Ægineta & Archigene, constat, qui & *salem Indicum* vocant) melleum tamen succum inde exugere, exprimere, & decoquere solebant. Sic de Indis Lucanus Phars. l. 3.

Quique bibunt tenera dulces ab arundine succos.

De eadem arundine sic canit Varro ab Isidoro citatus,

Indica non magna nimis arbore crescit arundo:
Illius è lentis premitur radicibus humor,
Dulcia cui nequeant succo contendere mella.

Eratosthenes etiam de India loquens, apud Strabonem l. 15. affirmat τὰς δ' ξυλίνας καρπὰς γλυκάζειν πολλὰς καὶ τὰς ῥίζας καὶ φυτῶν, καὶ μάλιστα καὶ μεγάλων καλάμων, γλυκείας καὶ φύσει καὶ ἑψήσει· *& fructus arboreos multos ibi nasci, & radices stirpium, præsertim magnarum arundinum, & natura & decoctione dulces.* Similia de arundine Indica prodit Solinus c. 55. maximas tamen cannas Indicas (de quarum prodigiosa magnitudine, ut scaphæ ex iis fiant, mira produnt veteres, sed quæ confirmat Christ. Acosta) cum saccharinis male confundens: *Palustria* (Indiæ scil.) *arundinem*

creant ita craſſam, ut fiſſis internodiis, lembi vice vectitet navigantes: è radicibus ejus exprimitur humor dulcis ad melleam ſuavitatem. Si placeat de illo calamo (ſaccharino ſcil.) Dionyſii verba accipere, eum Ἐρυθραῖον dici cenſendum eo ſenſu quo Euſtathius interpretatur, τοπικῶς ſcil. ut Ariani Ἐρυθραῖοι dicuntur verſ. 714. ſcil. à Rubro mari.

V. 1128. Φερόζεω δ' ὥς τοι χῶμα] Indiæ, de cujus opibus & fertilitate quædam prælibaverat, formam cum fluviis & gentibus jam deſcribere aggreditur. Eam quidem veteribus parum cognitam fuiſſe vere fatetur Strabo, (quamvis Mela notiſſimam perhibeat) prodigioſas enim fabulas de ea narrarunt Alexandri comites, (è quibus Oneſicritum fabulatorum potius quam Alexandri claſſis ἐγχωριάπιον appellandum cenſet Strabo) & Daimachus, Megaſthenes, aliique ejuſdem farinæ; quorum fabulæ credulis (ut Plinio, Melæ, & Solino) impoſuerunt, emunctioris vero naris hominibus ea ſuſpecta reddiderunt quæ verius de India narrata. Eratoſthenem ſe præcipue hic ſequi, ut auctorem cæteris fide digniorem, fatetur Strabo l. 15. & ejuſdem veſtigiis tam Arrianum quam Dionyſium inſiſtere notat Caſaubonus: ab his tamen omnibus Plinius, & tam à cæteris, quam ab hoc ipſo, Ptolemæus in India deſcribenda plurimum recedit, nomina fere omnia aliter enuntians, neque in forma ipſa parum diſcrepans. Omnes vero veteres alia plane facie Indiam exhibent quam in hodiernis Tabulis depingitur.

V. 1131. ἀλιγκὶη εἰδεῖ ῥόμβῳ] Quod quadrangularis ſit Indiæ figura, non tamen æquangula, ſed ῥομβοειδὴς, Auctori noſtro cum Strabone convenit, (qui de Indiæ forma hæc habet, Τίνες ῥομβοειδὲς τὸ τῆς χώρας σῶμα) uti & de terminis omnibus præter Orientalem; cum Strabo Indiam univerſam, Dionyſius vero ſolam Indiam intra Gangem, deſcribat, ut mox dicetur. Non tamen rhombum exactum refert, ex Strabonis ſententia, quamvis ῥομβοειδὴς ſit latiore illo ſenſu quo *rhomboïdes* à Geometris accipitur. Nimirum illis aliud eſt *rhombus*, aliud *rhomboïdes*. *Rhombus* figura eſt quadrilatera, æqualia habens latera, ſed inæquales angulos, duos ſibi invicem oppoſitos acutos, alios duos ſibi itidem oppoſitos obtuſos, qualis eſt teſſellarum vulgarium in vitreis feneſtris figura: *Rhomboïdes* vero latera etiam inæqualia habet. Diſertis vero verbis de India prodit Strabo, eam longius produci ab Ortu ad Occaſum quam à Septentrione ad Meridiem; & latus quidem Orientale Occidentali; Meridionale vero Septentrionali productius eſſe, ut *rhomboïdes* ſit ejus figura potius quam *rhombus* accuratus. Ad eundem etiam ſenſum trahi poſſunt Dionyſii verba, qui *figuræ rhombi* tantum *ſimilem eſſe* refert, (quod de *rhomboïde* Geometris dicto vere affirmaveris) non rhombum prorſus repræſentare. Sed aliter ſe habent laterum proportiones in India à Strabone delineata quam in ea quæ à Dionyſio deſcribitur: ille enim productiorem ab Ortu ad Occaſum quam à Septentrione

ne ad Meridiem facit; at in India à Dionysio descripta (quæ illius tantum pars est, avulsa Orientali portione) plane è contrario se res habet. Nec profecto Indiæ intra Gangem figura rhombi aut rhomboïdes (quæ ab India tota ad illam solam partem à Dionysio traducitur) recte accommodari potest, si Ganges toto suo decursu, à fontibus usque ad ostia, pro termino Orientali statuatur, nisi fluvius ipse plus æquo ad Orientem removeatur; nam Indi & Gangis adeo vicini sunt fontes, ostia vero adeo remota, ut latus Boreale ad Meridionale nullam debitam proportionem haberet. Ideo in Tabula universali, ut Indiæ figuram ῥομβοειδῆ exhiberem, terminum Orientalem punctulis signavi ab Emodis montibus ad medium Gangis cursum, ut Ganges non toto decursu, sed Meridionali tantum parte, pro termino Orientali haberetur. Quod si veram Indiæ formam spectes, ea quidem ῥομβοειδὴς est, sed ita ut anguli, non latera, quatuor mundi cardinibus respondeant; & Septentrionalis angulus sit ad Caucasios montes vulgo dictos, inter Indi & Gangis fontes, Meridionalis ad Comariam promont. longe ulterius in Meridiem procurrens quam à veteribus describitur, Occidentalis ad Indi fluvii, Orientalis ad Gangis, ostia. Et sic quidem in Asiæ Tabula depinximus.

V. 1133. ἀλὸς οἴδμαι] Ἐρυθρῆς] Vide in vers. 597.

V. 1134. Γάγγης δ' εἰς αὐγὰς] Tam Dionysius quam Strabo Indum fluvium pro termino Indiæ Occidentali (quamvis cis Indum Ptolemæus, nonnulli ad Arbin fluvium, Indiæ initium faciant) montes Caucasios vulgo dictos pro Septentrionali, Rubrum mare pro Meridionali constituit: sed Dionysius Gangem terminum Orientalem statuit; Strabo vero Oceano (quem Atlanticum mare vocat, toti Oceano nomen illud tribuens, vide in vers. 30.) tam Orientale quam Meridionale latus terminat; Τὸ δὴ νότον καὶ τὸ πρὸς σιτῶον πλεῦρον, πολὺ μείζω ἤδη ἑτέρων ὄντα, προπέπωκεν εἰς τὸ Ἀλαυπικὸν πέλαγος. Straboni in terminis Indiæ assignandis planè consentit Arrianus, à Dionysio in hoc solo discrepans, quod ex ipsius sententia Oceano duo Indiæ latera terminantur. Τὸ πρὸς νότε καὶ τὸ πρὸς ἕω ἡ μεγάλη θάλαττα ἀπείργει. Meridionale scil. latus mari Rubro, Orientale vero Eoo. Nimirum solam Indiam intra Gangem describit Dionysius, quippe quæ sola Græcis tunc cognita fuit ad Palibothra usque, teste ipsomet Strabone: τὰ δ' ἐπέκεινα (inquit) στοχασμῷ λαμβάνει, *ulteriora vero conjectura deprehenduntur*. Non immerito igitur Indiam extra Gangem, tanquam *terram incognitam*, omittit Dionysius, & Gangem Orientalem Indiæ cognitæ terminum constituit: quamvis ignorare non potuerit, Indiæ partem parum detectam ulterius protensam, cum ultimam terrarum omnium Indiam constituat, vers. 1108. terram vero aliquam ultra fluvium quemvis esse necesse sit; & cum Oceano terram universam circundari ab ipso statuatur, consentaneum est ut India, terrarum ex ipsius sententia ultima, ad Oceanum usque producatur. Ptolemæus Indiam ultra Gangem describit,

quæ ipsius ætate plenius detecta fuit, atque etiam ultra eam ad Orientem Sinarum regionem constituit, quam antiquiores sub India complexi fuisse videntur.

ὁ ὄρος Καύκασος] *Caucasus* Δοδώνυμος, qui ex Paropamiso, Imao & Emodo montibus constitit, præcipue parte ea qua hi omnes coniunguntur: sic Strabo l. 15. Οἱ ἐπιχώριοι κατὰ μέρος Παραπάμισόν τε, καὶ Ἡμωδόν, καὶ Ἰμάον, καὶ ἄλλα ὀνομάζουσι, Μακεδόνες δὲ Καύκασον. vide in vers. 1091.

ἐς πόλον ἄρκτον] *Versus polum Arcticum*, à Septentrionali sc. latere, vide in v. 582.

V. 1137. ποταμὸς μὲν ἀπειρεσίας πέλας Ἰνδὸς Δαρδανίες] Hi Plinio & Stephano *Dardæ*, Ptolemæo *Daradræ* vocantur, à quo quidem juxta Indi fluvii fontes statuuntur, situ Dionysii nostri descriptioni apprime congruente, cum Plinius ulteriore ad Ortum situ eos constituat. Quod ad fluvios à Dionysio hic enumeratos spectat, *Cophen*, *Acesinen*, & *Hydaspen in Indum influere* affirmat Mela l. 3. c. 7. Reliqui vero fluvii qui in Indum se exonerant à Strabone, de Indica Alexandri expeditione loquente, hoc ordine recensentur: Primi ad Occidentem statuuntur Choaspes in Cophen influens, & ipse Cophes, deinde Indus, postea Hydaspes, inde Acesines, post hunc Hyarotis, postremo Hypanis, Ἦν δὲ μετὰ τὸν Κώφην ὁ Ἰνδός, εἶθ' ὁ Ὑδάσπης, εἶθ' ὁ Ακεσίνης, εἶθ' ὁ Ὑδάρωτης, ὕστατος δ' ὁ Ὕπανις. Curtius l. 8. eandem expeditionem describens (ut quæ ille sparsim habet hic in unum contrahamus) Alexandrum primo Choaspen transisse affirmat, deinde alium fluvium in Assacani regno (quem Cophen, seu Cophetem, esse convenit) deinde Indum, postea Hydaspen, post hunc Hydraoten, & tandem Hypasin. Ita præterquam quod Curtius Acesinen non inter hos, sed alieno loco nominet, & alios quosdam fluvios, quorum apud cæteros mentio, prætereat Mela, quippe qui insigniorum tantum meminit; inter auctores hos omnes satis convenit tam de nominibus quam de ordine fluviorum qui ab ipsis hic memorantur: Ptolemæus verò nominibus plane ab his diversis pleroque ex fluviis hisce appellat: nam post innominatum quendam primo Coas ab ipso nominatur, qui aliis Choaspes dici videtur; 2° Suastus, quem, si ordinem spectes, (ut recte notat Salmasius) fluvium illum esse convenit qui aliis Cophes, seu Cophen, vocatur; 3° Indus; 4° Bidaspes, qui aliis Hydaspes; 5° Sandabilis, qui aliis Acesines vocari videtur; 6° Adris, qui Curtio Hydraotes, aliis Hyarotis; 7° Bipasis, qui Curtio & Solino Hypasis. Straboni Hypanis; 8° Zadadrus.

V. 1138. τόσσα λόξον ἀπὸ σκοπέλων Ἀκεσίνην] *Acesinen* in Hydaspen se exonerare hic refert Dionysius: at cum Hyarotide cum misceri affirmat Aristobulus apud Strabonem, & in Indum eundem influere affirmant Plinius, lib. 6. cap. 20. & Mela lib. 3. cap. 7. Hæc tamen omnia facile conciliari possunt: nam Acesines in Hydaspen se exonerat, ut hic asseritur, Hydaspes deinde cum Hyarotide mistus in Indum influit, & proinde ipse Acesines in

Indum,

Indum, licet non immediate, defertur. Errat vero, proculdubio, Curtius lib. 8. (in quo turpem ἀγεωγραφησίαν non raro notare licet) qui contra horum omnium ſententiam Aceſinen in Gangem defert; *Aceſinen* (inquit) *Ganges decurſurum in mare intercipit*: idem tamen l. 9°. quaſi ſui oblitus, *Aceſinem Hydaſpi confundi* affirmat, cum Auctore noſtro conſentiens.

V. 1140. Τοῖς δ' ἔπι, ἢ Κώφης τρίτῳ ἔασται] In errore proculdubio verſatur Dionyſius, ſi Cophen ordine tertium, Ortum verſus, inter fluvios in Indum ſe exonerantes, poſt Hydaſpen & Aceſinen, hic ſtatuat; nam Strabo, Mela, aliique Geographi inter primos ad Occidentem, ante Indum ipſum, eum numerant: ſtatuendum igitur Dionyſium non ad ordinem ſitus hic reſpicere, ſed fluvios in Indum influentes confuſe tantum enumerare.

V. 1141. Τῶν ὃ μέσοι] Inter quatuor fluvios modo memoratos, Cophen, Indum, Hydaſpen, & Aceſinen.

Σάβα ἢ Τόξιλοι ἄνδρες] Qui hic Σάβα, Σίβα *Sibæ* vocantur ab Arriano & Stephano, & tam à Strabone, quam Eratoſthene ab ipſo citato l. 15. quem auctorem cum in pleriſque ſequatur Dionyſius, corrupta videtur hæc lectio, quæ gentem hanc duabus aliis (alteri Arabicæ, alteri Perſicæ) ὁμώνυμον facit, & Σίβα hic pro Σάβα reponendum cenſemus. Diodorus Siculus eoſdem Ἰβῆς vocat (niſi corrupta ſit lectio.) Eos Herculis comitum in Indica expeditione poſteros fuiſſe narrant plerique ex auctoribus modo citatis (quibus & Curtius ſuffragatur, eos tamen *Sobios* vocans) *indicio clavæ & pellium ferinarum*, quæ illis in uſu: quod tamen merito pro fabula habet Eratoſthenes à Macedonibus conficta. Qui Τόξιλοι in multis Dionyſii exemplaribus vocantur, teſte Euſtathio, (unde in nonnullis olim aliter ſe habuiſſe conjecturam facere licet) aliis Ταξίλοι, *Taxili*, nominantur, & eorum urbs *Taxila*, & rex ipſa *Taxilus*, qui Alexandrum comiter excepiſſe dicitur, vel (ut Curtius habet) *Taxiles, ſequente nomine imperium*, Curtio teſte. Nullum igitur dubium reſtat quin Ταξίλοι hic ſcribendum ſit. Quod ad ſitum harum gentium ſpectat, Taxilis regnum inter Indum & Hydaſpen ſtatuit Curtius; & Taxila urbs non longe ab Orientali Indi ripa à Ptolemæo, Strabone, & Curtio ſtatuitur. Sibas vero cum Mallis & Oxydracis infra hos locat Strabo, ſitu ſcil. magis Auſtrali; cui & Curtius ſuffragatur l. 9. Sobios (qui aliis Sibæ & Sibi) ad Hydaſpis cum Aceſine confluxum, Mallos & Oxydracas, ſeu Sydracas, paulo inferius ad Indum ſtatuens.

V. 1142. Σκόδροι δ' ἐξείης] In nonnullis exemplaribus Σκώδροι hic legitur: quinam vero ſint hi, ſive *Scodri* ſive *Scythri*, aut quis accuratus eorum ſitus, difficile eſt conjecturam facere: nullam enim eorum mentionem alibi reperire poſſum. Sed cum *Sodri* ab Avieno Dionyſii interprete reddantur, unde conſtat eum Σόδροι legiſſe, & Σόδραι à Diodoro in hoc tractu nominentur ad inferiores Indi fluminis partes, Σόδροι aut Σόδραι potius legendum cenſeo, quam ut habent vulgata exemplaria.

V. 1143. Πευκλέων] Πευκλέων in quibusdam codicibus hic legi indicat Eustathius, "Ὅτι ἔστιν Ἰνδικὸν Πευκλεῖς, ἄξεια φύλα, παρὰ τὸ διὰ τοῦ ν γράφεσθαι Πευκλεῖς. Incorruptissima certe fuere exemplaria illa in quibus Πευκαλέων legebatur, atque ita hic rescribendum. Priscianus enim interpres (sive is Rhemnius Fannius fuerit) *Peucalcos* vertit, & Peucolaitæ aut Peucelaitæ aliis vocantur, & urbs eorum Straboni Πευκολαΐτις, Arriano Πευκελαῶτις, Plinio Peucelaitis. Urbs ea ad Occidentalem Indi ripam, inter ipsum & Cophen seu *Copheta*, (quem *Cephta* corrupte scribunt in vulgatis Plinii codicibus) à Plinio, Strabone, & aliis statuitur: eo igitur in tractu Πευκαλεῖς locandi.

Διωνύσου θεράποντες Γαγαρίδαι] Nusquam alias, quod sciam, Gargaridarum mentio: sed in manuscriptis codicibus est Παγδαρείδαι, idque ab Hen. Stephano inter varias lectiones reponitur; ex utraque vero scriptura collata vera elicitur, Γανδαρείδαι scil. sic enim à Strabone. Diodoro, ac Plutarcho nominantur: & quid proclivius quam Γ in Π mutare? De Gandaridarum situ variæ sunt auctorum sententiæ: Strabo enim inter Hyarotin & Hypanim fluvios superiore parte Cathæam à quibusdam locari affirmat, sub hac vero Gandaridas statuit; eodem etiam situ Arrianus eosdem locat: & hi quidem cum Dionysio prorsus consentiunt, qui ultra Peucolaitas & Taxilos ad Ortum eorum sedes statuit, prope Hypanim fluvium. Diodorus vero & Plinius ad Gangem *Gandaridas* locant; qui tamen ea in re errasse videntur, erroris ansa hinc data (ex Salmasii sententia, Plin. exerc. p. 993.) quod Gandaridæ (quorum regio ultra Hyarotin sita, Poro cuidam, teste Strabone, subdita fuit, consobrino Pori illius qui inter Hydaspen & Acesinen regnavit, & ab Alexandro prælio victus & captus fuit) ultimi fuere ex Indiæ gentibus ab Alexandro devictis; ideo juxta Hypanim, qui itinerum Alexandri meta fuit, plerique eos constituunt, nonnulli vero juxta Gangem, quod eousque Alexandrum processisse aliqui prodiderint, & inter cæteros Craterus in Epistola ad matrem scripta, quam mendacii arguit Strabo: sed id sequitur Auctor Peripli, Alexandrum tradens ἄχρι τοῦ Γάγγου δῦναι. Cum vero ad Gangem nonnulli *Gandaridas* locent, ut modo dictum (quos *novissimam gentem*, hoc est, ultimam ad Orientem, vocat Plinius lib. 6. cap. 19.) inde quosdam in *Gangaridas* nomen mutasse verisimile est (quasi à *Gange* voce deducta:) sic enim Curtius & Solinus eos appellant, uti & Ptolemæus, Latinos, ut videtur, pro more suo sequutus. Hic quidem *Gangaridas* juxta *Gangis* ostia locat, alios vero ab his *Gandaras* habet inter Suastum & Indum fluvios. Sed is locus accurate cum situ non convenit quo *Gandaridem* seu *Gandaridarum* regionem (qui certe iidem cum *Gandaris* hisce) ab aliis statuuntur: & merito dubitari potest an *Gangaridæ* aliqui fuerint à *Gandaris* seu *Gandaridis* diversi, cum *Gandaridas* Diodorus & Plinius, (quamvis per errorem) ubi alii *Gangaridas*, locant, *Gangis* accolas eos facientes.

Con-

Consulatur hac de re Salmasius loco citato. Quod vero de Gandaridis hic refert Dionysius, eos scil. Bacchi comites fuisse, hoc de Oxydracis perhiberi prodit Strabo; Ὀξυδράκας, ἃς τῶ Διονύσῳ συγγενεῖς ἔφαμεν μεμυθεῦσθαι, *Oxydracæ, quos Bacchi cognatos esse fabulose tradi diximus*: idem etiam ipse cum aliis plurimis de Nyssæis tradi memorant.

ὅθι χρυσοῖο γλήθλω] Prope Catheam scil. regionem, Sopithis seu Sophitis regnum, ad Hypanim paulo supra Gandaridas sitam, teste Strabone, qui cum Salem copiosum ibi effodi affirmasset, mox subjungit, καὶ χρυσεῖα καὶ ἀργυρεῖα ἐπολὺ ἀπωτέρω, *nec longo inde intervallo auri & argenti fodinæ.*

V. 1145. Ὕπανίς τ' ῥέῃσι] Fluvium hunc (quem Tagi & Pactoli instar *auriferum* facit Dionysius) Strabo cum auctore nostro Ὕπανιν vocat, *Hypani* Scythico cognominem faciens, Arrianus Ὕφασιν, Curtius & Solinus *Hypasin*, Ptolemæus *Bibasin*. Eum expeditionis Alexandri terminum faciunt, Curtius, Plinius, Solinus, & alii plerique. *Hypasis nobilissimus fluvius, qui Alexandri Magni iter terminavit, ut aræ in ejus ripa positæ probant*, Solin. c. 55. quæ quidem ex Plinio habet, l. 6. c. 17.

θεῖός τ' Μέγαρσος] Quis tandem fluvius sit *Megarsus* hic me nescire fateor, (cum nusquam alibi, quod sciam, ejus mentio sit) nisi is sit quem Zadadrum vocat Ptolemæus; quod ex ordine probabile est, cum is fluvius *Hypani*, quem ille *Bibasin* vocat, propinquus sit, loco ulteriore ad Ortum situs, & tandem cum eo confluens.

V. 1147. ὅθι Γαγγήτιδα χώρην] *Gangetica regio* dici potest totus Indiæ tractus Orientalis per quem *Ganges* fertur: & cum Hypanis & Megarsus (si is Zadadrus sit) ultimi sint fluviorum in Indum influentium, exiguo intervallo à Gange distantes, non absurdum esset Gangeticæ regionis nomen eousque extendere. Sed aliud innuere videtur Dionysius, hos scil. fluvios versus Gangem potius quam versus Indum tendere, & longe in Meridiem delatos in *Colide* regione (scil. juxta *Coliacum* promontorium, quod in extrema Indiæ parte est ad Meridiem) in Oceanum se exonerare. At hoc de Hypani falsum, qui in Indum influit; ita Plin. l. 6. c. 20. *Indum* præter alios fluvios, *navigabiles Acesinen & Hypasin recipere* affirmat, cui & alii Geographi suffragantur: nec quisquam alius est fluvius Hypani vicinus qui in *Coliacam* regionem fertur. Sed nihil mirum si Dionysius sic errarit, cum Curtius Acesinen, citeriorem Hypani fluvium, in Gangem deducat, ut in vers. 1138. notatum.

V. 1148. ἔνθ' περ τέρματα Κωλίδος αἶψα] Κωλίδος pro Κωλιάδος per syncopen hic poni notat Eustathius, at errans interea, dum Κωλιάδα νῆσον, *Taprobanen* scil. intelligi putat; extrema enim ad Meridiem ipsius Indiæ pars, ad *Coliacum* promontorium, intelligitur, ubi Australem esse Indiæ terminum illis verbis ἐς νότον ἔνθ' περ τέρματα, innuitur. Eadem quidem videtur esse Indiæ regio

regio cujus incolas Κωνιακὰς *Coniacos* Strabo appellat, (corrupte fortaſſe pro Κωλιακὰς) quamvis ille nimium in Ortum eos amoveat, quaſi extremum Indiæ populum tam ad Ortum quam Meridiem, cum tantum ad Meridiem ultimi fuerint, ad *Coliacum* promontorium Taprobanæ inſulæ adverſum, v. 591. quod & Dionyſius hic deſcribit, Ἄορνιν appellans.

V. 1151. ἐπικλείσσιν Ἄορνιν] Neſcio quo auctore fretus Dionyſius Coliacum promontorium Oceano imminens Ἄορνιν cognominari affirmet. Celebris quidem eſt apud auctores eos qui Alexandri res geſtas ſcriptis mandarunt Ἄορνος petra (per hyperbolem ſic vocata altitudinis cauſa, ad α priv. & ὄρνις *avis*, ac ſi *volucribus quoque invia videretur*, ut de Macedoniæ montibus L. Florus l. 2.) quam ab Hercule fruſtra obſeſſam ferunt, ab Alexandro vero expugnatam: vide Curtium l. 8. & Arrianum l. 4. Sed petra illa longe à Coliaco promontorio diſſita, ad Indum ſc. fluvium, qua Alexander Indiam ingreſſus iter fecit. *Radices ejus* (inquit Curtius) *Indus amnis ſubit*: & prope ipſos Indi fontes eum ſtatuit Strab. l. 15. Ἄορνόν τινα πέτραν, ἧς τὰς ῥίζας ὁ Ἰνδὸς ὑποῤῥεῖ πλήσιον ἤδη πηγῶν. Dionyſius igitur nomen hoc, quanquam ab *Aorno petra*, ut videtur, deſumptum, loco longe diſſito imponit. Aliis quidem locis *Aorni* nomen imponitur; ut cuidam Epiri loco, à tetro & peſtilente vapore, ut aves eum impune tranſvolare non poſſe crederetur; unde & *Avernum* Campaniæ lacum dictum volunt, quaſi Ἄορνον, (Æolico digamma, quod valet *v*, vocalibus interpoſito, ut in ὠὸν *ovum*, ὄϊς *ovis*, & ſimilibus) de quo Virgilius Æneid. 6.

Quem ſuper haud ullæ poterant impune volantes
Tendere iter pennis, talis ſeſe halitus atris
Faucibus effundens ſupera ad convexa ferebat;
Unde locum Graii dixerunt nomine Aornon.

V. 1152. Ἔστι δέ τις θηητὸς] Bacchi ſacra, quæ ſæpius deſcribit Dionyſius, jam ante expoſita ſunt. Bacchus ſc. qui tanquam bellator hic deſcribitur orbem terrarum peragrans, ab extremo Oriente, ubi Emodi montes & Eous Oceanus, v. 1162. in Occidentem, ubi Thebæ, v. 1165. Solem ſignificat curſum ſuum ab Ortu in Occaſum peragentem: & veluti Mænadum nebrides maculis interſtinctæ cœlum ſtellis variegatum, & cingula Zodiacum repræſentarunt, ut prius expoſitum: ita nomine *Nyſſææ viæ*, quam Bacchus calcaſſe dicitur, nihil aliud quam *Zodiacum* intelligi, in quo Sol curſum ſuum peragit, quique Indiæ impendet parte ea qua ad Tropicum Cancri accedit, mihi quidem probabile videtur. Indos vero debellaſſe dicitur, quia cum ad Tropicum Cancri acceſſerit (eorum vertici tunc impendens qui circa Gangis oſtia degunt, ubi Nyſſæam viam ſtatuit Dionyſius) immodico calore eos torret. Fabulas quidem decantatas de Bacchi rebus geſtis fidem non mereri oſtendit Eratoſthenes apud Strab. l. 15. *neque ullum unquam Bacchum bellatorem extitiſſe, aut virilia arma indu-*

induisse, censet Arrianus, ab Eustathio hic citatus: ἐ ῥᾷον δ' ἐρεῖν δοκεῖ ὅτε τὸν Θηβαῖον ἐκ τῆς Σεμέλης τῆς Κάδμου, ὅτε ὃν οἱ Ἀσσυρίοι ἐν ταῖς τελεταῖς Διὸς καὶ Κόρης παῖδα σέβουσι, ἐ μὴ ἕδεσθαι ἄλλον ἢ Διόνυσον ἀρχαία ὅπλα ἐνδεδυκότα. Ubi notandum, in Athenienſium myſteriis *Bacchum* Jovis & Proſerpinæ filium haberi; quod *Soli* convenit, quem non modo *Jupiter*, ſupera ſcil. cœli pars, verum etiam *Proſerpina*, infera ſcil. pars ſub horizonte noſtro depreſſa, ſibi vendicat, cum per vices in utroque hemiſphærio agat.

εὐῤῥεέτῳ περὶ Γάγγῃ] Non immerito hoc Epitheto Gangem ornat, is enim non modo inter Indicos, verum inter omnes orbis totius fluvios, maximus à quibuſdam perhibetur, teſte Strabone lib. 15.

V. 1154. ὅτ' ἠλάσσησθο μὲ ἀβραὶ
Λωάων νεβεΐδες ἐς ἀσσίδας] Fabulam hanc non alibi reperio, ſed varias Metamorphoſes, quas illis accidiſſe fabulantur qui Bacchicos ritus contemnere auſi, legere licet apud Ovid. l. 3, & 4. inter cætera vero Mineidum Bacchum ſpernentium telas in hederas & vitis palmites (ut hic è converſo nebrides & thyrſos Bacchantium in arma, & cingula ac plexos vitis capreolos in ſerpentes) converſas fuiſſe apud Ovid. l. 4. narratur:

——— *cœpere virescere telæ,*
Inque hederæ faciem pendens frondescere vestis;
Pars abit in vites, & quæ modo fila fuerunt
Palmite mutantur, de stamine pampinus exit.

Cur vero hinnulorum pelles, nebrides dictæ, ac cingula, & thyrſi in Bacchi ſacris geſtarentur, modo in verſ. 1152. & alibi ratio reddita.

V. 1157. ἕλικές τ' πολυγόμφης ἐλίνοιο] Ἕλικες ab εἱλίσσω ſeu ἑλίσσω, *involvo* vel *flecto* deducitur; & ἕλικες ἐλίνοιο *capreolos vitis*, aut *vitis palmites plexos* hic ſignificant, quales tam thyrſis involvere quam capiti in modum coronæ imponere in Bacchi ſacris ſolebant. Ἕλινον quidem *vitem* Euſtath. hic interpretatur, & ab aliis ſic uſurpari affirmat: Ἕλινος ἡ ἄμπελος, κεῖται μὲ καὶ παρ' ἄλλοις. Confirmat hoc Nicandri Scholiaſtes; cum enim apud Nicandrum habeatur vox ἕλινος, ἐκ ψιάθης ἐλίνοιο, ea verba ſic exponit Scholiaſtes, ἐκ τῆς κλάδου τῆς ἀμπέλου, ἐ *palmite vitis*. Hæc in honorem Bacchi, ut vini auctoris, geſtata, quod Sol calore ſuo uvas maturet, ut alibi dictum.

V. 1158. ἀπίμης ἑορτῶ] Ἀπτῆς potius legendum videtur, quod inter varias lectiones repoſuit Hen. Stephanus; alioqui Syſtole hic erit (quæ neſcio an toleranda ſit) πιμὴ enim & πιμάω cum compoſitis apud Homerum & alios Poetas perpetuo produci ſolent, & inter cætera ἀπιμάω, ut Hom. Il. ά.

Οὕνεκα τὸν Χρύσην ἠτίμησ' ἀρητῆρα
Ἀτρεΐδης.

V. 1159.

V. 1159. Τ̓ύνεκα Νυσαΐων] Quanquam per *Nyſſæam viam* Zodiacum aut ejus partem Indiæ impendentem, myſtice ſignificari, ut per Bacchum Solem, modo notatum ſit; cum tamen ipſum nomen fabuloſum à *Nyſa* ſeu *Nyſſa* deductum ſit, à qua & Bacchum Διόνυσον dictum volunt, quod urbem quandam nomine Nyſam Bacchi natalem locum fuiſſe fingant (unde is Juvenali *dominus Nyſæ* vocatur; ſic Lucanus,

——— *Bacchumque avertere Nyſa)*

viſum eſt mihi de *Nyſa* ipſa nonnulla commentari. Eam in Oriente omnes ſtatuunt, quia inde Sol oritur: alii quidem in Arabia quæ Orientalis eſt regio reſpectu Græciæ,

Eurus ad Auroram Nabathæaque regna receſſit,

Ovid. Met. l. 1. alii in India, ultima ad Orientem regione, ut ſupra notatum: & ex his quidem plerique qui Alexandri res geſtas narrant, ut Arrianus & Curtius, Nyſam in citeriore Indiæ parte prope Paropamiſum montem ſtatuunt, ubi & Μηρὸν montem fingunt; uti & Caucaſum, & plurima loca fabulis celebrata, in ea loca trahunt quæ ab Alexandro & Macedonibus peragrata, ut recte notat Eratoſthenes apud Strabonem. Dionyſius vero in extrema Indiæ parte ad Orientem, juxta Gangem fluvium (cui vicinum Oceanum Eoum, orbis terminum, exiſtimavit) *Nyſam* ſtatuere videtur, ſi *Nyſſæam viam*, quam ibi ſtatuit, ſic dictam cenſuerit quod à *Nyſſa* ducat. Nec male profecto ea in re ſic ſtatuere videtur, cum congruum ſit, extremum ad Ortum locum *Bacchi*, hoc eſt *Solis* natalem locum haberi, & ejus itineris terminum unde curſum auſpicatur, ſeu curriculi Solaris metam primam, ſi diurnum ejus motum reſpicias. Et profecto cum νύσα Græce *metam* ſignificet, (Νύσα, καμπὴ, τέρμα, Suidæ) ea voce nihil aliud quam *metam* ſeu terminum curſus ſolaris antiqui notaſſe videntur. Dionyſio conſentit Mela, l. 3. c. 7. in Orientali Indiæ parte inter Gangem & Coliacum promontorium *Nyſios* ſtatuens; *A Gange* (inquit) *ad Colida Nyſii*: ſic emendat Salmaſius, cum *ad Iolida* in editis perperam ſcriptum ſit. *Colidis* quidem *promontorii*, ſeu *Indiæ anguli*, idem Mela alibi meminit.

V. 1162. Ἡμωδῶν ὀρέων ἐπεβήσατο] *Emodi montes* in ultima Indiæ parte verſus Oceanum Orientalem, ultra Paropamiſum & Imaum, ab antiquis ſummo conſenſu ſtatuuntur: hos aſcendere dicitur Bacchus, hoc eſt Sol, cum in Tropico æſtivo conſtitutus iis impendet Sol, aut proxime ſaltem accedit.

V. 1163. Ἠῴου μέγας ῥόος Ὠκεανοῖο] De *Eoo* ſeu Orientali *Oceano* jam ſat dictum. Eum autem veteres plurimi nominant non tam certa aliqua cognitione (ſaltem quoad maximam ejus partem) quam conjectura ducti, quod terram Oceano undiquaque ambiri cenſerent; à Ptolemæo vero prorſus reticetur, & Orientalis terræ tunc cognitæ pars terra incognita ab eo terminatur.

V. 1164.

V. 1164. Ἔνθα δύο στήλας] De columnis his jam actum in v. 624. His Orientis Solis metam, & diurni motus principium, ac Orbis terminum Orientalem, ut columnis Herculis (qui etiam Sol est) Occidentalem, Poetico more designare videntur antiqui. Ita testatur Cassiodorus in Circo; *metas geminas, quas ad instar Solis quadrigæ celeres pervagantur, Orientis & Occidentis terminos designare.* Quod confirmat etiam vetus Epigramma de Circo,

Namque axes gemini ortum obitumque notant.

Ubi *axium* nomine *metæ geminæ* notantur, quarum altera in principio curriculi prope carceres, altera in fine constituta. Vide Salmas. Plin. exer. p. 907.

V. 1165. μὴ χεῦμα κατήλυθεν Ἰσμηνοῖο] Ad fluvium Ismenum, hoc est ad Thebas Bœotiæ urbem quam Ismenus fluvius alluit, quam Bacchi patriam Græculi plerique prædicant (quamvis alii Nysam ejus patriam statuant) ob rationem supra redditam, quod scil. Græci ejus cultum à Thebanis primum edocti fuerint. Cum vero Græcia longe in Occidentem ab India dissita sit, diurnus solis motus ab Ortu ad Occasum hic innui videtur.

V. 1166. ὑπέρτατοι] *præcipui*; ὑπέρτατος enim aliquando valet *potissimus*, ut ὑπέρτερος *potior, præstantior*; ὑπέρτερον, κρεῖττον, Suidas: se enim præcipua enarrasse, singula vero nequaquam enumerare potuisse, hic, ut vers. 612. & alibi passim, indicat Auctor, cum plurima mortales lateant, ideoque ab iis enarrari non possint.

V. 1169. μῦνοι ὦ θεοὶ] Gnome hæc de deorum omnipotentia & omniscientia, ut qui singula cognita habeant, quæ homines latent ut ea describere non valeant, viam ipsi præstruit, & ansam præbet de sapientia divina in mundo condendo, vers. 1170. & providentia in rebus humanis ordinandis & dispensandis, v. 1173. eleganter, & pie (si deo uni hæc tribuantur) differendi.

V. 1170. θεμείλια πηγώσαντο] Metaphorica vox θεμέλια *fundamenta*, ab ædificiorum fundamentis translata, eodem etiam sensu in sacra pagina sæpe occurrit; in Psalmis præsertim, ubi *fundamentorum terræ* à deo positorum non semel mentio, ac si mundus sit tanquam domus affabre à deo architecto constructa.

V. 1172. Αὐτοὶ δ' ἕμπεδα πάντα] Innuere videtur deum stabili ordine singulas mundi partes statuisse; ut sidera singula statis temporibus cursum suum peragerent, & tam ipsa, quam reliquæ mundi partes, diversa munia, sibi à deo assignata, ad humanæ vitæ commoda obirent.

V. 1175. Τῷ ῥα κἀλλοίῳ ῥυσμῷ φύσιν] De voce ῥυσμὸς aliquid supra dictum, ubi notatum est vocem eam propria Abderitarum dialecto σχῆμα, hoc est, *formam* significare. Hic autem indicatur varias esse terræ in colore & aliis qualitatibus differentias, ut humanæ vitæ usus postulat, quod variis rebus ad humanos usus necessariis creandis & alendis variæ terræ qualitates & temperamenta

menta conveniant: alia enim in gleba pingui, alia in terra macra & arenosa; rursus alia in terra alba & argillacea, alia in ruffescente & rubricæ simili, alia in pulla (ut Pliniano verbo utar) melius proveniunt. Hoc notat Plinius, l. 17. c. 4. Sic Virgilius Georg. l. 1.

Hic segetes, illic veniunt felicius uvæ,
Arborei fœtus alibi, atque injussa viresçunt
Gramina. ——

Et paulo post providæ naturæ hoc tribuit, quo nomine Dei conditoris providentiam intelligere licet;

Continuo has leges æternaque fœdera certis
Imposuit natura locis. ——

V. 1178. Ἀσυρίης ἐνδιζύη ἄνθεϊ μίλτου] Ἀσυρίη μίλτῳ pro *rubrica Sinopica* hic ponitur, de qua Plinius, lib. 35. c. 6. *Sinopidem* vocans: *Sinopis* (inquit) *inventa est primum in Ponto, inde nomen à Sinope urbe.* Μίλτον Σινωπικὴν vocat Dioscorides. Μίλτον vero Latine non *minium* reddendum, sed *rubricam*, bene monet Salmasius Plin. exerc. pag. 267. quod Homeri ætate (qui naves μιλτοπάρῃους vocat) *minium* nondum cognitum esset, longe post in Hispania circa Minium flumen repertum, ut ex Plinio & aliis constat. Plinii autem locum, l. 33. c. 7. ubi de minio agit, (quo male dispuncto nonnulli inducti μίλτον pro *minio* sumunt, cum *minium* revera κιννάβαρι Græcis vocetur) sic interpungendum censet: *Auctoritatem colori fuisse non miror; jam enim Trojanis temporibus rubrica in honore erat, qui naves ea commendat, alias circa picturas pigmentaque rarus: milton vocant Græci; minium quidam cinnabari.* In codicibus plerisque perperam editur, *milton vocant Græci minium, quidam cinnabari*; unde ansa errori data. Græcis vero *quibusdam, non omnibus, minium cinnabari dici* affirmat, quod ab antiquioribus, nondum cognito minio, nomen κιννάβαρι gummi cuidam tribueretur quod vulgo *sanguis draconis* vocatur, cui posteri *minium* ὁμώνυμον fecerunt. Sinopicam vero rubricam μίλτον Ἀσυρίην hic nominat Dionysius, quod ipse *Assyriam*, quam vocat, (*Leucosyriam* aliis appellatam) ad Sinopen usque in Paphlagonia sitam extendat, ut ex vers. 772. & sequentibus constat. Vocibus autem illis, ἄνθεϊ μίλτου, innuitur Sinopiden *floridi*, hoc est vegeti, coloris, intensius scil. rubentem (cum *alia sit rubra, alia minus rubens*, Plinio teste) ab ipso notari; ut Plinius colores in *floridos* & *austeros* distinguit, *Sunt autem colores austeri aut floridi*, l. 35 c. 6. Ἄνθῳ scil. Græcis pro *nitore*, ut *floridum* Latinis pro *nitente*, usurpatur: ut ἄνθῳ πορφύρας, *flos purpuræ*, hoc est purpura florida & nitens; sic ἄνθῳ πυρὸς, &c. Vulgo etiam *flos juventæ* dici solet nitor ille juvenilis, & vegetus color & aspectus, quem Virgilius sic describit, Æn. 1.

—— *lumenque juventæ*
Purpureum ——

Sino-

Sinopide autem *usi sunt veteres ad splendorem*, teste Plinio loco citato.

V. 1181. Ὑμεῖς δ' ὑπερφί ἑ] *Epilogi* loco *Apostropha* hic utitur auctor (quam *suavem Poematis Catastrophen* esse notat Eustathius) qua continentibus & insulis, ac aliis rebus in Periegesi hac ab ipso descriptis, tanquam animatis & intellectu præditis, valedicit; cujusmodi est illa Ciceronis Apostrophe, *Vos Albani tumuli atque luci*, &c.

V. 1185. ἀλλά μοι ὕμνων] Ὕμνος, ab ὕδω, *celebro, canto*, modo stricte, pro carmine in honorem dei composito, usurpatur; ut ὕμνος εἰς Δία, εἰς Ἀπόλλωνα, *hymnus in Jovem, in Apollinem*, &c. modo late pro *carmine quovis*, ut cum Pindarus ὀπινίκια sua ὕμνους vocat, & *nuptiale carmen* γαμικὸς ὕμνος Athenæo dicitur. Incertum est igitur dum ὕμνων ἀμοιβὴ à diis petit auctor, an totius ἀπογήσεως carmine conscriptæ renumerationem petat, tanquam rei diis gratæ (quod terra deorum opificium, & alia opera divina in iis describantur) an solummodo proximorum aliquot versuum, vers. 1169. quibus divinæ laudes data opera celebrantur, ut hymni proprie dicti haberi possint.

Ego vero ne piissimis operibus à nobis præstitis, nedum nugis hisce, quicquam meriti arrogo. Quid habemus quod non accepimus? Qua fronte igitur operum nomine mercedem à Deo postulare audeamus, cui, si quid sumus, omnia accepta debemus? Equidem *laureolam ex mustaceo non quæro*; quanquam *sibi quisque Suffænus* esse soleat; quantula sint hæc ipse agnosco. Succisivas horas his impendere visum, ne prorsus perirent. Quod si aliquid commodi ex hoc qualicunque opella studiosis accesserit, Deo (à quo Bezaleelis manus etiam sculpturæ artificium edoctæ) quicquid id est, acceptum referant.

Μόνῳ τῷ Θεῷ Δόξα.

INDEX

Rerum & Verborum memorabilium quæ in Commentariis hiſce continentur.

Abantes Eubœæ incolæ unde dicti. 130
Abſyrtides inſ. unde dictæ ferantur. 120, 121
Abyla & Calpe montes, Herculis columnæ. 35
Acarnanes unde ſic vocati. 104
Aceſines fluv. in quem fluvium ſe exonerat. 278, 279
Achæi, Pontica gens, unde orti. 168
Achaia proprie Peloponneſi regio. 97. *olim Ægialeia & Ionia vocata.* 37. & 101
Achaiæ nomen à Romanis toti Helladi impoſitum. 97
Achati lapidi unde nomen. 265
Achillis dromon unde dictum ferunt. 79
Achelous fluv. Ætoliam alluens. 105. *unde fabula de Acheloi cornu ab Hercule abſciſſo.* ibid.
Aconitum unde dictum. 195
Acroceraunia, Vide *Ceraunii.*
Adamas unde ſic vocatus. 81
Adiabene Aſſyriæ regio unde ſic dicta, 252
Veneris pro Adonide luctus quid ſignificet. 212
Adriaticum mare unde ſic dictum. 38. *rapido æſtu agitatur.* 39
Adriaticus Sinus, Ionius olim vocatus. 38
Adriatici maris nomen totum mare Siculum tandem complexum eſt. ibid.
Ægæum mare unde dictum. 45. *Late ſumptum Icarium & Myrtoum tanquam partes complectitur.* ibid.
Ægæum mare cur turbidum. ibid.
Æginæ incolæ Myrmidones vocati. 129
Ægyptii in tres ordines diviſi. 66. *an aratri uſum invenerint.* 67
Aſtronomiæ ſtudioſi. ibid. & 68
Ægypti qualis forma. ibid. *Montibus utrinque cincta.* ibid.
in Thebaidem, Heptanomiam, & Delta, diviſa. ibid.
Æmus mons ubi. 103
Æoliarum inſ. nomina varia. 115. *quot fuerint.* 116
Fabula de Æoli in ventos imperio unde. ibid.
In Æolidem Myſiæ nomen mutatum. 202
Æolica lingua vetus quam late extenſa. ibid.
Æolicæ coloniæ quando in Aſiam miſſæ. ibid.
Æthiopes unde ſic dicti, 53

Æthiopia duplex. ibid.
Æthiopes ultima ad Meridiem gens. 58, 59. *utriusque Oceani accolæ.* ibid.
Æthiopiæ nomen toti Meridianæ plagæ impositum. 142
Ætolia quibusdam Acarnaniam comprehendit. 104
Africa unde dicta. 26
Africa pro tertia orbis parte, vide *Libya.*
Africa proprie quæ. 25, 26. 55
Agathyrsos ubi statuunt veteres. 80. *unde sic vocati.* ibid.
Agræi, Arabiæ desertæ gens, unde dicti. 236
Alani Scythæ. 79
Albion, quæ & Britannia, unde dicti. 146, 147
Aldescus fluv. 80
Alex fluvius inter Rheginos & Locros. 91
Alexandria Ægypti urbs ab Alexandro Magno condita. 70
Aleium campum unde dictum ferant. 216
Alpium principium ubi sit 77. 86
Alpes unde sic dictæ. 86
Alpheus fluv. ab Eurota dividi quomodo dicatur. 99. *cum Paniso confluit & rursus dividitur.* ibid.
Alyba & Abyla idem mons, à Dionysio loco Calpes falso positus 84
Amazones Marte genitæ ferebantur. 164. *unde dictæ.* ibid. *è Cappadocia in Sarmatiam pulsæ feruntur.* ibid. *unde fabulæ de Amazonibus oriri potuerint.* 165
Amethystus gemma unde dicta. 274
Ammon, Jupiter Libycus, unde dictus. 57, 58. *cur corniger.* ibid.
Amnisus Cnossi navale. 122
Amnitarum insulæ quæ. 148, 149
Amnitæ Dionysio, Straboni Samnitæ, verius Namnitæ ibid.
Anaximander Sphæræ inventor habitus. 68
Quæ de Andromeda feruntur ubi gesta. 142
Ἄνειτις *Persis Diana.* 162
Antiochia ad Daphnen Syriæ urbs unde dicta. 226
Bœoti Aones olim dicti. 102. 118
Aornis Petra Dionysio Coliacum prom. sed aliis alibi. 282
Ab Ἄορνος *Averni nomen.* ibid.
Apenninus mons unde dictus. 86. *mediam Italiam secat.* ibid.
Ἀπδανῆες *cur vocati Arcades.* 100
Apsinthus quis fluvius. 150
Apollo, Sol, cur Delius dictus. 134
Apollinis epithetorum ratio. ibid. *cur* Ταυροπόλος & Λοξίας *dictus.* 161
Apollinis & Dianæ Persica & Arabica nomina. ibid.
Ἀφροδίτη, vide *Venus: unde nomen.* 128
Apulia duplex. 94. *unde dicta.* ibid.
Aquileia Carnorum urbs. 95

Arabia

Arabia unde dicta. 228. *in Felicem, Desertam, & Petræam divisa.* 227. *Petræa unde dicta.* ibid. *Petræam aliqui Syriæ accensent.* ibid.
Arabiæ felicis termini. 228. *divitiæ.* ibid. *Odoramentorum ibi proventus cur Baccho tribuatur.* 233
Arabiæ Felicis 4 gentes præcipuæ. 236
Arabiam totam in Felicem & Desertam aliqui dividunt. ibid.
Arabicum sinum à Mari Rubro veteres plerique distinguunt. 237, 238
Arabici sinus fauces ubi. ibid.
Arachosia Arianæ regio. 268
Araxis nomen pluribus fluviis tribuitur. 181
Araxes Armeniæ fluv. 242. 246
Araxes Persidis fluv. Ptol. Rhogomanes. 262
Aradus insula tota oppidum. 128
Aracynthus mons ubi. 104
Arbitæ seu Arbies ubi. 268
Arbis seu Arabius fluv. ibid.
Arcades φερσίλωοι *dicti.* 100
Arcades in Italiam profecti. 87
Arcadiam ambientes montes. 100
Arethyssa seu Arsene nitrosus lacus. 244
Ἀγαμέμνων *pro Agamemnone quare.* 168
Argivi Græci ab Argis urbe. 101
Argonautæ qua via navigasse feruntur. 121
Aribes, vide *Arbies.*
Aria stricte Arianæ pars. 263
Ariana quatuor Satrapias complexa, quibusdam quinque. ibid.
Arimaspi qui, & unde unoculi finguntur. 29
Armenia duplex. 246
Armenii Syris cognati. ibid.
Armenii montes varii. 247
Armenius mons Dionysio quivis Armeniæ mons. 170
Arpi, Apuliæ urbs, unde dicti. 120
Arundines saccharinæ in India olim notæ. 300
Asbystæ Libyca gens. 57. *in eorum solo Cyrenæ conditæ.* ibid.
Asia tertia orbis pars. 26. *Conicæ formæ.* 72, 73
Asia minor quam Europæ & Africæ conjuncta. 162, 163
Asiæ extra Taurum extensio. 219
Asiæ minoris termini. 47. *ea peninsula est, & ubi isthmus.* 215
Asia maritima Dionysio quæ. 197
Asia strictissime quæ. 208. *unde dicta.* 26
Asiæ angustiæ ubi. 215
Aspendus non maritima urbs. 211. *de ejus situ error Ptolemæi.* ib.
à Crago monte conspici non potest. ibid.
Aspendii cur sues Veneri mactent. 211, 212
Assyria Dionysio quæ aliis Leucosyria. 100

Assyria proprie dicta ab Assur sic vocata. ibid.
Assyria incolis Aturia. 251
Assyriæ nomen cum Assyrio imperio late protensum, & in Syriam mutatum. 252
Astaboras & Astapus fluvii cum Nilo confluentes. 64
Astarte Phœnicibus Veneris nomen. 128
Asterius lapis unde sic dictus. 83
Atlanticum mare unde dictum. 29
Atlanticum mare pro toto Oceano. ibid.
Atlantici Oceani cum Æthiopico ξυρροια. 59, 60
Atlantia Æthiopia Hesperia. 35
Atlas mons aliis duplex, aliis unicus. ibid.
Atlas cur cœlum sustinere fingitur. ibid.
Atramitæ an à Chatramitis diversi. 240
Atropatene Mediæ regio. 254. *unde dicta.* ibid.
Attica undè dicta. 101. *olim Ionia vocata.* ibid.
Auditus ad scientiam comparandam plus valet quam visus. 172
Aurea Chersonesus, Vide *Chryse.*
Ausoniæ nomen unde est Italiæ impositum. 36, 37
Ausonum sedes quæ. ibid.
Ausonium mare Siculi pars. 37
Azanium mare peculiariter Rubrum vocatum. 238

B.

Babylon unde sic dicta. 247, 248
Babylonia regio, quæ & Chaldæa. ibid.
Babylon à quo condita. ibid.
Babylonis muri stupendi. ibid. *horti pensiles.* 250
Bacchi nomina & epitheta unde. 149. *hedera cur Baccho sacra.* ibid.
Bacchi Orgia nocte peracta, unde Nyctileus dictus est. 150
Bacchi nomine Sol cultus. 162. & 171. *cur Λωαῖος dictus.* 172 *cur Thebis natus feratur.* 162. *cur Liber dictus.* 231. *cur bis natus, & è Jovis femore prodiisse fingatur.* ibid.
Bacchus etiam Αἰδωνεὺς dictus. ibid. *idem Ægyptiis Osiris dicitur.* 232. *cur in Nysa natus feratur, & Orientem peragrasse.* ibid. *cur Indos debellasse dicatur.* 282
Bacchi columnæ quid significent. 162. 284
Bacchantes cur cingula & nebrides induerint. 162
Bactri, Bactrii, & Bactriani iidem. 262. *ubi siti.* 180
Baleares ins. unde sic vocatæ. 112
Balsamum ubi nascebatur. 226
Battus Cyrenarum conditor. 58
Belus Assyriorum rex pro Deo cultus. 249. *Nimrodus fuisse videtur.* ibid.
Baal seu Bel fortean Sol. ibid.

Belus & Ammon idem 250
Bendys & Cotys Thraciæ deæ. 150
Beryllus intra ophiten lapidem quandoque nascitur. 251
Bistones Thracia gens. 150
Bithyni origine Thraces. 195, 196
Blemyes gens ad Nili Cataractas. 62
Bæoti unde vocati. 102. *olim Aones & Hyantes.* ibid.
Borysthenes fluv. ubi oritur. 80
Bosphorus Thracius Ponti fauces. 47. & 197. *unde dictus* 48. *per eum continuus è Ponto effluxus.* ib. *passus tantum 500 latus.* 47
Bostrenus fluv. ubi. 225
Britannicæ ins. unde sic vocatæ. 145, 146. *dubium an veterum Cassiterides.* 144
Britannia peculiariter quæ & Albion. 146. *maxima credita orbis insula.* 147
Britanni in Gallia nulli Dionysii ætate. 73, 74
Brumæ vox unde facta. 153
Brutii unde dicti ferantur. 89, 90
Bulliones, Dion. Βελινεῖς, *ubi.* 95
Byrsa ab Hebr. בצרה *sic vocata.* 55, 56
Byzerum & Bechirum quæ sedes. 188
Byzantium à quo conditum & appellatum. 197

C.

CAbiri Samothracii dii. 132, 133. *qui fuerint, & unde vocati.* ibid.
Cadmum & Harmoniam ubi in serpentes conversos ferant. 96 *unde fabula orta.* ibid. *Cadmi nomen unde.* ibid.
Caduſii Plinio iidem qui Gelæ, aliis diversi. 178
Calabria ubi. 94
Calamus odoratus qualis fuerit. 229, 230
Calauria ins. ubi sita. 123
Calpe Herculis columna. 35. *& unde dicta.* 84
Camaritæ Heniochi à navigiis quæ Καμάραι *vocata.* 169. & 171
Campaniæ fertilitas. & unde dicta. 88
Canopus Κάνωβος, *à quo nominata.* 27
Cappadocia olim Syriæ pars habita. 190
Cappadocia duplex. 241
Carambis prom. unde sic dicta. 49. *cur cum* Κριὸς μετώπῳ *concurrere dicatur.* ibid.
Carmaneæ prom. Ἄρμοζον. 160
Carmania duplex, quo situ utraque. 266
Carteia quibusdam Tarteſſus. 84
Carthago à qua condita, & unde dicta. 55. *Phœnicum, & postea Romanorum, colonia.* ibid.
Casia unde dicta. 231

Casia veterum quæ hodie Canella & Cinnamomum. ibid.
Caspium mare falso sinus creditus. 32, 33
Caspii maris quæ fauces habitæ. ibid. *qua magnitudine sit.* 174
Caspii, & Caspius mons, vario situ locati. 177
Caspiæ portæ quibusdam quæ aliis Caucasiæ. 178
Caspiæ portæ proprie quæ. 256, 257, & 260
Cassiterides insl. quo situ locatæ. 143, 144. *earum situm Phœnices celarunt.* 143. *dubium an aliæ à Britannicis.* 145
Catabani unde dicti. 239. *variæ de eorum situ sententiæ.* ibid. *in Catabanis Thurifera regio.* 238
Catarracta quid. 62
Catarracta Nili ubi. ibid.
Catarracta minor juxta Syenen, 68
Caucasus verus ubi. 170. *incolis Caspius.* 178
Caucasias portas cum Caspiis multi confundunt. ibid. *à Caucaso orti montes Riphæis annectuntur.* 165
Caucasii montes proprie dicti Ptolemæo qui. 182. *Paropamisus Macedonibus Caucasus dictus.* 173. 267
Caunus non insula sed Cariæ urbs. 135
Cayster fluv. in Meandrum non influit. 208
Celtarum nomen modo stricte modo late sumptum. 75, 76
Celtici Hispaniæ populus. 142, 143
Cempsi in Hispania nulli. 85
Cephallenia insl. Homero Same. 105
Cephallenes continentis etiam incolæ. ibid.
Cephisus fluvius ubi. ibid.
Ceraunii montes ubi, & unde dicti. 96
Cercetii, Toretæ, & Achæi ubi. 167, 168
Ceres quæ, & cur Græcis Δημήτηρ. 131. *eadem cum Rhea.* 133
De Ceres situ opiniones variæ. 60. *eam Dionysius Meridionalem facit.* ibid.
Chablasii seu Chaulatæi Arabes unde dicti. 236
Chalonitis Assyriæ regio. 253
Chaldæa, quæ & Babylonia, unde dicta. 247
Chaldæi Astrologiæ periti. ibid.
Chalybes, Straboni Chaldæi, ubi. 189. *fabrili arte clari, & ab ius Chalybs dictus.* ibid. & 190
Charybdis unde dicta. 118
Charræ Heb. Haran. 245
Chatramitæ seu Chatramotæ Arabes unde dicti 239, 240
Chimæra ignivoma unde ficta. 210
Chelidoniæ insl. unde dictæ. 126
Chio insl. vino Ariusio nobilis. 136
Choaspes fluvius duplex. 263. *hos confundit Dionysius.* ibid.
Choaspes Susianæ fluv. idem cum Eulæo esse videtur. 263. *ex eo solo reges Persici bibere soliti.* ibid. & 264
Chryse & Argyre veterum quæ. 155

Chryſe non inſula, ſed peninſula. ibid.
Cinnamomum ex avium nidis decuti proditum. 233. *unde fabulæ occaſio.* ibid.
Cinnamomum veterum jam ignotum. 233, 234. *unde nominis origo* ibid.
Cimmerii ad Boſphorum Gomeri poſteri. 51
Cimbri horum ἄποικοι. ibid.
de Cimmeriis tenebris fabula unde orta. ibid.
Ciſſi Suſianæ gens. 252. *an à Coſſis diverſi.* ibid. *unde dicti.* ibid.
Citrus arbor duplex. 229
Ciliciæ nomen unde. 217
Cilicia duplex. 215
Cilicium mare Dionyſio ſinus Iſſici pars. ibid.
Circe, & Circæum ſolum, vide *Colchis.*
Cius fluv. ubi. 199
Clarus, oraculo celebris, ubi, & unde dicta: 107
Cletabeni, vide *Catabani.*
Colchi Ægyptiorum coloni habiti.
Colchis tam Circe quam Medea. 170
de auro vellere Colchico unde fabula orta. 169
Cœliſyria unde ſic vocata. 221. *modo ſtricte modo latius ſumpta.* ibid.
Κωλιὰς *Dionyſio non Venus, ſed Coliacum promontorium.* 156
Coliacum Indiæ promontorium Auſtrale. ibid.
Colis, ſeu Coliaca terra, Auſtralis Indiæ pars ad Coliacum promont. 282
Κολοσσαῖς *à Coloſſis Phrygiæ urbe.* 126
Columnæ Herculis quæ. 35, 36
Commagene Syriæ regio. 218
Cophes fluv. Ptol. Suaſtus. 279
Corallium frutex lapideſcens. 269, 270. *unde nomen.* ibid.
Corcyræ, Phæacum inſulæ, nomina. 122
Corcyra nigra. ibid.
Corinthus, olim Ephyre. 101
Corocondama peninſula. 138
Corſica unde ſic dicta. 114
Corus, qui & Cyrus, Perſidis fluvius, unde ſic dictus. 262, 263
Corybantes Rheæ ſacrorum miniſtri. 124, 125. *iidem cum Gallis.* 131, 132. *unde dicti.* ib. *an à Cabiris & Curetibus diverſi.* ibid.
Corycus duplex, uterque croci ferax. 212. *Corycus, & ipſe Crocus, unde dictus.* ib. *unde Adagium, Corycæus auſcultavit.* 213
Coſſi ſeu Coſſæi unde dicti. 252
Cretam ambientis maris nomina confuſa. 42
Creticum mare à qua Cretæ parte. ibid.
Cretæ nomen unde. ibid. & 124
Creta centum urbibus celebris. 123, 124. *Jovis natalis locus habita.* ibid. *anguibus caret.* 124

Cragus Lyciæ mons Tauro continuus. 210
Criumetopon prom. Vide *Carambis.*
Cronium mare quod, & unde dictum. 29, 30
Croton cur εὐστέφανος dicta. 91
Crystallus unde dicta. 192. *è glacie non fit.* ibid.
Crystallus in Scythia optima. 175
Ctesiphon Parthorum regia. 245
Curetes Ætoliæ incolæ, unde sic dicti. 104
Curetes Cretici sacrorum ministri. 124. *an à Corybantibus diversi.* 131, 132. *unde sic appellati.* ibid.
In Q. Curtio turpis sæpe ἀγνωγεωγησία. 279
Cyaneæ petræ quæ & Symplegades. 48. *olim vixisse finguntur.* ib. *cur coire & rursus discedere fingantur.* ibid.
Cyclades unde sic vocatæ. 133
Cycladum nomina. ibid.
Cygni an ante mortem canant. 207,208
Cydnus fluv. insigni frigiditate. 215
Cyprus insula olim Cerastis, ære nobilis. 127. *Veneri sacra, quæ inde Κύπρις.* ibid.
Cyrenaicæ pars Pentapolis unde dicta. 58. *in Cyrenaica Laser picifera regio.* ibid. *Cyrenæi Theræorum coloni.* ibid. *cur Laconum coloni dicantur.* ibid.
Cyrnus, quæ & Corsica, unde sic dicta. 114
Cyrus fluvius duplex. 262, 263
Cythera, unde Venus Cytherea, ubi. 128

D.

Daci, qui & Δάνοι, an à Getis diversi. 78, 79
Δαίμονες non semper dii minores. 132
Dalmatia unde dicta. 39
Danai unde dicti Græci. 101
Danubius fluv. Vide *Ister.*
Daphne Apollinis fano clara. 226
Δαρδανεῖς Dion. aliis Dardæ & Daradræ. 278
Deli insula nomina varia, & unde orta. 133, 134. *cur olim fluctuasse dicatur.* ibid. *ritus Apollini ibi peracti.* ibid.
Delphos à Pythia falso distinguit Ptolemæus. 106, 107. *Delphines & Python idem draco.* ibid.
Delta Ægypti pars à forma literæ Δ 65. *ad quam orbis partem spectet.*
Δημήτηρ, quæ Latinis Ceres, unde dicta. 131
Dialecta in Græcia olim tantum duæ Αἰολὶς & Ἰάς. 202
Diana Luna, cur Τριπόλος. 161. *Medis Ἀνεῖτις.* ibid. *cur venatrix fingatur.* 205. *cur Ἐνόδια dicta.* ibid.
Diomedes in Apuliam profugus. 120. *quo sensu Iberos accessisse dicatur.* ibid.

Diomedea inſ. an una, an plures. 119
Diomedeæ aves quam varie deſcriptæ. ibid.
Dione aliis Venus, aliis Veneris mater. 127
Διόνυσος, Vide *Bacchus.*
Διονύσος *nomen unde.* 231
Dioſcurias unde dicta. 169
Dis (qui & Pluto, & Jupiter Stygius) quis ſit, & unde ſic dictus. 195
Divinæ ſapientiæ in mundo condendo elogium. 285
Dodone, oraculo celebre, ubi. 104
Δόμος *domus pro templo.* 248, 249
Drangiana Arianæ regio. 268
Dyris barbarum Atlantis nomen. 35

E.

Buſus inſ. Pityuſarum una. 113
Echinades inſ. unde appellatæ. 105
Εἰδοθέα *Protei uxor.* 71
Εἰρεσιώτης *Bacchi cognomen unde.* 150
Elana urbs, Heb. Elath, ad Elaniten ſinum. 227
Elais oppidum ubi. 224, 225
Electrum unde dictum. 76. *quid ſit, & ubi naſcatur.* ibid. & 81
Elephantum dentes quibuſdam cornua dicta. 272
Elephas unde dictus. 273
Elymais Heb. Elam. 259
Emodus mons ubi. 182
Empuſa quid, & unde dicta. 175, 176
Eoum mare quodnam ſit. 30
Epheſus urbs quam celebris. 205
Epheſi, aut partium ejus, nomina. 206. *Epheſius rex quidam.* 205
Epheſium Dianæ templum an ab Amazonibus conditum. ibid.
Epirus unde ſic dicta. 104
Erembi unde ſic dicti. 240. *iidem qui Troglodytæ.* ibid.
Eridanus fluv. pleriſque Padus. 75
Erythiæ, Geryonis ſedi, varius ſitus tribuitur. 139. *vel ipſa Gadium inſula vel in proximo fuit.* ibid.
Erythiæ, incolæ Phœnices. 141
Erythræum mare, Vide *Rubrum. Ariani cur Ἐρυθραῖοι dicti.* 173
Erythræus rex an proprio nomine ſic vocatus. 160, 161. *an idem cum Edomo.* ibid.
Eubœa inſ. Euripo à Bœotia diviſa. 130. *varia ejus nomina.* ib.
Eulæus fluv. Vide *Choaſpes.*
Eudoxus Aſtronomiam ab Ægyptiis didicit. 68
Euphrates unde dictus. 241. *ubi oritur.* ibid. *an in ſinum Perſicum ſe exoneret.* ibid.
Europa tertia pars orbis. 26

Eur-

Europa unde dicta. 27.
Europæ tria magna promontoria. 83
Europa & Africa Conum unum efficere creditæ. 72
Europæ pars occidua Dionysio parum cognita. ibid.
Eurotas cum Alphæo non miscetur. 99. *Laconicus, non Messenius, fluvius.* ibid.
Euxinus Pontus, quondam Axenus. 49. *unde utrumq; nomen.* ib. *quasi in duo maria diremptus.* ib. *Scythico arcui similis.* 50
Ἕως *quandoque pro meridie ponitur.* 68, 83

G.

Gades insula prope fretum Herculeum. 109. *an ab Erythia diversa.* 139, 140, 141.
Gades urbs à Phœnicibus condita. 108, 109
Γάδειρα *unde dicta.* 110
Gadair Phœnicum à Gaddibus non diversa. 110, 111
Gætuli Mauris proximi ad Meridiem. 58, 59
Gallia alia Cisalpina, alia Transalpina. 74, 75. *Transalpina in quatuor partes divisa.* ibid.
Galli Γαλάται *& Celtæ iidem.* 75. *unde sic vocati.* ibid.
Γαλάται *in Asia Latinis Gallograeci.* 194
Galilæa unde dicta. 224
Gandaridæ (perperam Gargaridæ) ubi siti. 280
Ganges fluviorum maximus habitus. 283
Garamantes aliis Libyes, aliis Æthiopes. 59
Gaza urbs unde dicta. 224
Gedrosia Arianæ pars. 266. *quam sterilis.* 269
Germani Bellicosi. 74. *unde dicti.* ibid.
Germaniæ termini. ibid.
Geryonis sedes quæ fuerit. 140
Getæ aliis Thraciæ, aliis Scythica gens. 78
Getæ & Dani, nomina servilia, unde. 78, 79
Getæ & Daci an diversi. ibid.
Gir fluvius è nigri prodire videtur, 63. *Ptol. à Nilo diversus.* 64
Gortynam advecta Europa à Jove rapta. 38
Græciæ nomen unde. 97, 98
Græcia proprie dicta quæ. ib. *Late sumpta quatuor partes complectitur.* ibid.
Graias Alpes unde dictas velint. 82
Gymnesiæ inf. quæ & Baleares, unde dictæ. 112, 113

H.

Halys fluv. unde dictus. 193. *Lydii & Medici imperii terminus.* ibid.
Hellas proprie quæ. 97. *quam late nomen postea protensum.* ib.
Hellespontus tantum 7 stadia latus. 45. *unde sic vocatus.* 129
de Helle fabula quo sensu sumenda. ibid.
Heniochi, Pontica gens, unde sic dicti. 168. *variis locis sparsi.* ib.
Hercules Tyrius coloniæ Gaditanæ dux. 35
Herculis columnæ quæ ibid.
Herculem Abylam & Calpen divulsisse unde fingatur. ibid.
Herculis antiquissimi nomine Sol cultus. 109
Hercules Libycus quis. 113
Hermonassa. Vide *Phanagoria.*
Hesperi cornu, quod promontorium Terræ finis creditus. ibid.
Hesperium mare pro mediterraneo. 32
Hesperiæ cur dictæ Italia & Hispania. ibid.
Hesperidum hortis varius situs tribuitur. 58
Fabula de Hesperidum malis unde. 143
Hesperides insulæ ubi. ibid. *A Cassiteridibus diversæ.* ibid.
Hetruria unde dicta. 87
Hibernia. Vide *Ierne.*
Hippomolgi Sarmatæ unde sic dicti. 80
Hispaniæ nomen unde. 73. *cur Græcis Ἰβηρία vocata.* ibid. *in tres partes divisa.* ibid. *Corio bubulo similis.* 74
Homeri patria Smyrna habita. 204
Bœoti Hyantes & Ὗες olim dicti. 102
Hydaspes fluv. in Indum fluens, Ptol. *Bidaspes.* 278
Fabula de Hylæ raptu unde. 199
Hyllis peninsula ubi. 95
Hypanis seu Hypasis Indiæ fluv. Ptol. *Bibasis* 278
Hypanis fluv. expeditionis Alexandri terminus. 281. *In Indum, non in Gangem, se exonerat.* ibid.
de Hyperboreis ænigma. 153
Hyrcania ubi sita. 194
Hyrcanium mare, quod & Caspium. Vide *Caspium.*
Hyrcanii pro quibusvis Hyrcanii maris accolis. 171

I.

Ἰαβασῖς *insula quæ, & unde dicta.* 155, 156
Ialysus Rhodi urbs unde dicta. 126
Iapygia unde sic vocata, 93, 94. *aliis pro Apulia, aliis latius sumpta.* ibid. *Iapyx ventus inde dictus.* ibid.
Iaspidis species & colores varii. 175, 273. *pro amuleto habita est.* 175
Iaxartæ fluv. nomen in Araxem corruptum. 180, 181.
Iberia, Vide *Hispania.*
Iberi Asiatici an Hispanorum coloni. 170, 171
Icarus sinus Persici insula. 161
Icarium mare Ægæi pars. 45. *unde sic appellatum.* ibid.
Fabula de Icaro & Dædalo quid sibi velit. 134
Ichnusa, Vide *Sardinia.*
Ida Cretæ mons, ubi Jupiter educatus fertur. 124
Idæi Dactyli qui & Curetes. ibid.
Ierne insula Britannica unde dicta. 146, 147. *anguibus & ranis caret.* ibid.
Ἱερὸν *quandoque pro magno.* 37, 38. 77
Ilii mœnia cur Apollo & Neptunus condidisse ferantur. 200, 201
Ἴλιον *Græcis urbs,* Τροία *regio.* ibid. *cur Minervæ & Junonis ope à Græcis eversa dicatur.* ibid.
Ilissus fluv. unde dictus. 101, 102
Illyris modo latius, modo strictius sumitur. 39. 96. *plerisque Liburniam & Dalmatiam comprehendit.* 96
Illyris Dionysii aliis Macedoniæ pars. 39
India ultima ad Ortum regio habita. 270. *gemmis variis abundat.* 273
India Σκυθική. 274, 275
Indiæ termini. 277
India extra Gangem Dionysio ignota. ibid.
India veteribus parum cognita, & alia plane facie quam hodie picta. 276
India Ῥωμαϊκὴ *olim habita.* ibid. & 277
de India prodigiosæ fabulæ olim narratæ. 276
Indiæ fluvii clarissimi. 274
Indi quo colore. 271
Indus fluv. accolis Sinthus. 267. *ubi oritur, & quos ostiis se exonerat.* ibid.
Indiæ & Arianæ limes. 268
Indiæ Arianam aliqui adjiciunt. 270
in Indum quinam se exonerant fluvii. 278, 279
Indicum mare aliis idem cum Eoo, aliis idem cum Rubro. 30
in Indico, seu Rubro, mari balænæ maximæ. 161
Insula unde dicta. 24

Insulis peninsulæ sæpe annumerantur. 138
Io cur in bovem versa fingitur. 48
Ionia olim quæ postea Achaia. 37
Ionia etiam olim quæ postea Attica. 101
Iones Asiatici ex Attica deducti. ibid. & 203
Ionum nomen unde. 203, 204
Ionium mare unde dictum. 37
Ionius sinus Adriaticus, aut ejus pars. 38
Isis Luna, unde cornigera fingitur. 48
Ismaricus Boreas Θεσπιὰν notat. 43
Issicum sinum ultra morem Dion. protendit. ibid.
Ister & Danubius idem fluvius. 77. *ubi nomen mutet, & quot ostia habeat.* ibid. *nullum ostium in Adriaticum mare emittit.* ibid.
Isthmi appellatio καλαχρηστικῶς. 39
Italia stricte quæ, & unde nomen. 36
Judæa unde dicta. 224
Juno aer crassior, & unde nomen Hes. 135, 136. *cur in Samo nata feratur.* ibid.
Jupiter in Creta natus fertur. 124. *alius historicus, alius Physicus.* ibid. *de Jove Physico, qui æther est.* 125. *cur Græcis dictus* Ζεὺς, Ζωός. ibid.

K.

Κ Α'λαμος Ἐρυθραῖος *Dionysio quis.* 275
Κυάνεος *cæruleus pro nigro.* 154

L.

Lacedæmon, quæ & Sparta. 101
Laciniæ Junonis Templum. 91
Latii antiqui & novi termini. 87, 88
Leuce insula unde sic dicta. 137, 138. *varia ejus nomina.* ibid.
Lemnos insula terra Lemnia nobilis. 131. *Vulcanus cur ibi decidisse feratur.* ibid.
Lesbos insula, non urbs. 137. *quibus rebus celebris.* ibid.
Leucosyria Cappadocia, aut ejus pars. 241
Liburnides insulæ quæ. 121
Libanus mons unde sic vocatus. 230
Lilybæum promont. unde sic dictum. 117
Libya proprie quæ, & unde dicta. 25, 26
Libya tertia orbis pars. 52. *Trapezio similis habita.* ibid.
Libyæ pars magna olim parum cognita ibid. *pantherinæ pelli similis.* 54
Linum Indicum, gossypium. 272
Locri Epicnemidi & Ozolæ ubi, 102

Locri Epizephyrii Ozolarum coloni. 90
Longitudo & latitudo terræ unde sic dicta. 24, 25
Lotophagorum terra quæ. 56
Lotus Homerica arbor, non herba. 57
Lucani ubi, & unde dicti. 89
Luna dicta quasi Lucina. 206
Lunæ & terræ communia sacra. 209
Lycaonia duplex. 213, 214
Lyciam cum Caria Poetæ confundunt. 210
Lycus Assyriæ fluv. unde sic dictus. 252
Lydia unde dicta, & an à Mœonia diversa. 206, 207
à Lydis Bacchus cultus. 209
ἀπὸ τῆς Λυδῶν ludi dicti. ibid.

M.

Macedonia (olim Emathia) unde dicta. 103. *primo angusta, postea latius protensa.* ibid.
Mæandri fluv. flexus adagio celebrati. 204
Magna Græcia ubi, & unde sic dicta. 90
Macrobii Æthiopes ubi, & unde sic dicti. 141
Macrones postea Sanni vocati. 188, 189
Mardus, & Margus, fluvii diversi. 179
Mardi qui & Amardi, quæ sedes. 178, 179
Margus Margianæ fluv. Dion. Mardus. ibid.
Mariandynorum sedes ubi. Cerberus ibi extractus fertur. ibid.
Mæonia unde dicta. 207. *an à Lydia diversa.* ibid.
Mœotis, mater Ponti, unde sic vocata. 50
Mæotæ ejus accolæ. ibid. & 164
Masæsylii & Massyliæi Numidicæ gentes. 54
Maliacytus mons unde sic dictus. 210, 211
Μασσαλία Latinis Massilia. 36
Massagetæ Scythæ ubi positi. 181. *sanguinis equini potores.* ib.
Mathematicæ disciplinæ laudes. 173, 174
Matiana regio juxta Mediam. 147
Matiana palus. ibid.
Mauri unde dicti. 54
Mauritania primum unica, Romanis duplex. ibid.
Mauritania Cæsariensis olim Numidia. ibid.
Mausolæa unde dicta. 203
Media unde dicta. 254. *in duas partes divisa.* ibid.
Medicum oleum quid. 255, 256
Megaris olim Atticæ pars. 101
Melanchlæni Sarmatæ. 79, 80
Melas fluv. & Sinus. 137
Melicerta, seu Palæmon, Herculos. 109
Memnonis statua Auroram salutans. 69

Memnon quis, & cur Auroræ filius dictus. 70. *aliqui Sustum faciunt.* 264, 265
Meninx inſ. quibuſdam Lotophagites. 119
Meroe inſ. quibus fluviis circumfuſa. 64
Meſſapia quæ regio. 94
Meſapotamia Heb. Aram Naharaim. 245. *ejus fertilitas.* ibid.
Meſſabatæ ubi ſiti. 253
Metalla unde dicta. 272
Metapontum unde dictum. 91
Metropolis quid. 88
Miletus Apollinis oraculo celebris. 107. 204. *antiqua ejus gloria, & coloniæ inde ductæ.* ibid.
Μίλτος *rubrica, non minium.* 286
Μίλτος Ἀσσυρία, *rubrica Sinopica.* ibid.
Minerva artium præſes. 85, 86
Sol Perſis Mithras. 161
Muſæ quid ſignificent, & unde nomen. 174. *cur Jovis & Mnemoſynes filiæ.* ibid.
Mygdones alii in Phrygia, alii in Macedonia. 200
Myrmidones unde ſic vocati. 129
Myrrha unde dicta. 229
Myrtoum mare ubi, & unde dictum, 42. 45. *Ægæi pars eſt Cycladas alluens.* ibid.
Myſia Europæa, quæ & Mœſia. 82
Myſia in Aſia duplex. 198, 199. vide *Æolis.*
Myſi Aſiatici an Europæorum coloni. ibid. *unde appellati videantur.* ibid.
Myſorum & Phrygum fines parum diſcreti. ibid.

N.

Nabathæi unde dicti, & ubi poſiti. 235
Naſamones ſuperum contemptores. 57. *quando & cur, à Romanis deleti.* ibid. *unde dictos ſtatuat Plinius.* ibid.
Neapolis eadem cum Lepti magna. 56
Neapolis Campaniæ urbs, olim Parthenope. 88, 89
Nebrides in Bacchi ſacris quid ſignificent. 172
Νήριτος *urbs, poſtea Leucas.* 122
Neritus Ithacæ inſulæ mons. ibid.
Νιγείδης *non nomen proprium.* 148
Niger fluvius, cujus accolæ Nigritæ. 59. *à Nilo diverſus, contra Plinium.* 63. *Africæ & Aſiæ terminus dici non poteſt.* ibid.
Nigritæ ultra Gætulos. 59
Nigira urbs eorum Metropolis. ibid.
Nigrum Poetis pro quovis obſcuro colore. 149. 154
Nilus fluv. Æthiopibus Siris. 64. *quando nomen mutet.* 65
Nilus unde dictus, ibid.

Nili ostia quot & quæ. 65, 66
Nilum in Mauritania oriri falso proditum. 62, 63. *verus Nili ortus.* 64
Nili exundatio, & ejus causæ. 66
Νειλομέτριον *quid.* ibid.
Nino urbi, quæ & Ninive, varius situs tribuitur. 252
Nomades, qui & Numidæ, unde dicti. 54, 55
Numidia olim lata, postea contracta. ibid.
Nubæ Libycagens ad Nili flexum. 64
Nysæ, Bacchi Natali loco. varius situs tribuitur. 232. 284
Nysæa via, quam Bacchus permensus est, Zodiacus est in qua Sol fertur. 282

O.

Oceani nomen unde. 23, 24. *Oceano an terra ambiatur.* ibid. *Oceani Borealis initium.* 73
Ogyges rex Thebanus, à quo ὠγυγία *antiqua.* 69
Ogyris insula. Erythræi regis tumulo clara, Straboni falso Tyrrhina. 160
Olympia, ludis clara, unde dicta. 92
Ὀφιῶπις πέτρα. V. 1013. *male pro proprio loci nomine à quibusdam accipitur.* 251
Orythia à Borea rapta cur fingatur. 102
Orontes fluv. unde dictus. 226
Osiris quis fuerit. 67. *Aratrum invenisse dicitur.* ibid.
Oxus fluvius ubi. 181

P.

Pachynum prom. unde dictum. 117
Pactolus fluv. cur Χρυσορρόας *dictus.* 207
Palæstina Ptolemæo quam lata. 224
Panionia ubi celebrata. 205
Panos nomine quid cultum. 246. *cur pastorum deus habitus.* ib.
Panticapes fluvius ubi. 80
Pallene aliis Thraciæ aliis Macedoniæ prom. 83
Pamphylia unde dicta. 210
Pamphylium mare ab Issico sinu diversum. 127
Paropamisi Etymon quoddam. 269
Paropamisadæ gens. ibid.
Parthia proprie quæ & Parthyene. 257, 258
Parthi unde dicti. ibid.
Pasargadæ unde dictæ. 261
Patallene insula. 267, 268
Pegasus equus alatus quid significet. 216

Pelasgi aliis Arcades, aliis Thessali. 87. *Ionicas insulas olim tenuerunt.* 136
Pelinnæus, non Polleneus, Chii mons. ibid.
Peloponnesus unde dicta. 98. *antiqua ejus nomina.* ibid. *cujus formæ, & in quot partes divisa.* ibid.
Peloro prom. unde nomen. 117
Peluſio Ægypti urbi unde nomen. 71
Penninæ seu Pœninæ, Alpes unde dictæ. 86
de Pergæ urbis situ error Ptolemæi. 213
Persæ unde sic vocati. 258, 259. *quam locupletes.* ibid.
Persarum rex, rex magnus appellatus. ibid.
Peucalei ubi siti. 280
Phœnices unde dicti. 222, 223
Phœnicum origo an à rubro mari. ibid.
Phœnicibus unde tribuatur Astronomiæ & literarum inventio. 224
Phœnices in Thasum pervenerunt. 133
Phœnice Dionysio Syriæ pars. 222
Phæstus Epimenidis patria. 38
Phanagoria & Hermonassa urbes unde appellatæ. 138
Pharus insula & turris. 71
Pharium mare pro Ægyptio. 43
Phasis fluvius ubi oriatur. 170
Phaselis aliis Lyciæ, aliis Pamphyliæ urbs. 213
Phrygia duplex, major, & minor. 200. *Minor aliter Troas dicta.* ibid. *Phrygiæ nomen unde.* ibid.
Phryges an è Macedonia aut Thracia orti. 213
Picentini Campanis vicini unde orti. 89
Picti in Britannia qui, & unde dicti. 146
Pisidia quam ferax. 214
Pityusæ insulæ unde appellatæ. 113
Plotæ. 461. Vide 188. *p.*
sub Polo perpetuus sex mensium dies. 153
Pontus κατ' ἐξοχὴν, pro Euxino mari. 49
Ponti accolæ Scythicæ gentes habitæ. 196
Pœni unde vocati Carthaginenses. 55
Pœni è Carthagine migrare coacti. ibid.
Πόλις *quandoque pro regione.* 136, 137
Πόλος *varia significat.* 152, 153
Propontis unde sic vocata. 45
Proteus è Pallene in Pharum migravit. 71
Pyrenæus mons unde dictus. 75
Pythia seu Pytho, eadem cum Delphis urbs, unde sic appellata. 106
Python draco, & de eo fabula. 107

R.

Rheæ nomine, quæ & Cybele, terra culta. 125. 133
Rhegium unde appellatum. 118
Rhodos inſ. ſoli ſacra. 125
Rhodii à Coloſſo non dicti Κολοσσεῖς. 126
Rhodi nomina varia. ibid.
Rhiphæi montes unde ſic vocati. 81. nulli tales montes reperiuntur. ibid.
Rubrum mare unde ſic dictum. 30, 31
Rubrum mare quodnam ſit. 34. non ſinus Arabicus ſolus, ſed & Oceani pars. ibid.
Rubrum mare aliis quod aliis Indicum. 161. ab Æthiopia ad Taprobanen protenſum. 173
Ῥυσμὸς quid ſignificet. 72

S.

Sabæa modo ſtricte, modo late ſumpta. 238
Sabæ in India. Vide Sibæ.
Sabæa unde dicta. 237. Latinis Thurifera regio habita. ibid.
Sabazii nomine Bacchus à Thracibus cultus. 149
Sabæ Perſica gens. 260
Sacæ celeberrima gens Scythica. 182. ubi poſiti. ibid.
Sacrum promontorium ubi. 142
Salamis inſ. ubi Xerxes victus. 129
Salentini ubi ſiti. 94
Samnites Græcis Saunitæ. 93
Samothracia, olim Samos, unde ſic vocata. 131. Cabirorum ſedes. ibid.
Samos alia Junoni ſacra. 135
Sangarius fluv. qui & Sagaris. 200
Saraceni Arabes unde ſic dicti. 236, 237
Sardanapali Epitaphium. 217, 218
Sapphiri nomen unde. 270
Sardinia, quæ & Ichnuſa, unde ſic dicta. 113, 114
Sarmatiæ termini. 78. aliis Scythiæ pars, aliis ab hac diſtincta. ibid. alia Aſiatica, alia Europæa. 164. hyeme ibi perpetuæ nives. 166
Saronicus, qui & Megaricus, Sinus unde dictus. 101
Satraidæ quæ gens incertum. 269
Saturnus, Κρόνος, quid ſignificet. 125
Scandinavia, quæ & Baltia, ingens peninſula. 152
Scodri, ſeu Sodri, ubi ſiti. 279
Scyllæ ſcopulo unde nomen. 117, 118. unde fabulæ de ea ortæ. ib.
Scyrus inſ. neque è Cycladum neque Sporadum numero. 130

Scythæ

Scythæ Nomades & ἀμαξόβιοι. 166, 167. *in Scythia asini nulli. pecora ibi sub dio morantur.* ibid. *cur è loco in locum migrent.* ibid.
Scythicus Oceanus veteribus ignotus. 155. *Caspio mari vicinum falsò credidere.* 176
Scythia parva quæ. 27, 78
Scythia veteribus quam late patuerit. ibid. *stricte sumpta quos terminos habuerit.* 176
Scythæ Australes, qui & Indoscythæ. 267
Scenitæ Arabes unde sic vocati. 236
Seleucia Babylonia à quo condita. 245. *male cum Babylone confunditur.* 248
Selge Laconum colonia, unde vox ἀστλγὴς. 214
Serapis quis, & unde dictus. 70, 71. *ejus imago è Sinope Alexandriam advecta.* ibid.
Serbonis palus in Ægypto. 70. *cum Asphaltite lacu à Strabone confunditur.* ibid.
Seres Sacis vicini Dionysio visi. 183
Serica veterum hodiernæ Chinæ pars. ibid.
Sericum veteres unde fieri putarint. 185. *à bombycibus fit, quæ & σῆρες vocati.* 186. *à bombycino non differt.* ibid. *quam sero notum à vermiculis fieri.* 187
Sestus & Abydus ubi. 129
Sibæ Indica gens. 279
Sicilia unde dicta. 116
Siculi cur aliter Sicani dicti. ibid.
Sicilia ab Italia olim avulsa creditur. ibid. & 118
Siculi maris termini. 37
Siculum mare Ptolemæo Adriaticum. 38. *quibusdam Ionii pars est, aliis contra.* 37. *ad Acheloi ostia porrigitur.* 105
Silaris fluvius. 89
Sinarum regio quæ. 184. *à nomine Sian nomen deduci potuit.* ib.
Sidonium mare, Phœnicium sc. seu Syriacum. 43
Simois & Xanthus fama quam natura majora flumina. 201
Sinope urbs Pontica. 191, 192
Sinope à Jove amata unde fingitur. ibid.
Sindi ubi. 167
Sinus maris quid. 32
Sirenibus quæ forma tribuitur. 89. *unde fabula orta.* ibid.
Sirenia petra quæ. ibid.
Siris, Æthiopicum Nili nomen, unde. 64. *Gir & Diris non inde corrupta.* ibid. *quando in Nilum nomen mutetur.* 65
Sogdianæ qui termini. 181, 182
Sol igneus esse quibusdam videtur. 153, 154
Sol & Luna quo nomine à Persis culti. 161, 162
Solymi olim in Lyciæ parte. 210
Soli urbs, unde vox σολοικισμός. 218

Solſtitium veteribus ſolum æſtivum. 153
Sporades inſ. unde ſic dictæ. 134. *earum nomina.* ibid.
Succinum unde dictum. 76
Suſa unde dicta. 264
Sybaris à quibus condita. 92
Sybaritarum luxus exitii cauſa. ibid.
Syene Ægypti urbs prope Tropicum æſtivum. 69
Symplegades, quæ & Cyaneæ, unde dictæ. 48
Syria quam late olim patuerit. 219. *in quinque partes diviſa ſecundum Strabonem.* 221. *Libano monte in duas partes diviſa ſecundum Dionyſium.* 221. & 241
Syriæ nomen ex Aſſyria factum. 190
Syria Seleucis, quæ & Antiochena, Tetrapolis vocata à quatuor urbibus. 225. *unde quatuor illæ urbes nomina ſortitæ.* ibid.
Syri inter ſe Aramæi dicti. 190. 218, 219
Syri Græcis dicti qui Perſis Cappadoces. ibid.
Syros inſ. Cycladum una, à Scyro diverſa. 130
Syrtes duæ, major & minor. 41. *unde Syrtes dictæ.* ibid.

T.

TAbin promontorium ubi.
Tanais fluv. ubi oriatur. 165. *an congeletur.* ibid. & 166
Taoce Perſidis urbs, & Taocene regio. 262
Tapyri vagæ gens. 179
Taprobane quæ ſit inſula. 158. *eam veteres plerique nimis extendunt.* 157. *elephantis abundavit.* 237. *ejus incolæ olim Σάλαι vocati.* ib. *Æquatori quam Tropico vicinior eſt.* 159
Tarſus à quo condita & unde dicta feratur. 216
Tarentum, Græcis Τάρας, à quibus conditum. 93
Tarteſſus aliis Carteia, aliis Gades. 84. & 111. *Bætica Hiſpaniæ Tarſis, & inde Ταρτησίς.* 112
Ταυροπόλος Apollo aut Diana, quare. 161
Tauri Scythæ, à quibus Taurica Cherſoneſus. 51. & 78. *ad Tauricam Taurus Cilicius non protenditur.* ibid.
Tauri montis initium ubi ſit. 163. *per totam Aſiam exporrectus eam in duas partes dividit, varia nomina ſortitus.* ibid.
Taxili, Indica gens, ubi ſiti. 279
Telchines unde dicti. 126
Tempe qualia loca. 61
Tenedos inſ. unde appellata. 137
Tergeſte urbs Aquileiæ vicina. 95
Termeſſus ubi ſita, contra Ptol. 214, 215
Terra in tres partes olim diviſa. 25. *Ovalis figuræ qua olim cognita.* 24. *quibus terminis partes diviſæ.* 27
Thaſi inſulæ ubertas adagio celebrata. 131
Thebæ, quæ & Dioſpolis, Ægypti urbs. 69

Thebæ Bœotiæ cur Herculis & Bacchi patria ferantur. 102
Thermopylæ ubi, & unde dictæ. 105, 106
Juxta Thermodontem fluv. Amazonum sedes. 191
Thessalia in quatuor partes divisa. 103. *unde nomen.* ib. *nomina antiqua.* ibid.
Thonitis seu Thospitis palus, quam Tigris prælabitur 243
quomodo hoc fiat. 244
Thraces Herodoto maxima gens. 83
Thraciæ multa olim accensita quæ postea Macedoniæ. ibid.
Thule insula plerisque sub Arctico circulo. 151. *quam insulam eo nomine notarint.* ibid. *in Thule Solstitio nullæ noctes.* ibid. & 153
Thurifera regio ubi. 238, 239
Thus unde dictum. 230
Thusci, qui & Tyrrheni, unde dicti. 87
Tibareni ubi. 188
Tiberis fluv. Latium ab Hetruria dividit. 88
Tigris fluv. aliter Diglito. 243. *unde nomina deducta.* ibid.
Tocharis, seu Tacharis, varius situs tribuitur. 182, 183
Topazio lapidi unde nomen. 273, 274
Toretæ, Vide *Cerceti.*
Toxilli. Vide *Taxili.*
Trinacriæ nomen unde Siciliæ impositum. 116. *Siciliæ prom. tria* ibid.
Triphylis terra pro Elide, quare. 98, 99
Tripolis apud Phœnices urbs unde sic dicta. 225
Trapezium qualis figura. 53. *quali Trapezio Africa similis.* 52
Triton fluv. & Tritonis palus ubi. 72
Troglodytæ unde dicti. 53. *aliis Arabes, aliis Æthiopes habiti.* 240
Troja, Vide *Ilium.*
Tyrrheni unde dicti. 37. & 87
Tyrrhenum mare, quod & Thuscum & Inferum. 37
Tyrus urbs, aliter Σώρα & Sarra. 223. *coloniis clara.* 225. *an Tyrus aliqua in rubro mari.* 223

V.

de Venere Minervæ & Junoni à Paride prælata fabula quid sibi velit. 201
Veneti unde orti ferantur. 95
Venti veteribus tantum quatuor. 40. *aliis* 8, *aliis* 12 *postea numerati.* ibid. *ventorum Typi.* ibid. *Omnes ab antiquissimis ad Boreales & Australes reducti.* 139
Venus φυσικῶς Lucifer, vel Luna. 128
Unni Scythica gens, è quibus Hunni. 176, 177
Vulcani nomen à Tubalcaino factum. 190
Vulcaniæ insulæ quæ & Æoliæ, unde vocatæ. 115
Vulcani & Hiera eadem insula. 116

X.

Xanthus fluv. aliter Scamander. 201

Y.

Ὑγρὸς liquidus quandoque pro pellucido. 250
Ὑπὲρ quandoque pro ultra etiam Genitivo junctum. 46, 47
Ὑπέρβασις & ὑπέρβασις Geographis quid. ibid.

Z.

Zephyrus unde dictus. 28, 29
Zephyrium promont. unde. 29. & 90
Zona torrida habitabilis, contra Dion. 31, 32
Zygii Pontica gens. 168

APPEN-

TOTIUS TERRARUM ORBIS TABULA NOVA.

Pag: 311 Cen.

APPENDIX

De Tabulis noſtris, & earum Uſu;

UBI

Breves Geographiæ Inſtitutiones, in uſum Tironum, traduntur.

DE *Tabulis Geographicis* inſtituti noſtri rationem paucis reddere viſum. *Tabulæ duæ univerſales* à nobis concinnatæ ſunt, *altera totius terrarum orbis, altera τῆς οἰκουμένης à Dionyſio deſcriptæ*, quâ ea terrarum portio exhibetur quæ illi innotuiſſe videtur, eâque plane formâ, quâ ab ipſo depingitur. Totius ſc. terræ tunc cognitæ figura, ab ortu ad occaſum producitur, à Septentrione verò ad Meridiem contractior, fundæ ſpeciem præ ſe fert; & maxima quidem latitudo in medio eſt, ubi linea ſecundum Nilum fluvium ducta, & inde ad Tanain protracta, Africam & Europam ab Aſia diſpeſcit. A media hac linea, tanquam baſi, utrumque latus ſenſim contrahitur, ut *Conos duos* conſtituantur, quorum alterum efficit Aſia ſola, juxta Gangis oſtia in acutum verticem deſinens, alterum Africa & Europa conjunctæ, quæ juxta Gades in acumen faſtigiantur, punctulis autem à Gadibus ad Nili oſtia ductis à ſe invicem diſtinguuntur. Quandoquidem verò hæc terræ tunc detectæ figura à veritate nonnihil recedit, Africæ enim ora, quam Oceanus Occiduus alluit nimis contrahitur, uti & Auſtralior Indiæ pars inter Indi & Gangis oſtia (quam longè in Meridiem procurrere oportuit) ut Africa circa Gades, Aſia ad Gangis oſtia, in acutum deſinat (quò accedit quòd Sericam ſitu minùs Orientali ſtatuere oporteat quàm rei veritas poſtulat, ſi Dionyſii conos ſartos tectos ſervare velimus) ex alterâ *Orbis terrarum tabulâ* quàm veriſſime fieri potuit concinnatâ, ea, & ſiqua ſint ſimilia in quibus veteres errârunt, facile corrigi poſſunt. Alteram igitur Tabulam alteri conferre lectorem nè pigeat, ut veram terrarum formam ex Tabulâ novâ perſpiciat (quam & circulis diſtinximus, de quorum uſu mox agetur) eámque tanquam normam adhibeat, quâ dignoſci poſſet ſi quid in Dionyſii deſcriptione à veritate deflexum ſit, & quota orbis portio veteribus cognita fuerit, & ut truncatis Orbis partibus membra reliqua addere poſſit. Deficiunt ſc. in Tabulâ Dionyſio accommodatâ Auſtrales Africæ, Orientales quædam Aſiæ; & Septentrionales tam hujus quàm Europæ partes, Dionyſio & pleriſque veteribus incognitæ (qui terram ibi fere Oceano terminant, ubi punctula extrema a no-

bis notata) sed nuperis navigationibus detectæ, quæ & alteram οἰκουμένην nobis apparuerunt, quam ab *Americo Vespucio Americam* vocare pleriſque libuit primo detectori *Columbo* nimis injuriis. In Tabulâ veteri *Thulen* omiſimus (quam illam esse insulam quæ hodie *Islandia* vocatur argumentis è Dionysio & aliis veteribus allatis in commentariis noſtris evincimus) nè Tabulam totam unius loci gratiâ in Septentrionem nimis producere neceſſe esset. *Maderam* hodie dictam pro Dionysii *Erytheâ*, & *Insulam S. Thomæ* pro *Cerne* notavimus, cùm huic satis conveniant quæ à Dionysio & plurimis aliis de *Cerne* afferuntur, *Menuthias* verò extra Tabulæ ambitum sit, quam tamen *Cernes* nomine à Dionysio notari non repugnat, ut in Commentariis notatum, ubi etiam rationes abundè allatæ sunt cur *Zeilan* potiùs quàm *Sumatram* insulam veterum *Taprobanen* esse censeamus. In ipsâ veteri Tabula veram Terrarum formam, quantùm per Dionysium licuit, perpetuò retinuimus, ut perspicax lector, eandem in pleriſque locorum formam intuens, quæ nomina nova Orbis terrarum Tabulæ inscripta veterum locum occupârint, facilè deprehendere possit. *Particulares etiam Africæ, Europæ, & Asiæ Tabulas* eo animo concinnavimus, ut veteris Geographiæ succum diligens lector indè copiosiùs imbibat, quò imbutus ad historicorum & Poëtarum scripta evolvenda instructior accedat, cùm Tabulæ universales tanquam *Sceleta* quædam sint, membrorum quasi stamina & compages exhibentia, sed exsucca planè & exsanguia. *Tabulas illas particulares*, quod ad eam terræ partem quæ antiquis innotuit, veræ locorum formæ quâ à recentioribus describuntur omnino accommodare conatus sum, relicto Dionysio si quando ille à veritate devîarit. Cui enim sano credibile videatur fluminum cursus, maris flexus, insularum aut montium situs (si exiguas quasdam mutationes excipias, neque enim insulas quasdam continenti jam annexas, aut contrà, inficias eo) aliter jam se habere quàm olim habuerint? Necesse igitur habui quasdam veterum descriptiones nonnihil immutare, dum insularum, fluviorum, & montium nomina iis quæ hodie extant adaptare conatus sum, quamvis non eodem prorsus situ à veteribus statuantur; multorum enim quæ hodie notissima obscura olim fuit aut nulla notitia unde in illis depingendis quæ tantum quasi per transennam viderunt subinde errare necesse fuit. Oceanum Borealem, quem Scythicum vocarunt, mari Caspio vicinum fuisse, atque ex eo per fauces quasdam Caspium prodiisse (Herodoto & Ptolemæo exceptis) tota fere antiquitas credidit; atque indè ad Eoum mare eundem produci non longè ultra Jaxarten fluvium, pleriſque visum, quem longè indè abesse jam satis constat; uti & Balticum mare, Sarmatici Oceani nomine olim notatum, jam sinum esse deprehenditur. Africæ oram quæ Oceano Atlantico alluitur se *ex conjecturâ solâ* describere fatetur Strabo, Λέγομεν δὲ εἰκαστικῶς διὰ τὸ ἀπερίοπτον & Ptolemæum quidem non aliter fecisse in extremæ Indiæ & Æthiopiæ descriptione (dum eas versus se invicem retorquet, ut terra incognita

incognita ab alterâ ad alteram continuetur) res ipsa indicat, quamvis ille hoc reticeat. Neque immeritò Geographos, obiter & quasi aliud agens, perstringit Plutarchus, quod in extremis terrarum oris, ubi omnia ferè ignota, appingunt ἢ Σκυθικὸν ὄρος ἢ πέλαγος πεπηγός, consultius sc. ducentes de ingenio suo aliquid addere quam Tabulam vacuo spatio devenustare. Equidem Tabularum mearum progressum ibi sisto qui Dionysii περιήγησις & certior veterum cognitio terminatur, ad extrema versus Ortum, Septentrionem & Meridiem loca penna mea evagari non ausa.

Quod ad *Africæ Tabulam* attinet, in intimis Æthiopiæ & Libyæ locis non multa notavi, cùm in aviis illis & desertis locis perpauca aut olim innotuerint ,aut jam satis explorata sint. Conjecturâ etiam propriâ aliquando niti, dum nova veteribus ibi confero, necesse habui, ratione tamen aliquâ eam firmavi, sed condonabit mihi, uti spero, æquus lector, si dum sæpius jaculor scopum non semper attigerim, Fluvium illum veterum *Nigirem* esse qui in occidentali Africæ parte ortus inter *Biledulgerid* & *Sarra* fluit, deinde terram subiens atque iterum emergens postea *Gir* vocatur, & *Nubâ* palude absorbetur, non tantum ex Plinio & Solino constat, qui *Nigrum* in finibus Mauritaniæ circa Atlantem montem oriri affirmant, & reliqua modò memoratis consentanea pronunciant, verùm ex ipso etiam Ptolemæo elicitur, qui *Nigirem* suum in ultimo ferè Occidente ortum indè in mediterranea, sc. ortum versùs, fluere affirmat,eúmque ad Usargalam montem deducit,ex quo *Girem* oriri statuit,in *Nubam* paludem influentem.*Senegam* igitur fluvium quem subdititio titulo pro *Nigro* seu *Nigire* veterum pleræq; recentiorum Tabulæ exhibent, ab illo prorsus diversum esse res ipsa loquitur, cum contrario planè cursu, ab Ortu sc. & mediterraneis in Occasum, feratur, in Atlanticum mare pluribus ostiis se exonerans. Hujus ostia, & flumina quædam ipsi commista, Ptolemæo nota fuisse videntur (quamvis eorum confluxum aut ignoravit, aut certè reticuerit) cum Daratem seu *Daradum*, Stachirem, & Niam eadem latitudine describat quæ Senegæ ostiis convenit (quorum unum *Senegam*, aliud *Gambram*, alia aliis nominibus hodie appellant) & à Stachire paludem quandam effici affirmet uti hodie à *Senegâ* fit ; superiorem verò fluvii illius cursum veteres prorsus ignorâsse videntur. Urbibus illis (utì & gentibus) quas juxta *Nigirem* fluvium statuit Ptolemæus, latitudinem majorem tribuimus quàm iisdem à Ptolemæo assignatur, utì & ipsi Nigiri fluvio illas interfluenti, recentiorum descriptiones & Plinium ac Solinum eâ in re imitati. His solus Ptolemæus eâ in re adversatur, loco ad Austrum aliquantò remotiore Nigirem suum describens ; & urbibus ac populis illi conjunctis idem accidisse consentaneum est ; ideo situm eorum respectu Nigris fluvii, potiùs quàm latitudinem à Ptolemæo assignatam, respeximus. Phaurusios etiam ultra Nigritas, hos ultra Getulos, ad meridiem locavimus, quâ in re apud omnes convenit ; Garamantas verò eo situ posuimus, ut aliqua

qua saltem eorum pars ultra Nigritas & Phauruſios protendatur reſpectu latitudinis, quamvis longitudine diversâ, cum ordine illo gentes iſtæ non modò à Dionyſio, verùm etiàm à Strabone enumerentur, & immenſa Garamantum gens à Garama metropoli ad Garamanticam vallem, & alia Meridionalia loca Æthiopiæ confinia, protenſa fuiſſe videatur.

In *Tabulâ Europæ* pleraque ſatis evidentia, niſi in extremâ ad Septentrionem orâ, ubi *Nerigon* Plinii *Norvegiam* eſſe ſtatuimus, Camdeni & aliorum auctoritate, & ipſo nomine moti, & *Scandiam* (quæ inſula ſalſo à veteribus habita, cum ipſum Balticum mare Sinum fuiſſe ignorarint, ſed Oceanum Sarmaticum appellarint, ut modò notatum) peninſulam illam *Daniæ* & *Sueciæ* regibus parentem, in quâ *Gothia* hodie, ut olim *Gutæ*, & *Scanen* ſeu *Sconen* regio manifeſtum antiqui nominis veſtigium ſervans. In Sarmatia Europæâ oſtendere libuit ubi *Arimaſpi*, *Agathyrſi*, & *Hippopodes* à Dionyſio nominati ab aliis veteribus locantur, quamvis in Græculorum poëtarum officinâ nomina iſta fabricata fuiſſe videantur. Neceſſarium etiam duxi locum ſignare ubi πολυσπύλιοι illi *Riphæi montes* à veteribus ſtatuantur, quamvis eos recentiorum obſervatio ſolo planè exæquârit.

In *Aſiæ Tabulâ* à Ptolemaïcâ formâ rarò recedere viſum eſt, præterquam in Indiâ intra Gangem, quæ promontorii more longè in Meridiem procurrere hodie deprehenditur aliâ planè facie quàm à Ptolemæo depingitur; à quo etiam India tota in Ortum plus juſto producitur; unde in urbibus locandis quæ ab ipſo nominantur, ad fluvios & promontoria, atque ordinem quo loca maritima in periplo ſe mutuò conſequuntur, potiùs quàm ad longitudinis & latitudinis gradus iiſdem ab ipſo aſſignatos, reſpeximus. Tabulam illam nonnihil ultra Gangem (quem ultimam Aſiæ ἀφειμένης metam Dionyſius conſtituit) ad Ortum producere libuit, ut ad citeriorem Sericæ partem in vero ſitu ſignandam, Borealem etiam & Indiæ proximam Chryſes cherſoneſi partem, & Sinarum regionis portiunculam Indiæ conterminam, aliquantulum loci ſuppeteret. Sericam autem veterum nequaquam *Chinâ* hodiernâ magis Borealem, ſed in ipſâ *Chinâ* eſſe ſtatuimus (ſicut *Cambalu* urbem, quæ *Cathaiæ* metropolis ſtatui ſolet, & longè in Septentrionem ablegari, non aliam eſſe quàm *Paquin* ſeu *Xuntienfu Chinæ* urbem celeberrimam recens quædam *Chinæ* hiſtoria teſtatur) regnum verò *Sian* & *Camboiam*, cum Auſtrali *Chinæ* parte (in quâ & *Suinam* regio eſt niſi Tabulæ nobis imponant) pro Sinarum regione accipimus, ut in commentariis fusè explicatum.

In ipsâ *Terrarum orbis Tabulâ*, illam Aſiæ partem, quæ jam *Tartariæ*, ut olim *Scythiæ*, nomine inter Ortum & Septentrionem longè exporrigitur, neque Oceano terminamus, ut pleriſque mos eſt, nec cum America committimus, ut à nonnullis fieri ſolet, conjectura ſola fretis, cùm omnia ibi inexplorata ſint; ſed mare hinc ad *Novam Zemlam*, indè paulò ſupra *Chinam* producere contenti, quicquid

uid ſpatii inter hæc interjectum eſt nobis incognitum eſſe no-
, ad poſterorum induſtriæ adhuc detegendum reſtare. Nec
ſupra *Chinam* terras producimus, cùm incertum ſit quid ſpa-
a, quid mare ibi occupet, *Ung* & *Mongul*, & aliis neſcio
; verborum crepitaculis conſultò omiſſis. Hæc quidem ità
xarata; ſed cum ſculptor me inſcio, terras ultra produxerit,
ılis terram cognitam à ſpatio cognito diſtinguere viſum.
ulas trium orbis partium concinnavimus juxta formam illam
ɔmpoſita eſt Ludov. Teixeræ Tabula univerſalis, in quâ
ini ferè paralleli pinguntur, quam formam Tabulis hiſce,
ca Polo proxima (ubi Meridiani omnes in arctum coëunt)
uam attingunt, commodiſſimam duxi, ut quadratæ Tabu.
formæ congruam. Cum verò iſtâ ratione Britannia, Sar-
Scythia, & alia Borealia loca, nonnihil plus juſto dilaten-
ıanquam in Aſiæ Tabulâ, quippe omnium longiſſimâ, nu-
Borcali latere nonnihil contracti ſint, nè à verâ proporti-
nium recedatur) ex *Tabulâ univerſali novâ*, tanquam *Po-
egulâ*, quid deflexum ſit facile patebit.
verò in Italiâ, Græciâ & Aſiâ maritima (quæ ſc. Medi-
ı mari alluitur) deſcribendâ fuſiùs expatiatur Dionyſius, &
ı ibi nominum mentionem faciat quàm in Tabulas Euro-
Aſiæ compingi poterant, *Tabulas duas Chorographicas* deli-
ıs, *alteram Italiæ* (omiſſa tamen Galliâ Ciſalpinâ) *Græciæ*,
Minoris, quæ in eâdem ferè latitudine ſitæ ſunt; *alteram
Aſiæ maritimæ*. Hæc quidem *Syriam* complectitur (ſub
enice & *Judæa* comprehenduntur) cum vicinis aliquot
us, hinc *Cilicia* & *Pamphylia* (in quâ ex Strabonis & alı-
ntentiâ à Ptolemaicâ deſcriptione nonnihil receſſum) inde
, in ipſâ Aſiæ & Africæ, ex Dionyſii ſententiâ, collimi-
Sic regionum illarum, quæ à ſcriptoribus tam Græcis
atinis præcipuè celebrantur, & in quibus omnia fere geſta,
, in Sacris literis mentio fit (quâ de cauſâ *in Syriæ Tabulâ*
ea depinxi quæ in *Sacris* celeberrima) pleniore notitiâ le-
ructus, uberrimos inde fructus in Hiſtoriæ profanæ &
lectione, nec contemnendos in hiſtoriâ ſacrâ evolvendâ,
t; cum in hiſtoriâ eum cæcutire neceſſe ſit, ſi Geographiæ
eſtituatur.

præmiſſis de inſtituti noſtri ratione in Tabulis ſingulis com-
iis, breves quaſdam *Geographiæ inſtitutiones* ſubjungere li-
Tabulæ totius terrarum Orbis explicandæ accomodatas; ut
ræcepta, indè exempla petita, mutuâ ſe invicem luce il-
ıt.

Geogra-

Geographiæ Institutiones.

Geographia est terræ totius nobis cognitæ descriptio, non quatenus elementum est ab aquâ distinctum, sed quatenus unà cum aquâ globum unum constituit, qui, à præcipuâ parte, *Orbis terrarum* dicitur.

Particularem aliquam hujus regionem describere, *Chorographiæ* est; urbem aut oppidum aliquod, *Topographiæ*.

Describitur autem terra, vel *Historicè* tantùm, ut in Dionysii περιηγήσει, ubi nuda regionum enarratio fit; vel *Mathematicè*, Ptolemaïco more, secundùm respectum ad cœlum & circulos imaginarios, quales in nostra Terrarum orbis Tabulâ depinguntur.

Cùm verò Orbis terrarum Terrâ & Aquâ constet, Terra ipsa dividitur in *Continentes*, quales sunt *Hispania*, *Gallia*, &c. & *Insulas*, quæ undique mari ambiuntur, quales sunt *Britannia*, *Sicilia*, *Creta*.

Insulis etiam cognatæ sunt *Chersonesi* seu *Peninsulæ*, quæ *Isthmo*, hoc est, angusto terræ spatio, continenti adnectuntur, cujusmodi sunt *Peloponnesus* & *Taurica Chersonesus*; nec non *Promontoria*, quæ terræ partes sunt (æque ut plurimùm montes) à terrâ reliquâ longe in mare prominentes, cujusmodi est *Nerium* Hispaniæ promont. & *Caput bonæ spei* in Africâ extremâ: Promontoria enim *Capita* vulgò vocantur, unde modò literâ p. aut pr. modò literâ c. in Tabulâ notantur.

Terra universa veteribus cognita in tres magnas partes olim divisa est, *Europam* sc. *Asiam & Africam*; quarum termini in Tabulâ veteri universali punctis signantur: commodiùs tamen sinu Arabico quàm Nilo Asia ab Africâ dirimitur. His partibus quarta jam additur, nostratibus nuper patefacta, & Oceano vasto à cæteris divisa, quæ *America* vulgò nominatur; atque ea ipsa in duas partes, cæteris Orbis partibus nequaquam impares, *Septentrionalem* sc. seu *Mexicanam* & *Meridionalem* seu *Peruvianam*, dirimitur; ut 5 Orbis partes non immeritò haberi possint, præter *Terram Australem incognitam*, cujus litora tantùm aliqua adhuc detecta sunt, quæ sexta pars nonnullis habetur.

Mare aliud est *Externum*, aliud *Internum*. Mare Externum *Oceanus* dicitur, qui terram undiquaque ambit, & in 4 magnas partes, respectu Cardinum cœli quos respiciunt, olim divisus est.

1 *Borealem*, à Nerio Hispaniæ promontorio ad Septentrionem exporrectum.

2 *Occiduum* seu *Atlanticum*, ab eodem promontorio ad Hesperi cornu Africæ prom. aut extremas ab eo latere Africæ partes antiquis cognitas.

3 *Rubrum*

3 *Rubrum* (qui Ptolemæo est *Indicus*) inter Æthiopiam & Indiam interjectam; cujus partem Æthiopiæ proximam *Æthiopicum* etiam vocârunt.

4 *Orientalem* (qui Dionysio *Indicus* vocatur) ultra Taprobânen ad Orientem positum.

Hodie etiam Oceanus in 4 partes, sed alio planè modo, dispescitur.

1 *Mar del Nort*, hoc est Mare Boreale inter Europam, Africæ partem citra Cabo de palma, & Americam Septentrionalem.

2 *Mare Æthiopicum*, inter Africam reliquam, antiquis maximâ ex parte incognitam, & Americam Meridionalem.

3 *Mare Indicum* seu *Orientale* (quod olim rubrum appellatum) inter aversum Æthiopiæ latus & Indiam.

4 *Mar del Zur*, hoc est *Mare Australe*, inter Americam & Indiam interjectum.

Mare omne *Internum* vel *Sinus* est, vel *Lacus*.

Sinus, è mari magno prodeunt per angustas plerunque fauces, quæ freta appellantur, cujusmodi sunt *Fretum Herculeum* & *Magellanicum*.

Lacus nullum cum Oceano commercium habent, cujusmodi revera est *Caspium mare*, (quod veteres plerique falsò inter *Sinus* numerârunt) & *Lacus Asphaltites* in Judæa.

Revera autem 4 sunt *Sinus* præ cæteris insignes, 1 *Mare mediterraneum* (è quo *Euxinum* & plurima alia prodeunt, & ejus partes habentur) 2 *Sinus Arabicus*; 3 *Sinus Persicus*; 4 *Mare Balticum*, quod Sarmatici Oceani nomine antiquis innotuit, qui Sinum esse ignorârunt.

Restat ut de *imaginariis Circulis*, quibus *Tabula Orbis terrârum* distinguitur, paucis agamus.

Cum Terra undiquaque rotunda sit, globi instar ejus *hemisphæria duo* ita depinguntur, ut ea parte aversâ coire cogitatione assequi debeas, & lineas quæ in utroque hemisphærio ducuntur finibus extremis inter se coeuntes circulos integros efficere. *Puncta extrema quatuor*, (in alterutro sc. hemisphærio duo) ubi multæ lineæ concurrunt, *Polos* notant; duo suprema (quæ à tergo in unum coire cogitandum) *Polum Arcticum* seu *Borealem*; duo infima itidem *Antarcticum* seu *Australem*. Extimas etiam utriusque hemisphærii lineas, à Polo ad Polum ductas, & Hemisphæria circulariter ambientes, à tergo coire censendum, ità ut extremæ earum partes Polis proximæ extremis, media à Polis æqualiter dissita mediis concurrant.

Utriusque circuli extremi hemisphærium utrumque ambientis dimidia pars, numero 360 in medio signata, quæ à Polo ad Polum ducitur, hinc *Canarias Insulas* contingens & insulas de *Cabo Verde* fere perstringens, inde ad *Azores inf.* proxime accedens, *Meridianum primum* notat, neque enim eum, quorundam recentiorum more, inter ipsas *Azores* ducere libuit, ne ab antiquis in longitudine locorum notanda nimium recederetur.

Post

Post *Meridianum* illum *primum* ad Polos similiter ductæ lineæ *Meridiani* etiam vocantur, (quia *Meridies* est cum ad *Meridianum* loci alicujus Sol accesserit) iisque *Longitudinem locorum* dimetimur, quæ *distantia est à primo Meridiano Ortum versus*. Cum vero integer Globus gradibus 360 constet, ad decimum quemque Longitudinis gradum *Meridiana linea* ducitur, quæ in medio, supra *Æquatorem*, numeris suis signatur, 10, 20, 30, & sic deinceps usque ad 180 in nostro hemisphærio, unde usque ad 360 in altero hemisphærio progrediendum, ut notetur in quo *Longitudinis gradu* locus quispiam ad quem linea talis ducitur, situs est. Gradus cæteros inter denarios hosce medios conjectura assequi licet, ut si quid medio spatio inter lineam 10 & 20 situm sit, id in gradu 15 situm esse statuere possis, & pari proportione de cæteris gradibus censendum : Æquatori gradus ii appinguntur. Ex lineis reliquis, quæ hos transversim secant, *media*, æquali spatio inter Polum utrumque, ab Occasu ad Ortum ducta, & numeris modo dictis signata, *Æquator* est, seu *Linea Æquinoctialis*, sub quâ qui habitant Æthiopes & Americani Guianæ & partis Peruviæ incolæ diem nocti æqualem, horarum sc. 12. perpetuo habent; quo vero longius ab ea recedit eo productiores æstate, contractiores verò hyeme dies (quod secundum *Parallellos* ipsi dictos, ad *Climata* distinguenda, à Ptolemæo notatum) donec ad Polum utrumque semestris dies & semestris nox est. Sole vero in Æquatore constituto (quod bis in Anno fit, vere sc. nostro & Autumno ineunte) nox diei ubique terrarum æqualis est.

Lineæ exiguæ, quæ inter Æquatorem & Polum utrumque similiter ab Ortu ad Occasum ducuntur, *Parallelli* vocantur, quod tam respectu ad se invicem quam ad Æquatorem omnibus sui partibus æqui distantes sint; à Polis etiam singulæ singularum partes in Sphæra solida æqualiter distant, licet aliter in plano delineare necesse sit. Parallelorum horum usus est ad *Latitudinem locorum* dimetiendam, quæ *distantia est ab Æquatore versus Polum alterutrum*, ita ut *Latitudo* alia *Borealis* sit, alia *Australis*, 10, 20, 30, & sic deinceps usque ad 90. quod Polis ipsis appingitur (inter quos & Æquatorem circuli quadrans est) in extima utriusque hemisphærii ora notata. Ita ea est loci alicujus *Latitudo* quam notat linea ejusmodi ipsum plane contingens; gradus vero medios inter denarios hosce conjectura assequaris; ut gradum 11, 12, 13, &c. ex distantia nonnulla à linea 10 versus lineam 20, in extima ora in Meridiano ii etiam gradus appinguntur. Quilibet *Latitudinis gradus* 60 mille passus conficit, proinde à *Parallelo* quovis ad *Parallelum* proximum, ut 10 graduum, ita 600 mille passuum, intervallum est: *Longitudinis* etiam *gradus* ad Æquatorem his pares sunt, deinde æqua proportione contrahuntur quo propius ad Polos acceditur.

Reliquæ quatuor lineæ ab Ortu itidem ad Occasum ductæ, sed crassiores aut duplicatæ, *Tropicos* & *Polares circulos* notant.

Lineæ

Lineæ duæ quæ Æquatori propiores sunt, gradibus $23\frac{1}{2}$ ab eo utrinque distantes, *Tropici* vocantur, & Solaris progressus ad Septentrionem & Meridiem termini sunt, quorum Borealior *Tropicus Cancri*, Australior *Capricorni* vocatur.

Tropicus Cancri nobis etiam *æstivus* dicitur, quia cum eo Sol accesserit, omnibus Europæ, & plerisque Asiæ, incolis *Solstitium æstivum* est, seu dies longissima; Tropicus Capricorni *hyemalis* dicitur, quo cum Sol accesserit, nobis *bruma* est, seu dies brevissima. Illis vero qui ultra Æquatorem habitant omnia his contraria.

Duæ quæ restant lineæ, propius Polos ductæ, gradibus sc. $23\frac{1}{2}$ ab iis distantes *Polares Circuli* vocantur; quorum qui Arctico Polo vicinus est, *Arcticus* etiam *Circulus*; alter vero *Antarcticus* dicitur.

Polaribus Circulis & Tropicis *Zonæ* distinguuntur, quarum quinque numerantur.

Torrida una, inter Tropicos duos posita, quam antiqui præ æstu habitari non posse falso opinati sunt.

Frigidæ duæ, inter Circulos Polares & Polos: *Temperatæ* itidem *duæ*; altera inter Tropicum Cancri & Circulum Arcticum, altera inter Tropicum Capricorni & Circulum Antarcticum interjecta.

ACCIDENTIA.

Tandem *Accidentia* quædam seu *Affectiones*, quæ diversarum Globi terreni partium habitatoribus contingunt, explicare visum.

Partium terræ habitationes vel *absolute* considerari possunt, vel *relative*.

Si *absolute* considerentur, alii *in Sphæra* recta habitant, alii in obliqua, alii *in Parallela*.

In *Sphæra recta* habitare dicuntur quorum regio Æquatori subjecta est, ut *Insulæ* S. *Thomæ*, *Sumatræ* & *Guianæ* incolæ. Per utrumque Polum ducitur horum *Horizon*, qui *linea est hemisphærium superius seu diurnum, cujuslibet loci ab inferiore seu nocturno, dirimens* (ita ut globum in duas æquales partes dividat, ac singulis locis alius atque alius sit) quem cum Sol subit, ipsis noctis initium est, diei vero cum supra ipsum ascendit.

His hi affectus contingunt.

Dies & Noctes perpetuo æquales sunt, sc. 12. horarum, stellæ omnes illis oriuntur & occidunt.

Sol Meridianus illis (& reliquis omnibus qui in Zona torrida, hoc est, inter duos Tropicos, degunt) bis in anno vertici impendet, & tunc *Ascii* dicuntur, quia umbra meridiana carent; Iidem etiam *Amphiscii* dicuntur, quia aliis anni temporibus, umbræ meridianæ illis ad Boream, aliis ad Austrum sparguntur; sole meridiano modo ab illis ad Septentrionem, modo ad Austrum vergente.

Binæ illis æstates sunt, cum sc. Sol vertici impendet; binæ item hyemes, cum versus Tropicum utrumque ab illis recedit.

In *Sphæra obliqua* habitare dicuntur qui inter Polos & Æquatorem

torem (nonnullo tam ab hoc quam illis intervallo) habitant, ut Europæi omnes.

His Polus alter semper supra Horizontem elevatur, ut nobis Polus Arcticus (ejusque elevatio loci Latitudini par est) & stellæ illi vicinæ nunquam occidunt, ut nobis Septentriones; alter Polus semper sub Horizonte deprimitur, ut nobis Antarcticus, & Stellæ illi vicinæ nunquam conspiciuntur; reliquæ oriuntur & occidunt.

Dies illis inæqualis sunt longitudinis, & quo Polo alterutri propiores sunt, eo longior dies solstitialis, brevior brumalis. Ii etiam qui extra Tropicos habitant, *Heteroscii* dicuntur, meridianus enim Sol illis ab altero tantum latere est, ab Australi sc. latere, nobis & aliis omnibus inter Tropicum Cancri & Polum Arcticum habitantibus, & proinde umbræ meridianæ nobis ad Boream semper sparguntur; iis vero qui ultra Tropicum Capricorni habitant meridianus Sol perpetuo à latere Boreali est, & proinde umbræ meridianæ semper ad Austrum sparguntur.

Alios *Sphæram Parallelam* habere, animo saltem capias, siquos sc. supponas sub ipsis Polis degere, aut eo pervenire.

His semestris dies erit, dum Sol citra Æquatorem est, & semestris itidem nox, dum Sol ultra Æquatorem; Æquator enim illis Horizontis vice est.

Dimidia stellarum pars nunquam illis apparet, reliqua dimidia pars nunquam occidit.

Periscii etiam erunt, quia Sol viginti quatuor horarum spatio ab omni latere illos circuit, proinde umbræ intra idem temporis spatium ab omni latere illis sparguntur.

Si *relative* considerentur partium terræ habitationes, respectu ad se invicem alii *Periœci* sunt, alii *Antœci*, alii *Antipodes*.

Periœci sunt qui pari Latitudine ab Æquatore distant, & ab eodem Æquatoris latere habitant (utrique sc. à Boreali ejus latere, aut utrique ab Australi) sed Longitudinem plane oppositam habent, ita sc. ut ipsorum Meridiani 180 gradibus à se invicem distant; tales sunt incolæ *Virginiæ* in America respectu *Chinensium* in Asia ultima.

His par dierum longitudo, & pares anni tempestates, pari tempore contingunt; sed dum aliis meridies est, aliis media nox est.

Antœci sunt qui eandem Longitudinem habent, quippe sub eodem Parallelo habitantes, & parem etiam Latitudinem, sed hi Borealem, illi Australem: tales sunt *Peloponnesi* in Græcia incolæ respectu extremæ Africæ habitatorum ad *Caput bonæ spei*.

His simul meridies est, & pariter media nox, sed cum aliis horum æstas est, aliis hyems est; cum aliis dies longissimi, aliis brevissimi.

Antipodes sibi invicem sunt quibus tam Longitudo quam Latitudo opposita est, ità ut toto Sphæræ diametro à se invicem distent: tales sunt *Chinenses* respectu incolarum *Chili* Americanæ regionis.

His omnia contraria; dum aliis horum meridies, aliis media nox est, quæ aliis æstas, aliis hyems; quæ aliis dies longissima, aliis brevissima.

Locorum

Locorum omnium & Gentium,

quorum apud

DIONYSIUM

mentio fit,

INDEX:

Nominibus etiam novis cum veteribus collatis, ut Lexici Geographici vice esse possit.

A.

ABantes, veteris insulæ Eubœæ incolæ, v. 511. unde Eubœa ipsa *Abantias* dicitur, v. 520.

Absyrtides, insulæ maris Adriatici, v. 483. harum præcipua olim *Absorrus*, hodie *Osaro* vocatur.

Abydus Mysiæ urbs ad Hellespontum. v. 516. hodie *Aidos* Leunclavio auctore, *Aveo* Castaldo, v. Sestus.

Acesines Indiæ fluvius in Hydaspen influens, v. 433. & 497.

Achæi, gens inter Pontum & Mœotidem, v. 682. ubi nunc *Mauro laco* in tabulis pingitur.

Achelous, Ætoliæ flu. (hodie *Pachicholamo* accolis, Petantio teste) v. 433. & 497.

Achillis dromos, peninsula ad Borysthenis ostia, v. 306. hanc cum Achillea seu Leuce insula Arrianus confundit quæ hodie *Fidonisi* Bordonio, sed ea ab hac diversa est.

Acte pro Attica, unde Ἀκταῖος pro Ἀττικός, v. 1023. *v.* Attica.

Adriaticus Sinus, *v.* Sinus.

Ægæum mare, *v.* Mare.

Ægina, insula Atticæ propinqua, cum urbe cognomine, v. 512. *Legina* hodie Sophiano; in tabulis *Engia* vocari video.

Ægyla, insula inter Cretam & Peloponnesum, v. 499. Ptol. Epla. hodie *Cecerigo*, teste Sophiano, quasi Anticythera, sic enim ipse interpretatur.

Ægyptus, regio in Africæ & Asiæ confinio, v. 12, 227. &c. Turcis jam *Elquibet* aut *Elchebit*: hujus tres olim partes fuere; *Ægyptus inferior* seu maritima, v. 253. (cujus pars Nili ostiis inclusa *Delta* olim dicta est, à literæ Δ figura) hodie *Maremma*, 2° *Heptapolis*, 3° *Thebais*, de quibus vide suis locis.

Æmus, mons Myssiam à Thraciâ dividens, v. 428. hodie Italis *Monte Argentaro*.

Æolicæ insulæ, v. 536. *v.* Lesbus & Tenedus.

Æoliæ insulæ juxta fretum Siculum, v. 461. harum præcipua olim Lipara, hodie etiam *Lipari*.

Æolis, Asiæ minoris regio, v. 820.

Æsarus Magnæ Græciæ in Italia fluvius, v. 370.

Æthiopia, Africæ regio ingens, in partes tres divisa, quarum ea quæ ad Orientem vergit, juxta Nilum flu. *Æthiopia sub Ægypto* dicta est, de quâ Dion. v. 179. eam jam *Abissinia* vocatur: quæ ad Oceanum Occiduum *Æthiopia Hesperia*, jam *Guinea*, *Benin*, &c. quæ inter has media est olim *Æthiopia Interior*, jam *Zanfara*, *Biafra*, *Medra*, &c. Tam hæc quam prima Æthiopiæ pars longe in Meridiem protenditur, & de ultima ad Meridiem parte antiquis cognita loquitur Dion. v. 218. Australissimæ partes tunc nondum innotuerant.

Æthiopicum mare, *v.* Rubrum.

Ætolia, Helladis proprie dictæ regio, v. 432. Novo nomine *Artinia* à Niceta vocatur, Ortelio teste.

Africa, *v.* Libya.

Agathyrsi Sarmatiæ Europ. pop. v. 316, & 319. A Ptolemæo statui videntur ubi hodie *Livonia*. Dionysius tam hos quam Mare Cronium Borysthenis proxime admovet.

Agræi, Arabiæ desertæ pop. (qui in sacris *Agareni*) v. 956.

Alani, seu Alaunii Scythica gens Sarmatiam Europæam incolens, v. 305, & 308. A Ptolemæo statui videntur in eo Moscoviæ tractu, qui *Severa* jam dicitur, *Lithuaniæ* & *Tartariæ Crimææ* interjectus, sed eos *Voliniam*, quæ olim *Volania* dicta, jam inhabitare probabiliter statuit Ludovicus Decius, favente ipso nomine.

Albania, Asiæ regio, v. 731. Jam *Georgiæ* pars.

Aldescus, Sarmatiæ Europ. fluvius, v. 314. *v.* Com. Is esse videtur qui *Bog* hodie dicitur, per *Podoliam* fluens.

Aleius campus, in Cilicia, Poetis celebratus, v. 872.

Alex, Magnæ Græciæ in Italia fluvius, v. 367. hodie *Alesso*, si Leandro fides.

Alexandria Ægypti urbs, v. 254. jam *Scanderia*; Alexandria vero Syriæ jam *Scanderona*.

Alpes, montes inter Galliam & Italiam, v. 295, & 344.

Alpheus, fluvius Elidis Peloponnesi regionis v. 374, & 410. Sophianus *Alabo*, Marius Niger *Orphea*, hodie dici testatur.

Alyba columna Dionysio, quæ aliis *Calpe*, v. 336. Hispaniæ mons, qui

qui vulgo jam *Gibraltar* vocatur, voce corrupta ex *Gebel Tarif*, sic enim Arabes appellant.
Amazones, fabulosæ Cappadociæ & Sarmatiæ partis incolæ; v. 773.
Ambracia urbs Epiri, hodie *Larta*, Sophiano teste, quod & tabulæ confirmant.
Ambraciotarum insulæ, v. 493. Cephallenia jam *Cefalonia*, & Zacynthus, hodie *Zante*, cum aliis vicinis.
Ammonis templum in Libyâ Ægypto finitima, v. 212. ubi hodie *Eleocat* desertum.
Amnisus Cnossi navale in Creta insula, v. 496.
Amnitæ, *v.* Namnitæ.
Amyclæ, antiqua Laconiæ urbs, unde Amyclæi pro Laconibus apud Dionysium, *v.* 213, 377, &c. & Amyclæorum terra pro Laconia, v. 413. *v.* Laconia.
Anchiale Ciliciæ urbs, v. 875.
Antiochena, Syriæ pars in qua urbs Antiochia, v. 520.
Antiochia, Syriæ urbs, *v.* 917. adhuc nomen retinens, Nigro teste, quod & Tabulæ confirmant: manifesto quidem errant Villanovanus, & alii qui eam *Aleppo* hodie dici affirmant; repugnat enim situs; videtur autem *Aleppo* veterum Hierapolis esse.
Aonia, *v.* Bœotia.
Aornis petra, *v.* Coliacum prom.
Apamia Syriæ urbs. v. 918. *Hamaous* hodie dici Bellonius affirmat, *Hama* Leunclavius.
Aspynthus Thraciæ fluvius v. 575. quo nomine Hebrus intelligi videtur, *v.* Com. Is hodie *Maritze* dicitur, Leunclavio teste.
Apenninus, Italiæ mons notus, eam mediam dividens, v. 343.
Aquileia, Carnorum urbs ad intimum Sinus Adriatici recessum, qui inde Ἀκυλήϊος dicitur, v. 381. urbs etiamnum Aquilegia vocatur. Sinus autem ille *Golfo di Trieste* nuncupatur.
Arabia Asiæ regio, quæ triplex fuit, Petræa, de qua v. 802. quæ hodie *Baraab* Zeiglero; Deserta, hodie *Berjara*, si Villanovano fides; & Felix, de qua v. 925, & 926. quæ jam *Ayaman*, seu *Aiman*, appellatur.
Arabicus sinus, *v.* Sinus.
Aracynthus, Ætoliæ mons, v. 431. juxta Pleuronam fuit, teste Strab. l. 10.
Aradus, insula juxta Phœnicen, v. 509.
Arachosia, Arianæ pars, v. 1096. nunc *Cabul* Castaldo, quod & tabulæ confirmant; Cluverio *Candahor*; sed ea videtur montana esse regio contermina Ariæ, Arachosiæ & Paropamisidis partes complectens, *Chesimur* tamen Arachosiæ pars esse videtur Gedrosiæ confinis.
Araxes fluvius, v. 739. ubi non intelligitur Araxes Armeniæ fluvius celeberrimus, sed potius Bactrus Bactrianæ fluvius, qui nunc *Bochara* dicitur, si Mario Nigro fides.
Arcadia, Peloponnesi regio mediterranea, v. 415. quam nondum nomen amisisse opinatur Ortelius.

Argia, seu Argolis, Peloponnesi regio, v. 480. hodie *Saccania* Castaldo, *Romania* Ortelio.

Ariana Asiæ regio, v. 714. & 1098. comprehendit *Ariam* strictius sumptam, hodie *Diargument*, Cluverio; *Paropamisidem*, hodie *Sableſtan* eidem; *Drangianam* hodie *Sigeſtan* eidem & Mercatori: item *Arachoſiam* & *Gedroſiam*, de quibus vide suo loco.

Aribes, seu Arbies aut Arbitæ, v. 1096. Arianæ populus, ubi *Macran* regio in recentiorum tabulis: ab Arbi fluvio nomen sortiti sunt, qui hodie *Berbero*, si Nigro fides.

Armenia Asiæ regio, v. 1002. divisa in *Majorem*, quæ hodie *Turcomanniam* & *Curdi* complectitur; & *Minorem* quæ hodie *Pegian*, Castaldo & Cluverio testibus.

Armenius mons apud Dionysium montem quempiam notat in Armenia situm, aut qui Armeniæ attingit, ut *Moſchicos*, *Paryarden*, *Antitaurum*, &c. v. 694, 773, 786, 978. Ii omnes Tauri partes habentur, & Antitaurus quidem *Rouhan Thoura* à Persis jam vocatur, si Theveto fides.

Arimaspi, Scythica seu Sarmatica gens, à Poetis celebrata v. 21. eos circa Riphæos montes & Mare Cronium statuunt veteres, in ultimo Septentrionis tractu nunc cognito, sc. in *Russia* jam dicta.

Asbystæ, Cyreniacæ Africæ regionis populus, v. 211. eorum regio in *Barca* jam dicta comprehenditur.

Asea Arcadiæ vicus, v. 412.

Asia, tertia orbis pars, v. 9, 14, 20, 620, &c.

Asia minor, hujus pars Græciæ adversa, v. 138, & 836. jam *Natoliæ* pars Occidentalis: Natoliæ enim nomine regiones omnes inter Pontum Euxinum & Mare Mediterraneum interjectæ hodie comprehenduntur.

Asia maritima, Asiam minorem, cum Pamphylia, Cilicia, & Syria complectens, v. 799.

Asiæ extra Taurum, inter montem illum & Oceanum Rubrum sita quadrilatera figura, v. 881. & 887.

Asiæ angustiæ, juxta Pamphyliam, v. 865.

Aspendus Pamphyliæ urbs, v. 852.

Assyria, non pro regione propriè sic dicta ultra Tigrim fluvium sita, quæ hodie *Azaimæ* pars censetur, sed pro *Leucosyria* stricte sumpta quæ Cappadociæ pars maritima est Galatiæ proxima, v. 772, 975, 1178. ea in *Almasia* hodie dicta comprehendi videtur.

Atlas mons, in extremis Mauritaniæ finibus ex plurimorum sententia propius fretum Herculeum Dionysius locat, v. 67. Ibi *Atlantem majorem* hic *minorem* statuit Ptolemæus: hunc *Errif* jam vocari, majorem vero *Montes claros* testatur Lud. Marmolius.

Atlantes, Libyæ pop. circa montem Atlantem, v. 66. jam *Zanhaga* regnum.

Atlanticus Oceanus, *v.* Oceanus.
Atropatene, Mediæ regio ad Caſpium mare, v. 1019. hodie *Sirvan* vocatur, Leunclavio teſte.
Attica, Helladis proprie dictæ regio, v. 423.
Aurea Cherſoneſus, *v.* Chryſe.
Auſonia pro Italia, v. 98, 339, &c. *v.* Italia.

B.

BAbylon, urbs in Aſiæ regione Babylonia ab ipſa vocata, v. 980, & 1005. Regio ea hodie, *Chaldar* dicitur, proculdubio à *Chaldæis* antiqua ejus gente ; urbem hodie *Baldach* dici refert Caſtaldus, *Bagdad* Poſtellus, ſed urbem illam potius in propinqua eſſe quam propria Babylonis ſede equidem Ortelio aſſentior.
Bactriana, Aſiæ regio, v. 736. hodie *Coraſan* ſeu *Caraſſan* Cluverio & Caſtaldo, à *Choraſmiis*, fortaſſe olim inter hanc & Sogdianam ſitis ; ea vero Bactrianæ pars quæ Margianæ proxima *Iſtigias* in Tabulis vocatur ab urbe cognomine.
Baleares inſulæ, *v.* Gymneſiæ.
Baſtarnæ Sarmatiæ Europææ pop. v. 304. eorum ſedes fuit ubi hodie Podolia.
Bebryces, Myſiæ Aſiaticæ olim pop. v. 805.
Bechires, Ponti Cappadocii gens ignobilis, v. 765. *v.* Byzeres.
Berytus, urbs Phœnices, v. 911. jam *Barut.*
Biſtones Thraciæ pop. v. 576.
Bithynia, Aſiæ regio ad Boſphorum Thracium, *v.* 793. hodie *Burſia* (à Pruſa ſc. urbe, jam *Burſa)* Girava auctore.
Blemyes, Æthiopica gens Ægypto vicina, v. 220. regio *Ballo* in recentiorum tabulis ibi loci ſtatuitur.
Bœotia, olim Aonia ; Helladis proprie dictæ regio, v. 426.
Boryſthenes, Sarmatiæ Europ. fluvius, v. 311, & 542. hodie *Nieper*, ſeu *Dnieper.*
Boſporus Thracius, Ponti Euxini fauces, v. 140. vulgo jam Italis *Stretto di Conſtantinopoli.*
Boſphorus Cimmerius, Mæotidis fauces, v. 167, 549, 746. vulgo jam *Stretto di Caffa*, & *Boccha di ſan Giovanni.*
Boſtrenus Phœnices fluvius, v. 913.
Britannicæ inſulæ, in Boreali Oceano ſitæ, v. 284, & 565. Ex his duæ inſignes ſunt, *Albion* (quæ & *proprie Britannia)* cujus pars Meridionalis hodie *Anglia*, vulgo *England*, pars Borealis *Scotia*, vulgo *Scotland*, vocatur ; & *Hibernia* ſeu *Ierne*, vulgo *Ireland. Angliæ* vero nomen ab *Anglis* deducta eſt, qui una cum Saxonibus è Germania in Britanniam migrarunt, qui quidem *Angilorum Suevorum*, quos plane *Anglos* vocat Tacitus, ſoboles fuiſſe videntur.

Brutii, Gr. Βρέττιοι Indiæ pop. v. 362. hodie *Calabriæ* pars, nomine illo in alienum locum traducto.

Bulimei, seu Bullini, aut Bulliones, Illyridis pop. quorum urbs Bullis, v. 387.

Busus *v.* Ebusus.

Byblus, Phœnices urbs, v. 912. hodie *Giblee* seu *Gibelletto.*

Byzantium, Thraciæ urbs, postea à Constantino Magno *Constantinopolis* vocata, v. 804. hodie Turcis *Stambol.*

Byzeres, Ponti Cappadocii gens ignobilis, v. 765. sedes eorum uti & Macronum, Bechirum, prope Trapezuntem fuit, quæ hodie *Trebisonda* vocatur.

C.

CAdusii Mediæ Atropatenæ pop. v. 732.

Calabria, Italiæ regio, v. 378. Nunc *Otranto*, ab urbe cognomine, *Hydrunte* olim vocata.

Calauria, insula Peloponneso vicina, v. 499. hodie *Sidra* Sophiano.

Camaritæ, Albaniæ populus, Heniochorum more, in navigiis, quas χαμάρας vocant, degens, v. 700.

Campania, Italiæ regio, v. 357. Nunc *Terra di Lavoro.*

Canopus, maritima Ægypti urbs, v. 13. Hodie *Bechir* Zieglero, *Bichieri* Castaldo.

Cappadociæ, Asiæ regio, v. 974. hodie partem ejus Paphlagoniæ proximam *Amasiam* seu *Almasiam*, ab Amasia urbe, partem *Genech*, partem *Anadole* vocari, Cluverius & alii affirmant.

Carambis, Ponti Galatici, seu Paphlagoniæ, promont. v. 151, & 785. hodie *Cabo Pisello*, Sophiano teste.

Carmania, Asiæ regio, v. 1083. Hodie maxima ejus pars *Chirman* dicitur, qua vero Persicum Sinum attingit Armuziæ seu *Ormus* regnum est.

Carmaniæ promont. v. 606. *Armozen* Ptolemæo, cui vicina fuit *Armuza*, emporium olim celebre, in regno *Ormus* seu *Ormuz* hodie dicto. Urbs vero quæ hodie *Ormus* vocatur, non est vera veterum Armuza, licet nomen ejus sibi assumpserit, sed in insula sita, quæ, veterum *Oarachtha* esse videtur.

Carpathus, insula inter Cretam & Cariam, in mari Carpathio ab ipsa vocato, v. 500. jam *Scarpanto.*

Carthago, Gr. Καρχηδών, Africæ urbs, v. 195. Errant qui opinantur illam hodie *Tunis* vocari urbs ea vicino in loco, non tamen eodem sita est, ejusque, nomine *Tunicensis oppidi*, Plinius olim meminit.

Casius, mons juxta Ægyptum, v. 115, 260, 880, 901. cui alius cognominis in Syria Seleucide, qui & Cassius nonnullis.

Caspii,

Caſpii, Aſiæ pop. ad Mare Caſpium, 730. à Ptolemæo ibi ſtatuuntur ubi hodie urbs *Derbent*, à Dionyſio juxta Caucaſum montem, ſupra Albaniam.

Caſpiæ portæ, anguſtus inter montes tranſitus, ubi è Parthia in Mediam & ad Mare Caſpium iter fit, v. 1035. & 1039.

Caſpium Mare, *v.* Mare.

Caſſiterides, inſulæ Maris Atlantici Hiſpaniæ adverſæ, Dionyſio Heſperides, v. 563. Non incredibile eſt Britannicas, aut *Sillinas* hodie vocatas, cum *Cornubia* Britanniæ peninſula (quæ inſula videri potuit) nomine illo notatas fuiſſe, propter ſtannum inde exportatum, quo omni ævo illa Britanniæ pars abundavit: ſitus tamen à Dionyſio & aliis deſcriptus longe melius *Azoribus* convenit.

Catabani, Dion. Cletabeni, Arabiæ Felicis gens, v. 959.

Caucaſus, mons Albaniam & Iberiam à Sarmatia, dirimens, v. 690. hodie *Albſor*, ſi Nigro fides.

Caucaſus pro Paropamiſi parte altiſſima, v. 714, 1091, 1133. ubi *Pamer* à Pineto & Mercatore vocatur.

Caucaſii montes pro Riphæis, v. 663.

Cayſter, Aſiæ minoris fluvius, v. 837.

Caunus pro inſula corrupte poſita, v. 533. fortaſſe pro Coos, *v.* Coos.

Celtæ, Galli, Galliæ, Europææ regionis, incolæ, quæ Ptolemæo *Celto-Galatia* dicitur, *v.* Gallia.

Cempſi, tanquam Hiſpaniæ gens, à Dionyſio nominantur, v. 338. ſed nullibi reperiuntur.

Cephallenes, Cephalleniæ, quæ jam *Cefalonia*, & aliarum inſularum Epiro vicinarum, & partis Acarnaniæ incolæ, v. 436.

Cephiſſus, fluvius per Phocidem Bœotiam fluens, 440.

Ceraunii ſeu Acroceraunii montes inter Illyridem & Epirum, v. 389. & 492. hodie *Monte di Chamara*, Leandro teſte.

Cercitæ, ſeu Cercetii, Pontica gens inter Pontum & Mæotidem, v. 682. ubi nunc *Suſaco* oppidum in Tabulis pingitur.

Cercinna Libyci maris inſula, juxta Syrtim minorem, v. 480. hodie *Cherchení*.

Cerne, inſula Oceani Æthiopici, aut Atlantici ex aliorum ſententia, v. 219. nonnulli quidem quibus prior ſententia placet *Menuthiadem*, quæ hodie *Madagaſcar*. Cernes nomine intelligere videntur; quibus dubium eſt an faveat Dionyſius, an Sancti *Thomæ inſulam* hodie dictam Cernes nomine notet.

Chablaſii ſeu Chaulatæi, Arabiæ deſertæ pop. v. 996.

Chalcedonii, Dion. Chalcidenſes, gens Bithyniæ partem tenens in qua urbs Chalcedon, v. 803. Chalcis pro Chalcedone & Chalcidonia regione, v. 746. urbem Chalcedonem olim fuiſſe quæ hodie *Scutari* vocatur, plerique arbitrantur, ſed vicum adhuc extare qui antiquum nomen retinet Sophianus & Thevetus fidem faciunt, cui alia cognominis in Eubœa.

Chalcis Ætoliæ urbs, v. 496.
Chalonitæ, Assyriæ proprie dictæ pop. v. 1015.
Chalybes, Ponti Cappadocii pop. v. 763.
Chatramotitæ, Arabiæ Felicis pop. v. 957.
Chelidoniæ, insulæ Maris Pamphylii, v. 128, & 506. hodie *Isole Correnti* Castaldo, *Caprose* Pinto.
Chios, Maris Ægæi insula, Ioniæ adversa, v. 535. hodie *Scio.*
Choaspes, fluvius per Susianam fluens, Ptolemæo (ut videtur) Eulæus, v. 1073.
Choramii, Scythica gens in Bactrianæ & Sogdianæ parte, v. 746. regio ea ab ipsis jam *Choraſan* dicitur.
Chryse, peninsula Indiæ extra Gangem, Dionysio insula habita, v. 589. hodie *Malacca.*
Cilicia, Asiæ regio, v. 121, 864, 874. jam *Caramania.*
Cimmerii, gens quæ utrumque Bospori Cimmerii latus olim incoluit, v. 168, & 681. eorum urbs Cimmerium in medio fere Tauricæ Chersonesi posita jam *Crim* dici videtur (unde *Tartariæ Crimææ* nomen) situs enim convenit.
Cimmerius Bosporus, *v.* Bosporus.
Cissi, fortasse pro Cossi, v. 1015. Cissi quidem Susianæ partem, Cossæi ex Ptolemæi sententia, montana inter Susianam, Assyriam, & Elymaïda tenuerunt.
Cius, Mysiæ Asiaticæ fluvius in Propontidem fluens, v. 806.
Clarus, locus Apollinis delubro & oraculo nobilis juxta Colophonem Ioniæ urbem, v. 445.
Cletabeni apud Dion. corrupte . Catabani.
Colchis, Asiæ regio, v. 689. jam *Mengrelia* vocatur, à *Manrali*, qui inter gentes eam incolentes à Ptol. nominantur.
Colium seu Coliacum Indiæ prom. Taprobanæ adversum, v. 529. quod & Aornis Dionysio vocatur (quamvis alii Aornen petram in alia Indiæ parte statuant) cui vicina etiam regio *Colis* seu *Colica* dicitur, v. 1248. Promontorium illud esse quod C. *de Comori* hodie dicitur plerique arbitrantur. Salmasius tamen existimat illud potius esse quod *Cochin* jam dicitur, quod quidem satis probabile est cum nomen non prorsus abludat, & *Comariam* Ptolemæi esse quod *Comori* jam vocatur vox ipsa indicet.
Columnæ Herculis, montes Abyla & Calpe ad Fretum Herculeum, v. 64, 72, 459 ex his Calpen *Gibraltar* jam dici supra notatum, Abyla vero, Africana columna juxta *Ceuta* urbem (cui cognominem ipsum montem facit Castaldus) *Sierra Ximiera* seu *Simiarum mons*, à nautis hodie dici solet, ut Ortelius & alii testantur.
Cos seu Cos, insula Cariæ vicina, v. 533. ubi Κῶν & legi solet. Coi insulam hodie *Lango* vocari plurimi testantur.
Couramagene, Syriæ regio sub Amano monte, v. 877. hodie *Aczan*, si Mario Nigro fides.

Cophes,

Cophes, Indiæ fluvius in Indum fluens, v. 1140.
Corinthus, urbs in Isthmo Peloponnesi sita, olim Ephyre vocata, v. 421. jam *Corinto*.
Corsica, Maris Mediter. insula, Gr. Κύρνος, v. 81. & 485. adhuc *Corsica* dicitur.
Corcyra, insula Epiro adversa, v. 494. hodie *Corfu*.
Corocondame, peninsula ad Bosporum Cimmerium, Dionysio insula vocata, v. 549.
Corus, seu Corius, fluvius inter Persidem & Carmaniam, v. 1073.
Corycus, Pamphyliæ urbs, v. 855. cui cognominis alia, eaque celebrior, in Pamphylia.
Cotinusa, v. 456. *v.* Gades.
Cratis, Arcadiæ fluvius, v. 416.
Creta, Maris Mediter. insula, 531. vulgo jam *Candia*.
Criu metopon, *v.* Frons Arietis.
Cronium Mare, *v.* Oceanus Borealis.
Croton, Magnæ Græciæ in Italia urbs, v. 369. etiamnum *Crotana*.
Cœlo-Syria, Syriæ pars inter Libanum & Casium Ægypti montem sita, v. 897. hujus partes sunt (ex Dionysii sententia) *Syria Damascena*, *Phœnice*, & *Palæstina*, quæ hodie Europæis *Terra sancta* vocatur.
Cyclades, Maris Ægæi insulæ, v. 526. hodie *Isola del Archipelago* Castaldo; videtur tamen nomen istud his cum aliis commune esse.
Cydnus, Ciliciæ fluvius, v. 867. *Caras* hodié, si Leunclavio fides.
Cyllene, Arcadiæ mons, v. 346. Stymphalo junctus, qui *Pogliss* jam vocatur, Nigro auctore.
Cyprus, insula Ciliciæ vicina, v. 508. *Cypri* nomen adhuc retinet.
Cyrene Africæ urbs in regione Cyrenaica ab ipsa vocata (quæ jam *Barcæ* pars) v. 213. urbs ea etiamnum *Corena* vocatur, si Villanovano fides.
Cyrnus, *v.* Corsica.
Cythera, insula inter Cretam & Peloponnesum, *v.* 499. hodie *Cerigo*.

D.

DAcia Europæ regio ad Istrum flu. v. 305. regiones eas olim complexa est quæ jam *Transylvania*, *Wallachia*, & *Moldavia* vocantur.
Dalmatia, Illyridis pars ex communiori sententia, quam tamen Dionysius ab eâ distinguit, v. 97. adhuc *Dalmatiæ* nomen retinet, inter *Sclavoniæ* late sumptæ partes numerata: *Bosnæ* vero jam dictæ pars ei olim accensita fuit.

Daphne, Syriæ oppidum cum Apollinis delubro, juxta Antiochiam urbem, v. 916.
Dardanees Dion. aliis Dardæ, & Ptol. Daradræ, Indiæ pop. ad Inci fontes, v. 1138.
Delphi, olim Πυθών, Phocidis urbs, v. 441. hodie *Caſtri*, ſi Sophiano fides.
Delus, maris Ægæi inſula, Cycladum una, v. 526. *Sdiles* jam vocatur, teſte Sophiano.
Derbiccæ, ſeu Derbices, Dion. Dercebii, Scythica gens intra Margianæ fines, v. 734, & 738. horum alia pars in Media ſedes habuit.
Diomedeæ, inſulæ ſinus Adriatici; unicam nominat Dionyſius, v. 403. eam, ſc. quæ maxima eſt, quæ S. *Maria de Tremiti* hodie vocatur.
Dioſcurias, urbs Colchidis, Dionyſio, ut videtur, Tyndaridarum ſolum, v. 688. alio etiam nomine *Sebaſtopolis* à Ptolemæo vocatur; hodie *Savatopoli*.
Dodona, Theſprotiæ in Epiro urbs vetuſta, oraculo nobilis, v. 430.

E.

EBuſus, inſula Hiſpaniæ vicina juxta Baleares, corrupta Buſus apud Dion. v. 457. Nunc *Yvica*.
Echinades, inſulæ Ætoliæ adverſæ, v. 435. jam *Corzolari*.
Elais, vicus Paleſtinæ prope Phœnicen, v. 910.
Elana, Arabiæ Petrææ oppidum ad Sinum Arabicum, pro quo corrupte Selana legi ſolet, v. 926. *Aila* jam dicitur ſi Mario Nigro fides.
Elis Peloponneſi regio (cui & urbs cognominis) v. 413. quam etiam *Triphyllidem* vocat Dionyſius, v. 409.
Emodus, mons inter Indiam & Scythiam, ultra Caucaſios montes ad Orientem, v. 1146, & 1162. ſed nomine latius ſumpto, pro Comedo aut Caucaſio, ponitur, v. 784.
Epheſus, Ioniæ urbs, v. 827. quæ etiamnum *Efeſo* dicitur.
Ephyre, *v.* Corinthus.
Epirus, regio inter Græciæ late ſumptæ partes numerata, v. 430. Jam *Canina* Cluverio.
Eridanus, Padi Italiæ flu. Poetica appellatio; v. 289. hodie *Po*.
Erymanthus; Arcadiæ mons, v. 415.
Erythia, Maris Atlantici inſula, v. 558. quam Dionyſius ibi ſtatuere videtur ubi hodie *Madera*, quæ & Ptolemæi Erythia eſſe videtur, quamvis ille continenti propius eam admoveat.
Erythræum mare, *v.* Rubrum.
Eubœa olim Macris, maris Ægæi inſula, v. 52[illegible]. Hodie *Negroponte*, à ponte ſuper Euripum ſtructo, quo etiam nomine urbs, olim Chalcis dicta jam appellatur.
Europa, tertia orbis pars, v. 9, 114, 270.

Euro-

Eurotas, Laconiæ fluvius, v. 411. hodie *Basilipotamo* Sophiano.
Eurymedon, Pamphyliæ fluvius, v. 852. hodie *Zacuth*, si Theveto fides.
Euxinus Pontus, v. 21, & 146. hodie Italis *Mar maggiore*, pleriſque vero gentibus *Mare Nigrum*, vernacula singularum gentium lingua, vocatur.

F.

FRetum Herculeum, seu Gaditanum aut Columnarum, v. 450. hodie *Estiecho de Gibraltar*; & absolute nonnullis *Stretto* seu *Estrecho*, hoc est *Fretum*, κατ' ἐξοχήν.
Fretum Siculum, v. 80, 344, 473. hodie *Faro de Messina*.
Frons Arietis Cretæ prom. v. 90. hodie *Cabo Leone*, Pineto.
Frons Arietis Tauricæ Chersonesi prom. v. 153, & 312. Jam *Famar*, si Nigro fides.

G.

GAdes, insula ad Fretum Herculeum, Gr. Γάδειρα, olim Cotinusa, v. 11, 65, 451. hodie Hispanis *Cadiz*, aliis *Cales*.
Gallia, Europæ regio, cujus incolæ Celtæ etiam dicti, v. 288. —— Hodie *France*, à *Francis*, qui è Franconia, Germaniæ regione, vulgo *Frankenlandt*, eo profecti eam sibi subjecerunt.
Gætulia, seu Getulia, Africæ regio, v. 215. jam *Biledulgerid*, cujus partes sunt *Zuenziga*, *Targa*, &c.
Ganges, Indiæ fluvius, v. 577, 625, 1133. etiamnum *Ganga* aut *Guenga*, ut Castaldus & alii testantur.
Gangetica regio, Indiæ pars Gangi fluvio vicina, v. 1147.
Garamantes, Libyæ interioris populus, v. 217. hodie *Borno*, regnum Cluverio.
Gargaridæ, seu Gandaridæ, Indiæ populus, v. 1144.
Gaza, urbs Palæstinæ, quæ Dionysio Phœnices pars, v. 910.
Gedrosia, Asiæ regio, Arianæ pars, v. 1086. *Guzaratam* hodie dictam, cum *Macran*, *Circan*, & parte regni *Cambaiæ* complectitur.
Geli, Scythica gens in Media Atropatena, v. 1019. eos Castaldus *Gilan* nominat, Gilan quidem urbs ibi loci extat.
Geloni, Sarmatiæ Europææ pop. v. 310. In parte *Moscoviæ* hodie dictæ statui videntur.
Germania, Europæ regio, v. 285, & 304. Incolis hodie *Teutschlandt*, exteris multis *Alemania*, olim ad eam pertinebat pars *Daniæ* jam dictæ cum *Poloniæ* parte: Rhætia vero, Vindelicia, & Noricum olim ab ea divisæ jam ei accensentur.
Gerræ, corrupte pro Rhæti aut Graii, qui Alpium Graiarum incolæ fuere, *v.* Rhæti.

Getæ, gens Dacis vicina ad Iſtri oſtia, qui & in Dacia late ſumpta comprehenduntur, v. 304. Hodie *Moldaviæ & Wallachiæ* pars Iſtro & Ponto proxima.

Gortyna, ſeu Gortyn, Cretæ inſulæ urbs, v. 88. hodie *Gurtina* Sophiano.

Græcia, Europæ regio, quæ ſtricte ſola Hellas eſt, de qua v. 406. latius ſumpta etiam Peloponneſum, Epirum, & Macedoniam complectitur.

Gymneſiæ, ſeu Baleares, inſulæ in Mari Balearico ab ipſis dicto juxta Hiſpaniam, v. 457. hodie *Mallorca* & *Menorca* Hiſpanis, quaſi *Major* & *Minor* inſula.

H.

HAlys fluvius Ponticæ regionis, v. 784. *Lali* jam dicitur, ſi Nigro fides.

Hellas, v. 406. *v.* Græcia.

Helleſpontus, anguſtiæ inter Mare Ægæum & Propontidem, v. 17, 136, 325, 514. hodie *Stretto di Gallipoli* Italis quibuſdam, pleriſque vero aliis Europæi *Brachium* Sancti *Gorgii* dicitur.

Heniochi, Pontica gens inter Pontem & Mæotidem, v. 687.

Heptapolis, ſeu Heptanomia, Ægypti pars media inter Delta & Thebaidem, v. 250.

Herculis columnæ, *v.* Columnæ.

Hercynia, Germaniæ Sylva, v. 286. Ptolemæus eo nomine intelligere videtur *Bohemicæ Sylvæ* partem Orientalem, quæ etiam per *Moraviam* ad *Hungariæ* uſque fines protenſa fuiſſe videtur: veterum vero plurimi *Gabretam*, *Semanam*, & alias Germaniæ Sylvas ſub communi hoc nomine comprehendunt.

Harmonaſſa urbs juxta Boſporum Cimmerium in peninſula Corocondame, quam Dionyſius inſulam vocat, v. 552. hodie *Matriga* Nigro, ſed ea Phanagoria potius eſſe videtur.

Heroum inſula, *v.* Leuce.

Heſperides inſulæ, *v.* Caſſiterides.

Hibernia, *v.* Ierne.

Hippopodes, inſularum quarundam in Mari Sarmatico continenti vicinarum incolæ, v. 310. Plinio & Melæ, qui *Oeſel* & ei vicinas inſulas intelligere videntur.

Hiſpania, Gr. Iberia, Europæ regio, v. 282, & 334. hodie incolis *Eſpanea*, Gallis *Eſpagne*.

Hyllæi, Hyllidis peninſulæ incolæ in Illyride, v. 386. in ea hodie urbes *Sebenico* & *Trau*.

Hydaſpes, Indiæ fluvius in Indum ſe exonerans, Ptolemæo Bidaſpis, v. 1139.

Hypanis, ſeu Hypaſis, Indiæ fluvius ultra Hydaſpem, Ptol. Bibaſis, v. 1145. Hypanim alium habet Ptolemæus in Pontum influentem juxta Boryſthenem, qui Plinii & Melæ Panticapes eſſe videtur, Mela quidem è grandi palude ortum, ab alio Boryſthenis latere Hypanim deſcribit.

Hyrcania, Aſiæ regio ad Mare Hyrcanium ab ipſa vocatum, v. 733. ea in recentiorum quorundam tabulis *Meſat* dici videtur, in aliis *Meſamar*.

Hyrcanium mare, *v.* Mare Caſpium.

Hyrium, Apuliæ in Italia urbs, v. 379. *Rode* hodie ut multi teſtantur, ſed in Italiæ tabulis *Rondo* ſcribitur.

I.

JApygia, Italiæ regio, quæ late ſumpta Apuliam & Calabriam comprehendit, & ſic ſumi videtur, v. 92. ſtrictius vero pro Apulia ſola ſumitur, v. 379, & 481. cujus pars, quæ olim *Apulia Daunia* vocata, jam *Puglia piana*, pars altera, olim *Apulia Peucetia*, jam *Terra di Barri* à *Bario* urbe vocatur.

Joan, Arcadiæ fluvius ignobilis, v. 416.

Jalyſus, Rhodi Ἰηλυσίοι dicti, v. 505. Eam urbem poſtea Rhodum dictam innuere videtur Plinius idque à Cluverio affirmatur, ſed aliter iſta Plinii verba accipienda eſſe probat Caſaubonus in Strab. lib. 14. & præter urbem quæ *Rodo* jam dicitur, *Zalizo* (Jalyſi loco, ut opinor) in tabulis recentiorum pingitur.

Jaxartes, fluvius inter Scythiam & Sogdianam, v. 749. falſo quibuſdam Tanais; hodie *Cheſel* in tabulis.

Iberiæ, Europæ regio, *v.* Hiſpania.

Iberia, Aſiæ regio, v. 679. hodie *Georgiæ* pars Occidentalis Cluverio.

Icarus, Perſici ſinus inſula, v. 609. quam hodie *Carge* dici Ortelius opinatur: alia eſt Icarus, quæ & Icaria, juxta Cyclades hodie *Nicaria*.

Ida, Cretæ inſulæ mons, v. 502. hodie *Pſiloriti*, Bellonio teſte, fortaſſe quaſi ὑψηλὸν ὄρος.

Ida, Troadis mons in Aſia minore, v. 814.

Ierne, *v.* Britannicæ inſulæ.

Iliſſus, Atticæ fluvius, v. 424, & 1023.

Ilium, urbs Troadis in Aſia minore, v. 815. Latinis ſæpe *Troja*; locus hodie etiam *Troja* appellatur, teſte Sophiano, licet urbis rudera nulla ſuperſint.

Illyris, ſeu Illyricum, Europæ regio, v. 96. & 388. quam Dionyſius inter Dalmatiam & Epirum ſtatuit, ubi hodie *Albania* (ab *Albanis* ſic vocata quos inter illius regionis gentes, quam ipſe Macedoniæ accenſet, numerat Ptolemæus) quæ vero Illyris pleriſque vocata eſt hodie *Sclavonia* lato ſenſu dicitur, *Liburnia*m

niam & *Dalmatiam*, cum *Bosna* & *Croatia* hodie dicta, complectens.

Imbrus, Ægæi maris insula Thraciæ vicina, v. 136, & 524. hodie *Lembro* Sophiano.

India, Asiæ regio, v. 625, 1107. In *Indiam intra Gangem* & *Indiam extra Gangem* à Ptolemæo dividitur, sed sola India intra Gangem, quæ hodie *Indostan* dicitur Dionysio cognita fuit.

Indoscythæ seu Scythæ Australes, Scythica gens ad Indum fluvium, v. 1088. hodie *Guzaratæ* & regni *Cambaiæ* pars.

Indus, fluvius Indiæ, ab ipso sic nominatæ, v. 1088, & 1137. quem & *Indu* hodie dici refert Castaldus, *Diul* tamen ab accolis vocari refert Garcias ab Horto, qui in India diu versatus est.

Ionia, Asiæ minoris regio, v. 822. hodie *Sarchania* Laonico.

Ionius Sinus, *v.* Sinus Adriaticus.

Jope, seu Joppe, Palæstinæ urbs, v. 910. hodie *Jaffo*.

Iris, Cappadociæ fluvius, v. 783. hodie *Lirio* Nigro, *Casalmach* Ortelio.

Ismarus, Thraciæ mons, unde Boreas *Ismaricus* dicitur, v. 113.

Ismenus, Bœotiæ fluvius, v. 393, & 1165.

Issicus Sinus, *v.* Sinus.

Issus, Ciliciæ urbs, v. 118. hodie *Aiasso* vel *Laiasso*.

Ister, seu *Danubius*, fluvius in Germania ortus, & in Pontum se exonerans, v. 298, 320, 330. hodie *Donaw*.

Isthmus Corinthiacus, angustiæ inter Helladem & Peloponnesum, v. 405, 420. hodie *Hexameli* vocatur.

Ithaca, insula Epiro adversa, v. 495. hodie *Val di Compare* Sophiano & aliis.

Italia, Europæ regio, Ausonia etiam dicta, v. 77, 98, 339. adhuc Italiæ nomen servat.

L.

LAcinium, Magnæ Græciæ in Italia promont. Junonis templo nobile, quæ inde Lacinias dicitur, v. 371. hodie *Capo delle Colonne*, à columnis templi Junonis ibi extantibus.

Laconia Peloponnesi regio, v. 418. Jam *Tsaconia* Leunclavio.

Laodicea, maritima Syriæ urbs, v. 915. cui alia cognominis in mediterraneis, *Laodicea sub Libano* dicta, quam hodie *Laliza* dici Niger affirmat, alii *Lizza*, alia item inter Lydiam & Cariam cujus in sacris mentio, ut reliquas mittam.

Ladon, Arcadiæ fluvius, v. 417.

Latini, Italiæ pop. quorum regio Latium, v. 350. Jam *Campagna di Roma*.

Lemnus, Ægæi maris insula Thraciæ vicina, v. 522. Jam *Stalimine*.

Lesbus Ægæi maris insula Æolidi adversa, v. 537. Hodie *Metelino*, à Mitylene urbe præcipua.
Leuce seu Heroum insula, in Ponto Euxino, v. 543. hodie *Fidonis*.
Leucopetra, Italiæ prom. ad Fretum Siculum, v. 79. & 363. jam *Capo di Sparto vento*.
Libanus, Syriæ mons, v. 901, 954, 970. Hebr. *Lebanon*.
Liburnia v. 385. Illyridis late sumptæ pars, quam tamen Dionysius ab ea distinguit: Jam *Contado di Zara* (à Jadera urbe hodie *Zara*,) cum *Croatiæ* parte.
Liburnides insulæ in Sinu Adriatico, v. 491. præcipua hodie *Vegia* dicitur, quæ olim Curicta.
Libya pro tertia orbis parte, Latinis Africa, v. 9. & 174. de Libya ac Africa strictius sumpta infra dicetur in Africæ Indice.
Liguria, Italiæ regio Galliæ proxima, ad mare.
Ligusticum ab ipsa vocatum, de quo v. 76. Jam *Riviera di Genua* dicitur, à *Genua* primaria urbe.
Lilybæum, Siciliæ prom. v. 469. Hodie *Capo Boëo*, seu *Boëi*, Cluverio & aliis.
Locri Epizephyrii, Magnæ Græciæ in Italia urbs & pop. v. 365. Jam *Gerazzi* Nigro & Cluverio, sed situs non satis exacte congruit; *Gerazzi* enim oppidum à mari remotius.
Locri, Helladis proprie dictæ gens, in *Epicnemidios*, *Opuntios*, & *Ozolas* divisa, v. 426.
Lotophagi, Africæ populus fabulis celebratus ad Syrtim majorem, v. 206.
Lucani, Italiæ pop. v. 362. hodie *Basilicata*, quæ Calabriæ jam dictæ pars est.
Lycaonia, Asiæ regio prope Pamphyliam, v. 857.
Lycia, Asiæ minoris regio, v. 847. Nunc *Aldinelli* Castaldo & Cluverio.
Lydia, seu Mæonia, Asiæ minoris regio, v. 830.
Lyrbe urbs Pisidiæ, v. 859.
Lyrnessus, urbs quam in Cilicia statuunt Dionysius & alii, v. 857. Nonnulli in Pamphylia; *v.* Com.

M.

Macedonia, Europæ regio, v. 427. quæ Græciæ late sumptæ accensetur: Pars ejus Thraciæ proxima *Jamboli*, pars Thessaliæ propior *Camenolitari* jam vocatur, Cluverio teste: Illyricam quidem partem (quæ jam *Albania)* Macedoniæ non accenset Dionysius.
Macris, *v.* Euboea.
Macrobii Æthiopes, plerisque juxta Nilum, Dionysio potius in Æthiopia Hesperia.

Marcones, seu *Zanni*, Ponti Cappadocii gens, Colchidi vicini, v. 766. *v.* Byzeres.

Mæotis palus, lacus ingens, per Bosporum Cimmerium in Pontum se exonerans, v. 16, 163, 303, 351, 652. hodie *Mar bianco*, & *Mar delle Sabache*.

Mæotæ, Scythica gens, sed intra Sarmatiæ Asiat. ambitum, ad Mæotidem paludem, v. 653. hodie *Petigotski* Tartariæ pars.

Mæander, Asiæ minoris fluvius, 824. Jam *Palazyia*, si Bordonio fides.

Mæonia, seu Meonia, *v.* Lydia.

Mallus, urbs Ciliciæ, v. 875.

Marathus, urbs inter Syriam & Phœnicen, v. 914. hodie *Margath*, si Olivario fides.

Mardi, Scythica gens in Media Atropatena, v. 732, & 1019. in aliis etiam regionibus sparsi degebant.

Mardus flu. *v.* Margus.

Margus, fluvius Margianæ Asiæ regionis ab ipso sic nominatæ, pro quo corrupte Mardus scribitur, v. 754. Regio ea nunc *Elsabar* Cluverio dicitur, aliis *Jeselbas*, quibus & Tabulæ favent.

Mare Caspium, seu Hyrcanium, quod à Dionysio & aliis falso inter sinus numeratur, v. 49. nunc *Mar de Bachu*, aut *de Sala*.

Mare Mediterraneum, Dion. Occiduum, v. 45, 58, 706, 719. hodie Hispanis & aliis *Mar de Levante*, hoc est Mare Orientale.

Mediterranei partes sunt quæ sequuntur.

Mare
- Ægæum, inter Græciam & Asiam, v. 131, 326, 403, 513. nunc *Archipelago*.
- A regionibus & insulis quas alluunt denominata.
  - Creticum, v. 109.
  - Gallicum, v. 74.
  - Ibericum, v. 69.
  - Libycum, v. 104. & 477.
  - Ligusticum, v. 76.
  - Pamphylium, v. 127.
  - Sardonium, v. 62.
  - Siculum inter Siciliam & Græciam, v. 85, 102. &c.
  - Syriacum, Dion. Sidonium, v. 117.
  - Tyrrhenum, v. 83, & 102.

Mariandyni, Pontica gens prope Bithyniam, v. 788.

Marmarica, Africæ regio Ægypto vicina, v. 214. hodie hæc cum Cyrenaica *Barca* vocatur, à Barca Cyrenaïcæ urbe, cujus Ptolemæus & alii veteres meminerunt.

EUROPÆ fere totius, cum parte ASIÆ et AFRICÆ, tabla nova.
RUSSIÆ
PARS
Wolodimera
Creremili
Nagorni
CASAN
Mordwa
Refani
Nagaia
ASIÆ
OCEANUS GERMANICUS
Mare Balticum
Oost
LITHUANIA
Courlandia
Samogatia
Podlachia
Mazovia
Severa
TARTARIA CRIMEA SEU PEREKOPENSIS
POLONIA
Russia nigra
Volinia
Podolia
Moldavia
PETIGORI
PARS
Circassi
GEORGIA
Menegrelia
MAR MAGGIORE
olim PONTUS EUXINUS
OCEANUS OCCIDENTALIS
FRANCIA
SERVIA
Bulgaria
Amasia
ARMENIA
Curdi
SERVAN
olim MEDIA PARS
NATOLIA
Caramania
Cilicia
Cypern
SYRIA
ARDEN
olim ARABIA DESERT
ARABIÆ FELICIS PARS
Alba-nia
Macedonia
GRÆCIA
Livadia
Morea
Archipelago
MARE MEDITERRANEUM
Sicilia
Candia
Algier R.
Tremi
Fez R.
Tunis R.
Tripoli R.
Maroco R.
BARBARIA.
AFRICÆ
PARS

Marsi, Italiæ populus mediterraneus, v. 376. hi cum Peligni, Vestinis, & aliis quibusdam gentibus, in regione quæ *Abruzzo* jam vocatur, comprehenduntur.
Massagetæ, Scythæ, quos Dionysius juxta Bactrianam statuit, v. 740. Ptolemæus alios eodem situ habet, alios ultra Jaxarten flu. in parte regionis jam *Turchestan* vocatæ.
Massilia, Galliæ Narbonensis urbs, v. 75. jam *Marseille*.
Masæsyli. Numidiæ pop. v. 187. intra *regnum Tremisenum* jam nominatum.
Masylæi, Numidiæ pop. v. 187. in regno *Algier* hodie vocato.
Matiana regio in Mediæ & Armeniæ confinio, v. 1002. In tabulis jam *Adulbegia*.
Mauritania, Gr. *Mauritia*, Africæ regio, v. 185. A Romanis divisa est in *Tingitanam*, quæ regna *Fessæ* & *Marocco* hodie complectitur; & *Cæsariensem*, quam sub *Numidia* Dionysius & alii comprehendunt.
Media, Asiæ regio, v. 1017, & 1020. hodie *Sarach* Cluverio; *Sirvan* Castaldo, sed nomen hoc soli Mediæ Atropatenæ convenit: pars Parthiæ proxima *Casmin* vocatur.
Megarsus Indiæ fluvius Hyponi vicinus, v. 1145.
Melanchlæni, Sarmatiæ Asiat. populus secundum Ptolemæum, quos tamen Dionysius in Sarm. Europ. locat. v. 309.
Melas sinus, *v.* Sinu.
Melas, Arcadiæ fluvius ignobilis, v. 416.
Meninx, Libyci maris insula circa Syrtim minorem, v. 480. hodie *Gerbi* seu *Zerbi*.
Mesopotamia, Asiæ regio inter Tigrin & Euphraten flu. v. 983. hodie *Diarbech*.
Messenia, Peloponnesi regio, à qua Eurotas flu. licet improprie, Μεσσώιος dicitur, v. 411.
Messabatæ, qui & *Sabatæ*, & Ptol. *Sambatæ*, Assyriæ gens, v. 1015. alios vero *Messabatas* in Perside habet Ptolemæus.
Metapontum, Magnæ Græciæ in Italia urbs, v. 368. ea funditus jam interiit, sed olim sitam fuisse ubi hodie *Torre di Mar*, Leander testatur.
Miletus, Ioniæ urbs, v. 445, & 825. Jam *Melasso*.
Minnæi, seu Minæi, Arabiæ Felicis pop. v. 959.
Mosynœci, Ponti Cappadocii pop. v. 766.
Mysia, Europæa regio ad Istrum sita, v. 322. Olim divisa est in *Superiorem*, quæ hodie *Servia*, & *Inferiorem*, quæ hodie *Bulgaria* appellatur.
Mysia, Asiæ minoris regio, v. 805. hodie *Bursia* Castaldo, sub quo nomine etiam *Bithynia* comprehenditur.

N.

NAbathæi, Arabiæ Petrææ gens, v. 955.
Namniæ, seu Namnetes, Dion, Amnitæ, v. 571. Galliæ Lugdunensis pop. ad Ligeris flu. ostia. Jam *Britanniæ* provinciæ pars, in qua urbs *Nantes*.
Namnitarum, seu Amnitarum, insulæ Ligeris ostiis objectæ v. 570. earum præcipua jam *Belle Isle* dicitur.
Neapolis, olim Parthenope, Campaniæ urbs, ubi Parthenopen Sirenum unam conditam fabulantur, v. 358. hodie *Napoli* & *Naples*.
Neapolis, seu Leptis magna, Africæ proprie dictæ urbs, v. 205. hodie *Tripoli di Barbaria*. Olim etiam *Tripolitana regio* dicta est in qua Neapolis sita, à trium urbium numero, ŌEæ, Sabratæ, Leptis magnæ.
Neritus, Ithacæ insulæ mons, unde Ithaca ipsa Νηριτὶη dicitur, v. 495.
Neuri, Sarmatiæ Europææ pop. v. 310. Inter *Lithuaniam* & *Moscoviam* hodie dictam ab antiquis statui videntur.
Nigretes, seu Nigritæ, Libyæ interioris pop. ad Nigrin fluvium, v. 215. Jam regna *Lempta*, *Hait*, &c.
Nilus, fluvius, Æthiopum lingua olim *Siris*, Asiæ & Africæ terminus Dionysio & aliis, v. 11, 18, 221. apud plerasque gentes adhuc Nili nomen retinet, ab Abissinis vero *Abbanhi* vocari Thevetus & alii testantur.
Noricum, Europæ regio juxta Danubium, quam Germaniæ jam accensent, v. 321. Complectitur *Austriæ* partem maximam cum *Bavariæ* parte.
Numida, seu Nomadum regio, inter Africam proprie dictam & Mauritaniam sita, v. 106. Jam regna *Tremisen* & *Algir* complectitur.

O.

OCciduum mare, *v.* Mare Mediterraneum.
Oceanus Atlanticus, seu Occiduus, v. 29, & 63. Jam *Maris* quod *Del Nort* dicitur pars habetur; quod respectu *Maris del Zur* sic vocatur, quod à Meridionali Americæ latere est, ut hoc à Septentrionali.
Oceanus Borealis, in quo Britannicæ insulæ, quod & Mare *Congelatum* & *Cronium* dictum est in extrema ad Boream parte, v. 32, 297, 315. Hodie pars *Maris del Nort*, quod tam hoc quam Atlanticum mare comprehendit.
Oceanus Sarmaticus & Scythicus, Borealis Oceani partes veteribus habitæ, quibus & *Cronii* & *Congelati maris* nomen tribuerunt, v. 587, & 728. Is quem *Oceanum Sarmaticum* antiqui vocarunt, jam Sinus esse deprehenditur, & *Mare Balticum*

ticum dicitur, à *Baltia* peninſ. aliter *Scandia* dicta (quæ ipſa à freto vulgo *Belt* vocato, inter inſulas *Danicas* interfluente nomen illud fortita eſt, ex Cluverii ſententia) vulgo vero *Ooſt-Zee*, hoc eſt *Mare Orientale*, reſpectu Germaniæ ſc. & Daniæ vocatur. *Scythicus* vero *Oceanus*, quem Mari Caſpio vicinum veteres falſo opinati ſunt, jam *Mare Petzork & Mermans-koy* dicitur in quantum innotuit, Orientalis enim ejus pars incognita manet.

Oceanus Meridianus, ſeu *Rubrum* & *Æthiopicum Mare*, *v.* Rubrum.

Oceanus Orientalis, ſeu *Indicus* Dioni, ultra Taprobanen ad Ortum, v. 37, 893, 1163. Hujus partem quæ Indicas inſulas alluit ſub *Orientalis maris* nomine jam comprehendunt, quæ vero *Chinam* alluit *Mare Chinenſe* vocatur, & pars eſt *Maris del Zur* hodie dicti, quod Aſiam ab America dirimit.

Ogyris, inſula Maris Rubri prope Sinum Perſicum, v. 607.

Oricum, Epiri urbs, v. 399. hodie *Orcho* Nigro, *Velona* Gerbelio.

Oretæ, *v.* Toretæ.

Oritæ, populus in Arianæ & Carmaniæ confinio, v. 1096. hodie *Goadel* eodem loco eſt.

Orontes, Syriæ fluvius, v. 919. hodie *Tarfar* vel *Tarfaro*, Olivario & Geſtelio: adhuc tamen ab accolis *Orontz* vocari refert Thevetus.

Orthoſia, Phænices urbs, v. 914. Jam *Tortoſia*, Hermolao & Leandro teſtibus.

Oxus, fluvius, Bactrianam à Sogdiana dirimens, v. 747. Hodie *Xa* Pincto, *Abia* Ortelio.

P.

PAchynum, Siciliæ promont. v. 86, & 469. Jam *Capo Paſſaro*.

Pactolus Lydiæ fluvius, v. 831.

Pallene Thraciæ antiquæ promontorium, cum urbe cognomine (ſed Macedoniæ late ſumptæ à pleriſque accenſitum) v. 327. Urbs ea hodie *Caniſtro* dicitur, Sophiano teſte, uti & promontorium ipſum Ptolemæo *Canaſtreum* vocatur.

Pamphylia, Aſiæ regio inter Lyciam & Ciliciam, v. 850. hodie *Caramaniæ* pars Bellonio, per ſe verò *Manteſili* à Cluverio vocatur.

Pamphylius Sinus pro Iſſico, v. 508. *v.* Iſſicus.

Pannonia, Europæ regio ad Danubium flu. v. 322. Diviſa fuit in *Superiorem*, quæ *Auſtriæ* partem, cum *Stiria*, *Carniolæ* parte & *Windorum marcha* complectitur; & inferiorem, in qua *Hungariæ* pars (alium enim ejus partem, quæ ab altero Danubii latere eſt, Jazyges Metanaſtæ tenuerunt) cum *Sla-*

vonia proprie dicta, quæ inter Dravum & Savum fluvios eſt, ac *Raſciæ* parte. *Hungariæ* nomen ab *Hunnis*, qui ibi conſederunt, inditum creditur.

Panticapes, Sarmatiæ Europææ fluvius, v. 314. quem refert Plinius ex quorundam ſententia cum Boryſthene circa Olbiam confluere: is Hypanis eſt Melæ, ex Amadoca palude Ortus, *v.* Hypanis. Contra Hypanis Ptolemæi, Herodoto, Plinio, & Melæ Panticapes eſſe videtur, ut ante nos notavit Ortelius. Neſcio an primam de Panticape ſententiam amplectatur Dionyſius, dum Aldeſco eum conjungit.

Paphlagonia, Pontica regio in Galatia comprehenſa, v. 787. hodie *Roni* Caſtaldo.

Parnaſſus, Phocidis mons, v. 439. hodie *Parnaſo* Caſtaldo, *Liacura* vero Sophiano.

Parneſſus, ſeu Parniſſus, pro Paropaniſo, v. 737.

Paropamiſus, ſeu Paropaniſus, Aſiæ mons inter Bactrianam & Arianam, cujus pars Paropamiſis ab ipſo vocata, v. 1097.

Parthenopes Sedes, *v.* Neapolis.

Parthia, Aſiæ regio, v. 1040. hodie *Arach* Mercatori & Cluverio.

Paſargadæ, Perſidis gens, cum urbe cognomini, v. 1069.

Patalene, Indiæ inſula ad Indi flu. oſtia, v. 1093. jam regni *Cambaiæ* pars, in qua ipſa urbs *Cambaia*.

Pataræum promontorium Lyciæ, v. 129, & 507. à vicina urbe, quæ olim Patara, atque adhuc *Patera* dicitur.

Pelaſgi, olim Arcadiæ incolæ, atque inde in Hetruriam profecti, v. 347. alia vero eorum pars in Theſſalia conſedit, unde ejus pars Pelaſgia dicta.

Peloponneſus, peninſula, Græciæ late ſumptæ pars, v. 403. hodie *Moſen*.

Pelorum Siculæ prom. v. 469. hodie *Capo del Faro*.

Pellinæus, Chii inſulæ mons, v. 535.

Perga, Pamphyliæ urbs, v. 855. jam *Pirgi* Sophiano.

Peparethus, Ægæi maris inſula, v. 521. nunc *Saraquino* Caſtaldo, quod & tabulæ confirmant.

Perſicus Sinus, *v.* Sinus.

Perſis, Aſiæ regio, v. 1063. hodie *Farſi* aut *Farſic*.

Peucanei Dion. aliis Peucolaitæ, Indiæ gens, v. 1143.

Peuce, inſula intra Iſtri oſtia, v. 301. Jam *Pizina*, ſi Nigro fides.

Phænagora, ſeu Phanagoria, urbs in peninſula Gorocondame ſita ad Boſporum Cimmerium, v. 552. *Matriga* hodie Theveto.

Phæſtus, Cretæ inſ. urbs, v. 88. à Gortyniis olim diruta.

Peluſium, Ægypti urbs, v. 261. *Teneſſa* in tabulis quibuſdam vocari cenſet Ortelius. *Damiatam* quidam non eſſe (quamvis plerique ita exiſtiment) à P. Gyllio & Ortelio probatur, quod *Dami-*

Damiata non sit ad extimum Nili ostium, olim Peluſiacum dictum, sed ad Taniticum, unde eam *Tanin* esse veterum censent, quàm à Stephano *Tamlatin* vocatam notant.
Pharos, Ægypti olim insula, sed continenti jam annexa, turri nobilis, quæ & ipsa Pharos dicta, v. 257. hodie *Farion*, teste Ortelio.
Pharium mare, Ægyptium pelagus, v. 115.
Phaselis, Pamphyliæ urbs, v. 855.
Phasis, Colchidis fluvius, v. 691. in recentiorum tabulis *Faſſo* vocatur.
Phauruſii, Libyæ interioris pop. v. 216. Circa ea loca ſtatui videntur ubi jam *Agades*.
Philyres, Ponti Cappadocii gens juxta Macrones, v. 766. *v.* Byzeres.
Phocis, Helladis proprie dictæ regio, v. 437. Jam ea *Livadiæ* pars ubi *Salona* urbs celebris.
Phœnice, Syriæ pars maritima, v. 905. In *Soria* jam dicta etiamnum eam comprehendunt, ut in nomine Tripolis videre est.
Phruri, Scythica gens Sericæ vicina, v. 752.
Phrygia Aſiæ minoris regio, in *Majorem* & *Minorem* olim diviſa, v. 810, & 812. Hodie *Sarcum*; ſi Caſtaldo fides.
Picentini, Italiæ gens Campaniæ proxima, v. 361. jam pars regionis quæ *Terra di Lavoro* dicitur; ipſa vero peculiariter *Coſta d' Amalfi* (à Melphi urbe, vulgo *Amalfi*) Sanfelicio vocatur: alii ad his ſunt Picentes, Piceni incolæ ad Sinum Adriaticum, quæ jam *Marca Anconitana*, (ab *Ancona* urbe) appellatur.
Pinarus, Ciliciæ fluvius, v. 866.
Piſidia, Aſiæ regio juxta Pamphyliam, v. 858. jam *Varſacili* Turcis, teſte Leunclavio.
Plotæ, *v.* Ætoliæ inſulæ.
Propontis, Mare inter Helleſpontum & Pontum, v. 137, 324, 540. Jam *Mar di Marmora*.
Pontus Euxinus, *v.* Euxinus.
Pontus, Aſiæ regio ad Pontum Euxinum, Mariandynorum regionem, cum maritima Galatiæ & Cappadociæ parte complectens, v. 763. Jam *Natolia* pars eſt, & Occidentalis ejus pars *Roni*, Orientalis pars *Amaſia* ſeu *Amaſia* vocatur.
Poſidium, Syriæ oppidum maritimum, v. 916.
Priene, Ioniæ urbs, v. 825. hodie *Palathia*, ſi Nigro fides.
Pyrenæus, mons Hiſpaniam à Gallia diſterminans, v. 288, & 338. *los Pireneos* etiamnum vocant Hiſpani.
Pyramus, Ciliciæ fluvius, v. 866. hodie *Malmiſtra*, ſi Nigro credendum ſit.
Pytho, *v.* Delphi.

R.

RHæti gens inter Germaniam & Alpes Gidaris & posita ad Rheni & Danubii fontes, v. 321. ubi Γέρραι corrupte scribitur. Ii ex Strabonis sententia, quæ ab Ortelio & Cluverio probatur, Alpium juga & subjectas valles tenuerunt, ubi hodie *Grisones & Comitatus Tirolensis*; Ptolemæus vero ulterius eos protendit, & *Sueviam*, seu *Schwaben* hodie dictam sub Rhætia stricte sumpta comprehendit, sub eadem vero late sumpta Vindeliciam etiam complectitur.

Rhebas, fluvius exiguus in Ponti fauces juxta Chalcedonem influens, v. 794. etiamnum *Ribas*, P. Gyllio teste.

Rhenus fluvius, Galliæ & Germaniæ olim terminus, v. 296, & 566. vulgo *Rhyn*.

Rhodus, insula Cariæ vicina, v. 505. etiamnum *Rodo* & *Rhodes*.

Riphæi montes Sarmatiæ Europææ, quos ad Tanais fontes plurimi statuerunt, à Dionysio vero latius sumuntur, v. 315. ut Amadocos, Peucen, & alios Sarmatiæ montes tanquam partes comprehendant. Nullos quidem esse montes ubi Tanais oritur notant recentiores, in tabulis vero novis in *Tartaria Crimæa* montes quidem pinguntur eo fere loco ubi *Amadocos* statuit Ptolemæus.

Roma, urbs Italiæ celeberrima, v. 354. adhuc nomen retinens.

Rubrum, aut Erythræum, mare, v. 38, 597, 893, 932, 1089, 1133. Oceanus Meridianus inter Æthiopiam & Indiam interjectus, qui & *Æthiopicus* dicitur qua Æthiopiam alluit: Hodie Mare Indicum & Orientale ab Europæis dicitur (Europæ sc. Africæ respectu) uti à Ptolemæo etiam *Indicum* vocatur, quamvis Dionysius & alii *Eoum & Indicum* vocent quod ab Orientali latere Asiam alluit.

S.

SAbæi, Arabiæ Felicis gens, v. 959. Ibi olim posita ubi hodie regnum *Aden* cum urbe cognomini.

Sabæ, seu Sabæi, Persidis pop. v. 1069.

Sabæ, Dionysio Indiæ pop. qui alii Sibæ, *v.* Sibæ.

Sacæ, Scythiæ gens ad Jaxartæ fontes. v. 749. ubi hodie *Cotam* & *Taskent* (partes *Turcheſtan* regni) & *Tacaliſtan* regio.

Sacrum promont. Hispaniæ, v. 561. hodie *Cabo de S. Vincente*.

Salamis, Insula Atticæ vicina v. 512. Nunc *Coluri* Sophiano.

Salmonium, Cretæ inf. promont. Orientale v. 110. Ptol.

Salmonium, hodie *Cabo Salamo* aut *Salamone* Sophiano & Mercatori, sed in tabulis quibusdam novis *Samoni* scribi video.

Sam-

Samnites, Gr. Σαυνῖ), Ital. pop. v. 375. hodie *Val Beneventana* Carafæ & aliis à Benevento urbe: sed latius patuit Samnitium regio, cujus pars maxima in *Terra di Lavoro* comprehenditur, reliqua in *Abruzzo*.

Samothracia, seu Sarmothracia Ægæi maris insula Thraciæ vicina, v. 524. Hodie *Samandrachi*.

Sanius, Ægæi maris insula, Ioniæ adversa, v. 534. etiamnum *Samo* vocatur.

Sangarius, seu Sagaris, Phrygiæ majoris fluvius, v. 811. hodie *Sangari* Bellonio, *Zagari* Nigro.

Sardes, Lydiæ urbs, v. 1058.

Sardinia, Gr. Σαρδὼ, Maris Mediter. insula, v. 458. hodie *Sardegna*.

Satraïdæ, Arianæ gens, v. 1097. fortasse pro *Sotraidæ*, à *Sotria* Ariæ urbe, in *Sotra* contracta, nomine deducto, nisi hi Σύδροι sint, quos inter Arachosiæ gentes numerat Ptolemæus: nihil quidem melius mihi suppetit.

Sauromatæ, seu Sarmatæ, gens *Sarmatiam* tam *Europæam* quam *Asiaticam* incolens, v. 15. *Europæa*, de qua agitur, v. 304. *Russiam* hodie dictam, cum *Poloniæ* regni parte & ejus membris *Livonia*, *Lithuania*, &c. (& nonnullis *Tartariam Crimæam*) complectitur: *Asiatica*, de qua v. 653. *Tartaros Petigoros*, *Circassos*, & *Morduitas* comprehendit.

Scodri, vel (ut variæ lectiones habent) Scythri, Avieno interpreti *Sodri* Indiæ gens, v. 1142. Ii esse videntur qui Plinio *Sydracæ* vocantur.

Scyrus, Maris Ægæi insula, v. 521. hodie *Sciro*.

Scythia Asiatica, ultima ad Septentrionem Asiæ regio, v. 728, & 758. hodie *Tartaria* seu *Tattaria*.

Scythia parva Europæa, Taurica sc. Chersonesus cum regione vicina inter Mæotidem & Borysthenis ostia (quæ Ptolemæo Sarmatiæ pars habetur) v. 16, 164, 665. hodie *Tartaria Crimæa*.

Scythia latius sumpta, ut omnes Caspii Maris & Ponti Euxini accolæ ei accenseantur, v. 798.

Scythæ Australes, *v.* Indo-Scythæ.

Selena, corrupte pro *Elana*; v. 926. *v.* Elana.

Selge, Pisidiæ urbs, v. 860.

Serbonis, seu Sirbonis, Ægypti palus ad Casium montem, v. 253. hodie *Golfo di Tenesse* Pincto, à nautis vero *Stagnone* vocari notat Marius Niger.

Seres, Asiæ populus ultra Scythas ad Orientem, v. 752. *Chinæ* ab Europæis hodie dictæ pars Septentrionalis, cujus reliqua pars cum regnis *Sian* & *Camboiæ*, *Sinarum* regio olim dicta.

Sestus, Thraciæ urbs ad Hellespontum, v. 516. hanc & Abydum *Bogasassar* jam à Turcis vocari, quasi oppida in maris faucibus posita, Alex. Zardus & Niger, testantur. Vulgo Gallis, & aliis *Les Dardanelles* vocantur.

Sibæ, seu Sibi, Indiæ gens, Dion. Sabæ, v. 1141.
Sicilia, seu Trinacria, Maris Mediter. insula, v. 467. quæ adhuc *Siciliæ* nomen retinet.
Sidon, urbs Phœnices, v. 912. hodie *Said* Nigro & Postello.
Sidonium mare, *v.* Mare Syriacum,
Silaris, Dion. Silarus, fluvius per Picentinos in Italia fluens, v. 361. hodie *Sili* Nigro, *Selo* Ligorio.
Simois, Troadis, seu Phrygiæ minoris fluvius, v. 683, & 819.
Sindi, gens inter Pontum & Mæotidem olim posita, v. 681. ubi *Trimici* urbs in tabulis recentiorum pingitur.
Sinope, Paphlagoniæ urbs maritima, v. 779. Jam *Sinabe* Turcis, Leunclavio teste.
Sinus
- Adriaticus, seu Ionius, Italiam ab Illyride dirimens, v. 92, 102, 380, 481. Jam *Golfo di Venetia.*
- Arabicus, è Rubro mari prodiens, & Arabiam ab Æthiopia dirimens, v. 24. 54. 632, 924. Jam *Mar di Mecha*, à *Mecha*, Arabiæ urbe, & Europæis *Mare Rubrum.*
- Corinthiacus, Peloponnesum à Phocide & Ætolia dirimens, v. 421. Jam *Golfo di Lepanto*, à Naupacto urbe, quæ jam *Lepanto.*
- Illicus, Pamphylius etiam Dionysio dictus, Syriam à Cilicia separans, v. 119, & 508. jam *Golfo di Laiasso* vel *Aiasso.*
- Melas vel Melanis, ex Ægæo mari in Thraciam se insinuans, v. 538.
- Persicus, è Rubro mari prodiens inter Persidem & Arabiam, v. 52, 608, 632, 981. Jam *Mare Elcatif.*
- Saronicus, Peloponnesum ab Attica dirimens, v. 422. Jam *Golfo di Engia*, ab Ægina insula jam Engia.

Sirenia petra, Minervæ promont. in Campania Italia regione; juxta Surrentum, v. 360. Jam *Capo di Campanella.*
Siris fl. v. 223. *v.* Nilus.
Sogdiana, Asiæ regio inter Scythiam & Bactrianam, v. 747. hodie *Tartaria Zagathaia.*
Soli, Ciliciæ urbs, v. 875.
Sporades, Ægæi maris insulæ inter Cretum & Cycladas, v. 132, & 530.
Sunium, Atticæ promont. v. 511. hodie *Capo delle Colonne* Sophiano & Dom. Nigro, à columnis templi Minervæ ibi extantibus.
Sybaris, Magnæ Græciæ in Italia urbs, quæ postea Thurium & Copiæ vocata, v. 373. Jam funditus interiit, ut de loco ubi sita fuerit ambigatur.
Syene, Ægypti superioris, seu Thebaïdis, urbs, v. 223, & 224. hodie *Asna.*
Syria, Asiæ regio, v. 877. ea non tantum Syriam proprie dictam, quæ etiamnum *Soria* vocatur, verum & Cappadociam, quæ jam Natoliæ pars, ex Dionysii sententia complectitur.

Syria Cava, Syriæ proprie dictæ pars, *v.* Cœlesyria.
Syria altera, à Cœlesyria distincta, Cappadociam cum Commagena, Seleucide, & reliquis Syriæ partibus cis Libanum montem comprehendens, v. 971.
Syrtes duæ, major & minor, Libyci maris sinus, v. 105, 106, 198, 477. hodie *Secche di Barbarie*, vel *Baxos de Barbaria.*
Susa, urbs Susianæ ab ipsa sic nominata, v. 1074. Jam *Sustra*, si Castaldo fides.
Susiana, Asiæ regio, 1074. Jam *Cusistan* Mercatori, *Elaran* Cluverio.

T.

TAnaïs fluvius Sarmatiam Europæam ab Asiatica dirimens, v. 14, & 660. hodie *Don.*
Taoci, seu Taoceni, Dion. *Tasci* Persidis pop. ubi *Taoce* urbs, v. 1069.
Taprobane, insula Indiæ vicina, v. 593. Jam *Zeilan.*
Tapyri, seu Tapuri, Dionysio Margianæ pop. v. 733. Ptolemæus quidem & hos nominat, alios cognomines in Mediæ parte.
Tarentum, Magnæ Græciæ in Italia urbs, 376. hodie *Taranto.*
Tarsus, Ciliciæ urbs, v. 867. Jam *Trasso* Theveto, sed *Hama* aut *Hamsa* Bellonio.
Tarteſſus, Hispaniæ urbs ad Fretum Herculeum Dionysio, v. 337. Carteiam innuere videtur, quæ eo fere loco sita fuit ubi hodie *Tariffa.*
Tasci pro Taoci Dion. *v.* Taoci.
Tauri, seu Tauroscythæ, gens Scythica quæ Sarmatiæ Europææ partem, Tauricam sc. Chersonesum & vicina loca, tenuit; v. 306. *Taurica Chersonesus*, à Tauris hisce sic vocata, *Tartaria Perecopensis* jam vocatur (quæ quidem *Crimææ* pars est) ab urbe Perecop, quæ olim *Taphræ.*
Taurus, Ciliciæ mons, atque inde (nominibus subinde variatis) in Indiam usque excurrens, Asiam in duas partes dividens (quarum quæ ad Meridiem est *Asia extra Taurum*, quæ ad Septentrionem *Asia intra Taurum* dicitur) v. 641, 849, 890. Juxta Pamphyliam & Ciliciam, ubi proprie Taurus dicitur, *Cannibal*, *Bacras*, & *Giulich* jam vocari notat Ortelius, alibi alia nomina sortitur.
Taurus, Dionysio Tauricæ Chersonesi mons, v. 168.
Tenedus, insula juxta Hellespontum, v. 135, & 537. hodie etiam *Tenedo*, Sophiano.
Tergeste, Dion. Tegestra, Carnorum urbs, aut Istriæ ex Ptolemæi sententia, ad intimum Sinus Adriatici recessum, v. 382. Jam *Trieste.*
Teredon, Babyloniæ urbs, v. 982. hodie *Balsera* vocari Ortelius opinatur.
Termissus seu Termessus, Pisidiæ urbs, v. 859.

Thasus, Maris Ægæi insula Thraciæ vicina, v. 523. hodie *Taso.*
Thebæ, seu Diospolis, Ægypti urbs, v. 249. cui cognominis fuit Bæotiæ urbs, quæ hodie *Stibes.*
Thebais, Ægypti pars superior, ab urbe Thebis sic dicta, v. 248. hodie *Sahid.*
Thermopylæ, angustus transitus inter OEtam montem, qui Thessaliam ab Hellade dirimit, & Mare Ægæum, v. 438.
Thermodon, Cappadociæ fluvius, v. 657, 774, 975. hodie *Pormon*, si Nigro & Stuckio fides.
Thessalia, Græciæ regio (quam nonnulli Macedoniæ late sumptæ accensent) v. 427. Hodie *Janna* Cluverio, *Comenolitari* Castaldo.
Thonitis, seu Thospitis, Armeniæ palus per quam Tigris fluvius fertur, v. 983.
Thracia, Europæ regio, v. 323, & 398. hodie *Romania*, à Constantinopoli urbe, quæ & *Nova Roma* vocata.
Thybris, seu Tiberis, Italiæ fluvius, v. 352. hodie *Teverie.*
Thule, ultima habita ad Septentrionem insula, sub Arctico Circulo à Dionysio locata, v. 581. Hodie *Iseland.*
Tibareni, Ponti Cappadocii gens, v. 767.
Tigris fluvius Mesopotamiam ab Assyria disterminans, v 982. Hodie *Tegil* Castaldo, quod ab Hebraico nomine Hiddekel non abludit.
Tmolus, Lydiæ mons, v. 831.
Tochari, Scythiæ pop. juxta Jaxarten fluv. v. 752. Jam pars *Turchestan* Tartariæ regionis: Eorum nomen à nomine *Togarma* non abludit, quod Ezech. 27. & alibi habetur, quo quidem Judæi *Turcos* notare solent, Postello & aliis testibus.
Toretæ (pro quo corrupte *Oretæ* apud Dion. legitur) Pontica gens inter Pontum & Mæotidem, v. 682. In Mercatoris tabulis *Coreta* oppidum pingitur juxta antiquam eorum sedem.
Toxili, seu Taxili, Indiæ gens, quorum urbs Taxila ad Indum flu. v. 1141.
Tritonis palus, in Africa proprie dicta, v. 267. *Capes* novo nomine Marmolio, cui Ortelius assentitur.
Triphylia regio, *v.* Elis.
Tripolis, Phœnices urbs, v. 914. hodie *Tripoli di Soria*, ut à *Tripoli Barbariæ* distinguatur, quæ olim Neapolis seu Leptis magna.
Trinacria pro Sicilia, v. 467. *v.* Sicilia.
Troglodytæ, Dion. *Erembi*, gens ab Occidentali Sinus Arabici parte posita, v. 181. & 963. hodie *Abissiniæ* pars in qua regiones *Barnagasso, Dangali*, &c.
Tyndaridarum terra, *v.* Dioscurias.
Tyrrheni seu Thusci, Italiæ pop. quorum regio Latinis plerisque Hetruria dicta, v. 294, & 347. Hodie *Toscana.*

Tyrus Phœnices urbs, v. 911. jam *Suri* Poſtello & Nigro teſtibus, uti & olim quibuſdam *Sora*, aut *Sarra*.

U.

UNni, Scythica gens ad Maris Caſpii fauces Dionyſio vocatas (quo nomine *Rha fluvii* oſtia intelligenda videntur) v. 730. hodie ibi eſt *Aſtrachan* regio, *Tartariæ* pars, utramque *Rha fluvii* ripam amplexa. Videntur hinc orti *Hunni* illi qui magnam Europæ partem aliquando pervagati ſunt, & tandem in *Hungaria* & vicinis locis conſederunt.

X.

XAnthus, ſeu *Scamander*, Troadis fluvius in Helleſpontum fluens, 683, & 819.
Xanthus, Lyciæ fluvius, v. 848.

Z.

ZEphyrum, Italiæ promont. juxta Locros, v. 364. Nunc *Capo di Borſano*, Leandro.
Zygii, Pontica gens inter Pontum & Mæotidem, v. 681. Hi & Heniochi poſiti fuere ubi hodie *S. Sophia* & *Alba Zichia*, quæ *Zygiorum* nominis veſtigium quoddam habere videtur.

Benevole

Benevole Lector!

CUM *Asia* fusius à Dionysio describatur, parcius vero *Africa*, & *Europa* (si Italiam & Græciam excipias) visum est mihi ea *Africæ* loca quæ in *Tabula* nostra *universali* habentur, sed à Dionysio non nominantur, paucis hic explicare; quibus & ea adjicimus quæ inter Nilum & Sinum Arabicum sita sunt, quippe quæ ex receptiore jam sententia in Africa comprehenduntur, quamvis Dionysius ea Asiæ accenseat. Cùm vero plenior *Europæ* cognitio nobis Europæis desideretur, præcipue florentissimarum jam regionum, *Hispaniæ*, *Galliæ*, *Germaniæ*, & *Britannicarum insularum*, quæ Dionysio obscure tantum cognitæ fuere, quasi res per nebulam visæ, operæpretium censui singulorum locorum quæ in regionibus illis, cum vicinis quibusdam, in nostra *Europæ tabula* nominantur, Indicem copiosum exhibere, & nomina nova veteribus conferre, ut opus hoc (quod ad veterem Geographiam spectat) omnibus numeris absolutum reddatur. Hæc è re tua futura (candide Lector!) confido,

——— dolituris, si placeant spe
Deterius nostra. ———

Sin tibi arrideant, fruere, & vale; ac mihi interim ignosce, si dum veterum descriptiones (Africæ præsertim) novo prorsus incepto, recentiorum delineationibus accommodare studeo, audacior aliquando in conjecturis fuerim; neque enim aliter veritas è latebris eruitur. Quod si ipse omnia non deprehenderim, at sagaciorum industria hinc fortasse excitabitur ad cætera persequenda, siqua nos forte effugerint.

IN-

INDEX

Singulorum *Africæ* locorum, Gentium, &c. quæ in *Tabula* noſtra *univerſali* nominantur, ſed à *Dionyſio* prorſus omittuntur.

A.

ÆThiopia ſub *Ægypto*, *interior*, & *Heſperia*, *v.* Ind. ſuper.
Agiſymba, Æthiopiæ interioris regio; hodie *Medra* & *Biafra* regna.
Africa *proprie dicta*, Africæ pars inter Numidiam & Syrtim majorem interjecta, quæ Africæ Proconſuli paruit. Jam *regnum Tunitanum* & *Tripolitanum* complectitur; atque hæc tota, cum *Mauritania* & *Numidia*, communi jam nomine *Barbaria* vocatur, quæ nonnullis etiam *Barcam* complectitur.
Apocopa, *Barbariæ* olim vocatæ, ad Oceanum Rubrum ſitæ, emporium: A Ptolemæo eo fere loco ſtatui videtur ubi jam urbs *Megadoxo*.
Arabes Ægyptii, ad Sinum Arabicum, Jam *Coſſir* & *Cana* deſerta.
Aromata, *Barbariæ* olim dictæ promont. & emporium: Jam *Cabo de Guardafu* Mercatori.
Arſinarium promont. jam *Cabo Verde*.
Aſtaboras Æthiopiæ fluvius; Jam *Tacui* Nigro, *Tacaſſi* Mercatori.
Aſtapus Æthiopiæ fluvius; Jam *Abavi* Nigro, *Abanhi* Mercatori: nonnulli tamen *Abanchi* pro ipſo Nilo accipiunt, & *Tacaſſi*, ſeu *Tagazi*, pro *Aſtapode*, iique Aſtaboram *Coroz* appellant. Veritatem explorent ſiqui forte Geographiæ veteris periti regiones illas adierint.
Azaniæ, regio Troglodyticæ confinis; Jam regnum *Adel* & *Balli*.

B.

BArbaria, regio ad Oceani Rubri oram protenſa: Jam regiones *Quiloa*, *Melinde*, *Magadoxo*, &c. complectitur.

C.

CYrenaïca, regio ad Syrtim majorem; Jam *Barcaniæ* regionis pars.

D.

DAradus ſeu Daras flu. Borealiſſimum *Senegæ* flu. oſtium, ut nobis videtur.
Dioſcoridis inſula prope Sinus Arabici fauces ſita, Jam *Zocotora* unde aloë Socotorina.

Fortu-

F.

FOrtunatæ insulæ, in Oceano Atlant. sitæ; hodie *Canariæ*, à præcipua insula, quæ & nunc & olim *Canaria* vocata.

G.

GOrgades Insulæ; Jam *Isles de Cabo verde.*

H.

HEsperi Cornu promont. ultimus Oceani Atlantici terminus, ex plurimorum sententia, Jam *Cabo de Sierra Liona*, aut ex Salmasii sententia, *Cabo de Palma*: errant certe qui *Cabo verde* Hesperi cornu esse putant, nullus enim ibi insignis est litoris flexus.

Hesperius sinus Ptolemæo, quem ille pro Atlantici Maris parte accipit, quum plerisque aliis Æthiopici, seu Meridiani Maris pars habeatur; Jam *Æthiopicus Oceanus*, quem non (ut olim) ad Orientale Æthiopiæ latus protendunt, sed Æthiopiæ ora à *Guinea* ad *Caput Bonæ Spei* terminant.

L.

LEucæthiopes, à Ptolemæo circa ea loca statui videntur, ubi jam *Melli* & *Mandinga* regiones.

Libya *proprie dicta*, quæ & *exterior* Mercatori vocatur, respectu *Libyæ interioris*, regio Ægypto vicina. Antiquissimis quidem Græcis ea Africæ portio quæ inter Syriam majorem & Ægyptum interjecta est *proprie Libya* censebatur, Ptolemæus vero Cyrenaïcam vocans quæ Cyrenæis regibus subdita fuerat, soli Libyæ parti Ægypto proximæ *Libyæ proprie dictæ* nomen tribuit, quæ & *Libya Mareotis* vocata est. Ibi jam *Ellocat* desertum est & regni *Goagæ pars.*

Libya *interior*, Africæ regio Æthiopiæ proxima. Pars ejus mediterranea communi nomine *Sarra*, hoc est *desertum*, jam vocatur, complectitur autem deserta maxima & regiones *Agades*, *Cano*, *Borno*, &c. ex Ptolemæi sententia ei etiam accensentur maritimæ quædam regiones, quæ jam *Gualata Hoden*, *Genehoa*, &c. vocantur, quas *Æthiopiæ Hesperiæ* Strabo & alii adjiciunt.

M.

MEroë, Æthiopiæ insula (cui & urbs cognominis) inter duo Nili brachia concluſa: Jam *Gueguere.*

Myrrhifera regio Æthiopiæ Ptol. Jam *Angote* & *Fatigar* Abissiniæ provinciæ.

N.

NIa fluvius; Is esse videtur qui *Mandinga* urbem alluit, deinde cum Meridionali *Senegæ* ostio miscetur.

Nili paludes: Occidentalis, qui major est, jam *Zaire* & *Zembre* Orientalis *Zaflan* vocatur.

Nubæ,

Nubæ, Libyæ gens juxta Æthiopiam ſub Ægypto, eorum regio *Nubia* adhuc vocatur.

R.

RApta, Barbariæ olim dictæ urbs, quæ jam *Quiloa* dici videtur.

S.

STachir fluvius, Is qui hodie *Senega* ſeu *Zenega* vocatur, ex Lud. Marmolii ſententia, cui & nos aſſentimur; aſtipulatur & Jo. Maffeius qui *Gambea* ſeu *Gambra* ab aliis Synonyma plane habentur, ab aliis ejuſdem fluvii oſtium maxime Septentrionale *Senega* vocatur, quod vero ei proximum *Gambra*, illud nobis *Daradus* Ptolemæi, hoc *Stachir* eſſe videtur. Fluvius is (cujus ſola oſtia veteribus nota fuere, ſuperior vero curſus ignoratus) *Niger* in tabulis falſo vocatur, cum veterum *Niger* curſu plane contrario ab Occaſu in Ortum feratur, ut ſupra monuimus.

T.

THeon Ochema, ſeu *Deorum currus*; mons prope Heſperi cornu; Jam *Sierra Liona* Marmolio & aliis, quibus libens aſſentior.

Tingis Mauritaniæ, ab ipſa *Tingitanæ* dictæ, urbs jam *Tanger*.

Reliqua Africæ loca in Tabula univerſali depicta in Indice ſuperiore quærenda ſunt.

INDEX

Singularum Urbium, Gentium, Fluviorum, &c. in *Hiſpania, Gallia, Germania, Britannicis Inſulis*, & his vicinis quibuſdam regionibus, quæ in noſtra Europæ Tabula deſcribuntur.

A.

ABula Baſtitanorum in Hiſpania Tarrac. urbs, hodie *Avila* ex multorum ſententia; ſed ab Abula Ptolemæi longe diſtat *Avila Caſtiliæ veteris.*

Abus Britanniæ flu. A Ptolemæo ad æſtuarium *Humber* jam dictum notatur, ubi *Trentæ* flu. cum Ouſa confluxus eſt.

Ænus flu. inter Vindeliciam & Noricum; Hodie *In*, Agrippina Colonia, Ubiorum urbs ad Rhenum; Germanis hodie *Coln*, Gallis *Cologne.*

Albion inſ. quæ & proprie Britannia, *v.* Britannia.

Albis, Germaniæ fluvius, hodie *Elbe.*

Allobroges, Galliæ Narbon. pop. ubi jam *Viennois* cum *Sabaudiæ* & *Delphinatus* parte.

Alpes, *v.* Ind. ſuper.

Amaſia, Germaniæ urbs; cui urbis *Caſſel* in *Haſſia* ſitus non male congruit.

Amaſius, Germ. fluvius, hodie *Ems.*

Ambiani, Galliæ Belg. pop. Jam *Picardiæ* pars ubi urbs *Amiens.*

Anas, Hiſp. fluvius; Jam *Guadiana.*

Angili Suevi, Tacito Angli, Germaniæ pop. Circa Ducatum *Brunſwicenſem* à Ptolemæo locari videntur: ſed Cluverius in *Meckelburgenſi* agro veram eorum ſedem fuiſſe opinatur. Eorum progeniem fuiſſe *Angelen* in Ducatu Sleſwicenſi Daniæ, & horum *Anglos*, qui Britanniam occuparunt, Ortelius opinatur.

Aquitania, Galliæ pars inter Ligerim flu. Pyrenæos montes, & Oceanum; ubi jam *Guienne*, *Gaſcoigne*, &c.

Aquæ calidæ, Britanniæ urbs, hodie *Bath*, utrumque nomen à thermis, & nunc & olim inſignibus, ſortita.

Aquæ Sextiæ, Galliæ Narbon. urbs; hodie *Aix.*

Arar, Galliæ fluvius; hodie *Saone.*

Aredate Norici urbs, jam *Lintz* Bavariæ.

Arelatum, Galliæ Narb. urbs; hodie *Arles.*

Argentoratum, Germanica urbs ad Rhenum; Jam *Strasburg* in *Alſatia.*

Artau-

Artaunum, Germaniæ urbs; Jam *Wurtzburg* Appiano.
Artabri, Hiſp. Tarrac. pop. Jam Galliciæ pars extrema ubi urbs Compoſtella.
Arverni, Aquitaniæ pop. hodie *Auvergne.*
Aſtures, Hiſp. Tarrac. pop. Hodie Regna *Leon* & *Oviedo*, quæ & *Aſturias* etiamnum dicuntur.
Aſturum Lucus, Jam *Oviedo.*
Aſturica Auguſta, Aſtrum urbs; nunc *Aſtorga.*
Atheſis, fluvius per Venetiam fluens; Jam *Adeſi.*
Atrebatii, Galliæ Belg. pop. hodie *Artois.*
Avanticum, Helvetiorum urbs; Jam Gallis *Avances*, Germanis *Wiſſliſpurg.*
Avareni, ſeu Avares, Sarm. Europ. pop. ubi jam *Ruſſia nigra* cum proxima *Poloniæ* parte.
Avaricum, Biturigum in Aquitania urbs; hodie *Bourges* Calamæo & aliis.
Auguſta Emerita, Luſitaniæ urbs; Hodie *Merida.*
Auguſta Trevirorum, Galliæ Belg. urbs; Hodie *Triers.*
Auguſta Vindelicorum; nunc *Augsberg.*
Auguſtomana, Galliæ Lugd. urbs; ea eſſe videtur quæ poſtea Auguſta Tricaſſiorum dicta eſt; hodie *Troyes.*
Auguſtodunum, Heduorum in Gallia Lugd. urbs; Jam *Autun* in *Burgundia.*
Auguſtoritum, Pictonum in Gallia Aquitanica urbs: hodie *Poictiers.*
Aulircii, Galliæ Lugd. pop. diviſi in *Eburones* ſeu *Eburaicos*, ubi jam *Normanniæ* pars in qua urbs *Eureux*; *Cenomanos*, hodie *Maine*; & *Diaulitas*, qui Cæſari *Diablintres*, hodie *Leondoui*, Marliano.
Auſcii, Aquitaniæ pop. ubi hodie urbs *Auchx.*
Auteri, Hiberniæ inſ. pop. Jam Com. *Clare* & *Galway* cum reliqua Auſtrali *Conaciæ* parte, in qua Baronia *Atterich* Auterorum nominis veſtigium habet, ut notat Camdenus.

B.

BÆtis Hiſpaniæ, Bæticæ ab ipſo dictæ, fluvius, jam *Guadalquivir.*
Bætica, Hiſpaniæ pars, inter Anam fluvium & Mare Ibericum ac Fretum Gaditanum interjecta; complexa eſt *Andaluziam* & *Granadam* jam dictam, cum *Eſtremaduræ* parte.
Balſa, Luſitaniæ urbs, *Tavila* Coquo.
Baltia, *v.* Scandia.
Barcinon, Hiſp. Tarrac. urbs; jam *Barcelona.*
Baſtuli, Hiſp. Bæticæ pop. Jam *Granadæ* pars maritima, cum exigua *Andaluziæ* parte ad Fretum Herculeum.
Batavi, Galliæ Belg. pop. Jam *Hollandiæ*, *Trajectenſis provinciæ*, & *Geldriæ* pars Auſtralis, à Lugduno Batavorum (ubi unum ex antiquis Rheni oſtiis olim fuit) ad Moſam fiu. Cluverio.
Batavodurum, Batavorum urbs, jam *Wyck te Duerſtede.*

Belgica, Galliæ pars (sed quæ à Germanicis gentibus ex parte tenebatur) à Rheno ad Sequanam flu. ubi jam *Picardie*, *Campaigne*, *Lorrein*, cum *Flandria*, *Brabantia* & vicinis provinciis Hispano jam subditis.

Belgæ, Britanniæ pop. Jam *Somersetshire*, *Wiltshire*, *Hampshire*, Camdeno.

Benacus lacus in Gallia Cisalp. hodie *Lago di Garda.*

Bilbilis Hisp. Tarrac. oppidum, olim situm ubi jam *Calatajud*, aut proximo certè loco.

Bituriges, Aquitaniæ pop. quorum alii, Vibisci olim dicti, partem regionis *Guienne* jam dictæ tenuerunt, ubi urbs *Burdeaux*; alii, *Cubi* cognominati, regionem quæ *Berri* jam dicitur, in qua urbs *Bourges.*

Blani seu Eblani Hiberniæ pop. Jam *Com. Dublin*, *Meth*, *Kildare*, *Kings County.*

Boderia, seu Bodotria, Britanniæ æstuarium; Jam *Edinburgh Frith.*

Boii, Galliæ Cisalp. pop. Jam *Romandiola*, vulgo *Romagna.*

Bolerium, Britanniæ prom. in Cornubia jam dicta, vulgo *The Lands End.*

Bonna, Germanica urbs ab Rhenum, etiamnum *Bon.*

Bononia, Galliæ Cisalp. urbs; jam *Bologna.*

Boreum Hiberniæ prom. Jam *St. Helens Head.*

Borussi, *v.* Venedæ.

Bracara, seu Brœcara, Augusta, Hisp. Tarrac. urbs; hodie *Braga*, Portugalliæ jam accensita.

Branonium Antonino (Ptol. Brannogenium, licet alieno loco à Ptolemæo situm, Camdeno judice) Britanniæ urbs; hodie *Worcester*, quod Britanni etiamnum *Baer Vragnon* vocant, teste Camdeno.

Brigantes, Britanniæ pop Jam *Lancashire*, *Yorkshire*, *Durham*, *Westmorland*, *Cumberland.*

Brigantes, Hiberniæ pop. Hi cum Coriondis tenuisse videntur *Com Waterford*, *Kilkenny*, *Wisfordiæ* partem.

Brigantium, Rhætiæ urbs; Jam *Bregentz.*

Britannia proprie, quæ & Albion, insula Britannicarum maxima. Hujus pars Meridionalis regnum *Angliæ*, vulgo *England*, pars Septentrionalis regnum *Scotiæ*, vulgo *Scotland*, jam constituit.

Bructeri, Ptol. Busactori, Germaniæ pop. in regione *Over-Yssel* jam dicta & *Westphaliæ* parte.

Burgundiones Plinio Ptol. Phrugundiones, Sarmatiæ Europ. pop. ibi olim siti ubi hodie *Mazovia*, *v.* Gythones.

Burii, seu Buri, Germaniæ pop. Ptolemæo Lutorum pars; jam pars regni *Poloniæ.*

Cadurci,

C.

CAdurci, Aquitaniæ pop. jam *Querci*, ubi urbs *Cahors*, ut plerique cenſent; quod ſi ita ſit, alieno ſitu à Ptolemæo ſtatuuntur.

Cæliobriga, Callaicorum in Hiſpania urbs, non longe ab eo loco ſita ubi jam *Puerto* Portugalliæ urbs.

Cæſarauguſta, Hiſp. Tarrac. urbs; jam *Saragoſa*.

Calaguris Hiſp. Tarrac. urbs; jam *Calohorra*.

Caledonii, Britanniæ pop. Ii mediterraneos montanæ Scotiæ partes à *Roſs* uſque ad *Argile* tenuiſſe videntur, ac, inter cætera *Ennvale*, ubi *Dunkeledon* Caledoniæ nomen ſervat, ut à Camdeno notatur; qui & totam hanc regionem incolis *Allibawne* ſeu *Albain* dici teſtatur unde Scotiam nonnulli *Albaniam* vocant.

Caledonia Sylva, apud Caledonios modo memoratos: ejus nulla jam extant veſtigia.

Caletæ, Galliæ pop. ad Sequanæ oſtia; jam *Le pais de Caulx* Normanniæ pars.

Caleva, ſeu Calena, ut mavult Camdenus, Britanniæ oppidum; jam *Wallingford* Camdeno.

Callaïci ſeu Gallæci Hiſp. Tarrac. pop. *Gallitiæ* jam dictæ pars maxima cum Septentrionali *Portugalliæ* parte.

Calpe Hiſp. Bæticæ mons; hodie *Gibraltar*.

Camalodunum Tacito, Ptol. Camudulanum, Britanniæ urbs; jam *Maldon* Camdeno.

Cantæ, Britanniæ pop. qui ſtatui videntur in eo Scotiæ tractu qui à *Murray* ad *Tarbath Prom.* extenditur.

Cantii, Britanniæ pop. jam *Kent*.

Caritni, Germaniæ pop. Nunc *Wirtenberg* Ortelio.

Carni, Alpina gens prope Sinum Adriaticum, quorum montana regio adhuc *Carniola* & *Carinthia* vocatur, maritima & Venetiæ proxima Italiæ accenſita, in quo *Aquileia* urbs, *Friuli* jam vocatur à *Foro Julio* urbe.

Carnutæ, Galliæ Lugdun pop. Jam *Chartraine Beſſe* regiuncula, in qua urbs *Chartres* Ortelio.

Carpetani, Hiſp. Tarrac. Jam *regnum Toletanum*, quod *Novæ Caſtiliæ* pars eſt Villanovano & aliis.

Carpates, Sarmatiæ Europ. mons, Hodie *Schneberg* vocatur, inter Moraviam & Hungariam, *Crapack*, vero (quod nominis antiqui veſtigium ſervat) inter Poloniam & Hungariam ac Tranſylvaniam, Ortelio teſte.

Carrodunum, Germaniæ urbs, jam *Crakow* Poloniæ.

Carteia, Hiſp. Bæticæ urbs, hodie *Tarifa* Becano & aliis, ſed Carteiæ ſitus monti Calpæ vicinior fuiſſe videtur.

Carthago nova, Hiſp. Tarrac. urbs; Nunc *Caſtona la veja* Floriano & Morali.

Catini, corrigente Camdeno, cum apud Ptolemæum Carini vocentur, Britanniæ pop. Hodie *Cathneſſe*.

Catuellani Dioni, Ptol. Catyeuchlani, Britanniæ pop. jam *Buckinghamſhire*, *Bedfordſhire*, & *Hartfordſhire*, Lelando & Camdeno; quod ſi ita ſit (uti urbes eorum fidem faciunt) non vero ſitu à Ptolemæo locantur; *v.* Coritani.

Caturactonium, Britanniæ urbs; *Catterick* in *Yorkſhire* Talboto & Camdeno.

Cauchi, Germaniæ pop. diviſi in *minores*, jam *Eaſt-Friſland*, & *majores*, jam *Bremen* & *Luneburg*.

Cauci, Hiberniæ pop. jam *Com. Caterlagh* & *Queens County*, cum parte Auſtrali *Com. Dublin*.

Celtiberi, Hiſp. Tarrac. pop. jam *utriuſque Caſtiliæ pars* Valentiæ & Arragoniæ contigua.

Celtici, Hiſp. Tarrac. pop. quorum exigua pars in Bætica maxima in Luſitania comprehenſa eſt; Jam *Portugalliæ pars* Algarbiæ propinqua: Fuere & alii Celtici, cognomine *Nerii* in Hiſpania Tarraconenſi ad *promont. Celticum* vocatum.

Celticum prom. *v.* Nerium.

Cemmenus mons, Plinio Gehenna; Hodie *Montaignes de Cevennes*, & *d' Auverne*.

Cenabum Ptol. Cæſari Genabum, Galliæ urbs, quibuſdam *Orleans*, ſed Vigenerio & aliis *Gian* oppidum, quibus nomen ipſum favet, & ſitus ſatis congruit.

Cenomanni, *v.* Aulrcii. Fuere & Cenomanni in Gallia. Ciſalpina Venetis vicini, ubi urbs Mantua.

Chattæ, ſeu Catti, Germaniæ pop. nunc *Haſſia*, vulgo *Heſſen*, Ortelio & pleriſque aliis, ubi *Catzenelebogen* adhuc ſupereſt, Cattorum nominis veſtigium ſervans. Ptolemæus quidem Caſuaros circa *Haſſiam*, Chattas ſitu magis Orientali, circa *Thuringiam* jam dictam, locare videtur; ſed Cluverius Cattos tam Haſſiam quam Thuringiam tenuiſſe cenſet, & Caſuaros eorum partem fuiſſe.

Cheruſci, Germaniæ pop. Circa *Mansfeld* eorum ſedes fuit, ex Ortelii ſententia.

Corones, Sarmatiæ Europ. fluvius; jam *Niemen*.

Cimbrica Cherſoneſus, olim Germaniæ, jam vero regni *Daniæ* pars in qua *Jutlandt*, *Ditmars*, *Sleſwick*, *Holſteyn*, &c.

Cimbri, gens in Cherſoneſo ab ipſis Cimbrica vocata; hodie *Jutlandt*.

Clota, ſeu Glotta Britanniæ fluvius; jam *Cluid* in *Scotia*.

Clunia; Hiſp. Tarrac. urbs; nunc *Corunna del Conde* Caſtiliæ oppidum Cluſio & Floriano, quibuſdam tamen *Ciudad de Caſtro*.

Codanonia inſula Melæ, maxima ex inſulis in mari Baltico ſitis, ad regnum Danicum jam ſpectantibus; ipſa jam *Zeelandt* vocatur. A *Codanis* vero hujus incolis (qui è Teutonum genere fuere) non modo *Codanum* Baltici maris Sinum nominantur, verum & hodiernum *Danorum* nomen ortum videtur.

Conteſtani Hiſp. Tarrac. pop. jam regni *Valentiæ* & *Murciæ* pars.

Cor-

Corduba, Hiſpaniæ Bæticæ urbs, hodie *Cordova*.
Corinium, Britanniæ oppidum: jam *Cirenceſter* ſeu *Circeſter* in *Gloceſterſhire*.
Coritani, Britanniæ pop. Camdeno *Lincolnſhire*, *Leiceſterſhire*, *Rutland*, *Northamptonſhire*, *Nottinghamſhire*, *Derbyſhire*: quod ſi ita ſit (ut urbs eorum *Lindum* ex parte fidem facit) Catyeuchlani apud Ptolemæum *Com. Lincoln* & loca vicina illis debita occupant, qua in re eum erraſſe ſitus *Verolamii*, Catyeuchlanorum urbis, adhuc ſatis cognitus indicat.
Cornavii, ſeu Cornabii, Britanniæ pop. Jam *Warwickſhire*, *Worceſterſhire*, *Staffordſhire*, *Shropſhire*, & *Cheſhire*, Camdeno. Cornabyos etiam alios in ultima Scotia jam dicta habet Ptolemæus, prope *Cathneſſe*.
Cottiæ Alpes, eæ quæ *Sabaudiam* jam dictam à *Lombardia* dirimunt.
Creones, Britanniæ pop. in Scotia jam vocata, hodie *Strathnaverne*.
Cronium mare, Oceanus Septentrionalis, cujus pars olim habebatur Mare Sarmaticum, quod jam Sinus Balticus & *Ooſt-Zee* vocatur.
Curiones, Germaniæ pop. ubi jam *Palatinatus ſuperior*.

D.

DAlmatia, *v.* Ind. ſuper.
Damnii, Britanniæ pop. à Ptolemæo locari videtur ubi hodie *Cuningham*, *Cluyds-dale*, *Lennox*, *Striveling*, & *Menteth*.
Danubius, flu. Germaniæ olim terminus Auſtralis, vulgo *Danow*.
Darni, Hiberniæ pop. jam *Com. Doune* & *Armach*.
Darvernum, ſeu Dorovernia, Britanniæ urbs; Jam *Canterbury* Camdeno.
Demetæ, Britanniæ pop. in Wallia Auſtrali jam dicta, *Pembrokeſhire*, *Carmarthenſhire*, & *Cardiganſhire* Cambdeno.
Devana, ſeu Deva, Ptol. Deunana, Cornaviorum in Britannia urbs, à Deva flu. vulgo *Dee*, ſic dicta: hodie *Weſtcheſter*, Camdeno.
Devana, Tæzalorum in Britannia urbs, jam *Aberdene*, quam ab altero latere *Deva*, ſeu *Dee* flu. ab altero *Dona* alluit: ab hoc nomen recens, ab illo antiquum deductum videtur, niſi *Denana* apud Ptol. legere libeat.
Dobuni, Britanniæ pop. hodie *Gloceſterſhire* & *Oxfordſhire* Camdeno.
Draus ſeu Dravus, Pannoniæ fluvius: vulgo *Drave*.
Dumnonii, ſeu Damnonii, Britanniæ pop. hodie *Cornwal* & *Devonſhire*.
Durius, Hiſpaniæ fluvius inter Luſitaniam & Callacios, hodie *Duero*.
Durocottorum, Remorum in Gallia Belg. urbs, hodie *Reims*.
Duretriges, Britanniæ pop. Jam *Dorſerſhire*.

E.

EBlana, Hiberniæ urbs: hodie *Dublin.*
Eboracum, Britanniæ urbs: hodie *York.*
Ebudæ, insulæ inter Hiberniam & Scotiam jam dictam, vulgo jam *Western Isles*, quarum præcipuæ sunt *Lewis*, *Skya*, *Mula*, *Ila*, *Arren.*
Eburones, *v.* Aulircii.
Emona, seu Æmona, Pannoniæ urbs, Istriæ vicina: Jam *Leybach* Simlero, *Igg* Lazio: utraque in *Carniola* est.
Emporiæ, Hisp. Tarrac. urbs: etiamnum *Empurias* aut *Empullias* in Catalonia, prope *Rosas*, quæ olim *Rhoda.*
Epidii, Britanniæ pop. hodie *Cantire* & *Lorne* in Scotia.
Epidium promont. Jam vulgo *The Mull of Cantire.*
Erdini, Hiberniæ pop. Jam *Donegall.*

F.

FInni, Sarmatiæ Europ. pop. quos in *Prussia* jam dicta locat Ptolemæus: nomen eorum in *Finlandia* jam integrum manet, quo è *Prussia* hodie dicta migrasse videntur, nisi alieno loco ab antiquis statuantur.
Flaviobriga, Hisp. Tarrac. urbs: Jam *Bilbao* Cluverio.
Flavium Brigantium, Hisp. Tarrac. urbs: Hodie *Corunna* Floriano & Gomecio.
Frisii, Germaniæ pop. ad Oceani oram, etiamnum *Friessen*, & regio eorum *West-Friesland*, & *Groning*: At *Oost-Friesland* jam dicta Cauchorum olim fuit.

G.

GAbreta Sylva, Bohemicæ Sylvæ pars Occidentalis *Frieste-terwaldt*, Lazio.
Gades, inf. jam *Cadiz*, *v.* Ind. super.
Gallia proprie, regio quæ *France* jam dicitur, *v.* Ind. super. Rheno flu. Alpibus, & Pyrenæis montibus, ac Oceano olim terminata est, in quatuor partes divisa, *Belgicam*, *Aquitanicam*, *Lugdunensem*, *Narbonensem*, de quibus suo loco.
Gallia Cisalpina, Italiæ pars ad utramque Padi ripam, à Gallis olim habitata: hodie *Lombardia* à *Longobardis* Germanis qui postea eam occuparunt.
Gangani, Hiberniæ pop. Jam *Com. Kerry* & *Limerick.*
Garumna, Aquitaniæ fluvius: hodie *Guaronne.*
Germania, hodie Gallis *Alemaign*, *v.* Ind. super; olim Oceano, & fluviis, Rheno, Danubio, & Vistula terminabatur: jam ei avulsæ quædam partes, è quibus est Cimbrica Chersonesus, jam *Daniæ* pars: ultra Danubium vero ad Alpes hodie extenditur, & longe ultra Rhenum, qui quanquam Germaniam Magnam à Gallia dirimeret, olim tamen, uti & hodie, Germanicæ gentes magnam Galliæ Belgicæ partem tenuerunt, ut ex Ptolemæo liquet.

Geſſoriacum, Galliæ Belg. oppidum: hodie *Bulloign* plurimorum judicio.
Graiæ Alpes: jam *Monte di S. Bernardo minore.*
Gutæ, Scandiæ gens, Gythonibus (ut videtur) cognata, hodie *Gothia*, vulgo *Godtland*, ſub *Sueciæ* regno.
Gythones Ptolemæo, Guttones Plinio: hic eos, uti & Burgundiones, Vindilorum, Germanicæ gentis, partem facit. Ptolemæus ultra Viſtulam in Sarmatia utramque gentem locat: probabile eſt igitur Vindilos regiones ab utraque Viſtulæ ripa late tenuiſſe, & Gythonum ſedem fuiſſe juxta Viſtulæ oſtia, in *Pomerellia* jam dicta & *Pruſſiæ* parte. Gythones hi & Vindili, ex Cluverii ſententia, quæ & nobis placet, *Gothi* & *Vandali* poſtea dicti ſunt, qui Italiam & Hiſpaniam ſibi aliquando ſubjecerunt, uti & Burgundiones Galliæ partem, *Burgundiam* ab ipſis vocatam.

H.

Hedui, ſeu Ædui, Galliæ Ludg. pop. hodie *Burgundiæ* Ducatus, vulgo *Bourgogne.*
Helvetii Galliæ pop. hodie *Schweitzerlandt.*
Hercynia Sylva, *v.* Ind. ſuper.
Hibernia inſula, hodie *Ireland*, quæ in quatuôr provincias jam dividitur, è quibus Septentrionalis *Ulſter* dicitur, Orientalis *Leinſter*, Meridionalis *Munſter*, Occidentalis *Conaught.*
Hiſpalis, Hiſp. Bæticæ urbs, jam *Sevilla.*
Hiſpania, *v.* Ind. ſuper. In tres Provincias à Romanis diviſa eſt, *Tarraconenſem*, *Bæticam*, & *Luſitaniam*; de quibus *v.* ſuis locis.

I.

Jadera, Liburniæ urbs, hodie *Zara.*
Jazyges Metanaſtæ jam *Hungariæ* pars magna.
Iberus, Hiſp. Tarrac. fluvius, hodie *Ebro.*
Iceni Tacito, Ptol. Simeni, Britanniæ pop. Jam *Norfolk*, *Suffolk*, *Cambridgeſhire*, & *Huntingdonſhire*, Camdeno.
Iccium promont. Galliæ Belgicæ, cum portu cognomini, prope urbem *Calis* hodie dictam.
Ierne, *v.* Hibernia.
Ilergetes, Hiſp. Tarrac. pop. Jam regni *Arragoniæ* pars Occidentalis Navarræ confinis.
Illiberis, Hiſp. Bæticæ urbs; *Granada* jam dicta pleriſque ſed Moralis & Vaſæus in monte *Elvire* jam vocato non longe à Granada, eam ſitam fuiſſe cenſent.
Illiberis, Galliæ Narbon. urbs ſub Pyrenæo, nunc *Saulſes* Poldo, ſed *Illa* Mercatori, quod & nobis placet.
Inſubres, Galliæ Ciſalpinæ pop. Jam *Mullanenſi.*
Intuergi, Germaniæ pop. Jam *Palatinatus pars* in qua *Heydelberga*, cum *Franconiæ* parte.
Iſca, Britanniæ urbs; hodie *Exceſter.*

Istria, ultima Italiæ late sumptæ regio Illyridem versus adhuc nomen integrum servans.
Italica, Hisp. Bæticæ urbs, eo fere loco sita ubi jam *Alcala del rio*, Ciacconio teste.
Ivernis, Hiberniæ urbs, quam Camdenus *Dankeran* esse statuit, oppidum à Notio prom. non longe distans, sed longe alium Iverniæ suæ situm tribuit Ptolemæus, eam enim in mediterraneis locat, fere ubi *Cassels* hodie sita est.
Juliomagus, Galliæ Lugd. urbs; *Angiers* Villanovano.
Jura, Galliæ mons, juxta Helvetiam & Sabaudiam jam dictam, quam quibusdam in locis *Jurat* & *Jurten* à Sabaudis adhuc vocari Poldus & alii fidem faciunt.

L.

Laciburgium, Germaniæ urbs; Jam Lazenitz ad ostium Oderæ Mercatori, Willichio *Rostock*, cujus situs magis congruit.
Laletani, Ptol. Læetani, Hisp. Tarrac. pop. jam *Cataloniæ* pars.
Larius lacus, in Gallia Cisalp. hodie *Lago di Como*, à Como urbe.
Lemovici, Aquitaniæ pop. hodie *Limosin*.
Leuci, Galliæ Belg. pop. jam pars *Lotharingiæ* (vulgo *Lorrein*) in qua urbs *Tullum*.
Lexubii, Galliæ pop. jam *Normanniæ* pars, ubi oppidum *Lisieux*, Marliano.
Liburnia, *v.* Ind. super.
Ligeris, fluvius inter Galliam Lugd. & Aquitaniam fluens vulgo jam *Loire*.
Lindum Coritanorum in Britannia urbs, hodie *Lincolne* (quæ Bedæ *Lindecollina* urbs dicitur) Camdeno & aliis.
Lingones, Galliæ Belg. pop. ubi jam urbs *Langres*.
Londinium, Britanniæ urbs, hodie *London*.
Longobardi, Suevorum pars, Germaniæ pop. in *Westphaliæ parte* quæ *Hassiam* spectat à Ptolemæo locari videntur.
Lugdunum, Galliæ Lugdunensis, ab ipsa sic vocatæ, urbs; hodie *Lions*.
Lugdunensis, Galliæ pars inter Sequanam & Ligerim fluvios, à Lugduno ad Oceanum.
Lugdunum Batavorum in Gallia Belg. urbs; hodie *Leyden*, Ortelio & aliis.
Lugi, Britanniæ pop. jam *Sutherland* in *Scotia*.
Luppia, Germaniæ urbs: ea esse videtur quæ hodie *Leypsick* dicitur, tam situ quam nomine congruente.
Lupfurdium, Germaniæ urbs: jam *Meyssen* Misniæ urbs Pirkheimero.
Lusitania, Hispaniæ pars, hinc Oceano terminata, inde Ana & Durio fluviis, & linea à Salmantica ad Castulonem ducta: complectitur *Portugalliæ* partem maximam & *Algarbiam* fere totam,

tam, cum exigua Caſtiliæ parte. Recens *Portugalliæ* nomen à *Portu Cale*, vulgo *Puerto*, Oroſius & alii deducunt.

Lutetia Cæſari, Ptolemæo Lucotecia, Pariſiorum in Gallia urbs: hodie *Paris*.

M.

MAgnus portus in Britannia hodie *Southampton* eſt Ortelio; ſed Camdenus jam intercidiſſe opinatur, & *Portſmouth* ei ſucceſſiſſe in loco vicino & ab ipſo nomen accepiſſe, ut & *Portſey* inſulam.

Malaca, Hiſp. Bæticæ urbs: hodie *Malaga*.

Manapia, ſeu Menapia, Hiberniæ urbs; hodie *Weiſhford*, uti & Manapii pop. *Com. Weiſhford*, Camdeno.

Mantua, Cenomannorum in Gallia Ciſalpina urbs etiamnum *Mantoua*.

Marionis, Germaniæ urbs; hodie *Luneburg* Appiano, ego *Lawenburg* potius ex ſitu eſſe auguror.

Marionis altera, Germaniæ urbs; hodie *Lubeck* Mercatori.

Maſſilia, jam *Marſeille*, *v.* Ind. ſuper.

Marcomanni, Germaniæ pop. quorum regionem fuiſſe *Maroviam*, vulgo *Marhern*, jam dictam plerique cenſent, aliqua nominis ſimilitudine moti, ſed maxime eorum partis ſedem fuiſſe *Bohemiam*, ex ſitu quem Ptolemæus iis tribuit & aliis circumſtantiis elicitur. *Bohemiæ* nomen à *Buiæmo* factum videtur, *v.* Marobudum.

Maridunum, Britanniæ urbs: hodie *Caermarden*.

Marobudum, Germaniæ urbs (quæ eadem eſſe plerique videtur cum *Buiæmo* Marobodui regia, de qua Strab. l. 7. in ſylva Hercinia eam locans) hodie *Praga* Bohemiæ urbs Aventino, *Budweys* oppidum Lazio.

Mattiacum Germaniæ urbs: ſitu quem Ptolemæus ei tribuit, *Martpurgo* Haſſiæ urbi convenit, ut Ortelio videtur.

Medulli Galliæ Ludg. pop. Jam *Lionnois* & *Breſſe* horum & Seguſianorum ſolum occupat.

Mediolanum, Inſubrum in Gallia Ciſalp. urbs, hodie *Milano*.

Mediolanium Santonum in Aquitania urbs: Jam *Saintes* Vineto.

Menapii, Galliæ Belg. pop hodie *Gulick* & *Cleve*, cum *Geldriæ* & *Brabantiæ* parte, Marliano & Ortelio.

Metaris, Britanniæ æſtuarium, hodie *The Waſh*.

Minius, Hiſp. Tarrac. flu. etiamnum *Minio*.

Mirobriga, Luſitaniæ urbs, jam *Ciudad Rodrigo*, Vaſæo, Cluſio, & aliis, cui alia urbs cognominis fuit in Hiſpania Tarrac.

Moguntiacum, Germanica urbs ad Rhenum: hodie *Mentz*.

Monaæda inſ. Ptolemæo, Cæſari & Plinio *Mona*, medio inter Britanniam & Hiberniam trajectu, Anglis hodie *Man*, Britannis *Menaw*.

Mona Taciti, continenti Britanniæ proxima, (quæ etiam Ptolemæi Mona eſſe videtur, quamvis ille per errorem à continenti eam

nimis

nimis amoveat) Anglis hodie *Angleſey*, incolis *Mon.*

Morini, Galliæ Belg. pop. jam *Flandriæ* pars maxima cum *Boloignois.*

Murgis, Hiſp. Bæticæ urbs, hodie *Muxacra* Floriano & Marianæ, cujus ſitus cum ſitu quem Murgi tribuunt Plinius & alii optime congruit, Ptolemæus vero in Bæticæ mediterraneis eam ſtatuit, alieno, ut videtur loco.

N.

NAgnatæ, Hiber. pop. jam *Com. Mayo*, *Slego*, & *Fermanagh.* Nagnata urbs; quæ fuerit incerta eſt, ſed eo fere loco à Ptolemæo ſtatui videtur ubi hodie *Slego.*

Namnitæ, Galliæ Ludg. pop. ubi jam urbs *Nantes* in *Britannia*, à *Britannis* eo ex inſula tranſgreſſis, jam voc.

Narbo, urbs Galliæ, Narbonenſis ab ipſa vocatæ, etiamnum *Narbone.*

Narbonenſis Gallia, Galliæ pars à Mari Mediterraneo & Alpibus ad Lugdunum urbem protenſa, in ea hodie comprehenduntur *Languedoc*, *Provence*, *Daulphine*, *Savoy*, &c.

Nemauſus, Galliæ Narbonenſis urbs; hodie *Niſmes.*

Nemetes, Galliæ Belg. pop. ad Rhenum, ubi nunc urbs *Spier* ex plurimorum ſententia.

Nerigos, Plinio Borealis Oceani inſula, unde in Thulen navigatur, jam *Norwey*, Becano, Ortelio, & Camdeno, quam veteres inſulam falſo crediderunt.

Nerium, ſeu Celticum, Hiſpaniæ Tarrac. promont. Jam *Cabo de Finis Terre.*

Nervii, Tacito & Cæſari, *Flandriæ* pars ubi urbs *Tournay.*

Nicæa, Liguriæ urbs in Galliæ confinio; hodie *Nizza.*

Noiodunum Ptol. Aulircorum in Gallis Ludg. urbs: Jam *Leondul* Villanovano: Cæſaris vero Noviodunum juxta Sueſſiones eſt, jam *Noyon.*

Norba, Luſitaniæ urbs; jam *Alcantara*, Varrerio, Taraphæ, & Cluſio.

Noricum regio, *v.* Ind. ſuper.

Novantæ, Britanniæ pop. Jam *Galloway* & *Carick* in Scotia.

Novanum prom. hodie *The Mull of Galloway*, hoc eſt *roſtrum Gallovidiæ.*

Notium prom. Hiber. Jam *Biarhead*, Camdeno.

Numantia, Hiſp. Tarrac. urbs; nunc *Almaian* Cluverio, ſed olim ſitum fuiſſe ubi jam *Garray* prope oppidum jam *Soria* dictum plurimi teſtantur.

O.

OLyſippo, Luſitaniæ urbs; Jam *Lisbona* aut *Lisbon.*

Orcades, inſulæ Britanniæ vicinæ: nunc *Orkney Iſles.*

Ordovices, Britanniæ pop. jam *Northwales*, in qua *Montgomeryſhire*, *Merionethſhire*, *Carnarvonſhire*, *Denbighſhire*, *Flintſhire.*

Oretani,

Oretani, Hiſp. Tarrac. pop. Jam *Novæ Caſtiliæ* pars ubi urbs *Calatrava.*
Origiacum, Galliæ Belg. urbs: hodie *Arras* Divæo.
Oſiſmii, Galliæ Ludg. pop. in extremo ad Oceanum angulo: hodie *Baſſe Bretaigne.*

P.

PAdus, Galliæ Ciſalp. fluvius, Poetis *Eridanus*, jam *Po.*
Pallantia, Hiſp. Tarrac. urbs: hodie *Palencia.*
Pannonia, *v.* Ind. ſuper.
Pariſii, Galliæ pop. qui regiunculam eam tenuerunt quæ peculiariter *France* appellatur, in qua urbs *Paris*, cum *Gaſtinois* ultra Sequanam.
Patavium, Venetia urbs: hodie *Padoua.*
Penninæ Alpes: hodie *Monte di San Gotardo*, & *di San Bernardo maggiore.*
Petovium, ſeu Paiavium, Pannoniæ oppidum ad Dravum flu. jam *Pettaw* Rhenano & Lazio.
Picenum, *v.* Senones.
Pictones, Aquitania pop. quorum regio jam *Poictu*, & urbs primaria *Poictiers.*
Pompelon, Hiſp. Tarrac. urbs; jam *Pampelona.*
Pyrenæi montes, *v.* Ind. ſuper.

Q.

QUadi, Germaniæ pop. Jam *Moraviæ* & *Sileſiæ* pars Hungariæ proxima.

R.

RAuraci Germaniæ pop. ad Rhenum: jam *Baſilienſium* ditio cum *Alſatiæ* parte.
Regia, Hiberniæ oppidum; locus ubi *Purgatorium Patricii* vulgo dictum, ex Camdeni ſententia, qui locum illum *Regli* in vita Patricii vocari teſtatur.
Regia altera, Hiberniæ oppidum, quod circa eum locum ſtatuere videtur Ptolemæus, ubi hodie *Limrick.*
Regni, Britanniæ pop. hodie *Suſſex* & *Surrey.*
Remi, Galliæ Belg. pop. Jam pars regionis *Champaigne* vocatæ, ubi urbs *Reims.*
Rhetia, *v.* Ind. ſuper.
Rheba, Hiberniæ urbs, Camdeno *Rheban* ad Birgam flu. vulgo *Barrow*, unde *Baronetto de Rheban* titulus; ſed longe alium ſitum habet apud Ptolemæum, ibi fere ubi *Boily* aut *Letrim.*
Rhenus flu. *v.* Ind. ſuper.
Rhobodunum, Germaniæ urbs, circa confinium *Moraviæ* & *Hungariæ* à Ptolemæo ſtatui videtur.
Rhodanus, Galliæ Lugd. flu. vulgo *Rhone.*
Robogdii, Hiberniæ pop. circa *Com. Antrim*, *Colrane*, & *Derry* eorum ſedes fuiſſe videtur.
Rothomagus, Galliæ urbs ad Sequanam flu. hodie *Rouen.*

Rubri-

Rubricata, Hiſp. Tarrac. urbs, ad Rubricatum fluvium, qui jam *Lobregat* Narigerio & Cluſio.

Rugium, Germaniæ urbs, in parte Septentrionali quæ *Pomerania* jam dicitur; hodie *Regenwold* Cluverio, *Camin* Althemero. *Rugen* inſula in eo tractu nominis veſtigium ſervat, quo Rugii incolas migraſſe Cluverius opinatur.

Rutupiæ, Britan. oppidum in Cantio, jam *Richborow*, Camd.

S.

SAbalingii, Cimbricæ Cherſoneſi pop. hodie *Sleſwick*, cujus pars *Angelen*, *v.* Angili.

Sabriana Ptol. Tacito Sabrina, Britan. fluvius, hodie *Severn.*

Sacrum Promont. Luſitaniæ, jam *Cabo S. Vincente.*

Salenæ, Brit. oppidum in Catyeuchlanis, quod eo fere loco ſtatuit Ptol. ubi nunc *Spalding*, ſed Camd. Catyeuchlan. fines eo non producens, vicum *Cheſterfield* in agro Bedfordienſi, quem & *Salndy*, quibuſdam vocari refert, Salenas eſſe opinatur.

Salone, Dalmatiæ urbs, eodem loco quo jam *Spalato*, aut certe vicino, olim ſita.

Salmantica, Luſitaniæ urbs, nunc *Salamanca.*

Salyi, Galliæ Narbon. pop. olim Ligurum pars habiti, jam *Provinciæ* pars, ubi pagus *Solies* nominis veſtigium ſervat, teſte Dalechampio.

Santones, Aquitaniæ pop. hodie *Xantoigne.*

Santonum portus, hodie *Rochel.*

Saxones, Germaniæ pop. quos circa iſthmum Cimbricæ Cherſoneſi locat Ptolemæus, ubi jam *Holſtein*, *Stormar*, & *Hamburgum* urbs: hi poſtea in Germania late diffuſi ſunt, in mediterranea uſque, ubi jam *Saxoniæ Ducatus*; atque etiam Britanniam una cum Anglis occuparunt.

Scandia, peninſula, antiquis inſula falſo credita, cujus pars *Scanen* antiqui nominis veſtigium ſervat, & ut olim in ea *Gutæ* pop. ita jam *Gothlandt.* Eadem *Baltia* dicta, à *Belt*, freto inter inſulas Danicas, ex Cluverii ſententia, unde & *Mari Baltico* nomen.

Scarabantia Plinio, Ptol. Sacarbantia, Pannoniæ ſuperioris urbs, nunc *Scrabing* Cluverio.

Segobriga, Hiſp. Tarrac. urbs, jam *Segorbe.*

Segodunum, Curionum in Germania urbs: jam *Nurnberg* Pirkhimero.

Segovia Plinio, Ptol. Segubia, Hiſp. Tarrac. urbs, etiamnum *Segoviæ* nomen integrum ſervans.

Selgovæ, Britan. gens, in Scotia jam dicta; nunc *Eskedale*, *Euſedale*, *Anandale*, ubi *Solwey oppidum* & *Solwey fruth* à Selgovis his ſic vocata videntur.

Semnones Suevi, Germaniæ pop. eos circa *Marchiam Brandenburgenſem* Ptolemæus locare videtur.

Sema-

Semana Sylva in Germania, jam Thuringiæ Sylva, vulgo *Duringer Waldt*.
Senones, Galliæ Ciſalp. pop. jam *Marcæ Anconitanæ* pars Occidentalis, cujus reliqua pars in Piceno olim fuit.
Senones, Galliæ Ludg. pop quorum urbs jam *Sens* vocatur.
Sequana, Galliæ fluvius Belgicam à Lugdunenſi dirimens: hodie *Seine*.
Sequani, Galliæ Lugd. pop. jam *Burgundiæ Comitatus*, vulgo *La Franche Compte*: Eorum urbs *Veſontio*, *Beſançon*.
Serbinum, Pannoniæ inferioris urbs, quam eo fere ſitu ſtatuit Ptolemæus ubi jam *Alba Regalis* Hungariæ urbs.
Setidava, Germaniæ antiqua urbs quam circa *Poſen* in hodierno *Poloniæ* regno ſitam fuiſſe Ortelius opinatur.
Sicambri Germaniæ pop. *Zutphaniæ Comit.* cum *Geldriæ* parte tenuiſſe cenſetur.
Sidones, Germaniæ pop. in *Sileſiæ* jam dictæ & *Poloniæ* parte à Ptolemæo ſtatui videntur.
Sideni Germaniæ pop. jam *Pomeraniæ* pars ubi *Stetin* urbs.
Sidrona, Illyridis urbs, nunc *Belas* Nigro, ſed eandem eſſe cum *Stridone* Hieronymi patria Ortelius & Villanovanus opinantur: eam hodie *Strigna* ſeu *Sdrigna* vocari multi teſtantur.
Singidunum, Pannoniæ urbs; hodie *Segetincia* Lazio.
Sirmium, Pannoniæ urbs inter Savum & Danubium flu jam *Simach* Cluverio, *Sirmiſch* Ortelio.
Stragona Germaniæ urbs, quæ in *Sileſia* ſita fuiſſe videtur.
Sudeni, Sarmatiæ Europ. pop. qui circa *Lithuaniam* à Ptolemæo ſtatui videntur.
Sueſſiones Cæſari, Ptolemæo Veſſones, Galliæ Belg. pop. quorum urbs Auguſta Veſſonum, jam *Suiſſons*.
Suevi, Germaniæ pop. maximus, in tres gentes (*Angilos*, *Semnones*, & *Longobardos*) olim diviſi, & in Germania longe lateque diffuſi, præſertim in Septentrionali tractu ubi & *Suevus* fluvius: nunc exiguæ eorum reliquiæ nomen retinent in *Suevia*, vulgo *Schwaben*, hodie dicta; quæ Rhætiæ & Vindelicie olim pars fuit, ſed à *Suevis* Germanis eo migrantibus occupata (uti & reliqua Vindelicia, cum Norici parte, à *Boiis*; unde *Boioaria*, & voce mollita *Bavaria* dicta eſt) Germaniæ jam accenſetur.
Suevus, Germaniæ fluvius, quem illum eſſe qui *Pene* jam vocatur Ortelius opinatur; Cluverius *Viadrum* Suevum olim appellatum refert, cujus oſtium Occidentale etiamnum *Suine* vocatur, quod pro fluvio diverſo à Ptolemæo accipi potuit, aut alii fluvio tribui in idem fretum cum Viadro influenti.

T.

TÆzali, Britanniæ pop. hodie *Buquhan* Scotiæ regio, cum maritima *Marriæ* & *Merniæ* parte.
Tagus, Luſitaniæ fluvius: hodie *Tajo*.

Tamara, *Britanniæ* oppidum in Dumnoniis: hodie *Tamerton* Camdeno, ad Tamarum fluvium ſitum, qui etiamnum *Tamar* dicitur.

Tameſis Britan. flu. Dioni, Cæſari Thameſis: jam *Thames.*

Tarraco, Hiſpaniæ urbs, in ea parte quæ Tarraconenſis ab ipſa vocata; hodie *Tarragona*, unde, dempta litera, regno *Arragoniæ* nomen.

Tarraconenſis, Hiſpaniæ pars; complectitur quicquid Hiſpaniæ, à Durio fluvio & linea à Salmantica ad Caſtulonem ducta, ad Pyrenæos montes & utrumque mare extenditur; ubi regna *Caſtiliæ*, *Valentiæ*, *Murciæ*, *Arragoniæ*, *Navarræ*, *Legionis* (vulgo *Leon*) & *Galliciæ.*

Taruanna, Galliæ Belg. urbs, jam *Tertwanen* Flandris, Gallis *Terouenne.*

Tarvidum, ſeu Orcas, promont. Britan. in Scotia jam dicta; *Dunſbyhead* Ortelio, quod ſatis congruum eſt (licet Camdenus refragetur) ſi Carini ſint *Catneſs*, ut Camd. ipſe ſtatuit.

Tava, Britanniæ fluvius: jam *Tai* in Scotia.

Taurini, Galliæ Ciſalp. pop. quorum regio jam *Pedemontium*, vulgo *Piemonte*, dicitur, quod ſub Alpibus ſitum ſit; eorum urbs Auguſta Taurinorum, jam *Turino.*

Taurunum, ſeu Taururum, Pannoniæ inferioris urbs; Italis hodie *Belgrado*, Germanis *Greichs Weiſenburg.*

Tecelia, Germaniæ urbs, cujus nomen valde alludit ad *Teckelenborg* Weſtphaliæ oppidum, ſed ſitus non bene congruit, ut notat Ortelius: ſed oppidi *Kelle* in agro Oldenburgenſi ſitus optime congruit, nec nomen abludit.

Tencteri, Germaniæ pop. Junio *Drent*; fortaſſe & *Twent* & *Weſtphaliæ* pars ad eos ſpectabat.

Teutones, Germaniæ pop. qui circa *Lawenburgenſis* & *Meckelburgenſis agri* partem à Ptolemæo ſtatuuntur; horum etiam partem inſulas in Codano ſinu ſitas tenuiſſe refert Mela. Notum eſt hos, cum Cimbris, Italiam olim incurſionibus vexaſſe; & ab his nomen *Teutſch* deductum videtur quo Germani ſe hodie appellant.

Tibiſcus Ptolemæo, Plinio Patiſſus, fluvius Jazyges Metanaſtas à Dacia dividens: hodie *Teiſſa* dicitur, Hungariæ fluvius.

Tibiſcum, Daciæ urbs, hodie *Titul* Lazio, prope Belgradum.

Ticinum, Galliæ Ciſalp. urbs, hodie *Pavia*: ſed Ticinus flu. urbem alluens, à qua & urbi nomen, *Teſino* adhuc dicitur.

Togata Gallia Ptolemæo eſt quæ aliis Gallia Ciſpadana & Æmilia, ubi pars *Parma*, *Placentia*, *Mutina*, &c. hodie *Lombardia di qua del Po.* Nonnullis Gallia *Togata* latius ſumitur pro tota *Gallia Ciſalpina*, quod ejus incolæ *togam*, Romano more, aſſumpſerant; ut *Gallia Narbonenſis Braccata*, à *Braccis*; *reliqua vero* Tranſalpina, quod incolæ *comam* alerent, *Comata* vocata eſt.

Toletum, Hiſpaniæ Tarrac. urbs; hodie *Toledo.*

Tolosa, Galliæ Narbon. urbs; jam *Tolouse*.
Treva, Germaniæ urbs, *Hamburch* Appiano.
Treviri, Galliæ Belg. pop. quorum urbs Augusta Trevirorum hodie *Triers*, & *Treves*. Treviri vero & ditionem ad urbem illam spectantem & *Dutzenbuwg* tenuisse videntur.
Tribocci, Germaniæ pop. ubi jam *Alsatia*, vulgo *Elsass*.
Tridentum, Rhætorum urbs prope Venetiam, hodie *Trento*.
Trinoantes Ptolemæo, Cæsari Trinobantes, Britan. pop. hodie *Essex* & *Middlesex*.
Tulisurdum, Germaniæ urbs; *Dreckford* in Westphalia, Ortelio.
Tulisurgrium, German. urbs, *Brunsuick* Rithaimero & Irenico.
Tullum, Galliæ Belg. urbs; hodie *Toul* in Lotharingia.
Tungri, Germanica gens in Gallia Belgica *Brabantiæ* & *Leodiensis agri* partem tenuerunt, ubi jam oppidum *Tongeren*.
Turdetani, Hisp. pop. horum pars maxima in Bætica majorem *Andaluziæ* (à *Vandalis* postea sic dictæ) partem tenuit; pars minor in Lusitaniæ parte fuit, quæ jam *Algarbia*.
Turduli, Hispaniæ Bæticæ pop. jam ea *Andaluziæ* pars in qua urbs *Corduba*, cum *Granatensis Provinciæ* parte.

V.

VAccæi, Hisp. pop. qui *Castiliæ veteris* partem magnam tenuerunt: ubi jam urbs *Valladolid*.
Vacomagi, Britan. pop. jam *Murrey* in Scotia, cum *Strathpey* & reliquis mediterraneis inde usque ad *Anguisiam*.
Valentia Hisp. Tarrac. urbs, antiquum nomen adhuc integrum retinens.
Vangiones, Germanica gens quæ Galliæ Belgicæ partem ad Rhenum tenuit, ubi jam urbs *Worms*, ut plerique volunt; aliis *Spier*.
Varar, Britanniæ æstuarium: jam *Murry frith* in Scotia.
Vascones, Hisp. Tarrac. pop. sub Pyrenæo, jam *Navarra*: horum pars in proximam Galliæ partem migrasse creditur, unde ea *Guascoign* vocata.
Udiæ, *v.* Vodiæ.
Vedra, Britanniæ fluvius: hodie *Tweed*, qui Angliam à Scotia dividit.
Venedæ, Germanica gens in Sarmatiæ Europææ parte, quæ jam *Prussia* dicitur, nomine (ut plerique censent) à *Borussis* deducta, quod ex ulteriore Sarmatiæ parte ubi eos statuit Ptolemæus, huc migrasse credunt.
Veneti, Galliæ Lugd. pop. in *Britanniæ* jam dictæ parte ubi urbs *Vannes*.
Venetia, Italiæ late sumptæ regio Alpibus vicina, cujus incolæ Euganei olim dicti: jam *Murca Trivigiana*, à *Tarvisio* urbe: Venetiæ autem nomen in urbe manstit in insula Sinus Adriatici à Venetis hisce condita.
Venta, Belgarum in Britannia insula urbs, hodie *Winchester* Anglis, quæ Britannis adhuc *Caerwent*.

Ven-

Venta, Icenorum in Britannia urbs; jam *Norwich*, Prisæo, sed Camdeno *Caster* viculus vicinus
Vennicones Britanniæ pop. jam *Fife* & *Perth*.
Verolanium, seu Verulamium, Catyeuchlanorum in Britannia urbs, cujus rudera, nomine *Verulam* aut *Werlam*, prope S. *Albani oppidum* adhuc ostenduntur: & via *Watlingstreet* dicta, etiam *Werlamstreet*, urbe illa quam petebat, olim appellata.
Veromandui Cæsari, Ptol. Romandui, Galliæ Belg. pop. jam *Vermandois*.
Verona, Cenomannorum urbs prope Venetiam adhuc nomen integrum retinens.
Vessiones, *v.* Suessiones.
Viadus, seu Viadrus, Germaniæ fluvius, hodie *Oder*.
Vienna, Allobrogum in Gallia Narbon. urbs; etiamnum *Vienne*: quæ vero hodie *Vienna* Austriæ, seu *Wien* vocatur, Ptolemæo *Juliobona* appellatur.
Vindana Galliæ Lugd. portus; hodie *Brest* in Britannia Jovio.
Vindelicia, Rhetiæ vicina; jam *Bavariæ* pars maxima cum *Sueviæ* parte.
Vindili, Plinio gens magna, quæ Germaniæ partem ad Vistulæ ostia tenuit, quæ jam *Pomerellia* & *Cassubia*, cum aliis locis vicinis, etiam ultra Vistulam, ubi Gythones & Burgundiones Vindilorum pars: *v.* Gythones.
Vindinum, Aulirciorum in Gallia Ludg. urbs, hodie *Vendosme* Villanovano.
Viritium, Germaniæ urbs in tractu Septentrionali, jam *Gripswald* Althamero.
Virunum, Germaniæ urbs, fortean *Barnaw* aut *Bernewick* in *Marchia Brandeburgensi*.
Vistula, fluvius Germaniam antiquam à Sarmatia dividens: jam *Weissel* aut *Wixel*.
Visurgis, Germaniæ fluvius, hodie *Weser*.
Vodiæ, seu Udiæ Hiberniæ pop. Jam *Com. Cork* & *Tiperary*, fortasse cum parte *Com. Kilkenniensis*, quæ, teste Camdeno, *Idou* & *Idouth* vocatur.
Volcæ; Galliæ Narbon gens, in *Arecomios* & Tectosages divisa: Tectosages seu *Tectosagæ*, *Tolosanum agrum*, *Arecomii Languedociæ* jam dictæ partem magnam tenuerunt.

FINIS.